

...
...
...
...
...
...

ગુજરાત વિદ્યાર્પીઠ ગ્રંથાલય

! ગજરાત રૂપીરાવિરૂપી પ્રમાણ

મનક્રમાવ. 500 વર્ગાવ

સ્તિકત નામ પુરદેર રાવરના

વિદ્ય. 1/10/11/1

KHORDEH AVESTA

COMPRISING

**Ashem, Yathâ, the five Nyâeshes, the five Gehs, Vispa
Humata, Nâmsetâeshne, Patet Pashemânee,
all the Nirangs, Bâjs and Namaskârs;
fifteen Yashts, the Afrîngâns,
and the Afrins**

**TRANSLITERATED AND TRANSLATED INTO GUJARATI
With Copious Explanatory Notes,**

BY

KAVASJI EDALJI KANGA,

**TRANSLATOR OF THE VENDIDAD, THE YASNA, THE VISPERED, THE
YASHTS AND THE GÂTHÂS; AUTHOR OF A PRACTICAL AVESTA
GRAMMAR AND OF A COMPLETE DICTIONARY OF THE
AVESTA LANGUAGE (BOTH AVESTA INTO ENGLISH
AND ENGLISH INTO AVESTA),**

FELLOW OF THE UNIVERSITY OF BOMBAY,

LATE HEAD MASTER, MOOLLA FEEROZ MADRESSA.

Eighth Edition.

EDITED AND PUBLISHED

BY

PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA.

**Sir J. J. P. B. Institution,
BOMBAY.**

The Era of Yezdeczerd 1286.—The Year of Christ 1916.

April, 1880.

First Edition.—1,000 Copies.

December, 1887.

Second Edition.—1,000 Copies.

July, 1890.

Third Edition.—1,000 Copies.

March, 1896.

Fourth Edition.—1,200 Copies.

February, 1902.

Fifth Edition.—1,500 Copies.

September, 1907.

Sixth Edition.—1,500 Copies.

May, 1913.

Seventh Edition.—1,500 Copies.

November, 1916.

Eighth Edition.—1,500 Copies.

(Registered under Act. XXV of 1867.)

[All rights reserved by the Editor.]

Printed by Ramchandra Yesu Shedge, at the "Nirnaya-sagar" Press,
23, Kolbhat Lane, Bombay.

Published by Pestonji Kavasji Edalji Kanga.

Sir J. J. P. B. Institution, Bombay.

ખોરેદેહ અવસ્તા.

અવેમ, યથા, પાંચ નીઆએશ, પાંચ ગેહ, દોઆ વીરુપ
હુમત, દોઆ નામ સેતાએશને, પતેત અવસ્તાની,
પતેત પશેમાની, બધી નીરંગો, બાજો
તથા નમસ્કારો, પંદર ચશત, સઘળાં
આફરંગાનો, તથા આફરીનો
બા માએની તથા શરેહ,
બનાવનાર

કાવશાળ એદલત કાંગા,

વંદીદાદ, યજ્ઞશને, વીરુપરદ, ચશત તથા ગાથાનો તરજુમો કરનાર;
અવસ્તા ભાષાનાં વ્યાકરણના તથા અવસ્તા ભાષાની સંપૂર્ણ
ફરહંગના કર્તા; (અવસ્તા શબ્દોના અંગ્રેજી અર્થો
અને અંગ્રેજી શબ્દોના અવસ્તા અર્થો)
મુંબઈની યુનીવરસીટીના ફેલો;
મુલ્તાં ફીરોજ મદરેસાના મરહુમ વડા શિક્ષક.

આડમી આવૃત્તિ.

છપાવી પ્રગટ કરનાર,
પેશતનત કાવશાળ એદલત કાંગા.

સર જ. જી. પા. બે. ઈનસ્ટીટયુશન,
મુંબઈ:

“ નિર્ણયસાગર ” છાપાખાનામાં છાપ્યું છે.

પેહેલી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.

દીસેમબર, ૧૮૮૭

બીજી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.

જુલાઈ, ૧૮૯૦

ત્રીજી આવૃત્તિ. ૧૦૦૦ નકલ.

માર્ચ, ૧૮૯૬

ચોથી આવૃત્તિ. ૧૨૦૦ નકલ.

ફેબ્રુઆરી, ૧૯૦૨

પાંચમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

સપ્તેમબર, ૧૯૦૭

છઠ્ઠી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

મે, ૧૯૧૩

સાતમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

નવેમબર, ૧૯૧૬

આઠમી આવૃત્તિ. ૧૫૦૦ નકલ.

આએ પુસ્તક ઇસવી સન ૧૮૬૭ ના ૨૫ મા કાએદા પ્રમાણે સરકારમાં
નોંધાવ્યું છે, અને તે ઉપરના સઘળા હકક બનાવનારના દીકરા
પેશતનજી કાવશજી એદલજી કાંગાએ ઉપલા કાયદા
મુજબ પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે.

આડમી આવૃત્તિનો દીઆચો.

આ પુસ્તકની છેલ્લી સાતમી આવૃત્તિ ૧૯૧૩ માં પ્રગટ થઈ હતી, અને એ પુસ્તકના ચાલુ ઉપયોગીપણાને લીધે ચાલુ માંગણી થતી હોવાને લીધે આવા લગાઈના વખત દરમ્યાન પણ પાછી છપાવવાની જરૂર પડી છે.

મારા મરહુમ પિતાજી એરવદ કાવસજી એદલજી કાંગા ૧૯૦૪ માં ગુજર પામ્યા પછી છટ્ટી તથા સાતમી આવૃત્તિઓ એમની એમ છપાવીને બહાર પાડવામાં આવી હતી, પણ આ આવૃત્તિમાં એક ખાસ અગત્યનો વધારો કરવામાં આવ્યો છે, અને તે આપણી ક્રીયાઓમાં ચાલુ ભણવામાં આવતી પાજંદ આફરીનના ભણતરો છે. આફરીનગાંનની ક્રીયા માટે જુદા જુદા કરદા શુદ્ધ ઉચ્ચારે અને ગુજરાતી તરજુમા સાથે આ પુસ્તકમાં મારા મરહુમ પિતાજીએ પોતાની પાંચમી આવૃત્તિમાં વધારો દાખલ આપ્યા હતા, પણ તેની સાથે શુદ્ધ ઉચ્ચારે “પાજંદ આફરીન” માટેથી ઉલ્લેખ ભરેલી માંગણી થયા કરતી હતી.

આ માંગણીને પુર્ણ વળવા માટે મેં મારા મીત્ર એરવદ શ્રીરોજ શાપુરજી મસાની, એમ. એ. એલએલ. બી., વકીલ હાઈકોર્ટ, ને અરજ કરી, અને તેવણ પોતાની, “પાજંદ ભણતરો નં. ૧” ની કેતાબ કહાડવામાં રોકાયલા હતા, અને તેમાં સારાં નસીએ તેવણે “પાજંદ આફરીન બા માએની” પોતાના નં. ૧. માં લેવા માંડી હતી. તેવણને મહેરબાનીની રાહે પોતાના માનવંત શિક્ષક મરહુમ એરવદ કાવસજી એ. કાંગાની ચોપડીમાં આપવા મારી અરજ ઉપરથી ખુશી બતાવી હતી, જેનાં પરીણામમાં આ આવૃત્તિનાં કદમાં ૬૮ સફનો વધારો થયો છે. એરવદ શ્રીરોજ શા. મસાનીએ મુદ્દાં ફીરોજ મદરેસામાં યુનિવર્સિટીની કલાસીકલ ભાષા તરીકે અવસ્તા પહેલવીનો એમ. એ. સુધી પાંચ વરસ અભ્યાસ કીધો છે, અને તે અભ્યાસ ત્યારપછી ચાલુ રાખી અવસ્તા ભણતરો અને પહેલવી લખાણોના અનેક ખાનગી તેમજ જાહેર તરજુમા કરવા ઉપર પોતાનું ધ્યાન રોકી રાખ્યું છે. અને તેવણનાં અવસ્તા પહેલવી ભાષાના જ્ઞાન તથા જરથોશ્તી દીનના અભ્યાસની

ખાસ લાઈનને આધારેજ આ આફરીનનાં ભણુતરો શુદ્ધ ઉચ્ચારે લખીને મારા મરહુમ પિતાની ઢબમાંજ તરબુમો કરી આપ્યો છે, જે મેહેરખાની માટે હું એવણનો આ તકે ઉપકાર માનું છું.

અહીં જણાવવું જોઈએ કે આ પુસ્તક લડાઈના હીંગામમાં ઘણા મોંઘાં ભાવે છપાવવા છતાં તથા અસલના જેવાં શોભાઈતાં એમખોસ કીધેલાં પુંઠામાં અંધાવ્યા છતાં અને ઉપર જણાવેલાં ૬૮ સફાનો વધારો છતાં હમદીનોની સવલતાને ખાતર એના ભાવમાં કુંદખી વધારો કરવામાં આવ્યો નથી.

મુંબઈ,
નવેમ્બર, ૧૯૧૬. } પેશતનજી કાવશજી એદલજી કાંગા.

Preface to the Eighth Edition.

The last seventh edition of this book was published in 1913, and owing to the constant demand for it on account of its everyday usefulness, a further edition thereof has been considered necessary even during the time of the Great War.

After the lamented demise of my late father Ervad Kavasji Edalji Kanga in 1904, the book had gone through the sixth and seventh editions without any alteration or addition; but this present edition evinces a special feature of importance,—the addition of “Pâzend Afrin” or benedictory prayers recited always with everyday ceremonial recitals. My late father had in the fifth edition of this book made an addition of special ‘Kardelh’ or sections for the recital of different ‘Afringân’ ceremonials, with their correct pronunciations and Gujarati translation, but there appeared to be an eager demand for “Pâzend Afrin” in correct orthography and with word-for-word Gujarati rendering, along with the “Afringân Kardelh.”

In order therefore to meet this desideratum, I requested my friend Ervad Phiroze Shapurji Masani, M. A. LL. B., Vakil, High Court, to help me. Fortunately it so turned out that the publication of his book under the title of “Pâzend Prayers Series No. 1” was under contemplation, and that the “Pâzend Afrin with Translation” constituted the First Number thereof. He was pleased to comply with my request and allowed me to introduce these “Pâzend Afrin” into the Khordeh Avesta—the book of his late revered master Ervad Kavasji E. Kanga, and as a result of this favour an addition of 68 pages will be noticed in the present edition. Ervad Phiroze S. Masani has studied the Avesta and Pahlavi as his university classical languages in the Mulla Feeroze Madressa

for five years up to the degree of M. A., and having since then pursued the studies in this line he has devoted his attention to various public and private translations of Avesta scriptures and Pahlavi texts. What with his linguistic knowledge of Avesta and Pahlavi, and what with his special line of study of the Zoroastrian Religion he has been enabled to put the "Afrin Prayers" into precisely correct orthography, and the translations thereof exactly in the style of my late father, and for the favour done to me I take this opportunity of thanking Ervad Masani.

It should be noted here that no increase has been made in the price of the book for the benefit of my co-religionists notwithstanding the fact of its being printed at much higher rates in this untoward time of the War, and of its being bound in the same original artistic and embossed cover as well as of its being enlarged by 68 pages.

BOMBAY, }
November 1916. } PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA.

છઠ્ઠી આવૃત્તિનો ખુલાસો.

આ પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિ ૧૯૦૨ માં પ્રગટ થઈ હતી જે પછી તેના બનાવનાર મારા પિતાજી એરવદ કાવશજી એદલજી કાંગા માર્ચ ૧૯૦૪ માં મરણ પામ્યા છે.

પાંચ જુદી જુદી આવૃત્તિઓ દરમિયાન મરહુમે તેમાં અનેકવાર બનતા સુધારા વધારા દાખલ કરી આ પુસ્તક બનતું સંપૂર્ણ બનાવેલું છે, અને તેની છેલ્લી આવૃત્તિ નવેસરથી છપાવી એમની એમ દીનદાર જરતોશ્તીઓની સેવામાં રજુ કરી છે અને મરહુમનેજ પગલે આવી પુસ્તકની છપાઈ, બંધાઈ કે કીંમતમાં ફેરફાર કીધો નથી.

મુંબઈ, સપ્ટેમ્બર } પેશતનજી કાવશજી એદલજી કાંગા.
સને ૧૯૦૭.

PREFACE TO THE SIXTH EDITION.

During my father's lifetime this book passed through five editions, and each succeeding edition was characterized by the necessary additions and alterations. The fifth edition, which was issued in 1902, was particularly remarkable for a number of modifications and the present edition is therefore merely a re-print of my father's last edition. In the printing, binding, and price of the book also I have adhered to my father's plan.

BOMBAY, }
September 1907. } PESTONJI KAVASJI EDALJI KANGA.

પાંચમી આવૃત્તિનો દીખાવો.

પાક અવસ્તાના કલામ શુદ્ધ ઉચ્ચારે લાણુવાની ઉલટ તથા તેના અર્થ લાણુવાની હોંસ, આપણા જરતોશ્તીઓમાં દીન પર દીન વધતી જાય છે તે, આએ કેતાબના વધતા જતા ખપ ઉપરથી સેહેજ જણાઈ આવે છે. આએ પાંચમી આવૃત્તિ બાહાર પાડવા આગમચ, અવસ્તાના મારા ચાલુ અબ્યાસની મદદથી, એ કેતાબ નવેસરથી તપાસીને તેના અર્થમાં મેં જોઈતા ફેરફાર કીધા છે, તથા કેટલેક ઠેકાણે વધુ ખોલાસા આપ્યા છે. વળી યશ્તોમાં જે જે ફકરાઓને ડાકટર ગેલ્ડનરે કવીતા રૂપી લખાણ ગણ્યું છે, તે ફકરાઓના ઇશારા તથા ખોલાસા નોટમાં જણાવ્યા છે. એ ઉપરાંત, વધારા તરીકે સીરોબ યશ્ત, સઘળાં આફરંગાનો, નીઆએશ તથા યશ્તની પછી લાણુવાની પાજંદ નીરંગ, તથા દરરોજ લાણુવાબેગ મોનાબત તેના તરજુમા સાથે આપવામાં આવ્યાં છે. એ સબએ એ કેતાબનાં કદમાં ૪૮ સફાનો વધારો થયો છે. વળી આગલી આવૃત્તિના કરતાં આએ પુસ્તકનાં પુઠાંને વધારે શોભાઈતું કરવા સાફ, અવસ્તાના સોનેરી ફકરાથી ‘એમબાસ’ કરવામાં આવ્યું છે. એ બધું છતાં, એની કીમતમાં કાંઈખી વધારો ન કરતાં આગળની માફક ફક્ત રૂપીયા ૨૥ રાખી છે.

મુંબઈ, ફેબ્રુઆરી, }
સને ૧૯૦૨ ઇસવી. }

કાવશાળ એદલત કાંગા.

PREFACE TO THE FIFTH EDITION.

The first edition of my Khordeh Avesta was issued in 1880, and the last in 1896. The rapid sale commanded by those editions is an unmistakable proof of the general desire on the part of my co-religionists to recite their prayers according to the correct and authenticated texts and to know their meaning. In placing this fifth edition before the public, I have thoroughly examined the texts and interpretations given in my former editions, and made alterations and modifications, where necessary, in the light of my continued studies. The present revised edition has been enlarged by the addition of the Sirozâh Yasht, the Afringâns and the Pâzend Nirang recited at times after the prayers and a *Monâjât* by the late Moolla Feeroz with their translations.

BOMBAY, }
February 1902.

KAVASJI EDALJI KANGA.

ચોથી આવૃત્તિનો દીખાવો.

આએ ચોથી આવૃત્તિમાં ખોરશેઠ તથા માહ--એ એ યશ્તો ઉમેરીને ૧૪ યશ્તો આપવામાં આવીછે. પોતાનાં વાહાલાં ગુજરેલાંઓની યાદનેમાટે ભણવાનો અવસ્તા તથા પાજંદ કરદો તેના અર્થ સાથે આપ્યોછે. બધો તર-જુમો તથા નોટ નવેસરથી તપાસીને તેમાં ઘટતો ફેરફાર કીધોછે. સઉથી છેલ્લો છપાએલો પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેનો અવસ્તાનો ફ્રેચ તરજુમો ખારીકીથી વાંચીને, તેમાંની ભણવાભેગ બાબતો નોટમાં લીધીછે. ખોરશેઠ અવસ્તામાં આવેલા ગાથાના ફકરાઓને કવીતા રૂપમાં મુક્યા છે. એ ઉપરાંત બીજી કેટલીએક ભણવાભેગ બાબતો ઉમેરીછે. એપ્રમાણે એ કાંમની પુઠે લાગીને તેને બરાબર સરનજમ પોંહોંચાડવાને મને ૬ મહીના મેહેનત કરવી પડીછે. ચોપડીનાં કદમાં વધારો તથા સુધારો થવા છતાં, એની કીમતમાં કાંઈબી વધારો ન કરતાં, ફક્ત રૂ. ૨૥ રાખી છે.

“સર જમશેદજી જીજીલાઈ ટરાંનસલેશન ફંડ ”ના માનવન્તા ટરસ્ટી સાહેબોએ, આપણી પાક દીનને લગતી એ કેતાબની ૬૦ નકલ ખરીદ કરીને, જે આશ્રો આપવાને મેહેરબાની કીધીછે, તેનેમાટે એ નેકનામ અકાબરોનો હું એહસાંન માનુંછું.

મુંબઈ, માર્ચ,
સને ૧૮૯૬ ઇસવી. }

કાવશજી એદલજી કાંગા.

ત્રીજી આવૃત્તિનો દીખાવો.

આએ કેતાબની ખુબી તથા કદર આપણા હમદીન લાઈઓમાં પુરતી રીતે જણાએલી દીસેછે, સખબ કે ૨૥ વરસની ટુંક સુદતમાં, સુધારા તથા વધારા સાથની એની બીજી આવૃત્તિ ખપી ગઈ છે, આગળના કરતા આપણા દીનદાર જરતોશ્તીઓ શુદ્ધ ઉચ્ચારે ભણવાને તથા તે ભણતરમાં આવેલી બાબતોની માએની ભણવાને વધારે ખાહેશમંદ છે તે, આએ કેતાબના ખપ ઉપરથી સેહેજ જણાઈ આવેછે.

આએ ત્રીજી આવૃત્તિમાં બીજી એ યશ્તો (તીર તથા ગોશ) વધારીને ૧૨ યશ્ત આપવામાં આવીછે, ડાકટર ગેલડનરનું નવું જાહાર પડેલું અવસ્તાનું

પુસ્તક ખારીકીથી વાંચીને, મને દરસ્ત લાગવાથી એ પુસ્તકને આધારે પુષ્કળ ઠેકાણે અવસ્તાના બોલોમાં મેં ફેરફાર કીધોછે. વળી અવસ્તાના વિદ્યાર્થીઓને તેઓના અભ્યાસમાં સવળ પડે એટલામાટે, ડાકટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે, ફકરાઓના નમખરો અવસ્તા તથા માએનીની શરૂઆતમાં મુક્યાછે. અવસ્તાના મારા ચાલુ અભ્યાસની રૂએ તરજુમામાં ઘટતે ઠેકાણે સુધારો કરવામાં આવ્યો છે.

મુંબઈ, જુલાઈ }
સને ૧૮૯૦.

કાવંશજી એદલજી કાંગા.

બીજી આવૃત્તિનો દીખાવો.

આએ ખોરદેહ અવસ્તા ખા માએનીની કેતાખની પેહેલી આવૃત્તિ ઈસવી ૧૮૮૦ ના સાલમાં છપાઇને બાહાર પડી હતી. તેની કીમત રૂ ૪ હોવા છતાં, અત્રેના તેમજ દેશાવરના જરતોશ્તીઓને પસંદ પડતી હોવાથી, ૭ વરસમાં તેની ૧૦૦૦ નકલ ખપી ગઈ, અને તેને ફરીથી છપાવાની માંગણી થઈ. * * * * એ પુસ્તકની પેહેલી આવૃત્તિમાં એક વખત આવી ગએલા અવસ્તા ફરીથી આપવામાં નહિ આવ્યા હતા, પણ આએ બીજી આવૃત્તિમા જરતોશ્તીઓને લાજુવાને સવળ પડે એટલામાટે, આગળ આવી ગએલા અવસ્તા તથા પાજંદના લાગો ફરી ફરીથી સલસલાબંદ આપવામાં આવ્યા છે. પેહેલી આવૃત્તિમાં પાંચ નીઆએશ, પાંચ ગેહ, બધી નીરંગો, બાજે અને નમસ્કારો તથા ૭ યશ્તો આપવામાં આવી હતી, તેમાં મ્હોટી તથા ન્હાની હપ્તન યશ્ત, ખોરદાદ તથા મ્હોટી હોમ યશ્ત-એ ત્રણ યશ્તો ઉમેરીને આએ સુધારેલી બીજી આવૃત્તિમાં ૧૦ યશ્તો આપવામાં આવી છે. એ પ્રમાણે હોવાથી એ પુસ્તક પેહેલી આવૃત્તિના કરતાં વધારે મ્હોટું થયું છે; અને સોજી છપાઈ, સફાઈદાર જાડાં કાગળ તથા મજબુત અને શોભઈતાં પુઠાં સાથે, આપણા જરથોશ્તીઓને ખરીદ કરવાને બની શકે એટલામાટે એની કીમતમાં ઘણો ઘટાડો કીધો છે.

મુંબઈ, દીસેમ્બર }
સને ૧૮૮૭ ઈસવી.

કાવંશજી એદલજી કાંગા.

પેહેલી આવૃત્તિનો દીખાવો.

ઈસવી ૧૮૧૮ ના સાલમાં ઈઆને આજ ૬૨ વરસની વાત ઉપર, મરહુમ દસ્તુરજી ફરામજી સોહોરાબજી મેહેરજી રાણાનો કીધેલો ખોરદેહ અવસ્તાનો ગુજરાતી તરજુમો છપાઈને બાહાર પડ્યો હતો; ત્યાર પછી તેજ વરસમાં મરહુમ દસ્તુરજી એદલજી દોરાબજી સંભળાએ ખોરદેહ અવસ્તાનો એક બીજો ગુજરાતી તરજુમો છપાવી પ્રગટ કીધો હતો. તે વખતથી તે આજસુધી બીજાઓએ બી આએ છેલ્લા તરજુમા ઉપરથી ઉતારો કરીને, તેમાં કાંઈબી ભણવા ભેગ ફેરફાર કીધા વગર છપાવ્યો હતો. પણ ત્યાર પછી યુરોપિયન વિદ્વાનોની અથાક મેહેનતની નવી નવી શોધોથી, તથા ‘ફાઇલાલોજી’ના નવા એલમથી, આપણા આએ કદીમ ધર્મ ઉપર પુષ્કળ અજવાળું પડ્યું છે, અને તે અજવાળાંની મદદથી ઘણીએક નવી બાબદો તથા ખુબીઓ જે અગાઉ નહી જણાએલી હતી તે, એ ધર્મનાં ખુદ અસલ લખાણમાંથી માલુમ પડી આવીછે. એ અસલ લખાણ જેને ‘અવસ્તા’ કરીને કહેછે, તેના કેટલાએક ચોકસ ભાગોનો ‘ફાઇલાલોજી,’ ને કાએદે કીધેલો તરજુમો છપાઈને બહાર *પડ્યોછે. પણ ‘ખોરદેહ અવસ્તા’ જે આપણા જરતોશ્તીઓમાં દરરોજ ભણવાનો ચાલ છે તેનો, હાલની નવી શોધોને અનુસરતો તથા સહી તરજુમો, તેની અસલ શુદ્ધ એઆરત સાથે બહાર પડે તો સાફ, એવી આપણા કેટલાએક જરતોશ્તીઓએ પોતાની ખાહેશ જણાવી હતી; એ ઉપરથી એ કાંમ માથે લેવાને મેં દરૂસ્ત ધાર્યું.

આએ ‘ખોરદેહ અવસ્તા’ બા માએની’ની ચોપડીમાં તમામ અવસ્તાનો ભાગ પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડના “જંદ ટેક્સટ્સ” (Zend Texts) ઉપરથી લીધો છે. એ તમામ ભણવાનો ભાગ અવસ્તા અક્ષરમાં આપવાનો મારો વિચાર હતો, પણ આપણા જરતોશ્તીઓનો ઘણો મ્હોટો ભાગ એ અક્ષરોનાં વાંચ-નથી તદ્દન અનભણા હોવાને લીધે, એ વિચાર છોડી દઈને શુદ્ધ ગુજરાતીમાં તેના ઉચ્ચાર આપવા પડ્યા. એ પ્રમાણે બરાબર શુદ્ધ ગુજરાતી અક્ષરમાં અવસ્તાનું વાંચણ આપતાં, મને કેટલાએક ચોકસ તદ્દન નવી જાતના ગુજરાતી

* શેઠ ખં ૩૦ કામાજવાળો ફરહંગસાથનો તમામ વંદીદાદના તરજુમાનો રીસાલો (બનાવનાર, એરવદ કા. એ. કાંગા). દશ યજ્ઞ બા માએની (બનાવનાર, દસ્તુરજી એ. સો. મેહેરજી રાણાના તથા એરવદ મી. શા. વાછા) આવાં યજ્ઞ બા માએની (બનાવનાર, એરવદ ટે. દી. અંકલેશ્વરીઆ).

‘ટાઈપ’ બનાવવા પડ્યા:—જેમકે ધ્રુ, જ, જ, ખ, બૂ, જૂ, ત, ઇત્યાદિ. પણ અગરજો હવે પછી આપણા જરતોશ્તીઓમાં અસલ અવસ્તા અક્ષરમાં લખવાનો ચાલ પડશે તો, આએ ચોપડીની બીજી આવૃત્તિમાં તમામ અવસ્તા તથા પાજંદ ભાગ તે અક્ષરમાં આપવામાં આવશે.

દરેક અવસ્તા તથા પાજંદ ફકરાની નીચે તેનો બોલેબોલ ગુજરાતી તરજુમો આપ્યોછે, પણ સેહેલાઈથી જણાઈ આવે એટલા માટે બેહુના ‘ટાઈપ’ જુદા લીધાછે. વળી દરેક અવસ્તા તથા પાજંદ બોલનો ગુજરાતીમાં શું અર્થ થાએછે તે તરત જણાઈ આવે એટલા માટે, અવસ્તા તથા પાજંદ તેમજ ગુજરાતી બોલોને મથાળે આંકડા મુકવામાં આવ્યાછે; પણ ગુજરાતી એખારતને માટે કેટલીએક વખતે આપણી તરફથી જ્યારે બોલો લેવા પડ્યા છે ત્યારે, તે અસલ એખારતમાં નથી એવું જણાવવાસાડ તે બોલોને () એપ્રમાણે વલ્લાયામાં મુક્યાં છે. એ પ્રમાણે દરેક બોલને મથાળે આંકડા મુકીને વળી ગુજરાતી ઢપ પ્રમાણે સલસલાબંદ તરજુમો કરવો એ જરા મુશ્કેલ કામ છે, તથા દરેક અવસ્તા બોલનો ગુજરાતીમાં અર્થ લાવતાં કોઈ કોઈ વખતે ગુજરાતી એખારત રસીલી આવી શકી નથી. દરેક ફકરાનો આંકડા મુકીને બોલેબોલ તરજુમો આપ્યા પછી, તેની નીચે જોઈતે ઠકાણે ખોલાસો એવું મથાલું કરીને વલ્લાયામાં અગલના તથા મુશ્કેલ ફકરાઓની પુરતી શરેહ તથા નોટ આપીછે.

ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે શુદ્ધ અવસ્તા તથા તેના ગુજરાતી તરજુમા ઉપરાંત, નીચે જણાવેલી અગલની તથા જાણવા બેગ બાબદોનો ખોલાસો કીધોછે:—૧ જું,—લખુતી વખતે કીએ ઠકાણે જરા અચકવું, તથા મતલબ પુરી થયાથી કીએ ઠકાણે તદન અટકવું, એ જણાવવા માટે જુદાં જુદાં ચિન્હો, જેમકે અદપવિરામ, પૂર્ણવિરામ ઇત્યાદિ નિશાનીઓ મુકી છે. ઘણી વખતે આપણા લોકો લખુતી વખતે એક વાક્યના છેલ્લા બોલને બીજા વાક્યની સાથે લેળી નાખેછે; વળી કેટલીએક વખતે તો એક લાંબા બોલને બે બોલ હોએ તેમ જુદા પાડેછે. એ ભૂલ અટકાવવાને માટે ઉપર જણાવેલી જુદી જુદી નિશાનીઓ વાપરવામાં આવી છે. ૨ જું,—આપણા જરતોશ્તીઓનો મ્હોટો ભાગ જે કાંઈ લાલેછે, તે બધાંને ‘અવસ્તા’ ને નાંમે ઓળખે છે. પણ અસલ અવસ્તા કીઆ, પાજંદનો ભાગ કીઓ, તથા પાજંદના કરતાં બી છેક પાછળ વખતમાં જોડાએલા કલામો કીઆ—એ બધું આએ ચોપડીમાં ખોલાસાવાર જણાવ્યુંછે. ૩ જું,—યશ્તો સિવાએ

ખોરદેહ અવસ્તાના જુદા જુદા ફકરાઓ, મ્હોટા અવસ્તા કે જે ઈજરને, વીસ્પરદ તથા વંદીદાદ એઓમાંથી, કીએ ઠકાણેથી લઇને ગોઠવેલાછે તે બાબે ઇશારો જણાવ્યોછે. ૪ મું,—પાજંદ ફકરાઓની સાથે તેવીજ મતલબના ખુદ અવસ્તાના ફકરાઓનો ઇશારો તથા તેની સમજ પણ આપવામાં આવીછે. ૫ મું,—જે એક બાબદ એક ઠકાણે અધુરી રીતે આવેલી હોએ, અને તેજ બાબદને લગતો વધુ ખોલાસો જે ઈજરને, વીસ્પરદ તથા વંદીદાદ મધેથી મળી આવતો હોએ તો, તેવે ઠકાણે બની શક્યું છે તેમ, તે બાબદનો પુરતો ખોલાસો આપવાની કોશેશ કીધીછે. ૬ મું,—હોમ, જીવાંમ, બરસમ, જ્વેર, ચીનવત્ પુલ, ઇત્યાદિ જરતોશ્તી ધરમને લગતા ખોલોની સમજ આપવામાં આવીછે. ૭ મું,—યથા અહ વધર્યો તથા અપેમ વોહુની જીજ્ઞેરગી તથા ખુબી બાબે અવસ્તામાં જુદે જુદે ઠકાણે જે લખાણો આવેલાંછે તેનો ખોલાસો કીધોછે. ૮ મું,—કેટલેક ઠકાણે, જેમકે આતશ નીઆએશમાં આતશની બાબદમાં પેહેલવી શરેહની પણ મદદ લેવામાં આવીછે. ૯ મું,—પતેત પંશેમાની જે પાજંદ લાવામાં લખાએલીછે તેનો તરજુમો આપતાં, જેઘતે ઠકાણે તેને મળતા ખુદ અવસ્તાના ફકરાઓનો ઇશારો તથા તેની સમજ, તથા કેટલાએક કરદાઓમાં પેહેલવી તરજુમો કરનારાઓએ જે વધુ ખોલાસો આપ્યોછે તે બી દાખલ કરવામાં આવ્યોછે. ૧૦. મું,—લણતી વખતે કેટલેક ઠકાણે જે ક્રિયાની જરૂર છે તેનો ખોલાસો કીધોછે. ૧૧ મું—ગાહામ-બારોની અસલ અવસ્તા પ્રમાણેની ફસલો તથા તેઓની સમજ આપીછે. ૧૨ મું, દીનનો કલમો જે હાલ પાજંદમાં લખવામાં આવેછે તેને બદલે, તેનેજ લગતું ઘણું દરજ્જે ચઢતું ખુદ અવસ્તામાંથી મળી આવતું લખાણ, તેના તરજુમા તથા શરેહ સાથે આપવામાં આવ્યુંછે. એ અવસ્તામાં દીનનો કલમો તે ઈજરનેનો ૧૨ મો હા સમજવો.

આએ દીબાચો સમાપ્ત કરતી વખતે, આએ ઠકાણે આપણા માનવંતા શેહેરી તથા સર્વને જાણતા ‘ઓરીએનટલ સ્કાલર,’ તથા મારા પોતાના વિદ્વાન ધર્મોપદેશક શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી કાંમાજી, જેવણની ધર્મ સંબંધી કેલવણીથી મને અતિશય ફાએદો હાંસલ થયોછે તેવણનો મ્હોટાં માનસહીત હું ઉપકાર માનુંછું. આએ ખોરદેહ અવસ્તાનો તરજુમો કરતી વખતે મને ઘણાએક ખોલો, વાક્યો તથા ફકરાઓ મુદલ સમજ નહી પડતા હતા. એ તમામ મુશ્કેલીઓ દૂર કરવાને માટે, ઘણા દાહાડા સુધી મને એ શેઠની અતિ ઉપયોગી મદદ લેવી પડી હતી, જે એ લાએકીવાળા ગૃ-હસ્થે જેમ મને મારાં આગળાં કાંમોને મ્હોટી ખુશી સાથે ઉત્તેજન આપ્યું

હતું, તેજ પ્રમાણે આએ કાંમમાં બી પોતાનો અમુદ્ય વખત રોકીને, મને જોઇતી મદદ આપવાની મેહેરબાની કીધી હતી. વળી એ ચોપડી આપણા લોકોમાં વધારે ઉપયોગી થઈ પડે, એવી મતલબથી કેટલીએક સારી સૂચના પણ કીધી હતી. દુકાંમાં મારે જણાવતું જોઇએ કે, જેવી દિલસોજીથી તથા પરોપકારપણાથી આએ સજ્જન ગૃહસ્થે એ કાંમમાં મને પોતાની અતિ ઉપયોગી મદદ આપી હતી, તે મદદથી જો હું બેનસીબ રહ્યો હોતો, આએ પુસ્તક હાલની હાલતમાં આવી શકતે નહીં.

આએ કાંમ બનતી કોશેશ, સંભાળ તથા ચોકસાઈથી બજાવવામાં આવ્યું છે. કોઈ કોઈ ઠેકાણે જ્યાંહાં તરબુમો મને પોતાને ખાતરી ભરેલો લાગે નથી ત્યાંહાં તે બાબે નોટમાં મેં ઇશારો જણાવ્યો છે. એ સિવાયે બીજી કાંઈ કસુર અથવા ખાંમી એ ચોપડીમાં નજર પડે તો, આશા રાખવામાં આવે છે કે, સમજી તથા કદરદાન વાંચનારાઓ તે મેહેરબાનીની રાહે દરગુજર કરશે. આ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં જે ચોપડીઓની મેં મદદ લીધી હતી તેઓના ગ્રંથકારોનો હું ઉપકાર માનું છું. એ ચોપડીઓની ટીપ આગળ આપી છે.

મુંબઈ, એપ્રિલ
સને ૧૮૮૦ ઇસવી. }

કાવરાજ એદલજી કાંગા.

PREFACE TO THE FOURTH EDITION.

This, the fourth-edition of my Khordeh Avesta has been enlarged by the addition of two new Yashts, *viz.* Khorshed and Mâh, and the Avesta and Pâzend chapter (*Kardeh*), recited in memory of departed relatives, has been inserted with its translation. The translation and notes throughout have been carefully revised in the light of further study and research. I have carefully perused the latest edition of Professor Darmesteter's French version of the Avesta, and gleaned from it useful matter, and inserted it in this work in the shape of foot-notes. The passages of the Gâthâs, occurring in the Khordeh Avesta, have been reproduced in the form of verse. Besides, many other matters which can suitably find a place in a work of this kind have been added. In short, an earnest endeavour has been made to improve and enlarge the work and bring it up to date. With a view however, to place it within the reach of all classes of my co-religionists, no increase has been made in the price of the book, which, as in the case of the last two editions, has been fixed at Rs. 2-8 ans. per copy.

I beg to acknowledge the obligation I owe to the esteemed Trustees of the Sir Jamsetjee Jejeebhoy Translation Fund for their support by subscribing for sixty copies of this Work.

BOMBAY, }
March 1896. }

KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE THIRD EDITION.

The rapid sale, in the short space of two years and a half, of the second edition revised and enlarged of this Work affords evidence at once satisfactory and gratifying of the utility and appreciation of the book, and of the growing taste for a correct and intelligent reciting of prayers among the Parsi community. In the present edition, two Yashts, *viz.*, Tir and Gosh have been added to the *ten* given in the second edition; the number of Yashts in this edition being thus *twelve* in all.

I may add that, following the new edition of the Avesta Texts published by Dr. Karl F. Geldner, I have altered, in many places, certain Avestaic words, which appeared to me in the course of my study of that book to admit of corrections; and with the view of affording facility of reference to Avesta students, I have numbered the paragraphs in my text and translation as Dr. Geldner's text. The translation has also, in some places, undergone revisions and improvements, suggested by further study and consideration of the Avesta literature.

BOMBAY,
July, 1890. }

KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE SECOND EDITION.

The first edition of this Khordeh Avesta was issued in 1880. To judge from the favourable reception accorded to it, (a thousand copies having been sold off and a new issue called for), the work may be assumed to have supplied a want and to be well adapted to the needs of the community for which it was intended. * * * Passages of Avesta and Pâzend, which were omitted in the first edition, after they had been once cited, have been repeated in

the present issue, on every occasion on which they recur. This and the addition of three Yashts has somewhat increased the bulk of the volume; yet the price has been greatly reduced, in order to place it within the reach of all sections of the community.

BOMBAY,
December, 1887. }

KAVASJI EDALJI KANGA.

PREFACE TO THE FIRST EDITION.

More than 60 years ago a translation of the Khordeh Avesta was for the first time published by the late Dustoor Framji Sorabji Meherji Rânâ. A few months later on, another translation of the same was issued by the late Dastoor Edaljee Dorabjee Sanjânâ. These translations did not materially differ from each other; but for all practical purposes, the latter, up till now, has been most in use—it having passed in the meantime through several editions with but few important alterations. Thanks, however, to the rapid, but immensely satisfactory progress made in comparative philology during the last half century by the indefatigable *savants* of Europe, considerable light has been thrown, not only on the ancient Zoroastrian religion, but on the interpretation of many a difficult passage in the Zend Avesta. Facts unknown before and excellences quite buried in obscurity have, by its aid, been brought to the surface; while some portion of the Zend Avesta, so ambiguous before, has been correctly interpreted and translated into Gujarati.* These made the want of a translation of the Khordeh Avesta, according to the most correct rules of grammar and philology, keenly felt; and I therefore undertook to supply it, at the suggestion of many educated and intelligent Zoroastrians.

* (1) Vendidad translated into Gujarati with explanatory notes, and a complete philological and grammatical glossary of all the words contained in the texts by Kavasji Edalji Kanga (K. R. Cama's Prize Essay). (2) Ten Yashts, translated by Dastoor Erachji Sorabji Meherji Rânâ and Ervad Muncherji Shapurji Vâchhâ. (3) Abân Yasht, translated by Ervad Tehmuras Dinshawji Ankleshvaria.

The whole of the translation is based on Professor Westergaard's excellent Zend text. This it was at first intended to publish in Zend character, but being aware of the inability of a great portion of my co-religionists to peruse it in Zend, I deemed it expedient to abandon the original intention, and make the Work more convenient and accessible by transliterating the original text into correct Gujarati. In so doing, I have had to undergo the trouble and expense of getting cast some letters, the corresponding ones for which were not to be found in the Gujarati alphabet, such as ઢ, ળ, ઴, વ, શ, ષ, ડ, &c.

The text is divided into a number of convenient paragraphs, and each paragraph has, subjoined to it, its translation; and to prevent confusion, types in black pica have been throughout employed for the *text* and ordinary pica for the *translation*. In the translation the two-fold end is observed of making it useful both to Zend students and to general readers. It is kept, as much as practicable close to the text, each word of which is distinguished by a number, corresponding with that placed over its translation immediately below. Words not occurring in the original, but necessary to complete the sense of the translation, are placed in parentheses. In many cases the substance of one or more paragraphs is summarised by way of explanation and placed below the literal translation.

Besides the correct text and its translation referred to above, the following important points are attended to:—(1) Careful attention is paid to punctuation, for want of which gross mistakes often arise. (2) Zend text is, in order to avoid confusion, separated and pointed out distinctly from the Pâzend text, and the text composed at a later period. (3) Special care is taken to point out the passages taken from the Yacna, Vispered and Vendidad. (4) Pâzend passages are, as far as practicable, compared with their corresponding Zend passages. (5) Subjects cursorily treated in the Khordeh Avesta, but discussed at great length elsewhere, are here amplified with fuller information from other sources. (6) Technical terms of Zoroastrian ceremonials and

ethics such as *hóm, jcevrám, barsm, zór, chinrat bridge*, &c. are fully explained. (7) Passages treating of the excellence and efficacy of the prayers *Yathá* and *Ashem* are called and fully explained. (8) Pehlvi translation is sometimes referred to as in the case of *Atush Nyâyesh*. (9) References to paralled Zend passages, as in the case of the translation of *Patet Pashemáni* which is wholly in Pâzend, are given with their meanings and explanations; and in several places, where it was found necessary, additional information from Pehlvi commentators is given in foot-notes. (10) Certain ceremonials, required to be observed in several places during prayers, are explained. (11) Requisite information is given about the *Gáhâmbârs* and their proper seasons, on the authority of the Avesta. (12) The Pâzend Confession of faith, which is generally recited at the end of the prayers, is substituted by a far better one, and that too found in Zend, which, I trust, will be appreciated by my co-religionists. This Confession of faith constitutes the twelfth Há of the Yacna.

In conclusion, I offer my deep and most grateful thanks to Mr. Khurshedji Rustomji Cama, our respected citizen and well-known oriental scholar, and my own learned preceptor. With that kindness and good nature which are so characteristic of him, and which have invariably won him the esteem and affection of his private pupils, he has most cordially rendered me, in the preparation of this Work, as in that of my previous ones, very valuable assistance. My obligations are due to him also for his many sensible and practical suggestions for the improvement of this Work.

Lastly, I trust to the indulgence of the reader to overlook any inaccuracies or defects which may have crept in the translation, notwithstanding all the care and attention conscientiously bestowed on it. A list of the several oriental works which proved useful to me during the progress of the work is given elsewhere.

યશ્તોનાં નામ તથા તેના અનુક્રમ પ્રમાણના નમબર.

NAMES OF YASHTS AND THEIR *Serialim* NUMBERS.

ખોલાસો:—અંગ્રેજી લખાણોમાં તેમજ યુરોપિયન વિદ્વાનોની કેતાબોમાં યશ્તોનાં ખાસ નામ લખાવાને બદલે, ઘણી વખતે યશ્ત (Yasht) બોલતી પછી નમબર મુકવામા આવેછે; એ જાણવાને સવળ પડે એટલા માટે દરેક યશ્તનું નામ તેના નમબર સાથે આપવાને દરસ્ત જણાયું છે.

૧ હોરમઝદ યશ્ત Hormazd Yasht= Yt. I.

૨ હપ્તન યશ્ત Haptan Yasht or Hapt Ameshâspand Yasht=* Yt. II.

૩ અરદીબેહેશ્ત યશ્ત Ardibehesht Yasht=Yt. III.

૪ ખોરદાદ યશ્ત Khordâd Yasht or Awerdâd Yasht=Yt. IV.

૫ આવાં યશ્ત Abân Yasht or Arduî Sûr Bânu Yasht=Yt.V.

૬ ખોરશેદ યશ્ત Khorshed Yasht= Yt. VI.

૭ માહ યશ્ત Mâh Yasht=Yt. VII.

૮ તીર યશ્ત Tishter or Tîr Yasht= Yt. VIII.

૯ ગોશ યશ્ત Drvâsp or Gosh Yasht= Yt. IX.

૧૦ મેહુર યશ્ત Meher Yasht= Yt. X.

૧૧ સરોશ યશ્ત હાદોખ્ત Serosh Yasht Hâdokht= Yt. XI.

સરોશ યશ્ત વડી Sraosh Yasht-i-Yazeshme.†

* Yt II તે નાઢલી હમન યશ્ત સમજવી; મ્હોટી હમન યશ્ત તે ઇજશ્નેના ૩૫-૪૨ મા હા સાથની નાઢલી હમન યશ્ત જાણવી.

† એ યશ્ત ઇજશ્નેના ૫૭ મા હામાંથી લીધી છે; બીજી યશ્તોની માફક જુદી નથી. વધુ ખોલાસામાટે જુઓ સરોશ યશ્ત વડીની નોટ, સફેા ૨૮૦.

- ૧૨ રશને યશ્ત Rashn or Rashnu Yasht= Yt. XII.
 ૧૩ ફરવરદીન યશ્ત Farvardîn Yasht= Yt. XIII.
 ૧૪ બેહરંમ યશ્ત Bahrâm Yasht= Yt. XIV.
 ૧૫ રામ યશ્ત Râm Yasht or Mîno-Râm Yasht= Yt. XV.
 ૧૬ દીન યશ્ત Din Yasht= Yt. XVI.
 ૧૭ અશીશવંધ યશ્ત Ashi Yasht or Ard Yasht= Yt. XVII.
 ૧૮ આસ્તાદ યશ્ત Âshtâd Yasht= Yt. XVIII.
 ૧૯ જમ્યાદ યશ્ત Zamyâd Yasht= Yt. XIX.
 હોમ યશ્ત Hom* Yasht= Yt. XX. (ગેહરના પુસ્તકમાં).
 ૨૦ વનન્ત યશ્ત Vanant Yasht=†Yt. XX.
 ૨૧ અષેમ વોહૂની ‡વખાણુ (૨૧ મી યશ્ત) Yasht Fragment=
 Yt. XXI.
 ૨૨ હાદોખ્ત નુસ્કની ૨ જી તથા ત્રીજી પરગરદ (૨૨ મી યશ્ત)
 Yasht Fragment= Yt. XXII.
 ૨૩ આફ્રીન પેગમખર જરતોશ્ત (૨૩ મી યશ્ત) Afrîn-
 Paighamber-Zartusht= Yt. XXIII.
 ૨૪ વીશ્તાસ્પ યશ્ત Vishtâsp Yasht= Yt. XXIV.
 સીરોઝ યશ્ત Sirozah Yasht.

* એ નાદલી હોમ યશ્ત સમજવી; મ્હોટી હોમ યશ્ત તે ઇજ્શનેનો ૯ મો તથા ૧૦ મો હા બજાવો.

† પ્રોફેસર ગેહરના અવસ્તાના પુસ્તકમાં વનન્ત યશ્તને ૨૧ ગણી છે.

‡ સાધારણ રીતે હાદોખ્ત નુસ્કની પેહેલી પરગરદને નામે બજાવી છે.

¶ પ્રોફેસર વેસ્ટર્ગાર્ડ તથા ડાક્ટર ગેહરના અવસ્તાનાં પુસ્તકોમાં Sirozah I and Sirozah II ઇઆને નાદલા તથા મ્હોટા સીરોઝની કૃત્ત ખશ્નુમનો આપી છે. સતુમના કરદા સાથે બજાવી સીરોઝ યશ્ત જુદી આપી નથી. એ બાબે વધુ સમજને માટે જુઓ સીરોઝ યશ્તની શરૂઆતમાં આપેલો બોલાસો, સફો ૩૬૪.

આએ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં નીચે જણાવેલા
ગ્રંથોની મદદ મેં લીધી હતી.

પ્રોફેસર વેસ્ટર્ગાર્ડનું બંદ અવસ્તાનું પુસ્તક.
ડાક્ટર ગેલ્ડનરનું અવસ્તાનું નવું પુસ્તક.
ડાક્ટર સ્પીગલ-બ્લીકનો અવસ્તાનો અંગ્રેજી તરજુમો.
ડાક્ટર હાઉગના જરતોશતી ધર્મ બાબે રીસાલાની ચોપડી.
પ્રોફેસર હારલેનો અવસ્તાનો તરજુમો (ફ્રેંચ ભાષામાં)
શેઠ ખરશેદજી રસ્તમજી કાંમાજીનો બનાવેલો જરતોશતી
અલીઆસ, આંક ૧—૧૧.
શેઠ ખરશેદજી રસ્તમજી કાંમાજીનું બનાવેલું જરતોશત નામું.
પ્રોફેસર બેન્ડીની તથા પ્રોફેસર લક્ષ્મણ રામચંદ્ર વૈદ્યની
સંસ્કૃત તથા અંગ્રેજી ડીક્શનરી.
દસ્તુરજી એરચજી સોહોરાબજી મેહરજી રાણાના હાથની લખેલી
પેહુંલવી તથા ફારસી તરજુમા સાથની ખોરદેહ અવસ્તા.
એરવદ ટેહેમુરસ દીનશાહજી અંકલેથરીઆની આવાં યશત
બા માએની.
એરવદ ખરશેદજી મીનાચેહરજી કટેલીનો લખેલો દાઆ નામ
સેતાએશનો રીસાલો.
પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેનો અવસ્તાનો અંગ્રેજી તથા ફ્રેંચ તરજુમો.
રેવરંડ ડાક્ટર મિલ્સનો યજ્જશને તથા વીરપરદનો તરજુમો.

આએ ચોપડીમાં આવેલા અવસ્તા તથા પાજંદનો ભાગ
વાંચવા બાબેનો બોલાસો.

જે વ્યંજનની નીચે જીનો કાપો મેલવામાં આવ્યો હોએ, તેને બોડો
ધ્યાને તેની પછી અ મુક્યા વગર વાંચવો:—જેમકે અષેમ, નર્શ,
ઉર્વાનેમ, પોઉરતાસ, ઇત્યાદિ બોડો. અષેમ, બોલને **ashem* વાંચવો,
નહિ કે *ashema*; નર્શ બોલને *narsh* વાંચવો, નહી કે *narsha*;
ઉર્વાનેમ = *urvānem*; પોઉરતાસ = *pōurutas*; તફુનુ = *taphnu*.
પણ જે વ્યંજનની નીચે જીનો કાપો નથી મુક્યો તેને અ સુધાં વાંચવો:—
જેમકે મન = *mana*; અહુર મજદ = *Ahura Mazda*. અષવ =
ashava; હાઓમ = *haoma*; વીરપચ = *viepacha*, ઇત્યાદિ.

જ ની નીચે એક જીનું મીડું મુકીને જ એ પ્રમાણે આપેલો છે તેનો
ઉચ્ચાર અંગ્રેજી z ના જેવો, અથવા ફારસી ‘જે’ ના જેવો કરવો:—જેમકે
ઝરથુશ્ત્ર = *Zarathustra*; મજદધાત = *mazdadhāta*; જાઓતા =
zaotā, ઇત્યાદિ. જ ની નીચે જીનાં ત્રણ મીડાં મુકીને જ એ પ્રમાણે જે
અક્ષર આપવામાં આવ્યો છે, તેનો ઉચ્ચાર અંગ્રેજીમાં *azure* બોલમાં z
નો ઉચ્ચાર થાએછે તે પ્રમાણે જ નો ઉચ્ચાર કરવો:—જેમકે દુઝ્ઘવરશ્ત
= *duzhvarsta*; દુઝ્ઘૂપ્ત = *duzhūkhta*, ઇત્યાદિ. ખ ની નીચે એક
મીડું મુકીને ખ એ પ્રમાણે અક્ષર આપેલો છે તેનો ઉચ્ચાર ફારસી ‘ખાં’ ના
જેવો કરવો; નીચે મીડાં વગરના ખ ને સંસ્કૃત ख ના જેવો ઉચ્ચાર કરવો.
ત ની નીચે એક મીડું મુકીને ત એ પ્રમાણેના વ્યંજનનો ઉચ્ચાર ત ના
જેવો તદ્દન કઠોર નહી કરવો, પણ જરા મૃદુ ધ્યાને નરમ કરવો, ધ્યાને
ત અને દ ની વચ્ચે ઉચ્ચાર કરવો. ધ ની નીચે એક મીડું મુકીને ધ એ
પ્રમાણે જે અક્ષર આપેલો છે તેનો ઉચ્ચાર સંસ્કૃત ङ ના જેવો, અથવા
to bring, to sing, ઇત્યાદિ બોલોમાં *ng* નો ઉચ્ચાર થાએછે, તે પ્રમાણે
કરવો:—જેમકે મનંગહા = *manang-hā*; વંધહેઉશ *vang-hēus*, ઇત્યાદિ.
એ અથવા ત્રણ બોલોની વચ્ચે કાપો મુકેલો હોએ તો તે બોલોને અભાસ
ગણીને સાથે વાંચવા:—જેમકે પોઉર-ચપાને, અઉર્વત-અરપેમ;
માંથેમ-રપેન્ટેમ-અએપજયો, હશ-હાંમ-સાસ્તાંમ ઇત્યાદિ.

અષેમ વોહ તથા યથા અહ વધસ્થો (અહુનવર) ...	સક્રો.
નીરંગ આમેજર લેવાની ...	૧
કેમ ના મજદા ...	૪
અહુરમજદ ખોદાએ ...	૫
જસમે અવંધ્રહે મજદ... ...	૭
બાજ જમવાની ...	૯
બાજ પીશાબ તથા હાજત જતી વખતે પઢવાની ...	૧૦
પાંચો ગેહ જુદી જુદી પઢવાની... ...	૧૧
સરોશ બાજ... ...	૧૩
અહ્માઈ રએશય તથા હજંધ્રેમ... ...	૧૪
જસમે અવંધ્રહે મજદ તથા કેરુકેહ મોજદ ...	૧૮
હોશબાંમ ...	૧૯
ખોરશેદ નીઆએશ ...	૨૦
મેહેર નીઆએશ ...	૨૫
વીસ્પ હુમત ...	૪૨
દોઆ નામ સેતાએશને... ...	૪૯
નમસ્કાર ચાર દિશાનો... ...	૫૦
માહ બોખ્તાર નીઆએશ ...	૫૫
અરુદ્રી સૂર નીઆએશ (આ હાતાંમૂચના હા સાથે) ...	૫૫
આતશ નીઆએશ ...	૬૧
હાવન ગેહ ...	૭૨
રપિથ્વન ગેહ ...	૮૬
ઉજરન ગેહ... ...	૯૧
અધવિસ્ત્રૂયેમ ગેહ ...	૯૪
ઉશહેન ગેહ ...	૯૮
	૧૦૪

પતેત (અવસ્તાની)	સક્ષે.
પતેત પશેમાની	૧૦૭
નમસ્કાર ચેરાગનો	૧૦૮
નમસ્કાર મુક્તાદનો તથા નમસ્કાર દોષમાનો	૧૩૦
નમસ્કાર પરવતનો, પાણીનો તથા ઓરવરનો	૧૩૧
બાજ અષેમ્ વોહૂ ૧૨૦૦ પઢવાની	૧૩૨
દાઝઝોત્ નામનો યજ્ઞશ્નેનો ૨૦ મો હા	૧૩૩
બાજ યથા અહૂ વધચ્ચો ૧૨૦૦ પઢવાની...	૧૩૪
બેહેશ્તી રવાનની ખુશાલી તથા પાપી રવાનની ગમગીની બાબે	૧૩૮
અવસ્તા	૧૪૧
રોજ તથા માહનાં નામ	૧૪૨
પાંચ ગાથા ગાહામબારને લગતો ખોલાસો...	૧૪૩
વરસના છ ગાહામબારને લગતો ખોલાસો...	૧૪૪
બારે મહીનાનાં જશનોની ખીના...	૧૪૫
સાત હમકારાનાં નામ...	૧૪૮
હમાએશ્તના ૧૨ ફરેશ્તાનાં નામ	૧૪૮
૨૧ નુસ્કનાં નામ	૧૪૯
જેને અવસ્તા ભણુતાં નહી આવડતા હોએ તેને યથા અષેમ	૧૪૯
ભણુવાની ફરજ	૧૪૯
હોરમજદ યશ્ત તથા તેની નીરંગ	૧૫૦
મહોટી તથા નહાની હમન યશ્ત...	૧૬૭
અરદીબેહેશ્ત યશ્ત તથા તેની નીરંગ	૧૬૧
ખોરદાદ યશ્ત	૨૦૩
ખોરશેદ યશ્ત	૨૧૧
માહ યશ્ત	૨૧૪
તીર યશ્ત	૨૧૬
ગોશ યશ્ત	૨૫૦
અરોશ યશ્ત હાદોખ્ત તથા તેની નીરંગ	૨૬૫
સરોશ યશ્ત વડી તથા તેની નીરંગ	૨૮૦
બેહેરાંમ યશ્ત	૨૯૭
મહોટી હોમ યશ્ત	૩૩૩

	સફો.
નહાની હોમ યશ્ત	૩૫૬
મ્હોટી તથા નહાની હોમ યશ્તની નીરંગ	૩૫૯
વનન્ત યશ્ત તથા તેની નીરંગ	૩૫૯
સીરોળ યશ્ત	૩૬૪
ગુજરેલાંની યાદનેમાટે લખવાનો કરદો	૩૮૨
આફરંગાન અરદાફરવશનું	૩૯૨
આફરંગાન ગાથાનું	૩૯૩
આફરંગાન ગાહામબારનું	૩૯૩
આફરંગાન રપિથ્વનનું	૪૦૦
આફરંગાન હહમાનનું	૪૦૪
આફરંગાન સરોશનું	૪૦૫
દરેક આફરંગાનને છેડે લખાતો કરદો	૪૦૭
દોઆ તંદરોસ્તી (અવસ્તામાં)	૪૦૯
દોઆ તંદરોસ્તી (પાજંદમાં)	૪૧૨
દીનનો કલમો (અવસ્તામાં)	૪૧૩
દીનનો કલમો	૪૧૯
આફ્રીન પેગમબર જરતોશ્ત	૪૨૦
નીઆએશ તથા યશ્ત લખ્યા પછી લખવાની નીરંગ	૪૨૫
આફ્રીન-ઈ-અરાદફ્રવ	૪૨૭
આફ્રીન-બા-નામે-યુલ્લેર્ગીન	૪૩૩
આફ્રીન-ઈ-હફત-અમેશાસ્પંદ	૪૩૫
આફ્રીન-ઈ-ગાહમ્બાર	૪૪૪
આફ્રીન-ઈ-રપિથ્વિન	૪૫૯
આફ્રીન-ઈ-મ્યજ્દ	૪૭૪
આફ્રીન-ઈ-ગાહમ્બાર આશની	૪૭૯
ખોદાના ૧૦૧ નામ	૪૯૦
મોનાબત હર વખતે લખવાની	૪૯૬
મોનાબત પાક પરવરદેગારની સિક્તમાં	૫૦૦
મોનાબત પેઆમ્બર જરતોશ્તની તારીફમાં	૫૦૨

અ પે મ્ વો હ્.*

અપેમ્^૧ વોહ્^૨ વહિશ્તેમ્^૩ અસ્તી,^૪
ઉશ્તા^૫ અસ્તી,^૬ ઉશ્તા^૭ અહ્માધ^૮
હ્યત્^૯ અપાધ^{૧૦} વહિશ્તાધ^{૧૧} અપેમ્.^{૧૨}

અશોઈ^૧ (એ) સઉથી સરસ^૩ નેઆમત^૨ છે^૪ (તથા) સુખ^૫ છે;^૬
સુખ^૭ તે (શખ્સ)ને^૮ (છે) કે જે^૯ સઉથી સરસ^{૧૧} અશોઈનેવાસ્તે^{૧૦} (ઈઆને
સઉથી સરસ અશોઈની બાબદમાં) અશો^{૧૨} (છે).

ખોલાસો:—(‘ અશોઈ ’ની મતલબ રાસ્તી, પવિત્રાઈ, પરહેજગારી
સમજવી. અશોઈને આપણા પાક અવસ્તામાં બબલ વખાણેલી છે. એનેમાટે
“ સ્તઓમિ અપેમ્ ” (ઈઆને રાસ્તીને હું વખાણું) એ પ્રમાણે બોલો
આવેલા છે. મન તથા દિલની પવિત્રાઈ આએ દુનિયાંની એક ઉત્તમ દોલત
તથા સુખ છે. એ સુખ તે શખ્સને હાંસેલ થાએછે, કે જે સચ્ચાઈની
બાબદમાં સઉથી ચઢતો હોએછે. માણસ જાતે આએ દુનિયાંમાં જન્મ
પામ્યા પછી, સઉથી પેહેલી ચીજ જે અખ્યાર કરવી જોઈએ તે રાસ્તી
છે. (જુઓ ઈજ્જનેનો ૪૮ મો હા, ૫ મો ફકરો). જુદે જુદે વખતે ખરાં
દિલથી તથા સમજીને અપેમ્ વોહ્ બણ્યાથી તે બણનારને કેટલું સવાબ

* અપેમ્ વોહ્, તથા યથા અહ્ વધર્યો એ બે બંદગીઓ પેગમબર અશો
જરતોસ્તની આગમચના વખતના દાદાર હોરમજ્દના પોતાના કલામ છે (જુઓ
ઈજ્જનેનો ૧૯ મો હા, ફકરો ૧-૪ તથા ૧૪; ઈજ્જનેનો ૨૦ મો હા, ફકરો ૩ બે),
ચેંદ્રહે હાતાંમ્ એ પેગમબર જરતોસ્તનો કલામ છે (જુઓ ઈજ્જનેનો ૨૧ મો હા,
પેહેલો ફકરો). એ ત્રણ નામોની બંદગીઓને ઈજ્જનેનો ૬૧ મા હામાં નામ દ્યને
માન સાથે યાદ કીધી છે. ઈજ્જનેનો ૧૯ મા હામાં યથા અહ્ વધર્યોની શરેહ,
આપી છે, ૨૦ મા હામાં અપેમ્ વોહ્ની, અને ૨૧ મા હામાં ચેંદ્રહે હાતાંમ્ની
શરેહ આપી છે. એ ત્રણ હા બધાંનું યશતને નામે જણાએલા છે. એ ત્રણ બંદગીઓ
તેમાં મુખ્ય કરીને ‘ યથા ’ તથા ‘ અપેમ ’ તો, આપણા પાક અવસ્તામાં બબલ
બણવામાં આવે છે. જેઓને બીજા અવસ્તા નહીં આવડતા હોએ, તેઓને સવાબનો
હિસ્સો હાંસેલ કરવાને, યથા તથા અપેમ્ બણવાને ફરમાવેલું છે.

હાંસેલ થાએછે, તે બાએનું કેટલુંએક લખાણ આપણને ખુદ અવસ્તામાં લખેલાં હાલોજી નુસ્કની પેઢેલી *પરગરદમાંથી મળી આવે છે. તેમાં એવું જણાવેલું છે કે, જે શખ્સ ઉંઘમાંથી જાગૃત થઈને બીછાના ઉપરથી ઉઠતી વખતે, મનમાંથી તમામ ખરાબ વિચારો કાઢાડી નાખીને, એક “અષેમ્ વોહ્” બરાબર સમજીને લાણે તો, તે વખતે લાણેલી એક “અષેમ્ વોહ્,” બીજી વખતે દશ હજાર અષેમ્ વોહ્ લાણે તેની બરાબર સમજવી. એની મતલબ એ કે સવારના પોહોરમાં ઉંઘમાંથી ઉઠતાં વાર, સચ્ચાઈ-રાસ્ટીને એખૂતાર કરવી, અને તેને વળગી રહીને પોતાનું કાંમકાજ તથા ધંધો રોજગાર કરવો. એક ગમથી અષેમ્ વોહ્ લાણે અને બીજી ગમથી જીતું બોલે તથા ઠગાઈ કરે તો તે કાંઈ કાંમનું નહીં, પણ લાણીને તે પ્રમાણે ચાલવું જોઈએ. વળી એજ મજકુર નુસ્કમાં બીજું એવું જણાવેલું છે કે, જે માણસ મરતી વખતે પોતાનાં મનમાંથી તમામ ખરાબ વિચારોને દૂર કરીને, પોતાનાં ખરાં અંતઃકરણથી એક અષેમ્ વોહ્ લાણે તો, તે વખતે લાણેલી એક અષેમ્ વોહ્ની કીમત તમામ ખનીરથ નામનો કેશ્વર, જે ૭ કેશ્વરોમાં સઉથી મહોત્રો તથા સોહામણો છે તેની બરાબર સમજવી.)

અહુનવર† (યથાઅહૂવદ્યયો.)

યથા^૧ અહૂ^૨ વધ્યયો^૩ અથા^૪
 રતુશ^૫ અપાત^૬ ચીત^૭ હયા,^૮
 વંધ્રહિઉશ^૯ દશ્વદા^{૧૦} મનંધ્રહો^{૧૧} બ્યઓથન-
 નાંમ^{૧૨} અંધ્રહિઉશ^{૧૩} મશ્વદાધ,^{૧૪}
 ક્ષત્રેમચા^{૧૫} અહુરાધ^{૧૬} આ^{૧૭} યિમ^{૧૮}
 દ્રેગુબ્યો^{૧૯} દદત^{૨૦} વાસ્તારેમ.^{૨૧}

* જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, ૨૧ મી યશ્ત, સફા ૩૮૬-૩૯૩.

† અહુનવરનેમાટે ઈર્જસ્નેના ૧૬ મા હામાં એવું જણાવેલું છે કે, દાદાર હોર-મજદે આસમાન તથા દુનિયાં પેદા કીધી, તેની આગમચ તે બનાવ્યા હતા. વળી એ મજકુર હામાં બીજું એવું જણાવેલું છે કે, અહુનવરને બરાબર સમજીને તથા બીજું કાંઈ વચમાં બોલ્યા વગર તથા કોઈબી પદ મુકી દીધા વગર, ગાયનની ઢપમાં જે શખ્સ બાણે, તેને ૧૦૦ ગાથા ગાઈને લાણ્યાના જેટલું સવાબ લાગે. અવસ્તાની એ ઘણીજ કદીમ તથા ઉત્તમ બંદગીને ગાવાને અથવા ગાયનની રીતે લાણવાને ફરમાવેલું

જે પ્રમાણે^૧ *પાદશાહ^૨ પોતાની મરજી પ્રમાણે ચલાવનાર^૩ (છે), તે પ્રમાણે^૪ દસ્તુરાંન †દસ્તુર^૫ અશોઈ^૬ ઈત્યાદિને^૭ લીધે^૮ (પોતાનાં કાંમમાં) (આપ્એખ્ત્યાર) (છે). બહુમનની^{૯-૧૧} બક્ષેશ^{૧૦} આએ દુનિયાંનાં^{૧૩} હોરમજદને માટેનાં^{૧૪} કાંમો કરનારાઓની^{૧૨} (છે); જે શખ્સ^{૧૫} ગરીબ-લાચારોને માટે^{૧૬} પાસબાની §કરનાર^{૨૧} (અથવા પોષણ કરનાર^{૨૧}) થાએછે,^{૨૦} (તે ગોયા) હોરમજદને માટે^{૧૬} (તમામ ખલકતની) પાદશાહી^{૧૫} (કબૂલ રાખે છે).

ખોલાસો:—(મુલુકોની ઉપર સરદારી ભોગવનાર પાદશાહ તથા દીનનો વડો પેશવા એ બેહુ, એકસરખા દરજ્જાના તથા માનને લાએકના છે. જે લોકો આએ દુનિયાંમાં દાદાર હોરમજદને ખુશનુદ કરવાનાં કાંમો કરેછે, તેઓ ગુજરવા બાદ બેહેશતની બક્ષેશ પામેછે. જે શખ્સ આબરવાળા ગરીબ-લાચારોની દયા ખાઈને તેઓની પરવરશી કરેછે, તે ગોયા દાદાર હોરમજદને તમામ ખલકતના સાહેબ તરીકે ગણેછે).

છે એને માટે જે ક્રિયાપદ આવેછે તે “સાવય” (સંસ્કૃત શ્રાવય) ઈઆને “ગાવું” કરીને આવેછે. એ બંદગી કવિતા રૂપી ત્રણ લીટીની બનેલી છે. પેહેલ્લી લીટી ‘હયા’ આગળ પુરી થાએછે, બીજી લીટી ‘મજદાઈ’ આગળ, અને ત્રીજી લીટી ‘વાસ્તારેમ્’ આગળ પુરી થાએછે. વળી એ આખી અહુનવરમાં જે ૨૧ ખોલો આવેલા છે તે ઉપરથી, આપણા પાઠ અવસ્તામાં લખાએલાં ૨૧ નુસ્કોનાં નામ પડેલાં છે, જેનો ઘણો મ્હોટો ભાગ તારાજ થઈ ગયો. વળી એ નુસ્કોમાં શું શું બાબદો આવેલી હતી, તે બાબતું લખાણ આપણને પેહેલવી તથા ફારસી કેતાબો ઉપરથી મળી આવેછે. ‘દીનકરદ’ નામની પેહેલવી કેતાબના ૮ મા તથા ૯ મા ભાગમાં એ નુસ્કો વિશે લંબાણથી એહવાલ આપેલો છે. દીનને લગતી તમામ બાબદો ઉપરાંત, એ મજકુર ૨૧ નુસ્કમાં ફીલસુફી, તબાબત, નીતિ, જ્યોતિષશાસ્ત્ર તથા બધી જાતની વિદ્યા હુનરોને લગતી બાબદો આવેલી હતી. એ કવિતારૂપી બંદગી (અહુનવર)ની ખુબી બાબે જુઓ આએ ચોપડીમાં સરોશ હાદોખ્તા પેહેલ્લા કરદાની માએની. વધારે ખોલાસા માટે જુઓ સરોશ બાજમાં “અહુનેમ્ વધરીમ્ તનૂમ્ પાહતિ” ની માએની નીચે આપેલો ખોલાસો.

* અસલ અર્થ “ દુનિયાંને લગતો કારોબાર ચલાવનાર સરદાર. ”

† અસલ અર્થ “ દીનને લગતો કારોબાર ચલાવનાર સરદાર. ”

‡ અશોઈ ઈત્યાદિની મતલબ અશોઈ તથા તેની સાથના ખીજ સદ્ગુણો.

§ ‘વાસ્તાર્’ ને મલતો લાટીન તથા અંગ્રેજી Pastor ખોલ મળેછે.

¶ અસલ અર્થ ‘ પોતાને મુકરર કરે-કેરવે. ’ અહુનવરની છેલ્લી લીટી ઈજશનેના ૫૩ મા હાના ૯ મા ફકરાની છેલ્લી લીટીને કાંઈક મળતી આવેછે.

નીરંગ આબેજર લેવાની.

શિકસ્તે^૧ શિકસ્તે^૨ શેતાંન,^૩ અહરેમન^૪ ગજસ્તે^૫
કારો કેરદાર,^૬ નરસદ^૭ ગજસ્તે^૮ કારો કેરદાર;^૯ સીઆ-
સે^{૧૦} અમશાસ્પંદ^{૧૧} દાદાર અહુરમજદ^{૧૨} પીરોજગર^{૧૩} પાક;^{૧૪}
અવઓને અવેમ વોહૂ ૧ (ત્રણ વાર લાણે.)

(એ નીરંગ ત્રણ વાર લાણીને સરોશ બાજ લાણે, અને તેની પાંચ અહુનવર લાણતાં આબેજર દરેક અહુનવરે જમના હાથને, ડાબા હાથને, મોહોડાંને, જમના પગને તથા ડાબા પગને ચોપડે. પછી સરોશ બાજ પુરી કરીને પાદીઆબ હુશ્તી કરે.)

શેતાંન^૩ શિકસ્ત પાંમેલો^૧ (તથા) તુટેલો^૨ (થાઓ) ! હારેમન^૪ (પોતે) (તથા તેનાં) કાંમ અને ફેલ^૬ લેઆનત ભરેલાં^૫ (છે); (તે) લેઆનત ભરેલાં^૮ કાંમ અને ફેલ^૭ (મને) નહી પોહોંચે.^૯ ૩૩^{૧૦} અમશાસ્પંદ^{૧૧} (તથા) દાદાર હોરમજદ^{૧૨} ફતેહમંદ^{૧૩} (અને) પાક^{૧૪} (છે).

ખોલાસો:—(આએ નીરંગ ઘણાજ પાછલા વખતમાં જોડાએલી દીસેછે, કારણકે એની એબારત ફારસી છે. વળી આએ ઠંકાણે અમશાસ્પંદોની સંખ્યા ૩૩ ગણી છે તે અજબ જેવું છે. કદાચ એ નીરંગ લખનારની મતલબ ૩૩ અમશાસ્પંદ તે ૩૩ ફરેશ્તા હોએ. આપણી દીનની કદીમ કેતાબો પ્રમાણે તો અમશાસ્પંદ છ છે, અને દાદાર હોરમજદને સાથે ગણતાં સાત થાએછે. દીનકરદમાં આવેલી પેહેલવી નામસેતાએશનેમાં ખોલી રીતે જણાવેછે કે, દાદાર હોરમજદે છ અમશાસ્પંદો પેદા કીધા. હોરમજદ યશ્તમાં આવેલા “નિપાયોઇશ મપીમ્” નામના કરદામાં દાદાર હોરમજદ પેગમબર જરતોશ્તને કેહેછે કે, બહમનથી અમરદાદ સુધીના છ અમશાસ્પંદો મેં પેદા કીધા. હોરમજદ યશ્તના તથા અરદીબેહેશ્ત યશ્તના શરૂઆતના ભાગમાં અમશાસ્પંદો વિશે બોલતાં “હમો અમશાસ્પંદો” એ પ્રમાણે દાદાર હોરમજદ પોતે કેહેછે. નાઢલી હસન યશ્તના ૧૨ મા ફકરામાં “સાત અમશાસ્પંદો” એ પ્રમાણે લખાણ આવેલું છે.)

કેમ ના મજદા.*

કેમ^૧ ના^૨ મજદા^૩ મવધતે^૪ પાયૂમ^૫ દદાત,^૬
 હાત^૭ મા^૮ દ્રેગવાઓ^૯ દીદરેપતા^{૧૦} અએનંધહે^{૧૧}
 અન્યેમ^{૧૨} શ્વહાત^{૧૩} આશ્રસ્યા^{૧૪} મનંધહસ્યા,^{૧૫}
 યયાઓ^{૧૬} બ્યઓથનાધશ^{૧૭} અપેમ^{૧૮} શ્રઓશતા^{૧૯} અહુરા,^{૨૦}
 તાંમ^{૨૧} મોધ^{૨૨} દાંસ્તવામ^{૨૩} દએનયાધ^{૨૪} ક્રાવઓઆ.^{૨૫}
 કે^{૨૬} વેરેથ્રેમ^{૨૭}-જ^{૨૮} શ્વા^{૨૯} પોધ^{૩૦} સેનગહા^{૩૧} યોધ^{૩૨} હેન્તી,^{૩૩}
 ચિથા^{૩૪} મોધ^{૩૫} દાંમ^{૩૬} અહૂબિશ^{૩૭} રતૂમ^{૩૮} ચીજદી,^{૩૯}
 અત^{૪૦} હોધ^{૪૧} વોહૂ^{૪૨} સેરઓપો^{૪૩} જન્તૂ^{૪૪} મનંધહા,^{૪૫}
 મજદા^{૪૬} અહ્માધ^{૪૭} યહ્માધ^{૪૮} વપી^{૪૯} કહ્માધચીત.^{૫૦}

જ્યારે^૧ કોઈ દુષ્ટ માણસ^૨ ક્રીનો દેવાને^૩ (અથવા દુઃખ દેવાને^૪)
 મારી ઉપર^૫ ડોળા કકડાવે^૬ (ત્યારે), અએ હોરમજદ!^૭ મને તથા મારા
 લાગતાઓનેમાટે^૮ ક્રીયો^૯ શખ્સ^{૧૦} બચાવ^{૧૧} આપશે?^{૧૨} આતશનો^{૧૩} તથા
 મનનો^{૧૪} (ઈઆને ઘરબારને લગતાં સુખનો તથા મનની શાન્તિનો) (બચાવ)
 તું^{૧૫} સિવાએ^{૧૬} (બીજો કોણ આપશે)? જે બેહુનાં^{૧૭} †કાંમોથી,^{૧૮} અએ
 હોરમજદ!^{૧૯} રાસ્તી^{૨૦} વધેછે.^{૨૧} દીનનેમાટે^{૨૨} તે^{૨૩} †જ્ઞાન^{૨૪} (અએ હોરમજદ!)
 મને^{૨૫} તું જાહેર કર.^{૨૬}

* આખી 'કેમ ના મજદા' ની બંદગી ચાર જુદે જુદે ઠેકાણેના અવસ્તા
 લઈને બનાવેલી છે, તે આએ રીતે:—૧-શરૂઆતથી તે ક્રાવઓઆ સુધીનો ભાગ
 'કાંમ નેમોઈ જાંમ' નામના ઈજરનેના ૪૬ મા હાના ૭ મા ફકરામાંથી લીધો
 છે. ૨-'કે વેરેથ્રેમ-જ શ્વા' થી તે 'વપી કહ્માધચીત્ સુધીનો ભાગ 'તત્
 શ્વા પેરેસા' નામના ઈજરનેના ૪૪ મા હાના ૧૬ મા ફકરામાંથી લીધો છે.
 ૩-'પાત-નો તિબ્યન્તત્' થી તે 'અસ્તવધતીશ અષહે' સુધીનો ભાગ વંદીદાદની
 ૮ મી પરગરદના ૨૧ મા ફકરામાંથી લીધો છે. ૪-'નેમસ્યા યા આર્મંધતિશ
 ઈજાયા' એ બોલો 'અત્ મા યવા' નામના ઈજરનેના ૪૯ મા હાના ૧૦ મા
 ફકરામાંથી લીધો છે.

‡ હોરમજદનેમાટે સાધારણ રીતે અવસ્તામાં 'અહુરમજદ' આવેછે, પણ
 કેટલેક ઠેકાણે, મુખ્ય કરીને ગાથામાં, હોરમજદનેમાટે ફક્ત 'અહુર' અથવા
 'મજદ' બી આવેછે.

† ઈઆને ઘરબારને લગતાં સુખ તથા મનનાં શાંતવણનાં કાંમોથી.

‡ એટલે તું સિવાએ બીજો કોઈ પાસબાની કરનાર નથી એ વિચાર.

તારા^{૨૬} (અવસ્તાના) કલામ^{૩૧} કે જે^{૩૨} (લાણ્યાથી આફતની વખતે) પાસબાની કરનારા^{૩૦} છે^{૩૩} (તે) કલામ (ની ખરકત) થી^{૩૧} કીયો શખ્સ^{૨૬} દુશ્મનને^{૨૭} મારનાર^{૨૮} (છે)? બેહુ *અંદગીનેમાટે^{૩૭} (ઓ હોરમજદ!) (તું) મને^{૩૫} જાહેર રીતે^{૩૪} એક ડહાણો^{૩૬} †સરદાર^{૩૮} દેખાડ. ^{૩૯} જે^{૪૦} કોઈને^{૪૦} તું ‡ચાહેછે^{૪૧} તેનેમાટે, ^{૪૨} અએ હોરમજદ!^{૪૩} લલા^{૪૪} મનસાથે^{૪૫} (અથવા અહમનની મારફતે) સરોશ^{૪૩} (ધજદ) જાએ. ^{૪૪}

ખોલાસો:—(ઓ હોરમજદ! જ્યારે ખરાબ માણસો મને તથા મારા લાગતાં વળગતાંઓને દુઃખ દેવાનેમાટે આવે, ત્યારે તેઓથી હમારૂં રક્ષણ કરનાર કોણ છે? હમારાં ઘરખારને લગતાં સુખનો તથા મનને શાન્તિ આપનાર, ઓ હોરમજદ! તું સિવાએ ખીજે કોઈ નથી. તન તથા મન સારી હાલતમાં હોવાથી અશોઈનો વધારો થાએછે. તું સિવાએ ખીજે કોઈખી પાસબાની આપી શકતો નથી—એ વિચાર, ઓ હોરમજદ! તું મારાં મનમાં દાખલ કર, કે તેથી કરીને કોઈખી કાંમ કરવામાં મને હિમ્મત આવે.)

પાત^૧-નો^૨ લિખ્યન્તત્^૩ પધરિ,^૪ મજદાઓસચ^૫ આરમ-
ધતિશચ^૬ સ્પેન્તસચ,^૭ નસે^૮ દએવી દુક્ષ,^૯ નસે^{૧૦} દએવો-
ચિથ્રે,^{૧૧} નસે^{૧૨} દએવો-ઋકરુશ્તે,^{૧૩} નસે^{૧૪} દએવો-ઋદાધતે,^{૧૫}
અપ^{૧૬} દુક્ષ^{૧૭} નસે,^{૧૮} અપ^{૧૯} દુક્ષ^{૨૦} દ્વાર^{૨૧} અપ^{૨૨} દુક્ષ^{૨૩}
વીનસે,^{૨૪} અપાખેથ્રે^{૨૫} અપ-નસચેહુ,^{૨૬} મા^{૨૭} મેરેનચધનીશ^{૨૮}
ગએથાઓ^{૨૯} અસ્તવધતીશ^{૩૦} અપહુ.^{૩૧} નેમસચા^{૩૨} યા^{૩૩} આરમ-
ધતિશ^{૩૪} ધજાચા.^{૩૫} અપેમ વોહૂ. ૧

અએ હોરમજદ^૫ તથા સપંદારમદ!^{૧૦} અદેખા^૩ થી^૪ હમુને^૧ તમો બંચાવો.^૧ અએ દેવી દરૂજ!^૬ (હધથી) તું દરૂ થા,^૬ અએ દેવની તોખમના!^{૧૧} (હધથી) તું દરૂ થા;^{૧૦} અએ દેવની વાવેલી^{૧૩} (ખરાખી)! (હધથી) તું દરૂ થા;^{૧૨} અએ દેવની રસમ ઉપર ચાલનારી^{૧૫} (કાંઈખી ચીજ)! (હધથી) તું દરૂ થા;^{૧૪} અએ દરૂજ!^{૧૭} (હધથી) (તું) દૂર^{૧૬} દરૂ થા;^{૧૮} અએ દરૂજ!^{૨૦} (હધથી) (તું) દૂર^{૧૯} દોડી જા;^{૨૧} અએ દરૂજ!^{૨૩} (હધથી) (તું) દૂર^{૨૨} વધારે દરૂ થા^{૨૪} (અથવા નાશ પામેલો થા), (તથા) ઉત્તર તરફ^{૨૫} તું

* ઈઆને આએ તથા ખીજ અંદગીમા મને ફાએદો મળે તેને માટે.

† ઈઆને નેકીનો માર્ગ દેખાડનાર; ધર્મનાં ફરમાનો સમજાવનાર.

‡ ઈઆને જેની ઉપર તું મેહોરખાન છે.

દૈ થઈ જા, ^{૨૬} (કે તેથી કરીને) અશોઈના ^{૨૭} હાડમંદ ^{૨૮} મુહુકો ^{૨૯} માર ખાવાને લાએક ^{૩૦} નહી ^{૩૧} (થાએ). લલા વિચાર ^{૩૨} તથા આબાદીને ^{૩૩} નમાજ ^{૩૪} (હોજો) !

અહુરમજ્દ ખોદાએ.*

અહુરમજ્દ ^૧ ખોદાએ, ^૨ અહરેમન ^૩ અવાદશાંન ^૪ દૂર અવાજ-દાશ્તાર; ^૫ જદ ^૬ શેકસ્તેહ ^૭ બાદ; ^૮ અહરેમન, ^૯ દેવોન ^{૧૦} દરજનન, ^{૧૧} જાદૂઆન, ^{૧૨} દરવંદાન ^{૧૩} કીકાંન, ^{૧૪} કરશાંન, ^{૧૫} સાસ્તારાંન, ^{૧૬} ગુનેહગારાંન, ^{૧૭} આશમોગાંન ^{૧૮} દરવંદાંન, ^{૧૯} દુશ્મનાં, ^{૨૦} ક્રીઆંન, ^{૨૧} જદ ^{૨૨} શેકસ્તેહ ^{૨૩} બાદ. ^{૨૪} દુશ-પાદશાહાન ^{૨૫} અવાદશાંન ^{૨૬} બાદ; ^{૨૭} દુશ્મનાં ^{૨૮} સતોહ ^{૨૯} બાદ; ^{૩૦} દુશ્મનાં ^{૩૧} અવાદશાંન ^{૩૨} બાદ. ^{૩૩} અહુરમજ્દ ખોદાએ, ^{૩૪} અજ હુમા ગુનાહ ^{૩૫} પતેત્ પશેમાનુમ, ^{૩૬} અજ ^{૩૭} હુરવસ્તીન ^{૩૮} દુશ્મન ^{૩૯} દુજૂખત ^{૪૦} દુજ્જવરશત, ^{૪૧} મેમ ^{૪૨} પ ગેતી ^{૪૩} મનીદ; ^{૪૪} ઉદ્મ ગોફત ^{૪૫} ઉદ્મ કરદ, ^{૪૬} ઉદ્મ જસ્ત, ^{૪૭} ઉદ્મ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ, ^{૪૮} અજ આંન ગુનાહ ^{૪૯} મનશની ^{૫૦} ગવશની ^{૫૧} ફુનશની, ^{૫૨} તની ^{૫૩} રવાની ^{૫૪} ગેતી ^{૫૫} મીનોઆની, ^{૫૬} ઓએ ^{૫૭} અવાજશ પશેમાન, ^{૫૮} પ સે ગવશની ^{૫૯} પ પતેત્ હોમ. ^{૬૦} દનઓથ્ર ^{૬૧} અહુરહે મજ્દાઓ; ^{૬૨} તરોઇદીતે ^{૬૩} અંધરહે મધન્યેઉશ. ^{૬૪} હુધથ્યાવરશતાંમ ^{૬૫} હ્યત ^{૬૬} વસ્ત્રા ^{૬૭} ફેરષોતેમેમ; ^{૬૮} સ્તઓમિ ^{૬૯} અષેમ. ^{૭૦} અષેમ વોહૂ ૧, યથા અહૂ વધચો ૨, અષેમ વોહૂ. ૧

દાદાર હોરમજ્દ ^૧ (તમામ ખલકતનો) સાહેબ ^૨ (છે). (તથા) બદ અને નાપેકાર ^૩ હારેમનને ^૪ દૂર અને પાછો હાવનાર ^૫ (છે); (તે હારેમન) મારેલો ^૬ (અને) તુટેલો ^૭ હોજો ^૮ હારેમન, ^૯ દેવો, ^{૧૦} દરજો ^{૧૧} જાદુગરો, ^{૧૨}

* એ બંદગી શરૂઆતથી તે “ પ સે ગવશની પ પતેત્ હોમ ” સુધી પાજંદ ભાષામાં છે; બાકીનો છેડેનો ભાગ અવસ્તામાં છે.

† કોઈ બાબદનો ધિક્કાર બતલાવતી વખતે, અથવા કાંઈ અનીતિભરેલાં કાંમથી ખોદા દૂર રાખે એવી મતલબના વિચાર જાહેર કરતી વખતે, અથવા કાંઈ નાલાયેક તથા નરસ કાંમ થઈ ગયું હોય તેનેમાટે તોખાહ કરતી વખતે, આપણા કેટલાયેક જરતોશ્તીઓમાં “ અવાજશ પશેમાન ” બોલવાનો ચાલ છે. એનો અર્થ ‘ હું તોખાહ કરી પાછો ફરું. હું પશેમાન થઈને દૂર રહેલું ’ થાય છે. એ બોલો પાજંદ ભાષાના છે.

† “ અવાદશાંન ” નો અર્થ “ ખરાબ પાદશાહ ” બી થઈ શકે.

દરવંદો,^{૧૩} *ક્રીકો,^{૧૪} *કરપો,^{૧૫} જીલમગારો,^{૧૬} ગુનેહગારો,^{૧૭} †આશમોગો,^{૧૮} દરવંદો,^{૧૯} દુશ્મનો,^{૨૦} પરીઓ,^{૨૧}—(એ બધા) મારેલા^{૨૨} (અને) તુટેલા^{૨૩} હોજો !^{૨૪} ખરાબ પાદશાહો^{૨૫} દૂર તથા નાખુદ^{૨૬} હોજો !^{૨૭} દુશ્મનો^{૨૮} આજેજ થએલા^{૨૯} હોજો !^{૩૦} દુશ્મનો^{૩૧} દૂર અને નાખુદ^{૩૨} હોજો !^{૩૩} ઓ દાદાર હોરમઝદ સાહેબ !^{૩૪} તમામ ગુનાહોથી^{૩૫} પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું;^{૩૬} તમામ^{૩૭} ખરાબ વિચારો^{૩૮} જે (આએ) દુનિયાંમાં^{૩૯} હું^{૪૦} મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં,^{૪૧} ખરાબ સખુનો^{૪૨} જે હું બોલ્યો હોઉં,^{૪૩} ખરાબ કાંમો^{૪૪} જે મેં કીધાં હોએ,^{૪૫} (તથા) જે મારીથી ઉત્પન્ન થયાં હોએ,^{૪૬} (તથા) જે (ગુનાહનાં કાંમો)ની શરૂઆત મારીથી થઈ હોએ,^{૪૭} તે (તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહ) (જે) વિચારને લગતા,^{૪૮} સખુનને લગતા,^{૪૯} કાંમને લગતા,^{૫૦} (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,^{૫૧} (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,^{૫૨} આએ દુનિયાંને લગતા,^{૫૩} પેલી દુનિયાંને લગતાં,^{૫૪}—એ બધી જાતના ગુનાહોથી,^{૫૫} ઓ હોરમઝદ !^{૫૬} હું પશેમાન થઈને દૂર રેહું છું,^{૫૭} (અને) ત્રણ સખુનોથી^{૫૮} (ઈઆને મનશ્ની, ગવશની તથા કુનશનીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું.^{૫૯}

દાદાર હોરમઝદની^{૬૦} ખુશનુદી^{૬૧} (થાઓ) ! †હારેમનનો^{૬૨} તિરસ્કાર^{૬૩} (થાઓ) ! રાસ્તીનાં કાંમ કરનાઓની^{૬૪} જે^{૬૫} ખાહેશ^{૬૬} (છે તે બીજી સઘળી ખાહેશોથી) ઘણીજ ચઢતી^{૬૭} (છે). રાસ્તીને^{૬૮} હું વખાણું છું.^{૬૯}

ખોદાસો:—(દાદાર હોરમઝદ તમામ ખલકતનો પેદા કરનાર તથા તેની ઉપર હકુમત કરનાર છે; તેની બરોબરીઓ કોઈ નથી. હારેમન તથા તેના તમામ દેવો, દરજો, જાદુગરો, જીલમગારો ઇત્યાદિ તુટેલા, મારેલા અને શિકસ્ત પામેલા હોજો. ઓ પાક પરવરદેગાર ! જે જે ગુનાહો મારીથી થયાં હોએ, જે પાપી વિચારો હું મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં, તથા જે બદ

* ક્રીક ઈઆને જોતી આંખે આંધલા રહેનારા; કરપ ઈઆને સાંભળતે કાંને બેહેરા રહેનારા, એની મતલબ એ કે પાક જરતોસ્તી દીનનાં ફરમાનોની ઉપર ધ્યાન નહીં આપનારા તથા તે કબૂલ નહીં કરનારા. એનેમાટે અવસ્તામાં વપરાતા ખોલો ‘ કઓયાંમ્ કરફનાંમય આવેછે; જીઓ હોરમઝદ યશતનો ૧૦ મો ફકરો.

† આશમોગ ઈઆને રાસ્તીનો નાશ કરનારા તથા જીહું સમજવનારા. એનેમાટે અવસ્તામાં ‘ અપેમઓધ ’ આવેછે; જીઓ અરદીબેહેશત યશતનો ૭ મો ફકરો.

‡ આએ ટેકાણે હોરમઝદની મુકાબેલ હારેમનને મુકેલો છે; એ વિચાર અવસ્તાના પાછલા વખતનો સમજવો. અવસ્તાના છેક કદીમ વખતમાં, ઈઆને જે વખતે ગાથા લખાયા તે વખતમાં, હોરમઝદને તમામ ખલકતનો પેદા કરનાર તથા તેનો અંત લાવનાર ગણીલો છે. તેનો હરીફ કોઈ નથી, પણ તેની સરદારી હેઠલ સપેનામીનો અને અંગ્રેમીનો આએ દુનિયાંને લગતું કેટલુંક કાંમ કરેછે.

સખુનો હું બોલ્યો હોઉં, તથા જે દુષ્ટ કાંમો મેં કીધાં હોએ, અથવા મારીથી અનબાણપણેથી થઈ ગયાં હોએ—એ બધી જાતના ગુનાહોનેમાટે હું મારાં ખરાં અંતઃકરણથી પતેત કરીને પશેમાન થાઉંછું.)

જસ મે અવંધૂહે મજદ.

*જસ^૧ મે^૨ અવંધૂહે^૩ મજદ.^૪ મજદયસ્નો^૫ અહ્મી,^૬ મજદ-
યસ્નો^૭ જરથુશ્તિશ^૮ ફરારને^૯ આસ્તૂતસ્યા^{૧૦} ફરેતસ્યા.^{૧૧}
આસ્તુયે^{૧૨} હુમતેમ^{૧૩} મનો,^{૧૪} આસ્તુયે^{૧૫} હૂખતેમ^{૧૬} વચો,^{૧૭}
આસ્તુયે^{૧૮} હવરશતેમ^{૧૯} બ્યઓથનેમ,^{૨૦} આસ્તુયે^{૨૧} દઝેનાંમ^{૨૨}
વંધૂહીમ^{૨૩} માજદયસ્નીમ^{૨૪} ફરપાયઓખેધ્રાંમ,^{૨૫} નિધા-
સ્નધથિષેમ,^{૨૬} ખએત્વદયાંમ,^{૨૭} અપઓનીમ.^{૨૮} યા^{૨૯} હાધતિ-
નાંમયા^{૩૦} ખૂયેધંતિનાંમયા^{૩૧} મજિશતાયા,^{૩૨} વહિશતાયા,^{૩૩}
સએશતાયા,^{૩૪} યા^{૩૫} આહૂધરિશ^{૩૬} જરથુશ્તિશ.^{૩૭} અહુરાઝ
મજદાઘ^{૩૮} વીરપા^{૩૯} વોહુ^{૪૦} ચિનહ્મી.^{૪૧} અએષા^{૪૨} અસ્તી^{૪૩}
દઝેનયાઓ^{૪૪} માજદયસ્નોઘશ^{૪૫} *આસ્તૂધતિશ.^{૪૬} અપેમ વોહુ ૧

ઓ દાદાર હોરમજદ !^૪ (તું) મારી^૨ મદદનેમાટે^૩ પોહોંય.^૧ (હું)
માજદયસ્ની^૫ હોઉં;^૬ માજદયસ્ની^૭ જરતોશ્તી તરીકે,^૮ (માજદયસ્ની દીનની)
વખાણ કરનારો^૯ તથા (તેની ઉપર) એકીન લાવનાર તરીકે^{૧૧} (થવાને)
હું પસંદ કરુંછું;^{૧૨} નેક વિચારેલા^{૧૩} વિચારને^{૧૪} હું વખાણુંછું,^{૧૫} નેક બોલેલા^{૧૬}
સખુનને^{૧૭} હું વખાણુંછું^{૧૮} (તથા) નેક કીધેલાં^{૧૯} કાંમને^{૨૦} હું વખાણુંછું.^{૨૧}
ભલી^{૨૩} માજદયસ્ની^{૨૪} દીન^{૨૫} (જ) જઘડો મટાડનારી,^{૨૬} હથિયાર છોડવનારી^{૨૭}
પોતાવતપણું આપનારી^{૨૮} (તથા) રાસ્ત^{૨૯} (તેને) હું વખાણુંછું.^{૩૦}
હાલમાં જેટલી (દીનો) મોજુદ છે,^{૩૧} તથા જેટલી હવે પછી થશે, તેઓમા^{૩૨}
સઉથી મહોટી,^{૩૩} સઉથી સરસ^{૩૪} તથા સઉથી શ્રેષ્ઠ^{૩૫} જે^{૩૬} (દીન) તે^{૩૭}
હોરમજદી^{૩૮} જરતોશ્તી^{૩૯} છે. તમામ^{૪૦} નેઆમત^{૪૧} હોરમજદની તરફથી^{૪૨}

* “જસ મે અવંધૂહે મજદ” એ બોલો સિવાએ, એ આખો ફકરો ઈજરનેના ૧૨ મા હામાંથી લીધાએ, એ ૧૨ મા હા જરતોશ્તી દીનનો કલમો છે. જુઓ આએ ચાપડીમાં આપેલો “દીનનો કલમો (અવસ્તામાં).” ‘જસ મે અવંધૂહે મજદ’— એ બોલો હોરમજદ યશ્તના ૨૭ મા ફકરામાં આવેલે.

(છે એમ) હું કબૂલ કરુંછું.^{૪૧} આએ^{૪૨} (ઈઆને ઉપર જણાવી તે) મા-જદયસ્ની^{૪૫} દીનની^{૪૪} વખાણુ^{૪૬} છે.^{૪૩}

ખોલાસો:—(ઉપલા ફકરા ઉપરથી માજદયસ્ની દીનની કેટલીએક ખુબીઓ માલુમ પડેછે. એ ઉપરાંત એ પાક દીનની બીજી ઘણીએક સિફતો, આપણુને વંદીદાદ, ઈજ્જતને તથા વીસ્પરદમાંથી બી મળી આવેછે. વંદીદાદની પાંચમી પરગરદના ૨૨-૨૪ મા ફકરામાં જણાવેછે કે, જે મિસાલે વોઉર-કષ નામનો દરિયો બીજા બધા દરિયા કરતાં વધારે મ્હોટો છે, તથા જે પ્રમાણે એક મ્હોટું ઝાડ બીજાં નાઢલાં ઝાડોને પોતાના છાયામાં ઢાંકી નાખેછે, તથા જે પ્રમાણે આસ્માન તમામ જમીનને આસપાસ ઘેરી લેછે, તે પ્રમાણે જરતોશ્તી દીન પોતાની મ્હોટાઈ, ખુબી તથા શોભાની બાબતોમાં, બીજા તમામ દીનોને ઢાંકી નાખેછે. જુઓ ઈજ્જતનેના ૪૪ મા હાનો ૧૦ મો ફકરો.)

બાળ જમવાની.*

બ નામે યજદે,^૧ બક્ષાયંદેહુ^૨ બક્ષાયેશગરે^૩ મેહુરબાન^૪ અહુરમજદ^૫ ખોદાએ^૬ ઇથા^૭ આત્^૮ યજમહદે^૯ અહુરેમ મજદાંમ,^{૧૦} યે^{૧૧} ગાંમયા^{૧૨} અષેમયા^{૧૩} દાત્,^{૧૪} અપસયા^{૧૫} દાત્^{૧૬} ઉર્વરાઓસયા^{૧૭} વંધઉહીશ,^{૧૮} રઓયાઓસયા^{૧૯} દાત્^{૨૦} બૂમીમયા,^{૨૧} વીસ્પાયા^{૨૨} વોહૂ.^{૨૩} અષેમ વોહૂ ૩

 (એટલું પઢી ખાનું જમીને તથા નેઆમતના શુકરાના ગુન્ઠરી, હાથ મોહોડું સાફ કરી રેહા પછી, નીચે મુજબ બાળ મુકવી.)

અષેમ વોહૂ ૪, યથા અહૂ વધસ્યો ૨, અષેમ વોહૂ ૧; અહ્યાધ રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે અવંધડે મજદ; કેરેહુમોજદ.

ખોદાતાલાના નામ (ની મદદ)થી^૧ (હું આએ બણવાનું શરૂ કરુંછું), (જે) સાહેબ^૬ નેઆમતનો બખશનાર,^૨ ગુનાહ માફ કરનાર,^૩ પ્યાર રાખનાર^૪ હોરમજદ^૫ (છે). (દાદાર) હોરમજદ^{૧૦} જેણે^{૧૧} જનવર^{૧૨} તથા

* એ બાળનો શરૂઆતથી તે 'અહુરમજદ ખોદાએ' સુધીનો ભાગ પાજંદ લાખામાં છે, અને 'ઇથા આત્ યજમહદે'થી તે 'વીસ્પાયા વોહૂ' સુધીનો ભાગ ઈજ્જતનેના ૩૭ મા હાના પેહેલા ફકરામાંથી લીધા છે.

બાજ પીશાબ તથા હાજત જતી વખતે પઢવાની બા માએની. ૧૧

*અનાજ^{૧૩} પેદા કીધો,^{૧૪} તથા (જેણે) પાણી^{૧૫} અને સારાં^{૧૬} ઓરવરો^{૧૭} પેદા કીધાં,^{૧૮} તથા (જેણે) (આસ્માનની) રોશણીઓ^{૧૯} અને જમીન,^{૨૦} તથા (એ ઉપરાંત) (ખીજ) તમામ^{૨૧} નેઆમતો^{૨૨} પેદા કીધી^{૨૩} (તે સાહેબને) એ પ્રમાણે^{૨૪} આએ જગોએ^{૨૫} હમો યાદ કરીએ છીએ.^{૨૬}

બાજ પીશાબ તથા હાજત જતી વખતે પઢવાની.

☞ (પીશાબ તથા હાજતની જગોથી ત્રણ કદમ દૂર ઉભા રેહીને નીચે જણાવેલો વાક્ય પઢે.)

†ગુનેહ^૧ શેકસ્તેહ^૨ સદ્ હજર ખાર.^૩ યથા અહૂ વધર્યો ૧

સો હજર (ઈઆને એક લાખ) મરતમે^૪ ગુનાહ^૫ તુટેલો^૬ (થાઓ) !

☞ (પીશાબ તથા હાજત કરી, સાફ કરી તથા નાહું બાંધી ત્રણ કદમ પાછા ચાલીને નીચે પ્રમાણે બાજ મુકે.)

અષેમ વોહૂ ૩

☞ †હુમતનાંમ^૧ હૂખતનાંમ^૨
હૂવરશ્તનાંમ,^૩ યદ્યા^૪ અન્યદ્યા,^૫ વેરેજ્યમ્નનાંમયા^૬ વાવે.
રેજનનાંમયા,^૭ મહી^૮ અધખી-જરેતારો^૯ નએનએસ્તારો,^{૧૦}
યથના^{૧૧} વોહુનાંમ^{૧૨} મહી.^{૧૩} (☞ ૨ વાર પઢે.)

જેમ^{૧૪} (હમે) સારાં (માણસો)ની^{૧૫} (વખાણ કરનારા તથા તે ઉપર વિચાર કરનારા) છીએ,^{૧૬} (તેમ હમે) આએ દુનિયાંનેમાટે^{૧૭} તથા પેલી દુનિયાંનેમાટે^{૧૮} નેક વિચાર,^{૧૯} નેક સખુન^{૨૦} (તથા) નેક કાંમ^{૨૧}

* “અષેમ”નો અસલ અર્થ ફારસી ‘આઈ’ને મલતો...“આટો, લોટ” થાએછે. એવે અર્થે એ બોલ વંદીદાદની પાંચમી પરગરદમાં મુવેલું છોકરું જનનારી ઓરતની બાળદમાં આવેલો છે:—“યઓમય અષેમ અન્-આપેમ” ઈઆને પાણી વગર રાંધેલો જવનો આટો. વળી “અષ”નો અર્થ અશોઈ ખી થાએછે.

† દારાબ હોરમજદીઆરવાળી ફારસી રવાએતમાં ‘ગુનેહ શેકસ્તેહ સદ્ હજર ખાર’—જે ફારસી બોલો છે તે ભણવાને લખ્યું નથી; પણ ક્રમ એક ‘યથા અહૂ વધર્યો’ ભણીને પીશાબ ઈઆ હાજતે જવાને કહેલું છે.

‡ હુમતનાંમનો આખો ભાગ ઈજરનેના ૩૫ મા હાના ૨ બ ફકરામાં આવેછે

૧૨ બાજ પીશાબ તથા હાજત જતી વખતે પઢવાની બા માએની.

કરનારાઓની,^૧ (તથા નેક કાંમ) કરી ગએલાઓની^૨ વખાણ કરનારા^૩ (તથા તે વિશે) વિચાર કરનારા^૪ છે.^૫

 * હુક્ષત્રોતેમાઇ^૧ બાત^૨ ક્ષત્રેમ,^૩ અક્ષત^૪ હત^૫
અધબી-દદમહિયા,^૬ ચીમહિયા,^૭ હુવાનમહિયા^૮ હત^૯
મજદાઇ^{૧૦} અહુરાઇ,^{૧૧} અપાઇયા^{૧૨} વહિશતાઇ.^{૧૩} (૩ વાર પઢે.)
યથા અહૂ વધસ્યો ૪

પાદશાહી^૩ સર્વોત્તમ પાદશાહ (ધ્યાને હોરમજદ)ને^૧ ખચીત^૨ (હોજો)
હોરમજદ^{૧૦-૧૧} જે^૬ (પોતે) સઉથી સરસ^{૧૩} †અશોઈ (તે)ની તરફ^{૧૨} હમો
મન લગાડીએ-છિયે,^૧ (અથવા તેની સેવામાં રોકાઈએ છિયે^૬), તથા (તેને)
હમો કબૂલ રાખીએ છિયે,^૭ તથા તેને હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે.^૮

‡ અહુનેમ વધરીમ^૧ યજમમદે;^૨ અષેમ વહિશતેમ^૩
સ્રએશતેમ^૪ અમેષેમ સ્પેન્તેમ^૫ યજમમદે,^૬ યેંધ્રહે^૭ હાતામ^૮
આઅત^૯ યસ્ને^{૧૦} પધતી^{૧૧} વંધ્રહો,^{૧૨} મજદાઓ અહુરો^{૧૩} વએથા^{૧૪}
અપાત^{૧૫} હુયા,^{૧૬} યાઓંધ્રહાંમયા^{૧૭} તાંસયા^{૧૮} તાઓસયા^{૧૯}
‡યજમમદે.^{૨૦} અષેમ વોહૂ ૧

અહુનવરને^૧ હમો વખાણીએ છિયે;^૨ અરદીએહેશ્ત^૩ (જે) સઉથી
સોહામણો^૪ અમશાસ્પંદ^૫ (તેને) હમો વખાણીએ છિયે,^૬ હસ્તી ભોગવનારાઓ
મધેથી^૭ જે કોઈ^૮ આરાધના કરવામાં^{૧૦} વધારે બહો^{૧૨} (છે), (તેનો)
જાણનાર^{૧૪} અશોઇને^{૧૫} લીધે^{૧૬} હોરમજદ^{૧૩} (પોતે છે),-તેઓમાંના^{૧૭} નર^{૧૮}
તથા નારીઓને^{૧૯} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૦}

* હુક્ષત્રોતેમાઇનો આખો ભાગ ઈજ્જનેના ૩૫ મા હાના ૫ મા ફકરામાં આવે છે.

† દાદાર હોરમજદનાં સિક્ષતી નામે અનેક છે, તેમાંનું એક નામ ‘અશોઈ’
છે. એવીજ મતલબનું લખાણ હોરમજદ યશ્તમાંથી મળી આવે છે. એ મજ્જુર
યશ્તમાં દાદાર હોરમજદ આપણને પોતાનાં જુદાં જુદાં નામેથી ઓળખાણ
આપે છે. એ નામે આસરે ૭૦ છે. વળી હાલમાં પાજંદ ભાષામાં દાદાર
હોરમજદનાં ૧૦૧ નામે આપણી પાસે મોજુદ છે, જે નામે ઈજ્જને કરતી વખતે
યોજદાગ્રેગર મોખેદ યાદ કરે છે.

‡ એ આખો ફકરો ઈજ્જનેના ૧૮ મા તથા ૨૭ મા હાને છેડે આવે છે.

પાંચો ગેહ જુદી જુદી પઢવાની.*

(હાવન ગેહમાં.)

હાવનએ અષઓને અષહે રથવે, યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દ્વનઓધ્રાધ્ય ક્સસ્તયએય. સાવંધ્રહેએ વીસ્વાધ્ય અષઓને અષહે રથવે, યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દ્વનઓધ્રાધ્ય ક્સસ્તયએય.

(રપિથ્વન ગેહમાં.†)

રપિથ્વનાધ અષઓને અષહે રથવે, યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દ્વનઓધ્રાધ્ય ક્સસ્તયએય. ક્રાદત્-કૃષવે જન્તુમાધ્ય અષઓને અષહે રથવે, યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દ્વનઓધ્રાધ્ય ક્સસ્તયએય.

(ઉજ્જરન ગેહમાં.)

ઉજ્જયેધરિનાધ અષઓને અષહે રથવે, યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દ્વનઓધ્રાધ્ય ક્સસ્તયએય. ક્રાદત્-વીરાધ દ્વપ્થુમાધ્ય અષઓને અષહે રથવે, યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દ્વનઓધ્રાધ્ય ક્સસ્તયએય.

(અધવિસ્રૂથ્રેમ ગેહમાં.)

અધવિસ્રૂથ્રેમાધ અધવિગયાધ અષઓને અષહે રથવે, યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દ્વનઓધ્રાધ્ય ક્સસ્તયએય ક્રાદત્-વીસ્વાંમ

* એના અર્થ બાબે જુઓ પાંચ ગેહની શરૂઆતનો ભાગ.

† જાણું જે આવાં મહિનાના હોરમજદ રોજથી તે વહિરોધસ્ત ગાથા સુધી રપિથ્વન ગેહ બાણવામાં આવતી નથી, પણ તેને બદલે બીજા હાવન હોએ. એ મુદતમાં બધાં બાણતરોની ખરજીમાં રપિથ્વન ગેહ બાણાતી નથી, પણ હાવન ગેહ બાણવામાં આવે છે. બાકીના સાત મહિના, ઈયાને ફરવરદીન મહિનાના હોરમજદ રોજથી તે મંહેર મહિનાના અનેરાં રોજ સુધી, પાંચ ગેહ બાણવામાં આવે છે. એમ કરવાનું કારણ એ કે, એ મજકુર પાંચ મહિના (અસલ ખરી ગણતરી પ્રમાણે) શિયાળાના હોવાથી, દિવસના વખતના કલાકો ઉનાળાના દિવસના વખતના કલાકો કરતાં ઓછા હોએ છે. વળી બીજું એ જે, શિયાળાની ઋતુ હોવાથી, ખોરનો વખત છતાં ગરમી ઘણી થોડી હોવાને લીધે બી, ગરમીના વખતની ગેહ (રપિથ્વન) કહાડી નાખવામાં આવી. એ શિયાળાના દાહાડા વિશે ફારસી રવાયતોમાં અલંકાર રીતે એવું લખે છે કે, તે દાહાડાઓમાં ગરમી જમીનની નીચે દટાએલી હોએ છે.

હુજ્યાધતેએ જરથુશ્તોતેમાધય અપઓને અપહે રથ્વે, યસ્નાધય વહ્માધય ક્ષનઓથ્રાધય ક્ષસસ્તયએય.

(ઉશહેન ગેહુમાં.)

ઉપહિનાધ અપઓને અપહે રથ્વે, યસ્નાધય વહ્માધય ક્ષનઓથ્રાધય ક્ષસસ્તયએય. યેરેજ્યાધ ન્માન્યાધય અપઓને અપહે રથ્વે, યસ્નાધય વહ્માધય ક્ષનઓથ્રાધય ક્ષસસ્તયએય.

સરોશ બાળ.

ક્ષનઓથ્રા^૧ અહુરહે મજદાઓ.^૨ અપેમ વોહૂ ૧

*પ નામે^૧ યજદાંન^૨ અહુરમજદ^૩ ખોદાએ^૪ અવજ્જૂની,^૫ ગારજે^૬ ખોરેહ^૭ અવજ્જયાદ.^૮ સરોશ^૯ અશો,^{૧૦} તગી,^{૧૧} તન-
કર્માન,^{૧૨} શેકકૂત જીન,^{૧૩} જીન અવજ્જર,^{૧૪} સાલારે દામાને
અહુરમજદ^{૧૫} યેરસાદ.^{૧૬} અજ હુમા યુનાહૂ^{૧૭} પતેત્ પશેમા-
નુમ;^{૧૮} અજ^{૧૯} હર્વસ્તીન^{૨૦} દુશ્મત^{૨૧} દુજ્જૂખત^{૨૨} દુજ્જવરૂશ્ત,^{૨૩}
મેમ^{૨૪} પ ગેતી^{૨૫} મનીદ,^{૨૬} ઉશ્મ ગોકૂત,^{૨૭} ઉશ્મ કરદ,^{૨૮} ઉશ્મ
જસ્ત,^{૨૯} ઉશ્મ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ,^{૩૦} અજ આંન યુનાહૂ^{૩૧}
મનશની^{૩૨} ગવશની^{૩૩} કુનશની,^{૩૪} તની^{૩૫} રવાની^{૩૬} ગેતી^{૩૭}
મીનોઆની,^{૩૮} ઓખે^{૩૯} અવાખશે પશેમાન,^{૪૦} પ સે ગવશની^{૪૧}
પ પતેત્ *હોમ.^{૪૨} યથા અહૂ વધસ્યો પ, અપેમ વોહૂ ૩

(દાદાર) હોરમજદની^૧ ખુશુદી^૨ (થાઓ) ! (દાદાર) હોરમજદ^૩
(જે) ખોદા^૪ (તથા તમામ ખલકતનો) સાહેબ^૫ (તથા) વૃદ્ધિ કરનાર^૬
(છે તે)નાં નામ (ની મદદ)થી^૭ (હું આએ લાજવાનું શરૂ કરું). (તે દાદાર
હોરમજદનો) પ્રતાપ^૮ (તથા) ખોરેહ^૯ જીઆદે થાઓ !^{૧૦} સરોશ^{૧૧} (ઇજદ)
(જે) અશો,^{૧૨} જોરાવર,^{૧૩} માંથ્રનાં તનવાળો^{૧૪} (ઇઆને જેનું તનજ
માંથ્રવાની), (દેવો તથા ખરાબ માણસોને મારવાનેમાટે) એજમતી હથીયાર
રાખનાર,^{૧૫} (તથા) ક્ષેત્રમંદ હથીયાર રાખનાર,^{૧૬} (તથા) હોરમજદની

* “પ નામે યજદાંન” થી તે “પ પતેત્ હોમ” સુધીનો ભાગ પાજંદ
લાપામાં છે. એજ પ્રમાણે દરેક નીઆએશ તથા યશ્તમાં સમજવું.

પેદાએશનો સરદાર,^{૧૫} (તે મારી મદદે) પોહોંયો !^{૧૬} તમામ ગુનાહોથી^{૧૭}
પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંધું.^{૧૮} તમામ^{૧૯} ખરાબ વિચારો^{૨૦} (જે) આએ
દુનિયામાં^{૨૧} હું^{૨૨} મારાં મનમાં લાવ્યો હોઉં,^{૨૩} ખરાબ સખુનો^{૨૪} (જે) હું
બોલ્યો હોઉં,^{૨૫} ખરાબ કાંમો^{૨૬} (જે) મેં કીધાં હોએ,^{૨૭} (તથા) જે મારીથી
ઉત્પન્ન થયાં હોએ,^{૨૮} (તથા) જે (ગુનાહનાં કાંમો)ની શરૂઆત મારાથી
થઈ હોએ^{૨૯}—તે (તમામ ઉપર જણાવેલા) ગુનાહ^{૩૦} (જે) વિચારને લગતા,^{૩૧}
સખુનને લગતા,^{૩૨} કાંમને લગતા,^{૩૩} (મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,^{૩૪}
(મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,^{૩૫} આએ દુનિયાંને લગતા,^{૩૬} પેલી દુનિયાંને
લગતાં,^{૩૭}—એ (બધી જાતના) ગુનાહોથી,^{૩૮} ઓ હોરમજદ !^{૩૯} હું પશેમાન
થઈને દૂર રેહુંધું,^{૪૦} (અને) ત્રણ સખુનોથી^{૪૧} (ઈઆને મનશની, ગવશની
તથા કુનશનીથી) પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંધું.^{૪૨}

કવરાને^{૪૩} મજદયસ્નો^{૪૪} જરથુશત્રિશ^{૪૫} વીદએવો^{૪૬} *અહુર-
હએપો^{૪૭} (જે ગેહ હોએ તે પઠે) કસસ્તયએય, સઓપહું^{૪૮}
અબેહે,^{૪૯} તખમહે,^{૫૦} તનુ-માંથહે,^{૫૧} દરપિ-દરઓશ,^{૫૨} આહ-
ધસ્યેહે,^{૫૩} દનઓથ^{૫૪} યસ્નાધય^{૫૫} વહ્માધય^{૫૬} દનઓથાધય^{૫૭}
કસસ્તયએય,^{૫૮} યથા અહૂ વધસ્યો^{૫૯} જઓતા^{૬૦} કા મે^{૬૧} ઋતે,^{૬૨}
અથા રતુશ અપાતચિત્ત હય,^{૬૩} કા અપવ^{૬૪} વીદવાઓ^{૬૫} ઋઓતૂ.^{૬૬}

(હું) હોરમજદની પરસ્તેશ કરનાર,^{૪૪} (પેગમબર) જરતોશ્તે જાહેર
કીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલનાર,^{૪૫} દેવ (ના તરીકા)થી દૂર રેહેનાર,^{૪૬}
(અને) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર તરીકે^{૪૭} એકરાર કરુંધું.^{૪૮}

* ‘ કવરાને મજદયસ્નો જરથુશત્રિશ વીદએવો અહુર-હએપો ’—આએ એક
ધણાજ ટુંકો જરતોસ્તી દીનનો કલમો છે. જાણનાર શખ્સ કેવી રીતની દીન
પાલેછે, તે બાબેનો આએ એક જાતનો એકરાર છે.

† દેવ જેને અવસ્તામાં ‘ દએવ ’ કરીને કહેછે તેના, શેઠ ખરશેદજી
રશતમજી કાંમાજના ખોલાસા મુજબ, ચાર જુદા જુદા અર્થ થાયેછે;
અથવા બીજા ખોલામાં બોલીએ તો અવસ્તા ઉપરથી ચાર પ્રકારના
દેવ આપણને મળી આવે છે:—૧-માણસની સુરતના દેવો; ૨-દરદ લાવનારા
દેવો; ૩-નીતિ ખરાબ કરનારા દેવો; ૪-આબાદી ઘટાડનારા દેવો. ખોલાસો:—
૧-જે માણસો દરદનો વધારો કરીને, ઈઆતો આબાદીનો ઘટાડો કરીને,
ઈઆતો નીતિનો બગાડો કરીને ખરાબી કરેછે, તેઓને માણસની સુરતના દેવ
કહેલા છે:—જેમકે જોહાક, ગીલાંન તથા માજનદરાંનના બદકાર લોકો, ઇત્યાદિ.

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^{૫૪} (ફલાંની ગેહમાં) અશો^{૫૬} સરોશ^{૫૮} (ઇજદ) (જે) જોરાવર,^{૫૦} માંથ્રનાં તનવાળો,^{૫૧} (દેવોને મારવાને માટે) જોરેમંદ હથિયાર રાખનાર,^{૫૨} (તથા) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર^{૫૩} (એવા સરોશ ઇજદની) આરાધના કરવાને,^{૫૫} (તેની) ખુબીઓ ગાવાને,^{૫૬} (તેને) ખુશનુદ કરવાને^{૫૭} (તથા તેની) વખાણ કરવાને,^{૫૮} જોતી^{૬૦} મારી આગળ^{૬૧} ‘યથા અહ વધચ્ચો,’^{૫૯} (ઈઆને ‘યથા અહ વધચ્ચો’ના કલામોની ખુબીઓ) *જહેર કરે.^{૬૨} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૬૪} (તથા) વિદ્વાન^{૬૫} (તે) ‘અથા રતુથ અષાતચિત્ હચ’^{૬૩} (એ કલામોની ખુબીઓ) જહેર કરે.^{૬૬}

ખોલાસો:—(‘યથા અહ વધચ્ચો જઓતા’થી તે ‘વીધ્વાઓ ઝઓતૂ’ સુધીના બોલો, જે દરેક નીઆએશ, ગેહ તથા યશ્તમાં ‘ફવરાને મજદયસ્નો’ની પછી લાલવામાં આવેછે તે, ઇજદનેમાંથી લીધેલા છે. ‘યથા અહ વધચ્ચો જઓતા ક્રા મે ઝૂતે’ એ પ્રમાણે રાસ્પી ઈઆને જોતીની સાંભેનો શખ્સ જોતીને કેહેછે, તે એ કે ‘યથા અહ વધચ્ચો’ તથા જરતોશ્તી ધર્મની ખુબીઓ જોતી મને સમજાવે. ત્યારપછી રાસ્પી તે ખુબીઓ સમજાવે વાકેફ થયા પછી, જોતી તેને કેહેછે કે, જે રાસ્પી જરતોશ્તી ધર્મની ખુબીઓ સમજાવે અશો તથા વિદ્વાન થયો તે, હવે તે ખુબીઓને અમલમાં લાવે તથા બીજાઓને સમજાવે.)

૨-જે સખબો ઈઆ વસ્તુઓથી દરદ તથા કવખતના મોતનો વધારો થાયે, તેને બી દેવ કેહેવામાં આવેલા છે:—જેમકે વંદીદાદની ૭ મી પરગરદમા કબરસ્થાનમાં રહેનારા કેટલાએક દેવોની બીના આવેલી છે. આએ ઠેકાણે દેવોનો અર્થ કબર-સ્થાનમાંથી નીકળતી રોગ ઉત્પન્ન કરતી ખરાબ હવા સમજવી. ૩-જે અસર આપણાં દિલમાં થયાથી આપણને બદીની રાહે ચાલવાને સુજ પડે, તેને બી દેવ એવું નામ આપેલું છે:—જેમકે ગીબત, ઠગાઈ, આશ્મોગી, બદનજર, અપવિત્રાઈ, ઇત્યાદિ. ૪-જે સખબોથી આબાદીનો વધારો થવામાં ખલલ થાયે, તેને બી દેવને નામે ઓળખેલા છે:—જેમકે “અપઓષ” નામનો દેવ વરસાદને આવવાથી અટકાવેછે, ઈઆને જે સખબોને લીધે વરસાદનું આવવું બંદ થાયેછે, તેને “અપઓષ” કેહેલો છે. હદથી જીઆદે થંડીને દેવની રાહની ગણેલી છે. જુઓ શેઠ. ખ. ૩. કાંમાજનું જરતોશ્તનામું, બાબ ૬ ઠો, “દેવ એટલે કાણુ.”

* ‘ક્રા...ઝૂતે’નો અર્થ ‘મ્હોટે સાદે બોલે’ કરીને બી થાયેછે.

સ્વઓષેમ,^{૬૬} અપીમ,^{૬૭} હુરઓધેમ,^{૬૮} વેરેથ્રાજનેમ,^{૬૯}
ક્રાદત-ગએથેમ^{૭૦} અપવનેમ^{૭૧} અપહે^{૭૨} રતૂમ^{૭૩} યજ્ઞમધદે.^{૭૪}
અહુનેમ વધરીમ^{૭૫} તનૂમ^{૭૬} પાધતિ;^{૭૭} અહુનેમ વધરીમ તનૂમ
પાધતિ; અહુનેમ વધરીમ તનૂમ પાધતિ. યથા અહૂ વધર્યો ૧

પ્રુખસુરત,^{૬૬} ક્ષેતેહમંદ,^{૬૬} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,^{૭૦} પવિત્ર^{૭૧} તથા
અશો^{૬૭} સરોશ^{૬૮} (ધજિદ) (જ) અશોઈનો^{૭૨} સરદાર^{૭૩} (તેને) હમો
વખાણીએ છિયે.^{૭૪} અહુનવર^{૭૫} તનને^{૭૬} બંચાવેછે.^{૭૭}

ખોલાસો:—(અહુનવરની મતલબ આખી “ યથા અહૂ વધર્યો ”ના
કલામ સમજવા. કોઈખી મુશ્કેલી અથવા આફતની વખતે દાદાર હોરમજદને
યાદ કરીને, અહુનવરના કલામ ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખીને, તે દરસ્ત રીતે
ગાઈને લણ્યાથી આપણામાં હિન્મત આવેછે, તથા કેટલેક દરજ્જે આવતી
બલાને દફે કરવાને આપણુ શક્તિવાન થઈએ છિયે. વળી એ અહુનવરની
એજમતી ખુબી વિશે વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના શરૂઆતના ભાગમાંથી,
તથા સરોશ હાદોખતના પેહેલો કરદામાંથી આપણને કેટલોએક ખોલાસો
મળેછે. વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદમાં જણાવેછે કે, જ્યારે હારેમન તથા
તમામ દેવ દરજ્જે અશો જરતોશતને મારી નાખવાને વાસ્તે આવ્યા, ત્યારે
તે રાસ્ત પેગમબરે તેઓને શેકસ્ત કરવાને જે ઉપાયો કાંમે લગાડ્યા, તેમાં
સઉથી પેહેલો ઉપાય એ હતો કે, તેવણુ સાહેબ અહુનવરના શૂર આપનારા
કલામ ખુલંદ આવાજે ગાઈને લણ્યા. વળી આપણા કેટલાએક જરતોશતીઓ
કાંઈખી કાંમ કરવાની શરૂઆતમાં અથવા મુશ્કેલીની વખતે, “ અથા તારી
મદદ ” કરીને બોલેછે, તે “ અથા ” અસલ “ યથા ” છે; અને “ યથા ”
એ “ યથા અહૂ વધર્યો ”નો પેહેલો બોલ છે.)

 *કેમ ના મજદા (આખી લાણી જવી); યથા અહૂ
વધર્યો ૨; યસ્નેમય^{૬૪} વદ્નેમય^{૬૫} અઓજસ્ય^{૬૬} જવરેય^{૬૭}
આક્રીનામિ,^{૬૮} સ્વઓષહે,^{૬૯} અબ્યેહે,^{૭૦} તખ્મહે,^{૭૧} તનુમાંથહે,^{૭૨}
દરષિ-દ્રઓશ,^{૭૩} આહૂમયેહે.^{૭૪} અષેમ વોહૂ ૧

જેરાવર,^{૬૧} માંથ્રનાં તનવાળા,^{૬૨} (દેવોને મારવાનેમાટે) જોરેમંદ હથિયાર
રાખનાર^{૬૩} (તથા) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર^{૬૪} અશો^{૬૫} સરોશ
ધજિદની^{૬૬} આરાધના,^{૬૭} કીર્તિ,^{૬૮} ચાલાકી^{૬૯} તથા કૌવતને^{૭૦} હું વખાણુંછું.^{૭૧}

અહ્યાઇ રએશ્ય.*

અહ્યાઇ^૧ રએશ્ય^૨ ખરેનસય,^૩ અહ્યાઇ^૪ તન્વો^૫ દ્વતાતેમ,^૬
અહ્યાઇ^૭ તન્વો^૮ વજ્રદરે,^૯ અહ્યાઇ^{૧૦} તન્વો^{૧૧} વેરેથ્રેમ,^{૧૨} અહ્યાઇ^{૧૩}
ધશતીમ^{૧૪} પઓઉરશ-ખાથ્રામ,^{૧૫} અહ્યાઇ^{૧૬} આસ્નાંમચિત્^{૧૭}
ક્રજન્તીમ,^{૧૮} અહ્યાઇ^{૧૯} દરેધાંમ^{૨૦} દરેધો-જીતીમ,^{૨૧} અહ્યાઇ^{૨૨}
વહિશ્તેમ અહૂમ^{૨૩} અપઓનાંમ,^{૨૪} રઓચંધ્રહેમ,^{૨૫} વીર્યો-
ખાથ્રેમ,^{૨૬} અથ^{૨૭} જમ્યાત્^{૨૮} યથ^{૨૯} આક્રીનામિ.^{૩૦} અપેમ વોહૂ ૧

† (જે શખ્સ તું અશો સરોશ ઇજદને સહથી સરસ જોર સાથે, તથા
ઘણીજ ઉત્તમ જોર સાથે તથા લલા લોકોની ગાળેલી જોર સાથે ઇજે)તેને,^૧
(અએ અશો સરોશ ઇજદ!) (તું) ઝળકાટ^૨ તથા ખોરેહ^૩ (આપ), તેને^૪
તનની^૫ મજબૂટી^૬ (ઈઆને તંદરોસ્તી) (તું આપ); તેને^૭ તનનું^૮ સુખ^૯ (તું
આપ), તેને^{૧૦} તનની^{૧૧} ફતેહ^{૧૨} (તું આપ); તેને^{૧૩} પુરતાં સુખવાળી^{૧૪} દોલત^{૧૫}
(તું આપ), તેને^{૧૬} જાતી અક્કલનાં^{૧૭} ફરજંદ^{૧૮} (તું આપ); તેને^{૧૯} લાંબામાં^{૨૦}
લાંબી હંદગી^{૨૧} (તું આપ), (તથા) તેને^{૨૨} અશો (લોકો)નું^{૨૩} રોશન^{૨૪}
(તથા) તમામ સુખવાળું^{૨૫} એહેશત^{૨૬} (તું આપ). જેમ^{૨૭} હું હુઆ માગુંધું^{૨૮}
તેમ^{૨૯} થાઓ!^{૩૦} (ઈઆને મારી હુઆ આમીન થાઓ!)

હજંધ્રેમ.

હજંધ્રેમ^૧ અએપજનાંમ,^૨ અએવરે^૩ અએપજનાંમ;^૪
હજંધ્રેમ^૫ અએપજનાંમ,^૬ અએવરે^૭ અએપજનાંમ;^૮ હજંધ્રેમ,^૯
અએપજનાંમ,^{૧૦} અએવરે^{૧૧} અએપજનાંમ.^{૧૨} અપેમ વોહૂ ૧

* એ હુઆનો શરૂઆતથી તે 'વીર્યો ખાથ્રેમ' સુધીનો ભાગ ઇજશનેના ૬૮ મા
હાના ૧૧ મા ફકરામાંથી લીધેલો છે; અને 'અથ જમ્યાત્ યથ આક્રીનામિ'—એ ખોલો
'આફરીન પેગમખર જરતોશ્ત'ના ૮ મા ફકરાના છેડેના ભાગમાંથી લીધો છે.

† એના ખોલાસા ખામે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશને છેડે આવેલો 'અહુરાનીશ
અહુરહે'ના ફકરાના તરજુમા પછી આપેલો ખોલાસો.

‡ 'જેર' ઇઆને ક્રિયાનું સાધણ, અર્પણ, કાંઈખી ભેટ ક્રિયાની રૂપે આપવાની
તે, જેમકે દુધ, પાણી, ખારાક, મેવો ઇત્યાદિ.

¶ હજંધ્રેમનો ભાગ ઇજશનેના ૬૮ મા હાના ૧૫ મા ફકરામાં આવેલો.

તંદરોસ્તીમાંની^૧ હબર^૧ (ઘણી) (તંદરોસ્તી), (તથા) તંદરોસ્તીમાંની^૨
દશ હબર^૩ (ઘણી) (તંદરોસ્તી) (હોબે) ?

જસ મે અવંધ્રહે મજદ*.

જસ^૧ મે^૨ અવંધ્રહે^૩ મજદ,^૪ જસ^૫ મે^૬ અવંધ્રહે^૭ મજદ,^૮
જસ^૯ મે^{૧૦} અવંધ્રહે^{૧૧} મજદ,^{૧૨} અમહે^{૧૩} હુતાશતહે^{૧૪} હુરઓધહે,^{૧૫}
વેરેથ્રધ્રહે^{૧૬} અહુરધાતહે,^{૧૭} વનઘન્યાઓસય ઉપરતાતો^{૧૮}
રામનો^{૧૯} ખાસ્તહે,^{૨૦} વયઓશ^{૨૧} ઉપરો-કઇસ્યેહે^{૨૨} તરધાતો^{૨૩}
અન્યાઇશ^{૨૪} દામાં,^{૨૫} અએતત્^{૨૬} તે^{૨૭} વયો^{૨૮} યત્^{૨૯} તે^{૩૦} અસ્તિ^{૩૧}
સ્પેન્તો-મઘન્યઓમ,^{૩૨} ધ્યાપહે^{૩૩} ખધાતહે,^{૩૪} જરવાનહે^{૩૫} અ-
કરનહે,^{૩૬} જરવાનહે^{૩૭} દરેધો-ખધાતહે^{૩૮} અપેમ વોહૂ ૧

ઓ હોરમજદ !^૪ મારી^૨ મદદનેમાટે^૩ તું પોહોંચ.^૧ નેક બનાવેલા^{૧૪}
(તથા) ખુબસુરત^{૧૫} અમ (ઈઆને હિમ્મત આપનારા ફરેશ્તા) ની,^{૧૩}
હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૧૭} બેહેરાંમ ઈજદની,^{૧૬} વનન્તી ઉપરતાત્ (ઈઆને
સઉથી સરસ ફતેહ આપનાર ફરેશ્તા) ની,^{૧૮} ખોરાકમાં લેહેજજત આપનાર^{૨૦}
મીનો રામની,^{૧૯} ઉપર કાંમ કરનાર^{૨૨} †વાએ ઈજદ^{૨૧} (જે) બીજી^{૨૪}
પેદાએશો કરતા^{૨૫} સરસ પેદા કીધેલો (છે તે) ની^{૨૩}—(એ બધાઓની)
(ઓ હોરમજદ ! તું મને મદદ પોહોંચાડ). ઓ વાએ ઈજદ !^{૨૮} તારો^{૩૦}
(પવન) જે^{૨૯} સપેનામીનોની પેદાએશને લગતો^{૩૨} છે^{૩૧} તેની (મને મદદ
પોહોંચાડ). ખુદરતના કાએદા પ્રમાણે ચાલનાર^{૩૪} આકાશની,^{૩૩} હદવગરના^{૩૬}

* ‘જસ મે અવંધ્રહે મજદ’ નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે ત્રણ જુદે જુદે ડેકાગેના
લીધેલા અવસ્તાની બનેલી છે:—‘જસ મે અવંધ્રહે મજદ’—એ વાક્ય હોરમજદ
યશ્તના ૨૭ મા ફકરામાંથી લીધો છે. ‘અમહે હુતાશતહે’ થી તે ‘ઉપરતાતો’
સુધીનો ભાગ નાઢલા સીરાજની બેહેરાંમ ઈજદની ખશ્નુમનમાંથી લીધો છે.
‘રામનો ખાસ્તહે’ થી તે છેડે સુધીનો ભાગ નાઢલા સીરાજની મીનો રામની
ખશ્નુમનમાંથી લીધો છે.

† સ્વચ્છ તથા તંદરોસ્તી આપનારી હવાની ઉપરનો મવક્કોલ ફરેશ્તા.
પેહેલવીમાં એને ‘વાએ વેહૂ’ કહેછે. એનું ઉલટું ‘વાએ સરીતર્’ અથવા ‘વાએ
વતર્’ (જેહેરી-ખરાબ હવા). જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૫, ફકરા ૮-૬.

જમાનાની,^{૩૫} (તથા) લાંબા મુકરર કીધેલા^{૩૬} જમાનાની^{૩૭}—(એ બધાઓની મદદ, ઓ હોરમજદ! તું મને પોહોચાડ).

કેરકેહ મોજદ.*

કેરકેહ મોજદ^૧ ગુનાહ ગુજરેશ્વર^૨ કુનમ,^૩ અશહી^૪ રવાન દુશારમરા^૫ હમ કેરકેહ^૬ હમા વેહાને^૭ હકૂત કેશ્વર જમીન,^૮ જમીન-પેહના,^૯ રફદરાના,^{૧૦} ખોરશીદખાલા,^{૧૧} બુન્દહાદ^{૧૨} ખેરસાદ^{૧૩} અશો^{૧૪} ખેદ^{૧૫} દેરજી.^{૧૬} અથ^{૧૭} જમ્યાત^{૧૮} યથ^{૧૯} આફ્રીનામિ.^{૨૦} અષેમ વોહૂ ૧

“પાપનાં નિવારણને માટે^૧ સવાબનાં કાંમોનો બદલો^૨ હું મેળવું,^૩ (અને) રવાનના પ્યારને માટે^૪ હકૂત કેશ્વર જમીન ઉપર^૫ (વસનારા) સઘળા સવાબ-કારોને^૬ (તથા) તમામ લલાઓને,^૭ જમીનની પોહોળાઈ જેટલી,^૮ નદીની લંબાઈ જેટલી^૯ (તથા) ખોરશેદની ઠંબુલંદી જેટલી^{૧૦} અશોઈ^{૧૧} પુરતી રીતે^{૧૨} પોહોચો!^{૧૩} અશો (માણસ)નું^{૧૪} લાંબા વખતસુધી જીવવું^{૧૫} ઠોભે!^{૧૬}” જેમ^{૧૭} હું દુઆ માંગું છું^{૧૮} તેમ^{૧૯} થાઓ!^{૨૦} (ઈઆને મારી દુઆ આમીન થાઓ !)

હોશબામ.

 (એ બંદગી ફક્ત બામદાદને વખતે ભણવામાં આવે છે.)

અથ^૧ ઇમાં^૨ વચો^૩ દ્રેનજયોઇશ,^૪ ચોઇ^૫ અંધહેન^૬ વારેશ્વર-યો-તેમચ^૭ બએષજયોતેમચ,^૮ પન્ચ^૯ અહુન વધચ^{૧૦} ફસાવયોઇશ.^{૧૧} યથા અહુ વધચો^{૧૨} પ; અહુનેમ વધરીમ^{૧૩} તનૂમ^{૧૪} ફપાઇતિ,^{૧૫}

* એ બંદગી શરૂઆતથી તે “અશો ખેદ દેરજી” સુધી પાઞ્દ ભાષામાં છે. ‘અથ જમ્યાત યથ આફ્રીનામિ’—એ બોલો અવસ્તામાં છે, અને આગળ જણાવ્યા પ્રમાણે. ‘આફ્રીન પેગમબર જરતોશ્ત’ ના ૮ મા ફકરામાંથી લીધા છે.

† એની મુકાબલ અવસ્તામાં જેમ-ફર્યદ હાનુ-દ્રાજંદ હવરે-ખરેજંદ આવે છે (જુઓ ઈજસ્નેનો ૬૦ મો હા, ફકરો ૪ થો).

‡ ઈઆને રાસ્ત માણસ લાંબા વખત સુધી સુખ સાથે જીવે એમ બોલવળે !

¶ ઈઆને બામદાદના વખતમાં ભણવાની બંદગી.

§ “અથ ઇમાં વચો” થી તે અહિંયાં સુધીનો ભાગ વંદીદાદની ૧૧ મી પરગરદના ૩ ના ફકરામાંથી લીધો છે.

અહુનેમ વધરીમ તનૂમ પામ્તિ, અહુનેમ વધરીમ તનૂમ પામ્તિ. યથા અહૂ વચ્ચો ૧; કેમ ના મજદા (તમામ પઢે.) અષેમ વોહૂ ૧; યથા અહૂ વધચ્ચો ૨૧, અષેમ વોહૂ ૧૨

નેમસે-તે^{૨૧} હુશબામી,^{૨૨} નેમસે-તે^{૨૩} હુશબામી,^{૨૪} નેમસે-તે^{૨૫} હુશબામી,^{૨૬} *અએતલ^{૨૭} દિમ^{૨૮} વીરપનાંમ^{૨૯} મજિશ્તેમ^{૩૦} દજદામ,^{૩૧} અહૂમચ^{૩૨} રતૂમચ^{૩૩} યિમ^{૩૪} અહુરેમ મજદાંમ,^{૩૫} સ્ન-થામ^{૩૬} અંધરહે મધન્યેઉશ^{૩૭} દ્રવતો,^{૩૮} સ્નથામ^{૩૯} અએમહુ^{૪૦} ખવી-દ્રઓશ,^{૪૧} સ્નથામ^{૪૨} માજધન્યનાંમ^{૪૩} દએવનાંમ,^{૪૪} સ્નથામ^{૪૫} વીરપનાંમ^{૪૬} દએવનાંમ^{૪૭} વરેન્યનાંમચ^{૪૮} દ્રવતાંમ.^{૪૯} (બાજમાં પઢે.) શેકસ્તેહુ^{૫૦} ધનામેન્યો,^{૫૧} ખર એહેરેમન^{૫૨} લેઆનત^{૫૩} સદ્ હજર ખાર.^{૫૪} (પ્રગટ પઢે.) કદથામ^{૫૫} અહુરહે મજદાઓ^{૫૬} રએવતો^{૫૭} ખરેનંધઉહતો,^{૫૮} કદથામ^{૫૯} અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ,^{૬૦} કદથામ^{૬૧} તિશન્યેહે^{૬૨} સ્તારો^{૬૩} રએવતો^{૬૪} ખરેનંધઉહતો,^{૬૫} કદથામ^{૬૬} નર્શ^{૬૭} અષઓનો,^{૬૮} કદથામ^{૬૯} વીરપનાંમ^{૭૦} રપેન્તહે મધન્યેઉશ^{૭૧} દામ-નાંમ^{૭૨} *અષઓનાંમ.^{૭૩} યથા અહૂ વધચ્ચો ૨

એ પ્રમાણે^૧ આએ^૨ (નીચે જણાવેલા અવસ્તાના) કલામો,^૩ જે^૪ ઘણાજ ફતેહમંદ^૫ તથા ઘણાજ તંદરોસ્તી આપનારા^૬ છે^૭ (તે), તુંએ લણુવા બેઠએ.^૮ પાંચ^૯ અહુનવર^{૧૦} તુંએ ગાધને લણુવા બેઠએ.^{૧૧} અહુનવર^{૧૨} તનને^{૧૩} િઅંચાવેછે.^{૧૪}

અએ બામદાદ^{૨૨} તુંને નમાજ^{૨૧} (હોળે) ! દુષ્ટ^{૩૮} હારેમનની^{૩૭} (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેવાસ્તે^{૩૬} ભયંકર હથિયારવાળા^{૩૫} એશમ (દેવ)ની^{૩૦} (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેવાસ્તે,^{૩૯} માજનદરાંનના^{૩૩} દેવોની^{૩૪} (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેમાટે,^{૩૨} (તથા) તમામ^{૩૧} દેવોની^{૩૦} (સાંમને) તથા ગીલાન (દેશ)ના^{૨૯} દરવંદોની^{૨૮} (સાંમને) હથિયાર ઉચકવાનેમાટે,^{૨૫} બધાઓના કરતાં^{૨૪} સઉથી ચઢતો^{૨૩} તે “અહુ”^{૨૨} (ધણી) તથા “રતુ”^{૨૧} (સરદાર) કે જે^{૨૦} હોરમજદ^{૧૯}

* “અએતલ દિમ વીરપનાંમ” થી તે “દામનાંમ અષઓનાંમ” સુધીનો ભાગ ઈજસ્નેના ૨૭ મા હામાંથી આએ કેકાણે લીધો છે.

† એની સમજનેમાટે જુઓ ૧૭ મે સફે આપેલા ખોલાસો.

‡ ‘વરેન્ય’ બોલને પેહેલવી ‘વરૂનીક’ (ઈઆને કીનાખોર) સાથે સરખાવીએ તો, ‘વરેન્યનાંમચ દ્રવતાંમ’નો અર્થ ‘કીનાખોર દરવંદોની’ થઈ શકે.

તેને^{૧૮} અર્પણ કરવાનેમાટે^{૩૧} આએ^{૧૦} (બધું છે). ઘનામીનો^{૫૧} તુટેલો^{૫૦} (થભે) ! હારેમન ઉપર^{૫૨} સો હજાર ઘણી^{૫૪} લેઆનત^{૫૩} (હોભે) ! ખજનો રાખનાર^{૫૭} (તથા) નુરમંદ^{૫૮} હોરમજદની^{૫૬} વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે, ^{૫૫} અમશાસ્પંદોની^{૬૦} વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે, ^{૫૬} ખજનો રાખનાર^{૫૪} (તથા) નુરમંદ^{૫૮} તેશ્તર^{૬૨} સેતારાની^{૬૭} વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે, ^{૬૧} અશો^{૬૮} નરની^{૬૭} વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે, ^{૬૬} (તથા) સપેનામીનોની^{૭૧} તમામ^{૭૦} અશો^{૭૩} પેદાએશોની^{૭૨} વૃદ્ધિ કરવાનેમાટે^{૬૬} (આએ બધું છે).

ખોલાસો:—(‘અએતત્ દિમ્’થી તે ‘દામનાંમ્ અષઓનાંમ્’ સુધીનો ફકરો, ઇજ્રશ્નેના ૨૭ મા હામાંથી આએ ઠેકાણે લીધેલો છે. “આએ બધું અર્પણ કરવાનું” તે શું તેનો ખાતરી લરેલો ખોલાસો તે ઠેકાણેથી આપી શકાએછે, તે એ કે, ઇજ્રશ્નેના ૧ લા હાથી તે ૨૬ મા હાની આખેરી સુધી, જે આરાધના તથા ક્રિયાની ભેદો આપવામાં આવી, તેની મૂળ નેમ દાદાર હોરમજદને, અમશાસ્પંદોને તથા ખીજ ઇજ્રદોને ખુશનુદ કરવાને તથા તેઓની કીર્તિ ગાવાનેમાટે, અને હારેમનની તથા દેવ દરજ્જોની શેકસ્તગીનેમાટે છે).

વંધ્રહુય^{૭૪} વંધ્રહુયાઓસય^{૫૫} આક્રીનામિ,^{૭૬} વીરપયાઓ,^{૭૭} અષઓનો^{૭૮} સ્તોમ્શ^{૭૯} હુઇથ્યાઇય^{૮૦} બવાંઇથ્યાઇય^{૮૧} ખૂષ્યાંઇથ્યા-
ઇય,^{૮૨} અપીમ્^{૮૩} રાસેન્તીમ્^{૮૪} દરેઘો-વારેશ્મનેમ્,^{૮૫} મિષાયિમ્^{૮૬}
હુવો^{૮૭} અઇવિષાયિમ્^{૮૮} મિષાયિમ્^{૮૯} આક્રસાઓંધ્રહુઇતીમ્.^{૯૦}
અરેન્તીમ્^{૯૧} વીરપાઓ^{૯૨} બએષજ્ઞઓ,^{૯૩} અપાંમય^{૯૪} ગવાંમય^{૯૫}
ઉર્વરનાંમય,^{૯૬} તઉર્વયેઇન્તીમ્^{૯૭} વીરપાઓ^{૯૮} ભએષાઓ,^{૯૯} દએવ-
નાંમ્^{૧૦૦} મળ્યાનાંમય.^૧ અરેબ્યન્તાંમ્^૨ અહ્માઇય^૩ ન્માનાઇ,^૪
અહ્માઇય^૫ ન્માનહે^૬ ન્માનો-પતેએ.^૭

અશો (હોરમજદ)ની^{૭૮} તમામ^{૭૦} પેદાએશનાં^{૭૨} નેક માણસો^{૭૪} તથા નેક આઈડીઓ,^{૭૫} જેઓ હયાત છે^{૮૦} તથા આગળ થઈ *ગયાં^{૮૧} તથા હવે પછી થશે તેઓને^{૮૨} હું વખાણુંછું.^{૮૩} અપિશ્^{૮૪} (ઇઆને અશિશવંધ નામનો ફરેશ્તો) (જે) મદદે પોંહોંયનાર,^{૮૪} લાંબા વખત સુધી રક્ષણ કરનાર^{૮૫} (નેક માણસનો) દોશ્ત,^{૮૬} (તથા) પોતે^{૮૭} (ખુશીથી) તેની સાથે ચાલનાર,^{૮૮} (તથા તેને) (સારી) શિખામણ આપનાર^{૮૯} સાથી,^{૯૦} તથા પાણીઓના^{૯૪} તથા ગાએ દોરના^{૯૫} તથા ઓરવરોના,^{૯૬} (ઇઆને તેઓનેમાટેના) તમામ^{૯૨} તંદરોસ્તીના ઉપાયો^{૯૩} રાખનાર,^{૯૧} તથા દેવો^{૧૦૦}

અને માણસો^૧ (જેઓ) આએ^૨ ઘેરને^૩ તથા આએ^૪ ઘેરના^૫ ઘરધણીને^૬ દુઃખ દેનાર (છે તેઓ)ની^૭ તમામ^૮ ખરાબીઓને^૯ તોડનાર^{૧૦}—(એવી સિક્કતવાળા અશિશવંધને) હું વખાણું છું.^{૧૧}

વંધઉહીશય^{૧૨} અધાઓ^{૧૩} વંધઉહીશય^{૧૪} અધયો,^{૧૫} હુપઉર્વા-ઓ^{૧૬} વહેહીશ,^{૧૭} અપરાઓ^{૧૮} રાસેન્તીશ^{૧૯} દરેઘા-વારેશ્મનો.^{૨૦} યથા^{૨૧} નો^{૨૨} મજિશ્તાઓસય^{૨૩} વહિશ્તાઓસય^{૨૪} સ્વએશ્તા-ઓસય^{૨૫} અધઓ^{૨૬} એરેન્વન્તે.^{૨૭} અમેપનાંમ સપેન્તનાંમ^{૨૮} યસ્નાધય^{૨૯} વહ્નાધય^{૩૦} ક્ષનઓધાધય^{૩૧} ક્ષસસ્તયએય,^{૩૨} ક્ષદથાધ^{૩૩} અહે^{૩૪} ન્માનહે,^{૩૫} ક્ષદથાધ^{૩૬} વીસ્પયાઓ^{૩૭} અધઓનો^{૩૮} સ્તોધશ,^{૩૯} હુમિસ્તેએ^{૪૦} વીસ્પયાઓ^{૪૧} દ્રવતો^{૪૨} સ્તોધશ.^{૪૩} સ્તવસ^{૪૪} અધા^{૪૫} યે^{૪૬} હુદાઓ^{૪૭} યોધ^{૪૮} *હેન્તી.^{૪૯}

સારાં ખેરાતનાં કાંમો^૧ તથા સારાં^૨ અશોઈનાં કાંમો^૩ (જે) ઘણાંજ ચઢતે દરજ્જાનાં^૪ (તથા) વધારે લઘાં^૫ (છે), (તથા) પાછલથી^૬ (ઈઆને તેનાં પરિણામમાં) (આપણને) (મદદે) પોહોંચનારાં^૭ (તથા) લાંબો વખત સુધી અંચાવ કરનારાં^૮ (છે તેઓને) (હું વખાણું છું), જેથી^૯ સઉથી મહોટી^{૧૦} તથા સઉથી સરસ^{૧૧} તથા સઉથી શ્રેષ્ઠ^{૧૨} અશોઈ^{૧૩} હુમુને^{૧૪} મળે.^{૧૫}

ખોલાસો:—(શું કરવા હમો અશોઈ મેળવીએ તે વીશે નીચે જણાવે છે.)

અમશાસ્પંદોની^{૧૬} ઈજ્જને કરવાનેમાટે,^{૧૭} અને (તેઓની) આરાધના કરવાનેમાટે,^{૧૮} (તેઓને) ખુશનુદ કરવામાટે,^{૧૯} અને (તેઓની) કીર્તિ ગાવાનેમાટે,^{૨૦} (તથા) આએ^{૨૧} ઘેરની^{૨૨} આખાદીનેમાટે,^{૨૩} (તથા) અશો (હોરમજ્જ)ની^{૨૪} તમામ^{૨૫} પેદાએશની^{૨૬} આખાદીનેમાટે,^{૨૭} (તથા) દરવંદની^{૨૮} તમામ^{૨૯} પેદાએશની^{૩૦} સાંભે થવાનેમાટે,^{૩૧} (હમુને તે અશોઈ મળે). રાસ્તીનેલીધે^{૩૨} તેની કીર્તિ હું †ગાઉં છું^{૩૩} જે^{૩૪} (પોતે) સારાં ડહાપણુવાળો^{૩૫} (છે), (તથા) જેઓ^{૩૬} (ઈઆને તેના અમશાસ્પંદો) (ખી તેમજ) છે.^{૩૭}

* “વંધહુય વંધહુયાઓસય” થી તે ‘વીસ્પયાઓ દ્રવતો સ્તોધશ’ સુધીનો ભાગ ઈજ્જનેના પર ના હાના પેહેલ્લા ૪ ફકરામાંથી આએ ડેકાણે લીધેલો છે. ‘સ્તવસ અધા યે હુદાઓ યોધ હેન્તી’—એ ગાયના ખોલો ‘અલ્ કવદ્યા’ નામના ઈજ્જનેના ૪૫ મા હાના ૬ ઠા ફકરામાંથી લીધા છે.

† ઈઆને હોરમજ્જ રાસ્તીનું મૂળ છે તેનેમાટે; અથવા ખીજી રીતે:—રાસ્તીથી ઈઆને મારાં ખરાં દિલ તથા પાક નયતથી હોરમજ્જની કીર્તિ હું ગાઉં છું.

*વસસય^૧ તૂ^૨ અહુર મજદ^૩ ઉશતાય,^૪ ક્ષએષ^૫ હવનાંમ^૬
દામનાંમ.^૭ વસો^૮ આપો,^૯ વસો^{૧૦} ઉર્વરાઓ,^{૧૧} વસો^{૧૨} વીરપ^{૧૩}
વોહૂ^{૧૪} અપ-ચિથ્ર;^{૧૫} ક્ષયમેમ^{૧૬} અપવનેમ^{૧૭} દાયત.^{૧૮} અક્ષય-
મેમ^{૧૯} દ્વન્તેમ.^{૨૦} વસો-ક્ષત્રો^{૨૧} ખ્યાત^{૨૨} અપવ;^{૨૩} અવસો-ક્ષત્રો^{૨૪}
ખ્યાત^{૨૫} દ્વાઓ^{૨૬} ગતો^{૨૭} હુમિસ્તો,^{૨૮} નિજ્યેરેતો^{૨૯} હુય^{૩૦}
સ્પેન્તહે મધન્યેઉશ^{૩૧} દામખ્યો,^{૩૨} વરતો^{૩૩} અવસો-ક્ષત્રો.^{૩૪}

ઓ હોરમજદ!^{૩૫} તું તારી પોતાની^{૩૬} પેદાએશો ઉપર^{૩૭} તારી મરજી
પ્રમાણે^{૩૮} તથા સુખથી^{૩૯} રાજ ચલાવ;^{૪૦} (તારી) મરજી પ્રમાણે^{૪૧} પાણી
ઉપર,^{૪૨} (તારી) મરજી પ્રમાણે^{૪૩} ઓરવરો ઉપર^{૪૪} તથા (તારી) મરજી
પ્રમાણે^{૪૫} અશોધનાં તોખમની^{૪૬} તમામ^{૪૭} નેઆમતો ઉપર^{૪૮} (તું રાજ
ચલાવ). અશો (માણસ) ને^{૪૯} રાજ કરનારો^{૫૦} તું ઠેરવ,^{૫૧} દરવંદ (ઇઆને
પાપી માણસ) ને^{૫૨} નહી રાજ કરનારો^{૫૩} (તું કર). અશો^{૫૪} (માણસ)
પોતાની મરજી પ્રમાણે રાજ કરનારો^{૫૫} થાએ,^{૫૬} દરવંદ^{૫૭} (ઇઆને પાપી
માણસ) દુઃખમાં^{૫૮} પડેલો,^{૫૯} સપેનામીનોની^{૬૦} પેદાએશો^{૬૧} માંથી^{૬૨} બાહાર
કાઢાડી મુકેલો,^{૬૩} (પોતાની યુક્તિઓમાં) નિષ્ફળ થએલો^{૬૪} (તથા)
પોતાની મરજી પ્રમાણે હકુમત નહી ચલાવનારો^{૬૫} થાએ!^{૬૬}

હુક્ષય^{૬૭} અજેમ^{૬૮} ચિત્^{૬૯} ચો^{૭૦} કરથુશલો^{૭૧} ક્રતેમાં^{૭૨}
ન્માનનાંમય,^{૭૩} વીસાંમય^{૭૪} જન્તુનાંમય^{૭૫} દમ્પ્યુનાંમય,^{૭૬}
અંધ્રહુઓ^{૭૭} દએનયાઓ^{૭૮} અનુમતયએય,^{૭૯} અનુખતયએય,^{૮૦}
અનવરશતયએય,^{૮૧} યા^{૮૨} આહૂધરિશ^{૮૩} *જરથુશતિશ.^{૮૪}

† યથ^{૮૫} નો^{૮૬} આઓંધ્રહાંમ^{૮૭} પાતો^{૮૮} મનાઓ,^{૮૯} વહિશતો^{૯૦}
ઉરવાંનો,^{૯૧} આશ્રવધતીશ^{૯૨} તન્વો^{૯૩} હેન્તો^{૯૪} વહિશતો^{૯૫} અંધ્રહુશ;^{૯૬}
આકાઓસચોઇત^{૯૭} આહુધરે મજદ^{૯૮} જસેન્તાંમ.^{૯૯} અપ^{૧૦૦}
વહિશત,^{૧૦૧} અપ^{૧૦૨} સ્તએશત^{૧૦૩} દરેસામ^{૧૦૪} થ્યા,^{૧૦૫} પધરિ^{૧૦૬}
થ્યા^{૧૦૭} જમ્યામ,^{૧૦૮} હુમેમ^{૧૦૯} થ્યા^{૧૧૦} હુખમ.^{૧૧૧} અષેમ વોહૂ ૧;

* 'વસસય તૂ અહુર મજદ'થી તે 'આહૂધરિશ જરથુશતિશ' સુધીનો ભાગ
ઈજ્જનેના ૮ મા હાના ૫—૬—૭ મા ફકરાઓમાંથી લીધો છે.

† હુધથી તે છેડે સુધી ('હુમેમ થ્યા હુખમ') નો ભાગ ઈજ્જનેના ૬૦ મા
હાના ૧૧—૧૨ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

અપ વહિશત, અપ સ્તએશત, દરેસામ થવા, પધરિ થવા જમ્યામ, હમેમ, થવા હુખમ. અપેમ વોહૂ ૧; અપ વહિશત, અપ સ્તએશત, દરેસામ થવા, પધરિ થવા જમ્યામ, હમેમ થવા હુખમ. અપેમ વોહૂ ૧. અહ્યામ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેહૂ મોજદ.

આએ^{૫૫} દીન^{૪૬} કે જે^{૫૦} હોરમજદી^{૫૧} જરતોશ્તી^{૫૨} (છે) (તેનાં) મત પ્રમાણે,^{૪૭} તથા (તેનાં) વચન પ્રમાણે^{૪૮} તથા (તેનાં) કાંમો પ્રમાણે^{૪૯} ઘેરોના,^{૪૧} મોહોલાઓના,^{૪૨} કસબાઓના^{૪૩} તથા દેશોના^{૪૪} આગેવાનોને^{૪૦} હું^{૩૬} જે^{૩૮} જરતોશ્ત^{૩૯} (તે) *રેહેનુમાઈ કરીશ,^{૩૫} જેથી કરીને^{૫૩} હમારાં^{૫૪} મન^{૫૭} ખુશીભરેલાં^{૫૬} (તથા) (હમારાં) રવાન^{૫૯} સઉથી સરસ^{૫૮} (થાએ), તથા (હમારાં) તન^{૬૧} નુરમંદ^{૬૦} હોવાથી,^{૬૨} સઉથી સરસ^{૬૩} દુનિયાંને લાએક^{૬૪} (ઇઆને બેહેશતને લાએક) (થાએ). ઓ હોરમજદ ! (ઉપર જણાવેલું હમુને) જાહેર રીતે પોહોંચે ! સઉથી સરસ^{૬૬} અશોઈએ કરીને,^{૬૮} (તથા) શ્રેષ્ઠ^{૬૧} અશોઈએ કરીને,^{૬૦} (ઓ હોરમજદ !) તુંને^{૬૩} હમો બેઈએ,^{૬૬} (તથા) તારી^{૬૫} નજદીક^{૬૪} આવીએ^{૬૬} (તથા) તારી^{૬૮} હમેશની^{૬૭} દોસ્તીને^{૬૬} હમો પોહોંચીએ !^{૬૬} (ઇઆને તારી દોસ્તીને લાએક થઈએ !)

ખોરશેઠ નીઆએશ.

 (એ નીઆએશ દરરોજ દીસના ઇઆને હાવન, રપિથવન તથા ઉજરન-એ ત્રણ ગેહમાંજ લાણવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેલું છે.)

* ‘અઝેમચિત્’ (ઇઆને હું ઇલાદિ, હું તથા બીજાઓ) માં પેગમબર અશો જરતોશ્ત પોતાની સાથે પોતાના કામેલ તથા દીન-આગાહ શાગેરદોને બી ગણવા માગતા હોએ એવું દીસેછે.

† “આકાઓસચોઈત્” થી તે “જરેનતાંમ્” સુધીનો કાંચેલો આખો અર્થ મને પોતાને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી, દરેક બોલ સેહેલો છે. મનની ખુશાલી તથા રવાનતું સુખ હોવાથી, અએ હોરમજદ ! તારી નજદીક આવીને હમો પોતે બેહેશતનું સુખ પાંમશું (દારમેરતેતે).

દનઓથ^૧ અહુરહે મજદાઓ.^૨ અષમ વોહૂ ૧; ૫ નામે^૩
 યજદાંન,^૪ *સતાએમ^૫ જખાએમ^૬ દાદાર અહુરમજદ^૭ રયોમંદ,^૮
 ખોરેહમંદ^૯ હુરવેસ્પ-આગાહ,^{૧૦} કેરદેગાર,^{૧૧} ખોદાવંદાંન ખોદાવંદ^{૧૨}
 પાદશાહ^{૧૩} અર^{૧૪} હુમે^{૧૫} પાદશાહાંન,^{૧૬} નેગેહદાર,^{૧૭} ખાલેકે^{૧૮}
 મખ્લુક,^{૧૯} અલ્પરેજક રોજી-દેહંદેહ,^{૨૦} કાદર^{૨૧} ઓ કવી^{૨૨} ઓ
 કદીમ,^{૨૩} બક્ષાયંદેહ^{૨૪} બક્ષાએશગર.^{૨૫} મેહુરખાન,^{૨૬} તવાંના^{૨૭}
 ઓ દાના^{૨૮} ઓ દાદાર,^{૨૯} ઓ પાક પરવરદેગાર.^{૩૦} આદેહ પાદશાહી^{૩૧}
 ખીજવાહ^{૩૨} ખાશદ.^{૩૩} અહુરમજદ^{૩૪} ખોદાએ^{૩૫} અવજ્જૂની^{૩૬}
 ગારજે^{૩૭} ખોરેહ^{૩૮} અવજ્જયાદ.^{૩૯} ખોરશેઠ^{૪૦} અમર્ગ^{૪૧} રયોમંદ^{૪૨}
 અઉર્વદ-અસ્પ^{૪૩} ખેરસાદ.^{૪૪}

(દાદાર) હોરમજદની^૨ ખુશુદી^૧ (થાઓ) ! યજદાંનના^૪ નામ (ની
 મદદ) થી^૩ (હું આએ બાણવાનું શરૂ કરું છું). દાદાર હોરમજદ^૭ (જે)
 ખજનો રાખનાર^૬ (તથા) ચળકાટવાળો,^૬ સર્વજ્ઞાની,^{૧૦} તમામ કાંમોને સંપૂર્ણ
 કરનાર,^{૧૧} સાહેબોનો સાહેબ,^{૧૨} બધા^{૧૫} પાદશાહોની^{૧૬} ઉપરનો^{૧૪} પાદશાહ,^{૧૩}
 પાસબાની કરનાર,^{૧૭} (તમામ) પેદા કીધેલી ચીજોનો^{૧૯} કિરતાર^{૧૮} રજક
 રોજીનો આપનાર,^{૨૦} હુદરતવાળો,^{૨૧} તથા જોરાવર,^{૨૨} તથા શરૂઆત અને છેડા
 વગરનો,^{૨૩} નેઆમતનો બખશનાર^{૨૪} ગુનાહ માફ કરનાર,^{૨૫} ખ્યાર રાખનાર,^{૨૬}
 સર્વશક્તિવાન,^{૨૭} તથા અક્કલમંદ,^{૨૮} પેદા કરનાર^{૨૯} તથા (તમામ પેદાએશને)
 પાક પરવરેશ આપનાર^{૩૦} (તેને) હું વખાણું^{૩૧} (તથા) યાદ કરું છું.^{૩૨} (તે
 સાહેબની) અદલ પાદશાહી^{૩૩} કાએમ^{૩૪} રહેજો !^{૩૫} હોરમજદ^{૩૬} (જે તમામ
 ખલકતનો) સાહેબ^{૩૭} તથા વૃદ્ધિ કરનાર^{૩૮} (તેનો) પ્રતાપ^{૩૯} (તથા) ખોરેહ^{૪૦}

* “સતાએમ જખાએમ” થી તે “આદેહ પાદશાહી ખીજવાહ ખાશદ”
 સુધીનો ભાગ પાછલથી ઉમેરાયેલો દીસેછે, સળખ કે દરેક નીઆએશ તથા યસ્તની
 શરૂઆતમાં, “૫ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજ્જૂની ગારજે ખોરેહ
 અવજ્જયાદ” એ પ્રમાણે આવેછે, પણ આએ ઠેકાણે દાદાર હોરમજદની કેટલીએક
 સિદ્ધિ ઉમેરીને પછી “અહુરમજદ ખોદાએ અવજ્જૂની” ઇત્યાદિ ખોલો આવેલા
 છે. વળી ખીજું એ જે, “સતાએમ જખાએમ” થી તે “આદેહ પાદશાહી
 ખીજવાહ ખાશદ” સુધીના ભાગમાં કેટલાએક અરખી ખોલો આવેલા છે, જેમકે
 ખાલેકે મખ્લુક, અલ્પરેજક, કાદર, ઇત્યાદિ, કે જે ખીજ અવસ્તાના પાજંદ
 દીખાયામાં આવતા નથી.

જુઆદે થાઓ !^{૩૬} અમર,^{૪૨} ચળકાટવાળો^{૪૨} (તથા) તેજ ઘોડા રાખનાર^{૪૩}
ખોરશેઠ^{૪૦} (ઇજદ) (મારી મદદે) પોંહોયો !^{૪૪}

અજ્ઞ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ્ઞ હર્વસ્તીન
દુશ્મત દુજ્ઞુખત દુજ્ઞવરશત,મેમ પ ગેતી મનીદ, હશ્મ ગોકૂત,
હશ્મ કરૂદ, હશ્મ જસ્ત, હશ્મ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ્ઞ આંન
ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની,
ઓખે અવાખશ પશેમાન, પ સે ગવશની પ પતેત હોમ.*

(૧) (સર નમાવતાં લણવું) નેમસે-તે^૧ અહુર મજદ,^૨
નેમસે-તે અહુર મજદ, નેમસે-તે અહુર મજદ, થ્રીશ ચિત્^૩
પરો^૪ અન્યાધશ^૫ દામાં.^૬ નેમો^૭ વે^૮ અમેષા રપેન્તા^૯ વીરપે^{૧૦}
હુવરે-હુજઓપાઓ.^{૧૧} અએતત્^{૧૨} જહાત્^{૧૩} અહુરેમ મજદાંમ,^{૧૪}
અએતત્^{૧૫} અમેષે રપેન્તે,^{૧૬} અએતત્^{૧૭} અષઓનાંમ^{૧૮} ક્રવષીશ,^{૧૯}
અએતત્^{૨૦} વયાંમ^{૨૧} દરેધો-ખધાતેમ^{૨૨} (૨) ક્ષનઓથ અહુરહે
મજદાઓ, તરોઇદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ. હુધથ્યાવરશતાંમ
હિત વસ્ના ફરપોતેમેમ. સ્તઓમિ †અષેમ; અષેમ વોહુ ૧

(૧) ઓ હોરમજદ !^૧ (તારી) બીજી^૫ પેદાએશોની^૬ આગમચ^૭ ત્રણ
મરતમે^૩ તુંને નમાજ^૧ † (હોજે) ! અએ અમશાસ્પદો !^૬ તમુને^૮ નમાજ^૭
(હોજે) ! (તમો જો) બધાં^{૧૦} ખોરશેઠ ઇજદની સાથે એકજ મરજી
રાખનારા^{૧૧} (ઇઆને એક દિલથી સાથે કાંમ કરનારા) (હેઓ). આએ^{૧૨}
(નમસ્કાર જો હું કરૂંછું તે) (દાદાર) હોરમજદને^{૧૪} પોંહોયો !^{૧૩} આએ^{૧૫}
(નમસ્કાર) અમશાસ્પદોને^{૧૬} પોંહોયો !^{૧૩} આએ^{૧૭} (નમસ્કાર) અશો
(લોકો)ના^{૧૮} ફરોહરોને^{૧૯} પોંહોયો !^{૧૩} આએ^{૨૦} (નમસ્કાર) લાંબી મુદતના
પેદા * ક્રીધેલા^{૨૨} વાએ ઇજદને^{૨૧} પોંહોયો !^{૧૩}

(૩) ફેરસ્તુયે^૧ હુમતોઇખ્યસયા^૨ હૂખ્તોઇખ્યસયા^૩ હુવરશ્તો-
ઇખ્યસયા,^૪ માંથવોઇખ્યસયા^૫ વખેધવોઇખ્યસયા^૬ વરશ્તવોઇખ્ય-

* એ ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફે ૧૪-૧૫ મો.

† એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૮-૯ મો.

‡ ઇઆને ઓ દાદાર હોરમજદ! તારી ઉત્તમ પેદા ક્રીધેલી ચીજોને હું નમું,
તેની આગમચ સહથી પેહેલી ત્રણ મરતમે હું તુંને નમુંછું.

¶ લાંબી મુદત અથવા જમાનાના સાહેબ (દારમેસ્તેતે).

સચા.^૭ અધ્યભિગમચ્યા દધથે^૮ વીરુપા^૯ હુમતાચા^{૧૦} હૂખતાચા^{૧૧}
 હુવરશતાચા.^{૧૨} પદતિરિચ્યા દધથે^{૧૩} વીરુપા^{૧૪} દુશ્મતાચા^{૧૫}
 દુક્ખૂખતાચા^{૧૬} દુશ્મવરશતાચા.^{૧૭} (૪) ફેરા વે^{૧૮} રાહી,^{૧૯} અમેષા
 રપેન્તા,^{૨૦} યસ્નેમચા^{૨૧} વહ્નેમચા^{૨૨} ફેરા મનંધહા^{૨૩} ફેરા
 વંચધહા^{૨૪} ફેરા બ્યઓથના,^{૨૫} ફેરા અંધહુયા,^{૨૬} ફેરા તન્વસચીત^{૨૭}
 ખખ્યાઓ^{૨૮} ઉશતનેમ.^{૨૯} સ્તઓમિ^{૩૦} *અષેમ.^{૩૧} અષેમ વોહૂ ૧

(૩) (તમામ) નેક વમાસન,^૨ નેક વાણી,^૩ તથા નેક કરણીને^૪
 (મારી) મનશ્ની,^૫ ગવશ્ની^૬ તથા કુનશ્નીથી^૭ હું વખાણું છું.^૮ સઘળા^૯ નેક
 વિચારો,^{૧૦} નેક સખુનો^{૧૧} તથા નેક કામોને^{૧૨} હું એખત્યાર કરુંછું.^{૧૩} સઘળા^{૧૪}
 બદ વિચારો,^{૧૫} બદ સખુનો^{૧૬} તથા બદ કામોને^{૧૭} હું છોડી દેઉંછું.^{૧૮} (૪)
 ઓ અમશાસ્પંદો!^{૧૯} ઈજ્જશને^{૨૦} તથા નીઆએશ^{૨૧} (તથા) મારાં પોતાનાં^{૨૨}
 બદનનાં^{૨૩} જનને^{૨૪} મનશ્ની,^{૨૫} ગવશ્ની^{૨૬} તથા કુનશ્નીથી,^{૨૭} (તથા મારાં)
 અંતઃકરણથી^{૨૮} તમુંને^{૨૯} હું અર્પણ કરુંછું.^{૩૦} રાસ્તીને^{૩૧} હું વખાણુંછું.^{૩૨}

(૫) (સર નમાવતાં નમાવતાં લણવું) †નેમો^૧ અહુરામ
 મજ્જદામ,^૨ નેમો અહુરામ મજ્જદામ, નેમો અહુરામ મજ્જદામ; નેમો^૩
 અમેષએમખયો રપેન્તએમખયો,^૪ નેમો^૫ મિથ્રામ^૬ વોઉર-ગઓય-
 ઓમતએ,^૭ નેમો^૮ હુવરે-ક્ષએતામ^૯ અઉર્વત-અરુપામ,^{૧૦} નેમો^{૧૧}
 આખયો^{૧૨} દાધધ્રાખયો,^{૧૩} યાઓ^{૧૪} અહુરહે મજ્જદાઓ,^{૧૫} નેમો^{૧૬}
 ગેઉશ,^{૧૭} નેમો^{૧૮} ગયેહે,^{૧૯} નેમો^{૨૦} જરથુશ્તહે^{૨૧} સિપતામહે^{૨૨}
 અષઓનો^{૨૩} ક્રવષેએ,^{૨૪} નેમેમ^{૨૫} વીરુપયાઓ^{૨૬} અષઓનો^{૨૭}
 સ્તોમશ^{૨૮} હુમથ્યામચ^{૨૯} ખવાંમથ્યામચ^{૩૦} †ખૂખ્યાંમથ્યામચ.^{૩૧}

(૫) (દાદાર) હોરમજ્જદને^૨ નમાજ^૧ (હોળે) ! અમશાસ્પંદોને^૪ નમાજ^૩
 (હોળે) ! બોહોલાં ખેતરવાળા^૭ મેહેર ઈજ્જદને^૬ નમાજ^૫ (હોળે) ! તેજ
 †ધોડાવાળા^{૧૦} ખોરશેઠ (ઈજ્જદ) ને^૯ નમાજ^૮ (હોળે) ! આએ^{૧૨} આંખો^{૧૩}

* “ફેરસ્તુયે”ના આખા કરદાને “અવસ્તાની પતેત” કરીને બી કહે છે.
 એ કરદો ઈજ્જદનેના ૧૧ મા હામાંથી લીધો છે.

† †નેમો અહુરામ મજ્જદામ થી તે ‘ખૂખ્યાંમથ્યામચ’ સુધીનો ભાગ ઈજ્જદનેના
 ૬૮ મા હાના ૨૨ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

‡ અલંકાર રૂપમાં લખાણ કીધું છે. ખરેખર કાંઈ ઘોડા જોડેલા નથી,
 પણ માહતાબની ચાલ સાથે સરખાવતાં આફતાબની ચાલ આપણી નજરે
 વધારે જહૂડપવાળી જણાય છે.

કે જે^{૧૪} *હોરમજદની^{૧૫} (તેને) નમાજ^{૧૬} (હોજે) ! સઉથી પેહેલા પેદા
કીધેલા બલદનાં^{૧૭} (ઈઆને ગાબ્યોદાદનાં) ફરોહરને^{૧૮} નમાજ^{૧૯} (હોજે) !
ગયોમરદનાં^{૨૦} ફરોહરને^{૨૧} નમાજ^{૨૨} (હોજે) ! (તથા) અશો^{૨૩} સપેતમાન^{૨૪}
જરતોશતનાં^{૨૫} ફરોહરને^{૨૬} નમાજ^{૨૭} (હોજે) ! અશો (હોરમજદ)ની^{૨૮}
તમામ^{૨૯} પેદાએશ^{૩૦} જે હાલ હયાત છે, ^{૩૧} જે હયાતીમાં આવવાનું શરૂ કરેછે, ^{૩૨}
તથા જે હવે પછી હયાતીમાં આવશે^{૩૩} (તેને) નમાજ^{૩૪} (હોજે) !

(જે હાવન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

 વોહૂ^{૩૫} ઉદ્યા^{૩૬} મનંઘહા^{૩૭} ક્ષત્રા^{૩૮} અપાયા^{૩૯}
ઉશ્તા^{૪૦} †તનૂમ.^{૪૧} (ત્રણ વાર પઢે.) અપેમ વોહૂ ૩

નેક^{૪૨} મનશની,^{૪૩} રાસ્તી,^{૪૪} કૌવત^{૪૫} (અથવા સત્તા^{૪૬}) તથા
આબાદીથી,^{૪૭} (અએ હોરમજદ !) (મારાં) તનને^{૪૮} તું મજબૂટ કર.^{૪૯}

(રપિશ્વન અથવા ખીજી હાવનમાં નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

 ઇમા^{૫૦} રઓઆઓ^{૫૧} બરેજિશ્તેમ^{૫૨} 'બરેજેમનાંમ.^{૫૩}

(ત્રણ વાર પઢે.) અપેમ વોહૂ ૩

ખુલંદ (રોશનીઓ) માંની^{૫૪} આએ^{૫૫} ઘણીજ ખુલંદ^{૫૬} રોશની^{૫૭}
(કે જેને ખોરશેઠ કેહેછે તેને હમો, અએ હોરમજદ ! તારેમાટે સઉથી
સોહામણું શરીર ગણીએ છીએ).

(જે ઉજરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

 યહ્દી^{૫૮} રપેન્તા^{૫૯} શ્વા^{૬૦} મધન્યૂ^{૬૧} ઉર્વએસે^{૬૨}
જસો^{૬૩} (ત્રણ વાર પઢે.) અપેમ વોહૂ ૩

જે^{૬૪} આખેરીમાં,^{૬૫} (ઓ હોરમજદ !) તારા^{૬૬} આબાદી કરનાર^{૬૭}
મીનો (ઈઆને સપેનામીનો)ની સાથે^{૬૮} તું આવનારો^{૬૯} (છે ઈઆને તું આવશે).

* હોરમજદની આંખો તે ખોરશેઠ તથા માહતાબ વિશે ઇશારો છે.

† પેદાએશ જે હાલ છે, જે આગળ હતી તથા જે હવે પછી થશે (દારમેસ્તેતે).

‡ હાવન ગેહમાં બણવાનો એ વાક્ય 'યથા આદશ' નામના ઈજરનેના
૩૩ મા હાના ૧૦ મા ફકરામાંથી લીધો છે.

¶ રપિશ્વન ગેહમાં બણવાના આએ ખોલો 'અહ્યા શ્વા આઓ' નામના
ઈજરનેના ૩૬ મા હાના ૬ ડા ફકરામાંથી લીધો છે.

§ ઉજરન ગેહમાં બણવાના આએ ખોલો ઈજરનેના ૪૩ મા હાના ૬ ડા
ફકરામાંથી લીધો છે.

(૬) હવરે-ક્ષએતેમ^૧ અમેષેમ^૨ રએમ^૩ અઉર્વત-અરપેમ^૪ યજ્ઞમધદે.^૫ મિથ્રેમ^૬ વોઉર-ગઓયઓધતીમ^૭ યજ્ઞમધદે,^૮ અર્શી-વચંધહેમ,^૯ વ્યાખનેમ,^{૧૦} હજંધર-ગઓષેમ,^{૧૧} હુતાશ્તેમ,^{૧૨} બએવરે-ચખનેમ,^{૧૩} બેરેજન્તેમ,^{૧૪} પેરેથુ-વએધયનેમ,^{૧૫} સૂરેમ^{૧૬} અખફૂનેમ,^{૧૭} જઘાઉર્વાઓધહેમ.^{૧૮} (૭) મિથ્રેમ^{૧૯} વીસ્પનાંમ^{૨૦} દંધુનાંમ^{૨૧} દંધુહુ-પધતીમ^{૨૨} યજ્ઞમધદે,^{૨૩} યિમ^{૨૪} કદથત^{૨૫} અહુરે મજદાઓ,^{૨૬} ખરેનંધઉહસ્તેમેમ^{૨૭} મધન્યવનાંમ^{૨૮} યજ્ઞતનાંમ.^{૨૯} તત્^{૩૦} નો^{૩૧} જમ્યાત્^{૩૨} અવંધહે^{૩૩} મિથ્ર^{૩૪} અહુર^{૩૫} બેરેજન્ત.^{૩૬} હવરે-ક્ષએતેમ^{૩૭} અમેષેમ^{૩૮} રએમ^{૩૯} અઉર્વત-અરપેમ^{૪૦} યજ્ઞમધદે.^{૪૧}

(૬) અમર,^૨ નુરવાળા^૩ (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^૪ ખોરશેઠને^૧ હમો વખાણીએ છિયે.^૫ બોહોલાં ખેતરવાળો^૭ મેહેર ધજદ^૬ (જે) સાચ્યાં વચન બોલનાર,^૯ અનજુમનમાં બેસનાર,^{૧૦} હજર *કાનવાળો,^{૧૧} સારા ઘાટનો^{૧૨} દશ હજર *આંખવાળો^{૧૩} બુલંદ દરજ્જાનો,^{૧૪} પોહોળા બુરજ ઉપર ઉભો રેહીને ચોકસી કરનાર,^{૧૫} શૂરો,^{૧૬} ઉધ વગરનો^{૧૭} (તથા) જગૃત^{૧૮} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૯} (૭) તમામ^{૨૦} દેશોનો^{૨૧} દેશપતિ^{૨૨} (જે) મેહેર ધજદ^{૨૩} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે,^{૨૪} જેને^{૨૫} (દાદાર) હોરમજદે^{૨૬} મીનો^{૨૭} ધજદોમાં^{૨૮} ઘણોજ નુરમંદ^{૨૯} પેદા કીધો.^{૩૦} બુલંદ^{૩૧} મેહેર ધજદ^{૩૨} (તથા) હોરમજદ^{૩૩} હમારી^{૩૪} મદદનેમાટે^{૩૫} †આહિયાં^{૩૬} આવે † અમર,^{૩૭} નુરવાળા^{૩૮} (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^{૩૯} ખોરશેઠને^{૪૦} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૧}

(૮) તિશ્લીમ^{૪૨} દ્રવો-ચખનેમ^{૪૩} યજ્ઞમધદે,^{૪૪} તિશ્લીમ દ્રવો-ચખનેમ યજ્ઞમધદે, તિશ્લીમ દ્રવો-ચખનેમ યજ્ઞમધદે; તિશ્લીમ^{૪૫} યજ્ઞમધદે,^{૪૬} તિશચ્યેન્ચો^{૪૭} યજ્ઞમધદે,^{૪૮} તિશચ્યો^{૪૯} રએવાઓ^{૫૦} ખરેનંધઉહાઓ^{૫૧} યજ્ઞમધદે,^{૫૨} વનન્તેમ^{૫૩} સ્તારેમ^{૫૪} મજદદધાતેમ^{૫૫} યજ્ઞમધદે,^{૫૬} તિશ્લીમ^{૫૭} સ્તારેમ^{૫૮} રએવન્તેમ^{૫૯}

* મેહેર ધજદની સિક્તમાં “હજર કાનવાળો તથા દશ હજર આંખવાળો” કરીને આવેછે, તેની મતલબ એમ નહી જાણવી કે તેને હજર કાન તથા દશ હજર આંખ હતી; પણ તેની સાંભળવાની શક્તિ હજર કાન જેટલી તીક્ષ્ણ, અને તેની જોવાની શક્તિ દશ હજર આંખ જેટલી તેજ હતી.

† તત્=સંસ્કૃત તદ્=અહિયાં, એટલામાટે, એ પ્રમાણે.

ખરેનંધઉહુન્તેમ^{૧૦} યજ્ઞમધદે,^{૧૧} શ્વાષેમ^{૧૨} ખધાતેમ^{૧૩} યજ્ઞમધદે,^{૧૪}
 જરવાનેમ^{૧૫} અકરનેમ^{૧૬} યજ્ઞમધદે,^{૧૭} જરવાનેમ^{૧૮} દરેઘા-ખધાતેમ^{૧૯}
 યજ્ઞમધદે,^{૨૦} વાતેમ^{૨૧} રપેન્તેમ^{૨૨} હુધાઓધહેમ^{૨૩} યજ્ઞમધદે,^{૨૪}
 રજિશતાંમ^{૨૫} ચિસ્તાંમ^{૨૬} મજ્જદધાતાંમ^{૨૭} અપઓનીમ^{૨૮} યજ્ઞમધદે,^{૨૯}
 દએનાંમ^{૩૦} વંધઉહીમ^{૩૧} માજ્જદયસ્નીમ^{૩૨} યજ્ઞમધદે,^{૩૩} પથાંમ^{૩૪}
 ખાસ્તાધતીમ^{૩૫} યજ્ઞમધદે,^{૩૬} જરેનુમન્તેમ^{૩૭} સૂરેમ^{૩૮} યજ્ઞમધદે,^{૩૯}
 સઓકન્તેમ^{૪૦} ગધરીમ^{૪૧} મજ્જદધાતેમ^{૪૨} યજ્ઞમધદે,^{૪૩} (૯) વીરપેમચ^{૪૪}
 અપવનેમ^{૪૫} મધન્યઓમ^{૪૬} યજ્ઞતેમ^{૪૭} યજ્ઞમધદે,^{૪૮} વીરપેમચ^{૪૯}
 અપવનેમ^{૫૦} ગએથીમ^{૫૧} યજ્ઞતેમ^{૫૨} યજ્ઞમધદે,^{૫૩} હઓમ^{૫૪} ઉર્વાનેમ^{૫૫}
 યજ્ઞમધદે,^{૫૬} હવાંમ^{૫૭} ક્રવષીમ^{૫૮} યજ્ઞમધદે,^{૫૯} જસ^{૬૦} મે^{૬૧} અવંધહે^{૬૨}
 મજ્જદ.^{૬૩} અપાઉનાંમ^{૬૪} વંધઉહીશ^{૬૫} સૂરાઓ^{૬૬} રપેન્તાઓ^{૬૭}
 ક્રવષયો^{૬૮} યજ્ઞમધદે,^{૬૯} હવરે-ક્ષએતેમ^{૭૦} અમેષેમ^{૭૧} રએમ^{૭૨}
 અઉર્વત્-અરપેમ^{૭૩} યજ્ઞમધદે,^{૭૪} અમેષેમ વોહુ ૩

(૮) તંદરોસ્ત *આંખવાળા^{૪૩} તેશ્તર (ધજ્જદ)ને^{૪૨} હમો વખાણીએ
 છિયે.^{૪૪} †તેશ્તર (સેતારા)ને^{૪૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૬} ‡તેશ્તરને
 લગતાઓને^{૪૭} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૮} ચળકતા^{૪૯} (અને) ખોરેહવાળા^{૫૦}
 તેશ્તરને^{૫૧} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૨} હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા^{૫૩} જીવનન્ત^{૫૪}
 સેતારાને^{૫૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૬} ચળકતા^{૫૭} (અને) ખોરેહવાળા^{૫૮}
 તેશ્તર^{૫૯} સેતારાને^{૬૦} હમો વખાણીએ છિયે.^{૬૧} પોતાના ઠરવેલા માર્ગ પ્રમાણે
 ચાલનારા^{૬૨} આસ્માનને^{૬૩} હમો વખાણીએ છિયે.^{૬૪} બેકીનાર^{૬૫} વખતને^{૬૬}

* એનો અર્થ ‘તંદરોસ્ત આંખ આપનાર’ બી થઈ શકે.

† તેશ્તર એ પૂર્વ દિશાએ Canis Major નામના નક્ષત્રમાં આવેલા
 એક મોટા તથા ધણા ચળકતા સેતારાનું નામ છે. એ સેતારાને અંગ્રેજીમાં Sirius
 અથવા Dogstar સાથે સરખાવવામાં આવે છે.

‡ ‘તેશ્તર (સેતારા) ને લગતા’ની મતલબ તેશ્તરની સાથના બીજા સેતારા;
 ઈઆને જે નક્ષત્રમાં તેશ્તર (Sirius) આવેલો છે, તેજ નક્ષત્રના બીજા બધા
 સેતારા. એ નક્ષત્રને Canis Major કરીને કહેછે. તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતી
 વૃષ્ટિ-વરસાદ (દારમેસ્તેતે).

જીવનન્ત એ દક્ષિણ દિશાએ આવેલા સેતારાઓમાં મુખ્ય તથા ધણા
 ચળકતા સેતારો છે. એને તથા Fomalhaut ને ધણુંકરીને એકજ ગણવામાં
 આવ્યો છે. એને બૃહસ્પતિનો હરીફ કહેલો છે.

હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૭} લાંબી મુદત સુધી ઠેરવેલા^{૧૮} વખતને^{૧૯} હમો વખાણીએ છિએ.^{૨૦} વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૧} (તથા) સારી પેદાએશના^{૨૨} પવનને^{૨૩} (અથવા ગોવાદ ઇજદને^{૨૪}) હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૫} હોરમજદના પેદા કીધેલાં,^{૨૬} અશો^{૨૭} (તથા) સઉથી સાચ્યાં^{૨૮} જ્ઞાનને^{૨૯} (ઇઆને ધર્મની કેળવણીને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૦} લલી^{૩૧} માજદયસ્તી^{૩૨} દીનને^{૩૩} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૪} રસ્તાઓમાંનો^{૩૫} (જે) *પસંદ કરવા બેગ^{૩૬} (રસ્તો તેને) હમો વખાણીએ છિએ.^{૩૭} ભયંકર^{૩૮} †હથિયારને^{૩૯} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૦} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૪૧} સઓકન્ત^{૪૨} (નામના) પાહાડને^{૪૩} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૪}

(૯) દરેક^{૪૫} અશો^{૪૬} મીનો^{૪૭} ઇજદને^{૪૮} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૯} તથા દરેક^{૫૦} અશો^{૫૧} આએ દુનિયાંને લગતા^{૫૨} ઇજદને^{૫૩} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૪} પોતાનાં^{૫૫} †રવાનને^{૫૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૭} પોતાનાં^{૫૮} †ફરોહરને^{૫૯} હમો વખાણીએ છિયે.^{૬૦} ઓ દાદાર હોરમજદ!^{૬૧} મારી^{૬૨} મદદનેમાટે^{૬૩} તું પોહોંચ.^{૬૪} અશો (લોકો)નાં^{૬૫} લલાં,^{૬૬} બેરાવર^{૬૭} (તથા) વૃદ્ધિ કરનારાં^{૬૮} ફરોહરોને^{૬૯} હમો વખાણીએ છિયે.^{૭૦} અમર^{૭૧} નુરમંદ^{૭૨} (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^{૭૩} ખોરશેઠને^{૭૪} હમો વખાણીએ છિયે.^{૭૫}

* અથવા ઉસ્તેવાર, સીધો, નીતિવાળો (ખા+સ્તાઇતિ).

† ‘સૂર’ બોલને સંસ્કૃત શૂલ સાથે સરખાવીને એનો અર્થ ‘હથિયાર’ કીધો છે. ધાત્યામેળે આએ ઠેકાણે મેહેર ઇજદ અથવા સરોશ ઇજદના હથિયાર બાબે ઇસારો કીધેલો લાગે છે. એની સાબેતીમાં આપણને બીજે ઠેકાણેથી ખુદ અવસ્તાનું લખાણ મળી આવે છે. મેહેર યશતના ૯૬ મા ફકરામાં જણાવે છે કે, બુઠા તથા પાપી માણસોને મારવાનેમાટે મેહેર ઇજદ પોતાના હાથમાં બાહારી ગુરુજ રાખે છે. વળી મ્હોટી સરોશ યશતના ૧૨ મા ફરદામાં તથા વંદીદાદની ૧૯ મા પરગરદના ૧૫ મા ફકરામાં જણાવે છે કે, સરોશ ઇજદ દેવોનાં માથામાં મારવાનેમાટે પોતાના હાથમાં એક બેરાવર હથિયાર રાખે છે. ‘જરેનુમન્તેમ્’નો અસલ અર્થ ‘ગુસ્સાભરેલું,’ તે ઉપરથી મુરાદી અર્થ ‘ભયંકર’ કીધો છે. જરેનું=Zorn (Ger.)=ગુસ્સો.

‡ ‘ફરોહર’ અને ‘રવાન’-એ બે તદન બુદ્ધીજ ચીજ છે, અને જેમ આપણા જરેતોશ્તીઓમાંનો મ્હોટો ભાગ ધારે છે તેમ એક ચીજ નથી તે, આએ ફકરા ઉપરથી તેમજ ફરવરદીન યશતના ૧૪૯ મા ફકરા ઉપરથી, તથા ઇજદનેના ૨૬ મા તથા ૫૫ મા હા ઉપરથી ખોદી રીતે જણાવે છે, ‘ફરોહર’ ઇઆને રવાનને નેકી તથા બેહેસ્તનો માર્ગ બતલાવનારી એક રૂઢાની

(૧૦) ક્રવરાને મજદ્દયસ્નેા કરથુશલિશ વીદએવો અહુર-
હએષો (જે ગેહ હોય તે પહે.) ક્રસસ્તયએચ, હુવરે-ક્ષએતહે^{૧૦}
અમેષહે^{૧૧} રએવહે^{૧૨} અઉર્વત-અસ્પહે,^{૧૩} દનઓથ્ર^{૧૪} યસ્નાધ્ય^{૧૫}
વહ્માધ્ય^{૧૬} દનઓથ્રાધ્ય^{૧૭} ક્રસસ્તયએચ,^{૧૮} યથા અહુ
વધસ્યો^{૧૯} કઓતા^{૨૦} ક્રા મે^{૨૧} મૂતે,^{૨૨} અથા રતુશ અષાતચિત્
હય,^{૨૩} ક્રા અપય^{૨૪} વીધવાઓ^{૨૫} મઓતૂ.^{૨૬}

(૧૦) (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^{૧૧} (કલાની ગે-
હમાં) અમર,^{૧૨} નુરમંદ^{૧૩} (અને) તેજ ઘોડાવાળા^{૧૪} ખોરશેદની^{૧૫} આરા-
ધના કરવાને,^{૧૬} (તેની) ખુખીઓ ગાવાને,^{૧૭} (તેને) ખુશનુદ કરવાને^{૧૮}
તથા (તેની) વખાણ કરવાને,^{૧૯} જોતી^{૨૦} મારી આગળ^{૨૧} યથા અહ વધ-
સ્યો,^{૨૨} (ઇચ્છાને ' યથા અહ વધસ્યો 'ના કલામોની ખુખીઓ) જાહેર
કરે,^{૨૩} (રાસપી) (જે) અશો^{૨૪} (અને) વિદ્વાન^{૨૫} (તે), ' અથા રતુશ
અષાતચિત્ હય ' ^{૨૬} (એ કલામોની ખુખીઓ) *જાહેર કરે.^{૨૭}

(૧૧) †હુવરે-ક્ષએતેમ^૧ અમેષેમ^૨ રએમ^૩ અઉર્વત-અસ્પેમ^૪
યજમધદે,^૫ આઅત્ યત્ હુવરે^૬-રઓક્ષનિ^૭ તાપયેધતિ,^૮ આઅત્
યત્^૯ હુવરે-રઓઓ^{૧૦} તાપયેધતિ,^{૧૧} હિશ્તેન્તિ^{૧૨} મધન્યવાઓધ્રહો.^{૧૩}
યજતાઓધ્રહો,^{૧૪} સતેમય^{૧૫} હજંધરેમય;^{૧૬} તત્^{૧૭} ખરેનો^{૧૮}
હાંમ-ખારયેધન્તિ,^{૧૯} તત્^{૨૦} ખરેનો^{૨૧} નિખારયેધન્તિ,^{૨૨} તત્^{૨૩}

ચીજ. ફરોહર વિશે અવસ્તામાં એવું જણાવેલું છે કે, તમામ જીવતાંઓનાં,
ગુજરી ગએલાંઓનાં તથા હવે પછી જે જન્મ પામવાનાં છે, તે બધાઓનાં
જુદાં જુદાં છે. એની સામેતીમાં જુઓ ઈજશનેનો ૨૪ મો હા, ૫ મો ફકરો.
વળી 'ફરોહર' નો ખીજે અર્થ (અંગ્રેજી Prototype ને મળતો) કોઈખી
ચીજનો 'અસલ નમુનો, મૂળ રૂપ, અસલ મૂળ-ખી' થાયેછે:-જેમકે ઝાડપાનનું
ફરોહર ઈચ્છાને તેનું અસલ મૂળ-ખી. માણસનાં શરીરમાં એક રૂહાની ચીજ જે
આએ દુનિયામાં પોતાનાં કીધેલાં સારાં ઈચ્છા નહારાં કરવુકને માટે, આવતી
દુનિયામાં જવાબદાર છે તેનું નામ 'રવાન.' રવાનને પેલી દુનિયામાં તેના કીધેલાં
કાંમ પ્રમાણે બેહેશ્ત ઈચ્છા દોજખ મળે છે. જુઓ વંદીદાદનો મારો તરજુમો,
પરગરદ ૧૬ મી, ફકરા ૨૭-૩૨.

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ ખાજ, સફો ૧૬ મો.

† હુધથી તે છેક 'યસ્નેમય' સુધીનો ભાગ ખોરશેદ યસ્તમાંથી લીધો છે.
એ ઉપરથી જણાયે છે કે, ખોરશેદ નીઆએશમાં આખી ખોરશેદ યસ્ત તથા
આગળ ખોલાસાવાર જણાવ્યા પ્રમાણે, ઈજશનેના જુદા જુદા ફકરા આવેલા છે.

ખરેનો^{૧૫} બક્ષેન્તિ,^{૧૬} જાંમ^{૧૭} પધતિ^{૧૮} અહુરધાતાંમ,^{૧૯} ક્રાધતિય^{૨૦}
અપહૃ^{૨૧} ગએથાઓ,^{૨૨} ક્રાધતિય^{૨૩} અપહૃ^{૨૪} તનુયે,^{૨૫} ક્રાધતિય^{૨૬}
હવરે^{૨૭} યત્^{૨૮} અમેષેમ^{૨૯} રએમ^{૩૦} અઉર્વત-અસ્પેમ.^{૩૧}

(૧૧) અમર,^૨ નુરમંદ^૩ (તથા) તેજ ઘોડાવાળો^૪ ખોરશેઠને^૧ હમો
વખાણીએ છિયે.^૫ જ્યારે^૬ ખોરશેઠની^૭ રોશની^{૮*} તપેછે,^૯ જ્યારે^{૧૦}
ખોરશેઠની રોશની^{૧૧} પ્રકાશેછે,^{૧૨} (ત્યારે) સંકડો^{૧૩} તથા હબરો^{૧૪} મીનો^{૧૫}
ધજીદો^{૧૬} ઉભા રહે છે.^{૧૭} (તે ધજીદો) તે^{૧૮} રોશનીને^{૧૯} એકઠી કરેછે^{૨૦}, (તથા)
તે^{૨૧} રોશનીને^{૨૨} નીચે મોકલેછે,^{૨૩} (અને ત્યાર પછી) તે^{૨૪} રોશનીને^{૨૫} હોરમજ-
દની^{૨૬} જમીન^{૨૭} ઉપર^{૨૮} વેહેચી નાખેછે^{૨૯} (અથવા પાંથરી દેછે^{૩૦}). અમર,^{૩૧}
નુરમંદ^{૩૨} (તથા) તેજ ઘોડાવાળો^{૩૩} ખોરશેઠ^{૩૪} વૃદ્ધિ કરેછે.^{૩૫}

(કોણની વૃદ્ધિ કરે છે? તે વિશે નીચે જણાવેછે.) અશોધની^{૩૬}
જેહાંનને^{૩૭} વધારેછે,^{૩૮} (તથા) અશોધની^{૩૯} પિંદાએશને^{૪૦} વધારેછે.^{૪૧}

ખોલાસો:—(આફતાબ તથા માહતાબની રોશનીને નીચે જમીન
ઉપર પોહોંચતી કરવાને, હવાની તથા હવાના જેવી પણ તેના કરતાં ઘણી
ઝીણી તથા ખારીક પ્રવાહી ચીજ, જેને ‘ધથર’ (ether) કહેછે તેની
જરૂર છે. એ હવા તથા ‘ધથર’ (ether) વગર, ખોરશેઠ તથા ચંદ્રમાની
રોશની આએ પૃથ્વી ઉપર પડી શકે નહી. ‘મિથ્ર’ ધ્યાને મેહર તે
રોશની સમજવી; ‘રામ ખાસ્તર’ તે ‘ધથર’ (ether) સમજવી, અને
‘વયુ ઉપરો-કધસ્ય’ તે ઉપર કાંમ કરતો વાયુ, ધ્યાને આસ્માન તથા જ-
મીનની વચ્ચે પંથરાએલી હવા સમજવી. જે પ્રમાણે રોશની, હવા તથા
‘ધથર’ ને અતલગનો સંબંધ છે, તેજ પ્રમાણે આપણને અલંકાર રીતે,
ધજીદોનાં રૂપમાં તેવેજ અર્થે અવસ્તામાંથી લખાણ મળી આવે છે, તે એ રીતે
કે, ‘મિથ્ર’ ધ્યાને મેહર ધજીદની ખશુમનમાં મેહરની સાથે ‘રામ ખાસ્તર’
આવેછે. વળી મીનો રામની ખશુમનમાં ‘રામ ખાસ્તર’ આવેછે.
વળી મીનો રામની ખશુમનમાં ‘રામ ખાસ્તર’ ની સાથે ‘વયુ ઉપરો-
કધસ્ય’ આવેછે. અવસ્તાનાં અલંકાર રૂપનાં લખાણ પ્રમાણે, ખોરશેઠ
ધજીદ તથા માહ ધજીદની રોશની જમીન ઉપર પહોંચતી કરવાને, ‘રામ
ખાસ્તર’ તથા ‘વયુ ઉપરો-કધસ્ય’ તથા બીજા ધજીદો ઉભા રહેછે;
એ ફરેશતાઓની મદદ વગર ખુદરતી રોશની પૃથ્વી ઉપર પડતી નથી.)

* હવરે-રઓક્ષનિ એ પ્રમાણે સમાસ ગણુતાં. અગર જે ગેહડનર પ્રમાણે ‘હવરે
રઓક્ષને’ લઘએ તો આએ અર્થ:—જ્યારે ખોરશેઠ રોશની (આપવા) નેમાટે તપેછે.

† અસલ અવસ્તામાં એ ખોલ ચોથી એકવચનમાં (તનુયે) આવેલો છે,
જેનો મૂળ અર્થ ‘શરીર, તન’ થાયેછે. જીવજન્તુ (દારમેસ્તેતે.)

(૧૨) આઅત્ત યત્^૧ હવરે^૨ ઉજ્જુદ્યેધતિ,^૩ જવત્^૪ જ્ઞામ્^૫
અહુરધાતામ્^૬ યઓઋદાથ્રેમ,^૭ આપેમ્^૮ તચિન્તામ્^૯ યઓઋ-
દાથ્રેમ,^{૧૦} આપેમ્^{૧૧} ખાંયામ્^{૧૨} યઓઋદાથ્રેમ,^{૧૩} આપેમ્^{૧૪}
ઋરયનામ્^{૧૫} યઓઋદાથ્રેમ,^{૧૬} આપેમ્^{૧૭} અર્મએશતામ્^{૧૮}
યઓઋદાથ્રેમ.^{૧૯} જવત્^{૨૦} દાંમ્^{૨૧} અપવ^{૨૨} યઓઋદાથ્રેમ,^{૨૩}
યાઓ^{૨૪} હેન્તિ^{૨૫} સ્પેન્તહે મધન્યેઉશ.^{૨૬}

(૧૨) જ્યારે^૧ ખોરશેદ^૨ ઉગેછે^૩ (ત્યારે) (તે) હોરમજદની પેદા
કીધેલી^૪ જમીનને^૫ પાકીજગી આપવાનો સબબ^૬ થાએછે,^૭ વેહેતાં^૮ પાણીને^૯
પાકીજગી આપવાનો સબબ^{૧૦} (થાએછે), ઝરાનાં^{૧૧} પાણીને^{૧૨} પાકીજગી
આપવાનો સબબ^{૧૩} (થાએછે), દરિયાનાં^{૧૪} પાણીને^{૧૫} પાકીજગી આપવાનો
સબબ^{૧૬} (થાએછે), થમ્^{૧૭} પાણીને^{૧૮} પાકીજગી આપવાનો સબબ^{૧૯}
(થાએછે), (તથા) અશો^{૨૦} પેદાએશ^{૨૧} કે જે^{૨૨} સપેનામીનોની^{૨૩} છે,^{૨૪}
(તેને) પાકીજગી આપવાનો સબબ^{૨૫} થાએછે.^{૨૬}

(૧૩) યેધિ^૧ જી^૨ હવરે^૩ નોધત્^૪ ઉજ્જુદ્યેધતિ,^૫ અધ્વ^૬
દ્યેવ^૭ વીર્યાઓ^૮ મેરેન્ચિન્તિ,^૯ યાઓ^{૧૦} હેન્તિ,^{૧૧} હસ્તો-
ર્કર્પ્વોહુવ,^{૧૨} નવ^{૧૩} ચિશ^{૧૪} મધન્યવ^{૧૫} યજત,^{૧૬} અંધ્રહુવ^{૧૭}
અસ્તવધતિ^{૧૮} પધતિ-દ્રામ્^{૧૯} નોધત્^{૨૦} પધતિશતામ્^{૨૧} વીધન્તિ.^{૨૨}

(૧૩) કારણ કે^૧ અગરજો^૨ ખોરશેદ^૩ નહીં^૪ ઉગે^૫ તો, અહિંયાં^૬ *હક્ટે
કેશ્વરમાં^૭ જે^૮ તમામ્^૯ (ચીજે તથા જનદારો) છે,^{૧૦} (તેઓને) દેવો^{૧૧} મારી
નાખે^{૧૨} (અથવા †નાશકરે^{૧૩}). (પછી) (આએ) હાડમંદ^{૧૪} દુનિયાંમાં^{૧૫} કોઈખી^{૧૬}

* અવસ્તાના લખાણ પ્રમાણે આખી પૃથ્વી સાત ખંડ જેને કેશ્વર કહેછે તેમાં વેહેચાએલી છે. તેઓનાં નામ:—૧-અરેઝહિ (પશ્ચિમ દિશાએ); ૨-સવહિ (પૂર્વ દિશાએ); ૩-દ્રદધકષુ (નૈરત ઈયાને દક્ષિણ પશ્ચિમ દિશાએ); ૪-વીદધકષુ (અગ્નિ ઈયાને દક્ષિણ પૂર્વ દિશાએ); ૫-વોહરૂ-ખરેશિત (વાયુ ઈયાને ઉત્તર પશ્ચિમ દિશાએ); ૬-વોહરૂ-જરેશિત (ઈશાન ઈયાને ઉત્તર પૂર્વ દિશાએ); ૭-ખનિરથ (ઉપલાં છ કેશ્વરોની વચ્ચે). વળી એ છેલ્લાં ‘ખનિરથ’ નામનાં કેશ્વરને ખીજાં બધાં કેશ્વરો કરતાં ઘણું મ્હોટું તથા શોભેલું કહેલું છે. આજના વખતમાં ખી આપણુ આખી પૃથ્વીને ‘હક્ટે કેશ્વર જમીન’ કહીએ છિયે.

† આએ દુનિયાંની તમામ જનદાર ચીજે ખોરશેદની રોશનીથી પોતાની હયાતી ભોગવેછે. એ રોશની વગર માણસ, જનવર, પક્ષિ, ઝાડપાણુ ઇત્યાદિ જીવી શકે નહી. આએ ઠેકાણે ‘દેવોનો’ અર્થ સરોશ બાજમાં ૧૫-૧૬ મા સફાની નોટમાં જણાવ્યું તેમ, “ખરાબ હવા, રોગ ઉત્પન્ન કરનારી બદબો, આબાદીમાં ખલલ કરનારા સબબો” સમજવો.

મીનો^{૧૫} ઇજ્જદ^{૧૬} અંચાવ^{૧૬} (અથવા) થર *પડવાનું^{૨૧} મેળવે^{૨૨} નહીં.^{૨૦}
 (૧૪) ચો^૧ યજ્ઞધતે^૨ હૃવરે^૩ યત્^૪ અમેષેમ્^૫ રએમ્^૬
 અર્ઉર્વત્-અસ્પેમ્,^૭ પધતિશતાતેએ^૮ તેમંધ્રહાંમ્,^૯ પધતિશતાતેએ^{૧૦}
 તેમસચિથ્રનાંમ્^{૧૧} દએવનાંમ્,^{૧૨} પધતિશતાતેએ^{૧૩} તાચુનાંમચ^{૧૪}
 હજસ્નાંમચ,^{૧૫} પધતિશતાતેએ^{૧૬} યાતુનાંમચ^{૧૭} પધ-રિકનાંમચ,^{૧૮}
 પધતિશતાતેએ^{૧૯} ઇથ્યેજંધ્રહો^{૨૦} મર્ષઓનહે,^{૨૧} †યજ્ઞધતે^{૨૨} અહુરેમ્
 મજ્જદાંમ્^{૨૩} યજ્ઞધતે^{૨૪} અમેષે સ્પેન્તે,^{૨૫} યજ્ઞધતે^{૨૬} હુઓમ્^{૨૭}
 †ઉર્વાનેમ્,^{૨૮} ક્ષનાવયેધતિ^{૨૯} વીરપે^{૩૦} મધન્યવચ^{૩૧} યજ્ઞત^{૩૨} ગએથ્યાચ,^{૩૩}
 ચો^{૩૪} યજ્ઞધતે^{૩૫} હૃવરે^{૩૬} યત્^{૩૭} અમેષેમ્^{૩૮} રએમ્^{૩૯} અર્ઉર્વત્-અસ્પેમ્.^{૪૦}

(૧૪) અંધારાની^૬ સાંભે થવાને,^૬ અંધારાની તોખમના^{૧૧} (અથવા શિકલના) દેવોની^{૧૨} સાંભે થવાને,^{૧૦} ચોરો^{૧૪} તથા લુટારાઓની^{૧૫} સાંભે થવાને,^{૧૩} બહુગરો^{૧૭} તથા પરીઓની^{૧૮} સાંભે થવાને,^{૧૬} (તથા) મોતકારક^{૨૦} નાશની^{૨૧} સાંભે થવાને,^{૧૯} જે શખ્સ^{૨૩} અમર,^{૨૫} નુરમંદ^{૨૬} (તથા) તેજ ઘોડા-વાળા^{૨૭} ખોરશેઠને^{૨૮} ઇજ્જે^{૨૯} (અથવા વખાણે^{૨૯}), (તે ગોયા) હોરમજ્જદને^{૨૩} ઇજ્જે^{૨૨} અમસાસ્પંદોને^{૨૫} ઇજ્જે^{૨૪} (તથા) પોતાનાં^{૨૭} રવાનને^{૨૮} ઇજ્જે^{૨૯} જે શખ્સ^{૩૪} અમર,^{૩૬} નુરમંદ^{૩૮} (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^{૪૦} ખોરશેઠને^{૩૯} ઇજ્જે^{૪૦}, (તે ગોયા) તમામ^{૩૦} મીનો^{૩૧} તથા ગેતીના^{૩૩} ઇજ્જદોને^{૩૨} ખુશાલ કરેછે.^{૨૯}

(૧૫) યજ્ઞધ^૧ મિથ્રેમ્^૨ વોઉર-ગઓયઓધતીમ્^૩ હજંધ્ર-ગઓપેમ્,^૪ અએવરે-ચખ્મનેમ્;^૫ યજ્ઞધ^૬ વજ્જરેમ્^૭ હુનિવિખ્તેમ્,^૮ કમેરેધે^૯ પધતિ^{૧૦} દએવનાંમ્,^{૧૧} મિથ્રહો^{૧૨} વોઉર-ગઓયઓ-ધતોધશ,^{૧૩} યજ્ઞધ^{૧૪} હુએધ્રેમચ,^{૧૫} યત્^{૧૬} અસ્તિ^{૧૭} હુએધ્રનાંમ્^{૧૮} વહિરશેમ્,^{૧૯} અન્તરે^{૨૦} માઓંધ્રહોમચ^{૨૧} હૃવરેચ.^{૨૨}

(૧૫) ઓહોલાં ખેતરવાળા^૩ હબર કાનવાળા^૪ (તથા) દશ હબર આંખવાળા^૫ મેહર ઇજ્જદને^૨ હું વખાણું;^૧ દેવોના^{૧૧} માંથાની^૬ સાંભે^{૧૦} (મારવાનો) ઓહોલાં ખેતરવાળા^{૧૩} મેહર ઇજ્જદના^{૧૨} સારી પેઠે બાહારી †કીધેલાં^૬

*અથવા (દેવ દરજ્જની) સાંભે થવાનું કાવત (સંસ્કૃત પ્રતિષ્ઠા). દેવોને હઠાવી અથવા તેઓની સાંભે થઇ શકે નહીં (દારમેસ્તેતે).

† ડાકટર ગેહરનર ઇહાંથી તે ઉર્વાનેમ્ સુધી કવિતાની ૩ લીટી લેછે; દરેક લીટી ‘યજ્ઞધતે’ થી શરૂ થાય છે.

‡ ધાતુ વિજ્ઞ = to weigh = તોલવું. સારીપેઠે મારેલા (પ્રોફે. દારમેસ્તેતે); ખરાખર નેમ તાંકેલાં (પ્રોફેસર હાર્લે); સારી પેઠે કામે લગાડેલા (ડા. સ્પીગલ).

*ગુરૂને^૭ હું વખાણું.^૬ દોસ્તીઓમાંની^{૧૮} સઉથી સરસ^{૧૬} દોસ્તી^{૧૫} કે જે^{૧૯} માહતાબ^{૨૧} અને આફતાબની^{૨૨} વચ્ચે^{૨૦} છે^{૧૭} (તેને) હું વખાણું.^{૧૪}

(૧૬) અહો^૧ રય^૨ ખરેનંદ્રહય,^૩ તેમ^૪ યજ્ઞધ^૫ સુરન્વત^૬ યસ્ન,^૭ હવરે-ક્ષએતેમ^૮ અમેપેમ^૯ રએમ^{૧૦} અઉર્વત-અરપેમ.^{૧૧} જઓથ્રાખ્યો^{૧૨} હવરે-ક્ષએતેમ^{૧૩} અમેપેમ^{૧૪} રએમ^{૧૫} અઉર્વત-અરપે-મ^{૧૬} યજ્ઞમધદે.^{૧૭}

(૧૬) તેના^૧ તેજ^૨ અને પ્રતાપને લીધે,^૩ તે^૪ અમર,^૬ નુરમંદ^{૧૦} (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^{૧૧} ખોરશેઠ ઈજદને^{૧૨} િસંભળાએ તેવી^{૧૩} (અથવા પ્રખ્યાત^{૧૪}) ઈજદને વટે^{૧૫} હું ઈજ્જું.^{૧૬} અમર,^{૧૪} નુરમંદ^{૧૫} (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^{૧૬} ખોરશેઠ ઈજદને^{૧૭} ક્રિયાની ભેટોથી^{૧૮} હમો ઇજએ છિયે.^{૧૯}

હઓમયો^૧ ગવ^૨ ખરેસ્મન,^૩ હિજવો-દંધહુંધહ,^૪ માંથ્રય,^૫ વચચ^૬ ખ્યઓથનચ^૭ જઓથ્રાખ્યસચ^૮ અર્ધુખધએધખ્યસચ^૯ વાધજ્ઞિખ્યો.^{૧૦}

(હમો જે) હોમની ક્રિયા કરનારા^૧ (અથવા હોમની ક્રિયા કબૂલ રાખનારા^૨) (તેઓ) જીવામ,^૨ ખરસમ,^૩ જખાનની દાનેશ,^૪ માંથ્રવાની,^૫ (નેક) સખુન,^૬ (નેક) કાંમ,^૭ ક્રિયાની ભેટો^૮ તથા રાસ્ત બોલેલા^૯ સુખનોથી^{૧૦} (ખોરશેઠ ઈજદને આરાધ્યે છિયે).

* મેહેરનો અર્થ આગળ જણાવ્યા પ્રમાણે ‘રોશની, રોશનીનું મૂળ—તત્વ’ લઈએ તો, ‘દેવોનાં માંથાની સાંભે મારવાનો મેહેર ઈજદના ભાહારી ગુરૂ’ ની મતલબ અલંકાર રીતે રોગ તથા મરફી ઉત્પન્ન કરનારી ખરાબ હવાને નાખુદ કરનાર સુરજનાં તીર્થણ કીરણ સમજવાં. આએ ઠેકાણે ‘દેવ’નો અર્થ ૧૫-૧૬ મા સફાની નોટમાં જણાવ્યા મુજબ, ‘ખરાબ હવા’ લેવાઈ શકાએ. આખી રાત ખોરશેઠની જેરહાજરીથી જે ખરાબ હવા એકઠી થએલી હોએ તે, સુરજ ઉગ્યા પછી તેની તેજ રોશનીથી નાખુદ થઈ જાયે.

† Traditional વંશપરંપરાથી ઉતરી આવેલી (પ્રોફેસર દારમેરતેતે).

‡ દરેક નીઆએશ તથા યશતના “અહો રય ખરેનંદ્રહય” ના ફકરામાં આવતા ‘જઓથ્રાખ્યો’ (ભેટોથી) બોલને ડાકટર ગેલ્ડનર એની આગમચ આવેલા ‘યજ્ઞધ’ (હું ઈજ્જું) સાથે લેશે.

¶ ઉપરનો ક્રિયાપદ (યજ્ઞમધદે) હઈ પાછો લેવાનો. ‘હઓમયો’ એ બોલ ‘હઓમિ’ (હોમની ક્રિયા કરનાર) ની ૧ લી બહુવચન છે. અગરજો ‘હઓમ-યો’ એ પ્રમાણે જુદા લઈએ તો નીચે મુજબ અર્થ થઈ શકે:—

હોમ કે જે^૧ જીવામ^૨ (તથા) ખરસમ સાથનો^૩ (છે), (તથા જે હોમ) મન,^૪ વચન^૫ અને કરણી સાથની^૬ જખાનની દાનેશવટે,^૭ (તથા જે હોમ) ક્રિયાની બેરનેમાટે^૮ રાસ્ત બોલેલા^૯ સખુનોથી^{૧૦} (તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે તે વટે) (ખોરશેઠ ઈજદને હમો આરાધ્યે છિયે.)

ખોલાસો:—(હોમ તથા બરસમની ક્રિયા જે હાલ આપણા પાક ધર્મમાં જાણે છે તે, અશો જરતોશતની આગમચના છેક કદીમ જમાનાથી હતી, એવું આપણને ખુદ અવસ્તાનાં લખાણ ઉપરથી માલુમ પડે છે. ઈજિપ્તના ૯ મા હા (હાવનીમ) માં જણાવે છે કે, જમશેદ પાદ-શાહના બાપ વીંધામે, ફરેહુનના બાપ આથબ્યાને, કેરશાસ્પના બાપ અસરતે, તથા પેગમબર જરતોશતના બાપ પોરોશસ્પે હોમની ક્રિયા કીધી હતી. હોમ સળી (સંસ્કૃત સોમ) એ એક જાતનાં ઝાડની ડાંખળી છે. એ ડાંખળીઓ ધરાનથી આવે છે કે જ્યાંહાં તે પુષ્કળ જથ્થામાં ઉગે છે. કાએદા પ્રમાણે તાજ તથા લીલી હોમ સળી ક્રિયાનાં કામમાં વાપરવી જોઈએ, કે હાવનીમમાં કુથ્યાથી તેમાંથી રસ નીકળી શકે. એ હોમ સળીને હાલમાં વપરાતાં કેટલાએક ‘ તાનીક ’ (Tonic) ની માફક કૌવત તથા તંદરોસ્તી આપનારું કરિયાનું સમજવું. એની ખુબીઓને લગતું બયાન આપણને ઈજિપ્તના ૯ મા તથા ૧૦ મા હામાંથી મળી આવે છે. એ હોમ સળીને કુટી તેનો રસ કહાડી પીવાની રીત, તથા તેને લગતી ક્રિયા શોધી કાઢાડનાર શખ્સ, અશો જરતોશતની આગમચ પ્રાચીન કાળમાં થઈ ગએલો હોમ નામનો પેગમબર હતો.

હોમની માફક બરસમ બી એક ચોકસ જાતનાં ઝાડની ડાંખળી છે. એ ઝાડ ધરાનમાં ઉગે છે. દરેક ડાંખળીને “ તાએ ” કરીને કેહે છે. ક્રિયાનાં કામમાં હાલમાં અસલ બરસમને બદલે પિત્તલ અથવા રૂપાના તાર વાપરે છે. એ તારની સંખ્યા હમેશાં એકજ સરખી નથી વપરાતી, પણ જુદી જુદી ક્રિયામાં તેની સંખ્યા જુદી જુદી હોએ છે. બરસમની ક્રિયા કોણે શોધી કાઢાડી તે વિશે ચોકસ જણાયું નથી, પણ તેની ક્રિયા બી હોમની ક્રિયાની માફક ઘણાજ કદીમ વખતની છે, એવું રામ યશ્ત ઉપરથી જણાએ છે. એ મજ્જકુર યશ્તના બીજા કરદામાં જણાવે છે કે, પેશદાદ ખાનદાનના હોશંગ પાદશાહે અલબુર્જ પાહાડની ઉપર બરસમથી મીનો રામને આરાધ્યો. મ્હોટી સરોશ યશ્તના પેહેલા કરદામાં જણાવે છે કે, હોરમજ્જદની તમામ પેદાએશોમાં બરસમથી દાદાર હોરમજ્જદને જેણે સઉથી પેહેલાં આરાધ્યો તે અશો સરોશ ઈજિદ હતો.

કેટલીએક ચોકસ તરતીબથી તથા અવસ્તાના ચોકસ કલામો લખતાં લખતાં, ઈજિપ્ત-ગાહમાં યોજદાએગર મોએદ પાવ કીધેલા કરસીઆમાં બકરીનું દુધ દોહે છે, (તે દુધને “ જીવામ ” કરીને કેહે છે.)

*યેંધહે^{૧૨} હાતાંમ^{૧૩} આઅત^{૧૪} ચેસ્ને^{૧૫} પધતિ^{૧૬} વંધહો,^{૧૭}

મજદાઓ અહુરો^{૧૮} વએથા^{૧૯} અપાત^{૨૦} હયા,^{૨૧}

યાઓંધહાંમયા^{૨૨} તાંસયા^{૨૩} તાઓસયા^{૨૪} યજમધદ.^{૨૫}

હસ્તી ભોગવનારાઓ મધેથી^{૧૩} જે કોઈ,^{૧૨} આરાધના કરવામાં^{૧૫-૧૬} વધારે લલો^{૧૭} (છે), તેનો^{૧૨} જાણનાર^{૧૮} અશોધને^{૨૦} લીધે^{૧૯} હોરમજદ^{૧૯} (પોતે છે)—તેઓમાંના^{૨૨} નર^{૨૩} તથા નારીઓને^{૨૪} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૫}

(બાજમાં પઢે.) †અહુરમજદ^૧ ખોદાએ,^૨ અવજૂનીએ^૩ મરદુમ,^૪ મરદુમ^૫ સર્દગાંન,^૬ હુમા^૭ સર્દગાંન,^૮ હુમખાયસ્તે વેહાંન,^૯ ઓએમ^{૧૦} બેહેદીન^{૧૧} માજદયસ્નાંમ^{૧૨} આગહી^{૧૩} આસ્તવાની^{૧૪} નેકી^{૧૫} રસાનદ^{૧૬} અએદૂન^{૧૭} બાદ^{૧૮} (પ્રગટ પઢે.) યથા અહુ વધયો ૨

ઓ (તમામ ખલકતના) સાહેબ^૨ (દાદાર) હોરમજદ^૧ માણસ^૪ અને માણસ^૫ જાતની^૬ (તથા બીજી) સઘળી^૭ જાત (ની પેદાએશ) ની,^૮ વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૩} સઘળા લલી દીનના શરીરોની વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૮} (સાહેબ)! હું^{૧૦} માજદયસ્નોમાંના^{૧૨} બેહેદીનને^{૧૧} (દીનની) આગાહી,^{૧૩} દીન ઉપર ઉસ્તેવાર રેહેવું^{૧૪} (અને) નેકી^{૧૫} પોંહોંચાડો!^{૧૬} એ પ્રમાણે^{૧૭} થાઓ!^{૧૮} (ઈઆને જે હુઆ મેં માંગી તે મને આમીન થાઓ!)

(૧૭) યસ્નેમય^૧ વહેમય^૨ અઓજસય^૩ જવરેય^૪ આક્રીનામિ,^૫ હવરે-ક્ષએતહે^૬ અમેષહે^૭ રએવહે^૮ અઉર્વત-અસ્પહે.^૯ અષેમ વોહુ ૩

(૧૭) અમર,^૭ નુરમેદ^૮ (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^૯ ખોરશેઠની^{૧૦} આરાધના,^૧ કીર્તિ,^૨ ચાલાકી,^૩ (અથવા એજમત^૩) અને કૌવતને^૪ હું †વખાણું.^૫

* ‘યેંધહે હાતાંમ’ ના ખોલાસા બાબે જુઓ પેહેલા સફાની નોટ.

† એ આખો બાજમાં લખવાનો ભાગ પાજંદમાં છે. એજ પ્રમાણે દરેક બાજમાં લખવાનો ભાગ પાજંદમાં આવે છે. બાજમાં લખવાનો સખબ એ છે કે, અવસ્તાની ભાષાથી પાજંદ ભાષા જુદી હોવાને લીધે, અવસ્તાનો ભાગ તદન પુરો થયા વગર, પાજંદનો ભાગ ખોલી રીતે ઇઆને પ્રગટ લખાઈ શકાયે નહી. પાજંદ ફકરો લખ્યા પછી હજુર અવસ્તાનો થોડોક ભાગ લખવાને બાકી છે, તેથી એમ કરવું પડે છે. જે જે પાજંદ ફકરા અવસ્તાની આગમય અથવા તેને છોડે છુટા આવે છે, તે બાજમાં લખાતા નથી, પણ ખોલા આવાને લખાએ છે.

‡ દરેક નીઆએશ તથા યશ્તમાં જે ખશ્નુમન ‘ફવરાને મજદયસ્ને’ માં આવે છે તેજ ખશ્નુમન ‘યસ્નેમય’માં બી આવે છે. ‘યસ્નેમય’નો તરજુમો આએ ડેકાણે આપ્યા પછી, ફરીથી દરેક ડેકાણે આપવાની અગત નથી જણાઈ.

(૧૮) અહુરાનીશ^૧ અહુરહે^૨ વહિશતાબ્યો^૩ જઓથાબ્યો,^૪
 સ્તએશતાબ્યો^૫ જઓથાબ્યો,^૬ દહ્મો-પધરિ-અંધહુરશતાબ્યો^૭
 જઓથાબ્યો.^૮ અષેમ વોહૂ ૧. અહ્માધ^૯ રએશ્ય^{૧૦} ખરેનસય,^{૧૧}
 અહ્માધ^{૧૨} તન્વો^{૧૩} દ્રવતાતેમ,^{૧૪} અહ્માધ^{૧૫} તન્વો^{૧૬} વજદરે,^{૧૭}
 અહ્માધ^{૧૮} તન્વો^{૧૯} વેરથ્રેમ,^{૨૦} અહ્માધ^{૨૧} ધશ્તીમ^{૨૨} પોઉરશ-
 ખાથ્રામ,^{૨૩} અહ્માધ^{૨૪} આસ્નાંમચિત્^{૨૫} ક્રજન્તીમ^{૨૬} અહ્માધ^{૨૭}
 દરેધાંમ^{૨૮} દરેધો-જીતીમ,^{૨૯} અહ્માધ^{૩૦} વહિશતેમ અહૂમ^{૩૧}
 અષઓનાંમ^{૩૨} રઓચંધહેમ^{૩૩} વીર્યો-ખાથ્રેમ.^{૩૪} અથ^{૩૫}
 જમ્યાત્^{૩૬} યથ^{૩૭} આક્રીનામિ.^{૩૮} અષેમ વોહૂ ૧.

 હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેહૂ મોજદ.*

(૧૮) (જે શખ્સ) હોરમજદના^૧ (તથા) હોરમજદને લગતા^૧
 (તું અમર, નુરમંદ તથા તેજ ઘોડાવાળા ખોરશેઠ ઈજદને) સઉથી સરસ^૩
 ક્રિયાની િંભેર સાથે,^૪ (તથા) શ્રેષ્ઠ^૫ ક્રિયાની િંભેર સાથે,^૬ (તથા) ભલા
 લોકોની ગાળેલી^૭ ક્રિયાની િંભેર સાથે^૮ (ઈજે), તેને^૯ (અએ ખોરશેઠ
 ઈજદ!) ઝલકાટ^{૧૦} તથા ખોરેહ^{૧૧} (તું આપ), તેને^{૧૨} તનની^{૧૩} મજબૂતી^{૧૪}
 (ઈઆને તંદરોસ્તી) (તું આપ), તેને^{૧૫} તનનું^{૧૬} સુખ^{૧૭} (તું આપ),
 તેને^{૧૮} તનની^{૧૯} ફતેહ^{૨૦} (તું આપ), તેને^{૨૧} પુરતાં સુખવાળી^{૨૨} દોલત^{૨૩}
 (તું આપ), તેને^{૨૪} જાતી અક્કલનાં^{૨૫} ફરજંદ^{૨૬} (તું આપ), તેને^{૨૭}
 લાંબામાં^{૨૮} લાંબી હંદગી^{૨૯} (તું આપ), (તથા) તેને^{૩૦} અશો (લોકો)નું^{૩૧}
 રોશન^{૩૨} (તથા) તમામ સુખવાળું^{૩૩} બેહેશ્ત^{૩૪} (તું આપ). જેમ^{૩૫} હું
 હુઆ માગુંછું^{૩૬} તેમ^{૩૭} થાઓ!^{૩૮} (ઈઆને મારી હુઆ આમીન થાઓ!).

ખોલાસો:—(“અહુરાનીશ” તથા એની પછીનો “અહ્માધ
 રએશ્ય”—એ બેહુ ફકરાઓ ઈજદનેના ૬૮ મા હાના ૧૦-૧૧ મા ફકરામાંથી
 લઇને આએ ઠેકાણે ટાંક્યા છે. એ મજદુર હામાં પાણીને લગતી કેટલીએક
 ખીના આવેલી છે. તે ઠેકાણે “અહુરાનીશ”ની આગમચ નીચે પ્રમાણેના
 અંદ બેસતા ખોલો આવેલા છે:—“યો વો આપો વંધઉલીશ યજદને અહુરાનીશ
 અહુરહે,” ઇત્યાદિ...“અહ્માધ રએશ્ય ખરેનસય...દાયત.” ઈઆને
 (ભણનાર શખ્સ પાણીને કેહેછે) “જે શખ્સ તમો હોરમજદના તથા હોરમજદને

* એ ફકરાના અવસ્તા તથા તરતુમા બાળે તુઓ સફે ૧૮-૨૦ મો.

† ‘ભેર’ ઈઆને ક્રિયાનું સાધણ, અર્પણ, કાંઈ બી ભેટ ક્રિયાની રૂપે
 આપવાની તે, જેમકે દુધ, પાણી, ખોરાક, મેવો ઇત્યાદિ.

લગતાં પાણીઓને સઉથી ઉત્તમ ક્રિયાની જોર સાથે ઈજો તેને, (અએ હોરમજદને લગતાં પાણીઓ !) તમો ઝળકાટ તથા ખોરેહ આપો, ”) ઇત્યાદિ.

* રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુખારક (ફલાં),^૧ માહે મુખારક (ફલાં),^૨ ગાહે (ફલાં),^૩ નમાજ દાદારે^૪ ગેહાં^૫ * દામાં.^૬ ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ તરોઇદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ. હુધ્યાવરશતાંમ હાત વરના ફરષાતેમેમ. સ્તઓમિ † અષેમ; વોહુ ૧

ફલાંના નેક, પાક તથા મુખારક નામવાળા રોજો,^૧ ફલાંના મુખારક મહીનામાં^૨ (તથા) ફલાંની ગેહમાં,^૩ દુનિયાની^૪ (તમામ) પેદાએશના^૫ પેદા કરનારને^૬ નમાજ (હોજો) !

* ગોરજો^૧ ખોરેહ^૨ અવજનયાદ^૩ ખોરશેઠ^૪ અમર્ગ^૫ રયોમંદ^૬ અઉર્વદ-અરુપ,^૭ ખેરસાદ^૮ અમાવંદ^૯ પીરોજગર^{૧૦} અમાવંદી^{૧૧} પીરોજગરી.^{૧૨} દાદ^{૧૩} દીન^{૧૪} બેહ^{૧૫} માજદયસ્નાંન,^{૧૬} આગહી^{૧૭} રવાઇ^{૧૮} ગોઆફરગાંની^{૧૯} બાદ^{૨૦} હફતે કેશ્વર જમીન;^{૨૧} અએ-દૂન^{૨૨} બાદ.^{૨૩} મન^{૨૪} આનો^{૨૫} આવાયદ શુદન,^{૨૬} મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ * શુદન. અષઓને અષેમ વોહુ ૧.

અમર,^૫ નુરમંદ^૬ (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^૭ ખોરશેઠ ઇજદનું^૮ તેજ^૯ (અને) પ્રતાપ^{૧૦} જુઆદે થાઓ !^{૧૧} (તે) હિમ્મતવાન^{૧૨} (તથા) ફતેહ-મંદ^{૧૩} (ખોરશેઠ ઇજદ) (મારી) હિમ્મત^{૧૪} (તથા) ફતેહનેમાટે^{૧૫} (મદદ) † પોહોયો ! લલી^{૧૬} માજદયસ્ની^{૧૭} દીનનું^{૧૮} રાસ્તપણું,^{૧૯} (તેની) વાકેફી,^{૨૦} (તેનો) ફેલાવો^{૨૧} (તથા) (તેની) મશહુરી^{૨૨} (અથવા કીર્તિ^{૨૩}) હફતે કેશ્વર જમીન ઉપર^{૨૪} થાઓ !^{૨૫} એ પ્રમાણે^{૨૬} થાઓ !^{૨૭} (ઇઆને જેમ મેં આહું તેમ થાઓ !) મને^{૨૮} લાંહાં^{૨૯} જવું જોઈએ.^{૩૦}

❧ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે^૧ ગેહાંન^૨

* દરેક નીઆએશ તથા યશ્તમાં રોજ નેક નામથી તે હઈ સુધીનો ભાગ, તથા ‘ગોરજો ખોરેહ અવજનયાદ’નો આખો ફકરો, તથા ‘દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુસ્તી’ ખોલો તથા છેક છેડેનો વાક્ય-એ પાજંદ ભાષામાં છે.

† એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૭-૯ મો.

‡ દરેક નીઆએશ તથા યશ્તના દીબાચામાં જે ખસ્તુમન આવેછે, તેજ ખસ્તુમન ‘ગોરજો ખોરેહ’ના ભાગમાં આવેછે. ‘ગોરજો ખોરેહ’ના ભાગનો તર-જુમો આએ ઠેકાણે આપ્યા પછી, દરેક નીઆએશ તથા યશ્તમાં ફરીથી તેનો તરજુમો આપવાની અગત જણાઈ નથી.

દીને^૩ માજદયસ્ની^૪ દાદે^૫ જરથુસ્તી.^૬ નેમસે-તે^૭ અપાઉમ્^૮ સે-
વિશ્તે^૯ અરેદ્દિ સૂર^{૧૦} અનાહિતે.^{૧૧} અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.
નેમો^{૧૨} ઉર્વધરે^{૧૩} વંધ્રઉહિ^{૧૪} મજદધાતે^{૧૫} અપઓને^{૧૬} અષેમ વોહૂ ૧.

માજદયસ્ની^૪ દીને^૩ (તથા) પેગમખર જરતોશ્તે^૬ (જહેર કીધેલો)
તરીકો,^૫ (એ) દુનિયાંને^૨ પેદા કરનાર^૧ (હોરમજદ તરફથી મળેલો છે.)
અએ પવિત્ર,^૮ ઘણીજ ફાએદેમંદ^૯ (અને) નિર્મલ^{૧૧} અર્દિસૂર !^{૧૦} તુંને
નમાજ^૭ (હોજે) ! અએ ખુબીવાળાં,^{૧૪} (દાદાર) હોરમજદના પેદા કી-
ધેલાં^{૧૫} અશો^{૧૬} ઓરવર !^{૧૩} (તુંને) નમાજ^{૧૨} (હોજે) !

હુવરે-ક્ષએતેમ^૧ અમેષેમ^૨ રએમ^૩ અઉર્વત્-અસ્પેમ^૪
યજમંદે.^૫ અષેમ વોહૂ ૧. ખોરશેદ^૬ અમર્ગ^૭ રયોમંદ^૮
અઉર્વત્-અસ્પ^૯ ખેરસાદ.^{૧૦} અષેમ વોહૂ ૧.

અમર,^૨ નુરમંદ^૩ (તથા) તેજ ઘોડાવાળા^૪ ખોરશેદ (ઈજદ) ને^૫
હમો વખાણીએ છિયે.^૬ અમર,^૭ નુરમંદ^૮ (તથા) તેજ ઘોડાવાળો^૯ ખોર-
શેદ^{૧૦} (ઈજદ) (મારી મદદે) પોહોયો !^{૧૧}

મેહેર નીઆએશ.*

☞ (એ નીઆએશ દરરોજ દીસના ઈઆને હાવન, રપિથવન તથા
ઉછરન—એ ત્રણ ગેહમાંજ લાણવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેલું છે.)

પ નામે^૧ યજદાન^૨ અહુરમજદ^૩ ખોદાએ^૪ અવજૂની,^૫
ગોરને^૬ ખોરેહ^૭ અવજાયાદ;^૮ મેહેર^૯ ફરાગયોદ^{૧૦} દાવરે

* ‘મેહેર’ જેને અવસ્તામાં ‘મિથ્ર’ કહેછે, તેના નીચે મુજબ જુદા જુદા અર્થ
થાએછે:—શેશની, શેશનીનું મૂળ, ખોરશેદ ઉગવાની આગમય ખોરશેદના આવવાનો
દેખાવ, સહવારનું ઝઝકલું; કોલકરાર, વચન, કબાલો, સચ્ચાઈ, રાસ્તી, દોસ્તી,
પ્યાર; શેશની તથા રાસ્તી ઉપરનો મવકકોલ ફરેશ્તો; રાસ્ત તથા સદ્ગુણી માણ-
સને મદદ કરનારો તથા જુદા તથા પાપી માણસને શિક્ષા કરનાર ફરેશ્તો; ગુજ-
રેલાંઆનાં રવાનોનો ચિન્હત પુલ આગળ ધનસાફ કરનાર દાવર. મેહેર ઈજદનાં
કામે તથા તેની સિફતો બાબેનો ખોલાસો આપણને મેહેર યસ્તમાંથી મળી આ-
વેછે. આગલા વખતમાં મેહેર ઈજદની પરસ્તેશ બીજા ઈજદોના કરતાં વધારે
ફેલાએલી હતી. એ બાબેનો કાંઈક ઈશારો મેહેર નીઆએશ તથા મેહેર યસ્તના
પાછલા ભાગ ઉપરથી જણાએછે. વધુ ખોલાસામાટે જુઓ શેક ખરશેદજી રસતમજી
કાંમાજનું બંનાવેલું ‘મેહેરની પરસ્તેશ ઉપર લાપણુ’ એવે નામનું અંગ્રેજી ચોપાન્યું,

રાસ્ત^{૧૧} ઘેરસાદ^{૧૨} અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂખત દુજ્જવરશત. મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉડમ ગોફત, ઉડમ કદ, ઉડમ જસ્ત, ઉડમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ; અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ.

(દાદાર) હોરમજદ^૩ (જે) ખોદાર^૨ (તથા તમામ ખલકતનો) સા- હેખ^૪ (તથા) વૃદ્ધિ કરનાર (છે તે) નામ^૫ (ની મદદ) થી^૬ (હું આએ લણવાનું શરૂ કરું છું). (તે દાદાર હોરમજદનો) પ્રતાપ^૭ (તથા) ખોરેહ^૮ જીઆદે થાઓ!^૯ ખોહોલાં ખેતરવાળો^{૧૦} મેહેર ઈજદ^૬ (જે) વાજખી * ઇનસાફ કરનાર^{૧૧} (તે મારી મદદે) પોહોચો!^{૧૨}

(૧) (સર નમાવતાં નમાવતાં લણવું.) નેમસે-તે અહુર મજદ, નેમસે-તે અહુર મજદ, નેમસે-તે અહુર મજદ, શ્રીશ-ચિત્ પશે અન્યાઇશ દામાંન. નેમો વે અમેષા રપેન્તા વીરપે હવરે-હુજઓષાઓ. અએતત્ જહાત્ અહુરેમ મજદાંમ, અએતત્ અમેષે રપેન્તે, અએતત્ અપઓનાંમ ક્રવપીશ, અએતત્ વયાંમ દરેધા-ખધાતેમ. (૨) દનઓથ્ર અહૂરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંધરહે મઇન્યેઉશ. હુધ્યાવરશતાંમ હિત્ વસ્ના ફેરષાતેમેમ,† અપેમ વોહૂ ૧.

(૩) ફેરસ્તુયે હુમતોઇખ્યસ્યા હૂખ્તોઇખ્યસ્યા હવર-શ્તોઇખ્યસ્યા, માંધવોઇખ્યસ્યા વખેધવોઇખ્યસ્યા વરશ્તવોઇ-ખ્યસ્યા. અધબિગઇશ્યા દઇથે વીરપા હુમતાયા હૂખ્તાયા હવરશ્તાયા. પધતિરિન્યા દઇથે વીરપા દુશ્મતાયા દુજૂખતાયા દુજ્જવરશ્તાયા. (૪) ફેરા વે રાહી, અમેષા રપેન્તા, યસ્નેમયા વહેમયા, ફેરા મનંધહા, ફેરા વચંધહા, ફેરા ખ્યઓથના, ફેરા

* મેહેર ઈજદને વાજખી ઇનસાફ કરનાર કહેલો છે તેનું કારણ એ કે, માણસ ગુજરી ગયા પછી તેનું રવાન ચેહારમની ખાંમદાદે ચિન્વત પુલ તરફ જાય છે, જ્યાંહાં મેહેર ઈજદ, સરોશ ઈજદ તથા રશને ઈજદ, તે મરનારનાં આએ દુનિયામાં કીધેલાં તમામ કાંમોનાં તોલ કરીને, તેને લાએકની જગા (ખેહેસ્ત, હમેસ્તગેહાંન ઈઆ દોજખ) આપે છે.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૨૭ મો.

અંધુડયા, ફેરા તન્વસચિત્ત ખપ્યાઓ ઉશતનેમ્. સ્તઓમિ
અષેમ્, અષેમ્ વોહૂ ૧

(૫) (સર નમાવતાં લણવું.) *નેમો અહુરાધ મજદાધ,
નેમો અહુરાધ મજદાધ, નેમો અહુરાધ મજદાધ; નેમો અમેષ-
એધબ્યો સ્પેન્તએધબ્યો, નેમો મિથ્રાધ વોઉર-ગઓયઓધતેએ,
નેમો હવરે-ક્ષએતાધ અઉર્વત્ત-અસ્પાધ, નેમો આબ્યો દાધધ્રાબ્યો,
યાઓ અહુરહે મજદાઓ, નેમો ગેઉશ, નેમો ગયેહે, નેમો
જરથુશ્તહે સિપતામહે અષઓનો ક્વષેએ, નેમેમ્ વીસ્પયાઓ
અષઓનો સ્તોધશ, હુધથ્યાધય અવાંધથ્યાધય બૂધ્યાંધથ્યાધય.*

(જો હાવન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

 વોહૂ ઉક્યા મનંધ્રહા ક્ષધ્રા અષાયા *ઉશતા-તનૂમ્.
(ત્રણ વાર પઢે.) અષેમ્ વોહૂ ૩.

(જો રપિથ્વન અથવા બીજી હાવન ગેહ હોએ તો નીચે
પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે).

 ધમા રઓઆઓ ઔરેજિશ્તેમ્ *ઔરેજેમનાંમ્. (ત્રણ વાર
પઢે.) અષેમ્ વોહૂ ૩.

(જો ઉજ્જરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે ત્રણ વાર પઢે.)

 યહ્મી સ્પેન્તા થ્વા મધંન્યૂ ઉર્વએસે *જસો. (ત્રણ વાર
પઢે.) અષેમ્ વોહૂ ૩.

(૬) *મિથ્રેમ્ વોઉર-ગઓયઓધતીમ્ યજમધદે, અર્શ-વચંધહેમ્,
વ્યાખનેમ્ હુજંધર-ગઓષેમ્, હુતાશ્તેમ્, ખએવરે-અખનેમ્,
ઔરેજન્તેમ્, પેરેથુ-વએધયનેમ્, સૂરેમ્, અખકૂનેમ્, જઘા-
ઉર્વાઓંધહેમ્. (૭) મિથ્રેમ્ વીસ્પનાંમ્ દંધ્યુનાંમ્ દંધહુ-પધતીમ્
યજમધદે, યિમ્ કદથત્ત અહુરો મજદાઓ, ખરેનંધઉહસ્તેમેમ્
મધન્યવનાંમ્ યજતનાંમ્. તત્ત નો જમ્યાત્ત અવંધહે મિથ્ર અહુર
ઔરેજન્ત. હવરે-ક્ષએતેમ્ અમેષેમ્ રએમ્ અઉર્વત્ત-અસ્પેમ્ યજ-
મધદે. (૮) તિશલીમ્ દ્રવો-અખનેમ્ યજમધદે, તિશલીમ્ દ્રવો-
અખનેમ્ યજમધદે, તિશલીમ્ દ્રવો-અખનેમ્ યજમધદે; તિશલીમ્

યજ્ઞમધદે, તિશગ્યેન્યો યજ્ઞમધદે, તિશગ્યો રએવાઓ ખરેનંધ્ર-
ઉહાઓ યજ્ઞમધદે, વનન્તેમ સ્તારેમ મજદદધાતેમ યજ્ઞમધદે,
તિશલીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે, શ્વાપેમ
ખધાતેમ યજ્ઞમધદે, જરવાનેમ અકરનેમ યજ્ઞમધદે, જરવાનેમ
દરેઘો-ખધાતેમ યજ્ઞમધદે, વાતેમ રપેન્તેમ હુધાઓંધ્રહેમ યજ્ઞમ-
ધદે, રજિશતાંમ ચિસ્તાંમ મજદદધાતાંમ અપઓનીમ યજ્ઞમધદે,
દએનાંમ વંધ્રઉહીમ માજદદયસ્નીમ યજ્ઞમધદે, પથાંમ ખાસ્તા-
ધતીમ યજ્ઞમધદે, જરેનુમન્તેમ સૂરેમ યજ્ઞમધદે, સઓકન્તેમ
ગધરીમ મજદદધાતેમ યજ્ઞમધદે. (૯) વીરપેમચ અપવનેમ મધન્ય-
ઓમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે, વીરપેમચ અપવનેમ ગએધીમ યજ્ઞતેમ
યજ્ઞમધદે, હુઓમ ઉર્વાનેમ યજ્ઞમધદે, હુવાંમ ક્રવપીમ યજ્ઞમધદે.
જસ મે અવંધ્રહે મજદદ. અપાઉનાંમ વંધ્રઉહીશ સૂરાઓ
રપેન્તાઓ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે.* મિથ્રેમ વોઉર-ગઓયઓધતીમ
યજ્ઞમધદે. અપેમ વોહૂ ૩.

(૧૦) ક્રવરાને મજદદયસ્નો જરથુશતિશ વીદએવો અહુર-
હએપો (જે જેહ હોય તે પહે) કસસ્તયએચ. મિથ્રહે વોઉર-
ગઓયઓધતોઝશ હુજંધ્રર-ગઓપહે બએવરે-ચખનો, અઓખ્તો-
નામનો યજ્ઞતહે, રામનસચ ખાસ્તહે† દનઓથ્ર યસ્નાધચ
વહ્માધચ દનઓધ્રાધચ, કસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધચો
જઓતા ક્રા મે ઋતે, અથા રતુશ અપાતચિત્ત હચ ક્રા અપવ
વીધ્વાઓ ઋઓતૂ. (૧૧) મિથ્રેમ વોઉર-ગઓયઓધતીમ યજ્ઞ-
મધદે, અર્શ-વચંધ્રહેમ, વ્યાખનેમ, હુજંધ્રર-ગઓપેમ, હુતાશ્તેમ,
બએવરે ચખનેમ, ખેરેજન્તેમ, પેરેથુ-વએધયનેમ, સૂરેમ,
અખકુનેમ, ‡જધાઉર્વાઓંધ્રહેમ.

મિથ્રેમ^{૧૪} અધવિ-દખ્યૂમ^{૧૫} યજ્ઞમધદે^{૧૬} મિથ્રેમ^{૧૭} અન્તરે-
દખ્યૂમ^{૧૮} યજ્ઞમધદે;^{૧૯} મિથ્રેમ^{૨૦} આ-દખ્યૂમ^{૨૧} યજ્ઞમધદે^{૨૨} મિથ્રેમ^{૨૩}
ઉપધરિ-દખ્યૂમ^{૨૪} યજ્ઞમધદે,^{૨૫} મિથ્રેમ^{૨૬} અધધરિ-દખ્યૂમ^{૨૭} યજ્ઞમ-

* ૬-૯ ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૦—૩૨.

† ઈઆને ખોહોલાં ખેતરવાળા, હનર કાનવાળા, દશ હનર આંખવાળા,
(તથા) વખણાએલા નામવાળા મેહેર ઈજદની તથા રામ ખાસ્તરની આરાધના
કરવાને, ઈલાહિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૩ મો.)

‡ એના તરજુમા બાબે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૦ મો.

ધૃ૨^{૨૮} મિથ્રેમ^{૨૯} પધરિ-દખ્યૂમ^{૩૦} યજમધદે;^{૩૧} મિથ્રેમ^{૩૨} અધપિ-
દખ્યૂમ^{૩૩} યજમધદે.^{૩૪} (૧૨) મિથ્ર^{૩૫} અહુર^{૩૬} ઘેરેજન્ત^{૩૭} અધ-
થયેન્ધહુ^{૩૮} અપવન^{૩૯} યજમધદે,^{૪૦} એઉશય^{૪૧} માઓન્ધહેમય^{૪૨}
હવરેય,^{૪૩} ઉર્વરાહુ^{૪૪} પધતિ^{૪૫} ઘરેસ્મન્યાહુ,^{૪૬} મિથ્રેમ^{૪૭} વીરપ-
નાંમ^{૪૮} દખ્યુનાંમ^{૪૯} દંધહુ-પધતિમ^{૫૦} *યજમધદે.^{૫૧} (૧૩) અહુ^{૫૨}
રય^{૫૩} ખરેન્ધહુય^{૫૪} તેમ^{૫૫} યજમ^{૫૬} સુરન્વત^{૫૭} યસ્ન^{૫૮} મિથ્રેમ^{૫૯}
વોઉર-ગઓયઓધતીમ.^{૬૦} જઓથાળયો^{૬૧} મિથ્રેમ^{૬૨} વોઉર-
ગઓયઓધતીમ^{૬૩} યજમધદે,^{૬૪} રામ-પયનેમ^{૬૫} હુપયનેમ^{૬૬}
અધર્યાળયો^{૬૭} દંધહુળયો.^{૬૮}

(૧૧) ખુલંદ દેશને લગતા^{૧૫} મેહેર ઈજદને^{૧૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૭}
અંદરનાં દેશને લગતા^{૧૮} મેહેર ઈજદને^{૧૯} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૦} પાસેનાં દેશને
લગતા^{૨૧} (અથવા આએ દેશને લગતા^{૨૨}) મેહેર ઈજદને^{૨૩} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૨૪} ઉપરનાં દેશને લગતા^{૨૫} મેહેર ઈજદને^{૨૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૭}
નીચેનાં દેશને લગતા^{૨૮} મેહેર ઈજદને^{૨૯} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૦} આસ-
પાસનાં દેશને લગતા^{૩૧} મેહેર ઈજદને^{૩૨} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૩} પછવાડેનાં
દેશને લગતા^{૩૪} મેહેર ઈજદને^{૩૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૬} (૧૨) મેહેર
ઈજદ^{૩૭} (તથા) અહુર^{૩૮} (ઈઆને હોરમજદ) (જેઓ) ખુલંદ દરજ્જાના,^{૩૯}
અમર,^{૪૦} (તથા) અશો (છે તેઓ)ને^{૪૧} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૨} સેતા-
રાઓને^{૪૩} તથા માહતાબને^{૪૪} તથા ખોરશેદને^{૪૫} તથા તમામ^{૪૬} દેશોનો^{૪૭}
હાકેમ^{૪૮} (જે) મેહેર ઈજદ^{૪૯} (એ બધાઓને), અરસમને લગતા^{૫૦} ઓર-
વરોની^{૫૧} †સનમુખ^{૫૨} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૩} (૧૩) તેનાં^{૫૪} તેજ^{૫૫} અને
પ્રતાપને લીધે^{૫૬} તે^{૫૭} બોહોલાં ખેતરવાળા^{૫૮} મેહેર ઈજદને^{૫૯} સંભળાએ તેવી^{૬૦}
(અથવા પ્રખ્યાત^{૬૧}) ઈજદને વટે^{૬૨} હું ઈજ્ઞું.^{૬૩} બોહોલાં ખેતરવાળો^{૬૪} મે-

* ‘મિથ્રેમ અઈ વિ-દખ્યૂમ યજમધદે’ થી તે હઈ સુધીનો ભાગ મેહેર
યસ્નના ૧૪૪—૧૪૫ માં ફકરામાં આવેછે.

† એની મતલબ એ કે, મેહેર ઈજદ જેની હકુમત તથા સરદારી આએ
ઈઆને ઈરાન દેશમાં તથા તેની આસપાસ બીજા દેશોમાં બી ચાલેછે તેને હમો
વખાણીએ છિયે. જો ‘મેહેર’નો અર્થ આએ નીઆએશની શરૂઆતમાં જણાવ્યા
પ્રમાણે ‘રોશની’ લઈએ તો, એ ફકરાની મતલબ ખોરશેદની રોશની જે તમામ
દેશોમાં પંથરાએલી છે તેને હમો વખાણીએ છિયે.

‡ ઈઆને જે જગાએ પુષ્કળ અરસમનાં ઝાડો ઉગતાં હોએ ત્યાંહાં.

હેર ઇજ્રદ^{૧૩} (જે) ઇરાન^{૧૮} દેશોનેમાટે^{૧૬} રામશનીની બેઠક રાખનારો^{૧૯} (તથા) સારી બેઠક *રાખનારો^{૧૭} (તેને) ક્રિયાની ભેટોથી^{૧૨} હમો ઇજીએ છિયે.^{૧૫}

(૧૪) આચ નો^૧ જમ્યાત^૨ અવંધહે,^૩ આચ નો^૪ જમ્યાત^૫ રવંધહે,^૬ આચ નો^૭ જમ્યાત^૮ રફૂનંધહે,^૯ આચ નો^{૧૦} જમ્યાત^{૧૧} મર્જદિકાધ,^{૧૨} આચ નો^{૧૩} જમ્યાત^{૧૪} બએષજ્ઞધ,^{૧૫} આચ નો^{૧૬} જમ્યાત^{૧૭} વેરેથ્રધાધ,^{૧૮} આચ નો^{૧૯} જમ્યાત^{૨૦} હવંધહાધ,^{૨૧} આચ નો^{૨૨} જમ્યાત^{૨૩} **અપવસ્તાધ,^{૨૪} ઉધ્રો,^{૨૫} અધવિ-ચૂરો,^{૨૬} યસન્યો,^{૨૭} વહુમ્યો,^{૨૮} અન્-અધવિ-કુખ્તો^{૨૯} વીરપેમાધ^{૩૦} અંધ-ઉહે^{૩૧} અસ્તવધતે,^{૩૨} મિથ્રો^{૩૩} યો^{૩૪} વોઉરૂ^{૩૫}-ગઓયઓઘતિશ.^{૩૬}
(૧૫) તેમ^{૩૭} અમવન્તેમ^{૩૮} યજતેમ^{૩૯} સૂરેમ^{૪૦} દામોહુ^{૪૧} સેવિ-શ્તેમ^{૪૨} મિથ્રેમ^{૪૩} યજ્ઞધ^{૪૪} જઓથ્રાખ્યો^{૪૫} તેમ^{૪૬} પધરિ-જસાધ^{૪૭} વન્તય^{૪૮} નેમંધહય;^{૪૯} તેમ^{૫૦} યજ્ઞધ^{૫૧} સુરન્વત^{૫૨} યસ્ન^{૫૩} મિથ્રેમ^{૫૪} વોઉરૂ-ગઓયઓઘતીમ;^{૫૫} જઓથ્રાખ્યો^{૫૬} મિથ્રેમ^{૫૭} વોઉરૂ-ગઓયઓઘતીમ^{૫૮} †યજમધદે.^{૫૯}

(૧૪) જોરાવર,^{૧૫} ગાલેબ,^{૧૬} ઇજ્રશનીને લાએક,^{૧૭} આરાધનાને લાએક^{૨૮} (તથા) તમામ^{૩૦} હાડમંદ^{૩૨} દુનિયામાં^{૩૧} નહી ઠગાએલો^{૨૯} મેહેર ઇજ્રદ,^{૩૩} જે^{૩૪} બોહોલાં^{૩૫} બેતરવાળો^{૩૬} (તે) હમારી^૧ મદદનેમાટે^૩ આવે!^૨ (ઈઆને આવે તો સાંરે!) હમારી^૪ ફરાખીનેમાટે^૬ આવે!^૫ તથા હમારી^૭ ખુશાલીનેમાટે^૮ આવે!^૯ તથા હમારી^{૧૦} દયાનેમાટે^{૧૨} †આવે!^{૧૧} તથા હમારી^{૧૩} તંદરોસ્તીનેમાટે^{૧૫} આવે!^{૧૪} તથા હમારી^{૧૬} ફતેહનેમાટે^{૧૮} આવે!^{૧૭} તથા હમારી^{૧૯} કુટુંબની જીવૃદ્ધિનેમાટે^{૨૧} આવે!^{૨૦} તથા હમારી^{૨૨} કૌપવિત્રાધનેમાટે^{૨૪} આવે તો સાંરે!^{૨૩} (૧૫) તે^{૩૭} હિમ્મતવાળો^{૩૮} (તથા) શૂરો^{૪૦} મેહેર^{૪૩} ઇજ્રદ^{૩૬} (જે) (બધી) પેદાએશોમાં^{૪૧} ઘણોજ ફાએહો કરનાર^{૪૨} (તેને) ક્રિયાની ભેટોથી^{૪૫} હું ઇજ્જું,^{૪૪} પ્યાર^{૪૮} તથા નમાજથી^{૪૬} તેની^{૪૯} નજ-દીક હું જાઉં;^{૪૭} સંભળાએ તેવી^{૫૨} (અથવા પ્રખ્યાત^{૫૨}) ઇજ્રશનીએ

* અથવા ઇરાની મુલકોને રામશનીનું મુકામ આપનારો તથા સાંરે મુકામ આપનારો.

** ડાકટર ગેલ્ડનર એ ફકરાની શરૂઆતથી તે ઇહાં સુધી કવીતાની ૮ લીટી લેછે; દરેક લીટી 'આચ નો' થી શરૂ થાએછે.

† ૧૩ મા ફકરામાં આવેલા 'અહે રય ખરેનંધહય' થી તે ઇહાં સુધીનો ભાગ મેહેર યશતના ૪-૬ ફકરાઓમાં આવેછે.

‡ (હમારા ગુનાહ) છેકી-ઠહાડી નાખવાનેમાટે આવે (પ્રોફેસર હારલે).

§ દિલ-અંતઃકરણની શાન્તિનેમાટે (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

§ ઇઆને હમુને પવિત્ર પાક બનાવવાનેમાટે.

કરીને^{૫૩} બોહોલાં ખેતરવાળા^{૫૫} મેહેર ઇજદને^{૫૪} હું ઇન્નું;^{૫૧} બોહોલાં
ખેતરવાળા^{૫૮} મેહેર ઇજદને^{૫૭} કિયાની ભેગોથી^{૫૬} હમો ઇન્નએ ઇયે.^{૫૯}

*હુઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંધહુંધહ, માંથય
વયય બ્યઓથય, જઓથાબયસય અર્ધુબ્યઓથયસય
વાધજીબયો. ચેંધહે હાતાંમ આઅત ચેસ્ને પમતિ વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વઓથા અષાત હયા, યાઓંધહાંમયા
તાંસયા તાઓસયા. *યજમધદ.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ,
મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે વેહાંન, ઓઓમ
એહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ
અએદૂન બાદ.* (પ્રગટ પઢે) યથા અહૂ વધસ્યો ર.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ,
મિધહે વોઉર-ગઓયઓધતોધશ હજંધર-ગઓપહે, અએવરે-
યબનો, અઓખતો-નામનો યજતહે, રામનસય ખાસ્તહે.
અપેમ વોહૂ ૧. અહ્માઇ રઓશય; હજંધરેમ; જસ
મે અવંધહે મજદ; કેરકેહ મોજદ.

†રોજ નેક નામ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુખારક (ફલાંન)
માહે મુખારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાંન. ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોઈદીતે અંધરહે
મધંયેઉશ. હુધ્યાવરશતાંમ હાત વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ
અપેમ; અપેમ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહ અવજતયાદ મેહેર
ફરાગયોદ દાવરે રાસ્ત ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી
પીરોજગરી. દાદ દીન એહ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાઇ
ગાઆફરંગાંની બાદ હફૂતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ.
મન્ આનો આવાયદ શુદન, મન્ આનો આવાયદ શુદન,
મન્ આનો આવાયદ શુદન. અપઓને અપેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે
અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે.† અપઓને અપેમ વોહૂ ૧.

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૭-૩૯.

† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૪૧-૪૨.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજ્જદધાતે અપઓને અપેમ વોહૂ ૧.
મિથ્રેમ વોઉર-ગઓયઓધતીમ યજ્ઞમધદ. અપેમ વોહૂ ૧.
મેહેર ફરાગયોદ્દ દાવરે રાસ્ત બેરસાદ. અપેમ વોહૂ ૧.

વીરુપ હુમત.*

વીરુપ^૧ હુમત,^૨ વીરુપ^૩ હૂખ્ત,^૪ વીરુપ^૫ હવર-
શત,^૬ અઓધો-વરશત;^૭ વીરુપ^૮ દુશમત,^૯ વીરુપ^{૧૦} દુજૂખ્ત,^{૧૧}
વીરુપ^{૧૨} દુજ્જવરશત,^{૧૩} નોધત^{૧૪} અઓધો-વરશત.^{૧૫} વીરુપ^{૧૬}
હુમત,^{૧૭} વીરુપ^{૧૮} હૂખ્ત,^{૧૯} વીરુપ^{૨૦} હવરશત,^{૨૧} વહિશ્તેમ
અંધહુધમ^{૨૨} અશએત.^{૨૩} વીરુપ^{૨૪} દુશમત,^{૨૫} વીરુપ^{૨૬}
દુજૂખ્ત,^{૨૭} વીરુપ^{૨૮} દુજ્જવરશત,^{૨૯} અચિશ્તેમ અંધહુધમ^{૩૦}
અશએત.^{૩૧} વીરુપનાંમય^{૩૨} હુમતનાંમ^{૩૩} હૂખ્તનાંમ^{૩૪} હવર-
શતનાંમ^{૩૫} વહિશ્ત અંધહુધ;^{૩૬} આઅત^{૩૭} હુય^{૩૮} ચિથ્રેમ^{૩૯}
અપઓને.^{૪૦} અપેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

તમામ^૧ નેક વિચારો,^૨ તમામ^૩ નેક સખુનો^૪ (તથા) તમામ^૫ નેક
કાંમો^૬ (સારી) બુદ્ધિથી ઉત્પન્ન થયેલાં^૭ (હોએછે). તમામ^૮ ખરાબ
વિચારો,^૯ તમામ^{૧૦} ખરાબ સખુનો^{૧૧} (તથા) તમામ^{૧૨} ખરાબ કાંમો^{૧૩} (સારી)
બુદ્ધિથી ઉત્પન્ન થયેલાં^{૧૪} નથી^{૧૫} (હોતાં). તમામ^{૧૬} નેક વિચારો,^{૧૭}
તમામ^{૧૮} નેક સખુનો^{૧૯} (તથા) તમામ^{૨૦} નેક કાંમો^{૨૧} (તે કરનારને) બેહેશ્ત
તરફ^{૨૨} લઈ જાએછે.^{૨૩} તમામ^{૨૪} ખરાબ વિચારો,^{૨૫} તમામ^{૨૬} ખરાબ
સખુનો^{૨૭} (તથા) તમામ^{૨૮} ખરાબ કાંમો^{૨૯} (તે કરનારને) દોજખ તરફ^{૩૦} લઈ
જાએછે.^{૩૧} તમામ^{૩૨} નેક વિચારોનું,^{૩૩} નેક સખુનોનું^{૩૪} (તથા) નેક કાંમોનું^{૩૫}
(સેવટ) બેહેશ્ત^{૩૬} જા(હોએછે). એપ્રમાણે^{૩૭} અશી (માણસ) ને^{૩૮} બહેર^{૩૯} (છે).

* જો કે એ બંદગી માત્ર હાવન ગેહમાંજ ભણવામાં આવેછે, પણ કોઈબી
ગેહમાં ભણે તો કાંઈ અડચણ નેતું નથી.

† અસલ અર્થ બુદ્ધિથી—સમજથી કીધેલાં.

‡ ધાતુ અશ=અજ=સંસ્કૃત અજ=લઈ જવું; અથવા બીજી રીતે:—નેક કાંમો
બેહેશ્ત મેળવેછે (ધાતુ સંસ્કૃત અજ=મેળવવું, પામવું).

¶ સહથી સરસ ત્રણ ચીજ (કે જે) સારો વિચારેલો વિચાર, સાફ કહેલું
વચન, (તથા) સાંદ કીધેલું કાંમ (એનાથી) તમે (કહીપણ) દૂર ના થતા

ખોદાસો:—(એની મતલબ એ કે, નેક તથા પરોપકારી કાંમો સારી અક્કલવાળા માણસથીજ ઉત્પન્ન થાયેછે, પણ દુરાચારી કાંમો કષ્ટદિયો શખ્સ કરેછે. એક નેક, સદ્ગુણી તથા દીનદાર માણસનું સેવક સાફ હોએછે. એવા શખ્સને પોતાની હયાતીમાં તેમજ મરણની વખતે મ્હોટો સંતોષ એજ હોએછે કે, તેણે પોતાની અંદગી દુનિયાની આબાદી કરવામાં, પોતાના ભત ભાઈઓનું ભલું કરવામાં, તથા ગરીબ અને લાચાર માણસોની દાદ ચાહાવામાં ગુબરી. ખીજ હાથ ઉપર, જે શખ્સ પાપી તથા નીતિનો ભંગ કરનારાં કાંમો કરેછે તેને દોજખની શિક્ષા ખમવી પડે છે. જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, હાદોખ્ત નુસ્કની ૨ જ તથા ૩ જ પરગરદ.)

દોઆ નામ સેતાએશને.*

દનઓઘ^૧ અહુરહે મજદાઓ.^૨ અષેમ વોહૂ ૧.

બ નામે^૩ યજ્ઞદે^૪ બક્ષાયેન્દહે^૫ બક્ષાયેશગરે^૬ મેહુરખાન.^૭

નામ સેતાએશને^૮ અહુરમજ્દ,^૯ હુમાબૂદ^{૧૦} ઓ હુમાહસ્ત^{૧૧}
ઓ હુમાબેદ.^{૧૨} નામે^{૧૩} યજ્ઞદે^{૧૪} સપેના-મીનો.^{૧૫} અંદરચ્^{૧૬}
મીનોઆન^{૧૭} મીનો.^{૧૮} અજશ^{૧૯} ખુદશ^{૨૦} યદ્ નામ^{૨૧} અહુર-
મજ્દચ.^{૨૨} ખોદાએ^{૨૩} મેહુસ્ત,^{૨૪} ઓ તવાના^{૨૫} ઓ દાના^{૨૬}
ઓ દાદાર,^{૨૭} ઓ પર્વરતાર^{૨૮} ઓ પાના^{૨૯} ઓ ખાવર,^{૩૦}
ઓ કેરકેહુગર^{૩૧} ઓ અવક્ષીદાર^{૩૨} અવીજેહુ^{૩૩} વેહુ
દાદસ્તાની^{૩૪} હુમા-જેર.^{૩૫}

(દાદાર) હોરમજ્દની^૨ ખુશુદી^૧ (થાઓ)! ખોદાતાલા^૪ (જે) નેઆમ-
તનો બખશનાર,^૫ ગુનાહ માફ કરનાર^૬ (તથા) માયાલુ (છે તે)નાં નામ (ની
મદદ)થી^૭ (હું આએ અંદગી શરૂ કરું). હોરમજ્દ^૯ (કે જે) હમેશાં
હતો,^{૧૦} હમેશાં છે^{૧૧} (તથા) હમેશ સુધી રહેશે^{૧૨} તેનાં નામની વખાણ^૮
(હું કરું). (જેનું) નામ^{૧૩} ગેબી વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૫} ખોદા^{૧૪} (છે); (તથા જે)

(ધ્યાને તે તમે એખલાર કરજો). સહથી ખરાબ ત્રણ ચીજ (કે જે) ખરાબ
વિચારેલો વિચાર, ખરાબ કહેલું વચન (તથા) ખરાબ કામેલું કામ (એનીથી)
તમે દૂર થજો (ધ્યાને તે તમે એખલાર ના કરતા). (જુઓ વંદીદાદની ૧૮ મી
પરગરદ, ફકરા ૧૭ મો તથા ૨૫ મો.)

* એ નામ સેતાએશનેની આખી અંદગી પાશ્વંદ બાપામાં છે. એ દોઆ અસલ
પેહેલવી બાપામાં આપણને દીનકરદ નામની પેહેલવી કેતાબમાંથી મળી આવેછે.

ગેબીઓ^{૧૦} મા^{૧૧} *ગેબી^{૧૨} (છે). તેનું^{૧૩} પોતાનું^{૧૪} એક (ખાસ) નામ^{૧૫} હોરમજદ^{૧૬} (છે.) તે સાહેબ^{૧૭} સઉથી બુજેરગ,^{૧૮} જોરેમંદ^{૧૯} દાનાઈ-વાળો^{૨૦} પેદા કરનાર,^{૨૧} પોષણ કરનાર,^{૨૨} પાસબાની કરનાર,^{૨૩} બરદાશત કરનાર,^{૨૪} સવાબકાર,^{૨૫} ગુનાહની માફી બખશનાર^{૨૬} ખાલેસ^{૨૭} (તથા) વાજબી ધનસાફ કરનાર^{૨૮} (અને) સર્વ શક્તિવાન^{૨૯} (છે).

સેપાસ^૧ ઓએ બુજેર્ગ^૨ હસ્તીઆન,^૩ કે^૪ આફરીદ^૫ †અવ-નીદ,^૬ ઓ પ ખેશ^૭ અંગામબતી^૮ જોર^૯ દાનાઈ,^{૧૦} અવરતર^{૧૧} શેશ^{૧૨} અમેશાસ્પંદાન,^{૧૩} અવદ^{૧૪} વેશ^{૧૫} યજદાન,^{૧૬} રોશન^{૧૭} બેહેશત^{૧૮} ગરોશ્માન,^{૧૯} ઓ ગેર્દ આસ્માન,^{૨૦} ઓ ખુર^{૨૧} તાવા,^{૨૨} ઓ માહ^{૨૩} બામી,^{૨૪} ઓ સતરે^{૨૫} વશ-તોખમ,^{૨૬} બાદ,^{૨૭} અંદર-વાએ,^{૨૮} ઓ આપ,^{૨૯} ઓ આતશ,^{૩૦} ઓ જમીન^{૩૧} ઓ ઓર્વર,^{૩૨} ઓ ગોસ્પંદ^{૩૩} ઓ અયોખશસ્ત,^{૩૪} †ઓ મરદુમ.^{૩૫}

હયાતી ભોગવનારાઓમાં^૧ તે બુજેરગ (સાહેબ)નો^૨ (હું) આભાર^૩ (માનુંછું), કે જે^૪ (તમામ પેદાએશનો) પેદા કરનાર છે,^૫ (તથા) તેનો અંત લાવનાર છે;^૬ (તથા) જેણે^૭ પોતાની^૮ બતી^૯ શક્તિ^{૧૦} તથા દાનાઈથી^{૧૧} વધારે ચઢતે દરબજના^{૧૨} છ^{૧૩} અમશાસ્પંદો,^{૧૪} ઘણાએક^{૧૫} બુજે-રગ^{૧૬} ઈજદો^{૧૭} રોશન^{૧૮} બેહેશત,^{૧૯} ગરોશ્માન,^{૨૦} ઘડમંડલનું ફરવું,^{૨૧} રોશની આપનારો^{૨૨} સુરજ,^{૨૩} નુરબરેલો^{૨૪} માહતાબ,^{૨૫} ઘણી બતના^{૨૬} સેતારા,^{૨૭} પવન,^{૨૮} હવા,^{૨૯} પાણી,^{૩૦} આતશ,^{૩૧} જમીન,^{૩૨} આડપાણુ,^{૩૩} પશુ,^{૩૪} માતૃ^{૩૫} તથા માણસો^{૩૬} પેદા કીધાં.^{૩૭}

*ઈઆને ઘણાજ અનદીક-કોઈને નજરે નહી દેખાએ તેવો.

† દીનકરદમાં આવેલી પેહેલવી નામ સેતાએશનેમાં ‘ અવનીદ ’ બોલ નથી. કદમીઓને બહુવાની નામ સેતાએશનેમાં ‘ અવનીદ ’ને બદલે ‘ વ દાદ ’ (અને આપું) લખેલું મળે છે. એ ‘ અવનીદ ’ બોલને ‘ અ ’=‘ આ ’ ઈઆને તરફ, અને ધાતુ વન= (નાશ કરવો) ઉપરથી નીકળેલો ગણીને, હોરમજદને લગાડીએ તો, એનો અર્થ ‘ નાશ કરનાર છે, અંત લાવનાર છે ’ થઈ શકે.

‡ આએ ફકરામાં ‘ રોશન બેહેશત ગરોશ્માન ’ની પછી દરેક બોલે ‘ ઓ ’ આવે છે, તેનો અર્થ ‘ અને, તથા ’ થાય છે. ગુજરાતી ભાષાની રૂઢી પ્રમાણે દરેક બોલની પછી ‘ તથા ’ મુક્યો નથી, પણ છેલ્લો બોલ (માણસો)ની આગમ્ય મુક્યો છે.

¶ અસલ એખારતમાં એ બોલ ક્રિયાપદ ભૂતકાળના રૂપમાં છે.

યજ્ઞશને^૧ ઓ નીઆએશને^૨ અજ્ઞ ઓએ ખોદાએ કેરેફ્ફુગર,^૩
કે^૪ મેહુ^૫ કફ્^૬ અજ્ઞ^૭ હર^૮ ગેતીહા^૯ દહેશનાન^{૧૦} મરુમ^{૧૧} પ ગવા-
એશ,^{૧૨} માદાન^{૧૩} દાદ^{૧૪} ઓ શેહેરીઆરેશ^{૧૫} અંગામ,^{૧૬} રાએની-
દારેશ^{૧૭} દામાન,^{૧૮} પ રખમ^{૧૯} અંગેજશને^{૨૦} પરહેજ^{૨૧} દવાન,^{૨૨}

તે સવાખકાર સાહેબની^૩ (હું) આરાધના^૧ તથા અંદગી^૨ (કરું),
કે જેણે^૪ દુનિયાની^૬ તમામ^૮ પેદાએશોમાં^{૧૦} માણસ જાતને,^{૧૧} વિચાર
શક્તિથી^{૧૨} (ઈઆને વિચાર શક્તિ આપીને), ઉંચે દરજ્જેનું^{૧૫} બનાવ્યું;^{૧૬}
(તથા) *દેવો (અથવા ખરાબ હવસો)ની^{૨૨} સાથે લડાઈ કરવા,^{૧૪}
(તેઓની) સાંભે થવા,^{૨૦} (તથા) (તેઓથી) દૂર રહેવા સાડ,^{૨૧} (તથા)
દુનિયાનાં લોકોને^{૧૮} (ખોદાઈ માર્ગની રહેતુમાઈ કરી) ચલાવવા સાડ,^{૧૭}
અઝલ^{૧૩} (બખશીને) વખતની^{૧૯} પાદશાહી^{૧૫} આપીછે.^{૧૪}

નમાજ^૧ ઓએ વીરપ-આગાહર^૨ અશ^૩ ખાવર,^૪ કેશ^૫
ફરેસ્તીદ^૬ પ^૭ જરતોશત^૮ સપેતમાન^૯ અશો^{૧૦} ફરોહર,^{૧૧} અશતશ^{૧૨}
ઓએ દામાન^{૧૩} દીન-દાનેશને^{૧૪} વરોએશને,^{૧૫} આસ્ને-ખેરદી^{૧૬}
ગાશો-સરતેહુ ખેરદી,^{૧૭} દાનાએશ^{૧૮} ઓ રાએનીદારેશ,^{૧૯} વીરપ^{૨૦}
હસ્તાન^{૨૧} ઓ ખૂદાન^{૨૨} ઓ ખેદાન,^{૨૩} ફરહંગાન ફરહંગ^{૨૪}
માંથ^{૨૫} રપેન્ત,^{૨૬} કુ^{૨૭} ખેદ^{૨૮} રવાન^{૨૯} હુ-પુલ્^{૩૦} ખોખ્તારેશ,^{૩૧} અજ્ઞ
દાજખ,^{૩૨} વદારદાર^{૩૩} ઓએ^{૩૪} આને^{૩૫} પેહેલુમ^{૩૬} અખાન^{૩૭}
અશોઆન,^{૩૮} રોશન^{૩૯} હુંદ^{૪૦} હુ-ખોએ^{૪૧} હુમા-નેકશ.^{૪૨}

તે તમામ આગાહીવાળા^૨ (તથા) તે^૩ બરદાશત કરનાર સાહેબને^૪
(હું) સર નમાવી સેજદો^૧ (કરું), જેણે^૫ પવિત્ર^{૧૦} ફરોહરવાળા^{૧૧} સપેત-
માન^૮ જરતોશતની^૯ મારફતે,^૭ દુનિયાનાં લોકોને^{૧૩} (પોતાની તરફ) દોસ્તી
કરાવવા સાડ^{૧૨} ઈમાન લાવવા લાએક^{૧૫} દીનનો એલમ,^{૧૪} (કે જે) જાતી
અઝલ^{૧૬} (તથા) કાને સાંભળેલી (ઈઆને શિખેલી) અઝલથી^{૧૭} (મેળવી
શકાએછે) (તે) મોકલ્યો.^{૧૮} તમામ^{૨૦} માણસો જેઓ હમણા છે,^{૨૧} અગાઉ
થઈ ગયાં,^{૨૨} તથા હવે પછી થશે, તે (સઘળાં) ઓની^{૨૩} વાકેફગારી^{૧૮} તથા
રહેતુમાઇને સાડ,^{૧૯} ઉત્તમમાં ઉત્તમ વિદ્યા^{૨૪} (જે) વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૫} માંથ-
વાની^{૨૫} (તે) મોકલી;^{૧૮} કે જે^{૨૭} (માંથવાની) રવાનને^{૨૯} આસાનીથી ચિ-

ન્વત પુલ* ગુભર કરાવનાર,^{૩૦} દોજખથી^{૩૨} છુટકારો આપનાર^{૩૧} (તથા) અશો લોકોનાં^{૩૮} રોશનીવાળાં^{૩૯} ખુશબોદાર^{૪૧} (અને) તમામ ખુબીવાળાં^{૪૨} તે^{૩૫} ઉત્તમ^{૩૬} મકાનમાં^{૩૭} (ઈઆને બેહેશતમાં) રસ્તો આપનાર^{૩૩} છે.^{૨૯}

૫^૧ ફર્માને તો^૨ ખાવર,^૩ ૫^૪ ફર્માને તો^૫ ખાવર^૬ ૫^૭ ફર્માને તો^૯ ખાવર,^૮ પદીરમ^{૧૦} ઓ મીનમ^{૧૧} ઓ ગાયમ^{૧૨} ઓ વર્જમ^{૧૩} દીન^{૧૪} અવીજેહ,^{૧૫} આસ્તુઆંન હોમ^{૧૬} ૫ હર કેરફેહ,^{૧૭} અવાજશ^{૧૮} અજ^{૧૯} વીરપ^{૨૦} બજેહ,^{૨૧} અવીજેહ દાર હોમ^{૨૨} ખુદશ^{૨૩} આસ્નીદેહ-કુનશને,^{૨૪} પરહેજશને,^{૨૫} ઓ પાક^{૨૬} શેશ^{૨૭} જોરાને^{૨૮} જાન,^{૨૯} મનશને^{૩૦} ગવશને^{૩૧} કુનશને,^{૩૨} ઓ વીર^{૩૩} ઓ હોશ^{૩૪} ઓ ખેરદ.^{૩૫}

ઓ ખરદાશત કરનાર સાહેબ !^૧ ઓ કસુર દરગુજર કરનાર સાહેબ !^૨ ઓ ગુનાહ માફ કરનાર સાહેબ !^૩ તારા હોકમ^૪ પ્રમાણે,^૫ તારા ફરમાન^૬ મુજબ,^૭ (તથા) તારી આજ્ઞાને^૮ અનુકુળ થઈને,^૯ (તારી મોકલેલી) ખાલેસ^{૧૦} (જરતોશ્તી) દીનને^{૧૧} હું કબુલ કરુંછું,^{૧૨} મનમાં રાખુંછું^{૧૩} (ઈઆને હર વખત યાદ કરીઆ કરુંછું), કેહુંછું,^{૧૪} (ઈઆને જાહેર કરીને ખીબ-ઓને શિખવુંછું) તથા એખત્યાર કરુંછું.^{૧૫} દરેક સવાબનું કાંમ કરવાને^{૧૬} હું ઉસ્તેવાર રેહુંછું,^{૧૭} (તથા) તમામ^{૧૮} ગુનાહનાં કાંમો^{૧૯} થી^{૨૦} પસ્તાવો કરી પાછો ફરુંછું.^{૨૧} મારી પોતાની^{૨૨} જાતી કરનીને^{૨૩} હું પાક રાખુંછું,^{૨૪} (તથા) (મારા) જાનની^{૨૫} છ^{૨૬} શક્તિઓ,^{૨૭} (કે જે) વિચાર શક્તિ,^{૨૮} જોલવાની શક્તિ,^{૨૯} કાંમ કરવાની શક્તિ^{૩૦} તથા તર્ક (અથવા સાઈ નરસું સમજવાની) શક્તિ,^{૩૧} બુદ્ધિ^{૩૨} તથા અક્કલ^{૩૩} (એઓને) (ખરાબ હવ-સોથી) દૂર રાખી^{૩૪} (હું) પવિત્ર^{૩૫} (રાખુંછું).

૫ કામે તો^૧ કેરફેહગર^૨ તવાનમ કદ^૩ આંને તો પરસ્તશને,^૪ ૫^૫ બેહ-મનશને,^૬ બેહ-ગવશને,^૭ બેહ-વર્જશને,^૮ વશાએમ^૯ રાહે^{૧૦} રોશન,^{૧૧} કે^{૧૨} ઓમ નરસાદ^{૧૩} ગેરાન^{૧૪} પજદ^{૧૫} દોજખ,^{૧૬} વદીરમ^{૧૭} ૫ ચેશંદર્ગ,^{૧૮} રસમ^{૧૯} આંને બેહેશત^{૨૦} પુર-બોએ^{૨૧} હરવેસ્પ-પેસીદેહ^{૨૨} હમા-ખારેશ.^{૨૩}

ઓ સવાબકાર સાહેબ !^૧ તારી ઈચ્છા પ્રમાણે^૨ નેક વિચાર,^૩ નેક

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ પતેત પશેમાની, કરદો ૧૨ મો, 'સેદોશ ગેતોફરીદ' ખોલની માએની હેઠલ આપેલી નોટ.

સખુન^૭ (તથા) નેક કામો^૮ થી^૫ તારી બંદગી^૬ હું કરી શકું,^૩ (અને મારા પોતાનાં રવાનનેમાટે) રોશન^{૧૧} માર્ગ^{૧૦} (એટલે બેહેશત મેળવવાનો રસ્તો) હું બોલ્યો કરું,^૬ કે જેથી^{૧૨} (મારાં મરણની પછી) દોજખનો^{૧૪} લાહારી^{૧૪} આજખ^{૧૫} મારાં (રવાન) ઉપર નહી પોહોચે.^{૧૩} ચિન્વત પુલના માર્ગ ઉપરથી^{૧૬} હું પસાર થઈ જાઉં,^{૧૭} (અને) ખુશબોથી લરપૂર,^{૧૧} તમામ સીનગારવાળાં^{૧૨} (તથા) તમામ સુખાકારીવાળાં^{૧૩} બેહેશતમાં^{૧૦} હું પોહોચું.^{૧૬}

સેતાએશને^૧ ઓએ અવક્ષીદાર^૨ ખોદાએ,^૩ કું કામેહુ કેરકેહુ^૫ પાદાએશને કુંદંદ^૬ કર્માન-રાએનીદારાંન,^૭ અવદુમ્ બુજેદંદ^૮ દરવંદાનઅ^{૧૦} અજ દાજખ,^{૧૧} ઓ^{૧૨} અવીજેહા^{૧૩} વીનારેદ^{૧૪} વીરપ.^{૧૫}

ગુનાહ માફ કરનાર^૨ તે સાહેબની^૩ (હું) વખાણુ^૧ (કરુંછું), કે જે (સાહેબ) સવાબની *ઈચ્છાથી^૫ (તેનાં) ફરમાન પ્રમાણે ચાલનારાઓને^૭ સવાબનો બદલો આપેછે,^૬ (તથા) સેવટે^૮ (ઇઆને કેઆમતના વખત પછી) ગુનેહગારોને^{૧૦} દોજખથી^{૧૧} છુટકારો આપશે,^૬ તથા^{૧૨} તમામ (ખલક)ને^{૧૫} ખાલેસીથી^{૧૩} આરાસ્તે કરશે.^{૧૪}

 સેતાએશને^૧ દાદાર અહુરમજદ,^૨ હુરવેસ્પ-આગાહુ^૩ તવાના^૪ ઓ તવંગર,^૫ હુકૂત અમેશાસ્પંદ^૬ બેહેરાંમ યજદ^૭ પીરોજગર^૮ દુશ્મન-જદાર,^૯ અમહે^{૧૦} હુતાશતહે^{૧૧} ખેરસાદ.^{૧૨} અષેમ વોહુ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

તમામ આગાહીવાળાં^૩ (તથા) સર્વશક્તિવાન^૪ દાદાર હોરમજદની,^૨ બેરેમંદ^૫ જાસાત અમશાસ્પંદોની,^૬ ફતેહમંદ^૭ (અને) દુશ્મનને મારનાર^૮ બેહેરાંમ ઈજદની,^૯ (તથા) નેક બનાવેલા^{૧૧} અમ (નામના ફરેશતા)ની^{૧૦} (હું) વખાણુ^૧ (કરુંછું). (એ બધા મારી મદદે) પોહોચો^{૧૨}

* ઇઆને સવાબનો બદલો તે સાહેબ આપશે એવી આશાથી.

† પેહેલવી નામ સેતાએશનેમાં “ ખલક ”નો ખોલ (દાંમ) આવેલો છે.

‡ પેહેલવી નામ સેતાએશનેમાં “ સેતાએશને દાદાર અહુરમજદ ” થી “ ખેરસાદ ” સુધી આખો ફકરો આવેલો નથી; પાછલથી ઉમેરેલો દીરોછે.

¶ છ કેહેતે તો બેહેતર, કારણકે એની આગમચ દાદાર હોરમજદ આવેલાછે.

નમસ્કાર ચાર દિશાનો.*

❧ (હોઆ નામ સેતાએશને પઢ્યા પછી દીસના વખતમાં એ લાણે.)

અજ્ઞ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અપેમ વોહૂ ૧.

❧ નેમો^૧ આઝ્યોધહાંમ^૨ અસંધહાંમય,^૩ ષોધધનામય,^૪ ગઝોયઝોધતિનાંમય,^૫ મઝેથનનાંમય,^૬ અવો-ખરેનનાંમય,^૭ અપાંમય,^૮ જેમાંમય,^૯ ઉર્વરનાંમય,^{૧૦} અંધહાઝોસય^{૧૧} જેમો,^{૧૨} અવંધહેય^{૧૩} અખો,^{૧૪} વાતહેય^{૧૫} અપઝોનો,^{૧૬} સ્નાંમ,^{૧૭} માઝ્યો-ધહો,^{૧૮} હૂરો,^{૧૯} અનધનાંમ^{૨૦} રઝોયંધહાંમ^{૨૧} ખધાતનાંમ,^{૨૨} વીસ્પનાંમય^{૨૩} સ્પેન્તહે મધન્થેઉશ^{૨૪} દામનાંમ^{૨૫}, અપઝો-નાંમ^{૨૬} અપઝોનિનાંમય^{૨૭} અપહે^{૨૮} રથ્વાંમ,^{૨૯} અપેમ વોહૂ ૧.

❧ (એકેક વાર ચાર દિશા તરફ ફરીને પઢે.) ❧ અહ્યાધ રઝેશય; હઝંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજ્ઞદ; કેરફેહૂ મોજ્ઞદ.

નમાજ^૧ (હોજે) આઝે^૨ જગાઝોને,^૩ શેહરોને,^૪ ખેતરની જગા-ઝોને,^૫ રેહેવાનાં મકાનોને,^૬ પાણીના હલારાઝોને^૭ (અથવા પાણી પીવાની જગાઝોને^૮), †પાણીઝોને,^૯ જમીનોને,^{૧૦} ઓરવરોને,^{૧૧} આઝે^{૧૨} પૃથ્વીને,^{૧૩} તે^{૧૪} આસ્માનને,^{૧૫} પવિત્ર^{૧૬} પવનને,^{૧૭} સેતારાઝોને,^{૧૮} માહતાબને,^{૧૯} ખોરશેદને,^{૨૦} બેહદ^{૨૧} ખુદરતી^{૨૨} રોશનીઝોને,^{૨૩} સપેનામીનોની^{૨૪} તમામ^{૨૫} પેદાએશને^{૨૬} (તથા) અશોઈના^{૨૭} સરદારો^{૨૮} (જે) અશો નર^{૨૯} તથા અશો નારી^{૩૦} (એ બધાંઝોને નમાજ હોજે!)

માહ બોખ્તાર નીઆએશ.†

❧ (એ નીઆએશ જો બની શકે તો દરરોજ લાણવી; નહી તો દર મહીનામાં ચાંદરાત, પુનમ અને અમાસ—એ ત્રણ દાહાડા તો ખસુસ લાણવાને ફારસી રવાએતોમાં તાકીદ કીધેલી છે.)

*એ આખો નમસ્કાર ઈજ્જનેના પેહેલા હાના ૧૬ મા ફકરામાંથી લીધો છે. 'નિવએધયેમિ હુકારયેમિ' જોલોને બદલે ઈહાં 'નેમો' જોલ આવેલો છે.

†ઈઆને નહી, ઝરા ઇસાદિનાં પાણીઝોને.

‡એ નીઆએશને છેડે 'યસ્નેમ્ય'ની પછી 'દસ્ત અમેમ' નો જે ફકરો આવે છે તે સિવાએ, એ આખી નીઆએશ માહ યસ્તમાં આવે છે.

પ નામે યજ્ઞદાનં અહુરમજ્ઞદઃ યોદાએ અવજ્ઞની, ગારજે યોરેણ અવજ્ઞયાદઃ. માહ યોજ્જતાર માહ યજ્ઞદ યેરસાદઃ.* અજ્ઞ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ, અજ્ઞ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજ્ઞાન્ત દુજ્ઞવરશત, મેમ પ ગતી મનીદઃ, ઉશ્મ ગાફત, ઉશ્મ કદઃ, ઉશ્મ જસ્ત, ઉશ્મ ખૂન ખૂદ એસ્તેદઃ, અજ્ઞ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગતી મીનાઆંની, આએ અવાજ્જશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ.

(૧) (સર નમાવતાં નમાવતાં લણવું) નેમો^૧ અહુરાધ મજ્ઞદાધ^૨ નેમો અહુરાધ મજ્ઞદાધ, નેમો અહુરાધ મજ્ઞદાધ, નેમો^૩ અમેષએધજ્યો સ્પેન્તએધજ્યો,^૪ નેમો^૫ માઝ્યૌધ્રહાધ^૬ ગઝ્યૌચિથ્રાધ,^૭ નેમો^૮ પધતિ-દીતાધ,^૯ નેમો^{૧૦} પધતિ-દીતે;^{૧૧} નેમો અહુરાધ મજ્ઞદાધ, નેમો અમેષએધજ્યો, સ્પેન્તએધજ્યો, નેમો માઝ્યૌધ્રહાધ ગઝ્યૌચિથ્રાધ, નેમો પધતિ-દીતાધ, નેમો પધતિ-દીતે; નેમો અહુરાધ મજ્ઞદાધ, નેમો અમેષએધજ્યો સ્પેન્તએધજ્યો, નેમો માઝ્યૌધ્રહાધ ગઝ્યૌચિથ્રાધ, નેમો પધતિ-દીતાધ, નેમો પધતિ-દીતે.

(૧) (દાદાર) હોરમજ્ઞદને^૨ નમાજ^૧ (હોજે) ! અમશાસ્પંદોને^૩ નમાજ^૩ (હોજે) ! ગાએ—ગોસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર^૪ માહતાબને^૫ નમાજ^૫ (હોજે) ! (માહતાબના) દેખાએલા (અથવા પ્રકાશેલા) લાગને^૬ નમાજ^૬ (હોજે) ! (તથા) દેખાતા (અથવા પ્રકાશતા) લાગને^{૧૧} નમાજ^{૧૦} †(હોજે) !

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, માહતાબનો જે લાગ અંધારામાં છે, તથા જે લાગ પ્રકાશતો દેખાએછે એ બેહુને નમાજ હોજે !)

(૨) ક્ષનઓથ અહુરહે મજ્ઞદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધથ્યાવરશતાંમ હિત વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

* ઈઆને સ્ફાર્ધ (અથવા છુટકારો) આપનાર માહ ઈજ્ઞદ (મારી મદદે) પોહોંચો ! બખશેશ કરનાર, વેહોંચી આપનાર (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

† ન્યારે હુમો તારી તરફ નજર કરીએ ત્યારે વુંને નમાજ (હોજે), ન્યારે વું હુમારી તરફ નજર કરે ત્યારે વુંને નમાજ (હોજે) ! (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે). ન્યારે માહતાબ દેખાએછે ત્યારે તેને નમાજ હોજે, ન્યારે માહતાબ વિશે વિચાર કરવામાં આવેછે ત્યારે તેને નમાજ હોજે ! (પ્રોફેસર હારલે).

કવરને મજદયસ્નેા જરથુશતિશ વીદ્યેવો અહુર-ત્વએષા
(જે ગેહ હોય તે પટે.) કસસ્તયએચ. માઓંધહુહે ગએચિથ્રહે,
ગેઉશય અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશય પોઉર-સરેધયાઓ,* કન-
ઓથ્ર યસ્નાધય વહ્માધય કનઓથ્રાધય કસસ્તયએચ, યથા અહુ
વધસ્યો જઓતા કા મે ઋતે, અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હય કા
અષવ વીધ્યાઓ ઋઓતૂ. (૩) નેમો અહુરાધ મજદાધ, નેમો અમે-
પએમળ્યો સ્પેન્તએમળ્યો, નેમો માઓંધહુહા ગએચિથ્રાધ,
નેમો પધતિ-દીતાધ, નેમો પધતિ-દીતે.

(૪) કત્^{૧૨} માઓ^{૧૩} ઉક્ષેધતિ,^{૧૪} કત્^{૧૫} માઓ^{૧૬} નેરેકુસધતિ.^{૧૭}
પન્ય-દસ^{૧૮} માઓ^{૧૯} ઉક્ષેધતિ,^{૨૦} પન્ય-દસ^{૨૧} માઓ^{૨૨} નેરેકુસ-
ધતિ.^{૨૩} યાઓ^{૨૪} હુ^{૨૫} ઉક્ષ્યાંસ્તાતો,^{૨૬} તાઓ^{૨૭} નેરેકુસાંસ્તાતો,^{૨૮}
તાઓ^{૨૯} નેરેકુસાંસ્તાતો,^{૩૦} યાઓ^{૩૧} હુ^{૩૨} ઉક્ષ્યાંસ્તાતસ^{૩૩} ચિત્.^{૩૪}
કે^{૩૫} યા^{૩૬} માઓ^{૩૭} ઉક્ષેધતિ^{૩૮} નેરેકુસધતિ^{૩૯} †થવત્^{૪૦}

(૪) માહતાળ^{૧૩} કેટલા^{૧૨} (દાહાડા) વધેછે?^{૧૪} માહતાળ^{૧૬} કેટલા^{૧૫}
(દાહાડા) ઘટેછે?^{૧૭} જવાબ:—પંદર^{૧૮} (દાહાડા) માહતાળ^{૧૯} વધેછે,^{૨૦}
પંદર^{૨૧} (દાહાડા) માહતાળ^{૨૨} ઘટેછે.^{૨૩} તે (માહતાળ)ના^{૨૪} જેટલા^{૨૫}
(દાહાડા) વધારાના^{૨૬} તેટલાજ^{૨૭} (દાહાડા) ઘટાડાના^{૨૮} (છે); (તથા)
જેટલા^{૨૯} (દાહાડા) તેના^{૩૦} ઘટાડાના^{૩૧} તેટલાજ^{૩૨} (દાહાડા) વધારાના^{૩૩}
(છે), ઇત્યાદિ^{૩૪} (ઈચ્છાને અં પ્રમાણે ચાલ્યા કરેછે.)[†]

(દાદાર હોરમજદને કેહેછે):—તારા ‘સિવાએ^{૪૦} (બીજે) કોણ^{૩૫} (છે)
જેનાથી^{૩૬} માહતાળ^{૩૭} વધેછે^{૩૮} (તથા) ઘટેછે?^{૩૯} (જવાબ:—કોઈ નહીં.)

(૫) માઓંધહુએમ^૧ ગએચિથ્રેમ^૨ અષવનેમ^૩ અષહુ^૪ રતૂમ^૫
યજમધદ.^૬ તત્^૭ માઓંધહુએમ^૮ પધતિ-વએનેમ,^૯ તત્^{૧૦} માઓંધ-
હુએમ^{૧૧} પધતિ-વીસેમ,^{૧૨} રઓફનેમ^{૧૩} માઓંધહુએમ^{૧૪} અધવિ-વએ-

* ઈચ્છાને ગાએ-ગોસ્પંદનું તોખમ રાખનાર માહતાળની, તથા એખલા
પેદા કાંધેલા ગોધાની (ઈચ્છાને ગાવ્યોદાદની), તથા પુષ્કળ જાતના ગોધાની
ચારાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ આરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો.)

† એજ વાક્ય ઇજરનેના ૪૪ મા હાના ૩ જ ફકરામાં ખી આવે છે.

‡ અંટલ જેટલા દાહાડા માહતાળ વધેછે તેટલાજ દાહાડા તે ઘટેછે.

§ અસલ અર્થ ‘તારાથી, તારા કરતાં.’

નેમ,^{૧૫} રઓક્ષનેમ^{૧૬} માઓધ્રહુમ^{૧૭} અધવિ-વીસેમ,^{૧૮} હિશ્તેન્તિ^{૧૯}
અમેષાઓ રપેન્ત^{૨૦} ખરેનો^{૨૧} દારયેધન્તિ,^{૨૨} હિશ્તેન્તિ^{૨૩} અમેષાઓ
રપેન્ત^{૨૪} ખરેનો^{૨૫} બક્ષેન્તિ,^{૨૬} જ્ઞમ^{૨૭} પધતિ^{૨૮} અહુરધાતામ.^{૨૯}

(૫) ગાએ-ગોસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર^૨ માહતાખ^૧ (જે) અશો^૩
(તથા) અશોધનો^૪ સરદાર^૫ (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^૬ (જ્યારે) (તે)
*અંધારીના^૭ આંદને^૮ હું જોઉં છું,^૯ (તથા) (તે) અંધારીના^{૧૦} આંદને^{૧૧} કબૂલ
કરું છું,^{૧૨} (જ્યારે) (તે) રોશન^{૧૩} આંદને^{૧૪} હું જોઉં છું,^{૧૫} (તથા) (તે)
રોશન^{૧૬} આંદને^{૧૭} કબૂલ કરું છું,^{૧૮} (ત્યારે) અમશાસ્પંદો^{૨૦} ઉભા રેહે છે,^{૧૯}
(અને) (તેનાં) ખોરેહને^{૨૧} ટકાવી રાખે છે,^{૨૨} અમશાસ્પંદો^{૨૪} ઉભા
રેહે છે^{૨૩} (અને) હોરમજદની પેદા કીધેલી^{૨૬} જમીન^{૨૭} ઉપર^{૨૮} (તેનાં)
ખોરેહને^{૨૫} †પાંથરી નાખે છે.^{૨૬}

(૬) આઅત્ત યત^૧ માઓધ્રહુહે^૨ રઓક્ષનિ^૩ તાપયેધતિ,^૪
મિશતિ^૫ ઉર્વરનામ^૬ જઘરિ-ગઓનનામ^૭ જરમએમ^૮ પધતિ^૯
જેમાધ^{૧૦} ઉશુક્ષયેધતિ.^{૧૧} અન્તરે-માઓધ્રહુઓસય,^{૧૨} પેરેનો-
માઓધ્રહુઓસય,^{૧૩} વીપપ્તથાઓસય.^{૧૪} અન્તરે-માઓધ્રહુમ^{૧૫}
અપવનેમ^{૧૬} અપહે^{૧૭} રતૂમ^{૧૮} યજમધદે;^{૧૯} પેરેનો-માઓધ્રહુમ^{૨૦}
અપવનેમ^{૨૧} અપહે^{૨૨} રતૂમ^{૨૩} યજમધદે;^{૨૪} વીપપ્તથેમ^{૨૫} અપ-
વનેમ^{૨૬} અપહે^{૨૭} રતૂમ^{૨૮} યજમધદે.^{૨૯}

(૬) જ્યારે^૧ માહતાખની^૨ રોશની^૩ પ્રકાશે છે^૪ (ત્યારે), લીલા રંગનાં^૫
ઝાડોનાં પીલાં જમીન^૭ ઉપર^૮ દવની મારફતે^૯ ફુટે છે.^{૧૧} અમાસની
પછીના દાહાડાઓને^{૧૨} તથા રાત(નાં અંધારા)ને નાચુદ કરનાર^{૧૪} †પુનમની
પછીના દાહાડાઓને^{૧૩} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૬} અમાસનો આંદ^{૧૫} (જે)

* કદાચ એ ‘તવ’ બોલ “તેમંદ્રહુહન્તેમ” બોલ, જેનો અર્થ ‘અંધારાને
લગતું’ કરીને થાય છે, તેનો અપભ્રંશ હોય; વળી તવ=સંસ્કૃત તદ્=એટલામાટે,
અં પ્રમાણે. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેએ તવ બોલનો અર્થ કીધો નથી.

† એના આકાસા બાબે જુઓ ખારશદ નીઆએશ, સફે ૩૪ મો.

‡ પુનમના આંદને ‘વીપપ્તથ’ ઇચ્છાને રાતનાં અંધારાને નાચુદ કરનાર
હોલો છે, તેનું કારણ એ કે, પુનમને દાહાડે આખી રાત મુદલ અંધારે હોતું નથી;
વળી ‘વીપપ્તથ’ બોલ નીચે મુજબ બીજી રીતે બી સમજવી શકાય છે:—વી=
દ્વિ, દ્વ=બે; હપ્તથ=અથવાડાઓને લગતું; વીપપ્તથ=વીપપ્તથ=એ અથવાડાઓને લગતું,
ઈચ્છાને પપ્પવાડાઓનું. માહતાખના ઘટવાના દાહાડા (દારમેસ્તેતે).

અશો^{૧૬} (તથા) અશોધનો^{૧૭} સરદાર^{૧૮} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૯}
પુનમનો ચાંદ^{૨૦} (જે) અશો^{૨૧} (તથા) અશોધનો^{૨૨} સરદાર^{૨૩} (તેને) હમો
વખાણીએ છિયે.^{૨૪} રાત (નાં અંધારા)ને નાજુદ કરનાર^{૨૫} (પુનમનો ચાંદ)
(જે) અશો^{૨૬} (તથા) અશોધનો^{૨૭} સરદાર^{૨૮} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૯}

(૭) યજ્ઞધ^૧ માઓંધહેમ^૨ ગઓચિથ્રેમ,^૩ બધેમ,^૪ રએવન્તેમ,^૫
ખરેનંધઉહન્તેમ,^૬ અકૂનંધઉહન્તેમ^૭ તકૂનંધઉહન્તેમ,^૮ વરેચંધઉહ-
ન્તેમ,^૯ ક્ષતાવન્તેમ^{૧૦} ઇશતિવન્તેમ,^{૧૧} યઓક્ષતિવંતેમ,^{૧૨} સઓક-
વન્તેમ,^{૧૩} જઘરિમ્યાવન્તેમ^{૧૪} વોહવાવન્તેમ,^{૧૫} બધેમ^{૧૬} બએપજેમ.^{૧૭}

(૭) ગાએ-ગોસ્પંદોનું તોખમ રાખનાર^૩ માહ ઇજ્ઞદ,^૬ (જે)
અખશેશ કરનાર^૪ (અથવા નસીગ આપનાર^૪), ચળકાટવાળો,^૫ ખોરેહવાળો,^૬
* પાણીવાળો,^૭ ગરમીવાળો,^૮ † રોશનીવાળો,^૯ મદદ કરનાર,^{૧૦} સંપત્તિ
બખશનાર,^{૧૧} કૌવત ધરાવનાર,^{૧૨} ક્ષાએદો કરનાર,^{૧૩} લીલોતરી આપનાર,^{૧૪}
સારી ચીજો (અથવા આખાદી) આપનાર^{૧૫} (તથા) તંદરોસ્તી આપનાર^{૧૬}
‡ બધ (તે) ને^{૧૭} હું વખાણું.^૧

(૮) આહે^૧ રય^૨ ખરેનંધહય,^૩ તેમ^૪ યજ્ઞધ^૫ સુરન્વત^૬
યસ્ન^૭ માઓંધહેમ^૮ ગઓચિથ્રેમ.^૯ જઓધ્રાખ્યો^{૧૦} માઓંધહેમ^{૧૧}
ગઓચિથ્રેમ^{૧૨} અપવન્તેમ^{૧૩} અપહે^{૧૪} રતૂમ^{૧૫} યજ્ઞમઠદ.^{૧૬}

(૮) તેના^૧ તેજ^૨ તથા પ્રતાપને લીધે,^૩ તે^૪ ગાએ-ગોસ્પંદોનું
તોખમ રાખનાર^૫ માહ ઇજ્ઞદને,^૬ સંભળાએ તેવી^૭ (અથવા પ્રખ્યાત)
ઇજ્ઞશનેવટે^૮ હું ઇજ્ઞું.^૯ ગાએ-ગોસ્પંદનું તોખમ રાખનાર^{૧૦} અશો^{૧૧} માહતાખ,^{૧૨}
(જે) અશોધનો^{૧૩} સરદાર (તે) ને^{૧૪} ક્રિયાની ભેગોથી^{૧૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૬}

હુઓમયો ગય બરેસ્મન, હિજવો-દંધહુંધહ, માંધચ, વચચ
બ્યઓશ્નચ, જઓધ્રાખ્યસ્ય અર્પુખ્યએઘ્યસ્ય વાધજિખ્યો.

યેંધહે હતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પઠતિ વંધહે,

મજ્ઞદાએ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમઠદ.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્ઞદ ખોદાએ અવજૂનીએ

* અથવા પાણીનાં વાદળાં લાવનાર, વાદળાં ઉત્પન્ન કરનાર.

† જ્ઞાન બખશનારો (દારમેસ્તેતે) : (હમેશાં) ફરતો (હારતે).

‡ ‘ બધ ’ (સંસ્કૃત મગ) નો અર્થ ‘ દૈશ્વરી શક્તિ ’ થાયછે.

મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હુમા સર્દગાંન, હુમખાયસ્તે વેહાંન,
ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી
રસાનદ *અએદૂન બાદ (પ્રગટ પહે.) યથા અહૂ વધર્યો ૨.

(૯) યસ્તેમય વહોમય અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ,
માઓધહુહે ગઓચિથહે, ગેઉશય અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશય
પોઉર-સરેધયાઓ. અપેમ વોહૂ ૩.

(૧૦) †દસ્ત^૧ અમેમ^૨ વેરેથ્રમેમય,^૩ દસ્ત^૪ ગેઉશ^૫ ખાથ્રો-
નહીમ,^૬ દસ્ત^૭ નરાંમ^૮ પોઉરતાતેમ,^૯ સ્તાહીનાંમ^{૧૦} વ્યાખન-
નાંમ,^{૧૧} વનતાંમ^{૧૨} અવનેમ્નાંમ^{૧૩} હુથ્ર-વનતાંમ^{૧૪} હુમેરેથે,^{૧૫}
હુથ્રવનતાંમ^{૧૬} દુશ-મધન્યુશ,^{૧૭} સ્તેરપતાંમ^{૧૮} ચિથ્ર^{૧૯} -અવંધહાંમ.^{૨૦}

(૧૧) યજત^{૨૧} પોઉર-ખરેનંધહુ,^{૨૨} યજત^{૨૩} પોઉર-ખએષજ,^{૨૪}
ચિથ્ર^{૨૫} વો^{૨૬} બુયારેશ^{૨૭} મસાંનાઓ,^{૨૮} ચિથ્ર^{૨૯} વો^{૩૦} જવનો-
સવો^{૩૧} ચિથ્રેમ^{૩૨} બોધત^{૩૩} યૂજેમચિત^{૩૪} ખરેનો,^{૩૫} યજેમ્માઇ^{૩૬}
આપો^{૩૭} †દાયત.^{૩૮} અપેમ વોહૂ ૧. અહ્માઇ રએશય;
હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેહુ મોજદ.

(૧૦-૧૧) અએ પુર ખોરેહવાળા^{૧૨} ઈજહો!^{૧૧} અએ પુર તંદરોસ્તી
આપનારા^{૧૪} ઈજહો!^{૧૩} (તમો) (મને) હિમ્મત,^૨ તથા ફતેહ^૩ આપો,^૧
ગાએ દોરની^૫ જીઆદતી^૬ †આપો;^૪ મજબૂટ,^{૧૦} અનજીમનમાં બેસનારા,^{૧૧}
(ખરાબ પેદાએશને) મારનારા,^{૧૨} નહી માર ખાએ તેવા,^{૧૩} હરીફોને^{૧૫}
એકદમ મારનારા,^{૧૪} દુશ્મનોને^{૧૭} એકદમ મારનારા,^{૧૬} હમેશાં ખુશી આપ-
નારા,^{૧૮} (તથા) જાહેર રીતે^{૧૯} મદદ કરનારા^{૨૦} માણસોનું^{૨૧} †દોળું^{૨૨} (મને)
આપો.^{૨૩} તમારેથી^{૨૪} મહોટાઈ^{૨૫} જાહેર^{૨૬} થજો!^{૨૭} ક્રિયાના ફાએદા^{૨૮} (અથવા
અંદગી કીધાથી હાસેલ થતા ફાએદા^{૨૯}) તમારેથી^{૩૦} જાહેર^{૩૧} થજો!^{૩૨} (અએ

* એના તરજુમાને માટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૬ મો.

† †દસ્ત અમેમના આખા ફકરાંન (૧૦-૧૧) ટાક્ટર ગેહડનર કવીતા રૂપી ૧૪
લીટીનો લેછે. દરેક લીટી અલ્પવિરામ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી
થાએછે. એનો ધણીખરો આખો ભાગ વીશ્વારૂપ યસ્તના ૬-૮ મા ફકરામાંથી આવેછે.

‡ ગાએ દોર તથા ગુજરાણું સુખ આપો (પેહેલવી); ગાએ દોરની લખકાદાર
ખુબસુરતી આપો (હારલે); જોશ્ત તથા સુખની રોટલી આપો (દારમેસ્તેતે).

§ એની મતલબ પુષ્કળ દીકરા અથવા બાહાદુર છોકરા. એની મુકામેલ જુઓ
આતશ નીઆએશ, ફકરો ૫ મો.

ધજ્જો !) *પાણીઓને^{૩૦} ઈજનારનેમાટે^{૩૧} (ઈઆને પાણીની ખુબી સમજનારનેમાટે) બહેર રીતે^{૩૨} (અને) ખચીત^{૩૩} તમો^{૩૪} ખોરેહ^{૩૫} આપો.^{૩૬}

રોજ નેડૂ નાંમ, રોજ પાડૂ નાંમ, રોજ મુખારડૂ (ફલાંન), માહે મુખારડૂ (ફલાંન) ગાહે (ફલાંન) નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાન. ફનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, નેમો અહુરાઈ મજદાઈ, નેમો અમેષયેઘઓ, સ્યેન્તએઘઓ, નેમો માઓંધહાઈ ગઓચિથાઈ, નેમો પઘતિ-દીતાઈ, નેમો પઘતિ-દીતે; અપેમ વોહૂ ૧.

ગારજે ખોરેહ અવજતયાદ માહુ યોખતાર માહુ યજદ ઘેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન ઘેહ માજદયસ્નાંન આગહી રવાઈ ગોઆફરંગાંની બાદ હફતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અપેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્રિ સૂર અનાહિતે. અપઓને અપેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદદાતે અપઓને અપેમ વોહૂ ૧. માઓંધહેમ ગઓચિથેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે. અપેમ વોહૂ ૧. માહુ યોખતાર માહુ યજદ ઘેરસાદ. અપેમ વોહૂ ૧.

અરુદ્રી સૂર નીઆએશ.

 (એ નીઆએશ જે બની શકે તો દરરોજ ભણવી; નહી તો, દર મહીનામાં અસફનદારમદ, આવાં, દીન, અશીશવંધ અને ગારેસ્પંદ—એ પાંચ દાહાડા ભણવાને તાકીદ કીધેલી છે.)

(૧) ફનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ; અપેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ યોદાએ અવજૂની, ગારજે ખોરેહ અવજતયાદ; આવાં અરુદ્રી સૂર બાંનુ ઘેરસાદ.†

અજ હુમા ગુનાહ પતેત પયેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન દુશમત દુજ્જૂત દુજવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, હેમ ગોકૂત,

* ‘ આપો ’ બોલને બીજી બહુવચનમાં લીધાને બદલે, જે આડમી બહુવચનમાં લઈએ તો, એ વાક્યનો અર્થ નીચે મુજબ થઈ શકે:—અએ પાણીઓ ! ઈજનારનેમાટે બહેર રીતે (અને) ખચીત તમો ખોરેહ આપો.

† ઈઆને અરુદ્રીસૂર બાનું (મારી મદદે) પોહોંગો !

ઉદ્ભવ કર્તૃ, ઉદ્ભવ જસ્ત, ઉદ્ભવ બૂન બૂદ્ધ એસ્તેદ્. અજ્ઞ આંન
ગુનાહ મનશની ગવશની, કુનશની તની રવાની ગતી મીનોઆંની,
ઓએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ.
દ્વનઓથ્ર અહુરહે મજ્ઞદાઓ, તરોમદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ;
હુમથ્યાવરશતાંમ હિત વસ્ના ફેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ;
અષેમ વોહૂ ૩. કવરાને મજ્ઞદયસ્નો જરથુશાલશ વીદઓવો
અહુર-હકઓષો (જો ગેહ હોએ તે પદે) કસસ્તયએચ.

અપાંમ વંધ્રઉહીનાંમ મજ્ઞદધાતનાંમ, અરેદુયાઓ આપો
અનાહિતયાઓ અપઓન્યાઓ, વીરપનાંમચ અપાંમ મજ્ઞદ-
ધાતનાંમ, વીરપનાંમચ ઉર્વરનાંમ *મજ્ઞદધાતનાંમ, દ્વનઓથ્ર
યસ્નામચ વહ્મામચ દ્વનઓથ્રામચ કસસ્તયએચ, યથા અહૂ
વધસ્યો જઓતા કા મે ઋતે, અથા રતુશ અષાતચિત હુચ કા
અપવ વીધ્યાઓ ઋઓત. યથા અહૂ વધસ્યો ૧૦.

(૨) ઋઓત^૧ અહુરો મજ્ઞદાઓ^૨ સ્પિતમામ^૩ જરથુશામ,^૪
યજ્ઞએપ^૫ મે^૬ હીમ, સ્પિતમ^૭ જરથુશલ,^૮ યાંમ^૯ અરેદ્રીમ
સૂરાંમ^{૧૦} અનાહિતામ^{૧૧} †પેરેથુ-ક્રાકાંમ^{૧૨} અએપજયાંમ,^{૧૩}
વીદઓવાંમ^{૧૪} અહુરો-હકઓવાંમ^{૧૫}, યેસન્યાંમ^{૧૬} અંધઉહે^{૧૭}
અસ્તવધતે,^{૧૮} વહુમ્યાંમ^{૧૯} અંધઉહે^{૨૦} અસ્તવધતે.^{૨૧} આધૂ-
ક્રાધનાંમ^{૨૨} અપઓનીમ,^{૨૩} વાંધવો-ક્રાધનાંમ^{૨૪} અપઓનીમ^{૨૫}
ગઓથો-ક્રાધનાંમ^{૨૬} અપઓનીમ,^{૨૭} પઓતો-ક્રાધનાંમ^{૨૮} અપ-
ઓનીમ,^{૨૯} દંધહુ-ક્રાધનાંમ^{૩૦} †અપઓનીમ.^{૩૧}

(૨) (દાદાર) હોરમજ્ઞદે^૨ †સપેતમાન^૩ જરતોશતને^૪ કથું^૫ કે, અએ

* ઈઆને હોરમજ્ઞદના પેદા ક્રીધેલાં ભલાં પાણીઓની, નિર્મલ (તથા) અશો
અરુદ્રીસૂરનાં પાણીની, (તથા) હોરમજ્ઞદનાં પેદા ક્રીધેલાં તમામ પાણીઓની,
(તથા) હોરમજ્ઞદનાં પેદા ક્રીધેલાં તમામ ઓરવરોની આરાધના કરવાને, ઈત્યાદિ
(જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો).

† ઠાકટર ગેહડનર પેરેથુ-ક્રાકાંમથી તે એ ફકરાને છેડે—(અપઓનીમ)
સુધી કવીતા રૂપી ૬ લીટી લેહે; દરેક લીટી અસ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા
પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએ છે.

‡ ‘સ્પિતમ’ એ પેગમ્બર જરતોશ્તની ૬ મી પેટ્ટીના નામાંકિત વડવાનું
નામ હતું. એ ઉપરથી અશો જરતોશ્તને સ્પિતમના ખાનદાનનો અથવા સપેતમાન
જરતોશ્ત એવે નામે ઓળખેલો છે. એ બાબે પુરતા ખાલાસામંદિ જુઓ યોડ
ખરશેદજી રસતમજી કામાજનું બનાવેલું જરતોશ્તનામું, બાબ ૨ નં.

સપેતમાન^૧ જરતોશ્ત^૨ મારી^૩ અર્ધીસૂર^૪ (નામની નદી) જે^૫ નિર્મલ,^૬ બોહોળી વેહેતી,^૭ તંદરોસ્તી આપનારી,^૮ *દેવથી જુદી,^૯ હોરમજદના તરીકા મુજબ †આલનાર,^{૧૦} હાડમંદ^{૧૧} દુનિયાનાં લોકોનેમાટે^{૧૨} ઈજવા લાએક,^{૧૩} હાડમંદ^{૧૪} દુનિયાનાં લોકોનેમાટે^{૧૫} આરાધનાને લાએક,^{૧૬} હંદગી (અથવા આલાકી)ને વધારનારી^{૧૭} અશો,^{૧૮} ટોળાંને ‡વધારનારી^{૧૯} અશો,^{૨૦} દુનિયાને આબાદ § કરનારી^{૨૧} અશો,^{૨૨} માલ મિલકતને વધારનારી^{૨૩} અશો^{૨૪} (તથા) દેશોને આબાદ કરનારી^{૨૫} અશો^{૨૬} (એવી સિક્તવાળી જે અર્ધીસૂર) તેને^{૨૭} તું વખાણુ.^{૨૮}

ખોલાસો:—(અર્ધીસૂર એ કદામ ધરિની મુલુકોના ચોકસ લાગમાંથી વેહેતી નદીનું નામ છે. એ નદી તે વખતમાં જણાએલી સઘળી નદીઓ કરતાં ઘણીજ લાંબી તથા પોહોળી હતી. એને ‘આમુ’ અથવા ‘ઓકસસ’ નદી સાથે સરખાવામાં આવી છે. હાલની ઓકસસ નદીનું મૂળ પામીરના પાહાડોમાં છે; અર્ધીસૂરનું મૂળ હુકદશ્ય નામનો પાહાડ કહેલો છે.

“એ નદીની વખાણુ આખા ધરિનમાં ઘણા જુના વખતથી થતી એટ-લુંજ નહી, પણ યુરોપનાં ચોકસ ભાગોમાં તથા ખીજે ઘણે ડંકાણે ફેલાવો પામી હતી. અને પાછલા વખતમાં એ નદીને તથા તે ઉપરના મવકોલ ફરેશાને ‘અનાહિતા’ ને નામે સઘળાઓ ઓળખતા હતા. પણ વંદી-દાદની ૭ મી પરગરદમાં જણાવ્યા પ્રમાણે એનું અસલ નામ ‘અર્ધી’ છે. એ નદીનું થોડું ઘણું ખયાન જે પેહેલવી પુસ્તકોમાં ખી જોવામાં આવે છે તે, ઘણું ખરૂં અર્ધીસૂર (અથવા આવાં) યશ્ત ઉપરથીજ લીધેલું છે. દાદેસ્તાને દીની નામની પેહેલવી કેતાબમાં લખવા પ્રમાણે, એ અર્ધીસૂર નદી જે ડંકાણે ‘હવંસ્પ-તોખ્મી’ નામનું દરખ્ત આવેલું છે, તથા જ્યાંહાં સઘળી જાતનાં અને દવા દારૂનાં તરેહવાર ઝાડો આવેલાં છે, તે ડંકાણે રહીને ઉપલાં સઘલાં ઝાડોનાં મૂળ તથા નીચે પડેલી ડાલી ઇત્યાદિ સાથે આમેજ થઈને, તેનું પાણી ખીજી સઘળી જગાએ પોંહોંચે છે. તેને લીધેજ એ નદીનું પાણી નીરોગી તથા તંદરોસ્તી બખશનારૂં, અને ખીજાં સઘળાં પાણીઓથી ચહડતું ગણવામાં હઆવ્યું છે.” હાલમાં

* ઇઆને ગલીથી તથા રોગને ફર કરનારી (જુઓ ૧૫-૧૬ મા સફાની નોટ).

† ઇઆને દુનિયાને પવિત્ર રાખવાની ખોદાની જે મુરાદ છે તે બરલાવનારી.

‡ ગાએ ટોરનાં ટોળાંને વધારનારી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે તથા હારલે).

§ મેઢાંનાં ટોળાંને વધારનારી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

§ એરવદ ટે૦ દી૦ અંકલેશ્વરીઆવાળી અર્ધીસૂર યશ્ત બા માએની.

આપણા લોકો સાધારણ રીતે સઘળી નદીઓને તથા દરિયાનાં પાણીને 'અર્ધીસૂર' અથવા 'આવાં અર્ધીસૂર'ને નામે ઓળખેછે.)

(૩) યા^૧ વીરૂપનાંમ^૨ અરૂનાંમ^૩ ક્ષુદ્રાઓ^૪ યઓજ્ઞ-દધાધતિ.^૫ યા^૬ વીરૂપનાંમ^૭ હાધરિપિનાંમ^૮ જંથાધ^૯ ગરેવાંન^{૧૦} યઓજ્ઞદધાધતિ.^{૧૧} યા^{૧૨} વીરૂપાઓ^{૧૩} હાધરિપીશ^{૧૪} હુજનમિતો^{૧૫} દધાધતિ^{૧૬} યા^{૧૭} વીરૂપનાંમ^{૧૮} હાધરિપિનાંમ^{૧૯} દાધતીમ^{૨૦} રથવીમ^{૨૧} પએમ^{૨૨} અવ-અરધતિ.^{૨૩}

(૩) જે^૧ (અર્ધીસૂર) સઘળા^૨ મરદોની^૩ મનીને^૪ સ્વચ્છ કરેછે;^૫ જે^૬ (અર્ધીસૂર) તમામ^૭ જનનારી માતાઓનાં^૮ જન્મ આપવાનેમાટેનાં^૯ ગર્ભસ્થાનને^{૧૦} પવિત્ર કરેછે;^{૧૧} જે^{૧૨} (અર્ધીસૂર) તમામ^{૧૩} જનનારીઓને^{૧૪} સેહેલાઈથી જન્મ આપવાનું^{૧૫} અખશેછે;^{૧૬} (તથા) જે^{૧૭} (અર્ધીસૂર) તમામ^{૧૮} જનનારીઓને^{૧૯} લાએક^{૨૦} (તથા) વખતસરનું^{૨૧} દુધ^{૨૨} આપેછે.^{૨૩}

ખોલાસો:—(એ ફકરામાં અર્ધીસૂરનાં પાણીની કેટલીએક ખુળીઓ જણાવી છે. એની મૂળ મતલબ એ કે, એ નદીનાં પાણીમાં લોહીને સાફ કરવાનો, 'તાનીક' (Tonic) તરીકે બદનને કૌવત આપવાનો તથા ખાધેલા ખોરાકને સેહેલાઈથી હજમ કરી નાખવાનો ગુણ હોતો. મજબૂત તંદરોસ્તી મેળવવાનેમાટે હજમીઅત તથા નિર્મળ પાણી અને સ્વચ્છ હવાની અતિશય જરૂર છે.)

(૪) મસિતાંમ^૧ દૂરાત^૨ ક્ષત્રૂતાંમ^૩; યા^૪ અસ્તિ^૫ અવ-વધતિ^૬ મસો,^૭ યથ^૮ વીરૂપાઓ^૯ ઇમાઓ^{૧૦} આપો,^{૧૧} યાઓ^{૧૨} જેમા^{૧૩} પધતિ^{૧૪} ક્રતચન્તિ,^{૧૫} યા^{૧૬} અમવધતિ^{૧૭} ક્રતચધતિ,^{૧૮} હુકધસ્યાત^{૧૯} હચ^{૨૦} અરેજંધ્રહત,^{૨૧} અવિ^{૨૨} જરયો^{૨૩} વોઉડ્-કપમ.^{૨૪}

(૪) દૂર (નાં દેશો) સુધી^૨ પ્રખ્યાત^૩ (તથા) મ્હોટી (અર્ધીસૂર)ને^૪ (હું વખાણુંછું), જે^૫ (એખલીજ) (આએ) જમીન^{૧૩} ઉપર^{૧૪} જે^{૧૫} તમામ^{૧૬} નદીઓ^{૧૭} વેહેછે^{૧૮} તેઓના જેટલી^{૧૯} મ્હોટી^{૨૦} છે.^{૨૧} જે^{૨૨} મ્હોટી^{૨૩} (નદી) *હુકધસ્ય^{૨૪} (નામના) પાહાડ^{૨૫} માંથી^{૨૬} (નીકળીને), †વોઉડ્-કપ^{૨૭} (નામના) દરિયા^{૨૮} તરફ^{૨૯} વેહેછે.^{૩૦}

* મેહેર યશ્તના ૨૩ મા ફરદામાં એ પાહાડને અલબુર્જની સહથી ઉંચા ટોચ કેલી છે. પામીરના પાહાડોનો એક ભાગ ધારવામાં આવે છે.

† 'વોઉડ્-કપ' જેનો અસલ અર્થ 'પોહોળા કિનારાવાળો' (દરિયા) યાએછે, તે ઇરાનની દક્ષિણ દિશાએ આવેલા દરિયાને કહેતા હતા. પહેલવીમાં એને 'ફરાખન્ત' ને નામે ઓળખેછે. એ દરિયાને હાલના 'Caspian Sea' સાથે સરખાવવામાં આવ્યા છે. એ બાળે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગમાં.

(૫) યઓજ્ઞેન્તિ^૧ વીરપે^૨ કરનો^૩ જરયા^૪ વોઉર-કપયા^૫
આ^૬ વીરપો^૭ મધ્યે^૮ યઓજ્ઞતિ.^૯ યત હીશ અવિ^{૧૦} ક્રત-
યધતિ^{૧૧} યત હીશ અવિ^{૧૨} ક્રજગરધતિ.^{૧૩} અરેદ્વી સૂર^{૧૪}
અનાહિત.^{૧૫} યેધહે^{૧૬} હજંધરેમ^{૧૭} વધસ્યનાંમ,^{૧૮} હજંધરેમ^{૧૯}
અપધજ્ઞરનાંમ.^{૨૦} કસચિત્ય^{૨૧} અએષાંમ^{૨૨} વધસ્યનાંમ,^{૨૩}
કસચિત્ય^{૨૪} અએષાંમ^{૨૫} અપધજ્ઞરનાંમ,^{૨૬} ચથવરેસતેમ^{૨૭}
અયરે-ખરનાંમ^{૨૮} હવસ્પાધ^{૨૯} નધરે^{૩૦} ખરેન્નાધ.^{૩૧}

(૫) (એ નદીઓના) તમામ^૨ *કીનારા^૩ વોઉર-કપ^૫ દરિયા^૪ સાથે^૬
જોડઈ જાએછે,^૧ (તથા) (તે) દરેક^૭ (નદી) (તે દરિયાના) મધ્ય ભાગ
સાથે^૮ જોડઈ જાએછે.^૯ જે જે ભાગો તરફ^{૧૨} નિર્મલ^{૧૫} અર્દ્રીસૂર^{૧૪}
(નદી) વેહેછે^{૧૩} તે ભાગોને^{૧૦} તે આબાદ કરેછે.^{૧૧} જેની^{૧૬} નદીઓમાંની^{૧૮}
હજાર^{૧૭} (નદી) (તથા) નાળાંઓમાંનાં^{૨૦} હજાર^{૧૯} (નાળાં) (છે).
તે^{૨૨} નદીઓમાંની^{૨૩} કોઈખી^{૨૧} (નદી), (અથવા) તે^{૨૫} નાળાંઓમાંનું^{૨૬}
કોઈખી^{૨૪} (નાળું) (પસાર કરવાસાર), એક તેજ ઘોડાવાળા^{૨૯} સવારી
કરનાર^{૩૦} મરદને^{૩૧} આઢીસ^{૨૭} દાહાડાની સવારી^{૨૮} (જોઈએ).

(૬) અંધહાઓસય^૧ મે^૨ અએવંધહાઓ^૩ આપો^૪ અપ-
ધજ્ઞરો^૫ વીજસાધતિ,^૬ વીરપાધશ^૭ અવિ^૮ કરૂવાંન^૯ યાધશ^{૧૦}
હસ.^{૧૧} અંધહાઓસય^{૧૨} મે^{૧૩} અએવંધહાઓ^{૧૪} આપો^{૧૫}
હમથ^{૧૬} અવ-ખરધતિ^{૧૭} હાંમિનેમય^{૧૮} જયનેમય.^{૧૯} હા^{૨૦} મે^{૨૧}
આપો^{૨૨} યઓજ્ઞદધાધતિ,^{૨૩} હા^{૨૪} અરૂનાંમ^{૨૫} કુદ્રાઓ,^{૨૬} હા^{૨૭}
ક્ષત્રિનાંમ^{૨૮} ગરેવાંન,^{૨૯} હા^{૩૦} ક્ષત્રિનાંમ^{૩૧} પએમ.^{૩૨}

(૬) (દાદાર હોરમજદ કહેછે) :—આએ^૧ મારી^૨ એક^૩ નદીનું^૪
(એક એક) નાળું,^૫ તમામ^૬ હકુતે^{૧૧} કિશ્વર^૮ (જમીન) તરફ^૯ ચોમેર
પોહોચેછે,^{૧૦} આએ^{૧૨} મારી^{૧૩} એક^{૧૪} નદીનું^{૧૫} (પાણી), ઉનાળામાં^{૧૮} તેમજ
શિયાળામાં^{૧૯} એક સરખી રીતે^{૨૦} પુરું પડેછે.^{૨૧} તે^{૨૨} (ઇઆને અર્દ્રી-
સૂર) મારાં^{૨૩} પાણીઓને^{૨૪} (અથવા નદીઓને^{૨૫}), મરદોની^{૨૬} મનીને,^{૨૭}
ખાનુંઓનાં^{૨૮} ગર્ભસ્થાનને^{૨૯} (તથા) માતાઓનાં^{૩૦} દુધને^{૩૧} પવિત્ર કરેછે.^{૩૨}

 (ઇહાંથી ' આ હાતાંમ ' નો હા શરૂ થાયછે. જે કોઈ શખ્સ
' આ હાતાંમય ' ના હા વગર અર્દ્રીસૂર નીઆએશ પઢવા માંગે તો, ઇહાંથી
તે (ફેરપાતેમમ) સફા ૬૯મો, લીટી ૧૮ મી સુધીનો ભાગ મુકી દેવો.)

* (એ નદીઓનાં) તમામ મુખ (પ્રોફેસર હારલે).

† ' હકુતે કિશ્વર ' ખોલના ખોલાસા બાબે જુઓ ૩૫ મા સફાની નોટ.

(૬) આ *હાતાંમચ,^૧ અંધહુપાંમચ^૨ જાતનાંમચ^૩ અજ-
તનાંમચ,^૪ અપઓનાંમ^૫ ધધ^૬ જસેન્તુ^૭ ક્વપયો,^૮ યોધ^૯ હીશ^{૧૦}
અવરરે^{૧૧} પધત્યાપેમ,^{૧૨} નજદિશ્તયાત^{૧૩} અપત^{૧૪} હચ.^{૧૫} (૭) મા^{૧૬}
નો^{૧૭} આપો^{૧૮} દુશ્મનંધહે,^{૧૯} મા^{૨૦} નો^{૨૧} આપો^{૨૨} દુજ્જવચંધહે.^{૨૩}
મા^{૨૪} નો^{૨૫} આપો^{૨૬} દુશ-બ્યઓથનાધ,^{૨૭} મા^{૨૮} દુજ્જદઓનાધ,^{૨૯} મા^{૩૦}
હુષિ-તબિષે,^{૩૧} મા^{૩૨} મોધુ-તબિષે,^{૩૩} મા^{૩૪} વરેજનો-તબિષે,^{૩૫} મા^{૩૬}
નાકુયો-તબિષે.^{૩૭} માધ^{૩૮} નો^{૩૯} અહ્મિ^{૪૦} ક્રાધાધતિ^{૪૧} આપો^{૪૨}
વંધઉહીશ,^{૪૩} વહિશ્તાઓ^{૪૪} મજદધાતાઓ^{૪૫} અપઓનીશ,^{૪૬}
યો^{૪૭} નો^{૪૮} અધરીરિચિનાંમ^{૪૯} ધરીરિક્ષાધતિ^{૫૦} ગએથનાંમ.^{૫૧}
માધ^{૫૨} નો^{૫૩} અહ્મિ^{૫૪} ક્રાધાધતિ^{૫૫} આપો^{૫૬} વંધઉહીશ^{૫૭}
વહિશ્તાઓ^{૫૮} મજદધાતાઓ^{૫૯} અપઓનીશ,^{૬૦} યો^{૬૧} નો^{૬૨} અધ-
રીરિચિનાંમ^{૬૩} ધરીરિક્ષાધતિ^{૬૪} તનુનાંમ.^{૬૫} (૮) યો^{૬૬} તાયુશ,^{૬૭}
યો^{૬૮} હજંધહે,^{૬૯} યો^{૭૦} ગધો,^{૭૧} યો^{૭૨} અપવજ,^{૭૩} યો^{૭૪} યાતુ-
માઓ,^{૭૫} યો^{૭૬} નસુસ્પાઓ^{૭૭} યો^{૭૮} રપેરેજવાઓ,^{૭૯} યો^{૮૦} અ-
રાધતિવાઓ,^{૮૧} યો^{૮૨} અપેમઓધો^{૮૩} અન-અપવ,^{૮૪} યો^{૮૫} મધ્યો^{૮૬}
દ્રવાઓ^{૮૭} સાસ્ત;^{૮૮} તેમ^{૮૯} અવિ^{૯૦} ભ્યએપાઓ^{૯૧} પધત્યન્તુ,^{૯૨} ઇથ્યે-
જઓ^{૯૩} ધધ^{૯૪} યો^{૯૫} ઇ દધ,^{૯૬} ઇથ્યેજઓ^{૯૭} યન્તુ^{૯૮} યો^{૯૯} દી દધ.^{૧૦૦}

(૯) હાલ જીવતાં,^૧ આગળ થઈ ગએલાં,^૨ જન્મ પામેલાં,^૩ તથા હવે
પછી જન્મ પામનારાં અશો (લોકો)માંના^૪ જેઓએ (અરૂદ્ધીસૂરની) સઉથી
નજદીકની^૫ નદી^૬ માંથી^૭ તે (પાણી)ઓને^૮ આગળ વેહેતાં^૯ કીધાં
હોએ,^{૧૦} (તેઓનાં) ફરોહરો^{૧૧} અહિંયાં^{૧૨} † આવે!^{૧૩} (૭) હમારાં^{૧૪} (એ ખુબી-
વાળાં) પાણી^{૧૫} ખરાબ વિચારવાળાનેમાટે^{૧૬} ના^{૧૭} (હોતાં) ! હમારાં^{૧૮} (એ
ખુબીવાળાં) પાણી^{૧૯} ખરાબ સખુન બોલનારનેમાટે^{૨૦} ના^{૨૧} (હોતાં) ! હમારાં^{૨૨}
(એ ખુબીવાળાં) પાણી^{૨૩} ખરાબ કાંમ કરનારનેમાટે^{૨૪} ના^{૨૫} (હોતાં) ! ખરાબ
દીનવાળાનેમાટે^{૨૬} ના^{૨૭} (હોતાં) ! દોસ્તને દુઃખ દેનારનેમાટે^{૨૮} ના^{૨૯} (હોતાં) !
મોબેદને દુઃખ દેનારનેમાટે^{૩૦} ના^{૩૧} (હોતાં) ! ધંધાદારી માણસને દુઃખ દેનાર-
નેમાટે^{૩૨} ના^{૩૩} (હોતાં) ! સગાંવાહાલાંને દુઃખ દેનારનેમાટે^{૩૪} ના^{૩૫} (હોતાં) !
હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૩૬} હમારાં^{૩૭} (તે) ખુબીવાળાં,^{૩૮} સઉથી સરસ,^{૩૯}

* એ આખો ‘ આ હાતાંમચ ’નો ભાગ ઇજ્જનેના ૬૫ મા હાના ફકરા
૬-૧૪માંથી લીધો છે. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ ઇજ્જનેનો મારો તરજુઓ.

† ઇમાને જે સદ્ગુણી લોકોએ ખેતીનાં કાંમની આખાદીનેમાટે, પાણીની
નેહેરો આગળ વધારી હોએ, તેઓનાં ફરોહરોને માન સાથે યાદ કીધાંછે.

નિર્મલ^{૪૧} પાણી^{૪૨} તે (માણસ)માં^{૪૦} ફાએદો કરનારાં^{૪૧} નહીં^{૩૮} (થાએ) ! કેજે^{૪૦} હમારાં^{૪૮} લરપૂર^{૪૯} માલ મિલકતને^{૫૧} ખાલી કરવાને ઇચ્છેછે.^{૫૦} હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં^{૫૬} હમારાં^{૫૩} (તે) ખુબીવાળાં,^{૫૭} સઉથી સરસ,^{૫૮} નિર્મલ^{૫૦} પાણી^{૫૬} તે (માણસ)માં^{૫૪} ફાએદો કરનારાં^{૫૫} નહીં^{૫૨} (થાએ) ! કે જે^{૫૧} હમારાં^{૫૨} *તંદરોસ્ત^{૫૩} તનને^{૫૫} ખાલી કરવાને ઇચ્છેછે.^{૫૪} (૮) (તથા) જે^{૫૫} ચોર,^{૫૭} લુટારો,^{૫૬} ખુની,^{૫૧} અશોને મારનાર,^{૫૩} જહુમંદ,^{૫૫} મુરદાને દાટનાર,^{૫૭} ઠંદી,^{૫૮} અખીલ^{૫૧} (અથવા લોલી^{૫૧}) નાપાક^{૫૪} આશમોગ^{૫૩} (તથા) દુષ્ટ^{૫૭} જુલમગાર^{૫૮} માણસ,^{૫૯} (એ બધા) (અર્ચકીસૂરનાં ખુબીવાળાં પાણીનો ફાએદો નહીં મેળવે). (ઉપર જણાવેલા) તે (માણસ)ની^{૫૮} ઉપર^{૫૭} ખરાબીઓ^{૫૧} આવી પોહોંચે !^{૫૨} નાશકારક^{૫૩} ઇચ્છા^{૫૪} જી 'અહિયાં'^{૫૬} (તેની ઉપર) આવે !^{૫૮} (તથા) નાશ^{૫૭} જી 'લ્યાંહાં'^{૫૦૦} (તેની ઉપર) આવે !^{૫૮}

(૯) આપો^૧ ગાતવ^૧ રામોઈધેમ્,^૩ યવત^૪ જઓત^૫ યજ્ઞ-ધતે,^૬ કથ^૭ જઓત^૮ ખસાત^૯ વચ^{૧૦} આપો^{૧૧} વંધઉહીશ^{૧૨} યજ્ઞ-ધતે,^{૧૩} કુથ્ર^{૧૪} બવાત^{૧૫} હિતો-હિજવાઓ,^{૧૬} ચેકિ^{૧૭} અન-અરેથે^{૧૮} યજ્ઞધતે.^{૧૯} કુથ્ર^{૨૦} વાચો^{૨૧} અવિ-બૂત,^{૨૨} યાં^{૨૩} હે^{૨૪} ચખસે^{૨૫} અએથ-પધતિશ.^{૨૬} કુથ્ર^{૨૭} તાઓ^{૨૮} કયો^{૨૯} બવાંન,^{૩૦} કુથ્ર^{૩૧} તાઓ^{૩૨} ઇધુદો^{૩૩} બવાંન,^{૩૪} કુથ્ર^{૩૫} તાઓ^{૩૬} રાતયો^{૩૭} બવાંન,^{૩૮} યાં^{૩૯} અહુરો મજદાઓ^{૪૦} કરથુશ્લાઇ^{૪૧} કવવચ,^{૪૨} કા કરથુશ્લો^{૪૩} ગએ-થાખ્યો^{૪૪} અસ્તવધતિખ્યો.^{૪૫} (૧૦) અવજસ્તીમ^{૪૫} પઉર્વામ^{૪૬} આપો^{૪૭} જઇધ્યોઇશ^{૪૮} કરથુશ્લ,^{૪૯} પસ્ચએત^{૫૦} અઇધ્યો^{૫૧} જઓ-થાઓ^{૫૨} કખરોઇશ^{૫૩} યઓજદાતાઓ^{૫૪} દહ્મો-પધરિશતાઓ,^{૫૫} ઇમાં^{૫૬} વચો^{૫૭} કઝૂ.^{૫૮} (૧૧) આપો^{૫૯} યાનેમ^{૬૦} વો^{૬૧} યાસામિ^{૬૨} મજ્ઞઓન્તેમ^{૬૩} તેમ^{૬૪} મે^{૬૫} દાયત,^{૬૬} ચેંધહે^{૬૭} દાઇતી^{૬૮} પધતિ^{૬૯} વંધહો^{૭૦} નિસ્તીત^{૭૧} અન-અઇવિ-કુખૂતિ.^{૭૨} આપો^{૭૩} ઇશતીમ^{૭૪} વો^{૭૫} જઇધ્યામિ^{૭૬} પોઉર-સરેધાંમ^{૭૭} અમવધતીમ,^{૭૮} કજ્ઞન્તીમચ^{૭૯} ખાપરાંમ,^{૮૦} ચેંધહોઓ^{૮૧} પઓઉરશચ^{૮૨} બેરેજ્યાંન.^{૮૩} નએ-^{૮૪} ચિશચ^{૮૫} અંધહોઓ^{૮૬} યાસાઇતિ^{૮૭} જ્યાનાઇ,^{૮૮} નોઇત^{૮૯} સ્નથાઇ,^{૯૦}

* અસલ અર્થ ખાલી નહી, ઇઆને નખળું—દુઃખી થએલું નહી.

† ઇઆને હમુને દુર્બળ તથા ખીમાર હાલતમાં જોવાને ખાહેશ રાખેછે.

‡ (હારલે); દુશ્મન (સ્પીગલ); અદેખો (દારમેસ્તેતે).

જી સ્પીગલ તથા યુસ્તિ, આએ માણસ; પેલો માણસ (હારલે). જે કોઈ હમુને પાયામાલ કરવાને કોરોશ કરે તેને પાયામાલી પોહોંચે (દારમેસ્તેતે).

નાઇત્^{૬૧} મહુકાંધ,^{૬૨} નાઇત્^{૬૩} અએનંધહે,^{૬૪} નાઇત્^{૬૫} અપયતેએ.^{૬૬}

(૯) અએ પાણીઓ !^૧ જ્યાંહાંસુધી^૪ જોતી^૫ (તમને) વખાણે^૬ (સાંહાં-સુધી), (તમારી) જગાએ^૭ તમો ખુશાલ થાઓ !^૮ શિખેલા^૯ કલામથી^{૧૦} જોતી^{૧૧} કેવી રીતે^{૧૨} લલાં^{૧૩} પાણીઓને^{૧૪} ઈજે^{૧૫} (અથવા વખાણે) ?^{૧૬} અગર જો^{૧૭} (તે જોતી) એકાએકે^{૧૮} (પાણીઓને) ઈજે તો,^{૧૯} કેવી રીતે^{૨૦} (તેની) જખાન આંધેલી^{૨૧} થાએ !^{૨૨} જો^{૨૩} (કલામો) હેરખદે^{૨૪} તે (જોતી) ને^{૨૫} શિખ-વ્યા,^{૨૬} (તે) કલામો^{૨૭} કેવી રીતે^{૨૮} તે કાંમે લગાડે ?^{૨૯} તે^{૩૦} બંદગી^{૩૧} કેવી રીતે^{૩૨} થાએ ?^{૩૩} તે^{૩૪} એહસાનમંદી^{૩૫} કેવી રીતે^{૩૬} બળવવામાં આવે ?^{૩૭} તે^{૩૮} અખશેશ^{૩૯} (અથવા ભેટ^{૪૦}) કેવી રીતે^{૪૧} થાએ^{૪૨} (ઈઆને કરવામાં આવે) ? જેને વિશે^{૪૩} (દાદાર) હોરમજદે^{૪૪} (પેગમખર) જરતોશતને^{૪૫} કહું હતું^{૪૬} (અને) (પેગમખર) જરતોશતે^{૪૭} હાડમંદ^{૪૮} દુનિયાનાં લોકોને^{૪૯} જાહેર કીધું.^{૫૦} (૧૦) અએ જરતોશત !^{૫૧} પેહેલવેહેલાં^{૫૨} (તુંએ) પાણીઓને^{૫૩} અરજ^{૫૪} ગુજારવી જોઈએ,^{૫૫} સારપછી^{૫૬} (તે) પાણીઓને-માટે^{૫૭} પાક^{૫૮} (તથા) દાનાવ માણસે તપાસેલી^{૫૯} જોર^{૬૦} તુંએ લઈ જવી જોઈએ.^{૬૧} (પછી) આએ^{૬૨} (નીચે જણાવેલા) કલામો^{૬૩} તું લાણ.^{૬૪}

(૧૧) અએ પાણીઓ !^{૬૫} તમારી પાસેથી^{૬૬} મહોટી^{૬૭} અખશેશ^{૬૮} હું માંગુંછું^{૬૯} તે^{૭૦} મને^{૭૧} તમો આપો.^{૭૨} જો (અખશેશ) ના^{૭૩} આપવાથી^{૭૪} ખાલેસીથી^{૭૫} બેહેતરી^{૭૬} ઉત્પન્ન થાએ.^{૭૭} અએ પાણીઓ^{૭૮} તમારી પાસેથી^{૭૯} પુષ્કળ જાતની^{૮૦} (અને) મહોટી^{૮૧} સંપત્તિ^{૮૨} તથા પોતાનીમેળે બરદાશત કરનારી^{૮૩} ઓલાદ^{૮૪} હું માંગુંછું,^{૮૫} જેમાંનાં^{૮૬} પુષ્કળ^{૮૭} (છોકરાં) આશિર્વાદ *પાથરે.^{૮૮} તે (ઓલાદ) માંનો^{૮૯} કોઈબી^{૯૦} (બીજાઓને) નુકસાન કરવાને,^{૯૧} (તેઓની સાંભે) હથિયાર ઉચકવાને,^{૯૨} (તેઓને) પીડા કરવાને,^{૯૩} કીનો લેવાને^{૯૪} (તથા) નાશ કરવાને^{૯૫} ખાહેશ રાખે^{૯૬} નહીં.^{૯૭}

(૧૨) ઇમત્^{૯૮} વો^{૯૯} આપો^{૧૦૦} જમદ્યેમિ,^{૧૦૧} ઇમત્^{૧૦૨} જેમો,^{૧૦૩} ઇમત્^{૧૦૪} ઉર્વરાઓ,^{૧૦૫} ઇમત્^{૧૦૬} અમેપા રપેન્તા^{૧૦૭} હુદ્ધથ^{૧૦૮} હુદ્ધાઓંધ-હો,^{૧૦૯} વંધહવસય^{૧૧૦} વંધઉહીશય^{૧૧૧} વોહુનાંમ^{૧૧૨} દાતારો,^{૧૧૩} ઇમત્^{૧૧૪} અપાડિનાંમ^{૧૧૫} વંધઉહીશ^{૧૧૬} ક્રવપયો^{૧૧૭} ઉદ્રાઓ^{૧૧૮} અમ્મવિથૂરાઓ,^{૧૧૯} ઇમત્^{૧૨૦} મિથ્ર^{૧૨૧} વોઉર-ગઓયઓઇતે,^{૧૨૨} ઇમત્^{૧૨૩} સ્વઓષ^{૧૨૪} અખ્ય^{૧૨૫} હુરઓધ,^{૧૨૬} ઇમત્^{૧૨૭} રપૂન્વો^{૧૨૮} રજિશત,^{૧૨૯} ઇમત્^{૧૩૦} આ-તરે^{૧૩૧} અહુરહે મજદાઓ^{૧૩૨} પુથ્ર,^{૧૩૩} ઇમત્^{૧૩૪} બેરેજ^{૧૩૫} અહુર^{૧૩૬}

* ઈઆને તે ઓલાદ દેશહિતકારી તથા પરોપકારી કાંમો કરે, જેથી લોકો તેઓને તથા તેઓનાં માખાપ અને વડીલોને આશીર્વાદ દે.

ક્ષત્રય^{૩૧} અપાંમ^{૩૭} નપો^{૩૮} અર્વિત-અસ્પ,^{૩૯} ઇમત્^{૪૦} વીસ્પે^{૪૧}
 યજતાઓંધહો,^{૪૨} યોધ^{૪૩} વંધહજદાઓ^{૪૪} અપવનો.^{૪૫} (૧૩) ઇ-
 મત્^{૪૬} મે^{૪૭} આપો^{૪૮} દાયત,^{૪૯} ઇમત્^{૫૦} જોમો^{૫૧} ઇમત્^{૫૨} ઉર્વ-
 રાઓ^{૫૩} ઇમત્^{૫૪} અમેષા સ્પેન્તા^{૫૫} હુક્ષત્ર^{૫૬} હુધાઓંધહો^{૫૭}
 વંધહવસ્ય^{૫૮} વંધહહીશય^{૫૯} વોહુનાંમ^{૬૦} દાતારો^{૬૧} ઇમત્^{૬૨} અ-
 પઓનાંમ^{૬૩} વંધહહીશ^{૬૪} ક્વપયો^{૬૫} ઉધાઓ^{૬૬} અધવિથૂરાઓ,^{૬૭}
 ઇમત્^{૬૮} મિથ્ર^{૬૯} વોહિર-ગઓયઓધતે,^{૭૦} ઇમત્^{૭૧} સ્તઓપ^{૭૨} અજ્ય^{૭૩}
 હુરઓધ,^{૭૪} ઇમત્^{૭૫} રપ્ન્વો^{૭૬} રજિરત,^{૭૭} ઇમત્^{૭૮} આતરે^{૭૯}
 અહુરહે મજદાઓ^{૮૦} પુથ્ર,^{૮૧} ઇમત્^{૮૨} બેરેજ^{૮૩} અહુર^{૮૪} ક્ષત્રય^{૮૫}
 અપાંમ^{૮૬} નપો^{૮૭} અર્વિત-અસ્પ,^{૮૮} ઇમત્^{૮૯} વીસ્પે^{૯૦} યજતાઓં-
 ધહો,^{૯૧} યોધ^{૯૨} વંધહજદાઓ^{૯૩} અપવનો^{૯૪} (૧૪) યત્ય^{૯૫} અહ્માત્^{૯૬}
 અસ્તિ^{૯૭} મજયો,^{૯૮} યત્ય^{૯૯} અહ્માત્^{૧૦૦} અસ્તિ^{૧૦૧} વંધહો,^{૧૦૨} યત્ય^{૧૦૩}
 અહ્માત્^{૧૦૪} અસ્તિ^{૧૦૫} સ્તયો,^{૧૦૬} યત્ય^{૧૦૭} અહ્માત્^{૧૦૮} અસ્તિ^{૧૦૯} પરો-
 અરેજસ્તરેમ,^{૧૧૦} તત્^{૧૧૧} નો^{૧૧૨} દાયત^{૧૧૩} યૂજેમ,^{૧૧૪} યજત^{૧૧૫} અપવનો^{૧૧૬}
 ક્ષયમ્^{૧૧૭} ઇસાન,^{૧૧૮} મોધુય^{૧૧૯} આમુયાય,^{૧૨૦} હથ્ર^{૧૨૧} અન^{૧૨૨} ગાથ્વ્ય^{૧૨૩}
 વય.^{૧૨૪} હુધથ્યાવરશતાંમ^{૧૨૫} હિત્^{૧૨૬} વસ્ના^{૧૨૭} ફેરપોતેમેમ.^{૧૨૮}

(ઇહાં ' આ હાતાંમ્ય 'નો હા પુરો થયો.)

(૧૨) અએ પાણીઓ^{૧૬૬} તમારી પાસેથી^{૧૬૭} એ^{૧૬૮} (અખશેશ) હું માં-
 ગુંધું.^{૧૬૯} અએ જમીન^{૧૭૦} અએ ઓરવરો^{૧૭૧} અએ સારી હકુમત કરનારા,^{૧૭૨}
 સારાં ડહાપણવાળા,^{૧૭૩} તથા ભલા (માણસોને)ને^{૧૭૪} તથા ભલી (બાઈડી)ઓને^{૧૭૫}
 નેઆમતના^{૧૭૬} અખશનારા^{૧૭૭} અમશાસ્પંદો!^{૧૭૮} અએ અશો (લોકો)નાં^{૧૭૯} ભલાં^{૧૮૦}
 જોરાવર^{૧૮૧} (તથા) ગાલેખ^{૧૮૨} ફરોહરો!^{૧૮૩} અએ બોહોલાં ખેતરવાળાં^{૧૮૪} મેહુર^{૧૮૫}
 (ઇજદ) ! અએ ખુબસુરત^{૧૮૬} અશો^{૧૮૭} સરોશ^{૧૮૮} (ઇજદ) ! અએ સઉથી
 સાચ્યા^{૧૮૯} રશને^{૧૯૦} (ઇજદ) ! અએ હોરમજદની તરફના^{૧૯૧} (સઘળી ચીજોને) પાક
 કરનાર^{૧૯૨} આતશ!^{૧૯૩} અએ પાદશાહીવાળા,^{૧૯૪} તેજ ઘોડાની ચાલના,^{૧૯૫} બુલંદ^{૧૯૬}
 સરદાર^{૧૯૭} પાણીનાં^{૧૯૮} નાભ!^{૧૯૯} (તથા) અએ બેહેતરી આપનારા^{૨૦૦} તમામ^{૨૦૧}
 અશો^{૨૦૨} ઇજદો!^{૨૦૩} (તમારી પાસેથી^{૨૦૪} એ^{૨૦૫} (અખશેશ) હું માંગુંધું.^{૨૦૬}) (૧૩)
 અએ પાણીઓ!^{૨૦૭} તે^{૨૦૮} (સંપત્તિ તથા સદ્ગુણી ઓલાદ) મને^{૨૦૯} તમો
 આપો.^{૨૧૦} અએ જમીન!^{૨૧૧} અએ ઓરવરો!^{૨૧૨} અએ સારી હકુમત કરનારા,^{૨૧૩}
 સારાં ડહાપણવાળા,^{૨૧૪} તથા ભલા (માણસો)ને^{૨૧૫} તથા ભલી (બાઈડી)ઓને^{૨૧૬}
 નેઆમતનાં^{૨૧૭} અખશનારાં^{૨૧૮} અમશાસ્પંદો!^{૨૧૯} અએ અશો (લોકો)નાં^{૨૨૦}
 ભલા,^{૨૨૧} જોરાવર^{૨૨૨} (તથા) ગાલેખ^{૨૨૩} ફરોહરો!^{૨૨૪} અએ બોહોલાં ખેતરવાળાં^{૨૨૫}

મેહેર^{૬૬} (ઈજદ) ! અએ ખુખસુરત^{૪૪} અશો^{૭૩} સરોશ^{૭૨} (ઈજદ) ! અએ સઉથી સાચ્યા^{૭૭} રશને^{૭૬} (ઈજદ) ! અએ હોરમજદની તરફના^{૬૦} (સઘળી ચીજોને) પાક કરનાર^{૬૧} આતશ^{૬૨} અએ પાદશાહીવાળા,^{૬૫} તેજ ઘોડાની ચાલના,^{૬૬} જુલંદ^{૬૩} સરદાર^{૬૪} પાણીના^{૬૫} નાલ^{૬૭} (તથા) અએ બેહેતરી આપનારા^{૬૩} તમામ^{૬૦} અશો^{૬૪} ઈજદો !^{૬૧} તે^{૬૬} (સંપત્તિ તથા સદ્ગુણી ઓલાદ) મને^{૭૭} તમો આપો.^{૪૬} (૧૪) તથા જે^{૬૫} એના કરતાં^{૬૬} વધારે મ્હોટું^{૬૬} છે,^{૬૭} તથા જે^{૬૬} એના કરતાં^{૧૦૦} વધારે સાફ^૨ છે,^૧ તથા જે^૩ એના કરતાં^૪ વધારે સોહામણું^૬ છે^૫ તથા જે^૭ એના કરતાં^૮ વધારે કીમતી^{૧૦} છે^૬ (તે), (અએ ઈજદો ! મને તમો આપો). અએ તમો^{૧૪} હકુમત કરનારા^{૧૭} (તથા) મુરાદ પામેલા^{૧૮} અશો^{૧૬} ઈજદો !^{૧૫} આએ^{૨૨} ગાથાને લગતા^{૨૩} *કલામોથી^{૨૪} જલદીથી^{૧૬} તથા શેતાબીથી^{૨૦} (ઉપર જણાવેલી) તે^{૧૧} (મુરાદ) હમુને^{૧૨} તમો આપો.^{૧૩} રાસ્તીનાં કાંમ કરનારાઓની^{૨૫} જે^{૨૬} ખાહેશ^{૨૭} (છે તે) (બીજી સઘળી ખાહેશોથી) ઘણીજ ચઢતી^{૨૮} (છે).

(૭) યાંમ^૧ અજમેર^૨ યો^૩ અહુરો મજદાઓ^૪ હુજવારેન^૫ ઉજ-ખધરે,^૬ કદયાઈ^૭ ન્માનહેય^૮ વીસસય^૯ જન્તેઉશય^{૧૦} દંધહેઉશય.^{૧૧}

(૮) યા^{૧૨} અહ્માત^{૧૩} સ્તઓત યસન્ય^{૧૪} સાવયેનિ,^{૧૫} અહુનેમય વધરીમ^{૧૬} સાવયેનિ^{૧૭} અષેમય વહિશ્તેમ^{૧૮} હુસ્તવાનિ,^{૧૯} અપસય^{૨૦} વંધઉહીશ^{૨૧} યઓજ્જદયાને;^{૨૨} હુધ^{૨૩} અન^{૨૪} ગાથુવ્ય^{૨૫} વય^{૨૬} ગરોન્માને^{૨૭} અહુરહે મજદાઓ^{૨૮} જસત^{૨૯} પઓઘચો.^{૩૦} દયત^{૩૧} અહ્માત^{૩૨} તત્ અવત^{૩૩} આયત્તેમ.^{૩૪}

(૭) જે (અર્ધસૂર)ને^૧ હું^૨ જે^૩ હોરમજદ^૪ (તેણે) ઘેરની,^૬ મોહોધાની,^૬ કસબાની^{૧૦} તથા દેશની^{૧૧} આખાદીને માટે^{૧૨} સારાં †કૌવતે કરીને^{૧૫} પેદા કીધી.^૬

(૮) (લણુનાર બોલેછે):—જે (અર્ધસૂર)ને માટે^{૧૨ ૧૩} (અથવા તેટલા માટે^{૧૨ ૧૩}) સારીરીતે રાગ ‡કહાડીને^{૧૬} સ્તઓત *યસન્ય^{૧૪} તથા અહુનવર^{૧૫}

* ઈઆને હુમારા ગાએલા ગાથાના કલામો સાંભળીને.

† ડાકટર ગેલ્ડર પ્રમાણે ‘હિજવારેન’ લઈએ તો, ‘હિજવા’ (જખાન) અને ‘અરેન’ (ગતિ, હીલવું) ઉપરથી એનો અર્થ ‘જખાનનાં હીલવાથી’ ઈઆને જખાનના કૌવતથી થઈ શકે.

‡ અસલ અર્થ ‘સારા રાગમાં’ (હુસ્તવનની સાતમી એકવચન છે).

¶ ‘સ્તઓત અસન્ય’—એ આપણી પાક દીનના ૨૧ નુસ્કોમાંનાં એક નુસ્કનું અવસ્તા નામ છે. પેહેલવીમાં એને ‘સતુદ્દ યસ્ત’ કહેછે. ઈજરનેના ૭૧ મા હામાં એની વખાણ કીધેલી છે. ‘સ્તઓત યસન્ય’નો બોલે બોલ અર્થ

હું ગાઉ,^{૧૫} તથા અષ વહિશ્ત^{૧૮} (ઈઆને અષેમ્ વોહ) હું ગાઉ,^{૧૭} તથા લલાં^{૨૧} પાણીઓને^{૨૦} હું પાક કરું.^{૨૨} આએ^{૨૪} (ઉપર જણાવેલા) ગાથાને લગતા^{૨૫} કલામો^{૨૬} (લણ્યા)થી,^{૨૩} (તે લણુનાર) પેહેલવેહેલાં^{૩૦} (દાદાર) હોરમજદનાં^{૨૮} ગરોથમાન (એહેશત)માં^{૨૭} પોંહોંએ.^{૨૯} તેને લીધે^{૩૨} (ઈઆને તે કલામ લણુ-વાને લીધે) (દાદાર હોરમજદે) (તે લણુનારને) આએ^{૩૩} ફાએદો^{૩૪} આખ્યો.^{૩૧}

ખોલાસો:—(યથા, અષેમ્ તથા ‘સ્તઓત યસન્ય’ના પાક કલામો, સમજીને સ્પષ્ટ રીતે ગાયનની ઢપમાં લણ્યાથી તથા તે પ્રમાણે ચાલ્યાથી, શું ફાએદો હાંસેલ થાયછે, તે બાબેનો કાંઈક ઈશારો આએ ફકરા ઉપરથી જણાયછે.)

(૮) અહે^૧ રય^૨ ખરેનંધ્રહ્ય,^૩ તાંમ^૪ યજ્ઞધ^૫ સુરન્વત^૬ યસ્ન,^૭ તાંમ^૮ યજ્ઞધ^૯ હુયશત^{૧૦} યસ્ન^{૧૧} અન^{૧૨} ખુયાઓ^{૧૩} કવનો-સાસ્ત,^{૧૪} અન^{૧૫} ખુયાઓ^{૧૬} હુયશતર.^{૧૭} અરેદ્રીમ સૂરાંમ^{૧૮} અનાહિતાંમ^{૧૯} અષઓનીમ;^{૨૦} કઓથ્રાખ્યો^{૨૧} અરેદ્રીમ સૂરાંમ^{૨૨} અનાહિતાંમ^{૨૩} અષવનેમ^{૨૪} અષહે^{૨૫} રતૂમ^{૨૬} યજ્ઞમધદે.^{૨૭}

(૯) તે (અર્ચીસૂર)નાં^૧ તેજ^૨ તથા પ્રતાપનેલીધે^૩ તેણીને^૪ પ્રખ્યાત^૫ ઈજશનેવટે^૬ હું વખાણું;^૭ (તથા) તેણીને^૮ સારીરીતે ઈજેલી^{૧૦} ઈજશનેથી^{૧૧} હું ઈજ્ઞું;^૯ એથી^{૧૨} (ઈઆને મારી નેક દિલથી કીધેલી આરાધનાથી) (અએ નિર્મલ અર્ચીસૂર ! તું) (આએ મારા) ખોલાવવા તરફ ચલવાએલી^{૧૪} *થજે,^{૧૩} (તથા) આએ (મારી આરાધના)થી^{૧૫} (તું) વધારે આરાધના પામેલી^{૧૭} (ઈઆને પ્રસન્ન) થજે!^{૧૬} નિર્મલ^{૧૮} (તથા) અશો^{૨૦} અર્ચીસૂરને^{૧૯} (હું વખાણું). નિર્મલ^{૨૩} (તથા) અશો^{૨૪} અર્ચીસૂર^{૨૨} (જે) અશોઈનો^{૨૫} સરદાર^{૨૬} (તેને) ક્રિયાની ભેટોથી^{૨૭} હમો યાદ કરીએ છીએ.^{૨૭}

હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંથ્રય વયય બ્યઓનય, કઓથ્રાખ્યસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય વાધજ્ઞિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યસ્ને પધતિ વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરુદમ, મરુદમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમખાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ એહેદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની

‘ઈજશને લાએકની વખાણું’ એવો થાયછે. સાધારણ રીતે એ નામ પાંચ ગાથાના હા તથા યસ્ન હમંધહાધતિના સાત હાને લગાડવામાં આવેછે.

* ઈઆને આએ મારી આરાધનાથી તું મારી ઉપર મોહોખત ભરેલી થજે.

નેડી રસાનદ્ અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઠે) યથા અહૂ વધત્યો ૨.

(૧૦) યસ્નેમય વહ્નોમય અઓજસ્ય જવરેય આક્રીનામિ,
અપાંમ વંધઉહિનાંમ મજદધાતનાંમ, અરેદુયાઓ આપો અના-
હિતયાઓ અપઓન્યાઓ, વીરપનાંમય અપાંમ મજદધાત-
નાંમ, વીરપનાંમય ઉર્વરનાંમ મજદધાતનાંમ, અષેમ વોહૂ ૧.
અહ્માધ રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેહૂ મોજદ.

રોજ નેક નામ, રોજ પાક નામ, રોજ મુખારક (ફલાં)
માહે મુખારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાંન. કનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોઈદીતે અંધરહે
મધન્યેઉશ. હુધધ્યાવરશતાંમ હિત વસ્ના ફેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ
અષેમ, અષેમ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહૂ અવજયાદ આવાં
અરદ્વીસૂર ખાંતુ ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી
પીરોજગરી. દાદ દીન ખેહૂ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાધ
ગાઆફરંગાંની બાદ હુકૂતે કેરવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન
આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન
આનો આવાયદ શુદન. અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઠે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે
અરેદ્વિસૂર અનાહિતે અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમે ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.
અરેદ્વીમ સૂરાંમ અનાહિતાંમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદ.
અષેમ વોહૂ ૧. આવાં અરદ્વીસૂર ખાંતુ ખેરસાદ અષેમ વોહૂ ૧.

આતશ નીઆએશ.

 (એ નીઆએશ જો બની શકે તો દર રોજ ભણવી; નહી
તો, દર મહીનામાં હોરમજદ, અરદીખેહેશ્ત, આદર, સરોશ અને ખેહેરાંમ-
એ પાંચ દાહાડા તો ખસુસ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં તાકીદ કીધી છે.)

કનઓથ્ર^૧ અહુરહે મજદાઓ.^૨

 (સર નમાવતાં નમાવતાં ભણવું.) નેમસે^૩-તે,^૪ આતશ^૫
મજદાઓ અહુરહે^૬ હુધાઓ^૭ મજિશ્ત^૮ યજત.^૯ અષેમ વોહૂ ૧.

(દાદાર) હોરમજદની^૨ ખુશુદી^૧ (થાઓ) !

અએ સાઈ આપનારા^૭ (અથવા ફાએદો કરનારા^૭) હોરમજદના^૧
આતશ,^૫ સઉથી ચઢતા^૬ ઈજદ^{૧૬} તુંને^૪ નમાજ^૩ (હોજો) !

પ નામે^૧ યજદાન^૨ અહુરમજદ^૩ ખોદાએ^૪ અવજૂની,^૫
ગોરેહ^૭ ખોરેહ^૭ અવજાયાદ.^૬

 (આતશ બેહેરાંમની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^{૧૩} બેહેરાંમ^{૧૦} આદર^{૧૧} ફેરા.^{૧૨}

દાદાર હોરમજદ^૩ (જો) ખોદા^૨ (તથા તમામ ખલકતનો) સાહેબ^૪
(અને) વૃદ્ધિ કરનાર, (તે) નાં^૫ નામ (ની મદદ) થી^૧ (હું આએ લણવાનું શરૂ
કરું છું). ખુજેરગ^{૧૨} આતશ^{૧૩} બેહેરાંમના^{૧૦} આતશનો^{૧૧} પ્રતાપ^૧ (તથા)
ખોરેહ^૭ જુઆદે થાઓ !^૬

 (આદરાંમની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^{૧૩} આદરાંમ^{૧૪} આદર^{૧૫} ફેરા.^{૧૬}

ખુજેરગ^{૧૬} આતશ^{૧૩} આદરાંમનાં^{૧૪} આતશનો^{૧૫} પ્રતાપ^૧ (તથા)
ખોરેહ^૭ જુઆદે થાઓ !^૬

 (ઘેરમાં આતશની નજદીક નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^{૧૭} દાદગાહ^{૧૮} આદર^{૧૯} ફેરા.^{૨૦}

ખુજેરગ^{૨૦} આતશ^{૧૭} દાદગાહના^{૧૮} આતશનો^{૧૯} પ્રતાપ^૧ (તથા)
ખોરેહ^૭ જુઆદે થાઓ !^૬

અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન
દુશ્મત દુજૂખત દુજવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, હુમ ગોફત,
હુમ કદ, હુમ જસ્ત, હુમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંન
ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનોઆં-
ની, ઓખે અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ.

* ઉસ્-મોઈ ઉજરેખવા^{૧૮} અહુરા^{૨૦}

આર્મધતી^{૨૧} તેવીષીમ^{૨૨} દસ્વા,^{૨૩}

* ‘ ઉસ્-મોઈ ઉજરેખવા ’ થી તે ‘ સેરઆષેમ ક્ષત્રેમયા ’ સુધીનો ભાગ ‘ યથા
આધશ ’ નામના ઈજસ્નેના ૩૩ મા હાતા ૧૨—૧૪ મા ફકરામાંથી લીધો છે. એ
ફકરામાં આવેલા ખોલોના ખોલાસા બાબે જુઓ મારી ગાયા બા માએની.

રપેનિશ્તા^{૨૪} મધન્યૂ^{૨૫} મજદા,^{૨૬}
 વંધુયા^{૨૭} જવો^{૨૮}—આદા,^{૨૯}
 અપા^{૩૦} હજો^{૩૧} એમવત્^{૩૨} વોહુ^{૩૩}
 મનંધહા^{૩૪} ફેસેરતૂમ.^{૩૫}

અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૪} તથા બંદગીનો બદલો ભલી નેઆમ-
 તમાં *આપનાર મીનો^{૨૫} હોરમજદા^{૨૬} મને^{૨૭} તું †પવિત્ર કર^{૨૮} (ઈઆને
 હુષ્ટ કાંમોથી મને દૂર રાખ), (મારી) સહયતા (અથવા નમ્રતા)—
 ને લીધે^{૨૯} (તું) મને^{૩૦} કૌવત^{૩૧} આપ, ^{૩૨} (મારી) અશોઈને લીધે^{૩૩} (મને)
 હિમતવાળું^{૩૪} જોર^{૩૫} બખશ, ^{૩૬} (તથા) (મારી) નેક^{૩૭} મનશનીને
 લીધે^{૩૮} મને^{૩૯} ‡સરદારી^{૪૦} આપ.^{૪૧}

રફેદ્રાધ^{૩૯} વોઉરયપાને,^{૪૦} દાધપી^{૪૧}.
 મોધ^{૪૨} યા^{૪૩}-વે^{૪૪} અબિક્રા,^{૪૫}
 તા^{૪૬} ક્ષત્રહ્યા^{૪૭} અહુરા^{૪૮} યા^{૪૯}
 વંધુહેઉશ^{૫૦} અપિશ^{૫૧} મનંધહો,^{૫૨}
 ક્રો રપેન્તા^{૫૩} આર્મધતે^{૫૪} અપા^{૫૫}
 દએનાઓ^{૫૬} ક્રદક્ષયા.^{૫૭}

ઓ હોરમજદા^{૪૫} (મારી) ખુશાલીનેમાટે^{૪૬} (તથા) પુરતી રીતે
 દીનનો એલમ †હાંસેલ કરવાનેમાટે,^{૪૭} શેહેરવરની^{૪૮} તથા બહમનની^{૪૯-૫૦}
 જે^{૫૧} આશીર્વાદ પામેલી કબજશો^{૫૨} તે,^{૫૩} ચોકસરીતે^{૫૪} (તું) મને
 ‡આપ.^{૫૫} ઓ રપેન્ત આર્મધતિ^{૫૬-૫૭} રાસ્તીની મારફતે^{૫૮} (તું મને)
 દીનનાં ફરમાનો^{૫૯} શિખવ.^{૬૦}

* અસલ એખારતમાં ‘ભલી નેઆમતમાં^{૨૭} બંદગીનો^{૨૮} બદલો આપનાર;^{૨૯}
 જવ=સંસ્કૃત=જવ=બંદગી, આરાધના, ખોલાવતું.

† ‘ઉજ્જરેવા’ આજ્ઞાર્થ આત્મનેપદ ૨ જે પુરૂષ એકવચન; ધાતુ ઉજ્—અરજ
 =સંસ્કૃત અર્જ=પાક—સફેદ કરતું; મારે માટે ઉડ ઈઆને મને મદદ કર (સ્પીગલ,
 હારલે તથા મિલ્સ); પેહેલવી ઉપરથી ‘મારો છુટકારો કર’ (દારમેસ્તેતે).

‡ અસલ અર્થ “ગાએ-ઢોર ઉપર સરદારી.” જુઓ ઇજશને ૫૧, ૪.

§ અસલ અર્થ ‘ખોહોળી રીતે ચાખવાનેમાટે;’ નકારાંત ૪ થી એકવચન;
 ધાતુ ચખ=ચશીદન (કારશી)=ચાખતું; અથવા સંસ્કૃત ચક્ષ=જોતું, તપાસતું.

|| રેવરંડ મિલ્સ; આશીર્વાદ (જુઓ ઇજશને ૯, ૩. ૬. ૯. ૧૨); અપિશ
 (અપીશની મતલબે) નામ નારીબતી ૨ જ બહુવચન. સંસ્કૃત આશિશ્.

§ દારમેસ્તેતે; જાહેર—આશકારા કર (મિલ્સ); દેખાડ (હારલે).

અત્ રાતાંમ^{૫૫} જરથુશ્વો^{૫૬} તન્વસ-
ચીત્^{૫૭} ખપ્યાઓ^{૫૮} ઉશ્તનેમ^{૫૯}
દદાધતી,^{૬૦} પઉર્વતાતેમ^{૬૧} મનંધ્ર-
હુસચા^{૬૨} વંધ્રહુઉશ^{૬૩} મજદાધ,^{૬૪}
બ્યઓથનહ્યા^{૬૫} અષાધ^{૬૬} યાચા^{૬૭} ઉખ્ધ-
ખ્યાચા^{૬૮} સેરઓષેમ^{૬૯} ક્ષથ્રેમચા.^{૭૦}

(અશો) જરતોશ્ત^{૫૬} પોતાનાં^{૫૮} તનનો^{૫૭} જાન^{૫૯} તથા નેક^{૬૩}
મનશ્નીની^{૬૨} ઉત્તમતા^{૬૧} (અથવા શ્રેષ્ઠતા^{૬૧}) હોરમજદનેમાટે^{૬૪} ફેદા
કરેછે.^{૫૫-૬૦} (વળી તે રાસ્ત પેગમખર) (પોતાનાં) કાંમની^{૬૫} સત્તા^{૭૦}
તથા કલામમાટેની^{૬૬} તાબેદારી^{૬૬} રાસ્તીનેમાટે^{૬૬} ફેદા કરેછે.^{૫૫-૬૦}

દ્વનઓથ અહુરહે મજદાઓ. (સર નમાવતાં નમાવતાં
ભણવું.) નેમસે-તે આતર્શ્ મજદાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશ્ત
યજત. અપેમ વોહૂ ૩. કવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્તિશ
વીદ્યએવો અહુર-હકએષો (જે ગેહ હોય તે પટે) કસસ્તયએચ.

આથ્રો^૧ અહુરહે મજદાઓ^૨ પુથ્ર,^૩ તવ^૪ આતર્શ્^૫ પુથ્ર^૬
અહુરહે મજદાઓ.^૭ આથ્રો^૮ અહુરહે મજદાઓ^૯ પુથ્ર,^{૧૦} ખરે-
નંધ્રહો^{૧૧} સવંધ્રહો^{૧૨} મજદધાતહે,^{૧૩} અધસ્યનાંમ^{૧૪} ખરેનો^{૧૫} મજદ-
ધાતનાંમ,^{૧૬} કાવયેહેચ^{૧૭} ખરેનંધ્રહો^{૧૮} મજદધાતહે,^{૧૯} આથ્રો^{૨૦}
અહુરહે મજદાઓ^{૨૧} પુથ્ર.^{૨૨} કરોધશ^{૨૩} હુઓસ્રવંધ્રહુહે,^{૨૪} વરો-
ધશ^{૨૫} હુઓસ્રવંધ્રહુહે^{૨૬} અસ્નવન્તહે^{૨૭} ગરોધશ^{૨૮} મજદધાતહે,^{૨૯}
ચએચિસ્તહે^{૩૦} વરોધશ^{૩૧} મજદધાતહે,^{૩૨} કાવયેહેચ^{૩૩} ખરેનંધ્રહો^{૩૪}
મજદધાતહે.^{૩૫} આથ્રો^{૩૬} અહુરહે મજદાઓ^{૩૭} પુથ્ર.^{૩૮} રએવન્તહે,^{૩૯}
ગરોધશ^{૪૦} મજદધાતહે,^{૪૧} કાવયેહેચ^{૪૨} ખરેનંધ્રહો^{૪૩} મજદધાતહે,^{૪૪}
આથ્રો^{૪૫} અહુરહે મજદાઓ^{૪૬} પુથ્ર.^{૪૭} આતર્શ્^{૪૮} રપેન્ત^{૪૯} રથએ-
શ્તાર,^{૫૦} યજત^{૫૧} પોઉર-ખરેનંધ્રહુ,^{૫૨} યજત^{૫૩} પોઉર-ખએષજ.^{૫૪}
આથ્રો^{૫૫} અહુરહે મજદાઓ^{૫૬} પુથ્ર,^{૫૭} મત્^{૫૮} વીરપએધખ્યો^{૫૯}
આતેરેખ્યો,^{૬૦} ક્ષથ્રો-નફ્રો^{૬૧} નધસ્યો-સંધ્રહુહે^{૬૨} યજતહે^{૬૩} દ્વન-
ઓથ્ર^{૬૪} યસ્નાધ્ય^{૬૫} વહ્નાધ્ય^{૬૬} દ્વનઓથ્રાધ્ય^{૬૭} કસસ્તયએચ,^{૬૮}
યથા અહૂ વધસ્યો^{૬૯} જઓતા^{૭૦} કા મે^{૭૧} ઝૂતે^{૭૨} અથા રતુશ
અપાત્ચિત્ હુચ^{૭૩} કા અપવ^{૭૪} વીદ્યાઓ^{૭૫} ઝઓત્.^{૭૬}

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે,^{૧૪} (ફલાની ગેહમાં) હોરમજદની તરફના^૨ (બધી ચીજોને) પાક કરનાર^૩ આતશની,^૧ હોરમજદની તરફના^૭ (બધી ચીજોને) *પાક કરનાર^૬ અએ આતશ,^{૧૫} †તારી,^૪ હોરમજદની તરફના^૬ (બધી ચીજોને) પાક કરનાર^{૧૦} (આદર ‡ફરોહબા નામના) આતશની,^૬ હોરમજદના પેદાકીધેલાં^{૧૩} ખોરેહની^{૧૧} (તથા) ચળકાટની,^{૧૨} હોરમજદના પેદાકીધેલાં^{૧૬} ધરાની^{૧૪} ખોરેહની,^{૧૫} હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૧૬} કે-આની^{૧૭} ખોરેહની,^{૧૮} હોરમજદની તરફના^{૨૧} (બધી ચીજોને) પાક કરનાર^{૨૨} (આદર ¶ગુશરૂપ નામના) આતશની,^{૨૦} કેઆની (તોખમ)ના^{૨૩} કેખસર (પાદ-શાહ)ની,^{૨૪} (તથા) (આદર ક્રિઆદગાંન શેહેરમાં આવેલા) કેખસર (પાદ-શાહ)ના^{૨૬} §સરોવરની,^{૨૫} હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૨૬} અસ્નવંત^{૨૭} (નામના)

* “પુત્ર” (સંસ્કૃત पुत्र) બોલનો સાધારણ અર્થ “દીકરો, પુત્ર” કરીને થાયેછે, પણ સંસ્કૃત ધાતુ પૂ (=સાફ કરવું, પવિત્ર કરવું) ઉપરથી, એ બોલનો અર્થ આએ નીઆએશમાં બધે ઠેકાણે “સાફ-પવિત્ર કરવાનું સાધન,” તે ઉપરથી “પાક કરનાર” લેવાને મેં દરસ્ત ધાર્યું છે.

† આએ ફકરામાં આવેલી છઠ્ઠી વિભક્તિવાળા બોલોનો સંબંધ, એજ ફકરાને છેડે “યસ્નાઘ્ય વહ્નાઘ્ય ક્ષનઓગ્રાઘ્ય ક્ષસસ્તયએચ યથા અહ્ન વધરયો જઓતા ક્રા મે ઋતે” ઇત્યાદિ બોલો સાથે લેવો.

‡ પેહેલવી શરેહમાં એ આતશ વિશે એવું જણાવેલું છે કે તે મોખેદો, દસ્તુરો તથા પરહેજગારો ઉપર મવક્રોલ છે. એને ‘આદર ફરાહ’ને નામે બી ઓળખેછે. ખુનદેહેશ નામની પેહેલવી કેતાબમાં એવું જણાવેલું છે કે, એ આતશને પેહેલવેહેલાં ‘ઓક્સસ’ (The River Oxus) નદીના કીનારા ઉપરનાં ‘ખાર-જમ’ નામનાં શેહેરમાં આવેલા ‘ગદ્મન્-હોમન્દ’ નામના પાહાડ ઉપર તખ્ત-નશીન કીધો હતો. જમશેદ પાદશાહનાં મરણ પછી, એ આતશને જીલકના હાથમાં જવાથી બંચાવ્યો હતો. ગુસ્તાસ્પ પાદશાહનાં વખતમાં તેને ‘ખાર-જમ’માંથી ઉચકીને કાબુલસ્થાનમાં આવેલા ‘રોશન’ નામના પાહાડ ઉપર લઈ જવામાં આવ્યો હતો, કે જ્યાંહાં એ મજકુર આતશ ખુનદેહેશના વખત સુધી મોજીદ હતો.

¶ પેહેલવી શરેહમાં એ આતશને કેખસર પાદશાહે “ખેહેમન્ દેજ” છતીઆ પછી તખ્ત-નશીન કીધો હતો. એ આતશ પેહેલવાનો તથા સીપાઇઓ ઉપર મવક્રોલ છે. એ વીજલીના આતશને નામે બી ઓળખાયેછે.

§ પેહેલવી શરેહમાં.

§ ઈઆને જે સરોવર આગળ ઉભો રહીને કેખસર પાદશાહે બંદગી કીધી તે સરોવરની.

*પાહાડની,^{૨૯} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૩૧} ચએચસ્ત^{૩૦} (નામના) †સરોવરની,^{૩૧} હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૩૫} કેઆની^{૩૩} ખોરેહની,^{૩૪} હોરમજદની તરફના^{૩૭} (બધી ચીજોને) પાક કરનાર^{૩૮} (આદર †ખુરજન નામના) આતશની,^{૩૯} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૪૧} †રએવન્ત^{૩૬} (નામના) પાહાડની,^{૪૦} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૪૪} કેઆની^{૪૨} ખોરેહની,^{૪૩} હોરમજદની તરફના^{૪૬} (બધી ચીજોને) પાક કરનાર^{૪૭} આતશની,^{૪૫} અએ વૃદ્ધિ કરનાર,^{૪૬} (દેવોની સાંભે) ફેલડનાર,^{૫૦} પુર ખોરેહવાળા,^{૫૨} પુર તંદરોસ્તી આપનાર^{૫૪} આદર^{૪૮} ઇજદ!^{૫૧} હોરમજદની તરફના^{૫૬} (બધી ચીજોને) પાક કરનાર^{૫૭} આતશની-^{૫૫}(તેની) સાથે^{૫૮} તમામ^{૫૬} આતશોની,^{૬૦} પાદશાહી નાલ (અથવા મૂળ) રાખનાર^{૬૨}

* ચએચસ્ત નામના સરોવરની પાસે આવેલા એ પાહાડ ઉપર કેખસર પાદશાહે તખ્ત-નશીન કીધેલા આદર ગુશસ્પ નામના આતશનું મુકામ હતું.

† ‘ચએચસ્ત’ને આપણા કેટલાએક દસ્તુરો ગોફાનું નામ સમજેલા છે, પણ એ એક સરોવરનું નામ છે, ગોફાનું નહીં, એ બીના આવાં યશતના ૪૯ મા ફકરા, ગોશ યશતના ૧૮ મા ફકરા, તથા અશિશવંધ યશતના ૩૮ મા ફકરા ઉપરથી ખોદી રીતે જણાઈ આવેછે. અવસ્તા ‘વધરિ’ (ઈઆને સરોવર) તથા ‘વર’ (ઈઆને ગોફો) એ બેહુ બોલોનેમાટે પેહેલવીમાં એક સરખો બોલ ‘વરૂ’ કરીને આવેછે તેથી એ બૂલ થયેલી દીસેછે. “નારોખૂ-ઉત-તવારીખમાં લખવા પ્રમાણે, કેખસર પાદશાહ આએ ફાની દુનિયાંથી ગુજરી ગયો, ત્યાંહાં-સુધી નિહાવન નામના પાહાડ ઉપર ગોશો-નશીન થઈ યજદાની બંદગીમાં મશગુલ રહ્યો હતો.” ચએચસ્ત નામનો સરોવર આદર બઈઝનમાં આવેલો છે અને તેને હાલમાં Lake Urumiyah સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે.

‡ પેહેલવી શરેહમાં, એ આતશ વાસ્ત્રીઓશ ઇઆને ખેડુતો ઉપર મવ-ક્રોલ છે, તથા “આદર ખુરજન મેહેર, આદર મેહેર ખુરજન”ને નામે બી ઓળખાએછે. પેહેલવી ખુનદેહેશ તથા ફારસી રવાએતોમાં એને વિશે એવું જણાવેલું છે કે, એ આતશને અશો જરતોશ્ત ગુશ્તાસ્પ પાદશાહની દરગાહમાં લાવ્યા હતા, અને તેની ખુળી એ હતી કે કાઠી, સુખડ, ખુશબોઈ વગર હમેશ રોશન રહેતો હતો, અને કોઈબી ચીજથી ખુજઈ નહીં જતો હતો.

¶ એ પાહાડ ઉપર “આદર ખુરજન” નામના આતશની જગા હતી.

‡ આતશ એ દેવો, ગલીચી, નાપાકી, ઇલાહિની સાંભે થનાર એક મજબૂત હથિયાર છે. એવું લખાણ ફારસી રવાએતો ઉપરાંત, આપણને ખુદ અવસ્તામાંથી મળેછે; જુઓ વંદીદાદની ૮ મી પરગરદનો ૮૦ મો ફકરો.

*નેચ્ચોસંગ^{૧૨} ઈજ્જદ^{૧૩}-(એ બધાઓની) †આરાધના કરવાને,^{૧૫} (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,^{૧૬} (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને^{૧૭} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,^{૧૮} જોતી^{૧૯} મારી આગળ^{૨૦} યથા અહ્ વધચ્ચો^{૨૧} (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૨૨} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૨૩} (તથા) વિદ્વાન^{૨૪} (તે), અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ^{૨૫} (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૨૬}

(૧) ‡યસ્નેમચ^૧ વહ્નેમચ,^૨ હુબેરેતીમચ^૩ ઉશત-બેરેતી-મચ,^૪ વન્ત-બેરેતીમચ^૫ આક્રીનામિ,^૬ તવ^૭ આતર્શ^૮ પુથ્ર^૯ અહુરહે મજ્દાઓ.^{૧૦} ચેસન્ચો^{૧૧} અહિ^{૧૨} વહ્મચો,^{૧૩} ચેસન્ચો^{૧૪} બુયાઓ^{૧૫} વહ્મચો^{૧૬} ન્માનાહુ^{૧૭} મયાકનામ.^{૧૮} ઉશત^{૧૯} બુયાત^{૨૦} અહ્માઇ^{૨૧} નધરે;^{૨૨} યસે^{૨૩}-થવા^{૨૪} બાધ^{૨૫} કાયજાધતે,^{૨૬} અએસ્મે-જસ્તો,^{૨૭} બરેસ્મે-જસ્તો,^{૨૮} ગઓ-જસ્તો,^{૨૯} હાવનો-જસ્તો.^{૩૦}

(૧) હોરમજ્જદની તરફના^{૧૦} (સઘળી ચીજોને) અએ પાક કરનાર^{૧૧} આતશ^{૧૨} તારી^{૧૩} ઈજ્જરનેને,^{૧૪} આરાધનાને,^{૧૫} સારી ભેટને,^{૧૬} તંદરોસ્તી આપનારી ભેટને^{૧૭} તથા દોસ્તી ભરેલી ભેટને^{૧૮} હું વખાણુંખું^{૧૯} (ઓ આતશ !) (તું) ઈજ્જવા લાએક^{૨૦} (તથા) આરાધનાને લાએક^{૨૧} છે;^{૨૨} માણસોનાં^{૨૩} ઘેરોમાં^{૨૪} (તું) ઈજ્જવા લાએક^{૨૫} (તથા) આરાધનાને લાએક,^{૨૬} થજે^{૨૭} જો^{૨૮} (માણસ) હાથમાં એસમ લઈને,^{૨૯} હાથમાં બરસમ લઈને^{૩૦} હાથમાં જીવામ લઈને,^{૩૧} (તથા) હાથમાં હાવનીમ લઈને^{૩૨} તુંને^{૩૩} હમેશાં^{૩૪} ઈજે,^{૩૫} તે^{૩૬} માણસને^{૩૭} મહોટાઇ^{૩૮} (અથવા સુખાકારી^{૩૯}) હોજો!^{૪૦}

(૨) દાઇત્યો^૧ અએસ્મે^૨ બુયાઓ,^૩ દાઇત્યો^૪ બઓઇધિ^૫ બુયાઓ,^૬ દાઇત્યો^૭ પિથિવ^૮ બુયાઓ,^૯ દાઇત્યો^{૧૦} ઉપસયને^{૧૧} બુયાઓ.^{૧૨} પેરેનાયુશ^{૧૩} હરેથ્રે^{૧૪} બુયાઓ,^{૧૫} દહ્માયુશ^{૧૬} હરેથ્રે^{૧૭} બુયાઓ,^{૧૮} આતર્શ^{૧૯} પુથ્ર^{૨૦} અહુરહે મજ્દાઓ.^{૨૧}

* ‘ નેચ્ચોસંગ ’-એ એક આતશનું તથા ફરેશતાનું નામ છે. એ આતશ પાદશાહોના નામમાં બખ્શવામાં આવેછે, જેથી તેઓ દુનિયાંને આબાદ કરવાનાં કામોમાં પોતાની હકુમત સારી રીતે ચલાવી શકે. ફરેશતા તરીકે એનું કાંમ દાદાર હોરમજ્જદના પેગામો પોહોચાડવાનું છે.

† આએ ફરેશતાની શરૂઆતથી તે હઈ સુધી છઠી વિભક્તિમાં જે બોલો આવેલા છે, તે બધાઓના સંબંધ આએ ઉકાળે આવેછે.

‡ ઈહાંથી તે એ નીઆએશને છેડે ‘ અપહે બેરજ યઓજ્જદાતાં ’ બોલો આવેછે, ત્યાંહાંસુધીના ભાગ ઈજ્જરનેના ૬૨ મા હામાંથી લીધો છે.

(૨) (હોરમજદની તરફના સઘળી ચીજોને અએ પાક કરનાર આતશ !) એસમમાં^૧ (તું) લાએક^૧ થજે !^૩ બોએમાં^૫ (તું) લાએક^૪ થજે !^૧ બોરાકમાં^૬ (તું) લાએક^૭ થજે !^૬ (તથા) લાકડાંના ગાંઠમાં^{૧૧} (તું) લાએક^{૧૦} થજે !^{૧૨} હોરમજદની તરફના^{૧૧} (સઘળી ચીજોને) અએ પાક કરનાર^{૨૦} આતશ !^{૧૬} બોરાકમાં^{૧૪} લાંબો વખતસુધી ભરેલો^{૧૩} તું થજે !^{૧૫} બોરાકમાં^{૧૭} લાંબો વખતસુધી ભરો^{૧૬} તું થજે !^{૧૮}

(૩) સઓએ^૧ બુયે^૨ અહમ્ય^૩ ન્માને,^૪ મત્-સઓએ^૫ બુયે^૬ અહમ્ય^૭ ન્માને,^૮ રઓચહિ^૯ બુયે^{૧૦} અહમ્ય^{૧૧} ન્માને,^{૧૨} વક્ષથે^{૧૩} બુયે^{૧૪} અહમ્ય^{૧૫} ન્માને,^{૧૬} દરેઘેમચિત્^{૧૭} અધપિ^{૧૮} જરવાનેમ,^{૧૯} ઉપ^{૨૦} સૂરાંમ^{૨૧} ક્રપો-કેરેતીમ^{૨૨}, હુધ^{૨૩} સૂરયાઓ^{૨૪} વંધ્રહુયાઓ^{૨૫} ક્રપો-કેરેતોઇત્.^{૨૬}

(૩) (અએ આતશ !) લાંબો^{૧૭} વખત^{૧૬} સુધી,^{૧૮} શૂર આપનાર^{૨૧} રસ્તાબેજ^{૨૨} (ના વખત) સુધી,^{૨૦} *તથા^{૨૩} હિમ્મત આપનાર^{૨૪} લલા^{૨૫} ઠંકેઆમત (ના વખત) સુધી,^{૨૬} આએ^૩ ઘેરમાં^૪ (તું) બળતામાં^૫ થજે^૨ (ધ્યાને બળતો રેહેજે) ! આએ^૭ ઘેરમાં^૮ (તું) હમેશાં બળતો^૯ રેહેજે !^{૧૦} આએ^{૧૧} ઘેરમાં^{૧૨} (તું) ચળકાટમાં^{૧૩} રેહેજે !^{૧૪} (તથા) આએ^{૧૫} ઘેરમાં^{૧૬} (તું) વધારામાં^{૧૭} રેહેજે !^{૧૮}

(૪) દાયાઓ^૧ મે^૨ આતર્શ^૩ પુશ્ચ^૪ અહુરહે મજદાઓ,^૫ આસુ^૬ ખાથ્રેમ,^૭ આસુ^૮ શ્રાધતીમ,^૯ આસુ^{૧૦} જીતીમ;^{૧૧} પોઉર^{૧૨} ખાથ્રેમ,^{૧૩} પોઉર^{૧૪} શ્રાધતીમ,^{૧૫} પોઉર^{૧૬} જીતીમ;^{૧૭} મસ્તીમ,^{૧૮} સ્પાનો,^{૧૯} ક્ષવિત્રેમ^{૨૦} હિજવાંમ,^{૨૧} ઉરને^{૨૨} ઉપિ,^{૨૩} પ્રતૂમ^{૨૪} પસ્ચએત^{૨૫} મસિત^{૨૬} મજાઓન્તેમ,^{૨૭} અપધરિ-આથ્રેમ,^{૨૮} નાધસ્યાંમ^{૨૯} પસ્ચએત^{૩૦} હાંમ-વરેતીમ.^{૩૧}

* ‘ હુધ ’નો અસલ અર્થ (સંસ્કૃત સહ ને મળતો) ‘ સાથે, સહિત, સુધ્ધાં ’ થાએછે:—જેમકે ‘ હુધ-અએસ્મ ’ ધ્યાને એસમ સાથનું.

† “ હુધ સૂરયાઓ વંધ્રહુયાઓ ક્રપો-કેરેતોઇત્ ” એ બોલો ધાસ્યામેજે ‘ ઉપ-સૂરાંમ ક્રપો-કેરેતીમ ’ની શરેહના છે, જેકે બેહુની વિભક્તિમાં ફેર છે. પેહેલવી તરજુમો કરનારાએ બી તેમજ ગણેલું છે. હારલે, મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે—એઓએ બી એવીજ રીતે તરજુમો કીધો છે.

(૪) (લણનાર શખ્સ બોલેછે) હોરમજદની તરફના^૫ (સઘળી ચીજોને) અએ પાક કરનાર^૪ આતશ!^૩ મને^૨ (નીચે જણાવેલી ચીજો) તું આપ.^૧

ખોલાસો:—(લણનાર શખ્સ આતશની મારફતે કેઈ ચીજો માંગેછે, અથવા પોતાની કેઈ હાજતો પુરી પાડવાની ખાએશ રાખેછે, તે વિશે નીચે તથા પાંચમા અને છઠ્ઠા ફકરાઓમાં જણાવે છે):—

જલદીથી^૧ (અથવા વગર ઢીલ કરવે^૧) આસાની,^૨ જલદીથી^૩ પોષણ,^૪ જલદીથી^૫ (લાંબી) હંદગી,^૬ પુરતું^૭ સુખ,^૮ પુરતું^૯ પોષણ,^{૧૦} પુરતી^{૧૧} હંદગી,^{૧૨} મહોટાઈ,^{૧૩} ડહાપણ,^{૧૪} તેજ^{૧૫} જખાન,^{૧૬} (તથા) (મારાં) રવાનને માટે^{૧૭} હુશિઆરી^{૧૮} (તથા) અક્કલ,^{૧૯} (જે અક્કલ) (તે મજ્યા) પછી^{૨૦} પ્રમાણમાં^{૨૧} વધતી^{૨૨} (થાએ), અને ઘટનારી નહીં^{૨૩} (થાએ), (અને) ત્યારપછી^{૨૪} મરદાનગીનું^{૨૫} કૌવત^{૨૬} (એ બધું, ઓ આતશ! તું મને આપ).

(૫) એરેધ્વો-જંગાંમ,^૧ અખફૂન્યાંમ,^૨ ત્રિપુમ,^૩ અસ્નાં-મય,^૪ ક્ષફૂનાંમય,^૫ આસિતો-ગાતૂમ,^૬ જધાઉરૂમ,^૭ તુશ્ત્રુપાંમ,^૮ આસ્નાંમ,^૯ ક્રજન્તીમ,^{૧૦} કર્ષો-રાજાંમ,^{૧૧} વ્યાખનાંમ,^{૧૨} હાંમ-રઓધાંમ,^{૧૩} હુવાપાંમ,^{૧૪} આંજો-બૂજિમ,^{૧૫} હુવીરાંમ,^{૧૬} યા^{૧૭} મે^{૧૮} ક્રાધયાત^{૧૯} ન્માનેમય,^{૨૦} વીસેમય,^{૨૧} જન્તૂમય,^{૨૨} દખ્યૂમય,^{૨૩} દંધુ-સસ્તીમય.^{૨૪}

(૫) ખડે પગે ઉભું રહેવાની શક્તિ,^૧ દાહાડાના^૨ તથા રાતના^૩ એક તૃતીયાંશ ભાગ^૪ (સિવાએ) (ખાકીના વખતમાં) *જગૃતિ,^૫ પોતાનાં કાંમ ઉપર †ઉશ્તેવારી,^૬ ખબરદારી,^૭ (તથા) ફરજંદ^૮ (જે) પોષણ કરનાર,^૯ જાતી અક્કલવાળું,^{૧૦} કેશ્વરની ઉપર રાજ ચલાવનાર,^{૧૧} અનજીમનમાં બેસનાર,^{૧૨} ઉધરનું,^{૧૩} સારી ઈજજતવાળું,^{૧૪} સંકટમાંથી છુટકારો આપનાર,^{૧૫} પેહે-લવાનનાં જેવું જોરેમંદ^{૧૬} (એવું ફરજંદ, અએ હોરમજદના આતશ! તું મને આપ); જે^{૧૭} (ફરજંદ) મારાં^{૧૮} ઘેરને,^{૧૯} (મારાં) ખાનદાનને,^{૨૦} (મારાં) કસ-

* એ ઉપરથી જણાએછે કે, ખીમારી અથવા જીવને બેચેની હોએ તે સિવાએ, આખા દાહાડામાં ૮ કલાકથી વધારે વખત ઉઘમાં કાહાડવો નહી. 'ત્રિપુમ અસ્નાંમય ક્ષફૂનાંમય'—એ ખોલો 'અખફૂન્યાંમની શરેહના દીસેછે વેસ્ટરગાઉં એ ખોલો વધાયામાં આપ્યા છે, અને જેડડનરે નોટમાં લીધા છે.

† ખીજાના ઉપરથી સકારે ઉઠવું (દારમેસ્તેતે); ચાલવામાં શેતાખી (હારલે).

ખાને,^{૨૨} (મારાં) દેશને^{૨૩} તથા (મારાં) દેશના *ધર્મને^{૨૪} આખાદ કરે.^{૧૯}
 (૬) દાયાઓ^૧ મે,^૨ આતર્શ^૩ પુથ્ર^૪ અહુરહે મજદાઓ,^૫
 યા^૬ મે^૭ અંધહુત્ અક્રસાઓંધહુઓ,^૮ નૂરેમચ^{૧૦} ચવએચ-
 તાઇતે,^{૧૧} વહિશ્તેમ અહૂમ^{૧૨} અપઓનાંમ^{૧૩} રઓઅંધહુમ^{૧૪}
 વીરપો-ખાથ્રેમ,^{૧૫} જજે-પુથે^{૧૬} વંધહુઊચ^{૧૭} મીજદે,^{૧૮} વંધહુ-
 ઊચ^{૧૯} સવહિ,^{૨૦} ઉરનએચ^{૨૧} દરેથે^{૨૨} હુવંધહુ.^{૨૩}

(૬) હોરમજદની તરશના^૫ (સવળી ચીએને) અએ પાક કરનાર^૪
 આતશ !^૩ (તે ચીજ) મને^૨ તું આપ,^૧ કે જે^૬ મારેમાટે^૭ હમણાં^{૧૦} તથા
 હમેશ સુધી^{૧૧} (ઇઆને મારી હંદગીના છેડા સુધી), અશો (લોકો)ની^{૧૩}
 રોશનીવાળી^{૧૪} (તથા) તમામ આસાનીવાળી^{૧૫} સઉથી સરસ દુનિયાં
 (એટલે બેહેશત) વિશે^{૧૨} શિખવનાર^૬ હોએ.^૮ (અને તે બેહેશત) લલા^{૧૭}
 બદલામાં,^{૧૮} લલી^{૧૯} અંદગી (ના અવેજ)માં,^{૨૦} તથા (મારાં) રવાનનેમાટે^{૨૧}
 લાંબા વખતની^{૨૨} પવિત્રાઈ (ના અવેજ)માં^{૨૩} હું મેળવું.^{૧૯}

ખોલાસો:—(ઓ હોરમજદના આતશ ! તું મને એવી બુદ્ધિ આપ
 તથા એવો માર્ગ બતાવ, કે જેથી હું નેષ્ટીનાં કાંમો કરું, દાદાર હોરમજદની
 અંદગી કરું તથા મારાં રવાનને નીતિ તરફ ચલાઉં, જેથી કરીને મારા ગુજરવા
 પછી, તે મારાં સારાં કાંમોના અવેજમાં મને બુલંદ બેહેશતની જગા મળે.)

(૭) વીરપએમજઓ^૧ સસ્તીમ^૨ ખરમતિ^૩ આતર્શ^૪ મજદાઓ
 અહુરહે^૫ યએમજઓ^૬ અએમ^૭ હાંમ-પચાઇતે^૮ ક્ષાફનીમચ^૯
 સૂધરીમચ,^{૧૦} વીરપએમજઓ હુચ^{૧૧} મજયેઇતે^{૧૨} હુએરેતીમચ^{૧૩}
 ઉશત-એરેતીમચ,^{૧૪} વન્ત-એરેતીમચ,^{૧૫} સિપતમ.^{૧૬}

(૭) અએ સપેતમાન^{૧૬} (જરતોશત) ! જેઓનેમાટે^૬ તે^૭ (આતશ)
 રાતનું †ખાણું તથા †ખપોરનું ખાણું^{૧૦} પકાવેછે,^૮ (તે) બધાઓમાટે^૧ (તે) હોર-
 મજદનો^૫ આતશ^૪ શિખામણ^૨ લઈ જાએછે,^૩ (ઇઆને તેઓને સારી
 સમજ આપેછે), (તથા) (તે) બધાઓ પાસેથી^{૧૧} સારી ભેટ^{૧૩} તથા
 તંદરોસ્તી આપનારી ભેટ^{૧૪} તથા દોસ્તી ભરેલી ભેટ^{૧૫} ઇચ્છેછે.^{૧૨}

* પાદશાહીને, સલતનતને (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે); સ્વદેશને (ડાહર હારલે).

† ફારસીમાં બી 'શામ'નો અર્થ 'રાત' તથા 'રાતનું ખાણું' બહુ થાએછે.

‡ સંસ્કૃત શૂર=સુરજ, ફારસી 'શામ' (રાત તથા રાતનું ખાણું)ની માફક.
 અથવા બીજી રીતે:—જમણવાર, વરો (ફારસી સૂર); દારમેસ્તેતે 'ક્ષાફનીમચ
 સૂધરીમચ'નો અર્થ 'ભોજણ અને જમણવાર' કરેછે.

(૮) વીરપનામ^૧ પરચરેન્તામ^૨ આતશ^૩ કસ્ત^૪
આદિધય.^૫ ચીમ^૬ હુખ^૭ હુષે^૮ યરધતી^૯ કચરેશ્વાઓ^{૧૦}
અર્મએષાધધે.^{૧૧} આતરેમ^{૧૨} રપેન્તેમ^{૧૩} યજમધદે,^{૧૪}
તખમેમ^{૧૫} હુન્તેમ^{૧૬} રથએશ્તારેમ.^{૧૭}

(૯) તમામ^૧ આવનારાઓના^૨ હાથતરફ^૩ આતશ^૪ નજર કરેછે,^૫
(અને કેહેછે કે) ચાલતો^{૧૦} દોસ્ત^૭ એકલા^{૧૧} *દોસ્તનેમાટે^૮ શું^૬ લાવેછે ?^૯

વૃદ્ધિ કરનાર,^{૧૩} જોરાવર,^{૧૫} રોશન^{૧૬} (અથવા હયાતીવાળા^{૧૬}) (તથા)
(દેવોની સાંભે) લડનારા^{૧૭} આતશને^{૧૨} હમો †વખાણીએ છિયે.^{૧૪}

(૯) આઅત્^૧ ચેફિર-પે^૩ અએમ^૪ યરધતિ^૫ અએસ્મેમ^૬ વા^૭
અપય^૮ બેરેતેમ,^૯ બેરેસ્મ^{૧૦} વા^{૧૧} અપય^{૧૨} કસ્તરેતેમ,^{૧૩} ઉર્વરાંમ^{૧૪}
વા^{૧૫} હુધાનએપતાંમ^{૧૬} આ-હુ^{૧૭} પસચએત^{૧૮} ફીનધતિ^{૧૯} આતશ^{૨૦}
મજદાઓ આહુરહુ,^{૨૧} કનૂતો^{૨૨} અતબિશ્તો^{૨૩} હુધધંધુહુમ.^{૨૪}

(૯) પણ^૧ અગરજોર^૨ કોઈ શખસ^૩ તે (આતશ) નેમાટે^૩ અશો-
ધથી^૬ (ઈઆને નેક નયતથી) લાવેલું^૬ એસમ,^૬ અથવા^૭ અશોધથી^{૧૨}
પાંથરેલી^{૧૩} યરસમ,^{૧૦} અથવા^{૧૧} હુધાનએપત^{૧૬} (નામનું ખુશખોદાર)
ઓરવર^{૧૪} લઈ જાએછે^૫ તો,^{૧૮} (તે) હોરમજદનો^{૧૧} આતશ,^{૨૦} (જે)
ખુશનુદ થએલો,^{૨૨} †આદરમાન પામેલો^{૨૩} (તથા) તૃપ્ત થએલો^{૨૪} (તે)
તે (ભેટ આપનાર શખસ)ને^{૧૭} (નીચે મુજબ) હુઆ દેછે.^{૧૬}

(૧૦) ઉપ-શ્વા^૧ હુક્ષોમત^૨ ગેદિશ^૩ વાંશ્વ,^૪ ઉપ વીરનાંમ^૫
પોઉરતાસ.^૬ ઉપ-શ્વા^૭ વેરેજવતય^૮ મનો,^૯ વેરેજવતિય^{૧૦}
હુક્ષોમત^{૧૧} અંધઉહ.^{૧૨} ઉર્વાક્ષ^{૧૩}-અંધઉહ^{૧૪} ગય^{૧૫} જિઘએપ,^{૧૬}
તાઓ^{૧૭} ક્ષપનો^{૧૮} યાઓ^{૧૯} જવાહી.^{૨૦} ઇમત^{૨૧} આથો^{૨૨} આક્રિ-
વનેમ,^{૨૩} યો^{૨૪} અહ્માઇ^{૨૫} અએસ્મેમ^{૨૬} યરધતિ^{૨૭} હિકૂશ,^{૨૮}
રઓચસ-પમરિશતાં^{૨૯} અપહુ^{૩૦} બેરેજ^{૩૧} યઓજદાતાં.^{૩૨}

* ચાલતો દોસ્ત તે આતશની નજદીક જનાર શખસ જાણુવો, અને એકલો દોસ્ત તે આતશ સમજવો કે જે પોતે ચાલી શકતો નથી.

† આએ છેલ્લો વાક્ય (આતરેમ.....રથએશ્તારેમ) ગેહડનરે આપ્યો નથી.

‡ ‘ અતબિશ્તો ’નો અર્થ ‘ હુઃખી નહી થએલો, અપમાન નહી પામેલો, અનગમતો નહી થએલો, વેર ઉપજાવે તેવો નહી થએલો. ’ ખી થાએછે.

(૧૦) તારે ત્યાંહાં^૧ (ઈઆને તારા કબીલામાં) ગાએ ઘોરનું^૨ ટોળું^૩ જીઆદે થજો!^૪ (તારે ત્યાંહાં) બાહાદુર *માણસોનો^૫ વધારો^૬ થજો!^૭ તુંને^૮ કાંમ કરતું^૯ મન^{૧૦} †થજો!^{૧૧} (તારી) જંદગી^{૧૨} કાંમ કરતી^{૧૩} ‡થજો!^{૧૪} જોટલી^{૧૫} રાત^{૧૬} તું જીવતો રહે^{૧૭} તેટલી^{૧૮} (રાત), ખુશાલી ભરેલી^{૧૯} જંદગીના^{૨૦} જીવસાથે^{૨૧} તું (તારી) જંદગી ગુજરજો!^{૨૨}

જે કોઈ^{૨૩} તે (આતશ) નેમાટે^{૨૪} સુક્રી,^{૨૫} રોશનીમાં પરીક્ષા કીધેલી^{૨૬} (તથા) સાફ કીધેલી^{૨૭} †કાઠી^{૨૮} અશોઈની^{૨૯} આશીર્વાદથી^{૩૦} લઈ જાએછે,^{૩૧} (તેનેમાટે) આતશની^{૩૨} આએ^{૩૩} (ઈઆને ઉપર કહેલી) દુઆ^{૩૪} (છે).

(બાજમાં પઢે) અહુરમજદ બોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હુમા સર્દગાંન, હુમખાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન મજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે) યથા અહૂ વધર્યો ર.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આપ્રીનામિ આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, તવ આતર્ષ પુથ્ર અહુરહે મજદાઓ, આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. ખરેનંધ્રહો સવંધ્રહો મજદધાતહે, અધસ્યનાંમ ખરેનો મજદધાતનાંમ, કાવ-યેહેય ખરેનંધ્રહો મજદધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. કવોધશ હુઓસ્તવંધ્રહહે, વરોધશ હુઓસ્તવંધ્રહહે, અસ્નવન્તહે ગરોધશ મજદધાતહે, ચએચિસ્તહે વરોધશ મજદધાતહે, કાવ-યેહેય ખરેનંધ્રહો મજદધાતહે, આથ્રો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર.

* ઈઆને પેહેલવાની કૌવત ધરાવનાર છોકરા, જોરેમંદ બોલાદ; જુઓ માહ બોખતાર નીઆએશને છેડે આવેલો ‘દસ્ત અમેમ’ નો ફકરો.

† ઈઆને તાફ મન વિચારવંત થજો; તું હુશિયાર તથા બુદ્ધિમાન થજો !

‡ એટલે તું પરાપકારી તથા નેકીનાં કાંમો કરતો રહેજો !

¶ ‘રોશનીમાં પરીક્ષા કીધેલી તથા સાફ કીધેલી કાઠી’ ની મતલબ એ કે, ઉજરડાંમાં જોઈ તપાસીને પસંદ કીધેલી, તથા આસપાસની છાલ કાઢાડી નાખેલી કાઠી, કે તેની અંદર જનાં જાણવરો તથા નજસ ચીજો નહીં ભરાયેલી હોએ. આતશ ઉપર જે કાઠી, સુખડ અથવા કોઈની ખુશબો સુકવી તે તદન સુક્રી તથા સાફ કીધેલી હોવી જોઈએ. કોઈની જાતનું લીકું તથા નજસ બળ-તાણ હરગેજ આતશ ઉપર મુકવું નહીં. એ બાબેની સખત તાકીદ આપણા ધર્મને લગતી કેતાબોમાં તથા ફારસી રેવાએતોમાં ફરમાવેલી છે.

રએવન્તહે ગરોધશ મજદદાતહે, કાવયેહેચ ખરેનંધહો મજદ-
દાતહે, આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. આતશ્ રપેન્ત
રથએશતાર, યજત પોઉરૂ-ખરેનંધહુ, યજત પોઉરૂ-અએષજ.
આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, મત્ વીરપએધબ્યો આતેરે-
બ્યો, ક્ષથો-નફેથો નધચો-સંધહુહે, યજતહે. અપેમ વોહૂ ૩.

હોરમજદની તરફના (બધી ચીજોને) પાક કરનાર આતશ ઇલા-
દિની આરાધના, કીર્તિ, આલાકી તથા કૌવતને હું વખાણું.*

અત્^૧ તોધ્^૨ આતરેમ્^૩ અહુરા^૪

અઓજોંધહુવન્તેમ્^૫ અષા^૬ ઉસેમહી^૭

અસીશ્તેમ્,^૮ એમવન્તેમ્,^૯ સ્તોધ-

રપેન્તેમ્,^{૧૦} ચિથ્રા-અવંધહેમ્;^{૧૧}

અત્^{૧૨} મજદા^{૧૩} દધખિબ્યન્તે^{૧૪} જસ્તા-

ધસ્તાધશ^{૧૫} દેરેશ્તા^{૧૬} †અએનંધહેમ્.^{૧૭}

અપેમ વોહૂ ૧. અહ્માધ રએશચ; હજંધરેમ;
જસ મે અવંધહે મજદ; કેરૂકેહ મોજદ.

ઓ હોરમજદ!^{૧૮} (હમો) તારા^{૧૯} જોરાવર,^{૨૦} સઉથી તેજવાળા,^{૨૧}
હિમ્મત આપનારા,^{૨૨} હમેશાં ખુશીકરનાર,^{૨૩} ઘણીરીતે (અથવા અજબ રીતે)
મદદ કરનારા^{૨૪} આતશને^{૨૫} અષ (ઇચ્છાને અરદીએહેશત અમશાસ્પંદ)ની
મારફતે^{૨૬} ઇચ્છીએ (અથવા પસંદ કરીએ) છિયે.^{૨૭} ઓ હોરમજદ!^{૨૮}
(આતશ) (પોતાનાં) પુરતાં કૌવતે કરીને^{૨૯} દ્વેષ રાખનાર^{૩૦} (તથા) કીનો
રાખનાર માણસને^{૩૧} મજબૂત પકડનારો^{૩૨} (ઇચ્છાને શિક્ષા કરનાર) (છે).

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુખારક (ફલાં),
માહે મુખારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાં
દામાન. ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, નેમસે-તે આતશ્ મજદ-
દાઓ અહુરહે હુધાઓ મજિશત યજત. અપેમ વોહૂ ૧.

ગાર્જે^{૩૩} ખોરેહ^{૩૪} અવજતયાદ.^{૩૫}

* એના તરજુમા તથા પુરતા ખોલાસામાટે જુઓ સફા ૭૫-૭૮.

† એ આખો ફકરો દિજસ્તેના ૩૪ મા હાના ૪ થા ફકરામાંથી લીધો છે.

‡ સંસ્કૃત ચિત્ર=તરેહવાર, ઘણી તરાહનું; અજબ જેવું.

¶ અસલ અર્થ 'ઇચ્છેલાં—મુરાદ મુજબનાં કૌવતે કરીને.'

✍ (અગરજે આતશ બેહેરાંમની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^૪ બેહેરાંમ^૫ આદર^૬ ફરા.^૭

બુજેરગ^૭ આતશ^૪ બેહેરાંમના^૫ આતશનો^૬ પ્રતાપ^૧ (તથા) ખોરેહ^૨ જુઆદે થાઓ !^૩

✍ (અગરજે આદરાંનની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^૪ આદરાંન^૫ આદર^૬ ફરા.^૭

બુજેરગ^૭ આતશ^૪ આદરાંનના^૫ આતશનો^૬ પ્રતાપ^૧ (તથા) ખોરેહ^૨ જુઆદે થાઓ !^૩

✍ (અગરજે ઘેરમાં આતશની નજદીક નીઆએશ કરીએ તો નીચે મુજબ પઢવું.)

આતશ^૪ દાદગાહ^૫ આદર^૬ ફરા.^૭

બુજેરગ^૭ આતશ^૪ દાદગાહના^૫ આતશનો^૬ પ્રતાપ^૧ (તથા) ખોરેહ^૨ જુઆદે થાઓ !^૩

આદરાંન^૫ શાહ^૬ પીરોજગર,^{૧૦} આદર ગુશરપ,^{૧૧} આદર ખોરદાદ,^{૧૨} આદર બુરજન મેહેર,^{૧૩} અવરે^{૧૪} આદરાંન^{૧૫} આ આતશાંન,^{૧૬} કે પ દાદગાહ^{૧૭} નેશાસ્ત એસ્તેદ,^{૧૮} ગારજે^{૧૯} ખોરેહ^{૨૦} અવજતયાદ^{૨૧} મીનોકરકો,^{૨૨} અમાવંદ^{૨૩} પીરોજગર^{૨૪} અમાવંદી^{૨૫} પીરોજગરી.^{૨૬} દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાઘ ગોઆફરંગાંની બાદ હફતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અપઓને અપેમ વોહૂ ૧.

ફતેહમંદ^{૧૦} આદરાંન^૫ સાહેબ,^૬ આદર ગુશરપ,^{૧૧} આદર ખોરદાદ,^{૧૨} આદર બુરજન મેહેર,^{૧૩} (તથા) બીમ^{૧૪} આદરાંન^{૧૫} તથા આતશો^{૧૬} જેઓને દાદગાહ (ઈઆને તેઓની લાએક જગા)માં^{૧૭} તખ્ત-નશીન કીયા છે,^{૧૮} (તે બધા આતશોનો) પ્રતાપ^૧ (તથા) ખોરેહ^૨ જુઆદે થાઓ !^૩ મીનો *કરકો (નામના આતશ)નો^{૨૨} પ્રતાપ^{૧૯} (તથા) ખોરેહ^{૨૦}

* એ આતશ વિશે એવું જણાવ્યામાં આવ્યું છે કે, તે દાદાર હોરમજદની નજદીક હમેશાં રેશન છે.

જાહે થાઓ!^{૧૧} હિમ્મતવાન^{૨૩} (તથા) ફતેહમંદ^{૨૪} (આતશ) (મારી)
હિમ્મત^{૨૫} (તથા) ફતેહનેમાટે^{૨૬} (મદદે) (પોહોંચો).

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને મજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિરતે
અરેદ્વિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ.

 (સર નમાવતાં
નમાવતાં લણવું.) નેમસે-તે આતર્શ મજદાઓ અહુરહે હુધાઓ
મજિશત યજત. અષેમ વોહૂ ૧.

હાવન ગેહ.

 (એજ ગેહ બીજી હાવનના વખતમાં બી, ઇઆને આવાં
મહીનાના હોરમજદ રોજથી તે વહિશ્તોઈશ્ત ગાથા સુધી લણવી. એ બાબે
વધારે ખોલાસામાટે જુઓ સફે ૧૩ મે આપેલી નોટ.)

(૧) દનઓથ્ર^૧ અહુરહે મજદાઓ.^૨ અષેમ વોહૂ ૩. ફવરાને^૩
મજદયસ્નો^૪ જરથુશ્તિશ^૫ વીદ્યેવો^૬ અહુર-હ્યેષો.^૭ હાવનેએ^૮
અષઓને^૯ અષહે^{૧૦} રથ્વે,^{૧૧} યસ્નાધ્ય^{૧૨} વહ્માધ્ય^{૧૩} દનઓથ્રાધ્ય^{૧૪}
ફસસ્તયએય,^{૧૫} સાવંધ્રહેએ^{૧૬} વીસ્યાધ્ય^{૧૭} અષઓને^{૧૮} અષહે^{૧૯}
રથ્વે,^{૨૦} યસ્નાધ્ય^{૨૧} વહ્માધ્ય^{૨૨} દનઓથ્રાધ્ય^{૨૩} ફસસ્તયએય.^{૨૪}
(૨) મિથ્રહે^{૨૫} વોઉર-ગઓયઓતોઇશ^{૨૬} હુજંધ્રો-ગઓપહે,^{૨૭} બએ-
વરે-ચબમો,^{૨૮} અઓખતો-નામનો^{૨૯} યજતહે,^{૩૦} રામનો ખાસ્તહે,^{૩૧}
દનઓથ્ર^{૩૨} યસ્નાધ્ય^{૩૩} વહ્માધ્ય^{૩૪} દનઓથ્રાધ્ય^{૩૫} *ફસસ્તયએય,^{૩૬}
યથા અહૂ વધ્યો^{૩૭} જઓતા^{૩૮} ફા મે^{૩૯} ઝૂતે,^{૪૦} અથા રતુશ
અપાત્યિત હ્ય^{૪૧} ફા અષવ^{૪૨} વીદવાઓ^{૪૩} ઝઓતૂ.^{૪૪}

(૧-૨) (દાદાર) હોરમજદની^૧ પુશ્તુદી^૨ (થાઓ)! (હું) હોરમજદની
પરસ્તેશ કરનાર,^૩ પેગમબર જરતોશ્તે જહોર કીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલનાર,^૪ દેવ

* આએ તેમજ દરેક ગેહની શરૂઆતમાં ‘યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દનઓથ્રા-
ધ્ય ફસસ્તયએય,’ એ બોલો એકથી વધારે વખત આવેલાછે, પણ ગુજરાતી
બાષાની રીત પ્રમાણે એનો અર્થ એકજ વખત લેવો પડેછે.

(ના તરીકા)થી દૂર રહેનાર,^૧ (અને) હોરમજ્જદના તરીકા મુજબ ચાલનાર તરીકે^૨ *એકરાર કરું છું.^૩ અશો^૪ (અને) ખાલેસીના^૫ વખત^૬ હાવન^૭ જેમાં †સાવંધ્રહિ (ઇઆને નફો હાંસેલ કરવાનું અથવા ધંધા-રોજગાર)નું,^૮ અને વીસ્ય (ઇઆને મોહોક્ષાના વડા)નું કામ ચાલેછે તે^૯ વખતમાં,^{૧૦} (દાદાર હોરમ-જ્જદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^{૧૧} બોહોળાં ખેતરવાળા,^{૧૨} હબર કાનવાળા,^{૧૩} દશ હબર આંખવાળા^{૧૪} (તથા) વખણાએલા નામવાળા^{૧૫} મેહેર^{૧૬} ઇજ્જદની^{૧૭} (તથા)રામ ખાસ્તરની^{૧૮} ખુશુદી મારફતે^{૧૯} આરાધના કરવાને,^{૨૦} (તેઓની)ખુબીઓ ગાવાને,^{૨૧} (તેઓને) ખુશુદ કરવાને^{૨૨} તથા (તેઓની) વખણુ કરવાને,^{૨૩} જોતી^{૨૪} મારી આગળ^{૨૫} યથા અહ વધ્યો^{૨૬} (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૨૭} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૨૮} (અને) વિદ્વાન^{૨૯} (તે), ‘અથા રતુશ અષાત્થિત્ હય’^{૩૦} (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૩૧}

(૩) †અહુરેમ મજ્જદાંમ^૧ અષવનેમ^૨ અષહે^૩ રતૂમ^૪ યજ્ઞમ-ધદે;^૫ જરથુશ્ત્રેમ^૬ અષવનેમ^૭ અષહે^૮ રતૂમ^૯ યજ્ઞમધદે;^{૧૦} જરથુ-શ્ત્રહે^{૧૧} અષઓનો^{૧૨} ક્વષીમ^{૧૩} યજ્ઞમધદે;^{૧૪} અમેષે રપેન્તે^{૧૫} અષ-ઓનાંમ^{૧૬} યજ્ઞમધદે.^{૧૭} (૪) અષાઉનાંમ^{૧૮} વંધ્રઉહીશ^{૧૯} સૂરાઓ^{૨૦} રપેન્તાઓ^{૨૧} ક્વષયો^{૨૨} યજ્ઞમધદે,^{૨૩} અસ્તવતો^{૨૪} મનપ્યાય^{૨૫} અપનોતેમેમ^{૨૬} રથવાંમ^{૨૭} યજ્ઞમધદે,^{૨૮} યએતુશ્તેમેમ^{૨૯} યજ્ઞતનાંમ^{૩૦} હંધ્રહુતુશ્તેમેમ^{૩૧} અષહે^{૩૨} રથવાંમ^{૩૩} અધવિનસાંસ્તેમેમ,^{૩૪} જધ્રમૂ-શ્તેમાંમ^{૩૫} અષઓનો^{૩૬} અષહે^{૩૭} રથો^{૩૮} રતુક્રિતીમ^{૩૯} યજ્ઞમધદે.^{૪૦}

(૩) અશોધના^૧ સરદાર^૨ અશો^૩ હોરમજ્જદને^૪ હમો વખાણીએ છિયે.^૫ અશોધના^૬ સરદાર^૭ અશો^૮ †જરતોશ્તને^૯ હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૦} અશો^{૧૧}

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ ૧૫ મા સફાની પેહેલ્લી નોટ.

† દરેક ગેહના નામની સાથે આવતા ખોલોને-જેમકે સાવંધ્રહિ, વીસ્ય, કાદત્-ફુ, કાદત્-વીર, ખેરજ્ય, ન્માન્ય ઇત્યાદિ ખોલોને-સાધારણ રીતે તે ગેહના હમકાર ઇઆને સાથે કાંમ કરનાર ફરેશ્તા ગણવામાં આવેછે.

‡ ઇહાંથી તે ‘ રતુક્રિતીમ યજ્ઞમધદે ’ સુધીનો ભાગ ઇજ્જદનેના ૭૧ મા હાના ૨-૩ જ ફકરામાં આવેછે .

¶ આએ ફકરા ઉપરથી અશો જરતોશ્તનો ચઢતો દરજ્જો જણાઈ આવેછે. વળી ઇજ્જદનેના ૧૬ મા હામાં તો એ રાસ્ત પેગમબરને આએ દુનિયાનો ઇજ્જદ કરીને કહેલો છે. એ બાબે વધારે ખેલાસામાટે જુઓ શેઠ ખં ૩૦ કાંમાંજીવું બનાવેલું જરતોશ્તનામું, બાબ ૧૨ મો.

જરતોશ્તના^{૧૧} ફરોહરને^{૧૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૪} *અશો^{૧૬} અમશાસ્પં-
દોને^{૧૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૭} (૪) અશો (લોકો)ના^{૧૮} લલાં,^{૧૯} શૂરાં^{૨૦} (તથા)
વૃદ્ધિ કરનારાં^{૨૧} ફરોહરને^{૨૨} હમો ઇજાએ છિયે;^{૨૩} હાડમંદ (દુનિયાં) ના^{૨૪}
તથા મીનોઈ (દુનિયાં)ના^{૨૫} સરદારોમાંનાં^{૨૭} સઉથી ચઢતે દરજ્જેના (સરદાર)
ને^{૨૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૮} ઇજામાંનો^{૩૦} ઘણોજ મદદ કરનાર^{૨૯} (તથા)
અશોઈના^{૩૨} સરદારોમાંનો^{૩૩} ઘણોજ લાએક^{૩૧} (તથા) ઘણોજ પોહોંચનાર^{૩૪}
(તથા) અશોઈના^{૩૫} અશો^{૩૬} સરદારની^{૩૮} ઘણીજ મદદે પોહોંચનારી^{૩૫}
વખતસરની બંદગીને^{૩૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૦}

(૫) હાવનીમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહે^૩ રતૂમ^૪ યજમઘદે;^૫ હઉર્વ-
તાતેમ^૬ અપવનેમ^૭ અપહે^૮ રતૂમ^૯ યજમઘદે;^{૧૦} અમેરેતતાતેમ^{૧૧}
અપવનેમ^{૧૨} અપહે^{૧૩} રતૂમ^{૧૪} યજમઘદે^{૧૫}; આહુધરીમ^{૧૬} ફ્રનેમ^{૧૭}
અપવનેમ^{૧૮} અપહે^{૧૯} રતૂમ^{૨૦} યજમઘદે,^{૨૧} આહુરીમ^{૨૨} લ્હએષેમ^{૨૩}
અપવનેમ^{૨૪} અપહે^{૨૫} રતૂમ^{૨૬} યજમઘદે,^{૨૭} યસ્નેમ^{૨૮} સૂરેમ^{૨૯}
હૃતંધ્રહાધતીમ^{૩૦} અપવનેમ^{૩૧} અપહે^{૩૨} રતૂમ^{૩૩} યજમઘદે.^{૩૪}

(૫) અશોઈના^૩ સરદાર^૪ અશો^૨ હાવનીને^૧ હમો વખાણીએ છિયે;^૫
અશોઈના^૬ સરદાર^૭ અશો^૭ ખોરદાદને^૬ હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૦} અશો-
ઈના^{૧૩} સરદાર^{૧૪} અશો^{૧૨} અમરદાદને^{૧૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૫} અશોઈના^{૧૬}
સરદાર^{૧૭} પવિત્ર^{૧૮} હોરમજદી^{૧૯} સવાલને^{૧૭} હમો વખાણીએ †છિયે;^{૨૧}
અશોઈના^{૨૫} સરદાર^{૨૬} પવિત્ર^{૨૪} હોરમજદી^{૨૨} તરીકા (અથવા દીન)ને^{૨૩}
હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૭} અશોઈના^{૩૨} સરદાર^{૩૩} એજમતી^{૨૯} (તથા) પવિત્ર^{૩૧}
યસ્ન^{૨૮} † હમંગાઈતિને^{૩૦} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૪}

(૬) સાવંધ્રહએમ^૧ વીસીમચ^૨ અપવનેમ^૩ અપહે^૪ રતૂમ^૫
યજમઘદે^૬ અધ્યસ્યમનેમ^૭ ઇપીમ^૮ અપવનેમ^૯ અપહે^{૧૦} રતૂમ^{૧૧}
યજમઘદે,^{૧૨} અમયન્તેમ,^{૧૩} વેરેશ્રાજનેમ,^{૧૪} વિત્પએવંધ્રહએમ,^{૧૫}
વીરપ^{૧૬} ત્પએપાઓ^{૧૭} તઉર્વયન્તેમ^{૧૮} વીરપ^{૧૯} ત્પએપાઓ^{૨૦}

* અસલ એખારતમાં ‘અશો’ બોલ છટ્ટી બહુવચનમાં છે. સ્પીગલે તથા
દારમેસ્તેતેએ બી એજ પ્રમાણે અર્થ કીધો છે. અશો લોકોના અમશાસ્પંદોને, ઇઆને
અમશાસ્પંદો જેઓને અશો લોકો આરાધે છે (હારલે); અમશાસ્પંદો (જે) અશો
લોકોની પાસબાની કરનારા (મિદસ).

† ઇઆને દાદાર હોરમજદને પેગમબર અશો જરતોશ્ત સાથે જે સવાલ
જવાબ થયા તેને હમો વખાણીએ છિયે.

‡ ઇઆને મ્હોટી હમન યસ્ત જેમાં સાત અમશાસ્પંદોની બીના આવેલી છે.
વધારે બોલાસામાટે જુઓ મ્હોટી હમન યસ્તના પેહેલ્લા ફકરાની નોટ.

તિતરેન્તેમ;^{૧૧} ચા^{૨૨} ઉપેમો,^{૨૩} ચા^{૨૪} મધેમો,^{૨૫} ચા^{૨૬} ક્રતેમો,^{૨૭}
જઓજીજીયે^{૨૮} તરો^{૨૯} માંથ્રેમ^{૩૦} પન્ચ^{૩૧} ગાથાઓ.^{૩૨}

(૬) અશોધના^૪ સરદાર^૫ અશો^૬ સાવંધ્રહિ^૭ તથા વીસ્યને^૮ હમો વખા-
ણીએ છિયે;^૯ અશોધના^{૧૦} સરદાર^{૧૧} અશો^{૧૨} (તથા) પસંદ પડતી^{૧૩} *અધસ્યમન
(નામની અંદગીને)ને^{૧૪} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૫} (જે અંદગી) હિમ્મત
આપનારી,^{૧૬} ક્રતેહ આપનારી,^{૧૭} દ્વેષને દૂર કરનારી^{૧૮} (તથા) તમામ^{૧૯}
ખરાબીઓને^{૨૦} તોડનાર,^{૨૧} (તથા) તમામ^{૨૨} ખરાબીઓને^{૨૩} ટાળનાર^{૨૪} (છે).
જે^{૨૫} (ધ્યાને ‘ અધસ્યમન્ ’ નામની અંદગી) મદદનેમાટે બોલાવવાસાડ^{૨૬}
પાંચ^{૨૭} ગાથાવાળા^{૨૮} માંથ્ર^{૨૯} (વાની)માં^{૩૦} સઉથી પેહેલો,^{૩૧} વચ્ચમાંનો^{૩૨}
(તથા) સઉથી છેડેનો^{૩૩} (ભાગ) (છે); (ધ્યાને ‘ અધસ્યમન્ ’ નામની
અંદગી પાંચ ગાથાવાળા માંથ્રવાનીમાં સઉથી સરસ છે).

(૭) મિથ્રેમચ^૧ વોઉડ્ડ-ગઓયઓધતીમ^૨ યજ્ઞમધદે;^૩
રામચ ખાસ્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે;^૫ વીસ્યેહે^૬ રથ્વો^૭ યસ્નાધ્ય^૮
વહ્નાધ્ય,^૯ વીસીમચ^{૧૦} અપવનેમ^{૧૧} અપહે^{૧૨} રતૂમ^{૧૩} યજ્ઞમધદે.^{૧૪}
(૮) મિથ્રેમ^{૧૫} વોઉડ્ડ-ગઓયઓધતીમ^{૧૬} હજંધર-ગઓપેમ,^{૧૭}
અએવરે-ચખનેમ,^{૧૮} અઓખતો-નામનેમ^{૧૯} યજ્ઞતેમ^{૨૦} યજ્ઞ-
મધદે,^{૨૧} રામ ખાસ્તેમ^{૨૨} યજ્ઞમધદે.^{૨૩}

(૭) બોહોળાં ખેતરવાળા^૨ મેહેર ઈજદને^૧ હમો ઈજીએ છિયે;^૩
રામ ખાસ્તરને^૪ હમો ઈજીએ છિયે.^૫ વીસ્ય^૬ (ધ્યાને મોહોહાને લગતા)
સરદારની^૭ આરાધના કરવામાટે^૮ તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે^૯
અશોધના^{૧૨} સરદાર^{૧૩} અશો^{૧૧} વીસ્યને^{૧૦} હમો ઈજીએ છિયે.^{૧૪}

(૮) બોહોળાં ખેતરવાળો^{૧૫} મેહેર ઈજદ^{૧૬} (જે) હળર કાનવાળો,^{૧૭}
દશ હળર †આંખવાળો,^{૧૮} (તથા) વખણાએલાં નામવાળો^{૧૯} ઈજદ-
(તે)ને^{૨૦} હમો ઈજીએ છિયે;^{૨૧} રામ ખાસ્તરને^{૨૨} હમો ઈજીએ છિયે.^{૨૩}

(૯) †શ્વાંમ^૧ આતરેમ^૨ અહુરહે મજદાઓ^૩ પુથ્રેમ^૪

* ‘ અધસ્યમન્ ’ નામની અંદગી તે ઇજદનેનો ‘ આ અઈરચેમા ઇધ્યો ’ ના-
મનો ૫૪ મો હા સમજવો. જીઓ અરદીએહેશ્ત યશ્તના પાંચમા ક્રકરાની નોટ.

† એના બોલાસા બાબે જીઓ સફે ૩૦ મે આપેલી નોટ.

‡ ઈહાંથી તે છેક છેડે (તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે) સુધીનો ભાગ
ઈજદનેના ૭૧ મા હાના ૨૩-૨૪ મા ક્રકરામાં આવેછે. શરૂઆતનો શ્વાંમ બોલ
એમાં વધારે આવેલો છે.

અપવનેમ^૫ અપહૃ^૬ રતૂમ^૭ યજ્ઞમધદે^૮ હૃધ-જઓઘ્રેમ^૯
 હૃધ-અધવ્યાઓઘ્રેમ^{૧૦} ઇમત^{૧૧} ખરેસ્મ^{૧૨} અપય^{૧૩} ક્રસ્તરે-
 તેમ^{૧૪} અપવનેમ^{૧૫} અપહૃ^{૧૬} રતૂમ^{૧૭} યજ્ઞમધદે^{૧૮} અપાંમ^{૧૯}
 નમારેમ^{૨૦} યજ્ઞમધદે^{૨૧} નધરીમ સંધહેમ^{૨૨} યજ્ઞમધદે^{૨૩} તજમેમ^{૨૪}
 દામોઘશ ઉપમનેમ^{૨૫} યજ્ઞતેમ^{૨૬} યજ્ઞમધદે^{૨૭} ઇરિસ્તનાંમ^{૨૮}
 ઉરવાંનો^{૨૯} યજ્ઞમધદે^{૩૦} યાઓ^{૩૧} અપઓનાંમ^{૩૨} ક્રવપયો.^{૩૩}

(૯) અશોઈનો^૧ સરદાર^૨ તું^૩ હોરમજદની તરફનો^૪ (સઘળી
 ચીએને) અશો^૫ પાક કરનાર^૬ આતશને^૭ હમો વખાણીએ છિયે,^૮ આએ^{૧૧}
 અરસમ^{૧૨} (જે) જેર સાથની^{૧૩} (તથા) અધવ્યાઓનધન સાથની^{૧૦} (છે),
 (તથા) અશોઈથી^{૧૩} પાંથરેલી^{૧૪} (તથા) અશો^{૧૫} (અને) અશોઈનો^{૧૬}
 સરદાર (તે)ને^{૧૭} હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૮} પાણીઓના^{૧૯} નાભને^{૨૦} હમો
 વખાણીએ છિયે,^{૨૧} * નેચ્યોસંગ (નામના આતશ)ને^{૨૨} હમો વખાણીએ
 છિયે,^{૨૩} જેરાવર^{૨૪} † દામિ ઉપમન^{૨૫} (નામના) ઇજદને^{૨૬} હમો યાદ કરીએ
 છિયે.^{૨૭} અશો (લોકો)નાં^{૩૨} ફરોહરોવાળાં^{૩૩} જે^{૩૧} ગુજરી ગએલાંઓનાં^{૩૨}
 ‡ રવાંનો (તેઓ)ને^{૨૯} હમો યાદ † કરીએ છિયે.^{૩૦}

(૧૦) રતૂમ^૧ ખેરેજન્તેમ^૨ યજ્ઞમધદે^૩ યિમ^૪ અહુરહેમ મજદ-
 દાંમ,^૫ યો^૬ અપહૃ^૭ અપનોતેમો,^૮ યો^૯ અપહૃ^{૧૦} જઘમશ્તેમો,^{૧૧}
 વીરપ^{૧૨} સ્વાઓ^{૧૩} જરથુશતિ^{૧૪} યજ્ઞમધદે^{૧૫} વીરપય^{૧૬} હવરશ્ત^{૧૭}
 ધ્યઓધન^{૧૮} યજ્ઞમધદે,^{૧૯} વરશ્તય^{૨૦} વરેધ્યમ્નય.^{૨૧}

ચેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પઘતિ વંધહે,
 મજદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ હયા,
 યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.
 યથા અહુ વધચો ર.

(૧૦) ખુલંદ^૧ સરદાર^૨ જે^૩ હોરમજદ^૪ (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે,^૫
 જે^૬ (હોરમજદ) અશોઈમાં^૭ સઉથી ચઢતો^૮ (તથા) જે^૯ અશોઈમાં^{૧૦} ઘણોજ

* નેચ્યોસંગના ખોલાસામાટે જુઓ સફે ૭૮ મે આપેલી નોટ.

† ‘ દામિ ઉપમન ’નો અસલ અર્થ ‘ ઉહાપણુનો ચિતાર, ઉહાપણુની ઉપમા, ઉહાપણુની નીશાન ’ થાએ છે. તે ઉપરથી એની ઉપરનો મવક્રોલ ફરેશ્તો.

‡ ફરોહર તથા રવાંનના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૩૨-૩૩ મે આપેલી નોટ.

¶ ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનો જે અશો લોકોનાં ફરોહરે તેઓને હમો યાદ કરીએ છિયે. (સ્પીગલ, હારલે તથા મિલ્સ). ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનોને અશો લોકોનાં ફરોહરેને હમો યાદ કરીએ છિયે (દારમેસ્તેતે).

મદદ કરનારો^{૧૧} (છે); (પેગમખર) જરતોશ્તના^{૧૪} તમામ^{૧૨} કલામોને^{૧૩} હમો વ-
ખાણીએ છિયે,^{૧૫} તથા તમામ^{૧૬} સારાં કીધેલાં^{૧૭} કાંમો^{૧૮} જે કરવામાં આવ્યાં
છે^{૨૦} તથા હવે પછી કરવામાં આવશે^{૨૧} (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૬}

(૧૧) યસ્નેમ્ય વહ્નેમ્ય અઓજસ્ય જવરેય આક્રીનામિ,
મિથ્રહે વોઉઙ્-ગઓયઓઘતોઘશ હુજંધરો-ગઓપહે બએવરે-
યબનો, અઓખતો-નામનો યજતહે, રામનો ખાસ્તહે.
અપેમ વોહૂ ૧. અહ્માઘ રએશય; હુજંધરેમ; જસ
મે અવંધહે મજદ; કેરેદેહ મોજદ.

રપિથ્વન ગેહ.

(૧) દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અપેમ વોહૂ ૩. કવરાને
મજદયસ્તો જરથુશતિશ વીદએવો અહુર-તકએષો. રપિથ્વનાઘ
અપઓને^૧ અપહે^૨ રથવે,^{૧૧} યસ્નાઘ્ય^{૧૨} વહ્માઘ્ય^{૧૩} દનઓથ્રાઘ-
ય^{૧૪} કસસ્તયએય.^{૧૫} ક્રાદત-કૃષવે^{૧૬} જન્તુમાઘ્ય^{૧૭} અપઓને^{૧૮}
અપહે^{૧૯} રથવે,^{૨૦} યસ્નાઘ્ય^{૨૧} વહ્માઘ્ય^{૨૨} દનઓથ્રાઘ્ય^{૨૩} કસસ્ત-
યએય,^{૨૪} (૨) અપહે વહિશતહે^{૨૫} આથસ્ય^{૨૬} અહુરહે મજદા-
ઓ,^{૨૭} દનઓથ્ર^{૨૮} યસ્નાઘ્ય^{૨૯} વહ્માઘ્ય^{૩૦} દનઓથ્રાઘ્ય^{૩૧} કસસ્તય-
એય,^{૩૨} યથા અહૂ વધસ્યો^{૩૩} જઓતા^{૩૪} ક્રા મે^{૩૫} મૂતે,^{૩૬} અથા
રતુશ અપાતચિત્ હય^{૩૭} ક્રા અષવ^{૩૮} વીધવાઓ^{૩૯} મૂઓતૂ.^{૪૦}

(૧-૨) ખાલેસ^૬ (અને) પતિત્રાઘના^{૧૦} વખત^{૧૧} રપિથ્વન^૬ જે વખતે
પશુઓને આરામ આપવાનું,^{૧૬} અને ગામને લગતા વડા અથવા હાકેમનું^{૧૭}
(કાંમ ચાલે તે) વખતમાં,^{૨૦} (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^{૨૮}
અરદીએહેશ્તની^{૧૫} તથા હોરમજદના^{૨૭} આતશની^{૨૬} આરાધના કરવાને,^{૨૯} (તે-
ઓની) ખુખીઓ ગાવાને,^{૩૦} (તેઓને) ખુશુદ કરવાને^{૩૧} તથા (તેઓની)
વખાણ કરવાને,^{૩૨} જોતી^{૩૪} મારી આગળ^{૩૫} યથા અહૂ વધસ્યો^{૩૩} (નાં કલામોની
ખુખીઓ) જાહેર કરે.^{૩૬} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૩૮} (તથા) વિદ્વાન^{૩૯} (તે),
'અથા રતુશ અપાતચિત્ હય,^{૩૭} (એ કલામોની ખુખીઓ) જાહેર કરે.^{૪૦}

(૩) અહુરેમ મજદાંમ અષવનેમ અપહે રતૂમ યજમઘદે;
જરથુશ્તેમ અષવનેમ અપહે રતૂમ યજમઘદે; જરથુશ્તહે અષ-
ઓનો કવપીમ યજમઘદે; અમેષે રપેન્તે અપઓનાંમ યજમઘદે.

(૪) અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવષયો
યજ્ઞમધદે, અસ્તવતો મનપ્રયાય અપનોતેમેમ રથવાંમ યજ્ઞમ-
ધદે, યએતુશ્તેમેમ યજ્ઞતનાંમ, હુંધહુતુશ્તેમેમ અપહે રથવાંમ
અધવિનસાંસ્તેમેમ, જઘમૂશ્તેમાંમ અપઓનો અપહે રથવો
રતુક્રિતીમ *યજ્ઞમધદે.

(૫) રપિથ્વનેમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહે^૩ રતૂમ^૪ યજ્ઞમધદે.^૫
અહુનવધતીમ^૬ ગાથાંમ^૭ અપઓનીમ^૮ અપહે^૯ રતૂમ^{૧૦} યજ્ઞ-
મધદે,^{૧૧} ઊશ્તવધતીમ^{૧૨} ગાથાંમ^{૧૩} અપઓનીમ^{૧૪} અપહે^{૧૫}
રતૂમ^{૧૬} યજ્ઞમધદે,^{૧૭} રપેન્તા-મધન્યૂમ^{૧૮} ગાથાંમ^{૧૯} અપઓ-
નીમ^{૨૦} અપહે^{૨૧} રતૂમ^{૨૨} યજ્ઞમધદે,^{૨૩} વોહુ-ક્ષત્રાંમ^{૨૪} ગાથાંમ^{૨૫}
અપઓનીમ^{૨૬} અપહે^{૨૭} રતૂમ^{૨૮} યજ્ઞમધદે,^{૨૯} વહિશ્તોધશ્તીમ^{૩૦}
ગાથાંમ^{૩૧} અપઓનીમ^{૩૨} અપહે^{૩૩} રતૂમ^{૩૪} યજ્ઞમધદે.^{૩૫}

(૫) અશોઘના^૩ સરદાર^૪ અશો^૫ રપિથ્વનને^૬ હમો વખાણીએ
છિયે;^૭ અશોઘના^૮ સરદાર^૯ અશો^{૧૦} અહુનવદ^{૧૧} ગાથાને^{૧૨} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૧૩} અશોઘના^{૧૪} સરદાર^{૧૫} અશો^{૧૬} ઊશ્તવદ^{૧૭} ગાથાને^{૧૮} હમો વખા-
ણીએ છિયે;^{૧૯} અશોઘના^{૨૦} સરદાર^{૨૧} અશો^{૨૨} રપેન્તોમદ^{૨૩} ગાથાને^{૨૪} હમો
વખાણીએ છિયે;^{૨૫} અશોઘના^{૨૬} સરદાર^{૨૭} અશો^{૨૮} વોહુક્ષત્ર^{૨૯} ગાથાને^{૩૦}
હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૧} અશોઘના^{૩૨} સરદાર^{૩૩} અશો^{૩૪} વહિશ્તોધશ્ત^{૩૫}
ગાથાને^{૩૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૭}

(૬) ક્રાઠત-કૃપાઉમ^૧ જન્તુમેમય^૨ અપવનેમ^૩ અપહે^૪ રતૂમ^૫
યજ્ઞમધદે;^૬ કૃપૃષેમય^૭ માંત્રેમ^૮ યજ્ઞમધદે;^૯ અરપુખ્ધેમય^{૧૦} વાચ્ય-
મ^{૧૧} યજ્ઞમધદે;^{૧૨} વચ^{૧૩} અરપુખ્ધે^{૧૪} યજ્ઞમધદે;^{૧૫} વારેશ્રઘ્નીશ^{૧૬}
દએવો-ઘ્નીત^{૧૭} યજ્ઞમધદે;^{૧૮} અપસ્ય^{૧૯} જેમસ્ય^{૨૦} યજ્ઞમધદે;^{૨૧}
ઉર્વરાઓસ્ય,^{૨૨} મધન્યવચ^{૨૩} યજ્ઞત^{૨૪} યજ્ઞમધદે,^{૨૫} યોધ^{૨૬} વંધહજઠા-
ઓ^{૨૭} અપવનો,^{૨૮} અમેષેસ્ય રપેન્તે^{૨૯} અપઓનાંમ^{૩૦} યજ્ઞમધદે.^{૩૧}

(૬) અશોઘના^૪ સરદાર^૫ અશો^૬ “ક્રાઠતકૃપુ” તથા “જન્તુમ”ને^૭
હમો વખાણીએ છિયે;^૮ †કૃપુષ-માંત્ર (અથવા આખાટી આપનારા^૯ માં-
ત્રને^{૧૦}) હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૧} સાચ્યા બોલેલા^{૧૨} વચનને^{૧૩} હમો વખાણીએ

* ૩ બ તથા ૪ થા કકરાના તરબુમા ખાખે બુઓ હાવન ગેહ, સફે ૮૭-૮૮.

† કૃપુષ-માંત્ર તે ઈજ્ઞનેના પદ મા હાને સાધારણ રીતે કહેછે.

છિયે;^{૧૨} સાચા બોલેલા^{૧૪} વચનોને^{૧૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૫} દેવને તોડ-
નારા^{૧૭} ફતેહમંદ (કલામો)ને^{૧૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૮} પાણી^{૧૯} તથા
જમીન^{૨૦} તથા ચોરવરોને^{૨૨} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૧} મીનો^{૨૩} ઇજ્જદો^{૨૪}
જેઓ^{૨૬} અશો^{૨૮} તથા વધારે ભલી (ચીજો) આપનારા (તેઓ)ને^{૨૭} હમો
યાદ કરીએ છિયે;^{૨૫} *અશો^{૩૦} અમશાસ્પંદોને^{૨૯} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૧}

(૭) અપાઉનાંમ^૧ વંધઉહીશ^૨ સૂરાઓ^૩ સ્પેન્તાઓ^૪
ફવપયો^૫ યજ્ઞમધદે.^૬ બરેખનુશય^૭ અપહે^૮ યત્^૯ વહિશતહે,^{૧૦}
મજિશત^{૧૧} માંથ્ર,^{૧૨} મજિશત^{૧૩} વેરેજય,^{૧૪} મજિશત^{૧૫} ઉર્વધથ્ય,^{૧૬}
મજિશત^{૧૭} હુધથ્યા-વેરેજય,^{૧૮} મજિશત^{૧૯} વીન્દધથ્ય^{૨૦} દએનયાઓ^{૨૧}
માજદયસ્નોધશ^{૨૨} યજ્ઞમધદે.^{૨૩}

(૭) અશો (લોકો)નાં^૧ ભલાં,^૨ એજમતી^૩ (તથા) વૃદ્ધિ કરનારાં^૪
ફરોહરોને^૫ હમો યાદ કરીએ છિયે;^૬ અપ^૭ વહિશતની^{૧૦} મુખ્ય બાબદો,^૯
(તથા) માજદયસ્ની^{૨૨} દીનના^{૨૧} સઉથી ચઢતા^{૧૧} માંથ્ર,^{૧૨} (જે) અસર કર-
વામાં^{૧૪} સઉથી ચઢતા,^{૧૩} (કાંઈબી) કાંમ બળવવામાં^{૧૬} સઉથી ચઢતા,^{૧૫}
રાસ્ત કાંમ કરવામાં^{૧૮} સઉથી ચઢતા,^{૧૭} (તથા) (કાંઈબી મતલબ) સંપાદન
કરવામાં^{૨૦} સઉથી ચઢતા,^{૧૯} (એવા જે માંથ્ર તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૨૩}

(૮) અવત^૧ વ્યાખનેમય^૨ હુંજમનેમય^૩ યજ્ઞમધદે,^૪ યત્^૫
અસ્તિ^૬ અમેપનાંમ સ્પેન્તાનાંમ,^૭ બરેખનુવો^૮ અવંધહે^૯ અખો^{૧૦}
ધિમતેમ^{૧૧} જન્તુમહે^{૧૨} રથવો^{૧૩} યસ્નાધય^{૧૪} વહ્માધય;^{૧૫} જન્તુમે-
મય^{૧૬} અપવનેમ^{૧૭} અપહે^{૧૮} રતૂમ^{૧૯} યજ્ઞમધદે.^{૨૦} (૯) અપેમ વહિ-
શતેમ^{૨૧} આતરેમય^{૨૨} અહુરહે^{૨૩} મજદાઓ^{૨૪} પુથ્રેમ^{૨૫} યજ્ઞમધદે.^{૨૬}

(૮) જન્તુમ^{૧૨} (ઈઆને કસબાને લગતા) સરદારની^{૧૩} આરાધના
કરવાનેમાટે^{૧૪} તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાને માટે,^{૧૫} અમશાસ્પંદોની^{૧૭}
આએ^૧ મિજલસ^૨ તથા અનબુમન,^૩ જે^૫ આએ^૬ આસ્માનની^{૧૦} ઉંચાઇએ^૯
બનાવેલી^{૧૧} છે^૬ (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.^૪ અશોઈનો^{૧૮} સરદાર^{૧૯}
અશો^{૧૭} જન્તુમને^{૧૬} (ઈઆને કસબાના સરદારને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૦}
(૯) અરદીબેહેશતને^{૨૧} તથા હોરમજદની તરફના^{૨૪} (સઘળી ચીજોને) પાક
કરનાર^{૨૫} આતશને^{૨૨} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૬}

* અસલ એબારતમાં એ બોલ છઠ્ઠી બહુવચનમાં છે. એ બાબે વધારે
બોલાસાને માટે જુઓ ૮૮ મા સફાની પેહેલી નોટ.

(૧૦) યવાંમ આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમમઢે; હુધ-જઓથ્રેમ હુધ-અધવ્યાઓધહુનેમ ઇમત્ત ખરેસ્મ અપય કસ્તરેતેમ, અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમમઢે; અપાંમ નતારેમ યજમમઢે; નધરીમ સંધહેમ યજમમઢે; તખમેમ દામોમશ ઉપમનેમ યજતેમ યજમમઢે; ઇરિસ્તનાંમ ઉર્વાનો યજમમઢે યાઓ અપઓનાંમ *કવપયો. (૧૧) *રતૂમ યેરેજન્તેમ યજમમઢે યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે જધમૂશ્તેમો; વીરપ સ્તવાઓ જરથુશતિ યજમમઢે; વીરપય હુવરશત ધ્યઓથન યજમમઢે, વરશતય વરેધ્યમ્નય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પઘતિ વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમમઢે.

યથા અહૂ વધઓ ૨.

(૧૨) યસ્નેમય^૧ વહોમય^૨ અઓજસય^૩ જવરેય^૪ આક્રીનામિ^૫, અપહે વહિશતહે^૬ આધ્રસય^૭ અહુરહે મજદાઓ.^૮ અપેમ વોહૂ ૧. અહ્યાધ રએશય; હજંધ્રેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેદેહ મોજદ.

(૧૨) અરદીએહશતની^૧ તથા હોરમજદના^૨ આતશની^૩ આરાધના,^૪ કીર્તિ,^૫ આલાકી,^૬ તથા કૌવતને^૭ હું વખાણું.^૮

ઉજ્જરન ગેહ.

(૧) દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અપેમ વોહૂ ૩. કવરાને મજદયસ્ને જરથુશતિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો. ઉજયેધરિનાધ^૧ અપઓને^૨ અપહે^૩ રથવે,^૪ યસ્નાધય^૫ વહ્યાધય^૬ દનઓથ્રાધય^૭ કસસ્તયએય,^૮ કાદત્ત-વીરાધ^૯ દાધ્યુમાધય^{૧૦} અપઓને^{૧૧} અપહે^{૧૨} રથવે,^{૧૩} યસ્નાધય^{૧૪} વહ્યાધય^{૧૫} દનઓથ્રાધય^{૧૬} કસસ્તયએય.^{૧૭} (૨) યેરેજતો^{૧૮} અહુરહે^{૧૯} નદેધ્રો^{૨૦} અપાંમ^{૨૧} અપસય^{૨૨} મજદધાતયાઓ,^{૨૩} દનઓથ્ર^{૨૪} યસ્નાધય^{૨૫}

વહ્નાધ્ય^{૩૩} દનઓઢાધ્ય^{૩૪} કસસ્તયએચ,^{૩૫} યથા અહૂ વધસ્યો^{૩૬}
જઓતા^{૩૭} કા મે^{૩૮} મૂતે,^{૩૯} અથા રતુશ અપાતચિત્ હચ^{૪૦} કા
અપવ^{૪૧} વીધવાઓ^{૪૨} મઓત્.^{૪૩}

(૧-૨) પવિત્ર^૬ (અને) ખાલેસીના^{૧૦} વખત^{૧૧} ઉજ્જરન,^૬ કે જેમાં
માણસોને કાંમથી પરવારી આરામ લેવાનું^{૧૬} અને શેહેરના વડા અથવા
પાદશાહનું^{૧૭} (કાંમ ચાલેછે તે) વખતમાં,^{૧૧} (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ
કરવાને માટે,^{૩૧} પાણીઓનો^{૨૮} નાલ^{૨૭} (જે) ખુલ્લું^{૨૫} સરદાર (તે) ની,^{૨૬} તથા
હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં^{૩૦} પાણીની^{૨૯} આરાધના કરવાને,^{૩૨} (તેઓની)
ખુબીઓ ગાવાને,^{૩૩} (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને^{૩૪} તથા (તેઓની) વખાણ
કરવાને,^{૩૫} જોતી^{૩૭} મારી આગળ^{૩૮} યથા અહૂ વધસ્યો^{૩૬} (ના કલામોની
ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૩૯} (રાસપી) (જે) અશો^{૪૧} (તથા) વિદ્વાન^{૪૨} (તે)
અથા રતુશ અપાતચિત્ હચ^{૪૦} (એ કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૪૩}

(૩) અહુરેમ મજદાંમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમઘદે;
જરથુશ્તેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમઘદે; જરથુશ્તહે
અપઓનો કવષીમ યજમઘદે; અમેપે રપેન્તે અપઓનાંમ
યજમઘદે.* (૪) અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ
કવષયો યજમઘદે; અસ્તવતો મનખ્યાચ અપનોતેમેમ રથવાંમ
યજમઘદે; યએતુશ્તેમેમ યજતનાંમ હંધહુનુશ્તેમેમ અપહે
રથવાંમ અધવિનસાંસ્તેમેમ, જધમશ્તેમાંમ અપઓનો અપહે
રથવો રતુક્રિતીમ યજમઘદે.*

(૫) ઉકયેધરિનેમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહે^૩ રતૂમ^૪ યજમઘદે.^૫
જઓતારેમ^૬ અપવનેમ^૭ અપહે^૮ રતૂમ^૯ યજમઘદે;^{૧૦}
હાવનાનેમ^{૧૧} અપવનેમ^{૧૨} અપહે^{૧૩} રતૂમ^{૧૪} યજમઘદે;^{૧૫}
આતરેવક્ષેમ^{૧૬} અપવનેમ^{૧૭} અપહે^{૧૮} રતૂમ^{૧૯} યજમઘદે;^{૨૦}
કબરેતારેમ^{૨૧} અપવનેમ^{૨૨} અપહે^{૨૩} રતૂમ^{૨૪} યજમઘદે;^{૨૫}
આબેરેતેમ^{૨૬} અપવનેમ^{૨૭} અપહે^{૨૮} રતૂમ^{૨૯} યજમઘદે;^{૩૦}
આરનતારેમ^{૩૧} અપવનેમ^{૩૨} અપહે^{૩૩} રતૂમ^{૩૪} યજમઘદે;^{૩૫}
રથ્વિશ્કરેમ^{૩૬} અપવનેમ^{૩૭} અપહે^{૩૮} રતૂમ^{૩૯} યજમઘદે;^{૪૦}
સૂઓપાવરેમેમ^{૪૧} અપવનેમ^{૪૨} અપહે^{૪૩} રતૂમ^{૪૪} યજમઘદે.^{૪૫}

(૫) અશોધના^૩ સરદાર^૪ અશો^૧ ઉજ્જરનને^૧ હમો વખાણીએ
 છિયે;^૫ અશોધના^૬ સરદાર^૬ અશો^૭ જોતીને^૬ હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૦}
 અશોધના^{૧૩} સરદાર^{૧૪} અશો^{૧૨} હાવનાનને^{૧૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૫}
 અશોધના^{૧૮} સરદાર^{૧૯} અશો^{૧૭} આતરવક્ષિને^{૧૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૦}
 અશોધના^{૨૩} સરદાર^{૨૪} અશો^{૨૨} ક્રખરેતરને^{૨૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૫}
 અશોધના^{૨૮} સરદાર^{૨૯} અશો^{૨૭} આભેરેતને^{૨૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૦}
 અશોધના^{૩૩} સરદાર^{૩૪} અશો^{૩૨} આસ્નાતરને^{૩૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૫}
 અશોધના^{૩૮} સરદાર^{૩૯} અશો^{૩૭} રશ્વિશ્કરને^{૩૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૦}
 અશોધના^{૪૩} સરદાર^{૪૪} અશો^{૪૨} સ્વઓપાવરેજને^{૪૧} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૫}

ખોલાસો:—(ઉપલા ફકરામાં મોઁદી કરનારા હેરબદના જુદા જુદા પંથોને માનસાથે યાદ કીધાછે. વળી એ નામો ઉપરથી દરેક પંથવાળા મોઁદનું શું કાંમ હોએછે, તે વિશે કાંઈક ઇશારો મળી આવેછે:—જઓતા ઇઆને જોતી અથવા મુખ્ય ક્રિયા કરનાર; હાવનાન ઇઆને હોમને લગતી ક્રિયા કરનાર; આતરવક્ષ ઇઆને આતરવક્ષિ, જેનું કાંમ આતશને રોશન રાખવાનું હોએછે; ક્રખરેતર ઇઆને ક્રિયાના આલાતો તથા તેને લગતી બીજી ચીજો લઈ જનાર—લાવનાર; આભેરેત (=આપ્+ભેરેતર્) ઇઆને નાહાંન નહવારવાનેમાટે અથવા ક્રિયાનાં કાંમોને માંટે ચોખું પાણી લાવનાર—લઈ જનાર; આસ્નાતર ઇઆને નાહાંન નહવારનાર તથા ક્રિયાના આલાતોને ધોઈને પાક કરનાર; રશ્વિશ્કર ઇઆને ક્રિયાના તમામ આલાતો તથા ચીજોને તેઓની ઘટતી જગાએ ગોઠવનાર, રાસ્પી; સ્વઓપાવરેજ ઇઆને દોષ શ્રવન ગુરૂ અથવા તામેદારી અમલમાં લાવનાર *અધિકારી.)

(૬) ક્રાદત-વીરેમ^૧ દ્રખ્યુમેમચ^૨ અપવનેમ^૩ અપહે^૪ રતૂમ^૫
 યજ્ઞમઘદે;^૬ રત્વેઉશચ^૭ માચ્ચોંધ્રહેમચ^૮ હ્વરેચ^૯ રચ્ચોચ્ચો^{૧૦}
 યજ્ઞમઘદે;^{૧૧} અનધ્ર^{૧૨} રચ્ચોચ્ચો^{૧૩} યજ્ઞમઘદે;^{૧૪} અક્રસંધ્રહાંમચ^{૧૫}
 ખાથ્રેમ^{૧૬} યજ્ઞમઘદે;^{૧૭} યા^{૧૮} નર્શ^{૧૯} સાદ્રા^{૨૦} દ્રેગવતો.^{૨૧} (૭) હૃધ-
 થ્યાવરેજેમ^{૨૨} અપવનેમ^{૨૩} અપહે^{૨૪} રતૂમ^{૨૫} યજ્ઞમઘદે;^{૨૬} અપરે-
 મચ^{૨૭} હૃએષેમ^{૨૮} યજ્ઞમઘદે;^{૨૯} હૃધથ્યાવરેજેમ^{૩૦} અપવનેમ^{૩૧}
 અપચ્ચોનો^{૩૨} સ્તીમ^{૩૩} યજ્ઞમઘદે^{૩૪} પધતિ અસ્મિન^{૩૫} પધતિ

* સ્વઓપાવરેજ=દોષ શ્રવન ગુરૂ, એટલે ધર્મ ગુરૂ જેની આગળ કોઈ શખ્સ પોતાથી થએલા ગુનાહનો એકરાર કરીને તેની તોજશ કરે. ક્રિયા થતી હોએ તે વખતે દેવ દરજોને દર કરવાસાથે હાથમાં હથિયાર રાખનાર (પ્રોફેસર હારલે).

ક્ષુદ્રને,^{૩૬} યસો-ખેરેતાખ્યો,^{૩૭} જાઓધાખ્યો,^{૩૮} દખ્યુમહે^{૩૯} રથવો^{૪૦}
 યસ્નાધ્ય^{૪૧} વહ્નાધ્ય;^{૪૨} દખ્યુમેમ્ય^{૪૩} અપવનેમ^{૪૪} અપહે^{૪૫}
 રતૂમ^{૪૬} યજમધદે.^{૪૭} (૮) ખેરેજન્ટેમ^{૪૮} અહુરેમ^{૪૯} ક્ષત્રીમ^{૫૦}
 ક્ષએતેમ,^{૫૧} અપાંમ^{૫૨} નપાતેમ^{૫૩} અઉર્વત અસ્પેમ^{૫૪} યજમધદે;^{૫૫}
 અપેમ્ય^{૫૬} મજદધાતાંમ^{૫૭} અપઓનીમ^{૫૮} યજમધદે.^{૫૯}

(૬) અશોઈના^૧ સરદાર^૨ અશો^૩ “ક્રાદત્-વીર”^૪ તથા “દખ્યુમ” ને^૫
 હમો વખાણીએ છિયે;^૬ સેતારા^૭ તથા માહતાખ^૮ તથા ખોરશેદ^૯ તથા રોશની-
 ઓને^{૧૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૧} હદ વગરની^{૧૨} રોશનીઓને^{૧૩} હમો વખાણીએ
 છિયે;^{૧૪} શિખામણોના^{૧૫} *ચળકાટને^{૧૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૭} કે જે^{૧૮}
 પાપી^{૧૯} માણસનું^{૨૦} (ગોયા) ઈસંકટ^{૨૧} (છે). (૭) અશોઈના^{૨૨} સરદાર^{૨૩} (જે)
 અશો^{૨૪} (તથા) રાસ્તીનાં કાંમ કરનાર^{૨૫} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૬}
 પાછળી^{૨૭} ઈદીનને^{૨૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૯} અશો^{૩૦} (તથા) રાસ્તીનાં કાંમ
 કરનારને,^{૩૧} (તથા) અશો (હોરમજદ)ની^{૩૨} પેદાએશને^{૩૩} હમો વખાણીએ
 છિયે.^{૩૪} દેશના^{૩૫} સરદારની^{૩૬} આરાધના કરવાનેમાટે^{૩૭} તથા (તેની)
 ખુશીઓ ગાવાનેમાટે^{૩૮} ઈજ્જનેનેમાટે લઈ ગએલી^{૩૯} બેઠેથી^{૪૦} રાત^{૪૧}
 દાહાડો^{૪૨} અશોઈનો^{૪૩} સરદાર^{૪૪} (જે) અશો^{૪૫} દેશને લગતો (વડો તે)
 ને^{૪૬} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૪૭} (૮) તેજ ઘોડાની આલનો^{૪૮} પાણીનો^{૪૯}
 જાનાલ,^{૫૦} (જે) પાદશાહી કરનાર,^{૫૧} નુરમંદ^{૫૨} (તથા) ખુલંદ^{૫૩} ધણી-
 (તે)ને^{૫૪} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૫} હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં^{૫૬} સ્વચ્છ^{૫૭}
 પાણીને^{૫૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૯}

(૯) થવાંમ આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ અપવનેમ
 અપહે રતૂમ યજમધદે; હુધ-જઓથ્રેમ હુધ-અધવ્યાઓધહનેમ
 ઈમત ખરેસ્મ અપય કસ્તરેતેમ, અપવનેમ અપહે રતૂમ
 યજમધદે; અપાંમ નપારેમ યજમધદે; નધરીમ સંધહેમ યજ-

* ઈશ્વર સ્તુતિનાં ગાયનોના ઝળકાટને (પ્રોફેસર હારલે). અક્રસંબ્રહા =
 સંસ્કૃત પ્રશંસા, પ્રશસ્તિ=વખાણ, સ્તુતિ.

† સારી શીખામણ દુષ્ટ માણસને દુઃખ, ખલકે જેહર જેહું લાગેછે. જુઓ
 વીરપરદનો ૧૮ મો કરદો, ૨ જે ફકરો; ઈજ્જનેનો ૪૫ મો હા, ૭ મો ફકરો.

‡ એની મતલબ અશો જરતોશ્તની આગમચ યઈ ગએલા પોરચોદકેશોની
 દીનની મુકાબેલ હોરમજદી જરતોશ્તી દીનને લાગુ પાડવાની હોએ.

¶ સાધારણ રીતે એને ઇજ્જ ગણવામાં આવ્યોછે, એને તે પાણીનાં વાદળાં,
 વીજલી તથા વરસાદ સાથે સંબંધ રાખેછે. એને મલતો સંસ્કૃતમાં અપામ્ નપાત્ છે.

મધદે; તખમેમ દામોધશ ઉપમનેમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે; ધરિસ્ત-
નાંમ ઉરવાંના યજ્ઞમધદે યાઓ અપઓનાંમ ક્રવપયો. (૧૦)
રતૂમ યેરેજન્તેમ યજ્ઞમધદે યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો અપહુ
અપનાતેમો, યો અપહુ જધમૂશ્તેમો; વીરપ સ્તવાઓ કરથુશલિ
યજ્ઞમધદે; વીરપય હુવરશ્ત ય્યઓથન યજ્ઞમધદે, વરશ્તય વરેષ્યમ્નય.
યેંધહે હાતાંમ આઅત ચેસ્ને પધતી વંધહો,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.*

યથા અહુ વધસ્યો ૨.

(૧૧) યસ્નેમચ^૧ વહ્નેમચ^૨ અઓજસચ^૩ જવરેચ^૪ આક્રી-
નામિ,^૫ યેરેજતો^૬ અહુરહે^૭ નકેધ્રો^૮ અપાંમ^૯ અપસચ^{૧૦}
મજ્ઞદધાતયાઓ.^{૧૧} અપેમ વોહુ ૧. અહ્માધ રએશચ;
હુજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજ્ઞદ; કેરેફ્હ મોજ્ઞદ.

(૧૧) પાણીઓનો^૬ નાલ^૮ (જે) યુલંદ^૯ સરદાર (તે)ની^{૧૦} તથા
હોરમજ્ઞદના પેદા કીધેલાં^{૧૧} પાણીની^{૧૦} આરાધના,^૧ કીર્તિ,^૨ ચાલાકી^૩ તથા
કૌવતને^૪ હું વખાણું.^૫

અ ઇ વિ સ્ત્રુ થે મ ગે હ.

(૧) દનઓથ અહુરહે મજ્ઞદાઓ. અપેમ વોહુ ૩. ક્રવ-
રાને મજ્ઞદયસ્ને કરથુશલિશ વીદ્યએવો અહુર-ત્વએવો, અધવિ-
સ્ત્રુથેમાધ^૬ અધખિગયાધ^૮ અપઓને^{૧૦} અપહુ^{૧૧} રથવે,^{૧૨} યસ્ના-
ધચ^{૧૩} વહ્માધચ^{૧૪} દનઓથાધચ^{૧૫} ક્રસસ્તયએચ,^{૧૬} ક્રાદત-વીરપાંમ-
હુજ્યાધતેએ^{૧૭} કરથુશ્વોતેમાધચ^{૧૮} અપઓને^{૧૯} અપહુ^{૨૦} રથવે,^{૨૧}
યસ્નાધચ^{૨૨} વહ્માધચ^{૨૩} દનઓથાધચ^{૨૪} ક્રસસ્તયએચ.^{૨૫} (૨) અ-
પાઉનાંમ^{૨૬} ક્રવપિનાંમ^{૨૭} ઘેનાંનાંમચ^{૨૮} વીરો-વાંધવનાંમ,^{૨૯} યાધ-
ચયાઓસચ^{૩૦} હુપિતોધશ,^{૩૧} અમહેચ^{૩૨} હુતાશતહે^{૩૩} હુરઓધહે,^{૩૪}
વેરેથ્રધહેચ^{૩૫} અહુરધાતહે,^{૩૬} વનધનત્યાઓસચ ઉપરતાતો,^{૩૭}
દનઓથ^{૩૮} યસ્નાધચ^{૩૯} વહ્માધચ^{૪૦} દનઓથાધચ^{૪૧} ક્રસસ્તય-
એચ,^{૪૨} યથા અહુ વધસ્યો^{૪૩} જઓતા^{૪૪} ક્રા મે^{૪૫} મૂતે,^{૪૬} અથા
રતુશ અપાતચિત હચ^{૪૭} ક્રા અપવ^{૪૮} વીધવાઓ^{૪૯} મઓતૂ.^{૫૦}

(૧-૨) જુંદગી ઉપર પાસબાની રાખનાર^૧ અશો^{૧૦} (અને) ખાલે-
સીના^{૧૧} વખત^{૧૨} અધવિસ્ત્રુથ્રેમ,^૬ જે વખતે તમામ જીવ જંતુઓને ફરાખી-
આરામ આપવાનું^{૧૦} તથા વડા ધર્મગુરૂના અધિકારને લગતું^{૧૮} (કામ ચાલેછે,
તે) વખતમાં,^{૧૨} (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાને માટે,^{૩૬} અશો (લોકો)
નાં^{૧૬} તથા પેહેલવાંનોનાં ટોળાંવાળી^{૨૬} ઓરતોનાં^{૨૮} ફરોહરોની,^{૨૭} તથા ફસ-
લનાં^{૩૦} વખતસરના આવવાની^{૩૧} તથા સારી બનાવેલી^{૩૩} અને ખુબસુરત^{૩૪}
અમ (નામના ફરેશતા)ની,^{૩૨} તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૩૬} બેહેરાંમ ઇજ-
દની,^{૩૫} તથા વનન્તી ઉપરતાતની^{૩૭} (ઇઆને સઉથી સરસ ફતેહ આપનાર
ફરેશતાની)-(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,^{૩૬} (તેઓની) ખુબીઓ ગા-
વાને,^{૪૦} (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને^{૪૧} તથા (તેઓની) વખાણુ કરવાને,^{૪૨}
જોતી^{૪૪} મારી આગળ^{૪૫} યથા અહૂ વધર્યો^{૪૩} (ના કલામોની ખુબીઓ)
બહેર કરે.^{૪૬} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૪૮} (તથા) વિદ્વાન^{૪૯} (તે),
' અથા રતુશ અષાત્તયિત હય '^{૪૭} (એ કલામોની ખુબીઓ) બહેર કરે.^{૫૦}

(૩) અહુરેમ મજદાંમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમમદે, જ-
રથુશ્તેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમમદે; જરથુશ્તહે અપઓનો
ફવપીમ યજમમદે; અમેષે રપેન્તે અપઓનાંમ યજમમદે. (૪) અ-
ષાઉનાંમ વંધ્રઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ફવપયો યજમમદે, અ-
સ્તવતો મનખ્યાય અપનોતેમેમ રથવાંમ યજમમદે, યએતુરતેમેમ
યજતનાંમ, હંધહુતુરતેમેમ અપહે રથવાંમ અધવિનસાંસ્તેમેમ,
જધમૂશ્તેમાંમ અપઓનો અપહે રથવો રતુક્રિતીમ યજમમદે.*

(૫) અધવિસ્ત્રુથ્રેમેમ^૧ અપવનેમ^૩ અપહે^૪ રતૂમ^૫ યજ-
મમદે^૬; અધખિગાધમ^૨ અપવનેમ^૩ અપહે^૪ રતૂમ^૫ યજમમદે;^૬
થવાંમ^૭ આતરેમ^૮ અહુરહે મજદાઓ^૯ પુથ્રેમ^{૧૦} અપવનેમ^{૧૧}
અપહે^{૧૨} રતૂમ^{૧૩} યજમમદે;^{૧૪} અસ્મન^{૧૫} હાવન^{૧૬} અપહે^{૧૭}
રતવો^{૧૮} યજમમદે;^{૧૯} અયંધ્રહુએન^{૨૦} હાવન^{૨૧} અપહે^{૨૨} રતવો^{૨૩}
યજમમદે;^{૨૪} હુધ-જઓથ્રેમ^{૨૫} હુધ-અધવ્યાઓંધ્રહુનેમ^{૨૬} ઇમત્^{૨૭}
બરેસ્મ,^{૨૮} અપય^{૨૯} ફસ્તરેતેમ^{૩૦} અપવનેમ^{૩૧} અપહે^{૩૨} રતૂમ^{૩૩}
યજમમદે;^{૩૪} આપ^{૩૫} ઉર્વધરે^{૩૫} યજમમદે;^{૩૬} અઓર્વિતાંમ^{૩૭}
ઉરેને^{૩૮} અપવનેમ^{૩૯} અપહે^{૪૦} રતૂમ^{૪૧} યજમમદે.^{૪૨}

(૫) અશોઈના^૪ સરદાર^૫ અશો^૬ અધવિસૂત્રેમને^૧ હમો વખાણીએ છિયે;^૬ અશોઈના^૪ સરદાર^૫ (તથા) અંદગી ઉપર પાસખાની રાખનાર^૨ અશો^૩ (અધવિસૂત્રેમને) હમો વખાણીએ છિયે;^૬ અશોઈના^{૧૨} સરદાર^{૧૩} હોરમ-જદની તરફના^૬ (સઘળી ચીએને) પાક કરનાર^{૧૦} અશો^{૧૧} આતશ^૬ તુંને^૭ હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૪} પત્થરની^{૧૫} હાવનીમ^{૧૬} (જે) અશોઈની^{૧૭} ઉપ-યોગી *ચીએ^{૧૮} (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૯} લોહોડાંની^{૨૦} હાવનીમ^{૨૧} (જે) અશોઈની^{૨૨} ઉપયોગી ચીએ^{૨૩} (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૪} જોર સાથની^{૨૫} (તથા) અધવ્યાઓનુઘન સાથની^{૨૬} (તથા) અશોઈથી^{૨૭} પાંથરેલી^{૩૦} આએ^{૨૭} બરસમ,^{૨૮} (જે) અશો^{૩૧} (તથા) અશોઈની^{૩૨} ઉપયોગી ચીએ^{૩૩} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૪} પાણી^{૩૫} તથા ઓરવરને^{૩૫} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૬} રવાનનેમાટેની^{૩૮} †પૂર્ણતા^{૩૭} (જે) અશો^{૩૯} (તથા) અશોઈનો^{૪૦} સરદાર^{૪૧} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૨}

(૬) ક્રાદત્-વીસ્પાંમ-હુજ્યાઈતીમ^૧ અષવનેમ^૨ અષહે^૩ રતૂમ^૪ યજમધદે;^૫ જરથુશ્તેમ^૬ અષવનેમ^૭ અષહે^૮ રતૂમ^૯ યજમધદે;^{૧૦} માંથ્રેમ^{૧૧} સ્પેન્તેમ^{૧૨} અષવનેમ^{૧૩} અષહે^{૧૪} રતૂમ^{૧૫} યજમધદે;^{૧૬} ગેઉશ^{૧૭} ઉર્વાનેમ^{૧૮} અષવનેમ^{૧૯} અષહે^{૨૦} રતૂમ^{૨૧} યજમધદે;^{૨૨} જરથુસ્તોતેમમય^{૨૩} અષવનેમ^{૨૪} અષહે^{૨૫} રતૂમ^{૨૬} યજમધદે;^{૨૭} જરથુશ્તેમ^{૨૮} અષવનેમ^{૨૯} અષહે^{૩૦} રતૂમ^{૩૧} યજમધદે.^{૩૨}

(૬) અશોઈના^૩ સરદાર^૪ અશો^૨ “ક્રાદત્-વીસ્પાંમ-હુજ્યાઈતિ” ને હમો વખાણીએ છિયે;^૫ અશોઈના^૬ સરદાર^૭ અશો^૮ જરતોશ્તને^૧ હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૦} અશોઈના^{૧૪} સરદાર^{૧૫} અશો^{૧૩} વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૨} માંથ્રને^{૧૧} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૧૬} અશોઈના^{૨૦} સરદાર^{૨૧} ખલકતના^{૧૭} અશો^{૧૬} જોહરને^{૧૮} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૨} અશોઈના^{૨૫} સરદાર^{૨૬} અશો^{૨૪} દસ્તુરાંન †દસ્તુરને^{૨૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૭} અશોઈના^{૩૦} સરદાર^{૩૧} અશો^{૨૯} જરતોશ્તને^{૨૮} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૨}

* ‘રતુ’ બોલ ન્યારે કોઈ નિર્ણવ વસ્તુને લાગે ત્યારે, તેનો અર્થ “ઉપયોગી-કાંમમાં આવે તેવી અથવા લાએક ચીજ” એ પ્રમાણે બી લેવાઈ શકાએ. વળી એનો સાધારણ અર્થ ‘સરદાર, વખત, ઋતુ’ થાએછે.

† યુસ્તિ. મેહેરખાની, કૃપા, સારી ઇચ્છા (હારલે); પવિત્ર કોલ (મિદસ).

‡ જરથુશ્તોતેમ ઈઆને જરતોશ્તનાં ફરમાનો પ્રમાણે ધણોજ ચાલનાર.

(૭) આશ્રવનેમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહે^૩ રતૂમ^૪ યજ્ઞમધદે^૫; ૨-
થએશ્તારેમ^૬ અપવનેમ^૭ અપહે^૮ રતૂમ^૯ યજ્ઞમધદે^{૧૦}; વાસ્ટીમ^{૧૧}
ફુપુયન્તેમ^{૧૨} અપવનેમ^{૧૩} અપહે^{૧૪} રતૂમ^{૧૫} યજ્ઞમધદે^{૧૬};
ન્માનહે^{૧૭} ન્માનો-પધતીમ^{૧૮} અપવનેમ^{૧૯} અપહે^{૨૦} રતૂમ^{૨૧}
યજ્ઞમધદે^{૨૨}; વીસો^{૨૩} વીસ-પધતીમ^{૨૪} અપવનેમ^{૨૫} અપહે^{૨૬}
રતૂમ^{૨૭} યજ્ઞમધદે^{૨૮}; જન્તેઉશ^{૨૯} જન્તુ-પધતીમ^{૩૦} અપવનેમ^{૩૧}
અપહે^{૩૨} રતૂમ^{૩૩} યજ્ઞમધદે^{૩૪}; દંધહેઉશ^{૩૫} દંધહુ-પધતીમ^{૩૬}
અપવનેમ^{૩૭} અપહે^{૩૮} રતૂમ^{૩૯} યજ્ઞમધદે^{૪૦}

(૭) અશોઈના^૩ સરદાર^૪ અશો^૫ આશ્રવન (ઈઆને દસ્તુર-મોએદ)ને^૬
હમો વખાણીએ છિયે^૭; અશોઈના^૮ સરદાર^૯ અશો^{૧૦} રથેશ્તાર (ઈઆને પાદ-
શાહ-પેહેલવાન)ને^{૧૧} હમો વખાણીએ છિયે^{૧૨}; અશોઈના^{૧૩} સરદાર^{૧૪} અશો^{૧૫}
વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૬} ખેડુતને^{૧૭} હમો વખાણીએ છિયે^{૧૮}; અશોઈના^{૨૦} સરદાર^{૨૧}
અશો^{૨૨} ઘેરના^{૨૩} ઘરઘણીને^{૨૪} હમો વખાણીએ છિયે^{૨૫}; અશોઈના^{૨૬} સર-
દાર^{૨૭} અશો^{૨૮} મોહોદ્ધાના^{૨૯} *ધણીને^{૩૦} હમો વખાણીએ છિયે^{૩૧}; અશો-
ઈના^{૩૨} સરદાર^{૩૩} અશો^{૩૪} કસબાના^{૩૫} *ધણીને^{૩૬} હમો વખાણીએ છિયે^{૩૭};
અશોઈના^{૩૮} સરદાર^{૩૯} અશો^{૪૦} દેશના^{૪૧} *ધણીને^{૪૨} હમો વખાણીએ છિયે^{૪૩}.

(૮) રવાનેમ^૧ હુમનંધહેમ^૨ હુવચંધહેમ^૩ હુપ્યઓથનેમ^૪;
હુદએનેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞમધદે^૯; રવાનેમ^{૧૦}
ઉખધો-વચંધહેમ^{૧૧} અપવનેમ^{૧૨} અપહે^{૧૩} રતૂમ^{૧૪} યજ્ઞમધદે^{૧૫};
ખએત્વદથેમ^{૧૬} અપવનેમ^{૧૭} અપહે^{૧૮} રતૂમ^{૧૯} યજ્ઞમધદે^{૨૦}; દંધહુ-
ઉર્વએસેમ^{૨૧} અપવનેમ^{૨૨} અપહે^{૨૩} રતૂમ^{૨૪} યજ્ઞમધદે^{૨૫}; હુમાઈમ^{૨૬}
પધરિજથેમ^{૨૭} અપવનેમ^{૨૮} અપહે^{૨૯} રતૂમ^{૩૦} યજ્ઞમધદે^{૩૧}; ન્મા-
નહે^{૩૨} ન્માનો-પધતીમ^{૩૩} અપવનેમ^{૩૪} અપહે^{૩૫} રતૂમ^{૩૬} યજ્ઞમધદે^{૩૭}.

(૮) નેક વિચારવાળો,^૨ નેક સખુન બોલનાર,^૩ નેક કાંમ કરનાર^૪ તથા
સારી દીનવાળો^૫ અશો^૬ જવાન માણસ,^૭ (જે) અશોઈનો^૮ સરદાર^૯
(તેને) હમો વખાણીએ છિયે^{૧૦}; અંદગી કરનાર^{૧૧} જવાન માણસ^{૧૨} (જે)
અશો^{૧૩} (તથા) અશોઈનો^{૧૪} સરદાર^{૧૫} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે^{૧૬}.

* ‘ વીસપધતીમ’નો અસલ અર્થ મોહોદ્ધાના ધણીને; ‘ જન્તુપધતીમ’નો
અસલ અર્થ કસબાના ધણીને; ‘ દંધહુ-પધતીમ’નો અસલ અર્થ દેશના ધણીને.

અશોઈના^{૧૮} સરદાર^{૧૯} અશો^{૧૦} દેશહિતકારી પુરૂષને^{૧૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૨} અશોઈના^{૧૩} સરદાર^{૧૪} મુલુકથી *આવેલા^{૧૫} અશો (માણસને)ને^{૧૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૭} અશોઈના^{૧૮} સરદાર^{૧૯} સારાં ડહાપણવાળા^{૨૦} બાહારાં ફરનાર^{૨૧} અશો (માણસ)ને^{૨૨} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૩} ઘેરની^{૨૪} ઘરધણિઆણી^{૨૫} (જે) અશો^{૨૬} (તથા) અશોઈનો^{૨૭} સરદાર^{૨૮} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૯}

(૯) નાધરિકાંમચ^૧ અપઓનીમ^૨ યજ્ઞમધદે,^૩ ક્રાયો-હુમતાંમ,^૪ ક્રાયો-હૂપ્તાંમ,^૫ ક્રાયો-હૂવરૂશતાંમ,^૬ હુશ-હાંમ-સાસ્તાંમ,^૭ રતુક્ષત્રામ,^૮ અપઓનીમ,^૯ યાંમ^{૧૦} આર્મંઘતીમ સ્પેન્તાંમ,^{૧૧} યાઓસચ^{૧૨} તે^{૧૩} ઘેનાઓ,^{૧૪} અહુર મજદ.^{૧૫} નરેમચ^{૧૬} અપવનેમ^{૧૭} યજ્ઞમધદે,^{૧૮} ક્રાયો-હુમતેમ,^{૧૯} ક્રાયો-હૂપ્તેમ^{૨૦} ક્રાયો-હૂવરૂશતેમ^{૨૧} વિસ્તો-ક્રઓરેઘતીમ,^{૨૨} એવિસ્તો-કથધેમ,^{૨૩} યેંધ્રહે^{૨૪} બ્યઓથનાધરા^{૨૫} ગઓથાઓ^{૨૬} અપ^{૨૭} ક્રાદેન્તે,^{૨૮} જરથુશ્તોતેમહે^{૨૯} રથ્વો^{૩૦} યસ્નાધચ^{૩૧} વહ્માધચ^{૩૨} જરથુશ્તોતેમેમચ^{૩૩} અપવનેમ^{૩૪} અપહે^{૩૫} રતૂમ^{૩૬} યજ્ઞમધદે.^{૩૭} (૧૦) અપાઉનાંમ^{૩૮} વંધ્રઉહીશ^{૩૯} સ્ત્રાઓ^{૪૦} સ્પેન્તાઓ^{૪૧} ક્રવધયો^{૪૨} યજ્ઞમધદે,^{૪૩} ઘેનાઓસચ^{૪૪} વીરો-વાંથવાઓ^{૪૫} યજ્ઞમધદે^{૪૬} યાધચ્યાંમચ^{૪૭} હુષિતીમ^{૪૮} યજ્ઞમધદે,^{૪૯} અમેમચ^{૫૦} હુતશ્તેમ^{૫૧} હુરઓધેમ^{૫૨} યજ્ઞમધદે,^{૫૩} વેરેઘ્રેમચ^{૫૪} અહુરધાતેમ^{૫૫} યજ્ઞમધદે,^{૫૬} વનઘન્તીમચ ઉપરતાતેમ^{૫૭} યજ્ઞમધદે.^{૫૮}

(૯) અશો^૧ નારી^૨ (જે) વધારે નેક મનશનીવાળી,^૩ વધારે નેક ગવશનીવાળી,^૪ વધારે નેક કુનશનીવાળી^૫ પુરતી રીતે (તથા) સારી રીતે શિખેલી,^૬ પોતાના ખાવંદને તાબેદાર^૭ (તથા) સાચું બોલનારી,^૮ (તથા) જે^{૧૦} (નારી) સપંદારમદ (અમશાસ્પંદ)ના જેવી,^{૧૧} તથા, અએ હોરમજદ.^{૧૫} તારા^{૧૩} જે^{૧૨} (બીજા) નારી શિકલનાફરેશ્તાના જેવી,^{૧૪} (એ બધી સિદ્ધ ધરાવનારી નારીને) હમો વખાણીએ છિયે.^૩ અશો^{૧૦} નર^{૧૧} (જે) વધારે નેક મનશનીવાળો,^{૧૬} વધારે નેક ગવશનીવાળો,^{૨૦} વધારે નેક કુનશનીવાળો,^{૨૧}

* દેશમાં મુસાફરી કરનાર (સ્પીગલ, મિલ્ડસ તથા દારમેસ્તેતે).

† એની મતલબ બાહાર ગામોમાં માજ્દયસ્તી જરતોસ્તી દીનનો ફેલાવો કરનાર તથા એ બધી દીનનાં ફરમાનો બાબે વાએછું કરનાર દીસેછે.

‡ જરતોસ્તી દીનમાં નર તથા નારી એ પ્રમાણે બે જાતના ફરેશ્તા છે. નારી ફરેશ્તાઓમાં સપંદારમદ, આવાં, દીન, અશિરાવંધ તથા આસ્તાદ છે.

ધર્મ સમજનારો^{૨૨} (અથવા દીન ઉપર એતેકાદ રાખનાર^{૨૨}) (તથા) ગુનાહ નહી જાણનારો^{૨૩} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૮} જેનાં^{૨૪} કાંમોથી કરીને^{૨૫} સઉથી વડા ધર્મગુરૂની^{૨૬} આરાધના કરવાનેમાટે,^{૨૭} તથા (તેની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,^{૨૮} જેહાં^{૨૯} અશોધથી^{૩૦} આભાદ થાએછે.^{૩૧} અશો-ધના^{૩૫} સરદાર^{૩૬} અશો^{૩૭} દસ્તુરાંન દસ્તુરને^{૩૩} હમો વખાણીએ છિએ.^{૩૪} (૧૦) અશો (લોકો)નાં^{૩૮} બલાં,^{૩૯} શૂરાં^{૪૦} (તથા) વૃદ્ધિ કરનારાં^{૪૧} પ્રોહરોને^{૪૨} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૪૩} તથા પેહેલવાનોનાં ગ્રેળાંવાળી^{૪૫} ઓરતોને^{૪૪} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૪૬} તથા પ્રસલના^{૪૭} વખતસરના આવવાને^{૪૮} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૪૯} તથા સારી બનાવેલી^{૫૧} અને ખુબ-સુરત^{૫૨} અમ (ધ્યાને હિમ્મત આપનારા પ્રેરતા) ને^{૫૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૩} તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૫૫} બેહેરાંમ ઇજદને^{૫૪} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૬} તથા વનન્તી ઉપરતાતને^{૫૭} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૮}

(૧૧) ધ્વાંમ આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુત્રેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઘદે; હુધ-જઓત્રેમ હુધ-અધવ્યાઓંધહનેમ ઇમત બરેસ્તમ અષય કસ્તરેતેમ, અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમઘદે; અપાંમ નસારેમ યજમઘદે; નધરીમ સંધહેમ યજમઘદે; તખ્મેમ દામોધશ ઉપમનેમ યજતેમ યજમઘદે; ઇરિસ્તનાંમ ઉરવાંનો યજમઘદે યાઓ અષઓનાંમ કવપયો. (૧૨) રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમઘદે યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અષહે અપનોતેમો, યો અષહે જઘમૂશ્તેમો; વીરપ સ્તવાઓ કરથુશતિ યજમઘદે; વીરપચ હવરૂશત બ્યઓથન યજમઘદે વરૂશતચ વરેબ્યમ્નચ.*

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઘદે.

યથા અહૂ વધચો ૨.

(૧૩) યસ્નેમચ^૧ વહ્નેમચ^૨ અઓજસચ^૩ જવરેચ^૪
આદ્રીનામિ,^૫ અપાઉનાંમ^૬ કવપિનાંમ^૭ ઘેનાંનાંમચ^૮
વીરો-વાંથવનાંમ,^૯ યાધચાઓસચ^{૧૦} હુષિતોધશ,^{૧૧} અમહચ^{૧૨}
હુતાશતહે^{૧૩} હુરઓધહે,^{૧૪} વેરેથ્રધહેચ^{૧૫} અહુરધાતહે,^{૧૬} વન-

ધનત્યાઓસચ ઉપરતાતો.^{૧૦} અષેમ વોહૂ ૧. અક્ષાધ
રએશચ; હુજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેફેહ મોજદ.

(૧૩) અશો (લોકો) નાં તથા પેહેલવાનોનાં ટોળાંવાળીં ઓરતોનાં
ફરોહરોની,^{૧૦} તથા ફસલનાં^{૧૦} વખતસરના આવવાની,^{૧૧} તથા સારા બનાવેલાં^{૧૩}
અને ખુબસુરત^{૧૪} અમ (ઇશ્વાને હિમ્મત આપનાર ફરેશ્તા) ની^{૧૨} તથા હોર-
મજદના પેદા કીધેલાં^{૧૬} એહેરાંમ ઇજ્રદની^{૧૫} તથા વનન્તી ઉપરતાતની^{૧૭}—
(એ બધાઓની) આરાધના,^૧ કીર્તિ,^૨ ચાલાકી^૩ તથા કૌવતને^૪ હું વખાણું.^૫

ઉશહેન ગેહ.

(૧) ફનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૩. ફવરાને
મજદયસનો જરથુશતિશ વીદએવો અહુર-ત્તએષો. ઉષહિનાઇ
અષઓને^૬ અષહે^{૧૦} રથવે,^{૧૧} યસ્નાઇચ^{૧૨} વહ્માઇચ^{૧૩} ફનઓ-
થ્રાઇચ^{૧૪} ફસસ્તયએચ,^{૧૫} એરેજયાઇ^{૧૬} ન્માન્યાઇચ^{૧૭} અષઓને^{૧૮}
અષહે^{૧૯} રથવે,^{૨૦} યસ્નાઇચ^{૨૧} વહ્માઇચ^{૨૨} ફનઓથ્રાઇચ^{૨૩} ફસસ્તય-
એચ,^{૨૪} (૨) સ્તઓષહે^{૨૫} અબ્યેહે^{૨૬} અપિવતો^{૨૭} વેરેથ્રાજનો^{૨૮}
ક્રાદત્-ગએથહે,^{૨૯} ર્ફનઓશ^{૩૦} રજિશતહે,^{૩૧} અરુશતાતસચ^{૩૨}
ક્રાદત્-ગએથયાઓ^{૩૩} વરેદત્-ગએથયાઓ,^{૩૪} ફનઓથ્ર^{૩૫} યસ્ના-
ઇચ^{૩૬} વહ્માઇચ^{૩૭} ફનઓથ્રાઇચ^{૩૮} ફસસ્તયએચ,^{૩૯} યથા અહૂ
વઇચ્યો^{૪૦} જઓતા^{૪૧} ક્રા મે^{૪૨} ઝૂતે,^{૪૩} અથા રતૂશ અષાત્-
ચિત્ હચ^{૪૪} ક્રા અપચ^{૪૫} વીદવાઓ^{૪૬} ઝઓત્.^{૪૭}

(૧-૨) ખાલેસ^૬ (અને) પત્રિત્રાઇના^{૧૦} વખત^{૧૧} ઉશહેન,^૬ જે વખતે મુરાદ
ચાહાવાનું^{૧૬} તથા ઘરઘણીના અધિકારને લગતું^{૧૭} (કાંમ ચાલેછે તે) વખતમાં,^{૨૦}
(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાને માટે^{૩૫} પાક,^{૨૬} અશોઈવાળા,^{૨૭} ફતેહમંદ^{૨૮}
તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૯} સરોશ (ઈજ્રદ) ની,^{૨૫} સઉથી સાચ્યા^{૩૧} રશને
(ઈજ્રદ) ની,^{૩૦} તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૩૩} અને દુનિયાંની આપાદી કરનાર^{૩૪}
આસ્તાદ^{૩૨} (ઈજ્રદ) ની ખુશનુદીની મારફતે^{૩૫}—(એ બધાઓની) આરાધના કર-
વાને,^{૩૬} (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,^{૩૭} (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને^{૩૮} તથા (તેઓની)
વખાણ કરવાને,^{૩૯} જોતી^{૪૧} મારી આગળ^{૪૨} યથા અહૂ વઇચ્યો^{૪૦} (ના કલામોની

ખુખીઓ) બહેર કરે.^{૪૩} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૪૫} (તથા) નિકાન^{૪૬} (તે)
‘ અથા રતુશ અપાત્તિલ હય,^{૪૪} (એ કલામોની ખુખીઓ) બહેર કરે.^{૪૦}

(૩) અહુરેમ મજદાંમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમમદે;
જરથુશ્તેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમમદે; જરથુશ્તહે અપ-
ઓનો ક્રવષીમ યજમમદે; અમેષે રપેન્તે અપઓનાંમ યજમ-
મદે. (૪) અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવષયો
યજમમદે, અસ્તવતો મનખ્યાય અપનોતેમેમ રથવાંમ યજમમદે,
યએતુશ્તેમેમ યજતનાંમ, હુંધહુનુશ્તેમેમ અપહે રથવાંમ અધવિ-
નસાંસ્તેમેમ, જધમૂશ્તેમાંમ અપઓનો અપહે રથો રતુ-
ક્રિતીમ યજમમદે.*

(૫) ઉષહિનેમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહે^૩ રતૂમ^૪ યજમમદે;^૫
ઉપાંમ^૬ સ્ત્રીરાંમ^૭ યજમમદે; ઉપાઓંધહેમ^૮ યજમમદે,^૯ ક્ષોધ-
શ્નીમ^{૧૧} રએવત્-અસ્પાંમ,^{૧૨} ક્રમેન્-નરાંમ^{૧૩} ક્રમેન્-નરો-વીરાંમ;^{૧૪}
યા^{૧૫} ખાધવધતિ^{૧૬} ન્માનવધતિ;^{૧૭} ઉપાઓંધહેમ^{૧૮} યજમમદે,^{૧૯}
રેવીમ^{૨૦} રેન્જત્-અસ્પાંમ,^{૨૧} યા^{૨૨} સનત્^{૨૩} અવિ^{૨૪} હુપ્તો-કરવધ-
રીમ^{૨૫} જ્ઞાંમ;^{૨૬} અવાંમ^{૨૭} ઉપાંમ^{૨૮} યજમમદે,^{૨૯} અહુરેમ મજ-
દાંમ^{૩૦} અપવનેમ^{૩૧} અપહે^{૩૨} રતૂમ^{૩૩} યજમમદે;^{૩૪} વોહૂ મનો^{૩૫}
યજમમદે;^{૩૬} અષેમ વહિશ્તેમ^{૩૭} યજમમદે;^{૩૮} ક્ષથ્રેમ વધરીમ^{૩૯}
યજમમદે;^{૪૦} રપેન્તાંમ^{૪૧} વંધઉહીમ^{૪૨} આર્મધતીમ^{૪૩} યજમમદે.^{૪૪}

(૫) અશોઈના^૩ સરદાર^૪ અશો^૨ ઉશહેન ગેહને^૧ હમો વખાણીએ છિયે;^૫
સોહામણી^૭ ખામદાદને^૬ હમો વખાણીએ છિયે,^૮ નુરમંદ^{૧૧} ચળકતા ધોડા-
વાળી,^{૧૬} માણસોને ‡પસંદ પડતી^{૧૩} તથા નર પેહેલવાંનોને પસંદ પડતી^{૧૪}
સહવારની રોશનીને^૬ હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૦} જે^{૧૫} (રોશની) આસાની-
વાળી^{૧૨} તથા ¶ધરખારવાળી^{૧૭} (છે); તેજ^{૨૦} (તથા) ચપળ ઘોડાવાળી^{૨૧}

* ૩ બ તથા ૪ થા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફો ૮૭-૮૮.

† જેમ ખોરશેદને અલંકાર રીતે તેજ ઘોડાવાળો (અહર્વત્-અસ્પ) કહેલો
છે, તેમ આએ ઢેકાણે સહવારની રોશનીને ચળકતા ઘોડાવાળી કહી છે.

‡ વિચારતી (સ્પીગલ તથા યુસ્તિ); મેહેરખાની કરતી, મદદ કરતી (હા-
રલે); વધારનારી, ખુલ્લે દરજ્જે આપનારી (દારમેસ્તેતે).

¶ ગેહનર પ્રમાણે ‘ ન્માન્યાધતિ ’ લઈએ તો, ન્માન્ય ઉપરથી નામ સાધિત
ક્રિયાપદ (Denominative Verb) થાએ, અને તેનો અર્થ “ જે (ઉશહેન)
ન્માન્યનો હમકાર (ઈઆને સાથે કામ કરનાર) છે.”

સહવારની રોશની,^{૧૮} જે^{૨૨} હકતે કેશ્વર^{૨૫} જમીન^{૨૬} ઉપર^{૨૪} પંથરાએલીછે^{૨૩} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૯} આએ^{૨૭} આમદાદને^{૨૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૬} અશોઈના^{૩૨} સરદાર^{૩૩} અશો^{૩૧} હોરમજદને^{૩૦} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૪} બહમન (અમશાસ્પંદ) ને^{૩૫} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૩૬} અરદી-બેહેશત (અમશાસ્પંદ)ને^{૩૭} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૩૮} શેહેરેવર (અમશાસ્પંદ) ને^{૩૯} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૪૦} લલા^{૪૨} અસફનદારમદ (અમશાસ્પંદ) ને^{૪૧-૪૩} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૪૪}

(૬) બેરેજમ^૧ અપવનેમ^૨ અપહે^૩ રતૂમ^૪ યજમમદે,^૫ બેરેજ^૬ વંધહેઉશ^૭ અપહે,^૮ બેરેજ^૯ દએનયાઓ^{૧૦} વંધહુયાઓ^{૧૧} માજદયસ્નોઇશ,^{૧૨} ન્માન્યેહે^{૧૩} રથવો^{૧૪} યસ્નાઇય^{૧૫} વહ્માઇય;^{૧૬} ન્માનીમય^{૧૭} અપવનેમ^{૧૮} અપહે^{૧૯} રતૂમ^{૨૦} યજમમદે.^{૨૧}

(૭) સ્તઓધેમ^{૨૨} અપીમ^{૨૩} હુરઓધેમ^{૨૪} વેરેથ્રાજનેમ^{૨૫} ક્રાદત-ગએથેમ^{૨૬} અપવનેમ^{૨૭} અપહે^{૨૮} રતૂમ^{૨૯} યજમમદે;^{૩૦} રતૂમ^{૩૧} રક્ષિશ્તેમ^{૩૨} યજમમદે;^{૩૩} અરૂશ્તાતેમ^{૩૪} ક્રાદત-ગએથાંમ^{૩૫} વરેદત-ગએથાંમ^{૩૬} યજમમદે.^{૩૭}

(૬) લલી^૧ આશોઈની^૨ આશીર્વાદથી,^૩ (તથા) લલી^{૧૧} માજદયસ્ની^{૧૨} દીનની^{૧૦} આશીર્વાદથી,^૯ ન્માન્ય^{૧૩} રતુની^{૧૪} (ઈઆને ઘેરના વડા સરદારની) આરાધના કરવાનેમાટે,^{૧૫} તથા (તેની) ખુખીઓ ગાવાનેમાટે,^{૧૬} અશોઈના^૩ સરદાર^૪ અશો^૨ બેરેજન્યને^૧ હમો વખાણીએ છિયે.^૫ અશોઈના^{૧૬} સરદાર^{૨૦} અશો^{૧૮} ન્માન્ય (ઈઆને ઘેરના વડા સરદાર)ને^{૧૭} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૧}

(૭) અશોઈના^{૨૮} સરદાર^{૨૯} અશો^{૩૩} સરોશ^{૩૨} (ઈજદ) (જે) સારા દેખાવનો,^{૨૪} ફતેહમંદ,^{૨૫} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૬} (તથા) પવિત્ર^{૨૭} (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૦} સઉથી સાચ્યા^{૩૨} રશને (ઈજદ) ને^{૩૧} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૩૩} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૩૫} (તથા) દુનિયાંની આબાદી કરનાર^{૩૬} આસ્તાદ (ઈજદ) ને^{૩૪} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૭}

(૮) થ્યાંમ આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમમદે; હુધ-જઓથ્રેમ હુધ-અમવ્યાઓધહુનેમ ઇમત બરેસ્તમ અપય ફસ્તરેતેમ, અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમમદે; અપાંમ નસારેમ યજમમદે; નમરીમ સંધહેમ યજમમદે; તખ્મેમ ઢામોઇશ ઉપમનેમ યજતેમ યજમમદે; ઇરિસ્તનાંમ ઉર-

વાંનો યજ્ઞમધદે યાઓ અપઓનાંમ ક્રવપયો. (૯) રતૂમ બેરે-
જન્તેમ યજ્ઞમધદે યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનો-
તેમો, યો અપહે જધમૂશ્તેમો; વીરપ સ્વવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞ-
મધદે, વીરપય હૂવરશ્ત ધ્યઓશ્ન યજ્ઞમધદે વરશ્તય વરેધ્યમ્નય.*

યેધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતિ વંધહે,
મજદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

યથા અહૂ વધસ્યો. ૨

(૧૦) યસ્નેમય^૧ વહ્નેમય^૨ અઓજસ્ય^૩ જવરેય^૪ આક્રિ-
નામિ^૫ સ્વઓપહે^૬ અધેહે^૭ અધિવતો^૮ વેરેધ્રાજનો^૯ ક્રાદત-
ગએથહે,^{૧૦} રશ્નઓશ^{૧૧} રજિશતહે,^{૧૨} અરશતાતસ્ય^{૧૩} ક્રાદત-
ગએથયાઓ^{૧૪} વરેદત-ગએથયાઓ.^{૧૫} અષેમ વોહૂ ૧.
અહ્માધ રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ;
કેરેદેહ મોજદ.

(૧૦) પાક,^૭ અશોધવાળા,^૮ ફતેહમંદ^૯ (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કર-
નાર^{૧૦} સરોશ (ધજદ)ની,^{૧૧} સઉથી સાચ્યા^{૧૨} રશ્ને (ધજદ)ની^{૧૩} તથા
દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૪} (તથા) દુનિયાંની આબાદી કરનાર^{૧૫} આસ્તાદ
(ધજદ)ની^{૧૬} આરાધના,^{૧૭} કીર્તિ,^{૧૮} ચાલાકી^{૧૯} તથા કૌવતને^{૨૦} હું વખાણું છું.^{૨૧}

પતેત (અવસ્તાની).

ક્ષનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

યથા અહૂ વધસ્યો પ. યથા અહૂ વધસ્યો પંજ અજ
હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ, અજ હૂર્વસ્તીન દુશ્મત
દુજાજ્જત દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, પીશે શુમા
વેહાંન, મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીના-
આંની, ઓખે અવાજ્જશ પશેમાન પ મે ગવશની પ પતેત
હોમ. યથા અહૂ વધસ્યો પ. અષેમ વોહૂ ૩.

* ૮-૯ મા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ હાવન ગેહ, સફે ૮૯-૯૧.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ પતેત પશેમાનીની શરૂઆતનો ભાગ, સફે ૧૦૮-૧૦૯.

કવરાને મજદયસ્નેા કરથુશતિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો
(જે ગેહ હોએ તે પહે) કસસ્તયએચ, સ્તઓપહે અષ્યેહે, તખમહે,
તનુ-માંથહે, દરુપિ-દ્રઓશ, આહૂધસ્યેહે, દનઓથ યસ્નાધ્ય
વહ્માધ્ય દનઓધાધ્ય કસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધસ્યો કઓતા
ક્રા મે સૂતે, અથા રતુશ અપાત્તચિત્ હ્ય ક્રા અપવ વીધ્વાઓ
*સ્તઓતૂ. યથા અહૂ વધસ્યો ૧.

પ્રેરસ્તુયે હુમતોધખ્યસ્યા હૂખ્તોધખ્યસ્યા હૂવરશ્તોધખ્ય-
સ્યા, માંધવોધખ્યસ્યા વખેધ્વોધખ્યસ્યા વરશ્તવોધખ્યસ્યા,
અધબિગધસ્યા દધથે વીરપા હુમતાયા હૂખ્તાયા હૂવરશ્તાયા.
પધતિરિચ્યા દધથે વીરપા દુશ્મતાયા દુજૂખ્તાયા દુજૂવરશ્તાયા.
ફેરા વે રાહી, અમેષા ર્યેન્તા, યસ્નેમયા વહ્નેમયા, ફેરા મનંધહા,
ફેરા વચંધહા, ફેરા બ્યઓથના, ફેરા અંધહુયા, ફેરા તન્વસચીત્
ખખ્યાઓ †ઉશતનેમ. સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૧.

યથા અહૂ વધસ્યો ૨૧, અષેમ વોહૂ ૧૨, યથા અહૂ વધસ્યો ૨.
યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસ્ય કવરેચ આક્રીનામિ,
સ્તઓપહે અષ્યેહે, તખમહે, તનુમાંથહે, દરુપિ-દ્રઓશ, આહૂ-
ધસ્યેહે. અષેમ વોહૂ ૧. અહ્માધ રઓશચ; હજંધરેમ;
જસ મે અવંધહે મજદ; કેરકેહૂ મોજદ.

પતેત પશેમાની.†

યથા અહૂ વધસ્યો ૧. યથા અહૂ વધસ્યો^૧ પંજ^૨ અજ
હમા ગુનાહ^૩ પતેત પશેમાનુમ,^૪ અજ^૫ હૂર્વસ્તીન^૬ દુશ્મત^૭
દુજૂખ્ત^૮ દુજૂવરશ્ત,^૯ મેમ^{૧૦} પ ગેતી^{૧૧} મનીદ^{૧૨} પીશે^{૧૩} શુમા^{૧૪}
વેહાંન,^{૧૫} મનશની^{૧૬} ગવશની^{૧૭} કુનશની,^{૧૮} તની^{૧૯} રવાની,^{૨૦}
ગેતી^{૨૧} મીનાઆંની,^{૨૨} ઓખે^{૨૩} અવાખ્શ પશેમાન^{૨૪} પ સે ગવ-
શની^{૨૫} પ પતેત હોમ.^{૨૬} યથા અહૂ વધસ્યો ૫, અષેમ વોહૂ ૩.

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોજબાજ, સફેા ૧૫-૧૬.

† ફેરસ્તુયેના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફેા ૨૭-૨૮.

‡ આએ આખી પતેત પાજંદ ભાષામાં છે. એમાંની કેટલીક બાબદો અવ-
સ્તામાંથી, અને કેટલીએક બાબદો ગેહલવી કેતાબોમાંથી લીધેલી છે.

કવરને મજ્જદયસ્નેા કરથુશલિશ વીદ્યએવો અદુરન્દ્યએવો
(જે ગેહ હોએ તે પટે) કસસ્તયએચ, સ્ત્રઓપહે અબ્યેહે, તખમહે,
તનુ-માંથહે, દરૂપિ-દ્રઓશ, આહૂધયેહે, દનઓથ્ર યસ્નાધ્ય
વહ્માધ્ય દનઓથ્રાધ્ય કસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધસ્યો જઓતા
ક્રા મે ઝૂતે, અથા રતુશ અપાતચિત્ત હ્ય ક્રા અપવ વીદ્યાઓ
ઝઓતૂ. યથા અહૂ વધસ્યો ૧.

(પોતાના ગુનાહનેમાટે તોજેશ કરનાર શખ્સ બોલેછે) :—અએ
લલા !^{૧૫} (ઇઆને દીનદાર દસ્તુરો ।) તમારી^{૧૪} *હજુરમાં^{૧૩} યથા અહૂ
વધસ્યો^૧ પાંચ^૨ (લણીને) તમામ ગુનાહથી^૩ પતેત કરીને હું પશેમાન
થાઉછું.^૪ તમામ^૫ ખરાબ વિચારો,^૬ ખરાબ સખુનો^૭ (તથા) ખરાબ
કાંમો,^૮ જે આએ દુનિયામાં^{૧૧} હું^{૧૦} મારા મનમાં લાવ્યો હોઉ^{૧૨} તેથી,^૫
(તથા) વિચારને લગતા,^{૧૬} સખુનને લગતા,^{૧૭} કાંમને લગતા,^{૧૮} (મારાં
પોતાનાં) તનને લગતા,^{૧૯} (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,^{૨૦} આએ
દુનિયાંને લગતા,^{૨૧} પેલી દુનિયાંને લગતા^{૨૨}—એ બધી જાતના
ગુનાહોથી,^૩ ઓ હોરમજ્જદ !^{૨૩} હું પશેમાન થઈને દૂર રેહુંછું,^{૨૪} (અને)
ત્રણ સખુનોથી^{૨૫} (ઇઆને મનશની, ગવશની તથા ફુનશનીથી) પતેત
કરીને હું પશેમાન થાઉછું.^{૨૬}

(કરદો ૧ લો) ફરાજ સતાએમ^૧ હુરવેસ્પ^૨ હુમત^૩ હૂખત^૪
હુવરશત,^૫ પ^૬ મનશને^૭ ગવશને^૮ ફુનશને.^૯ અવાજ સતાએમ^{૧૦} હુર-
વેસ્પ^{૧૧} દુશમત^{૧૨} દુજૂખત^{૧૩} દુજવરશત,^{૧૪} અજ^{૧૫} મનશને^{૧૬} ગવશને^{૧૭}
ફુનશને.^{૧૮} અવરગીરશની દહોમ^{૧૯} હુરવેસ્પ^{૨૦} હુમત^{૨૧} હૂખત^{૨૨} હુવ-
રશત,^{૨૩} પ^{૨૪} મનશને^{૨૫} ગવશને^{૨૬} ફુનશને^{૨૭} કું^{૨૮} કેરકેહ^{૨૯} કુંમ.^{૩૦}
એહેલશની દહોમ^{૩૧} હુરવેસ્પ^{૩૨} દુશમત^{૩૩} દુજૂખત^{૩૪} દુજવરશત^{૩૫}
અજ^{૩૬} મનશને^{૩૭} ગવશને^{૩૮} ફુનશને,^{૩૯} કું^{૪૦} ગુનાહ^{૪૧} નકુંમ.^{૪૨}

* એ ઉપરથી જણાયેછે કે, ગુનાહ કરનાર શખ્સ પોતાના ગુનાહનો એકરાર
તથા તેની ઘટતી તોજેશ, જરતોસ્તી દીનથી પુરતી રીતે વાકેફગાર દસ્તુરોની હજુ-
રમાં કરેછે. એ પતેત જોડાયા પછીના ઘણા પાછલા વખતમાં લખાએલી ફારસી
રવાએતોમાંથી બી, એવીજ મતલબનું લખાણ મળી આવેછે, તે એ કે, ગુનેહગાર
શખ્સે પોતાના ગુનાહનો એકરાર તથા તોજેશ, તે જમાનાના રાસ્ત, કાબેલ તથા
દીન-આગાહ દસ્તુરની હજુરમાં કરવો.

તમામ^૨ નેક વિચારને,^૩ નેક સખુનને^૪ (અને) નેક કાંમને^૫ (મારી) મનશની,^૬ ગવશની^૭ (તથા) કુનશની^૮ થી^૯ હું વખાણુંછું.^૧ તમામ^{૧૧} બદ વિચારને,^{૧૨} બદ સખુનને^{૧૩} (અને) બદ કાંમને^{૧૪} (મારી) મનશની,^{૧૫} ગવશની^{૧૬} (તથા) કુનશની^{૧૭} થી^{૧૮} હું ધિક્કારુંછું.^{૧૯} તમામ^{૨૦} નેક વિચારને,^{૨૧} નેક સખુનને^{૨૨} (અને) નેક કાંમને^{૨૩} (મારી) મનશની,^{૨૪} ગવશની^{૨૫} (તથા) કુનશની^{૨૬} થી^{૨૭} હું મજબૂત પકડુંછું^{૨૮} (ઇચ્છાને હું એખ્યાર કરુંછું), કે તેથી કરીને^{૨૯} (હું) સવાબ^{૩૦} કરું.^{૩૦} તમામ^{૩૧} બદ વિચારને,^{૩૨} બદ સખુનને^{૩૩} (અને) બદ કાંમને^{૩૪} (મારી) મનશની,^{૩૫} ગવશની,^{૩૬} (તથા) કુનશની^{૩૭} થી^{૩૮} હું છોડી દેજુંછું,^{૩૯} કે તેથી કરીને^{૪૦} (હું) ગુનાહ^{૪૧} નહી કરું.^{૪૨}

ફેરાજ^{૪૩} ઓએ શુમા^{૪૪} રાદ હોમ,^{૪૫} કે^{૪૬} અમશાસ્પંદો^{૪૭} હેદ,^{૪૮} યજ્ઞશને^{૪૯} ઓ^{૫૦} નીઆએશને;^{૫૧} ફેરાજ^{૫૨} પ^{૫૩} મનશને,^{૫૪} ફેરાજ^{૫૫} પ^{૫૬} ગવશને,^{૫૭} ફેરાજ^{૫૮} પ^{૫૯} કુનશને,^{૬૦} ફેરાજ^{૬૧} પ^{૬૨} ઓહ,^{૬૩} ફેરાજ^{૬૪} પ^{૬૫} તન,^{૬૬} ફેરાજ^{૬૭} પ^{૬૮} આનેચ^{૬૯} ધન^{૭૦} ખેશ^{૭૧} જાન,^{૭૨} તન^{૭૩} ઓ^{૭૪} જાન^{૭૫} નામ^{૭૬} રવાન.^{૭૭} યુન^{૭૮} બર^{૭૯} ખાસ્ત^{૮૦} ઇમ હસ્ત,^{૮૧} પ^{૮૨} ખેશીએ^{૮૩} યજ્ઞદાંત^{૮૪} દાર હોમ.^{૮૫} પ^{૮૬} ખેશીએ^{૮૭} યજ્ઞદાંત^{૮૮} દારતન^{૮૯} અએ બહોદ^{૯૦} કે^{૯૧} અગર^{૯૨} તશ^{૯૩} અજાં રસદ,^{૯૪} કે ધન તન^{૯૫} રવાનરા^{૯૬} બે-આવાયદ દાદન^{૯૭} બેદહુમ^{૯૮}

તમો^{૪૪} જેઓ^{૪૫} અમશાસ્પંદો^{૪૬} છેઓ^{૪૭} (તેઓને) (મારી) મનશની^{૪૮} થી,^{૪૯} ગવશની^{૫૦} થી,^{૫૧} કુનશની^{૫૨} થી,^{૫૩} (મારાં પોતાનાં) અંતઃકરણ^{૫૪} થી,^{૫૫} (મારાં) તન^{૫૬} થી,^{૫૭} (તથા) આએ^{૫૮} કે જે^{૫૯} મારો પોતાનો^{૬૦} જાન^{૬૧} (તે) થી કરીને^{૬૨} (તથા) તન^{૬૩} અને^{૬૪} જાન^{૬૫} (જેનું) નામ^{૬૬} રવાન^{૬૭} (તે) થી કરીને,^{૬૮} (ઓ અમશાસ્પંદો !) (હું) તમુને^{૬૯} ઇજ્ઞશને^{૭૦} તથા^{૭૧} નીઆએશ^{૭૨} અર્પણ કરુંછું.^{૭૩} અંદરનો^{૭૪} (તથા) બહારનો^{૭૫} ખજનો,^{૭૬} જે મારી પાસે છે^{૭૭} (તે), યજ્ઞદાંતી^{૭૮} ખેશીને^{૭૯} લીધે^{૮૦} હું રાખુંછું.^{૮૧} યજ્ઞદાંતી^{૮૨} ખેશી^{૮૩} થી^{૮૪} રાખું^{૮૫} તે એ છે^{૮૬} કે^{૮૭} (અથવા ઇચ્છાને કે^{૮૮}), અગરજે^{૮૯} કોઈ ચીજ^{૯૦} એવી બને,^{૯૧} (જેથી) આએ (મારાં) તનને^{૯૨} (મારાં) રવાનનેમાટે^{૯૩} આપવું પડે^{૯૪} (તો) હું આપું.^{૯૫}

ખેલાસો:—(એની મતલબ એ કે, અગરજે મારાં રવાનના

ફાએદાનેમાટે મારાં તનને ફેદા કરવાની અગત પડે તો તેમ હું કહું.)

સતાએમ^{૬૩} અપહી^{૬૪} પેહેલુમ,^{૬૫} નગુનમ^{૬૬} દેવાન.^{૬૭}
પ નીકીએ દાદાર અહુરમજદ^{૬૮} સેપાસદાર હોમ.^{૬૯} પ પેતી-
આર^{૧૦૦} અનાઇ^૧ અજર^૨ ઘનામીનો^૩ અવર મદ,^૪ ઉમેદ
રસ્તાખીજરા^૫ પદશ^૬ ખોરસંદ^૭ હુમદાસ્તાન^૮ હોમ.^૯ દીને
અહુરમજદ,^{૧૦} દાદે જરતોશત,^{૧૧} રસ્તએ ફરાફન,^{૧૨} કદ
પોસ્થોદકેશોનાં^{૧૩} પ દસ્તુર^{૧૪} દાર હોમ.^{૧૫} આં જાદેહુરા^{૧૬} અજ
ગુનાહ^{૧૭} પ પતેત હોમ^{૧૮} પ પતેત હોમ^{૧૯} અજ ગુનાહ.^{૨૦}

સઉથી સરસ^{૬૫} અશોધને^{૬૪} હું વખાણું^{૬૩} (તથા) દેવોને^{૬૭}
આજેજ કરું^{૬૬} દાદાર હોરમજદની નેકીથી^{૬૮} હું શુકરાંના કરનાર
*છેઉ.^{૬૯} હારેમન^{૭૦} તરફથી^{૭૧} (મારી ઉપર) જે ઘાત^{૧૦૦} (અને)
હલાકી^૧ આવી પોહોંચે^૨ તે ઉપર,^૩ †રસ્તાખેજ (થવા)ની ઉમેદનેમાટે^૪
(હું) રાખું^૫ (અને) એકમત^૬ છેઉ.^૭

ખોલાસો:—(ઉપલા છેલ્લા વાક્ય બાબે પેહેલવી શરેહમાં એવું જણા-
વેછે કે, કેઆમતને દાહાડે હારેમન તથા તેની સાથના તમામ દેવ દરબેનો
હોર બંદ થશે, અને તેઓ કોઈખી જાતની હલાકી પોહોંચાડી શકશે નહીં.)

હોરમજદી દીન,^{૧૦} જરતોશતી કાએદો^{૧૧} નેક રાસ્તી^{૧૨} (તથા)
†પોસ્થોદકેશોનાં (નેક) કાંમોને^{૧૩} દીનના હોકમ મુજબ^{૧૪} હું રાખું.^{૧૫}

ખોલાસો:—(હોરમજદી દીન, અશો જરતોશતનાં તમામ ફરમાનો,
તથા તે પેગમબરની આગમચના વખતના પોસ્થોદકેશો ધ્યાને એકજ
ખોદાને માનનારાઓનાં નીતિનાં કાંમો પ્રમાણે હું મારી જાંદગી ગુજારું.)

તે રસ્તાનેમાટે^{૧૬} (ધ્યાને ઉપર જણાવેલાં ફરમાનોથી જે હું ઉ-

* ધ્યાને દાદાર હોરમજદની તરફથી મારી ઉપર જે ખુબીઓ હર વખત
પોહોંચે, તેને માટે હું તે કીરતારનો અતિ આભારી છેઉ.

† ‘રસ્તાખેજ’ના પુરતા ખોલાસા બાબે જુઓ શેક ખ. ૩. કામાજનો
ખનાવેલો “જરતોશતી અલીઆસ,” સફે ૨૮૮-૩૦૨.

‡ પેગમબર જરતોશતની આગમચની દીન પાલનારાઓને ‘પોરચોદકેશ’
કહેતા હતા. તેઓ યજ્ઞદાંપરસ્ત હતા. ઈજરનેના પેહેલા હામાં તથા ફરવરદીન
ચરતમાં પોરચોદકેશોનાં ફરાહશને માન સાથે યાદ કીધાંછે.

લતો ચાલ્યો હોઉં તો), (તે) ગુનાહોથી^{૧૭} હું પતેત કરી પસ્તાવો કરુંછું,^{૧૮}
(તથા) (તે) ગુનાહોથી^{૨૦} હું પતેત કરી *પશેમાન થાઉંછું.^{૧૯}

(કરદો ૨ જો) કું^૧ મરુદમાન^૨ ઓ યુન^૩ શાયદ યુદન,^૪
યાઓ મન^૫ ઓ યુન^૬ યુદ એસ્તેદ,^૭ પેશ^૮ ઓએ એહેર
અંદા,^૯ પસ^{૧૦} ઓએ એહેર પેશ,^{૧૧} યદશાન અંદર^{૧૨} જસ્ત
એસ્તેદ,^{૧૩} અજ સે સ્વઓષો-ચરનામ ગુનાહ,^{૧૪} અજ આં
નીતૂમ ગુનાહ,^{૧૫} અંદા હજારાન હજાર મર્ગરૂંન,^{૧૬} અંદ અંદ
ગેઓશ^{૧૭} હસ્ત શાયદ યુદન,^{૧૮} પ નામે એસ્ત,^{૧૯} હુરવેસ્પ^{૨૦}
દુશમત^{૨૧} દુજૂખત^{૨૨} દુજૂવરશત,^{૨૩} મેમ^{૨૪} પરાએ કસાંનરા,^{૨૫}
યાવ^{૨૬} કસાંન^{૨૭} પરાએ મનરા,^{૨૮} યાવ^{૨૯} ગુનાહકારી^{૩૦} પ
મનરા^{૩૧} કસો ગુનાહ,^{૩૨} ઓ યુન યુદ એસ્તેદ,^{૩૩} અજ^{૩૪} આં
ગુનાહ^{૩૫} મનશની^{૩૬} ગવશની^{૩૭} કુનશની,^{૩૮} તની^{૩૯} રવાંની^{૪૦}
ગેતી^{૪૧} મીનોઆની,^{૪૨} ઓએ^{૪૩} અવાખશ પશેમાન^{૪૪} પ સે
ગવશની^{૪૫} પ પતેત હોમ;^{૪૬} પ પતેત હોમ^{૪૭} અજ ગુનાહ.^{૪૮}

જે^૧ (ગુનાહ) માણસોથી^૨ શરૂઆતથી^૩ (ઈઆને જન્મથી) થઈ શ-
કેછે,^૪ તેવોજ (ગુનાહ) શરૂઆતથી^૫ (જો) મારીથી^૬ થયો હોએ,^૭ (તથા)
(જે ગુનાહ) પેહેલાં (અથવા શરૂઆતમાં) થોડો^૮ (અને) પાછળથી^{૧૦}
વધારે^{૧૧}—(જેમ) બીજાઓમાં^{૧૨} (ઈઆને બીજાઓથી) ઉત્પન્ન થયો હોએ,^{૧૩}
તેમ મારીથી^૫ થયો હોએ,^{૧૩} (એટલે) ત્રણ ચાણુકની શિક્ષાને લાએકના
ગુનાહથી,^{૧૪} (બલકે) તેથી (બી) સઉથી ઓછા ગુનાહથી^{૧૫} તે હજારો હજાર
મરગરજાન ગુનાહ સુધી,^{૧૬} (અને) એટલા અંદાજથી બી વધારે^{૧૭} (ગુનાહ)
(જો) કદાચ (મારીથી) થયો હોએ,^{૧૮}—ઈઆને^{૧૯} (અથવા નામ બ નામ^{૧૯})
તમામ^{૨૦} બદ વિચાર,^{૨૧} બદ સખુન,^{૨૨} (તથા) બદ કાંમો^{૨૨} મેં^{૨૪} બીજા-
ઓનેમાટે^{૨૫} (ક્રીધાં હોએ), અથવા^{૨૬} બીજાઓએ^{૨૭} મારેમાટે^{૨૮} (ક્રીધાં
હોએ), અથવા^{૨૯} કોઈ ગુનેહગાર શખ્સથી^{૩૦} મારેખાતર^{૩૧} કાંઈ નાઢલો
ગુનાહ^{૩૨} (બી) શરૂઆતથી થયો હોએ તો,^{૩૩}—તે (ઉપર જણાવેલા તમામ)
ગુનાહ^{૩૫} (જે) વિચારને લગતા,^{૩૬} સખુનને લગતા,^{૩૭} કાંમને લગતા,^{૩૮}
(મારાં પોતાનાં) તનને લગતા,^{૩૯} (મારાં પોતાનાં) રવાનને લગતા,^{૪૦} આએ

* આએ આખા પેહેલા કરદાની મતલબ, બલકે કેટલોએક ભાગ બોલેબોલ,
“ ફેરસ્તુયે ” જે “ અવસ્તાની પતેત ” ને નામે ઓળખાએછે તેને મળતી આવેછે.
‘ ફેરસ્તુયે ’ ના અવસ્તા તથા તેના તરજુમાનેમાટે જુઓ સફે ૨૭-૨૮.

દુનિયાંને લગતા,^{૪૧} પેલી દુનિયાંને લગતા^{૪૨}—એ (અધી જાતના) ગુનાહો^{૪૩}
થી,^{૪૪} ઓ હોરમજદ^{૪૫} હું પશેમાન થઈને દૂર રેહું છું,^{૪૬} (અને) ત્રણ સખુ-
નોથી^{૪૭} (ધ્યાને મનશની, ગવશની, તથા કુનશનીથી) હું પતેત કરી પસ્તાવો
કરું છું,^{૪૮} (ઉપર જણાવેલા) ગુનાહથી^{૪૯} હું પતેત કરીને પશેમાન થાઉં છું.^{૫૦}

(કરહો ૩ જો) ધન^૧ અંદર^૨ આખો^૩ પાયે^૪ ગુનાહ^૫ નાંમ;^૬
ચુન^૭ હુનદરખત,^૮ મેદીઓસાસ્ત,^૯ અંદરજકર્માન^{૧૦} યોએદી-
ઓજદ,^{૧૧} કાએદીઓજદ,^{૧૨} આગેરેત ગુનાહ,^{૧૩} અવાવરેશત
ગુનાહ,^{૧૪} અરેદુશ ગુનાહ,^{૧૫} ખોરહે ગુનાહ,^{૧૬} બાજતએ ગુનાહ,^{૧૭}
યાતુ ગુનાહ,^{૧૮} તન્વલ્ગાન ગુનાહ,^{૧૯} મર્ગરજાન ગુનાહ,^{૨૦}
અવસોશ ગેરાંન ગુનાહ,^{૨૧} જેહેમર્જ ગુનાહ,^{૨૨} દશતાનમર્જ
ગુનાહ,^{૨૩} કુનમર્જ ગુનાહ,^{૨૪} અવારન મર્જશની,^{૨૫} શોએથ
ગુનાહ સેરની,^{૨૬} ગુનાહે રવાની,^{૨૭} ગુનાહ હમીમાલાંન,^{૨૮}
ગુનાહીઓ પુલ્શહોદ,^{૨૯} વખશે વખશાંન વખશે ગુનાહ,^{૩૦} ગુનાહ
અજ ગુનાહ^{૩૧} અવરેઆખો ગુનાહ,^{૩૨} કું મરદુમ^{૩૩} ઓ
યુન શાયદ બુદન,^{૩૪} ગજસ્તેલ^{૩૫} ઘનામીનો^{૩૬} દરવંદ^{૩૭} પ
પેતીઆરે દામાને અહુરમજદ^{૩૮} ફરાજ કરનીદ.^{૩૯}

વધારે ખરાબ^{૪૦} પાયા (અથવા મૂળ)ના^{૪૧} ગુનાહ^{૪૨} આએ^{૪૩} છે.^{૪૪}
(તેઓનાં) નામ^{૪૫} (નીચે જણાવેલાં છે):—

જેમકે^{૪૬} કોઈને ઘેરધનસાફીથી નુકસાન કરવું તથા તેને સારાં કાંમમાં
ખલલ કરવી,^{૪૭}—કોઈને ખરાબ શિખામણ આપવી તથા જીવું બોલવાને કેહેવું
તથા ખોટો માર્ગ દેખાડવો,^{૪૮}—કોઈ શખ્સ મરતી વેળા અથવા મુસાફરી
જતી વખતે, પોતાનાં ફરજંદને અથવા બીજાઓને વસીઅત કરી જાએ અને
તે પ્રમાણે નહીં ચાલવું, બલકે તેથી ઉલટી રીતે કરવું,^{૪૯}—માણસો અથવા
જનવરોને ચોરીને વેચવાં, તથા સારાં કપડાં અને સોજા લેહેજજતદ્વાર ખાવાની
ચીજને હાથે કરીને ખરાબ કરવી,^{૫૦}—શક્તિવાન હોવા છતાં ગરીબ લાચારોની
પરવરેશ નહીં કરવી, પણ સાંભું તેઓને દુઃખ દેવું, તથા પોતાના હાથ હેઠળનાં
જનવરોને લુખાં રાખવાં અને તેઓને ધજા કરવી,^{૫૧}—કોઈને મારવાને માટે
હાથમાં હથિયાર પકડવાનો ગુનાહ,^{૫૨}—કોઈને જખમ કરવાની મતલબથી હાથ-
માં હથિયાર પકડીને તે હથિયાર સાંભા ઘણીનાં માંથા ઉપર ફેરવવાનો ગુનાહ^{૫૩}—
ત્રણ દાહાડા પછી રૂજ આવે એવો કોઈ માણસને જખમ કરવાનો
ગુનાહ,^{૫૪}—ચાર દાહાડા પછી રૂજ આવે એવો કોઈ માણસને જખમ કરવાનો

ગુનાહ,^{૧૬}—હાથ ઉપર જખમ કરવાનો ગુનાહ,^{૧૭}—પગ ઉપર જખમ કરવાનો ગુનાહ^{૧૮}—પગે લંગડો થાએ અને કાંમ કરવાથી અટકે એવી રીતે કોઈના પગને જખમ કરવાનો ગુનાહ,^{૧૯}—મોતની શિક્ષાને લાએકનો *ગુનાહ,^{૨૦}—કોઈની હૃદયી જીઆદા મળક મશકેરી કરવાનો ગુનાહ,^{૨૧}—વેશ્યા સાથે બદ-શેલી કરવાનો ગુનાહ,^{૨૨}—દસ્તાનવાળી ઓરત સાથે સંબંધ કરવાનો ગુનાહ,^{૨૩}—ગોલામખારગી કરવાનો ગુનાહ,^{૨૪}—ઓરત સાથે બેકાએદે સંગત કરવાનો ગુનાહ,^{૨૫}—પોતાના હાથે પોતાની મની બગાડવાનો ગુનાહ,^{૨૬}—જુદદીન ઓરત સાથે સોહોબત કરવાનો ગુનાહ,^{૨૭}—પારકાની ઓરત સાથે નજદીકી કરવાનો તથા પારકા શખ્સનો માલ ચોરવાનો ગુનાહ,^{૨૮}—જરતોશતી ધર્મની જરૂરીઆતની †ફરજે નહી બળવ્યાથી, મરી ગયા પછી ચિન્વતપુલ પસાર કરવો મુશ્કેલ પડે એવાં ગુનાહનાં કાંમો,^{૨૯}—વધતો અને જીઆદે વધતો

* એ ગુનાહ બાબે પેહેલવીમાં લાંબી શરેહ આપીછે. ક્રીયા ક્રીયા ગુનાહો એ સહથી મ્હોટી શિક્ષાની હદમાં આવી શકે, તેની નીચે મુજબ એક દીપ આપીછે:—દાદાર હોરમજદને એક કરીને નહી ગણવો; પેગમખર અશો જરતોશત તથા તેની ભલી દીનને બરહક નહી ગણવી; માબાપ તથા ઉસ્તાદનાં ફરમાન મુજબ નહી ચાલવું, પણ સાંભું તેઓને દુઃખ દેવું; જુદઈ શખવી; અશોઈનાં કાંમોમાં ખલલ કરવી; નસાને પાણી તથા આતશમાં નાખવો તથા તેને જમીનમાં દાટવો; આતશખેહેરાંમ સાહેબને થંડા કરવા; કોઈ શખ્સની દોલત તથા માલમતા વકીલ તરીકે ફક્ત રાખવા આપેલી હોએ, તેને તે શખ્સનાં મરણ બાદ તેનાં ફરજંદ અથવા વારસોને આપવાને બદલે ખાઈ જવો; પારકી ઓરત સાથે અનીતિ ભરેલી ચાલ ચલાવવી; દરવંદ (ઈઆને દુષ્ટ માણસ)ની દીન કબૂલ કરવી; અશો તથા પરહેજગાર માણસને તથા દસ્તુરને તથા સરદારને વાંકમાં લાવવા સાફ, તેઓની સાંભે ખોટી ગવાહી આપવી; ગર્ભ તોડી પાડવો; દાડ દવામાં ભેળીને નસો તથા હેરનસો ખાવો તથા ખવરાવવો; દસ્તુર અથવા મોખેદ થઇને આશ્મોગીનું કાંમ કરવું.

† પેહેલવી શરેહમાં એ બાબે પાંચ મુખ્ય ફરજે જણાવેલી છે, તેઓનાં નામ:—(૧) વરસના ૬ ગાહામખાર કરવા, અથવા તે પોતાની ગુલસ મુજબ તેમાં ભાગ લેવો; (૨) ફરવરદીઆંન ઈજતવવું; (૩) રપિથ્વનની ક્રિયામાં ભાગ લેવો; (૪) પોતાનાં માબાપ તથા ખેશીઓનો રોજગાર કરવો, ઈઆને જે મહીને તથા દાહાડે તેઓ ગુજરી ગયાં હોએ, તે દાહાડે તેઓની નયતે ઈજરને, બાજ, દરન, આફરંગાંન કરાવવું; (૫) દરરોજ બંદગી કરવી.

*ગુનાહ,^{૩૦}—એક ગુનાહથી ઉત્પન્ન થતો બીજો ગુનાહ,^{૩૧}—(તથા) બીજા વધારે ખરાબ ગુનાહ,^{૩૨} જે માણસોથી^{૩૩} શરૂઆત (ઈઆને જન્મ)થી થઈ શકેછે,^{૩૪} (તથા જે ગુનાહ) લેઆનતના ભરેલા^{૩૫} (તથા) બદ^{૩૬} હારેમને^{૩૭} દાદાર હોરમજદની પેદાએશની †સાંભે^{૩૮} (ઈઆને તે પેદાએશને ખરાબ કરવાનેમાટે) પેદા કીધા.^{૩૯}

અહુરમજદ ખોદાએ^{૪૦} ગુનાહ^{૪૧} અંદર દીન^{૪૨} પેદા બેકદ,^{૪૩} ગોહાને પોસ્થોદકેશાંન^{૪૪} ગુનાહ દાર્શ્તેહ એસ્તેદ,^{૪૫} મનશની^{૪૬} પેશે^{૪૭} દાદાર અહુરમજદ^{૪૮} મીનાઆંન^{૪૯} ગેતીઆંન^{૫૦} મહેસ્ત,^{૫૧} પેશે^{૫૨} અમશાસ્પંદાંન,^{૫૩} પેશે^{૫૪} મેહેર^{૫૫} સરોશ^{૫૬} રશને,^{૫૭} પેશે^{૫૮} આતશ^{૫૯} અરસમ^{૬૦} હોમ,^{૬૧} પેશે^{૬૨} દીન^{૬૩} રવાન ખેશ,^{૬૪} પેશે^{૬૫} રદ^{૬૬} દસ્તુરે^{૬૭} દીની,^{૬૮} પેશે^{૬૯} આએ ગવેહ^{૭૦} મદ એસ્તેદ,^{૭૧} અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆંની, આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

(એ સઘળા ઉપર જણાવેલા) ગુનાહોને^{૭૨} (તમામ ખલકતના) સાહેબ હોરમજદે^{૭૦} દીનમાં^{૭૨} બહેર કીધા છે,^{૭૩} (તથા) પોસ્થોદકેશોમાંના લલા-ઓએ^{૭૪} (ઈઆને લલા પોસ્થોદકેશોએ) (બી તેઓને) ગુનાહ તરીકે ગણેલા છે.^{૭૫} (મારી નેક) મનશનીથી^{૭૬} દાદાર હોરમજદ^{૭૮} (જે) મીનો જેહાનમાં^{૭૯} (તથા) આએ દુનિયાંમાં^{૮૦} સઉથી મહોટો^{૮૧} (છે), (તેની) નજદીક^{૮૨} (ઈઆને તેની હજુરમાં), અમશાસ્પંદોની^{૮૩} નજદીક,^{૮૪} મેહેર,^{૮૫} સરોશ^{૮૬} (તથા) રશને (ઈજદ)ની^{૮૭} નજદીક,^{૮૮} આતશ,^{૮૯} અરસમ^{૯૦} (તથા) હોમની^{૯૧} નજદીક,^{૯૨} દીન^{૯૩} (તથા) મારાં પોતાનાં રવાનની^{૯૪} નજદીક,^{૯૫} દીનનાં^{૯૬} સરદારે^{૯૭} (તથા) દસ્તુરની^{૯૮} નજદીક,^{૯૯} (તથા) કોઈ લલો (ઈઆને દીનદાર) †શખ્સ^{૧૦૦} (જે) આવેલો હોએ^{૧૦૧} (તેની) નજદીક,^{૧૦૨} (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).^{૧૦૩}

* ઈઆને એક વખત ગુનાહ કીધા પછી તેનેમાટે તોજેશ નહીં કરવી, બલકે ગુનાહ કસ્યા કરવો.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૮ મે આપેલી ત્રીજી નોટ.

‡ ઈઆને દીનના સરદાર અથવા દસ્તુરની ગેરહાજરીએ, કોઈ રાસ્ત તથા દીન-આગાહ જરતોસ્તીની હજુરમાં બી ગુનાહની તોજેશ થઈ શકે.

¶ જુઓ ૨ બ કરદાના છેડેના ભાગનો તરજુમો, સફે ૧૧૨-૧૧૩.

(કરદો ૪ થો) અંદર^૧ પેદર^૨ માદ^૩ ખોહ^૪ બેરાદ^૫ જન^૬ ફરજંદ^૭ શોએ^૮ સાલાર^૯ ખેશ^{૧૦} નજદીક^{૧૧} હમગેહાનીઆંન^{૧૨} હમખાસ્તગાંન^{૧૩} હમસાએગાંન^{૧૪} હમશેહેરીઆંન^{૧૫} પ ધર્માનીઆં^{૧૬} જસ્ત પ હર અદાદીઅ^{૧૭} ચુન^{૧૮} મન^{૧૯} અંદર ગુનેહગાર બુદ એસ્તેદ હોમ^{૨૦} અજ આન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

(મારા પોતાના) આપ,^૨ માએ,^૩ બેહેન,^૪ લાઈ^૫ તરફ^૬ (અથવા સાથે^૧), (મારી પોતાની) *ઓરત^૭ (અથવા) *ખાવંદ^૮ સાથે,^૧ (મારાં પોતાનાં) ફરજંદ^૯ (તથા) સરદાર^{૧૦} (ઈઆને દીનના વડા) સાથે,^૧ સગાંવાહાલાં^{૧૧} (તથા) નજદીકનાઓ^{૧૨} સાથે,^૧ એકજ જગા ઉપર રહેનારાઓ^{૧૩} સાથે,^૧ લાગીઆઓ^{૧૪} સાથે,^૧ પડોશીઓ^{૧૫} સાથે,^૧ હમશેહેરીઓ^{૧૬} સાથે,^૧ (મારા) ફરમાન-બરદારો^{૧૭} (એ બધાઓ સાથે) કોઈબી (રીતની) ઈબેદાદીથી,^{૧૮} જો^{૧૯} હું^{૨૦} ગુનેહગાર થયો હોઉં તો,^{૨૦}—(તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું.).†

(કરદો ૫ મો) હેહેર^૧ નસા^૨ ખોરશની,^૩ હેહેર^૪ નસા^૫ જોએશની^૬ હેહેર^૭ નસા^૮ આએ^૯ આપ^{૧૦} આ^{૧૧} આતશ^{૧૨} ખોદન^{૧૩} યા^{૧૪} આપ^{૧૫} આ^{૧૬} આતશ^{૧૭} હેહેર^{૧૮} નસા^{૧૯} ખોદન^{૨૦} અવસ્તા^{૨૧} પચ મનશની^{૨૨} નગોફૂતન^{૨૩} માએ^{૨૪} નાખુન^{૨૫} દંદાન ફરેશ,^{૨૬} દસ્તે શવીન,^{૨૭} આ^{૨૮} અવર^{૨૯} હરચે^{૩૦} પદર હેહેર નસા,^{૩૧} ચુન^{૩૨} મન^{૩૩} અંદર^{૩૪} ગુનેહગાર^{૩૫} બુદ એસ્તેદ હોમ,^{૩૬} અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનોઆંની, આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ, પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

* પતેત બહુનાર મરદ અથવા ઓરત હોએ તે પ્રમાણે સમજવું.

† ઈઆને ઉપર જણાવેલા શખ્સો સાથે કોઈબી રીતે ગેરવાજબી રીતે ચાહ્યાથી અથવા તેઓ ઉપર સેતમ ગુનહરચાથી.

‡ જુઓ ૨ જ કરદાના છેડેના ભાગનો તરજુમો, સફા ૧૧૨-૧૧૩.

સુક્કા *નસાને^૧ (તથા) લીલા *નસાને^૨ ખાવો^૩ (અથવા ખાવાનું કાંમ), સુક્કા નસા^૪ (તથા) લીલા નસાની^૫ સાથે આલુદે થવું,^૬ સુક્કા નસાને^૭ તથા લીલા નસાને^૮ પાણી^૯ તથા^{૧૦} આતશ^{૧૧} માં^{૧૨} લઈ જવું,^{૧૩} અથવા તો^{૧૪} પાણી^{૧૫} તથા^{૧૬} આતશને^{૧૭} સુક્કા નસા^{૧૮} (તથા) લીલા નસા^{૧૯} (ની નજદીક) લઈ જવું.^{૨૦} (પાક) અવસ્તાને^{૨૧} મનશની સાથે^{૨૨} (ઈઆને સાફ તથા ખરાં દિલથી) નહીં ભણવા,^{૨૩} બાલ,^{૨૪} નખ,^{૨૫} દાંતકોતરણી^{૨૬} (એ ત્રણ ચીજ નહીં †પરહેજવી), રાતના (વસીદા) હાથ^{૨૭} (નીરંગ તથા પાણીથી સાફ કીધા વગર હરેક ચીજને ફાલગાડવા), તથા^{૨૮} જે કાંઈ^{૨૯} બીજું^{૩૦} સુક્કા નસા તથા લીલા નસા તરીકે^{૩૧} (ગણાતું હોએ તેની) સાથે^{૩૨} (આલુદે થઈને) જે^{૩૩} હું^{૩૪} ગુનેહગાર^{૩૫} થયો હોઉં તો,^{૩૬} (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન ફાઉં છું).

(કરદો ૬ દો) કું કાંમે દાદાર અહુરમજ્દ બુદ,^૧ ઓએમ આવાયસ્ત મનીદન,^૨ ઓએમ નમનીદ;^૩ ઓએમ આવાયસ્ત ગોકૂતન^૪ ઓએમ નગોકૂત;^૫ ઓએમ આવાયસ્ત કર્દન,^૬ ઓએમ નકર્દ;^૭ અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની,

* જીવતા માણસનાં બદનમાંથી ઉતારેલા બાલ તથા નખને ‘ હેહેર ’ અથવા સુક્કો નસો કરીને કેહે છે. અવસ્તામાં એને ‘ હિપ્ર ’ કેહે છે. મુરદાનાં આખાં બદનને અથવા તેના કોઈબી સાંધાને ‘ નસો ’ અથવા “ લીલો નસો ” કેહે છે. “ નસો ” બોલનો અસલ અર્થ “ મુરદાર, કોહોતી ચીજ. ” ધાતુ નસ (સંસ્કૃત નજ્ઞ ઈઆને નાશ પામવું) ઉપરથી એ શબ્દ નીકળેલો છે.

† પેહેલવી શરેહમાં; ઈઆને કાએદાસર જમીનમાં નહીં દાટવી.

‡ પેહેલવી શરેહમાં.

§ આએ પાંચમા કરદામાં આવેલી બાબદ આપણને ખુદ અવસ્તામાંથી બી મળી આવે છે. વંદીદાદમાં નસો ખાવાને તથા તેને પાણી અથવા આતશમાં નાખવાને સખત મનાઈ કીધેલી છે. એવું કાંમ કરનાર શખ્સને તેની છંટગીના છેડા સુધી અપવિત્ર ગણેલો છે. પાણી તથા આતશમાં હરગેજ નસો નાખવો નહીં એટલુંજ નહીં, પણ જે પાણી અથવા આતશમાં તે પડેલો આપણી નજરે પડે તો, તુરત તેને બાહાર કાઢાડવો (જુઓ વંદીદાદની છટ્ટી પરગરદ, ફકરા ૨૬-૨૯; ૭ મી પરગરદ, ફકરા ૨૩-૨૭; ૮ મી પરગરદ, ફકરા ૭૩-૮૨). બાલ તથા નખ બદન ઉપરથી ઉતાર્યા પછી, તેઓને પરાગદેહ નહીં કરવાં, પણ એક હેલાએદી જગાએ ખાડો ખોદીને દાટવાં. (વધારે ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદની ૧૭ મી પરગરદ).

તની રવાની ગતી મીનાઆંની, ઓએ અવાજશ પશેમાન
પ સે ગવશની પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

જે કાંઈ દાદાર હોરમજદની ખાદેશ હતી,^૧ તે મુજબ મને વમાસવું
જોઈતું હતું,^૨ તે મેં (જો) નહી વમાસ્યું હોએ,^૩ જે મને બોલવું જોઈતું હતું,^૪
તે હું (જો) નહી બોલ્યો હોઉં,^૫ જે મને કરવું જોઈતું હતું^૬ તે મેં (જો)
નહી કીધું હોએ^૭ તો,—(તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું).*

(કરદો ૭ મો.) કુ કાંમે અહરેમન^૧ બુદ્ધ,^૨ ઓએમ નઆવા-
યસ્ત મનીદન,^૩ ઓએમ મનીદ;^૪ ઓએમ નઆવાયસ્ત ગોફ-
તન,^૫ ઓએમ ગોફત;^૬ ઓએમ નઆવાયસ્ત કર્દન,^૭ ઓએમ
કર્દ;^૮ અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની
ગતી મીનાઆંની, ઓએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની
પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

જે કાંઈ હારેમનની ખાદેશ હતી,^૧ તે મુજબ મને વમાસવું નહી
જોઈતું હતું,^૨ તે મેં (જો) વમાસ્યું હોએ,^૩ જે મને નહી બોલવું જોઈતું હતું,^૪
તે હું (જો) બોલ્યો હોઉં,^૫ જે મને નહી કરવું જોઈતું હતું,^૬ તે મેં (જો)
કીધું હોએ^૭ તો,—(તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું).*

(કરદો ૮ મો) અજ^૧ હુમોઇન^૨ હર આઇન^૩ ગુનાહ,^૪ હર
આઇન^૫ મર્ગરજાન,^૬ હર આઇન^૭ ફેરોહ માન્દ,^૮ હર આઇન^૯
માનીદ,^{૧૦} હર આઇન ગુનાહ અજ ગુનાહ,^{૧૧} ઓએમ^{૧૨}
અંદર^{૧૩} અહુરમજદ,^{૧૪} મરદુમ,^{૧૫} મરદુમ સર્દગાંન^{૧૬} જસ્ત^{૧૭}
પ પતેત હોમ.^{૧૮}

તમામ પ્રકારનો^૨ (તથા) દરેક જાતનો^૩ ગુનાહ^૪ દરેક જાતનો^૫
મરગરજાન^૬ (ઈઆને મોતની શિક્ષાને લાએકનો ગુનાહ), દરેક જાતનો^૭
સામેત થએલો^૮ (ગુનાહ), દરેક જાતનો^૯ રેહી ગએલો^{૧૦} (ઈઆને
તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી
(ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,^{૧૧} કે જે મારીથી^{૧૨} (દાદાર) હોરમજદ,^{૧૪}
(તથા) માણસો,^{૧૫} (અને) માણસોની (જુદી જુદી) જાત^{૧૬} સાથે^{૧૩} થયો
હોએ^{૧૭} તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી^૧ હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું.^{૧૮}

અજ^{૧૯} હુમોઇન^{૨૦} હર આઇન^{૨૧} ગુનાહ^{૨૨} હર આઇન^{૨૩}

મર્ગરજન^{૨૪} હર આધન^{૨૫} ફરોદ માન્દ,^{૨૬} હર આધન^{૨૭}
માનીદ,^{૨૮} હર આધન ગુનાહ અજ ગુનાહ,^{૨૯} ઓએમ^{૩૦}
અંદર^{૩૧} બહમન,^{૩૨} ગાએ ગોસ્પંદ,^{૩૩} ગોસ્પંદ સર્દગાંન^{૩૪}
જસ્ત^{૩૫} પ પતેત હોમ.^{૩૬}

તમામ પ્રકારનો^{૨૦} (તથા) દરેક જાતનો^{૨૧} ગુનાહ,^{૨૨} દરેક જાતનો^{૨૩}
મરગરજન^{૨૪} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૨૫} સામેત થએલો^{૨૬} (ગુનાહ), દરેક
જાતનો^{૨૭} રેહી ગએલો^{૨૮} (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા)
દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજે) ગુનાહ,^{૨૯} કે જે
મારીથી^{૩૦} બહમન^{૩૨} (અમશાસ્પંદ) (તથા) ગાએ ગોસ્પંદ,^{૩૩} (અને)
ગોસ્પંદોની (જુદી જુદી) જાત^{૩૪} * સાથે^{૩૧} થયો હોએ^{૩૫} તો, (તે તમામ
ગુનાહ)થી^{૩૬} હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું.^{૩૬}

અજ^{૩૭} હમોધન^{૩૮} હર આધન^{૩૯} ગુનાહ^{૪૦} હર આધન^{૪૧}
મર્ગરજન,^{૪૨} હર આધન^{૪૩} ફરોદ માન્દ,^{૪૪} હર આધન^{૪૫}
માનીદ,^{૪૬} હર આધન ગુનાહ અજ ગુનાહ,^{૪૭} ઓએમ^{૪૮}
અંદર^{૪૯} અરદીએહેશ્ત,^{૫૦} આતશ,^{૫૧} આતશ સર્દગાંન^{૫૨}
જસ્ત,^{૫૩} પ પતેત હોમ.^{૫૪}

તમામ પ્રકારનો^{૩૮} (તથા) દરેક જાતનો^{૩૯} ગુનાહ,^{૪૦} દરેક જાતનો^{૪૧}
મરગરજન^{૪૨} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૪૩} સામેત થએલો^{૪૪} (ગુનાહ), દરેક
જાતનો^{૪૫} રેહી ગએલો^{૪૬} (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ),
(તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજે) ગુનાહ,^{૪૭}
કે જે મારીથી^{૪૮} અરદીએહેશ્ત^{૫૦} (અમશાસ્પંદ) (તથા) આતશ,^{૫૧} (અને)
(જુદી જુદી) જાતના આતશોની^{૫૨} સાથે^{૪૯} થયો હોએ^{૫૩} તો, (તે
તમામ ગુનાહ)થી^{૫૪} હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું.^{૫૪}

* ગાએ ગોસ્પંદો સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, તેઓની સાથે
ધાતકીપણું ચલાવ્યું હોએ, તથા જ્યારે તેઓ આપણાં હસ્તકમાં હતાં ત્યારે,
તેઓની ઘટતી પરવરેશ તથા જોઈતી જાતન નહી કીધી હોએ.

† આતશ સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, તેની ઉપર એસમ,
સુખડ, બોએ મુકીને જાતન તથા સંભાળથી તેને રોશન નહી રાખ્યો હોએ,
પણ બુનવી દીધો હોએ, અથવા તેને ગલીચ તથા નજસ જગાએ મુક્યો
હોએ, અથવા તેની અંદર નસાવાળી મુરદાર ચીજ નાખી હોએ. એ બાબેની
સખત મનાઈ આપણા પાક અવસ્થામાં ફરમાવેલી છે. વળી આએ ઠેકાણે

અજ્ઞ^{૫૫} હુમોધન^{૫૬} હર આધન^{૫૭} ગુનાહ,^{૫૮} હર
 આધન^{૫૯} મર્ગરજન^{૬૦}, હર આધન^{૬૧} ફરોહ માન્દ,^{૬૨} હર
 આધન^{૬૩} માનીદ,^{૬૪} હર આધન ગુનાહ અજ્ઞ ગુનાહ,^{૬૫}
 ઓએમ^{૬૬} અંદર^{૬૭} શહેરેવર,^{૬૮} અયોજશસ્ત,^{૬૯} અયોજશસ્ત
 સર્દગાંન^{૭૦} જસ્ત,^{૭૧} ૫ પતેત હોમ.^{૭૨}

તમામ પ્રકારનો^{૫૬} (તથા) દરેક જાતનો^{૫૭} ગુનાહ,^{૫૮} દરેક જાતનો^{૫૯}
 મરગરજન^{૬૦} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૬૧} સામેત થએલો^{૬૨} (ગુનાહ), દરેક
 જાતનો^{૬૩} રહી ગએલો^{૬૪} (ઇઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા)
 દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (ખીજે) ગુનાહ,^{૬૫} કે જે
 મારીથી^{૬૬} શહેરેવર^{૬૮} (અમશાસ્ત્રપંદ) (તથા) ધાતુ,^{૬૯} (અને જુદી જુદી)
 જાતની ધાતુઓ^{૭૦} સાથે^{૭૧} *થયો હોએ^{૭૨} તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી^{૫૫}
 હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું.^{૭૨}

અજ્ઞ^{૭૩} હુમોધન^{૭૪} હર આધન^{૭૫} ગુનાહ,^{૭૬} હર
 આધન^{૭૭} મર્ગરજન^{૭૮}, હર આધન^{૭૯} ફરોહ માન્દ,^{૮૦} હર
 આધન^{૮૧} માનીદ^{૮૨} હર આધન ગુનાહ અજ્ઞ ગુનાહ,^{૮૩}
 ઓએમ^{૮૪} અંદર^{૮૫} સપંદારમદ,^{૮૬} જમીન^{૮૭} જમીન
 સર્દગાંન^{૮૮} જસ્ત,^{૮૯} ૫ પતેત હોમ.^{૯૦}

જાત જાતના આતશ કહેલા છે, તેની મતલબ જુદા જુદા ધંધાદારીઓના
 આતશ બાબે ઇશારો હોએ એવું દીસેછે; જેમકે લુહારનો આતશ, કુંભારનો
 આતશ, કારખાનાનો આતશ, ભઠિયારનો આતશ, ઇલાદિ. એ બાબેનું
 લખાણ આપણને વંદીદાદની ૮ મી પરગરદમાંથી મળેછે. જુઓ ફકરા ૮૧-૮૬.

* ધાતુઓ સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, ધાતુની ચીજે તથા
 વાસણોને સોજન નહી રાખ્યાં હોએ, પણ મેલાં તથા કાઠ ચહોડેલાં રહેવા
 દીધાં હોએ. નજીસ તથા કાઠવાળાં વાસણમાં મુકેલો ખોરાક ખાધામાં
 આગ્યાથી તંદરોસ્તીનો ખીગડો થાએછે. જરતોસ્તી દીનનાં ફરમાનોને જો
 આપણે બારીક નજરથી જોઈએ છીએ તો, તેની મૂળ નેમ એ છે કે, દુનિયાને
 આબાદ રાખવી, દરદ તથા રોગ ઉત્પન્ન કરનારા સખખોને દુર કરવા, અને
 તંદરોસ્તીનું રક્ષણ કરવું. તંદરોસ્તીને સારી હાલતમાં રાખવી, તથા તે ખીગડે
 તેની સાંભે ઘટતા ઉપાયો આગમચથી કામે લગાડવા, તથા ખીગડ્યા પછી
 તેને સુધારવાનેમાટે જોઈતા ઇલાજ લેવા, એ આપણી ફરજોમાંની એક
 સઉથી અગતની ફરજ છે. એ ફરજ અદા નહી કીધાથી આપણુ દાદાર હોરમ-
 જદની નજરમાં એક રીતે ગુનેહગાર થઈએ છીએ.

તમામ પ્રકારનો^{૭૪} (તથા) દરેક જાતનો^{૭૫} ગુનાહ,^{૭૬} દરેક જાતનો^{૭૭} મરગરજન^{૭૮} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૭૯} સામેત થએલો^{૮૦} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૮૧} રેહી ગએલો^{૮૨} (ઇઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,^{૮૩} કે જે મારીથી^{૮૪} સપંદારમદ^{૮૫} (અમશાસ્પંદ) (તથા) જમીન,^{૮૬} (અને) (જુદી જુદી) જાતની જમીન^{૮૭} સાથે^{૮૮} *થયો હોએ^{૮૯} તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી^{૯૦} હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.^{૯૧}

અજ^{૯૨} હુમોધન^{૯૩} હર આધન^{૯૪} ગુનાહ,^{૯૫} હર આધન^{૯૬} મર્ગરજન^{૯૭} હર આધન^{૯૮} ફરોદ માન્દ,^{૯૯} હર આધન^{૧૦૦} માનીદ,^{૧૦૧} હર આધન ગુનાહ અજ ગુનાહ^{૧૦૨} ઓએમ^{૧૦૩} અંદર^{૧૦૪} ખોરદાદ,^{૧૦૫} આવ,^{૧૦૬} આવ તોખમગાંન^{૧૦૭} જસ્ત,^{૧૦૮} પ પતેત હોમ.^{૧૦૯}

તમામ પ્રકારનો^{૧૧૦} (તથા) દરેક જાતનો^{૧૧૧} ગુનાહ,^{૧૧૨} દરેક જાતનો^{૧૧૩} મરગરજન^{૧૧૪} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૧૧૫} સામેત થએલો^{૧૧૬} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૧૧૭} રેહી ગએલો^{૧૧૮} (ઇઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (બીજો) ગુનાહ,^{૧૧૯} કે જે મારીથી^{૧૨૦} ખોરદાદ^{૧૨૧} (અમશાસ્પંદ) (તથા) પાણી,^{૧૨૨} (અને) (જુદી જુદી) જાતનાં પાણી^{૧૨૩} સાથે^{૧૨૪} †થયો હોએ^{૧૨૫} તો, (તે તમામ ગુનાહ)થી^{૧૨૬} હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું.^{૧૨૭}

અજ^{૧૨૮} હુમોધન^{૧૨૯} હર આધન^{૧૩૦} ગુનાહ,^{૧૩૧} હર આધન^{૧૩૨} મર્ગરજન^{૧૩૩} હર આધન^{૧૩૪} ફરોદ માન્દ,^{૧૩૫} હર આધન^{૧૩૬}

* જમીન સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, જમીનને સુધારીને તેની ઉપર ખેતી નહી કીધી હોએ, પણ તેને વેરાન તથા ઉજડ રાખી મુકી હોએ. પોતાની રહેવાની જગાને સુક્રી તથા સોજ રાખવાને બદલે, તેને બીની તથા ગલીય રાખવી, કે જેથી તંદરોસ્તીમાં બીગાડો થાએ. નુકસાનકારક જનવરો તથા ખર્ડસ્તરોનાં રહેવાનાં દર પુરી નહી નાંખ્યાં હોએ. ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે જમીનને ખેદરકારીથી રાખ્યાથી, તે જમીન (અલંકાર રીતે બોલ્યે તો) પોતે નાખુશ થાએછે તથા તેના ધણીને કડુઆ દેછે.

† પાણી સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, નસાને અથવા નસાવાળી ચીજને પાણીમાં નાખીને પાણી ખરાબ કરવું, અથવા પાણીમાં પડેલા નસાને બાહાર નહી કાઢાડવો, અથવા કોઈબી રીતે પાણીને એવી ખરાબ રીતે રાખવું કે, તે પીધાથી અથવા વપરાસમાં આવવાથી તંદરોસ્તીનો બીગાડો થાએ. આએ ઠેકાણે જુદી જુદી જાતનાં પાણી કહેલાંછે, તેની મતલબ ઝરાવું પાણી, નદીનું પાણી, કુવાનું પાણી, ઇત્યાદિ સમજવું.

માની^{૧૮} હર આધન ગુનાહ અજ ગુનાહ^{૧૯} ઓએમ^{૨૦}
અંદર^{૨૧} અમરદાદ^{૨૨} ઓર્વર^{૨૩} ઓર્વર સર્દગાંન^{૨૪} જસ્ત^{૨૫}
૫ પતેત હોમ.^{૨૬}

તમામ પ્રકારનો^{૧૦} (તથા) દરેક જાતનો^{૧૧} ગુનાહ,^{૧૨} દરેક જાતનો^{૧૩}
મરગરજન^{૧૪} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૧૫} સામેત થએલો^{૧૬} (ગુનાહ), (તથા)
દરેક જાતનો^{૧૭} રેહી ગએલો^{૧૮} (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ),
(તથા) દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (ખીજે) ગુનાહ,^{૧૯}
કે જે મારીથી^{૨૦} અમરદાદ^{૨૧} (અમશાસ્પંદ) (તથા) ઝાડપાન,^{૨૩} (અને)
(જુદી જુદી) જાતનાં ઝાડપાન^{૨૪} સાથે^{૨૧} *થયો હોએ^{૨૫} તો, (તે તમામ
ગુનાહ)થી^{૨૬} હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં.^{૨૭}

અજ^{૨૭} હમોધન^{૨૮} હર આધન^{૨૯} ગુનાહ^{૩૦} હર આધન^{૩૧}
મર્ગરજન^{૩૨}, હર આધન^{૩૩} ફેરોદ માન્દ,^{૩૪} હર આધન^{૩૫}
માનીદ,^{૩૬} હર આધન ગુનાહ અજ ગુનાહ,^{૩૭} ઓએમ^{૩૮}
અંદર^{૩૯} દામે અહુરમજદ^{૪૦} જસ્ત,^{૪૧} યુન^{૪૨} સતર,^{૪૩} માહ^{૪૪}
ઓ^{૪૫} ખોરશેદ,^{૪૬} આતશ^{૪૭} સોહર^{૪૮} સોજ,^{૪૯} સગ,^{૫૦} વએ,^{૫૧}
ગોસ્પંદ^{૫૨} પંજ આધન,^{૫૩} ઓ^{૫૪} અવરે^{૫૫} ગવહે^{૫૬} દહેશનાં,^{૫૭}
ધન^{૫૮} અહુરમજદ ખેશ,^{૫૯} યુન^{૬૦} અંદર્ગ^{૬૧} જમીન^{૬૨} ઓ^{૬૩}
આરમાન^{૬૪} યુન^{૬૫} મન^{૬૬} અંદર^{૬૭} ગુનેહગાર જુદ એસ્તેદ
હોમ,^{૬૮} અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની
રવાની ગેતી મીનાઆંની, ઓએ અવાજશ પશેમાન ૫ સે
ગવશની ૫ પતેત હોમ ; ૫ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

તમામ પ્રકારનો^{૨૮} (તથા) દરેક જાતનો^{૨૯} ગુનાહ,^{૩૦} દરેક જાતનો^{૩૧}
મરગરજન^{૩૨} (ગુનાહ), દરેક જાતનો^{૩૩} સામેત થએલો^{૩૪} (ગુનાહ), દરેક
જાતનો^{૩૫} રેહી ગએલો^{૩૬} (ઈઆને તોજેશ નહી થએલો) (ગુનાહ), (તથા)
દરેક જાતનો (એક) ગુનાહથી (ઉત્પન્ન થતો) (ખીજે) ગુનાહ,^{૩૭} કે જે
મારીથી^{૩૮} હોરમજદની પેદાએશ^{૪૦} સાથે^{૩૯} થયો હોએ,^{૪૧} જેમકે^{૪૨} સેતારા,^{૪૩}
માહતાબ,^{૪૪} તથા^{૪૫} આફતાબ^{૪૬} સાથે^{૩૯} (તથા) રાતા^{૪૮} (અને) બળતા^{૪૯}

* ઝાડપાન સાથે થએલા ગુનાહની મતલબ એ કે, ઝાડપાનને બેદરકારીથી
કાપી નાખ્યાં હોએ, અથવા તેઓની ઉપર જોઈતી સંભાળ તથા મેહેનત લઇને
ઉધાસ્યાં નહી હોએ, કે જેથી તેઓ મરી જાય અને ફળ-ફલ આપતાં ચડકે.

આતશ^{૪૦} સાથે^{૩૬} (તથા) કુતરા,^{૫૦} પક્ષિ^{૫૧} અને પાંચ જાતનાં^{૫૩} ગોસ્પંદ^{૫૨} સાથે,^{૩૬} તથા^{૫૪} (એ ઉપરાંત) જમીન^{૫૨} અને^{૫૩} આસ્માનની^{૫૪} વચ્ચે^{૫૫} બીજી^{૫૫} સારી^{૫૬} પેદાએશ,^{૫૭} કે જે^{૫૮} હોરમજદની પોતાની^{૫૯} (છે તેની) સાથે^{૬૦} (ખરાબ ચાલ ચલાવ્યાથી), જે^{૬૧} હું^{૬૨} ગુનેહગાર થયો હોઉંતો,^{૬૩} (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).

(કરહો ૯ મો) સતર શેકરની,^૧ ખએતુદથ વસોવરની,^૨ દુદએ વેહાન વસોવરની,^૩ ગાહામખાર,^૪ ફર્વરદીઆંન,^૫ હોમ દરન,^૬ હોશ ફરીદ,^૭ યજદાંન નેહાદ,^૮ આ^૯ પદીરફત,^{૧૦} રપિથવેન ફરદુમ,^{૧૧} રોકે વદરદેગાંન,^{૧૨} ચુન^{૧૩} મન આવાયસ્ત યશતન,^{૧૪} આએમ ન યશત,^{૧૫} અજ આંન ગુનાહ મનરની ગવરની કુનરની, તની રયાની ગેતી મીનાઆંની, આએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવરની પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

(કોઇનો) પાલક તોડવો,^૧ માહોમાહેની સગાઈમાં ખલલ કરવી,^૨ લલાંઓનાં હુરુંબમાં ફેસાદ કરાવવો^૩—(તથા) ગાહામખાર,^૪ મુકતાદના દાહાડા^૫ હોમ (ઈજદ) ના દરન,^૬ ઈજદ અમશાસ્પંદોનેમાટે^૭ ઠરવેલી^૮ ઈજવાની (અથવા અર્પણ કરવાની) ચીજો,^૯ (જે મેં) કબૂલ રાખેલી તે,^{૧૦}—પેહેલી *રપિથવન,^{૧૧} (અતલગના) ગુજરેલાંઓનો રોજગાર^{૧૨}—(એ તમામ) જે પ્રમાણે^{૧૩} મને ઈજયું બેઈતું હતું,^{૧૪} તે પ્રમાણે (જે) મેં નહીં ઈજયું હોએતો,^{૧૫} (તે તમામ ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉંછું).

(કરહો ૧૦ મો) અવરમનરની,^૧ તરમનરની,^૨ આબૂરી,^૩ પંદી,^૪ ખશમઘની,^૫ અર્શઘની,^૬ વદ્યશમી,^૭ સૂર્યશમી^૮ વદનગીરશની,^૯ ખોદફનગીરશની,^{૧૦} નગીરાઇ,^{૧૧} પંદી,^{૧૨} ખુદશહી,^{૧૩} અસગેહની,^{૧૪} સપોજગારી,^{૧૫} વરની,^{૧૬} ગુમાની^{૧૭}

* ઈઆને રપિથવનનો પેહેલો દાહાડો, કે જે ફરવરદીન મહીનો અને હોરમજદ રોજે પડે છે તે. પણ રપિથવન ઈજવાનો દાહાડો આપણા લોકોએ ફરવરદીન મહીનો અને અરદીબેહેશ રોજ રાખેલો છે, કારણ કે તેની ખશતુમન અરદીબેહેશ રોજના જેવી છે. ‘ રપિથવન ’નો અર્થ “ ગરમી, ગરમીની ઋતુ, દાહાડાનું મધ્ય, બપોર, દક્ષિણ દિશા ” થાય છે. રપિથવનનાં જશનની મતલબ એ કે, ગરમીની ઋતુ શરૂ થઈ તેની નયતે કીધેલું જશન.

આશ્મોધ,^{૧૮} જોરગવાહી,^{૧૯} દરોગદાવરી,^{૨૦} ઓજદીસ્ત
પરસ્તી,^{૨૧} કોશાદ દવારશની,^{૨૨} અરહેન દવારશની,^{૨૩} અએમુક
દવારશની,^{૨૪} દરાંએઆંએએશની,^{૨૫} દરાંએઆંએએશની,^{૨૬}
દુજદી,^{૨૭} ગદહી,^{૨૮} જહી,^{૨૯} જાદુધ,^{૩૦} જાદુપરસ્તી,^{૩૧} રોસ્પી,^{૩૨}
રોસ્પી બારગી,^{૩૩} ગવહે પએતી,^{૩૪} ગવહે વનીદી,^{૩૫}
શીનમોધ,^{૩૬} ઓ^{૩૭} અવરે^{૩૮} હર આઈન^{૩૯} ગુનાહ,^{૪૦} ઓ પ
ધન પતેતી^{૪૧} હોશમોદ,^{૪૨} આંન નહોશમોદ,^{૪૩} આંન દાંનેસ્ત,^{૪૪}
આંન નદાંનેસ્ત,^{૪૫} આંન અંગદ,^{૪૬} આંન નઅંગદ,^{૪૭}
સાએશાદા વેરેજયા^{૪૮} પેશે રદ દસ્તુરે દીની^{૪૯} આવાયસ્ત
ગરજદન,^{૫૦} ઓએમ નગરજદ^{૫૧} અજ આંન ગુનાહ
મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગતી મીનાઆંની
ઓએ અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત
હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

અભિમાન,^૧ મગરરી,^૨ મુવેલાંઓની નાલેશી કરવી,^૩ લોલ લાલચ,^૪
હદથી જઆદે ગોસ્સે થવું,^૫ કોઈની અદેખાઈ કરવી,^૬ કોઈની ઉપર બદનજર
કરવી,^૭ બેશરમ નજરથી જોવું,^૮ ખરાબ નયતથી કોઈની ઉપર નજર કરવી,^૯
હલકી નજર *કરવી,^{૧૦} ખુદપરસ્તી,^{૧૧} પોતાની હાલતથી અસંતોષી †રેહેવું,^{૧૨}
પોતાનીજ મરજ પ્રમાણે ‡ચાલવું,^{૧૩} સુસ્તી,^{૧૪} ચુગલી,^{૧૫} કીનો,^{૧૬} શક્ક,^{૧૭}
પવિત્રાઈ કોતોડવી,^{૧૮} ખોટી સાક્ષિ આપવી,^{૧૯} ખોટો ધનસાફ કરવો,^{૨૦}
ખુતપરસ્તી,^{૨૧} સદરા ઉપર કુશ્તી બાંધ્યાવગર અહીતહી ફરવું,^{૨૨} નાગાં બદને
ફરવું,^{૨૩} એક પગે જોડો અને એક પગ ઉઘાડો એવી રીતે ચાલવું,^{૨૪} જમતી

* પારકા શખ્સની ઓરત અથવા પૈસા તથા માલમતા ઉપર ખરાબ નજર
કરવી (પેહેલવી શરેહમાં).

† દિલ બાળવું, ઈઆને બીજની સારી હાલત જોઈને મનમાં બળાપો કરવો
(પેહેલવી શરેહમાં).

‡ પોતાનાં ઉસ્તાદ, દસ્તુર તથા માએ આપના હોકમ પ્રમાણે નહી ચાલવું
(પેહેલવી શરેહમાં).

§ પોતાનાં બોલેલાં તથા કીધેલાં ઉપર શક્ક લાવવો (પેહેલવી શરેહમાં).

|| દાદાર હોરમજદ, પેગમબર અશેા જરતોશત તથા લલી માજદયસ્ની
જરતોશતી દીન વિશે ખુરં બોલવું તથા ખુરં ઇચ્છવું, માણસોમાં એક બીજ સાથે
અનબનાવ ઉત્પન્ન કરવો, તથા અવસ્તાની માએની બાણી જોઈને ખોટી સમજાવવી
(પેહેલવી શરેહમાં).

વખતે બાજ ધર્યા પછી, તે બાજ તોડવી ઇઆને મોહોડેથી બોલવું,^{૧૫} બાજ ધર્યાવગર બાણું બાવું,^{૧૬} ચોરી,^{૧૭} *લુટફાટ,^{૧૮} છીનાણું,^{૧૯} જાદુ અથવા દેવોનાં ધંતરમંતર,^{૨૦} જાદુને પુજવું,^{૨૧} જનાકારી,^{૨૨} રંડીબાણ,^{૨૩} ગોલામબારગી કરવી,^{૨૪} ગોલામબારગી કરાવવી,^{૨૫} મુવેલાંની પુઠે મ્હોટે સાદે ઘણુંજ રડવું તથા હૃદયથી જાઆદા શોક રાખવો,^{૨૬} તથા^{૨૭} (એ ઉપરાંત) બીજે^{૨૮} હરેક રીતનો^{૨૯} ગુનાહ,^{૩૦} કે જે આએ પતેતમાં^{૩૧} યાદ કરીને ગણ્યો^{૩૨} (તથા) જે નહી ગણ્યો^{૩૩} જે (મારા) જાણવામાં આવ્યો,^{૩૪} (તથા) જે (મારા) જાણવામાં નહી આવ્યો,^{૩૫} જેને વિશે (મેં) ખેઆલ કીધો,^{૩૬} (તથા) જેને વિશે (મેં) ખેઆલ નહી કીધો,^{૩૭} (તથા) (જે મારા ગુનાહ) ફરમાન બરદારીની રાહે^{૩૮} દીનના સરદાર (તથા) દસ્તુરની હજુરમાં^{૩૯} (મને) દલગીરી સાથે જાહેર (ઇઆને એકરાર) કરવા બેઠાએ,^{૪૦} તે (બે મેં દલગીરી સાથે) જાહેર નહી કીધા હોએ^{૪૧} તો, (તે તમામ ઉપર જણાવેલા ગુનાહથી હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું).

(કરદો ૧૧ મો) કુ અગર^૧ કસાંન^૨ પતેતી^૩ પદીરફતેહ હોમ,^૪ આએમ નકરદેહ હોમ,^૫ ઇશાંન રવાનરા^૬ દુશખારી^૭ મદ,^૮ યદશાંન જાદેહરા,^૯ હર યક^{૧૦} જુદ જુદરા,^{૧૧} મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆંની, આખે અવાખશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ; પ પતેત હોમ અજ ગુનાહ.

અગરજો^૧ બીજાએનેમાટે^૨ પતેત^૩ (કરવાને) મેં કબૂલ કીધું હોએ,^૪ (અને બે) તે મેં નહી કીધી હોએ,^૫ તેથી તેઓનાં રવાનને^૬ (તથા) તેઓનાં ફરજદોને^૭ બેચેની^૮ (અથવા સખતી^૯) પોહોંચી હોએ^{૧૦} તો, તે હરેક જનને^{૧૧} (જે) જુદી જુદી (બેચેની અથવા સખતી પોહોંચી તે) નેમાટે^{૧૨} (હું પતેત કરી પશેમાન થાઉં છું).

(કરદો ૧૨ મો) પ^૧ આંન^૨ દીન^૩ દસ્તુર^૪ એસ્ત હોમ,^૫ ઈન^૬ અહુરમજદ^૭ કર્તોશત^૮ આશત,^૯ કર્તોશત^{૧૦} આએ ગુશ્તારપૂ.^{૧૧} પ પેવંદ^{૧૨} આદરખાદ મારાસ્પંદાન^{૧૩} મદ.^{૧૪} પદશ^{૧૫} પસાખત^{૧૬} કર્દ ખોખત.^{૧૭} અશહી^{૧૮} વેહ^{૧૯} રવાને^{૨૦} દુશારમરા^{૨૧} આવાએશનીતર^{૨૨} વેહેશની હોમ.^{૨૩}

(હું) તે^૨ દીનનાં^૩ ફરમાન^૪ ઉપર^૧ ઉસ્તેવાર છેઉ,^૫ કે જે^૬ (દીન) (દાદાર) હોરમજદે^૭ (અશો) જરતોસ્તને^૮ ચખાડી^૯ (ઈઆને શિખવી), (અને અશો) જરતોસ્તે^{૧૦} ગુશ્તાસ્પ (પાદશાહ)ને^{૧૧} (શિખવી). (પેગમબર જરતોસ્ત તથા ગુશ્તાસ્પ પાદશાહની) ઓલાદથી^{૧૨} આદરબાદ મારાસ્પંદ^{૧૩} આબ્યો^{૧૪} (ઈઆને પેદા થયો). તેણે^{૧૫} (જરતોસ્તી દીનને) સમારી^{૧૬} (તથા) પાક કીધી,^{૧૭} (એટલે કે તેની અસલી ખાલેસ હાલતમાં લાબ્યો).

ખોલાસો:—(આદરબાદ મારાસ્પંદ નામનો એક કાબેલ તથા દીન-આગાહ દસ્તુર શાપુરશાહ હોરમજદના વખતમાં થઈ ગયો. એને વિશે પેહેલવી શરેહમાં એવું જણાવેછે કે, તેનો આપ પેગમબર અશો જરતો-સ્તની ઓલાદનો, તથા તેની માએ ગુશ્તાસ્પ પાદશાહનાં ખાનદાનની હતી. એ મજદુર દસ્તુરે લલી માજદયસ્ની દીનની તેહેકીકી ખતલાવા સારૂ, પોતાની છાતી ઉપર ૯ મન પિગળાવેલું કાંસુ રેડીને, લોકોનાં મનમાંથી એ સાચી દીન આમે જે ખોટો શક્ર તથા વસવસો હતો તે તેણે દૂર કીધો.)

(મારાં પોતાનાં) રવાનની^{૨૦} ખુશાલીનેમાટે,^{૨૧} લલી^{૧૬} અશોઈને^{૧૮} વધારે લાએક રીતે^{૨૨} હું પસંદ કરુંછું^{૨૩} (અથવા તેની ઉપર ખાહેશ રાખુંછું).

ખોલાસો:—(મારાં મરણ બાદ મારાં રવાનને છુટકારો મળે, તથા તેને ખુશાલી હાંસેલ થાએ તેટલામાટે, પવિત્રાઈ તથા રાસ્તીને ખીજ ચીજે કરતાં વધારે સારી ચીજ તરીકે, એખત્યાર કરવાની હું ખાહેશ રાખુંછું.)

પ જીવંદીએ જન^{૨૪} આસ્તુઆંન્ હોમ^{૨૫} હુમત^{૨૬} પ મન-શને,^{૨૭} આસ્તુઆંન્ હોમ^{૨૮} હૂખ્ત^{૨૯} પ ગવશને,^{૩૦} આસ્તુઆંન્ હોમ^{૩૧} હૂવરશત^{૩૨} પ કુનશને,^{૩૩} આસ્તુઆંન્ હોમ^{૩૪} પ^{૩૫} ગવહે^{૩૬} દીને માજદયસ્નાંન્,^{૩૭} હમા^{૩૮} કેરેહા^{૩૯} હમદાસ્તાન્ હોમ,^{૪૦} અજ^{૪૧} હમા^{૪૨} ગુનાહીઆ^{૪૩} જુદાસ્તાન્ હોમ.^{૪૪} પ નેકી^{૪૫} સેપાસદાર હોમ;^{૪૬} અજ અનાઇ^{૪૭} ખોરસંદ હોમ.^{૪૮} પુલ્ પાદફરાહ,^{૪૯} ખંદ દરેશ,^{૫૦} તોજશને^{૫૧} તાવાંન્^{૫૨} દીન્,^{૫૩} પાદફરાહે^{૫૪} સે શખ્^{૫૫} પંજહ હફત સાલ્,^{૫૬} પદશ^{૫૭} ખોરસંદ^{૫૮} હમદાસ્તાન્^{૫૯} હોમ.^{૬૦}

(મારા) જનની હયાતી *કુધી^{૨૪} (મારી) મનશનીથી^{૨૭} નેક વિચાર ઉપર^{૨૬} હું ઉસ્તેવાર છેઉ,^{૨૫} (મારી) ગવશનીથી^{૩૦} નેક સખુન ઉપર^{૨૯} હું

ઉસ્તેવાર છેઉ,^{૨૯} (મારી) કુનશનીથી^{૩૩} નેક કાંમ ઉપર^{૩૨} હું ઉસ્તેવાર છેઉ,^{૩૧} (તથા) બલી^{૩૧} માજદયસ્ની દીન^{૩૦} ઉપર^{૩૫} હું ઉસ્તેવાર છેઉ.^{૩૪} તમામ^{૩૨} સવાબો (અથવા સવાબનાં કાંમો) સાથે^{૩૬} હું એક મલતો છેઉ,^{૪૦} (તથા) તમામ^{૩૨} ગુનાહો^{૪૩} થી^{૪૧} હું એક મલતો નથી.^{૪૪}

ખોલાસો:—(સઘળાં સવાબનાં કાંમો, રાસ્તી, નીતિ, ઇત્યાદિ પસંદ કરીને તેઓની સાથે હું એક મલતો થાઉંછું; તથા સઘળાં બદ કાંમો, બુઝાઈ, અનીતિ, ઇત્યાદિને ધિક્કારીને હું કબૂલ રાખતો નથી.)

(દાદાર હોરમજદની તરફથી મારી ઉપર પોહોંચતી) ખુબ્રીથી^{૪૫} હું શુકરાનાં કંઢુંછું,^{૪૬} (તથા) રંજથી^{૪૭} હું રાજ છેઉ.^{૪૮}

ખોલાસો:—(દાદાર હોરમજદની તરફથી મને જે સુખ તથા નેઆમત મળેછે, તેનેમાટે તે કીરતારનો હું અતિશય આભાર માનુંછું; તથા કાંઈખી દુઃખ અથવા સંકટ મારી ઉપર આવી પડેછે, તેનેમાટે બબડીને નાખુશ થતો નથી, પણ મારાં મનને નીરાંત તથા સંતોષી રાખુંછું.)

(ચિન્વત) પુલ* (આગળ)ની શિક્ષા,^{૪૯} સખત બેડી,^{૫૦} (તથા) દીનના^{૫૩} (હોકમ મુજબની) તોજેશ ^{૫૧} (તથા) ગુનાહનો ઠબદલો,^{૫૨} (મરી ગયા પછીની પેહેલ્લી) ત્રણ રાતની^{૫૫} શિક્ષા,^{૫૪} (કે જેમાંની દરેક રાત) પાઞ વરસ^{૫૬} (જેટલી ઠાંખી થશે)—એ (બધાં)ની ઉપર^{૫૭} (હું) રાજ^{૫૮} (તથા) એક મલતો^{૫૯} છેઉ.^{૬૦}

આએમ કર્દેહ હોમ^{૬૧} ઇન્^{૬૨} પતેતી,^{૬૩} ગુજર્ગ ઉમેદે કેરફે-હરા,^{૬૪} ગેરાંન્ બીમે દુજખૂરા,^{૬૫} અશહી વેહ^{૬૬} રવાન્ દુશાર-મરા,^{૬૭} પ ઇન્ મનશને^{૬૮} કર્દેહ હોમ,^{૬૯} કુ કાર કેરફેહ^{૭૦} મન્^{૭૧} અંદા નૂ^{૭૨} કર્દે,^{૭૩} આંચે^{૭૪} નૂ^{૭૫} કુનમ,^{૭૬} હમા^{૭૭} એસ્તશને કેરફે-હરા,^{૭૮} ગુજરશને ગુનાહરા,^{૭૯} બોખ્ત રવાનરા.^{૮૦} અગર^{૮૧} માંદેહ બહોદ,^{૮૨} કુ ગુનાહે મન્^{૮૩} તોખ્ત નબહોદ,^{૮૪} પાદફરાહ^{૮૫} સે શખ^{૮૬} આંનહીઆ^{૮૭} પદશ^{૮૮} ખોરસંદ^{૮૯} હમદાસ્તાન્ હોમ.^{૯૦}

સવાબની મ્હોટી ¶ઉમેદનેમાટે,^{૯૧} (તથા) દોજખની અતિશય ધાસ્તીને-

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફા ૧૨૮ મો, બીજી નોટ.

† ઇઆને દીનનાં ફરમાન મુજબ નહી ચાલ્યાથી, જે તોજેશ તથા શિક્ષા ખમવી પડેછે તે. ‡ પેહેલવી શરેહમાં. એ બાબે ખોલાસામાટે, જુઓ મારી ચસ્ત બા માએની, હાદોખ્ત નુસ્કની ૩ જી પરગરદ.

¶ ઇઆને સવાબનાં કાંમો કીધાથી મરજુ બાદ મને બેહેશત મળે તેનેમાટે.

માટે,^{૧૫} (તથા) ભલી અશોઈ^{૧૬} (જે) (મારાં) રવાનની ખુશાલી (છેતે) ને
 *માટે,^{૧૭} (મેં) આએ^{૧૮} પતેત^{૧૯} કીધીછે.^{૨૦} એવી નયતથી^{૨૧} (આએ પતેત)
 મેં કીધીછે.^{૨૨} જે સવાખનું કાંમ^{૨૩} મેં^{૨૪} હાલસુધી^{૨૫} કીધું,^{૨૬} (તથા) જે કાંઈ^{૨૭}
 હમણાં^{૨૮} હું કરું^{૨૯} (તે), તમામ^{૩૦} સવાખને કાએમ રાખવાનેમાટે,^{૩૧} (તથા)
 ગુનાહને સાફ કરી નાખવાનેમાટે,^{૩૨} (તથા) મારાં રવાનના છુટકારાનેમાટે^{૩૩}
 (છે). અગરજે^{૩૪} (મારો ગુનાહ કાંઈ) રેહી ગયો (ઈઆને તોજેશ નહી
 થએલો) હોએ,^{૩૫} (અને) તે ગુનાહથી મને^{૩૬} છુટકારો નહી થયો હોએ^{૩૭}
 તો, તે ગુનાહના અવેજમાં^{૩૮} (મારાં મરણ પછીની પેઢેલી) ત્રણ રાતની^{૩૯}
 શિક્ષા ઉપર^{૪૦} (હું) રાજી^{૪૧} (તથા) એક મલતો છેઉં.^{૪૨}

હમે ફરમાએમ^{૪૩} અષેમ વોહૂ^{૪૪} વેગુદીરશની,^{૪૫} પતેતી^{૪૬} પેશ
 અજ વેગુદીરશની;^{૪૭} પસ ગુદરદેહ મન,^{૪૮} મન જદેહરા^{૪૯} અજ
 ગુનાહ^{૫૦} પ પતેત બહોદ;^{૫૧} સેદાશ^{૫૨} ગેતોફરીદ^{૫૩} ફરમાયદ.^{૫૪}
 ફરમુદાર^{૫૫} ખાહેશની^{૫૬} હમદાસ્તાન હોમ;^{૫૭} અહુરમજદ પેશ^{૫૮}
 હોમ,^{૫૯} અહુરમજદ દહમાની કુનમ,^{૬૦} અશહી^{૬૧} સતાએમ.^{૬૨}

(મારાં) મરણની વખતે^{૬૩} (મારેમાટે) અષેમ વોહૂ^{૬૪} (ભણવાને), (તથા)
 મરણની આગમય^{૬૫} પતેત^{૬૬} (કરવાને) હું ફરમાવુંહું;^{૬૭} (તથા) મારાં ગુજરવા
 પછી^{૬૮} મારાં ફરજદો^{૬૯} (મારા) ગુનાહનેમાટે^{૭૦} પતેત કરે,^{૭૧} (તથા) (મારાં-
 નામના) †સરોશ^{૭૨} (તથા) ગેતીખરીદ^{૭૩} (કરવાને) ફરમાવે.^{૭૪} (તે પતેત

* ઈઆને રાસ્તી તથા નીતિનાં કાંમે કીધાથી મારો જીવ ખુશાલ થાએ તેનેમાટે.

† ઈઆને ત્રણ દાહાડા સરોશની ઈજરને. જરતોસ્તી ધર્મ પ્રમાણે માણસ
 ગુજરયા પછી, ત્રણ દાહાડા સુધી તેનું રવાન જે જગાએ તેને સંજોગીને
 મુકેલું હોએ ત્યાંહાં રેહેછે, અને ચેહારમની ખામદાદે તે ચિન્વત પુલ તરફ
 જાએછે. એ ત્રણ દાહાડા સુધી તે રવાન અશો સરોશ ઈજદની પનાહ હેઠળ
 રેહેછે, એટલામાટે સરોશની ખુશનુમન સાથની ઈજરને તે ગુજરનારનેમાટે
 કરવાને ફરમાવેલું છે. એ ત્રણ દાહાડા સુધી તે રવાનને પોતાની છંદગીમાં
 કીધેલાં તમામ સારાં નરસાં કામે આપોઆપ યાદ આવેછે, અને પેલી
 જોહાંનમાં તેને કેવી જગા મળશે તે વિચાર કરેછે. અશો માણસનાં
 રવાનને એ વખતમાં પોતાની નેકીનો બદલો મેળવવાની ઉમેદમાં ઘણી
 ખુશાલી ઉપજેછે, અને પાપી માણસનું રવાન પોતાનાં કરતુકની સજા પામ-
 વાની ધાસ્તીથી ગભરાટમાં પડેછે. તારપછી ચેહારમની ખામદાદે તે રવાન
 ચિન્વત પુલ તરફ જાએછે, જ્યાંહાં મેહેર ઈજદ, સરોશ ઈજદ, તથા રશને
 રાસ્ત ઈજદ તે મરનારનાં આ દુનિયામાં કીધેલાં તમામ કાંમેનો તોલ કરીને

તથા સરોશ તથા *ગેતીખરીદ કરવાને) ફરમાવનાર^૩ (તથા તેની) ખાહેશ રાખનાર^૪ (તથા તેને) કબૂલ રાખનાર હું ઈછે^૫ (હું) હોર-મજદનો ખેશ^૬ (ઈઆને દાદાર હોરમજદની તરફનો) છેજ,^૭ (તથા) હોરમજદને નેક ગણુંધું;^૮ અશોઈને^૯ હું વખાણુંધું.^{૧૦}

ઓએમ ગેરફતેહ હોમ^{૧૧} હરવેસ્પ^{૧૨} હુમત^{૧૩} હૂખત^{૧૪} હવ-રશત,^{૧૫} પ મનશની^{૧૬} ગવશની^{૧૭} કુનશની.^{૧૮} બેહેલશની દેહોમ^{૧૯} હરવેસ્પ^{૨૦} દુશમત^{૨૧} દુજૂખત^{૨૨} દુજવરશત,^{૨૩} અજ મનશની^{૨૪} ગવશની^{૨૫} કુનશની.^{૨૬} ઓએમ ગેરફતેહ હોમ હરવેસ્પ હુમત હૂખત હવરશત, પ મનશની ગવશની કુનશની. બેહેલશની દેહોમ હરવેસ્પ દુશમત દુજૂખત દુજવરશત, અજ મનશની ગવશની કુનશની. ઓએમ ગેરફતેહ હોમ હરવેસ્પ હુમત હૂખત હવરશત, પ મનશની ગવશની કુનશની. બેહેલશની દેહોમ હરવેસ્પ દુશમત દુજૂખત દુજવરશત, અજ મનશની ગવશની કુનશની.^{૨૭}

તમામ^{૨૮} નેક વિચારને,^{૨૯} (તથા) નેક સખુનને^{૩૦} (તથા) નેક કાંમને,^{૩૧} (મારી) મનશની,^{૩૨} ગવશની^{૩૩} (તથા) કુનશનીથી^{૩૪} એખ્ત્યાર કીધેલાં છે.^{૩૫} તમામ^{૩૬} બદ વિચારને,^{૩૭} બદ સખુનને,^{૩૮} (તથા) બદ કાંમને^{૩૯} (મારી) મનશની,^{૪૦} ગવશની^{૪૧} (તથા) કુનશનીથી^{૪૨} હું છોડી દેજીધું.^{૪૩}

ઓએમ ગેરફતેહ હોમ^{૪૪} હરવેસ્પ^{૪૫} રાહે^{૪૬} રાસ્તી^{૪૭} ફરા-

તેને લાએકની જગા (બેહેશત, હમેશતગેહાંન ઈઆ દોજખ) આપેછે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદનેા મારો તરજુમો, ૧૯ મી પરગરદના ફકરા ૨૭-૩૨ અને તેનો ખોલાસો; તથા મારી યશત બા માએની, ૨૨ મી યશત.

* “ગેતીખરીદ”નો અસલ અર્થ “આએ દુનિયાંને ખરીદ કરવી,” ઈઆને આએ દુનિયાંમાંથી સવાખનાં કાંમેા મેળવવાં, કે તેથી ગુજરયા પછી રવાનને તે જોહાંનમાં સુખ તથા આરામ મળે. પણ સાધારણ રીતે લેતાં ગેતીખરીદનું કાંમ કરાવવું એટલે નવ દાહાડા સુધી ગુજરેલાંનાં રવાનની નયતે ઈજશને કરાવવી. જંદેહ-રવાનની માફક એ ક્રિયા જીવતાંઓનેમાટે બી થઈ શકેછે. એ પ્રમાણેનું લખાણ આપણને જરતોસ્તી ધર્મની પાછલી કેતાબોમાંથી મળેછે.

† ઈઆને એ ત્રણ ક્રિયાઓ ઉપર મારો પુરો એતેકાદ છે, તથા તે મારાં મરણ પછી મારે નામે કરવાને હું ફરમાવુંધું.

‡ અગરજો ગુજરેલાંનેમાટે પતેત કરતા હોએ તો, આએ ફકરામાં આવેલા દરેક ‘હવરશત’ તથા ‘દુજવરશત’ ખોલોની પછી ‘ફલાંન જંદેહરા,’ ઈઆને જેની નયતે પતેત લાણીએ તેનું નામ લઇને ‘જંદેહરા’ કરીને ખોલવું. ‘જંદેહ’નો અસલ-અર્થ ખોલો રસ્તો, તે ઉપરથી છુટકારો, છુટકો.

૩૧;^૫ બેહલશની દેહોમ^૬ હરવેરપ^૭ રાહે^૮ અરાસ્તી^૯
અવા૩૧;^{૧૦} ધના^{૧૧} શેકસ્ત,^{૧૨} અહુરમજદ^{૧૩} બેહ અવજૂન;^{૧૪}
સ્તઓમિ^{૧૫} અષેમ.^{૧૬} અષેમ વોહૂ ૧.

તમામ^૨ રાસ્તીનો^૪ (તથા) નેક^૫ માર્ગ^૩ મેં પકજ્યોછે^૧ (ધ્યાને
એખ્યાર કીધો છે); તમામ^૭ નારાસ્તીનો^૯ (તથા) ખરાખ^{૧૦} માર્ગ^૮ હું છોડી
દેઉંછું.^૬ ધનામીનો^{૧૧} (ધ્યાને હારેમન) તુટેલો^{૧૨} (હોજો); (દાદાર)
હોરમજદ^{૧૩} નેકીનો વધારો કરનાર^{૧૪} (છે); અશોઈને^{૧૫} હું વખાણુંછું.^{૧૬}

ફેરસ્તુયે હુમતોધ્યસયા હૂખ્તોધ્યસયા હવરશતોધ્ય-
સયા, માંથવોધ્યસયા વખેધવોધ્યસયા વરશતવોધ્યસયા.
અધખિગધસયા દધથે વીરપા હુમતાયા હૂખ્તાયા હવરશતાયા.
પધતિરિચ્યા દધથે વીરપા દુશમતાયા દુજૂખ્તાયા દુજૂવરશતાયા.
ફેરા વે રાહી, અમેપા રપેન્તા, યસ્નેમયા વહ્નેમયા, ફેરા મનંધહા,
ફેરા વચંધહા, ફેરા બ્યઓથના, ફેરા અંધહુયા, ફેરા તન્વસચીત
ખખ્યાઓ ઉશતનેમ; સ્તઓમિ *અષેમ. અષેમ વોહૂ ૧.

યથા અહૂ વધચો ૨૧, અષેમ વોહૂ ૧૨, યથા અહૂ
વધચો ૨. યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આફ્રી-
નામિ, સ્તઓપહે અબ્યેહે, તખ્મહે, તતુ-માંધહે, દરપિ-
દ્રઓશ, આહૂધચેહે. અષેમ વોહૂ ૧. અહ્માધ
રઓશય; હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; ફેરફેહ મોજદ.

નમસ્કાર ચેરાગનો.†

પ નામે યજદાંત અહુરમજદ બોદાયે અવજૂની ગારજે
ખોરેહ અવજાયાદ; આતશ દાદગાહ આદર ફેરા. અજ હુમા
ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશમત દુજૂખ્ત
દુજૂવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોકૃત, ઉદમ
કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંત

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૨૭-૨૮.

† આએ આખો નમસ્કાર આતશ નીઆએશના શરૂઆતના બાગમાંથી
લીધેલોછે; એના તરજુમા બાબે જુઓ તે ઠેકાણે, ૭૩ મે સફે.

ગુનાહ, મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગતી
મીનાઆની ઓખે અવાખ્શ પશેમાન; ૫ સે ગવશની
૫ પતેત હોમ. ક્ષનઓથ અહુરહે મજદાઓ;
(સર નમાવતાં લણુવું.) નેમ-સેતે આતર્શ મજદાઓ અહુરહે
હુધાઓ મજિશત યજત. અષેમ વોહૂ ૧. (૩ વાર પઢે.)
 અહ્માઇ રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે; કેરેહૂ મોજદ.

નમસ્કાર મુકતાદનો.

 અજ હુમા ગુનાહ^૧ પતેત પશેમાનુમ.^૨ અપાઉ-
નાંમ^૩ વંધઉડીશ^૪ સૂરાઓ^૫ રપેન્તાઓ^૬ ક્રવપયો^૭ યજમધદે.^૮
અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. (૩ વાર પઢે.) અહ્માઇ
રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેહૂ મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી^૧ પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું.^૨ અશો
(લોકો)નાં^૩ લલાં^૪ જોરાવર^૫ (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં^૬
ફરોહરોને^૭ હમો ઈજીએ છિયે^૮ (અથવા યાદ કરીએ છિયે^૯).

નમસ્કાર દોષમાનો.

 અજ હુમા ગુનાહ^૧ પતેત પશેમાનુમ.^૨ *નેમસે-તે^૩
ઇધ^૪ ઇરિસ્તનાંમ^૫ ઉરવાંનો^૬ યજમધદે^૭ યાઓ^૮ અષઓનાંમ^૯
ક્રવપયો.^{૧૦} અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

 અહ્માઇ રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે; કેરેહૂ મોજદ.
તમામ ગુનાહોથી^૧ પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું.^૨ ગુજરી

* આએ ઠેકાણે “નેમસે-તે” બોલોની અગત દીસતી નથી; અગરને
એક ખારગી એ બોલો રેહેવા દઇને “ઉરવાંનો” અથવા ક્રવપયો” ને લગાડીએ
તો “નેમસે-તે” ને બદલે “નેમો વે” આવવું જોઇતું હતું, સખબ કે “નેમસે-
તે” બોલો એકવચનની સાથે આવેછે; અને “નેમો વે” બહુવચનની સાથે
આવેછે. નેમો વે=તમુને નમસ્કાર (હોજે).

† ‘ઇધ ઇરિસ્તનાંમ ઉરવાંનો યજમધદે યાઓ અષઓનાંમ ક્રવપયો’-એ
બોલો ઇજિશનેના ૨૬ મા હાના ૭ મા ફકરામાંથી લીધા છે.

ગએલાંઓનાં^૫ રવાનો^૬ જે^૮ અશો (લોકો)નાં^૯ ફરોહરવાળાં (તેઓ)ને^{૧૦}
આએ ઠેકાણે^{૧૧} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૧૨}

નમસ્કાર પરવતનો.

 અજ હમા ગુનાહી^૧ પતેત પશેમાનુમ.^૨ *વીરપાઓ^૩
ગરયો^૪ અપ-ખાથાઓ^૫ પોઉર-ખાથાઓ^૬ મજદધાત^૭
અપવન^૮ અપહે^૯ રતવો^{૧૦} *યજમદિ.^{૧૧} અપેમ વોહૂ ૧.
(ત્રણ વાર પઢે.) અહ્માઇ રએશય; હજંધરેમ; જસ
મે અવંધહે મજદ; કેરેફે મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી^૧ પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું.^૨ હોરમજદના
પેદા કીધેલા^૩ તમામ^૪ પવિત્ર^૫ પાહાડો,^૬ (જે) પુરતી રીતે આસાનીવાળા^૭
(તથા) પુર આસાનીવાળા^૮ (ઈઆને ખોરાક ઉત્પન્ન કરનારા) (તથા) (જે
પાહાડો) અશોઈની^૯ ઉપયોગી થીએ (તેઓ)ને^{૧૦} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૧}

નમસ્કાર પાણીનો.

 અજ હમા ગુનાહી^૧ પતેત પશેમાનુમ.^૨ (સર
નમાવતાં લણવું.) નેમસે^૩-તે^૪ અપાઉમ^૫ સેવિરતે^૬ અરેદ્દિ
સૂર^૭ અનાહિતે^૮ અપઓને.^૯ અપેમ વોહૂ ૧. (ત્રણવાર પઢે.)

 અહ્માઇ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે; કેરેફે મોજદ.
તમામ ગુનાહોથી^૧ પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉંછું,^૨ અએ પવિત્ર,^૩
ઘણોજ ફાએદો કરનારી^૪ (તથા) નિર્મલ^૫ અરૂદ્દીસૂર!^૬ તુંને^૭ નમાજ^૮ (હોએ)!

નમસ્કાર ઓરવરનો.

 અજ હમા ગુનાહી^૧ પતેત પશેમાનુમ.^૨ (સર
નમાવતાં લણવું.) નેમો^૩ ઉર્વરયાઓ^૪ વંધહુયાઓ^૫ મજદ-

* એ આખો વાકય ઈજશનેના છઠ્ઠા હાના ૧૩ મા ફકરામાંથી લીધેલો.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ ૧૦૦ મો સફા પેહેલી નોટ.

ધાતયાઓ^૧ *અપઓન્યાઓ,^૨ અષેમ્ વોહૂ ૧. (ત્રણવાર પઠે.)

અહાધ રએશય; હુબંધરેમ; જસ મે; કેરફેહ મોજદ.

તમામ ગુનાહોથી^૧ પતેત કરીને હું પશેમાન થાઉં છું,^૨ હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં,^૩ લલાં^૪ (તથા) અશો^૫ ઓરવરને^૬ નમાજ^૭ (હોજે) !

બાજ અષેમ્ વોહૂ ૧૨૦૦ પઠવાની.†

☞ (એ બાજ ફરવરદેગાંનના પેહેલા પાંચ દાહાડા ઈઆને રોજ રફ મો માહ ૧૨ માથી તે રોજ ૩૦ મો માહ ૧૨ મા સુધી બણવી.)

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરજે ખોરેહ અવજૂયાદ; અરદાફર્વશ ખેરસાદ.† અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશમત દુજૂખત દુજવરશત; મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોફત, ઉદમ કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, ઓખે અવાખશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ; તરેહદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હમથ્યાવરશતાંમ હાત વસ્ના ફિરષેતેમેમ; સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફવરાને મજદયસ્નો જરથુશલિશં વીદએવો અહુર-સ્કએષો (ગેહ હોએ તે પઠે.) ફસસ્તયએય. અહુરહે મજદાઓ^૧ રએ-વતો^૨ ખરેનંધઉહતો^૩, અમેષનાંમ સપેન્તાનાંમ.^૪ અપઓનાંમ^૫

* વળી વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના ૧૮ મા ફકરામાંથી “ ઓરવરનો નમસ્કાર ” એવીજ મતલબનો, પણ વ્યાકરણની બાંધણી પ્રમાણે જોતાં, બીજી રીતે લખેલો આપણને મળી આવેછે, તે નીચે મુજબ છે:—

અવસ્તા—નેમો^૧ હર્વધરે^૨ વંધઉહિ^૩ મજદધાતે^૪ અપઓને;^૫ અષેમ્ વોહૂ ૧.

માએની:—અએ ખુખીવાળાં^૩ (દાદાર) હોરમજદના પેદા કીધેલાં^૪ અશો^૫ ઓરવર!^૨ (ઘુંને) નમાજ^૭ (હોજે) !

† આએ બાજની શરૂઆતની તથા છેડેની ખરનુમન અરદાફરવશનાં આફરેગાંનની ખરનુમનમાંથી લીધેલી છે.

† ઈઆને અશો ફરેહર (આએ બંદગી તરફ) પોહોંચો !

¶ એના તરજુમા બાખે જુઓ અહુરમજદ ખોદાએનો તરજુમો, સફે ૭-૯.

ક્રવપિનાંમ^{૧૧} ઉધનાંમ^{૧૨} અધવિયૂરનાંમ,^{૧૩} પઓધસ્યો-લ્કએષનાંમ^{૧૪}
 ક્રવપિનાંમ,^{૧૫} નબાનજદિશ્તનાંમ^{૧૬} ક્રવપિનાંમ,^{૧૭} ક્ષનઓથ્ર^{૧૮}
 યસ્નાધ્ય^{૧૯} વહ્માધ્ય^{૨૦} ક્ષનઓથ્રાધ્ય^{૨૧} ક્રસસ્તયએચ^{૨૨} યથા
 અહૂ વધસ્યો^{૨૩} જઓતા^{૨૪} ક્રા મે^{૨૫} મૂતે,^{૨૬} અથા રતુશ
 અષાતચિત્ હચ^{૨૭} ક્રા અષવ^{૨૮} વીધ્વાઓ^{૨૯} મ્રઓતૂ.^{૩૦} અહુરેમ
 મજદાંમ^{૩૧} રએવન્તેમ^{૩૨} ખરેન્ધ્રઉહન્તેમ^{૩૩} યજમધદે,^{૩૪} અમેષા
 રપેન્તા^{૩૫} હુક્ષથ્રા^{૩૬} હુધાઓધહો^{૩૭} યજમધદે;^{૩૮} અષઓનાંમ^{૩૯}
 વંધ્રઉહીશ^{૪૦} સૂરાઓ^{૪૧} રપેન્તાઓ^{૪૨} ક્રવપયો^{૪૩} યજમધદે.^{૪૪}

 (આએ ઠેકાણે અષેમ વોહ ૧૨૦૦ પઠી જવી.)

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^{૧૯} ખળનો રાખનાર^{૨૦} (તથા)
 ખોરેહવાળા,^{૨૧} (દાદાર) હોરમજદની,^{૨૨} અમશાસ્પંદોની,^{૨૩} અશો (લોકો) ના^{૨૪}
 જોરાવર^{૨૫} (તથા) ગાલેખ^{૨૬} ફરોહરોની^{૨૭} (તથા) પોસ્યોદકેશનાં^{૨૮} ફરોહરોની,^{૨૯}
 (તથા) નબાનજદિશ્તનાં^{૩૦} ફરોહરોની^{૩૧}—(એ બધાઓની) આરાધના કર-
 વાને,^{૩૨} (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને^{૩૩} (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને,^{૩૪} તથા
 (તેઓની) વખાણ કરવાને^{૩૫} જોતી^{૩૬} મારી આગળ^{૩૭} યથા અહૂ વધસ્યો^{૩૮}
 (ના કલામોની ખુબીઓ) જાહેર કરે.^{૩૯} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૪૦} (તથા)
 વિદ્વાન^{૪૧} (તે) અથા રતુશ અષાત્ ચિત્ હચ^{૪૨} (એ કલામોની ખુબીઓ)
 જાહેર કરે.^{૪૩} ખળનો રાખનાર^{૪૪} (તથા) ખોરેહવાળા^{૪૫} (દાદાર) હોરમ-
 જદને^{૪૬} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૪૭} અમશાસ્પંદો^{૪૮} (જેઓ) સારા યાદ-
 શાહ^{૪૯} (તથા) સારાં ડહાપણવાળાં (છે તેઓ)ને^{૫૦} હમો યાદ કરીએ છિયે,^{૫૧}
 અશો (લોકો)નાં^{૫૨} લલાં^{૫૩} શરાં^{૫૪} (તથા) (દુનિયાંની) વૃદ્ધિ કરનારાં^{૫૫}
 ફરોહરોને^{૫૬} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૫૭}

(બાજમાં પઢે) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરુદમ,
 મરુદમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે વેહાંન ઓએમ
 ખેહુદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ;
 અએદૂન્ *ખાદ. (પ્રગટ પઢે). યથા અહૂ વધસ્યો ૨.

યસ્નેમચ^૧ વહ્મેમચ,^૨ અઓજસચ^૩ જવરેચ^૪ આક્રી-
 નામિ,^૫ અહુરહે મજદાઓ^૬ રએવતો^૭ ખરેન્ધ્રઉહતો,^૮ અમે-
 પનાંમ રપેન્તાનાંમ,^૯ અષઓનાંમ^{૧૦} ક્રવપિનાંમ^{૧૧} ઉધનાંમ^{૧૨}

અધવિથૂરનાંમ,^{૧૩} પઓધસ્યો-ત્કએષનાંમ^{૧૪} ક્વપિનાંમ,^{૧૫} નબા-
નજદિશ્તનાંમ^{૧૬} ક્વપિનાંમ.^{૧૭} અષેમ વોહૂ ૧.

 અહાધ રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે; કેરકેહ મોજદ.

ખબનો રાખનાર^{૧૮} (તથા) ખોરેહવાળા^{૧૯} (દાદાર) હોરમજદની,^{૨૦}
અમશાસ્પંદોની,^{૨૧} અશો (લોકો)નાં^{૨૨} બેરાવર^{૨૩} (તથા) ગાલેખ^{૨૪} ફરો-
હરોની,^{૨૫} (તથા) પોસ્યોદકેશનાં^{૨૬} ફરોહરોની,^{૨૭} (તથા) નબાનજદિશ્તનાં^{૨૮}
ફરોહરોની^{૨૯} આરાધના,^{૩૦} કીર્તિ,^{૩૧} એજમત^{૩૨} તથા કૌવતને^{૩૩} હું વખાણુંછું.^{૩૪}

ક્રામ્ત્રઓત્ નામનો યજ્ઞસ્નેનો

૨૦ મો હા.*

 (એ હા નીચે જણાવેલી બાજ સાથે ફરવરદેગાંનના પેહેલા
પાંચ દાહાડા, ઈઆને રોજ ૨૬ મો માહ ૧૨ માથી તે રોજ ૩૦ મો
માહ ૧૨ મા સુધી લણવો.)

દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧. ૫ નામે
યજ્ઞદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગોરજે ખોરેહ અવ-
જાયાદ; અરદાફર્વશ બેરસાદાંન્ અજ હુમા ગુનાહ પતેત
પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન્ દુશ્મત દુજૂપ્ત દુજ્ઞવર્શત, મેમ
પ ગેતી મનીદ, ડૅમ ગોફત, ડૅમ કર્દ, ડૅમ જસ્ત, ડૅમ
બૂન્ બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન્ ગુનાહ મનશની ગવશની
કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, ઓખે અવાખ્શ
પશેમાન્ પ મે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ્ર અહુરહે
મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધથ્યાવર્શતાંમ
હ્યત વસ્ના ફેરષોતેમેમ; સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફવરાને મજદયસ્ને જરથુશતિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો
(જે ગેહ હોએ તે પઢે.) કસસ્તયએય. અહુરહે મજદાઓ
રએવતો ખરેનંધઉહતો અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ અષઓનાંમ
ક્વપિનાંમ ઉધનાંમ અધવિથૂરનાંમ, પઓધસ્યો-ત્કએષનાંમ

* એ હામાં અષેમ વોહૂની શરેહ આવેલી છે. એ બાબે જુઓ સફે ૧-૨;
અષેમ વોહૂ નામની જાણીતી ખંદગી જુદે જુદે ચોક્કસ વખતે લણવાથી, તે લણનારને
કેટલો સવાબ હાંસેલ થાયછે, તે બાબે જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, ૨૧ મી યશ્ત.

† ઈઆને અશો ફરોહર (આએ ખંદગી તરફ) પોહુંચો !

ક્રવષિનાંમ, નબાનજ્ઞદિશ્તનાંમ ક્રવાપનાંમ, દનઓથ યસ્ના-
ધ્ય વહ્નાધ્ય દનઓથ્રાધ્ય ક્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધચ્ચો
જઓતા ક્રા મે ઋતે, અથા રતુશ અપાતચિત્ હ્ય ક્રા અપવ
વીધ્વાઓ ઋઓતૂ. અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહન્તેમ
યજ્ઞમધદે; અમેષા રપેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓંધહો. યજ્ઞમધદે;
અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવષયો *યજ્ઞમધદે.

❧ (૧) ક્રાંત્રઓત્^૧ અહુરે^૨ મજદાઓ^૩ અપેમ વોહૂ
વહિશ્તેમ અસ્તી,^૪ પર અહ્નાધ^૫ વોહૂ^૬ વહિશ્તેમ^૭ ચિનસ્તિ,^૮
યથ^૯ ખએતવે^{૧૦} ખએતાતેમ;^{૧૧} વોહૂ વહિશ્તેમ અસ્તિ^{૧૨} અથ^{૧૩}
હએપેમ^{૧૪} કારચેધતિ.^{૧૫} (૨) ઉશ્તા અસ્તી ઉશ્તા અહ્નાધ^{૧૬}
ઉશ્તાધત્ય^{૧૭} વીરપેમ^{૧૮} અપવનેમ^{૧૯} વીરપાધ^{૨૦} અપઓને^{૨૧} પર-
ચિનસ્તિ,^{૨૨} યથના^{૨૩} સ્તાધત્ય^{૨૪} વીરપેમ^{૨૫} અપવનેમ^{૨૬} વીરપાધ^{૨૭}
અપઓને^{૨૮} પર-ચિનસ્તિ.^{૨૯} (૩) યત્ અપાધ વહિશ્તાધ અ-
પેમ,^{૩૦} પર-ચિનસ્તિ^{૩૧} વીરપેમ^{૩૨} માંથ્રેમ^{૩૩} વીરપેમ^{૩૪} માંથ્રાધ,^{૩૫}
યથ^{૩૬} અપાધ^{૩૭} ક્ષથ્રેમ^{૩૮} ચિનસ્તિ,^{૩૯} યથચ^{૪૦} જળયેન્તે^{૪૧} અપ-
ઓને^{૪૨} અપેમ^{૪૩} ચિનસ્તિ,^{૪૪} યથચ^{૪૫} દુમાવોય^{૪૬} અપેમ^{૪૭} ચિ-
નસ્તિ^{૪૮} યત્ સઓખ્યન્તએધ્ઓયો;^{૪૯} થ્રાઓ^{૫૦} હએપ.^{૫૧} વીરપેમ^{૫૨}
વઓ^{૫૩} ક્રવાકેમ^{૫૪} હઉઝમ,^{૫૫} વઓ^{૫૬} અહુરહે મજદાઓ.^{૫૭}

(૪) મજદાઓ^{૫૮} ક્રાંત્રઓત્;^{૫૯} ચીમ^{૬૦} ક્રાંત્રઓત્;^{૬૧}
અપવનેમ^{૬૨} મધન્યઓમચ^{૬૩} ગએથીમચ.^{૬૪} ચ્વાંસ^{૬૫} ક્રાંત્રઓત્^{૬૬}
ક્રવાકેમ;^{૬૭} વહિશ્તો^{૬૮} ક્ષયઘ્નો.^{૬૯} ચ્વન્તેમ;^{૭૦} અપવનેમ^{૭૧} વહિ-
શ્તેમચ^{૭૨} અવસો-ક્ષથ્રેમચ.^{૭૩} (૫) બધ્રાંમ^{૭૪} અપહે વહિશ્તહે^{૭૫}
યજ્ઞમધદે;^{૭૬} અપહે વહિશ્તહે^{૭૭} યજ્ઞમધદે^{૭૮} ક્રસઓથ્રેમચ,^{૭૯}
ક્રમરેથ્રેમચ^{૮૦} ક્રગાથ્રેમચ^{૮૧} ક્રાયશ્તીમચ.^{૮૨}

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

અપેમ વોહૂ ૧. ❧ ('ક્રાંત્રઓત્'થી તે અપેમ વોહૂ ૧

સુધીનો ભાગ ૭ વાર પઢે. જ્યારે ૭ મી વાર પઢે ત્યારે અપેમ
વોહૂ નહી પઢવી.)

(૧) (દાદાર) હોરમજદે^૨ (અપેમ વોહૂનો કલામ) જહેર કીધો.^૧ અપેમ

વોહ્ વહિષ્તેમ્ *અસ્તી^૩—(એ કલામ બોલતાં) (ભણુનાર) (ગોયા) જેમ, પોતાનાં સગાંનેમાટે^૬ સગાઈ^{૧૦} કબૂલ રાખેછે^૭ (તેમ), તે (ઈઆને હોરમજદ) ને માટે^૪ સઉથી સરસ^૬ ખુબી^૫ કબૂલ રાખેછે.^૭ વોહ્ વહિષ્તેમ્ અસ્તી^{૧૧}—(એ કલામ બોલતાં) (ભણુનાર) (ગોયા) દીનના કાએદાને^{૧૩} અમલમાં લાવેછે.^{૧૪}

(૨) ઉશ્તા અસ્તી ઉશ્તા †અદ્વાઈ^{૧૫} (એ કલામ બોલતાં) (ભણુનાર) જેમ^{૨૨} દરેક^{૧૭} અશો (માણસ) ને^{૧૮} દરેક^{૧૯} અશો (માણસ) તરફ^{૨૦} સુખમાં^{૧૬} કબૂલ ‡રાખેછે^{૨૧} (તેમ) દરેક^{૨૪} અશો (માણસ) ને^{૨૫} દરેક^{૨૬} અશો (માણસ) તરફ^{૨૭} ઉસ્તવારીથી^{૨૩} શામેલ કરેછે.^{૨૮}

(૩) યત્ અષાઈ વહિષ્તાઈ ¶અષેમ્^{૨૯}—(એ કલામ બોલતાં) (ભણુનાર) (ગોયા) તમામ^{૩૧} માંત્રવાંની^{૩૨} દરેક^{૩૩} માંત્રવાંની બણુનારનેમાટે^{૩૪} કબૂલ રાખેછે,^{૩૦} જેમ^{૩૫} (તે) અશોઈનેમાટે^{૩૬} પાદશાહી^{૩૭} કબૂલ રાખેછે,^{૩૮} તથા જેમ^{૩૯} (મીનો ઈજ્ઞદોની) આરાધના કરનાર^{૪૦} અશો (માણસ) નેમાટે^{૪૧} રાસ્તી^{૪૨} કબૂલ રાખેછે,^{૪૩} તથા જેમ^{૪૪} તમો^{૪૫} ફાએદો કરનારાઓનેમાટે^{૪૬} (તે) રાસ્તી^{૪૭} કબૂલ રાખેછે.^{૪૮} (ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે) (અષેમ્ વોહ્ના) ત્રણ^{૪૯} ભાગ^{૫૦} (છે). દરેક^{૫૧} કલામ^{૫૨} (જે) સંપૂર્ણ^{૫૩} બોલ^{૫૪} (તે) (દાદાર) હોરમજદનો^{૫૬} કલામ^{૫૫} (છે).

(૪) (દાદાર) હોરમજદે^{૫૭} (અષેમ્ વોહ્નો કલામ) બહેર કીધો.^{૫૮} કોણુને^{૫૯} બહેર કીધો ?^{૬૦} (જવાબ) :—મીનોને લગતા^{૬૨} તથા ગેતીને લગતા^{૬૩} અશો (માણસ) ને.^{૬૧} કીયા હોધામાં^{૬૪} (તે અષેમ્ વોહ્નો) કલામ^{૬૫} (તેણે) બહેર કીધો ?^{૬૫} (જવાબ) :—સઉથી સરસ^{૬૭} પાદશાહ તરીકે.^{૬૮}

કોણુને^{૬૯} (બહેર કીધો) ? (જવાબ) :—પોતાના કાંતા પ્રમાણે નહી ફયાલનાર^{૭૨} રાસ્ત^{૭૦} તથા સઉથી સરસ (માણસ) ‡ ને.^{૭૧}

(૫) અષ || વહિષ્તના^{૭૪} ભાગને^{૭૩} હમો વખાણીએ છિયે.^{૭૫} અષ વહિષ્તનાં^{૭૬} ભણુવાને,^{૭૮} (તેનાં) યાદ કરવાને,^{૭૯} (તેનાં) ગાવાને^{૮૦} તથા (તેની) કીર્તિને^{૮૧} હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૨}

* ઈઆને અશોઈ એ સઉથી સરસ નેઆમત છે.

† ઈઆને સુખ છે, સુખ તે (શખસ) ને છે.

‡ એની મતલબ એ કે સદ્ગુણી માણસો એક બીજાનાં સુખમાં ભાગ લેછે.

¶ ઈઆને જે (શખસ) સઉથી સરસ અશોઈની બાબદમાં અશો (છે).

§ અસલ અર્થ ‘ પોતાની મરજી પ્રમાણે નહી રાજ કરનાર. ’

‡ પેગમબર અશો જરતોશ્ત બાબે એ ઈશારો હોએ એવું દીસેછે.

|| અષ વહિષ્ત નામની બંદગી તે અષેમ્ વોહ્ સમજવી.

૧૩૮ બાજ યથા અહ વધર્યો ૧૨૦૦ પઢવાની બા માએની.

(બાજમાં પઢે) અહુરમજ્દ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરુદમ, મરુદમ સર્દગાંન હુમા સર્દગાંન, હુમબાયસ્તે વેહાંન ઓએમ ખેહિદીન માજ્દયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે) યથા અહ વધર્યો ૨.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ, અહુરહ મજ્દાઓ રએવતો ખરેનંધ્રઉહતો, અમેપનાંમ સ્પેન્તનાંમ, અવઓનાંમ ક્રવષિનાંમ ઉધ્રનાંમ અધવિથૂરનાંમ, પઓધસ્યો-હએપનાંમ ક્રવષિનાંમ, નબાનજ્દિશ્તનાંમ ક્રવષિનાંમ.* અષેમ વોહૂ ૧. ✽ અહ્માઘ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે અવંધ્રહે મજ્દ; કેરેહૂ મોજ્દ.

બાજ યથા અહ વધર્યો ૧૨૦૦ પઢવાની.†

✽ (એ બાજ ગાથા ગાહામબારના પાંચ દાહાડા ભણવી.)

પ નામે યજ્દાંન અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની, ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ; ગેહૂ ગાથાબયો અહુનવદ ગેહૂ, ઉશ્તવદ ગેહૂ, સ્પેન્તોમદ ગેહૂ, વોહૂ-ક્ષત્ર ગેહૂ, વહિશ્તોધશ્ત ગેહૂ, ગેહૂ ગાથાબયો, અદાકર્વશ ખેરસાદ.† અજ્દ હુમા ગુનાહ પતેત પશે-માનુમ; અજ્દ હુર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂખત દુજ્જવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ડેમ ગોફત, ડેમ કર્દ, ડેમ જસ્ત, ડેમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ્દ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ, દનઓથ્ર અહુરહ મજ્દાઓ, તરોધદીતે અંધ્રહે મધંયેઉશ; હુધથ્યાવરશ્તાંમ હિત વસ્ના ફેરષોતેમેમ; સ્તઓમિ

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ બાજ અષેમ વોહૂ ૧૨૦૦ પઢવાની.

† એ બાજની ખશુમન ગાથાના આકર્ગાંનની ખશુમનમાંથી લીધી છે.

‡ ઈઆને ગાથા ગાહામબારમાંથી (ઈઆને પાંચ ગાથા ગાહામબારમાંના) (જે) અહુનવદ ગાથા, ઉશ્તવદ ગાથા, સ્પેન્તોમદ ગાથા, વોહુ-ક્ષત્ર ગાથા, વહિશ્તોધશ્ત ગાથા, (તથા) અશો ફરોહરો (આએ અંદગી તરફ) પોહોંચો !

અપેમ. અપેમ વોહુ ૩. ક્રવરાને મજદયસ્નેા જરથુશતિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો (જે ગેહ હોએ તે પઢે) ક્રસસ્તયએચ.

અહુરહે મજદાઓ^૧ રએવતો^૨ ખરેનંધઉહતો,^૩ અમેષનાંમ રપેન્તાનાંમ,^૪ ગાથાબયો^૫ રપેન્તાબયો^૬ રતુક્ષથાબયો^૭ અપઓ-નિબયો,^૮ અહુનવધત્યાઓ ગાથયાઓ^૯ ઉશતવધત્યાઓ ગાથ-યાઓ,^{૧૦} રપેન્તા-મધન્યેઉશ ગાથયાઓ,^{૧૧} વોહુ-ક્ષથયાઓ ગાથ-યાઓ^{૧૨} વહિશ્તોધશ્તોધશ ગાથયાઓ,^{૧૩} અપઓનાંમ^{૧૪} ક્રવપિ-નાંમ^{૧૫} ઉધનાંમ^{૧૬} અધવિથૂરનાંમ,^{૧૭} પઓધસ્યો-ત્કએષનાંમ^{૧૮} ક્રવપિનાંમ,^{૧૯} નબાનજદિશ્તનાંમ^{૨૦} ક્રવપિનાંમ,^{૨૧} ક્ષનઓથ્ર^{૨૨} યસ્નાધ્ય^{૨૩} વહ્માધ્ય^{૨૪} ક્ષનઓથ્રાધ્ય^{૨૫} ક્રસસ્તયએચ,^{૨૬} યથા અહુ વધસ્યો^{૨૭} જઓતા^{૨૮} ક્રા મે^{૨૯} મૂતે,^{૩૦} અથા રતુશ અપાત્ત-ચિત્ત હ્ય^{૩૧} ક્રા અપવ^{૩૨} વીદવાઓ^{૩૩} મૂઓતૂ.^{૩૪}

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવામાટે^{૨૭} ખનનો રાખનાર^{૨૮} (તથા) ખોરેહવાળા^{૨૯} (દાદાર) હોરમજદની,^{૩૦} અમશાસ્પંદોની,^{૩૧} વૃદ્ધિ કરનાર^{૩૨} ગાથા^{૩૩} (જે) સમ્યાધના *સરદાર^{૩૪} (તથા) અશો^{૩૫} (છે તેઓમાંના) અહુનવદ ગાથાની,^{૩૬} ઉશતવદ ગાથાની,^{૩૭} રપેન્તોમદ ગાથાની,^{૩૮} વોહુક્ષથ ગાથાની^{૩૯} વહિશ્તોધશ્ત ગાથાની,^{૪૦} (તથા) અશો (લોકો)નાં^{૪૧} જોરાવર^{૪૨} (અને) ગાલેખ^{૪૩} ફરોહરોની,^{૪૪} પોસ્યોદકેશનાં^{૪૫} ફરોહરોની,^{૪૬} (તથા) નબાનજ-દિશ્તનાં^{૪૭} ફરોહરોની,^{૪૮}-(એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,^{૪૯} (તેઓની) ખુખીઓ ગાવાને,^{૫૦} (તેઓને) ખુશુદ કરવાને,^{૫૧} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને,^{૫૨} જોતી^{૫૩} મારી આગળ^{૫૪} યથા અહ વધસ્યો^{૫૫} (ના કલામોની ખુખીઓ) જહેર કરે.^{૫૬} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૫૭} (તથા) વિદ્વાન^{૫૮} (તે) અથા રતુશ અપાત્તચિત્ત હ્ય^{૫૯} (એ કલામોની ખુખીઓ) જહેર કરે.^{૬૦}

અહુરેમ મજદાંમ^{૬૦} રએવન્તેમ^{૬૧} ખરેનંધઉહન્તેમ^{૬૨} યજ-મધદે;^{૬૩} અમેષા રપેન્તા^{૬૪} હુક્ષથ્રા^{૬૫} હુધાઓધહો^{૬૬} યજ-મધદે;^{૬૭} ગાથાઓ રપેન્તાઓ^{૬૮} રતુક્ષથ્રાઓ^{૬૯} અપઓનીશ^{૭૦} યજમધદે;^{૭૧} અહુનવધતીમ ગાથાંમ^{૭૨} અપઓનીમ^{૭૩} અપહુ^{૭૪} રતૂમ^{૭૫} યજમધદે;^{૭૬} ઉશતવધતીમ ગાથાંમ^{૭૭} અપઓનીમ^{૭૮} અપહુ^{૭૯} રતૂમ^{૮૦} યજમધદે;^{૮૧} રપેન્તા-મધન્યૂમ ગાથાંમ^{૮૨} અપ-ઓનીમ^{૮૩} અપહુ રતૂમ^{૮૪} યજમધદે;^{૮૫} વોહુક્ષથ્રાંમ ગાથાંમ^{૮૬}

* એનો અર્થ 'સરદારોની ઉપર પાદશાહી ભોગવનાર'ખી થઈ શકે. વખતની ઉપર સરદારી ભોગવનારા (ડાકટર સ્પીગલ).

૧૪૦ બાજ યથા અહ વધસ્યો ૧૨૦૦ પઢવાની બા માએની.

અપઓનીમ^{૧૦} અપહૃ રતૂમ^{૧૧} યજમધદે;^{૧૨} વહિશ્તોઘશ્તીમ
ગાથાંમ^{૧૩} અપઓનીમ^{૧૪} અપહૃ રતૂમ^{૧૫} યજમધદે;^{૧૬} અપ-
ઓનાંમ^{૧૭} વંધઉહીશ^{૧૮} સૂરાઓ^{૧૯} સ્પેન્તાઓ^{૨૦} ક્રવષયો^{૨૧}
યજમધદે.^{૨૨} અહુનેમ વધરીમ^{૨૩} તનૂમ^{૨૪} પાધતિ,^{૨૫} અહુનેમ
વધરીમ તનૂમ પાધતિ, અહુનેમ વધરીમ તનૂમ પાધતિ.

 (આએ ઠકાણે યથા અહૂ વધસ્યો ૧૨૦૦ પઢી જવી.)

ખજનો રાખનાર^{૨૬} (તથા) ખોરેહવાળા^{૨૭} (દાદાર) હોરમજદને^{૨૮} હમો
યાદ કરીએ છિયે;^{૨૯} અમશાસ્પંદો^{૩૦} (જેઓ) સારા પાદશાહ^{૩૧} (તથા) સારાં
ડહાપણવાળા (તેઓ)ને^{૩૨} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૩} વૃદ્ધિ કરનાર^{૩૪} ગાથા^{૩૫}
(જે) સચ્ચાઈના સરદાર^{૩૬} (તથા) અશો (તેઓ)ને^{૩૭} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૩૮} અશો^{૩૯} અહુનવદ ગાથા^{૪૦} (જે) અશોઈનો^{૪૧} સરદાર (તે)ને^{૪૨}
હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૩} અશો^{૪૪} ઉશ્તવદ ગાથા^{૪૫} (જે) અશોઈનો^{૪૬}
સરદાર (તે)ને^{૪૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૮} અશો^{૪૯} સ્પેન્તોમદ ગાથા^{૫૦} (જે)
અશોઈનો સરદાર (તે)ને^{૫૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૨} અશો^{૫૩} વોહુક્ષથ્ર
ગાથા^{૫૪} (જે) અશોઈનો સરદાર (તે)ને^{૫૫} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૬} અશો^{૫૭}
વહિશ્તોઘશ્ત ગાથા^{૫૮} (જે) અશોઈનો^{૫૯} સરદાર (તે)ને^{૬૦} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૬૧} અશો (લોકો)નાં^{૬૨} લલાં,^{૬૩} શૂરાં,^{૬૪} (તથા) આખાદી કરનારા^{૬૫}
ફરોહરોને^{૬૬} હમો યાદ કરીએ છિયે^{૬૭} અહુનવર^{૬૮} તનને^{૬૯} *અંચાવે છે.^{૭૦}

(બાજમાં પઢે) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મર-
દુમ, મરદુમ સર્દગાંન, હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે વેહાંન,
ઓએમ ખેહેદીન મજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી
રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે) યથા અહૂ વધસ્યો ૨.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ,
અહુરહૃ મજદાઓ રએવતો ખરેનંધઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્ત-
નાંમ, ગાથાખ્યો સ્પેન્તાખ્યો રતુક્ષથ્રાખ્યો અપઓનિખ્યો,
અહુનવધત્યાઓ ગાથયાઓ, ઉશ્તવધત્યાઓ ગાથયાઓ, સ્પેન્તા-
મધન્યેઉશ ગાથયાઓ, વોહુ-ક્ષથ્રયાઓ, ગાથયાઓ, વહિ-
શ્તોઘશ્તોઘશ ગાથયાઓ, અપઓનાંમ ક્રવષિનાંમ ઉધ્રનાંમ
અધવિથૂરનાંમ, પઓધસ્યો-હઠએષનાંમ ક્રવષિનાંમ, નખા-

નજદિશ્તનાંમ ક્રવપિનાંમ. અપેમ વોહૂ ૧. અહ્માધ
રએશય; હુજધરેમ; જસમે અવંધહે મજદ; કેરકેહ મોજદ.

સહગુણી તથા નીતિવાન માણસનાં ગુજરવા પછી તેનાં
રવાનને બેહેશ્ત મેળવવાની ઉમેદમાં જે અતિશય
પુશાલી ઉપજેછે તેને લગતા અવસ્તા.*

ઉશ્તવધતીમ^૧ ગાથાંમ^૨ સ્વાવયો^૩ ઉશ્તતાતેમ^૪ નિઝ-
ઓમ્નો.^૫ ઉશ્તા^૬ અહ્માધ^૭ યહ્માધ^૮ ઉશ્તા^૯ કહ્માધચીત^{૧૦}
વસે-ક્ષયાંસ^{૧૧} મજદાઓ^{૧૨} દાયાત^{૧૩} અહુરો.^{૧૪}

(બેહેશ્તી રવાન) (પોતાનેમાટે) સુખ^૧ માંગતું^૫ ઉશ્તવદ^૧
ગાથા^૨ †ગાએછે,^૩ (અને કેહેછે) સુખાકારી^૬ તે (શખ્સ)ને^૭ (હોબે),
જેનીથી^૮ બીબઓને^{૧૦} સુખ^૬ (પોહોંચે) ! પોતાની મરણ પ્રમાણે રાજ
કરનાર^{૧૧} હોરમજદ^{૧૨-૧૪} (તે પરોપકારી માણસને) (સુખાકારી) બખશે !^{૧૩}

દુષ્ટ તથા પાપી માણસનાં મરણ પછી તેનાં રવાનને દોજ-
ખની શિક્ષા પાંમવાની ધાસ્તીથી જે નિરાશપણું તથા

ગભરાત ઉત્પન્ન થાએછે તેને લગતા અવસ્તા.†

કિમાંમ^૧ ગાથવ્યાંમ^૨ વયો^૩ સ્વાવયો;^૪ કાંમ^૫ નેમોધ^૬
જાંમ,^૭ અહુર^૮ મજદ,^૯ કુથ્રા^{૧૦} નેમોધ^{૧૧} ડઅયેની.^{૧૨}

(પાપી રવાન) દલગીરી તથા નિરાશાના^૧ ગાથાના^૨ કલામ^૩
†ગાએછે,^૪ (અને ગભરાતમાં કેહેછે), અએ હોરમજદ^{૬-૮} (હવે)
કેઈ^૫ જગાએ^૭ હું વલાણ લેઉં ?^૯ કેઈ તરફ^{૧૦} વલાણ લઈને^{૧૧} હું જઈ ?^{૧૨}

* એના વિગતવાર એહવાલનેમાટે જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, ૨૨ મી
યશ્ત, હાદોખ્ત નુસ્કની બીજી પરગરદ, ફકરા ૧-૧૮.

† એ આખો ફકરો હાદોખ્ત નુસ્કની બીજી પરગરદના ૨ જ ફકરામાં આવેછે.
વળી નિઝઓમ્નો સુધીનો પેહેલો ભાગ ઈજ્જનેના ૭૧ મા હાના ૧૬ મા ફકરામાં
બી આવેછે, અને 'ઉશ્તા'થી તે 'અહુરો' સુધીનો બાકીનો ભાગ ઈજ્જનેના
૪૩ મા હાના પેહેલા ફકરામાં બી આવેછે.

‡ અસલ અર્થ " ગાનાર, ગાતું (થાએછે). " વર્તમાન કૃદંત પરસ્મૈપદ નરજતી
પેહેલી એકવચન; અસલ બોલ સ્વાવચન્ (ગાતું). સ્વાવય (પ્રયોજ્ય રૂપ).

¶ એના તફસીલવાર વર્ણનને સાર જુઓ મારી યશ્ત બા માએની, ૨૨ મી
યશ્ત, હાદોખ્ત નુસ્કની ૩ જ પરગરદ, ફકરા ૧૯-૩૬.

§ એ આખો ફકરો હાદોખ્ત નુસ્કના ૨૦ મા ફકરામાં આવેછે; વળી એનો
પાછલો ભાગ ઈજ્જનેના ૪૬ મા હાના પેહેલા ફકરામાં બી આવેછે.

રોજ તથા માહનાં નામ.

(તીશે રોજનાં નામ.)

૧ દાદાર હોરમજદ.	૧૬ મેહુર યજદ.
૨ બેહુમન અમેશાસ્પંદ.	૧૭ સરોશ યજદ.
૩ અરદીબેહુશત અમેશાસ્પંદ.	૧૮ રશને રાસ્ત યજદ.
૪ શેહુરેવર અમેશાસ્પંદ.	૧૯ ફરરોબ ફરવરદીન.
૫ અસફ્રંદારમદ અમેશાસ્પંદ.	૨૦ બેહુરાંમ યજદ.
૬ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૨૧ મીના રાંમ.
૭ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૨૨ ગોવાદ યજદ.
૮ દઝ્યે ૫ આદર દાદાર.	૨૩ દઝ્યે ૫ દીન દાદાર.
૯ આદર યજદ.	૨૪ દીન યજદ.
૧૦ આવાં અરદ્રી સૂર બાંતુ.	૨૫ મીના અશીશવંધ.
૧૧ ખોરશેદ યજદ.	૨૬ આશતાદ યજદ.
૧૨ મોહોર યજદ.	૨૭ મીના આસ્માન.
૧૩ તીર યજદ.	૨૮ જમીઆદ યજદ.
૧૪ ગોશ યજદ.	૨૯ મીના મારેસ્પંદ.
૧૫ દઝ્યે ૫ મેહુર દાદાર.	૩૦ મીના અનેરાંન.

(બારે મહીનાનાં નામ.)

૧ ફરરોબ ફરવરદીન.	૭ મેહુર યજદ.
૨ અરદીબેહુશત અમેશાસ્પંદ.	૮ આવાં યજદ.
૩ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૯ આદર યજદ.
૪ તેશતર તીર યજદ.	૧૦ દઝ્યે દાદાર.
૫ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ.	૧૧ બેહુમન અમેશાસ્પંદ.
૬ શેહુરેવર અમેશાસ્પંદ.	૧૨ અસફ્રંદારમદ અમેશાસ્પંદ.

પાંચ ગાથા ગાહ્યમખારને લગતો ખોલાસો.

✎ (જણવું જે નીચે જણાવેલા પાંચ ગાથાના દાહાડા અસફળ-દારમદ મહીનો પુરો થયા પછી આવે છે).

૧ અહુનવદ.— ૨ ઉશતવદ.— ૩ સ્પેન્તોમદ.— વોહુ-ક્ષત્ર.— ૫ વહિશ્તોધશ્ત.

✎ ગાથાના પાંચ દાહાડા રોજ નેક નામમાં નીચે મુજબ રોજ લખાવો.

૧. ગેહુ ગાથાખ્યો ગેહુ અહુનવદ, ગેહુ (ફલાંન).

૨. ગેહુ ગાથાખ્યો ગેહુ ઉશતવદ, ગેહુ (ફલાંન).

૩. ગેહુ ગાથાખ્યો ગેહુ સ્પેન્તોમદ, ગેહુ (ફલાંન).

૪. ગેહુ ગાથાખ્યો ગેહુ વોહુ-ક્ષત્ર, ગેહુ (ફલાંન).

૫. ગેહુ ગાથાખ્યો ગેહુ વહિશ્તોધશ્ત, ગેહુ (ફલાંન).

ખોલાસો:—(“ ઉપર જણાવેલા પાંચ ગાથા ગાહ્યમખારનાં નામો જરતોશ્તનાં ગાથાનાં નામ ઉપરથી આપેલાં છે. હવે જ્યારે વરસના ૩૬૦ દાહાડા ઉપર પાંચ દાહાડાનો વધારો કીધો, ત્યારે તે દાહાડાઓનાં નામ આપવાસાડ જરતોશ્તીઓમાંની કોઈ પાંચ ઉમદા ચીજોનાં નામ શોધ્યાં, કે તે એ પાંચ દાહાડાઓ ઉપર લાગુ પાડી શકાએ, અને તેઓને જરતોશ્તના પાંચ ગાથાનાં નામ સિવાએ બીજાં વધારે માન લેવાં પાંચ નામો જ્યાં નહીં, અને તે સખબથી એ પાંચ દાહાડાઓને જરતોશ્તના બનાવેલા પાંચ ગાથાનાં નામો આપવામાં *આવ્યાં.” વળી એ પાંચ ગાથા ગાહ્યમખારને એકથી વધારે નામે ઓળખેલા છે:—૧ પંજે અંદરગાંન એટલે વચમાંના પાંચ દાહાડા, ઈઆને એક વરસના છેલ્લા મહીના અને તેની પછીના વરસના પેહેલા મહીનાની વચ્ચેના પાંચ દાહાડા. ૨ પંજે મેહ એટલે મ્હોટા પાંચ દાહાડા. જણવું જે દ્રવરવરદેગાનના દશ દાહાડામાંથી પેહેલા પાંચ દાહાડાને પંજે કેહ, અને બીજા પાંચ દાહાડાને ઈઆને ગાથાના પાંચ દાહાડાને પંજે મેહ કરીને કેહેછે; પેહેલા પાંચ દાહાડાના કરતાં બીજા પાંચ દાહાડાઓને વધારે મ્હોટા ગણેલા છે. ૩ ‘પંજે અશોઆંન ઈઆને અશો લોકોનાં ફરોહરોના આએ દુનિયામાં આવવાના છેલા પાંચ દાહાડા.)

વરસના છ ગાહામબારને લગતો ખોલાસો.

૧ મએદીઓજરેમ. ૨ મએદીઓશહેમ. ૩ પએતેશહેમ.
૪ અયાથ્રેમ. ૫ મએદીઆરેમ. ૬ હમરુપથમએદએમ.

 (ઉપર જણાવેલા ગાહામબારોનો ખોલાસો તથા તેઓની ફસલો અવસ્તા પ્રમાણે નીચે મુજબ સમજવી.)

૧ મએદીઓજરેમ.—એ ગાહામબાર અરદીએદેશત મહીનાના ખોરશેદ રોજથી શરૂ થાયછે, અને દએ ૫ મેહેર રોજે આખેર થાયછે. એ ખોલનો અર્થ “ પુર લીલોતરી અથવા લર વસંત ઋતુનો વખત ” એવો થાયછે. એ ગાહામબારના વખત ઉપર ઝાડપાનોમાં રસકસ વધારે હોયછે.

૨ મએદીઓશહેમ.—એ ગાહામબાર તીર મહીનાના ખોરશેદ રોજથી શરૂ થાયછે, અને દએ ૫ મેહેર રોજે આખેર થાયછે. એ ખોલનો અર્થ “ પુર ગરમીનો વખત ” કરીને થાયછે. એ ગાહામબારના વખત ઉપર ખેતરો અનાજથી લરપુર થઈ રહેલાં હોયછે.

૩ પએતેશહેમ.—એ ગાહામબાર શેહેરેવર મહીનાના આસ્તાદ રોજથી શરૂ થાયછે, અને અનેરાન રોજે આખેર થાયછે. એ ખોલનો અર્થ “ અનાજ તથા મેવો ઉતારવાનો વખત ” થાયછે. ઉતરતી ગરમીમાં જમારે અનાજ તથા ફળ પાક્યાં હોએ, અને તે ઉતારવાનો હીંગામ પોહોંચ્યો હોએ, તે વખતને પએતેશહેમ ગાહામબાર કહેછે.

૪ અયાથ્રેમ.—એ ગાહામબાર મેહેર મહીનાના આસ્તાદ રોજથી શરૂ થાયછે, અને અનેરાન રોજે આખેર થાયછે. એ ખોલનો ચોકસ અર્થ હજુર સુધી ઠર્યો નથી. એની સિક્તમાં ઇજરનેના ૧ લા, ૨ જા તથા ૩ જા હામાં, તેમજ વીરુપરદના ૧ લા તથા ૨ જા કરદામાં “ ઋઓઉર્વએશ્લેમ વરૂણિન્હરૂશત ” એ પ્રમાણે ખોલો આવેલા છે. ડાકટર રૂપીગલે એ ખોલોનો અર્થ “ વધારો કરનાર (તથા) કૌવત આપનાર ” કીધો છે. શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી કાંમાજીએ “ (ગરમીનો) છેડો લાવનાર તથા ગોશન છોડવનાર ” અર્થ કીધો છે, ઇઆને એ ગાહામબારના હીંગામ ઉપર ગરમીનું આખેર થવું તથા કેટલાંએક ચોપગાં જનવરોમાં શેહેવતનું ઉત્પન્ન થવું થાયછે.

૫ મઝેદીઆરેમ.—એ ગાહામબાર દુએ મહીનાના મેહેર રોજથી શરૂ થાયેછે, અને બેહેરાંમ રોજે આખેર થાયેછે. એ બોલનો અર્થ “પુર સરદી તથા વરસાદને લીધે ધંધો રોજગાર કમ ચાલ્યાથી માણસને આસા-એશ મેળવવાનો વખત ” થાયેછે.

૬ હુમરુપથમઝેદએમ.—એ ગાહામબાર અસફનદારમદ મહીનો પુરો થયા પછી, ગાથાના પાંચ દાહાડા જે આવેછે તેને કેહેછે. એ બોલનો અર્થ “સરદી તથા ગરમીનું સમતોલ થવું તથા દાહાડાનું રાત તથા દિવસના એ સરખા ભાગમાં વેહેચાઈ જવું, ઈઆને દિવસનું તથા રાતનું બરાબર ૧૨ કલાકની સરખી લંબાઈનું થવું ” એવો થાયેછે.

બારે મહીનાનાં જશનોની બીના.

માહ ૧ લો ફરરોખ ફરવરદીન.

રોજ ૧ લો દાદાર હોરમજદ—નઓરોજ.

રોજ ૩ જો અરદીબેહેશત—રપિથ્વન ઇજવાનો દાહાડો.

રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—ખોરદાદ સાલનું *જશન.

રોજ ૧૯ મો ફરવરદીન—ફરવરદીઆંનનું જશન.

માહ ૨ જો અરદીબેહેશત અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૩ જો અરદીબેહેશત—અરદીબેહેશત મહીનાનું જશન.

* એ દાહાડાને આપણી દીનને લગતી પાછલી કેતાબોમાં ધણો મ્હેટો ગણેલો છે, સખબ કે એ દાહાડે કદીમ ઈરાનની તવારીખના સંબંધમાં ધણા અગત્યના બનાવો બન્યા હતા, તેઓમાંના મુખ્ય નીચે મુજબ છે:—૧—‘ મધ્ય ’ તથા ‘ મધ્યાંન ’ નામનું આએ દુનિયાનું સૃષ્ટી પેહેલું જેડું દાદાર હોરમજદે પેદા કીધું. ૨—ગયોમરદ નામનો કદીમ ઈરાનનો પેહેલો પાદશાહ જન્મ પામ્યો. ૩—પેશદાદ ખાનદાનનો હોરાંગ પાદશાહ પેદા થયો. ૪—તેહેમુરસ જેને ‘દીવખંદ’ કેહેતા હતા તેણે હારેમન તથા દેવોને જેર કીધા. ૫—ફરેદુને પોતાની પાદશાહી પોતાના ત્રણ દીકરાઓને વેહેચી આપી. ૬—સામ નરીમાને એક જબરદસ્ત દેવને માણ્યો. ૭—કેખશરૂ પાદશાહે અફરાસીઆબને માર્યો. ૮—કેખશરૂ પાદશાહ પોતાનું તખ્ત છોડીને ગોફેનશીન થયો. ૯—અરો જરતોશ્ત સાહેબ જન્મ પામ્યા. ૧૦—અરો જરતોશ્તને દાદાર હોરમજદની તરફથી દીનની આગાહી તથા પેગમબરી મળી. ૧૧—ગુશ્તારૂ પાદશાહે જરતોશ્તી દીન કબૂલ કીધી, ઇત્યાદિ.

રોજ ૧૧ માં ખોરશેદથી તે રોજ ૧૫ માં દરે ૫ મેહર
સુધી, મએદીઆજરેમ ગાહામખારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૩ ને ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—ખોરદાદ મહીનાનું જશન.

માહ ૪ થો તેશતર તીર.

રોજ ૧૧ માં ખોરશેદથી તે રોજ ૧૫ માં દરે ૫ મેહર
સુધી, મએદીઆશહેમ ગાહામખારના પાંચ દાહાડા.

રોજ ૧૩ માં તીર—તીર મહીનાનું જશન.

માહ ૫ માં અમરદાદ અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૭ માં અમરદાદ—અમરદાદ મહીનાનું જશન.

માહ ૬ ઠો શેહેરેવર અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૪ થો શેહેરેવર—શેહેરેવર મહીનાનું જશન.

રોજ ૨૬ માં આસ્તાદથી તે રોજ ૩૦ માં અનેરાંન સુધી,
પએતેશહેમ ગાહામખારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૭ માં મેહર યજ્ઞદ.

રોજ ૧૬ માં મેહર મહીનાનું જશન.

રોજ ૨૬ માં આસ્તાદથી તે રોજ ૩૦ માં અનેરાંન સુધી,
અયાથ્રેમ ગાહામખારના પાંચ દાહાડા.

માહ ૮ માં આવાં અરદ્વીસુર બાંનું.

રોજ ૧૦ માં આવાં—આવાં મહીનાનું જશન.

માહ ૯ માં આદર યજ્ઞદ.

રોજ ૯ માં આદર—આદર મહીનાનું જશન.

રોજ ૧૯ માં ફરવરદીન—ફરવરદીઆંનનું *જશન.

* ને કોઈ શખ્સ દરિયાની સફરમાં, ખુસ્કીની મુસાફરીમાં ઈઆ કોઈ બીજા
હાદેસાથી ગુજરી ગયો હોએ, અને તેનાં મરણનો દાહાડો જણાએલો નહી હોએ
તો, આએ ફરવરદીઆંનનાં જશન ઉપર તેનાં મરણનો દાહાડો લાગુ
પાડવામાં આવેછે.

માહ ૧૦ મો દઝે દાદાર.

રોજ ૧ લો દાદાર હોરમજદ—દઝે મહીનાનું પેહેલું જશન.

રોજ ૮ મો દઝે ૫ આદર દાદાર—દઝે મહીનાનું બીજું જશન.

રોજ ૧૧ મો ખોરશેદ—પેગમખર અશો જરતોશતનો *દીસો.

રોજ ૧૫ મો દઝે ૫ મેહુર દાદાર—દઝે મહીનાનું ત્રીજું જશન.

રોજ ૧૬ મો મેહુરથી તે રોજ ૨૦ મો ખેહુરાંમ સુધી, મઝેદીઆરેમ ગાહામખારના પાંચ દાહાડા.

રોજ ૨૩ મો દઝે ૫ દીન દાદાર—દઝે મહીનાનું ચોથું જશન.

માહ ૧૧ મો ખેહુમન અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૨ જો ખેહુમન—ખેહુમન મહીનાનું જશન.

માહ ૧૨ મો અસફંદારમદ અમેશાસ્પંદ.

રોજ ૫ મો અસફંદારમદ—અસફંદારમદ મહીનાનું જશન.

રોજ ૬ ઠો ખોરદાદ—અવરદાદ સાલગાહનું †જશન.

* ઈઆને પેગમખર અશો જરતોશત સાહેબનો હક્ક થવાનો દાહાડો.

† એ જશન આપણા ઈરાની પાદશાહોના વખતમાં ચાકસ ધામધુમથી દર ચાર વરસે કરવામાં આવતું હતું. આફતાબની ચાલ પ્રમાણે ગણતાં, દર વરસ સાધારણ રીતે ૩૬૫ દાહાડાનું હોય છે. (જોકે બરાબર ગણીએ તો ૩૬૫ દાહાડા, ૫ કલાક, ૪૮ મીનીટ અને ૪૯ સેકન્ડનું થાય છે.) દર વરસના પા દાહાડાની કસર જે ચાર વરસે એક દાહાડો થાય છે, તે પુરી નાખવાને માટે આપણા જરતોશ્તી નીઆગાંનો દર ચાર વરસે પાંચ ગાયના દાહાડા ખલાસ થયા પછી એક દાહાડો ઉમેરતા હતા, અને એ વધારાના દાહાડાને ‘ અવરદાદ સાલ ગાહ ’ કરીને કેહેતા હતા, અને એ દાહાડો એક મહોટું જશન કરતા હતા. વળી એ જશનની ખરનુમનમાં કોઈ ચાકસ ફરેસ્તાની આરાધના આવતી નથી, પણ મુખ્યત્વે કરીને વરસના તમામ ભાગોને યાદ કરવામાં આવે છે. એ ઉપરથી એ જશનની મતલબ સેહેજ જણાઈ આવે છે. ‘ અવરદાદ સાલ ગાહ ’ નો અર્થ ‘ વરસનો એક બીજો અથવા વધારે મુકરર કીધેલો ગાથા ’ કરીને થાય છે. (વળી ‘ ગાહ ’ નો અર્થ ‘ ગાથા ’ ઉપરાંત ‘ વખત ’ બી થાય છે) અગરજો એક બારગી કબૂલ રાખીએ કે, એ જશન અસફંદારમદ મહીનામાં થતું હતું

રોજ ૨૬ મો આસ્તાદથી ૧૦ દાહાડા મુક્તાદના.
રોજ ૨૯ મો મારેસ્પંદ—મીનો મારેસ્પંદનું જશન.*

સાત હમકારાનાં નામ.

- ૧ હોરમજદ—દઝે પ આદર—દઝે પ મેહુર—દઝે પ દીન.
- ૨ ખેહુમન—મોહોર—ગોશ—રાંમ.
- ૩ અરદીખેહુશત—આદર—સરોશ—ખેહુરાંમ.
- ૪ શેહુરેવર—†ખુર—મેહુર—આસ્માંન—અનેરાંન.
- ૫ અસફૂનદારમદ—આવાં—દીન—‡અરદ—મારેસ્પંદ.
- ૬ ખોરદાદ—તીર—¶અરદાફર્વશ—ગોવાદ.
- ૭ અમરદાદ—રશને—આસ્તાદ—જમીઆદ.

હમાયશ્તના ૧૨ ફરેશ્તાઓનાં નામ.

૧ દાદાર અહુરમજદ. ૨ તેશતર તીર યજદ. ૩ ખોરશેદ યજદ. ૪ મોહોર યજદ. ૫ આદર યજદ. ૬ આવાં અરદ્વી સૂર ખાંતુ. ૭ અસફૂનદારમદ અમેશાસ્પંદ. ૮ ગોવાદ યજદ. ૯ ખોરદાદ અમેશાસ્પંદ. ૧૦ અમરદાદ અમેશાસ્પંદ. ૧૧ સરોશ યજદ. ૧૨ ફરોખ ફરવરદીન.

તો, તે હાલની માફક દર વરસે ખોરદાદ રોજ નહી, પણ દર ચાર વરસે ખોરદાદ રોજની પછી એક નવો દાહાડો જને ‘અવરદાદ સાલ ગાહ’ કહેતા હતા તે ઉમેરીને તે દાહાડે જશન કરતા હતા. દર ચાર વરસે વધારાનો દાહાડો ઉમેરવાનો ચાલ આપણામાંથી નીકળી ગયાને લીધે, એ જશન હાલમાં અસપંદાદ મહીનામાં ખોરદાદ રોજ થાય છે. વધારે ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખ. ૩. કામાજનો જરતોશ્તી અલીઆસ, સફે ૫૨૩-૫૨૮.

* એ દાહાડે અશો જરતોશ્તે પોતાની પેગમખરી તેહેફીક કરવાસાથે ગુશ્તારૂપ પાઠશાહને મોજેજ કરી દેખાડ્યા હતા.

† “ખુર” તે “ખોરશેદ” સમજવો.

‡ “અરદ” તે અધિશ, ઈઆને “અશીશવંધ” સમજવો.

¶ અરદાફર્વશ તે ફરવરદીન (અશો ફરોહરોનો દાહાડો) સમજવો.

૨૧ નુસ્કનાં નામ.

૧ સતુદ્ધગર. ૨ વહિશત માંસર. ૩ બધ. ૪ દામદાદ અ-
થવા દ્વાજદેહ હુમાસ્ત. ૫ નાદુર. ૬ પાજેહ અથવા પાજમ.
૭ રતોશતાઇ. ૮ બરશ. ૯ કશસરૂખ. ૧૦ વીશ્તાસ્પશાહ.
અથવા વીશ્તાસ્પ. ૧૧ ખેશત. ૧૨ જેરશત. ૧૩ સરૂદ.
૧૪ બધાંન યશત. ૧૫ નિયારમ. ૧૬ દ્વાસ્તૂજદ અથવા દ્વાસ્તૂખ.
૧૭ અસ્પારમ. ૧૮ અસ્કારમ. ૧૯ જુદ્-દેવ-દાદ. ૨૦ હાદોખત.
૨૧ સતુદ્ધ યશત.

ભણવું જે, ઉપર જણાવેલાં ૨૧ નુસ્કો અવસ્તા ભાષામાં લખા-
એલાં હતાં, અને તેમાં ધર્મનાં તમામ ભણતરો તથા દીનનાં સઘળાં
ફરમાનો તથા કાતુનો ઉપરાંત, આએ દુનિયાં, મીનોઈ જેહાંન, ખેહેશત,
દોજખ, ધનસાફ, નીતિ, શીલસુશી, તબાખત, જ્યોતિષશાસ્ત્ર તથા બધી
જાતની વિદ્યા હુનરને લગતી બાબદો આવેલી હતી.

જેને નીચે જણાવેલા અવસ્તા, મોહોડથી અથવા ચાપડીમાંથી
વાંચીને ભણતાં નહી આવડતા હોએ તો, તેનેમાટે નીચે પ્રમાણે
યથા અપેક્ષ ભણવાને ફારસી રવાએતોમાં ફરમાવેછે.

ખોરશેદ નીઆએશના યથા અહ વધર્યો ૧૦૩ પઢે.

મેહેર નીઆએશના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

માહ ખોખ્તાર નીઆએશના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

અરદ્વીસૂર નીઆએશના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

આતશ નીઆએશના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

પાંચે જેહમાંની દરેક જેહના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

પતેતના યથા અહ વધર્યો ૧૨૧ તથા અપેમ વોહ ૧૨ પઢે.

હોરમજદ યશતના યથા અહ વધર્યો ૧૦૩ તથા અપેમ વોહ ૧૨ પઢે.

અરદીખેહેશત યશતના યથા અહ વધર્યો ૬૫ પઢે.

સરોશ યશત હાદોખતના યથા અહ વધર્યો ૭૫ પઢે.

સરોશ યશત વડીના યથા અહ વધર્યો ૧૦૩ પઢે.

આશરંગાંનના યથા અહ વધર્યો ૧૨૧ તથા અપેમ વોહ ૧૨ પઢે.

યશ્તો.

હોરમજદ યશ્ત.

દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહુ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ઓદાએ અવજની
ગોરજે ઓરેહ અવજયાદ; દાદાર અહુરમજદ રયોમંદ
ઓરેહમંદ મીનોઆંન મીનો ઓરેતુમ ઓરસાદ*

અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન દુશ્મત
દુજૂખત દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદ્મ ગોફત, ઉદ્મ
કદ, ઉદ્મ જસ્ત, ઉદ્મ યુન યુદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ
મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની આએ
અવાખશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ્ર
અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધ્યાવર-
શતાંમ હાત વસ્તા ફેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહુ ૧.

ફેરસ્તુયે હુમતોધખ્યસ્યા હૂખ્તોધખ્યસ્યા હુવરશ્તોધખ્ય-
સ્યા, માંથ્યોધખ્યસ્યા વખેધ્યોધખ્યસ્યા વરશ્તવોધખ્યસ્યા.
અધખિગધ્યા દધથે વીરપા હુમતાયા હૂખ્તાયા હુવરશ્તાયા.
પધ્તિરિચ્યા દધથે વીરપા દુશ્મતાયા દુજૂખતાયા દુજવરશ્તાયા.
ફેરા વે રાહી, અમેષા સ્પેન્તા, યસ્નેમયા વહોમયા, ફેરા મનંધહા,
ફેરા વચંધહા, ફેરા ખ્યઓથના, ફેરા અંધહુઓયા, ફેરા તન્વ-
સચીત ખખ્યાઓ ઉશ્તનેમ. †સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહુ ૩.

ફવરાને મજદયસ્નેા જરથુશલિશ વીદ્યેવો અહુર-હકએષો
(જે ગેહ હોએ તે પઢે.) ફસસ્તયએચ. અહુરહે મજદાઓ રએ-
વતો ખરેનંધઉહોતો, †દનઓથ્ર યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દનઓથ્રાધ્ય

* ઈચ્છાને દાદાર હોરમજદ (જે) ખજનો રાખનાર (તથા) ચળકાટ-
વાળો, (તથા જે) મીનોઓનો મીનો (ઈચ્છાને બધા મીનોઓમાં સહથી સરસ),
(તથા) સહથી ચઢતે દરજ્જેનો, (તે મારી મદદે) પોંહાંચો !

† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ ઓરશેદ નીઆએશ, સફો ૨૭-૨૮.

‡ ઈચ્છાને ખજનો રાખનાર તથા ચળકાટવાળો (દાદાર) હોરમજદની
આરાધના કરવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ઓરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો).

ફસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધચ્ચો જઓતા ફા મે ઝૂતે, અથા રતુશ અપાત્ચિત્ હચ ફા અપવ વીધ્વાઓ ઝઓતૂ.

(૧) પેરેસત^૧ જરથુશ્તો^૨ અહુરેમ મજદાંમ^૩ અહુર મજદ^૪ મધન્યો^૫ સ્પેનિશ્ત^૬ દાતરે^૭ ગએથનાંમ^૮ અસ્ત-વધતિનાંમ^૯ અપાઉમ^{૧૦}, મિસ્વાનહે ગાત્વો^{૧૧} ખધાતહે^{૧૨} કત્^{૧૩} અસ્તિ^{૧૪} માંથહે સ્પેન્ટહે^{૧૫} અમવસ્તેમેમ^{૧૬}, કત્^{૧૭} વેરેથ્રવસ્તેમેમ^{૧૮}, *કત્ ખરેનંધ્રઉહસ્તેમેમ^{૧૯} કત્^{૨૦} યાસ્કેરે-સ્તેમેમ^{૨૧}, (૨) કત્^{૨૨} વારેથ્રધ્ન્યોતેમેમ^{૨૩}, કત્^{૨૪} બએપજયો-તેમેમ^{૨૫} કત્^{૨૬} અએષો-તર્વિયાંસ્તેમેમ^{૨૭} દએવનાંમ^{૨૮} મઘ્યા-નાંમચ^{૨૯}, કત્^{૩૦} વીસ્પહે^{૩૧} અંધહેઉશ^{૩૨} અસ્તવતો^{૩૩} મન^{૩૪} અસ્તિ^{૩૫} વીજધમિશ્તેમ^{૩૬}; *કત્^{૩૭} વીસ્પહે^{૩૮} અંધહેઉશ^{૩૯} અસ્તવતો^{૪૦} અંધહ્વાંમ^{૪૧} અસ્તિ^{૪૨} વીમરેજિશ્તેમ^{૪૩}.

(૧) (પેગમખર) જરતોશ્તે^૨ (દાદાર) હોરમજદને^૩ પુછયું^૧ કે, હાડમંદ^૬ જેહાંના^૮ (તથા) ખુદરતી^{૧૨} હમેશ્તગેહાનના^{૧૧} અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^૫ મીનો,^૫ અશો^{૧૦} પેદા કરનાર^૭ હોરમજદ!^૪ માંથ્ર સ્પેન્ટનો^{૧૫} ક્રીયો^{૧૩} (ભાગ) સઉથી હિમ્મત આપનારો,^{૧૬} સઉથી ફતેહ આપનારો,^{૧૮} સઉથી ખોરેહમંદ^{૧૯} (તથા) સઉથી વધારે અસરકારક,^{૨૧} (૨) ઘણોજ ફતેહથી મારનાર,^{૨૩} ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર^{૨૫} (તથા)

* આએ ફકરામાં કત્ બોલ દરેક વિશેષણની આગમચ આવેલો છે, પણ ગુજરાતી ભાષાની રૂઢી પ્રમાણે એનો તરજુમો મેં એકજ વખત કીધો છે.

† ‘હમેશ્તગેહાન’ એ બેહેશ્ત તથા દોજખની વચ્ચેની જગાને કહેછે. જે માણસોનાં સવાબ તથા પાપ એકસરખાં હોએછે, તેઓનેમાટે પેલી જેહાંનમાં ઠેરવેલી જગાનું નામ ‘હમેશ્તગેહાન.’ ડાકટર રૉથની સુચના મુજબ, (દારમેસ્તે-તેના જણાવ્યા પ્રમાણે), હમેશ્તગેહાનનો ઇશારો ગાથામાંથી (ઈજ ૩૩, ૧) મળેછે. જુઓ મારા ગાથા યા માએની, ઇજરનેનો ૩૩ મો હા, ફકરો પેહેલેલો તથા તેનો ખોલાસો. હમેશ્તગેહાન જેને અવસ્તામાં ‘મિસ્વાન ગાતુ’ કહેછે તેનો અસલ અર્થ ‘મધ્યમ ફાએદાવાળી જગા’ કરીને થાએછે. એ બોલો વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદના ૩૬ મા ફકરામાં તથા મીનો અનેરાંનની ખશુમનમાં આવેછે. એ ખશુમનમાં હમેશ્તગેહાનનો બોલ બેહદ રોશની, ગેરેશ્માન બેહેશ્ત તથા ચિન્વત પુલની સાથે આવેછે. આએ ઠેકાણે ‘મિસ્વાનહે ગાત્વો ખધાતહે’ એ બોલો ધારત્યા મેળે પાછળથી ઉમેરાએલા દીસેછે. પ્રોફેસર વેસ્ટર્ગાર્ડ તથા ડાકટર ગેલ્ડનરે પો-તાનાં અવસ્તાનાં પુસ્તકોમાં એ બોલો ચાહુ એખારતમાં આપ્યા નથી, પણ નોટમાં લીધા છે, તે ઉપરથી ડાકટરો સ્પીગલ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે એઓએ “મિસ્વા-નહે ગાત્વો ખધાતહે” એ બોલોનો તરજુમો કીધો નથી.

દેવોની^{૨૮} તથા (ખરાબ) માણસોની^{૨૯} ખરાબીને ઘણોજ તોડનાર^{૨૭} છે ?^{૧૪} (માંત્ર સ્પેન્તનો) ક્રીયો^{૩૦} (ભાગ) તમામ^{૩૧} હાડમંદ^{૩૩} હુનિયામાં^{૩૨} મનને^{૩૪} ઘણોજ પોહોંચનારો^{૩૫} (ઈઆને મદદ કરનાર), (તથા) તમામ^{૩૬} હાડમંદ^{૩૭} હુનિયામાં^{૩૮} જીવને^{૪૦} ઘણોજ પાક *કરનારો^{૪૩} છે ?^{૪૨}

(૩) આઅત^૧ અઓત^૨ અહુરે મજદાઓ^૩ અઘા-કેમ^૪ નાંમ,^૫ સ્પિતમ^૬ જરથુશ્ત,^૭ યત્ અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,^૮ તત્^૯ અસ્તિ^{૧૧} માંત્રહે^{૧૨} સ્પેન્તહે^{૧૩} અમવસ્તેમેમ,^{૧૪} તત્^{૧૫} વેરેશ્વસ્તેમેમ,^{૧૬} તત્^{૧૭} ખરેનંધ્રઉહસ્તેમેમ,^{૧૮} †તત્^{૧૯} યાસ્કેરેસ્તેમેમ,^{૨૦} (૪) તત્^{૨૧} વારેશ્વધ-ચોતેમેમ,^{૨૨} તત્^{૨૩} બએષજયોતેમેમ,^{૨૪} તત્^{૨૫} અએષો-તઉર્વયાંસ્તેમેમ^{૨૬} દએવનાંમ^{૨૭} મધ્યાનાંમય,^{૨૮} તત્^{૨૯} વીસ્પહે^{૩૦} અંધ્રહેઉશ^{૩૧} અસ્તવતો^{૩૨} મન^{૩૩} અસ્તિ^{૩૪} વીજધમિશ્તેમ,^{૩૫} †તત્^{૩૬} વીસ્પહે^{૩૭} અંધ્રહેઉશ^{૩૮} અસ્તવતો^{૩૯} અંધ્રહવાંમ^{૪૦} અસ્તિ^{૪૧} વીમરેજિશ્તેમ.^{૪૨}

(૩) ત્યારે^૧ (દાદાર) હોરમજદે^૩ જવાબ આપ્યો^૨ કે, અએ સપેતમાન^૪ જરતોશ્ત !^૫ હમો^૬ અમશાસ્પંદોનાં^૮ નામ.^૯

ખોલાસો:—(ઉપલા વાક્ય પ્રમાણે દાદાર હોરમજદ પોતે બી અમશાસ્પંદોમાં ગણાયા, એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ સશે ૪ થો.)

માંત્ર^{૧૨} સ્પેન્તનો^{૧૩} તે^{૧૦} (ભાગ) ઘણોજ હિન્મત આપનારો,^{૧૪} ઘણોજ ફતેહ આપનારો,^{૧૬} ઘણોજ ખોરેહમંદ^{૧૮} (તથા) સઉથી વધારે અસરકારક,^{૨૦} (૪) ઘણોજ ફતેહથી મારનાર,^{૨૨} ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર,^{૨૪} (તથા) દેવોની^{૨૭} તથા (ખરાબ) માણસોની^{૨૯} ખરાબીને ઘણોજ તોડનાર^{૨૭} છે;^{૧૧} (માંત્ર સ્પેન્તનો) તે^{૨૯} (ભાગ) તમામ^{૩૦} હાડમંદ^{૩૨} હુનિયામાં^{૩૧} મનને^{૩૩} ઘણોજ પોહોંચનારો^{૩૫} (ઈઆને મદદ કરનાર), (તથા) તમામ^{૩૬} હાડમંદ^{૩૭} હુનિયામાં^{૩૮} જીવને^{૪૦} ઘણોજ પાક કરનારો^{૪૨} છે.^{૪૧}

ખોલાસો:—(માંત્ર સ્પેન્ત ઈઆને વૃદ્ધિ કરનાર અથવા પવિત્ર માંત્ર. ‘માંત્ર’ (સંસ્કૃત મન્ત્ર) નો અસલ અર્થ ‘જરતોશ્તી ધર્મના છુપા ભેદો, જરતોશ્તી ધર્મની ભેદ ભરેલી પુખીઓ ’ થાયછે. એ બાબેનો ઇશારો આપણને વીસ્પરદના ૧૩ મા કરદાના પેહેલા ફકરામાંથી મળી આવેછે:—“ અમેમ

* (ખરાબ) વિચારને ઘણોજ કાઢાડી નાખનારો (દારમસ્તેતે).

† આએ ફકરામાં તત્ ખોલ દરેક વિશેષણની આગમ્ય આવેલો છે, પણ ગુજરાતી ભાષાની રીતી પ્રમાણે એનો તરજુમો મેં એકજ વખત કીધો છે.

વીરપેમ્ માંત્રેમ્ યજ્ઞમધદે; જરથુશ્તેમ્ હધ-માંત્રેમ્ યજ્ઞમધદે. ” ઇચ્છાને તમામ માંત્રને પવિત્ર ગણીને હમો યાદ કરીએ છીએ; જરતોશ્ત કે જે માંત્ર સાથનો ઇચ્છાને માંત્રનો બનાવનાર તેને હમો યાદ કરીએ છીએ. કેટલીએક પાછલી કેતાઓમાં લખેછે કે, પેગમખર જરતોશ્તનું કેટલુંએક લખાણ એટલું ભેદ ભરેલું હતું કે, મહોટા દાનાવો બી તે સમજી નહી શકતા હતા. વળી ઘણાએક નામીયા ફારસી ગ્રંથકારો તો, એને ‘પએગમખરે રમજગુ’ (ઇચ્છાને ભેદનો કેહેનાર પેગમખર) કરીને કેહેછે અસલમાં એ માંત્ર કેટલા હતા તેની ચોકસ ગવાહી આજ આપણી પાસે રેહી નથી.)

(૫) આઅત્ અઓખત^૨ જરથુશ્તો^૩ ક્રોધત્^૪ મે^૫ તત્^૬ નાંમ^૭ ક્રઞ્મૂધિ,^૮ અપાઉમ્^૯ અહુર મજદ,^{૧૦} યત્^{૧૧} તે^{૧૨} અસ્તિ^{૧૩} મજિશ્તેમચ,^{૧૪} વહિશ્તેમચ,^{૧૫} સ્વએશ્તેમચ,^{૧૬} યાસ્કેરેસ્તેમચ,^{૧૭} વારેશ્વન્યોતેમચ,^{૧૮} બએપજ્યોતેમચ,^{૧૯} ભએષો-તઉવંયાંસ્તે-મેમચ,^{૨૦} દએવનાંમ^{૨૧} મખ્યાનાંમચ.^{૨૨} (૬) *યથ^{૨૩} અજેમ^{૨૪} તઉર્વયેનિ,^{૨૫} વીરપે^{૨૬} દએવ^{૨૭} મખ્યાંસચ,^{૨૮} યથ^{૨૯} અજેમ^{૩૦} તઉર્વયેનિ,^{૩૧} વીરપે^{૩૨} યાતવો^{૩૩} પધરિકાઓસચ,^{૩૪} યત્ માંમ^{૩૫} નએ^{૩૬} ચિશ^{૩૭} તઉર્વયાત્,^{૩૮} નોધત્^{૩૯} દએવો^{૪૦} નએધ^{૪૧} મખ્યો,^{૪૨} નોધત્^{૪૩} યાતવો^{૪૪} નએધ^{૪૫} *પધરિકાઓ.^{૪૬}

(૫) ચારે^૧ જરતોસ્તે^૩ કહ્યું^૨ કે, અએ અશો^૬ હોરમજદ!^{૧૦} તારું^{૧૨} તે^૬ નામ^૭ કે જે^{૧૧} સઉથી મહોટું.^{૧૪} સઉથી સરસ,^{૧૫} સઉથી શ્રેષ્ઠ^{૧૬} સઉથી વધારે અસરકારક,^{૧૭} ઘણુંજ ફતેહથી મારનાર,^{૧૮} ઘણુંજ તંદરોસ્તી આપનાર,^{૧૯} (તથા) દેવોની^{૨૧} તથા માણસોની^{૨૨} ખરાબીને ઘણુંજ તોડનાર^{૨૦} છે,^{૧૩} તે^૬ નામ^૭ (તું) મને^૫ ખચીત^૪ કેહે;^૮ (૬) જેથી કરીને^{૨૩} (ઇચ્છાને તે નામની મદદથી) હું^{૨૪} તમામ^{૨૬} દેવોને^{૨૭} તથા (હુષ) માણસોને^{૨૮} જેર કરું;^{૨૫} જેથી કરીને^{૨૯} હું^{૩૦} તમામ^{૩૨} જાદુગરોને^{૩૩} તથા પરીઓને^{૩૪} જેર કરું;^{૩૧} કે મને^{૩૫} કોઈબી શખ્સ^{૩૭} નહી^{૩૬} દુઃખ દે,^{૩૮} નહી^{૩૯} દેવ^{૪૦} કે નહી^{૪૧} માણસ,^{૪૨} નહી^{૪૩} જાદુગરો^{૪૪} કે નહી^{૪૫} પરીઓ.^{૪૬}

(૭) આઅત્^૨ ઐઓત્^૩ અહુરે^૪ મજદાઓ,^૫ ક્ષત્ય^૬ નાંમ^૭ અહ્મિ,^૮ અપાઉમ્^૯ જરથુશ્ત;^{૧૦} ખિત્યો^{૧૧} વાંચ્યો;^{૧૨} શિત્યો^{૧૩} અવિ-તન્યો;^{૧૪} તૂધ્ય^{૧૫} અષ^{૧૬} વહિશ્ત;^{૧૭} પુખ્ધ^{૧૮} વીરપ^{૧૯} વોહુ^{૨૦} મજદધાત^{૨૧} અષ-ચિથ્ર;^{૨૨} ક્ષતવો^{૨૩} યત્^{૨૪} અહ્મિ^{૨૫} પ્રતુશ;^{૨૬} હૃતથો^{૨૭} પ્રતુમાઓ;^{૨૮} અશ્તેમો^{૨૯} યત્^{૩૦} અહ્મિ^{૩૧} ચિસતિશ;^{૩૨}

* ડાહટર ગેલડનર એ ૬ ઠા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાયછે.

નાઉમો^{૩૧} ચિસતિવાઓ.^{૩૨} (૮) દસેમો^{૩૩} યત્^{૩૪} અહિ^{૩૫} રૂપાનો;^{૩૬}
અએવનદસો^{૩૭} રૂપનંધઉહાઓ;^{૩૮} દ્વદસો^{૩૯} અહુરો;^{૪૦} શ્રિંસો^{૪૧}
સેવિશ્તો;^{૪૨} ચથુદસો^{૪૩} ઇમત્^{૪૪} વીદ્વએશતવો;^{૪૫} પન્ચદસ^{૪૬}
અવનેમ્ન;^{૪૭} દ્વવશ-દસ^{૪૮} હાત^{૪૯} મરેનિશ;^{૫૦} હસદસ^{૫૧} વીરપ^{૫૨}
હિષસ;^{૫૩} અશતદસ^{૫૪} બએષબય;^{૫૫} નવદસ^{૫૬} યત્^{૫૭} અહિ^{૫૮}
દાતો;^{૫૯} વીસાંસ્તેમો^{૬૦} અહિ^{૬૧} યત્^{૬૨} અહિ^{૬૩} મજદાઓ^{૬૪} નાંમ.^{૬૫}

(૭) ત્યારે^૧ હોરમજદે^૨ જવાબ આપ્યો કે, (માં) પેહેલું^૩ નામ,^૪
અએ અશો^૫ જરતોશ્ત ! (એ કે) હું *હયાત છેઉ;^૬ (માં) બીજું^૭ (નામ)
ટોળાંવાળો^૮ (અથવા ટોળાંની પાસબાની કરનાર); (માં) ત્રીજું^૯ (નામ)
સર્વ વ્યાપક;^{૧૦} (માં) ચોથું^{૧૧} (નામ) સઉથી સરસ^{૧૨} અશોઈ;^{૧૩} (માં)
પાંચમું^{૧૪} (નામ) મજદની પેદા કીધેલી^{૧૫} અશોઈનાં તોખમની^{૧૬} તમામ^{૧૭}
નેઆમત;^{૧૮} (માં) છઠું^{૧૯} (નામ) એ કે^{૨૦} (હું) (પોતે) અક્કલ^{૨૧} છેઉ;^{૨૨}
(માં) સાતમું^{૨૩} (નામ) અક્કલવાળો;^{૨૪} (માં) આઠમું^{૨૫} (નામ) એ કે^{૨૬}
(હું) (પોતે) ડહાપણુ^{૨૭} છેઉ;^{૨૮} (માં) નવમું^{૨૯} (નામ) ડહાપણુવાળો.^{૩૦}
(૮) (માં) દશમું^{૩૧} (નામ) એ કે^{૩૨} (હું પોતે) વૃદ્ધિ^{૩૩} (અથવા આબાદી^{૩૪})
છેઉ;^{૩૫} (માં) અગીયારમું^{૩૬} (નામ) વૃદ્ધિ કરનાર;^{૩૭} (માં) બારમું^{૩૮}
(નામ) અહુર^{૩૯} (ઈઆને છંદગીનો બક્ષનાર); (માં) તેરમું^{૪૦} (નામ)
ઘણોજ ફાંએહો કરનાર;^{૪૧} (માં) ચઉદમું^{૪૨} (નામ) દુશ્મન વગરનો;^{૪૩}
(માં) પંદરમું^{૪૪} (નામ) †અજિત;^{૪૫} (માં) સોલમું^{૪૬} (નામ) માણસો (ના
કાંમો) નો^{૪૭} હિસાબ †ગણનાર;^{૪૮} (માં) સતરમું^{૪૯} (નામ) તમામ^{૫૦} જોનાર;^{૫૧}
(માં) અઠારમું^{૫૨} (નામ) તંદરોસ્તી આપનાર;^{૫૩} (માં) ઓગણીસમું^{૫૪}

* ઈઆને હું હમેશ ને હમેશ સુધી જીવતો છેઉ. પણ જો ‘ ક્ષત્ય ’ નો
અર્થ ‘ પેરેસ ’ (=પુછું) ધાતુ ઉપરથી લઈએ તો, ‘ ક્ષત્ય ’ નાંમ^૫ અહિ^૬ નો
અર્થ—નીચે મુજબ બીજી રીતે બી થઈ શકે:—(માં પેહેલું) નામ,^૭ (હું) પુછવા-
લાએક^૮ છેઉ^૯ (ઈઆને દરેક જન મારેવિશે પુછપરછ કરવાની ખાહેશ રાખેછે).
અથવા બીજી રીતે લેતાં:—જેને સવાલ પુછવામાં આવેછે, ઈઆને પેગમબર તથા
ખોદાને પોહોંચેલા મહા વિદ્વાનોથી દીનને લગતા સવાલો પુછવામાં આવેછે તે;
જુઓ વંદીદાદ ૧૮, ૬૦; વંદીદાદ ૨૨, ૧૯; ઈજશ્નેનો હા ૪૩, ૧૦.

† જોનાર (દારમેસ્તેતે); (જીવજન્તુઓને) બનાવનાર (હારલે).

‡ અસલ અર્થ ‘ નહી માર ખાતો. ’

¶ ઈઆને આએ દુનિયાંમાં કીધેલાં સારાં અથવા નરસાં કાંમોનો તોલ
કરીને, તે પ્રમાણે પેલી જેહાંનમાં બદલો આપનાર અથવા શિક્ષા કરનાર.
એની મુકાબલ જુઓ હાતા-મરાને (ઈજશ્નેનો ૩૨ મો હા, ૬ ઠો ફકરો).

(નામ) એ કે^{૫૦} (હું) પેદા કરનાર^{૫૧} છે;^{૫૨} વીસમો^{૫૩} જે^{૫૪} હું છે^{૫૫} તે મહાજ્ઞાની^{૫૬} નામવાળો^{૫૭} છે,^{૫૮} (ઇઆને માં વીસમું નામ મહાજ્ઞાની છે).

(૯) યજ્ઞએષ^૧ માંમ^૨ જરથુશ્ત.^૩ પધતિ અસનિ^૪ પધતિ ક્ષૂને^૫ યસો-ખેરેતાબ્યો^૬ જઓથ્રાબ્યો.^૭ જસાનિ^૮ તે^૯ અ-વંધ્રહુએચ^{૧૦} રકૂનંધ્રહુએચ^{૧૧} અએમ^{૧૨} ચો^{૧૩} અહુરો મજદાઓ;^{૧૪} જસાધતિ^{૧૫} તે^{૧૬} અવંધ્રહુએચ^{૧૭} રકૂનંધ્રહુએચ^{૧૮} ચો^{૧૯} વંધ્ર-હુશ^{૨૦} સઓષો^{૨૧} અબ્યો;^{૨૨} જસાઓન્તિ^{૨૩} તે^{૨૪} અવંધ્રહુએચ^{૨૫} રકૂનંધ્રહુએચ^{૨૬} યાઓ^{૨૭} આપો,^{૨૮} યાઓસચ^{૨૯} ઉર્વરાઓ,^{૩૦} યાઓસચ^{૩૧} અપાઉનાંમ^{૩૨} ક્રવષયો.^{૩૩}

(૯) અએ જરતોશ્ત !^૩ ઈજશને કરવાનેમાટે લઘગએલી^૪ ભેટોથી,^૫ દાહાડો^૬ અને રાત^૭ (ઇઆને હર વખતે) (તુંએ) મને^૮ ઈજવો બેઠએ;^૯ હું^{૧૦} જે^{૧૧} હોરમજદ^{૧૨} (તે) તારી^{૧૩} મદદનેમાટે^{૧૪} તથા ખુશીનેમાટે^{૧૫} આવીશ;^{૧૬} જે^{૧૭} ભલો^{૧૮} (તથા) અશો^{૧૯} સરોશ^{૨૦} (ઈજદ) (તે), તારી^{૨૧} મદદનેમાટે^{૨૨} તથા ખુશીનેમાટે^{૨૩} આવશે;^{૨૪} પાણીઓ^{૨૫} તથા ઓરવરો^{૨૬} તથા અશો (લોકો) નાં^{૨૭} જે^{૨૮} ફરોહરો^{૨૯} (તે), તારી^{૩૦} મદદનેમાટે^{૩૧} તથા ખુશીનેમાટે^{૩૨} આવશે.^{૩૩}

(૧૦) *યેજ્ઞિ^૧ વષિ^૨ જરથુશ્ત,^૩ અવાઓ^૪ ત્પએષાઓ^૫ તઉર્વયા,^૬ દએવનાંમ^૭ મધ્યાનાંમચ,^૮ યાથ્વામ^૯ પધરિકનાંમચ,^{૧૦} સાથ્રાંમ^{૧૧} કઓયાંમ^{૧૨} કરકૂનાંમચ,^{૧૩} મધચનાંમચ^{૧૪} બિજંઝનાંમ,^{૧૫} અષેમઓધનાંમચ^{૧૬} બિજંઝનાંમ,^{૧૭} વેહુકનાંમચ,^{૧૮} ચ-થવરેન્ઝનાંમ.^{૧૯} (૧૧) હુએનયાઓસચ^{૨૦} પેરેથુ-અધનિકયાઓ,^{૨૧} પેરેથુ-દ્રકૂષયાઓ,^{૨૨} એરેદેવો-દ્રકૂષયાઓ,^{૨૩} ઉજગેરેપ્તો-દ્રકૂષયાઓ,^{૨૪} ખ્રેરેમ^{૨૫} દ્રકૂષેમ^{૨૬} ખરેન્તયાઓ,^{૨૭} અથ^{૨૮} ઇમાઓ^{૨૯} નામે-નીશ^{૩૦} દ્રેનજયો,^{૩૧} ક્રઙવ,^{૩૨} વીરપાધશ^{૩૩} અયાંનચ^{૩૪} ક્ષૂનસચ^{૩૫}

(૧૦) અએ જરતોશ્ત !^૩ અગરબો^૪ તું ચાહે^૫ કે આએ^૬ ખરાબીઓ^૭ (કે જે) દેવોની,^૮ (ખરાબ) માણસોની,^૯ બદુગરોની,^{૧૦} પરીઓની,^{૧૧} જીલમગારોની,^{૧૨} છીકોની,^{૧૩} †કરપોની,^{૧૪} ‡સાંપોની^{૧૫} (ઇઆને સાંપના

* ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૧૦ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૮ લીટીના લે છે; દરેક લીટી અદ્વપવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએ છે.

† છીક ઇઆને બેતી આંખે આંધલા રહેનારા; કરપ ઇઆને સાંભળતે કાને બેહેરા રહેનારા. એની મતલબ એ કે, પાક જરતોશ્તી દીનનાં ફરમાનોની ઉપર ધ્યાન નહીં આપનારા તથા તે કબૂલ નહીં કરનારા.

‡ અથવા ગુનેહગારોની, ચારોની (દારમેસ્તેતે).

ખવાસનાં માણસોની), એ પગવાળા^{૧૦} *આશ્મોઓની,^{૧૧} ચાર પગવાળાં^{૧૨} વડ-
ઓની,^{૧૩} (૧૧) (તથા) પુઝળ †પળટનવાળાં,^{૧૪} પોહોળા ‡વાવતાવાળાં,^{૧૫}
ઉંચા વાવતાવાળાં,^{૧૬} ઉંચે પકડેલા વાવતાવાળાં^{૧૭} (તથા) ઘાતકી^{૧૮} વાવતો^{૧૯}
લઈ જનારાં^{૨૦} લશ્કરોની^{૨૧}—(એ બધાઓની ખરાબીઓને) તોડનારો^{૨૨}
(થાએ) તો,^{૨૩} આએ^{૨૪} (ઉપરના ફકરામાં જણાવેલાં) નામો^{૨૫} મનમાં યાદ
કરનારો^{૨૬} (થઈને) દરેક^{૨૭} દિવસ^{૨૮} તથા રાતે^{૨૯} તું મહોટે સાદે ભણુ.^{૩૦}

(૧૨) 'પાયુશય' અહિ,^૧ દાતાય^૨ ધ્રાતાય^૩ અહિ;^૪ જના-
તાય^૫ મધન્યુશય^૬ અહિ^૭ સ્પેન્તોતેમો;^૮ બએષબય^૯ નાંમ^{૧૦}
અહિ,^{૧૧} બએષબયોતેમ^{૧૨} નાંમ^{૧૩} અહિ,^{૧૪} આથ્રવ^{૧૫} નાંમ^{૧૬}
અહિ,^{૧૭} આથ્રવતેમ^{૧૮} નાંમ^{૧૯} અહિ,^{૨૦} અહુર^{૨૧} નાંમ^{૨૨} અહિ,^{૨૩}
મજદાઓ^{૨૪} નાંમ^{૨૫} અહિ,^{૨૬} અષવ^{૨૭} નાંમ^{૨૮} અહિ,^{૨૯}
અષવસ્તેમ^{૩૦} નાંમ^{૩૧} અહિ;^{૩૨} ખરેનંધ્રહુ^{૩૩} નાંમ^{૩૪} અહિ,^{૩૫}
ખરેનંધ્રહુસ્તેમ^{૩૬} નાંમ^{૩૭} અહિ;^{૩૮} પોઉર-દરશત^{૩૯} નાંમ^{૪૦}
અહિ,^{૪૧} પોઉર-દરશતેમ^{૪૨} નાંમ^{૪૩} અહિ;^{૪૪} દૂરએ-દરશત^{૪૫}
નાંમ^{૪૬} અહિ,^{૪૭} દૂરએ-દરશતેમ^{૪૮} નાંમ^{૪૯} અહિ.^{૫૦}

(૧૨) (દાદાર હોરમજદ કેહેછે) :—(હું) બંચાવનાર^૧ છેઉ,^૨ (હું) પેદા
કરનાર^૩ તથા પોષણ કરનાર^૪ છેઉ,^૫ (હું) ભણુનાર^૬ (અથવા આગાહીનો
રાખનાર^૭) તથા સઉથી ઘણો વૃદ્ધિ કરનાર^૮ મીનો^૯ છેઉ.^{૧૦} (હું) તંદરોસ્તી
આપનાર^{૧૧} નામવાળો^{૧૨} છેઉ,^{૧૩} (ઈચ્છાને માફ નામ તંદરોસ્તી આપનાર
છે); (હું) ઘણીજ તંદરોસ્તી આપનાર^{૧૪} નામવાળો^{૧૫} છેઉ,^{૧૬} (હું)
આથ્રવન^{૧૭} (ઈચ્છાને મોળેદ-દસ્તુર) નામવાળો^{૧૮} છેઉ,^{૧૯} (હું) સઉથી સરસ
આથ્રવન^{૨૦} નામવાળો^{૨૧} છેઉ;^{૨૨} (હું) અહુર^{૨૩} (ઈચ્છાને જન બક્ષનાર)
નામવાળો^{૨૪} છેઉ;^{૨૫} (હું) મજદાઓ^{૨૬} (ઈચ્છાને મહા જ્ઞાની) નામવાળો^{૨૭}
છેઉ;^{૨૮} (હું) અશો^{૨૯} નામવાળો^{૩૦} છેઉ,^{૩૧} (હું) ઘણીજ અશો^{૩૨} નામવાળો^{૩૩}
છેઉ;^{૩૪} (હું) ખોરેહુ^{૩૫} નામવાળો^{૩૬} છેઉ,^{૩૭} (હું) ઘણીજ ખોરેહુ
રાખનાર^{૩૮} નામવાળો^{૩૯} છેઉ;^{૪૦} (હું) પુર બેનાર^{૪૧} નામવાળો^{૪૨} છેઉ,^{૪૩}

* આશ્મોગ ઈચ્છાને રાસ્તીનો ભંગ કરનાર, બુદ્ધ સમન્વવનાર.

† લશ્કરની આગળી પોહોળી સફ-હારવાળાં (હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

‡ 'દ્રષ્ય' ને મલતો ફારસીમાં 'દેરશ' બોલ આવેછે, જેનો અર્થ વાવતો
તથા બોધવાનું હથિયાર બેહુ થાયછે, તે ઉપરથી કોઈ કોઈ ઠેકાણે અવસ્તા
'દ્રષ્ય' નો અર્થ 'લાલો, નેને' બી થઈ શકે.

(હું) ઘણુંજ પુર જોનાર^{૪૩} નામવાળો^{૪૪} છેઉં;^{૪૫} (હું) દૂર જોનાર^{૪૬} નામવાળો^{૪૭} છેઉં;^{૪૮} (હું) ઘણુંજ દૂર જોનાર^{૪૯} નામવાળો^{૫૦} છેઉં.^{૫૧}

(૧૩) સ્પૃશ્મ^૧ નાંમ^૨ અહિ,^૩ વીત^૪ નાંમ^૫ અહિ;^૬ દાત^૭ નાંમ^૮ અહિ,^૯ પાત^{૧૦} નાંમ^{૧૧} અહિ,^{૧૨} ધ્રાત^{૧૩} નાંમ^{૧૪} અહિ;^{૧૫} જ્ઞનાત^{૧૬} નાંમ^{૧૭} અહિ,^{૧૮} જ્ઞનોઘશ્ત^{૧૯} નાંમ^{૨૦} અહિ;^{૨૧} કૂષ્માઓ^{૨૨} નાંમ^{૨૩} અહિ,^{૨૪} કૂષ્મો-માંથ્ર^{૨૫} નાંમ^{૨૬} અહિ;^{૨૭} ઇસે-ક્ષત્રો^{૨૮} નાંમ^{૨૯} અહિ,^{૩૦} ઇસે-ક્ષત્ર્યોતેમ^{૩૧} નાંમ^{૩૨} અહિ;^{૩૩} નાંમો-ક્ષત્રો^{૩૪} નાંમ^{૩૫} અહિ,^{૩૬} નામો-ક્ષત્ર્યોતેમો^{૩૭} નાંમ^{૩૮} અહિ.^{૩૯}

(૧૩) (હું) નગેહબાની રાખનાર^૧ નામવાળો^૨ છેઉં,^૩ (હું) સર્વ *વ્યા-પક^૪ નામવાળો^૫ છેઉં;^૬ (હું) બક્ષેશ કરનાર^૭ નામવાળો^૮ છેઉં,^૯ (હું) રક્ષણ કરનાર^{૧૦} નામવાળો^{૧૧} છેઉં,^{૧૨} (હું) પાળનાર^{૧૩} નામવાળો^{૧૪} છેઉં;^{૧૫} (હું) જાણનાર^{૧૬} (ઇચ્છાને સર્વજ્ઞ) નામવાળો^{૧૭} છેઉં,^{૧૮} (હું) ઘણુંજ જાણનાર^{૧૯} નામવાળો^{૨૦} છેઉં;^{૨૧} (હું) વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૨} નામવાળો^{૨૩} છેઉં,^{૨૪} (હું) વૃદ્ધિ કરનાર †માંથ્ર^{૨૫} નામવાળો^{૨૬} છેઉં;^{૨૭} (હું) મરણ પ્રમાણે રાજ કરનાર^{૨૮} નામવાળો^{૨૯} છેઉં,^{૩૦} (હું) ઘણુંજ મરણ પ્રમાણે રાજ કરનાર^{૩૧} નામવાળો^{૩૨} છેઉં;^{૩૩} (હું) કીર્તિથી રાજ ‡કરનાર^{૩૪} નામવાળો^{૩૫} છેઉં,^{૩૬} (હું) ઘણુંજ કીર્તિથી રાજ કરનાર^{૩૭} નામવાળો^{૩૮} છેઉં.^{૩૯}

(૧૪) અધવિશ^{૧૦} નાંમ^{૧૧} અહિ,^{૧૨} વીધવિશ^{૧૩} નાંમ^{૧૪} અહિ;^{૧૫} પધતિ-પાયુશ^{૧૬} નાંમ^{૧૭} અહિ,^{૧૮} ત્પએષો-તઉર્વાઓ^{૧૯} નાંમ^{૨૦} અહિ;^{૨૧} હુધ્રવન^{૨૨} નાંમ^{૨૩} અહિ,^{૨૪} વીર્યવન^{૨૫} નાંમ^{૨૬} અહિ;^{૨૭} વીર્યપતશ^{૨૮} નાંમ^{૨૯} અહિ,^{૩૦} વીર્ય-†આથ્ર^{૩૧} નાંમ^{૩૨} અહિ;^{૩૪} પોઉરૂ^{૩૫}-આથ્ર^{૩૬} નાંમ^{૩૭} અહિ,^{૩૮} આથ્રવાઓ^{૩૯} નાંમ^{૪૦} અહિ.^{૪૧}

(૧૪) (હું) નહિ ઠગનાર^{૧૦} નામવાળો^{૧૧} છેઉં,^{૧૨} (હું) †ઠગનારથી દૂર^{૧૩} નામવાળો^{૧૪} છેઉં;^{૧૫} (હું) ‡એકસરખી રીતે બચાવનાર^{૧૬} નામવાળો^{૧૭} છેઉં,^{૧૮}

* અથવા મોહોબત રાખનાર, ભણું કરનાર, ખેરખાહ (ધાણ વી=ચાહાણું).

† કૂષ્મો-માંથ્ર એ ઇજ્જનેના પદ મા હાનું નામ બી છે.

‡ અથવા નામાંકિત પાદશાહ, નામદારીથી હકુમત કરનાર.

¶ અથવા જેને કોઈ ઠગી શકે નહીં એવો; ઠગાઈને તોડનાર (હારલે).

§ સંસ્કૃત પ્રતિ=એકસરખી રીતે. વળી પધતિ-પાયુશ બોલમાં ‘ પધતિ ’ નો અર્થ સંસ્કૃત પ્રતિને મળતો લઈને ‘ સાહેબ, ધણી, માલેક ’ કરીએ તો, એનો અર્થ ‘ ધણી અથવા સરદારોનો બંચાવ કરનાર ’ બી થઈ શકે.

(હું) ખરાબીને તોડનાર^{૪૬} નામવાળો^{૫૦} છેઉં;^{૫૧} (હું) એકદમ *મારનાર^{૫૨} નામવાળો^{૫૩} છેઉં,^{૫૪} (હું) બધાને મારનાર^{૫૫} નામવાળો^{૫૬} છેઉં,^{૫૭} (હું) બધાને બનાવનાર^{૫૮} નામવાળો^{૫૯} છેઉં;^{૬૦} (હું) તમામ^{૬૧} રોશની^{૬૨} (અથવા આસાની^{૬૩}) નામવાળો^{૬૪} છેઉં;^{૬૪} (હું) પુર^{૬૫} રોશની^{૬૬} (અથવા આસાની-સુખ^{૬૭}) નામવાળો^{૬૭} છેઉં,^{૬૮} (હું) રોશનીવાળો^{૬૯} (એવું) નામ રાખનાર^{૭૦} છેઉં.^{૭૧}

(૧૫) વેરેજિ-સઓક^{૭૨} નાંમ^{૭૩} અહિ,^{૭૪} વેરેજિ-સવાઓ^{૭૫} નાંમ^{૭૬} અહિ;^{૭૭} સેવી^{૭૮} નાંમ^{૭૯} અહિ,^{૮૦} સુરાઓ^{૮૧} નાંમ^{૮૨} અહિ,^{૮૩} સેવિશ્ત^{૮૪} નાંમ^{૮૫} અહિ;^{૮૬} અપ^{૮૭} નાંમ^{૮૮} અહિ,^{૯૦} એરેજ^{૯૦} નાંમ^{૯૧} અહિ;^{૯૨} ક્ષત્ર્ય^{૯૩} નાંમ^{૯૪} અહિ;^{૯૫} ક્ષત્ર્યોતેમો^{૯૬} નાંમ^{૯૭} અહિ;^{૯૮} હુધાનુશ^{૯૯} નાંમ^{૧૦૦} અહિ,^{૧૦૧} હુધાનુશ્તેમો^{૧૦૨} નાંમ^{૧૦૩} અહિ;^{૧૦૪} દૂરએ-સૂક^{૧૦૫} નાંમ^{૧૦૬} અહિ.^{૧૦૭} તાઓસચ^{૧૦૮} ધમાઓ^{૧૦૯} નામેનીશ.^{૧૧૦}

(૧૫) (હું) કાંમમાં †ચલકતો^{૧૧૧} નામવાળો^{૧૧૩} છેઉં,^{૧૧૪} (હું) કાંમમાં ઉપયોગી^{૧૧૫} (એવાં) નામવાળો^{૧૧૬} છેઉં;^{૧૧૭} (હું) ફાએદા હારેલો^{૧૧૮} નામવાળો^{૧૧૯} છેઉં;^{૧૨૦} (હું) શૂરા^{૧૨૧} નામવાળો^{૧૨૨} છેઉં,^{૧૨૩} (હું) ઘણોજ ફાએદો કરનાર^{૧૨૪} નામવાળો^{૧૨૫} છેઉં;^{૧૨૬} (હું) અશોઇ^{૧૨૭} નામવાળો^{૧૨૮} છેઉં,^{૧૨૯} (હું) ખુલંદ^{૧૩૦} નામવાળો^{૧૩૧} છેઉં;^{૧૩૨} (હું) પાદશાહી રાખનાર^{૧૩૩} નામવાળો^{૧૩૪} છેઉં,^{૧૩૫} (હું) સઉથી મ્હોટી પાદશાહી રાખનાર^{૧૩૬} નામવાળો^{૧૩૭} છેઉં;^{૧૩૮} (હું) સારૂં ઉહાપણુ ધરાવનાર^{૧૩૯} નામવાળો^{૧૪૦} છેઉં,^{૧૪૧} (હું) ઘણુજ સારૂં ઉહાપણુ ધરાવનાર^{૧૪૨} નામવાળો^{૧૪૩} છેઉં;^{૧૪૪} (હું) દૂર સુધી જોવાની શક્તિ ‡રાખનાર^{૧૪૫} નામવાળો^{૧૪૬} છેઉં.^{૧૪૭} આએ^{૧૪૮} (ઉપર જણાવ્યાં) તે^{૧૪૯} (મારાં) નામો^{૧૫૦} (છે).

(૧૬) યસચ^{૧૫૧} મે^{૧૫૨} અએતહિ^{૧૫૩} અંધહવો^{૧૫૪} યત્ અસ્તવધન્તિ,^{૧૫૫} રિપતમ^{૧૫૬} જરથુશ્ત,^{૧૫૭} ધમાઓ^{૧૫૮} નામેનીશ^{૧૫૯} દ્રેનજ્યો^{૧૬૦} ક્રમ્મવ,^{૧૬૧} પધતિ^{૧૬૨} વા^{૧૬૩} અસાન^{૧૬૪} પધતિ^{૧૬૫} વા^{૧૬૬} ક્ષત્રે.^{૧૬૭} (૧૭) ક્રમ્મવ^{૧૬૮} ઉસ વા હિશ્તો,^{૧૬૯} ની વા પધધ્યમ્નો;^{૧૭૦} ની વા પધધ્યમ્નો,^{૧૭૧} ઉસ વા હિશ્તો;^{૧૭૨} અધવ્યાઓધહનેમ^{૧૭૩} વા^{૧૭૪} અધવ્યાઓધહ્યમ્નો,^{૧૭૫} અધવ્યાઓધહનેમ^{૧૭૬} વા^{૧૭૭} ખૂજ્યમ્નો;^{૧૭૮} ક્રા^{૧૭૯} વા^{૧૮૦} પૂસ^{૧૮૧} હુચ ગાતઓત્,^{૧૮૨} ક્રા^{૧૮૩}

* અથવા એકદમ તાપે કરનાર—જીતનાર.

† ઈઆને કાંમમાં ચાલાક. મરજ પ્રમાણે ફાએદો કરનારો (દારમેસ્તેતે); ફરેક ફાયદો ઉત્પન્ન કરનાર (હારલો); ફાએદો કરનારો (ચુસ્ત).

‡ લાખો વખત સુધી સારૂં અથવા કલ્યાણ કરનાર (દારમેસ્તેતે).

વા^{૩૮} પૂસ^{૩૯} હુય જન્તઓત્, ^{૪૦} ક્રા^{૪૧} વા^{૪૨} પૂસ^{૪૩} હુય દંધહ-
ઓત્, ^{૪૪} અવ-જસ^{૪૫} દધ્યૂમ આ. ^{૪૬} (૧૮) નોધત્ ^{૪૭} દિમ ^{૪૮}
નર; ^{૪૯} અંધહે ^{૫૦} અયાન્, ^{૫૧} નોધત્ ^{૫૨} અંધહાઓ ^{૫૩} ક્ષયો, ^{૫૪}
અએખો ^{૫૫} દ્રૂતહે ^{૫૬} દુક્ષ ^{૫૭} મનંધહો ^{૫૮} અવસ્યાત્. ^{૫૯} નોધત્ ^{૬૦} અક-
વો, ^{૬૧} નોધત્ ^{૬૨} અકવો, ^{૬૩} નોધત્ ^{૬૪} ઇષવો, ^{૬૫} નોધત્ ^{૬૬} કરેત્, ^{૬૭}
નોધત્ ^{૬૮} વજર, ^{૬૯} નોધત્ ^{૭૦} વીસેન્તિ ^{૭૧} અસાનો ^{૭૨} અવસ્યાત્. ^{૭૩}

(૧૬) અએ સપેતમાન ^{૧૦} જરતોશ્ત ! ^{૧૧} જે શખ્સ આએ હાડ-
મંદ દુનિયાંમાં આએ ^{૧૨} મારાં ^{૧૩} નામોને ^{૧૪} યાદ કરનારો ^{૧૫} (થઈને),
દરેક ^{૧૬} દિવસ ^{૧૭} અથવા ^{૧૮} દરેક ^{૧૯} રાતે ^{૨૦} મ્હોટે સાદે બાણે. ^{૨૧}

ખોલાસો:—(કેઈ કેઈ વખતે બાણે તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

(૧૭) ઉઠતાં ^{૨૩} અથવા બેસતાં ^{૨૪} બેસતાં ^{૨૫} અથવા ઉઠતાં, ^{૨૬} કુશ્તી ^{૨૭}
ખાંધતાં ^{૨૮} અથવા ^{૨૯-૩૧} કુશ્તી ^{૩૦} *છોડતાં, ^{૩૨} (પોતાની) જગાએથી ^{૩૩} બાહાર ^{૩૪}
નીકળતાં, ^{૩૫} કસબામાંથી ^{૩૬} બાહાર ^{૩૭} નીકળતાં, ^{૩૮} દેશમાંથી ^{૩૯} બાહાર ^{૪૦} નીક-
ળતાં, ^{૪૧} (તથા) (કોઈખીન) દેશ તરફ ^{૪૨} જતાં ^{૪૩} (જે શખ્સ આએ માર
નામો) મ્હોટેથી બાણે ^{૪૪} તો, (૧૮) તે ^{૪૫} માણસને ^{૪૬} તે ^{૪૭} દિવસે ^{૪૮} (તથા) તે ^{૪૯}
રાતે ^{૫૦} (ઈઆને જે જે વખતે બાણે ત્યારે), ઘાતકી ^{૫૧} મનનો ^{૫૨} એશમ ^{૫૩}
(નામનો) †દરજ ^{૫૪} નુકસાન કરે ^{૫૫} નહી; ^{૫૬} નહી ^{૫૭} આંકડા ^{૫૮} (અથવા ભોકવાનાં
હથિયાર ^{૫૯}), કે નહી ^{૬૦} ‡ગોફળો, ^{૬૧} કે નહી ^{૬૨} લાલા, ^{૬૩} કે નહી ^{૬૪} તલવારો, ^{૬૫}
કે નહી ^{૬૬} ગુરૂએ, ^{૬૭} કે નહી ^{૬૮} પથરા ^{૬૯} (તે માણસને) ¶લાગીને ^{૭૦} ઈન્ત કરે. ^{૭૧}

(૧) વીસાંસ્તય ^૧ ઇમાઓ ^૨ નામેનીશ ^૩ પરસ્તસય ^૪
પધરિ-વારસય ^૫ વીસેન્તે, ^૬ પધરિ ^૭ મધન્યઓયાત્ ^૮ દુજત્, ^૯
વરેન્યયાત્ ^{૧૦} દ્વાંધ્યાત્, ^{૧૧} જીજ્યૂશત્ ^{૧૨} ક્યધાત્ ^{૧૩}
વીરપો-મહૂરકાઅત્ ^{૧૪} પધરિ ^{૧૫} દ્વતત્ ^{૧૬} યત્ ^{૧૭} અંધરાત્ ^{૧૮}
મધન્યઓત્; ^{૧૯} માંનયેન્ અહે યથ ^{૨૦} હજંધરેમ ^{૨૧} નરાંમ ^{૨૨}
ઓયુમ ^{૨૩} નરેમ ^{૨૪} અધવ્યાક્ષયોધત્. ^{૨૫}

* એનો અર્થ ' બંધ ખાંધતાં અથવા બંધ છોડતાં ' ખી થઈ શકે.

† ડાકટર ગેલ્ડનરના પુસ્તક પ્રમાણે 'અએખો-દ્રૂતહે' સમાસ ૩૫માં લઈ એ
તો, 'ગોસ્સાથી ધસારો કરતા વિચારનો દરજ' અર્થ થઈ શકે.

‡ મારવાનાં લોહોડાંનાં ચક્ર=quoits (દારમેસ્તેતે).

¶ અસલ અર્થ ' ભોક્ષને '. વીસેન્તિ ખોલને અગરને બેકાએદે ' અસાનો '
નો વિશેષણ ગણીએ તો, 'વીસેન્તિ અસાનો' નો અર્થ ' ભોક્ષતા પથરા ' થઈ શકે.
ગોફળના પથરા (દારમેસ્તેતે).

(૧૮) જે પ્રમાણે^{૧૬} હજાર^{૨૦} માણસો^{૨૧} એક^{૨૨} માણસની ઉપર^{૨૩} ચોકસી રાખે,^{૨૪} (તે પ્રમાણે) આએ^૨ (ઉપર જણાવેલાં દાદાર હોરમજદનાં) નામો^૩ (તે બણનારને માટે) મીનો^૬ દરજ^૬ તથા ગીલાનના^{૧૦} દરવંદ^{૧૧} તથા નુકસાન પોહોંચાડનાર^{૧૨} પાપી માણસની^{૧૩} સાંભે,^{૧૪} તથા તમામ મરઝીવાળો^{૧૪} દરવંદ^{૧૫} જે^{૧૭} અંગ્રેમેન્યુશ^{૧૮} (તેની) સાંભે,^{૧૯} શિખામણ^૧ તથા ટેકા^૪ તથા અંચાવ તરીકે^૫ થાએછે.^૬

(૨૦) કે વેરેથ્રેમ-જા થ્યા પોધ સેનગહા પોધ હેન્તી;
ચિથ્રા મોધ દાંમ અહૂમખિશ રતૂમ ચીજદી.
અત્ હોધ વોહૂ સેરઓપો જન્તૂ મનંધહા,
મજદા અહ્માધ યહ્માધ વધી કહ્માધચીત.*

(૨૧) નેમેમ^૧ કવએમ^૨ ખરેનો,^૩ નેમો^૪ અધચેને વએજહિ,^૫ નેમો^૬ સઓકે^૭ મજદધાધતે,^૮ નેમો^૯ અપે^{૧૦} દાધત્યયાઓ,^{૧૧} નેમો^{૧૨} અરેદુયાઓ^{૧૩} આપો^{૧૪} અનાહિતયાઓ,^{૧૫} નેમેમ^{૧૬} વીરપયાઓ^{૧૭} અપઓનો^{૧૮} સ્તોધશ.^{૧૯}

✍ યથા અહૂ વધસ્યો ૧૦, અપેમ વોહૂ ૧૦.

(૨૧) †નમાજ^૧ (હોળે) કેઆની^૨ ખોરેહને,^૩ નમાજ^૪ (હોળે) †ધરિનવેજને,^૫ નમાજ^૬ (હોળે) હોરમજદના પેદાકીધેલા^૮ †સઓકને,^૭ નમાજ^૯ (હોળે) વેહેદાતી^{૧૧} ફનદીને,^{૧૦} નમાજ^{૧૨} (હોળે) નિર્મલ^{૧૫} અરૂદ્વીસૂર^{૧૩} નદીને,^{૧૪} નમાજ^{૧૬} (હોળે) અશો (હોરમજદ)ની^{૧૮} તમામ^{૧૭} પેદાએશને.^{૧૯}

(૨૨) અહુનેમ વધરીમ^{૨૦} યજમધદે,^{૨૧} અપેમ વહિશ્તેમ^{૨૨} સ્વએશ્તેમ^{૨૩} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૨૪} યજમધદે.^{૨૫} અમેમચ^{૨૬} શિમેમચ^{૨૭} અઓજસચ^{૨૮} વેરેથ્રેમચ,^{૨૯} ખરેનસચ^{૩૦} જવરેચ^{૩૧} યજમધદે.^{૩૨} અહુરેમ મજદાંમ^{૩૩} રએવન્તેમ^{૩૪} ખરેનંધઉહુન્તેમ^{૩૫} યજમધદે.^{૩૬}

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ 'કેમ ના મજદા'નો તરજુમો સફો પ-૬.

† 'કવએમ'ને લીધે 'નેમો'ને બદલે ખેચાણથી 'નેમેમ' થએલું દીસેછે (દારમેસ્તેતે).

‡ ઈઆને એચન લોકોનું સઘથી પેહેલું મથક; ઓકસસ તથા જેક્ઝર્તિસ નામની નદીઓની વચ્ચે બહુરતાગ પાહાડની ઉત્તર દિશાએ આવેલો મુલુક.

¶ 'સઓક' ખોલનો અસલ અર્થ 'તીક્ષ્ણતા મનની ચાલાકી, હુશિયારીની તેજ, ડહાપણનો ચળકાટ-ઝલક'-(ધાતુ સુચ્=સંસ્કૃત જુષ્=પ્રકાશવું); ફાએદો, આબાદી, સુખાકારી (ધાતુ સુ=ફારસી સૂદ=ફાએદો કરવો). ત્યારપછી અલંકાર રીતે એ ગુણો ઉપરનો મવક્કોલ ફરેશ્તો સમજવો.

§ ફારસી 'આખ' ની માફક અવસ્થા 'અખ' ખોલનો અર્થ પાણી ઉપરાંત નદી બી થાએછે. વેહેદાતી નદી બાબે જુઓ વંદીદાદ, પરગરદ ૧, ફકરો ૩ ને.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધે.

(૨૨) અહુનવરને^{૨૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૧} અરદીએહેશ્ત^{૨૨} (જે) સઉથી સોહામણો^{૨૩} અમશાસ્પંદ^{૨૪} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૫} હિમ્મત^{૨૬} તથા આબાદી^{૨૭} તથા આલાકી^{૨૮} (અથવા એજમત^{૨૯}) તથા ફતેહ^{૩૦} તથા ખોરેહ^{૩૦} તથા કૌવત^{૩૧} (એ બધાંને) હમો વખાણીએ છિએ.^{૩૨} ખળંનો રાખનાર^{૩૩} (તથા) ખોરેહમંદ^{૩૪} હોરમજદને^{૩૫} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૬}

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે વેહાંન ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે). યથા અહૂ વધસ્યો ૨.

(૨૩) યસ્નેમય વહ્નેમય, અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ, અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંધઉહતો. અષેમ વોહૂ ૧.

(૨૪) * નિપાયોધશ^૧ મધીમ^૨ ઉર્વથેમ^૩ યવએતાધતે^૪ જરથુશ્વ^૫ અઉર્વથાત્^૬ પરો^૭ દુશમધન્યઓત્^૮ મા^૯ તેમ^{૧૦} ઉર્વથેમ^{૧૧} કાયવયોધશ^{૧૨} સ્નથાધ,^{૧૩} મા^{૧૪} દુજબેરેતેએ^{૧૫} જયાનાંમ^{૧૬} અપયતેએ,^{૧૭} મા^{૧૮} યસોધશ^{૧૯} અઓમ^{૨૦} નરેમ^{૨૧} દાધતીમ,^{૨૨} ચો^{૨૩} ના^{૨૪} મજિશ્તેમ^{૨૫} યસ્નેમ^{૨૬} યજાધતે^{૨૭} કસિશ્તેમ^{૨૮} યસ્નાત્^{૨૯} કાયતાત્^{૩૦} અહ્મ^{૩૧} યાં^{૩૨} અમેષે રપેન્તે.^{૩૩}

(૨૪) (દાદાર હોરમજદ પેગમખર અશો જરતોસ્તને કેહેછે) :— અએ જરતોસ્ત !^૧ (તારી સાથે) દોસ્તી ધરાવનાર^૨ માણસને^૩ ખરાબ વિચારવાળા^૪ દુશ્મન^૫ થી^૬ (તુંએ) હમેશાં^૭ બંધાવવો જોઈએ.^૮ તે^૯ દોસ્તને^{૧૦} (દુશ્મનના) ફતકાનેમાટે^{૧૧} (અથવા ફતકામાં) વધારેવાર રેહેવા દેતો^{૧૨} ના;^{૧૩} નુકસાનનાં^{૧૪} ખરાબ લઈ જવાનેમાટે^{૧૫} (તથા નુકસાનનાં)

* ‘ નિપાયોધશ મધીમ ’ થી તે એ યશ્તની આખેરી સુધીનો ભાગ બહમન યશ્તના બાકી રહેલા ફકરાઓને નામે જણાવેલો છે. આખી બહમન યશ્તની પેહેલવીનો અંગ્રેજી તરજુમો ઇસવી ૧૮૮૦ ના સાલમાં ડાકટર વેસ્તે પુનઃ દેહેશના તરજુમા સાથે બાહાર પાડ્યો હતો. વળી એની આગમય ઈઆને ઇસવી ૧૮૯૦ માં ડાકટર સ્પીગલે પેહેલવી બહમન યશ્તના થોડા ફકરાઓનો જરમન ભાષામાં તરજુમો છપાવી બાહાર પાડ્યો હતો.

પોહોંયવાનેમાટે^{૧૦} (તું તેને સોંપતો) *ના.^{૧૪} હમો^{૩૧} જે^{૩૨} અમશાસ્પંદો^{૩૩}
(તેઓને) જે^{૩૩} માણસ^{૨૪} ઠેરવેલી^{૩૦} ઇજશનેમાંથી,^{૨૬} સઉથી નાઢલી^{૨૮}
(અથવા) સઉથી મ્હોટી^{૨૫} ઇજશને^{૨૬} ઇજે^{૨૭} (ઇઆને ઇજશને કરે), તે^{૨૦}
દીનદાર^{૨૨} માણસને^{૨૧} (અએ જરતોશ્ત !) તું દુઃખમાં લાવતો^{૧૬} ના.^{૧૮}

(૨૫) ધધ^૧ અસતિ^૨ વોહુ મનો,^૩ મન^૪ દાંમિ^૫ જર-
થુશ.^૬ ધધ^૭ અપેમ વહિશ્તેમ,^૮ મન^૯ દાંમિ^{૧૦} જરથુશ.^{૧૧} ધધ^{૧૨}
ક્ષત્રેમ વધરીમ,^{૧૩} મન^{૧૪} દાંમિ^{૧૫} જરથુશ.^{૧૬} ધધ^{૧૭} સ્પેન્ત આ-
ર્મધતિશ,^{૧૮} મન^{૧૯} દાંમિ^{૨૦} જરથુશ.^{૨૧} ધધ^{૨૨} હુર્વિત^{૨૩} અમેરેતાત,^{૨૪}
યોધ^{૨૫} સ્તો^{૨૬} મિજદેમ^{૨૭} અષાઉનાંમ,^{૨૮} પરો-અસતિ^{૨૯} જસે-
ન્તાંમ,^{૩૦} મન^{૩૧} દાંમિ^{૩૨} જરથુશ.^{૩૩} (૨૬) વએથાય^{૩૪} તતય^{૩૫}
કથય,^{૩૬} આધ^{૩૭} અષાઉમ^{૩૮} જરથુશ;^{૩૯} મન^{૪૦} અશ્વાય^{૪૧} ચિસ-
તિય^{૪૨} યાધશ^{૪૩} આ અંધહુશ^{૪૪} પઓઉર્યો^{૪૫} ખવત,^{૪૬} યથાય^{૪૭}
અંધહુત^{૪૮} અપેમેમ^{૪૯} અંધહુશ.^{૫૦}

(૨૫) †અહિયાં^૧ (અથવા †આએ^૧), અએ જરતોશ્ત !^૧ બહમન^૩
(અમશાસ્પંદ) મારી^૪ †પેદાએશ^૫ છે;^૨ અએ જરતોશ્ત !^{૧૧} અહિયાં^{૧૧}
અરદીએહેશ્ત^૬ (અમશાસ્પંદ) મારી^૬ પેદાએશ^{૧૦} (છે); અએ જરતોશ્ત !^{૧૬}
અહિયાં^{૧૨} શેહેરેવર^{૧૩} (અમશાસ્પંદ) મારી^{૧૪} પેદાએશ^{૧૫} (છે); અએ
જરતોશ્ત !^{૨૧} અહિયાં^{૧૭} અસ્પંદાદ^{૧૮} (અમશાસ્પંદ) મારી^{૧૯} પેદાએશ^{૨૦}
(છે); અહિયાં^{૨૨} ખોરદાદ^{૨૩} તથા અમરદાદ^{૨૪} (અમશાસ્પંદ), જેઓ^{૨૫} બીજી
હયાતીમાં^{૨૬} જનારા^{૩૦} અશો (લોકો) નો^{૨૮} બદલો^{૨૭} ફેરવે^{૨૯} (તેઓ બી),
અએ જરતોશ્ત !^{૩૩} મારી^{૩૧} પેદાએશ^{૩૨} (છે). (૨૬) અએ^{૩૭} અશો^{૩૮}

* અથવા બીજી રીતે:—નુકસાનની^{૧૬} આકૃતિ^{૧૭} જે ખમવાને મુશ્કેલ પડે
તેમાં^{૧૫} (તે દોસ્તને હું રેહેવા દેતો) ના.^{૧૪}

† ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૨૫ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૨ લીટીનો લે છે. દરેક
લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી યાય છે.

‡ અંગ્રેજ here ફ્રેન્ચ voici તથા ફારસી ‘ ઇનફ ’ ની મતલબે.

¶ પેદાએશને અર્થે દાંમિ બોલ ગાથામાં બી આવે છે; જુઓ ઇજ. ૪૩, ૫; ઇજ.
૫૧, ૧. વળી એજ અર્થે ‘ દામ, દાંમ ’ બી આવે છે; જુઓ ઇજ. ૭૧, ૬; યશ્ત
૬, ૨; ‘ દામિ ’ નો અર્થ હડાપણ બી યાએ છે (જુઓ એજ યશ્તનો ૩૨ મો ફકરો)
તથા દામિ-દાત (બેહેરાંમ યશ્ત, ફકરો ૫૪; અશીશવંધ યશ્તનો ૬૦ મો ફકરો.)

‡ એની મતલબ એવી દીસે છે કે, અશો લોકોનાં રવાનોને ખોરદાદ તથા અમ-
રદાદ અમશાસ્પંદ બેહેરતમાં સુખ આપવામાં મદદ કરે છે. જુઓ ગાથાના હા, ઇજ-
શ્નેનો હા ૩૨, ૧૫; ઇજશ્નેનો હા ૪૫, ૫.

જરતોશ્ત !^{૩૬} તે^{૩૫} કેમ^{૩૬} (છે તે) તું જાણ,^{૩૭} (તે એ કે) મારી^{૪૦}
અઝલથી^{૪૧} તથા (મારાં) હાપણથી^{૪૨} દુનિયાં^{૪૩} શરૂઆતથી^{૪૫} હતી,^{૪૬}
તેજ પ્રમાણે^{૪૭} દુનિયાં^{૪૮} છેડે સુધી^{૪૯} *રેહેશે.^{૫૦}

(૨૭) હુજંધરેમ અએષજનાંમ, અએવરે અએષજનામ ;
હુજંધરેમ અએષજનાંમ ; અએવરે અએષજનાંમ ; હુજંધરેમ
અએષજનાંમ, અએવરે અએષજનાંમ. જસ મે અવંધહે મજદ. જસ
મે અવંધહે મજદ. જસ મે અવંધહે મજદ. અમહે
હુતાશતહે હરઓધહે, વેરેધ્રાધહે, અહુરધાતહે, વનધનત્યાઓ-
સ્ય ઉપરતાતો, રપેન્તહેય આર્મતોઇશ.[†]

(૨૮) આર્મધતિય રપેન્તય^{૨૦} અએષાંમ^{૨૧} અએષા^{૨૨}
સચિન્દયધેમ ;^{૨૩} પધરિ^{૨૪} ઉષિ^{૨૫} વારયધેમ ;^{૨૬} હાંમ^{૨૭} ગવ^{૨૮}
નિદરેજયધેમ ;^{૨૯} હાંમ^{૩૦} જન્વ^{૩૧} જેમ્બયધેમ ;^{૩૨} અધપિ^{૩૩}
દેરેજવનેમ^{૩૪} દેરેજવયધેમ.^{૩૫} કત્^{૩૬} અષવ^{૩૭} મજદ^{૩૮} વનત્^{૩૯} દ્રવ-
ન્તેમ.^{૪૦} અષવ^{૪૧} વનત્^{૪૨} દુજિમ,^{૪૩} અષવ^{૪૪} વનત્^{૪૫} દ્રવન્તેમ.^{૪૬}

(૨૮) સપંદારમદની મારફતે^{૨૦} તેઓની^{૨૧} (ઈઆને બદ માણસોની)
ખરાબીને^{૨૨} તમો કાપી નાખો,^{૨૩} (તેઓની) અઝલને^{૨૫} આસપાસ^{૨૬}
ઢાંકી નાંખો^{૨૭} (ઈઆને અંધારી કરો), (તેઓના) બેહુ હાથને^{૨૮} સાથે^{૨૯}
બાંધો,^{૩૦} (તેઓનાં) ઘૂટણોને^{૩૧} સાથે^{૩૨} છુંદો^{૩૩} (તથા) બેરી^{૩૪} ડાલો.^{૩૫}
ખોલાસો:—(એ પ્રમાણે કોણ કેહેછે અને કોણને કેહેછે, તે વિશે
આએ ઠકાણે કાંઈ જણાવ્યું નથી, પણ પેગમખર જરતોશ્ત સાહેબ પોતાના
ચેલાઓને કેહેતા હોએ એવું લાગે છે.)

ઓ હોરમજદ !^{૩૬} શું^{૩૭} અશો^{૩૮} (માણસ) દરવંદને^{૪૦} (ઈઆને દુષ્ટ-
પાપી માણસને) †મારે ?^{૪૧} જવાબ:—(હા.) અશો^{૪૨} (માણસ) દરજને^{૪૩}
મારે;^{૪૪} અશો^{૪૫} (માણસ) દરવંદને^{૪૬} (ઈઆને દુષ્ટ-પાપી માણસને) મારે.^{૪૭}

ઉષિ^૧ અહુરહે મજદાઓ^૨ યજમધદ,^૩ દેરેથાધ^૪ માંથ્રહે
રપેન્તહે;^૫ ખ્રતૂમ^૬ અહુરહે મજદાઓ^૭ યજમધદ,^૮ મરેથાધ^૯

* એની મુકબેલ જુઓ ઈજરનેનો હા ૨૮, ૧૧; ઈજરનેનો હા ૩૦, ૪.

† એ ફકરાના તરજુમાને માટે જુઓ સફા ૧૯ મો; તથા સપંદારમદની
(રપેન્તહેય આર્મતોઇશ) (મદદ તું મને પોહોંચાડ).

‡ તેઓની જખાંન બંધકરો-રૂંધી નાખો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે). એ વિદ્વાન
દેરેજવન ખોલને પેહેલવી ‘ હુજવાન ’ (જખાંન) સાથે સરખાવેછે.

¶ એ વાક્ય ગાયામાથી (ઈજ. ૪૮, ૨) ઈહાં અવસ્તા રૂપમાં ટાંકેલાછે.

માંથહે સ્પેન્તહે;^{૧૦} હિજવાંમ^{૧૧} અહુરહે મજદાઓ^{૧૨} યજ-
મધદે,^{૧૩} ક્રવાકાધ^{૧૪} માંથહે સ્પેન્તહે;^{૧૫} અઓમ^{૧૬} ગધરીમ^{૧૭}
યજમધદે,^{૧૮} યિમ^{૧૯} ઉષિ-દાંમ^{૨૦} ઉષિ-દરનેમ,^{૨૧} પઘતિ^{૨૨}
અસનિ^{૨૩} પઘતિ^{૨૪} ક્ષકૂને,^{૨૫} યસો-એરેતાબ્યો^{૨૬} જઓથ્રાબ્યો.^{૨૭}

માંથ સ્પેન્તને^૫ *સમજવાને માટે^૪ (દાદાર) હોરમજદની^૨ હુશિ-
યારીને^૧ હમો વખાણીએ છિયે;^૩ માંથ સ્પેન્તને^{૧૦} યાદ કરવાને માટે^૬
(દાદાર) હોરમજદની^{૧૧} અક્કલને^૬ હમો વખાણીએ છિયે;^૬ માંથ સ્પેન્તને^{૧૫}
લણવાને માટે^{૧૪} (દાદાર) હોરમજદની^{૧૨} જબાંનને^{૧૧} હમો વખાણીએ
છિયે.^{૧૩} આએ^{૧૬} પાહાડ^{૧૭} જે^{૧૬} હુશિયારી આપનાર^{૨૦} †ઉષિ-દરને^{૨૧}
(તેને), ઈજશને કરવાને માટે લઈ ગએલી^{૨૬} જોરથી,^{૨૭} દરેક^{૨૨} દિવસ^{૨૩}
(અને) દરેક^{૨૪} રાતે^{૨૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૮}

(૨૯) આઅત્^૧ અઓખત^૨ જરથુશ્તો,^૩ ઉપ^૪ શ્વા^૫ અજે-
મ^૬ મધરે^૭ અનુદધયાત્,^૮ સ્પેન્તયાઓ^૯ આર્મતોધશ^{૧૦} દાધથ્રા-
બ્ય^{૧૧} અવાસ્તયત^{૧૨} †મધસ્થો.^{૧૩} (૩૦) હુજંધરેમ અએષજનાંમ,
અએવરે અએષજનાંમ; હુજંધરેમ અએષજનાંમ, અએવરે
અએષજનાંમ; હુજંધરેમ અએષજનાંમ, અએવરે અએષજનાંમ.

 અહે^{૨૫} નર્શ^{૨૬} અપઓનો^{૨૭} ક્રવપીમ^{૨૮} યજમધદે,^{૨૯}
યો^{૩૦} અસ્મો-ખન્વાઓ^{૩૧} નાંમ,^{૩૨} અધાત્^{૩૩} અન્યએધાંમ^{૩૪}

* અથવા મનમાં રાખવાને માટે. અસલ અર્થ ‘પકડવાને માટે’

† ઈરાનની પૂર્વ દિશાએ આવેલો હાલનો ‘સજેસ્તાન’ નામનો મુલક, જેને
અવસ્તામાં ‘વએકરેત’ કહેછે, તથા પ્રાચીન યુનાની લોકો Drangiana કરીને
કહેતા હતા, તે મુલકમાં ‘ઉષિદરેન’ નામનો પાહાડ આવેલો છે. પેહેલવીમાં એ
પાહાડને ‘હુશદાશતાર’, ને નામે ઓળખેછે. એ બોલનો અસલ અર્થ ‘હુશિયારી
રાખનાર’ કરીને થાએછે. એ નામ એટલા માટે આપવામાં આવ્યું કે, તે પાહાડ
ઉપરથી અશો જરતોશ્તે આસમાની હોશ મેળવી; એ પાહાડ ઉપર દાદાર હોરમ-
જદ સાથે એ રાસ્ત પેગમખરને દીનની બાળદો વિશે વાતચીત થઈ હતી. ઈજશનેના
પેહેલા હામાં જરતોશ્તી દીનનાં પુસ્તકોને માન સાથે યાદ કીધા પછી, એ પાહાડને
બી યાદ કીધો છે.

‡ એ ફકરો ગુચવણ ભરેલો છે. “ઉપ શ્વા અજેમ મધરે અનુદધયાત્” ને
બદલે, નોટમાં આપેલાં “જમેરેને દુયે” બોલો કાંઈક પસંદ કરીને, પ્રોફેસર
દારમેસ્તે તે નીચે મુજબ અર્થ કરેછે:—“ઓ ગુનેહગાર! (ઈઆને હારેમેન!) હું
તુંને જમીનની અંદર હડાવી કાઢાડીશ.” “સ્પેન્ત આમેઘતિની^{૧૦} બે આંખથી^{૧૧}
(ઈઆને નજરથી) તે ગુનેહગાર^{૧૩} (એટલે હારેમેન) શક્તિ વગરનો
થઈ ગયો.^{૧૨}”

અપઓનાંમ^{૩૫} ક્ષતિ^{૩૬} યજ્ઞમ^{૩૭} ક્વરેત^{૩૮} ગઓકેરેનહે^{૩૯} સૂરહે^{૪૦}
મજદધાતહે.^{૪૧} ગઓકેરેનેમ^{૪૨} સૂરેમ^{૪૩} મજદધાતેમ^{૪૪} યજ-
મધદે.^{૪૫} (૩૧) ઉષિ અહુરહે મજદાઓ યજમધદે, દરેથાધ
માંથહે રપેન્તહે; પ્રતૂમ અહુરહે મજદાઓ યજમધદે, મરેથાધ
માંથહે રપેન્તહે; હિજવાંમ અહુરહે મજદાઓ યજમધદે,
ક્રવાકાધ માંથહે રપેન્તહે; અઓમ ગધરીમ યજમધદે, યિમ
ઉષિ-દાંમ ઉષિ-દરેનેમ, પધતિ અસનિ પધતિ ક્ષકૂને, યસો-
એરેતાખ્યો જઓથાખ્યો.* અપેમ વોહૂ ૧. (ત્રણવાર પઢે).

(૩૦) તે^{૨૫} અશો^{૨૭} માણસનાં^{૨૬} ફરોહરને^{૨૮} હમો યાદ કરીએ
છિયે,^{૨૯} કે જે^{૩૦} †અસ્મો-ખન્વત્^{૩૧} નામનો^{૩૨} (હતો). બીજા^{૩૩} અશો^{૩૫}
(માણસો) કરતાં^{૩૪} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૩૬} કૌવત આપનારા^{૪૦} † ગઓ-
કેરેન (ઈઆને સરેદ હોમ)ના^{૩૬} આહનાર તરીકે,^{૩૮} (હું) (તે અસ્મો-
ખન્વત્ નામના શખ્સનાં ફરોહરને) વધારે^{૩૯} ઈજ્ઞું.^{૩૭} હોરમજદના પેદા
કીધેલા^{૪૪} કૌવત આપનારા^{૪૩} ગઓકેરેનને^{૪૨} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૫}

(૩૨) દામીમ^૧ યજમધદે^૨ યાંમ^૩ આર્મધતીમ^૪ રપેન્તાંમ.^૫
યેહે^૬ દાથ્રે^૭ અપહેય,^૮ અપઓનાંમ^૯ અપ-પઓધસ્થનાંમઅ^{૧૦}
†દામનાંમ.^{૧૧}

(૩૨) ડહાપણ^૧ જે^૩ આખાદી કરનાર^૫ સંપૂર્ણ મનશની (તે)ને^૪
હમો વખાણીએ છિયે,^૨ જેની^૬ ઉત્પત્તિ^૭ અશોઈની^૮ તથા અશો^૯ (લોકો)
જેઓ અશોઈમાં સઉથી સરસ (છે તેઓ)ની^{૧૦} પેદાએશની^{૧૧} (છે).§

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્ત, સફે ૧૬૩-૧૬૪.

† ફરવરદીન યશ્તના ૨૫ થી તે ૨૭ મા કરદા સુધી જે નામીયા નર તથા
નારીઓનાં ફરોહરને ઈજ્ઞલાં છે, તેઓમાં ‘અસ્મો-ખન્વત્’ તું સઉથી પેહેલાં
નામ આવેછે. એ શખ્સને પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે પેગમબર જરતોશ્તના પેહેલા
શાગેરદોમાંનો એક શાગેરદ ગણેછે.

‡ ગઓકેરેનના ખોલાસા બાબે જુઓ વંદીદાદનો મારો તરજુમો, પરગરદ ૨૦
મી, ૪ થા ફકરામાં આપેલી નોટ.

§ ‘દામીમ યજમધદે’થી તે ‘અપ-પઓધસ્થનાંમઅ દામનાંમ’ સુધીના ખોલો
વીરપરદના ૧૯ મા કરદાના ૨ ન ફકરામાં બી આવેછે.

§ અથવા બીજી રીતે:—આખાદી કરનાર^૫ સંપૂર્ણ મનશની^૪ (અથવા સભ્યતા^૪)
જે^૩ (હોરમજદની) પેદાએશ (તે) ને^૧ હમો વખાણીએ છિયે.^૨

§ ડહાપણ તથા સંપૂર્ણ મનશીને વખાણવાનું કારણ એ કે, તેની ઉત્પત્તિ ખુદ
અશોઈમાંથી તથા જે લોકો અશોઈની બાબદમાં સર્વોત્તમ છે તેમાંથી નીકળેછે.
‘આર્મધતિ’નો અર્થ નેક વિચાર, સભ્યતા બી થાયેછે. સંસ્કૃત આરમતિ.

અએતત્ દિમ્ વીસ્પનાંમ્ મજિશ્તેમ દજઘાધ, અહૂમય
રતૂમય યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્, સ્નથાધ અંધરહે મધંયેઉશ
દ્વતો, સ્નથાધ અએમહે ખ્વી-દ્રઓશ, સ્નથાધ માજધન્ય-
નાંમ્ દએવનાંમ્, સ્નથાધ વીસ્પનાંમ્ દએવનાંમ્, વરેન્યનાંમય
દ્વતાંમ્. (આજમાં પઢે.) શેકસ્તેહ ઘનામેન્યો, ખર અહેરેમન્
લેઆંનત્ સદ્ હુજર ખાર. (પ્રગટ પઢે.) ક્દથાધ અહુરહે
મજદાઓ રએવતો ખરેનંધ્રઉહતો, ક્દથાધ અમેપનાંમ્ સપેન્ત-
નાંમ્, ક્દથાધ તિશત્યેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંધ્રઉહતો,
ક્દથાધ નર્શ અપએનો, ક્દથાધ વીસ્પનાંમ્ સપેન્તહે મધંયે-
ઉશ દામનાંમ્ *અપએનાંમ્. અષેમ વોહૂ ૧. અહ્માધ
રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે; કેરેહૂ મોજદ.

રોજ નેહૂ નામ, રોજ પાહૂ નાંમ, રોજ મુખારહૂ (ફલાંન),
માહે મુખારહૂ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાંન. ફનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે
મધંયેઉશ. હુધ્યાવરશ્તાંમ્ હાત વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહૂ અવજયાદ દાદાર
અહુરમજદ રયોમંદ ખોરેહૂમંદ મીનોઆંન્ મીનો ખેરેતુમ,
ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ
દીન્ ખેહૂ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાધ ગોઆફરંગાંની
બાદ હુક્ટે કેશવર જમીન્; અએહૂન્ બાદ. મન્ આનો
આવાયદ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ શુદન્, મન્ આનો
આવાયદ શુદન્, અપએને અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ
સેવિશ્તે અરેદ્રિ સૂર અનાહિતે અપએને. અષેમ વોહૂ ૧.
નેમો ઉર્વધરે વંધ્રઉહિ મજદઘાતે અપએને. અષેમ
વોહૂ ૧. અહુરેમ્ મજદાંમ્ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉહન્તેમ
યજમંદ. અષેમ વોહૂ ૧. દાદાર અહુરમજદ રયોમંદ
ખોરેહૂમંદ મીનોઆંન્ મીનો ખેરેતુમ ખેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

હોરમજ્જદ યશ્તની નીરંગ.*

✍ (એ નીરંગ હોરમજ્જદ યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

યા^૧ દાદાર અહુરમજ્જદ,^૨ અહેરેમન^૩ મરોચીનીદાર^૪
નેગુનમ^૫ દીવાન^૬; યર^૭ ખૂદને^૮ રસ્તાખીજ^૯ તન પસીન^{૧૦}
ખીગુમાનમ.^{૧૧} અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે).

અએ^૧ દાદાર હોરમજ્જદ !^૨ નાશ કરનાર^૩ હારેમનને^૪ (તથા) દેવોને^૫ હું
આજેજ કહું;^૬ રસ્તાખેજ^૭ (તથા) તનપસીન^૮ થવાની^૯ ઉપર^{૧૦} હું એગુમાન છેઉ.^{૧૧}

મહોટી હપ્તન યશ્ત.

દનઓથ્ર અહુરહે મજ્જદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પનામે યજ્જદાંન અહુરમજ્જદ ખોદાએ અવજૂની, ગારજે
ખોરેહ અવજાયાહ, હફૂત અમશાસ્પંદ. યેરસાદ.[†]

અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત
દુજ્જૂખત દુજ્જવરશ્ત, મેમ પ ગતી મનીદ, ઉદ્મ ગોફૂત, ઉદ્મ
કર્દ, ઉદ્મ જસ્ત, ઉદ્મ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ
મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગતી મીનોઆની, ઓખે
અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ્ર
અહુરહે મજ્જદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હધથ્યાવર-
શતાંમ હ્યત વસ્ના ફેરષોતેમેમ; સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફવરાને મજ્જદયસ્તો જરથુશતિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો
(જે ગેહ હોએ તે પઢે.) ફસસ્તયએય. (૧) અહુરહે મજ્જદાઓ^૧
રએવતો^૨ ખરેનંધ્રઉહતો^૩, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ,^૪ વંધ્રહુવે
મનંધ્રહે^૫ આદ્તોધશ^૬ હાંમ-વધનત્યાઓ,^૭ તરધાતો^૮ અન્યાધશ^૯
દામાંન,^{૧૦} આસ્નહે પ્રથવો^{૧૧} મજ્જદધાતહે,^{૧૨} ગઓષો-સૂતહે
પ્રથવો^{૧૩} મજ્જદધાતહે.^{૧૪} (૨) અષહે વહિશતહે^{૧૫} સ્તએશતહે,^{૧૬}
અધસ્યમનો ઇયેહે^{૧૭} સૂરહે^{૧૮} મજ્જદધાતહે,^{૧૯} સઓકયાઓ^{૨૦}

* આએ તેમજ ખીજ યશ્તોની નીરંગ પાજ્જદ લાખામાં છે.

† ઈઆને સાત અમશાસ્પંદ (મારી મદદે) પોહોંચો !

વંધુયાઓ^{૨૬} વોઉર-દાધશ્યાઓ^{૨૭} મજદધાતયાઓ^{૨૮} અપઓ-
 ન્યાઓ,^{૨૯} ક્ષત્રહે વધસ્યેહે^{૩૦} અયોક્ષુસ્તહે^{૩૧} મરેજ્ઞદિકાધ^{૩૨}
 શાયો-દિગઓવે,^{૩૩} (૩) સ્પેન્તયાઓ વંધુયાઓ આર્મતોધશ,^{૩૪}
 રાતયાઓ^{૩૫} વંધુયાઓ^{૩૬} વોઉર-દાધશ્યાઓ^{૩૭} મજદધાત-
 યાઓ^{૩૮} અપઓન્યાઓ,^{૩૯} હુઉર્વતાતો^{૪૦} રથ્વો^{૪૧} યાધસ્યયાઓ^{૪૨}
 હુપિતોધશ,^{૪૩} સરેધએધખ્યો^{૪૪} અપહે^{૪૫} રતુખ્યો,^{૪૬} અમરે-
 તાતો^{૪૭} રથ્વો^{૪૮} કૂષઓનિખ્ય^{૪૯} વાંશવાખ્ય,^{૫૦} અસપિનિખ્ય^{૫૧}
 યઓનિખ્ય,^{૫૨} ગઓકેરેનહે^{૫૩} સૂરહે^{૫૪} મજદધાતહે,^{૫૫}

✍ (હાવન તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ લાણે) :—

(૪) મિથ્રહે^{૫૬} વોઉર-ગઓયઓતોધશ^{૫૭}, રામનસ્ય ખાસ્તહે,^{૫૮}

✍ (જે રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

અપહે વહિશતહે^{૫૯} આશ્રસ્ય^{૬૦} અહુરહે મજદાઓ.^{૬૧}

✍ (જે ઉજ્જરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

એરેજતો^{૬૨} અહુરહે^{૬૩} નરેધ્રો^{૬૪} અપાંમ^{૬૫} અપસ્ય^{૬૬}

મજદધાતયાઓ.^{૬૭}

✍ (જે અધવિસૂત્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

(૫) અપાઉનાંમ^{૬૮} કૂવપિનાંમ^{૬૯} ઘેનાનાંમચ^{૭૦} વીરે-
 વાંશ્વનાંમ^{૭૧} યાધસ્યયાઓસ્ય^{૭૨} હુપિતોધશ,^{૭૩} અમહેચ^{૭૪}
 હુતાશતહે^{૭૫} હુરઓધહે,^{૭૬} વેરેશ્રધહેચ^{૭૭} અહુરધાતહે,^{૭૮}
 વનધનૂત્યાઓસ્ય ઉપરતાતો.^{૭૯}

(જે ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

સૂઓપહે^{૮૦} અખ્યેહે^{૮૧} અપિવતો,^{૮૨} વેરેશ્રાજનો^{૮૩} ક્રાદત્ત-
 ગએથહે,^{૮૪} રૂનઓશ^{૮૫} રજિશતહે,^{૮૬} અરૂશતાતસ્ય^{૮૭} ક્રાદત્ત-
 ગએથયાઓ^{૮૮} વરેદત્ત-ગએથયાઓ.^{૮૯}

દનઓશ્ર^{૯૦} યસ્નાધ્ય^{૯૧} વહ્નાધ્ય^{૯૨} દનઓશ્રાધ્ય^{૯૩} કસસ્ત-
 યએચ,^{૯૪} યથા અહૂ વધસ્યો^{૯૫} જઓતા^{૯૬} ક્રા મે^{૯૭} ઝૂતે,^{૯૮} અથા
 રતુશ અપાત્તચિત્ત હચ^{૯૯} ક્રા અપવ^{૧૦૦} વીધ્વાઓ^{૧૦૧} ઝઓતૂ.^{૧૦૨}

(૧) (દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^{૧૦૩} (ફલાંની ગેહમાં)
 ખળનો રાખનાર^{૧૦૪} (તથા) ખોરેહવાળા^{૧૦૫} (દાદાર) હોરમજદની,^{૧૦૬} અમશા-
 સ્પંદોની,^{૧૦૭} ફતેહમંદ^{૧૦૮} દોસ્તીનો^{૧૦૯} (અથવા મોહોબત લરેલી^{૧૧૦} સુલેહનો^{૧૧૧})

(ધરાવનાર) બહમન^{૧૦} (અમશાસ્પંદ), (જે) બીજી^{૧૪} પેદાએશો કરતાં^{૧૫} વધારે સરસ^{૧૩} (તથા) (જે) હોરમજ્જદની પેદાકીધેલી^{૧૭} બતી અછલનો,^{૧૬} (તથા) કાંને સાંભળીને મેળવેલી અછલનો^{૧૮} (સાહેબ તેની), (૨) સઉથી સોહામણા^{૨૧} અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ) ની,^{૨૦} હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા,^{૨૪} શરા^{૨૩} (તથા) પસંદ પડતા અધ્યમન (ફરેશ્તા) ની,^{૨૨} હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા^{૨૮} અશો^{૨૬} (તથા) મહોટી *નજરવાળા^{૨૭} (તથા) ભલાં^{૨૬} સચોક (ફરેશ્તા) ની,^{૨૫} ચોખ્ખી ધાતુ^{૩૧} (ઉપર સરદારી ભોગવનાર) શેહેરેવર^{૩૦} (અમશાસ્પંદ), (જે) દયાળુ^{૩૨} (તથા) ગરીબનું પોષણ કરનાર (તે) ની,^{૩૩} (૩) હોરમજ્જદનો પેદા કીધેલો^{૩૮} ભલો સપંદારમદ^{૩૬} (અમશાસ્પંદ) (જે) અશો,^{૩૮} મહોટી નજરવાળો^{૩૭} (તથા) સારી^{૩૬} બક્ષેશ આપનાર (તે) ની,^{૩૫} સરેધ^{૪૪} (ઇઆને વરસો) (જે) અશોઈનાં^{૪૫} હીંગામો (તેઓ) માંનો^{૪૬} ખોરદાદ,^{૪૦} (જે) ફસલને^{૪૨} બરાબર વખત ઉપર લાવવાનો^{૪૩} સરદાર (તે) ની,^{૪૧} (તથા) અમરદાદ^{૪૭} (અમશાસ્પંદ) (જે) (ગાએદોરનાં) ટોળાંની^{૫૦} આબાદી ઉપર^{૪૮} (તથા) અનાજના^{૫૨} વધારા ઉપર,^{૫૧} (તથા) હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા^{૫૫} એજમતી^{૫૪} ગચોકેરેન (ઇઆને સફેદ હોમ) ઉપર^{૫૩} સરદારી ભોગવનાર (તે) ની,^{૪૮} (૪) (હાવનગેહમાં) બોહોળાં ખેતરવાળા^{૫૭} મેહેર (ઈજદ) ની^{૫૬} તથા રામ †આસ્તરની,^{૫૮} (રપિશ્વન ગેહમાં) અરદી-બેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ) ની^{૫૮} તથા હોરમજ્જદના^{૬૧} આતશની,^{૬૦} (ઉજ્જરન ગેહમાં) પાણીઓનો^{૬૫} નાભ^{૬૪} (જે) ખુલંદ^{૬૨} સરદાર (તે) ની,^{૬૩} તથા હોરમજ્જદના પેદા કીધેલાં^{૬૭} પાણીની,^{૬૬} (૫) (અધવિસૂથ્રેમ ગેહમાં) અશો- (લોકો) નાં^{૬૮} તથા પેહેલવાંનોનાં ટોળાંવાળી^{૭૧} ઓરતોનાં^{૭૦} ફરોહરોની,^{૬૮} તથા ફસલના^{૭૨} વખતસર આવવાની,^{૭૩} તથા નેક બનાવેલા^{૭૫} અને ખુબસુ-રત^{૭૬} અમ (નામના ફરેશ્તા) ની,^{૭૪} તથા હોરમજ્જદના પેદાકીધેલા^{૭૮} બેહેરાંમ (ઈજદ) ની,^{૭૭} તથા વનન્તી ઉપરતાત્ (નામના ફરેશ્તા) ની,^{૭૬} (ઉશહેન ગેહમાં) પાક,^{૮૧} અશોઈવાળા,^{૮૨} ફતેહમંદ^{૮૩} (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૮૪} સરોશ (ઈજદ) ની,^{૮૦} સઉથી સાચ્યા^{૮૬} રશને (ઈજદ) ની,^{૮૫} તથા દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૮૮} (અને) દુનિયાંની આબાદી કરનાર^{૮૯} આશ્તાદ (ઈજદ) ની^{૮૭}— (એ બધાઓની) આરાધના કરવાને,^{૯૧} (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,^{૯૨}

* ઇઆને મોહોબત ભરેલી નજરના; અસલ અર્થ પોહોળી આંખવાળા.

† એ ફરેશ્તા વાતાવરણ ઉપર, તથા રામશની ઉપર મવક્રોલ છે.

(તેઓને) ખુશ્તુદ કરવાને^{૬૩} (તથા) (તેઓની) વખાણુ કરવાને,^{૬૪} જોતી^{૬૫} મારી આગળ^{૬૬} યથા અહ્ વધર્યો^{૬૭} (ના કલામોની ખુખીઓ) જાહેર કરે;^{૬૮} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૧૦૦} (તથા) વિદ્વાન^{૧૦૧} (તે) અથા રતુશ અપાત્તચિત્ હય^{૬૯} (એ કલામોની ખુખીઓ) જાહેર કરે.^{૧૦૨}

(૬) અહુરેમ મજદદાંમ^૧ રએવન્તેમ^૨ ખરેનધઉહન્તેમ^૩ યજમધદે;^૪ અમેષા રપેન્તા^૫ હુદ્ધા^૬ હુધાઓંધહો^૭ યજમધદે;^૮ વોહુ મનો^૯ અમેષેમ રપેન્તેમ^{૧૦} યજમધદે;^{૧૧} આદ્તીમ^{૧૨} હાંમ-વધન્તીમ^{૧૩} યજમધદે;^{૧૪} તરધાતેમ^{૧૫} અન્યાધશ^{૧૬} દામાંન^{૧૭} આ-સ્નેમ ખતૂમ^{૧૮} મજદદધાતેમ^{૧૯} યજમધદે;^{૨૦} ગઓષાન-મૂતેમ ખતૂમ^{૨૧} મજદદધાતેમ^{૨૨} યજમધદે.^{૨૩} (૭) અમેષમ વહિરેતેમ^{૨૪} સૂએરેતેમ^{૨૫} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૨૬} યજમધદે;^{૨૭} અધસ્થમનેમ ધધીમ^{૨૮} યજમધદે;^{૨૯} સૂરેમ^{૩૦} મજદદધાતેમ^{૩૧} યજમધદે;^{૩૨} સઓકાંમ^{૩૩} વંધઉહીમ^{૩૪} વોઉર-દાધધાંમ^{૩૫} મજદદધાતાંમ^{૩૬} અપઓનીમ^{૩૭} યજમધદે;^{૩૮} ક્ષથેમ વધરીમ^{૩૯} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૪૦} યજમધદે;^{૪૧} અયો-શુસ્તેમ^{૪૨} યજમધદે;^{૪૩} મરેજદિકેમ^{૪૪} ધાયો-દ્રિગૂમ^{૪૫} યજમધદે.^{૪૬} (૮) રપેન્તાંમ વંધઉહીમ આર્મધતીમ^{૪૭} યજમધદે;^{૪૮} રાતાંમ^{૪૯} વંધઉહીમ^{૫૦} વોઉર-દાધધાંમ^{૫૧} મજદદધાતાંમ^{૫૨} અપઓનીમ^{૫૩} યજમધદે;^{૫૪} હઉર્વતાતેમ^{૫૫} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૫૬} યજમધદે;^{૫૭} યાધ-સ્થાંમ^{૫૮} હુષિતીમ^{૫૯} યજમધદે;^{૬૦} સરેધ^{૬૧} અપવન^{૬૨} અપહુ^{૬૩} રત-વો^{૬૪} યજમધદે;^{૬૫} અમેરેતાતેમ^{૬૬} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૬૭} યજમધદે;^{૬૮} દૂષઓનીમ^{૬૯} વાંધવાંમ^{૭૦} યજમધદે;^{૭૧} અસપિનાય^{૭૨} યેવીના^{૭૩} યજમધદે;^{૭૪} ગઓકેરેનેમ^{૭૫} સૂરેમ^{૭૬} મજદદધાતેમ^{૭૭} યજમધદે.^{૭૮}

(૬) ખનનો રાખનાર^૧ (તથા) ખોરેહવાળા^૨ (દાદાર) હોરમજદને^૩ હમો વખાણીએ છિયે;^૪ સારી પાદશાહીવાળા^૫ (તથા) સારાં ડહાપણવાળા^૬ અમશાસ્પંદને^૭ હમો વખાણીએ છિયે;^૮ ખહમન^૯ અમશાસ્પંદને^{૧૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૧} ફતેહમંદ^{૧૨} દોસ્તી^{૧૩} (અથવા મોહીખત ભરેલી^{૧૪} સુલેહ^{૧૫}) (જે) ખીજી^{૧૬} પેદાએશો કરતાં^{૧૭} વધારે સરસ^{૧૮} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૧૯} હોરમજદની પેદા કીધેલી^{૨૦} જાતી અઝલને^{૨૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૨} હોરમજદની પેદા કીધેલી^{૨૩} કાને સાંભળીને મેળવેલી અઝલને^{૨૪} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૫} (૭) સઉથી સોહામણા^{૨૬} અરદીએહેશ્ત^{૨૭} અમશાસ્પંદને^{૨૮} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૯} પસંદ પડતા અધસ્થમન (ફરેશ્તા) ને^{૩૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૧} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૩૨} શૂરા (અધસ્થમન ફરેશ્તા) ને^{૩૩}

હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૨} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૩૬} અશો^{૩૭} (તથા) મહોટી નજરવાળા^{૩૫} (તથા) લલા^{૩૪} સઓક (ફરેશ્તા) ને^{૩૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૮} શેહેરેવર^{૩૯} અમશાસ્પંદને^{૪૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૧} ચોખ્ખી ધાતુ^{૪૨} (ઉપર સરદારી ભોગવનાર શેહેરેવરને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૩} દયાળુ^{૪૪} (તથા) ગરીબનું પોષણ કરનાર^{૪૫} (શેહેરેવરને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૬}

(૮) લલા સપંદારમદ (અમશાસ્પંદ) ને^{૪૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૮} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૪૯} અશો,^{૫૦} મહોટી નજરવાળા^{૫૧} (તથા) સારી^{૫૨} બક્ષેશ કરનાર^{૫૩} (સપંદારમદને) હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૪} ખોરદાદ^{૫૫} અમશાસ્પંદને^{૫૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૭} ફસલના^{૫૮} વખતસર આવવાને^{૫૯} હમો વખાણીએ છિયે;^{૬૦} અશો^{૬૧} સરેધ^{૬૨} (ઈઆને વરસો) (જે) અશો-ધના^{૬૩} હીંગામો (તેઓ) ને^{૬૪} હમો વખાણીએ છિયે;^{૬૫} અમરદાદ^{૬૬} અમશાસ્પંદને^{૬૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૬૮} (ગાએદોરનાં) ટોળાંની^{૬૯} આબાદીને^{૭૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૭૧} અનાજના^{૭૨} વધારાને^{૭૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૭૪} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૭૫} એજમતી^{૭૬} ગઓકેરેન (ઈઆને સરેદ હોમ) ને^{૭૭} હમો વખાણીએ છિયે.^{૭૮}

☞ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ લાણે) :—

(૯) મિથ્રેમ વોઉર-ગઓયઓધતિમ યજ્ઞમધદે; રામ ખાસ્તેમ યજ્ઞમધદે. અષાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ફવષયો યજ્ઞમધદે.*

☞ (જે રપિથવન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

અપેમ વહિશ્તેમ આતરેમચ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ યજ્ઞમધદે. અષાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ફવષયો યજ્ઞમધદે.*

☞ (જે ઉજરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

બેરેજન્તેમ અહુરેમ ક્ષત્રીમ ક્ષએતેમ અપાંમ નપાતેમ અઉર્વત-અરપેમ યજ્ઞમધદે; અપેમચ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજ્ઞમધદે.† અષાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ફવષયો યજ્ઞમધદે.*

* એ યશ્તમાં બધી ગેહમાં લાણાતો એ છલ્લો વાક્ય પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડ તથા ડાકટર ગેહડનરના અવસ્તાનાં પુસ્તકોમાં આપેલો નથી; પણ લાણવાની ચોપડીઓમાં છે.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ઉજરન ગેહ, સફે ૯૭ મો.

❧ (જો અધવિસ્રજેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

(૧૦) અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવષયો યજ્ઞમધદે; ઘેનાઓસય વીરો-વાંથ્વાઓ યજ્ઞમધદે; યાધત્યાંમય હુષિતીમ યજ્ઞમધદે; અમેમય હુતશ્તેમ હુરઓધેમ યજ્ઞમધદે; વેરેથ્રામેમય અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે; વનધન્તીમય ઉપરતાતેમ યજ્ઞમધદે.* અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવષયો યજ્ઞમધદે.

❧ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

સૂઓષેમ અપીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ ક્રાદત્-ગએથેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે; રખૂમ રજિશ્તેમ યજ્ઞમધદે; અરશ્તાતેમય ક્રાદત્-ગએથાંમ વરેદત્-ગએથાંમ યજ્ઞમધદે.† અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવષયો યજ્ઞમધદે.

❧ (૧૧) ‡યાતુ જી કરથુશ્વ વનત્ દએવો મધ્યો. કેા ન્માનહે બાધ સપિતમ કરથુશ્વ, વીરપ દુક્ષ જનાધતિ, વીરપ દુક્ષ નાષાધતિ, યથ હુઓનઓધતિ અએષાંમ વચાંમ. (૧૨) અઓધ તે અઓધ તન્વો દધાધતિ, અઓધ તે અથઉરનેમ જનાધતિ, અથઉરનેમ યથ રથએશ્તારેમ, વીરપનો અસ્તુશ્તેએ નાષાતનાંમ અઓજંધહ. યો હીમ દસ્તે દારનેમ, યોધ હુમ અમેષાઓ સ્પેન્તા હુક્ષથ્ર હુધાઓધહો હુમરેથનાંમચિત્. દએનાંમ માજદયસ્નીમ, અસ્પો-કેહુરપેમ આપેમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ યજ્ઞમધદે. (૧૩) આતરે વીતરે મધબ્યા વીતરે મધબ્યા વીમ્રઓત્ કરથુશ્વ, આતરે વીતરે મધબ્યસચિત્ વીતરે મધબ્યસચિત્ વીમ્રઓત્ કરથુશ્વ; યત્ વંધહેઉશ મનંધહો, યત્ અધથેજંધહેમ વચાંમ, ક્રસ્પાવરેશ ક્રાય ક્રમેરેથ્વચ ક્રજંથ્વચ. (૧૪) સતવત સતે-વત ઉતવત ઉતે-વત ઉત અપબરેનુત યથ બસ્તેમ ક્રવશનાંમ દએનાંમ માજદયસ્નીમ નાષાતનાંમ અઓજંધહ. અપેમ વોહુ ૧.

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ અધવિસ્રજેમ ગેહ, સફે ૧૦૨-૧૦૩.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ ઉશહેન ગેહ, સફે ૧૦૬.

‡ નાદલી હપ્તન યશ્તના અવસ્તા (ફકરા ૧૧-૧૪) બીગડેલા હોવાથી, એનો ખાતરીપૂર્વક તરજુમો હું કરી શક્યો નથી. યૂરોપિયન વિદ્વાનોના તરજુમા બી મનમાનતા નથી. ૧૧-૧૨ મા ફકરાઓનો કાંઈક સાર આપવાની મેં કોશિશ કીધી છે.

 (જો નાઢલી હપ્તન યશ્ત લાણવી હોએ તો, “ યાતુ જ જરથુશ્વ ” નો કરદો છેડેની અષેમ વોહ ૧ સુધાં ૭ વખત લાણવો, અને ત્યાર પછી બાજમાં “ અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂનીએ મરુદમ ” નો તમામ ભાગ “ અએદૂન ખાહ, યથા અહ વર્ષસ્યો ૨ ” સુધી લાણીને, એજ યશ્તના યસ્નેમ્યના ભાગથી તે છેક છેવટ સુધી (“ હશ્ત અમશાસ્પંદ એરસાહ અષેમ વોહ ૧ ”) લાણી જવું. પણ જો મ્હોટી હપ્તન યશ્ત લાણવી હોએ તો, “ યાતુ જ જરથુશ્વ ” નો કરદો માત્ર એકજ વખત લાણીને અષેમ વોહ ૧ લાણવી, અને ત્યારપછી નીચે આપેલા ૮ કરદા લાણવા.)

(૧૧) અએ જરતોશ્ત ! જહુગર તથા દેવની ખસલતનાં માણસ ખરેખર મારેલાં-તુટેલાં થાએ તો સાડું ! અએ સપેતમાન જરતોશ્ત ! તે કીયો શખ્સ (છે) કે જે જ્યારે આએ (અવસ્તાના) કલામો લાણે છે ત્યારે, તેનાં ઘેરમાંથી દરેક દરજ ખચીત મારેલો થાએ છે, (તથા) દરેક દરજ નાશ પામેલો થાએ છે ? (૧૨) દરજ તારાં બદનની ઉપર હુમલો * કરે છે, તથા તારા આશ્રવનને મારે છે—આશ્રવનને (તથા) રથેશ્તારને. જે શખ્સ સારી પાઠ-શાહીવાળા તથા સારાં ડહાપણવાળા અમશાસ્પંદોને (પોતાના) દુશ્મનોની (સાંભે) બંચાવ તરીકે રાખે છે, તે શખ્સ (પોતાનાં) કૌવતથી દરજોની† સાંભે થવાને માટે‡ (પુરતી રીતે શક્તિવાન છે). માજદયસ્ની દીનને તથા હોરમજ્દના પેદા કીધેલાં જહડપથી¶ વેહેતાં નિર્મલ પાણીને હમો વખાણીએ છિયે. §.

§ (કરદો ૧ લો) (૧) અહુરેમ મજ્દાંમ અપવનેમ અપ-

* ‘ અઓઘ દધાઘતિ ’ નો ધાતુ અવિ-દા=સંસ્કૃત અભિ-ધા=હુમલો કરવો.

† નાષાતનાંમનો અસલ અર્થ ‘ નાશ કરવા લાએકના ’ (નષ+અત)

‡ ‘ અસ્પૂશ્તેએ ’ નો અસલ અર્થ ‘ નહી સાંભળવાને માટે—તાણે થવાને માટે. ’

¶ ‘ અસ્પો કેહૂરપેમ ’ નો અસલ અર્થ ‘ ઘોડાના આકારના, ’ જુઓ તીર યશ્ત, કરદો ૫ મો, ફકરો ૮ મો.

§ આએ આખા કરદાનો તરજુમો મને ખાતરી લરેલો લાગતો નથી; એના કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઈએ. વળી ‘ આતરે વીતરે ’ થી તે ‘ અઓજંબ્રહ ’ સુધી ૧૩ મા તથા ૧૪ ફકરાનો અર્થ હું કરી શક્યો નથી.

§ એ યશ્તના ૮ કરદા ઈજ્જનેના ૩૫ થી તે ૪૨ સુધીના હામાંથી લીધા છે. એ ભાગને “ યશ્ન હપ્તંબ્રહાઘતિ ” કહીને કેહે છે; અને ગાથા તથા ઈજ્જને એ બેહુની વચ્ચેના જમાનામાં એ ભાગ લખાયો હોએ એવું માનવામાં આવે છે. એની એખારત કવીતા રૂપી ગદ્ય (Poetic Prose) છે ‘ હપ્તંબ્રહાઘતિ ’ નો અર્થ ૭ હા (=હપ્તન +હાઘતિ) થાએ છે. ૪૨ મો હા વધારા (Appendix) તરીકે ઉમેરાએલો દીસે છે.

હૃ^૩ રતૂમ^૪ યજ્ઞમધદે;^૫ અમેષા રપેન્તા^૬ હુક્ષધા^૭ હુધાઓંધહો^૮
 યજ્ઞમધદે;^૯ વીરુપામ^{૧૦} અપઓનો^{૧૧} રતીમ^{૧૨} યજ્ઞમધદે,^{૧૩} મધ-
 ન્યેવીમયા^{૧૪} ગએથ્યામયા,^{૧૫} યેરેળ^{૧૬} વંધહેઉશ^{૧૭} અપહે^{૧૮}
 યેરેળ^{૧૯} દએનયાઓ^{૨૦} વંધહુયાઓ^{૨૧} માજદયસ્નોધશ,^{૨૨}

(૨) *હુમતનામ^{૨૩} હુપ્તનામ^{૨૪} હુવરશતનામ,^{૨૫}
 યદ્યા^{૨૬} અન્યદ્યા,^{૨૭} વેરેજયમ્નનામયા^{૨૮} વાવેરેજનનામયા,^{૨૯}
 મહી^{૩૦} અધળી-જરેતારો^{૩૧} નએનએસ્તારો,^{૩૨} યથના^{૩૩} વોહુ-
 નામ^{૩૪} મહી^{૩૫} (એ વાર લણવું).

(૩) તત્^{૩૬} અત્^{૩૭} વધરીમધદી,^{૩૮} અહુરા મજદા^{૩૯} અપા^{૪૦}
 સ્તીરા^{૪૧} હ્યત્^{૪૨} ધ^{૪૩} મધનિમદિયા,^{૪૪} વઓચાધમાયા,^{૪૫} વેરેજિ-
 માયા,^{૪૬} યા^{૪૭} હાતામ^{૪૮} ધ્યઓથનનામ^{૪૯} વહિરતા^{૫૦} ખ્યાત્^{૫૧}
 ઉઓધળ્યા^{૫૨} અહુળ્યા,^{૫૩} (૪) †ગવોધ^{૫૪} અદાધશ^{૫૫} તાધશ^{૫૬}
 ધ્યઓથનાધશ^{૫૭} યાધશ^{૫૮} વહિરતાધશ,^{૫૯} †ઋએધ્યામહી^{૬૦} રામા-
 યા^{૬૧} વાસ્તેમયા^{૬૨} દજદાધ,^{૬૩} સુરન્વતસયા^{૬૪} અસુરન્વતસયા,^{૬૫}
 ક્ષયન્તસયા^{૬૬} અક્ષયન્તસયા^{૬૭}

(૧) અશો^{૬૮} હોરમજદ^{૬૯} (જે) અશોઈનો^{૭૦} સરદાર (તે)ને^{૭૧} હમો
 વખાણીએ છિયે;^{૭૨} અમશાસ્પંદો^{૭૩} (જે) સારા પાદશાહ^{૭૪} (તથા) સારાં ડહા-
 પણવાળા (તેઓ)ને^{૭૫} હમો વખાણીએ છિયે;^{૭૬} લલી^{૭૭} અશોઈની^{૭૮} ખાહે-
 શથી^{૭૯} (તથા) લલી^{૮૦} માજદયસ્ની^{૮૧} દીનની^{૮૨} †ખાએશથી,^{૮૩} અશો
 (હોરમજદ)ની^{૮૪} તમામ^{૮૫} મીનોને લગતી^{૮૬} તથા ગેતીને લગતી^{૮૭}
 પેદાએશને^{૮૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૯} (૨) જેમ^{૯૦} (હમે) સારાં (માણસો) ની^{૯૧}

* દરેક ગાથામાં આવેછે તેમ, આએ ‘હુમતનામ’નો ફકરો એજ યસ્તના ૭ મા
 કરદાને છેડે (જે ખરેખર જોતાં એ યસ્તનો છેડો ગણાએ ત્યાંહાં) આવેછે, તે ઉપરથી
 પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ‘અહુરેમ્ મજદામ’ થી શરૂ થતા પેહેલો ફકરાને ખુશુમન તરીકે
 દીખાયાનો ભાગ ગણીને, ‘હુમતનામ’ થી એ હાની શરૂઆત ઈયાંને પેહેલો ફકરો
 ગણવા માંગેછે. વળી જે વાર લણાતા એ ફકરાને તથા એ યસ્તમાં જે વાર લણાતા
 બીજા કલામોને ‘ખિષામૂત’ કહેછે.—ખિષામૂત=ખિશ (જે વખત)+આમૂત=લણાતા,
 બોલાતા. જે વાર લણાતા કયા કલામો તે બાળે જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૧૦,૩-૪.

† ગાએ દોર પાક કરવાની બાબદમાં ‘ગવોધ’ થી તે ‘ઋએધ્યામહી’ સુધીના
 બોલો વંદીદાદ ૧૧,૬ ઠા ફકરામાં ટાંકેલાં છે.

‡ ઈયાંને રાસ્તી તથા દીનના અતિ ઘણા પ્યારને લીધે.

‡ એ ફકરાને ત્રિષામૂત (ત્રિશ+આમૂત) ઈઆને ત્રણ વખત લખાતા કલામે કેહેછે; એના ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદની પરગરહ ૧૦ મી, ફકરા ૭-૮.

અત્^{૧૦} વે^{૧૮} વેરેજયામહી,^{૧૬} ક્રયા વાતેયામહી^{૨૦} યા^{૨૧} તે^{૨૨}
ધસામધદે.^{૨૩}

✍ (૮) અપહ્યા^{૨૪} આઅત્^{૨૫} સધરી,^{૨૬} અપહ્યા^{૨૭}
વેરેજેને,^{૨૮} કહ્યાધચીત્^{૨૯} હાતામ્^{૩૦} જિજિષામ્^{૩૧} વહિશતામ્^{૩૨}
આદા^{૩૩} ઉષોધબ્યા^{૩૪} અહુબ્યા^{૩૫} (✍ એ વાર લણવું).

(૯) ઇમા^{૩૬} આત્^{૩૭} ઉખ્યા^{૩૮} વચાઓ,^{૩૯} અહુરા મજદા,^{૪૦}
અષેમ્^{૪૧} મનયા^{૪૨} વહેહ્યા^{૪૩} ક્રવઓચામા;^{૪૪} થવામ્^{૪૫} અત્^{૪૬}
અએષામ્^{૪૭} પધત્યાસ્તારેમ્યા^{૪૮} કદકતારેમ્યા^{૪૯} દદેમધદે.^{૫૦}

(૧૦) અપાઅત્યા હયા વંધહેઉશયા મનંધહો, વંધહેઉશયા
ક્ષયાત્, સ્તઓતાઇશ થવાત્ અહુરા સ્તઓતોઇબ્યા, અઇખી
ઉખ્યા થવાત્ ઉખોઇબ્યા, યસ્ના થવાત્ યસ્નોઇબ્યા.

યેંધહે હાતામ્ આઅત્ યેસ્ને પધતિ વંધહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહામ્યા તાંસ્યા તાઓસ્યા યજમધદે.

(૫) પાદશાહી^{૫૧} સર્વોત્તમ પાદશાહ^{૫૨} (ઇઆને હોરમજદને)
અચીત્^{૫૩} (હોને) ! હોરમજદ^{૫૪} જે^{૫૫} (પોતે) સઉથી ઉત્તમ^{૫૬} અશોઈજ
(છે તે)ની તરફ^{૫૭} હમો મન લગાડીએ છિયે^{૫૮} (અથવા તેની સેવામાં
હમો રોકાઇએ છિયે^{૫૯}), (તેને) હમો કબૂલ રાખીએ છિયે,^{૬૦} તથા
(તેને) હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે.^{૬૧}

(૬) વળી^{૬૨} (કોઈ) મરદ^{૬૩} ઈઆ^{૬૪} ઓરત^{૬૫} કાંઈ સારી બાબ-
દો^{૬૬-૬૭} (પોતે) ખરેખર^{૬૮} જાણતા હોએ^{૬૯} તો, તે^{૭૦} *જાહેર કરે,^{૭૧} (તે
પ્રમાણે) પોતે અમલ કરે,^{૭૨} (તથા) બીજાઓ^{૭૩} જેઓ ઘટતી ઈરીતે^{૭૪}
તે પ્રમાણે^{૭૫} ચાલે^{૭૬} તેઓને^{૭૭} તે^{૭૮} શિખવે.^{૭૯}

(૭) (અએ નર તથા નારી !) તમારેમાટે^{૮૦} (દાદાર) હોરમજદની^{૮૧-૮૨}
ઈજશને^{૮૩} તથા આરાધના^{૮૪} તથા ગાએદોરની^{૮૫} પરવરેશ^{૮૬} (હમો)
સઉથી ઉત્તમ^{૮૭} ગણીએ છિયે.^{૮૮} હમારી મુરાદ મુજબ^{૮૯-૯૦} એ^{૯૧} (બાબદ)
અચીત્^{૯૨} હમો (પોતે) અમલ કરીએ^{૯૩} તથા (બીજાઓને) શિખવે.^{૯૪}

* અસલ અર્થ માંહોંડેથી બોલે. એના બોલાસા બાબે જુઓ મારી અવસ્તા
ફરહંગ, ‘એએઆદ’ બોલ.

† અથવા જેમ જોઈએ તે પ્રમાણે (યથા ઈત્ અસ્તી.)

‡ અસલ અર્થ તે^{૨૨} કેને^{૨૧} હમો ઇચ્છીએ.^{૨૩} (વે=વા=સંસ્કૃત વા અચીત.) છેલ્લા
વાક્ય (તત્, અત્... ઇસામધદે) નો તરજુમો મને ખાત્રી લરેલો લાગતો નથી.

(૮) રાસ્તીની^{૨૪} સરદારીમાં^{૨૫} (તથા) રાસ્તીના^{૨૬} *અમલમાં^{૨૭} (રેહીને), હયાતી ભોગવનારામાંનો^{૨૮} કોઈ શખ્સ^{૨૯} એહુ^{૩૦} દુનિયામાં^{૩૧} સહથી ઉત્તમ^{૩૨} હંદગી ગુબરવાને આહાતો^{૩૩} (હોએ તો) (તેણે) સખી^{૩૪} (થયું).

ખોલાસો:—(રાસ્તીની આંહેધરી હેઠળ રેહીને તથા રાસ્તી મુજબ વર્તણુક ચલાવવા સાથે, પોતાના ગબ પ્રમાણે ગરીબ લાચાર લોકોને મદદ કરનાર શખ્સ એહુ દુનિયાનું સુખ ભોગવેછે.)

(૯) અએ હોરમજદ^{૧૦} અશોઈને^{૧૧} †ધ્યાનમાં^{૧૨} (રાખીને), વધારે સારી રીતે^{૧૩} આએ^{૧૪} વખણાએલા^{૧૫} કલામો^{૧૬} હમો જાહેર કરીએ છિયે.^{૧૭} તે (કલામો)નો^{૧૮} સાંભળનાર^{૧૯} તથા શિખવનાર તરીકે^{૨૦} તુંને^{૨૧} હમો મુકરર કરીએ છિયે.^{૨૨}

(૧૦) “ અએ હોરમજદ ! તારી અશોઈ, લલ્લી મનશની તથા સારી પાદશાહીને લીધે, તારી સ્તુતિ ખીજી બધી સ્તુતિ કરતાં વધારે ચઢતી છે, તારી કીર્તિનાં ગાયનો ખીજાં બધાં કીર્તિનાં ગાયનો કરતાં વધારે ચઢતાં છે, તથા તારી આરાધના ખીજી બધી આરાધના કરતાં વધારે ચઢતી છે. ”†

(કરદો ૨ જો) (૧) †અહ્યા^૧ થ્વા^૨ આઘ્રો^૩ વેરેઝેના^૪ પઓઉરૂયે^૫ પધરિ-જસામધદે,^૬ મજદા અહુરા^૭ થ્વા^૮ થ્વા^૯ મધન્યૂ^{૧૦} રપેનિશ્તા,^{૧૧} ચે^{૧૨} આ^{૧૩} અખ્તિશ^{૧૪} અહ્યાધ^{૧૫} ચેમ^{૧૬} અખ્તોયો^{૧૭} દાઓધ્રહે.^{૧૮}

(૨) ઉર્વાજિશ્તો^{૧૯} હુવો^{૨૦} ના^{૨૧} યાતાયા;^{૨૨} પધતી-જમ્યાઓ^{૨૩} આતરે^{૨૪} મજદાઓ^{૨૫} અહુરહ્યા,^{૨૬} ઉર્વાજિશ્તહ્યા^{૨૭} ઉર્વાજ્યા^{૨૮} નાંમિશ્તહ્યા^{૨૯} નેમંધ્રહ્યા^{૩૦} નાઓ;^{૩૧} મજિશ્તાધ^{૩૨} યા-ઓંધ્રહ્યાંમ^{૩૩} પધતી^{૩૪} જમ્યાઓ^{૩૫} (૩) આતર્શ^{૩૬} વોધ^{૩૭} મજદાઓ

* અમલનો અર્થ અંગ્રેજી Practice તથા ફારસી ‘ વર્જેશ ’ ના જેવો લેવો.

† ‘ મન ’ ખોલની ૭ મી એકવચન મનય, મનયા (ગાથા ૩૫) યઈ.

‡ સ્પીગલ; હારલેએ ખી ધણુંકરીને એવીજ મતલબનો અર્થ કીધોછે. દારમેસ્તેતે એ ફકરાનો નીચે મુજબ અર્થ કરેછે:—તારી સેતાએશ, અએ હોરમજદ ! અખ, વોહુ મનો તથા લલા ક્ષત્રની સેતાએશના કરતાં, બલકે દરેક સેતાએશના કરતાં વધારે ચઢતી છે. જે કલામો અરજ તરીકે તુંને ઓચરવામાં આવેછે (are addressed to Thee) તે, ખીજ તમામ કલામોના કરતાં વધારે ચઢતા છે, તથા જે ભેટ તુંને અર્પણ કરવામાં આવેછે તે, ખીજ દરેક ભેટ કરતાં વધારે ચઢતી છે.

¶ એ ફકરો વંદીદાદની ૧૧ મી પરગરદના ૪ થા ફકરામાં ટાંકેલો છે.

અહુરહ્યા^{૩૭} અહી,^{૩૮} મધન્યેઉશ^{૩૯} વોધ^{૪૦} અહ્યા^{૪૧} રપેનિશ્તો^{૪૨}
અહી,^{૪૩} હ્યત્^{૪૪} વા^{૪૫} તોધ^{૪૬} નામનાંમ^{૪૭} વાજિશ્તેમ,^{૪૮} આ-
તરે^{૪૯} મજદાઓ અહુરહ્યા;^{૫૦} તા^{૫૧} શ્વા^{૫૨} પધરિ-જસામઇદે.^{૫૩}

(૧) (લણુનાર કેહેછે) આએ^૧ આતશની^૩ *મારફતે,^૪ અએ સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૧} મીનો^{૧૦} હોરમજદ!^{૧૦} સઉથી પેહેલાં^૫ (હમો) તુંને^૬ તુંને^૬ પોહોંચીએ છિયે.^૬ જેને^{૧૬} ગલીચી^{૧૭} (લાગેલી હોએછે) (તે) ગલીચીને,^{૧૪} (અએ આતશ) તું ફલઈ લેછે.^{૧૩-૧૮}

ખોલાસો:—(પવન તથા પાણીની માફક આતશ બી પવિત્ર કરવાનું એક સાધન છે. વળી આતશને માટેના અંગ્રેજીમાં Fire તથા ગ્રીક ભાષાનો pur બોલ સંસ્કૃત ધાતુ પુ ઇઆને પાક કરવું ઉપરથી નીકળેલા છે.)

(૨) (તે) માણસ^{૨૦} પોતે^{૧૯} (આએ) શક્તિથી^{૨૧} (ઇઆને આતશની મારફતે હોરમજદને પોહોંચ્યાથી) ઘણોજ ખુશાલ^{૧૮} (છે). અએ હોરમજદના^{૨૪-૨૫} આતશ!^{૨૩} ઘણીજ ખુશાલીવાળાની^{૨૬} ખુશાલીથી^{૨૭} (તથા) ઘણીજ નામાંકિતની^{૨૮} અંદગીથી^{૨૯} (તું) હમુને^{૩૦} પોહોંચ;^{૨૨} કાંમોમાંના^{૩૨} સઉથી મહોટાં (કાંમ) નેમાટે^{૩૧} તું (હમુને) પોહોંચ.^{૩૪} (૪) અએ આતશ!^{૩૫} હોરમજદની^{૩૭} (તું) એક ફિનિશાન^{૩૬} છે,^{૩૮} (અએ આતશ !) (તું) તે^{૪૧} મીનોની^{૩૯} (ઇઆને દાદાર હોરમજદની) સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર^{૪૨} નિશાન^{૪૦} છે.^{૪૩} અએ હોરમજદના^{૫૦} આતશ!^{૪૯} નામોમાંનું^{૪૭} તારું^{૪૬} (એક નામ) ફુવાજિશ્ત^{૪૮} (છે). તે (નામ) ની મારફતે^{૫૧} તુંને,^{૫૨} (અએ હોરમજદ !) હમો પોહોંચીએ.^{૫૩}

* અંગ્રેજીમાં through the agency કરીને આવેછે તેમ ‘મારફતે’ની મતલબ સમજવી. આતશની આરાધનાથી (સ્પીગલ તથા હારલે).

† વધારે અસર કરવા સારૂ જે વખતે તુંને બોલ આવેલો દીસેછે. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે પેહેલવી તરજુમાને આધારે પેહેલો ‘તુંને’ દેખેતા આતશને અને બીજો ‘તુંને’ દાદાર હોરમજદની નજદીકના મીનોઇ આતશને લાગુ પાડેછે.

‡ સંસ્કૃત ધાતુ દા ઇઆને આપવું; સંસ્કૃત આન્દા એટલે લઈ લેવું. જે કોઈ આતશને હારમાર કરેછે (ill-treats) તેને (અએ આતશ !) તું હારમાર કરેછે (દારમેસ્તેતે). જે કોઈ (અએ આતશ !) આએ (તારાં બળતાં) આગળ અપવિત્રાઈ લાવેછે, તેને તું તેના અવેજમાં અપવિત્રાઈથી ઢાંકી નાખેછે (મિદસ). ‘અખ્તોયો’ને બદલે ગેદડનરે અખ્તોયોઈ લીધો છે.

¶ ઇઆને અએ હોરમજદના આતશ ! હમારી જે મુરાદ હોએ તે બરલાવવાનેમાટે તું હમુને ચારી કર.

§ અગરજો વોધ બોલને સંસ્કૃત વ (=ખચીત)ને મલતો લઇએ તો:— અએ આતશ ! તું ખચીત હોરમજદનો ઇઆને હોરમજદની પેદાએશનો છે.

§ વાજિશ્તનો અસલ અર્થ સઉથી તેજ; જુઓ ઇજશનેનો ૧૭ મો હા.

(૪) વોહૂ^{૫૪} શ્વા^{૫૫} મનંધ્રહા,^{૫૬} વોહૂ^{૫૭} શ્વા^{૫૮} અપા,^{૫૯} વં-
ધ્રહ્યાઓ^{૬૦} શ્વા^{૬૧} ચિસ્તોધશ^{૬૨} બ્યઓથનાધશ્યા^{૬૩} વચેળીશ્યા^{૬૪}
પધરિન્જસામધદે.^{૬૫} (૫) નેમખ્યામહી,^{૬૬} ધપૂધ્યામહી,^{૬૭} શ્વા^{૬૮}
મજ્જદા અહુરા,^{૬૯} વીસ્પાધશ^{૭૦} શ્વા^{૭૧} હુમતાધશ,^{૭૨} વીસ્પાધશ^{૭૩}
હૂખ્તાધશ,^{૭૪} વીસ્પાધશ^{૭૫} હૂવરશતાધશ^{૭૬} પધરિન્જસામધદે.^{૭૭}
(૬) સ્વએશતામ^{૭૮} અત્^{૭૯} તોધ^{૮૦} કેહૂરપેમ^{૮૧} કેહૂરપામ^{૮૨} આ-
વએદ્યમહી,^{૮૩} મજ્જદા અહુરા,^{૮૪} ધમા^{૮૫} રઓઆઓ^{૮૬} બરેજિ-
શ્તેમ^{૮૭} બરેજેમનામ^{૮૮} અવત્^{૮૯} યાત્^{૯૦} હૂવરે^{૯૧} અવાચી,^{૯૨}

યેંધ્રહે હાતામ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધ્રહો,

મજ્જદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૪) (અએ હોરમજ્જદ !) તુંને^{૫૫} લલા^{૫૬} મને કરીને,^{૫૭} તુંને^{૫૮}
લલી^{૫૯} અશોઈએ કરીને,^{૬૦} તુંને^{૬૧} લલાં^{૬૨} ડહાપણનાં^{૬૩} કાંમોએ કરીને^{૬૪}
તથા સખુનોએ કરીને^{૬૫} હમો પોંહોંચીએ છિયે.^{૬૬} (૫) અએ હોરમ-
જ્જદ !^{૬૭} તુંને^{૬૮} હમો નમીએ છિયે,^{૬૯} હમો (તારા) કરજદાર છિયે.^{૭૦}
તમામ^{૭૧} નેક વિચારોથી^{૭૨} તમામ^{૭૩} નેક સખુનોથી,^{૭૪} (તથા) તમામ^{૭૫}
નેક કાંમોથી,^{૭૬} (હમો) તારી^{૭૭} નજદીક પોંહોંચીએ છિયે.^{૭૮}

(૬) અએ હોરમજ્જદ !^{૮૪} ખુલંદ (રોશનીઓ) માંની^{૮૫} આએ^{૮૬} સઉથી
ખુલંદ^{૮૭} રોશની^{૮૮} (જેને) ખોરશેદ^{૮૯} કેહેછે^{૯૦} તેને,^{૯૧} શરીરોમાંનાં^{૯૨}
તારાં^{૯૩} સઉથી સોહામણાં^{૯૪} શરીર તરીકે^{૯૫} હમો જાહેર * કરીએ છિયે.^{૯૬}

(કરહો ડ જો) (૧) િધથા^૧ આત્^૨ યજ્ઞમધદે^૩ અહુરેમ મજ્જ-
દામ,^૪ યે^૫ ગાંમયા^૬ અપેમયા^૭ દાત્,^૮ અપસયા^૯ દાત્^{૧૦} ઉર્વરા-
ઓસયા^{૧૧} વંધ્રઉહીશ,^{૧૨} રઓઆઓસયા^{૧૩} દાત્^{૧૪} બૂમીમયા^{૧૫}
વીસ્પાયા^{૧૬} વોહૂ.^{૧૭} (૨) અહ્યા^{૧૮} ક્ષધ્રાયા^{૧૯} મજ્જેનાયા^{૨૦} હૂવપં-
ધ્રહાધશ્યા,^{૨૧} તેમ^{૨૨} અત્^{૨૩} યસ્નનામ^{૨૪} પઉર્વતાતા^{૨૫} યજ્ઞમધદે,^{૨૬}
ચોધ^{૨૭} ગઉશ^{૨૮} હયા^{૨૯} બ્યેધન્તી.^{૩૦} (૩) તેમ^{૩૧} અત્^{૩૨} આહૂધયા^{૩૩}
નામેની^{૩૪} મજ્જદા-વરા^{૩૫} રપેન્તોતેમા^{૩૬} યજ્ઞમધદે,^{૩૭} તેમ^{૩૮} અહ્યા-
કાધશ^{૩૯} અજ્જદિળીશ્યા^{૪૦} ઉશ્તાનાધશ્યા^{૪૧} યજ્ઞમધદે^{૪૨} તેમ^{૪૩}
અપાઉનામ^{૪૪} ક્વપીશ^{૪૫} નરાંમયા^{૪૬} નાધરિનાંમયા^{૪૭} યજ્ઞમ-

* અલંકાર રીતે હોરમજ્જદનાં શરીરને આએ ઠેકાણે ખોરશેદ સાથે ઉપમા આપી છે. પાછલી કેતાઓમાં હોરમજ્જદને તુરોતું તુર કરીને કેહેલું છે.

† એ હાનો પેહેલો ફકરો જમવાની બાજ તરીકે લખવામાં આવે છે.

ધદ.^{૪૮} (૪) અષેમ અત્ વહિરતેમ^{૪૯} યજ્ઞમધદે,^{૫૦} હાત^{૫૧}
સઝેરતેમ,^{૫૨} હાત^{૫૩} રપેન્તેમ અમેષેમ,^{૫૪} હાત^{૫૫} રઝોયોંધહ-
વત્,^{૫૬} હાત^{૫૭} વીરપા^{૫૮} વોહૂ^{૫૯} (૫) વોહૂયા^{૬૦} મનો^{૬૧}
યજ્ઞમધદે;^{૬૨} વોહૂયા^{૬૩} ક્ષત્રેમ^{૬૪} વંધઉહીમયા^{૬૫} દઝેનાંમ,^{૬૬}
વંધઉહીમયા^{૬૭} ફસેરતૂમ,^{૬૮} વંધઉહીમયા^{૬૯} આર્મધતીમ.^{૭૦}

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને યધતી વંધહે,
મજ્ઞદાઝો અહુરો વઝેથા અપાત્ હયા,
યાઝોંધહાંમયા તાંસયા તાઝોસયા યજ્ઞમધદે.

(૧) (દાદાર) હોરમજ્ઞદ^૧ જેણે^૨ જનવર^૩ તથા અનાજ^૪ પેદા કીધો,^૫
તથા (જેણે) પાણી^૬ અને સારાં^૭ ઓરવરો^૮ પેદા કીધાં,^૯ તથા (જેણે)
(આસમાનની) રોશનીઓ^{૧૦} તથા જમીન^{૧૧} તથા (એ ઉપરાંત) (ખીજી)
તમામ^{૧૨} નેઆમતો^{૧૩} પેદા કીધી,^{૧૪} (તેને) (હમો) એ પ્રમાણે^{૧૫} આએ
જગોએ^{૧૬} યાદ કરીએ છિયે.^{૧૭} (૨) તેની^{૧૮} (ધ્યાને દાદાર હોરમજ્ઞદની)
પાદશાહી,^{૧૯} મ્હોટાધ^{૨૦} તથા ખુખીઓને લીધે,^{૨૧} ધજ્જશનેઓની^{૨૨} શ્રેષ્ઠતાએ
કરીને^{૨૩} તેને^{૨૪} હમો આરાધીયે *છિયે.^{૨૫} (૩) હોરમજ્ઞદી,^{૨૬} મજ્ઞદ
પસંદ^{૨૭} (તથા) ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^{૨૮} (એવાં) †નામથી^{૨૯} (હમો) તે (હોર-
મજ્ઞદ)ને^{૩૦} આરાધીએ છિયે.^{૩૧} હમારાં^{૩૨} શરીર^{૩૩} તથા જનથી^{૩૪} (ધ્યાને
દિલોજનથી) તે (હોરમજ્ઞદ)ને^{૩૫} હમો આરાધીએ છિયે.^{૩૬} તે (હોરમજ્ઞદ)
ને^{૩૭} (તથા) અશો^{૩૮} નર^{૩૯} અને નારીઓના^{૪૦} ફરોહરોને^{૪૧} હમો યાદ
કરીએ છિયે.^{૪૨} (૪) અરદીમેહેશ્ત^{૪૩} જે^{૪૪} સઉથી સોહામણો^{૪૫} (તથા)
નુરવાળો^{૪૬} અમશાસ્પંદ (તે)ને,^{૪૭} (તથા) (દાદાર હોરમજ્ઞદની) તમામ^{૪૮}
નેઆમતોને^{૪૯} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૦} (૫) લલા^{૫૧} વિચારને^{૫૨} હમો
વખાણીએ છિયે,^{૫૩} સારી^{૫૪} પાદશાહી,^{૫૫} લલી^{૫૬} દીન,^{૫૭} લલી^{૫૮} ફસેરતુ^{૫૯}
તથા લલી^{૬૦} સભ્યતા^{૬૧} (એ બધાંને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૬૨}

(કરહો ૪ થો) (૧) ‡ધમાં^૧ આઅત્ જ્ઞમ^૨ જેનાખીશ^૩ હથા^૪
યજ્ઞમધદે,^૫ યા^૬ નાઝો^૭ ખરધતી;^૮ યાઝોસયા^૯ તોધ^{૧૦}

* 'યોધ' ગેહશ^૨ હયા^૩ ધ્યેધન્તી^૪ એ ખોલોનો સહી તરજીમો હું કરી
શકતો નથી. જેઓ ગાએદોર પાસે મુકામ કરેછે (મિહસ). જેઓ ગાએદોર
સાથે રહેછે (દારમેરતેતે).

† એ નામોની વીગત હોરમજ્ઞદ યશ્તના ૭-૮, ૧૨-૧૫ ફકરામાં જણાવી છે.

‡ ધ્યાને ગાએદોરની ઉપર સરદારી; તથા ખોરદાદ અને અમરદાદ.

¶ એ વાક્ય વંદીદાદની ૧૧ મી પરગરદના ૫ મા ફકરામાં ઠોકેલો છે.

ગેનાઓ^{૧૨} અહુરો મજદા,^{૧૩} અપાત્ હયા^{૧૪} વધ્યાઓ,^{૧૫}
તાઓ^{૧૬} યજ્ઞમધદે.^{૧૭} (૨) ધજ્ઞઓ,^{૧૮} યઓશ્તયો,^{૧૯} ફેરશ્તયો,^{૨૦}
આર્મતયો,^{૨૧} વંધઉહીમ^{૨૨} આખીશ^{૨૩} અપીમ,^{૨૪} વંધઉહીમ^{૨૫}
ધષેમ,^{૨૬} વંધઉહીમ^{૨૭} આજૂધતીમ,^{૨૮} વંધઉહીમ^{૨૯} કસસ્તીમ,^{૩૦}
વંધઉહીમ^{૩૧} પરેન્દીમ^{૩૨} યજ્ઞમધદે.^{૩૩}

(૧) આએ^૧ જમીન^૨ જે^૩ આપણને^૪ પોષણ આપેછે^૫ (તેને),
(તથા) તેની સાથે^૬ (નીચે જણાવેલા) નારી શિકલના ફરેશ્તા તથા ની-
તિના ગુણોને^૭ હમો વખાણીએ છિયે;^૮ અએ હોરમજદા^{૧૩} (આએ નીચે
જણાવેલા) તારા^{૧૧} નારી શિકલના ફરેશ્તા તથા નીતિના ગુણો^{૧૨} જે^{૧૦} અ-
શોધને લીધે^{૧૪} પસંદ કરવાબેગ^{૧૫} (છે) તેઓને^{૧૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૭}

(૨) સુખાકારી,^{૧૮} પવિત્રાઈ,^{૧૯} વૃદ્ધિ,^{૨૦} સંપૂર્ણ મનશની,^{૨૧} તેનીસાથે
વળી^{૨૩} લલી^{૨૨} સભ્યતા,^{૨૪} લલી^{૨૫} ઈચ્છા,^{૨૬} લલી^{૨૭} આખાદી,^{૨૮} લલી^{૨૯}
શિખામણુ^{૩૦} (તથા) લલી^{૩૧} *પારેન્દિ^{૩૨} (એ બધાને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૩}

(૩) અપો^{૩૪} અત્^{૩૫} યજ્ઞમધદે,^{૩૬} મએકધન્તીશયા,^{૩૭}
હુબ્વધન્તીશયા,^{૩૮} કવજંધહો,^{૩૯} અહુરાનીશ^{૪૦} અહુરદા,^{૪૧}
હુવપંધહાઓ,^{૪૨} હુપેરેશ્વાઓસયા^{૪૩} વાઓ,^{૪૪} હુવોધજ્ઞથા-
ઓસયા,^{૪૫} હૂશનાથાઓસયા,^{૪૬} ઉઓધજ્યા^{૪૭} અહુજ્યા^{૪૮} ચગેમા.^{૪૯}

(૪) ઊધતી^{૫૦} યા^{૫૧} વે^{૫૨} વંધઉહીશ^{૫૩} અહુરો મજદાઓ^{૫૪}
નામાંનું^{૫૫} દદાત્;^{૫૬} વંધહુદાઓ^{૫૭} હાત્^{૫૮} વાઓ^{૫૯} દદાત્;^{૬૦}
તાધશ^{૬૧} વાઓ^{૬૨} યજ્ઞમધદે,^{૬૩} તાધશ^{૬૪} ક્યાંનમહી,^{૬૫} તાધશ^{૬૬}
નેમખ્યામહી,^{૬૭} તાધશ^{૬૮} ધપૂધધામહી.^{૬૯}

(૫) અપસયા વાઓ અજીશયા વાઓ માતરાંસયા વાઓ,
અગેન્યાઓ દ્રેગુદાયંધહો વીસ્પો-પધતીશ આવઓઆમા, વહિ-
શ્તાઓ સ્તએશ્તાઓ અવા વે વંધઉહીશ રાતોધશ દરેગો-આજ્ઞ-
ઉશ નાપૂ પધતી-વ્યાદાઓ પધતી-સેનદાઓ માતરો જીતયો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

* ‘ પારેન્દિ ’ એ દોલત-લક્ષ્મી ઉપરનો મવક્રોલ ફરેશ્તા છે. એ ધણુંકરીને
આશીશવંધની સાથે આવેછે. એને કાંઈક મલતો વેદમાં પુરંધિ બોલ આવેછે, જેનો
અર્થ ‘ ડહાપણ, ચંચલાઈ ’ થાએછે.

(૩) ટીપાતાં,^{૭૭} એકઠાં થતાં^{૭૮} તથા આગળ વેહેતાં^{૭૯} પાણીઓને^{૮૦} હમો વખાણીએ છિયે.^{૮૧} અએ હોરમજદના^{૮૨} (તથા) હોરમજદને લગતાં^{૮૩} (પાણીઓ) ! (હમો) તમુને^{૮૪} ખુખીવાળાં,^{૮૫} બોહોળાં,^{૮૬} સારી પેઠે વેહેતાં^{૮૭} (તથા) બેહુ^{૮૮} દુનિયાંનેમાટે^{૮૯} પાક કરનારાં^{૯૦} ગણીએ *છિયે.^{૯૧}

(૪) (પાણીઓને કેહેછે) એ પ્રમાણે^{૯૨} (ઉપર જણાવેલાં) જે^{૯૩} સારાં^{૯૪} નામો^{૯૫} (તે) (દાદાર) હોરમજદે^{૯૬} તમારેમાટે^{૯૭} આપ્યાં.^{૯૮} જે^{૯૯} નેઆમતનો બક્ષનાર^{૧૦૦} (દાદાર હોરમજદ) (તેણે) તમારેમાટે^{૧૦૧} એ^{૧૦૨} (નામ) મુકરર કીધાં.^{૧૦૩} (અએ હોરમજદ !) એ (નામો) ની મારફતે^{૧૦૪} †તુને^{૧૦૫} હમો યાદ કરીએ છિયે,^{૧૦૬} એ (નામો)થી^{૧૦૭} (તુંને) હમો વખાણીએ છિયે,^{૧૦૮} એ (નામો)થી^{૧૦૯} (તુંને) હમો નમીએ છિયે,^{૧૧૦} (તથા) એ (નામો)થી^{૧૧૧} હમો તારો આભાર માનીએ છિયે.^{૧૧૨} * * * †

(કરદો પ મો) (૧) ધથા^{૧૧૩} આત્^{૧૧૪} યજ્ઞમધદે^{૧૧૫} ગેઉશ^{૧૧૬} ઉર્વા-
નેમયા^{૧૧૭} તપાનેમયા,^{૧૧૮} અહ્માકેન્ગ^{૧૧૯} આઅત્ ઉરનો^{૧૨૦} પસુકનાં-
મયા,^{૧૨૧} યોધ^{૧૨૨} નાઓ^{૧૨૩} જિજિવેન્તી,^{૧૨૪} યએધબ્યસ્યા^{૧૨૫} તોધ^{૧૨૬}
આ^{૧૨૭} યએયા^{૧૨૮} અએધબ્યો આ^{૧૨૯} અંધહેન.^{૧૩૦} (૨) દધતિકનાં-
મયા^{૧૩૧} અધધૂનાંમ^{૧૩૨} હાત્^{૧૩૩} ઉરનો^{૧૩૪} યજ્ઞમધદે,^{૧૩૫} અપાઉનાંમ^{૧૩૬}

* પાણીને વખાણવાનું તથા તેની ખુખી ગાવાનું કારણ એ કે, તેનીથી આપણને પુષ્કળ ફાયદો હાંસેલ થાયછે, બલકે તમામ જનદાર ચીજોનેમાટે પાણી એક અતિ ઉપયોગી વસ્તુ છે. રેવરંડ મિલ્સે આએ ૩ જ ફકરામાં આવેલાં જુદી જુદી જાતનાં પાણીઓનો નીચે મુજબ અર્થ કીધો છે:—

વરસાદનાં વરસતાં,^{૩૭} એકઠાં થએલાં થમ,^{૩૮} (માલ લાધેલાં વહાણોને) લઈ જનારાં,^{૩૯} મદદ તરીકે-ઉપયોગી રીતે કાંમ લાગનારાં,^{૪૦} બરાબર પાર થઈ શકાયે તેવાં^{૪૧} (well-forded), પુર વેહેતાં^{૪૨} નાહાવાને માટે ફાયદાકારક અથવા ગુણકારક.^{૪૩} વધુ ખોલાસાનેમાટે જુઓ ૪ થા ફકરાના તરજુમાને છેડેની નોટ.

† કેટલીએક વખતે, અકસર કરીને ગાયમાં, હોરમજદનેમાટેનો સર્વનામ એકવચનમાં આવ્યાને બદલે બહુવચનમાં આવેછે. ડાક્ટર સ્પીગલ તથા પ્રોફેસર હારલે ‘ વાઓ ’ (તમુને) બોલ પાણીને લગાડેછે.

‡ ‘અપસ્યા વાઓ અજિશ્યા વાઓ’ થી તે ‘માતરો જીતયો’ સુધીનો ભાગ મને સમજ નથી પડતો. બીજાઓનો અર્થ મને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી. પ્રોફેસર દાર-મેસ્તેતે પેહેલવી જુનદેહેશને આધારે તથા તેના આપેલા તરજુમા ઉપરથી એ હાના ત્રીજા તથા પાંચમાં ફકરામાં આપેલા કેટલાએક બોલોને જુમલે ૧૭ જાતનાં પાણી તથા પ્રવાહી ચીજો ગણેછે; જેમકે મએકધન્તીશ્યા=ઝાડપાનોમાનો રસ-લીનાસ; હેખ્-વધન્તીશ્યા=પાહાડો ઉપરથી વેહેતાં પાણી; ક્વજંધહે=વરસાદનાં પાણી; અહુરાનીશ=કુવાનાં તથા થમ પાણી, ઇલાદિ. અવસ્તાના બોલોમાંથી ઉપલેા અર્થ નીકળતો નથી.

આઅત્^{૨૬} ઉરનો^{૨૭} યજ્ઞમધદે,^{૨૮} કુદ્દા-જાતનાંમચીત્^{૨૯} નરાંમચા^{૩૦}
નાધરિનાંમચા^{૩૧} યએષાંમ^{૩૨} વહેહીશ^{૩૩} દએનાઓ^{૩૪} વનધ-
ન્તી^{૩૫} વા,^{૩૬} વેંગહેન^{૩૭} વા,^{૩૮} વએનરે^{૩૯} વા.^{૪૦} (૪) આત્^{૪૧}
ધથા^{૪૨} યજ્ઞમધદે^{૪૩} વંધ્રહૂશચા^{૪૪} ઇત્^{૪૫} વંધ્રઉહીશચા^{૪૬} ઇત્^{૪૭};
સ્પેન્તેનગ^{૪૮} અમેષેનગ^{૪૯} ચેવએજયો^{૫૦} ચવએસ્વો,^{૫૧} ચોધ^{૫૨}
વંધ્રહેઉશ આ મનંધ્રહો^{૫૩} બેધન્તી,^{૫૪} યાઓસચા^{૫૫} ઊધતી.^{૫૬}

(૧) એ પ્રમાણે^૧ આએ જગોએ^૨ દુનિયાનાં^૩ *જેહરને^૪ અને
(તેના) બનાવનારને,^૫ (તથા) હમારાં^૬ તેમજ^૭ પશુઓનાં^૮ રવાંનોને^૯
હમો યાદ કરીએ છિયે,^{૧૦} જે^{૧૧} (પશુઓ) આપણનેમાટે^{૧૨} જીવવાને
†ધરેછે,^{૧૩} જેઓનેમાટે^{૧૪} તેઓ,^{૧૫} તથા તેઓનેમાટે^{૧૬} જેઓ^{૧૭} છે.^{૧૮}

ખોલાસો:—(માણસને લીધે પશુઓની ખરદાસ્ત થાએછે, અને
પશુઓથી માણસોને પોષણ મળેછે. એ બેહુ એકબીજાને ઉપયોગી થઈ પડેછે.)

(૨) ‡મુસાફરોનાં તથા^{૨૦} સ્વારોનાં^{૨૧} રવાંનોને^{૨૨} હમો યાદ કરીએ
છિયે.^{૨૩} કોઈબી વખતે જન્મેલાં^{૨૪} અશી^{૨૫} નર^{૨૬} તથા નારી^{૨૭} (જેઓ)
વધારે લલા^{૨૮} કાએદાઓને^{૨૯} માન આપેછે,^{૩૦} અથવા^{૩૧} માન આપશે,^{૩૨} અ-
થવા^{૩૩} માન આપી ચુકાં^{૩૪} તેઓનાં^{૩૫} રવાંનોને^{૩૬} આએ જગોએ^{૩૭} હમો યાદ
કરીએ છિયે.^{૩૮} (૩) એ પ્રમાણે^{૩૯} આએ જગોએ^{૪૦} લલાં માણસોને^{૪૧}
તથા લલી બાઈડીઓને,^{૪૨} (તથા) હમેશાં જીવનારાં^{૪૩} (અને) હમેશાં ફા-
એદો કરનારાં^{૪૪} અમશાસ્પંદોને^{૪૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૬} જે^{૪૭} (નર અમ-
શાસ્પંદો) તેમજ^{૪૮} જે^{૪૯} (નારી અમશાસ્પંદો) લલાં ફીમનમાં^{૫૦} રહેછે.^{૫૧}

§ (૪) §યથા^{૫૨} તૂ^{૫૩} ઇ^{૫૪} અહુરા મજ્દા^{૫૫} મેંગહાચા,^{૫૬}
વએઅસચા,^{૫૭} દાઓસચા,^{૫૮} વરેશચા,^{૫૯} યા^{૬૦} વોહુ.^{૬૧} અથા^{૬૨}
તોઇ^{૬૩} દદેમહી,^{૬૪} અથા^{૬૫} ચીબમહી,^{૬૬} અથા^{૬૭} થવા^{૬૮} આધશ^{૬૯}
યજ્ઞમધદે,^{૭૦} અથા^{૭૧} નેમખ્યામહી,^{૭૨} અથા^{૭૩} ઇપૂધધામહી^{૭૪}
થવા^{૭૫} મજ્દા અહુરા^{૭૬} (§ એ વાર લણવું).

* એની મુકાબેલ જુઓ અહુનવદ ગાયાનો ૨ જે કરદો (ઇજ્જનેનો ૨૬ મો હા.)

† ઈઆને આપણાં પોષણનેમાટે જીવગી ગુલરેછે.

‡ એ ખોલના ખોલાસા બાબે જુઓ ઇજ્જનેનો મારો તરજુમો, ૩૬ મો હા, ૨ જે ફકરો, નોટ.

§ ફક્ત ખોલોનાં ૩૫ ઉપરથી બહુમન, અરદીબેહેશ્ત અને શેહેરેવર એ નર અમશાસ્પંદો, તથા અસ્પંદારમદ, ખોરદાદ અને અમરદાદ એ નારી અમશાસ્પંદો છે.

§ ઈઆને નેક મનશીવાળાં માણસોનાં દિલમાં.

§ ૪ થો તથા ૫ મો ફકરો ઇજ્જનેનો ૧૩ મા હાના ૫-૬ ફકરામાં ટાંકેલો છે.

(૫) *વંધહેઉશ^૧ ખએતેઉશ^૨ ખએતાતા,^૩ વંધહેઉશ^૪
અપહ્યા,^૫ શ્વા^૬ પધરિ-જરામધદે,^૭ વંધહુયાઓ^૮ ફેસેરવો,^૯
વંધહુયાઓ^{૧૦} આર્મતોધશ.^{૧૧}

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.*

(૪) અએ હોરમજદ !^{૧૬} જે કાંઈ^{૧૭} સાઈ^{૧૮} (છે) (તેને) જે
પ્રમાણે^{૧૯} તે વિચારયું,^{૨૦} તું બોલ્યો,^{૨૧} તે પેદા કીધું^{૨૨} તથા તે કાંમ
કીધું,^{૨૩} તેજ પ્રમાણે^{૨૪} તુંને^{૨૫} હમો ગણીએ છિયે,^{૨૬} તેમજ^{૨૭} તારી
ખુબી પીછાણીએ છિયે,^{૨૮} તેમજ^{૨૯} તુંને^{૩૦} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૧}
અએ હોરમજદ !^{૩૨} એ પ્રમાણે^{૩૩} તુંને^{૩૪} હમો નમીએ છિયે,^{૩૫} એ
પ્રમાણે^{૩૬} હમો (તારા) કરજદાર છિયે.^{૩૭}

(૫) (અએ હોરમજદ !) લલી^{૪૧} ખેશીની,^{૪૨} લલી^{૪૩} અશોઈ-
ની,^{૪૪} લલી^{૪૫} ફેસેરતુની^{૪૬} (તથા) લલી^{૪૭} સપંદારમદની^{૪૮} ખેશકારીથી^{૪૯}
તારી^{૫૦} નજદીક હમો પોહોંચીએ છિયે.^{૫૧}

(કરદો છદો) (૧) આહુ^૧ અત્ત^૨ પધતી^૩ અદાહૂ,^૪ મજદા
અહુરા,^૫ મજદાંમયા^૬ બૂધરિયા^૭ કેરેબા,^૮ રાધતી^૯ તોધ^{૧૦} ખ-
પધતી^{૧૧} અહાત્ત હાત્ત અધબી,^{૧૨} હાત્ત મીજદેમ^{૧૩} મવએથેમ^{૧૪}
ફદદાથા^{૧૫} દએન્યાખયો,^{૧૬} મજદા અહુરા.^{૧૭} (૨) અહ્યા^{૧૮} હવો^{૧૯}
ને^{૨૦} દાધદી,^{૨૧} અહ્યાધયા^{૨૨} અહુયે^{૨૩} મનખ્યાધયા^{૨૪} તત્ત અહ્યા^{૨૫}
યા તત્ત^{૨૬} ઉપા-જમ્યામા,^{૨૭} તવયા^{૨૮} હુખેમા^{૨૯} અષખ્યાયા^{૩૦}
વીરપાધ યવે.^{૩૧} (૩) †દાધદી^{૩૨} અત્ત^{૩૩} નેરાંશ^{૩૪} મજદા અ-
હુરા,^{૩૫} અપાઉનો^{૩૬} અષ-ચિનંધહે^{૩૭} અધધૂશ^{૩૮} વાસ્તયેંગ^{૩૯}
દરેગાધ,^{૪૦} ઇજાધ^{૪૧} ખેજવધતે^{૪૨} હુખમધને,^{૪૩} અહ્યાખયાયા^{૪૪}
અહ્યા^{૪૫} રૂનંધહે.^{૪૬} (૪) અથા^{૪૭} ખએતૂશ^{૪૮} અથા^{૪૯} વેરે-
જેના,^{૫૦} અથા^{૫૧} હુખેમા^{૫૨} ખયાત્ત^{૫૩} યાધશ^{૫૪} હિશ્વમધદે^{૫૫}
અથા^{૫૬} વે^{૫૭} ઉતા^{૫૮} ખ્યામા^{૫૯} મજદા અહુરા^{૬૦} અષવનો^{૬૧}
એરેખ્યા,^{૬૨} ઇશ્તેમ^{૬૩} રાધતી.^{૬૪}

* ડાકટર ગેલ્ડનરની ચોપડીમાં આખો યેંધહે હાતાંમ સુધીનો ૫ મો ફકરો
ખેવાર લખવા લખેલો છે; જે કે આપણી લખવાની કોઇખી ચોપડીમાં ખેવાર
લખવાને કહ્યું નથી.

† ડાકટર ગેલ્ડનર આએ ૩ ન ફકરાને ઠવીતા રૂપી પાંચ લીટીનો લેછે; દરેક
લીટી અલપવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

ચેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદિ.

(૧) અએ હોરમજદ !^૧ આએ^૧ પેદાએશોમાં^૨ મ્હોટું^૩ ડહાપણુ^૪ તથા
*અરક્ષત^૫ તું ઉત્પન્ન કર.^૬ અએ હોરમજદ !^૭ તારી^૮ બક્ષેશથી^૯ મારા
જેવા^{૧૦} દીનદારોને^{૧૧} જે બદલો^{૧૨} તેં આપ્યોછે^{૧૩} તેટલોજ,^{૧૪} અએ અક્ષ-
લના ખાવંદ !^{૧૫} (તું હમુને આપ). (૨) આએ^{૧૬} તથા મીનોઈ^{૧૭} દુનિયાં-
નેમાટે^{૧૮} (અએ હોરમજદ !) (તે બક્ષેશ) તું પોતે^{૧૯} †હમુને^{૨૦} આપ,^{૨૧}
કે તેને લીધે^{૨૨} હમેશ સુધી^{૨૩} તારી^{૨૪} તથા અશોઈની^{૨૫} દોસ્તીને^{૨૬} હમો
પોંહોંચીએ.^{૨૭} (૩) લાંબો વખત સુધી ચાલે તેવી^{૨૮} આબાદીનેમાટે^{૨૯}
(તથા) મજબૂટ^{૩૦} મિત્રાચારીનેમાટે,^{૩૧} અએ હોરમજદ !^{૩૨} અશોઈની
ખાલેશ રાખનારા,^{૩૩} “ ચાલાક^{૩૪} તથા મેહેનતુ ”^{૩૫} રાસ્ત^{૩૬} માણસો^{૩૭}
હમુને,^{૩૮} તથા હમુને^{૩૯} ખુશાલ કરનારાઓને^{૪૦} તું આપ.^{૪૧} (૪) એજ
પ્રમાણે^{૪૨} (હમારા) ખેશીઓને,^{૪૩} તેમજ^{૪૪} ધંધાદારીઓને,^{૪૫} તેમજ^{૪૬}
(હમારા) દોસ્તોને^{૪૭} (બી) જાથાએ.^{૪૮} અએ હોરમજદ !^{૪૯} એ^{૫૦} (બધું)
ફતારીથી^{૫૧} હમો માંગીએ છિયે.^{૫૨} વળી^{૫૩} (હમો) રાસ્ત^{૫૪} તથા ખાલેસ^{૫૫}
થઈએ;^{૫૬} (તથા) સખાવતની મારફતે^{૫૭} (તુંને) પસંદ પડેલા^{૫૮} (હમો થઈએ).

(કરદો ૭ મો) (૧) સ્તૂતો ગરો વહોંગ^૧ અહુરાધ મજદ-
દાધ,^૨ અપાધયા વહિરતાધ,^૩ દદમહિયા,^૪ ચીખમહિયા,^૫ આચા
આવએદયમહી.^૬ (૨) વોહૂ^૭ ક્ષત્રેમ^૮ તોધ^૯ મજદા અહુરા^{૧૦}
અપએમા^{૧૧} વીરપાધ યવે,^{૧૨} હુક્ષત્રસ્તૂ^{૧૩} ને^{૧૪} ના^{૧૫} વા નાધરી^{૧૬}
વા, ક્ષએતા^{૧૭} ઉખોયો^{૧૮} અંધહવો^{૧૯} હાતાંમ^{૨૦} હુદાસ્તેમા.^{૨૧}

 (૩) હુમાધમ^{૨૨} થવા^{૨૩} ઈજેમ,^{૨૪} યજતેમ^{૨૫}

* ‘બૂધરિ’નો અસલ અર્થ જીઆદતી, પુષ્કળપણું’ (સંસ્કૃત મૂરિ).

† ધાત્યામેજે પેગમબર જરતોશ્ત સાહેબ પોતાનેમાટે તથા પોતાના મદદ-
ગારોનેમાટે કેહેછે.

‡ હારલે. ખાહાદુર કાંમ કરનારા (દારમેસ્તેતે). પેહેલવાંનો તથા ખેડુતો
(સ્પીગલ).

જ ઈઆને તેઓને બી આબાદી તથા સુખાકારી મેળવવાનાં સાધનો મળે.

§ કેટલીએક વખતે, મુખ્યકરીને ગાથામાં, હોરમજદનેમાટેનો સર્વનામ બહુ-
વચનમાં આવેછે: જુઓ ઈજ. ૨૮, ૨; ઈજ. ૩૨, ૬; ઈજ. ૩૪, ૧૪; ઈજ. ૪૬, ૧૮.

અર્ધધ્રુવાચિમ્^{૨૬} દદેમધદે.^{૨૭} અથા^{૨૮} તૂ^{૨૯} ને^{૩૦} ગયસ્યા^{૩૧}
અસ્તેન્તાઓસ્યા^{૩૨} ખ્યાઓ,^{૩૩} ઉઓયો^{૩૪} અંધ્રુવો^{૩૫} હાતાં-
મ^{૩૬} હુદાસ્તેમા.^{૩૭} (એ વાર લાણું).

(૧) (દાદાર) હોરમજદને^૨ તથા અરદીએહેશ્તને^૩ વખાણુ સાથની
તથા આદરમાન સાથની *આરાધના^૧ હમો અર્પણુ કરીએ છિયે,^૪ હમો કબૂલ
રાખીએ છિયે^૫ તથા હમો બહેર કરીએ છિએ.^૬ (૨) અએ હોરમજદ^{૧૦}
તારી^૬ લલી^૭ પાદશાહીને^૮ હમેશને હમેશ સુધી^{૧૨} હમો પોંહોચીએ.^{૧૧} એહુ^{૧૮}
દુનિયાંમાં^{૧૬} હયાતી ભોગવનારાઓમાં^{૧૦} અએ સઉથી ઉહાપણુવાળા^{૨૧} પાદ-
શાહ^{૧૭} હમો^{૧૪} નર^{૧૫} તથા નારીનેમાટે^{૧૬} (તું) લલો પાદશાહ^{૧૩} (છે)†

(૩) (દાદાર હોરમજદને કેહેછે) તું^{૨૩} સારાં ઉહાપણુવાળા,^{૨૨}
આરાધનાને લાએકના,^{૨૫} રાસ્તીની પુઠેજ ચાલનારા^{૨૬} ખોદાવંદને^{૨૪} હમો
(ભેટ) અર્પણુ કરીએ છિયે,^{૨૭} તેટલામાટે^{૨૮} એહુ^{૩૪} દુનિયાંમાં^{૩૫} હયાતી
ભોગવનારાઓમાં^{૩૬} અએ સઉથી ઉહાપણુવાળા^{૩૭} હમારેમાટે^{૩૦} તું^{૨૯}
જંદગી^{૩૧} તથા શરીરના અવયવો તરીકે^{૩૨} થા.^{૩૩}

(૪) હુનએમાયા^{૩૮} જએમાયા^{૩૯} મજદા અહુરા,^{૪૦}
શ્વહી^{૪૧} રફૂનહી^{૪૨} દરેગાયૂ^{૪૩} અએષાયા^{૪૪} શ્વા^{૪૫} એમવન્ત-
સ્યા^{૪૬} ખુયમા,^{૪૭} રપોઇશયા^{૪૮} તૂ ને^{૪૯} દરેગેમ્યા^{૫૦}
ઉશ્તાયા,^{૫૧} હાતાંમ^{૫૨} હુદાસ્તેમા.^{૫૩}

 (૫) શ્વોઇ^{૫૪} સ્તઓતરસ્યા,^{૫૫} માંધ્રનસ્યા,^{૫૬}
અહુરા મજદા,^{૫૭} †અઓગેમદએયા,^{૫૮} ઉસ્મહિયા,^{૫૯}

* ‘સ્તૂતો ગરો વહેનય’ ના ખોલાસા બાબે જુઓ ઈજશ્નેનો મારો તરજુમે
હા ૪૧ મો, પેહેલ્લા ફકરાની નોટ.

† હમારામાંનો દરેક મરદ તેમજ ઓરત એ પ્રમાણે રેહે (મિદસ); એક
સારો પાદશાહ, મરદ ઈઆ ઓરત, હમારી ઉપર રાજ કરે (દારમેસ્તેતે).

‡ અઓગેમદએયા ઉસ્મહિયા વીસામદએયા—એ ૩ ક્રિયાપદ ઉપરથી ‘અ-
ઓગેમદ’ નામની જંદ-પેહેલવી વાચજ, જેની શરૂઆતના ખોલો “અઓગેમદએયા
ઉસ્મહિયા વીસામદએયા” આવેછે, તે વાચજ ઉત્પન્ન થઈ. એ ત્રણ ક્રિયાપદના
અર્થ સાધારણ રીતે નીચે મુજબ કરવામાં આવેછે:—

હું દુનિયાંમાં આહું (અઓગેમદએયા), (દુનિયાંનું સંકટ) હું કબૂલ
રાખું (વીસામદએયા), હું (મોતને) તાબે થાઉં (ઉસ્મહિયા).—દારમેસ્તેતે.

વીસામદએયા;^{૧૦} હાત્^{૧૧} મીજદેમ^{૧૨} મવએથેમ^{૧૩} દ્વદાથા^{૧૪}
દએનાબયો^{૧૫} મજદા *અહુરા.^{૧૬} (એ વાર લણવું).

(૬) *અહ્યા^{૧૭} હવો^{૧૮} ને દાધદી,^{૧૯} અદ્યાધયા^{૨૦} અહુયે^{૨૧}
મનખ્યાધયા;^{૨૨} તત્ અહ્યા^{૨૩} યા તત્^{૨૪} ઉપા-જમ્યામા^{૨૫} તવયા^{૨૬}
સરેમ^{૨૭} અવેખ્યાયા^{૨૮} વીસ્પાધ યવે.^{૨૯}

(૭) યેંધહે હાતાંમ આઅત્ ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

 હુમતનાંમ હૂપ્તનાંમ હુવર્શતનાંમ, યદયા અન્યદયા,
વેરેજયમ્નનાંમયા વાવેરેજનનાંમયા, મહી અધળી-જરેતારો,
નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ મહી. (એ વાર લણવું).
યથા અહુ વધચો ૪, અવેમ વોહુ ૩. યસ્નેમ સૂરેમ હૂતંધહાધ-
તીમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમધદે.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(૪) અએ હોરમજદ ૧^૦ તારી (યાદની) અંદર^{૧૧} ખુશાલી મેળવવામાં^{૧૨}
લાંખી હંદગીને^{૧૩} હમો લાએક થઈએ,^{૧૪} તથા (હમારી એ નેક મુરાદમાં)
ફેતેહ પામીએ.^{૧૫} તારી ઉપર^{૧૬} પ્રીતિ રાખનારા^{૧૭} તથા (તારી ઉપર)
હિમ્મત બાંધનારા^{૧૮} હમો થઈએ.^{૧૯} હયાતી ભોગવનારાઓમાં^{૨૦} અએ સ-
ઉથી ડહાપણવાળા !^{૨૧} લાંખી મુદત સુધી^{૨૨} તુંએ હમુને^{૨૩} આબાદીથી^{૨૪}
ખુશી કરવું જોઈએ.^{૨૫} (૫-૬) અએ હોરમજદ ૧^૦ તારી^{૧૧} વખાણકરનારા^{૧૨}
તથા માંત્રવાની લણનારા તરીકે^{૧૩} હમો પોતાને કહીએ છિયે,^{૧૪} હમો પસંદ
કરીએ છિયે^{૧૫} તથા હમો કબૂલ રાખીએ છિયે.^{૧૬} અએ હોરમજદ ૧^૦ મારા
જેવા^{૧૭} દીનદારોને^{૧૮} જે^{૧૯} બદલો^{૨૦} તે આપ્યોછે^{૨૧} (તેટલો બદલો), આએ^{૨૨}
તથા મીનોઈ^{૨૩} દુનિયાનેમાટે,^{૨૪} તું પોતે^{૨૫} હમુને આપ,^{૨૬} કે તેને લીધે^{૨૭}
હમેશ સુધી^{૨૮} તારી^{૨૯} તથા અશોઈની^{૩૦} સરદારીને^{૩૧} હમો પોહોંચીએ.^{૩૨}

(કરહો ૮ મો) (૧) યજમધદે^૧ વે^૨ અમેષા રપેન્તા^૩ યસ્નહે

હૂતંધહાતોધશ^૪ હન્દાતા;^૫ અપાંમયા^૬ ખાઓ^૭ યજમધદે;^૮

* ૫ મો તથા ૬ ઠો ફકરો ઈજસ્નેના ૭ મા હાના ૨૪-૨૫ ફકરા તરીકે આવેછે.

† ઈયાને અશો (તથા) એજમતી યસ્ન હૂતંધહાધતિ (જે) અશોધનો
સરદાર (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.

અપાંમ્યા^૧ પેરેતૂશ^{૧૦} યજ્ઞમધદે;^{૧૧} પથાંમ્યા^{૧૨} વીચરનાઓ^{૧૩} યજ્ઞ-
મધદે;^{૧૪} પથાંમ્યા^{૧૫} હનજમનાઓ^{૧૬} યજ્ઞમધદે^{૧૭} (૨) ગધરી-
શ્યા^{૧૮} અફૂરતચિનો^{૧૯} યજ્ઞમધદે;^{૨૦} વધરીશ્યા^{૨૧} અવેજ્ઞદાનાઓ-
ધ્રહો^{૨૨} યજ્ઞમધદે,^{૨૩} અરૂપેનાચા^{૨૪} ચેવીનો^{૨૫} યજ્ઞમધદે,^{૨૬} પાયૂચા^{૨૭}
થ્વોરેશ્તારા^{૨૮} યજ્ઞમધદે;^{૨૯} મજ્ઞદાંમ્યા^{૩૦} જરથુશ્ત્રેમ્યા^{૩૧} યજ્ઞમ-
ધદે^{૩૨} (૩) જાંમ્યા^{૩૩} અસ્મનેમ્યા^{૩૪} યજ્ઞમધદે,^{૩૫} વાતેમ્યા^{૩૬} દરે-
ષીમ^{૩૭} મજ્ઞદાંવાતેમ^{૩૮} યજ્ઞમધદે;^{૩૯} તએરેમ્યા^{૪૦} હરથ્યાઓ યે-
રેજે^{૪૧} યજ્ઞમધદે;^{૪૨} બૂમીમ્યા^{૪૩} વીરપાચા^{૪૪} વોહૂ^{૪૫} યજ્ઞમધદે.^{૪૬}

(૧) અએ અમશાસ્પંદો^{૧૩} યસ્ન હપ્તંધ્રહાઇતિની^{૧૪} બંદગીની મારફ-
તે^{૧૫} તમુને^{૧૬} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૧૭} પાણીના^{૧૮} ચશમાઓને^{૧૯} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૨૦} પાણી (ઉપર) ના^{૨૧} પુલોને^{૨૨} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૩} રસ્તાઓ-
માંના^{૨૪} જુદા જુદા *માર્ગોને^{૨૫} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૬} રસ્તાઓમાંના^{૨૭}
એકઠા મળેલા †રસ્તાઓને^{૨૮} હમો વખાણીએ છિયે.^{૨૯} (૨) પાણી હઝ-
તા^{૩૦} પાહાડોને^{૩૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૨} પાણીથી ભરપુર^{૩૩} સરોવરોને^{૩૪}
હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૫} ‡અનાજના^{૩૬} †જઠાને^{૩૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૮}
બંધે પાલનાર^{૩૯} તથા ઘાટ †વડનારાઓને^{૪૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૧} (દા-
દાર) હોરમજ્ઞદને^{૪૨} તથા (પેગમબર) જરતોશ્તને^{૪૩} હમો યાદ કરીએ
છિયે.^{૪૪} (૩) જમીનને^{૪૫} તથા આસમાનને^{૪૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૭}
હોરમજ્ઞદના પેદા કીધેલા^{૪૮} સખત^{૪૯} પવનને^{૫૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૧}
અલથુર્જ (પાહાડ) ની^{૫૨} તએર (નામની ટોચ) ને^{૫૩} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૪}
બૂમિને^{૫૫} તથા તમામ^{૫૬} નેઆમતને^{૫૭} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૮}

(૪) મનો વોહૂ^{૫૯} ઉડ્ડનસ્યા^{૬૦} અષાઉનાંમ^{૬૧} યજ્ઞમધદે;^{૬૨}
વાસીમ્યા^{૬૩} યાંમ^{૬૪} પન્યાસદ્ધરાંમ^{૬૫} યજ્ઞમધદે;^{૬૬} ખરેમ્યા યિમ
અષવનેમ^{૬૭} યજ્ઞમધદે,^{૬૮} ચો^{૬૯} હિશ્તધતે^{૭૦} મધદિમ^{૭૧} જરયંધ્રહો^{૭૨}
વોઉડ્ડ-કષહો;^{૭૩} જરયો^{૭૪} વોઉડ્ડ-કષેમ^{૭૫} યજ્ઞમધદે.^{૭૬} (૫) હઝો-
મેમ્યા^{૭૭} જાધરીમ^{૭૮} યેરેજન્તેમ^{૭૯} યજ્ઞમધદે;^{૮૦} હઝોમેમ^{૮૧} ક્રાપ્-
મીમ^{૮૨} ક્રાદત્ત-ગએથેમ^{૮૩} યજ્ઞમધદે;^{૮૪} હઝોમેમ^{૮૫} દૂરઝોપેમ^{૮૬}

* ઈઆને જે જગ્યાએથી જુદી જુદી તરફ જવાના રસ્તા હોએછે તેને.

† ઈઆને જે જગ્યાએ ત્રણ અથવા વધારે રસ્તા સાથે મળી જએછે તેને.

‡ દારમેસ્તેતે. ઉગતા અનાજને (હારલે); ઘોડાનાં મેદાંને (યુસ્તિ).

§ એ ઇશ્વારો સપેનામીનો તથા અંચેમીનો બાળે દીસેછે.

યજ્ઞમધદે,^{૭૫} (૬) અપાંમયા^{૭૬} ફેરક્ષઓસ્તેમ^{૭૭} યજ્ઞમધદે,^{૭૮} વયાં-
મયા^{૭૯} ફેરક્ષઓથ્રેમ^{૮૦} યજ્ઞમધદે,^{૮૧} અથઉરનાંમયા^{૮૨} પધતી-
અન્નથ્રેમ^{૮૩} યજ્ઞમધદે,^{૮૪} યોધ^{૮૫} યેયાં^{૮૬} દૂરાત^{૮૭} અષો-ધષો^{૮૮}
દધ્યુનાંમ^{૮૯} વીરપાંસયા^{૯૦} અમેષાં સ્પેન્તાં^{૯૧} યજ્ઞમધદે.^{૯૨}

યેંધહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને યધતી વંધહે,

મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અષાત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૪) બલાં મનને^{૪૦} તથા અશો (લોકો) નાં^{૪૧} રવાંનોને^{૪૨} હમો
યાદ કરીએ છિયે.^{૪૦} ૫૦ દરવાળવાળી^{૪૩} *વાસિ (નામની જગા)ને^{૪૪} હમો
વખાણીએ છિયે.^{૪૪} (તે) અશો ખર^{૪૫} જે^{૪૬} વોઉર-કપ^{૪૭} (નામના) દ-
રિયાની^{૪૮} વચ્ચે^{૪૯} ઉભું રહેછે^{૫૦} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૧} વોઉર-
કપ^{૫૨} (નામના) દરિયાને^{૫૩} હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૪} (૫) લીલા^{૫૫}
(તથા) ખુલ્લું^{૫૬} હોમને^{૫૭} હમો વખાણીએ છિયે,^{૫૮} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કર-
નાર^{૫૯} (તથા) આગળ વધારનાર^{૬૦} હોમને^{૬૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૬૨}
દરદને મુશ્કેલી આપનાર^{૬૩} (ઈઆને દરદને પછાત રાખનાર) હોમને^{૬૪}
હમો વખાણીએ છિયે.^{૬૫} (૬) પાણીનાં^{૬૬} વેહેવાને^{૬૭} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૬૮} પશ્ચિઓનાં^{૬૯} ઉડવાને^{૭૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૭૧} અથોરનાનોનાં^{૭૨}
પાછા આવી પોહોંચવાને^{૭૩} હમો વખાણીએ છિયે,^{૭૪} જેઓ^{૭૫} દેશોની^{૭૬}
પવિત્રાઈ (વધારવાની) ખાહેશ રાખતા^{૭૭} દૂર સુધી^{૭૮} †જએછે.^{૭૯} તમા-
મ^{૮૦} અમશાસ્પંદોને^{૮૧} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૮૨}

(બાજમાં પઢે) અહુરમજ્ઞદ ખોદાએ અવજૂનીએ મરદુમ,
મરદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમખાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ
એહેદીન્ માંજ્ઞદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્;
અએદૂન્ ખાદ્. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધસ્યો ર. યસ્નેમય
વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ અહુરહે મજ્ઞદાઓ.

* વાસીમયા યાંમ પન્યાસદ્વરાંમ—એને ખુનદેહેશ નામની પેહેલવી કેતા-
બમાં તમામ માછલીઓનું રક્ષણ કરનાર એક ઘણાજ મ્હોટા કદની માછલી
ગણી છે. હારલે તથા દારમેસ્તેતે એઓએ ખુનદેહેશ પ્રમાણે તરજીમો કીધો છે;
પન્યાસ પાંખની માછલી (મિલ્સ). સ્પીગલ એને ૫૦ પાણીનાં ઝરાવાળું કોઈ
કદિપત મુકામ ગણેછે.

† એની મતલબ એવી દીસેછે કે, જે અથોરનાનો પાક જરતોશ્તી દીનનો
ફેલાવો કરવામાટે ખીળ મુલ્લકોમાં જએછે, તેઓ પોતાની નેક મકસદમાં પુરતી
રીતે ક્ષેત્ર પામીને પાછા સહી સલામત આવી પુગે !

રએવતો ખરેનંધઉહતો, અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ, વંધહુવે મનંધહે
આક્તોધશ હાંમ-વધન્યાઓ, તરધાતો અન્યાધશ દામાંન,
આસ્નહે પ્રથવો મજદધાતહે, ગઓષો-મૂતહે પ્રથવો મજદ-
ધાતહે, અપહે વહિશતહે સ્તએશતહે, અધસ્યમનો ધબ્ધહે સૂરહે
મજદધાતહે, સઓક્યાઓ વંધહુયાઓ વોઉર-દાધધયાઓ મજદ-
ધાતયાઓ અપઓન્યાઓ, ક્ષધહે વધસ્યહે અયોક્ષસ્તહે મરેજ-
દિકાધ ધ્રાયો-દ્રિગઓવે, રપેન્તયાઓ વંધહુયાઓ આર્મતોધશ,
રાતયાઓ વંધહુયાઓ વોઉર-દાધધયાઓ મજદધાતયાઓ અપ-
ઓન્યાઓ, હુઉર્વતાતો રથવો યાધસ્યયાઓ હુપિતોધશ, સરેધએ-
ધબ્ધો અપહે રતુબ્ધો, અમેરેતાતો રથવો કૂષઓનિબ્ધ વાંધવાબ્ધ,
અસપિનિબ્ધ યઓનિબ્ધ, ગઓકેરેનહે સૂરહે મજદધાતહે.

❧ (હાવન તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ લાણે):—

મિધહે વોઉર-ગઓયઓતોધશ, રામનસ્ય ખાસ્તહે.
અષેમ વોહૂ ૧.

❧ (જે રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે):—

અપહે વહિશતહે આધ્રસ્ય અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

❧ (જે ઉજ્જરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે):—

એરેજતો અહુરહે નક્રેધો અપાંમ અપસ્ય મજદધાતયાઓ.
અષેમ વોહૂ ૧.

❧ (જે અધવિસૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે):—

અપાઉનાંમ ક્રવષિનાંમ ઘેનાંનાંમય વીરો-વાંધ્વનાંમ યાધ-
સ્યયાઓસ્ય હુપિતોધશ, અમહેય હુતાશતહે હુરઓધહે, વેરેથ્ર-
પ્રહેય અહુરધાતહે વનધન્યાઓસ્ય ઉપરતાતો. અષેમ વોહૂ ૧.

❧ (જે ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે):—

સ્તઓષહે અબ્ધહે અધિવતો, વેરેથ્રાજનો ક્રાદત્-ગએથહે,
રબ્નઓશ રજિશતહે, અરશતાતસ્ય ક્રાદત્-ગએથયાઓ વરેદત્-
ગએથયાઓ. અષેમ વોહૂ ૧. ❧ અહ્માધ રઓશય; હુબં-
ધ્રેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેષ્ઠ મોજદ.

ખજનો રાખનાર તથા ખોરેહવાળા દાદાર હોરમજદની તથા અ-
મશાસ્પંદોની આરાધના, કીર્તિ, એજમત તથા કૌવતને હું વખાણું.*

રોજ ને઼ નાંમ, રોજ પા઼ નાંમ, રોજ મુખાર઼ (૧લાં),
માહે મુખાર઼ (૧લાં), ગાહે (૧લાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન્
દામાંન્, કનઓઞ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે
મધન્યેઉશ, હુધ્યાવરશતાંમ હ્યત વસ્ના ફેરષાતેમેમ, સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગારજે ખોરેહૂ અવજાયાદ હુકૃત અમ-
શાસ્પંદ ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી, દાદ
દીન્ બેહૂ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાધ ગાઆફરંગાંની
ખાદ હુકૃતે કેશવર જમીન્; અએદૂન્ ખાદ, મન્ આનો
આવાયદ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ શુદન્, મન્ આનો
આવાયદ શુદન્ અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશતી; નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે
અરેદ્ધિ સૂર અનાહિતે. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.
અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહન્તેમ યજમધદે,
અમેષા રપેન્તા હુક્ષત્રા હુધાઓંધહે. યજમધદે; અષેમ વોહૂ ૧.
હુકૃત અમશાસ્પંદ ખેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

અરદીબેહેશત યશત.

કનઓઞ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.
પ નામે યજદાંન્ અહુરમજદ ખોદાએ અવજની, ગારજે
ખોરેહૂ અવજાયાદ; અરદીબેહેશત અમશાસ્પંદ ખેરસાદ.*

અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન્
દુશ્મત દુજૂપ્ત દુજવરશત; મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ
ગાફત, ઉદમ કંદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂન્ ખૂદ એસ્તેદ.
અજ આંન્ ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની

* ઈઆને અરદીબેહેશત અમશાસ્પંદ (મારી મદદે) પોહોંચો !

ગેતી મીનાઆંની, ઓએ અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશની
પ પતેત હોમ. દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરેઘદીતે
અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધ્યાવરૂતાંમ હાત વસ્ના ફેરષેતેમેમ.
સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહુ ૩.

કવરાને મજદયસ્તેા જરથુશતિશ વીદ્યેવો અહુર-
હંએષો (જે ગેહ હોએ તે પઢે) કસસ્તયએય. અપહે વહિશતહે
સએશતહે, અધસ્થમનો ઇયેહે સૂરહે મજદધાતહે, સઓ-
ક્યાઓ વંધહુયાઓ વોઉર-દાધથયાઓ મજદધાતયાઓ અષ-
ઓન્યાઓ, *દનઓથ્ર યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દનઓથ્રાધ્ય કસ-
સ્તયએય, યથા અહુ વધસ્થો જઓતા કા મે સૂતે, અથા રતુશ
અપાતચિત્ હુય કા અપવ વીધવાઓ સઓતૂ. અષેમ વહિ-
શતેમ સએશતેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજમધદે; અધસ્થમનેમ
ઇષીમ યજમધદે, સૂરેમ મજદધાતેમ યજમધદે; સઓકાંમ
વંધઉહીમ વોઉર-દાધથાંમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ યજમધદે.

(૧) સઓતૂ^૧ અહુરો^૨ મજદાઓ^૩ સ્પિતમાઇ^૪ જરથુ-
શ્તાઇ^૫ આઅત્ યત્^૬ અપ વહિશત્^૭ કદધથીષ^૮ સ્પિતમ્^૯
જરથુશત્,^{૧૦} સ્તઓતરેય,^{૧૧} જઓતરેય^{૧૨} જખાતરેય^{૧૩} માંથ્ર-
નય,^{૧૪} યશ્તરેય,^{૧૫} આક્રીતરેય,^{૧૬} અઇબિજરેતરેય^{૧૭} વંધહાંન્^{૧૮}
ક્ષએત^{૧૯} રઓયાઓ,^{૨૦} ખન્વધતીશય^{૨૧} વેરેજે,^{૨૨} અહ્માકેમ્^{૨૩}
યસ્નાધ્ય^{૨૪} વહ્માધ્ય^{૨૫} યત્^{૨૬} અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.^{૨૭}

(૧) (દાદાર) હોરમજદે^૨ સપેતમાન્^૩ જરતોશ્તને^૪ કહું,^૧ અએ સ-
પેતમાન્^૬ જરતોશ્ત^૭ હોમો^૮ અમશાસ્પંદોની^૯ આરાધનાનેમાટે^{૧૦} તથા
ખુબીઓ ગાવાનેમાટે^{૧૧} અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ)ને^{૧૨} લલી^{૧૩} (અને)
ચળકતી^{૧૪} રોશનીઓનો^{૧૫} (તથા) પ્રકાશિત^{૧૬} (અથવા ચમત્કારિક^{૧૭})
કાંમોનો^{૧૮} સ્તુતિ કરનાર^{૧૯} તથા કીર્તિ ગાનાર^{૨૦} તથા તારીફ કરનાર^{૨૧}

* ઇચ્છાને સહથી સોહામણા અરદીબેહેશ્તની, હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા
શૂરા (તથા) પસંદ પડતા અધસ્થમન (નામના ફરેશ્તા) ની, (તથા) હોર-
મજદના પેદા ક્રીધેલા, લલા, મ્હોટી નજરના (અને) અશેા સઓક (એ બધા-
ઓની) આરાધના કરવાને, ઇલાહિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફો ૩૩ મો.)
' સઓક ' ખોલના ખોલાસાખાએ જુઓ સફે ૧૬૦ મે આપેલી ૪ થી નોટ.

તથા જાહેર (અથવા મશહુર) કરનાર^{૧૩} તથા ઇજનાર^{૧૪} તથા આક્રીન કરનાર^{૧૫} તથા વખાણ કરનાર તરીકે^{૧૬} તું ઠેરવ^{૧૭} (અથવા *ગણ^{૧૮}).

(૨) આઅત્^{૨૦} અઓખત^{૨૧} જરથુશ્તો,^{૨૨} ઋધિ^{૨૩} યા^{૨૪} વચો^{૨૫} અર્શ-વચો^{૨૬} અહુર મજદ,^{૨૭} યથ^{૨૮} તે^{૨૯} અંધ્રહેન^{૩૦} અષ વહિશ્ત^{૩૧} ક્રદાહીશ^{૩૨} સ્તઓતરેય^{૩૩} જઓતરેય^{૩૪} જખાતરેય,^{૩૫} માંધ્રનય,^{૩૬} યશ્તરેય,^{૩૭} આક્રીતરેય^{૩૮} અધિખિજરેતરેય,^{૩૯} વંધ્ર-હાં^{૪૦} ક્ષએત^{૪૧} રઓયાઓ,^{૪૨} ખન્વધતીશય^{૪૩} વેરેજો,^{૪૪} યૂમા-કેમ^{૪૫} યસ્નાધ્ય^{૪૬} વહ્નાધ્ય^{૪૭} યત્^{૪૮} અમેષનાંમ સ્યેન્તનાંમ.^{૪૯}

(૨) લારે^{૫૦} જરતોશ્તે^{૫૧} કહું^{૫૨} કે, અએ હોરમજદ!^{૫૩} (તે) વચન,^{૫૪} (તે) સાચો વચન^{૫૫} (તું મને) ખચીત^{૫૬} કેહે,^{૫૭} જેથી કરીને^{૫૮} તમો^{૫૯} અમશાસ્પંદોની^{૬૦} આરાધનાનેમાટે^{૬૧} તથા ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,^{૬૨} અરદીબેહેશ્ત (અમશાસ્પંદ) ને^{૬૩} લલી^{૬૪} (અને) ચળકતી^{૬૫} રોશનીઓ-નો^{૬૬} (તથા) પ્રકાશિત^{૬૭} (અથવા ચમત્કારીક^{૬૮}) કાંમોનો^{૬૯} સ્તુતિ કરનાર^{૭૦} તથા કીર્તિ ગાનાર^{૭૧} તથા તારીફ કરનાર^{૭૨} તથા જાહેર (અથવા મશહુર) કરનાર^{૭૩} તથા ઇજનાર^{૭૪} તથા આક્રીન કરનાર^{૭૫} તથા વખાણ કરનાર તરીકે^{૭૬} તું ઠેરવવાને ઇચ્છે^{૭૭} (અથવા ઠેરવવા માંગે^{૭૮}).

(૩) આદિમ^{૮૦} ક્રઋઓમિ^{૮૧} અષેમ વહિશ્તેમ;^{૮૨} યેજ્ઞ^{૮૩} ક્રઋઓમિ^{૮૪} અષેમ વહિશ્તેમ,^{૮૫} આઅત્^{૮૬} અન્યએષાંમ^{૮૭} અમેષનાંમ સ્યેન્તનાંમ^{૮૮} હવાયઓનેમ;^{૮૯} યિમ^{૯૦} પાધતિ^{૯૧} મજદાઓ^{૯૨} હુમતાધશ^{૯૩} યિમ^{૯૪} પાધતિ^{૯૫} મજદાઓ^{૯૬} હૂખતાધશ,^{૯૭} યિમ^{૯૮} પાધતિ^{૯૯} મજદાઓ^{૧૦૦} હવર્શતાધશ,^{૧૦૧} ગરેન્માનેમ^{૧૦૨} અહુરહે^{૧૦૩} હવાયઓનેમ,^{૧૦૪} (૪) ગરેન્માનેમ^{૧૦૫} નેરેયો^{૧૦૬} અસતિ^{૧૦૭} અષાવઓયો,^{૧૦૮} નએચિશ^{૧૦૯} દ્રવતાંમ^{૧૧૦} અયેને^{૧૧૧} પધતિશ^{૧૧૨} ગરેન્માનેમ,^{૧૧૩} રવોહુ^{૧૧૪} અષાયઓનેમ^{૧૧૫} ચિથ્રેમ^{૧૧૬} અહુરેમ મજદાંમ.^{૧૧૭}

(૩) તેને^{૧૧૮} (ઇઆને) અરદીબેહેશ્તને^{૧૧૯} હું પસંદ કરુંછું;^{૧૨૦} જ્યારે^{૧૨૧} (હું) અરદીબેહેશ્તને^{૧૨૨} પસંદ કરુંછું,^{૧૨૩} ત્યારે^{૧૨૪} (તે) ખીજ^{૧૨૫} અમશાસ્પંદો કરતાં^{૧૨૬} મદદ કરનાર તરીકે^{૧૨૭} (થાએ), જેને^{૧૨૮} (દાદાર) હોરમજદ^{૧૨૯} નેક વિચારોથી^{૧૩૦} પોષણ કરેછે,^{૧૩૧} જેને^{૧૩૨} (દાદાર) હોરમજદ^{૧૩૩} નેક સખુનોથી^{૧૩૪}

* આએ તથા એની પછીના ખીજ ફકરાનો તરજુમો મને પોતાને ખાતરી ભરેલો લાગતો નથી; એના કરતાં વધારે સહી તરજુમો થવો જોઈએ.

પોષણ કરેછે,^{૧૬} જેને^{૧૬} (દાદાર) હોરમજદ^{૨૧} નેક *કામોથી^{૨૨} પોષણ કરે-
છે.^{૨૦} ગરોથમાન^{૨૩} (બેદેશત) હોરમજદનું^{૨૪} પોતાનું મુકામ^{૨૫} (છે).

(૪) ગરોથમાન^{૨૬} (બેદેશત) અશો^{૨૬} માણસોનેમાટે^{૨૭} છે.^{૨૮} અશો
(લોકો)નું મુકામ^{૨૯} (જે) ગરોથમાન^{૩૦} તે તરફ^{૩૧} જવામાં^{૩૨} (તથા)
હુશાદગીમાં^{૩૫} (ઈઆને હુશાદગીથી) જાહેર રીતે^{૩૭} (દાદાર) હોરમજદ
તરફ^{૩૮} (જવામાં), દુષ્ટ માણસોમાંનો^{૩૯} કોઈથી નથી.^{૪૦}

ખોલાસો:—(કોઈથી દુષ્ટ માણસ ગરોથમાન બેદેશતમાં ઈઆ દાદાર
હોરમજદની હજુરમાં જઈ શકે નહી. અશો માણસનાં ગુજરવા
પછી, તેનાં રવાનને બેદેશતની જગા મળેછે, તથા પાપી માણસનાં રવાનનો
દોષખમાં થાર થાએછે. એ બાએનું લખાણ આપણને હાદોખત નુસ્કની ૨ છ
તથા ૩ છ પરગરદમાંથી તથા વંદીદાદ ૧૯, ૨૭-૩૨ માંથી મળી આવેછે.)

(૫) જનધતિ^૧ વીરપચેષાંમ^૨ અંધરો-મધન્યઓશ,^૩
અહ્યાધ^૪ યાથવાંમ^૫ પધરિકનાંમય,^૬ અધસ્યમનેમ^૭ માંથનાંમ,^૮
મજિશ્તેમ^૯ માંથનાંમ,^{૧૦} વહિશ્તેમ^{૧૧} માંથનાંમ,^{૧૨} વહિશ્તેતેમેમ^{૧૩}
માંથનાંમ,^{૧૪} સ્વએશ્તેમ^{૧૫} માંથનાંમ,^{૧૬} સ્વએશ્તેતેમેમ^{૧૭} માંથ-
નાંમ,^{૧૮} ઉઘેમ^{૧૯} માંથનાંમ,^{૨૦} ઉઘોતેમેમ^{૨૧} માંથનાંમ,^{૨૨} દેરેજ-
રેમ^{૨૩} માંથનાંમ,^{૨૪} દેરેજરેતેમેમ^{૨૫} માંથનાંમ,^{૨૬} વારેથધીમ^{૨૭}
માંથનાંમ,^{૨૮} વારેથધન્યેતેમેમ^{૨૯} માંથનાંમ,^{૩૦} બએષજેમ^{૩૧}
માંથનાંમ,^{૩૨} બએષજયેતેમેમ^{૩૩} માંથનાંમ.^{૩૪}

(૫) †અધસ્યમન^૭ (નામની બંદગી) (કે જે) માંથવાંનીઓમાંની^{૧૦}
સઉથી મ્હોટી,^૬ માંથમાંની^{૧૨} સરસ,^{૧૧} માંથમાંની^{૧૪} સઉથી સરસ,^{૧૩} માં-
થમાંની^{૧૬} શ્રેષ્ઠ,^{૧૫} માંથમાંની^{૧૮} સઉથી શ્રેષ્ઠ,^{૧૭} માંથમાંની^{૨૦} જોરાવર,^{૧૯}
માંથમાંની^{૨૨} સઉથી જોરાવર,^{૨૧} માંથમાંની^{૨૪} મજબૂટ,^{૨૩} માંથમાંની^{૨૬}
સઉથી મજબૂટ,^{૨૫} માંથમાંની^{૨૮} ફતેહ આપનારી,^{૨૭} માંથમાંની^{૩૦} ઘ-
ણીજ ફતેહ આપનારી,^{૨૯} માંથમાંની^{૩૨} તંદરોસ્તી આપનારી^{૩૧} (તથા)

* પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ‘ હુમતાધશ હુખતાધશ હુવરશતાધશ ’ને સેતરપાય,
માહપાય તથા ખેરશેદપાય નામના બેદેશતો, જેમાંથી સદ્ગુણી માણસનું રવાન
પસાર થાએછે તેનો ઇશારો લેછે; જુઓ ૨૨ મી યશતનો ૧૫ મો ફકરો.

† અધસ્યમન નામની બંદગી તે ‘ આ અધસ્યેમા ઇપ્યો ’ નામનો ઇજશનેનો
પદ મો હા સમજવો. પરણતાં જોડાને આશીર્વાદ સારેછે ત્યારે એ મજબૂર હોનો
અરથો ભાગ ભણવામાં આવેછે. વળી અધસ્યમન ફરેશ્તાનું બી નામ છે; અને તે
સુખ-શાંતિ આપનારો, દોસ્તી કરાવનારો, તથા મનમાંથી જાદુ તથા પરીને લગતા
ખોટા વિચારોને કાઢાડી નાખીને આરામ આપનારો ફરેશ્તો છે.

* માંથ્રમાંની^{૩૪} ઘણીજ તંદરોસ્તી આપનારી^{૩૩} (એ બધી સિક્ત ધરાવનાર અધસ્થમન^૩ નામની બંદગી), તેનેમાટે^૪ (ઇઆને જે કોઈ અથ વહિશતને આરાધે તથા “ આ અધસ્થેમા ઇબ્યો ” નામનો હા ભણે તેનેમાટે), અંથ્રે-મેન્યુશના^૩ તમામ^૨ જ્ઞદુગરોને^૫ તથા પરીઓને^૬ †મારેછે.^૧

(૬) અષો-અએષજ્ઞે,^{૩૫} દાતો-અએષજ્ઞે,^{૩૬} કરેતો-અએષજ્ઞે,^{૩૭} ઉર્વેરો-અએષજ્ઞે,^{૩૮} માંથ્રો-અએષજ્ઞે,^{૩૯} અએષજ્ઞનાંમ^{૪૦} અએષ-જ્ઞયોતેમો^{૪૧} યત્^{૪૨} માંથ્રેમ-સ્પેન્તેમ-અએષજ્ઞયો,^{૪૩} ચો^{૪૪} નર્શી^{૪૫} અષએનો^{૪૬} હુય^{૪૭} ઉર્થવાન્^{૪૮} અએષજ્ઞયાત્,^{૪૯} અએષો^{૫૦} જી^{૫૧} અસતિ^{૫૨} અએષજ્ઞનાંમ^{૫૩} અએષજ્ઞયોતેમો.^{૫૪}

(૬) અશોઈથી સાણું કરનાર^{૩૫} (અથવા તંદરોસ્તી આપનાર^{૩૫}), ઇનસાફથી સાણું કરનાર,^{૩૬} શસ્ત્રવૈઘ^{૩૭} (અથવા વાહાડકાપથી સાણું કરનાર^{૩૭}), ઝાલાપાલાથી સાણું કરનાર,^{૩૮} (તથા) માંથ્રવાની (ભણીને) સાણું કરનાર,^{૩૯} (એ પ્રમાણે પાંચ જાતના જુદા જુદા વૈઘો હોએછે). (પણ) પવિત્ર માંથ્રવાની ભણીને સાણું કરનાર^{૪૩} (બધા) વૈઘોમાં^{૪૦} ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર^{૪૧} (છે), (કારણ કે) તે^{૪૪} અશો^{૪૬} માણસનાં^{૪૫} બાતેન^{૪૮} થી^{૪૭} (તેને) તંદરોસ્તી આપેછે.^{૪૯} (બધા) વૈઘોમાં^{૫૩} તે^{૫૦} અચીત^{૫૧} ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર^{૫૪} છે.^{૫૨}

ખોલાસો:—(આએ ફકરામાં આવેલા ‘ અએષજ્ઞ ’ બોલનો અર્થ “ સાણું કરનાર, સાફ કરનાર, તનને તથા મનને પવિત્ર કરીને તંદરોસ્ત હાલતમાં લાવનાર ” થાએછે. એવા પાંચ જાતના સાણું કરનાર કહેલા છે. ૧ હો,—‘ અશોઈથી સાણું કરનાર, ’ તે રીમન નહવારનાર તથા અરશનુમ આપનાર યોજદાગ્રેગર મોએદ સમજવો, જેનું કાંમ સાંભા ધણીની રીમની દૂર કરીને તેને પવિત્રાઈ આપવાનું હોએછે. ૨ જો,—ઇનસાફથી સાણું કરનાર, ’ તે ન્યાયાધીશ, દાવર સમજવો, જેનું કાંમ વાંધા ભરેલી બાબ-હોનો વાજબી ચુકાદો કરીને, વાદી તથા પ્રતિવાદીનેમાટે જેમ ઘટવું દીસે તેમ કરવું. ૩ જો,—‘ શસ્ત્રવૈઘ, ’ તે વાહાડ કાપનું કામ જાણનાર વૈઘ.

* ‘ માંથ્ર ’ બોલના ખોલાસા બાબે જુઓ સફા ૧૫૨-૧૫૩.

† આએ ઠેકાણે ‘ જનધતિ ’ નો કર્મ છઠ્ઠી વિભક્તિમાં આવેલો છે, અંથ્રે-મેન્યુશની ખરાબીને તોડવાને માટે અધસ્થમન નામની બંદગી તેમજ અધસ્થમન નામનો ફરેશ્તો, એક ધણુંજ અસરકારક સાધન છે, તે બાબેનો ઇશારો આપણને વંદીદાદની રર મી પરગરદમાંથી મળી આવેછે.

૪ થો,—‘ઝાલાપાલાથી સાળું કરનાર,’ તે જડીબુટ્ટીની દવાથી અથવા બુટ્ટી બુટ્ટી ભતની વનસ્પતિમાંથી ઉત્પન્ન થતી દવાથી તંદરોસ્તી આપનાર તખીબ સમજવો. ૫ મો,—‘માંથ્રવાની લણીને સાળું કરનાર,’ તે પાક અવસ્તાના ચોકસ ઠેરવેલા કલામો લણીને મનને શાંતિ તથા નીરાંત આપનાર, દિલને આરામ આપનાર સમજવો. વળી એ બધાઓમાં પવિત્ર માંથ્રવાની લણીને સાંભા ધણીનાં મનને આરામ આપનાર શખ્સને સઉથી મહોટો ગણેલો છે, તેનું કારણ એવું જણાવ્યું છે કે, તે શખ્સ અશો માણસનાં આતેનને સાફ કરેછે, તેનું દિલ ઠેકાણે લાવેછે તથા તેનું મન જો બેકરાર થએલું હોએછે તો, તેની નજદીક લક્ષી માજદયસ્ની દીનના બરકત ભરેલા તથા પાક કલામો લણીને, તથા તે કલામોની ખુબીઓ સમજાવીને તેને સુખ આપેછે.)

(૭) યસ્ક^૧ અપ-દ્વરત;^૨ મહુરક^૩ અપ-દ્વરત;^૪ દએવ^૫ અપ-દ્વરત;^૬ પધત્યાર^૭ અપ-દ્વરત;^૮ અષેમઓઘો^૯ અનપવ^{૧૦} અપ-દ્વરત;^{૧૧} મઓ-સાસ્ત^{૧૨} અપ-દ્વરત.^{૧૩} (૮) અજિ-ચિથ્ર^{૧૪} અપ-દ્વરત;^{૧૫} વેહુરકો-ચિથ્ર^{૧૬} અપ-દ્વરત;^{૧૭} બિજનથોચિથ્ર^{૧૮} અપ-દ્વરત;^{૧૯} તરો-મત^{૨૦} અપ-દ્વરત;^{૨૧} પધરિમત^{૨૨} અપ-દ્વરત;^{૨૩} તફુનુ^{૨૪} અપ-દ્વરત;^{૨૫} સ્પજગ^{૨૬} અપ-દ્વરત;^{૨૭} અનાક્ત^{૨૮} અપ-દ્વરત;^{૨૯} દુજ્જહોધથ્ર^{૩૦} અપ-દ્વરત.^{૩૧} (૯) દ્રઓઘો-વાક્ષ-દ્રઓજિ-શત^{૩૨} અપ-દ્વરત;^{૩૩} જહિ^{૩૪} યાતુમધતિ^{૩૫} અપ-દ્વરત;^{૩૬} જહિ^{૩૭} કખરેધધને^{૩૮} અપ-દ્વરત;^{૩૯} વાતો^{૪૦} પોઉરવો-અપાખતર^{૪૧} અપ-દ્વરત;^{૪૨} વાતો^{૪૩} પોઉરવો-અપાખતર^{૪૪} અપ-નસ્યત.^{૪૫}

(૭) (લણનાર કેહેછે) :—અએ દરદો !^૧ તમો નાબુદ થઈ જાઓ*;^૨ અએ (કવખતના) મોત !^૩ તમો નાબુદ થઈ જાઓ;^૪ અએ દેવો !^૫ તમો નાબુદ થાઓ;^૬ અએ સાંભે થનારા !^૭ તમો નાબુદ થાઓ;^૮ અએ નાપાક^૯ આશમોગ !^{૧૦} તમો નાબુદ થાઓ;^{૧૧} અએ માણસો ઉપર બુલમ કરનાર !^{૧૨} તમો નાબુદ થાઓ;^{૧૩} (૮) અએ સાંપની તોખમના !^{૧૪} તમો નાબુદ થાઓ;^{૧૫} અએ વરૂની તોખમના !^{૧૬} તમો નાબુદ થાઓ;^{૧૭} અએ

* ‘અપ-દ્વરત’—આજ્ઞાર્થ પરસ્પૃષ્ટ ૨ જો પુરૂષ બહુવચન (ધાતુ દ્વર). પ્રોફે-સરો સ્પીગલ, યુસ્તિ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે એ ક્રિયાપદને અપૂર્ણ ભૂતકાલમાં લઇને એની આગમયનાં નામને એનો કર્તા ગણેછે:—દરદ નાહારી ગયું, ઇલાદિ.

એ પગવાળા (ખરાબ માણસ)ની તોખમના^{૧૮} તમો નાખુદ થાઓ;^{૧૯}
અએ નાફરમાની કરનારા^{૨૦} તમો નાખુદ થાઓ;^{૨૧} અએ મગડર માણસો!^{૨૨}
તમો નાખુદ થાઓ;^{૨૩} અએ *ગરમ મીભજવાળા!^{૨૪} તમો નાખુદ થાઓ;^{૨૫}
અએ ચુગલીખોરો!^{૨૬} (અથવા ગીખત કરનારા!^{૨૬}) તમો નાખુદ
થાઓ;^{૨૭} અએ દુશ્મની રાખનારા!^{૨૮} તમો નાખુદ થાઓ;^{૨૯} અએ
બદ નજરવાળા!^{૩૦} તમો નાખુદ થાઓ.^{૩૧} (૯) અએ જુઠા સખુન બો-
લનારા ઘણાજ જુઠા!^{૩૨} તમો નાખુદ થાઓ;^{૩૩} અએ બહુવાળી^{૩૪} બદ
ઓરત!^{૩૪} તમો નાખુદ થાઓ;^{૩૬} અએ ખરાબ ખોરેહવાળી^{૩૮} (અથવા
ઘાતકી) બદ ઓરત!^{૩૭} તમો નાખુદ થાઓ;^{૩૮} અએ સીધા ઉત્તર તરફથી
કુકતા^{૪૧} પવન!^{૪૦} તું નાખુદ થા;^{૪૨} અએ સીધા ઉત્તર તરફથી કુકતા^{૪૪}
પવન!^{૪૩} તું દેરે થઈ જા.^{૪૫}

(૧૦) યસ્ય^૧ મે^૨ અએતએષાંમ^૩ યત્^૪ અગ્નિ-ચિથ્રનાંમ,^૫
યો^૬ જનત્^૭ અએષાંમ^૮ દએવનાંમ,^૯ હુજંધ્રરાધ^{૧૦} હુજંધ્રો^{૧૧}
પધરિ,^{૧૨} બએવરાધ^{૧૩} બએવનો^{૧૪} પધતિ.^{૧૫} યસ્ક^{૧૬} જધન્તિ;^{૧૭}
મહુરક^{૧૮} જધન્તિ;^{૧૯} દએવ^{૨૦} જધન્તિ;^{૨૧} પધત્યાર^{૨૨} જધન્તિ;^{૨૩}
અષેમઓઘો^{૨૪} અનપવ^{૨૫} જધન્તિ;^{૨૬} મધ્યો-સાસ્ત^{૨૭} જધન્તિ.^{૨૮}
(૧૧) અગ્નિ-ચિથ્ર^{૨૯} જધન્તિ;^{૩૦} વેહુરકો-ચિથ્ર^{૩૧} જધન્તિ;^{૩૨}
બિજન્ત્રો-ચિથ્ર^{૩૩} જધન્તિ;^{૩૪} તરો-મત^{૩૫} જધન્તિ;^{૩૬} પધરિ-
મત^{૩૭} જધન્તિ;^{૩૮} તકુતુ^{૩૯} જધન્તિ;^{૪૦} સ્પજગ^{૪૧} જધન્તિ;^{૪૨}
અનાક્ત^{૪૩} જધન્તિ;^{૪૪} હુજ્રદોધ્ર^{૪૫} જધન્તિ.^{૪૬}

(૧૦) જે^૧ (ઇઆને અષ વહિશત) મારે માટે^૨ તે^૩ સાંપની તોખ-
મનાઓમાંનાં^૪ (તથા) તે^૫ દેવોમાંનાં^૬ હજર^{૧૦} ઘણા^{૧૨} હજર,^{૧૧} (તથા)
દશ હજર^{૧૩} ઘણા^{૧૫} દશ હજર^{૧૪} મારેછે.^૭ (તે અષ વહિશત) દરદને^{૧૬}
મારેછે,^{૧૭} (કવખતના) મોતને^{૧૮} મારેછે,^{૧૯} દેવોને^{૨૦} મારેછે,^{૨૧} સાંભે થનારા-
ને^{૨૨} મારેછે,^{૨૩} નાપાક^{૨૫} આશમોગને^{૨૪} મારેછે,^{૨૬} (તથા) મરદુમ
આજરોને^{૨૭} મારેછે.^{૨૮} (૧૧) સાંપની તોખમવાળાઓને^{૨૯} મારેછે,^{૩૦}
વડની તોખમવાળાઓને^{૩૧} મારેછે,^{૩૨} એ પગવાળા (ખરાબ માણસો) ની
તોખમનાઓને^{૩૩} મારેછે,^{૩૪} નાફરમાની કરનારાઓને^{૩૫} મારેછે,^{૩૬} મગડર
માણસોને^{૩૭} મારેછે,^{૩૮} ગરમ મીભજવાળાઓને^{૩૯} મારેછે,^{૪૦} ચુગલી

ખોરોને^{૪૧} મારેછે,^{૪૨} દુશ્મની રાખનારાઓને^{૪૩} મારેછે^{૪૪} (તથા) બદ નજરવાળાઓને^{૪૫} મારેછે.^{૪૬}

(૧૨) દ્રઘોઘો-વાક્ષ-દ્રઘોઘોનિશ્ત^૧ જઘન્તિ;^૨ જહિ^૩ યાતુ-મધતિ^૪ જઘન્તિ;^૫ જહિ^૬ કપ્પરેધધને^૭ જઘન્તિ;^૮ વાતો^૯ પોઉરવો-અપાખ્તર^{૧૦} જઘન્તિ;^{૧૧} વાતો^{૧૨} પોઉરવો-અપાખ્તર^{૧૩} અપ-નસ્યત.^{૧૪} (૧૩) યસ્ય^{૧૫} મે^{૧૬} અએતએપાંમ^{૧૭} યત^{૧૮} બિજનચો-ચિથ્રનાંમ^{૧૯} ચો^{૨૦} જનાત્^{૨૧} અએપાંમ^{૨૨} દએવનાંમ,^{૨૩} હ્રંધ્ર-રાધ^{૨૪} હ્રંધ્રેરા,^{૨૫} પધરિ,^{૨૬} બએવરાધ^{૨૭} બએવનો^{૨૮} પધતિ.^{૨૯} પઉર્વ-નએમાત્^{૩૦} પતત્^{૩૧} ઘઓશ^{૩૨} દએવનાંમ^{૩૩} દ્રઘોઘોનિશ્તો^{૩૪} અંધ્રેરા મધન્યુશ^{૩૫} પોઉર-મહૂરકો.^{૩૬}

(૧૨) (અષ વહિશ્ત) જુઠા સખુન બોલનારા ઘણાજ જુઠાને^૧ મારેછે,^૨ જહુધવાળી^૪ બદ ઓરતને^૩ મારેછે,^૫ ખરાબ ખોરેહવાળી^૭ (અ-થવા ઘાતકી) બદ ઓરતને^૬ મારેછે,^૮ સીધા ઉત્તર તરફથી કુકતા^{૧૦} પવનને^૯ મારેછે,^{૧૧} (તથા) સીધા ઉત્તર તરફથી કુકતા^{૧૩} પવનને^{૧૨} દફે કરી નાખેછે.^{૧૪} (૧૩) જે^{૧૫} (ઇચ્છાને અષ વહિશ્ત) મારેમાટે^{૧૬} તે^{૧૭} બે પગવાળા (ખરાબ માણસો) ની તોખમનાઓમાંના^{૧૮} (તથા) તે^{૨૨} દેવોમાંના^{૨૩} હજાર^{૨૪} ઘણા^{૨૬} હજાર^{૨૫} (તથા) દશ હજાર^{૨૭} ઘણા^{૨૮} દશ હજાર^{૨૯} મારેછે.^{૨૯}

કાઘાના^{૩૨} દેવોમાંનો^{૩૩} સઉથી જુડો^{૩૪} (જે) પુર મરકીવાંજો^{૩૬} અંત્રેમેન્યુશ^{૩૫} (તે), (અષ વહિશ્તની) આગળથી^{૩૦} નાહાસી ગયો.^{૩૧}

(૧૪) અદવત^૧ અંધ્રેરા મધન્યુશ^૨ પોઉર-મહૂરકો,^૩ આવોય^૪ મે^૫ બધ^૬ અષ વહિશ્ત^૭ યસ્કનાંમ^૮ યસ્કોતેમ^૯ જનાત્,^{૧૦} યસ્કનાંમ^{૧૧} યસ્કોતેમ^{૧૨} ત્વએષયાત્.^{૧૩} મહૂરકનાંમ^{૧૪} મહૂરકો-તેમ^{૧૫} જનાત્,^{૧૬} મહૂરકનાંમ^{૧૭} મહૂરકોતેમ^{૧૮} ત્વએષયાત્.^{૧૯} દએવનાંમ^{૨૦} દએવોતેમ^{૨૧} જનાત્,^{૨૨} દએવનાંમ^{૨૩} દએવોતેમ^{૨૪} ત્વએષયાત્.^{૨૫} પધત્યારનાંમ^{૨૬} પધત્યારોતેમ^{૨૭} જનાત્,^{૨૮} પધત્યાર-નાંમ^{૨૯} પધત્યારોતેમ^{૩૦} ત્વએષયાત્.^{૩૧} અષેમઓઘો^{૩૨} અનપવ^{૩૩} જનાત્,^{૩૪} અષેમઓઘો^{૩૫} અનપવ^{૩૬} ત્વએષયાત્.^{૩૭} મયો-સાસ્ત-^{૩૮} સાસ્તોતેમ^{૩૯} જનાત્,^{૪૦} મયો-સાસ્ત^{૪૧}-સાસ્તોતેમ^{૪૨} ત્વએષયાત્.^{૪૩}

(૧૪) પુર મરકીવાળો^૩ અંગ્રેમેન્યુશ^૨ ચીડાઈને (નીચે પ્રમાણે) બોલ્યો^૧ :—
અફસોસ!^૪ મારા^૫ દરદ લાવનારાઓમાંના^૬ ઘણુંજ દરદ લાવનારાઓને^૬
(બી) *અષ વહીશત (નામની બંદગી) નો^૭ ભાગ^૮ (અથવા શ્લોક) મારી
નાખશે^{૧૦} (અથવા મારશે^{૧૦}), (તથા) દરદ લાવનારાઓમાંના^{૧૧} ઘણુંજ
દરદ લાવનારાઓને^{૧૨} (બી) તોડશે^{૧૩} (અથવા જેર કરશે^{૧૩}); મોત લાવ-
નારાઓમાંના^{૧૪} ઘણુંજ મોત લાવનારાઓને^{૧૫} (બી) મારશે,^{૧૬} (તથા) મોત
લાવનારાઓમાંના^{૧૭} ઘણુંજ મોત લાવનારાઓને^{૧૮} (બી) જેર કરશે;^{૧૯} દેવો-
માંના^{૨૦} ઘણાજ મ્હોટા દેવોને^{૨૧} (બી) મારશે,^{૨૨} (તથા) દેવોમાંના^{૨૩} ઘ-
ણાજ મ્હોટા દેવોને^{૨૪} જેર કરશે;^{૨૫} સાંભે થનારાઓમાંના^{૨૬} ઘણાજ સાંભે
થનારાઓને^{૨૭} મારશે,^{૨૮} (તથા) સાંભે થનારાઓમાંના^{૨૯} ઘણાજ સાંભે
થનારાઓને^{૩૦} જેર કરશે;^{૩૧} નાપાક^{૩૩} આશ્મોગોને^{૩૨} મારશે^{૩૪} (તથા)
નાપાક^{૩૬} આશ્મોગોને^{૩૫} જેર કરશે;^{૩૭} માણસો ઉપર જીલમ કરનારાઓ-
માંના^{૩૮} ઘણોજ જીલમ કરનારાઓને^{૩૯} મારશે,^{૪૦} (તથા) માણસો ઉપર
જીલમ કરનારાઓમાંના^{૪૧} ઘણોજ જીલમ કરનારાઓને^{૪૨} જેર કરશે.^{૪૩}

(૧૫) અઙ્ગિચિથ્ર^૧-અઙ્ગિચિથ્રોતેમ^૨ જનાત^૩, અઙ્ગિચિથ્ર-^૪

* “ અષ વહિશત ” નામની બંદગી તે “ અષેમ્ વોહ્ ” સમજવી. અષેમ્ વોહ્,
યથા અહ્ વધરચો તથા ચેંદ્રહે હાતાંમ્-એ બંદગીઓની બરકતથી ઈઆને એ બંદ-
ગીઓ બરાબર રીતે સમજીને ખરાં દિલથી ભણ્યાથી હારેમન, દેવ, દરજ તથા દુષ્ટ
માણસોની અસર તે ભણનાર આગળથી દૂર થાયછે. એવીજ મતલબનું લખાણ
આપણને “ અહુનેમ વધરીમ્ ” નામના ઈજ્ઞનેના ૧૧ મા હામાંથી મળી આવેછે.
‘ બધ અષ વહિશત ’ ને બદલે ‘ બધ અષહે વહિશતહે, ’ જે પ્રોફેસર વેસ્ટર્ગારડે
નોટમાં આપેલું છે તે બેહેતર દીસેછે. ‘ બધ ’ નો અર્થ સંસ્કૃત ભાગને મલતો ‘ ઈશ્વ-
રી શક્તિ, ’ બી થાયછે:—જેમકે ‘ સ્તારાંમ્ બધો-દાતનાંમ્ ’ ઈઆને ઈશ્વરી શક્તિથી
પેદા કીધેલું સેતારાનું (જીઓ વંદીદાદની ૧૯ મી પરગરદનો ૨૩ મો ફકરો).
પણ આએ ઠેકાણે ‘ બધ ’ બોલને સંસ્કૃત ભાગને મલતો લઈને એનો અર્થ ‘ ભાગ,
હિસ્સો, નસીબ ’ લેવાને મેં દરસ્ત ધાર્યું છે. એજ પ્રમાણે અહુનવરના ભાગનેમાટે
‘ બધ.....અહુનહે વધરચેહે ’ કરીને બોલો આવેછે (જીઓ ઈજ્ઞનેનો ૧૯ મો
હા, ૩ જે ફકરો). વળી ‘ આવોય મે બધ ’ નો અર્થ (હારેમન બોલેછે) ‘ અ-
ફસોસ મારા નસીબ ઉપર ! કમબખ્તી મારા નસીબની ! ’ એવો બી થઈ શકે.
એ પ્રમાણે લેતાં ‘ જનાત્ ’ તથા ‘ તબએષયાત્ ’ નો કર્તા અષ વહિશત થઈ શકે.
‘ આવોય મે બધ ’ ને બદલે ડાક્ટર ગેલ્ડનર પ્રમાણે ‘ આવોય મે બાવોય ’ લઈએ
તો, એનો અર્થ ‘ અફસોસ મારી ઉપર ! અફસોસ ! અષ વહિશત દરદ લાવનારા-
ઓને મારી નાખશે ’ એ પ્રમાણે થઈ શકે. બાવોય ઈઆને અફસોસ !

અગ્નિચિથ્રોતેમ^૫ ત્વએષયાત્.^૬ વેહૂરકો-ચિથ્ર^૭-વેહૂરકો-ચિથ્રો-
તેમ^૮ જનાત્,^૯ વેહૂરકો-ચિથ્ર^{૧૦}-વેહૂરકો-ચિથ્રોતેમ^{૧૧} ત્વએષ-
યાત્^{૧૨} બિજનત્રો-ચિથ્ર^{૧૩}-બિજનત્રો-ચિથ્રોતેમ^{૧૪} જનાત્,^{૧૫}
બિજનત્રો-ચિથ્ર^{૧૬}-બિજનત્રો-ચિથ્રોતેમ^{૧૭} ત્વએષયાત્.^{૧૮} તરો-
મત^{૧૯} જનાત્,^{૨૦} તરો-મત^{૨૧} ત્વએષયાત્.^{૨૨} પધરિ-મત^{૨૩} જનાત્,^{૨૪}
પધરિ-મત^{૨૫} ત્વએષયાત્.^{૨૬} તફુનુ^{૨૭}-તફુનોતેમ^{૨૮} જનાત્,^{૨૯}
તફુનુ^{૩૦}-તફુનોતેમ^{૩૧} ત્વએષયાત્.^{૩૨} રપજગ^{૩૩}-રપજગોતેમ^{૩૪}
જનાત્,^{૩૫} રપજગ^{૩૬}-રપજગોતેમ^{૩૭} ત્વએષયાત્.^{૩૮} અનાક્ત^{૩૯}-
અનાક્તોતેમ^{૪૦} જનાત્,^{૪૧} અનાક્ત^{૪૨}-અનાક્તોતેમ^{૪૩} ત્વએષ-
યાત્.^{૪૪} દુજ્જદોધથ્ર^{૪૫}-દુજ્જદોધથ્રોતેમ^{૪૬} જનાત્,^{૪૭} દુજ્જદોધથ્ર^{૪૮}-
દુજ્જદોધથ્રોતેમ^{૪૯} ત્વએષયાત્.^{૫૦} (૧૬) દ્રઓઘો-વાક્ષ-દ્રઓઞિશ્ત^{૫૧}
જનાત્,^{૫૨} દ્રઓઘો-વાક્ષ-દ્રઓઞિશ્ત^{૫૩} ત્વએષયાત્.^{૫૪} જહિ^{૫૫}
યાતુમધતિ^{૫૬} જનાત્,^{૫૭} જહિ^{૫૮} યાતુમધતિ^{૫૯} ત્વએષયાત્.^{૬૦}
જહિ^{૬૧} કખરેધધને^{૬૨} જનાત્,^{૬૩} જહિ^{૬૪} કખરેધધને^{૬૫} ત્વએ-
ષયાત્,^{૬૬} વાતો^{૬૭} પોઉરવો-અપાખતર^{૬૮} જનાત્,^{૬૯} વાતો^{૭૦}
પોઉરવો-અપાખતર^{૭૧} ત્વએષયાત્.^{૭૨}

(૧૫) (અષ વહિશ્ત નામની ઝંઢગીનો ભાગ) સાંપની તોખમના-
ઓમાંના^૧ ઘણાંજ સાંપની તોખમનાઓને^૨ (ઇચ્છાને સાંપની ખસલત
ધરાવનારાઓમાંના ઘણાંજ તેવા શખ્સોને) મારશે,^૩ (તથા) સાંપની
તોખમનાઓના^૪ ઘણાંજ સાંપની તોખમનાઓને^૫ જેર કરશે;^૬ વરૂની
તોખમનાઓમાંના^૭ ઘણાંજ વરૂની તોખમનાઓને^૮ મારશે,^૯ (તથા)
વરૂની તોખમનાઓમાંના^{૧૦} ઘણાંજ વરૂની તોખમનાઓને^{૧૧} જેર કરશે;^{૧૨}
ઐ પગવાળા (ખરાખ માણસ) ની તોખમવાળાઓમાંના^{૧૩} ઘણાંજ તેવી
ખાસિયતવાળાઓને^{૧૪} મારશે,^{૧૫} (તથા) ઐ પગવાળા (ખરાખ માણસ)-
ની તોખમવાળાઓમાંના^{૧૬} ઘણાંજ તેવી ખાસિયતવાળાઓને^{૧૭} જેર કરશે;^{૧૮}
નાફરમાની કરનારાઓને^{૧૯} મારશે,^{૨૦} (તથા) નાફરમાની કરનારાઓને^{૨૧}
જેર કરશે;^{૨૨} મગર માણસોને^{૨૩} મારશે,^{૨૪} (તથા) મગર માણસોને^{૨૫}
જેર કરશે;^{૨૬} ગરમ મીઠજવાળાઓમાંના^{૨૭} ઘણાંજ ગરમ મીઠજવાળા-
ઓને^{૨૮} મારશે,^{૨૯} (તથા) ગરમ મીઠજવાળાઓમાંના^{૩૦} ઘણાંજ ગરમ મી-
ઠજવાળાઓને^{૩૧} જેર કરશે;^{૩૨} યુગલીખોરોમાંના^{૩૩} ગણાંજ યુગલીખો-
રોને^{૩૪} મારશે^{૩૫} (તથા) યુગલીખોરોમાંના^{૩૬} ઘણાંજ યુગલીખોરોને^{૩૭} જેર
કરશે;^{૩૮} દુશ્મની રાખનારાઓમાંના^{૩૯} ઘણાંજ દુશ્મની રાખનારાઓને^{૪૦}

મારશે,^{૪૧} (તથા) દુશ્મની રાખનારાઓમાંના^{૪૨} ઘણીજ દુશ્મની રાખ-
નારાઓને^{૪૩} જેર કરશે;^{૪૪} બદ નજરવાળાઓમાંના^{૪૫} ઘણાજ બદ નજર-
વાળાઓને^{૪૬} મારશે,^{૪૭} (તથા) બદ નજરવાળાઓમાંના^{૪૮} ઘણાજ બદ
નજરવાળાઓને^{૪૯} જેર કરશે.^{૫૦} (૧૬) (અથ વહિશ્ત નામની બંદગીનો
ભાગ) જીઠા સખુન બોલનારાઓમાં ઘણાજ જીઠાઓને^{૫૧} મારશે,^{૫૨}
(તથા) જીઠા સખુન બોલનારાઓમાં ઘણાજ જીઠાઓને^{૫૩} જેર કરશે;^{૫૪}
બહુધવાળી^{૫૫} બદ ઓરતને^{૫૬} મારશે,^{૫૭} (તથા) બહુધવાળી^{૫૮} બદ
ઓરતને^{૫૯} જેર કરશે;^{૬૦} ખરાબ ખોરેહવાળી^{૬૧} (અથવા ઘાતકી) બદ
ઓરતને^{૬૨} મારશે,^{૬૩} (તથા) ખરાબ ખોરેહવાળી^{૬૪} (અથવા ઘાતકી)
બદ ઓરતને^{૬૫} જેર કરશે;^{૬૬} સીધા ઉત્તર તરફથી કુકતા^{૬૭} પવનને^{૬૮}
મારશે,^{૬૯} (તથા) સીધા ઉત્તર તરફથી કુકતા^{૭૦} પવનને^{૭૧} જેર કરશે.^{૭૨}

(૧૭) અપ-નસ્યાત્^૧ દુક્ષ્, ^૨ નસ્યાત્^૩ દુક્ષ્, ^૪ દ્વરાત્^૫ દુક્ષ્,
વીનસ્યાત્^૬; અપાખેદ્રે^૭ અપ-નસ્યેહે,^૮ મા^૯ મેરેન્યધનીશ^{૧૦}
ગએથાઓ^{૧૧} અસ્તવધતીશ^{૧૨} અપહે,^{૧૩} (૧૮) અહે^{૧૪} રય^{૧૫}
ખરેનંધ્રહ્ય,^{૧૬} તેમ^{૧૭} યજ્ઞધ^{૧૮} સુરન્વત^{૧૯} યસ્ન^{૨૦} અષેમ
વહિશ્તેમ^{૨૧} સ્વએશ્તેમ^{૨૨} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૨૩}; જઓથ્રાળયો^{૨૪}
અષેમ વહિશ્તેમ^{૨૫} સ્વએશ્તેમ^{૨૬} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૨૭} યજ્ઞમધદે.^{૨૮}

(૧૭) (ભણનાર દુઆ માંગેછે) :—દરજ^૧ નાશ પામે !^૨ દરજ^૩
નાબુદ થાએ !^૪ દરજ^૫ નાહાસી જાએ^૬ (તથા) દરે થાએ !^૭ (અએ
દરજ !) અવાપ્તર તરફ^૮ તું દરે થઈ જા,^૯ (કે જેથી કરીને)
અશોધના^{૧૦} હાડમંદ^{૧૧} મુલુકો^{૧૨} મારખાવાને લાએક^{૧૩} નહી^{૧૪} (થાએ).

(૧૮) તેના^{૧૫} તેજ^{૧૬} તથા પ્રતાપને લીધે^{૧૭} તે^{૧૮} અથ વહિશ્ત^{૧૯}
(જે) સઉથી સોહામણો^{૨૦} અમશાસ્પંદ (તે) ને^{૨૧} સંભળાએ તેવી^{૨૨} (અથવા
પ્રખ્યાત^{૨૩}) ઈજ્ઞનેવટે^{૨૪} હું ઈજ્ઞું,^{૨૫} અથ વહિશ્ત^{૨૬} (જે) સઉથી સોહા-
મણો^{૨૭} અમશાસ્પંદ (તે) ને^{૨૮} ક્રિયાની ભેટોથી^{૨૯} હમો ઈજાએ છિયે.^{૩૦}

હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધ્રહ્ય, માંથ્રય, વચય
બ્યઓથનય, જઓથ્રાળયસય અર્ધુખ્ધએધળયસય વાધક્રિળયો.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધ્રહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરુદમ,

મરુદુમ સર્દગાંન, હુમા સર્દગાંન, હુમખાયસ્તે વેહાંન
ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી
રસાનદ, અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઠે.) યથા અહૂ વધ્યો ૨.

યસ્નેમય વહોમય અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ, અપહે
વહિશ્તહે સ્તએશ્તહે, અધ્યમનો ઇયેહે સૂરહે મજદધાતહે,
સઓકયાઓ વંધ્રહુયાઓ વોઉર-દાધથયાઓ મજદધાતયાઓ
અપઓન્યાઓ. અપેમ વોહૂ ૧.

અહ્યાધ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે; કેરેહૂ મોજદ.
રોજ નેક નામ, રોજ પાક નામ, રોજ મુખારક (ફલાં),
માહે મુખારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાંન. ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે
મધન્યેઉશ. હુધથ્યાવરશ્તાંમ હ્યત વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ
અપેમ; અપેમ વોહૂ ૧. ગારજે ખોરેહૂ અવજ્ઞયાદ અરદી-
બેહેશ્ત અમશાસ્પંદ ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી
પીરોજગરી. દાદ દીન બેહૂ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાધ
ગાઆફરંગાંની બાદ હૂતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન
આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન
આનો આવાયદ શુદન. અપઓને અપેમ વોહૂ ૧.

(દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઠે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદ જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે
અરેદ્રિ સૂર અનાહિતે અપઓને. અપેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધ્રઉહિ મજદધાતે અપઓને. અપેમ વોહૂ ૧.
અપેમ વહિશ્તેમ સ્તએશ્તેમ અમેપેમ સ્પેન્તેમ યજમધદ.
અપેમ વોહૂ ૧. અરદીબેહેશ્ત અમશાસ્પંદ ખેરસાદ. અપેમ વોહૂ ૧.

અરદીબેહેશ્ત યશ્તની નીરંગ.

(એ નીરંગ હોરમજદ યશ્ત પહ્યા પછી ત્રણ વાર પઠે.)

દાદારે^૧ જેહાંદાર^૨ તવાંના^૩ ઓ દાના,^૪ ઓ પર્વતાર^૫
ઓ આફરીદગાર,^૬ ઓ કેરેહૂગાર^૭ ઓ અવજ્ઞીદાર,^૮ અહેરે-

મન^૧ હીચ,^{૧૦} નાદાંન,^{૧૧} ઓ નતવાંન^{૧૨} ય હીચ ચીજ^{૧૩}
નશહેદ.^{૧૪} અહુરમજદ^{૧૫} દાદારી,^{૧૬} અહેરેમન^{૧૭} મરોચીની-
દારી.^{૧૮} દાદાર^{૧૯} પાક,^{૨૦} અહેરેમન^{૨૧} નાપાક;^{૨૨} અહેરેમન^{૨૩}
પાક શવદ,^{૨૪} અહેરેમન^{૨૫} દૂર શવદ,^{૨૬} અહેરેમન^{૨૭} દરે શવદ,^{૨૮}
અહેરેમન^{૨૯} શેકસ્તેહ શવદ,^{૩૦} અહેરેમન^{૩૧} હલાક શવદ,^{૩૨} અ-
વવલ^{૩૩} દીન^{૩૪} જરથુશ્તી^{૩૫} પાક;^{૩૬} અહુરમજદ^{૩૭} બુલંદ^{૩૮} કવી,^{૩૯}
ખેહ,^{૪૦} અવજૂની.^{૪૧} અષએને અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

જેહાંનો રાખનાર^૨ દાદાર^૧ સર્વ શક્તિવાન^૩ તથા મહાજ્ઞાની,^૪ તથા
બધાની પરવરેશ કરનાર^૫ તથા પેદા કરનાર,^૬ તથા સવાબકાર^૭ તથા ચો-
કસાઈનો રાખનાર^૮ (છે). હારેમન^૯ કાંઈજ નથી^{૧૦} (તથા) નાદાન^{૧૧}
(છે), તથા કાંઈબી ચીજ^{૧૩} કરી શકતો નથી.^{૧૨-૧૪} હોરમજદ^{૧૫} પેદા
કરનાર^{૧૬} (છે), (તથા) *હારેમન^{૧૭} નાશ કરનાર^{૧૮} (છે). દાદાર^{૧૯} પાક^{૨૦}
(છે), (તથા) હારેમન^{૨૧} નાપાક^{૨૨} (છે). હારેમન^{૨૩} નાશ પામે,^{૨૪}
હારેમન^{૨૫} દૂર થાયે,^{૨૬} હારેમન^{૨૭} દરે થાયે,^{૨૮} હારેમન^{૨૯} તુટેલો થાયે,^{૩૦}
હારેમન^{૩૧} હલાક થાયે.^{૩૨} સઉથી પેહેલે દરજજેની^{૩૩} દીન^{૩૪} (તે)
પાક^{૩૬} જરતોશ્તી^{૩૫} (દીન) (છે); હોરમજદ^{૩૭} બુલંદ,^{૩૮} જોરાવર,^{૩૯}
લલો^{૪૦} (તથા) આબાદી કરનાર^{૪૧} (છે).

ખોરદાદ યશ્ત.†

દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાંન અહુરમજદ યોદાયે અવજૂની, ગોરજે
ખોરેહ અવજ્યાદ. ખોરદાદ અમશાસ્પંદ ખેરસાદ.†

અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન

* હોરમજદ તથા હારેમનના ખોલાસા બાબે જુઓ સફેા ૮ મો, ૩ જ નોટ.

† ડાક્ટર ગેલ્ડનરે એ યશ્તનું નામ “અવરદાદ યશ્ત” આપ્યું છે, અને
શરૂઆતના પાંજદમાં “અવરદાદ અમશાસ્પંદ ખેરસાદ” કરીને લીધું છે, જેકે
ફવરાનેના તથા યસ્નેમ્યના ફકરાઓમાં “હર્વતાતો રથ્વો યાઈસ્થયાઓ હુષિતોધશ
સરેધએઘબ્યો અષહે રતુબ્યો” એ પ્રમાણે લખેને, ખોરદાદ અમશાસ્પંદની ખશુમન
તેણે કબૂલ રાખી છે. એ યશ્તના અવસ્તા ખીગડેલી હાલતમાં છે.

‡ ઈઆને ખોરદાદ અમશાસ્પંદ (મારી મદદે) પોહોંચો !

દુશ્મત દુજ્જૂપ્ત દુજ્જવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ્, ડૌમ ગોફત, ડૌમ કંદ, ડૌમ જસ્ત, ડૌમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ્જ આંન ગુનાહ મનશની ગવરની કુનશની, તની રવાંની ગેતી મીનાઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવરની પ પતેત હોમ. દન-ઓથ્ર અહુરહે મજ્જદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધ-થ્યાવરશતાંમ હાત વસ્ના ફેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહુ ૩. કવરાને મજ્જદયસ્તો જરથુશલિશ વીદ્યએવો અહુર-હ્યએષો (જે ગેહ હોએ તે પઢે.) કસસ્તયએચ. હુઉર્વતાતો^૭ રથવો^૮ યાધસ્યયાઓ^૯ હુષિતોધશ,^{૧૦} સરેધએધખ્યો^{૧૧} અષહે^{૧૨} રતુખ્યો,^{૧૩} દનઓથ્ર^{૧૪} યસ્નાધ્ય^{૧૫} વહ્નાધ્ય^{૧૬} દનઓથ્રાધ્ય^{૧૭} કસસ્તયએચ,^{૧૮} યથા અહુ વધસ્યો^{૧૯} જઓતા^{૨૦} ક્રા મે^{૨૧} ઝૂતે,^{૨૨} અથા રતુશ અષાતચિત્ હ્ય^{૨૩} ક્રા અષવ^{૨૪} વીદવાઓ^{૨૫} ઝઓતૂ.^{૨૬} હુઉર્વ-તાતેમ^{૨૭} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૨૮} યજમધદે,^{૨૯} યાધસ્યાંમ^{૩૦} હુષિતીમ^{૩૧} યજમધદે,^{૩૨} સરેધ^{૩૩} અષવન^{૩૪} અષહે^{૩૫} રતવો^{૩૬} યજમધદે.^{૩૭}

(દાદાર હોરમજદને) ખુશાલ કરવાનેમાટે^{૧૪} (કલાની ગેહમાં), સરેધ^{૧૧} (ઇઆને વરસો), (જે) અશોઈના^{૧૨} હોંગામો (તેઓ)-માંનો^{૧૩} ખોરદાદ,^૭ (જે) ફસલને^૮ ખરાખર વખત ઉપર લાવવાનો^{૧૦} સરદાર, (તે) ની,^૯ આરાધના કરવાને,^{૧૫} (તેની) ખુખીઓ ગાવાને,^{૧૬} (તેને) ખુશ્તુદ કરવાને^{૧૭} (તથા) (તેની) વખાણ કરવાને,^{૧૮} જોતી^{૨૦} મારી આગળ^{૨૧} યથા અહુ વધસ્યો^{૧૯} (ના કલામોની ખુખીઓ) જાહેર કરે;^{૨૨} (રાસ્પી) (જે) અશો^{૨૪} (તથા) વિદ્વાન^{૨૫} (તે) ‘અથા રતુશ અષા-તચિત્ હ્ય^{૨૩} (એ કલામોની ખુખીઓ) જાહેર કરે.’^{૨૬} ખોરદાદ^{૨૭} અમ-શાસ્પંદને^{૨૮} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૯} ફસલનાં^{૩૦} પોતાનાં ખરાખર વખત ઉપર આવવાને^{૩૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૩૨} અશો^{૩૩} સરેધ^{૩૩} (ઇઆને વરસો) (જે) અશોઈના^{૩૫} હોંગામો (તેઓ)ને^{૩૬} હમો વખાણીએ છિયે.^{૩૭}

(૧) ઝઓતૂ^૧ અહુરો મજ્જદાઓ^૨ સપિતમાધ^૩ જરથુશલાધ^૪ અજેમ^૫ દધાંમ^૬ હુઉર્વતાતો^૭ નરાંમ^૮ અષઓનાંમ^૯ અવાઓ-સ્ય,^{૧૦} રફનાઓસ્ય^{૧૧} ખઓપનાઓસ્ય,^{૧૨} ખીતાઓસ્ય,^{૧૩} અવોધ^{૧૪} ક્ય^{૧૫} યઓખમધદે,^{૧૬} યો^{૧૭} તે^{૧૮} જસાધતિ^{૧૯} અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ,^{૨૦} યથ^{૨૧} જસાધતિ^{૨૨} અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ^{૨૩} વોહુ

મનો,^{૧૪} અષેમ વહિરેતેમ,^{૧૫} ક્ષયેમ વધરીમ,^{૧૬} સપેન્તાંમ
આર્મધતીમ,^{૧૭} હુર્વિતાઓસય^{૧૮} અમેરેતતાઓસય.^{૧૯}

(૨) યો^{૨૦} અએષાંમ^{૨૧} દએવનાંમ^{૨૨} હુજંધરાધ^{૨૩} હુજંધરો^{૨૪}
પધતિશ,^{૨૫} અએવરાધ^{૨૬} અએવનો,^{૨૭} અહાંકિતાધ^{૨૮} અહાં-
કિતયો^{૨૯} પધતિશ,^{૩૦} નામેનિ^{૩૧} અમેષનાંમ સપેન્તાનાંમ^{૩૨} હુર્વિ-
તાતો^{૩૩} જઅયોધત,^{૩૪} નસૂમ^{૩૫} જનત,^{૩૬} હુષિ^{૩૭} જનત,^{૩૮}
ઘષિ^{૩૯} જનત,^{૪૦} સએને^{૪૧} જનત^{૪૨} ખૂજિ^{૪૩} જનત.^{૪૪}

(૧) (દાદાર) ઢોરમજદે^૧ સપેતમાન^૨ જરતોશ્તને^૩ કહ્યું^૪ કે,
અશો^૫ માણસોનેમાટેની^૬ મદદ^૭ ખુશાલી,^૮ સુખ^૯ તથા મોજ^{૧૦} ઝોર-
દાદ (અમશાસ્પંદ) માંથી^{૧૧} મેં^{૧૨} પેદા કીધી.^{૧૩} જે પ્રમાણે^{૧૪} અમશાસ્પં-
દોમાંના^{૧૫-૧૬} બહુમન,^{૧૭} અરદીબેહેશ્ત,^{૧૮} શેહેરેવર,^{૧૯} અસ્પંદાદ,^{૨૦} ઝોરદાદ^{૨૧}
તથા અમરદાદની^{૨૨} નજદીક (કોઈ શખ્સ) (ઈજશ્નેની મારફતે)
પોહોંચે,^{૨૩} (તે પ્રમાણે) (જો) તે શખ્સ^{૨૪} તુંને^{૨૫} પોહોંચે^{૨૬} તો, તેની
ઉપર^{૨૭} હમે મેહેરબાન *થઈએ છિયે.^{૨૮-૨૯}

(૨) જે કોઈ^{૩૦} આએ^{૩૧} હજાર^{૩૨} ઘણા^{૩૩} હજાર,^{૩૪} દશ હજાર^{૩૫}
ઘણા દશ હજાર,^{૩૬} તથા બેહદ્^{૩૭} ઘણા^{૩૮} બેહદ્^{૩૯} દેવોનાં^{૪૦} (હુમલાની
સાંભે થવાનેમાટે), અમશાસ્પંદોમાંથી^{૪૧} ઝોરદાદનાં^{૪૨} નામને^{૪૩} યાદ કરે^{૪૪}
તો, (તે શખ્સ) નસુશ (દેવ)ને^{૪૫} મારે,^{૪૬} †હુષિ (દેવ) ને^{૪૭} મારે,^{૪૮}
†ઘષિ (દેવ) ને^{૪૯} મારે,^{૫૦} †સએની (દેવ) ને^{૫૧} મારે,^{૫૨} તથા †ખૂજિ
(દેવ) ને^{૫૩} મારે.^{૫૪}

(૩) આઅત્^{૫૫} પઓધરીમ^{૫૬} ક્રમ્રઓમિ^{૫૭} નરેમ^{૫૮} અપ-
વનેમ;^{૫૯} યેજિ^{૬૦} પઓધરીમ^{૬૧} ક્રમ્રઓમિ^{૬૨} નરેમ^{૬૩} અપવનેમ^{૬૪}
ધમત્^{૬૫} રપ્નવો^{૬૬} રજિશ્ત,^{૬૭} ધમત્^{૬૮} અમેષએધયો સપેન્તએ-
ધયો,^{૬૯} યો^{૭૦} અસતિ^{૭૧} મધન્યવનાંમ^{૭૨} યજ્ઞતનાંમ,^{૭૩} નધસ્યો-
નામનાઓ^{૭૪} તાઓ^{૭૫} ખૂજત્^{૭૬} નરેમ^{૭૭} અપવનેમ.^{૭૮} હુય^{૭૯}
નસૂમ,^{૮૦} હુય,^{૮૧} હુષિ,^{૮૨} હુય^{૮૩} ઘષિ,^{૮૪} હુય^{૮૫} સએને,^{૮૬} હુય^{૮૭}

* અથવા તેની સાથે હમે દોસ્તી રાખીએ છિયે. અસલ અર્થ ' હમે જો-
ડાઈએ છિયે ' સંસ્કૃત ધાતુ પ્ર-યુજ=સાથે જોડઈ જહું; દોસ્તી રાખવી.

† એ ખોલાનો ખાતરી ભરેલો ખોલાસો જણાયો નથી; ચોકસ જાતની ખ-
રાખી કરનારા દેવોનાં નામ હોવાં જોઈએ.

ખૂજિ,^{૮૮} હુચ^{૮૯} હુએનયાઓ^{૯૦} પેરેથુ-અધનિકયાઓ,^{૯૧} હુચ^{૯૨} દ્રફપયાઓ^{૯૩} પેરેથુ-ઉજગેરેમયાઓ,^{૯૪} હુચ^{૯૫} મધ્યાધ^{૯૬} દ્રવધ-
ત્યાધ^{૯૭} સાસ્તયાધ,^{૯૮} હુચ^{૯૯} સ્તરાધ^{૧૦૦} વધર્યાધ,^૧ હુચ^૨ નરો^૩
સાસ્તયાધ,^૪ હુચ^૫ યાતાધ,^૬ હુચ^૭ પધરિકાધ,^૮ હુચ^૯ ઉરવિસ્ત.^{૧૦}

(૩) સઉથી પેહલા^{૧૧} રાસ્ત^{૧૨} માણસને^{૧૩} હું પસંદ કરુંછું;^{૧૪}
રાસ્ત^{૧૫} માણસને^{૧૬} સૌથી પેહલા^{૧૭} એટલામાટે^{૧૮} હું પસંદ કરુંછું^{૧૯} કે^{૨૦}
તેને સઉથી સાચ્યો^{૨૧} રશને ઈજદ^{૨૨} તથા અમશાસ્પંદો,^{૨૩} જેઓ^{૨૪} મીનો^{૨૫}
ઈજદોમાં^{૨૬} નરને-લગતા નામવાળા^{૨૭} છે^{૨૮} તેઓ,^{૨૯} રાસ્ત^{૩૦} માણસને^{૩૧}
અંચાવેછે.^{૩૨}*

ખોલાસો:—(શાથી તે માણસને અંચાવેછે તેખાએ નીચે જણાવેછે.)

નસુશ^{૩૩} (દેવ) થી,^{૩૪} હુષિ^{૩૫} (દેવ) થી,^{૩૬} ઘષિ^{૩૭} (દેવ) થી,^{૩૮}
સએની^{૩૯} (દેવ) થી,^{૪૦} ખૂજિ^{૪૧} (દેવ) થી,^{૪૨} (તથા) પુષ્કળ પળટનવાળા^{૪૩}
લશ્કરથી,^{૪૪} જે પકડેલા પોહોળા^{૪૫} વાવતા^{૪૬} (અથવા ઠાલા^{૪૭}) થી,^{૪૮}
દુષ્ટ^{૪૯} (તથા) જીલમગાર^{૫૦} માણસ^{૫૧} થી,^{૫૨} ‘ ધાતુનાં અનાવેલાં^{૫૩}
ખંજર^{૫૪} થી,^{૫૫} જીલમગાર^{૫૬} માણસો^{૫૭} થી,^{૫૮} જાદુગર^{૫૯} થી,^{૬૦} પરી^{૬૧} થી,^{૬૨}
(તથા) ‘ ભુલાંપાડે તેવા જીરસ્તા^{૬૩} થી^{૬૪}—(એ બધી જાતની ખરાબી-
ઓથી) (અમશાસ્પંદો રાસ્ત માણસને અંચાવેછે).

(૪) કુથ^{૬૫} પર^{૬૬} અષઓનાંમ^{૬૭} પથ^{૬૮} ઉર્વએસધતિ,^{૬૯} કુથ^{૭૦}
દ્રવતાંમ.^{૭૧} આઅત્^{૭૨} અઓત^{૭૩} અહુરો મજદાઓ,^{૭૪} ચેજિ^{૭૫} મે^{૭૬}
માંત્રેમ^{૭૭} ક્રાવ,^{૭૮} મરાઓ^{૭૯} વા,^{૮૦} દ્રેન્જયાઓ^{૮૧} વા,^{૮૨} ક્રા^{૮૩} વા^{૮૪}
અવ^{૮૫} કર્ષાધમ^{૮૬} કારયેધતિ,^{૮૭} હુઓમ^{૮૮} તનૂમ^{૮૯} ગઓજધતિ.^{૯૦}

(૫) કાંમચિત્^{૯૧} થ્વાંમચ^{૯૨} દુજેમચ^{૯૩} હુધથ્યો-અયનાંમ^{૯૪}
હેન્તૂમ^{૯૫} કાંમચિત્^{૯૬} વા^{૯૭} અધધ્યએનાંમ^{૯૮} હેન્તૂમ,^{૯૯}

* કેટલાએક ખોલો વ્યાકરણને કાએદે નહી ઉતરયાથી, એ ફકરાનો ખોલેખોલ તરજીમો થઈ શક્યો નથી. એના કરતાં વધારે સહી તરજીમો થવો જોઈએ.

† જીઓ હોરમજદ યશ્તનો ૧૦ મો ફકરો, પેરેથુ-દ્રફપયાઓ ખોલનો અર્થ.

‡ પ્રોફેસર યુસ્તિ; તલવારથી (પ્રોફેસર હારલે); નાંગાં ખંજરથી (ડાકટર સ્પીગલ); હડીલા યુનેહગાર-પાપી માણસથી (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

¶ દારમેસ્તેતેનો અંગ્રેજી તરજીમો; દુઃખ, સંકટ (દારમેસ્તેતેનો દ્રેન્ય તરજીમો). ઉરવિસ્ત (નામના) દેવથી (યુસ્તિ); દરેક હુમલાથી (હારલે).

§ “ કાંમચિત્ ” થી તે “ અધર્યાખ્યો પાધએધખ્યો ” સુધીના ખોલોને બદલે આગળી કેટલીએક ભણવાની ચોપડીઓમાં નીચે મુજબનાં પદો આવેલાં છે:—
“ ઉતરેમ હુએનેમ કાંમચિત્ થ્વાંમચ દુજેમચ નોધન્ વધનાને હુમતેમ કાંમચિત્.

કાંમાચત્^{૪૫} વા^{૪૬} રએશ્વનાંમ.^{૪૭} કાંમાચત્^{૪૮} શ્વાંમચ^{૪૯}
 દુજેમચ^{૫૦} અધશ્ચાખ્યો^{૫૧} પાધએધખ્યો^{૫૨} જનાનિ,^{૫૩} શ્વાંમચ^{૫૪}
 દુજેમચ^{૫૫} બન્દામિ,^{૫૬} શ્વાંમચ^{૫૭} દુજેમચ^{૫૮} નિદ્ધે,^{૫૯} શ્વાંમચ^{૬૦}
 દુજેમચ^{૬૧} નિજ્જખરેમ^{૬૨} દુજેમચ.^{૬૩}

(૪) રાસ્ત (લોકો) નો^{૧૩} માર્ગ^{૧૪} (તથા) દુષ્ટ (લોકો) નો^{૧૭}
 માર્ગ^{૧૪} (એક બીજાથી) કેવી રીતે^{૧૧} જુદો પડેછે ?^{૧૨-૧૫}

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, નીતિવાન તથા ધર્મી લોકોના
 અને પાપી માણસોના જીંદગીના માર્ગોમાં શું ફેર ?)

લારે^{૧૮} (દાદાર) હોરમજદે^{૨૦} કહ્યું^{૧૯} કે, અગરજો^{૨૧} (કોઈ માણસ)
 મારા^{૨૨} માંત્ર^{૨૩} મ્હોટે સાદે બોલે,^{૨૪} (તથા તે માંત્રને) યાદ કરનારો^{૨૫}
 અથવા^{૨૬} ભણનારો^{૨૭} (થાએ), અથવા^{૨૮} ભણતાં ભણતાં^{૩૦} કશ^{૩૧} ખેંચે^{૩૨}
 તો, (તે શખ્સ) પોતાનાં^{૩૩} તનને^{૩૪} (દેવ દરજના હુમલાથી તથા બદીના
 માર્ગથી) અંચાવેછે.^{૩૫}

(૫) (માણસોને ફરેબ આપવાનેમાટે) જાહેર રીતે આવનારા
 (દરજે) માંનાં^{૩૬} તું^{૩૭} કોઈબી^{૩૮} દરજને,^{૩૯} છુપી રીતે આવનારા (દરજે)
 માંનાં^{૪૩} તું^{૪૬} કોઈબી^{૪૮} દરજને,^{૫૦} રીમન કરનારા (દરજે) માંનાં^{૪૭}
 તું^{૫૪} કોઈબી દરજને,^{૫૫} એરીઅન^{૫૧} (લોકોની) જગ્યાઓમાંથી^{૫૨} હું
 મારી કાઢાડીશ;^{૫૩} તું^{૫૭} દરજને^{૫૮} હું સાંકળથી આંધીશ,^{૫૯} તું^{૬૦}
 દરજને^{૬૧} હું મારીશ,^{૬૬} (તું) દરજને^{૬૩} હું બાહાર *કાઢાડીશ.^{૬૨}

(૬) શિ-કરૂષેમ^{૬૪} ફકારયેધતિ^{૬૫} ફ્રા-અઓમિ^{૬૬} નરેમ^{૬૭}
 અપવનેમ;^{૬૮} દવશ^{૬૯}-કરૂષેમ^{૭૦} ફકારયેધતિ^{૭૧} દવશ^{૭૨} ફ્રા-
 અઓમિ^{૭૩} નરેમ^{૭૪} અપવનેમ;^{૭૫} નવ-કરૂષેમ^{૭૬} ફકારયેધતિ,^{૭૭}
 નવ^{૭૮} ફ્રા-અઓમિ^{૭૯} નરેમ^{૮૦} અપવનેમ.^{૮૧}

(૬) (દાદાર હોરમજદ કહેછે):—(જે માણસ) ત્રણ કશ^{૬૪}
 ખેંચેછે,^{૬૫} (તેને) અશો^{૬૯} નર તરીકે^{૬૭} હું પસંદ કરુંછું;^{૬૬} (જે માણસ)

શ્વાંમચ દુજેમચ અરેથએઈખ્યો. પેરેથએઈખ્યો. ” એ પદો પ્રોફેસર વેસ્ટરગાર્ડ
 તથા ડાક્ટર ગેલ્ડનરે નોટમાં આપેલાં છે. હાલની ભણવાની ચોપડીમાં જે પદો
 મેં ઉપર આપેલાં છે તેજ પ્રમાણે આવેછે.

* દરજના હુમલાથી બનતવાનેમાટે એની આગમચના ફકરામાં જે માંત્ર
 ભણવાને ફરમાવ્યા તે, આએ ફકરાના અવસ્તા જાણવા.

છ^{૬૯} કશ^{૭૦} ખેચેછે,^{૭૧} (તેને) અશો^{૭૫} નર તરીકે^{૭૪} હું પસંદ કરુંછું;^{૭૩}
(જે માણસ) નવ કશ^{૭૬} ખેચેછે,^{૭૭} (તેને) *તમામ^{૭૮} અશો^{૮૧}
નર તરીકે^{૮૦} હું પસંદ કરુંછું.^{૭૯}

ખોલાસો:—(આએ ફકરામાં કશ ખેંચવાને લગતી ખીના આવેલી છે. માત્ર કશ ખેંચીને બેસી રહેવાનું નહીં સમજવું, પણ તેની પછી ચોકસ ક્રિયા કરવાનું ફરમાન હોએ, જેની વીગત આએ ઠંકાણે જણાવી નથી. એ કશ ખેંચીને ક્રિયા કરવાનું કાંમ હુંકમાં ત્રણ કશનું, છ કશનું, અથવા નવ કશનું કાંમ એ પ્રમાણે ઓળખાતું હોએ. જરતોશ્તી ધર્મની પાવ મેહેલની ક્રિયાઓ કરવાની આગમજ, જે જગાએ તે ક્રિયા કરવાની હોએ તેની આસપાસ, કશ ઇઆને હુંડાળું પાડવામાં આવેછે; તેની મતલબ એ કે, તે ચોકસ ક્રિયા થતી વેળા આસપાસની આલુદગી, અપવિત્રાઈ તથા ગલીચી તેની ઉપર અસર કરી શકે નહીં.)

(૭) નામોનિ^{૮૨} અએપાંમ્^{૮૩} દુજિનાંમ્^{૮૪} નસૂમ્^{૮૫} કેરેત્^{૮૬}
પધતિ^{૮૭} જનધતિ^{૮૮} જત્^{૮૯} કરપનો^{૯૦} ચિધ્રીમ્,^{૯૧} જમાય^{૯૨} મેરે-
તો^{૯૩} સઓય,^{૯૪} ચે^{૯૫} જઓત્^{૯૬} જરથુશ્તો,^{૯૭} એરેધતત્^{૯૮} હય
દઓજવાત્^{૯૯} હવાંમ્^{૧૦૦} અનુ ઉશ્તીમ્^૧ જઓષેમય,^૨ યથ^૩ કથય^૪
હે^૫ જઓષો.^૬ (૮) પસ્ય^૭ હૂ-ક્રાખો-દાઇતીમ્,^૮ અપાખેધ્ર-
નએમેમ્^૯ જનધતિ^{૧૦} પસ્ય^{૧૧} હૂવો^{૧૨} નોઇત્^{૧૩} ઉજુદ્યમ્નો^{૧૪}
નસૂમ્^{૧૫} સ્તેરેથવત^{૧૬} સ્નધથિપ^{૧૭} વીખૂમન્તેમ્^{૧૮} મરેમ્ નાપધતિ,^{૧૯}
મધન્યવનાંમ્^{૨૦} યજતનાંમ્^{૨૧} ક્ષનઓધ્રાધય^{૨૨} ક્ષસસ્તયએચ.^{૨૩}

(૭) “ આએ દરૂજેનાં નામ દેતાં તે (અશો માણસ) તલવા-
રથી નસુશને મારેછે; કરપોને† તેઓનાં મૂળથી મારવામાં આવેછે, અને તેઓની નસલ નાણુદ થઈ જાએછે. તે જોતી જે જરતોશ્તનો (પ્રતિનિધિ) તે, પોતાની મરજી તથા ખાહેશ પ્રમાણે ચાલવાની દરેક બદીથી તથા દરેક જાતની આડી ચાલથી પાક થઈ જાએછે.”†

(૮) મીનો^{૨૦} ઇજદોની^{૨૧} ખુશુદીનેમાટે^{૨૨} તથા (તેઓની) વખાણુ ગાવાનેમાટે,^{૨૩} આમદાદનાં ઝઝકલાંના વખત^{૨૪} થી,^{૨૫} (ઇઆને ખોરશેદ) પોતે^{૨૬} ઉગેલો^{૨૭} નહીં^{૨૮} (હોએ) તેઆરથી,^{૨૯} (તે અશો નર) પોહોળા^{૩૦}

* ‘નવ (=સંસ્કૃત નવ) નો અસલ અર્થ ‘ તાજું, નવું ’ થાએછે.

† ઇઆને જરતોશ્તી ધર્મનાં ફરમાનો કબૂલ નહીં રાખનારાઓને.

‡ પ્રોફેસર હારલે.

હથિયારે કરીને^{૧૦} નસાને^{૧૫} અવાખ્તર (ઈઆને ઉત્તર) તરફ^૬ મારી કાઢાડેછે^{૧૦} (તથા) સખત રીતે^{૧૮} મરણીને નાશ *કરેછે.^{૧૮}

(૯) જરથુશ્ત્ર^{૨૪} અએતેમ^{૨૫} માંથ્રેમ^{૨૬} મા^{૨૭} ક્ષદક્ષયો,^{૨૮} અન્યાત્^{૨૯} પિથ્રે^{૩૦} વા^{૩૧} પુથ્રાધ,^{૩૨} આથ્રે^{૩૩} વા^{૩૪} હુધો-જતતાધ,^{૩૫} આ-થ્રવનાધ^{૩૬} વા^{૩૭} થ્રાયઓને^{૩૮} હુઓસો-ગઓનો,^{૩૯} હુદઓને,^{૪૦} યો^{૪૧} હુદઓનો,^{૪૨} અષવ^{૪૩} અઉરવો^{૪૪} વીરપો^{૪૫}-દુજેમ^{૪૬} રામયેહે.^{૪૭}

(૯) (દાદાર હોરમજદ કહેછે) :—અએ જરતોશ્ત !^{૨૪} આએ^{૨૫} માં-થ્ર^{૨૬} છોકરાવાળા^{૩૨} આપ,^{૩૦} અથવા^{૩૧} એક ભાઈ^{૩૩} જેની સાથે બીજે જનમેલોઈ હોએ,^{૩૫} અથવા^{૩૭} ત્રણ પંથવાળા^{૩૮} (તથા) નેકનામીના ગુણવાળા^{૩૯} આશ્રવન^{૩૬}—(એ ત્રણ) સિવાએ^{૩૮} (બીજા કોઈને) તું શિખવતો^{૪૦} જાના.^{૪૧}

ખોલાસો :—(તે આશ્રવન કેવો હોવો જોઈએ તેની બીજી સિદ્ધતો નીચે જણાવેછે.)

(જે આશ્રવન) સારી દીનવાળો^{૪૦} (હોએ), (તથા) જે^{૪૧} સારી દીનવાળો,^{૪૨} અશો^{૪૩} (તથા) નામીયો^{૪૪} (હોવાથી) તમામ^{૪૫} દરજ્જેને^{૪૬} જેર ક્રકરનાર^{૪૭} (થાએ); (ઈઆને દરેક જાતની જીવજંતુને તોડે).

અહુ^{૪૮} રય^{૪૯} ખરેનંધહુય,^{૫૦} તેમ^{૫૧} યજ્ઞધ^{૫૨} સુરન્વત^{૫૩} યસ્ન^{૫૪} હુઉર્વતાતેમ^{૫૫} અમેષેમ રપેન્તેમ;^{૫૬} જઓથ્રાખ્યો^{૫૭} હુઉર્વતાતેમ^{૫૮} અમેષેમ રપેન્તેમ^{૫૯} યજ્ઞમધદે.^{૬૦}

* તેનાં^{૪૮} તેજ^{૪૯} તથા પ્રતાપને લીધે^{૫૦} તે^{૫૧} ખોરદાદ^{૫૫} અમશાસ્પંદને^{૫૬}

* ‘ મરેમનાષધતિ ’ ને બદલે પ્રોફેસર યુસ્તિની માફક બે ખોલ ગાળીને ‘ મરેમ નાષધતિ ’—તે પ્રમાણે મેં વાંચણ રાખ્યું છે. ‘ મર ’=સંસ્કૃત મરક-મરણી, મરણીનો રોગ; ધાતુ સંસ્કૃત નશ્=નાશ કરવો.

† ઈઆને એક ભાઈ જેને બીજે ભાઈ અથવા બેહેન હોએ.

‡ કદાચ ‘ હઓસ ’ ‘ હઓસવંદુહ ’ (=નેક નામી) નો અપભ્રંશ હોએ. લાએક ગુણો ધરાવનારા (પ્રોફેસર હારલે); પ્રોફેસર યુસ્તિએ ‘ હઓસો-ગઓનો ’ નો અર્થ આપ્યો નથી.

¶ વધારે ખોલાસામાટે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો ૪૬ મો ફકરો તથા તેની નોટ. ‘ જરથુશ્ત્ર ’ થી તે ‘ થ્રાયઓને ’ સુધીનો વાક્ય બેહેરાંમ યશ્તના ૧૬ મા કર-દામાં બી આવેછે.

§ ‘ રામય ’ ને મલતો ફારસી ‘ રામ કરદન ’ (ઈઆને તાબે કરવું). ડાક્ટર જેલ્ટન-રના પુસ્તક પ્રમાણે “ વીરપ કરેષો રાધયેધતિ ” લખેને, પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે “ તમામ મંડળો અથવા મંડળીઓમાં સલાહ—સુખ પાંચરે ” અર્થ કરેછે.

સંલળાએ તેવી^{૫૩} (અથવા પ્રખ્યાત^{૫૩}) ઇજશનેવટે^{૫૪} હું ઇજ્જું.^{૫૨} ખોરદાદ^{૫૮}
અમશાસ્પંદને^{૫૬} ક્રિયાની ભેટોથી^{૫૭} હમો ઇજ્જએ છિયે.^{૬૦}

હુઓમયો ગવ યરેસ્મન, હિજવો-દંધહુંધહ, માંધય વચચ
પ્યઓથનય, જઓથાપ્યસય અર્ધુખ્ધએમ્પ્યસય વાધજ્જિખયો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતિ વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદ.

(આજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજનીએ મરુદમ,
મરુદમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ
ખેહેદીન માંજદયસ્નાંન આગાહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ
અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધસ્યો ૨.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આક્રિનામિ,
હુર્વિતાતો રધ્વો યાધસ્યયાઓ હુપિતોધશ સરેધએમ્પ્યો
અષહે રતુખ્યો. અષેમ વોહૂ ૧. અહ્માધ રએશય;
હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેહૂ મોજદ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુખારક્ (ફલાં),
માહે મુખારક્ (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાન. ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ-
ન્યેઉશ. હમથ્યાવરશતાંમ હ્યત્ વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહૂ અવજયાદ ખોરદાદ
અમશાસ્પંદ, ખેરસાદ અમાવંદ ખીરોજગર અમાવંદી ખીરોજગરી.
દાદ દીન ખેહૂ માજદયસ્નાંન, આગાહી રવાધ ગોઆફંગાંની
બાદ હફ્ટે કેશ્વર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો
આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો
આવાયદ શુદન, અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસેન્તે અષાઉમ સેવિશ્તે
અરેદ્રિ સૂર અનાહિતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષઓનેઅષેમ વોહૂ ૧.

હુર્વિતાતેમ અમેપેમ રપેન્તેમ યજમધદ. અષેમ વોહૂ ૧.

ખોરદાદ અમશાસ્પંદ ખેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

ખોરશેદ યશ્ત.

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન. અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની ગારજે ખોરેહુ અવજતયાદ. ખોરશેદ અમર્ગ રયોમંદ અઉર્વદ-અસ્પ *ખેરસાદ. અજ હુમા ગુનાહુ પતેત પશેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન દુશમત દુજૂખત દુજવરશત, મેમ પ ગતી મનીદ, ઉદમ ગોકૂત, ઉદમ કરદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહુ મનશની ગવશની કુન-શની, તની રવાંની ગતી મીનાઆંની, ઓખે અવાખશ પશેમાન, પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધથ્યાવરશતાંમ હિત વરના ફેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહૂ ૩.

ફવરાને મજદયસ્તો જરથુશલિશ વીદ્યેવો અહુર-હુએષો (જે ગેહ હોએ તે પટે.) ફસસ્તયએય. હુવરે-ક્ષએતહો અમેપહે રએવહે અઉર્વત-અસ્પહે, દનઓથ યસ્નાધય વહ્માધય દનઓથાધય ફસસ્તયએય, યથા અહૂ વધસ્યો જઓતા ફા મે મૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત હુય ફા અષવ વીદ્યાઓ મઓત.

(૧) હુવરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ અઉર્વત-અસ્પેમ યજમંદે. આઅત્ યત્ હુવરે-રઓક્ષિનિ તાપયેધતિ, આઅત્ યત્ હુવરે-રઓચો તાપયેધતિ, હિશ્તેન્તિ મધન્યવાઓંધહો યજતાઓંધહો સતેમય હુજંધરેમય; તત્ ખરેનો હાંમ-ખારયેધન્તિ, તત્ ખરેનો નિપારયેધન્તિ, તત્ ખરેનો ખક્ષેન્તિ જંમ પધતિ અહુરધાતાંમ, ક્રાધતિય અપહે ગએથાઓ, ક્રાધતિય અપહે તનુયે, ક્રાધતિય હુવરે યત્ અમેષેમ રએમ અઉર્વત-અસ્પેમ.

* ઈઆને અમર, ચળકાટવાળો (તથા) તેજ ઘોડા રાખનાર ખોરશેદ (ઈજદ) (મારી મદદે) પોહોંચો !

† ઈહાંથી તે એ યશ્તને છેડે સુધીના અવસ્તા તથા પાજંદના તરજુમા, તેની નોઠ તથા ખોલાસાને માટે જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩-૪૨.

(૨) આઅત્ યત્ હવરે ઉજુક્ષ્યેઘતિ, ખવત્ જાંમ અહુરંધાતાંમ યઓજ્રદાથ્રેમ, આપેમ્ તચિન્તાંમ યઓજ્રદાથ્રેમ, આપેમ્ ખાંન્યાંમ યઓજ્રદાથ્રેમ, આપેમ્ જરયનાંમ યઓજ્રદાથ્રેમ, આપેમ્ અર્મએશતાંમ યઓજ્રદાથ્રેમ, ખવત્ દાંમ અપવ યઓજ્રદાથ્રેમ, યાઓ હેન્તિ રપેન્તહે મધન્યેઉશ. (૩) યોધ જી હવરે નોમત્ ઉજુક્ષ્યેઘતિ, અધ દએવ વીરુપાઓ મેરેનચિન્તિ, યાઓ હેન્તિ હુપ્તો-કર્ષવોહુવ, નવ ચિશ મધન્યવ યજત, અંધહુવ અસ્તવઘતિ પઘતિ-દ્રાંમ, નોમત્ પઘતિશતાંમ વીધેન્તિ.

(૪) યો યજઘતે હવરે યત્ અમેષેમ રએમ અર્વિત્-અરપેમ, પઘતિશતાતેએ તેમંધહાંમ, પઘતિશતાતેએ તેમસ-ચિથ્રનાંમ દએવનાંમ, પઘતિશતાતેએ તાયુનાંમચ હજસનાંમચ, પઘતિશતાતેએ યાતુનાંમચ પઘરિકનાંમચ, પઘતિશતાતેએ ઇથ્યેજંધહો મર્ષઓનહે, યજઘતે અહુરેમ મજદાંમ, યજઘતે અમેષે રપેન્તે, યજઘતે હઓમ ઉર્વાનેમ, કનાવયેઘતિ વીરુપે મધન્યવચ યજત ગએથ્યાચ, યો યજઘતે હવરે યત્ અમેષેમ રએમ અર્વિત્-અરપેમ.

(૫) યજ્ઞઘ મિથ્રેમ વોઉર-ગઓયઓઘતીમ હજંધર-ગઓપેમ, ખએવરે-ચખનેમ; યજ્ઞઘ વજરેમ હુનિવિજ્ઞતેમ કુમેરેધે પઘતિ દએવનાંમ મિથ્રહે વોઉર-ગઓયઓઘતોઘશ, યજ્ઞઘ હુએઘ્રેમચ યત્ અસ્તિ હુએઘ્રનાંમ વહિશતેમ અન્તરે માઓંધહેમચ હવરેચ. (૬) અહે રય ખરેનંધહુચ, તેમ યજ્ઞઘ સુરન્વત યસ્ન હવરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ અર્વિત્-અરપેમ, જઓધ્રાખ્યો હવરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ અર્વિત્-અરપેમ યજમઘદે.

હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહુંધહ, માંથ્રચ વચચ ખ્યઓથનચ, જઓધ્રાખ્યસચ અર્ધુખ્યએઘખ્યસચ વાધજ્ઞિખ્યો. યંધહે હાતાંમ આઅત્ ચેસ્ને પઘતી વંધહો, મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા, યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમઘદે.

(૭) (બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજનીએ
મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન હમા સર્દગાંન, હમખાયસ્તે
વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજદયસ્નાંન આગહી આ-
સ્તવાની નેકી રસાનદ અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા
અહુ વધચો ૨. યસ્નેમય વહેમય અઓજસ્ય જવરેય
આક્રીનામિ, હવરે-ક્ષએતહે અમેપહે રએવહે અર્વિત-
અસ્પહે. અષેમ વોહૂ ૧. અહાધ રએશય; હજંધરેમ;
જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેહૂ મોજદ.

રોજ નેડૂ નાંમ, રોજ પાડૂ નાંમ, રોજ મુખારડૂ (ફલાંન),
માહે મુખારડૂ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે
ગેહાંન દામાંન. કનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે
અંધરહે મધન્યેઉશ. હમથ્યાવરશતાંમ હાત વસ્ના ફેરપોતેમેમ.
સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.

ગારજે ખોરેહુ અવજયાદ ખોરશેઠ અમર્ગ રયોમંદ
અર્વિદ-અસ્પ, ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી
પીરોજગરી. દાદ દીન બેહુ માજદયસ્નાંન, આગહી રવાધ
ગાઆફરંગાંની બાદ હુક્ટે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ.
મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન,
મન આનો આવાયદ શુદન. અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ
સેવિશ્તે અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે. અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.
હવરે-ક્ષએતેમ અમેષેમ રએમ અર્વિત-અસ્પેમ યજમધદે.
અષેમ વોહૂ ૧. ખોરશેઠ અમર્ગ રયોમંદ અર્વિદ-અસ્પૂ ખેરસાદ.
અષેમ વોહૂ ૧.

માહ યશ્ત.

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ જોદાએ અવજૂની, ગોરજે
ખોરેહ અવજાયાદ. માહ બોખ્તાર માહ યજદ ખેરસાદ.* અજ
હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ, અજ હર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂખત
દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોકૃત, ઉદમ કર્દ, ઉદમ
જસ્ત, ઉદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ, અજ આંન ગુનાહ મનશની
ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનોઆની, ઓખે અવાખશ
પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ અહુરહે
મજદાઓ, તરેઈદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુમથ્યાવરશ્તાંમ
હાત વસ્ના ફેરધોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

કવરાને મજદયસ્નો જરથુશતિશ વીદએવો અહુર-હકએષો
(જે ગેહ હોએ તે પઢે.) કસસ્તયએય. માઓંધહહો† ગઓચિથ્રહે,
ગેઉશય અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશય પોઉર-સરેધયાઓ,
દનઓથ યસ્નાધય વહ્માધય દનઓથાધય કસસ્તયએય,
યથા અહૂ વધસ્યો જઓતા કા મે ઋતે, અથા રતુશ
અપાતચિત્ હય કા અપવ વીધવાઓ ઋઓતૂ.

(૧) નેમો અહુરાધ મજદાધ, નેમો અમેપએમખ્યો સ્પે-
ન્તએમખ્યો, નેમો માઓંધહહાધ, ગઓચિથ્રાધ, નેમો પમતિ-
દીતાધ, નેમો પમતિ-દીતે. (૨) કત્ માઓ ઉદ્યેમતિ,
કત્ માઓ નેરેકૂસમતિ. પન્ય-દસ માઓ ઉદ્યેમતિ,
પન્ય-દસ માઓ નેરેકૂસમતિ. યાઓ હે ઉદ્યાંસ્તાતો, તાઓ
નેરેકૂસાંસ્તાતો; તાઓ નેરેકૂસાંસ્તાતો, યાઓ હે ઉદ્યાંસ્તા-
તસચિત્. કે યા માઓ ઉદ્યેમતિ નેરેકૂસમતિ થયત.

* ઈઆને સફઈ (અથવા છુટકારો) આપનાર માહ ઈજદ (મારી મદદે)
પોહોંચો ! ખખશેશ કરનાર-હિરસો વેહોંચી આપનાર માહ ઈજદ (દારમેસ્તેતે).

† ઈહાંથી તે એ યશ્તને છેડે સુધીના અવસ્તા તથા પાજંદના તરજુમા,
તેની નોટ તથા બોલાસાનેમાટે બુઓ માહ બોખ્તાર નીઆએશ, સફો ૫૭-૬૧.

(૩) માઓંધહેમ ગઓચિથ્રેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે. તત્ માઓંધહેમ પધતિ-વએનેમ, તત્ માઓંધહેમ પધતિ-વીસેમ, રઓક્ષનેમ માઓંધહેમ અધવિ-વએનેમ, રઓક્ષનેમ માઓંધહેમ અધવિ-વીસેમ, હિશ્તેન્તિ અમેષાઓ રપેન્ત ખરેનો દારયેધન્તિ, હિશ્તેન્તિ અમેષાઓ રપેન્ત ખરેનો બક્ષેન્તિ, જ્તંમ પધતિ અહુરધાતાંમ. (૪) આઅત્ યત્ માઓંધહે રઓક્ષિનિ તાપયેધતિ, મિશતિ ઉર્વરનાંમ જધરિ-ગઓનનાંમ જરમએમ પધતિ જેમાધ ઉશુકયેધતિ. અન્તરે-માઓંધહાઓસય, પેરેનો-માઓંધહાઓસય વીપત્તયાઓસય. અન્તરે-માઓંધહેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે; પેરેનો માઓંધહેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે; વીપત્તયેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે.

(૫) યજ્ઞધ માઓંધહેમ, ગઓચિથ્રેમ, બધેમ રએવન્તેમ, ખરેનંધઉહન્તેમ, અકૂનંધઉહન્તેમ, તકૂનંધઉહન્તેમ, વરેચંધ-ઉહન્તેમ, ક્તાવન્તેમ, ધશતિવન્તેમ, યઓક્ષિતિવન્તેમ, સઓ-કવન્તેમ, જધરિમ્યાવન્તેમ, વોહવાવન્તેમ, બધેમ બએષજેમ.

(૬) અહે રય ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન માઓંધહેમ ગઓચિથ્રેમ; જઓથ્રાબ્યો માઓંધહેમ ગઓ-ચિથ્રેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે.

હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંથ્રય વચય બ્યઓનય, જઓથ્રાબ્યસય અર્ધુબ્ધએધબ્યસય વાધજિબ્યો.

યેંધહે હતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ જોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ, મરદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમબાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ બેહેદીન્ માંજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્ અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધસ્યો ર.

(૭) યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આફ્રીનામિ, માઓંધહે ગઓચિથ્રહે, ગેઉશય અએવો-દાતયાઓ,

ગેઉશય પોઉર-સરેધયાઓ. અષેમ વોહૂ ૧. અક્ષામ
રએશય; હજંધરેમ; જસ મે; કેરેહૂ મોજદ.

રોજ નેક નામ, રોજ પાક નામ, રોજ મુખારક (ફલાં),
માહે મુખારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાં
દામાં. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, નેમો અહુરાઇ મજદાઇ,
નેમો અમેષએઇઓ રપેન્તએઇઓ, નેમો માઓધહામ ગઓ-
ચિથ્રામ, નેમો પઇતિ-દીતાઇ, નેમો પઇતિ-દીતે; અષેમ વોહૂ ૧.

ગારજે ખોરેહૂ અવજયાદ માહુ ખોખ્તાર માહુ યજદ ખે-
રસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન
ખેહૂ માજદયસ્નાં આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની ખાદ હૂતે
કેશવર જમીન; અએદૂન ખાદ. મન આનો આવાયદ શુદન,
મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન,
અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાં
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિ-
શ્તે અરેદ્રિ સૂર અનાહિતે. અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.
માઓધહેમ ગઓચિથ્રેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે.
અષેમ વોહૂ ૧. માહુ ખોખ્તાર માહુ યજદ ખેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

તીર યશ્ત.

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાં અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગારજે
ખોરેહૂ અવજયાદ; તેશતર તીર રયોમંદ ખોરેહૂમંદ *ખેરસાદ.

અજ હુમા ગુનાહુ પતેત પશેમાનુમ; અજ હૂર્વસ્તીન
દુશ્મત દુજૂખત દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોકૂત,
ઉદમ કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંન

* ઈઆને ચળકાટવાળો તથા ખોરેહુવાળો તેશતર તીર (ઈજદ)
(મારી મદદે) પોહોંચો !

ગુનાહુ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગતી મીના-
આની, ઓખે અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત
હોમ. ફનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ-
ન્યેઉશ; હુધયાવરશતાંમ હ્યત વસ્ના ફેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

કવરાને મજદયસ્તો. જરથુશલિશ વીદઓવો અહુર-હુઓષો
(જે ગેહ હોએ તે પઢે.) કસસ્તયએચ. તિશઞ્યેહે સ્તારો રએવતો
ખરેનંધ્રઉહતો, સતવએસહે ક્રાપહે સૂરહે *મજદધાતહે,
ફનઓથ્ર યસ્નાધય વહ્માધય ફનઓથ્રાધય કસસ્તયએચ,
યથા અહૂ વધયો જઓતા ક્રા મે ઝૂતે, અથા રતુશ
અષાતચિત્ હય ક્રા અષવ વીધવાઓ ઝઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) ઝઓતૂ^૧ અહુરો^૨ મજદાઓ^૩ સ્પિત-
માધ^૪ જરથુશલાધ,^૫ પાઓધહે^૬ અંધ્રહુથ્વેમચ^૭ રતુથ્વેમચ,^૮
માઓધહેમચ^૯ મએથનેમચ,^{૧૦} મ્યજદમચ^{૧૧} ક્રા-યજમધદે.^{૧૨}
યત્^{૧૩} મે^{૧૪} સ્તારો^{૧૫} ખરેનંધ્રઉહતો^{૧૬} હયાઓન્તે,^{૧૭} પરચ^{૧૮}
માઓ^{૧૯} નેરેખ્યો^{૨૦} ખરેનો^{૨૧} બક્ષેન્તિ.^{૨૨} યજાધ^{૨૩} વોધથહે^{૨૪}
બખ્તારેમ^{૨૫} તિશલીમ^{૨૬} સ્તારેમ^{૨૭} જઓથ્રાખ્યો.^{૨૮}

(૨) તિશલીમ^{૨૯} સ્તારેમ^{૩૦} રએવન્તેમ,^{૩૧} ખરેનંધ્રઉહ-
ન્તેમ^{૩૨} યજમધદે,^{૩૩} રામ-પયનેમ^{૩૪} હુષયનેમ^{૩૫} અઉરૂ-
ષેમ^{૩૬} રઓક્ષનેમ^{૩૭} ક્રાદેરેસેમ,^{૩૮} વ્યાવન્તેમ^{૩૯} બએષજમ,^{૪૦}
રવો^{૪૧} ક્રઓધ્મનેમ^{૪૨} બેરેજન્તેમ,^{૪૩} દૂરાત્^{૪૪} વ્યાવન્તેમ^{૪૫}
બાનુખ્યો,^{૪૬} રઓક્ષનિખ્યો^{૪૭} અનાહિતએધખ્યો.^{૪૮} અપેમચ^{૪૯}
પેરેથુ-જરચંધ્રહેમ,^{૫૦} વંધ્રઉહીમચ^{૫૧} દૂરાત્^{૫૨} કસૂતાંમ,^{૫૩}
ગેઉશચ^{૫૪} નાંમ^{૫૫} મજદધાતેમ,^{૫૬} ઉઘેમચ^{૫૭} કવએમ^{૫૮}
ખરેનો,^{૫૯} કવધીમચ^{૬૦} સ્પિતામહે,^{૬૧} અષઓનો^{૬૨} જરથુશલહે.^{૬૩}

* ઈઆને યજકાટવાળા (તથા) ખોરેહવાળા તેશ્તર સેતારાની, (તથા)
હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરા (તથા) (જુદી જુદી જગાએ) (વરસાદનાં)
પાણીને વેહેથી નાખનાર સતવએસની આરાધના કરવાને તથા ખુબીઓ ગાવાને,
ધ્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએરા, સફેા ૩૩ મે).

† ડાકટર ગેહડનર આએ ખીજ ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૪ લીટીનો લેછે; દરેક
લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી યાએછે.

(૧) (દાદાર) હોરમજદે^૨ સપેતમાન^૩ જરતોશ્તને^૪ કહ્યું^૧ કે (તેશ્તરની) સાહેબી^૬ અને સરદારીને,^૭ તથા માહતાબને^૮ અને (તેનાં) મન-જલને,^૯ મ્યજદને^{૧૦} હું *બંચાવીશ,^૫ કે જેથી^{૧૨} મારા^{૧૩} (બીજા) નુરમંદ^{૧૫} સેતારાઓ^{૧૪} બરાબર આવે,^{૧૬} (તથા) માહતાબ^{૧૮} માણસોને^{૧૯} નુર^{૨૦} બખશે.^{૨૧}

(ભણુનાર કેહેછે):—†ખેતરમાં^{૨૩} (વરસાદની) બખશેશ ‡કરનાર^{૨૪} તેશ્તર^{૨૫} સેતારાને^{૨૬} ક્રિયાની ભેટો સાથે^{૨૭} હું યાદ †કરું.^{૨૨}

(૨) ચળકાટવાળા,^{૩૦} ખોરેહવાળા,^{૩૧} રામશનીની બેઠક રાખનાર,^{૩૩} સારી બેઠક રાખનાર,^{૩૪} રાતા^{૩૫} (અથવા ‡કેરમજી રંગના^{૩૫}), પ્રકાશતા^{૩૬} દેખામણી^{૩૭} (અથવા તરત નજરમાં આવી જાય તેવા^{૩૭}), મદદ કરનાર,^{૩૮} તંદરોસ્તી આપનાર,^{૩૯} ફરાખીથી^{૪૦} આગળ ‡વધનાર,^{૪૧} ખુલંદ દરબજાના,^{૪૨} (પોતાનાં) ચળકાટવાળા^{૪૬} તથા સાફ^{૪૭} કિરણોથી^{૪૫} (માણસોને) દૂરવેરથી^{૪૩} મદદ કરનાર^{૪૪}—(એ બધી સિફતવાળા) તેશ્તર^{૨૮} સેતારાને^{૨૯} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૨} બોહોળા દરિયાનાં^{૪૯} ‖પાણીને,^{૪૮} દૂર (નાં દેશો) સુધી^{૫૧} વખણાએલી^{૫૨} તથા ફાએદાકારક ** (અરુદ્દીસૂર)ને,^{૫૦} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૫૫} ગાંઘોદાદનાં^{૫૩} નામને,^{૫૪} કેઆની^{૫૭} બેરાવર^{૫૬} ખોરેહને^{૫૮} (તથા) સપેતમાન^{૬૦} અશો^{૬૧} જરતોશ્તનાં^{૬૨} ફેરોહર^{૫૯} (એ બધાંને) હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૨}

* ‘પાઓંબૂહે’—ક્રિયાપદ ભવિષ્યકાળ આત્મનેપદ પેહેદલો પુરૂષ એકવચન; અસલ રૂપ પા+હ+એ; ધાતુ પા=સંસ્કૃત પા=બંચાવવું; ભવિષ્યનો હ લાગો.

† પોષઘ્ર=સંસ્કૃત ક્ષેત્ર=ખેતર; કાઈબી જગા. એનો અર્થ શેહેર બી થાયછે.

‡ ઈઆને વખતસરના વરસાદથી લીલાં લેહેર કરનાર. જાણું જે તેશ્તર તીર ઈજદ વરસાદની ઉપર મવક્રોલ છે. એનો હરીફ અપઓષ (પાણીનાં વાદળોને બાળી નાખનાર) દેવ છે; જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૨૦—૨૧. વળી સેતારા તરીકે એને Dogstar અથવા Sirius સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે.

¶ એ આપો ફકરો જરા ગુચવણ ભરેલો છે.

§ ‘અઉરૂષ’નો અર્થ ‘સફેદ’ બી થાયછે, અને તે સરોશ ઈજદના ઘોડાની સિફતમાં આવેછે; જુઓ સરોશ યશ્ત વડી, કરદો ૧૧ મો.

§ અથવા (ઘોડાની માફક) મ્હોટેથી ટુંકાડા મારતા; ખુશાલી બખશતા અથવા પાંથરતા (સ્પીગલ તથા હારલે). ઘોડાનાં રૂપમાં તેશ્તર આવેછે, તે બાબે એજ યશ્તના છઠ્ઠા કરદામાંથી આપણને ઈશારો મળેછે.

કદાચ વોઉર-કશ નામના દરિયા વિશે ઇશારો હોય.

** અરુદ્દીસૂર નીઆએશમાં બી એજ બોલો (દૂરાન્ કસ્ટાંમ) આવેછે, તે ઉપરથી અરેદ્દીસૂર લેવાને કાંઈક ટેકો મળેછે. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ‘વંદ્રહીમ’ ને વેહેદાતી નદી ગણેછે.

(૩) અહિ^{૧૩} રય^{૧૪} ખરેનંધહુય,^{૧૫} તેમ^{૧૬} યજ્ઞધ^{૧૭} સુર-
ન્વત^{૧૮} યસ્ન,^{૧૯} તિશ્લીમ^{૨૦} સ્તારેમ^{૨૧} જઓથાખ્યો;^{૨૨} તિશ્લીમ^{૨૩}
સ્તારેમ^{૨૪} રએવન્તેમ,^{૨૫} ખરેનંધહુન્તેમ^{૨૬} યજ્ઞમધદે.^{૨૭}

હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવોન્દંધહંધહ, માંધ્રય વયય
ખ્યઓથનય, જઓથાખ્યસય અર્ધુખધએધખ્યસય વાધજિખ્યો.

યેંધહિ હુતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહો,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૩) (તેશ્તર) ના^{૧૩} તેજ^{૧૪} તથા પ્રતાપને લીધે,^{૧૫} તેને^{૧૬}
(ધ્યાને) તેશ્તર^{૧૭} સેતારાને^{૧૮} સંભળાએ તેવી^{૧૯} (અથવા પ્રખ્યાત^{૨૦})
ધજ્ઞશ્નેવટે^{૨૧} કયાની ભેટોથી^{૨૨} હું યાદ કરું.^{૨૩} યળકતા^{૨૪} (તથા)
ખોરેહવાળા^{૨૫} તેશ્તર^{૨૬} સેતારાને^{૨૭} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૨૮}

(કરદો ૨ બે) (૪) *તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધહુન્તેમ^૪ *યજ્ઞમધદે;^૫ અકૂશ-ચિથ્રેમ,^૬ સૂરેમ,^૭ ઘેરે-
જન્તેમ^૮ અમવન્તેમ,^૯ દૂરએસૂકેમ,^{૧૦} ઘેરેજન્તેમ,^{૧૧} ઉપરે-
કધરીમ;^{૧૨} યહ્માત્^{૧૩} હય^{૧૪} ઘેરેજન્ત^{૧૫} હુઓસવંધહમ,^{૧૬}
અપામ નકેધત્^{૧૭} હય^{૧૮} ચિથ્રેમ.^{૧૯}

અહિ રય ખરેનંધહુય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ, જઓથાખ્યો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધહુ-
ન્તેમ યજ્ઞમધદે.

હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવોન્દંધહંધહ, માંધ્રય વયય
ખ્યઓથનય, જઓથાખ્યસય અર્ધુખધએધખ્યસય વાધજિખ્યો.

યેંધહિ હુતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહો,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૪) યળકાટવાળા,^૩ ખોરેહવાળા,^૪ પાણીનું મૂળ રાખનાર,^૫ એજ
મતી,^૬ ખુલંદ દરજ્જના,^૭ હિસ્મત આપનાર,^૮ દૂર સુધી રોશની
આપનાર,^૯ ખુલંદ,^{૧૦} ઉપર (અથવા વધારે) કાંમ કરનાર,^{૧૧}—(એવી
સિક્તવાળા) તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો યાદ કરીએ છિયે.^૫ જેની^{૧૩}
કીર્તિ^{૧૪} ખુલંદીને^{૧૫} લીધે^{૧૬} (તથા) (જેનું) મૂળ^{૧૭} અપામ ફનપાત્ત
(ધ્યાને પાણીનાં મૂળ) ને^{૧૮} લીધે^{૧૯} (છે).

* દરેક ફકરાની શરૂઆતમાં આવતા એ પાંચ બોલો (તિશ્લીમ સ્તારેમ...
યજ્ઞમધદે) ને ડાહટર ગેહડનર કવીતા રૂપી બે લીટી લેછે; પેહેલી લીટી ‘રએવન્તેમ’
આગળ અને બીજી લીટી ‘યજ્ઞમધદે’ આગળ પુરી થાએછે.

† એનો અર્થ “આસમાનની ખુલંદી ઉપર આવેલા” બી થઈ શકે.

‡ ‘અપામ નપાત્ત’ના બોલાસા બાબે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગ, નપત્ત બોલ.

(કર્ત્ત્વો ૩ જો) (૫) તિશલીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩ ખરે-
નંધઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે^૫ યિમ^૬ પધતિશ-મરેન્તે^૭ પસ્વસચ^૮
સ્તઓરાચ^૯ મધ્યાચ^{૧૦} પરો-દરેસ્વાનો,^{૧૧} કએતચ^{૧૨} પરો-
દુહિન્તો.^{૧૩} કધ-નો^{૧૪-૧૫} અવિ^{૧૬} ઉજ્યરાત^{૧૭} તિશઓ^{૧૮}
રએવાઓ^{૧૯} ખરેનંધઉહાઓ,^{૨૦} કધ^{૨૧} ખાઓ^{૨૨} અસ્પો-
સ્તઓયેહીશ^{૨૩} અપામ^{૨૪} તચાઓન્તિ^{૨૫} નવ.^{૨૬}

અહે રય ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશલીમ
સ્તારેમ, જઓધ્રાખ્યો તિશલીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉ-
હન્તેમ યજ્ઞમધદે.

હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંથ્રચ વચચ
ખ્યઓથનચ, જઓધ્રાખ્યસચ અર્ધુખંધએમખ્યસચ વાધજિખ્યો.
યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(૫) ચળકાટવાળો^૩ (તથા) ઓરેહવાળો^૨ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨
હમો યાદ કરીએ છિયે.^૫ જેને^૬ પશુઓ,^૮ ભારખરદાર જનવરો^૯ તથા
માણસો^{૧૦} ધનતેજરીથી^{૧૧} (નીચે પ્રમાણે) યાદ કરેછે,^૭ (પણ તેઓ)
(પોતાની) *મુરાદમાં^{૧૨} ઠગાએછે.^{૧૩}

ચળકાટવાળો^{૧૬} (તથા) ઓરેહવાળો^{૨૦} તેશ્તર^{૧૮} (સેતારો) કેઆરે^{૧૪}
હમારી^{૧૫} તરફ^{૧૬} ઉગશે ?^{૧૭} (તથા) ઘોડાનાં કરતાં વધારે મ્હોટાં કદ
જેટલાં^{૨૩} પાણીનાં^{૨૪} ઝરાઓ^{૨૨} કેઆરે^{૨૧} નવેસરથી^{૨૬} વેહેશે ?^{૨૫}

(કર્ત્ત્વો ૪ થો) (૬) તિશલીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે^૫ ચો^૬ અવવત્^૭ ક્વએવો^૮
વજ્ઞધતે,^૯ અવિ^{૧૦} જરયો^{૧૧} વોઉર-કષેમ,^{૧૨} યથા^{૧૩} તિધિશ^{૧૪}
મધન્યવસાઓ,^{૧૫} યિમ^{૧૬} અંધહત્^{૧૭} એરેક્ષો^{૧૮} ક્ષવિવિ-
ધપુશ^{૧૯} ક્ષવિવિ-ધવતેમો,^{૨૦} અધસ્યનાંમ^{૨૧} અધસ્યો,^{૨૨} ક્ષુથત્^{૨૩}
હય^{૨૪} ગરોધત્^{૨૫} ખન્વન્તેમ^{૨૬} અવિ^{૨૭} ગધરીમ.^{૨૮}

* કએત = વેદિક કેત = ખાહેશ; વળી ' કએત ' ને સંસ્કૃત કિટ (= જના
જનવર, ક્રીડા) સાથે સરખાવીએ તો નીચે મુજબ અર્થ થઈ શકે:—

જેનેમાટે (ઈઆને વરસાદ આવશે તેનેમાટે) જના જનવરો દલગીર થાએછે
(ધાતુ કુહ), (કારણ કે તેઓનો નાશ થઈ જાય).

† ઈઆને વખતસર જલદીથી વરસાદ પડે તેનેમાટે તેઓ ખાહેશ રાખેછે,
પણ તેમ નહીં થવાથી તેઓ ઠગાએછે.

(૬) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો યાદ કરીએ છીએ.^૫ જે^૬ (તેશ્તર) શેતાખીથી *જતા^{૧૫} તીરના^{૧૪} જેટલી^{૧૦} જહડપથી^૮ વોઉર-કશ^{૧૨} (નામના) દરિયા^{૧૧} તરફ^{૧૦} જાએછે.^૬

ખોલાસો:—(હવે તીરની જહડપ આખે નીચે ખોલાસો કરેછે.)

(જેવી રીતે કે) (તમામ) ધરાનીઓમાં^{૧૧} ઘણોજ શેતાખ તીર નાખનાર^{૨૦} †એરેક્ષ^{૧૮} (નામના) એક ઉસ્તાદ તીર-અંદાજ^{૧૬} ધરાની^{૨૨} હતો^{૧૭} તેણે ‡ક્ષુથ^{૨૩} (નામના) પાહાડ^{૨૫} ઉપરથી^{૨૪} (તીર ફેંકીને), (છેક) †ખન્વત^{૨૬} (નામના) પાહાડ^{૨૮} (ને લાગે લાંઠાં) સુધી^{૨૭} (તીર માયો હતો).

(૭) તધ^{૨૯} દિમ^{૩૦} અહુરે મજદાઓ^{૩૧} અવાન્^{૩૨} દાત,^{૩૩} તત્^{૩૪} આપો^{૩૫} ઉર્વરાઓસય,^{૩૬} પધરિ-વે^{૩૭} વોઉર-ગઓયઓધતિશ^{૩૮} મિથ્રો^{૩૯} ક્રાધયત્^{૪૦} પન્તામ.^{૪૧}

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્તીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાખ્યો તિશ્તીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે.

હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંથય વયય ધ્યઓનય, જઓથ્રાખ્યસય અર્ધુખ્ધએધખ્યસય વાધજ્ઞિખ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

* અસલ અર્થ ‘ ગુસ્તાથી જતા ’ (સંસ્કૃત મન્યુ = ગુસ્સો). આસમાનના મ્હોટા વિસ્તારમાં (મધન્યુ+અસાઓ) (દારમેસ્તેતે).

† એરેક્ષ નામના તીર અંદાજ આખે પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે નીચે મુજબ ખોલાસો કરેછે:—એ શખ્સ પેહેલવી કેતાબમાં ‘ અરેશ શીવાતીર ’ ને નામે જણાવેલો છે. ‘ અરેશ ’ ખોલ અવસ્તા ‘ એરેક્ષા ’ નો પેહેલવી થયો. ‘ શીવાતીર ’ (અથવા શીપાકતીર) એ અવસ્તા ક્ષવિવિ-ધધુ (શેતાખીથી જતો તીર નાખનાર) નો પેહેલવી તરજુમો. એ શખ્સ ધરાની લશ્કરમાં સહથી સરસ તીર ફેંકનાર હતો. ન્યારે પાદશાહ મીનોચેહેર તથા અફરાસીઆખે સુલેહ કરીને ધરાન તથા તુરાનની હદ મુકરર કરવાનો કરાવ કીધો, ત્યારે એવી ખોલી કીધી કે, એરેક્ષએ ક્ષુથ (ઈઆને દેમાવંદ) પાહાડ ઉપર ચહડીને લાંઠાંથી પૂર્વ દિશા-તરફ તીર ફેંકવો, અને જે જગાએ તીર પડે તે જગાને બેહુ રાજ (ધરાન તથા તુરાન) વચ્ચેની હદ સમજવી. એ કરાર મુજબ એરેક્ષએ તીર ફેંક્યો, કે જે ખામદાદમાં ફેંકેલો બપોરના ખન્વન્ત (ઈઆને ખામ્યાન) પાહાડ આગળ પડ્યો, જ્યાંહાંથી બેહુન નદીની એક શાખા (જે બલખ નદી તે) નીકળેછે. પાછલથી અરેશ ખોલ ઉસ્તાદ તીરંદાજને લાગુ પડવા લાગો. તે ઉપરથી ‘ તીરે અરેશા ’ નો અર્થ અરેશના જેવો ઈઆને સહથી સરસ તીર થયો.

‡ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ક્ષુથને દેમાવંદ કોહનો એક ભાગ ગણેછે, તથા ખન્વન્તને ખામ્યાનનો પાહાડ ધારેછે.

(૭) વળી^{૨૯} તેને^{૩૦} (ઇઆને તેશ્તરને) દાદાર^{૩૩} હોરમજદે^{૩૧} *તે-
મજ^{૩૪} પાણી^{૩૫} તથા ઓરવરોએ^{૩૬} મદદ આપી.^{૩૨} બોહોળાં ખેતરવાળા^{૩૮}
મેહેર^{૩૯} (ઇજદે) તેનેમાટે^{૩૭} રસ્તો^{૪૧} કુશાદેહ (અથવા બોદહો) કીધો.^{૪૦}

(કરહો ૫ મો) (૮) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્ટેમ^૩
અરેનધ્રઉહન્ટેમ^૪ યજમધદે;^૫ ચો^૬ પધરિકાઓ^૭ તઉર્વેયેધતિ,^૮
ચો^૯ પધરિકાઓ^{૧૦} તિતારયેધતિ,^{૧૧} યાઓ^{૧૨} સ્તારો^{૧૩} કેરેમાઓ^{૧૪}
પતન્તિ,^{૧૫} અન્તરે^{૧૬} જાંમ^{૧૭} અસ્મનેમચ,^{૧૮} જરચ^{૧૯} વોઉર-
કષય^{૨૦} અમવતો^{૨૧} હુરઓધહે^{૨૨} જફહે^{૨૩} ઉર્યાપહે.^{૨૪} બાધ^{૨૫}
વધરીમ^{૨૬} આચરધતિ^{૨૭} અસ્પો-કેહૂરપાંમ^{૨૮} અપઓનીમ,^{૨૯}
ઉપાય^{૩૦} તાઓ^{૩૧} આપો^{૩૨} યઓજયેધતિ,^{૩૩} અધવિચ^{૩૪}
વાત^{૩૫} વાઓન્તિ^{૩૬} યઓક્ષતિવન્તો.^{૩૭}

(૮) ચળકતા^૩ (તથા) બોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો
યાદ કરીએ છિયે.^૫ જે^૬ (તેશ્તર) પરીઓને^૭ તોડેછે,^૮ જે^૯ (તેશ્તર)
પરીઓને^{૧૦} ટાળેછે^{૧૧} (અથવા હાંકી કાઢાડેછે^{૧૧}), કે જે^{૧૨} (પરીઓ)
કીડા (ના આકાર) ના^{૧૪} તારાની^{૧૩} (શિકલમાં) જમીન^{૧૭} તથા આ-
સમાનની^{૧૮} વચ્ચે^{૧૬} (ઉડીને) જબરદસ્ત,^{૨૧} જાણીતા,^{૨૨} ઉંડા^{૨૩} (તથા)
બોહોળા પાણીવાળા^{૨૪} વોઉર-કશ^{૨૦} (નામના) દરિયામાં^{૧૯} પડેછે.^{૧૫}
(ત્યારે) (તેશ્તર) (તે) સરોવરમાં^{૨૬} (ઇઆને વોઉર-કશ દરિયામાં)
નિર્મલ^{૨૯} ઘોડાના આકારમાં^{૨૮} ખચીત^{૨૫} જાયછે,^{૨૭} (તથા) તે^{૩૧} પાણીને^{૩૨}
જેસમાં લાવેછે;^{૩૦-૩૩} (અને) સખત^{૩૭} પવન^{૩૫} આસપાસ^{૩૪} ફુકેછે.^{૩૬}

(૯) આઅત્^{૩૮} તાઓ^{૩૯} આપો^{૪૦} ક્રપાવયેધતિ^{૪૧} સતવ-
એસો^{૪૨} અવિ^{૪૩} હુપ્તો-કર્પવધરીશ,^{૪૪} વી^{૪૫} આહવ^{૪૬} યત્
જસધતિ,^{૪૭} સ્તીરો^{૪૮} હિશ્તધતિ^{૪૯} રામધનિવાઓ^{૫૦} હુયાધસ્યા-

* 'તલ્લી મુકબેલ લાટીન ભાષાનો idem = તેજ પ્રમાણે, વળી.

† ઇઆને ખરતા તારાના (અથવા બાણના) આકારમાં; પડતા તારા બાબે ઘસારો દીસેછે.

‡ હુરઓધ=સંસ્કૃત સુરહુ=જાણીવું, મશહુર, નજરમાં આવવું. મહોટા વિસ્તારવાળો (દારમેસ્તેતે).

§ ખારાં પાણીવાળો Of salt waters (દારમેસ્તેતે).

§ ઘોડાના આકારની મતલબ તેનો જોસો બતલાવવાની હોએ.

ઓ^{૫૧} અવિ^{૫૨} દંધહુશ.^{૫૩} કધ^{૫૪} અધસ્યાઓ^{૫૫} દંધહુવો^{૫૬}
હુયાધસ્યાઓ^{૫૭} અવાઓન્તિ.^{૫૮}

આહે રય ખરેનંધહુય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્વીમ
સ્તારેમ. જઓથાખ્યો તિશ્વીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનં-
ધઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે.

હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન હિજવો-દંધહુંધહુ, માંથ્રય વચય
ખ્યઓથનય, જઓથાખ્યસય અર્ધુખ્યએધખ્યસય વાધશ્રિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હુયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૯) તારે^{૩૮} *સતવએસ^{૪૨} (નામનો સેતારો) તે^{૩૯} પાણીઓને^{૪૦}
હકતે કેશ્વર^{૪૪} (જમીન) તરફ^{૪૩} વેહેતાં †કરેછે.^{૪૧} (પછી તેશ્તર) તે
(કેશ્વરો) માં^{૪૬} ફરીવળેછે,^{૪૫-૪૭} (તથા) †ફળદ્રુપ^{૫૧} દેશોને^{૫૩} આખાદી
આપતો^{૪૮} (તથા) રામશની અખશતો^{૫૦} ઉભો રહેછે,^{૪૯} (અને નીચે પ્રમાણે
બોલેછે) :—ધરાની^{૫૫} દેશો^{૫૬} ક્યારે^{૫૪} ફળદ્રુપ^{૫૭} થશે !^{૫૮}

(૩૨દો ૬ ઠો) (૧૦) તિશ્વીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે^૫ યો^૬ અઓખ્તો^૭ અહુરાધ મજદાધ^૮
ઉધત્યઓજનો.^૯ અહુર મજદા^{૧૦} મધન્યો^{૧૧} સ્પેનિશ્ત,^{૧૨} દાતરે^{૧૩}
ગએથનાંમ^{૧૪} અસ્તવધતિનાંમ^{૧૫} અપાઉમ.^{૧૬} (૧૧) ફેધિ^{૧૭} જી^{૧૮}
મા^{૧૯} મળ્યાક^{૨૦} અઓખ્તો-નામન^{૨૧} યસ્ન^{૨૨} યજ્ઞયન્ત,^{૨૩}

* ખુનદેહેશ પ્રમાણે એ સેતારો પશ્ચિમ દિશાના સેતારાઓમાં મૂખ્ય
ગણાતો હતો. તેમજ તેશ્તર સેતારો પૂર્વ દિશાનો, વનન્ત સેતારો દક્ષિણ
દિશાનો, અને હપ્તોધરંગ ઉત્તર તરફનો મૂખ્ય ગણાતો હતો. એ ચાર
સેતારાના ખેલાસા બાબે જુઓ મારી અવસ્તા લાપાની ફરહંગ.

† વરસાદનાં પાણીને જુદી જુદી જગાએ વેહેથી નાખવામાં સતવએસ
નામનો સેતારો તેશ્તરને મદદ કરેછે, તે ઉપરથી તેને ક્રાપ=(ક્ર-અપ્) ઈ
ધ્યાને પાણીને વેહેથી નાખનાર એવો એલકાખ મળ્યો છે. (જુઓ એજ
યશ્તનો શરૂઆતનો ભાગ, ૨૧૭ મા સફાની પહેલી નોટ.)

‡ ઈયાને વરસાદની અખશેશથી આખાદ થાયે તેવાં, પણ વરસાદની
ગેરહાજરીને લીધે વેરાન પડી રહેલાં.

¶ સંસ્કૃત શ્રી=આખાદી, ફતેહ, સુખ, દોલત, અખત.

§ 'યેધિ જી' થી તે 'જધ્મ્યાંમ' સુધીનો ભાગ બેહેરાંમ યશ્તના ૧૩ મા
કરદામાં બી આવેછે.

યથ^{૨૪} અન્થે^{૨૫} યજ્ઞતાઓંદ્રહો^{૨૬} અઓખ્તો-નામન^{૨૭} યસ્ન^{૨૮}
 યજ્ઞેન્તે^{૨૯} કા ગુર્યો^{૩૦} અપવઓયો^{૩૧} શ્વરશ્તહે^{૩૨} ઋચ્યાયત્^{૩૩}
 પુપુયાંમ્,^{૩૪} ખહે^{૩૫} ગયેહે^{૩૬} ખન્વતો^{૩૭} અમેષહે^{૩૮} ઉપ-
 શ્વરશ્તહે^{૩૯} જઘ્યાંમ્;^{૪૦} અએવાંમ્^{૪૧} વા અવિ ક્ષપનેમ્,^{૪૨}
 દુયે^{૪૩} વા, પન્થાસતેમ્^{૪૪} વા, સતેમ્^{૪૫} વા.^{૪૬}

(૧૦) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨
 હમો ચાદ કરીએ છિયે.^૫ જેણે^૬ (દાદાર) હોરમજદને^૭ આએ પ્રમાણે
 (ઈઆને નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે) બોલતાં^૮ કહ્યું^૯ કે, હાડમંદ^{૧૦} મુલુકોના^{૧૧}
 અએ ઘણેજ વૃદ્ધિ કરનાર^{૧૨} મીનો,^{૧૩} અશો^{૧૪} પેદા કરનાર^{૧૫} હોરમજદ!^{૧૬}
 (૧૧) જેમ^{૧૭} (માણસો) બીજા^{૧૮} ઈજીનોને^{૧૯} વખણાએલી^{૨૦} * ઈજીશનીએ
 કરીને^{૨૧} ઈજેછે^{૨૨} (તેમ), અગરજો^{૨૩} માણસો^{૨૪} વખણાએલી^{૨૫} ઈજી-
 શનીએ † કરીને^{૨૬} મને^{૨૭} ઈજે^{૨૮} તો, ઠેરવેલે^{૨૯} વખતે^{૩૦} અશો^{૩૧} માણસો-
 નેમાટે^{૩૨} (ઈઆને અશો માણસોની મદદનેમાટે) (હું) ખચીત^{૩૩}
 જાઉં,^{૩૪} મારી પોતાની^{૩૫} ખુબસુરત^{૩૬} (અને) અમર^{૩૭} જુદગીના^{૩૮}
 ચોકસ^{૩૯} (વખતે), એક^{૪૦} રાત,^{૪૧} બે^{૪૨} (રાત), પચાસ^{૪૩}
 (રાત) અથવા^{૪૪} સો^{૪૫} (રાત) હું (ખચીત) જાઉં.^{૪૬}

ખોલાસો:—(તેશ્તેર ઈજદ કહેછે કે, અગરજો માણસો મારાં
 પોતાનાં નામ સાથની ઈજીશનેથી મને આરાધે તો, જેટલા દાહાડા વરસાદની
 અગત હોએ, તેટલા દાહાડા વરસાવીને દુનિયાને હું આખાદ કરું.)

(૧૨) તિશ્લીમચ^{૪૭} યજ્ઞમધદે,^{૪૮} તિશ્નચએન્યસચ^{૪૯} યજ્ઞ-
 મધદે,^{૫૦} ઉપ-પઓરીમચ^{૫૧} યજ્ઞમધદે,^{૫૨} પઓધસચએન્યસચ^{૫૩}
 યજ્ઞમધદે;^{૫૪} યજ્ઞધ^{૫૫} અવે^{૫૬} સ્તેઉશિ^{૫૭} યાં^{૫૮} હપ્તોધરિંગ,^{૫૯}
 પધતિશ્તાતેએ^{૬૦} યાથ્વાંમ્^{૬૧} પધરિકનાંમચ.^{૬૨} વનન્તેમ્^{૬૩} સ્તારેમ્^{૬૪}
 મજદધાતેમ્^{૬૫} યજ્ઞમધદે,^{૬૬} અમહુચ^{૬૭} પધતિ^{૬૮} હુતાશ્તહે^{૬૯}
 વેરેથ્રમ્નેહે^{૭૦} પધતિ^{૭૧} અહુરધાતહે,^{૭૨} વનધન્ત્યાઓસચ^{૭૩}

* અથવા તેઓનાં પોતાનાં જણાવેલાં નામની ઈજીશનીએ કરીને, ઈઆને તેઓનાં નામની ખશુમન સાથની ઈજીશનીએ કરીને.

† અથવા મારાં પોતાનાં જણાવેલાં નામની ઈજીશનીએ કરીને, ઈઆને મારાં નામની ખશુમન સાથની ઈજીશનીએ કરીને.

પધતિ^{૪૪} ઉપરતાતો,^{૪૫} વીતરે-આંજહોહે,^{૪૬} પધતિ^{૪૭} વીતરે-
અએપહોહેઅ.^{૪૮} તિશ્લીમ^{૪૯} દ્રવો-અમનેમ^{૫૦} યજ્ઞમધદે.^{૫૧}

(૧૨) તેશ્તરને^{૫૨} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૫૩} તેશ્તરને *લગતાઓને^{૫૪}
હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૫૫} (તે) પેહેલે દરજ્જાનાને^{૫૬} હમો યાદ કરીએ
છિયે.^{૫૭} (તે) પેહેલે દરજ્જાના લગતાઓને^{૫૮} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૫૯}
બહુગરોની^{૬૦} તથા પરીઓની^{૬૧} સાંભે થવાનેમાટે^{૬૨} આએ^{૬૩} સેતારા^{૬૪}
જે^{૬૫} 'હપ્તોધરિંગ' (તેઓ) ને^{૬૬} હું યાદ કરું.^{૬૭} સારા આંધાનું^{૬૮} કૌવત^{૬૯}
(મેળવવા) માટે,^{૭૦} હોરમજ્જદની પેદા કીધેલી^{૭૧} કૃતેહ^{૭૨} (મેળવવા) માટે,^{૭૩}
સઉથી સરસ^{૭૪} સરસાઈ^{૭૫} (મેળવવા) માટે,^{૭૬} તંગીને દૂર કરવામાટે,^{૭૭}
દ્વેષ (અથવા ખરાબી) ને દૂર કરવામાટે,^{૭૮} હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા^{૭૯}
કૌવન-ત^{૮૦} સેતારાને^{૮૧} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૮૨} તંદરોસ્ત ડુંઆંખવાળા^{૮૩}
તેશ્તરને^{૮૪} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૮૫}

(૧૩) પઓઘસ્યાઓ^{૮૬} દસ^{૮૭} ક્ષપનો^{૮૮} સ્પિતમ^{૮૯} જરથુ
શ્ત,^{૯૦} તિશ્તઓ^{૯૧} રઓવાઓ^{૯૨} ખરેનંધુહાઓ^{૯૩} કેહૂરપેમ^{૯૪}
રઓથવયેધતિ^{૯૫} રઓક્ષુબ^{૯૬} વજ્રેમ્નો,^{૯૭} || નર્શ^{૯૮} કેહૂરપ^{૯૯}
પન્ય-દસંધ્રહો,^{૧૦૦} ક્ષએતહે^{૧૦૧} સપિતિ-દોધઘ્રહે^{૧૦૨} ખેરેજતો,^{૧૦૩}
અવિ-અમહે^{૧૦૪} અમવતો^{૧૦૫} હુનધસ્યાઓંઓ.^{૧૦૬}

(૧૩) અએ સપેતમાન^{૧૦૭} જરતોશ્ત !^{૧૦૮} (મહીનાની) પેહેલી^{૧૦૯}

* ઈઆને તેશ્તરનાં નક્ષત્ર (Canis Major) માં આવેલા બધા સેતારા-
ઓને; તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતા ક્ષએદા-આશીર્વાદ (હારલે); તેશ્તરથી ઉત્પન્ન થતી
વૃષ્ટિ-વરસાદ (દારમેસ્તેતે).

† ઈઆને તેશ્તર સેતારાને; મીનો ખેરદના ૪૯ મા બાબમાં તેશ્તરને પેહેલો
ગણેલો છે (જુઓ વેસ્તનો અંગ્રેજી તરજુમો, સફા ૯૦ મો). એ બોલને ફારસી 'પર્વિન'
સાથે સરખાવીએ તો, એનો અર્થ pleiades (સાત સેતારાનો જુમખો) થઈ શકે.

‡ ઈઆને તેશ્તરનાજ નક્ષત્રમાં આવેલા બધા સેતારાઓને.

¶ 'હપ્તોધરિંગ' જે ઉત્તર તરફના સેતારાઓમાં મુખ્ય તેને Ursa Major
સાથે સરખાવવામાં આવ્યો છે. એને મંગલનો હરીફ ગણેલો છે. વધારે બોલાસામાટે
જુઓ મારી અવસ્તા ફરહુંગ.

§ એના બોલાસા બાબે જુઓ ૩૧ મા સફાની ૪ થી નોટ.

§ ઈઆને 'તીક્ષ્ણ રોશનીવાળા, દૂર સુધી રોશની આપનાર.'

|| નર્શ કેહૂરપ પન્ય-દસંધ્રહો ક્ષએતહે સપિતિ-દોધઘ્રહે એ બોલો બહેરાંમ
ઈજદની એક શિકલનાં બયાનમાં બહેરાંમ યશ્તના ૬ ઠા કરદામાં આવે છે.

દશ^{૬૩} રાત^{૬૪} ચળકતો^{૬૫} (તથા) ઓરેહવાળો^{૬૬} તેશ્તર^{૬૭} શરીરનો આકાર લેછે,^{૬૦-૬૧} (અને) *રોશનીઓમાં^{૬૨} પંદર વરસના,^{૬૧} ખુબસુરત,^{૬૭} ચકચક થતી આંખવાળા,^{૬૮} બુલંદ કદના,^{૬૬} હિમ્મત ધરાવનાર,^{૧૦૦} કૌવતમંદ,^૧ પુરતી મરદાનગીથી ત્યાલનાર^૨ ‡મરદની^{૬૪} શિકલમાં^{૬૫} જાયાલીને^{૬૩} (જાએછે).

ખોલાસો:— (૧૫ વરસની ઉમર તે કેવી તે બાએ નીચે જણાવે છે.)

(૧૪) તત્^૩ અયઓશ,^૪ યથ^૫ પઓધરીમ^૬ વીરેમ^૭ અવિ-ચાઓ^૮ ખવધતિ.^૯ તત્^{૧૦} અયઓશ,^{૧૧} યથ^{૧૨} પઓધરીમ^{૧૩} વીરેમ^{૧૪} અવિ-અસો^{૧૫} અએધતિ.^{૧૬} તત્^{૧૭} અયઓશ,^{૧૮} યથ^{૧૯} પઓધરીમ^{૨૦} વીરેમ^{૨૧} એરેજુષાંમ^{૨૨} અદસ્તે.^{૨૩}

(૧૪) તે^૩ ડેઉમરનો^૪ કે જ્યારે^૫ માણસ^૬ પેહેલવેહેલાં^૬ કાંમ કરતો^૮ (અથવા ચાલાક^૮) થાએછે;^૯ તે^{૧૦} ઉમરનો^{૧૧} કે જ્યારે^{૧૨} માણસ^{૧૩} પેહેલવેહેલાં^{૧૩} હિમ્મતથી^{૧૫} ફરેછે;^{૧૬} તે^{૧૭} ઉમરનો^{૧૮} કે જ્યારે^{૧૯} માણસ^{૨૧} પેહેલવેહેલાં^{૨૦} જોખન^{૨૨} (અથવા મરદી^{૨૨}) ડુંમેળવેછે.^{૨૩}

(૧૫) હો^{૨૪} ધથ્ર^{૨૫} વ્યાખમન્યેધતિ,^{૨૬} હો^{૨૭} ધથ્ર^{૨૮} પેરેસ-ન્યેધતિ.^{૨૯} કો^{૩૦} માંમ^{૩૧} નૂરાંમ^{૩૨} ક્રાયજતધતે,^{૩૩} ગઓમવધતિખ્યો^{૩૪} હુઓમવધતિખ્યો^{૩૫} જઓધાખ્યો;^{૩૬} કહ્માધ^{૩૭} અજ્રેમ^{૩૮} દધાંમ^{૩૯} વીશ્યાંમ^{૪૦} ધશ્તીમ^{૪૧} વીશ્યાંમ^{૪૨} વાંધ્યાંમ^{૪૩} હુવહેચ^{૪૪} ઉરનો^{૪૫} યઓદ્ધાથ્રેમ.^{૪૬} નૂરાંમ^{૪૭} અહ્મિ^{૪૮} ચેસન્યસચ^{૪૯} વહુમ્યસચ^{૫૦} અંધઉહે^{૫૧} અસ્તવધતે,^{૫૨} અપાત હુચ^{૫૩} યત્ વહિશતાત્.^{૫૪}

(૧૫) એ તરફ^{૨૫} તે^{૨૪} (તેશ્તર) અનજુમન ખોલાવેછે,^{૨૬} (તથા) એ તરફ^{૨૮} (મિજલસીઓને) તે^{૨૭} (નીચે મુજબ) પુછેછે^{૨૯}:—

* ઈચાને આસમાનના સેતારાઓની બેહદ રોશનીઓ વચ્ચે.

† અથવા સારી રીતિ પ્રમાણે ચાલનાર, નીતિવાન. બાહાદુર (દારમેસ્તેતે).

‡ તેશ્તર મરદ, ગોધો તથા ઘોડો એ પ્રમાણે એક પછી એક ત્રણ શિકલ ધારણ કરેછે (જુઓ એજ યશ્તના ૧૬ મા તથા ૧૮ મા ફકરા). જ્યોતિષશાસ્ત્ર બજાનારા કેહેછે કે દરેક નક્ષત્ર ૩૫ લેછે. (દારમેસ્તેતે).

જા અસલ અર્થ ચાલતો અથવા ચાલનાર (હોએછે) (વર્તમાન ક્રિયંત).

ડે ડાકટર ગેલડનરના પુસ્તક પ્રમાણે ‘ તત્ ’ને બદલે ‘ તથ ’ કબૂલ રાખીએ તો, ‘ તથ અયઓશ ’નો અર્થ “ ઉમરનો તે વખત, હંદગીના તે વખતે ” થઈ શકે; તથ=સંસ્કૃત તદા=ત્યારે, તે વખતે.

ડું ઈચાને મરદીમાં આવેછે; અદસ્તે=આ+દથ+તે; સંસ્કૃત ધાતુ આ-દા=મેળવણું.

હવે^{૩૨} કોણુ^{૩૦} મને^{૩૧} જીવામસાથની^{૩૪} (તથા) હોમસાથની^{૩૫} ક્રિયાની
ભેટોથી^{૩૬} ઇજશે^{૩૩} કોણુને^{૩૦} હું^{૩૮} પેહેલવાની ઓલાદની^{૪૦} *દોલત^{૪૧}
(તથા) પેહેલવાની ઓલાદનો^{૪૨} ટોલો^{૪૩} (તથા) પોતાનાં^{૪૪} રવાનની^{૪૫} પવિ-
ત્રાઈ^{૪૬} અખશું^{૪૭} સઉથી સરસ^{૪૮} પવિત્રાઈને લીધે^{૪૯} હાડમંદ^{૫૦} દુનિ-
યામાં^{૫૧} હવે^{૪૭} (હું) ઇજશનીને લાએક^{૪૮} તથા આરાધનાને લાએક^{૫૦} છેઉ.^{૪૮}

(૧૬) ખિત્યાઓ^{૫૫} દસ^{૫૬} ક્ષપનો,^{૫૭} સ્પિતમ^{૫૮} જરથુ-
શ્વ,^{૫૯} તિશત્ર્યો^{૬૦} રએવાઓ^{૬૧} ખરેનંધ્રઉહાઓ^{૬૨} કેહૂરપેમ^{૬૩}
રએથવયેધતિ,^{૬૪} રઓદનુબ^{૬૫} વજ્રેમો,^{૬૬} ગઉશ^{૬૭} કેહૂરપ^{૬૮}
જરન્યોન્નવહે.^{૬૯}

(૧૬) અએ સપેતમાન^{૫૮} જરતોશ્ત^{૫૯} (મહીનાની) બીજી^{૫૫}
દશ^{૫૬} રાત^{૫૭} ચળકતો^{૬૧} (તથા) ખોરેહવાળો^{૬૨} તેશ્તર^{૬૦} શરીરનો
આકાર લેછે,^{૬૩-૬૪} (અને) રોશનીઓમાં^{૬૫} સોનેરી શિંગડાવાળા^{૬૬}
ગોધાની^{૬૭} શિકલમાં^{૬૮} ચાલીને^{૬૯} (જાએછે).

(૧૭) હો^{૭૦} ઇશ્ર^{૭૧} વ્યાખમન્યેધતિ,^{૭૨} હો^{૭૩} ઇશ્ર^{૭૪} પેરેસ-
ન્યેધતિ.^{૭૫} કો^{૭૬} માંમ^{૭૭} નૂરાંમ^{૭૮} કાયજાધતે,^{૭૯} ગઓમવધતિ-
ખ્યો^{૮૦} હઓમવધતિખ્યો^{૮૧} જઓથ્રાખ્યો.^{૮૨} કહ્યાધ^{૮૩} અજ્રેમ^{૮૪}
દધાંમ^{૮૫} ગઓયાંમ^{૮૬} ઇશ્તીમ,^{૮૭} ગઓયાંમ^{૮૮} વાંથવાંમ,^{૮૯}
હવહેય^{૯૦} ઉરનો^{૯૧} યઓજ્રદાથ્રેમ.^{૯૨} નૂરાંમ^{૯૩} અહ્મિ^{૯૪}
યેસન્યસચ^{૯૫} વહુમ્યસચ^{૯૬} અંધ્રઉહે^{૯૭} અસ્તવધતે,^{૯૮} અપાત^{૯૯}
હચ^{૧૦૦} યત વહિશ્તાત.^૧

(૧૭) એ તરફ^{૭૧} તે^{૭૦} (તેશ્તર) અનજુમન ખોલાવેછે,^{૭૨} (તથા)
એ તરફ^{૭૪} (મિજલસીઓને) તે^{૭૩} (નીચે મુજબ) પુછેછે^{૭૫}:—

હવે^{૭૮} કોણુ^{૭૬} મને^{૭૭} જીવામસાથની^{૮૦} (તથા) હોમસાથની^{૮૧}
ક્રિયાની ભેટોથી^{૮૨} ઇજશે^{૭૯} કોણુને^{૮૩} હું^{૮૪} ગાએઢોરને લગતી^{૮૬} દોલત^{૮૭}
(તથા) ગાએઢોરનું^{૮૮} ટોળું^{૮૯} (તથા) પોતાનાં^{૯૦} રવાનની^{૯૧} પવિત્રાઈ^{૯૨}
અખશું^{૯૫} સઉથી સરસ^{૯૩} પવિત્રાઈને^{૯૪} લીધે^{૧૦૦} હાડમંદ^{૯૬} દુનિયામાં^{૯૭}
હવે^{૯૩} (હું) ઇજશનીને લાએક^{૯૫} તથા આરાધનાને લાએક^{૯૬} છેઉ.^{૯૪}

(૧૮) શ્રિત્યાઓ^{૯૨} દસ^{૯૩} ક્ષપનો,^{૯૪} સ્પિતમ^{૯૫} જરથુશ્વ,^{૯૬}
તિશત્ર્યો^{૯૭} રએવાઓ^{૯૮} ખરેનંધ્રઉહાઓ^{૯૯} કેહૂરપેમ^{૧૦} રએથવ-

ચેધતિ,^{૧૧} રઓદિનુ^{૧૨} વજેમ્નો,^{૧૩} *અસ્પહે^{૧૪} કેહરૂપ^{૧૫}
અઉરૂપહે,^{૧૬} સ્તીરહે^{૧૭} જમરિ-ગઓપહે,^{૧૮} જરન્યો-અધવિ-દાનહે.^{૧૯}

(૧૮) અએ સપેતમાન^૫ જરતોશ્ત!^૬ (મહીનાની) ત્રીજી^૨ દશ^૩
રાત^૪ ચળકતો^૫ (તથા) ખોરેહવાળો^૬ તેશ્તર^૭ શરીરનો આકાર લેછે,^{૧૦-૧૧}
(અને) રોશનીઓમાં^{૧૨} કેરમજી રંગના,^{૧૩} શોહામણા,^{૧૪} પીળા કાનવાળા^{૧૫}
(તથા) સોનેરી પાખરવાળા^{૧૬} ઘોડાની^{૧૭} શિકલમાં^{૧૮} ચાલીને^{૧૯} (જાએ છે).

(૧૯) હો^{૨૦} ઇશ્વર^{૨૧} વ્યાખમન્યેધતિ,^{૨૨} હો^{૨૩} ઇશ્વર^{૨૪} પેરેસન્યે-
ધતિ,^{૨૫} કે^{૨૬} માંમ^{૨૭} નૂરાંમ^{૨૮} ક્રાયજ્ઞધતિ,^{૨૯} ગઓમવધતિખ્યો^{૩૦}
હઓમવધતિખ્યો^{૩૧} જઓપ્રાખ્યો.^{૩૨} કહ્માધ^{૩૩} અજેમ^{૩૪} દધાંમ^{૩૫}
અસપ્યાંમ^{૩૬} ઇશ્તીમ,^{૩૭} અસપ્યાંમ^{૩૮} વાંધવાંમ,^{૩૯} હવહેચ^{૪૦}
ઉરનો^{૪૧} યઓજ્ઞદાથેમ.^{૪૨} નૂરાંમ^{૪૩} અહ્મિ^{૪૪} યસન્યસ્ય^{૪૫} વહ્મ્ય-
સ્ય^{૪૬} અંધઉહે^{૪૭} અસ્તવધતે,^{૪૮} અપાત^{૪૯} હચ^{૫૦} યત્ વહિશ્તાત્.^{૫૧}

(૧૮) એ તરફ^{૨૧} તે^{૨૦} (ઇઆને તેશ્તર) અનજુમન ખોલાવેછે,^{૨૨}
(તથા) એ તરફ^{૨૪} (મિજલસીઓને) તે^{૨૩} (નીચે મુજબ) પુછેછે:^{૨૫}—

હવે^{૨૬} કોણ^{૨૭} મને^{૨૮} જીવામસાથની^{૩૦} (તથા) હોમસાથની^{૩૧}
ક્રિયાની ભેગોથી^{૩૨} ઇજ્જશે^{૩૩} કોણને^{૩૪} હું^{૩૫} ઘોડાને લગતી^{૩૬} દોલત^{૩૭}
(તથા) ઘોડાનું^{૩૮} યોગું^{૩૯} (તથા) પોતાના^{૪૦} રવાનની^{૪૧} પવિત્રાર્થ^{૪૨}
ખખશું^{૪૩} સઉથી સરસ^{૪૪} પવિત્રાર્થને^{૪૫} લીધે^{૪૬} હાડમંદ^{૪૭} દુનિયાંમાં^{૪૮}
હવે^{૪૯} (હું) ઇજ્જશનીને લાએક^{૫૦} તથા આરાધનાને લાએક^{૫૧} છેઉ.^{૫૨}

(૨૦) આઅત્^{૫૨} પધતિ અવાધતિ,^{૫૩} સ્પિતમ^{૫૪} જર-
થુશ્ત,^{૫૫} તિશ્તયો^{૫૬} રઓવાઓ^{૫૭} ખરેનંધઉહાઓ^{૫૮} અવિ^{૫૯}
જરયો^{૬૦} વોઉરૂ-કષેમ,^{૬૧} અસ્પહે^{૬૨} કેહરૂપ^{૬૩} અઉરૂપહે^{૬૪}
સ્તીરહે,^{૬૫} જમરિ-ગઓપહે^{૬૬} જરન્યો-અધવિ-દાનહે.^{૬૭}

(૨૦) ત્યારે,^{૫૨} અએ સપેતમાન^{૫૪} જરતોશ્ત!^{૫૫} ચળકતો^{૫૬}
(તથા) ખોરેહવાળો^{૫૮} તેશ્તર^{૫૯} વોઉરૂ-કશ^{૬૦} જાદરિયા^{૬૧} તરફ^{૬૨} કેરમજી
રંગના^{૬૩} શોહામણા,^{૬૪} પીળા કાનવાળા^{૬૫} (તથા) સોનેરી પાખરવાળા^{૬૬}
ઘોડાની^{૬૭} શિકલમાં^{૬૮} જાએછે.^{૬૯}

* ડાકટર ગેલ્ડનર ઇહાંથી તે જરન્યો-અધવિ-દાનહે સુધી કવીતાની ૩ લીટી
લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† સોનેરી હાંસરીવાળા, ગળાંના સોનેરી પટાવાળા (હારલે); સોનેરી
કપાળવાળા (દારમેસ્તેતે). એની મુકાબલ જુઓ એજ યશ્તનો ૪૬ મો ફકરા.

‡ જે શિકલ તેશ્તર લેછે તેજ જાતની બક્ષેશ તેના આરાધનારને તે આપેછે.
(જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૧૩-૧૬).

¶ એમાંથી પાણી લઈ વરસાદ વરસાવીને જમીન ઉપર આબાદી કરવા સાડ.

(૨૧) *આદિમ^{૧૮} પદ્યતિ-યાંશ^{૧૯} નિઘ્નદ્વરધતિ,^{૨૦} દ્યેવો^{૨૧}
યો^{૨૨} અપઓષો,^{૨૩} અરપહે^{૨૪} કેહરપ^{૨૫} સામહે,^{૨૬} કઉર્વહે^{૨૭}
કઉર્વો-ગઓષહે,^{૨૮} કઉર્વહે^{૨૯} કઉર્વો-અરપહે,^{૩૦} કઉર્વહે^{૩૧}
કઉર્વો-દ્વમહે,^{૩૨} દધહે^{૩૩} અધવિદાતો-તરશ્તોધશ.^{૩૪}

(૨૧) (પણુ તેટલામાં) (તેશ્તરની) સાંભે થનારો^{૧૮} જે^{૨૨}
†અપઓશ^{૨૩} (નામનો) દેવ^{૨૧} (તે), કાળો^{૨૬} (તથા) કાબરચિત્રા
†રંગના,^{૨૭} કાબરચિત્રા કાનવાળા,^{૨૮} કાબરચિત્રી પીઠવાળા,^{૨૯} કાબરચિત્રી
પુછડીવાળા,^{૩૦} ડાઘ (અથવા ચાઠાં) વાળા,^{૩૧} †ખીહામણુ^{૩૨} ઘોડાની^{૩૩}
શિકલમાં^{૩૪} તેની તરફ^{૩૫} ધસારો કરીને દોડી આવેછે.^{૩૬}

(૨૨) હાંમ-તાચિત્-ખાજુશ^{૧૮} ખરતો,^{૧૯} સ્થિતમ^{૨૦} જર-
થુશલ,^{૨૧} તિશગ્યસચ^{૨૨} રએવાઓ^{૨૩} ખરેનંધઉહાઓ^{૨૪} દ્યેવસચ^{૨૫}
યો^{૨૬} અપઓષો.^{૨૭} તાઓ^{૨૮} યૂધ્ધયથો,^{૨૯} સ્થિતમ^{૩૦} જરથુશલ,^{૩૧}
શ્રિ-અયરેમ^{૩૨} શ્રિ-ક્ષપરેમ.^{૩૩} આદિમ^{૩૪} ખવધતિ^{૩૫} અધવિ-
અઓજઓ,^{૩૬} આદિમ^{૩૭} ખવધતિ^{૩૮} અધવિ-વન્યાઓ^{૩૯} દ્યેવો^{૪૦}
યો^{૪૧} અપઓષો^{૪૨} તિશલીમ^{૪૩} રએવનંતેમ^{૪૪} ખરેનંધઉહનંતેમ.^{૪૫}
અપ^{૪૬} દિમ^{૪૭} અધાત^{૪૮} વ્યેધતિ^{૪૯} જરયંધહત^{૫૦} હચ^{૫૧} વોઉર-
કપાત,^{૫૨} હાધો-મસંધહેમ^{૫૩} અધવનેમ.^{૫૪}

(૨૨) (પછી) અએ સપેતમાન^{૧૮} જરતોશ્ત !^{૧૯} ચળકતો^{૨૦} (અને)
ખોરેહવાળો^{૨૧} તેશ્તર^{૨૨} તથા અપઓશ^{૨૩} (નામનો) દેવ^{૨૪} પોતાની ખાજુ
એક .ખીજને અથડાવીને^{૨૫} ફેવળગી પડેછે.^{૨૬} અએ સપેતમાન^{૨૭} જર-
તોશ્ત !^{૨૮} તે એહુ^{૨૯} ત્રણ દાહાડા^{૩૦} અને ત્રણ રાતસુધી^{૩૧} લડેછે,^{૩૨}
અપઓશ^{૩૩} (નામનો) જે^{૩૪} દેવ^{૩૫} (તે) ચળકાટવાળો^{૩૬} (તથા) ખોરેહવાળો^{૩૭}
તેશ્તરની ઉપર^{૩૮} ફાવીને^{૩૯} ફતેહમંદ^{૪૦} થાયેછે,^{૪૧} (અને) ત્યાંહાંથી^{૪૨}
(ઇઆને) વોઉર-કશ^{૪૩} દરિયામાંથી^{૪૪-૪૫} એક ફરસંગ જેટલા લાંબા^{૪૬}
રસ્તાસુધી^{૪૭} તેને^{૪૮} હાંકી કાઢાડેછે.^{૪૯-૫૦}

* ડાક્ટર ગેલ્ડનર આખા ૨૧ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો લેછે;
દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (') આગળ પુરી થાયેછે.

† અસલ અર્થ પાણીવાળાં અથવા વરસાદનાં વાદળાંને ખાળી નાખનાર; પા-
ણીનો દુકાળ લાવનાર દેવ; તેશ્તરથી ઉલટું કરનાર દેવ; ધાતુ ઉપ્=સં. ઝખ્=ખાળવું.

‡ સંસ્કૃત कर्षु, कर्षुर. ખોડકા (રૂપીગલ). ગુજરાતી રૂઢીને માટે એ વખત
ફરીથી આવેલા ' કઉર્વહે 'નો તરજુમો મેં કીધો નથી.

¶ અસલ અર્થ " જેનીથી ધાસ્તી ખેસી જાયે તેવા. "

§ અથવા લીટી પડેછે. અસલ અર્થ ' પકડેછે ' (સંસ્કૃત ધાતુ મૃ).

§ અસલ એખારતમાં ' ગાલેખ થાયેછે તથા ફતેહમંદ થાયેછે ' એમ છે.

(૨૩) સાદ્રેમ^{૨૨} ઉર્વિશ્લેમય^{૨૩} નિમ્મૂઘતે^{૨૪} તિશ્ચો^{૨૫}
 રચેવાઓ^{૨૬} ખરેનધઉહાઓ.^{૨૭} સાદ્રેમ^{૨૮} મે^{૨૯} અહુર મજદ,^{૩૦}
 ઉર્વિશ્લેમ^{૩૧} આપો^{૩૨} ઉર્વરાઓસય,^{૩૩} અખ્તેમ^{૩૪} દએને^{૩૫}
 માજદયેસ્ને.^{૩૬} નોઇત્^{૩૭} માંમ^{૩૮} નૂરાંમ^{૩૯} મધ્યાક^{૪૦} અઓખ્તો-
 નામન^{૪૧} યસ્ન^{૪૨} યજેન્તે,^{૪૩} યથ^{૪૪} અન્યે^{૪૫} યજતાઓધ્રહો.^{૪૬}
 અઓખ્તો-નામન^{૪૭} યસ્ન^{૪૮} યજેન્તે.^{૪૯}

(૨૩) (ત્યારે) (તે) ચળકાટવાળો^{૨૬} (તથા) ખોરેહવાળો^{૨૭} તેશ્તર^{૨૫}
 (પોતાનાં) *દુઃખ^{૨૨} તથા હારખાએ^{૨૩} (નીચે મુજબ) નમનતાઈથી બોલેછે^{૨૬} :—

અએ હોરમજદ !^{૩૦} મારી ઉપર^{૨૯} અક્સોસ !^{૨૮} અએ પાણી^{૩૨} તથા
 ઓરવરો !^{૩૩} (મારી) હાર^{૩૧} (થઈ) ! અએ માજદયસ્ની^{૩૬} દીન !^{૩૫}
 (મારા) લોગ^{૩૪} (અથવા કમઅખ્તી^{૩૪}) ! જેમ^{૪૪} (માણસો) બીજા^{૪૫}
 ઈજ્ઞાને^{૪૬} વખણાએલી^{૪૭} ઈજ્ઞાનીએ કરીને^{૪૮} ઇજેછે,^{૪૯} (તેમ) હમણાં^{૪૦}
 માણસો^{૪૧} વખણાએલી^{૪૨} ઈજ્ઞાનીએ કરીને^{૪૩} મને^{૪૪} ઇજ્ઞતા^{૪૫} નથી.^{૪૬}

(૨૪) ચેઇધિ^{૫૦} છ^{૫૧} મા^{૫૨} મધ્યાક^{૫૩} અઓખ્તો-નામન^{૫૪}
 યસ્ન^{૫૫} યજયન્ત,^{૫૬} યથ^{૫૭} અન્યે^{૫૮} યજતાઓધ્રહો^{૫૯} અઓખ્તો-
 નામન^{૬૦} યસ્ન^{૬૧} યજેન્તે,^{૬૨} †અવિ^{૬૩} માંમ^{૬૪} અવિ-અવસ્થાંમ,^{૬૫}
 દસનાંમ^{૬૬} અસ્પનાંમ^{૬૭} અઓજે,^{૬૮} દસનાંમ^{૬૯} ઉશ્વનાંમ^{૭૦} અ-
 ઓજે,^{૭૧} દસનાંમ^{૭૨} ગવાંમ^{૭૩} અઓજે,^{૭૪} દસનાંમ^{૭૫} ગધરિ-
 નાંમ^{૭૬} અઓજે,^{૭૭} દસનાંમ^{૭૮} અપાંમ^{૭૯} નાવયનાંમ^{૮૦} અઓજે.^{૮૧}

(૨૪) કારણ કે,^{૫૧} જેમ^{૫૨} (માણસો) બીજા^{૫૩} ઈજ્ઞાને^{૫૪} વખ-
 ણાએલી^{૫૫} ઈજ્ઞાનીએ કરીને^{૫૬} ઇજેછે,^{૫૭} (તેમ) અગરજે^{૫૮} માણસો^{૫૯}
 વખણાએલી^{૬૦} ઈજ્ઞાનીએ કરીને^{૬૧} મને^{૬૨} ઇજ્ઞતા^{૬૩} તો, દશ^{૬૪} ઘોડાનું^{૬૫}
 જોર,^{૬૬} દશ^{૬૭} ઉઠનું^{૬૮} જોર,^{૬૯} દશ^{૭૦} બલદનું^{૭૧} જોર,^{૭૨} દશ^{૭૩} પાહા-
 ડનું^{૭૪} જોર^{૭૫} (તથા) દશ^{૭૬} નેહર (અથવા નદી) નાં^{૭૭} †પાણીનું^{૭૮} જોર^{૭૯}
 (હું) મારી^{૮૦} તરફ^{૮૧} ફેલાવતે.^{૮૨}

* જેમ ફારસીમાં ‘ દર્દ ’ (દુઃખ) ઉપરથી ‘ દર્દ ’નો અર્થ ‘ અક્સોસ ’ થાયછે, તેજ પ્રમાણે ‘ સાદ્રેમ ’નો અર્થ થયો.

† અથવા તેઓનાં પોતાનાં જણાવેલાં નામની ઈજ્ઞાનીએ કરીને, ઈઆને તેઓનાં નામની ખશુમન સાથની ઈજ્ઞાનીએ કરીને.

‡ ડાકટર ગેલડનર ઇહાંથી તે એ ફકરાને છેડે સુધીના ભાગને કવીતાની ૬ લીટી લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (’) આગળ પુરી થાયછે.

¶ અથવા વાહાણ ચાલી શકે એટલાં (સંસ્કૃત નામ) પાણીનું જોર.

§ ઈઆને દશ ઘોડા, ઉઠ ઇલાહિનાં જેટલું કૌવત મને મળતે, અને તે કૌવતને લીધે અપઓશ દેવને હું જોર કરતે.

(૨૫) અજેમ^{૮૨} ચો^{૮૩} અહુરો^{૮૪} મજદાઓ^{૮૫} તિશ્લીમ^{૮૬}
રએવન્તેમ^{૮૭} ખરેનંધઉહાન્તેમ^{૮૮} અઓખ્તો-નામન^{૮૯} યસ્ન^{૯૦}
યજે^{૯૧} અવિ^{૯૨} દિમ^{૯૩} અવિ-અરામિ^{૯૪} દસનાંમ^{૯૫} અસ્પનાંમ^{૯૬}
અઓજો,^{૯૭} દસનાંમ^{૯૮} ઉશ્લનાંમ^{૯૯} અઓજો,^{૧૦૦} દસનાંમ^{૧૦૧}
ગવાંમ^{૧૦૨} અઓજો,^{૧૦૩} દસનાંમ^{૧૦૪} ગધરિનાંમ^{૧૦૫} અઓજો,^{૧૦૬} દસનાંમ^{૧૦૭}
અપાંમ^{૧૦૮} નાવયનાંમ^{૧૦૯} અઓજો,^{૧૧૦}

(૨૫) (હોરમજદ કેહેછે):- (તેશ્તર તરફથી ઉપલી ખાદેશ બાણુ-
વાથી) હુ^{૧૧૧} *હોરમજદે^{૧૧૨} ચળકતા^{૧૧૩} (તથા) ખોરેહવાળા^{૧૧૪} તેશ્તરને^{૧૧૫}
વખણાએલી^{૧૧૬} ધજ્જીનીએ કરીને^{૧૧૭} યાદ ઠીકીધો,^{૧૧૮} (તથા) દશ^{૧૧૯} ઘોડાનું^{૧૨૦}
જેર,^{૧૨૧} દશ^{૧૨૨} ઉઠનું^{૧૨૩} જેર,^{૧૨૪} દશ^{૧૨૫} બલદનું^{૧૨૬} જેર,^{૧૨૭} દશ^{૧૨૮} પાહાડનું^{૧૨૯}
જેર^{૧૩૦} (તથા) દશ^{૧૩૧} નેહેર (અથવા નદી)નાં^{૧૩૨} પાણીનું^{૧૩૩} જેર^{૧૩૪} તેનેમાટે^{૧૩૫}
હું ઠાલઈ ગયો^{૧૩૬} (ઇઆને તેને આપ્યું).

(૨૬) †આઅત્ પધતિ અવાધતિ, સ્થિતમ જરથુશ્ત,
તિશઁયો રએવાઓ ખરેનંધઉહાઓ, અવિ જરથો વોઉર-
કષેમ, અસ્પહે કેહૂરપ અઉરપહે સ્તીરહે, જધરિ-ગઓપહે
જરન્યો-અધવિ-દાનહે. (૨૭) આદિમ પધતિ-યાંશ નિજ-
દ્વરધતિ દએવો ચો અપઓષો, અસ્પહે કેહૂરપ સામહે,
કઉર્વહે કઉર્વો-ગઓપહે, કઉર્વહે કઉર્વો-અરેપહે, કઉર્વહે
કઉર્વો-દૂમહે, દઘહે અધવિદાતો-તરશ્તોધશ.†

(૨૮) હાંમ-તાચિત-ખાજુશ^૧ અરતો,^૨ સ્થિતમ જરથુ-
શ્ત,^૩ તિશઁયસચ^૪ રએવાઓ^૫ ખરેનંધઉહાઓ^૬ દએવસચ^૭
ચો^૮ અપઓષો,^૯ તાઓ^{૧૦} યૂધધયથો^{૧૧} જરથુશ્ત,^{૧૨} આ^{૧૩}
રપિથવનેમ^{૧૪} જરવાનેમ^{૧૫} આદિમ^{૧૬} બવધતિ^{૧૭} અધવિ-
અઓજઓ,^{૧૮} આદિમ^{૧૯} બવધતિ^{૨૦} અધવિ-વન્યાઓ^{૨૧}
તિશઁયો^{૨૨} રએવાઓ^{૨૩} ખરેનંધઉહાઓ^{૨૪} દએઉમ^{૨૫} ચિમ^{૨૬}

* એના ખોલાસા બાબે જુઓ શેઠ ખ. ૩. કામાજનું બનાવેલું જરતો-
શ્તનામુ, ખીજ આવૃત્તિ, સફા ૧૫૫-૧૫૮.

† અસલ એબારતમાં એ બેહુ ક્રિયાપદો વર્તમાન કાળમાં છે; એના ખોલાસા
બાબે જુઓ માફે અવસ્તા વ્યાકરણ, સફા ૩૦૪. વળી ‘ યજે ’ ક્રિયાપદ આત્મને-
પદમાં અપૂર્ણ બૂતકાળ ૧ લો પુરૂષ એકવચન ખી થઈ શકે.

‡ ૨૬-૨૭ મા ફકરાના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ૨૦-૨૧ મો ફકરો.

અપઓષેમ,^{૨૭} અપ^{૨૮} દિમ્^{૨૯} અધાત્^{૩૦} વ્યેધતિ^{૩૧} જરયંધહત્^{૩૨}
હય^{૩૩} વોઉર-કષાત્,^{૩૪} હાથો-મસંધહેમ^{૩૫} અધવનેમ,^{૩૬}

(૨૮) (પછી), અએ સપેતમાન જરતોશ્ત^૧ ચળકતો^૫ (તથા)
ખોરેહવાળો^૬ તેશ્તર^૭ (તથા) અપઓશ^૮ (નામનો) દેવ^૯ પોતાની
આજી એક ખીજને અથડાવીને^૧ વળગી પડેછે.^૨ અએ જરતોશ્ત^{૧૨} તે
એહુ^{૧૦} અપોરના^{૧૪} વખત^{૧૫} સુધી^{૧૩} લેડેછે.^{૧૧} ચળકાટવાળો^{૧૩} (તથા) ખોરે-
હવાળો^{૧૪} તેશ્તર^{૨૨} અપઓશ^{૨૭} (નામના) દેવની ઉપર^{૨૫} ફાવીને^{૧૮} ફેટેહ-
મંદ^{૨૧} થાએછે,^{૨૦} (અને) ત્યાંહાંથી^{૩૦} (ઇઆને) વોઉર-કશ^{૩૪} દરિયામાંથી^{૩૨-૩૩}
એક ફરસંગ જેટલા લાંબા^{૩૫} રસ્તાસુધી^{૩૬} તેને^{૨૯} હાંકી કાઢાડેછે.^{૨૮-૩૧}

(૨૯) *ઉશ્તતાતેમ^{૩૭} નિમ્રૂધતે,^{૩૮} તિશચો^{૩૯} રએવાઓ^{૪૦}
ખરેનંધહહાઓ.^{૪૧} ઉશ્ત^{૪૨} મે^{૪૩} અહુર મજદ,^{૪૪} ઉશ્ત^{૪૫} આપો^{૪૬}
ઉર્વાઓસય,^{૪૭} ઉશ્ત^{૪૮} દએને^{૪૯} માજદયસ્ને,^{૫૦} ઉશ્ત^{૫૧} વો^{૫૨}
આખવાત્^{૫૩} દંધહવો,^{૫૪} ઉસ^{૫૫} વો^{૫૬} અપાંમ^{૫૭} અધવો^{૫૮} અપધતિ-
એરેતાઓ^{૫૯} જસાઓન્તિ,^{૬૦} અશ-દાનુનાંમય^{૬૧} યવનાંમ,^{૬૨} કસુ-
દાનુનાંમય^{૬૩} વાસ્તનાંમ,^{૬૪} ગએથનાંમય^{૬૫} *અસ્તવધતિનાંમ,^{૬૬}

(૨૯) (ત્યારે) (તે) ચળકાટવાળો^{૪૦} (તથા) ખોરેહવાળો^{૪૧}
તેશ્તર^{૩૯} પોતાની મેળવેલી †ફેટેહને^{૩૭} જાહેર કરેછે.^{૩૮} અએ હોરમજદ^{૪૪}
મારી^{૪૩} જયજયકાર^{૪૨} (થઈ)! અએ પાણી^{૪૬} તથા ઓરવરો^{૪૭} (મારી)
જયજયકાર^{૪૫} (થઈ)! અએ માજદયસ્ની^{૫૦} દીન^{૪૯} (મારી) ફેટેહ^{૪૮}
(થઈ)! અએ દેશો^{૫૪} (હવે) તમને^{૫૨} આખાદી^{૫૧} થશે^{૫૩} †હવે
પછી^{૫૭} પુષ્કળ પાણીથી ઉગતા^{૬૧} અનાજનો,^{૬૨} તથા થોડાં પાણીથી
ઉગતી^{૬૩} લાજી તરકારી (અથવા વનસ્પતિ)નો^{૬૪} (તથા) (તમામ)
હાડમંદ^{૬૬} મુલુકોનો^{૬૫} †ખોરાક^{૬૮} વગર અડચણે^{૬૯} ઉગી ફેનીકળશે.^{૫૫-૬૦}

* ડાકટર જેડડનર આખા ૨૯ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૧ લીટીનો લેછે;
દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ (.) આગળ પુરી થાયછે.
† ‘ ઉશ્તતાત્ ’નો અર્થ ‘ સુખ, આખાદી, મુખારકખાદી ’ થાએછે.
‡ એજ અર્થે એ બોલ (અપાંમ) ઈજસ્નેના ૯ મા હાના ૨૪ મા
તથા ૧૦ મા હાના ૧ લા ફકરામાં આવેછે. નામ તરીકે એનો અર્થ
‘ પાણીઓનું ’ થાએછે.

¶ ‘ અધવો ’—ધાતુ અધ્ર, અદ્ઘ=સંસ્કૃત અદ્ઘ=Lat. Ed-ere=ખાવું.

§ ‘ પાણીની બક્ષેશ (અપાંમ અધવો) મહોટાં ખીવાળાં અનાજનાં ખેતર
તરફ, નાઠલાં ખીવાળાં ખેતર તરફ તથા તમામ હાડમંદ દુનિયાં તરફ અટકાવ
ગર વેહેશે (દારમેસ્તેતે); ડાકટર સ્પીગલ તથા પ્રોફેસર હારલેએ ખી ધણું-

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે “ અપઓશ ” ઇઆને પાણીની ટિપણી—તંગી લાવનાર દેવની ઉપર તેશ્તરની ફતેહ થવાને લીધે, જોઈતો વરસાદ વરસવાની વધી થવાથી અનાજ, વનસ્પતિ ઇત્યાદિની પુષ્કળ વૃદ્ધિ થશે, અને તેથી લોકો તથા જીવજન્તુઓ સુખાકારી ભોગવશે.)

(૩૦) આઅત્^{૧૭} પધતિ^{૧૮} અવાધતિ,^{૧૯} સ્પિતમ^{૨૦}
જરથુશ્ત,^{૨૧} તિશત્યો^{૨૨} રએવાઓ^{૨૩} ખરેનંધઉહાઓ^{૨૪} અવિ^{૨૫}
જરયો^{૨૬} વોઉર-કષમ,^{૨૭} અસ્પહે^{૨૮} કેહૂરપ^{૨૯} અઉરપહે^{૩૦}
સીરહે,^{૩૧} જધરિ-ગઓપહે^{૩૨} જર-યો-અધવિ-દાનહે.^{૩૩}

(૩૦) સારે,^{૩૪} અએ સપેતમાન^{૩૫} જરતોશ્ત !^{૩૬} ચળકતો^{૩૭}
(તથા) ખોરેહવાળો^{૩૮} તેશ્તર^{૩૯} વોઉર-કશ^{૪૦} દરિયા^{૪૧} તરફ^{૪૨} કેરમજી
રંગના,^{૪૩} સોહામણા,^{૪૪} પીળા કાનવાળા,^{૪૫} (તથા) સોનેરી પાખરવાળા^{૪૬}
ઘોડાની^{૪૭} શિકલમાં^{૪૮} જાએછે.^{૪૯}

(૩૧) *હો^{૫૦} જરયો^{૫૧} આયઓજયેધતિ,^{૫૨} હો^{૫૩} જરયો^{૫૪}
વીવઓજયેધતિ,^{૫૫} હો^{૫૬} જરયો^{૫૭} આધજરાધયેધતિ,^{૫૮} હો^{૫૯}
જરયો^{૬૦} વીધજરાધયેધતિ,^{૬૧} હો^{૬૨} જરયો^{૬૩} આધજારયેધતિ,^{૬૪}
હો^{૬૫} જરયો^{૬૬} વીધજારયેધતિ,^{૬૭} યઓજેન્તિ^{૬૮} વીરપે^{૬૯} કરનો,^{૭૦}
જરયાધ^{૭૧} વોઉર-કષય,^{૭૨} આ^{૭૩} વીરપો^{૭૪} મધયો^{૭૫} યઓજયેધતિ.^{૭૬}

(૩૧) તે^{૭૭} (ઇઆને તેશ્તર) (વોઉર-કશ) દરિયાને^{૭૮} જો-
શમાં †લાવેછે,^{૭૯} તે^{૮૦} (ઇઆને તેશ્તર) (વોઉર-કશ) દરિયાને^{૮૧} વધારે જો-
શમાં †લાવેછે,^{૮૨} તે^{૮૩} દરિયા (નાં પાણી)ને^{૮૪} વેહેતાં કરેછે,^{૮૫} તે^{૮૬}
(તેશ્તર) દરિયા (નાં પાણી)ને^{૮૭} ઉલઈ જતાં કરેછે,^{૮૮} તે^{૮૯} (તેશ્તર)
દરિયા (નાં પાણી)ને^{૯૦} આગળ †વેહેતાં કરેછે,^{૯૧} તે^{૯૨} (તેશ્તર)
દરિયા (નાં પાણી)ને^{૯૩} વધારે †ઉલઈ જતાં કરેછે,^{૯૪} (તે વેહેતાં પાણી)

કરીને એવીજ મતલબખો નીચે મુજબ અર્થ કીધો છે:—“ પાણીના ઝરા ખેતર ઇત્યાદિ તરફ વેહેશે. ” ‘અશ-દાનુ યવ’=પુષ્કળ પાણીથી ઉગતો અનાજ, અથવા અનાજ જેને પાકવાનેમાટે પુષ્કળ પાણીની જરૂર છે તે. દાનુ=સંસ્કૃત દાનુ=નદી (જુઓ દાનુ-દ્રાજંધ્રહ, ઇજરનેનો ૬૦ મો હા, ૪ થો ફકરો.)

* ડાકટર ગેલડનર આખા ૩૧ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૯ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલપવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† ઇઆને વોઉર-કશ દરિયામાં ભરતી ઉત્પન્ન કરેછે.

‡ વીવઓજયેધતિ=વીવઓજયેધતિ. અથવા ઓટની હાલતમાં લાવેછે.

¶ ધજૂર (ધજૂર=સંસ્કૃતધજૂર=વેહેલું) ધાતુને છેડે દૂ લાગ્યાથી ‘ ધજૂરદૂ, ’ પછી તેનું ‘ ધજૂરદૂ ’ થયું. એ બેહુના અર્થમાં સહેજ ફેર હોવો જોઈએ.

વોઉ૩-કશ^૧ દરિયાના^૫ તમામ^૩ કીનારાઓને^૪ સાથે જોડી નાખેછે,^૨ (તથા) તમામ^૬ વચલો ભાગ^૬ બી (પાણીથી) જોડઈ *જાએછે^{૧૦}

(૩૨) ઉસ^{૧૧} પધતિ^{૧૨} અધાત્^{૧૩} હિશ્તધતિ,^{૧૪} રિપતમ^{૧૫} જરથુશ્ત,^{૧૬} તિશાગ્યો^{૧૭} રએવાઓ^{૧૮} ખરેનધઉહાઓ,^{૧૯} જરયંધ-હત્^{૨૦} હુય^{૨૧} વોઉ૩-કપાત્.^{૨૨} ઉસ^{૨૩} અધાત્^{૨૪} હિશ્તાત્^{૨૫} સતવએસો^{૨૬} રએવાઓ^{૨૭} ખરેનધઉહાઓ,^{૨૮} જરયંધહત્^{૨૯} હુય^{૩૦} વોઉ૩-કપાત્.^{૩૧} આઅત્^{૩૨} તત્^{૩૩} દુનમાંન્^{૩૪} હાંમ-હિશ્તેન્તિ^{૩૫} ઉસ^{૩૬} હિન્દવત્^{૩૭} પધતિ^{૩૮} ગરોધત્,^{૩૯} ચો^{૪૦} હિશ્તધતે^{૪૧} મધધીમ્^{૪૨} જરયંધહો^{૪૩} વોઉ૩-કપહો.^{૪૪}

(૩૨) સારપછી,^{૧૩} અએ સપેતમાન^{૧૫} જરતોશ્ત^{૧૬} ચળકાટ-વાળો^{૧૮} (તથા) ખોરેહવાળો^{૧૯} તેશ્તર^{૧૭} વોઉ૩-કશ^{૨૨} દરિયામાંથી^{૨૦-૨૧} ઉભો થાએછે,^{૧૧-૧૪} (તથા) ચળકાટવાળો^{૨૭} (તથા) ખોરેહવાળો^{૨૮} †સતવએસ^{૨૬} (સેતારો) (બી) વોઉ૩-કશ^{૩૧} દરિયામાંથી^{૨૬-૩૦} ઉભો થાએછે,^{૨૩-૨૫} ત્યારબાદ^{૩૨} †ઉસ-હિંદવ^{૩૬-૩૭} (નામનો) પાહાડ,^{૩૯} જે^{૪૦} વોઉ૩-કશ^{૪૪} દરિયાની^{૪૩} વચમાં^{૪૨} આવેલો છે^{૪૧} (તે) પાહાડમાંથી,^{૪૫} બાફ^{૪૬} (અથવા ધુમસ^{૪૪}) એકઠો થઈને ઉચે ચહડેછે.^{૪૫}

(૩૩) આઅત્^{૫૫} તત્^{૫૬} દુનમાંન્^{૫૭} કપાઉપયેધતિ^{૫૮} મએ-ધો^{૫૯-૬૨} અપવનો,^{૫૧} ક્રા^{૫૨} પોઉવો^{૫૩} વાતાંમ્^{૫૪} વજધતિ,^{૫૫} યાં^{૫૬} પથો^{૫૭} આધતિ^{૫૮} હુઓમો^{૫૯} ક્રાઘિમશ^{૬૦} ક્રાધત્-ગએથો.^{૬૧} અથ^{૬૨} પસ્યએત^{૬૩} વજધતે^{૬૪} વાતો^{૬૫} દરૂપિશ^{૬૬} મજદધાતો,^{૬૭} વારેમય^{૬૮} મએધેમય^{૬૯} કૂયંધહુમય,^{૭૦} અવિ^{૭૧} અસાઓ,^{૭૨} અવિ^{૭૩} ષોધધાઓ^{૭૪} અવિ^{૭૫} કર્ષવાંન્^{૭૬} યાઈશ^{૭૭} હુરત.^{૭૮}

(૩૩) ત્યારપછી^{૫૫} (તેશ્તર) (તે) વાદળો^{૫૬} †બનાવનાર^{૫૭} સ્વચ્છ^{૫૧}

* એની મતલબ એવી દીસેછે કે, ભરતીની વખતે વોઉ૩-કશ દરિયો બધી તરફથી પાણીથી ભરપુર થઈ જાએછે.

† જુનદેહેશનાં લખાણ પ્રમાણે પશ્ચિમ દિશાનો મુખ્ય સેતારો.

‡ ડાહટર હાઉગ એ પાહાડને હિંદવ લઈને હિંદુકુશને મલતો ધારેછે. જુન-દેહેશના ૧૨ મા બાબમાં એને મલતો ‘ઉસ-હિંદુમ્’ કરીને એક પાહાડનું નામ આવેછે. અવસ્તામાં ‘હિંદવ’ની આગમ્ય ‘ઉસ’ અવ્યય આવેલોછે, તેને હિંદવ-ની સાથે ગણીને યુરોપિયન વિદ્વાનોએ ‘ઉસ-હિંદુમ્’ કરીને એક નામ ગણ્યું છે.

¶ ‘ મએધો-કર’ને બરાબર મલતો સંસ્કૃતમાં મેઘકર આવેછે.

આપને^{૫૦} આગળ ઘસડી લઈ *જાએછે.^{૫૧} જે^{૫૨} રસ્તાઓ તરફ^{૫૩} આખાદી કરનાર^{૫૪} (તથા) દુનિયાની વૃદ્ધિ કરનાર^{૫૫} હોમ^{૫૬} (ઇજદ) જાએછે^{૫૭} (તે તરફ) (તેશ્તર) સઉથી પેહેલાં^{૫૮} પવન^{૫૯} લાવેછે;^{૬૦} ત્યારપછી^{૬૧} તે તરફ^{૬૨} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૬૩} સખત^{૬૪} પવન^{૬૫} (જુદી જુદી) જગાઓ^{૬૬} તરફ,^{૬૭} શેહેરો^{૬૮} તરફ^{૬૯} (તથા) (તમામ) હક્તે^{૭૦} કેશ્વર^{૭૧} તરફ^{૭૨} વરસાદ,^{૭૩} વાદળો^{૭૪} તથા કરાને^{૭૫} પોહોંચતાં કરેછે.^{૭૬}

(૩૪) અપાંમ^{૭૭} નપાઓસે^{૭૮} -તાઓ^{૭૯} આપો,^{૮૦} સ્પિતમ^{૮૧} જરથુશ્ત,^{૮૨} અંધઉહે^{૮૩} અસ્તવધતે^{૮૪} વોધથો-ખખ્તાઓ^{૮૫} વીખક્ષધતિ,^{૮૬} વાતસય^{૮૭} ચો^{૮૮} દરૃષિશ,^{૮૯} અવજ-દાતેમય^{૯૦} ખરેનો^{૯૧} અપઓનાંમય^{૯૨} ક્રવપયો.^{૯૩}

અહુ રય ખરેનંધ્રહુય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ સ્તારેમ, જઓથાખયો તિશ્લીમ સ્તારેમ રઓવન્તેમ ખરેનં-ધ્રઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહુહુહુ, માંધ્રય વચય બ્યઓથનય, જઓથાખ્યસય અર્ધુ-ખ્યઓઇખ્યસય વાધજ્ઞિખ્યો.

યેંધ્રહે હુતાંમ આઅત ચેસ્ને પધતી વંધ્રહો,

મજદાઓ અહુરો વઓથા અષાત હુયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૩૪) અએ સપેતમાન^{૯૪} જરતોશ્ત^{૯૫} અપાંમ^{૯૬} †નપાત્^{૯૭} (દંરેક) શેહેરમાં પોહોંચતાં કરવાનાં^{૯૮} તે^{૯૯} પાણીને^{૧૦૦} (તમામ) હાડ-મંદ^{૧૦૧} દુનિયામાં^{૧૦૨} ચોતરફ વેહેચી નાખેછે;^{૧૦૩} સખત^{૧૦૪} પવન,^{૧૦૫} પાણીમાંથી પેદા થએલું^{૧૦૬} ‡ખોરેહ^{૧૦૭} તથા અશો (લોકો)ના^{૧૦૮} †કરોહરો^{૧૦૯} (ખી) (તે પાણીને ચોતરફ વેહેચી નાખેછે).

* ‘ ઋષાઉપયેધતિ ’-પ્રયોજ્ય વર્તમાનકાળ પરસ્મૈપદ ૩ જે પુરૂષ એકવચન; ધાતુ પુ એટલે જવું; એનું પ્રયોજ્ય રૂપ ‘ ઋષપય ’ (ઘસડી લઈ જવું). એના ખોલાસા બાબે જુઓ મારે અવસ્તા વ્યાકરણ, સફા ૨૫૦-૨૫૧.

† ‘ અપાંમ નપાત્ ’ (સંસ્કૃત અપામ્ નપાત્) ઈઆને પાણીને નાલ અથવા મૂળ. એના ખોલાસામાટે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગ, નપત્ ખોલ.

‡ ઈઆને કેઆની ખોરેહ. જેનું મથક વોહર-કશ દરિયામાં છે (જુઓ જમીઆદ યસ્ત, ફકરા ૫૬-૬૪).

¶ તીરના હમકારાઓમાં અદાંકર્વશ અને ગોવાદ આવેછે તેના ઈશારો આએ ફકરા ઉપરથી જણાએછે. એની મુકાબેલ જુઓ ફરવરદીન યશ્તનો ૬૬ મો ફકરો.

(કરદો ૭ મો) (૩૫) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
 ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે^૫ યો^૬ અવધાત્^૭ ક્વજ્ઞમધતે^૮
 દ્વોધથન્યાત્^૯ હિશ^{૧૦} ઉપયાત્^{૧૧} દૂરએ-ઉર્વએસેમ^{૧૨} પધતિ^{૧૩}
 પન્તાંમ^{૧૪},^{૧૪} બધો-અજ્ઞતેમ^{૧૫} પધતિ^{૧૬} યઓનેમ^{૧૭} ક્ષવરશ્તેમ^{૧૮}
 પધતિ^{૧૯} આરેન્તેમ^{૨૦} જઓપાધ^{૨૧} અહુરહે મજ્ઞદાઓ,^{૨૨}
 જઓપાધ^{૨૩} અમેપનાંમ રપેન્તાનાંમ.^{૨૪}

અહે રય ખરેનંધહુય, તેમ યજ્ઞમ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
 સ્તારેમ. જઓપાધો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉ-
 હન્તેમ યજ્ઞમધદે. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજ્ઞવોન્દંધહુધહુ,
 માંથય વયય બ્યઓથનય, જઓપાધસય અર્ધુખધઓધબ્યસય
 વાધજ્ઞિખયો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
 મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હુયા,
 યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૩૫) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨
 હમો યાદ કરીએ છિયે,^૫ જે^૬ (તેશ્તર) (દાદાર) હોરમજ્ઞદની^૭ ખુશી-
 નેમાટે^૮ (તથા) અમશારપંદોની^૯ *ખુશીનેમાટે,^{૧૦} અહિયાંથી^{૧૧} (ઈઆને)
 નુરવાળી^{૧૨} પૂર્વ દિશાએથી^{૧૩} (તે છેક) દૂર છેડાવાળા^{૧૪} રસ્તા^{૧૫} સુધી,^{૧૬}
 ખોદાના આપેલા^{૧૭} વાદળાંના માર્ગ^{૧૮} સુધી^{૧૯} (તથા) મુકરર કીધેલાં^{૨૦}
 ઠેરવેલાં †મુકામ^{૨૧} સુધી^{૨૨} ‡જએછે.^{૨૩}

(કરદો ૮ મો) (૩૬) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
 ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે^૫ યિમ^૬ યારે-ચરેષો^૭ મખ્યહે^૮
 અહુરય^૯ અતુગૂતો^{૧૦} અઉરનય^{૧૧} ગધરિષાયો^{૧૨} સિજ્ઞદ્રય^{૧૩}
 રવસયરાતો^{૧૪} ઉજ્યોરેન્તેમ^{૧૫} હિસ્પોસેન્તેમ^{૧૬};^{૧૬} હુયાધસ્યાય^{૧૭}
 દંધંધહુવે^{૧૮} ઉજ્જસેન્તેમ^{૧૯} દુજ્જયાધસ્યાય.^{૨૦} કંધ^{૨૧} અધસ્યાઓ^{૨૨}
 દંધંધહુવો^{૨૩} હુયાધસ્યાઓ^{૨૪} અવાઓતિ.^{૨૫}

* ઈઆને દાદાર હોરમજ્ઞદ તથા અમશારપંદોની મરજીથી, તેઓના હોકમને
 તાણે થયે.

† ‘આફેન્તેમ’ના ખોલાસા બાબે જુઓ વંદીદાદનો મારો તરજુમો, ૨૧ મી
 પરગરદના ૫ મા ફકરાની નોટ.

‡ પ્રોફેસરો સ્પીગલ તથા હારલે ‘હિશ’ ખોલ પાણીને લગાડીને ‘તેશ્તર
 પાણી લાવેછે’ એ પ્રમાણે અર્થ કરેછે.

(૩૬) ચળકતા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો યાદ કરીએ છિયે.^૫ જે (તેશ્તર સેતારા)ના^૬ ઉગવાનેમાટે^{૧૫} ફસલમાં પેદા થતા ફળ ઉપર હંદગી *ગુબરનારા^૭ માણસો^૮ તથા †ઉડી અક્કલવાળા^{૧૦} સરદારો,^૬ પાહાડ ઉપર ભતકનારાં^{૧૨} જંગલી જનવરો,^{૧૧} કાટાંની ઝાડીમાં રહેનારાં જનવરો^{૧૩} તથા લાંબી ફલંગ મારનારાં જનવરો,^{૧૪} ઇન્તેજરી રાખેછે.^{૧૬} કારણ કે જેવી રીતે (તેશ્તર સેતારો) ઉગે^{૧૬} તે મુજબ દેશનેમાટે^{૧૮} સુકાળનું વરસ^{૧૭} (ઇઆ) દુકાળનું વરસ^{૨૦} (થાએછે.) (વળી) (તેઓ એવી મુરાદ રાખેછે કે), ધરાની^{૨૨} મુલુકો^{૨૩} ક્યારે^{૨૧} ફળદ્રૂપ^{૨૪} (અથવા આબાદ) થાએ^{૨૫} !^{૧૫}

અહિે રય ખરેનંધહુય તેમ યજ્ઞધ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્તીમ સ્તારેમ. જઓશ્રાળયો તિશ્તીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધહુન્તેમ યજ્ઞમધદે. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહુધહુ, માંશ્રય વચય ખ્યઓશ્નય, જઓશ્રાળ્યસય અર્ધુ-ખ્યએધ્ધ્યસય વાધજ્ઞિળયો.

યેંધહુ હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,

યાઓંધહુમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૯ મો) (૩૭) તિશ્તીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩ ખરેનંધહુન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે,^૫ આસુ-દવએવેમ^૬ ક્ષવિવિ-વાજેમ.^૭ યો અવવત્ત દવએવો વજ્ઞધતે, અવિ જરયો વોઉર-કપેમ, યથ તિધિશ મધનિવસાઓ, યિમ અંધહુત્ત એરેક્ષો ક્ષિવિ-ધધુશ ક્ષવિવિ-ધધવતેમો અધચનાંમ અધચો, ક્ષુથત્ત હય ગરોધત્ત ખન્વન્તેમ અવિ ગધરીમ.

(૩૭) ચળકાટવાળા,^૩ ખોરેહવાળા,^૪ તેજ શેતાખીવાળા^૬ (તથા) શેતાખ ચાલના^૭ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો યાદ કરીએ છિયે.^૫

(૩૮) અવિ^{૩૧} દિમ^{૩૨} અહુરો મજદાઓ^{૩૩} અવાંન્,^{૩૪} અમેષાઓ સપેન્ત,^{૩૫} વોઉર-ગઓયઓધતિશ^{૩૬} હે^{૩૭} મિથ્રો^{૩૮}

* અસલ અર્થ ફસલ-ચાલનારા ધા. ચરુ=ચાલવું; ષકારાંત ૧/૩.

† અથવા અક્કલનો વધારો કરનારા.

‡ અથવા રાહ જોએછે; અસલ અર્થ ઇન્તેજરી રાખનારાં (હોએછે.)

§ ધણુંકરીને પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ઉપરથી એ ફકરાનો તરજુમો મેં કીધો છે.

§ ખાકીના ભાગના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યસ્તનો ૪ થો ફકરો.

પોઉર-પન્તાંમ^{૩૬} ક્રયએષએતેમ,^{૪૦} આદિમ^{૪૧} પસ્કાત્^{૪૨} અનુ-
મરેજતેમ^{૪૩} અપિશય^{૪૪} વંધઉહિ^{૪૫} એરેજધતિ,^{૪૬} પારેન્દિય^{૪૭}
રઓરથ^{૪૮} વીરપેમ આ અદ્ધાત્^{૪૯} યત્^{૫૦} અએમ^{૫૧} પધતિ-
અપયત્^{૫૨} વજેમ્નો^{૫૩} ખન્વન્તેમ^{૫૪} અવિ^{૫૫} ગધરીમ^{૫૬} ખ-
ન્વત્^{૫૭} પધતિ^{૫૮} નિરત્.^{૫૯}

અહિ રય ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશલીમ
સ્તારેમ. જઓધ્રાખયો તિશલીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉ-
હન્તેમ યજ્ઞમધદે. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ,
માંથય વયય બ્યઓધનય, જઓધ્રાખયસય અર્ધુખએધખયસય
વાધજ્ઞિખયો.

યેંધહિ હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહો,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૩૮) જ્યાંહાંસુધી^{૪૯} તે^{૫૧} (ઈઆને તેશ્તર) ખન્વન્ત^{૫૭} પાહાડ^{૫૬}
સુધી^{૫૫} ચાલતો^{૫૩} આવી પુગો^{૫૨} (ત્યાંહાંસુધી), (દાદાર) હોરમજ્ઞદે^{૩૩}
તેને^{૩૧-૩૨} મદદ કીધી;^{૩૪} અમશાસ્પંદોએ^{૩૫} (તથા) બોહોળાં ખેતરવાળા^{૩૬}
મેહર^{૩૮} (ઇજ્ઞદે) તેનેમાટે^{૩૭} પુરતો માર્ગ^{૩૯} તૈયાર (અથવા બોહો)
*કીધો;^{૪૦} ત્યારપછી^{૪૨} લલી^{૪૫} (તથા) બુલંદ દરજ્જાની^{૪૬} અશિશવંધે^{૪૪-૪૫}
(તથા) જહડપથી ચાલતી (અથવા હલકી) ગાડીવાળી^{૪૮} પારેન્દિએ^{૪૭}
તેનેમાટે^{૪૧} (માર્ગ) †સાફ કીધો.^{૪૩}

(કરદો ૧૦ મો) (૩૯) તિશલીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે;^૫ યો^૬ પધરિકાઓ^૭ તઉર્વયેધતિ,^૮
યો^૯ પધરિકાઓ^{૧૦} તિતારયેધતિ^{૧૧} યાઓ^{૧૨} ઉજ્ઞઓંધહત્^{૧૩}
અંધરો મધન્યુશ^{૧૪} મમનુશ,^{૧૫} સ્તારાંમ^{૧૬} અકૂશન્ચિથનાંમ^{૧૭}
વીરપનાંમ^{૧૮} પધતિ-એરેતેએ.^{૧૯}

* ‘ ક્રયએષએતેમ ’ તથા ‘ અનુમરેજતેમ ’ એ બેહુ ક્રિયાપદ પરસ્પૃષ્ટ
દ્વિવચનમાં છે; પેહોહો શક્યાર્થમાં અને બીજો અર્પણ ભૂતકાળમાં.

† અશિશવંધ તથા પારેન્દિ તેને પગલે ચાલી (દારમેસ્તેતે). ‘ ખન્વત
પધતિ નિરત્ ’ નો આખો અર્થ મને સમજ નથી પડતો. ચળકતાં પાણી ઉપર ?
(દારમેસ્તેતે); તેનાં અસ્ત પાંમવાની ચળકાટ ભરેલી જગાએ (હારલે).
સંસ્કૃત નીર=પાણી.

(૩૯) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો યાદ કરીએ છિયે;^૫ જે^૧ (તેશ્તર) પરીઓને^૭ તોડેછે^૮ (તથા) જે^૬ પરીઓને^{૧૦} *ટાળેછે^{૧૧} (અથવા હાંકી કાઢાડેછે^{૧૧}), કે જે (પરી) ઓને^{૧૨} હારેમને^{૧૪} †નળીયુજને^{૧૫} પાણીનું તોખમ રાખનારા^{૧૭} તમામ^{૧૮} સેતારાઓની^{૧૯} સાંભે થવાનેમાટે^{૧૬} ઉભી કીધી.^{૧૩}

(૪૦) ‡તાઓ^{૨૦} તિશાઓ^{૨૧} તઉર્વયેધતિ,^{૨૨} વીવાધતિ^{૨૩} હીશ^{૨૪} જરયંધહત્^{૨૫} હય^{૨૬} વોઉર-કપાત્.^{૨૭} આઅત્^{૨૮} મએધ^{૨૯} ઉસ-ક્રવાઓન્તે,^{૩૦} હુયાધસ્યાઓ^{૩૧} આપો^{૩૨} ખરેન્તીશ,^{૩૩} યાહુવ^{૩૪} ઉર્વાધતીશ^{૩૫} અપ્રાઓ^{૩૬} પેરેથુ^{૩૭} અધપિ^{૩૮} વીજસાધતીશ,^{૩૯} અવો-ઉર્વધતીશ^{૪૦} હમ^{૪૧} કરૂવાન્.^{૪૨}

અહુ રય ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞધ સુરૂન્વત યસ્ન તિશ્લીમ રતારેમ, જઓધ્રાખયો તિશ્લીમ રતારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉ-હન્તેમ યજ્ઞમધદે. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંથય વચય ખ્યઓધનય, જઓધ્રાખ્યસય અર્ધુખધએધખ્યસય વાધજિખયો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ ચેસ્ને પધતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૪૦) તેશ્તર^{૨૧} તે (પરી) ઓને^{૨૦} તોડેછે,^{૨૨} (તથા) વોઉર-કપાત્^{૨૭} દરિ-યામાંથી^{૨૫-૨૬} તેઓને^{૨૪} પવન કુકી ઉરાડી ‡દેછે.^{૨૩} ત્યારપછી^{૨૮} સુકાળનાં વરસનાં^{૩૧} (તથા) (ક્ષળ અનાજ) ઉત્પન્ન કરનારાં^{૩૩} પાણીનાં^{૩૨} વાદળાં^{૩૯} જિંચે એકઠાં થાએછે,^{૩૦} જેમાંથી^{૩૪} આબાદી કરનારાં^{૩૫} (તથા) સુખાકારી ફેલાવનારાં^{૪૦} પુષ્કળ^{૩૭} વરસાદનાં આપટાં^{૩૬} હફેતે^{૪૧} કેશ્વરમાં^{૪૨} (ઈશાને તમામ પૃથ્વિ ઉપર) ચોતરફ ફેલાએછે.^{૩૯}

* જુઓ એજ યશ્તનો પ મો કરદો, ૮ ક્રકૌ.

† ‘ મમનુશ’-ધાતુ મન=સં. મનૂ=નળયું, વિચારવું; ‘ મમનવંધદ’ ઉપરથી.

‡ કાકટર ગેલડનર આખા ૪૦ મા ક્રકારને કવીતારૂપી ૭ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએછે.

¶ ઈશાને પરાગંદેહ કરી નાખેછે (અંગ્રેજ blow away ને અર્થે).

§ અસલ અર્થ મદદ લાવનારાં, મદદ આપનારાં.

§ અસલ એખારતમાં એ બોલ (વીજસાધતીશ) વર્તમાન ક્રૂંત નારીભતી પે-હેલી બહુવચનના રૂપમાં છે, તથા ‘ અવરાઓ’નો ગુણ બતલાવેછે (ચોતરફ ફેલાતાં).

(કરદો ૧૧ મો) (૪૧) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધ્રઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે;^૫ યિમ^૬ આપો^૭ પધતિશ્મરેન્તે^૮
અર્મએશ્તાઓ,^૯ ક્રાતત્ત્વરતશય,^{૧૦} ખાંયાઓ,^{૧૧} શ્રઓતો-
સ્તાતસય,^{૧૨} પર્ણુયાઓ,^{૧૩} વધ્યાઓસય.^{૧૪}

(૪૧) ચળકાટવાળો^૩ (તથા) ખોરેહવાળો^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨
હમો યાદ કરીએ છીએ,^૫ જેને^૬ થમ^૬ પાણી^૭ દોડતાં તથા વેહેતાં^૮
પાણી,^૯ કુવાનાં^{૧૦} પાણી^{૧૦} વેહેતાં ઝરાનાં^{૧૨} પાણી,^{૧૧} દવનાં ટિપાતાં^{૧૩} પાણી^{૧૪}
તથા *વરસાદનાં^{૧૪} પાણી^{૧૫} (નીચે મુજબ) (આતુરતાથી) યાદ કરેછે,^{૧૬}

(૪૨) †કધ^{૧૫}-નો^{૧૬} અવિ^{૧૭} ઉજ્જયરાત્,^{૧૮} તિશન્થો^{૧૯} રએવા-
ઓ^{૨૦} ખરેનંધ્રઉહાઓ.^{૨૧} કધ^{૨૨} ખાઓ^{૨૩} અસ્પો-સ્તઓયેહીશ,^{૨૪}
અપાંમ^{૨૫} ધક્કારાંમ^{૨૬} અધવિધક્કારેમ,^{૨૭} સ્ત્રીરાઓસય^{૨૮} અસો-
ષાધાઓસય,^{૨૯} ગઓયઓધતીશય^{૩૦} આતચિન્તીશ,^{૩૧} આ
વરેષલ્લશ^{૩૨} ઉર્વરનાંમ,^{૩૩} સૂર^{૩૪} વક્ષ્યેન્તે^{૩૫} વક્ષ.^{૩૬}

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ. જઓથાખયો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉહ-
ન્તેમ યજ્ઞમધદે. હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજ્જવો-દંધ્રહંધ્રહ,
માંથય વચય બ્યઓધનય, જઓથાખયસય અર્ધુખધઓધખયસય
વાધજ્જિખયો.

યેંધ્રહિ હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધ્રહો,

મજ્જદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૪૨) ચળકાટવાળો^{૨૦} (તથા) ખોરેહવાળો^{૨૧} તેશ્તર^{૧૬} હમારેમાટે^{૧૭}
કેઆરે^{૧૫} ઉગશે ?^{૧૮} વેહેતાં^{૧૯} (તથા) વધારે વેહેતાં^{૨૦} પાણીનાં^{૨૧} ઘોડાના
કરતાં વધારે મ્હોટાં^{૨૪} ઝરા^{૨૩} સુંદર^{૨૬} જગા તથા શેહેરો તરફ,^{૨૬} તથા
ખેતરો તરફ^{૩૦} કેઆરે^{૨૨} વેહેતાં^{૩૧} (થશે) ? (કે જેથી કરીને) ઓરવ-
રોનાં^{૩૩} થડ^{૩૨} મજ્જદા^{૩૪} વધારાસાથે^{૩૬} વધે^{૩૫} (અથવા ખિલે).

(કરદો ૧૨ મો) (૪૩) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધ્રઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે;^૫ ચો^૬ વીસ્પાધશ^૭ નએનિજ્ઞધતિ^૮
સિમાઓ^૯ અપય;^{૧૦} વજ્રેદ્રિશ^{૧૧} ઉક્ષેધંતિ^{૧૨} વિસ્પાઓસે^{૧૩}.

* એની મુકાબિલ જુઓ ઈજરનેના ૬૮ મા હાનો ૬ ઠો ફકરો.

† ડાકટર ગેલડનર આખા ૪૨ મા ફકરાને કવિતારૂપી ૮ લીટીનો લેછે; દરેક
લીટી અદ્યપવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએછે.

તાઓ^{૧૪} દામાં^{૧૫} બએષજયતિય^{૧૬} સેવિશ્તો,^{૧૭} ચેજી^{૧૮}
અએમ^{૧૯} બવધતિ^{૨૦} યશ્તો^{૨૧} કનૂતો^{૨૨} ક્રિથો^{૨૩} પધતિ-જન્તો.^{૨૪}

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ, જઓથ્રાખ્યો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉ-
હન્તેમ યજ્ઞમધદે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહંધ્રહ,
માંથય, વયય બ્યઓથનય, જઓથ્રાખ્યસ્ય અર્ધુખધએધખ્યસ્ય
વાધજ્ઞિખ્યો.

યેંધ્રહ હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૪૩) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો
યાદ કરીએ છિયે,^૫ જે^૬ પાણીમાં^{૧૦} (ની) તમામ^૭ ધાસ્તી ભરેલી ચીજોને^૮
સાફ *કરી નાખેછે;^૯ જ્યારે^{૧૨} તે^{૧૬} (ઇચ્છાને તેશ્તર) આરાધના થએલો,^{૨૧}
પુશ્નુદ થએલો,^{૨૨} ચહવાએલો^{૨૩} (તથા) માન પાંમેલો^{૨૪} હોએછે^{૨૦}
(લારે), (તે) †બળવાન^{૧૧} (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનાર^{૧૭} (તેશ્તર)
આએ^{૧૪} તમામ^{૧૩} પેદાએશને^{૧૫} આખાદ કરેછે^{૧૨} તથા સજીવન ‡કરેછે.^{૧૬}

(કરદો ૧૩ મો) (૪૪) †તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધ્રઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે,^૫ યિમ^૬ રતૂમ^૭ પધતિ-દએમય,^૮
વીરંપએપાંમ^૯ સ્તારાંમ,^{૧૦} કદથત્^{૧૧} અહુરો મજદાઓ,^{૧૨}
યથ^{૧૩} નરાંમ^{૧૪} જરથુશ્તેમ^{૧૫} યિમ^{૧૬} નોધત્^{૧૭} મેરેધન્તે^{૧૮}
અંધ્રરો મઉન્યુશ,^{૧૯} નોધત્^{૨૦} યાતવો^{૨૧} પધરિકાઓસ્ય,^{૨૨}
નોધત્^{૨૩} યાતવો^{૨૪} મખ્યાનાંમ^{૨૫} નએધ^{૨૬} વીરંપે^{૨૭} હથ્ર^{૨૮}
દએવ,^{૨૯} મહરકથામ^{૩૦} ઉપ-દરેજન્વન્તિ.^{૩૧}

* ઇચ્છાને પાણીમાંના કચરાને, ગલીચીને તથા અપવિત્રાધને કાઢાડી નાખીને
તેને તદત નિર્મલ કરેછે; ધાતુ નિજ્ઞ=સંસ્કૃત નિજ્ઞ=સાફ કરવું.

† ‘ વજ્રેદ્રિશ ’—ધાતુ સંસ્કૃત વજ્ઞ=મજ્જૂટ થવું. પુર લઈ જનાર, મેહેનતુ
(યુસ્તિ); તંદરોસ્તી આપનાર (રૂપીગલ).

‡ અસલ અર્થ તંદરોસ્તી આપેછે (બએષજયતિય); નામ સાધિત ક્રિયાપદ.

¶ ડાકટર ગેહડનર આખા ૪૪ મા ફકરાને કવિતા રૂપી ૧૧ લીટીનો લેછે. દરેક
લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પૂર્ણવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએછે.

અહિ રય ખરેનંધ્રહુચ, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ. જઓઘ્રાબ્યો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધ્રઉ-
હન્તેમ યજ્ઞમધદે. હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવોન્દંધ્રહંધ્રહ,
માંથચ વચચ બ્યઓથનચ, જઓઘ્રાબ્યસચ અર્ધુબ્ધઓધબ્યસચ
વાધ્રજ્ઞબ્યો.

યેંધ્રહિ હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(૪૪) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨
હમો યાદ કરીએ છિયે.^૫ જેમ^{૧૩} (દાદાર) હોરમજદે^{૧૨} (પેગમખર)
જરતોશ્તને^{૧૫} માણસોનો^{૧૪} (સરદાર તથા તેઓની ઉપર નેગાહ રાખનાર)
દેરબ્યો,^{૧૧} તેમ *તેશ્તરને^૬ તમામ^૬ સેતારાઓના^{૧૦} સરદાર^૭ તથા
નગેહબાની રાખનાર તરીકે^૮ મુકરર કીધો.^{૧૧}

ખોલાસો:— (હવે અશો જરતોશ્ત બાબે નીચે વધારે ખોલાસો કરેછે.)

જેને^{૧૧} (ઈઆને પેગમખર જરતોશ્તને) હારેમન,^{૧૬} (અથવા)
†જાહુગર^{૨૧} પરીઓ^{૨૨} (અથવા) †જાહુગર^{૨૪} માણસો^{૨૫} તેસાથે^{૨૮}
તમામ^{૨૭} દેવો^{૨૬} મારી શકતા^{૨૯} નથી^{૩૦} (અથવા) મારી નાખવાને^{૩૦}
‡હિમ્મત કરી શકતા^{૩૧} નથી.^{૨૬}

(કરદો ૧૪ મો) (૪૫) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩
ખરેનંધ્રઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે;^૫ યદ્દાધ^૬ હવંધ્રેમ^૭ યઓક્ષિતિનાંમ,^૮
‡દથત્ અહુરો મજદાઓ,^{૧૦} અકૂશ-ચિથ્રએબ્ય^{૧૧} સેવિશ્તાધ,^{૧૨}
યો^{૧૩} અકૂશ-ચિથ્રએધબ્યો^{૧૪} આધતિ^{૧૫} રઓદ્નુબ્ય^{૧૬} વજ્રેમ્નો.^{૧૭}

(૪૪) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો
યાદ કરીએ છિયે,^૫ જે^૬ સઉથી ફાએદો કરનારને^{૧૨} (દાદાર) હોરમજદે^{૧૦}
પાણીનું તોખમ †રાખનારાઓમાં^{૧૧} હજાર ઘણું^{૧૨} કૌવત^{૧૩} આપ્યું.^૬

* અસલ અર્થ ' જેને ' ઈઆને તેસ્તરને.

† ઈઆને ફરેબ દેનાર, લાલચમાં નાખીને ફસાવનાર.

‡ સંસ્કૃત ધાતુ ઘટ્=હિમ્મત કરવી. એને મળતો અંગ્રેજીમાં To Dare,
durst. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ વંદીદાદની ૧૬ મી પરગરદ,
ફકરા ૧—૯ તથા ફકરા ૪૩—૪૭.

† ઈઆને સેતારાઓમાં. એના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ફકરો
૪ થો તથા ૩૯ મો, તથા વંદીદાદની ૨૧ મી પરગરદનો ફકરો ૧૩ મો.

‡ અસલ અર્થ " કૌવતોમાંનું હજાર મુકરર કીધું. "

જે^{૧૩} (તેશ્તર) (આસમાનની) રોશનીઓમાંથી^{૧૬} ચાલીને^{૧૭} પાણીનું તોખમ
રાખનારાઓ તરફ^{૧૪} (ઈઆને સેતારાઓ તરફ) જાએછે.^{૧૫}

(૪૬) *હો^{૧૮} જરયંધહો^{૧૯} વોઉર-કપહે,^{૨૦} અમવતો^{૨૧}
હુરઓધહે,^{૨૨} જરહે^{૨૩} ઉર્યાપહે,^{૨૪} વીરપે^{૨૫} વધરીશ^{૨૬} આ-
ચરધતિ,^{૨૭} વીરપેસચ^{૨૮} સ્ત્રીરે^{૨૯} નિમ્નઓકે,^{૩૦} વીરપેસચ^{૩૧}
સ્ત્રીરે^{૩૨} અપધજાર,^{૩૩} અરપહે^{૩૪} કેહરૂપ^{૩૫} અઉરપહે,^{૩૬} સ્ત્રી-
રહે^{૩૭} જધરિ-ગઓપહે,^{૩૮} જર-ચો-અધવિ-દાનહે.^{૩૯}

(૪૬) તે^{૪૦} (ઈઆને તેશ્તર) જખરદસ્ત,^{૪૧} જણીતા,^{૪૨} ઉડા^{૪૩}
(તથા) બોહોળાં પાણીવાળાં^{૪૪} વોઉર-કશ^{૪૦} દરિયાનાં^{૪૬} તમામ^{૪૫} †પાણી
તરફ,^{૪૬} તથા તમામ^{૪૮} લપકાદાર^{૪૯} (અથવા જોવા લાએક) પાણીનાં
†ધોત તરફ^{૫૦} તથા તમામ^{૫૧} સોહામણા^{૫૨} પાણીનાં નાળાં તરફ^{૫૩}
કેરમજી રંગના,^{૫૪} દેખામણા,^{૫૫} પીળા કાનવાળા^{૫૬} (તથા) સોનેરી
પાખરવાળા^{૫૭} ઘોડાની^{૫૮} શિકલમાં^{૫૯} જાએછે.^{૬૦}

(૪૭) *આઅત્^{૬૦} આપો^{૬૧} અવ-ખરેન્તે,^{૬૨} સ્પિતમ^{૬૩}
જરથુશ્ત,^{૬૪} જરયંધહુત્^{૬૫} હુચ^{૬૬} વોઉર-કપાત્,^{૬૭} તાતાઓ^{૬૮}
ઉર્વાથાઓ^{૬૯} બએષકયાઓ,^{૭૦} તાઓ^{૭૧} અવધ^{૭૨} વી-
બક્ષધતિ^{૭૩} આખ્યો^{૭૪} દંધહુખ્યો^{૭૫} સેવિશ્તો,^{૭૬} યથ^{૭૭} અએમ^{૭૮}
બવધતિ^{૭૯} યશ્તો,^{૮૦} ક્ષનૂતો^{૮૧} ક્રિથો^{૮૨} પધતિ જન્તો.^{૮૩}

અહે રય ખરેનંધહુચ, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન તિશ્તીમ
સ્તારેમ. જઓથાખ્યો તિશ્તીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનં-
ધઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન્, હિજવો-
દંધહુધહુ, માંથચ વચચ બ્યઓધનચ, જઓથાખ્યસચ અર્ધુખધએ-
ધખ્યસચ વાધજ્ઞિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હુચા,

યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

* ડાકટર જેડડનર ૪૬ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૯ લીટીનો અને ૪૭ મા ફકરાને
૮ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) આગળ પુરી થાએછે.

† ઈઆને વોઉર-કશ દરિયાની તમામ સપાતી ઉપર, વધરિ = સં. વારિ = પાણી.

‡ નિમ્નઓક - ધાતુ સંસ્કૃત નિ-મુચ્-નીચે જહું-વેહેવું. ગોકા (દારમેસ્તેતે);
ખાડી (સ્પીગલ); ખાહાર વેહેવું, પાણીની નેહર (યુસ્તિ.).

(૪૭) અએ સપેતમાન^{૪૩} જરતોશ્ત^{૪૪} જ્યારે^{૫૦} તે^{૫૮} (ઇઆને તેશ્તર) આરાધના થએલો,^{૬૦} ખુશુદ થએલો,^{૬૧} ચહવાએલો^{૬૨} (તથા) માન પામેલો^{૬૩} હોએછે,^{૫૬} ત્યારે^{૪૦} (તે) ઘણોજ ક્ષઅદો કરનાર^{૫૬} વોઉર-કશ^{૪૦} દરિયામાંથી^{૪૫-૪૬} વેહેતાં,^{૪૮} ગુણુકારક^{૪૬} (તથા) તંદરોસ્તી આપનારાં^{૫૦} પાણી^{૪૧} લાવીને^{૪૨} તે (પાણી)ને^{૫૧} અહિયાં^{૫૨} (ઇઆને) આએ^{૫૪} દેશોમાં^{૫૫} ચોતરફ વેહેચી નાએછે.^{૫૩}

(કરદો ૧૫) (૪૮) તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ^૩ ખરેનંધ્રઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે,^૫ યિમ^૬ વીરુપાધશ^૭ પધતિ-શ્મરેન્તે^૮ યાધશ^૯ રપેન્તહે મધન્યેઉશ^{૧૦} દામાંન,^{૧૧} અધધરિ-જેમાધશય,^{૧૨} ઉપધરિ-જેમાધશય,^{૧૩} યાય ઉપાય,^{૧૪} યાય ઉપ-સ્મ,^{૧૫} યાય ક્રપ્તેરેજાનં,^{૧૬} યાય રવસચરાંન,^{૧૭} યાય ઉપધરિ^{૧૮} તાઓ^{૧૯} અકરન^{૨૦} અનધ્ર^{૨૧} અપઓનો^{૨૨} સ્તિશ^{૨૩} આધધિ.^{૨૪}

અહુ રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધં સુરન્વત યસ્ન તિશ્લીમ સ્તારેમ. જઓથ્રાખયો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનં-ધ્રઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે. હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંથ્રય વચય બ્યઓથનય, જઓથ્રાખ્યસય અર્ધુ-ખ્યએધંખ્યસય વાધજ્ઞિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૮) ચળકાટવાળા^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો યાદ કરીએ છિયે.^૫ જેને^૬ સપેનામીનોની^{૧૦} તમામ^૭ પેદાએશ,^{૧૧} (જેમકે) જમીનની અંદર રહેનારાં,^{૧૨} જમીનની ઉપર રહેનારાં,^{૧૩} પાણીમાં *રહેનારાં,^{૧૪} જમીનથી ઉપર †રહેનારાં,^{૧૫} ઉડનારાં^{૧૬} (અથવા પાંખવાળાં^{૧૬}), લાંબી ફલંગ મારનારાં^{૧૭} તથા એ ‡ઉપરાંત^{૧૮} અશો (હોરમજદ)ની^{૨૨} ¶ખીજ^{૨૪} બેશુમાર^{૨૦} (અને) §બેહદ^{૨૧} પેદાએશ^{૨૩} આતુરતાથી યાદ કરેછે.^૮

* “ યાય ઉપાય ”નો અસલ અર્થ ‘ અને જે પાણીમાં રહેનારાં ’ થાએછે.

† ‘ ઇઆને જમીનથી અલગ રહેનારાં ’ હવામાં રહેનારાં. ‘ ઉપસ્મ ’નો અર્થ (ઉપ+જેમ ઉપરથી લઇએ તો) ‘ જમીન ઉપર રહેનારાં ’ ખી થઇ શકે.

‡ ઉપધરિ=સંસ્કૃત ઉપરિ=ઉપરાંત.

¶ આધધિ=સંસ્કૃત આદિ=ખીજ, ધલ્યાદિ.

§ અકરન=બેકીનાર, છેડા વગરનું; અનધ્ર=સાડ્યાત વગરનું.

(કરદો ૧૬ મો) (૪૯) *તિશ્લીમ^૧ સ્તારેમ^૨ રએવન્તેમ,^૩
ખરેનંધ્રઉહન્તેમ^૪ યજ્ઞમધદે,^૫ થમનંધ્રઉહન્તેમ^૬ વરેચંધ્રઉહ-
ન્તેમ,^૭ યઓક્ષિતિવન્તેમ^૮ ક્ષયમ્નેમ,^૯ ઇસાનેમ^{૧૦} હજંધ્રરાધ^{૧૧}
અયત્તાનામ.^{૧૨} ચો^{૧૩} દધાધતિ^{૧૪} કુક્ષનવાનાધ,^{૧૫} પોઉરશ^{૧૬}
અયત્તાઓ^{૧૭} જઈધ્યન્તાધ,^{૧૮} અજઈધ્યન્નાધ^{૧૯} મધ્યાધ.^{૨૦}

(૪૯) ચળકાટવાળા,^૩ ખોરેહવાળા,^૪ તંદરોસ્તી આપનારા,^૬ દબદબા-
વાળા,^૭ જોરેમંદ^૮ (અથવા યુક્તિવાળા^૮), હકુમત ચલાવનાર^૯ (તથા)
હજાર^{૧૧} બક્ષેશની ઉપર^{૧૨} સાહેબી ભોગવનાર^{૧૦} તેશ્તર^૧ સેતારાને^૨ હમો
યાદ કરીએ છિયે,^૫ જો^{૧૩} તેને †ખુશી કરનાર^{૧૫} શખ્સને,^{૨૦} તે માંગે^{૧૮}
કે નહી ‡માંગે^{૧૯} (તોપણ), પુષ્કળ^{૧૬} બક્ષેશ^{૧૭} આપેછે.^{૧૪}

(૫૦) અજ્ઞેમ^{૨૧} દધામ^{૨૨}, સ્પિતમ^{૨૩} જરથુશ્વ,^{૨૪} અઓમ^{૨૫}
સ્તારેમ^{૨૬} યિમ^{૨૮} તિશ્લીમ^{૨૯} અવાઓન્તેમ^{૩૦} યેસન્યત,^{૩૧} અવા-
ઓન્તેમ^{૩૨} વહુમ્યત^{૩૩} અવાઓન્તેમ^{૩૪} દનઓશ્વત,^{૩૫} અવાઓ-
ન્તેમ^{૩૬} કસસ્તત,^{૩૭} યથ^{૩૮} માંમચિત્^{૩૯} યિમ^{૪૦} અહુરેમ મજદામ.^{૪૧}

(૫૦) અએ સપેતમાન^{૨૩} જરતોશ્ત^{૨૪} આએ^{૨૫} તેશ્તર^{૨૬} સેતા-
રાને^{૨૬} હું^{૩૯} હોરમજ્ઞદની^{૪૧} †માફક^{૩૮} એટલો^{૩૦} ઇજ્ઞશનીને લાએક^{૩૧}
એટલો^{૩૨} આરાધનાને લાએક,^{૩૩} એટલો^{૩૪} ખુશનુદ કરવા લાએક,^{૩૫} (તથા)
એટલો^{૩૬} કીર્તિને લાએક^{૩૭} મેં^{૨૧} ક્ષેપેદા કીધો.^{૨૨}

• ખોલાસો:—(શું કરવા તેશ્તરને એટલો મ્હોટો પેદા કીધો તે
આખે નીચે કેહેછે.)

(૫૧) અવંધ્રહાઓ^{૪૨} પધરિક્યાઓ^{૪૩} પધતિશ્તાતયએચ,^{૪૪}
પધતિસ્ચતયએચ^{૪૫} પધતિતરેતયએચ,^{૪૬} પધત્યઓગત્-^{૪૭}
ત્મએપહ્યાધ્ય,^{૪૮} યા^{૪૯} દુજ્ઞયાધ્ય,^{૫૦} યામ^{૫૧} મધ્યાક^{૫૨} અવિ
દુજ્ઞવચંધ્રહો^{૫૩} હુયાધ્યામ^{૫૪} નામ^{૫૫} અઓજમ્તે.^{૫૬}

* ડાકટર ગેલ્ડનર એ આખા ફકરાને કવીતારૂપી ૮ લીટીનો લેછે.

† ધાતુ ક્ષતુ (=ખુશી કરવું)નું ખેવડું રૂપ ‘ કુક્ષતુ ’ થયું.

‡ અસલ અર્થ ‘ અરજ કરનારને, નહી અરજ કરનારને. ’

§ ઇચ્છાને હું હોરમજ્ઞદના જેટલોજ, મારા જેવોજ.

§ મેહર ઇજ્ઞદનેમાટે બી, કાંઈક ફેર સાથે, એજ પ્રમાણે આવેછે (જુઓ
મેહર યશ્તનો ૧ લો ફકરો).

(૫૧) આએ^{૪૨} *દુજ્ઞ યાઇસ્ય^{૫૦} (નામની) પરી,^{૪૩} જેને^{૫૧} †દુષ્ટ^{૫૩} માણસો^{૫૨} હુયાઇસ્યને^{૫૪} નામે^{૫૫} ઔલેછે^{૫૬} (તે) પરીની^{૪૩} સાંભે થવાને-
માટે,^{૪૪} (તેનો) નાશ કરવામાટે,^{૪૫} (તેને) હાંકી કાઢાડવાનેમાટે,^{૪૬}
(તથા) (તેની) ખરાખીને^{૪૮} ‡અટકાવવાનેમાટે^{૪૭} (મેં તેશ્તરને મારાજેવોજ
ઇજ્જશને તથા આરાધનાને લાએક પેદા કીધો).

(૫૨) યેધિ^{૫૭} જી^{૫૮} અજોમ^{૫૯} નોઇત્^{૬૦} દધ્યામ્,^{૬૧}
સ્પિતમ્^{૬૨} જરથુશ્ત,^{૬૩} અઓમ્^{૬૪} સ્તારેમ્^{૬૫} યિમ્^{૬૬} તિશ્લીમ્,^{૬૭}
અવાઓન્તેમ્^{૬૮} યેસન્યત્^{૬૯} અવાઓન્તેમ્^{૭૦} વહુમ્યત્^{૭૧} અવા-
ઓન્તેમ્^{૭૨} ક્ષનઓશ્વત્,^{૭૩} અવાઓન્તેમ્^{૭૪} ક્સસ્તત્,^{૭૫} યથ્^{૭૬}
મામ્ચિત્^{૭૭} યિમ્^{૭૮} અહુરેમ્ મજદામ્.^{૭૯}

(૫૩) અવધ્રહુઓ^{૮૦} પધરિકયાઓ^{૮૧} પધતિશ્તાતયએચ,^{૮૨}
પધતિસ્ચમયએચ,^{૮૩} પધતિતરેતયએચ,^{૮૪} પધત્યઓગેત્^{૮૫}-
ત્પએષહ્યાઇચ,^{૮૬} યા^{૮૭} દુજ્ઞયાઇસ્ય,^{૮૮} યામ્^{૮૯} મઘ્યાક^{૯૦} અવિ
દુજ્ઞવચ્ચહો^{૯૧} હુયાઇસ્યામ્^{૯૨} નામ્^{૯૩} અઓજધતે.^{૯૪}

(૫૪) હુમહુ^{૯૫} જી^{૯૬} મે^{૯૭} ધધ્^{૯૮} અયાન્^{૯૯} હુમયાઓ^{૧૦૦}
વા^૧ ક્ષપો,^૨ હુઓ^૩ પધરિક^૪ યા^૫ દુજ્ઞયાઇસ્ય^૬ વીરુપહુ^૭
અંધ્રહુઇશિ^૮ અસ્તવતો^૯ પરોઇત્^{૧૦} પધરિથનેમ્,^{૧૧} અંધ્રહુવામ્^{૧૨}
અવહિસિધ્યાત્,^{૧૩} આચ પધરિચ્^{૧૪} દ્રશ્મતિ.^{૧૫}

(૫૨—૫૩) કારણ કે,^{૧૬} અએ સપેતમાન^{૧૨} જરતોશ્ત^{૧૩} આએ^{૧૦}
દુજ્ઞયાઇસ્ય^{૮૮} (નામની) પરી,^{૮૧} જેને^{૮૯} દુષ્ટ^{૬૧} માણસો^{૫૨} હુયાઇસ્યને^{૫૪} નામે^{૫૫}
ઔલેછે,^{૫૬} (તે) પરીની^{૪૩} સાંભે થવાનેમાટે,^{૪૨} (તેનો) નાશ
કરવામાટે,^{૪૩} (તેને) હાંકી કાઢાડવાનેમાટે^{૪૪} તથા તેની ખરાખીને^{૪૮}

* ઈઆને દુકાળ-ટિપણી લાવનારી; અસલ અર્થ ‘ ખરાખ વરસને લગતી. ’
અવસ્તાની પછી ખીલારોકી લાપાના જમાનામાં, પાદશાહ દરાયસ દાદાર હોરમ-
જદની પારેથી પોતાના દેશની આખાદી ઈચ્છતાં, તે કીરતાર પાસે એવી દુઆ
માંગે છે કે, તે સાહેબ મારા દેશને દુસ્મનનાં લશ્કરથી તથા દુકાળથી (હુઆ
દુષિયાર) બંચાવે ! તે લેખ આએ પ્રમાણે છે:—ઉતા ધમામ્ દલાઉમ્ અઉરમજદા
પાતુય હુઆ હધનાયા, હુઆ દુષિયાર, હુઆ દ્રહગા...(જીઓ પરસીપોલીસનોH ન-
મખરવાળો લેખ). અર્થ:—(પાદશાહ દરાયસ દુઆ માંગે છે) વળી હોરમજદ
(મારા) આએ દેશને (દુસ્મનનાં) લશ્કરથી, દુકાળથી તથા જીકાઈ-કગાધથી બંચાવે !

† અસલ અર્થ ‘ ખરાખ સખુનવાળા, ’ તે ઉપરથી ‘ ઉલટું ખોલનારા. ’

‡ અસલ અર્થ ‘ ખરાખીની સાંભે જવાનેમાટે. ’ (ધાતુ પધતિ-વજ).

અટકાવવાનેમાટે,^{૧૫} આએ^{૧૪} તેશ્તર^{૧૭} સેતારાને^{૧૫} હુ^{૭૭} હોરમજદની^{૭૬}
માફક^{૭૬} એટલો^{૧૮} ઇજ્જશનીને લાએક,^{૧૯} એટલો^{૭૭} આરાધનાને લાએક,^{૭૧}
એટલો^{૭૨} ખુશુદ કરવા લાએક^{૭૩} (તથા) એટલો^{૭૪} કીર્તિને લાએક^{૭૫}
મે^{૫૯} નહી^{૧૦} પેદા કીધો હતે,^{૧૧} તો (૫૪) ખચીત^{૬૬} દર^{૬૫} દીસના^{૬૯}
(તથા) દર^{૧૦૦} રાતે^૨ (ઇઆને હમેશાં) *તે^૩ દુજ્યાધસ્ય^૧ (નામની) પરી^૪
અહિયાં^{૬૯} (ઇઆને) મારી^{૬૭} તમામ^૭ હાડમંદ^૬ દુનિયામાં^૬ 'લડાઈ'^{૧૧}
(અથવા અઘડો) ઉલો કરતે^{૧૦}, ' અને અધી તારક^{૧૪} દોડીને^{૧૫} હંદગીને^{૧૨}
ફાનિ પોહોંચાડતે.^{૧૩}

(૫૫) તિશચે^{૧૬} જી^{૧૭} રએવાઓ^{૧૮} ખરેનંધઉહાઓ^{૧૯}
અવાંમ^{૨૦} પધરિકાંમ^{૨૧} આદરેજયેધતિ,^{૨૨} ષિખદાધશય,^{૨૩}
શિખદાધશય,^{૨૪} અવનેમનાધશય^{૨૫} વીરપખદાધશય.^{૨૬} માંનયેન
અહે યથ^{૨૭} હજંધરેમ^{૨૮} નરાંમ^{૨૯} આધમ^{૩૦} નરેમ^{૩૧} આદરેજયો-
ધત;^{૩૨} યોધ^{૩૩} હાંન^{૩૪} અસ્તિ^{૩૫} અઓજંધહુ^{૩૬} અઓજિશત.^{૩૭}

(૫૫) પાણુ^{૧૭} ચળકાટવાળો^{૧૮} (તથા) ખોરેહવાળો^{૧૯} તેશ્તર^{૧૬} તે^{૨૦}
(દુજ્યાધસ્ય) (નામની) પરીને^{૨૧} બે બેડીથી,^{૨૩} ત્રણ બેડીથી,^{૨૪} તથા (તે)
(કોઈની ઉપર) ફેફાવી નહી શકે એવી^{૨૫} તમામ બેડીઓથી^{૨૬} આંધેછે.^{૨૨}

ખોલાસો:—(કેવી રીતે આંધેછે તે આમે નીચે જણાવેછે.)

જે પ્રમાણે^{૨૭} હજાર^{૨૮} માણસો,^{૨૯} જેઓ^{૩૩} શરીરી^{૩૫} કૌવતમાં^{૩૬} ઘણાજ
જેરેમંદ^{૩૭} હોએ^{૩૪} (તેઓ) એક^{૩૦} માણસને^{૩૧} આંધી શકે;^{૩૨} (તેમ
તેશ્તર તે પરીને મજબૂત આંધેછે કે તે ખરાબી કરતી અટકે).

(૫૬) યત્^{૩૮} જી^{૩૯} સ્પિતમ^{૪૦} જરથુશ્ત,^{૪૧} અધસ્યાઓ^{૪૨}
દંધહાવો^{૪૩} તિશચેહે^{૪૪} રએવતો^{૪૫} ખરેનંધઉહતો^{૪૬} અધવિ-
સચ્યારેશ^{૪૭} દાધતીમ^{૪૮} યસ્નેમચ^{૪૯} વહોમચ^{૫૦} યથ^{૫૧} હે^{૫૨}

* પ્રોફેસરો સ્પીગલ તથા હારલે. 'હાઓ'ને બદલે ગેલ્ડનર પ્રમાણે 'ખાઓ'
લખને 'ખાણીનાં ઝરા' (ખાઓ) ખાલી કરી નાખતે (દારમેસ્તેતે).

† અસલ અર્થ ' નજદીક અને આસપાસ ' (આચ પધરિચ); દ્વરધતિ
વર્તમાન કૃદંત ૭ મી એકવચન; અસલ ખોલ દ્રવ; (ધાતુ દ્રવ=દોડવું).

‡ હિસિધ્યાત્ (સંસાર્ય)—ધાતુ સદ્=સંસ્કૃત શાષ્=મારવું, નુકસાન કરવું;
' સદ્ ' બદલધને સિદ્ધ યયું; intensive verb હોવાથી ધાતુ બેવડો થયો.

¶ જી=સંસ્કૃત હિ=પણ, કારણ કે, લીધે, ખરેખર, ખચીત.

§ ધાતુ વન=Winnan (Saxon)=To Win=ફાવવું, ફતેહ મેળવવી.

અસ્તિ^{૫૩} દાઘત્યોતેમો^{૫૪} યસ્નસચ^{૫૫} વહ્નસચ,^{૫૬} અપાત્^{૫૭}
 હચ^{૫૮} યત્^{૫૯} વહિશતાત્,^{૬૦} નોઘત્^{૬૧} ધથ્^{૬૨} અધસ્યાઓ^{૬૩} દંધ-
 હાવો^{૬૪} ક્રાંશ^{૬૫} હ્યાત્^{૬૬} હચેન,^{૬૭} નોઘત્^{૬૮} વોઘધ્,^{૬૯} નોઘત્^{૭૦}
 પાંમ,^{૭૧} નોઘત્^{૭૨} કપસ્તિશ,^{૭૩} નોઘત્^{૭૪} હચેન્યો^{૭૫} રથો,^{૭૬}
 નોઘત્^{૭૭} ઉજગેરેપ્તો^{૭૮} દ્રક્ષો.^{૭૯}

(૫૬) અએ સપેતમાન^{૪૦} જરતોશ્ત^{૪૧} સઉથી ઉત્તમ^{૪૨} અશોધિ-
 થી^{૫૭-૫૮} (થએલી) સઉથી લાએક^{૫૪} ઈજરને^{૫૫} તથા આરાધના,^{૫૬} તે-
 (તેશ્તર)ને માટે^{૫૨} જેમ^{૫૧} (ઘટારત) છે^{૫૩} (તેમ), અગરજો^{૩૮} ધિરાની^{૪૨}
 *દેશો^{૪૩} ચળકાટવાળા^{૫૫} (તથા) ખોરેહવાળા^{૬૬} તેશ્તરની^{૪૪} લાએક^{૪૮}
 ઈજરને^{૪૯} તથા આરાધના^{૫૦} ખચીત^{૩૯} †કરે,^{૪૦} તો એ તરફ^{૬૨} (ઈચ્છાને)
 ધિરાની^{૬૩} દેશો તરફ^{૬૪} નહીં^{૬૧} લશ્કર,^{૬૭} નહીં^{૬૮} સંકટ,^{૬૯} નહીં^{૭૦} ‡દરદ,^{૭૧}
 નહીં^{૭૨} કપટ,^{૭૩} નહીં^{૭૪} (દુશ્મનનાં) લશ્કરને લગતી^{૭૫} લડાઈની
 ગાડી,^{૭૬} (અથવા) નહીં^{૭૭} (દુશ્મનનો) ઉંચો પકડેલો^{૭૮} વાવતો^{૭૯} ધસારો
 †કરી શકે.^{૬૫-૬૬}

(૫૭) ઈપધતિ દિમ પેરેસત્ત જરથુશ્તો, કત્ત જ અસ્તિ,
 અહુર મજદ્, તિશચેહે રએવતો ખરેનંધ્રઉહતો દાઘત્યોતેમો
 યસ્નસચ વહ્નસચ, અપાત્ હચ યત્ વહિશતાત્. (૫૮) આઅત્
 ઋઓત્ અહુરો મજદાઓ, જઓગ્રાઓ હે ઉજખારયેન્ અધ-
 સ્યાઓ દંધહાવો, ખરેસ્મ હે સ્તેરેનયેન્ અધસ્યાઓ દંધહાવો;
 પસૂમ હે પચયેન્ અધસ્યાઓ દંધહાવો; અઉરપેમ વા વોહુ-
 ગઓનેમ વા, કાચિત્ વા ગઓનનાંમ હુમો-ગઓનેમ.

(૫૯) હિમા હે મધસ્યો ગેઉર્વયોઘત્, મા જહિક, મા અપા-
 વો અસ્તાવયત્-ગાથો, અહુમેરેક્ષ, પઘત્યારેનો ધમાંમ દએનાંમ

* ઈચ્છાને ધિરાનની શહેનશાહીને તાબેના દેશોનાં લોકો.

† અસલ અર્થ “ આપે, એનાયત કરે. ” (સંસ્કૃત ધાતુ આ-જાક.)

‡ પામન્ (સંસ્કૃત પામન્) નો અર્થ ‘ ચામડીનું દરદ; કોડ ’ ખી થાએછે.
 દારમેસ્તેતે એ ખોલને આફગાની ‘ પમ્ ’ (કોડ) અને પમ્-અન્ (કોડીઓ) સાથે
 સરખાવેછે, ખેહરાંમ યશ્તમાં ગેહડનરે એજ ખોલ ‘ પામ ’ લીધોછે.

¶ એની મુકાબેલ જુઓ ખેહરાંમ યશ્તનો ૪૮ મો ફકરો.

હિ ૫૭ થી તે ૬૧ સુધીના ફકરાઓના તરજુમા બાબે જુઓ ખેહરાંમ ય-
 શ્તનો ૧૭ મો કરદો, ફકરા ૪૯—૫૩. ફક્ત ફેર એટલોજ કે, આએ યશ્તમાં
 તીરનું નામ, તથા તે યશ્તમાં ખેહરામનું નામ આવે છે.

યાંમ આહુધરીમ કરથુશ્લીમ. (૬૦) ચેજિ-ષે મધસ્યો ગેઉર્વયાત્,
જહિક વા, અષાવો વા અસાવયત-ગાથો, અહુમેરેક્ષ, પધત્યા-
રેનો ઇમાંમ દ્યેનાંમ યાંમ આહુધરીમ કરથુશ્લીમ, પર બએ-
પજ હચધતે તિશયે રએવાઓ ખરેનંધઉહાઓ. (૬૧) હમથ
અધસ્યાબ્યો દંધહુબ્યો વોધધાઓ જસાઓન્તિ; હમથ અધસ્યાબ્યો
દંધહુબ્યો હએન ક્રપતાઓન્તિ; હમથ અધસ્યાબ્યો દંધહુબ્યો
જન્યાઓન્તે, પન્યસધાધ સતધાધશય, સતધાધ હજંધરધાધશય,
હજંધરધાધ બએવરેધાધશય, બએવરેધાધ અહાંખૂશતધાધશય.*

અહે રય ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞધ સુરૂપત યસ્ન તિશ્લીમ
સ્તારેમ. જઓધાબ્યો તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉ-
હન્તેમ યજ્ઞમધદે, હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંધહુબ્યો,
માંથય વચય બ્યઓધનય, જઓધાબ્યસય અર્ધુબ્યએધબ્યસય
વાધજિબ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરુદુમ,
મરુદુમ સર્દગાંન્ હમા સર્દગાંન્, હમખાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ
બેહેદીન્ માંજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્ધ;
અએદૂન્ બાદ્. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધસ્યો ર.

યસ્નેમય વહોમય અઓજસય જવરેય આફ્રીનામિ,
તિશયેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંધઉહતો સતવએસહે ક્રપહે
સૂરહે મજદધાતહે. અષેમ વોહૂ ૧. અહાધ રએશય;
હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરકેહ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુખારક (ફલાંન્),
માહે મુખારક (ફલાંન્), ગાહે (ફલાંન્), નમાજ દાદારે ગેહાંન્
દામાન્. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે
મધન્યેઉશ, હુધથ્યાવરશાંમ હિત વસ્ના ફેરવોતેમેમ. સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહ અવજ્ઞયાદ્ તેશતર તીર
રયોમંદ ખોરેહમંદ બેરસાદ્ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી

* ૫૭-૬૧ ફઠરાના તરબુમાનેમાટે બુઓ બેહેરાંમ યશ્ત ફઠરા ૪૯-૫૩.

પીરોજગરી. દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાં, આગાહી
રવાઇ ગોઆફંગાની બાદ હુકતે કેશવર જમીન; અએદન
બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ
શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અપઓને અષમ વોહુ ૧.

❧ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોઢેડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ
સેવિશ્તે અરેદ્રિ સૂર અનાહિતે. અપઓને અષમ વોહુ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને અષમ વોહુ ૧.
તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહન્તેમ યજમધદે. અષમ
વોહુ ૧. તેશતર તીર રયોમંદ ખોરેહમંદ ખેરસાદ. અષમ વોહુ ૧.

ગોશ યશ્ત.*

દનઓથ અહુરહે મજદદાઓ. અષમ વોહુ ૧.

પ નામે યજદાંન. અહુરમજદ બોદાએ અવજૂની ગારજે
ખોરેહ અવજાયાદ; ગેઉશ ઉર્વે દ્ર્વાસ્પ સૂરહે ખોરેહ ખેરસાદ.†

અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ અજ હુર્વસ્તીન
દુશમત દુજૂખત દુજવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોફત,
ઉદમ કરદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંન
ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગેતી મીનોઆંની,
ઓએ અવાખશ પશેમાન, પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ
અહુરહે મજદદાઓ, તરેઇદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધથ્યાવર-
શતાંમ હિત વસ્ના ફેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ અષમ; અષમ વોહુ ૩.

કવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્તિશ વીદએવો અહુર-ત્કએષો
(જે ગેહ હોએ તે પઢે.) કસસ્તયએચ. દ્ર્વાસ્પયાઓ સૂરયાઓ
મજદધાતયાઓ અપઓન્યાઓ,‡ દનઓથ યસ્નાઇચ વહ્માઇચ

* એ યશ્ત ' દ્ર્વાસ્પ યશ્ત ' ને નામે બી જણાએલી છે. દ્ર્વાસ્પના ખોલાસા
બાબે જુઓ એજ યશ્તના પેહેલા કુકરાની છેઢી નોટ.

† ઈઆને શૂરો તથા ખોરેહવાળો ગોશુરન દ્ર્વાસ્પ (મારી મદદે) પોહોંચો !
એના ખોલાસા બાબે જુઓ એજ યશ્તના પેહેલા કુકરાની છેઢી નોટ.

‡ ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરો તથા અશો દ્ર્વાસ્પની આરાધના કર-
વાને, ધલ્પાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો).

દનઓપ્રાધ્ય કસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધસ્યો જઓતા કા મે
ઝૂતે, અથા રતુશ અષાતચિત્ હચ કા અપવ વીધવાઓ ઝઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) દ્વાસ્પાંમ^૧ સૂરાંમ^૨ મજદધાતાંમ^૩
અપઓનીમ^૪ યજમધદ્;^૫ દ્વો-પસ્વાંમ^૬, દ્વો-સ્તઓરાંમ^૭,
દ્વો-ઉર્વથાંમ^૮, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ^૯ પોઉર-સ્પક્તીમ^{૧૦}
દ્વાત્,^{૧૧} પથન^{૧૨} ખાગ્રવન^{૧૩} દરેધો-હુખેધ્યન.^{૧૪}

(૧) પશુઓને તંદરોસ્તી આપનાર,^૧ દોરો (અથવા ભારખરદાર
જનવરો) ને તંદરોસ્તી આપનાર,^૨ *દોસ્તોને તંદરોસ્તી આપનાર,^૩
અચ્ચાને તંદરોસ્તી આપનાર,^૪ દૂર વેરથી^૫ પુરતી રીતે નગેહબાની રાખ-
નાર,^૬ બોહોળી રીતે^૭ સુખાકારી આપનાર^૮ (તથા) લાંબા વખતસુધી
દોસ્તી ધરાવનાર^૯ હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૧૦} શરાર^{૧૧} (તથા) અશો^{૧૨}
†દ્વાસ્પને^{૧૩} હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૧૪}

(૨) યુજ્જત અસ્પાંમ,^{૧૫} વરેતો-રથાંમ,^{૧૬} ખનત-ચપ્રાંમ,^{૧૭}
કૃષઓનીમ,^{૧૮} મરેજાંમ,^{૧૯} અમવધતીમ,^{૨૦} હુરઓધાંમ,^{૨૧}

* અગરજો 'ઉર્વથાંમ' બોલને સંસ્કૃત વષ્ (=મહોટું થવું) ઉપરથી લ-
ધએ તો, 'દ્વો-ઉર્વથાંમ'નો અર્થ "હમરે પુગેલાઓને તંદરોસ્તી આપનાર"
થઈ શકે. 'વધ'માં નો 'વ,' રૂની પછી આવીને પુષ્ટિનો 'ઉ' શરૂઆતમાં
આવ્યાથી 'ઉર્વધ્'='ઉર્વથ્.'

† અથવા આસાનીવાળા તથા લાંબા વખતની દોસ્તીવાળા રસ્તાઓને
(પથત) દૂરથી પુરતી રીતે ચોકસી કરનાર. અગરજો ડાકટર ગેલ્ડનર પ્રમાણે
'પોઉર-સ્પક્તીમ'ને બદલે 'પોઉર-સ્પક્તિ' લઈને, એ બોલને, તથા છેલ્લા
ત્રણ બોલોને ૩ જ એકવચનમાં લઈએ તો, નીચે મુજબ અર્થ થાએ છે:—

અચ્ચાંઓને તંદરોસ્તી આપનાર દ્વાસ્પને હમો યાદ કરીએ છિયે,
(જે) સુખ સાચની^{૧૩} બોહોળી^{૧૨} (તથા) લાંબી દોસ્તીથી^{૧૪} દૂરવેરથી^{૧૫}
પુરતી રીતે નગેહબાની કરેછે.^{૧૬} અસલ અર્થ 'પુરતી નગેહબાની સાથે' (છે).

‡ દ્વાસ્પ (=દ્રવ+અસ્પ) નો અસલ અર્થ 'ધોડાને તંદરોસ્તી
આપનાર,' તે ઉપરથી તમામ જનવરોને તંદરોસ્તી આપનાર ફરેશ્તો;
એના હમકાર તરીકે 'ગેહશ ઉર્વન' આવેછે. જેનો અર્થ 'જનવરનું રવાન,
મૂળ, દુનિયાનું જોહર' કરીને થાએછે. વળી દ્વાસ્પ ફરેશ્તો આવાં, દીન,
અશિશવંધની માફક નારીજતીમાં આવેછે. ડાકટર હાઉગ એ ફકરાના
પાછલા ભાગ ઉપરથી દ્વાસ્પને આકાશગંગા (Milky-way) સાથે સરખાવેછે,
તે આએ રીતે:—પુષ્કળ આંખવાળી (પોઉર-સ્પક્તીમ); દૂર રસ્તાવાળી
(દ્વાત્ પથન), પોતાની રોશનીવાળી (ખાગ્રવન), તથા લાંબા નક્ષત્ર અથવા
સેતારાના જુમખાવાળી (દરેધો-હુખેધ્યન).

આસઓકાંમ^{૨૨} અએષબ્યાંમ^{૨૩} દ્વો-સ્તાઇતીમ,^{૨૪} દ્વો-
વરેતાંમ^{૨૫} અવંધ્રહો^{૨૬} નરાંમ^{૨૭} અષઓનાંમ.^{૨૮}

(૨) (દ્વાસ્પ) (જે) ઘોડાને ગાડીમાં બેડનાર,^{૨૫} જહુપથી
ચાલતી ગાડી રાખનાર,^{૨૬} ખનખન કરતાં (અથવા ચળકતાં) પૈડાં
રાખનાર,^{૨૭} આખાદી આપનાર,^{૨૮} સફાઈવાળી,^{૨૯} હિમ્મતવાળી,^{૩૦} ખુબ-
સુરત,^{૩૧} પોતે ફાએદો આપનાર,^{૩૨} તંદરોસ્તી આપનાર,^{૩૩} દઢ ઉભી *રેહે-
નાર^{૩૪} (તથા) અશો^{૩૫} માણસોની^{૩૬} મદદનેમાટે^{૩૭} મજબૂત બંચાવ
કરનાર^{૩૮} (તેને) (હમો યાદ કરીએ †છિયે).

(૩) તાંમ^{૩૯} યજ્ઞત^{૪૦} હુઓખ્યંધ્રહો^{૪૧} પરધાતો^{૪૨} ઉપ^{૪૩}
ઉપખંદે^{૪૪} હરયાઓ^{૪૫} બેરેએ^{૪૬} સ્ત્રીયાઓ^{૪૭} મજદ્ધાતયાઓ,^{૪૮}
સતેમ^{૪૯} અરુપનાંમ,^{૫૦} હુજંધ્રેમ^{૫૧} ગવાંમ,^{૫૨} બએવરે^{૫૩}
અનુમયનાંમ^{૫૪} ઉત^{૫૫} જઓથાંમ^{૫૬} ‡ખરો.^{૫૭}

(૩) વળી^{૫૮} ક્રિયાની બેર^{૫૯} લઈ જનાર^{૬૦} પેશદાદ^{૬૧} (ખાંદાં-
નના) હોશંગ^{૬૨} (પાદશાહે) હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૬૩} સોહામણા^{૬૪}
અલખુર્જ (પાહાડ) નાં^{૬૫-૬૬} તળ્યાં^{૬૭} આગળ^{૬૮} સો^{૬૯} †ઘોડા,^{૭૦} હબર^{૭૧}
†બલદ^{૭૨} (તથા) દશ હબર^{૭૩} ન્હાનાં †ગોસ્પંદોથી^{૭૪} તેણીને^{૭૫}
(ઈઆને દ્વાસ્પને) આરાધી^{૭૬} (અને નીચે મુજબ તેણે મુરાદ ચાહી).

(૪) દવદિ^{૭૭} મે^{૭૮} વંધ્રઉહિ^{૭૯} સેવિશ્તે^{૮૦} દ્વાસ્પે,^{૮૧}
તત્^{૮૨} આયપ્તેમ,^{૮૩} યત્^{૮૪} બવાનિ^{૮૫} અઇવિ-વન્યાઓ^{૮૬}
વીસ્પે^{૮૭} દએવ^{૮૮} માજધન્ય,^{૮૯} યથ^{૯૦} અજ્રેમ^{૯૧} નોઇત્^{૯૨}
તરશ્તો^{૯૩} ક્રાનેમાને^{૯૪} શ્વએષાત્^{૯૫} પરો^{૯૬} દએવએઇબ્યો,^{૯૭}
ક્રા અહ્માત્^{૯૮} પરો^{૯૯} વીસ્પે^{૧૦૦} દએવ^{૧૦૧} અનુસો^{૧૦૨} તરશ્ત^{૧૦૩}
નેમાઓન્ટે,^{૧૦૪} તરશ્ત^{૧૦૫} તેમંધ્રહો^{૧૦૬} ‡દ્રરાઓન્ટે.^{૧૦૭}

(૪) અએ લલી^{૧૦૮} (તથા) ઘણોજ ફાએદા કરનારી^{૧૦૯} દ્વાસ્પ^{૧૧૦}
(તું) મને^{૧૧૧} આએ^{૧૧૨} મુરાદ^{૧૧૩} બખશ,^{૧૧૪} તે એ કે^{૧૧૫} માંજનદરાનનાં^{૧૧૬}
તમામ^{૧૧૭} દેવોને^{૧૧૮} (હું) જેર કરનારો^{૧૧૯} થાઉં,^{૧૨૦} વળી^{૧૨૧} દેવોની^{૧૨૨}

* દ્વો સ્તાઇતિ ઉપરથી ફારસી દોરોસ્ત (મજબૂત) બોલ નીકળેલો છે.

† પેહેલા ફકરામાં આવેલો ‘ યજમદે ’ આએ ઠેકાણે લેવાનો.

‡ છેલ્લા ત્રણ બોલો સિવાય એ ફકરો આવાં યશ્તના ૨૧ મા ફકરામાં આવે છે.

¶ અસલ એબારતમાં ‘ ઘોડાઓમાંનાં સો, બલદોમાંના હબર (તથા) ન્હાનાં
ગોસ્પંદોમાંના દશ હબર, એ પ્રમાણે છે.

‡ એ ફકરાનો પાછલો ભાગ વડી સરોશ યશ્તના ૭ મા ફરદામાં આવે છે.

આગળથી^{૧૭} ધાસ્તીથી^{૧૮} બીહીને^{૧૯} (તેઓને) હું નમું^{૨૦} નહીં^{૨૧} (પણ)
એથી^{૨૨} ઉલટું^{૨૩} તમામ^{૨૪} દેવો^{૨૫} પોતાની મરજી ઉપરાંત^{૨૬} બીહીને^{૨૭}
(મને) નમે, ^{૨૮} (તથા) બીહીને^{૨૯} અંધારામાં^{૩૦} દોડી જાએ. ^{૩૧}

(૫) દથત^{૩૨} અહાધ^{૩૩} તત્^{૩૪} અવત^{૩૫} આયત્તેમ^{૩૬} દ્વા-
સ્પ^{૩૭} સૂર^{૩૮} મજદ્ધાત^{૩૯} અષઓની^{૪૦} શ્રાશ્રિ^{૪૧} જઓથો-ખરાધ^{૪૨}
અરેદ્રાધ^{૪૩} યજ્ઞેનાધ^{૪૪} જધ્યંયન્તાધ^{૪૫} દાશ્રિશ^{૪૬} આયત્તેમ. ^{૪૭}

(૫) હોરમજદની પેદા કીધેલી^{૪૮} જોરાવર, ^{૪૯} અશો^{૫૦}
(તથા) પોષણ કરનાર^{૫૧} (તથા) મુરાદ^{૫૨} અખશનાર^{૫૩} દ્વાસ્પે^{૫૪} તે^{૫૫}
ક્રિયાની જોર લઈ જનાર, ^{૫૬} ભેટ આપનાર, ^{૫૭} આરાધના કરનાર, ^{૫૮}
મુરાદ આહાનારાને^{૫૯} (ઈચ્છાને પેશદાદ ખાંદાંનના હોશંગ પાદશાહને)
(ઉપર ૪ થા ફકરામાં જણાવેલી મુરાદ) અખશી. ^{૬૦}

(૬) અહુર^{૬૧} રય^{૬૨} ખરેનંધ્રહુય, ^{૬૩} તાંમ^{૬૪} યજ્ઞધ^{૬૫} સુર-
ન્વત^{૬૬} યસ્ન, ^{૬૭} તાંમ^{૬૮} યજ્ઞધ^{૬૯} હુયશ્ત^{૭૦} યસ્ન, ^{૭૧} દ્વાસ્પાંમ^{૭૨}
સૂરાંમ^{૭૩} મજદ્ધાતાંમ^{૭૪} અષઓનીમ. ^{૭૫} જઓથાખયો^{૭૬} દ્વા-
સ્પાંમ^{૭૭} સૂરાંમ^{૭૮} મજદ્ધાતાંમ^{૭૯} અષઓનીમ^{૮૦} યજ્ઞમધદે. ^{૮૧}

હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહુંધ્રહુ, માંધ્રય વચય
બ્યઓધનય, જઓથાખ્યસ્ય અર્ધુખધએધખ્યસ્ય વાધજ્ઞિખ્યો.

યેંધ્રહુ હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતિ વંધ્રહો,
મજદ્ધાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હુયા,
યાઓંધ્રહુંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૬) તે (દ્વાસ્પ) ના^{૮૨} તેજ^{૮૩} તથા પ્રતાપને લીધે^{૮૪} તેણીને^{૮૫}
પ્રખ્યાત^{૮૬} ઈજ્ઞશ્નેથી^{૮૭} હું વખાણું; ^{૮૮} (તથા) તેણીને^{૮૯} (ઈચ્છાને) હોર-
મજદની પેદા કીધેલી, ^{૯૦} બાહાદુર^{૯૧} (તથા) અશો^{૯૨} દ્વાસ્પને^{૯૩} સારી રીતે
ઈજેલી^{૯૪} ઈજ્ઞશ્નેથી^{૯૫} હું આરાધું. ^{૯૬} હોરમજદની પેદા કીધેલી, ^{૯૭} બાહાદુર^{૯૮}
(તથા) અશો^{૯૯} દ્વાસ્પને^{૧૦૦} ક્રિયાની ભેટોથી^{૧૦૧} હમો યાદ કરીએ છીએ. ^{૧૦૨}

(કરદો ૨ જો) (૭) *દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદ્ધાતાંમ અષ-
ઓનીમ યજ્ઞમધદે; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ, દ્વો-
ઉર્વથાંમ દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉર-સ્પક્તીમ દૂરાત્, પથન
ખાધવન દરેધો-હુએધવન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-સ્થાંમ,
ખનત્ત-અપ્રાંમ, કૃષઓનીમ, મરેજાંમ, અમવધતીમ,

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યસ્તનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, અઓષજ્યાંમ, દ્વો-સ્તાધતીમ, દ્વો-વરેતાંમ અવંધહે નરાંમ અપઓનાંમ.

(૮) તાંમ^૧ યજત^૨ યો^૩ યિમો^૪ ક્ષએતો^૫ હવાંથ્વો,^૬ હુક-ધસ્થાત^૭ હુચ^૮ અરેકંધહુત,^૯ સતેમ^{૧૦} અસ્પનાંમ^{૧૧} હુજંધરેમ^{૧૨} ગવાંમ,^{૧૩} અએવરે^{૧૪} અનુમયનાંમ,^{૧૫} ઉત^{૧૬} જઓધાંમ^{૧૭} ક્રપરે.^{૧૮}

(૮) વળી^{૧૯} ક્રિયાની જોર^{૨૦} લઈ જનાર^{૨૧} (તથા) રૈયતની સારી પેઠે પાસખાની કરનાર^{૨૨} જમશેદ^{૨૩} પાદશાહે^{૨૪} હુકર^{૨૫} (નામના) પાહાડ^{૨૬} ઉપરથી^{૨૭} સો^{૨૮} ઘોડા,^{૨૯} હજાર^{૩૦} બલદ^{૩૧} (તથા) દશ હજાર^{૩૨} ન્હાનાં ગોસ્પંદોથી^{૩૩} તેણીને^{૩૪} (ઇઆને દ્વાસ્પને) આરાધી^{૩૫} (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાહી).

(૯) *દજદિ^{૩૬} મે^{૩૭} વંધઉહિ^{૩૮} સેવિશ્તે,^{૩૯} દ્વાસ્પે^{૪૦} તત્^{૪૧} આયપ્તેમ,^{૪૨} યથ^{૪૩} અજેમ^{૪૪} ક્ષઓનિ^{૪૫} વાંથ્વ,^{૪૬} અવ-ખરાનિ^{૪૭} અવિ^{૪૮} મજદાઓ^{૪૯} દામખ્યો,^{૫૦} યથ^{૫૧} અજેમ^{૫૨} અમેરેખતીમ,^{૫૩} અવ-ખરાનિ^{૫૪} અવિ^{૫૫} મજદાઓ^{૫૬} દામખ્યો.^{૫૭}

(૯) અએ લલી^{૫૮} (તથા) ઘણોજ કાએદો કરનારી^{૫૯} દ્વાસ્પા^{૬૦} (તું) મને^{૬૧} આએ^{૬૨} મુરાદ^{૬૩} બખશ,^{૬૪} તે એ કે^{૬૫} હોરમજદની^{૬૬} પેદાએશ^{૬૭} તરફ^{૬૮} આખાદી^{૬૯} (તથા) ગાએ-ગોસ્પંદની †જીઆદતી^{૭૦} હું લાઉ^{૭૧} (ઇઆને વધારે), તથા હોરમજદની^{૭૨} પેદાએશ^{૭૩} તરફ^{૭૪} અમરપણું^{૭૫} †હું લાઉ.^{૭૬}

(૧૦) †ઉત^{૭૭} અજેમ^{૭૮} અપ-ખરાનિ,^{૭૯} વ^{૮૦} પુધેમચ^{૮૧} તરખેમચ^{૮૨} હુચ^{૮૩} મજદાઓ^{૮૪} દામખ્યો,^{૮૫} ઉત^{૮૬} અજેમ^{૮૭} અપ-ખરાનિ,^{૮૮} વ^{૮૯} જઉર્વામચ,^{૯૦} મેરેથ્યૂમચ,^{૯૧} હુચ^{૯૨} મજદાઓ^{૯૩} દામખ્યો,^{૯૪} ઉત^{૯૫} અજેમ^{૯૬} અપ-ખરાનિ,^{૯૭} વ^{૯૮} ગરેમેમચ^{૯૯} વાતેમ^{૧૦૦} અઓતેમચ^{૧૦૧} હુચ^{૧૦૨} મજદાઓ^{૧૦૩} દામખ્યો,^{૧૦૪} હુજંધરેમ^{૧૦૫} અધવિ-ગામનાંમ.^{૧૦૬}

(૧૦) વળી^{૧૦૭} હોરમજદની^{૧૦૮} પેદાએશમાંથી^{૧૦૯} જુખ^{૧૧૦} અને ત-

* ડાકટર ગેલડનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો લે છે.

† ‘ ક્ષઓનિ વાંથ્વ ’ ખોલોને નામ ગણીને દ્વંદ્વ સમાસમાં મેં લીધા છે. વળી ‘ ક્ષઓનિ ’ ખોલ વિશેષણ તરીકે ‘ આખાદ, ફરખે ’ ને અર્થે ખી આવે છે.

‡ એની મુકાબેલ જીઓ આવાં ચશ્તનો ૨૬ મો ફકરો, જ્યાંહાં જમશેદ પાદશાહ દેવાની સત્તા તથા જીઆદતીને તોડવાની મુરાદ માંગે છે.

¶ ડાકટર ગેલડનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૦ લીટીનો લે છે.

રસ^{૪૧} એહુ^{૪૪} હુ^{૪૨} દૂર લઈ જાઉં^{૪૩} (અથવા કાહાડી નાંખું); વળી^{૫૦} હોરમ-
જદની^{૫૦} પેદાએશમાંથી^{૫૧-૫૮} બુદાપો^{૫૪} તથા મોત^{૫૫} એહુ^{૫૩} દૂર લઈ
જાઉં^{૫૨}; વળી^{૫૬} હોરમજદની^{૫૭} પેદાએશમાંથી^{૫૧-૫૮} હજાર^{૬૬} વરસ સુધી^{૭૦}
ગરમ^{૬૩} પવન^{૬૪} તથા થંડો^{૬૫} પવન^{૬૪} હુ^{૬૦} દૂર લઈ જાઉં^{૬૧} (ઈઆને દરે કરે).

(૧૧) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયત્તેમ્ દ્વાસ્પ સૂર
મજદદ્ધાત અપઓનિ શ્રાશ્રિ, જઓશ્રો-ખરાઇ અરેદ્રાઇ યજ્ઞેન્નાઇ
જઇદ્યન્તાઇ, દાશ્રિશ *આયત્તેમ્. અહે રય ખરેનંધ્રહય, તાંમ
યજ્ઞઇ સુરન્વત યસ્ન, તાંમ યજ્ઞઇ હુયશ્ત યસ્ન, દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજદદ્ધાતાંમ અપઓનીમ્. જઓશ્રાખ્યો દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજદદ્ધાતાંમ અપઓનીમ્ યજ્ઞમઇદ. હુઓમયો ગવ
ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંશ્રય વચય ધ્યઓશ્નય,
જઓશ્રાખ્યસય અર્ધુખ્યએમખ્યસય વાઘજ્ઞિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધહો,
મજદદ્ધાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમઇદ.

(કરદો ૩ જો) (૧૨) દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદદ્ધાતાંમ
અપઓનીમ્ યજ્ઞમઇદ; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ,
દ્વો-ઉર્વથાંમ, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉર-સ્પદ્ધતીમ દૂરાત્,
પથન ખાશ્રવન દરેધો-હુએધ્રયન. યુજ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-
રથાંમ, ખનત્-ચપ્રાંમ, કૂષઓનીમ્, મરેજાંમ, અમવઇતીમ્,
હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, ખએષજ્યાંમ, દ્વો-સ્તાઇતીમ્,
દ્વો-વરેતાંમ અવંધહે નરાંમ †અપઓનાંમ.

(૧૩) તાંમ^૧ યજ્ઞત^૨ વીસો^૩ પુથ્રો^૪ આથ્વ્યાનોઇશ,^૫
વીસો^૬ સૂરયાઓ^૭ શ્રએતઓનો,^૮ ઉપ^૯ વરેનેમ^{૧૦} ચથુ-
ગઓષેમ્,^{૧૧} સતેમ્^{૧૨} અસ્પનાંમ^{૧૩} હજંધ્રેમ^{૧૪} ગવાંમ^{૧૫}
ખએવરે^{૧૬} અનુમયનાંમ,^{૧૭} ઉત^{૧૮} જઓશ્રાંમ^{૧૯} કૂખરો.^{૨૦}

(૧૩) આથવ્યાંનાં^૧ ખાંનદાંનનો^૩ છોકરો^૪ પેહેલવાંની^૭ ઓલાદનો^૬
ફરેદુન^૮ જે ક્રિયાની જોર^૯ લઈજનાર^{૧૦} (તેણે) ખી^{૧૧} ચાર †ખુણાવાળો^{૧૨}

* ઈઆને દ્વાસ્પ ઇજદે જમશેદ પાદશાહની માંગેલી મુરાદ બખશી; એના
તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫-૬.

† એના તરજુમાને માટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો તથા ખીજો ફકરા.

‡ અથવા ચાર ભાગળ અથવા દરવાજાવાળો. જુઓ વંદીદાદની પરગરદ ૧, ૧૮.

ગીલાંન (શેહેર)માં^{૧૦} સો^{૧૨} ઘોડા,^{૧૩} હબર^{૧૪} બલદ,^{૧૫} (તથા) દશ હબર^{૧૬} ન્હાનાં ગોસ્પંદોથી^{૧૭} તેણીને^૧ (ધ્યાને દ્રવાસ્પને) આરાધી^૨ (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાહી).

(૧૪) દબદિ^{૨૧} મે^{૨૨} વંધઉહિ^{૨૩} સેવિશ્તે^{૨૪} દ્રવાસ્પે^{૨૫} તત્^{૨૬} આયત્તેમ્,^{૨૭} યત્^{૨૮} બવાનિ^{૨૯} અધવિ-વન્યાઓ^{૩૦} અજ્ઞમ્^{૩૧} દહાકેમ્^{૩૨} શ્રિકર્ષ્ણેમ્,^{૩૩} શ્રિકર્મેરેધેમ્,^{૩૪} દ્વશ-અષીમ્,^{૩૫} હબંધર-ચઓક્તીમ્,^{૩૬} અષ્-અઓજંધહેમ્,^{૩૭} દએવીમ્^{૩૮} દુજેમ્,^{૩૯} અઘેમ્^{૪૦} ગઓથાવ્યો^{૪૧} દ્રવન્તેમ્,^{૪૨} યામ્^{૪૩} અષ્-અઓજસ્તેમાંમ્^{૪૪} દુજેમ્^{૪૫} ક્ય કેરેન્તત્^{૪૬} અંધરો મધન્યુશ,^{૪૭} અવિ^{૪૮} યામ્^{૪૯} અસ્તવધતીમ્^{૫૦} ગએથામ્,^{૫૧} મહરકાધ^{૫૨} અષહે^{૫૩} ગએથનામ્.^{૫૪} ઉત^{૫૫} હે^{૫૬} વન્ત^{૫૭} અજ્ઞનિ^{૫૮} સવંધહવાચિ^{૫૯} અરેનવાચિ,^{૬૦} યાધ^{૬૧} હેન^{૬૨} કેહરપ^{૬૩} સ્વએશત^{૬૪} જજતેએ^{૬૫} ગએથ્યાધય,^{૬૬} યાધ^{૬૭} અખદાતેમે.^{૬૮}

(૧૪) અએ ભલી^{૨૩} (તથા) ઘણોજ ફાએહો કરનારી^{૨૪} દ્રવાસ્પ!^{૨૫} (તું) મને^{૨૨} આએ^{૨૬} મુરાદ^{૨૭} બખશ^{૨૮} કે જેથી કરીને^{૨૯} ત્રણ મોહોડાનાં^{૩૩} ત્રણ માંથાના,^{૩૪} છ આંખના,^{૩૫} હબર મક્કરવાળા,^{૩૬} પુષ્કળ જોરેમંદ,^{૩૭} દેવને લગતો^{૩૮} દરજ,^{૩૯} (તથા) (જે) (આએ) મુલુકોનેવાસ્તે^{૪૧} નુક-સાન પોહોંચાડનાર^{૪૦} દરવંદ^{૪૨} (જે) ઝુહાક (તે)ને^{૪૩-૪૨} જોર કરનારો^{૪૦} હું થાઉં.^{૪૬} જે^{૪૩} ઘણાજ જોરેમંદ^{૪૪} દરજને^{૪૫} (ધ્યાને ઝુહાકને) (આએ) હાડમંદ^{૫૦} હુનિયાં^{૫૧} ઉપર^{૫૨} અશોધના^{૫૩} મુલુકોના^{૫૪} નાશનેમાટે^{૫૨} અંચેમે-ન્યુશે^{૪૭} પેદા કીધો.^{૪૬} વળી^{૫૫} શેહેરનાજ^{૫૬} તથા *અરનવાજ^{૬૦} (નામની) તેની^{૫૬} એ પ્યારીઓ,^{૫૭} જેઓ^{૬૧} (આએ) હુનિયાંની^{૬૬} સ્ત્રીઓમાં^{૬૫} સઉથી સોહામણાં^{૬૪} શરીરની^{૬૩} છે,^{૬૨} (તથા) જેઓ^{૬૭} ઘણાજ ઉંડા ગારમાં^{૬૮} (પડેલી છે) (તેણીઓને) હું †છોડું^{૫૮} (અથવા છુટકારો આપું.^{૫૮})

(૧૫) દથત્ અહ્માઇ તત્ અવત્ આયત્તેમ્ દ્રવાસ્પ સૂર મજદદ્ધાત અપઓનિ શ્રાથિ, જઓથો-ખરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ

* શેહેરનાજ તથા અરનવાજ એ બેહુ ઘણીજ દેખામણી તથા યુબસુરત ધરાની બાનુઓ હતી. શાહનામામાં તેણીઓને જમશેદ પાદશાહની બેહેનો કહેલી છે. પ્રોફેસર મોહલ તથા પ્રોફેસર દારમેરતેતે તેણીઓને જમશેદ પાદશાહની દીકરીઓ ગણે છે.

જઘધ્યન્તાઇ, દાઘિશ આયપ્તેમ, અહે રય ખરેનંધહુય, તાંમ
યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન, તાંમ યજ્ઞધ હુયશ્ત યસ્ન, દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજદ્ધાતાંમ અપઓનીમ, જઓધ્રાજ્યો દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજદ્ધાતાંમ અપઓનીમ *યજ્ઞમધદે, હુઓમયો ગવ
ખરેસ્મન, હિજ્જવો-દંધહંધહ, માંધ્રય વયય ય્યઓધનય, જઓધ્રા-
જ્યસ્ય અર્ધુજ્ઞધએધજ્યસ્ય વાધજ્જિજ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહો,
મજદ્ધાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હુયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૪ થો) (૧૬) દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદ્ધાતાંમ અપ-
ઓનીમ યજ્ઞમધદે; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ, દ્વો-
ઉર્વથાંમ, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉર-સ્પક્ષતીમ દૂરાત્, પથન
ખાધ્રવન દરેધો-હુએધ્રયન. યુજ્ઞત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખ-
નત્-ચધ્રાંમ, કૂપઓનીમ, મરેજ્ઞંમ, અમવધતીમ, હુરઓધાંમ,
ખાસઓકાંમ, અએષજ્યાંમ, દ્વો-સ્તાધતીમ દ્વો-વરેતાંમ
અવંધહે નરાંમ †અપઓનાંમ.

(૧૭) તાંમ^૧ યજ્ઞત^૨ હુઓમો^૩ ક્રાષ્મિશ,^૪ અએષજ્યો,^૫
ક્ષીરો,^૬ ક્ષથ્સ્યો,^૭ જઘરિ-દોધથ્રો,^૮ ખરેજિશ્તે^૯ પધતિ^{૧૦}
ખરેજહિ^{૧૧} હુરધથ્યો^{૧૨} પધતિ^{૧૩} ખરેજયાઓ^{૧૪} આઅત્ત^{૧૫}
હીમ^{૧૬} જઘધ્યત્ત^{૧૭} અવત્ત^{૧૮} આયપ્તેમ.^{૧૯}

(૧૭) આખાદી કરનાર,^૪ તંદરોસ્તી આપનાર,^૫ સોહામણા,^૬ હકુમત
ધરાવનાર,^૭ (તથા) સોનેરી આંખવાળા^૮ હોમે^૩ અલખુર્જ (પાહાડ)ની^{૧૨-૧૪}
સઉથી ઉચી^{૧૧} ટોચ^{૧૦} ઉપર^{૧૦} તેણીને^૧ (ઈઆને દ્વાસ્પને) આરાધી,^૨
તથા તેણીની પાસેથી^{૧૬} આએ^{૧૮} (નીચે જણાવેલી) મુરાદ^{૧૬} માંગી.^{૧૭}

(૧૮) દજ્જદિ^{૨૦} મે^{૨૧} વંધઉહિ^{૨૨} સેવિશ્તે^{૨૩} દ્વાસ્પે^{૨૪} તત્ત^{૨૫}
આયપ્તેમ,^{૨૬} યથ^{૨૭} અજેમ^{૨૮} અન્દયેનિ^{૨૯} મધરીમ^{૩૦} તૂધરીમ^{૩૧}
કંધરસ્યાનેમ,^{૩૨} ઉત^{૩૩} અસ્તેમ^{૩૪} વાધયેનિ,^{૩૫} ઉત^{૩૬} અસ્તેમ^{૩૭}
ઉપનયેનિ^{૩૮} અસ્તેમ^{૩૯} કવોધશ^{૪૦} હુઓસ્તવંધહહે,^{૪૧} જનાત્^{૪૨}
તેમ^{૪૩} કવ હુઓસ્તવ,^{૪૪} પસ્ને^{૪૫} વરોધશ^{૪૬} ચએચિસ્તહે^{૪૭}

* ઈઆને દ્વાસ્પ ઇજદે ફરેદુન પાદશાહની માંગેલી મુરાદ બખશી.
એના તરજુમા ખાબે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫-૬.

† એના તરજુમાને માટે જુઓ એજ યશ્તનો પહેલો તથા ખીજો ફકરો.

જદ્રહે^{૪૮} ઉરવ્યાપહે,^{૪૯} પુથો^{૫૦} કએન^{૫૧} સ્યાવરૂપાનાધ^{૫૨} જુરો-
જતહે,^{૫૩} નરહે^{૫૪} અધએરથહેય^{૫૫} નરવહે.^{૫૬}

(૧૮) અએ લલી^{૨૨} (તથા) ઘણોજ કાએદો કરનારી^{૨૩} દ્વાસ્પ^{૨૪}
(તું) મને^{૨૧} આએ^{૨૫} મુરાદ^{૨૬} અખશ,^{૨૭} તે એ કેરો^{૨૮} ખુની^{૨૯} (અથવા
ઘાતકી^{૩૦}) તુરાની^{૩૧} અફરાસીઆબને^{૩૨} હુર^{૩૨} બાંધું,^{૩૩} તથા^{૩૩} બાંધીને^{૩૪}
ચલાઉ,^{૩૫} તથા^{૩૬} બાંધીને^{૩૭} કેખસરૂ (પાદશાહ) આગળ^{૪૦-૪૧} લઈ
*બઉ,^{૩૮} (જેથી) કેખસરૂ^{૪૪} (પાદશાહ) ઉડા^{૪૮} (તથા) બોહોળાં
પાણીવાળા^{૪૬} ચએચસ્ત^{૪૭} (નામના) સરોવરની^{૪૬} પેલીપાર^{૪૫} (અથવા
પછવાડે) તેને^{૪૩} (ઇઆને અફરાસીઆબને) મારે.^{૪૨}

ખોલાસો:—(શામાટે મારે તે બાબે નીચે સમજ આપેછે.)

જુલમથી માત્રા ગએલા^{૫૩} સ્યાવક્ષના^{૫૨} ક્રીનામાં^{૫૧} તથા નનરૂ
ખાંદાનના^{૫૬} શૂરા^{૫૪} અગરેરસના^{૫૫} ક્રીનામાં^{૫૧} છોકરો^{૫૦} (ઇઆને કેખ-
સરૂ) (અફરાસીઆબને મારે).

(૧૯) દથત અહ્માધ તત્ અવત આયતેમ દ્વાસ્પ સૂર
મજદદયાત અપઓનિ ધ્રાથિ, જઓથ્રો-બરાધ અરેદ્રાધ યજેમ્માધ
જમધ્યન્તાધ, દાથિશ આયતેમ. અહે રય ખરેનંધહય, તાંમ
યજમધ સુરન્વત યસ્ન, તાંમ યજમધ હુયશત યસ્ન, દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજદદયાતાંમ અપઓનીમ. જઓથ્રાબ્યો દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજદદયાતાંમ અપઓનીમ યજમમધદે. હુઓમયો ગવ
બરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંથય વચય બ્યઓથનય, જઓથ્રા-
બ્યસય અર્ધુખ્ધએધબ્યસય વાધજિબ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદદાઓ અહુરો વએથા અપાત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમમધદે.

* એ બીના ધણે દરજ્જે શાહાનામામાં આવેલી બાબદને મળતી આવેછે. તે ઠેકાણે લખેછે કે, હોમ નામનો એક પરહેજગાર શખ્સ ન્યારે પાહાડ ઉપર બંદગી કરતો હતો, ત્યારે તેણે ત્યાંહાં અફરાસીઆબને સંતાધને ભરાધ બેઠેલો જોઈને, તેને પકડી બાંધીને કેખસરૂ પાદશાહપાસે લઈ ગયો.

† અગરેરસ જોકે તુરાની ઓલાદનો તથા અફરાસીઆબનો ભાઈ હતો, તોપણ તે પોતે સદ્ગુણી તથા રાસ્ત માણસ હોવાથી, તથા ઈરાંનીઓ તરફ તેની બધી લાગણી હોવાથી, તેણે ઘણા ઈરાંનીઓના જીવ જોખમમાંથી બંચાવ્યા હતા. તે ઉપરથી અફરાસીઆબે તેને કતલ કીધો હતો.

‡ ઇઆને દ્વાસ્પ ઈજદે હોમની માંગેલી મુરાદ બખશી. એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫—૬.

(કરદો પ મો) (૨૦) દ્ર્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ
અપઓનીમ યજમધદે; દ્ર્વો-પસ્વાંમ, દ્ર્વો-સ્તઓરાંમ,
દ્ર્વો-ઉર્વથાંમ, દ્ર્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉર-સ્પક્ષતીમ દૂરાત,
પથન ખાથવન દરેધો-હુખેધયન. યુજ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-
રથાંમ, ખનત-અપ્રાંમ, કૂપઓનીમ, મરેજંમ, અમવધતીમ,
હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, ખએષજ્યાંમ, દ્ર્વો-સ્તાધતીમ,
દ્ર્વો-વરેતાંમ અવંધહે નરાંમ *અપઓનાંમ.

(૨૧) તાંમ^૧ યજત^૨ અરૂપ^૩ અધસ્યનાંમ^૪ દ્વપ્રયુનાંમ^૫
ક્ષત્રાધ^૬ હનકેરેમો^૭ હઓસ્રવ,^૮ પસ્ને^૯ વરોધશ^{૧૦} ચએચિસ્તહે^{૧૧}
જક્રહે^{૧૨} ઉરવ્યાપહે,^{૧૩} સતેમ^{૧૪} અસ્પનાંમ,^{૧૫} હજંધરેમ^{૧૬} ગવાં-
મ,^{૧૭} ખએવરે^{૧૮} †અનુમયનાંમ^{૧૯} ઉત^{૨૦} જઓધ્રાંમ^{૨૧} ક્રખરો.^{૨૨}

(૨૧) વળી^{૨૦} ક્રિયાની ભેર^{૨૧} લઈ જનાર^{૨૨} આહાદુર^{૨૩} કેખસરૂ^{૨૪}
(પાદશાહ), (જે) ઈરાનનાં^{૨૫} દેશોની^{૨૬} પાદશાહીને^{૨૭} સાથે ‡ભેડી
નાખનાર,^{૨૮} (તેણે) ઉંડા^{૨૯} (તથા) બોહોળાં પાણીવાળા^{૩૦} ચએચસ્ત^{૩૧}
(નામના) સરોવરની^{૩૨} પેલીપાર^{૩૩} (અથવા પછવાડે^{૩૪}) સો^{૩૫} ઘોડા,^{૩૬}
હજાર^{૩૭} બલદ^{૩૮} (તથા) દશ હજાર^{૩૯} ન્હાનાં ગોસ્પંદોથી^{૪૦} તેણીને^{૪૧}
(ઈઆને દ્ર્વાસ્પને) આરાધી^{૪૨} (અને નીચે મુજબ મુરાદ આહી).

(૨૨) ¶દજદિ^{૨૩}-મે^{૨૪} વંધઉહિ^{૨૫} સેવિશ્તે,^{૨૬} દ્ર્વાસ્પે^{૨૭}
તત્^{૨૮} આયપ્તેમ,^{૨૯} યથ^{૩૦} અએમ^{૩૧} નિજનાનિ,^{૩૨} મધરીમ^{૩૩}
તૂધરીમ^{૩૪} કંધરસ્યાનેમ^{૩૫} પસ્ને^{૩૬} વરોધશ^{૩૭} ચએચિસ્તહે^{૩૮}
જક્રહે^{૩૯} ઉરવ્યાપહે,^{૪૦} પુથ્રો^{૪૧} કએન^{૪૨} સ્યાવરપાનાધ,^{૪૩} જુરો-
જતહે^{૪૪} નરહે,^{૪૫} અધએરથહેચ^{૪૬} નરવહે.^{૪૭}

(૨૨) અએ લલી^{૨૫} (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી^{૨૬} દ્ર્વાસ્પા^{૨૭}
(તું) મને^{૨૮} આએ^{૨૯} મુરાદ^{૩૦} બખશ,^{૩૧} તે એ કે^{૩૨} ઉંડા^{૩૩} (તથા)
બોહોળાં ‡પાણીવાળા^{૩૪} ચએચસ્ત^{૩૫} (નામના) સરોવરની^{૩૬} પેલીપાર^{૩૭}
(અથવા પછવાડે^{૩૮}) ખુની^{૩૯} ટુરાની^{૪૦} અફરાસીઆબને^{૪૧} હું માંડું.^{૪૨}

ખોલાસો:—(શામાટે હું માંડું તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

જુલમથી મારીઆ ગએલા^{૪૪} સ્યાવક્ષના^{૪૩} કીનામાં^{૪૨} (તથા)

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો તથા ખીજે ફકરો.

† છેલ્લા ત્રણ ખોલો સિવાએ એ ફકરો આવાં યશ્તના ૪૯ મા ફકરામાં આવેછે.

‡ ઈઆને ઈરાંનને તાબાનાં તમામ મુલુકને એક શેહેનશાહીમાં સાથે કરીનાંખનાર.

¶ ડાકટર ગેલડનર એ ફકરાને કવીતારૂપી ૯ લીટીનો લે છે.

‡ દારમેસ્તેતે ‘ ઉર્યાપ, ઉરવ્યાપ ’નો અર્થ ‘ ખારાં પાણીવાળો ’ કરેછે.

નરૂ ખાંનદાંનના^{૪૭} શૂરા^{૪૫} અગરેરસના^{૪૬} કીનામાં,^{૪૨} (હું જે સ્યાવક્ષનો) *છોકરો^{૪૧} (તે ખુની અફરાસીઆખને માંડે).

(૨૩) દથત્ અહ્લાઇ તત્ અવત્ આયપ્તેમ્ દ્વાસ્પ સૂરે મજદદાત અપઓનિ ધ્રાથિ, જઓધ્રાખરાઇ અરેદ્રાઇ યજેમ્નાઇ જઘધ્યન્તાઇ, દાથિશ આયપ્તેમ્, અહે રય ખરેનંધ્રહુય, તાંમ યજ્ઞઇ સુરન્વત યસ્ન, તાંમ યજ્ઞઇ હુયશત યસ્ન, દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદદાતાંમ અપઓનીમ્. જઓધ્રાખયો દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદદાતાંમ અપઓનીમ્ †યજમધદ. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંધ્રય વચય ધ્યઓશનય, જઓ-ધ્રાખ્યસય અર્ધુખ્ધઓઇખ્યસય વાધજ્ઞિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહો,
મજદદાઓ અહુરો વઓથા અપાત્ હયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદ.

(કરદો ૬ ઠો) (૨૪) દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદદાતાંમ અપઓનીમ્ યજમધદ; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ, દ્વો-ઉર્વથાંમ, દ્વો-અપરેનાયુકાંમ, યોઉર-સ્પક્તીમ્ દ્વાત્, પથન ખાથવન દરેધો-હુખેધયન. યુખત-અસ્પાંમ, વરેતો-રથાંમ, ખનત-ચપ્રાંમ, કૂષઓનીમ્, મરેજાંમ, અમવ-ધતીમ્, હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, ખએષજ્યાંમ, દ્વો-સ્તાઇતીમ્, દ્વો-વરેતાંમ અવંધહે નરાંમ ‡અપઓનાંમ.

(૨૫) તાંમ^૧ યજત^૨ યો^૩ અપવ^૪ જરથુશ્તો,^૫ અધસ્યેને^૬ વઓજહિ^૭ વંધહુયાઓ^૮ દાધત્યયાઓ^૯ †હુઓમ^{૧૦} યો^{૧૧} ગવ^{૧૨} ખરેસ્મન,^{૧૩} હિજવો-દંધહંધહ,^{૧૪} માંધ્રય^{૧૫} વચય^{૧૬} ધ્યઓ-શનય,^{૧૭} જઓધ્રાખ્યસય^{૧૮} અર્ધુખ્ધઓઇખ્યસય^{૧૯} વાધ-જ્ઞિખ્યો;^{૨૦} આઅત્^{૨૧} હીમ્^{૨૨} જઘધ્યત્^{૨૩} અવત્^{૨૪} આયપ્તેમ્.^{૨૫}

(૨૫) (પેગમખર) અશો^૪ જરતોશ્તે^૫ વેહેદાતી (નદી આગળ) ના^{૬-૯} ધરિનવેજમાં,^{૧૦} હીમ્^{૧૦} કે જે^{૧૧} જીવામ^{૧૨} (તથા) ખરસમ સાથનો^{૧૩} (છે),

* એ ફકરાના ખોલાસા બાળે જુઓ એજ ચશતનો ૪ થો કરદો.

† ઈઆને દ્વાસ્પ ઈજદે કેખસર પાદશાહની માંગેલી મુરાદ બખશી. એના તરજુમા બાળે જુઓ એજ ચશતના ફકરા ૫—૬.

‡ એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ ચશતનો પેહેલો તથા બીજો ફકરો.

¶ આએ ઠેકાણે ગેદડનરે હુઓમયો વાંચન લીધું છે, પણ તે દરસ્ત નથી.

(તથા જે હોમ) મન,^{૧૫} વચન^{૧૬} અને કરણી સાથની^{૧૭} જગાનની દાનેશ-
વટે,^{૧૮} (તથા જે હોમ) ક્રિયાની જોરનેમાટે^{૧૯} રાસ્ત જોલેલા^{૨૦} સખુનોથી^{૨૧}
(તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે તે વટે) તેણીને^{૨૨} (ઈઆને દ્વાસ્પને) આરાધી^{૨૩}
(તથા) તેણીની પાસેથી^{૨૪} આએ^{૨૫} (નીચે જણાવેલી) મુરાદ^{૨૬} માગી.^{૨૭}

(૨૬) *દ્વાદ્વિ^{૨૮} મે^{૨૯} વંધઉહિ^{૩૦} સેવિશ્તે,^{૩૧} દ્વાસ્પે^{૩૨} તત્^{૩૩}
આયપ્તેમ્,^{૩૪} યથ^{૩૫} અજ્ઞેમ્^{૩૬} હ્યાયયેને,^{૩૭} વંધઉહિમ્^{૩૮} આજ્ઞતામ્^{૩૯}
હુતઓસામ્,^{૪૦} અનુમતેએ^{૪૧} દ્યેનયાઓ,^{૪૨} અનૂપ્તેએ^{૪૩} દ્યે-
નયાઓ,^{૪૪} અનવર્શતેએ^{૪૫} દ્યેનયાઓ,^{૪૬} યા^{૪૭} મે^{૪૮} દ્યેનામ્^{૪૯}
માજ્ઞદ્યસ્નીમ્,^{૫૦} જરસ્ય^{૫૧} દાત્^{૫૨} અપએય^{૫૩} અઓતાત્^{૫૪}
યા^{૫૫} મે^{૫૬} વરેજનાધ^{૫૭} વંધઉહિમ્^{૫૮} દાત્^{૫૯} કસસ્તીમ્.^{૬૦}

(૨૬) અએ લદી^{૬૧} (તથા) ઘણોજ ફાયદો કરનારી^{૬૨} દ્વાસ્પ !^{૬૩}
(તું) મને^{૬૪} આએ^{૬૫} મુરાદ^{૬૬} અખશ,^{૬૭} તે એ કે^{૬૮} સદ્ગુણી^{૬૯} (તથા)
અશરાફ ખાંદાનની^{૭૦} (અથવા કુળીન^{૭૧}) †હુતોસને^{૭૨} દીનના^{૭૩} મત
પ્રમાણે,^{૭૪} દીનના^{૭૫} વચન પ્રમાણે^{૭૬} (તથા) દીનનાં^{૭૭} કાંમો પ્રમાણે^{૭૮}
હું ચલાઉં.^{૭૯} (તથા) જે^{૮૦} (ઈઆને હુતોસ) મારી^{૮૧} માંજદ્યસ્ની^{૮૨}
દીન ઉપર^{૮૩} (પોતાનું) દિલ^{૮૪} †લગાડે,^{૮૫} (તથા) પોતાની જાહેશ^{૮૬}
જાહેર ફકરે,^{૮૭} વળી જે^{૮૮} (ઈઆને હુતોસ) (મારી પેગમખરીનાં) કાં-
મનેમાટે^{૮૯} મને^{૯૦} સારી^{૯૧} શિખામણ^{૯૨} ડુઆપે^{૯૩}.

(૨૭) દથત્ અદ્ધાધ તત્ અવત્ આયપ્તેમ્ દ્વાસ્પ સૂર
મજ્ઞદધાત અપઓનિ ધ્રાથિ, જઓથો-અરાધ અરેદ્રાધ યજ્ઞેમ્
જધધ્યન્તાધ, દાથિશ આયપ્તેમ્. અહે રય ખરેનંધહ્ય, તામ્
યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન, તામ્ યજ્ઞધ હુયશ્ત યસ્ન, દ્વાસ્પામ્

* ડાકટર ગેલ્ડનર એ ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૦ લીટીનો લે છે; દરેક લીટી
અલ્પચિરામ થિન્હ (,) આગળ પુરી થાય છે.

† હુતોસ એ ગુસ્તાસ્પ પાદશાહની બાધડી થાયે. શાહાનામામાં એને 'કેતા-
યુન' ને નામે જણાવી છે.

‡ 'અથવા મારી દીન ઉપર મોહોબત-દિલસોજી રાખે; આવાં યસ્તના ૧૦૫ મા
ફકરામાં પેગમખર જરતોશ્ત ગુસ્તાસ્પ પાદશાહને પોતાની દીનમાં લાવે તથા તે
દીન ઉપર તે પુરતો એતેકાદ રાખે એવી મુરાદ માંગે છે.

જા 'અપએય'—ધાતુ અપ=સંસ્કૃત આપ=જાહેશ રાખવી.

ફ 'અઓતાત્'—ધાતુ વત=સં. વદ્=ખેલવું, જાહેર કરવું; અપૂર્ણભૂત સંશયાર્થ.

ડ અથવા મારી^{૫૪} (પેગમખરીનાં) કાંમને^{૫૫} સારો^{૫૬} જશ^{૫૭} આપે.^{૫૮} એની
મુકાબેલ જુઓ ઇજરનેનો ૪૯ મો હા, ફકરો ૭ મો.

સૂરાંમ મજદ્દાતાંમ અપઓનીમ. જઓથાખ્યો દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજદ્દાતાંમ અપઓનીમ *યજમધદે. હુઓમયો ગવ
ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંથચ વચચ ખ્યઓથનચ,
જઓથાખ્યસચ અર્ધુખ્ધઓધખ્યસચ વાધજ્જિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદ્દાઓ અહુરો વઓથા અપાત્ત હયા,
યાઆંધહાંમયા તાંસચા તાઓસચા યજમધદે.

(કર્દો ૭ મો) (૨૮) દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદ્દાતાંમ
અપઓનીમ યજમધદે; દ્વો-પસ્વાંમ, દ્વો-સ્તઓરાંમ,
દ્વો-ઉર્વથાંમ, દ્વો-અપેરેનાયુકાંમ, પોઉર-સ્પક્તીમ દૂરાત્,
પથન ખાથવન દરેધો-હુખેધયન. યુખ્ત-અસ્પાંમ, વરેતો-
સ્થાંમ, ખનત્-ચાંમ, ફપઓનીમ, મરેજાંમ, અમવધતીમ,
હુરઓધાંમ, ખાસઓકાંમ, ખએષજ્યાંમ, દ્વો-સ્તાધતીમ,
દ્વો-વરેતાંમ અવંધહે નરાંમ †અપઓનાંમ.

(૨૯) તાંમ^૧ યજત^૨ ખેરેજધધિશ^૩ ક્વ^૪ વીશ્તાસ્પો,^૫ પસ્ને^૬
આપો^૭ દાધત્યયાઓ,^૮ સતેમ^૯ અસ્પનાંમ,^{૧૦} હુજંધરેમ^{૧૧} ગવાંમ,^{૧૨}
ખએવરે^{૧૩} અનુમયનાંમ,^{૧૪} ઉત^{૧૫} જઓથાંમ^{૧૬} ક્રખરો.^{૧૭}

(૨૯) વળી^{૧૫} ક્રિયાની જોર^{૧૬} લઈ જનાર^{૧૭} (તથા) ખુલંદ †નજ-
રનાં^{૧૮} કએ^{૧૯} ગુશ્તાસ્પે^{૨૦} વેહેદાતી^{૨૧} નદીની^{૨૨} પેલીપાર^{૨૩} સો^{૨૪} ઘોડા,^{૨૫} હજર^{૨૬}
ખલદ^{૨૭} (તથા) દશ હજર^{૨૮} નહાનાં ગોસ્પંદોથી^{૨૯} તેણીને^{૩૦} (ઈઆને દ્વા-
સ્પને) આરાધી^{૩૧} (અને નીચે મુજબ મુરાદ ચાલી).

(૩૦) દજદિ^{૩૨} મે^{૩૩} વંધઉહિ^{૩૪} સેવિશ્તે^{૩૫} દ્વાસ્પે^{૩૬} તત્^{૩૭}
આયપ્તેમ,^{૩૮} યથ^{૩૯} અજાનિ^{૪૦} પેપને^{૪૧} અશત^{૪૨} અઉર્વન્તો,^{૪૩}
વીસ્પ^{૪૪}-થઉરવો-અસ્તોધશ,^{૪૫} પુધ્રો^{૪૬} વીસ્પ^{૪૭}-થઉરવો,^{૪૮} ઉર્વિ^{૪૯}-
ખઓધો,^{૫૦} ઉર્વિ^{૫૧}-વેરેથો,^{૫૨} સત્વી^{૫૩}-મનોઘ્રીશ,^{૫૪} યેંધહે^{૫૫}
હુમ^{૫૬} સત^{૫૭} ઉશ્વનાંમ^{૫૮} જધન્યાવરત્,^{૫૯} પસ્ચ^{૬૦} ખીધહે^{૬૧}
યથ^{૬૨} અજાનિ^{૬૩} પેપને^{૬૪} મધસ્યેહે^{૬૫} ખ્યઓનહે^{૬૬} અરેજત્
અસ્પહે,^{૬૭} યથ^{૬૮} અજાનિ^{૬૯} પેપને^{૭૦} દરધિનિકહે^{૭૧} દ્વએવયસ્નહે.^{૭૨}

* ઈઆને દ્વાસ્પ ઇજદે પેગમખર જરતોશ્તની માંગેલી મુરાદ ખખશી. એના
તરજીમા ખાખે જુઓ એજ યશ્તના ફકરા ૫-૬.

† એના તરજીમાને માટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો તથા ખીજો ફકરો.

‡ ઈઆને ઉદાર—હાતમ દિલના; અથવા દૂર અન્દેશ, લાંખી નજર પાંહો-
ચાહનાર. અશારફ, કુળીન (હારલે), ખુલંદ કદના (દારમેસ્તેતે).

(૩૦) અએ ભલી^{૨૦} (તથા) ઘણોજ ફાએદો કરનારી^{૨૧} દ્ર્વાસ્પ !^{૨૨}
(તું) મને^{૨૩} આએ^{૨૪} મુરાદ^{૨૫} બખશ,^{૨૬} તે એ કે^{૨૭} લડાઈમાં^{૨૮} (નીચે
જણાવેલા) આઠ^{૨૯} પેહેલવાંનોને^{૩૦} હું નહસાંડું^{૩૧} :—(૧) વીસ્પ-થઉર્વો
અસ્તિ,^{૩૦-૩૧} (૨) વીસ્પ-થઉર્વનો^{૩૩-૩૪} ઊકરો,^{૩૨} (૩) ઉર્વિ-ખઓધ,^{૩૫-૩૬}
(૪) ઉર્વિ-વેરેથ્ર,^{૩૭-૩૮} (૫) સ્ત્વી-મનોઘ્રી,^{૩૯-૪૦} જેના^{૪૧} સાત^{૪૨} સો^{૪૩} ઉઠ^{૪૪}
તેની પુઠે *ચાલેછે;^{૪૫} ત્યારપછી^{૪૬} લડાઈમાં^{૪૭} (૬) †ઉસકેરાએલા^{૪૮}
(તથા) ખુની^{૪૯} ખ્યઓન^{૫૦} (તથા) (૭) અરબસ્પને^{૫૧} હું નહસાંડું;^{૫૨}
તેમજ^{૫૩} લડાઈમાં^{૫૪} (૮) ખુતપરસ્ત^{૫૫} દરૂપિનિકને^{૫૬} (ખી) હું †નહસાંડું.^{૫૭}

(૩૧) ઉત^{૫૮} અજેમ^{૫૯} નિજનાનિ^{૬૦} તાંથ્રવન્તેમ^{૬૧}
દુબ્બદએનેમ,^{૬૨} ઉત^{૬૩} અજેમ^{૬૪} નિજનાનિ^{૬૫} સ્પિન્જઉરૂકેમ^{૬૬}
દએવયસ્તેમ,^{૬૭} ઉત^{૬૮} અજેમ^{૬૯} ક્રઓઉર્વએસયેનિ^{૭૦} હુમય^{૭૧}
વરેધકનાંમય,^{૭૨} ખ્યઓન્યેહુય^{૭૩} દંધ્રહુવો,^{૭૪} ઉત^{૭૫} અજેમ^{૭૬}
નિજનાનિ^{૭૭} ખ્યઓનિનાંમ^{૭૮} દખ્યુનાંમ,^{૭૯} પન્યસદ્ધાધ^{૮૦} સતદ્ધાધ-
શય,^{૮૧} સતદ્ધાધ^{૮૨} હુજંધ્રદ્ધાધશય,^{૮૩} હુજંધ્રદ્ધાધ^{૮૪} બએવરેદ્ધાધ-
શય,^{૮૫} બએવરેદ્ધાધ^{૮૬} અહાંખૂરતદ્ધાધશય.^{૮૭}

(૩૧) વળી^{૮૮} ખરાખ દીનવાળા^{૮૯} તાંથ્રવન્તે^{૯૦} હું^{૯૧} માંડું^{૯૨} તથા^{૯૩}
ખુતપરસ્ત^{૯૪} સ્પિન્જઉરૂકેને^{૯૫} હું માંડું;^{૯૬} તથા^{૯૭} †વરેધક^{૯૮} તથા
†ખ્યઓનિના^{૯૯} દેશોમાં^{૧૦૦} સારા કાએદા^{૧૦૧} (અથવા, સારી દાનાઈ ભરેલી

* * પ્રોફેસર હારલે.

† ધાતુ ખીધ્=સંસ્કૃત સ્વિદ્=પરસેવો પડવો, ઉસકેરાણું.

‡ એ ફકરો જરા ગુચવણુ ભરેલો છે. આએ તરજુમેા મને તદ્દન ખાતરી ભરેલો
લાગતો નથી. યુરોપિઅન વિદ્વાનોએ ‘ અસ્ત-અઉર્વન્ત્ ’ને વિશેષનામ ગણીને “ઉર્વિ-
ખઓધો, ઉર્વિ-વરેથ્રો, સ્ત્વી-મનોઘ્રી”ને તેનાં વિશેષણુ ગણ્યાં છે, અને તેનો અર્થ
“લડાઈની પોહોળી ટોપીવાળો, પોહોળાં બખ્તરવાળો તથા જડી ગરદનવાળો અથવા
મ્હોટાં માથાંવાળો” કીધોછે. એ ખોલોનો એ અર્થ ખી થાયછે ખરો. પ્રોફેસર
દારમેસ્તેતે નીચે મુજબ અર્થ કરેછે:—

“અએ દ્ર્વાસ્પ ! તું મને આએ મુરાદ બખશ, તે એ કે વીસ્પ-થઉર્વો-અસ્તિના
ઊકરા અશ્ત-અઉર્વન્ત્ જે બધાઓને દુઃખ દેનાર,.....તથા તેની પુઠે છુટના માલ
સાથે ૭૦૦ ઉઠ ચાલેછે તેના હુમલાને હું હડાવી કાઢાંડું.”

¶ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એ બાળે નીચે મુજબ કંઇક ખોલાસો કરેછે:—ખ્યઓન
એ ગીલાંનની નજદીક Chionitae નામની લડાઈની છડતી કરનાર એક
કામ હતી, જે સાસાનીઅન વંશની પેહેલી ઓલાદ સાથે વારેધડીએ લડાઈ કરતી

રીતો^{૭૩}) હું^{૭૪} દાખલ કરું.^{૭૫} વળી^{૭૬} ખ્યઓનિ^{૭૭} દેશોનાં^{૭૮} (માણસોને)
પચાસથી^{૭૯} સો ઘણા,^{૮૦} સોથી^{૮૧} હજાર ઘણા,^{૮૨} હજારથી^{૮૩} દશ હજાર
ઘણા,^{૮૪} દશ હજારથી^{૮૫} અગણિત ઘણાં^{૮૬} હું^{૮૭} *મારું.^{૮૮}

(૩૨) દથત્ અહ્માધ તત્ અવત્ આયપ્તેમ્ દ્વાસ્પ સૂર
મજ્જદ્ધાત અપઓનિ ધ્રાથિ, જઓધો-ખરાધ અરેદ્રાધ યજ્જેમ્માધ
જધધ્યન્તાધ, દાથિશ આયપ્તેમ્. અહે રય ખરેનંધ્રહય, તાંમ
યજ્જધ સુરન્વત યસ્ન, તાંમ યજ્જધ હુયરત યસ્ન, દ્વાસ્પાંમ
સૂરાંમ મજ્જદ્ધાતાંમ અપઓનીમ્. જઓધાખ્યો દ્વાસ્પાંમ સૂરાંમ
મજ્જદ્ધાતાંમ અપઓનીમ્ †યજ્જમધદે. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન્,
હિજ્જવો-દંધહંધહ, માંધય વયય ખ્યઓધનય, જઓધાખ્યસય
અર્ધુખધએધખ્યસય વાધજ્જિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્જદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્જમધદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્જદ ખોદાએ અવજ્જનીએ મરુદમ,
મરુદમ સર્દગાંન્ હુમા સર્દગાંન્, હુમખાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ
ખેહેદીન્ માંજ્જદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્ધ;
અએદ્ધન્ ખાદ્ધ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધચ્ચો ર.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આક્રીનામિ,
દ્વાસ્પયાઓ સૂરયાઓ મજ્જદ્ધાતયાઓ અપઓન્યાઓ.†

હતી. વરેધકનું નામ Vertae નામનાં ટોળાં વિશે આપણને યાદ દેવડાવેછે, જેઓ
Chionitae ની સાથે હતા. પણ તેઓનાં રહેઠાણ બાબે ચોક્કસ જણાયું નથી.
કોઇબી રીતે લેતાં વેહેદાતી નદીની પડોશમાં હોવાથી માલુમ પડેછે કે, એ બેહુ
ફિરકા (ખ્યઓન તથા વરેધક)નું મુકામ કાસખ્યન સમુદ્રની પશ્ચિમ દિશાએ
હોતું જોઇએ.

* આએ ૭ મો કરદો થોડા ફેરફાર સિવાએ અશિશલ્લંધ ચરતના ૯ મા કર-
દાને મલતો આવેછે.

† ઈઆને દ્વાસ્પ ઈજદે ગુરતાસ્પ પાદશાહની માંગેલી મુરાદ બખશી; એના
તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ ચરતના ફકરા ૫—૬.

‡ ઈઆને હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા શરા તથા અશો દ્વાસ્પની આરાધના,
કીર્તિ, એજમત તથા કૌવતને હું વખાણુંછું.

અષેમ વોહૂ ૧. અહ્માઘ રએશય; હુજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરકેહ મોજદ.

રોજ નેક નામ, રોજ પાક નામ, રોજ મુખારક (ફલાં), માહે મુખારક (ફલાં), ગાહે (ફલાં), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ-ન્યેઉશ. હુધથ્યાવરશતાંમ હ્યત વસ્ના ફરપોતેમેમ, સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગારજે ખોરેહ અવજાયાહ ગેઉશ ઉર્વ દ્રવાસ્પ સૂરહે ખોરેહ ખેરસાહ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી દાહ દીન ખેહ માંજદયસ્નાંન, આગહી રવાધ ગાઆફરંગાની ખાહ હફતે કેશવર જમીન; અએહન ખાહ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્ધિ સૂર અનાહિતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષઓને. અષેમ વોહૂ ૧. દ્રવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અષઓનીમ યજમધદે; અષેમ વોહૂ ૧. ગેઉશ ઉર્વ દ્રવાસ્પ સૂરહે ખોરેહ ખેરસાહ; અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ યશ્ત હાદોખ્ત.*

ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગારજે ખોરેહ અવજાયાહ; સરોશ અશો, તગી, તન-ફર્માન, શેકફૂત-જીન, જીન-અવજાર, સાલારે દામાને અહુરમજદ ખેરસાહ. અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન દુશ્મત દુજૂખ્ત દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીહ, ઉડમ ગાફૂત, ઉડમ કદ્દ, ઉડમ જસ્ત, ઉડમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગેતી મીનાઆંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. ફનઓથ

* ઈઆને હાદોખ્ત નામના ૨૦ મા ગુસ્કમાં આપેલી સરોશ યશ્ત.

અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધથ્યાવર-
શતાંમ હિત વસ્ના ફેરવોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહુ ૩.
ફવરાને મજદયસ્નો જરથુશલિશ વીદએવો અહુર-હકએવો
(જે ગેહ હોએ તે પઢે.) કસસ્તયએચ. સ્તઓપહે અષેહે
તખમહે, તનુ-માંથહે, દરષિ-દ્ઓશ, આહુધયેહે, દનઓથ
યસ્નાધય વહ્નાધય દનઓથ્રાધય કસસ્તયએચ, યથા અહુ
વધસ્યો જઓતા ક્રા મે મૂતે, અથા રતુશ અપાતચિત્ હુય
ક્રા અષવ વીધ્વાઓ *મ્રઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) સ્તઓષેમ^૧ અષીમ^૨ હુરઓધેમ^૩
વેરેથ્રાજનેમ^૪ ક્રાદત્-ગએથેમ^૫ અષવનેમ^૬ અષહે^૭ રતૂમ^૮
યજમધદે.^૯ નેમો^{૧૦} વોહુ,^{૧૧} નેમો^{૧૨} વહિશ્તેમ,^{૧૩} જરથુશલ^{૧૪}
ગએથાખયો.^{૧૫} (૨) તત્^{૧૬} દ્વતો^{૧૭} દ્વતાંમ^{૧૮} ઉર્વતો^{૧૯} પધતિ-
દારેશત,^{૨૦} તત્^{૨૧} દ્વતો^{૨૨} દ્વધત્યાઓસય^{૨૩} અષિ,^{૨૪} ઉષિ^{૨૫}
કરેન,^{૨૬} ગવ,^{૨૭} દ્વરેથ,^{૨૮} જફરે^{૨૯} દેરેજવાંન^{૩૦} પધરિ-ઉર્વએશ્તેમ.^{૩૧}
યત^{૩૨} નેમો^{૩૩} વોહુ^{૩૪} અધવીમ^{૩૫} અત્પએષેમ^{૩૬} નધરે^{૩૭} હાંમ-
વરેતિશ,^{૩૮} દુજે^{૩૯} વારેથમ^{૪૦} દારેશત.^{૪૧}

(૧) ખુખમુરત,^૩ ફતેહમંદ,^૪ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા) પવિત્ર,^૬
અશો^૭ સરોશ^૮ (ધજદ) (જે) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને) હમો વખાણીએ
છિયે.^{૧૧} અએ જરતોશ્ત!^{૧૨} દુનિયાંનાં લોકોનેમાટે^{૧૩} (એટલે દુનિયાંનાં લોકો-
ના ફાએદાનેમાટે) બંદગી^{૧૪} સારી^{૧૫} (છે), બંદગી^{૧૬} સહથી સરસ^{૧૭} (છે).

ખોલાસો:—(બંદગી સર્વોત્તમ છે તેનો સખખ નીચે જણાવેછે.)

(૨) તે^{૧૮} (ઇઆને બંદગી) દરવંદોમાંના^{૧૯} જોરાવર^{૨૦} દરવંદની^{૨૧}
સાંભે એક બંચાવ^{૨૨} (છે); તે^{૨૩} (બંદગી) નર દરવંદની^{૨૪} તથા માદા દર-
વંદની^{૨૫} (ઇઆને દુષ્ટ માણસ તથા બાઈડીની) આંખ^{૨૬} હુશિયારી^{૨૭}
(તથા) કાનને^{૨૮} આસપાસ ઢાંકી નાખનારી^{૨૯} (છે), (તથા) (તે-
ઓનાં) હાથ,^{૩૦} પગ^{૩૧} (તથા) મોહોડાનેમાટે^{૩૨} બેડી તરીકે^{૩૩} (થાએછે).
જે^{૩૪} બંદગી^{૩૫} સંપૂર્ણ,^{૩૬} ખરાં દિલથી કીધેલી^{૩૭} (તથા) બદ નિષ્ઠાથી
†દૂર^{૩૮} (તે), માણસનેમાટે^{૩૯} એક બંચાવ^{૪૦} (છે), દરજની^{૪૧} (સાંભે)

* એના તરજુમા તથા ખોલાસા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફા ૧૪—૧૬.

† અસલ અર્થ ‘ બલી, ^{૩૮} નહી ઠગનારી^{૩૫} તથા દ્વેષથી વેગળી. ^{૩૬}

એક ઢાલ^{૪૦} (છે), (તથા) (તે દરજ્જને) હઠાવનાર^{૪૧} (છે).

ખોલાસો:—(ખરાં દિલથી તથા પાક નયતથી સમજીને કીધેલી બંદગી, ખરાબ માણસની તથા વેહેમી અને ધાસ્તી ભરેલા વિચારોની સાંભે થવાને, આપણેમાટે એક મજબૂત હથિયાર થઈ પડેછે. ખરી બંદગી આપણામાં એક જાતનું શ્વર ઉત્પન્ન કરેછે, અને તેથી કરીને આપણી સાંભે ઉભી થએલી મુશ્કેલીઓને ઘણે દરજ્જે દૂર કરવાને આપણુ શક્તિવાન થઈએ છિયે. અશો જરતોશ્તને મારી નાખવાનેમાટે જ્યારે તમામ દેવ દરજ્જે મનસુખો કરીને આવ્યા, ત્યારે તે રાસ્ત પેગમખરે તે વખતે જે ઉપાયો કાંમે લગાડ્યા, તેમાંનો સઉથી પેહેલો ઉપાય એ હતો કે, તેવણુ ‘ યથા અહૂ વધયો ’ના એજમતી કલામ મ્હોટે સાદે ગાઈને લખ્યા.)

(૩) સ્વઓષો^૧ અબ્યો^૨ દ્વિધૂમ^૩ ધ્રાતોતેમો;^૪ હો^૫ વેરે-
થ્રજ^૬ દુજેમ^૭ જમ્નિશ્તો.^૮ ના^૯ અપવ^{૧૦} આક્રિવયસ્તેમો,^{૧૧} હો^{૧૨}
વેરેથ્ર^{૧૩} વેરેથ્રવસ્તેમો.^{૧૪} માંથ્રો^{૧૫} સ્પેન્તો^{૧૬} મધન્યવીમ^{૧૭} દુજેમ^{૧૮}
નિજ્જખધરિશ્તો.^{૧૯} અહુનો વધયો^{૨૦} વયાંમ^{૨૧} વેરેથ્રજંસ્તેમો.^{૨૨}
અર્ધુખધો^{૨૩} વાક્ષ^{૨૪} યાહિ^{૨૫} વેરેથ્રજંસ્તેમો.^{૨૬} દએન^{૨૭} માજદ-
યસ્નિશ^{૨૮} વીરપંએષુ^{૨૯} વંધ્રહુષુ,^{૩૦} વીરપંએષુ^{૩૧} અષો-ચિથ્રએષુ,^{૩૨}
હુધથદાતેમ^{૩૩} અથ^{૩૪} દાતેમ^{૩૫} જરથુશતિ.^{૩૬}

(૩) અશો^૨ સરોશ^૧ (ઈજદ) ગરીબનું^૩ ઘણોજ પોષણ કરનારો^૪
(છે), (તથા) તે^૫ ફતેહમંદ^૬ (તથા) દરજ્જને^૭ ઘણોજ મારનાર^૮
(છે); (જે) અશો^{૧૦} માણસ^૯ ઘણોજ દોઆના સખુન ખોલનારો^{૧૧}
(છે) તે^{૧૨} (શખ્સ) ફતેહની મારફતે^{૧૩} ઘણોજ ફતેહમંદ^{૧૪} (હોએછે).
માંથ્ર^{૧૫} સ્પેન્ત^{૧૬} (અથવા પવિત્ર^{૧૬} માંથ્ર^{૧૫}) મીનો^{૧૭} *દરજ્જને^{૧૮} ઘણોજ
ખાહાર કાહાડી નાખનાર^{૧૯} (છે). (બધી) બંદગીઓમાં^{૨૦} અહુનવર^{૨૦}
(નામની બંદગી) સઉથી ફતેહ આપનારી^{૨૨} (છે). (તે) સાચો^{૨૩}
(તથા) †અસરકારક^{૨૫} વચન^{૨૪} (ઈઆને અહુનવરનો કલામ) સઉથી

* કોઈનાં મનમાં દરજ્જ પેવસ થયો હોએ, ઈઆને મનની બેકારારી અથવા દિલની પરીશાંની થઈ હોએ તો તે, “ માંથ્ર સ્પેન્ત ” લખવાથી દફે યાયછે; “ માંથ્ર સ્પેન્ત ” ગોયા દિલમાંથી ભૂત, દાકન, પરી, જદુ ઇત્યાદિનો વિચાર કાહાડી નાખવાનું એક સાફ હથિયાર છે. એ બાબે વધારે ખોલાસામાટે જુઓ અરદીબેહેશ્ત યશ્ત, સફે ૧૯૫-૧૯૬.

† ‘ યાહિ ’ ખોલને નકારાંત પેહેલી એકવચનમાં વિશેષણ તરીકે લેવાને બદલે, હકારાંત નામ ૭ મી એક વચનમાં લઈએતો, એનો અર્થ ‘ કામમાં,

ફતેહ આપનારો^{૨૬} (છે). માજદયસ્ની^{૨૮} દીન^{૨૭} તેમજ^{૩૪} જરતોશ્તી^{૩૬} કાએહો^{૩૫} તમામ^{૨૯} લલી ચીએમાં^{૩૦} (ઈઆને લલી પેદાએશોમાં) (તથા) તમામ^{૩૧} અશોઈની તોખમવાળી ચીએમાં^{૩૨} સચ્યાઇને ઘણોજ ટેકો આપનાર^{૩૩} (અથવા રક્ષણ કરનાર) (છે).

(૪) યસય,^૧ જરથુશ્ત,^૨ ઇમત્^૩ ઉખ્ધેમ્^૪ વચો^૫ દ્રવઓ-ચાત્,^૬ ના^૭ વા^૮ નાધરિ^૯ વા,^{૧૦} અષ-સર^{૧૧} મનંધ્રહ,^{૧૨} અષ-સર^{૧૩} વચંધ્રહ,^{૧૪} અષ-સર^{૧૫} ષ્યઓધ્ત;^{૧૬} મસો^{૧૭} વા^{૧૮} આપો^{૧૯} મસો^{૨૦} વા^{૨૧} ધ્વએષો^{૨૨} ક્ષપો^{૨૩} વા^{૨૪} તાંથૂસ્થયાઓ^{૨૫} અધપિ-દ્રાંનરયા-ઓ,^{૨૬} અપાંમ્^{૨૭} વા^{૨૮} નાવયનાંમ્^{૨૯} પધતિ^{૩૦} પેરેતૂશ,^{૩૧} પથાંમ્^{૩૨} વા^{૩૩} પધતિ^{૩૪} વીચરનાઓ,^{૩૫} નરાંમ્^{૩૬} વા^{૩૭} અષઓનાંમ્^{૩૮} હુનજમનાધશ,^{૩૯} દ્રવતાંમ્^{૪૦} વા^{૪૧} દ્વએવયસ્નનાંમ્^{૪૨} હુનદ્રર-નાધશ;^{૪૩} (૫) કહ્મિ કહ્મિચિત્^{૪૪} વા^{૪૫} અધ્યનાંમ્^{૪૬} કહ્મિ કહ્મિચિત્^{૪૭} વા^{૪૮} અરથ્યનાંમ્^{૪૯} ધ્વએષો^{૫૦} ખિવિવાઓ;^{૫૧} નોધત્^{૫૨} દિમ્^{૫૩} યવ^{૫૪} અંધ્રહ^{૫૫} અયાંન્,^{૫૬} નોધત્^{૫૭} અંધ્રહાઓ^{૫૮} ક્ષપો,^{૫૯} દ્રવાઓ^{૬૦} જરેતો^{૬૧} જરનુમનો^{૬૨} જજરાનો,^{૬૩} અપિખ્ય^{૬૪} અવ-સ્પશતિચિન્^{૬૫} અવિ^{૬૬} અવ-સ્પનઓત્,^{૬૭} નોધત્^{૬૮} ગધહ^{૬૯} વક્ષે-ચાંથૂવ્યેહ^{૭૦} ભ્યએષો^{૭૧} ક્રાંશતિચિન્^{૭૨} ક્રાંનુયાત્.^{૭૩}

(૪) અએ જરતોશ્ત!^૧ જે કોઈ^૨ મરદ^૩ ઈઆ^૪ ઓરત,^૫ આએ^૬ બંદગીનો^૭ કલામ^૮ (ઈઆને અહુનવર) અતિશય અશોઈવાળો^{૧૧} મનેકરીને,^{૧૨} અતિશય અશોઈવાળો^{૧૩} વચનેકરીને^{૧૪} (તથા) અતિશય અશોઈવાળો^{૧૫} કામેકરીને^{૧૬} ભણે.^૧

ખોલાસો:—(કેઈ કેઈ વખતે ભણે તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

ઘણાં^{૧૭} પાણીમાં,^{૧૮} અથવા^{૨૧} મ્હોટી^{૨૦} ધાસ્તીમાં^{૨૨} (અથવા *ગભરા-

સાહસ કર્મમાં ' થઈ શકે. એપ્રમાણે લેતાં એ વાક્યનો તરતુમો નીચે મુજબ થાયછે.

“(તે) સાચો વચન (ઈઆને અહુનવરનો કલામ) દરેક સાહસ કર્મમાં સહથી ફતેહ આપનારો (છે). ” ‘ યાહિ ’ ખોલનો ધાતુ યહ્=સંસ્કૃત યસ=કેરોશ કરવી, સખત મેહેનત કરવી.

* ‘ ધ્વએષો ’ ખોલને સંસ્કૃત ક્ષિપ્ (ઈઆને ચમકાટ થવો, ચકચકવું) ઉપરથી લઇએ તો, “ મસો વા ધ્વએષો ” નો અર્થ “ અથવા મ્હોટા ચમકાટની વખતે, ” એટલે કે જ્યારે વીજલીના ચમકારા થાયે ત્યારે એ પ્રમાણે થઈ શકે.

ટમાં^{૨૧}), અથવા^{૨૪} ધુમસવાળી^{૨૫} અંધારી^{૨૫} રાતે,^{૨૩} અથવા^{૨૮} નેહર (અથવા નદી)નાં^{૨૬} પાણીનાં^{૨૭} પુલ^{૩૧} ઉપર,^{૩૦} અથવા^{૩૩} રસ્તાઓમાંનાં^{૩૨} આડા અતાડા રસ્તાઓ^{૩૫} ઉપર,^{૩૪} અથવા^{૩૭} અશો^{૩૮} માણસોની^{૩૬} મિજલસોમાં,^{૩૮} અથવા^{૪૧} દરવંદોની^{૪૦} અથવા^{૪૧} દેવને ઇજનારાઓની^{૪૨} *મંડલીઓમાં,^{૪૩} (૫) અથવા^{૪૫} આફતોમાંની^{૪૪} કોઈબી^{૪૪} (આફતની વખતે), અથવા^{૪૮} †કવખતમાંનાં^{૪૬} કોઈબી^{૪૭} (કવખતે), (જો કોઈ) લયમાં^{૫૦} (આવી પડેલો હોએ), (અથવા) બીધેલો^{૫૧} (હોએ), (અને જો ખરાં એતેકાદથી અહુનવર લાણે તો), તેને^{૫૩} તે^{૫૫} દાહાડે^{૫૬} (અથવા) તે^{૫૮} રાતે^{૫૯} (ઈઆને જે વખતે લાણે ત્યારે), (કોઈબી) દરવંદ,^{૬૦} જુલમગાર,^{૬૧} દુઃખ દેનાર,^{૬૨} (અથવા) ઇજ કરનાર^{૬૩} (પોતાની) બે આંખોથી^{૬૪} (તે લણુનાર ઉપર) નજરે^{૬૫} જોઈ શકે^{૬૭} નહીં;^{૬૨} (તથા) જોરાવર ડોળકીવાળા^{૭૦} લુટારાની^{૬૯} ખરાબી^{૭૧} આગળ વધીને,^{૭૨} (તે અહુનવર લણુનારને) પોહોંચી શકે^{૭૩} નહીં.^{૭૪}

(૬) ઇમતય,^૧ જરથુશ્ત,^૨ ઇમત^૩ ઉખ્ધેમ^૪ વચો^૫ †ઋચાઓ,^૬ યત્ર^૭ આજસાત્ર,^૮ કેરેસસય,^૯ ગધોતૂશય,^{૧૦} દએવેશય^{૧૧} હનદ્રેમન;^{૧૨} આઅત્ર^{૧૩} દ્રવતાંમ^{૧૪} દએવયસ્નનાંમ,^{૧૫} યાતૂશય^{૧૬} યાતુમતાંમ;^{૧૭} પધરિકાઓસય^{૧૮} પધરિકવતાંમ^{૧૯} ત્પએષો^{૨૦} ફતેરેસાંન્^{૨૧} ફદ્રરાંન્^{૨૨} ન્યાઓન્ચો^{૨૩} દએવ^{૨૪} ન્યાઓન્ચો^{૨૫} દએવયાજો,^{૨૬} જફરે^{૨૭} અવ-ગેર્વયાંન્^{૨૮} અથ^{૨૯} રારેબ્યન્તો.^{૩૦}

(૭) યથય^{૩૧} પસુશન્હુર્વાઓંધ્રહો,^{૩૨} અએતત્ર^{૩૩} સ્તઓ-પેમ^{૩૪} અપીમ^{૩૫} પધરિ-ખરામઇદ્,^{૩૬} યિમ^{૩૭} અપવનેમ^{૩૮}

* અવસ્તામાં એકજ અર્થવાળા જોલો સારાં માણસનેમાટે જુદા આવેછે, તથા ખરાબ માણસ અથવા દેવનેમાટે જુદા આવેછે:—જેમકે, ‘હનજમન’ ઈઆને સારા- નેક માણસોની મિજલસ; ‘હનદ્રન’ ઈઆને દેવો અથવા ખરાબ માણસોની મિજલસ; ‘જરત’ ઈઆને સારાં માણસનેા હાથ; ‘ગવ’ ઈઆને દેવ-ખરાબ માણસનેા હાથ; ‘વધૂધન’ ઈઆને સારાં માણસનું માથું; ‘કમેરેધ’ ઈઆને દેવ-ખરાબ માણસનું માથું; ‘પાધ’ ઈઆને સારાં માણસનેા પગ; ‘જંઝ’ ઈઆને દેવ-ખરાબ માણસનેા પગ; ‘વચ્’ ઈઆને સારાં માણસનું જોલણું; ‘ફ’ ઈઆને દેવનું જોલણું, ઇત્યાદિ.

† ‘અરથ્ય’=નકારો અથવા અપસગન ભરેલો ખનાવ (પ્રોફેસરો યુસ્તિ તથા હારલે); પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે પેહેલવી તરજુમા ઉપરથી એનો અર્થ ‘કાએદો, દીનનું ફરમાન, મુકદ્દમો’ કરેછે.

‡ ગાએદોરનું ટાંજું લઇને નાહાસી જનાર (હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

વેરેદ્રાજનેમ્;^{૩૬} અએતત્^{૪૦} સ્ત્રઓષેમ્^{૪૧} અપીમ્^{૪૨} કાયજ્ઞ-
મધદે,^{૪૩} યિમ્^{૪૪} અપવનેમ્^{૪૫} વેરેદ્રાજનેમ્^{૪૬} હુમતાધશય^{૪૭}
હુખતાધશય^{૪૮} હવરશ્તાધશય.^{૪૯}

(૬) આએજ^૧ (કલામ), અએ જરતોશ્ત!^૨ બંદગીનો^૪ એજ^૩
કલામ^૫ (ઇઆને અહુનવર) તુંએ ભણવો બેઈએ.^૬ (કે જેથી કરીને)
જ્યારે^૭ દીન દુશ્મનો^૮ તથા ચોરોનું યોગું,^{૧૦} તથા દેવો^{૧૧} સાથે દોડીને^{૧૨}
આવી પોંહોંચે,^૬ (તથા) જ્યારે^{૧૩} દરવંદોની^{૧૪} તથા દેવને ઇજનારાઓની^{૧૫}
ખરાબી,^{૨૦} (તથા) બદુગરો,^{૧૬} (અને) બદુગરને લગતાઓમાંનો^{૧૭}
(કોઈખી), તથા પરીઓ^{૧૮} (અને) પરીને લગતાઓમાંનો^{૧૯} (કોઈખી)
(તુંને, અએ જરતોશ્ત !) ખીહીવરાવે^{૨૧} (તથા) (તારી) આગળ
દોડી આવે^{૨૨} (ત્યારે), (તે કલામ ભણવાથી) દેવો^{૨૪} નાશ પામનારા^{૨૩}
(થાએછે), દેવને ઇજનારા^{૨૬} નાશ પામનારા^{૨૫} (થાએછે), (તથા)
એ પ્રમાણે^{૨૮} જખમ કરનારાઓનાં^{૩૦} મોહોડાં^{૨૭} બંધ થઈ *ભાએછે.^{૨૯}

(૭) જે પ્રમાણે^{૩૧} પસુશ-હરન^{૩૨} (ઇઆને પશુની પાંસબાની કરનાર
કુતરા) તે પ્રમાણે^{૩૩} અશો^{૩૫} સરોશ^{૩૪} (ઇજદ) જે^{૩૭} પાક^{૩૮} (તથા) ફતેહ-
મંદ^{૩૯} (તેને) હમો આસપાસ ઠરાખીએછિયે.^{૩૬} અશો^{૪૨} સરોશ^{૪૧} (ઇજદ)
જે^{૪૪} પાક^{૪૫} (તથા) ફતેહમંદ^{૪૬} (તેને) નેક વિચારોથી,^{૪૭} નેક સખુનોથી^{૪૮}
તથા નેક કાંમોથી^{૪૯} હમો વખાણીએ છિયે^{૫૩} (અથવા યાદ કરીએ છિયે^{૫૩}).

(૮) †અહે^૧ રય^૨ ખરેનંધ્રહય,^૩ અંધ્રહે^૪ અમ^૫ વેરેદ્રધ્રય,^૬
અહે^૭ યસ્ન^૮ યજ્ઞતનાંમ્,^૯ તેમ^{૧૦} યજ્ઞધી^{૧૧} સુરન્વત^{૧૨} યસ્ન,^{૧૩}
સ્ત્રઓષેમ્^{૧૪} અપીમ્^{૧૫} જઓધ્રાખ્યો,^{૧૬} અપીમય^{૧૭} વંધ્રઉહીમ્^{૧૮}
બેરેજ્ઞધતીમ્,^{૧૯} નધરીમય^{૨૦} સંધ્રહેમ્^{૨૧} હુરઓધેમ્,^{૨૨} આય^{૨૩}
નો^{૨૪} જમ્યાત્^{૨૫} અવંધ્રહે,^{૨૬} વેરેદ્રજઓ^{૨૭} સ્ત્રઓષો^{૨૮} અખ્યો.^{૨૯}

(૯) સ્ત્રઓષેમ્^{૩૦} અપીમ્^{૩૧} યજ્ઞમધદે,^{૩૨} રતૂમ્^{૩૩} બેરેજ્ઞન્તેમ્^{૩૪}
યજ્ઞમધદે,^{૩૫} યિમ્^{૩૬} અહુરેમ્ મજદાંમ્,^{૩૭} યો^{૩૮} અપહે^{૩૯}
અપનોતેમો,^{૪૦} યો^{૪૧} અપહે^{૪૨} જધમૂશ્તેમો.^{૪૩} વીરપ^{૪૪}
સ્ત્રવાઓ^{૪૫} જરથુશતિ^{૪૬} યજ્ઞમધદે,^{૪૭} વીરપય^{૪૮} હવરશ્ત^{૪૯}

* ઇઆને બદ માણસો પોતાની ખુરી મતલબમાં ફાની શકતા નથી.

† ઇઆને જેમ પસુશ-હરન કુતરો વડે તથા ચોરથી પશુની સંભાળ રા-
ખેછે, તે પ્રમાણે હમારી સંભાળનેમાટે હમો સરોશ ઇજદને ગણીએ છિયે.

‡ ડાકટર ગેલ્ડનર આખા ૮ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૬ લીટીનો લેછે. દરેક
લીટી અલ્પવિરામ ચિન્હ (,) તથા પ્રભુવિરામ ચિન્હ (.) આગળ પુરી થાએછે.

ધ્યઓશન^{૫૦} યજ્ઞમધદે,^{૫૧} વરૂશતય^{૫૨} વરેધ્યમનય,^{૫૩}

યેધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્ઞદાઓ આહુરે વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૮) તે (સરોશ ઇજદ)નાં^૧ તેજ^૨ તથા પ્રતાપને લીધે,^૩ તેની^૪ હિમ્મત^૫ તથા ક્રોધને લીધે,^૬ તેની^૭ કીર્તિને લીધે^૮ સંભળાએ તેવી^{૧૨} (અ-
થવા પ્રખ્યાત^{૧૨}) ઇજ્ઞશનેવટે^{૧૩} ઇજ્ઞદોમાંનાં^૬ તે (સરોશ ઇજદ) ને^{૧૦} હું
ધજું.^{૧૧} અશો^{૧૫} સરોશ (ઇજદ)ને^{૧૪} (તથા) ખુલંદ^{૧૬} *અશિશવંધને^{૧૭-૧૮}
(તથા) ખુબસુરત^{૨૨} *નેચ્ચોસંગ (નામના ફરેશતા)ને^{૨૦-૨૧} ક્રિયાની ભેટોથી^{૧૯}
(હમો આરાધીએ છિએ). ક્રોધહંદ^{૨૭} અશો^{૨૬} સરોશ^{૨૮} (ઇજદ)
મદદનેમાટે^{૨૯} હમારી^{૨૪} તરફ^{૨૩} આવે!^{૨૫} (૯) અશો^{૩૧} સરોશ (ઇજદ)
ને^{૩૦} હમો યાદ કરીએ છિયે;^{૩૨} ખુલંદ^{૩૪} સરદાર^{૩૩} જે^{૩૬} હોરમજદ,^{૩૭} જે^{૩૮}
અશોધમાં^{૩૬} સઉથી ચઢતો,^{૪૦} (તથા) જે^{૪૧} અશોધમાં^{૪૨} ઘણીજ મદદ
કરનારો,^{૪૩} (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૩૫} (પેગમબર) જરતો-
શ્તના^{૪૬} તમામ^{૪૪} કલામોને^{૪૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૭} તમામ^{૪૮} સારાં
કીધેલાં^{૪૬} કાંમો,^{૫૦} (જે) કરવામાં આવેલાં છે,^{૫૨} તથા હવે પછી કર-
વામાં આવશે^{૫૩} (તેઓને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૫૧}

(કરદો ૨ જે) (૧૦) સ્ત્રઓપેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩
વેરેથાજનેમ^૪ ક્રાદત્તગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮
યજ્ઞમધદે.^૯ †યો^{૧૦} વનનો^{૧૧} કયધહે,^{૧૨} યો^{૧૩} વનનો^{૧૪} કાધધેહે,^{૧૫}
યો^{૧૬} જન્ત^{૧૭} દએવયાઓ^{૧૮} દુજે,^{૧૯} અશ-અઓઞધહે^{૨૦} અહૂમ-
મેરેન્ચો,^{૨૧} યો^{૨૨} હરેત^{૨૩} અધવ્યાક્તય,^{૨૪} વીરપયાઓ^{૨૫} ફ્રવા-
ધશ^{૨૬} ગએથયાઓ.^{૨૭} (૧૧) યો^{૨૮} અનવંધહુખદેમ્નો^{૨૯} જએનં-
ધહ,^{૩૦} નિપાધતિ^{૩૧} મજ્ઞદાઓ^{૩૨} દામાંન;^{૩૩} યો^{૩૪} અનવંધહુખ-
દેમ્નો^{૩૫} જએનંધહ,^{૩૬} નિશહુઉર્વધતિ^{૩૭} મજ્ઞદાઓ^{૩૮} દામાંન.^{૩૯}
યો^{૪૦} વીરપેમ^{૪૧} અહૂમ^{૪૨} અસ્તવન્તેમ,^{૪૩} એરેવ^{૪૪} સ્નધથિષ^{૪૫}
નિપાધતિ,^{૪૬} પસ્ય હૂ ક્રાખો-દાધતીમ.^{૪૭} (૧૨) યો^{૪૮} નાધત્ત^{૪૯}
પસ્યએત^{૫૦} હુશખફ,^{૫૧} યત્ત^{૫૨} મધન્યૂ^{૫૩} દામાંન^{૫૪} દધધીતેમ,^{૫૫}

* અશિશવંધ એ રાસ્તી, પરહેજગારી તથા ખળના ઉપર મવક્કોલ ફરેસ્તો;
નેચ્ચોસંગ એ, સરોશની માફક, દાદાર હોરમજદનો કાસદ.

† કાકટર ગેહડનર ઇહાંથી તે ગએથયાઓ^{૨૭} સુધીના ભાગને કવીતા રૂપી ૬
લીટીનો, તથા ૧૧ મા ફકરાને કવીતારૂપી ૭ લીટીનો લેછે.

યસ્ય^{૫૬} રપેન્તો મધન્યુશ^{૫૭} યસ્ય^{૫૮} અંધરો;^{૫૯} હિપારો^{૬૦}
અપહૃ^{૬૧} ગએથાઓ.^{૬૨} ચો^{૬૩} વીરપાઇશ^{૬૪} અયાંન્ય^{૬૫} ક્ષકૂન-
સ્ય^{૬૬} યૂધદ્યેધતિ^{૬૭} માજન્યએમખયો^{૬૮} હુધ^{૬૯} દએવએમખયો.^{૭૦}
(૧૩) હો^{૭૧} નોમલ^{૭૨} તરશ્તો^{૭૩} ક્રાનામધતે^{૭૪} શ્વએપાત્^{૭૫}
પરો^{૭૬} દએવએમખયો^{૭૭} ક્રા અહ્માત્^{૭૮} પરો^{૭૯} વીરપે^{૮૦} દએવ^{૮૧}
અનુસો^{૮૨} તરશ્ત^{૮૩} નેમેન્તે,^{૮૪} તરશ્ત^{૮૫} તેમંધ્રહો^{૮૬} દ્વરેન્તે.^{૮૭}

(૧૦) ખુબસુરત,^૩ ફતેહમંદ^૪ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,^૫ તથા પ-
વિત્ર,^૬ અશો^૭ સરોશ^૮ (ઇજદ) (જે) અશોઇનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને) હમો
વખાણીએ છિયે.^{૧૧} જે^{૧૨} (ઇઆને સરોશ ઇજદ) દુષ્ટ માણસને^{૧૩} મા-
રનારો^{૧૪} (છે), જે^{૧૫} દુષ્ટ માણસને લગતાને^{૧૬} મારનારો^{૧૭} (છે); જે^{૧૮}
(સરોશ ઇજદ) ઘણીજ ભેરાવર^{૧૯} (તથા) દુનિયાંને ખરાબ કરનાર^{૨૦}
(એવી) દેવી^{૨૧} દરજને^{૨૨} મારનાર^{૨૩} (છે); (તથા) જે^{૨૪} દુનિયાંના^{૨૫}
તમામ^{૨૬} *વધારાની^{૨૭} આબાદી કરનાર^{૨૮} તથા ચોકસી કરનાર^{૨૯} (છે).
(૧૧) જે^{૩૦} (ઇઆને સરોશ ઇજદ) ઉઘાયા વગર^{૩૧} ભગતપણાથી^{૩૨}
હોરમજદની^{૩૩} પેદાએશોને^{૩૪} રક્ષણ કરેછે,^{૩૫} જે^{૩૬} ઉઘાયા વગર^{૩૭} ભગત-
પણાથી^{૩૮} હોરમજદની^{૩૯} પેદાએશોની^{૪૦} પાસબાની કરેછે;^{૪૧} જે^{૪૨} સુરજના
અસ્ત પામવાના િવખતથી^{૪૩} તમામ^{૪૪} હાડમંદ^{૪૫} દુનિયાંને^{૪૬} જિએ
ધરેલાં^{૪૭} (ઇઆને હાથમાં પકડેલાં) હથિયારે કરીને^{૪૮} અંચાવેછે.^{૪૯} (૧૨)
જે^{૫૦} (ઇઆને સરોશ ઇજદ) જયારથી^{૫૧} એ મીનો^{૫૨} જે^{૫૩} સપેના-
મીનો^{૫૪} તથા જે^{૫૫} †અંચેમીનો^{૫૬} (એઓએ) (તમામ) પેદાએશોને^{૫૭}
બનાવી^{૫૮} તેઆરથી^{૫૯} ખુશ ઉઘાતો^{૬૦} નથી.^{૬૧} (જે) અશોઇની^{૬૨} દુનિયાંને^{૬૩}
અંચાવનાર^{૬૪} (છે). જે^{૬૫} દર^{૬૬} દિવસ^{૬૭} તથા રાતે^{૬૮} માજનદરાનના^{૬૯}
દેવોની^{૭૦} સાથે^{૭૧} લડાઈ કરેછે.^{૭૨} (૧૩) તે^{૭૩} (સરોશ ઇજદ) દેવોના^{૭૪}
ભય^{૭૫} થી^{૭૬} બીહીને^{૭૭} (તેઓને) નમતો^{૭૮} નથી;^{૭૯} (પણ) એથી^{૮૦}

* અગરજે ‘ ક્રવોઇશ ’ ખોલને ‘ ગએથાઓ ’નો વિશેષણ ગણીએ તો, એ
વાક્યનો અર્થ નીચે મુજબ થઈ શકે:—

જે (ઇઆને સરોશ ઇજદ) તમામ ફરતી દુનિયાંનો નગેહબાન તથા ચોકસી
કરનાર છે. ધાતુ કું=સંસ્કૃત મુ=ચાલવું, જવું.

† મધરાત પછી (દારમેસ્તેતે).

‡ દાદાર હોરમજદની સરદારી હેઠળ તથા તેના હોકમથી સપેનામીનો અને
અંચેમીનો નામના બે મીનો આએ દુનિયાંને લગતું કેટલુંએક કાંમ કરેછે. એ બાબે
વધારે ખોલાસામાટે જુઓ શેઠ ખ. રૂ. કામાજીનું બનાવેલું “ જરતોશ્ત નામું, ”
બાબ ૪ થો.

ઉલટું,^{૫૬} તમામ^{૫૭} દેવો^{૫૮} પોતાની મરજી ઉપરાંત^{૫૯} બીહીને^{૬૦} (તેને) નમેછે,^{૬૧} (તથા) બીહીને^{૬૨} અંધારામાં^{૬૩} દોડી જાયછે.^{૬૪}

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, અંધ્રહિ અમ વેરેથ્રધય, અહિ યસ્ન યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્ત્રઘોષમ અપીમ જઘ્નો-ધ્રાગ્ધો, અપીમય વંધ્રઉહીમ બેરેજ્ઞધતીમ, નધરીમય સંધ્રહિમ હુરઘોષમ. આય નો જમ્યાત્ર અવંધ્રહિ વેરેથ્રજઘ્નો સ્ત્રઘોષો અધ્યો. સ્ત્રઘોષમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ બેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદે, યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો અપહિ અપનોતેમો, યો અપહિ જધમૂશ્તેમો. વીરપ સ્ત્રવાઘો જરથુશતિ યજ્ઞમધદે. વીરપય હુવરશત બ્યઘોથન યજ્ઞમધદે, વરૂશતય *વરેબ્યઘ્નય.

યેંધ્રહિ હાતાંમ આઅત્ર યેસ્ને પધતી વંધ્રહો,
મજ્ઞદાઘો અહુરો વઘેથા અપાત્ર હયા,
યાઘોંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઘોસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૩) (૧૪) યથા અહૂ વધયો ૧. સ્ત્રઘોષમ^૧ અપીમ^૨ હુરઘોષમ^૩ વેરેથ્રાજનેમ^૪ ક્રાદત્ર-ગઘેથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહિ^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞમધદે.^૯ યો^{૧૦} આક્ષતિશય^{૧૧} ઉર્વધતિશય^{૧૨} દુજો^{૧૩} રપસ્યો;^{૧૪} રપેનિશતહે^{૧૫} અવાન^{૧૬} અમેષાઘો રપેન્ત^{૧૭} અવિ^{૧૮} હુરો-કર્પવધરીમ^{૧૯} જાંમ.^{૨૦} યો^{૨૧} દઘેનો-દિસો^{૨૨} દઘેનયાઘો,^{૨૩} અઘ્નાધ^{૨૪} દઘેનાંમ^{૨૫} દઘેસયાત્ર^{૨૬} અહુરો મજ્ઞદાઘો^{૨૭} અપવ.^{૨૮}

(૧૪) ખુબસુરત^૧ કૃતેહમંદ,^૨ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા) પવિત્ર,^૬ અશો^૭ સરોશ^૮ (ઈજદ) (જે) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૧} જે^{૧૨} (ઈઆને સરોશ ઈજદ) દોસ્તીથી^{૧૩} તથા સલાહથી^{૧૪} દરૂજના^{૧૫} (હુમલાથી તથા તેની ખરાબીથી) ચોકસી રાખનાર^{૧૬} (છે.) † સઉથી વૃદ્ધિ કરનાર (ઈઆને હોરમજદ) ના^{૧૭} (પેદા કીધેલા) અમશાસ્પદો^{૧૮} હકૃતે કેશ્વર^{૧૯} જમીન^{૨૦} ઉપર^{૨૧} પાસબાની ‡ કરેછે.^{૨૨} જે^{૨૩} દીનનો^{૨૪} દીન †† શિખવનાર^{૨૫} (છે), (તથા) તેને^{૨૬} અશો^{૨૭} હોરમજદે^{૨૮} દીન^{૨૯} શિખવી.^{૩૦}

* એ આખા ક્રકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યસ્ત, સફે ૨૭૦-૨૭૧.

† અથવા બીજી રીતે:—જે (ઈઆને સરોશ ઈજદ) દરૂજના (સાંભે થઇને) દોસ્તીને તથા સલાહ સંપજને બંધાવનાર (છે).

‡ અસલ એખારતમાં એ ક્રિયાપદ અર્પણ ભૂતકાળ સંશયાર્થમાં છે.

†† હોરોદરખામી, હોરોદરમાહ તથા સોરથોસને (પેહેલવી સરૈહ)—દારમેસ્તેતે.

અહે રય ખરેનંધ્રહય, અંધહે અમ વેરેશ્વરય, અહે યસ્ન
યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ અપીમ જઓ-
શ્રાખ્યો, અપીમય વંધઉહીમ ઘેરેજ્ઞધતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત્ર અવંધહે વેરેશ્વજઓ સ્ત્રઓષો
અખ્યો. સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ ઘેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદે,
યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જધમૂરતેમો. વીરપ સ્ત્રવાઓ જરથુશલિ યજ્ઞમધદે. વીરપય
હુવરશત ધ્યઓથન યજ્ઞમધદે, વરશતય *વરેષ્યમ્નય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ર ચેસ્ને પધતી વંધહો,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૪ થો) (૧૫) યથા અહૂ વધચ્ચો ૧. સ્ત્રઓષેમ^૧
અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરેશ્વજનેમ^૪ ક્રાદત્ર-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬
અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞમધદે.^૯ યિમ^{૧૦} દથત્ર^{૧૧} અહુરો મજ્ઞદાઓ^{૧૨}
અપવ^{૧૩} અએમહે^{૧૪} અવી-દ્રઓશ^{૧૫} હમએસ્તારેમ.^{૧૬} આક્તીમ^{૧૭}
હાંમ-વધન્તીમ^{૧૮} યજ્ઞમધદે,^{૧૯} પરેશતસય^{૨૦} અવયાઓસય^{૨૧} હ-
મએસ્તાર.^{૨૨} (૧૬) હુખય^{૨૩} સ્ત્રઓષહે^{૨૪} અખ્યેહે,^{૨૫} હુખય^{૨૬}
રખનઓશ^{૨૭} રજિશતહે,^{૨૮} હુખય^{૨૯} મિથ્રહે^{૩૦} વોઉર-ગઓયઓધ-
તોધશ,^{૩૧} હુખય^{૩૨} વાતહે^{૩૩} અપઓનો,^{૩૪} હુખય^{૩૫} દએનયાઓ^{૩૬}
વંધહુયાઓ^{૩૭} માજ્ઞદયસ્નોધશ,^{૩૮} હુખય^{૩૯} અરશતાતો^{૪૦} ક્રાદત્ર-
ગએથયાઓ^{૪૧} વરેદત્ર-ગએથયાઓ^{૪૨} સવો-ગએથયાઓ,^{૪૩} હ-
ખય^{૪૪} અષોધશ^{૪૫} વંધહુયાઓ,^{૪૬} હુખય^{૪૭} ચિસ્તોધશ^{૪૮} વંધહુયા-
ઓ,^{૪૯} હુખય^{૫૦} રજિશતયાઓ^{૫૧} ચિસ્તયાઓ^{૫૨} (૧૭) હુખય^{૫૩}
વીરપએષાંમ^{૫૪} યજ્ઞતનાંમ,^{૫૫} હુખય^{૫૬} માંધહે રપેન્તહે,^{૫૭}
હુખય^{૫૮} દાતહે^{૫૯} વીદએવહે,^{૬૦} હુખય^{૬૧} દરેઘયાઓ^{૬૨} ઉપયનયા-
ઓ,^{૬૩} હુખય^{૬૪} અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ,^{૬૫} હુખય^{૬૬} અદ્ધાકેમ^{૬૭}
સઓખ્યન્તાંમ^{૬૮} યત્ર^{૬૯} ઔપધતિશતનાંમ^{૭૦} અપઓનાંમ,^{૭૧}
હુખય^{૭૨} વીરપયાઓ^{૭૩} અપઓનો^{૭૪} સ્તોધશ.^{૭૫}

(૧૫) ખુમસુરત,^૩ ક્રેતેહમંદ,^૪ દુનિયાની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા)
પવિત્ર,^૬ અશો^૭ સરોશ^૮ (ધજ્ઞદ) (જો) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને)

હમો વખાણીએ છિયે;^૬ જેને^{૧૦} અશો^{૧૩} હોરમજદે^{૧૨} લયંકર હથિયાર-
વાળા^{૧૫} એશમ (દેવ)ની^{૧૪} સાંભે થનાર (અથવા હરીફ) તરીકે^{૧૬} પેદા
કીધો.^{૧૧} મુલેહ^{૧૭} (તથા) ફતેહમંદ કૌવત^{૧૮} (કે જે) લડાઈ^{૨૦} તથા *અદા-
વતના^{૨૧} એ શત્રુ (તેઓ)ને^{૨૨} હમો વખાણીએ છિયે.^{૧૬} (૧૬) અશો^{૨૫}
સરોસ (ઈજદ)ના^{૨૪} દોસ્તદારોને,^{૨૩} સઉથી સાચ્યા^{૨૮} રશને (ઈજદ)-
ના^{૨૭} દોસ્તદારોને,^{૨૬} ઓહોળાં ખેતરવાળા^{૩૧} મેહેર (ઈજદ)નાં^{૩૦} દોસ્ત-
દારોને,^{૨૯} અશો^{૩૪} ગોવાદ (ઈજદ)ના^{૩૩} દોસ્તદારોને,^{૩૨} લલી^{૩૭} માજદય-
સ્ની^{૩૮} દીનના^{૩૯} દોસ્તદારોને,^{૩૫} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,^{૪૧} દુનિયાંની આ-
બાદી કરનાર^{૪૨} (તથા) દુનિયાંને ફાએદો કરનાર^{૪૩} આસ્તાદ (ઈજદ)ના^{૪૦}
દોસ્તદારોને,^{૩૯} અશિશવંધના^{૪૫-૪૬} દોસ્તદારોને,^{૪૪} સારાં^{૪૮} જ્ઞાનના^{૪૮} (અ-
થવા ઉહાપણુના^{૪૮}) દોસ્તદારોને,^{૪૭} સઉથી સાચ્યા^{૫૧} જ્ઞાનના^{૫૨} (ઈઆને
ધર્મની કેળવણીના) દોસ્તદારોને,^{૫૦}—(એ બધાઓને હમો વખાણીએ છિયે.)
(૧૭) તમામ^{૫૪} ઈજદોના^{૫૫} દોસ્તદારોને,^{૫૩} †માંત્ર સ્પેન્તના^{૫૭} દોસ્ત-
દારોને,^{૫૬} દેવથી જુદા^{૬૦} કાએદાના^{૫૮} દોસ્તદારોને,^{૫૮} લાંબા વખતના^{૬૨}
‡જુના રેવાજના^{૬૩} દોસ્તદારોને,^{૬૧} અમશાસ્પંદોના^{૬૫} દોસ્તદારોને,^{૬૪}
અશો^{૭૧} માણસોમાં^{૭૦} ફાએદો કરનારાઓમાંના^{૬૮} હમારા^{૬૭} દોસ્તદારોને,^{૬૬}
(તથા) અશો (હોરમજદ)ની^{૭૪} તમામ^{૭૩} પેદાએશના^{૭૫} †દોસ્તદારોને^{૭૨}
(હમો વખાણીએ છિયે અથવા યાદ કરીએ છિયે.)

અહુ રય ખરેનંધ્રહુય, અંધ્રહુ અમ વેરેધ્રધ્રય, અહુ યસ્ન
યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરેન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓપેમ અપીમ જઓ-
ધ્રાખ્યો, અપીમય વંધ્રઉહીમ ખેરેજધતીમ, નધરીમય સંધ્રહેમ
હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત્ અવંધ્રહુ વેરેધ્રજઓ સ્ત્રઓપો

* પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે. એ બોલનો ચોક્કસ અર્થ કયો નથી.

† ઈઆને પાક અવસ્તાના કલામો. જુઓ અરદીબેહેશત ચરત, ફકરો ૬ ઠો.

‡ ધર્મની કેળવણી, દીનનો અભ્યાસ, શિખામન (સ્પીગલ તથા યુસ્તિ);
લાંબા વખતની દંતકથાને લગતી કેળવણી (દારમેસ્તેતે).

¶ એ ફકરામાં કેટલાંએક પૃથક્ નામો (abstract nouns) ના બી દોસ્તો
કહેલા છે, તેની મતલબ તે ગુણો સાથે સંબંધ રાખનારા બીજા ગુણો સમજવા.
જેમકે ઉહાપણુના દોસ્તો ઈઆને ઉહાપણુની સાથે તાલુકો રાખનારા બીજા
ગુણો, જેવાકે વિવેક દુર-અંદેશી, સારી સમજ, તીક્ષ્ણ બુદ્ધિ ઇત્યાદિ. લલી
માજદયસ્ની દીનના તથા ઉહાપણુના દોસ્તોની મતલબ એમ બી યદ્ય શકે કે,
લલી માજદયસ્ની દીનને તથા ઉહાપણુને ધસંદ કરનારા.

અખ્યો. સ્ત્રઓપેમ્ અપીમ્ યજ્ઞમધદે; રતૂમ્ યેરેજન્તેમ્ યજ્ઞમધદે,
યિમ્ અહુરેમ્ મજ્ઞદાંમ્, યો અપહ્ને અપનોતેમો, યો અપહ્ને
જધ્મૂશ્તેમો. વીરપ્ સ્ત્રવાઓ વરથુશતિ યજ્ઞમધદે.
વીરપય હુવરશ્ત ધ્યઓધન યજ્ઞમધદે, વરૂશતય વરેધ્યમ્નય.*

યેંધ્ને હાતાંમ્ આઅત્ર ચેસ્ને પધતી વંધ્નેહો,
મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ર હુયા,
યાઓંધ્નેહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૫) (૧૮) યથા અહુ વધસ્થો ૧. સ્ત્રઓપેમ્^૧ અપીમ્^૨
હુરઓપેમ્^૩ વેરેથ્રાજનેમ્^૪ ક્રાદત્-ગએથેમ્^૫ અપવનેમ્^૬ અપહ્ને^૭
રતૂમ્^૮ યજ્ઞમધદે,^૯ પઓરીમય્^{૧૦} ઉપેમેમય્^{૧૧} મધેમેમય્^{૧૨} ક્રતે-
મેમય્,^{૧૩} પઓધસ્થાય^{૧૪} યસ્ન^{૧૫} ઉપમય્^{૧૬} મધેમય્^{૧૭} ક્રતેમય્.^{૧૮}

(૧૮) ખુખસુરત,^૧ ક્રતેહમંદ,^૨ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,^૩ (તથા) પ-
વિત્ર,^૪ અશો^૫ સરોશ^૬ (ઇજ્ઞદ) (જે) અશોઈનો^૭ સરદાર,^૮ તથા (જે)
સઉથી પેહેલે દરજ્જેનો^{૧૦} તથા સઉથી ખુલંદ^{૧૧} તથા સઉથી મધ્યમ^{૧૨}
તથા સઉથી સરસ^{૧૩} (તેને), સઉથી પેહેલ્લી^{૧૪} ઇજ્ઞશનીએ કરીને^{૧૫} તથા
સઉથી ખુલંદ^{૧૬} તથા સઉથી મધ્યમ^{૧૭} તથા સઉથી સરસ^{૧૮} ઇજ્ઞશનીએ
કરીને^{૧૯} હમો ઇજ્ઞએ છિયે.^{૨૦}

ખોલાસો:—(ઉપલા વાક્યમાં જે વિશેષણો અશો સરોશ ઇજ્ઞદની
નયતે કરવાની ઇજ્ઞશનેને લગાડ્યાં છે, તેજ વિશેષણો તેનેમાટે આવેલાં છે. એ
જુદી જુદી જાતની ઇજ્ઞશને બાએ પેહેલવી તરજુમામાં નીચે મુજબ ખોલા-
સો કીધો છે:—સઉથી પેહેલ્લી ઇજ્ઞશને તે નાવરની ઇજ્ઞશને; સઉથી ખુલંદ
ઇજ્ઞશને તે વીરપરદ; સઉથી મધ્યમ ઇજ્ઞશને તે હાદોખત એક હમાસ્તની
ઇજ્ઞશને; સઉથી સરસ ઇજ્ઞશને તે દવાજ્ઞદેહ હમાસ્તની ઇજ્ઞશને. સરોશ
ઇજ્ઞદની નયતે કરવાની જેવી ઇજ્ઞશને તેવો તેનો મરતબો ગણેલો છે).

(૧૯) વીરપાઓ^૧ સ્ત્રઓપહ્ને^૨ અખ્યેહ્ને^૩ તખ્મહ્ને^૪ તનુ-
માંથ્રહ્ને,^૫ તખ્મહ્ને^૬ હાંમ-વરેતિવતો^૭ બાજુશ-અઓજંધ્નેહો^૮
રથએશતાઓ^૯ કમરેધો-જનો^{૧૦} દએવનાંમ્,^{૧૧} વનતો^{૧૨} વન-
ધતીશ્^{૧૩} વનધતિવતો,^{૧૪} અપઓનો^{૧૫} વનતો^{૧૬} વનધતીશ્^{૧૭}
વનધન્તીમય્^{૧૮} ઉપરતાતેમ્^{૧૯} યજ્ઞમધદે;^{૨૦} યાંમય્^{૨૧} સ્ત્રઓપહ્ને^{૨૨}
અખ્યેહ્ને,^{૨૩} યાંમય્^{૨૪} અરશ્તોધશ્^{૨૫} યજ્ઞતહ્ને.^{૨૬} (૨૦) વીરપ^{૨૭}

ન્માન^{૪૬} સ્ત્રઓષો-પાત^{૪૭} યજ્ઞમધદે,^{૪૮} યેંધ્રહાધ^{૪૯} સ્ત્રઓષો^{૫૦}
અપ્યો^{૫૧} ક્રયો,^{૫૨} ક્રિતો^{૫૩} પધતિ-જન્તો;^{૫૪} નાચ^{૫૫} અપવ,^{૫૬}
ક્રાયો-હુમતો^{૫૭} ક્રાયો-હૂન્તો^{૫૮} ક્રાયો-હવરશ્તો.^{૫૯}

(૧૯) મજ્જૂટ,^{૨૨} માંથ્રનાં તનવાળા^{૨૩} (ધ્યાને જેનું તનજ પવિત્ર માંથ્રવાની), જેરેમંદ,^{૨૪} અંચાવ કરનાર,^{૨૫} જોરાવર બાળુવાળા,^{૨૬} લડવૈયા^{૨૭} (તથા) દેવોનાં^{૨૮} માથાં ઉપર મારનારા^{૨૯} અશો^{૩૧} સરોશ ઈજ્રદની^{૩૦} તમામ (ફતેહો) ને^{૩૧} (હમો વખાણીએ છિયે); ફટકો મારનારા^{૩૦} (તથા) ફતેહથી મારનાર^{૩૨} અશો (સરોશ ઈજ્રદ) ની^{૩૩} ફતેહોને^{૩૧} (હમો વખાણીએ છિયે); સહથી મ્હોટી^{૩૭} ફતેહ^{૩૬} જે^{૩૬} અશો^{૪૧} સરોશ (ઈજ્રદની)^{૪૦} તથા જે^{૪૨} * આસ્તાદ^{૪૩} ઈજ્રદની^{૪૪} (તેને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૮} (૨૦) સરોશ (ઈજ્રદ) થી પાસબાની થએલાં^{૪૭} તમામ^{૪૫} ઘેરોને^{૪૬} હમો વખાણીએ છિયે,^{૪૮} જ્યાંહાં^{૪૯} (અથવા જે ઘેરોમાં) અશો^{૫૧} સરોશ^{૫૦} (ઈજ્રદ) મિત્રાચારી ભરેલો,^{૫૨} અહવાએલો^{૫૩} (તથા) માન પામેલો^{૫૪} (છે), (તથા જે ઘેરોમાં) વધારે સારી મનશનીવાળો,^{૫૭} વધારે સારી ગવશનીવાળો^{૫૮} (તથા) વધારે સારી કુનશનીવાળો^{૫૯} અશો^{૫૬} માણસ^{૫૫} (છે).

(૨૧) કેહૂરપેમ^{૬૦} સ્ત્રઓપહે^{૬૧} અપ્યેહે^{૬૨} યજ્ઞમધદે,^{૬૩} કેહૂર-પેમ^{૬૪} રખ્ખઓશ^{૬૫} રજિશતહે^{૬૬} યજ્ઞમધદે;^{૬૭} કેહૂરપેમ^{૬૮} મિથ્રહે^{૬૯} વોઉર-ગઓયઓધતોધશ^{૭૦} યજ્ઞમધદે;^{૭૧} કેહૂરપેમ^{૭૨} વાતહે^{૭૩} અ-પઓનો^{૭૪} યજ્ઞમધદે,^{૭૫} કેહૂરપેમ^{૭૬} દએનયાઓ^{૭૭} વંધ્રહુયાઓ^{૭૮} માજ્જદયસ્નોધશ^{૭૯} યજ્ઞમધદે;^{૮૦} કેહૂરપેમ^{૮૧} અરશતાતો^{૮૨} ક્રાદત્ત-ગએથયાઓ^{૮૩} વરેદત્ત-ગએથયાઓ^{૮૪} સવો-ગએથયાઓ^{૮૫} યજ્ઞ-મધદે;^{૮૬} કેહૂરપેમ^{૮૭} અષોધશ^{૮૮} વંધ્રહુયાઓ^{૮૯} યજ્ઞમધદે;^{૯૦} કેહૂર-પેમ^{૯૧} ચિસ્તોધશ^{૯૨} વંધ્રહુયાઓ^{૯૩} યજ્ઞમધદે;^{૯૪} કેહૂરપેમ^{૯૫} રજિ-શતયાઓ^{૯૬} ચિસ્તયાઓ^{૯૭} યજ્ઞમધદે;^{૯૮} (૨૨) કેહૂરપેમ^{૯૯} વીરપ-એષાંમ^{૧૦૦} યજ્ઞતનાંમ^૧ યજ્ઞમધદે;^૨ કેહૂરપેમ^૩ માંથ્રહે રપેન્તહે^૪ યજ્ઞમધદે;^૫ કેહૂરપેમ^૬ દાતહે^૭ વીદએવહે^૮ યજ્ઞમધદે;^૯ કેહૂરપેમ^{૧૦} દરેઘયાઓ^{૧૧} ઉપયનયાઓ^{૧૨} યજ્ઞમધદે;^{૧૩} કેહૂરપેમ^{૧૪} અમેષનાંમ^{૧૫} રપેન્તનાંમ^{૧૬} યજ્ઞમધદે;^{૧૭} કેહૂરપેમ^{૧૮} અક્ષાકેમ^{૧૯} સઓપ્યન્તાંમ^{૨૦}

યત્^{૨૦} બિપધતિશ્તનામ્^{૨૧} અપઓનામ્^{૨૨} યજ્ઞમધદે;^{૨૩} કેહૂરપેમ્^{૨૪}
વીરપયાઓ^{૨૫} અપઓનો^{૨૬} સ્તોધશ્^{૨૭} યજ્ઞમધદે.^{૨૮}

(૨૧) અશો^{૨૨} સરોશ (ઇજદ) નાં^{૨૧} શરીરને^{૨૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૩}
સઉથી સાચ્યા^{૨૪} રશને (ઇજદ) નાં^{૨૫} શરીરને^{૨૪} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૫}
બોહીળાં ખેતરવાળાં^{૨૬} મેહેર (ઇજદ) નાં^{૨૭} શરીરને^{૨૬} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૨૭} અશો^{૨૮} ગોવાદ (ઇજદ) નાં^{૨૯} શરીરને^{૨૮} હમો વખાણીએ છિયે;^{૨૯}
લલી^{૩૦} માજદયસ્ની^{૩૧} દીનની^{૩૨} મૂખ્ય *બાબદોને^{૩૩} હમો વખાણીએ
છિયે;^{૩૪} દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,^{૩૫} દુનિયાંની આબાદી કરનાર^{૩૬} (તથા)
દુનિયાંને ફાએદો કરનાર^{૩૭} આસ્તાદ (ઇજદ) નાં^{૩૮} શરીરને^{૩૭} હમો વખા-
ણીએ છિયે;^{૩૯} અશિશવંધનાં^{૪૦} શરીરને^{૪૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૪૦}
સારાં^{૪૧} જ્ઞાનની^{૪૨} (અથવા ઉહાપણુની^{૪૨}) મૂખ્ય *બાબદોને^{૪૩} હમો વખા-
ણીએ છિયે;^{૪૪} સઉથી સાચ્યાં^{૪૫} જ્ઞાનની^{૪૬} (ઈઆને ધર્મની કેલવણીની)
મૂખ્ય બાબદોને^{૪૭} હમો વખાણીએ છિયે.^{૪૮} (૨૨) તમામ^{૪૯} ઇજદોનાં^{૫૦}
શરીરને^{૪૯} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૧} માંત્ર સ્પેન્તની^{૫૨} મૂખ્ય *બાબદોને^{૫૩} હમો
વખાણીએ છિયે;^{૫૪} દેવથી જુદાં^{૫૫} કાએદાની^{૫૬} (ઈઆને વંદીદદની) મૂખ્ય
બાબદોને^{૫૭} હમો વખાણીએ છિયે;^{૫૮} લાંબા વખતનાં^{૫૯} જુના રેવાજની^{૬૦}
મૂખ્ય બાબદોને^{૬૧} હમો વખાણીએ છિયે;^{૬૨} અમશાસ્પદોનાં^{૬૩} શરીરને^{૬૪}
હમો વખાણીએ છિયે;^{૬૫} હમુને^{૬૬} ફાએદો કરનારાં^{૬૭} અશો^{૬૮} માણસોનાં^{૬૯}
શરીરને^{૭૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૭૧} અશો (હોરમજદ) ની^{૭૨} તમામ^{૭૩}
પેદાએશની^{૭૪} મૂખ્ય બાબદોને^{૭૫} હમો વખાણીએ છિયે.^{૭૬}

અહુ રય ખરેનંધ્રહુય, અંધ્રહુ અમ વેરેધ્રજય, અહુ યસ્ન
યજ્ઞતનામ્ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્તઓપેમ્ અપીમ્ જઓ-
ધ્રાળયો, અપીમય વંધ્રઉહીમ ખેરેજધતીમ્, નધરીમય સંધ્રહુમ
હુરંઓપેમ્. આય નો જમ્યાત્ અવંધ્રહુ વેરેધ્રજઓ સ્તઓપો
અળયો. સ્તઓપેમ્ અપીમ્ યજ્ઞમધદે; રતૂમ્ ખેરેજન્તેમ્
યજ્ઞમધદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્, યો અપહુ અપનોતેમો, યો
અપહુ જધમૂશ્તેમો. વીરપ સવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞમધદે.

* ‘ કેહૂરપેમ્ ’ બોલનો અસલ અર્થ “ શરીર ” થાયેછે; પણ જેમ અંગ્રેજીમાં
body બોલ “ શરીર ” ઉપરાંત, કોઇબી ચીજના મૂખ્ય ભાગને માટે વપરાયેછે,
તે પ્રમાણે ‘ કેહૂરપેમ્ ’ નો અર્થ આએ ઠેકાણે સમજવો.

વીરપચ હવરશ્ત બ્યઓશ્નચ યજ્ઞમધદે, વરશ્તચ *વરેબ્યમ્નચ.
 યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહે,
 મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ હયા,
 યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(બાજમાં પઢે.) સરોશ અશો, તગી, તન-ફર્માન, શેક-
 કૂત-જીન, જીન-અવજાર, સાલારે દામાંને અહુરમજદ
 ખેરસાદ; અએદ્ન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધ્યથો ૨.
 યસ્નેમચ વહ્નેમચ અઓજસચ જવરેચ આફ્રીનામિ,
 સ્તઓષહે અબ્યેહે, તખ્મહે, તનુમાંથહે, દરપિ-દ્રઓશ
 આહૂધ્યેહે. અષેમ વોહૂ ૧. અહ્માધ રઓશચ;
 હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરેફેહ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુખારક (ફલાંન),
 માહે મુખારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન
 દામાંન. દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ-
 ન્યેઉશ. હુધથાવરશ્તાંમ હ્યત્ વસ્ના ફરષોતેમેમ. સ્તઓમિ
 અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ સરોશ
 અશો, તગી, તન-ફર્માન, શેકકૂત-જીન, જીન-અવજાર,
 સાલારે દામાંને અહુરમજદ, ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર,
 અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાંન, આગહી
 રવાંધ ગોઆફંગાની બાદ હુક્ટે કેશ્વર જમીન; અએદ્ન
 બાદ. મન્ આનો આવાયદ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ
 શુદન્, મન્ આનો આવાયદ શુદન્; અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
 દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસેન્તે અષાઉમ
 સેવિશ્તે અરેદ્રિ સૂર અનાહિતે અષઓને. અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદદધાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.
 સ્તઓષેમ અષીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ ક્રાદત્-
 ગએથેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજ્ઞમધદે. અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ અશો, તગી, તન-ફર્માન, શેકકૂત-જીન, જીન-
 અવજાર, સાલારે દામાંને અહુરમજદ ખેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ યશ્ત હાદોખ્તની નીરંગ.

❧ (એ નીરંગ સરોશ યશ્ત હાદોખ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

ગાર્જે^{૧૮} ખોરેહુ^{૧૯} અવજ્ઞયાદ્^{૨૦} સરોશ^{૨૧} અશો,^{૨૨} તગી,^{૨૩}
તન-ફર્માન,^{૨૪} શેકફૂત-જીન,^{૨૫} જીન-અવજ્ઞર,^{૨૬} સાલારે દામાંને
અહુરમજ્દ^{૨૭} ખેરસાદ્^{૨૮} અએદૂન^{૨૯} બાદ.^{૩૦} અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ^{૨૧} (ઈજદ) (જે) અશો,^{૨૨} જોરાવર,^{૨૩} માંઘનાં તનવાળો^{૨૪}
(ઈઆને જેનું તનજ માંઘવાની એવો), એજમતી હથિયાર રાખનાર,^{૨૫}
(તથા) ફતેહમંદ હથિયાર રાખનાર,^{૨૬} (તથા) હોરમજ્દની પેદાએશોનો
સરદાર^{૨૭} (તેનું) તેજ^{૨૮} (તથા) (તેનો) પ્રતાપ^{૨૯} જુઆદે થાઓ!^{૩૦}
(ઉપર જણાવેલી સિફતવાળો સરોશ ઈજદ) (મારી મદદે) પોંહોંયો!^{૩૧}
એ પ્રમાણે^{૩૨} થાઓ!^{૩૩} (ઈઆને જે હુઆ મેં માંગી તે મને આમીન થાઓ!)

સરોશ યશ્ત વડી.*

દનઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાંન્ અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજ્ઞની ગાર્જે
ખોરેહુ અવજ્ઞયાદ્; સરોશ અશો, તગી, તન-ફર્માન, શેકફૂત-

* એ યશ્ત ઈજ્ઞનેના પૃથ મા હામાંથી લીધી છે, બીજી યશ્તોની માફક અસલ જુદી નથી. એ આખા હામાં સરોશ ઈજ્ઞને લગતી બાબદ આવેલી છે, તે ઉપરથી એ હાને જુદો પાડી બીજી યશ્તોની માફક, તેમાં શરૂઆત તથા છેડેના પાંચદ ફક્કરા ઉમેરીને તેનું નામ ' સરોશ યશ્ત વડી ' કરીને રાખ્યું. દારાબ હોરમજ્દીઆરની ફારસી રવાએતમાં કેટલેક ટેકાણે એ યશ્તને ' સરોશ યશ્તે યજ્ઞને ' (ઈઆને ઈજ્ઞનેની અથવા ઈજ્ઞનેમાં આવેલી સરોશ યશ્ત) કરીને નામ આપેલું છે. ગુજરાલાંની નયતે પેહેલી ત્રણ રાતે ભણવામાં આવેછે, તે ઉપરથી એ યશ્ત ' યશ્ત સે શબ્ ' (ઈઆને ત્રણ રાતની યશ્ત) ને નામે બી જણાવેલી છે, આપણા જરતોશ્તીઓમાં એ યશ્ત માત્ર રાતેજ ભણવાનો ચાલ છે. રાતે ભણવાની મતલબ એ કે, સરોશ ઈજ્દ તે ભણનારને ઉધમા દેવ, દરજ અથવા બીજી ખરાબ પેદાએશના ગલબાથી રક્ષણ કરે. ખરેખર જોતાં કોઇબી વખતે એ યશ્ત ભણવામાં આવે તો કાંઈ અડચણ જેવું નથી. દિવસના વખતમાં જ્યારે યોજદાગ્રેગર મોખેદ ઈજ્ઞને કરેછે, ત્યારે તે આખી સરોશ યશ્ત (કે જે ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે ઈજ્ઞનેનો પૃથ મો હા તે છે) મુકી દેતો નથી, પણ આખી ભણી જાયેછે.

જીન, જીન-અવજાર, સાલારે દામાંને અહુરમજદ બેરસાદ. અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન દુશ્મત દુજ્જૂત દુજ્જવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોફત, ઉદમ કંદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ બૂન બૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનોઆની, ઓખે અવાજશ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધ્યાવર-શતાંમ હિત વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ અષેમ વોહૂ ડ.

કવરાને મજદયસ્નેા જરથુશતિશ વીદઓવો અહુર-ત્કઓવો (જે ગેહ હોય તે પઢે.) કસસ્તયએચ. (૧) સ્તઓપહે અષેહે, તખમહે, તનુ-માંથહે, દરૂપિ-દઓશ, આહૂધસ્યેહે, દનઓથ યસ્નાધય વહ્માધય દનઓથાધય કસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધસ્યો જઓતા કા મે ઝૂતે, અથા રતુશ અપાતચિત હુચ કા અષવ વીધ્વાઓ *ઝઓત.

(કરદો ૧ હો) (૨) સ્તઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરેથાજ-નેમ^૪ કાદત-ગએથેમ^૫ અષવનેમ^૬ અષહે^૭ રતૂમ^૮ યજમધદે.^૯ યો^{૧૦} પઓધસ્યો^{૧૧} મજદાઓ^{૧૨} દામાંન,^{૧૩} કસ્તેરેતાત^{૧૪} પધતિ^{૧૫} બરે-સ્મન,^{૧૬} યજત^{૧૭} અહુરેમ મજદાંમ,^{૧૮} યજત^{૧૯} અમેષે સ્પેન્તે,^{૨૦} યજત^{૨૧} પાયૂ^{૨૨} શ્વોરેશ્તાર,^{૨૩} યા^{૨૪} વીરૂપ^{૨૫} શ્વેરેસતો^{૨૬} દામાંન.^{૨૭}

(૨) ખુબસુરત,^૩ ફતેહમંદ,^૪ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર,^૫ (તથા) પવિત્ર,^૬ અશો^૭ સરોશ^૮ (ઈજદ), (જે) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને) હમો આરાધીએ |છયે,^{૧૧} જેણે^{૧૨} (દાદાર) હોરમજદની^{૧૩} (તમામ) પેદાએશોમા^{૧૪} પાંથરેલી^{૧૫} †બરસમથી^{૧૬} (દાદાર) હોરમજદને^{૧૭} પેહેલવેહેલા^{૧૮} આરાધ્યો;^{૧૯} (જેણે) અમશાસ્પંદોને^{૨૦} આરાધ્યા,^{૨૧} (તથા જેણે) અંધે રક્ષણ કરનાર^{૨૨} (તથા) †બના-વનાર,^{૨૩} જેઓએ^{૨૪} તમામ^{૨૫} પેદાએશ^{૨૬} બનાવી,^{૨૭} (તેઓને) †આરાધ્યા.^{૨૮}

* એ કકરાના તરજુમા બાબે જુઓ સરોશ બાજ, સફે ૧૪—૧૬.

† બરસમના જુડા બાંધીને (દારમેસ્તેતે). બરસમ બાબે જુઓ સફે ૩૮ મો.

‡ એ ઇશારો દાદાર હોરમજદની હાથ હેડળના બે મીનો, જેઓ સપેનામીનો અને અંમેમીનો તેઓને વારતે દીસેછે. એના ખોલાસાબાબે જુઓ સફે ૮ મો, ૩ જ નોટ. પાસબાની કરનાર તથા ચુકાદો કરનાર, ઈયાને મેહર ઈજદ તથા ચિન્વત પુલ આગળ ઇનસાફ કરનાર રસ્ને રાસ્ત (પ્રોફેસર બક્સન).

§ એ આખી સરોશ યશતના ખોલાસા તથા નોટ બાબે જુઓ યજશને તથા વીરૂપરદનો મારો તરજુમો, હા ૫૭ મો.

(૩) અહે રય ખરેનંધ્રહુય, અંધ્રહે અમ વેરેશ્વર્ય, અહે યસ્ન યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ અપીમ જઓઠ્રાબ્યો, અપીમય વંધ્રઉહીમ ખેરેજ્ઞધતીમ, નધરીમય સંધ્રહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંધ્રહે વેરેશ્વજઓ સ્ત્રઓષો અબ્યો. (૪) સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતમ ખેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે જધમૂરતેમો. વીરપ સ્ત્રવાઓ કરશુશલિ યજ્ઞમધદે. વીરપય હવરશત બ્યઓથન યજ્ઞમધદે, વરશતય *વરેબ્યમ્નય.

યેંધ્રહે હાતાંમ આચત્ત યેસ્ને પધતી વંધ્રહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હુયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૨ બે) (૫) સ્ત્રઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરે-
શ્વજનેમ^૪ ક્રાદતગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞ-
મધદે.^૯ (૬) યો^{૧૦} પઓધર્યો^{૧૧} ખરેસ્મ^{૧૨} કસ્તેરેનત^{૧૩} શ્રયક્તી-
શય,^{૧૪} પન્થ-યક્તીશય,^{૧૫} હૃત-યક્તીશય,^{૧૬} નવ-યક્તીશય^{૧૭}
આક્નૂશય^{૧૮} મધંધ્યો-પધતિરતાનાંસય.^{૧૯} અમેપનાંમ રપેન્તનાંમ^{૨૦}
યસ્નાધંય^{૨૧} વહાધંય^{૨૨} દનઓઠ્રાધંય^{૨૩} કસસ્તયએચ.^{૨૪}

(૫) ખુખસુરત,^૩ પ્રતેહમંદ,^૪ દુનિયાંની વૃક્ષિ કરનાર^૫ (તથા) પવિત્ર,^૬
અશો^૭ સરોશ^૮ (ઈજદ) (બે) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને) હમો આરા-
ધીએ છિયે.^{૧૧} (૬) જેણે^{૧૨} (ઈઆને સરોશ ઈજદે) અમશાસ્પંદોની^{૧૩}
આરાધના કરવાનેમાટે^{૧૪} તથા (તેઓની) ખુખીઓ ગાવાનેમાટે^{૧૫} તથા
(તેઓને) ખુશુદ કરવાનેમાટે^{૧૬} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાનેમાટે,^{૧૭}
પેહેલવેહેલો^{૧૮} (અરસમની) ૩ ડાંખળી,^{૧૯} ૫ ડાંખળી,^{૨૦} ૭ ડાંખળી^{૨૧} તથા
૯ ડાંખળી,^{૨૨} ઘટણની ઉંચાઈ જેટલી^{૨૩} તથા પગના મધ્ય ભાગની ઉંચાઈ
જેટલી^{૨૪} અરસમ^{૨૫} પાંચરી.^{૨૬}

અહે રય ખરેનંધ્રહુય, અંધ્રહે અમ વેરેશ્વર્ય, અહે યસ્ન યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ અપીમ જઓ-
ઠ્રાબ્યો, અપીમય વંધ્રઉહીમ ખેરેજ્ઞધતીમ, નધરીમય સંધ્રહેમ હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંધ્રહે વેરેશ્વજઓ સ્ત્રઓષો અબ્યો. સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ ખેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદે,

* એના તરબુમાનેમાટે બુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખતનો પેહેલો કરદો.

† ડાંખળીની લંબાઈ જણાવવાની મતલબ દીસેછ (દારમેસ્તેતે).

યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જધમૂરતેમો. વીરપ સ્વાઓ કરથુશલિ યજમધદે. વીરપય
હવરૂશત બ્યઓથન યજમધદે, વરૂશતય *વરેબ્યમ્મય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ર ચેસ્ને પધતી વંધહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(કરદો ૩ જો) (૭) સ્વઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરે-
થાજનેમ^૪ ક્રાદત્-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ-
મધદે.^૯ (૮) યો^{૧૦} પઓધયો^{૧૧} ગાથાઓ^{૧૨} ક્રસાવયત્,^{૧૩}
યાઓ^{૧૪} પન્ય^{૧૫} રિપતામહે^{૧૬} અપઓનો^{૧૭} કરથુશલહે,^{૧૮} અકૂ-
સ્મનિવાંન્,^{૧૯} વચસ્તશતિવત્,^{૨૦} મત્-આજધન્તીશ,^{૨૧} મત-
પધતિ-ક્રસાઓ,^{૨૨} અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ^{૨૩} યસ્નાધ્ય^{૨૪} વહ્મા-
ધ્ય^{૨૫} ક્ષનઓથાધ્ય^{૨૬} ક્રસસ્તયએય.^{૨૭}

(૭) ખુબસુરત,^૩ ક્ષેત્રમંદ,^૪ હુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ તથા પવિત્ર,^૬
અશો^૭ સરોશ^૮ (ધજદ) (જો) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને) હમો
આરાધીએ છિયે.^{૧૧} (૮) જેણે^{૧૨} અમશાસ્પંદોની^{૧૩} આરાધનાનેમાટે^{૧૪}
તથા (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાનેમાટે,^{૧૫} તથા (તેઓને) ખુશનુદ કરવાને-
માટે,^{૧૬} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાનેમાટે,^{૧૭} પેહેલવેહેલો^{૧૮} અશો^{૧૯}
સપેતમાન^{૨૦} જરતોશ્ત (સાહેબ) ના^{૨૧} જે^{૨૨} પાંચ^{૨૩} ગાથા^{૨૪} (તેઓને)
બેત,^{૨૫} ક્રકરાઓ^{૨૬} તથા (તેઓની) શરેહ સુધા^{૨૭} તથા પુરસેશ †પાસુખ
સુધા^{૨૮} ગાયા^{૨૯} (અથવા ગાધને લાણ્યા).

ખોલાસો:—(ગાથાનેમાટે તથા અહુનવરનેમાટે કેટેબી “ લાણુવા ”
કરીને ક્રિયાપદ નથી આવતો, પણ સ્વાવય (સંસ્કૃત શ્રાવય) ધ્યાને “ ગાવા,
ગાયનની રીતે લાણુવા ” એ પ્રમાણે આવેછે. એ ઉપરથી ખોલીરીતે
માલુમ પડેછે કે, જેમ હાલમાં આપણા જરતોશ્તીઓ ખીજ અવસ્તા લાણી
જાએછે તેમ, ગાથા તથા અહુનવરને લાણી જવા નહી, પણ ગાયનની રીતે ગાવા
જોઈએ. ગાથા બોલનો અર્થ સંસ્કૃત ગાધાને મળતો “ પવિત્ર ગાયન ” થાએછે.)

અહે રય ખરેનંધહય, અંધહે અમ વેરેશ્નમ્મય, અહે યસ્ન
યજતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરૂન્વત યસ્ન; સ્વઓષેમ અપીમ જઓ-
થાજ્યો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજધતીમ, નધરીમય સંધહેમ

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.

† એની મુકાબલ જુઓ વીરપરદનો ૧૪ મો કરદો, ક્રકરા ૧ લો.

હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંધહે વેરેથજઓ સ્તઓષો
અઓ. સ્તઓષેમ અપીમ યજમધદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમધદે,
યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જધમૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્તવાઓ જરથુશતિ યજમધદે. વીસ્પચ
હુવરશ્ત ધ્યઓથ્તચ યજમધદે, વરશ્તચ વરેધ્યમ્નચ.*

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમધદે.

(કરદો ૪ થો) (૯) સ્તઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩
વેરેથાજનેમ^૪ ક્રાદત્-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ-
મધદે.^૯ (૧૦) યો^{૧૦} દ્રિઘઓશચ^{૧૧} દ્રીવ્યાઓસચ^{૧૨} અમવત્^{૧૩}
ન્માનેમ^{૧૪} હાંમ-તાશ્તેમ.^{૧૫} પશ્ચ હૂ ક્રાઓ-દાધતીમ,^{૧૬} યો^{૧૭}
અઓષેમેમ^{૧૮} સ્તેરેથ્વત^{૧૯} સ્તનધથિપ^{૨૦} વીધ્રૂમન્તેમ^{૨૧} ખરેમ^{૨૨}
જધન્તિ;^{૨૩} અત્તચ^{૨૪} હે^{૨૫} બાધ^{૨૬} કમેરેધેમ^{૨૭} જધન્વાઓ^{૨૮}
પધતિ^{૨૯} ખંધહુયેધતિ,^{૩૦} યથ^{૩૧} અઓજઓ^{૩૨} નાધધાઓંધહેમ.^{૩૩}

(૯) ખુબસુરત,^૩ ફતેહમંદ,^૪ દુનિયાની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા)
પવિત્ર,^૬ અશોર^૭ સરોશ^૮ (ઈજદ) (જે) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને) હમો
આરાધીએ છિયે.^{૧૧} (૧૦) જે^{૧૦} (સરોશ ઈજદ) મુફ્લેસ માણસનું^{૧૧} તથા
મુફ્લેસ બાઈડીનું^{૧૨} મજબૂટ^{૧૩} બાંધેલું^{૧૪} ઘેર^{૧૫} (છે).† (વળી) જે^{૧૬}
(સરોશ ઈજદ) બામદાદનાં ઝઝકળાંના વખતથી^{૧૭} ‡તાંડેલાં^{૧૮} હથિયારે
કરીને^{૧૯} એશમ (દેવ) ને^{૨૦} સખત^{૨૧} જખમ^{૨૨} મારેછે;^{૨૩} તથા (જે માણસ)
એ પ્રમાણે^{૨૪} (તેનાં) કૌવતને^{૨૫} તુચ્છકારી કાઢાડેછે,^{૨૬} તેનાં^{૨૭} માથાં ઉપર^{૨૮}
મારીને^{૨૯} (તે માંથાને) ખચીત^{૩૦} લાંછ નાંખેછે.^{૩૧}

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોગ્તનો પેહેલો કરદો.

† ઈઆને સરોશ ઈજદ મુફ્લેસ મરદ તથા ઓરતની પાસબાંની કરેછે.

‡ અંગ્રેજ Levelled ને અર્થે; આંખની બરાબર રાખીને નિશાન કાઢેલો. એની
મુકાબેલ એરેધ્વ (હવે ધરેલું). જુઓ એજ યસ્તનો ૧૬ મો ફકરો.

§ અથવા બીજી રીતે:—જેમ^{૩૨} એક બેરાવર માણસ^{૩૩} દુઃખ દેનારને^{૩૪}
(અથવા ફંગાલને^{૩૫}) (મારે) (તેમ), (સરોશ ઈજદ) ખચીત^{૩૬} તેનાં^{૩૭}
(ઈઆને એશમ દેવનાં) માંથા^{૩૮} ઉપર^{૩૯} મારીને^{૪૦} (તે) લાંછ નાખેછે.^{૪૧}
એ પ્રમાણે લેતાં ‘નાધધાઓંધહેમ’ બોલનો ધાતુ સંસ્કૃત નાધ્, નાધ્=દુઃખ દેલું,
માંગી લેલું, આજેછ કરવી.

અહે રય ખરેનંધ્રહુય, અંધ્રહે અમ વેરેશ્નય, અને યસ્ન
યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ અપીમ જઓ-
શ્રાબ્યો, અપીમય વંધ્રઉહીમ બેરેજ્ઞધતીમ, નધરીમય સંધ્રહેમ
હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધ્રહે વેરેશ્નજઓ સ્ત્રઓષો
અબ્યો. સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ બેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞ-
મધદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો
અપહે જધમૂશ્તેમો. વીરપ સ્ત્રવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞમધદે.
વીરપય હુવરશત બ્યઓથન યજ્ઞમધદે, વરશતય *વરેબ્યમ્નય.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ત યસ્ને પધતી વંધ્રહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હુયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૫) (૧૧) સ્ત્રઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરે-
શ્રાજનેમ^૪ ક્રાદત્-ગએથેમ^૫ અષવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞમધદે,^૯
તજમેમ^{૧૦} આસૂમ,^{૧૧} અઓજંધ્રહુવન્તેમ,^{૧૨} દરેષતેમ,^{૧૩} સૂરેમ,^{૧૪}
બેરેજ્ઞધીમ.^{૧૫} (૧૨) યો^{૧૬} વીરપએધબ્યો^{૧૭} હુય અરેજ્ઞએધબ્યો^{૧૮}
વવન્વાઓ^{૧૯} પધતિ-જસધતિ^{૨૦} વ્યાખમ^{૨૧} અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ.^{૨૨}

(૧૧) ખુખસુરત,^૩ ફતેહમંદ,^૪ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા)
પવિત્ર,^૬ અશો^૭ સરોશ^૮ (ઇજ્ઞદ) (જે) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તથા જે)
જોરવર,^{૧૧} જહડપવાળો,^{૧૨} કૌવત ધરાવનાર,^{૧૩} (દેવોનેમાટે) લયંકર,^{૧૪}
શૂરો^{૧૫} (તથા) બુલંદીથી નજર પોહોંચાડનાર^{૧૬} (તેને) હમો આરાધીએ
છિયે.^{૧૭} (૧૨) જે^{૧૮} (દેવો સાથની) તમામ^{૧૯} લડાઈઓમાંથી^{૨૦} ફતેહ-
મંદીથી^{૨૧} અમશાસ્પંદોની^{૨૨} મિજલસ તરફ^{૨૩} (ઇઆને મિજલસમાં) જએછે.^{૨૪}

અહે રય ખરેનંધ્રહુય, અંધ્રહે અમ વેરેશ્નય, અહે યસ્ન
યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ અપીમ જઓ-
શ્રાબ્યો, અપીમય વંધ્રઉહીમ બેરેજ્ઞધતીમ, નધરીમય સંધ્રહેમ
હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધ્રહે વેરેશ્નજઓ સ્ત્રઓષો
અબ્યો. સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ બેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞ-
મધદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો
અપહે જધમૂશ્તેમો વીરપ સ્ત્રવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞમધદે.
વીરપય હુવરશત બ્યઓથન યજ્ઞમધદે, વરશતય *વરેબ્યમ્નય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્જદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૬ ઠી) (૧૩) સ્તઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુશઓધેમ^૩ વેરે-
થાજનેમ^૪ ક્રાદત્-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે રતમ^૭ યજ્ઞ-
મધદે;^૮ યૂનાંમ^૯ અઓજિશ્તેમ,^{૧૦} યૂનાંમ^{૧૧} તન્જિશ્તેમ,^{૧૨}
યૂનાંમ^{૧૩} થવક્ષિશ્તેમ,^{૧૪} યૂનાંમ^{૧૫} આસિશ્તેમ,^{૧૬} યૂનાંમ^{૧૭} પરો-
કતરશ્તેમેમ,^{૧૮} પધતિષત^{૧૯} મજ્જદયસ્ને^{૨૦} સ્તઓપહે^{૨૧} અબ્યેહે^{૨૨}
યસ્નેમ,^{૨૩} (૧૪) દૂરાત્^{૨૪} હય અહ્યાત્ ન્માનાત્,^{૨૫} દૂરાત્^{૨૬} હય
અંધહાત્ વીસત્,^{૨૭} દૂરાત્^{૨૮} હય અહ્યાત્ જન્તઓત્,^{૨૯} દૂરાત્^{૩૦}
હય અંધહાત્ દંધહઓત્,^{૩૧} અધાઓ^{૩૨} ઇથ્યેજઓ^{૩૩} વોધ-
ધાઓ^{૩૪} યેધન્તિ,^{૩૫} યેંધહે^{૩૬} ન્માનય^{૩૭} સ્તઓષો^{૩૮} અબ્યો^{૩૯} વેરેથ્ર-
જઓ,^{૪૦} થ્રાંરેધો^{૪૧} અસ્તિ^{૪૨} પધતિ-જન્તો;^{૪૩} નાય^{૪૪} અપવ,^{૪૫}
ક્રાયો-હુમતો,^{૪૬} ક્રાયો-હૂખ્તો,^{૪૭} ક્રાયો-હૂવરશ્તો.^{૪૮}

(૧૩) ખુઅસુરત,^૧ ક્રેતેહમંદ,^૨ હુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૩ (તથા) પવિત્ર,^૪
સરોશ^૫ (ઇજ્રદ) (જે) અશો^૬ (તથા) અશોઈનો સરદાર^૭ (તથા જે)
જવાનોમાં^૮ ઘણોજ જોરાવર,^૯ જવાનોમાં^{૧૦} ઘણોજ દહ,^{૧૧} જવાનોમાં^{૧૨}
ઘણોજ ચાલાક,^{૧૩} જવાનોમાં^{૧૪} ઘણોજ જહડપવાળો^{૧૫} (તથા) જવાનોમાં^{૧૬}
ઘણોજ *ખાહેશમંદ^{૧૭} (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.^{૧૮} અએ માજ્જદયસ્નો^{૧૯}
અશો^{૨૦} સરોશ (ઇજ્રદ) ની^{૨૧} ઇજ્રશ્ને^{૨૨} તમો ઇચ્છો,^{૨૩} (ઇચ્છાને અશો
સરોશ ઇજ્રદની ઇજ્રશ્ને કરવાને તમો ખાહેશ રાખો) (કે તે તમારી મદદે
આવે). (૧૪) જે (શખ્સ) નાં^{૨૪} ઘેરમાં^{૨૫} અશો,^{૨૬} ક્રેતેહમંદ^{૨૭} (તથા)
તૃપ્ત થએલો^{૨૮} સરોશ^{૨૯} (ઇજ્રદ) માન પામેલો^{૩૦} હોએછે,^{૩૧} તથા (જે
શખ્સના ઘેરમાં) વધારે નેક મનશનીવાળો,^{૩૨} વધારે નેક સખુન ખોલ-
નારો^{૩૩} (તથા) વધારે નેક કાંમ કરનારો^{૩૪} અશો^{૩૫} માણસ^{૩૬} હોએછે^{૩૭}
તે ઘેરમાંથી,^{૩૮} તે મોહોલામાંથી,^{૩૯} તે કસબામાંથી,^{૪૦} (તથા) તે દેશ-
માંથી^{૪૧} હુષ્ત^{૪૨} (તથા) નાશકારક^{૪૩} અડચણો^{૪૪} દૂર^{૪૫} †જએછે.^{૪૬}

અહે રય ખરેનંધહય, અંધહે અમ વેરેથ્રમય, અહે યસ્ને
યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞઇ સુરન્વત યસ્ને; સ્તઓષેમ અપીમ જઓ-

* પરો=આગળ; ધાતુ કમ=સંસ્કૃત કમ્=ઇચ્છું; કમ+તર+તેમ; વચમાં શ
નકામો આવેલો છે. ઘણોજ સાહસિક, ઘણાં જોખમનાં કાંમ માંથે લેનાર (હારલે).

† તે દેશમાંથી આકૃત, † નાશ^{૩૦} અને મરકી^{૩૧} દૂર જએછે (હારમેસ્તેતે).

ધ્રાળ્યો, અપીમય વંધઉહીમ ઘેરેજઘતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત્ અવંધહે વેરેથજઓ સ્તઓષો
અઓ. સ્તઓષેમ અપીમ યજમમધે; રતૂમ ઘેરેજન્ટેમ યજમમધે,
યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જધમૂશ્તેમો વીરપ સ્તવાઓ જરથુશલિ યજમમધે. વીરપય
હવરશત ધ્યઓશ્ન યજમમધે, વરશતય *વરેધ્યમ્મય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમમધે.

(કરદો ૭ મો) (૧૫) સ્તઓષેમ અપીમ હુરઓધેમ વેરેથા-
જનેમ ક્રાદત્-ગએથેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમમધે. †યો
વનનો કયધહે, યો વનનો કાધ્યેહે, યો જન્ટ દએવયાઓ દુળો
અશ-અઓજંધહે. અહૂમ-મેરેન્ચો; યો હુરેત અધવ્યાક્તય
વીરપયાઓ ક્રવોધશ ગએથયાઓ.† (૧૬) યો અનવંધહુમ્દમ્નો
જએનંધહુ નિપાધતિ મજદાઓ દામાં; યો અનવંધહુમ્દમ્નો
જએનંધહુ નિશહુર્વધતિ મજદાઓ દામાં. યો વીરપેમ
અહૂમ અસ્તવન્ટેમ એરેધ્વ સ્નધથિપ નિપાધતિ પસ્ય હૂ ક્રાઓ-
દાધતીમ† (૧૭) યો નોધત્ પસ્યએત હુશમદ્, યત્ મધન્યુ
દામાં દધધીતેમ, યસ્ય સ્પેન્ટો મધન્યુશ યસ્ય અંધરો હિપારો
અપહે ગએથાઓ. યો વીરપાધશ અયાંનય ક્ષફૂનસ્ય યૂધ્યેધતિ
માજન્યએધજ્યો હુધ દએવએધજ્યો.† (૧૮) હો નોધત્ તરશ્તો
ક્રાનામધતે થવએપાત્ પરો દએવએધજ્યો; ક્રા અહ્માત્ પરો
વીરપે દએવ અનુસો તરશ્ત નેમેન્ટે, તરશ્ત તેમંધહે †દ્વરેન્ટે.

અહે રય ખરેનંધહુય, અંધહે અમ વેરેથમ્મય, અહે યસ્ન
યજતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્તઓષેમ અપીમ જઓ-
ધ્રાળ્યો, અપીમય વંધઉહીમ ઘેરેજઘતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત્ અવંધહે વેરેથજઓ સ્તઓષો
અઓ. સ્તઓષેમ અપીમ યજમમધે; રતૂમ ઘેરેજન્ટેમ યજ-
મમધે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જધમૂશ્તેમો. વીરપ સ્તવાઓ જરથુશલિ યજમમધે. વીરપય

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.

† ૭ મા કરદાના તરજુમા બાળે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો ૨ જો કરદો.

હવરશત બ્યઓશન યજ્ઞમધદે, વરશતય વરેબ્યમ્નય.

ચેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધ્રહો,

મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અષાત્ત હયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૮ મો) (૧૯) સ્તઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરે-

શ્રાજનેમ^૪ ક્રાદત્ત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞમધદે.^૯

યિમ^{૧૦} યજ્ઞત^{૧૧} હુઓમો^{૧૨} ક્રાઘિમશ,^{૧૩} બએષજ્યો,^{૧૪} સ્તીરો,^{૧૫}

ક્ષથ્યો,^{૧૬} જધરિ-દોધઓ,^{૧૭} બરેજિશ્તો^{૧૮} પધતિ^{૧૯} બરેજહિ^{૨૦} હુર-

ધથ્યો પધતિ બરેજયાઓ^{૨૧} (૨૦) હુવયાઓ^{૨૨} પાપો-વયાઓ,^{૨૩}

પધરિગાઓ વયાઓ,^{૨૪} પધથિમ્નો^{૨૫} વીરપો-પએસીમ^{૨૬} મ-

સ્તીમ,^{૨૭} યાંમ^{૨૮} પોઉર-આજધન્તીમ^{૨૯} માંથ્રહેચ^{૩૦} પઉર્વતાતેમ.^{૩૧}

(૧૯) ખુબસુરત,^૩ ક્રોતેહમંદ,^૪ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા)

પવિત્ર,^૬ સરોશ^૧ (ધજ્ઞદ) (જે) અશો^૨ (તથા) અશોઈનો^૩ સરદાર^૪ (તેને)

હોમો આરાધીએ છિયે,^૫ જેને^{૧૦} આબાદી કરનાર,^{૧૩} તંદરોસ્તી આપનાર,^{૧૪}

સોહામણા,^{૧૫} હકુમત ધરાવનાર^{૧૬} (તથા) સોનેરી આંખવાળા^{૧૭} હોમ

ધજ્ઞદે^{૧૨} અલખુર્જ પાહાડની^{૨૧} સઉથી ઉચી^{૧૮} ટોચ^{૨૦} ઉપર^{૧૯} ઇજીઓ.^{૨૧}

(૨૦) (જે હોમ) નેક સખુન બોલનારો^{૨૨} ‘ *પાપો ’ (નામના નુસ્ક) ના

સખુન ભણનારો,^{૨૩} (તથા) ‘ *પધરિગા ’ (નામના નુસ્ક) ના સખુન ભણ-

નારો^{૨૪} (છ); (તથા જે હોમ) માંથ્ર (એટલે જરતોશ્તી ધર્મના ભેદ ભરેલા

કલામો) ની^{૩૦} શ્રેષ્ઠતાને^{૩૧} (તથા) (તે માંથ્રની) તમામ આરાસ્તગી ભરેલી^{૨૬}

પુરતી શરેહો સાથની^{૨૮} મ્હોટાઈને^{૨૯} (અથવા દાનાઈને) રાહે ચાલનારો^{૨૫} (છ).†

અહે રય ખરેનંધ્રહય, અંધ્રહે અમ વેરેશ્વરય, અહે યસ્ન

યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્તઓષેમ અપીમ જઓ-

* પાપો તથા પધરિગા નામના નુસ્કો પેહેલવી ભાષામાં આવેલાં “પાન્હેડ્”

(પાજમ્) તથા “બરશ્” ને મલતાં સમજવાં. એક શિક્કલનો પેહેલવી બોલ

એકથી વધારે રીતે વંચાઈ શકાયને લીધે, જેને “પાન્હેડ્” વાંચ્યોછે, તેજ બોલ

“પાપે” બી વંચાઈ શકાયે; તેમજ “બરશ્” બોલ “બરેગા” (જેનો

જંદમાં પધરિગા) બી વંચાઈ શકાયે (એરવદ રો. દા. ભર્યા). એ પ્રમાણે લેતાં

“પાપો” તથા “પધરિગા” ૨૧ નુસ્કમાં આવી શકેછે. ૨૧ નુસ્કના બોલાસા

બાબે જુઓ સદ્દા ૧૪૯ મો. બચાવનાર કલામ, વખતસરના (પ્રસંગોપાત્ત) કલામ

(દારમેસ્તેતે); ચેતવણી આપનારા તથા પાસબાની કરનારા કલામ (મિદસ).

† જે હોમ ખુડકજ વિદ્યા સાથનું તમામ ડહાપણ તથા પવિત્ર કલામ ઉપર

સરદારી ધરાવેછે (દારમેસ્તેતે).

ધ્રાજ્યો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજ્ઞધતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધહે વેરેશ્નઓ સ્તઓપો
અઓ. સ્તઓપેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ બેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદે,
યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જઘમૂશ્તેમો. વીરપ સ્તવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞમધદે. વીરપય
હુવરશ્ત બ્યઓશ્ત યજ્ઞમધદે, વરશ્તય *વરેબ્યમ્નય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતિ વંધહે,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૯ મો) (૨૧) સ્તઓપેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરે-
શ્નજનેમ^૪ ક્રાદત્ત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞમધદે.^૯
યેંધહે^{૧૦} ન્માનેમ^{૧૧} વારેશ્નિ,^{૧૨} હુજંધરો-સ્તૂનેમ,^{૧૩} વીધાતેમ,^{૧૪}
બરેજ્ઞિશ્તે^{૧૫} પધતિ^{૧૬} બરેજ્ઞહિ^{૧૭} હુરધયો પધતિ બરેજ્ઞયાઓ,^{૧૮}
ખારઓદનેમ^{૧૯} અન્તર-નએમાત્^{૨૦} સ્તેહુરપએસેમ^{૨૧} નિશ્તર-
નએમાત્.^{૨૨} (૨૨) યેંધહે^{૨૩} અહુનો વધસ્યો^{૨૪} સ્નધથિશ્^{૨૫} વી-
સત્^{૨૬} વેરેશ્નઓ,^{૨૭} યસ્નસ્ય^{૨૮} હુતંધહાધતિશ્,^{૨૯} કૃષુપસ્ય^{૩૦}
માંથ્રો^{૩૧} યો^{૩૨} વારેશ્નિશ્,^{૩૩} વીરપાઓસ્ય^{૩૪} યસ્નો-કેરેતયો.^{૩૫}

(૨૧) ખુબસુરત,^૩ ક્રતેહમંદ,^૪ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા) પવિત્ર^૬
સરોશ^૧ (ઇજ્ઞદ) (જે) અશોર^૨ (તથા) અશોર્ધનો^૩ સરદાર^૪ (તેને) હમો
આરાધીએ છિયે.^૫ જેનું^{૧૦} ક્રતેહમંદ,^{૧૨} ૧૦૦૦ થામલાવાળું,^{૧૩} મજ્ઞબૂટ,^{૧૪}
અંદરના ભાગમાંથી^{૨૦} પોતાની મેળે રોશની આપતું,^{૧૬} (તથા) બાહારના
ભાગમાંથી^{૨૨} સેતારાથી સંગારેલું^{૨૧} ઘેર^{૧૧} અગ્નિચુર્ક પાહાડની^{૧૮} સહિથી ઉચી^{૧૫}
ટોચ^{૧૭} ઉપર^{૧૬} (આવેલું છે). (૨૨) જેનું^{૨૩} (ઇચ્છાને સરોશ ઇજ્ઞદનું)
ક્રતેહમંદ^{૨૭} હથિયાર^{૨૫} (થઈ રહેવાને) અહુનવરે^{૨૮} તથા હમ્ન^{૨૯} †યશ્તે^{૨૮}
તથા ક્રતેહમંદ^{૩૩} ‡કૃષુપ^{૩૦} માંથ્રવાનીએ^{૩૧} તથા તમામ^{૩૪} ઇજ્ઞશ્નેના †કરદા-
ઓએ^{૩૫} કબૂલ રાખ્યું હતું.^{૧૧}

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખતનો પેહેલો કરદો.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ મહોટી હપ્તન યશ્ત, સફો ૧૭૩ મો, ૬ ઠી નોટ.

‡ ઇચ્છાને આબાદી કરનાર માંથ્રવાની. ઇજ્ઞશ્નેના પદ મા હાને બી કહેછે.

¶ અથવા આરાધનાનું કાંમ. નીરંગસ્તાનપ્રમાણે યેંધહે હાતાંમનો ફકરો
(પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

અહે રય ખરેનંધહય, અંધહે અમ વેરેશ્વરય, અહે યસ્ન
 યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્વઓષેમ અપીમ જઓ-
 થાબ્યો, અપીમય વંધઉહીમ, બેરેજ્ઞધતીમ, નધરીમય સંધહેમ
 હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધહે વેરેશ્વજઓ સ્વઓષો
 અબ્યો. સ્વઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ બેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદે,
 યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
 જધમૂશ્તેમો. વીરપ સ્વવાઓ કરથુશલિ યજ્ઞમધદે. વીરપય
 હવરૂશ્ત બ્યઓથન યજ્ઞમધદે, વરૂશ્તય *વરેબ્યમ્નય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
 મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
 યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૦ મો) (૨૩) સ્વઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩
 વેરેશ્વજનેમ^૪ ક્રાદત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞ-
 મધદે.^૯ યેંધહે^{૧૦} અમય^{૧૧} વેરેશ્વરય,^{૧૨} હુઓજંથવય^{૧૩} વએધયાય^{૧૪}
 અવાન્^{૧૫} અમેષાઓ રપેન્ત^{૧૬} અવિ^{૧૭} હપ્તો-કરૂવધરીમ^{૧૮}
 જંતમ.^{૧૯} (૨૪) યો^{૨૦} દએનો-દિસો^{૨૧} દએનયાઓ^{૨૨} વસો-ક્ષથો^{૨૩}
 ક્રયરાધિતિ,^{૨૪} અવિ^{૨૫} યાંમ^{૨૬} અસ્તવધતીમ^{૨૭} ગએથાંમ.^{૨૮}
 અય^{૨૯} દએનય^{૩૦} ક્રઓરેન્ત^{૩૧} અહુરો મજદાઓ^{૩૨} અપવ,^{૩૩}
 ક્રા વોહુ મનો,^{૩૪} ક્રા અપેમ વહિશ્તેમ^{૩૫} ક્રા ક્ષથેમ વધરીમ,^{૩૬}
 ક્રા રપેન્ત આર્મધતિશ,^{૩૭} ક્રા હઉર્વતાસ,^{૩૮} ક્રા અમેરેતતાસ^{૩૯}
 ક્રા આહૂધરિશ^{૪૦} ક્રાનો,^{૪૧} ક્રા આહૂધરિશ^{૪૨} હએયો.^{૪૩}

(૨૩) ખુબસુરત,^૩ ક્રતેહમંદ^૪ હુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા)
 પવિત્ર^૬ સરોશ^૭ (ઇજદ) (જે) અશો^૮ (તથા) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦}
 (તેને) હમો આરાધીએ છિયે.^{૧૧} જે (સરોશ ઇજદ) ની^{૧૨} હિમ્મત,^{૧૩}
 તથા ક્રતેહ^{૧૪} તથા સારાં ડહાપણ^{૧૫} તથા વિદ્યાને લીધે^{૧૬} અમશાસ્પદો^{૧૭}
 હક્રતે દેશ્વર^{૧૮} જમીન^{૧૯} ઉપર^{૨૦} પાસબાની ઠકરેછે.^{૨૧} (૨૪) જે^{૨૨}
 (સરોશ ઇજદ) દીનનો^{૨૩} દીન શીખવનાર (ઇઆને દસ્તુર) તરીકે^{૨૪}
 પોતાની મરજીપ્રમાણે હકુમત ચલાવતો^{૨૫} હાડમંદ^{૨૬} હુનિયાં^{૨૭} ઉપર^{૨૮}

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખતનો પેહલ્લો કરદો.

† અસલ એબારતમાં એ બોલ (અવાન્) અપૂર્ણ બૂતકાળ સંશયાર્થ

૩ જે પુરૂષ બહુવચનમાં છે; ધાતુ અવ=સંસ્કૃત અવ=અંચાવહું. ગેહડનરપ્રમાણે
 ‘અવાધન્’ વાંચણ કબૂલ રાખીએ તો ‘આવેછે, નીચે આવેછે;’ ધાતુ અવ-ધ.

ફરતો ફરેછે.^{૨૪} અશો^{૩૩} હોરમજદ,^{૩૨} બહમન,^{૩૪} અરદીબેહેશત,^{૩૫} શેહેરેવર,^{૩૬} અસ્પંદાદ,^{૩૭} ખોરદાદ,^{૩૮} અમરદાદ^{૩૯} (તથા) હોરમજદી^{૪૦} (દીનને લગતા) સવાલો કરનાર^{૪૧} (તથા) હોરમજદી^{૪૨} રાહ રસમ * દેખાડનાર^{૪૩}—(એ બધા) આએ^{૪૪} દીનથી^{૪૦} રાજ થયા.^{૪૧}

(૨૫) †ફા અધ^{૪૪} વએમખ્ય^{૪૫} અહુખ્ય,^{૪૬} વએમખ્ય^{૪૭} નો^{૪૮} અહુખ્ય^{૪૯} નિપયાઓ,^{૫૦} આધ^{૫૧} સ્તઓપ^{૫૨} અખ્ય^{૫૩} હુરઓધ,^{૫૪} અહેચ^{૫૫} અંધહેઉશ^{૫૬} ચો^{૫૭} અસ્તવતો,^{૫૮} યસચ^{૫૯} અસ્તિ^{૬૦} મનહો.^{૬૧} પધરિ^{૬૨} દ્રવતત્^{૬૩} મહૂરકાત,^{૬૪} પધરિ^{૬૫} દ્રવતત્^{૬૬} અએમમાત્,^{૬૭} પધરિ^{૬૮} દ્રવધતિખ્યો^{૬૯} હએનેખ્યો.^{૭૦} યોઓ^{૭૧} ઉસ્^{૭૨} ખૂરેમ^{૭૩} દ્રૂપેમ^{૭૪} ગેરેવનાંન,^{૭૫} અએમહુ^{૭૬} પરો^{૭૭} દ્રઓમેખ્યો,^{૭૮} યાઓ^{૭૯} અએમો^{૮૦} દુજદાઓ^{૮૧} દ્રાવયાત્,^{૮૨} મત્^{૮૩} વીદાતઓત્^{૮૪} દએવો-દાતાત્.^{૮૫} (૨૬) અધ^{૮૬}-નો^{૮૭}તૂમ્^{૮૮} સ્તઓપ^{૮૯} અખ્ય^{૯૦} હુરઓધ,^{૯૧} જવરે^{૯૨} દયાઓ^{૯૩} હિતએમખ્યો,^{૯૪} દ્રવતાતેમ^{૯૫} તનુખ્યો,^{૯૬} પોઉર-સ્પક્તીમ્^{૯૭} ત્મિપયન્તાંમ,^{૯૮} પધતિ-જધતીમ્^{૯૯} દુશમધ્ન્યનાંમ,^{૧૦૦} હથા-નિવાધતીમ્^{૧૦૧} હમેરેથનાંમ,^{૧૦૨} અઉર્વથનાંમ^{૧૦૩} ત્મિખ્યન્તાંમ.^{૧૦૪}

(૨૫) અએ^{૫૧} ખુઅસુરત^{૫૪} અશો^{૫૩} સરોશ^{૫૨} (ઇજ્રદ) ! અહિયાં^{૫૫} બેહુ^{૫૬} અંદગીમાં^{૫૭} (તથા) બેહુ^{૫૮} દુનિયાંમાં^{૫૯} હમારી^{૬૦} તું પાસબાની કરજે.^{૬૧}
ખોલાસો:—(બેહુ દુનિયાં તે કેઈ તે વિશે નીચે જણાવેછે.)
આએ^{૫૫} દુનિયાં^{૫૬} જે^{૫૭} હાડમંદ^{૫૮} તથા (ખીજ દુનિયાં) જે^{૫૯} મીનોઈ^{૬૦} છે^{૬૧} (ત્યાંહાં તું હમારી પાસબાની કરજે).

ખોલાસો:—(પાસબાની શાથી કરવી તે વિશે નીચે જણાવેછે.)
ધસારો કરી આવનારાં^{૬૩} મોત^{૬૪} થી,^{૬૨} ધસારો કરી આવનારાં^{૬૫} એશમ^{૬૭} (દેવ) થી,^{૬૫} ધસારો કરી આવનારાં^{૬૬} †લશ્કરો^{૬૭} થી,^{૬૮} (અએ અશો સરોશ ઇજ્રદ ! તું હમારી પાસબાની કરજે). જે^{૬૯} (લશ્કરોએ) ઘાતકી^{૭૩} વાવતો^{૭૪} ઉએ^{૭૨} પકડ્યો.^{૭૫} એશમ (દેવ) ના^{૭૬} હુમલાઓ^{૭૮} થી^{૭૭} (તું હમારી પાસબાની કરજે); જે (લશ્કરો) ને^{૭૯} ખરાબ બહુનારાં^{૮૧} એશમ^{૮૦} (દેવ)

* હોરમજદની વહી (Revelation) તથા હોરમજદનો કાએદો (દારમેસ્તેતે).

† ડાહર ગેહડનર ૨૫ મા ફકરાને કવીતા ૩૫ી ૧૨ લીટીનો તથા ૨૬ મા ફકરાને કવીતા ૩૫ી ૭ લીટીનો લેછે. ફરેક લીટી ચિન્હ આગળ પુરી યાએછે.

‡ ઈઆને તુરાંન તથા ખીજ દેશોના બટકતા તથા કુટકાટ કરનારા તાઈકાઓ (દારમેસ્તેતે).

દેવનાં આપેલાં^{૫૫} *મોત^{૫૬} સાથે^{૫૭} દોડાળ્યાં.^{૫૮} (૨૬) અએ ખુબસુરત^{૫૯}
અશો^{૬૦} સરોશ^{૬૧} (ઈજિદ) અહિંયાં^{૬૨} તું^{૬૩} હમારા^{૬૪} ઘોડાઓનેવાસ્તે^{૬૫} કૌવત^{૬૬}
આપ,^{૬૭} તનનેવાસ્તે^{૬૮} મજબૂદી,^{૬૯} અદેખાઓનું^{૭૦} પુરતીરીતે †જેર કરવું,^{૭૧}
દુશ્મનોની^{૭૨} સાંભે મારવું,^{૭૩} અદેખા^{૭૪} (તથા) સાથે લડનારા^{૭૫} વેરીઓને^{૭૬} નીચે
તોડી પાડવાનું જેર^{૭૭}—(એ સઘળું) (અએ સરોશ ઈજિદ ! તું હમુને આપ).

અહે રય ખરેનંધ્રહુચ, અંધ્રહે અમ વેરેધ્રજ્ય, અહે યસ્ન
યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ અપીમ જઓ-
ધ્રાબ્યો, અપીમચ વંધ્રઉહીમ ખેરેજ્ઞતીમ, નધરીમચ, સંધ્રહેમ
હુરઓધેમ. આચ નો જમ્યાત અવંધ્રહે વેરેધ્રજ્યઓ સ્ત્રઓષો
અબ્યો. સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ ખેરેજ્ઞન્તેમ યજ્ઞમધદે,
યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જધમૂશ્તેમો. વીરપ સ્ત્રવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞમધદે. વીરપચ
હવરશત બ્યઓધ્ન યજ્ઞમધદે, વરશતચ †વરેબ્યમ્નચ.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પધતી વંધ્રહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત હુચા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૧ મો) (૨૭) સ્ત્રઓષેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩
વેરેધ્રાજનેમ^૪ ક્રાદત-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞ-
મધદે.^૯ યિમ^{૧૦} ચધ્વારો^{૧૧} અઉર્વન્તો^{૧૨} અઉરપ,^{૧૩} રઓદ્ધન,^{૧૪}
ક્રાદેરેસ,^{૧૫} રપેન્ત,^{૧૬} વીધ્વાઓંધ્રહે,^{૧૭} અસય^{૧૮} મધનિવસંધ્રહે^{૧૯}
વજેન્તિ.^{૨૦} સ્ત્રવએન^{૨૧} અએપાંમ^{૨૨} સદ્રાઓંધ્રહે^{૨૩} જરન્ય^{૨૪}
પધતિ^{૨૫} થવરશતાઓંધ્રહે^{૨૬} (૨૮) આસ્યંધ્રહુ^{૨૭} અસ્પએમ્બ્ય,^{૨૮}
આસ્યંધ્રહુ^{૨૯} વાતએમ્બ્ય,^{૩૦} આસ્યંધ્રહુ^{૩૧} વારએમ્બ્ય,^{૩૨} આસ્યંધ્રહુ^{૩૩}
મએમ્બ્યએમ્બ્ય,^{૩૪} આસ્યંધ્રહુ^{૩૫} વયએમ્બ્ય^{૩૬} હુવપતરેતએમ્બ્ય,^{૩૭}
આસ્યંધ્રહુ^{૩૮} હુવસ્તયાઓ^{૩૯} અંધ્રહિમનયાઓ.^{૪૦} (૨૯) યોધ^{૪૧}
વીરપે^{૪૨} તે^{૪૩} અપયેમન્તિ;^{૪૪} યોધ^{૪૫} અવે^{૪૬} પસ્કાત^{૪૭} વ્યેમ-
ન્તિ,^{૪૮} નોધત^{૪૯} અવે^{૫૦} પસ્કાત^{૫૧} આદેન્તે.^{૫૨} યોધ^{૫૩} વએમ્બ્ય^{૫૪}
સ્નમથિશ્ચિબ્ય^{૫૫} ક્રાયતયેમન્તિ^{૫૬} વજેમ્બ્ય^{૫૭} યિમ^{૫૮} વોહૂમ^{૫૯}

* અગરજ્ઞે 'વીદાતઓન્' બોલને 'વીધોતુ' ઉપરથી નીકળેલો ગાળીએ તો
'દેવની રસમના વીધોતુ (નામના દેવ) સાથે' અર્થ થઈ શકે.

† હમુને દુઃખ દેનારાઓની સાંભે સારી નંગોડખાની (દારમેસ્તેતે).

‡ એના તરજીમાનેમાટે જીઓ સરોશ યશત હાદોખતનો પેહેલો કરદો.

સ્રઓપેમ^{૧૦} અપીમ.^{૧૧} યતચિત્^{૧૨} ઉપસ્તધરે^{૧૩} હિન્દવો^{૧૪}
આગેઉર્વચેઘટે,^{૧૫} યતચિત્^{૧૬} દ્વઓપતધરે^{૧૭} નિદ્રે.^{૧૮}

(૨૭) ખુખસુરત,^૩ પ્રતેહમંદ,^૪ દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા) પવિત્ર^૬
સરોશ^૧ (ઈજદ) (જે) અશો^૨ (તથા) અશોઘનો^૩ સરદાર^૪ (તેને) હમો
આરાધીએ છિએ.^૬ જેને^{૧૦} *સફેદ,^{૧૩} ચકચક થતા,^{૧૪} દેખામણા,^{૧૫} પવિત્ર,^{૧૬}
શીઆના^{૧૭} (તથા) †છાયાવગરના^{૧૮} ચાર^{૧૧} ઘોડા^{૧૨} મીનોઈ †જગામાં^{૧૯}
ગાડીમાં લઈ જાયેછે.^{૨૦} તે (ઘોડા)ઓની^{૨૨} ખરી^{૨૩} સીસાંની^{૨૧} (અને)
તેની ઉપર^{૨૫} સોનાનો^{૨૪} ઢોળ ચઢાવેલો^{૨૬} (હોએછે). (૨૮) (અશો
સરોશ ઈજદના ઉપર જણાવેલા ઘોડા) (ખીજ) ઘોડાઓ કરતાં^{૨૮} વધારે
શેતાબ,^{૨૭} પવનના કરતાં^{૩૦} વધારે શેતાબ,^{૨૯} વરસાદના કરતાં^{૩૨} વધારે
શેતાબ,^{૩૧} વાદળાંનાં કરતાં^{૩૪} વધારે શેતાબ,^{૩૩} સારી પાંખવાળાં^{૩૭} પક્ષિ-
ઓના કરતાં^{૩૫} વધારે શેતાબ^{૩૫} (તથા) સારી પેઠે તાંકીને ફેંકેલા^{૩૬}
તીરના કરતાં^{૪૦} વધારે શેતાબ^{૩૮} (હોએછે). (૨૯) જે^{૪૧} (ઘોડા) તે^{૪૩}
બધાઓને^{૪૨} પોંહોચી જાશકેછે.^{૪૪} જેઓ^{૪૫} પછવાડેથી^{૪૭} જાયેછે^{૪૮} તેઓ^{૪૯}
પછવાડેથી^{૫૧} તે (ઘોડા)ઓને^{૫૦} પોંહોચી શકતા^{૫૨} નથી,^{૪૬} જે^{૫૩} (ઘોડાઓ)
જે^{૫૪} હથિયારે કરીને^{૫૫} લલા^{૫૬} અશો^{૧૧} સરોશ (ઈજદ) ને^{૧૦} ગાડીમાં
લઈને^{૫૭} શેતાબીથી જાયેછે.^{૫૯} જે^{૬૨} (સરોશ ઈજદ) પૂર્વ તરફ^{૬૩} હિન્દુ-
સ્થાનથી^{૬૪} પોતાનો માર્ગ લેછે,^{૬૫} અને પશ્ચિમ તરફ^{૬૭} ફેંકેલેછે^{૬૮} (ઈઆને
સવહિ નામના કેશવરથી નીકળીને અરેજહિ નામના કેશવરસુધી જાયેછે).

અહિ રય ખરેનંધહુય, અંધાહિ અમ વેરેધ્રજય, અહિ યસ્ન
યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્રઓપેમ અપીમ જઓ-
ધ્રાબ્યો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજધતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધાહિ વેરેધ્રજઓ સ્રઓપો
અબ્યો. સ્રઓપેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજ્ઞમધદે,
યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહિ અપનોતેમો, યો અપહિ
જધમૂશતેમો. વીરપ સ્રવાઓ જરથુશતિ યજ્ઞમધદે. વીરપય

* ‘અહરપ’ નો અર્થ ‘કેરમજ રંગના’ બી થાયેછે. (જુઓ તીર યસ્ત,
કરદો ૧ લો, સફે ૨૧૮ મો.)

† ઈઆને જેનો છાયો પડે નહી તેવા (ઘોડા); અ=નહી; સય=સાયેહ
(ફારસી)=છાયો.—‘આસવ’ હોએ તેમ ગણીને, મિદસ ‘શેતાબ’ અર્થ કરેછે.

‡ અથવા મીનોઈ મરજપ્રમાણે ચાલનારાં (મઠિન્યવ+વસંધહ).

§ ઈઆને અશો સરોશ ઈજદના ઘોડા દોડવામાં આવે ફકરામાં જણાવ્યા
પ્રમાણે પવન, પક્ષિ, તીર ઇત્યાદિના કરતાં વધારે શેતાબ છે.

|| સરોશ ઈજદ પૂર્વ તરફની નદી આગળથી નીકળેછે, અને પશ્ચિમ તરફની
નદી સુધી જાયેછે (દારમેસ્તેતે). પૂર્વ તરફની નદી તે ઇડસ નદી અને પશ્ચિમ
તરફની નદી તે તાધગ્રીસ નદી.

હવરશ્ત ધ્યઓત્ન યજ્ઞમધદે, વરશ્તય *વરેધ્યમ્નય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,

મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૨ મો) (૩૦) સ્તઓપેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩ વેરે-

શ્રાજનેમ^૪ ક્રાદત્-ગએથેમ^૫ અપવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ્ઞમધદે.^૯

ચા^{૧૦} યેરેજો,^{૧૧} યેરેજિ-યાસ્તો,^{૧૨} મજ્ઞદાઓ^{૧૩} દામાં^{૧૪} નિશંધ-

હસ્તિ.^{૧૫} (૩૧) ચા^{૧૬} આથિતીમ,^{૧૭} હમહે^{૧૮} અયાંન,^{૧૯} હમ-

યાઓ^{૨૦} વા^{૨૧} ક્ષયો,^{૨૨} ધમત્^{૨૩} કરૂવરે^{૨૪} અવજ્ઞધતિ^{૨૫} યત્^{૨૬}

અનિરથેમ^{૨૭} બામીમ,^{૨૮} સ્નધથિશ^{૨૯} જસ્તય^{૩૦} દ્રજેમ્નો,^{૩૧} ખરો-

ધથ્રો-તએજેમ,^{૩૨} હવાવએધેમ^{૩૩} કમેરેધે^{૩૪} પધતિ^{૩૫} દએવનાંમ.^{૩૬}

(૩૨) સ્નથાધ^{૩૭} અંધરહે મધન્યેઉશ^{૩૮} દ્રવતો,^{૩૯} સ્નથાધ^{૪૦}

અએમ્મહે^{૪૧} ખૂવી-દ્રઓશ,^{૪૨} સ્નથાધ^{૪૩} માજ્ઞધન્યનાંમ^{૪૪}

દએવનાંમ,^{૪૫} સ્નથાધ^{૪૬} વીસ્પનાંમ^{૪૭} દએવનાંમ.^{૪૮}

(૩૦) ખુખસુરત,^૩ ફતેહમંદ^૪ હુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા) પવિત્ર^૬

સરોશ^૭ (ઈજ્રદ) (જે) અશો^૮ (તથા) અશોઈનો^૯ સરદાર^{૧૦} (તેને) હમો

આરાધીએ છિયે.^{૧૧} જે^{૧૨} ખુલંદ કદનો^{૧૩} (તથા જેણે દેવોની સાંભે લડાઈ

કરવાને) કમ્મર તંગ બાંધેલી^{૧૪} (છે તે) હીરમજ્ઞદની^{૧૫} પેદાએશોમાં^{૧૬}

એસેછે.^{૧૭} (૩૧-૩૨) જે^{૧૮} (સરોશ ઈજ્રદ) દેવોનાં^{૧૯} માથા^{૨૦} ઉપર^{૨૧}

(મારવાનું) તીક્ષ્ણ, (અને) કાપી નાખે તેવું^{૨૨} (તથા) જોસથી ફટકો વાગે

તેવું^{૨૩} હથિયાર^{૨૪} (પોતાના) હાથમાં^{૨૫} પકડીને,^{૨૬} આએ^{૨૭} કેસ્વર^{૨૮} જે^{૨૯}

ચલકતું^{૩૦} †અનિરથ (તે) તરફ^{૩૧} દુષ્ટ^{૩૨} અંગ્રેમેન્યુશને^{૩૩} મારવાનેમાટે,^{૩૪}

ભયંકર હથિયારવાળા^{૩૫} એશમ (દેવ)ને^{૩૬} મારવાનેમાટે,^{૩૭} માજ્ઞન

દરાંનના^{૩૮} દેવોને^{૩૯} મારવાનેમાટે,^{૪૦} (તથા) તમામ^{૪૧} દેવોને^{૪૨}

મારવાનેમાટે^{૪૩} દર^{૪૪} દિસના^{૪૫} તથા દર^{૪૬} રાતે^{૪૭} ત્રણ વખત^{૪૮} આવેછે.^{૪૯}

અહે રય ખરેનંધહય, અંધહે અમ વેરેશ્નમ્નય, અહે યસ્ન

યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ મુરુન્વત યસ્ન; સ્તઓપેમ અપીમ જઓ-

શ્રાઓ, અપીમય વંધઉહીમ યેરેજધતીમ, નધરીમય સંધહેમ

હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત્ત અવંધહે વેરેશ્નજઓ સ્તઓપો

અઓ. સ્તઓપેમ અપીમ યજ્ઞમધદે; રતૂમ યેરેજન્તેમ યજ્ઞમ-

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશ્ત હાદોખ્તનો પેહેદ્યો કરદો.

† 'અનિરથ' ના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૩૫ મે આપેલી નોટ.

ધદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે જધમૂશ્તેમો. વીરપ સ્વાઓ કરથુશલિ યજમધદે. વીરપય હવરશત ધ્યઓશ્ન યજમધદે, વરશતય *વરેધ્યમ્નય.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(કરદો ૧૩ મો) (૩૩) સ્વઓપેમ^૧ અપીમ^૨ હુરઓધેમ^૩
વેરેશ્રાજનેમ^૪ ક્રાદત્ત-ગએથેમ^૫ અષવનેમ^૬ અપહે^૭ રતૂમ^૮ યજ-
મધદે.^૯ ધધતય,^{૧૦} અધનિધતય^{૧૧} ધધતય,^{૧૨} વીરપાંમય^{૧૩} અધપિ^{૧૪}
ધમાંમ^{૧૫} જાંમ,^{૧૬} વીરપાઓ^{૧૭} સ્વઓપહે^{૧૮} અધ્યેહે^{૧૯} તખમહે^{૨૦}
તનુ-માંથહે,^{૨૧} તખમહે^{૨૨} હાંમ-વરેતિવતો^{૨૩} બાજુશ-અઓજંધહે,^{૨૪}
રથએશતાઓ^{૨૫} કમેરેધો-જનો^{૨૬} દએવનાંમ.^{૨૭} વનતો વનધતીશ
વનધતિવતો, અષઓનો વનતો વનધતીશ વનધન્તીમય ઉપર-
તાતેમ યજમધદે, યાંમય સ્વઓપહે અધ્યેહે, યાંમય અરશ્તોધશ
યજતહે. (૩૪) વીરપ ન્માન સ્વઓપો-પાત યજમધદે, યેંધ-
હાધ સ્વઓપો અધ્યો ક્રયો, ક્રિતો, પધતિ-જન્તો; નાય અષવ,
ક્રાયો-હુમતો ક્રાયો-હૂખ્તો ક્રાયો-હવરશ્તો.†

(૩૩) ખુબસુરત,^૩ ક્તેહમંદ,^૪ હુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ (તથા) પવિત્ર^૬
સરોશ^૧ (ઇજદ) (જ) અશો^૨ (તથા) અશોધનો^૩ સરદાર^૪ (તેને) હમો
આરાધીએ છિયે.^૫ અહિંયાં^{૧૦} તથા કોઈબી બીજી જગાએ,^{૧૧} અહિંયાં^{૧૨}
(તથા) આએ^{૧૫} તમામ^{૧૩} જમીન^{૧૪} ઉપર,^{૧૪} જોરાવર^{૨૦} તથા માંઘનાં
તનવાળા,^{૨૧} જોરેમંદ,^{૨૨} બંચાવ કરનાર,^{૨૩} જોરાવર બાજુવાળા^{૨૪} લડવૈયા,^{૨૫}
(તથા) દેવોનાં^{૨૭} માથાં ઉપર મારનારા^{૨૬} અશો^{૧૬} સરોશ (ઇજદ) નાં^{૧૮}
તમામ (કાંમો તથા ક્તેહો) ને^{૧૭} (હમો વખાણીએ છિયે).

અહે રય ખરેનંધહય, અંધહે અમ વેરેશ્રદ્ય, અહે યસ્ન
યજતનાંમ તેમ યજધ સુરન્વત યસ્ન; સ્વઓપેમ અપીમ જઓ-
શ્રાખ્યો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજધતીમ, નધરીમય સંધહેમ
હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત્ત અવંધહે વેરેશ્રજઓ સ્વઓપો
અધ્યો. સ્વઓપેમ અપીમ યજમધદે; રતૂમ બેરેજન્તેમ યજમ-

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ યશત હાદોખ્તનો પેહેલો કરદો.

† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ સરોશ હાદોખ્તનો પાંચમો કરદો.

ધદે, યિમ્ અહુરેમ્ મજ્દદાંમ્, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે
જધમૂશ્તેમો. વીસ્પ સ્વાઓ જરથુશતિ યજમધદે. વીસ્પય
હવરશત ધ્યઓશ્ન યજમધદે, વરશતય *વરેધ્યમ્નય.

યેધહે હાતાંમ્ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્દદાઓ અહુરો વઓથા અપાત્ હયા,
યાઓધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(બાજમાં પઢે.) સરોશ અશો, તગી, તન-ફર્માન, શેકફૂત-
જીન્, જીન્-અવજાર, સાહારે દામાંને અહુરમજ્દદ ઊરસાદ;
અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધસ્યો ૨.

યસ્નેમય વહોમય અઓજસય જવરેય આફ્રીનામિ,
સ્વઓપહે અબ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથહે, દરષિ-દ્રઓશ, આહૂ-
ધસ્યેહે. અપેમ વોહૂ ૧. અહ્યાધ રઓશય; હજંધરેમ;
જસ મે અવંધહે મજ્દદ; કેરફેહ મોજ્દદ.

રોજ નેક્ નાંમ, રોજ પાક્ નાંમ, રોજ મુબારક્
(ફલાંન), માહે મુબારક્ (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે
ગેહાંન્ દામાન્. ફનઓથ અહુરહે મજ્દદાઓ, તરોધદીતે અંધ-
રહે મધન્યેઉશ; હધથ્યાવરશતાંમ્ હિત વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્ત-
ઓમિ અપેમ અપેમ વોહૂ ૧. ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ સરોશ
અશો, તગી, તન-ફર્માન, શેકફૂત-જીન્, જીન્-અવજાર, સાહારે
દામાંને અહુરમજ્દદ ઊરસાદ અમાવંદ પીરોજગર, અમાવંદી
પીરોજગરી. દાદ દીન્ બેહ માજદયસ્નાંન્, આગહી રવાધ ગો-
આફ્રંગાંની બાદ હફૂતે કેશવર જમીન્; અએદૂન્ બાદ. મન્
આનો આવાયદ શુદન્; મન્ આનો આવાયદ શુદન્, મન્
આનો આવાયદ શુદન્, અપઓને અપેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોરું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશતી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવીશ્તે
અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે અપઓને અપેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજ્દદધાતે અપઓને. અપેમ વોહૂ ૧.

સ્વઓપેમ અપીમ હુરઓધેમ વેરેધ્રાજનેમ ક્રાદત્-ગઓથેમ
અપવનેમ અપહે રત્તમ યજમધદે. અપેમ વોહૂ ૧.

સરોશ અશો, તગી, તન-કર્માન, શેકકૃત-જીન, જીન-
અવજનર, સાહારે દામાંને અહુરમજ્દ બેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

સરોશ યશ્ત વડીની નીરંગ.

❧ (એ નીરંગ સરોશ યશ્ત વડી પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)
ગાર્જે^૧ ખોરેહ્^૨ અવજનયાદ^૩ સરોશ^૪ અશો,^૫ તગી,^૬ પીરોજ્જ-
ગર^૭ બાદ^૮; દસ્તગીરે રવાંન,^૯ હુમાં^{૧૦} તન^{૧૧} પાસબાંન,^{૧૨}
અશોઆંન^{૧૩} અશો^{૧૪} નેગહદાર;^{૧૫} રોજ્જ^{૧૬} માહુ^{૧૭} ઓ શામાંન,^{૧૮}
હુમે^{૧૯} ઇરાંનીઆંન^{૨૦} ઓ^{૨૧} પઓધસ્યો-દકેશાંન^{૨૨} ગહાંન^{૨૩} દામાં-
ન,^{૨૪} બેહેદીનાંન,^{૨૫} તાજીઆંને બસ્તેકુશ્તીઆંન,^{૨૬} જરથુશ્તી-
આંન^{૨૭} નીકાંન^{૨૮} ઓ^{૨૯} પાકાંને^{૩૦} હકૃત કેશ્વર જમીન,^{૩૧} સરોશ
યજ્ઞદ^{૩૨} પનાહુ^{૩૩} બાદ.^{૩૪} અષઓને અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

અશો^૫ સરોશ (ઇજ્ઞદ)નો^૪ પ્રતાપ^૧ (તથા) ખોરેહ્^૨ જુઆદે થાઓ!^૩
(તથા) (તે) જોરાવર^૬ (અને) કૃતેહમંદ^૭ હોજે!^૮ (સરોશ ઇજ્ઞદ) રવાંનોને
બચાવનાર,^૯ (તથા) તમામ^{૧૦} માણસોની^{૧૧} પાસબાની કરનાર,^{૧૨} (તથા) અશો
માણસોની^{૧૩} (તે) અશો^{૧૪} નેગાહ રાખનાર^{૧૫} (છે); તથા દિવસ,^{૧૬} રાત^{૧૭}
તથા મહિનાઓમાં^{૧૮} (ઇઆને હમેશાં) દુનિયાની^{૧૯} પેદાએશના^{૨૦} તમામ^{૨૧}
ઇરાંનીઓ,^{૨૨} પોસ્યોદકેશો,^{૨૩} બેહેદીનો,^{૨૪} કુશ્તી બાંધનારા અરબો^{૨૫}
(ઇઆને જે અરબોએ જરતોશ્તી ધર્મ કબૂલ કીધો હોએ તેઓ),
જરતોશ્તીઓ^{૨૬} (તથા) હકૃતે કેશ્વર જમીનનાં^{૨૭} નેક^{૨૮} તથા^{૨૯} પાક
માણસો^{૩૦}—(એ બધાઓને) સરોશ ઇજ્ઞદની^{૩૨} પનાહ^{૩૩} હોજે!^{૩૪}

બેહેરાંમ યશ્ત.

દનઓથ અહુરહે મજ્દાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાંન. અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજનની ગાર્જે
ખોરેહ્ અવજનયાદ. બેહેરાંમ યજ્ઞ પીરોજ્જગર દુશ્મન-જદાર,
અમહે હુતાશતહે બેરસાદ.*

* ઇઆને કૃતેહમંદ તથા દુશ્મનને મારનારા બેહેરાંમ ઇજ્ઞદ અને સુંદર
બનાવેલો અમ (ઇઆને હિન્મત આપનાર કૃશ્તો) (મારી મઢે) પોહોચો !

અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ અજ હુર્વસ્તીન
 દુશ્મત દુજ્જાપ્ત દુજ્જવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ્, ઉદ્મ ગોફત,
 ઉદ્મ કરદ્, ઉદ્મ જસ્ત, ઉદ્મ ખૂન ખૂદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન
 ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાંની ગેતી મીનો-
 આંની, ઓખે અવાખ્શ પશેમાન, પ સે ગવશની પ પતેત
 હોમ. દ્નઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધ-
 ન્યેઉશ; હુધથ્યાવરશ્તાંમ હાત વસ્ના ફેરષોતેમેમ. સ્તઓમિ*
 અષેમ અષેમ વોહૂ ૩.

ક્રવરાને મજદયસ્નો જરથુશતિશ વીદ્યેવો અહુર-હઠ્યેષો
 (જે ગેહ હોએ તે પઢે.) ક્રસસ્તયએચ, વેરેથ્રધ્રહે અહુરધાતહે વન-
 ધનત્યાઓસચ, ઉપરતાતો,† દ્નઓથ્ર યસ્નાધચ વહ્માધચ દ્નઓ-
 થ્રાધચ ક્રસસ્તયએચ, યથા અહૂ વધચ્ચો જઓતા ક્રા મે મૂતે,
 અથા રતુશ અષાત્ચિત્ હચ ક્રા અષવ વીધ્વાઓ મૂઓતૂ.

(કરદો ૧ લો) (૧) વેરેથ્રધ્રેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજમધદે.^૩
 પેરેસત્^૪ જરથુશ્ત્રો^૫ અહુરેમ મજદાંમ,^૬ અહુર મજદ^૭ મધન્યો^૮
 સ્પેનિશત,^૯ દાતરે^{૧૦} ગએથનાંમ^{૧૧} અસ્તવધતિનાંમ^{૧૨} અપાઉમ.^{૧૩}
 કે^{૧૪} અસ્તિ^{૧૫} મધન્યવનાંમ^{૧૬} યજતનાંમ^{૧૭} જયોતેમો.^{૧૮} આ-
 અત્^{૧૯} મૂઓત્^{૨૦} અહુરો મજદાઓ,^{૨૧} વેરેથ્રધ્રો^{૨૨} અહુરધાતો^{૨૩}
 સ્પિતમ^{૨૪} જરથુશ્ત.^{૨૫} (૨) ‡અહ્માધ^{૨૬} પઓધચ્ચો^{૨૭} આજસત્^{૨૮}
 વજ્રેમો,^{૨૯} વેરેથ્રધ્રો^{૩૦} અહુરધાતો,^{૩૧} વાતહે^{૩૨} કેહુર્પ^{૩૩} દરેષોધશ,^{૩૪}
 સ્તીરહે^{૩૫} મજદધાતહે,^{૩૬} વોહુ^{૩૭} ખરેનો^{૩૮} મજદધાતેમ,^{૩૯} ખરત્^{૪૦}
 ખરેનો^{૪૧} મજદધાતેમ,^{૪૨} યએષજ્રેમ^{૪૩} ઉત^{૪૪} ‡અમેમચ.^{૪૫}

(૧) (દાદાર) હોરમજદના પેદા કીધેલા^૧ બેહેરાંમ (ઈજદ)ને^૨
 હમો વખાણીએ છિયે.^૩ (પેગમખર) જરતોશ્તે^૪ (દાદાર) હોરમજદને^૫
 પુછ્યું^૬ કે, હાડમંદ^૭ જેહાંનના^૮ અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^૯ મીનો,^{૧૦}
 અશો^{૧૧} પેદા કરનાર^{૧૨} હોરમજદ !^{૧૩} મીનો^{૧૪} ઈજદોમાં^{૧૫} સઉથી ઘણો

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ અહુરમજદ ખોદાએ, સફા ૭-૯.

† ઈઆને હોરમજદના પેદા કીધેલા બેહેરાંમ ઈજદની તથા 'વનન્તી ઉપર-
 તાત્' (ઈઆને સકથી સરસ ફતેહ આપનાર ફરેશ્તા) ની આરાધના કરવાને,
 તેની ખુબીઓ ગાવાને ઇલાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફા ૩૩ મો.)

‡ ડાકટર ગેહડનર આએ ૨ જા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો લેછે.

* ફતેહમંદ^{૧૮} કોણુ^{૧૯} છે ?^{૨૦} ત્યારે^{૨૧} (દાદાર) હોરમજદે^{૨૨} કહું^{૨૩} કે, અએ સપેતમાન^{૨૪} જરતોશ્ત^{૨૫} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૨૬} બેહેરાંમ^{૨૭} (ઈજદ).

(૨) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઈજદને ઇજને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,^{૨૮} પેહેલી વખતે^{૨૯} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૩૦} બેહેરાંમ^{૩૧} (ઈજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૩૨} બલું^{૩૩} નુર,^{૩૪} હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૩૫} ઓરેહ,^{૩૬} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૩૭} (તેની સાથે) વળી^{૩૮} હિમ્મત^{૩૯} †રાખેછે^{૪૦} (તે), હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૪૧} સખત^{૪૨} (તથા) ખુશનુમા^{૪૩} પવનનાં^{૪૪} ‡રૂપમાં^{૪૫} ઉડીને^{૪૬} †જાયેછે.^{૪૭}

(૩) આઅત્^{૪૮} અહ્માઈ^{૪૯} અમવસ્તેમો,^{૫૦} અમ^{૫૧} અહ્મિ^{૫૨} અમવસ્તેમો,^{૫૩} વેરેશ્વ^{૫૪} અહ્મિ^{૫૫} વેરેશ્વવસ્તેમો,^{૫૬} ખરેનંધ્રહ^{૫૭} અહ્મિ^{૫૮} ખરેનંધ્રહઉહસ્તેમો,^{૫૯} યાન^{૬૦} અહ્મિ^{૬૧} યાનવસ્તેમો,^{૬૨} સઓક^{૬૩} અહ્મિ^{૬૪} સઓકવસ્તેમો,^{૬૫} અએષજ^{૬૬} અહ્મિ^{૬૭} અએષ-જયોતેમો.^{૬૮} (૪) આઅત્^{૬૯} †અએપાઓ^{૭૦} તઉર્વયેનિ^{૭૧} વીસ્પનાં-મ^{૭૨} †અએપવતાંમ,^{૭૩} †અએપાઓ^{૭૪} દઅેવનાંમ^{૭૫} મખ્યાનાંમય,^{૭૬} યાથ્વાંમ^{૭૭} પધરિકનાંમય,^{૭૮} સાથ્રાંમ^{૭૯} કઓયાંમ^{૮૦} કરફનાંમય.^{૮૧}

(૩) ત્યારે^{૮૨} (તે) સહથી હિમ્મતવાળો^{૮૩} (બેહેરાંમ ઈજદ) તે (મદદ માંગનાર) ને^{૮૪} (નીચે પ્રમાણે કહેછે) :—હિમ્મતમાં^{૮૫} (હું) ઘણોજ હિમ્મતવાળો^{૮૬} છેઉ,^{૮૭} †ફતેહમાં^{૮૮} (હું) ઘણોજ ફતેહમંદ^{૮૯} છેઉ,^{૯૦} †નુરમાં^{૯૧} (હું) ઘણોજ નુરવાળો^{૯૨} છેઉ,^{૯૩} †અક્ષેશમાં^{૯૪} (હું) ઘણોજ અક્ષેશવાળો^{૯૫} છેઉ,^{૯૬} †ફાએદામાં^{૯૭} (હું) ઘણોજ ફાએદાવાળો^{૯૮} છેઉ,^{૯૯} †તંદરોસ્તીના ઉપાયમાં^{૧૦૦} (હું) ઘણોજ તંદરોસ્તી આપનાર^{૧૦૧} છેઉ.^{૧૦૨} (૪) ત્યારે^{૧૦૩} તમામ^{૧૦૪} દુઃખ દેનારાઓની^{૧૦૫} ખરાબીઓને^{૧૦૬} (તથા) દેવોની,^{૧૦૭} માણસોની,^{૧૦૮} જાદુગરોની,^{૧૦૯} પરીઓની,^{૧૧૦} જીલમગારોની,^{૧૧૧} †કીકોની^{૧૧૨} તથા †કરપોની^{૧૧૩} ખરાબીઓને^{૧૧૪} હું તોડીશ.^{૧૧૫}

* સહથી સરસ રીતે હથિયારબંદ થએલો (સ્પીગલ, હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

† અપૂર્ણભૂત વર્તમાન કાળની મતલબે. જુઓ અવસ્તા વ્યાકરણ, સફા ૩૦૫.

‡ જે માણસ બેહેરાંમ ઈજદને ખરાં દિલથી ઇજને કાઈબી મુશ્કેલીમાં તેની મદદ માંગે, તેની મુશ્કેલી દૂર કરીને તેને ફતેહ આપવા સાર, બેહેરાંમ ઈજદ જુદે જુદે વખતે જુદી જુદી શિકલમાં જાયેછે. તે જુદી જુદી શિકલ કંઈ, તે વિશેનું ખયાન એજ યશ્તના ૧૦ મા કરદા સુધી આવેલું છે.

¶ કીક તથા કરપ બોલોના બોલાસા બાબે જુઓ ૮ મા સફાની નોટ.

(૫) અહો^૧ રય^૨ ખરેનંધ્રહ્ય,^૩ તેમ^૪ યજ્ઞધ^૫ સુરન્વત^૬ યસ્ન^૭
વેરેથ્રમેમ^૮ અહુરધાતેમ.^૯ જઝોઝાખ્યો^{૧૦} વેરેથ્રમેમ^{૧૧} અહુરધાતેમ^{૧૨}
યજ્ઞમધદે,^{૧૩} *યાધશ^{૧૪} દાતાધશ^{૧૫} પઝોઝયાધશ^{૧૬} *અહુરહે.^{૧૭}
હઝોમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજ્જવો-દંધ્રહંધ્રહ, માંધ્રય વયય
ખ્યઝોઝનય જઝોઝાખ્યસય અરપુખ્ધએધખ્યસય વાધજ્જિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્જદાઝો અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઝ્ઝોંધ્રહંમયા તાંસયા તાઝોસયા યજ્ઞમધદે.

(૫) તેના^૧ તેજ^૨ તથા પ્રતાપનેલીધે^૩ હોરમજ્જદના પેદા ક્રીધેલા^૪
તે^૫ ઁહેરાંમ (ઇજ્જદ)ને^૬ સંભળાએ તેવી^૭ (અથવા પ્રખ્યાત) ઇજ્જશનેવટે^૮
હું ઇન્નું.^૯ હોરમજ્જદના પેદા ક્રીધેલા^{૧૦} ઁહેરાંમ (ઇજ્જદ)ને^{૧૧} હોરમજ્જદના^{૧૨}
પેહેલા^{૧૩} કાએદા પ્રમાણે^{૧૪} ક્રિયાની ભેટોથી^{૧૫} હમો ઇજ્જએ છિયે.^{૧૬}

(કરદો ૨ બે) (૬) વેરેથ્રમેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. પેરે-
સત્ જરથુશ્તો અહુરેમ મજ્જદાંમ, અહુરમજ્જદ મધન્યો રપેનિ-
શત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ. કો અસ્તિ
મધન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ ઝઝોઝાત્ અહુરો
મજ્જદાઝો, વેરેથ્રમેમ અહુરધાતો સ્પિતમ †જરથુશ્ત. (૭) અ-
હાધ^૧ ખિત્યો^૨ આજસત્^૩ વજ્રેમ્નો^૪ વેરેથ્રમેમ^૫ અહુરધાતો^૬
ગઉશ^૭ કેહુર્પ^૮ અર્પાનહે^૯ સ્તીરહે,^{૧૦} જધરિ-ગઝોઝાધહે,^{૧૧}
જરન્યોન્નવહે,^{૧૨} યિમ્^{૧૩} ઉપધરિ^{૧૪} સુયે^{૧૫} સિનત્^{૧૬} અમે^{૧૭}
હુતશ્તો^{૧૮} હુરઝોઝાધો.^{૧૯} વેરેથ્રમેમ^{૨૦} અહુરધાતો.^{૨૧} અવથ^{૨૨}
આજસત્^{૨૩} વોહુ^{૨૪} ખરેનો^{૨૫} મજ્જદધાતેમ,^{૨૬} ખરત્^{૨૭} ખરેનો^{૨૮}
મજ્જદધાતેમ,^{૨૯} ખએષઝેમ^{૩૦} ઉત^{૩૧} અમેમય.^{૩૨}

(૭) (જે શખ્સ ઁહેરાંમ ઇજ્જદને ઇજ્જને તેની મદદ માગે) તેને-
માટે,^૧ બીજી વખતે^૨ હોરમજ્જદનો પેદા ક્રીધેલો^૩ ઁહેરાંમ^૪ (ઇજ્જદ)
સોહામણા,^૫ પીળા કાનવાળા,^૬ સોનેરી શિંગડાવાળા^૭ ગોધાનાં^{૮-૧૦} શરી-
રમાં^{૧૧} દોડીને^{૧૨} જાએછે.^{૧૩} તે શિંગડાની^{૧૪} ઉપર^{૧૫} સુંદર બનાવેલી^{૧૬}
(તથા) ખુબસુરત^{૧૭} અમ^{૧૮} (ઇઆને હિન્મત) બેઠેલી છે.^{૧૯} એ પ્રમાણે^{૨૦}

* યાધશ દાતાધશ પઝોઝયાધશ અહુરહે-એ બોલો ગાયા રૂપમાં ઇજ્જને ૪૬,
૧૫ માં આવેછે.—યાધશ દાતાધશ પઝોઝયાધશ અહુરહ્યા.

† એના તરજુમા બાબે જુઓ ઁહેરાંમ યશ્તનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૬૮-૨૬૯.

(ઇઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો^{૪૬} બેહેરાંમ^{૪૫} (ઇજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા ક્રીધેલું^{૪૫} લલું^{૪૬} નુર,^{૪૦} હોરમજદનું પેદા ક્રીધેલું^{૪૪} ખોરેહ,^{૪૩} તંદરોસ્તીના ઉપાય^{૪૫} (તેની સાથે) વળી^{૪૬} હિમ્મત^{૪૭} રાખેછે^{૪૨} (તે), (તે શખ્સની ગદદે) પાહોંચેછે.^{૪૮}

આઅત્ અહ્માધ અમવસ્તેમો, અમ અહિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંધ્રહુ અહિ ખરેનંધ્રઉહસ્તેમો, યાન અહિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહિ સઓકવસ્તેમો, ખએ-પજ અહિ ખએપજયોતેમો. આઅત્ ત્મઓપાઓ તઉર્વયેનિ વીરપનાંમ ત્મઓપવતાંમ, ત્મઓપાઓ દએવનાંમ મખ્યાનાંમય, યાથવાંમ પધરિકનાંમય, સાઘ્રાંમ કઓયાંમ કરકૂનાંમય. અહે રય ખરેનંધ્રહુય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરેથ્રમેમ અહુરધાતેમ ; જઓઘ્રાખ્યો વેરેથ્રમેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યાધશ દાતાધશ પઓધચ્યાધશ *અહુરહે. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધલંધહુ, માંધચ વચય ખ્યઓધનચ, જઓઘ્રાખ્યસચ અરધુખ્ધ-એધખ્યસચ વાઘજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૩ જે) (૮) વેરેથ્રમેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. પેરેસત્ કરથુશ્લો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મધન્યો રપેનિશત દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ. કેા અસ્તિ મધન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ ઋઓત્ અહુરો મજદાઓ, વેરે-થ્રમો અહુરધાતો રિપતમ †કરથુશ્લ. (૯) અહ્માધ^{૪૬} ધિત્યો^{૪૭} આજસત્ર^{૪૮} વજ્રેમો^{૪૯} વેરેથ્રમો^{૩૦} અહુરધાતો^{૩૧} અરપહે^{૩૨} કેહર્પ^{૩૩} અઉરપહે,^{૩૪} સ્તીરહે,^{૩૫} જધરિ-ગઓપહે,^{૩૬} જરન્યો-અધવિદાનહે^{૩૭} યિમ^{૩૮} ઉપધરિ^{૩૯} અધનિકેમ^{૪૦} સિનત્ર,^{૪૧} અમો^{૪૨} હુતરતો^{૪૩} હુ-રઓધો,^{૪૪} વેરેથ્રમો^{૪૫} ‡અહુરધાતો.^{૪૬} અવથ^{૪૭} આજસત્ર^{૪૮} વોહુ^{૪૯} ખરેનો^{૫૦} મજદધાતેમ,^{૫૧} ખરત્ર^{૫૨} ખરેનો^{૫૩} મજદધાતેમ,^{૫૪} ખએપજેમ^{૫૫} ઉત^{૫૬} અમેમચ.^{૫૭}

* એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો, ૨૯૬-૩૦૦.

† એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલ્લો કરદો, સફો, ૨૯૮-૨૯૯,

‡ ડાહટર ગેહડનર ઇહાં સુધી ૬ માં ફરારને કવીતા રૂપી ૮ લીટીનો લેછે.

(૯) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજ્જદને ઇજીને તેની મદદ માંગે) તેને માટે,^{૨૬} ત્રીજી વખત^{૨૭} હોરમજ્જદનો પેદા કીધેલો^{૩૧} બેહેરાંમ^{૩૦} (ઇજ્જદ) સરેદ (અથવા કેરમજી) રંગના,^{૩૪} સોહામણા,^{૩૫} પીળા કાનવાળા^{૩૬} (તથા) સોનેરી *પાખરવાળા^{૩૭} ઘોડાનાં^{૩૨} શરીરમાં^{૩૩} દોડીને^{૨૬} જાએછે;^{૨૮} જે (પાખર)ની^{૩૮} †અની^{૪૦} ઉપર^{૩૯} સુંદર બનાવેલી^{૪૩} (તથા) ખુબસુરત^{૪૪} અમ^{૪૨} (ઇઆને હિમ્મત) બેઠેલી છે.^{૪૧} એ પ્રમાણે^{૪૦} (ઇઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) હોરમજ્જદનો પેદા કીધેલો^{૪૧} બેહેરાંમ^{૪૫} (ઇજ્જદ), (કે જે) હોરમજ્જદનું પેદા કીધેલું^{૪૧} બહુ^{૪૬} નુર,^{૪૦} હોરમજ્જદનું પેદા કીધેલું^{૪૪} ખોરેહ,^{૪૩} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૪૫} (તેની સાથે) વળી^{૪૬} હિમ્મત^{૪૭} રાખેછે^{૪૨} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.^{૪૮}

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંધ્રહુ અહિ ખરેનંધ્રહુસ્તેમો, યાન અહિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહિ સઓકવસ્તેમો, બએષજ અહિ બએષજયોતેમો. આઅત્ ત્પએપાઓ તઉર્વયેનિ વીરપનાંમ ત્પએષવતાંમ, ત્પએપાઓ દએવનાંમ મખ્યાનાંમય, યાથવાંમ પધરિકનાંમય, સાધ્રાંમ કઓયાંમ કરકૂનાંમય. અહે રય ખરેનંધ્રહુય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન, વેરેથ્રમેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાખ્યો વેરેથ્રમેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યાધશ દાતાધશ પઓઈસ્યાધશ †અહુરહે. હઓમયો ગવ બરેસ્મન, હિજ્જવોન્દંધ્રહુધહુ, માંધ્રય વચય બ્યઓથનય, જઓથ્રાખ્યસય અરુષુખ્ધએધખ્યસય વાધજ્ઞિખ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધ્રહો,
મજ્જદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૪ થો) (૧૦) વેરેથ્રમેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. પેરેસત્ જરથુશ્તો અહુરેમ મજ્જદાંમ, અહુર મજ્જદ મધન્યો રપેનિશત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ. કો અસ્તિ મધન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ અઓત્ અહુરો મજ્જ-

* With a golden caparison. સોનેરી કપાળવાળા (હારમેસ્તેતે). એની મુકાબેલ જુઓ તીર યશ્ત, ફકરો ૧૮ મો તથા ૪૬ મો.

† અથવા જે (ઘોડાનાં) કપાળ-પેશાની ઉપર (સંસ્કૃત જનીક).

‡ એના તરજુમા બાબે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૬૯-૩૦૦.

દાઓ, વેરેથ્રમ્નો અહુરધાતો સ્પિતમ *જરથુશ્વ. (૧૧) †અદ્દાધ^{૨૬}
તૂધસ્થો^{૨૭} આજસત્^{૨૮} વજેમ્નો, ^{૨૯} વેરેથ્રમ્નો^{૩૦} અહુરધાતો, ^{૩૧} ઉશ્વહે^{૩૨}
કેહુર્પ^{૩૩} વધધસ્યઓશ, ^{૩૪} દદાંનસઓશ^{૩૫} અધવિ-તચિનહે, ^{૩૬} ઉર્વતો^{૩૭}
ઋસ્પરનહે, ^{૩૮} ગએથાઉશ^{૩૯} મધ્યો-વંધ્રહહે. ^{૪૦}

(૧૧) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજીને તેની મદદ માગે)તેને-
માટે, ^{૨૬} ચોથી વખતે^{૨૭} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૩૧} બેહેરાંમ^{૩૦} (ઇજદ)
ભારખરદાર, ^{૩૪} પાળવાભેગ, ^{૩૫} જહડપથી દોડતા, ^{૩૬} જોરાવર, ^{૩૭} આગળ
પગલાં ભરનાર^{૩૮} (અથવા મજબૂત પગલાંવાળા^{૩૯}) માણસનો †માલ લઈ
જનાર^{૪૦} (તથા) જીવધન †લઈ જનાર^{૪૦} (એવી સિક્કતનાં) ઉઠનાં^{૩૨} શરી-
રમાં^{૩૩} આલીને^{૨૯} જાએછે. ^{૩૮}

(૧૨) ચો^{૪૧} અરૂખનાંમ^{૪૨} કંધ્રહરેજન્તાંમ^{૪૩} મજિશ્તેમ^{૪૪}
અઓજે^{૪૫} આખરમ્તિ, ^{૪૬} મજિશ્તેમચ^{૪૭} આમનંધ્રહેમ. ^{૪૮} ચો^{૪૯}
ક્ષત્રિષ્વ^{૫૦} અવાધતિ^{૫૧} અવાઓ^{૫૨} જ^{૫૩} ક્ષત્રીશ^{૫૪} હુપાતો-
તેમાઓ, ^{૫૫} યાઓ^{૫૬} ઉશ્વો^{૫૭} પાધતિ^{૫૮} વધધરિશ, ^{૫૯} અશ-આજ-
ઉશ, ^{૬૦} સ્તવિ-કઓફા, ^{૬૧} રમરશ્નો^{૬૨}-દઓમ^{૬૩} જરો-સારો^{૬૪} રઓવ, ^{૬૫}
બેરેજો, ^{૬૬} અમવાઓ. ^{૬૭} (૧૩) યાંમ^{૬૮} હે^{૬૯} દૂરઓ-સૂકેમ^{૭૦} દૂધરે^{૭૧}
ઋજવધતિ^{૭૨} હિતહે, ^{૭૩} તાંથૂસ્યાંમ^{૭૪} અધપિ ક્ષપનેમ, ^{૭૫} ચો^{૭૬}
કેમ^{૭૭} અધપિ-સ્પયેધતિ^{૭૮} સ્પઓતિતેમ, ^{૭૯} ઉપ. વધધનેમ^{૮૦}
હુક્નઓથ્રે^{૮૧} હુપધતિશ્તાને. ^{૮૨} ચો^{૮૩} હિશ્તધતિ^{૮૪} વિદિધવાઓ, ^{૮૫}
યથ^{૮૬} સાસ્ત^{૮૭} હુમો-ક્ષત્રો. ^{૮૮} અવથ^{૮૯} આજસત્^{૯૦} વોહુ^{૯૧}
ખરેનો^{૯૨} મજદધાતેમ, ^{૯૩} ખરત્^{૯૪} ખરેનો^{૯૫} મજદધાતેમ, ^{૯૬}
ખઓષજેમ^{૯૭} ઉત^{૯૮} અમેમચ. ^{૯૯}

(૧૨) જે^{૪૧} (ઇઆને ઉઠની શિકલમાં આવેલો બેહેરાંમ ઇજદ) જોરાવર^{૪૩}
નર (જાનવરો)માં^{૪૨} સઉથી ઘણું^{૪૪} કૌવત^{૪૫} તથા સઉથી ચઢતો^{૪૭}
જોરસો^{૪૮} રાખેછે; ^{૪૯} જે ફેમાદાઓમાં^{૫૦} તે^{૫૧} આવેછે^{૫૨} (ઇઆને જે

* એના તરજીમાનેમાટે જીઓ એજ યસ્તનો પેહેલો કરદો, સફે ૨૬૮-૨૬૯.

† ડાકટર ગેલ્ડનર આએ ૧૧ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો લેછે.

‡ અથવા માણસ સાથે રહેનાર, મિલનસાર (ધાતુ વસ-રહેલું).

§ પાળેલું, ધરતું (પ્રોફેસર હારલે). ‘ ગએસાઉશ ’ ને બદલે હોએ તેમ ગણીને
પ્રોફેસર હારમેસ્ટેતે એનો અર્થ લાંબા પાળવાળું કરેછે.

§ ધાસ્યામેળે સાંઢણી (Female camel) બાબે ધરાશે દીસેછે.

માદાઓને તે મદદ કરેછે) (તથા) બંચાવ કરેછે, ^{૫૮} તે ^{૫૯} માદા ^{૫૪} ખચીત ^{૫૩} ઘણી સારી રીતે રક્ષણ થએલી ^{૫૫} (હોએછે).

ભારખદાર, ^{૫૬} મજબૂટ બાબુવાળું, ^{૬૦} મ્હોટી ખુંધવાળું, ^{૬૧} *તીક્ષ્ણ ^{૬૨} નજરવાળું, ^{૬૩} ચંચલ માથાવાળું ^{૬૪} (અથવા ચાળાક મગજનું ^{૬૪}), દેખા-મણું, ^{૬૫} ખુલંદ કદનું, ^{૬૬} (તથા) હિમ્મતવાન ^{૬૭} ઉઠ ^{૬૮} (ઈઆને ઉઠની શિકલમાં આવેલો બેહેરાંમ ઈજદ), જે (સાંઠણી)ને ^{૬૯} રક્ષણ કરેછે ^{૭૦} (તેઓ ઘણી સારી રીતે રક્ષણ થએલી હોએછે). (૧૩) અંધારી ^{૭૧} રાતના ^{૭૨} ઘોડાની ^{૭૩} (માફક),† તે (ઉઠની શિકલમાં આવેલા બેહેરાંમ ઈજદ) ની ^{૭૪} દૂર જોવાની શક્તિ ^{૭૫} દૂરવેર ^{૭૬} જાએછે. ^{૭૭} (તથા) જે ^{૭૮} (પોતાનાં) મ-જબૂટ ગૂટણું ^{૭૯} (તથા) મજબૂટ પગ ઉપર ઉભો રહીને ^{૮૦} સરેદ ^{૮૧} ફીન ^{૮૨} પોતાનાં માંથા ઉપર ^{૮૩} નાખેછે; ^{૮૪} (તથા) જે ^{૮૫} એક આપએખત્યાર ^{૮૬} પાદશાહની ^{૮૭} માફક ^{૮૮} આસપાસ ચોકસી કરતો ^{૮૯} ઉભો રહેછે. ^{૯૦} એ પ્રમાણે ^{૯૧} (ઈઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું ^{૯૨} બલું ^{૯૩} નુર, ^{૯૪} હોરમજદનું પેદા કીધેલું ^{૯૫} ખોરેહ, ^{૯૬} તંદરોસ્તીના ઉપાય, ^{૯૭} (તેની સાથે) વળી ^{૯૮} હિમ્મત ^{૯૯} રાખેછે ^{૧૦૦} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે. ^{૧૦૧}

આઅત્ત અહ્માઇ અમવસ્તેમો અમ અહિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંધ્રહુ અહિ ખરેનંધ્રઉહસ્તેમો, યાન અહિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહિ સઓકવસ્તેમો, ખએ-પજ અહિ ખએપજયોતેમો. આઅત્ત ત્પએપાઓ તઉર્વયેનિ વીસ્પનાંમ ત્પએપવતાંમ, ત્પએપાઓ દ્વએવનાંમ મખ્યાનાંમચ યાધ્વાંમ પધરિકનાંમચ, સાધ્રાંમ કઓયાંમ કરફનાંમચ. અહે રય ખરેનંધ્રહુચ, તેમ યજ્ઞધ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રન્નેમ અહુર-ધાતેમ; જઓધ્રાખ્યો વેરેથ્રન્નેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે.

* પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે. દાઢીવાળું (પ્રોફેસર હારલે); સંસ્કૃત શ્મશ્ન=દાઢી.

† ઈઆને જેમ ઘોડો અંધારી રાતે દૂર જોઈ શકેછે તેમ. જુઓ એજ યશ્તનો ૧૨ મો કરદો.

‡ ધાતુ ક્ર-બુ=સંસ્કૃત પ્ર-જૂ=આગળ જરૂં, રોતાખી કરવી. 'હિતહે'ને બદલે ગેહડનર પ્રમાણે 'અએતહે' લખએ તો એનો અર્થ નીચે મુજબ થાએછે:—

તેને દૂર જોવાની શક્તિ છે કે જે અંધારી રાતે દૂર વેર જાએછે.

¶ 'હુસ્નઓઝ'નો અર્થ 'ઘણી ખુશાલી' ખી થાએછે. પણ સરેરાશ યસ્ત વડીના ૩ જ કરદામાં ગૂટણને અર્થે 'આફ્નુશય' બોલ એવેલો છે, તે અર્થ આએ ઠેકાણે લેવાને દરસ્ત લાગ્યું છે. એ બેક ઠેકાણે ગૂટણને અર્થે 'નૂતુ'ને બદલે 'ફતુ' તથા 'ફનઓ' આવેલો છે. સારાં ઉઠની ખાસિયતમાં મજબૂટ ગૂટણ તથા મજબૂટ પગની ઘણી જરૂર છે.

યાઘશ દાતાઘશ પઓઘશ્યાઘશ અહુરહે. હુઓમયો ગવ
બરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંથય વચય બ્યઓથનય,
જઓથ્રાબ્યસય અર્બુખ્ધએમબ્યસય વાધજિબ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરેા વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદ.

(કર્દો ૫ મો) (૧૪) વેરેથ્રેમ અહુરધાતેમ યજમધદ. પે-

રેસત્ત જરથુશ્તો અહુરેમ મજદાંમ, અહુરમજદ મધન્યો સ્પે-
નિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ. કેા અસ્તિ
મધન્યવનાંમ યજતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ત ઋઓત્ત અહુરેા
મજદાઓ, વેરેથ્રો અહુરધાતો સ્પિતમ *જરથુશ્ત. (૧૫)
અહ્માધ^{૧૬} પુખ્ધો^{૧૭} આજસત્^{૧૮} વજ્રેમો,^{૧૯} વેરેથ્રો^{૨૦} અહુરધાતો,^{૨૧}
હુકેર્પ^{૨૨} વરાજહે,^{૨૩} પધતિ-એરેનો^{૨૪} તિજિ-દાંસ્તહે,^{૨૫} અરૂનો^{૨૬}
તિજિ-અમુરહે,^{૨૭} હુકેરેત-જનો^{૨૮} વરાજહે,^{૨૯} અનુ-પોધધવહે^{૩૦}
અન્તહે,^{૩૧} પરૂવનિકહે^{૩૨} તખ્મહે,^{૩૩} યૂખ્ધહે^{૩૪} †પાધરિ-વાજહે.^{૩૫}
અવથ^{૩૬} આજસત્^{૩૭} વોહૂ^{૩૮} ખરેનો^{૩૯} મજદધાતેમ,^{૪૦} બરત્^{૪૧}
ખરેનો^{૪૨} મજદધાતેમ,^{૪૩} બએષજેમ^{૪૪} ઉત^{૪૫} અમેમય.^{૪૬}

(૧૫) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજિને તેની મદદ માગે)

તેનેમાટે,^{૧૬} પાંચમી વળતે^{૧૭} હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો^{૧૮} બેહેરાંમ^{૧૯}
(ઇજદ) સાંભે થનારા^{૨૦} (અથવા હુમલો કરનારા^{૨૧}), તીક્ષ્ણ દાંતવાળા^{૨૨}
બાહોદુર,^{૨૩} તીક્ષ્ણ ખરીવાળા,^{૨૪} એકદમ મારનાર,^{૨૫} માફકસર ચરબી-
વાળા,^{૨૬} ગુસ્સે થએલા,^{૨૭} લશ્કરની હારને મારનાર,^{૨૮} ભોરાવર,^{૨૯} મજબૂત
બાંધાનાં,^{૩૦} આસપાસ જનારા^{૩૧} †દુષ્કરનાં^{૩૨} સારાં †શરીરમાં^{૩૩} ચાલીને^{૩૪}
જાએ. ^{૩૫} એપ્રમાણે^{૩૬} (ઇઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો
પેદા ક્રીધેલો બેહેરાંમ ઇજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા ક્રીધેલું^{૩૭} લલું^{૩૮}
નુર,^{૩૯} હોરમજદનું પેદા ક્રીધેલું^{૪૦} ખોરેહ^{૪૧} તંદરોસ્તીના ઉપાય^{૪૨} (તેની
સાથે) વળી^{૪૩} હિમ્મત^{૪૪} રાખે^{૪૫} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચે. ^{૪૬}

આઅત્ત અહ્માધ અમવસ્તેમો, અમ અહિ અમવસ્તેમો,

* એના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો પેહેલો કર્દો, સફેા ૨૯૮-૨૯૯.

† ડાકટર ગેલ્ડનર ઈહાંસુધીના ૧૫ મા ફકરાને કનીતા રૂપી ૯ લીટીનો લેછે.

‡ અસલ એબારતમાં એ બોલ બે વખત આવેલો છે (જુઓ ૩૯ મો બોલ.)

¶ ડાકટર ગેલ્ડનર પ્રમાણે ' હુ કેર્પ ' લઇને હુ (સં. સુ. શૂ) દુષ્કર

A swine સાથે સરખાવીએ તો, ' હુ...વરાજહે 'નો અર્થ ' જંગલી દુષ્કર, બુંડ ' (boar-pig, wild boar) થાય. એની મુકાબેલ જુઓ મેહેર યશ્તનો ૭૦ મો ફકરો.

વેરેશ્ર અહિ વેરેશ્રવસ્તેમો, ખરેનંધ્રહ અહિ ખરેનંધ્રહસ્તેમો,
 યાન અહિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહિ સઓકવસ્તેમો, બએ-
 પજ અહિ બએપજયોતેમો. આઅત્ ભએપાઓ તઉર્વયેનિ
 વીરપનાંમ ભએપવતાંમ, ભએપાઓ દએવનાંમ મખ્યાનાં-
 મય, યાથવાંમ પધરિકનાંમય, સાધાંમ કઓયાંમ કરકૂનાંમય.
 અહે રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્રદ્રેમ
 અહુરધાતેમ; જઓથ્રાબયો વેરેશ્રદ્રેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે.
 યાધશ દાતાધશ પઓધસ્યાધશ *અહુરહે. હઓમયો ગવ
 ખરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહંધ્રહ, માંથ્રય વચય બ્યઓથનય,
 જઓથ્રાબયસય અરધુબ્યએધબ્યસય વાધજિબયો.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ યસ્ને પધતી વંધ્રહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૬ ઠો) (૧૬) વેરેશ્રદ્રેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. પેરેસત્
 જરથુશ્તો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મધન્યો સ્પેનિશત
 દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ. કો અસ્તિ મધ-
 ન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ ઇઓત્ અહુરો મજ-
 દાઓ, વેરેશ્રદ્રો અહુરધાતો સ્પિતમ †જરથુશ્ત. (૧૭) અહાધ^{૧૯}
 ક્તવો^{૨૦} આજસત્^{૨૧} વજેમ્નો,^{૨૨} વેરેશ્રદ્રો^{૨૩} અહુરધાતો,^{૨૪} નર્શ^{૨૫}
 કેહુર્પ^{૨૬} પન્ય-દસંધ્રહો^{૨૭} ક્ષએતહે^{૨૮} સ્પિતિ-દાધશ્રહે,^{૨૯} કસુ-
 પાબ્નહે^{૩૦} ‡સીરહે.^{૩૧} અવથ^{૩૨} આજસત્^{૩૩} વોહુ^{૩૪} ખરેનો^{૩૫}
 મજદધાતેમ,^{૩૬} ખરત્^{૩૭} ખરેનો^{૩૮} મજદધાતેમ,^{૩૯} બએપજેમ^{૪૦}
 ઉત^{૪૧} અમેમય.^{૪૨}

(૧૭) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજને તેની મદદ માંગે)
 તેનેમાટે,^{૪૩} છટ્ટી વખતે^{૪૪} હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો^{૪૫} બેહેરાંમ^{૪૬}
 (ઈજદ) †પંદર (વરસની ઉંમર) ના^{૪૭} ખુબસુરત,^{૪૮} ચળકતી (અથવા
 ચક્રચક્ર થતી) આંખવાળા,^{૪૯} નાઢલી એરીવાળા,^{૫૦} સોહામણા^{૫૧} માણ-
 સનાં^{૫૨} શરીરમાં^{૫૩} ચાલીને^{૫૪} જાએછે.^{૫૫} એપ્રમાણે^{૫૬} (ઈઆને ઉપર

* એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યશ્તનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૯૯-૩૦૦.

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો પેહેલો કરદો, સફો ૨૯૮-૨૯૯.

‡ ઇહાં સુધીના ૧૭ મા ફકરાને ડાકટર ગેલ્ડનર પાંચ લીટીનો લેછે.

§ અવસ્તાના જમાનામાં ૧૫ વરસની ઉંમર ભર જુવાનીની ગણાતી હતી;
 જુઓ ઈજદનેના ૬ મા હાનો ૫ મા ફકરો; તીર યશ્તનો ૧૩ મા ફકરો.

જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો બેહેરાંમ ધજદ), (જે)
હોરમજદનું પેદા ક્રીધેલું^{૪૩} બલું^{૪૧} નુર,^{૪૨} હોરમજદનું પેદા ક્રીધેલું^{૪૬}
ખોરેહ,^{૪૫} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૪૭} (તેની સાથે) વળી^{૪૮} હિમ્મત^{૪૯}
રાખેછે^{૪૪} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.^{૫૦}

આઅત્ અહ્માઘ અમવસ્તેમો, અમ અહિ અમવસ્તેમો,
વેરેથ્ર અહિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંધ્રહ અહિ ખરેનંધ્રહસ્તેમો,
યાન અહિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહિ સઓકવસ્તેમો,
અએપજ અહિ અએપજયોતેમો. આઅત્ અએપાઓ
તઉર્વેયેનિ વીરપનાંમ અએપવતાંમ, અએપાઓ દએવનાંમ
મખ્યાનાંમય, યાથ્યાંમ પધરિકનાંમય, સાથ્રાંમ કઓયાંમ કરકૂ-
નાંમય. અહે રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞઘ સુરૂન્વત યસ્ન
વેરેથ્રઘેમ અહુરધાતેમ; જઓથ્રાજ્યો વેરેથ્રઘેમ અહુરધાતેમ
યજ્ઞમધદે. યાઘશ દાતાઘશ પઓઘસ્થાઘશ *અહુરહે. હુઓમયો
ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહંધ્રહ માંધ્રય વચય ખ્યઓશ્નય,
જઓથ્રાજ્યસય અરધુજ્ઞએધજ્યસય વાઘજિજ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધ્રહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધ્રહામયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૭ મો) (૧૮) વેરેથ્રઘેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. પેરેસત્

જરથુશ્તો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મઝંયો રપેનિશ્ત,
દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવમ્પતિનાંમ અપાઉમ. કેા અસ્તિ મઝંય-
વનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ અઓત્ અહુરો મજદાઓ,
વેરેથ્રઘો અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત. (૧૯) અહ્માઘ^{૪૬} હુતથો^{૪૭}
આજસત્^{૪૮} વજેઓ,^{૪૯} વેરેથ્રઘો^{૫૦} અહુરધાતો,^{૫૧} મેરેધહે^{૫૨} કેહુર્પ^{૫૩} વા-
રધહે,^{૫૪} ઉર્વતો^{૫૫} અધર-નએમાત્,^{૫૬} પિપતો^{૫૭} ઉપર-નએમાત્.^{૫૮}
યો^{૫૯} વયાંમ^{૬૦} અસ્તિ^{૬૧} આસિશ્તો,^{૬૨} રેનજિશ્તો^{૬૩} ક્રવજે-
મ્મનાંમ.^{૬૪} (૨૦) હો^{૬૫} અએવો^{૬૬} ઉશ્તનવતાંમ,^{૬૭} ઇબ^{૬૮}
વસ્મ^{૬૯} અપયેધતિ;^{૭૦} હુસચિત્^{૭૧} વા નોઘત્^{૭૨} વા^{૭૩} યતચિત્^{૭૪}
વજધતિ^{૭૫} હવસ્તેમ,^{૭૬} યો^{૭૭} વજધતિ^{૭૮} જરખ્યઓ,^{૭૯} અધ્રાંમ^{૮૦}
ઉસધતીમ^{૮૧} ઉપાઓંધ્રહેમ,^{૮૨} અક્ષફૂનિ^{૮૩} ક્ષફૂનીમ^{૮૪} ઇસેઓ,^{૮૫}
અસૂધરિ^{૮૬} સૂધરીમ^{૮૭} ઇસેઓ.^{૮૮} (૨૧) વીગાથો^{૮૯} મરેજત્^{૯૦}
કઓફૂનાંમ^{૯૧} ખરેખવો^{૯૨} મરેજત્^{૯૩} ગધરિનાંમ,^{૯૪} જાંફૂનવો^{૯૫}

મરેજત્^{૧૧} રઓનાંમ,^{૧૨} સએનિશ^{૧૩} મરેજત્^{૧૪} ઉર્વરનાંમ,^{૧૫}
 વયાંમ^{૧૬} વાચિમ્^{૧૭} *સુસુષેમ્નો.^{૧૮} અવથ^{૧૯} આજસત્^{૨૦} વોહુ^{૨૧}
 ખરેનો^{૨૨} મજદધાતેમ્,^{૨૩} ખરત્^{૨૪} ખરેનો^{૨૫} મજદધાતેમ્,^{૨૬}
 ખએપજેમ્^{૨૭} ઉત્^{૨૮} અએમચ.^{૨૯}

(૧૯) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજને તેની મદદ માગે)
 તેનેમાટે,^{૩૦} સાતમી વખતે^{૩૧} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૩૨} બેહેરાંમ^{૩૩}
 (ઈજદ) પાંખ ઠંકરાવતાં,^{૩૪} નીચેના ભાગમાં^{૩૫} જોરાવર^{૩૬} (અને)
 ઉપરના ભાગમાં^{૩૭} જખમ કરે એવાં^{૩૮} પક્ષિનાં^{૩૯} શરીરમાં^{૪૦} ઉડીને^{૪૧}
 જાએછે.^{૪૨} જે^{૪૩} (પક્ષિ) (ખીજાં બધાં) પક્ષિઓ કરતાં^{૪૪} ઘણુંજ
 જહડપવાળું^{૪૫} (તથા) ઉડનારાઓમાં^{૪૬} ઘણુંજ હલકું^{૪૭} છે.^{૪૮} (૨૦)
 તેજ^{૪૯} જાએખલું^{૫૦} જનદારોમાં^{૫૧} તીરના જેવી^{૫૨} જહડપથી^{૫૩} જાએછે;^{૫૪}
 (તે તીર) ગમે તેવો સારીપેઠે ચિહ્નો ચઢાવીને ફેંકેલો^{૫૫} (હોએ તોખી)
 તેજ,^{૫૬} અને ખીજાં કોઈ નહી,^{૫૭} પણ માત્ર તેજ,^{૫૮} જહડપથી જા-
 એછે.^{૫૯} પેહેલી^{૬૦} અઝકળાંવાળી^{૬૧} ખામદાદને વખતે^{૬૨} ખુશી થતું^{૬૩} તે^{૬૪}
 (પક્ષિ) જાએછે.^{૬૫} અંધારાને^{૬૬} નહી અંધારું^{૬૭} ઇચ્છતું,^{૬૮} (તથા) હથિયાર
 વગરનાને વાસ્તે^{૬૯} હથિયાર^{૭૦} ઇચ્છતું,^{૭૧} તે^{૭૨} (પક્ષિ) જાએછે.^{૭૩}

(૨૧) (તે પક્ષિ) (ખીજાં) પક્ષિઓનો^{૭૪} રાગ^{૭૫} સાંભળવાની
 ખાહેશ રાખતું^{૭૬} ટેકરીઓની^{૭૭} ડોંચસુધી^{૭૮} જાએછે,^{૭૯} પાહાડોની^{૮૦}
 ઉંચાઈ સુધી^{૮૧} જાએછે,^{૮૨} ખીણોનાં^{૮૩} ઉંડાણસુધી^{૮૪} જાએછે,^{૮૫} ઝાડોનાં^{૮૬}
 શિખરસુધી^{૮૭} જાએછે.^{૮૮} એ પ્રમાણે^{૮૯} (ઈઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં)
 (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા

* ડાકટર ગેલ્ડનર ૧૯ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૭ લીટીનો, ૨૦ મા ફકરાને
 ૮ લીટીનો અને ૨૧ મા ફકરાને (સુસુષેમ્નો ખોલ સુધી) પાંચ લીટીનો લેછે.

† એનું ખીજું રૂપ ' વારેનજનહે ' છે (જુઓ એજ યસ્તનો ૩૫ મો ફકરો).
 વારઘ્ર (નામના) પક્ષિનાં રૂપમાં (હારલે તથા દારમેસ્તેતે); વારઘ્ર=વલાફ (પેહે-
 લવી)=કાલાગ (ફારસી)=કાગડો.

‡ નીચેથી ઉપસી આવેલું, ઉપરથી નીચે ખેસી ગયેલું (દારમેસ્તેતે.)

§ ઈઆને એ ફકરામાં જણાવેલાં પક્ષિની શિકલમાં બેહેરાંમ ઈજદ.

કે ' સૂર ' =સંસ્કૃત શૂલ=હથિયાર. અગરજો ' સૂર ' ખોલને સંસ્કૃત શૂર
 (=સુરજ) સાથે સરખાવીએ તો, એનો અર્થ ' ખામદાદની આગમચની ઝાંખી
 રોશનીને ઉજરડું ઇચ્છતું તે જાએછે ' થઈ શકે.

§ ખાજુ (હારલે); એકાંત જગા (દારમેસ્તેતે); ધાસ્યામેજે ' વિગાથો '
 ખોલ ' વીગાતવો, ' અથવા ' વીગાથવો ' (' વીગાતુ ' ની ૨ છ બહુવચન) નો
 અપભ્રંશ હોએ.

|| ' મરેજત્ ' નો અર્થ અંગ્રેજી To touch ના જેવો લેવાનો; સંસ્કૃત ધાતુ મર્જ.

ક્રીધેલું^{૬૧} બહુ^{૬૨} નુર,^{૬૩} હોરમજદનું^{૬૪} પેદા ક્રીધેલું^{૬૫} ખોરેહ,^{૬૬} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૬૭} (તેની સાથે) વળી^{૬૮} હિમ્મત^{૬૯} રાખેછે^{૭૦} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.^{૭૧}

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેશ્વ અહ્મિ વેરેશ્વવસ્તેમો, ખરેનંધ્રહ અહ્મિ ખરેનંધ્રહસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સચોક અહ્મિ સચોકવસ્તેમો, ખચેષજ અહ્મિ ખચેષજયોતેમો. આઅત્ અખચેષાઓ તઉર્વેયેનિ વીરપનાંમ અખચેષવતાંમ, અખચેષાઓ દચેવનાંમ મખ્યાનાંમચ, યાથ્વાંમ પધરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કચોયાંમ કરકુનાંમચ. અહે રચ ખરેનંધ્રહચ, તેમ યજ્ઞતધ સુરન્વત યસ્ન વેરશ્વેમ અહુરધાતેમ; જઓધ્રાખ્યો વેરેશ્વેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇશ્યાઇશ અહુરહે. હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંધ્રચ વચચ ખચઓશ્નચ, જઓધ્રાખ્યસચ અરુષુખ્ધચેમખ્યસચ વાધજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પઇતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વચેથા અષાત હયા,

યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૮ મો) (૨૨) વેરેશ્વેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. પેરેસત્

જરથુશ્વો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મધન્યો રપેનિશ્ત, દાતરે ગચેથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અષાઉમ. કો અસ્તિ મધન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ અઓત્ અહુરો મજદાઓ, વેરેશ્વો અહુરધાતો સિપતમ જરથુશ્વ. (૨૩) અહ્માઇ^{૭૨} અશ્તેમો^{૭૩} આજસત્^{૭૪} વજેઓ,^{૭૫} વેરેશ્વો^{૭૬} અહુરધાતો^{૭૭} મચેપહે^{૭૮} કેહર્પ^{૭૯} અઉરુનહે,^{૮૦} સીરહે^{૮૧} *નિવશ્તકો-અવહે.^{૮૨} અવથ^{૮૩} આજસત્^{૮૪} વોહુ^{૮૫} ખરેનો^{૮૬} મજદધાતેમ,^{૮૭} ખરત^{૮૮} ખરેનો^{૮૯} મજદધાતેમ,^{૯૦} અચેષજેમ^{૯૧} ઉત^{૯૨} અમેમચ.^{૯૩}

(૨૩) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજને તેની મદદ માગે) તેનેમાટે,^{૯૪} આઠમી વખતે^{૯૫} હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો^{૯૬} બેહેરાંમ^{૯૭} (ઈજદ) જંગલી,^{૯૮} સોહામણાં,^{૯૯} નીચે વળીગચેલાં શિંગડાંવાળાં^{૧૦૦} મેઢાનાં^{૧૦૧} શરીરમાં^{૧૦૨} ચાલીને^{૧૦૩} જાયછે.^{૧૦૪} એપ્રમાણે^{૧૦૫} (ઈઆને ઉપર

* ૨૩ મા ફરારને ઇલાં સુધી ડાકટર ગેલ્ડનર કવીતા રૂપી ૪ લીટીના લેછે.

† નિવશ્તક—નિ=નીચે; વશ્ત=ગશ્તેહ, ગરદીદેહ (ફારસી)=ફરી ગચેલું, વળી ગચેલું. ધાતુ વરેહ= Vort-cro (Lat)=ફરી જહું; 'વરેહ'નું ખીજું રૂપ વપ; 'ત્' બદલાઇને 'પ્' થાયછે; જેમકે પેરેતુ=પેપુ=પુલ; વપ્+ત=વશ્ત.

જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ) (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૪૨} લાલું^{૪૦} નુર,^{૪૧} હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૪૫} ખોરેહ,^{૪૪} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૪૬} (તેની સાથે) વળી^{૪૭} હિન્મત^{૪૮} રાખેછે^{૪૩} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.^{૪૯}

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહ્મિ અમવસ્તેમો, વેરેથ્ર અહ્મિ વેરેથ્રવસ્તેમો, ખરેનંધ્રહુ અહ્મિ ખરેનંધ્રહુસ્તેમો, યાન અહ્મિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહ્મિ સઓકવસ્તેમો, ખએ-પજ અહ્મિ ખએપજયોતેમો. આઅત્ લખએપાઓ તઉર્વયેનિ વીરપનાંમ લખએપવતાંમ, લખએપાઓ દએવનાંમ મખ્યાનાંમચ, યાશ્વાંમ પધરિકનાંમચ, સાધ્રાંમ કઓયામ કરકૂનાંમચ. અહુ રય ખરેનંધ્રહુચ, તેમ યજ્ઞઇ સુરન્વત યસ્ન વેરેથ્રઘેમ અહુરધાતેમ; જઓધ્રાખ્યો વેરેથ્રઘેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમઇદે. યાઇશ દાતાઇશ પઓઇશ્યાઇશ અહુરહુ. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહુધહુ, માંધ્રચ વચય ખ્યઓધનચ, જઓધ્રાખ્યસચ અરપુખ્યએઇખ્યસચ વાધજિખ્યો.

યેંધ્રહુ હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધ્રહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધ્રહુમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમઇદે.

(કરદો ૯ મો) (૨૪) વેરેથ્રઘેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમઇદે.

પેરેસત્ જરથુશ્તો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મધન્યો સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ. કો અસ્તિ મધન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ અઓત્ અહુરો મજદાઓ વેરેથ્રઘો અહુરધાતો સ્પિતમ જરથુશ્ત. (૨૫)

*અહ્માઇ^{૪૬} નઓમો^{૪૭} આજસત્^{૪૮} વજેમો,^{૪૯} વેરેથ્રઘો^{૩૦} અહુર-ધાતો,^{૩૧} ખૂજહે^{૩૨} કેહુર્પ^{૩૩} રેનહે^{૩૪} સ્તીરહે^{૩૫} તિજિ-સ્વહે.^{૩૬} અવથ^{૩૭} આજસત્^{૩૮} વોહુ^{૩૯} ખરેનો^{૪૦} મજદધાતેમ,^{૪૧} ખરત્^{૪૨} ખરેનો^{૪૩} મજદધાતેમ,^{૪૪} ખએપજેમ^{૪૫} ઉત^{૪૬} અમેમચ.^{૪૭}

(૨૫) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઈજદને ઈજને તેની મદદ માગે) તેને માટે,^{૪૮} નવમી વખતે^{૪૯} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૩૧} બેહેરાંમ^{૩૦} (ઈજદ) ટકર મારનાર,^{૩૪} સોહામાણી^{૩૫} તીક્ષ્ણ શિંગડાવાળો^{૩૬} બકરાનાં^{૩૭} શરીરમાં^{૩૮} ચાલીને^{૩૯} જાએછે.^{૪૦} એપ્રમાણે^{૪૧} (ઈઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોર-મજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૪૨}

* ડાક્ટર ગેહડનર ૨૫ મા ફકરાને (તિજિ-સ્વહે સુધી) ૪ લીટીનો લે છે.

હાલું^{૩૬} નુર,^{૪૦} હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૪૪} બોરેહ,^{૪૩} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૪૫}
(તેની સાથે) વળી^{૪૬} હિન્મત^{૪૭} રાખેછે^{૪૮} (તે), (તે શખ્સની મદદે)
પોહોચેછે.^{૪૯}

આઅત્ અહ્યાધ અમવસ્તેમો, અમ અહિ અમવસ્તેમો,
વેરેશ્વ અહિ વેરેશ્વવસ્તેમો, ખરેનંધ્રહ અહિ ખરેનંધ્રહસ્તેમો,
યાન અહિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહિ સઓકવસ્તેમો, બએ-
પજ અહિ બએપજયોતેમો. આઅત્ ત્મએપાઓ તઉર્વયેનિ
વીરપનાંમ ત્મએપવતાંમ, ત્મએપાઓ દએવનાંમ મધ્યાનાંમચ,
યાથવાંમ પદરિકનાંમચ, સાથ્રાંમ કઓયાંમ કરકૂનાંમચ. અહુ
રય ખરેનંધ્રહય તેમ યજ્ઞધ સુરૂવત યસ્ન વેરેશ્વઘ્રેમ અહુર-
ધાતેમ; જઓધ્રાખ્યો વેરેશ્વઘ્રેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. યાધશ
દાતાધશ પઓધસ્યાધશ અહુરહે. હુઓમયો ગવ બરેસ્મન,
હિજ્જવો દંધહંધહ, માંધ્રચ વચચ બ્યઓશ્નચ, જઓધ્રાખ્યસચ
અર્ધુખ્ધએધખ્યસચ વાધજિખ્યો.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધ્રહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૦) (૨૬) વેરેશ્વઘ્રેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે.

પેરેસત્ કરથુશ્વો અહુરેમ મજદાંમ, અહુર મજદ મધન્યો
સ્પેનિશ્ત, દાતરે ગએથનાંમ અસ્તવધતિનાંમ અપાઉમ. કો અસ્તિ
મધન્યવનાંમ યજ્ઞતનાંમ જયોતેમો. આઅત્ ઝઓત્ અહુરો મજ-
દાઓ, વેરેશ્વઘ્રો અહુરધાતો સ્પિતમ કરથુશ્વ. (૨૭) અહ્યાધ^{૪૬}
દસેમો^{૪૭} આજસત્^{૪૮} વજ્રેમ્નો^{૪૯} વેરેશ્વઘ્રો^{૩૦} અહુરધાતો^{૩૧} વીરહે^{૩૨}
કેહર્પ^{૩૩} રએવતો^{૩૪} સ્તીરહે^{૩૫} મજદધાતહે,^{૩૬} બરત^{૩૭} કરેતેમ^{૩૮}
જરન્યો-સઓરેમ,^{૩૯} ક્રપિક્ષતેમ^{૪૦} *વીરપો-પએસંધ્રહેમ.^{૪૧} અવથ^{૪૨}
આજસત્^{૪૩} વોહુ^{૪૪} ખરેનો^{૪૫} મજદધાતેમ^{૪૬} બરત^{૪૭} ખરેનો^{૪૮}
મજદધાતેમ,^{૪૯} બએપજેમ^{૫૦} ઉત^{૫૧} અમેમચ.^{૫૨}

(૨૭) (જે શખ્સ બેહેરાંમ ઇજદને ઇજને તેની મદદ માગે) તેને-
માટે,^{૫૩} દશમી વખતે^{૫૪} હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૩૧} બેહેરાંમ^{૩૦} (ઇજદ)
નુરવાળો^{૩૪} (અથવા દોલતમંદ^{૩૪}) સોહામણા^{૩૫} (તથા) સોનાની મૂઠ-

સાથની,^{૩૬} પેચવાળી^{૪૦} (અને) તમામ સંગારસાથની^{૪૧} તલવાર^{૩૮} *રાખનાર^{૩૯} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૩૬} પેહેલવાંનના^{૩૭} શરીરમાં^{૩૩} ચાલીને^{૩૫} જાએછે.^{૩૮} એપ્રમાણે^{૪૨} (ઈઆને ઉપર જણાવેલી શિકલમાં) (હોરમજદનો પેદા કીધેલો બેહેરાંમ ઈજદ), (કે જે) હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૪૪} બહુ^{૪૪} નુર,^{૪૫} હોરમજદનું પેદા કીધેલું^{૪૬} ખોરેહ,^{૪૮} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૫૦} (તેની સાથે) વળી^{૫૧} હિસ્મત^{૫૨} રાખેછે^{૫૦} (તે), (તે શખ્સની મદદે) પોહોંચેછે.^{૪૩}

આઅત્ અહ્માઇ અમવસ્તેમો, અમ અહિ અમવસ્તેમો, વેરેશ્ત અહિ વેરેશ્તવસ્તેમો, ખરેનંધહ અહિ ખરેનંધહિસ્તેમો, યાન અહિ યાનવસ્તેમો, સઓક અહિ સઓકવસ્તેમો, ખએષજ અહિ ખએષજયોતેમો. આઅત્ અખએષાઓ તઉર્વયેનિ વીરૂપનાંમ અખએષવતાંમ, અખએષાઓ દઓવનાંમ મળ્યાનાંમચ, યાથવાંમ પધરિકનાંમચ, સાધ્રાંમ કઓયાંમ કરૂનાંમચ. અહે રય ખરેનંધહય, તેમ યજ્ઞર્થ મુરૂન્વત યસ્ન વેરેશ્તમેમ અહુરંધાતેમ; જઓધ્રાખ્યો વેરેશ્તમેમ અહુરંધાતેમ યજ્ઞમધદે. યાધંશ દાતાધશ પઓધસ્યાધશ અહુરહે. હઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ માંશચ વચચ બ્યઓથનચ, જઓધ્રાખ્યસચ અરુખખએધખ્યસચ વાધજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હયા,

યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૧ મો) (૨૮) વેરેશ્તમેમ^૧ અહુરંધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે,^૩ અરપો-કરેમ,^૪ મરપો-કરેમ,^૫ ક્રપો-કરેમ,^૬ હવાક્તેમ,^૭ હવાયઓનેમ,^૮ તેમ^૯ યજ્ઞત^{૧૦} યો^{૧૧} અપવ^{૧૨} કરથુશ્તો,^{૧૩} વેરેશ્તધહે^{૧૪} પધતિ મનહિ,^{૧૫} વેરેશ્તધહે^{૧૬} પધતિ વચહિ,^{૧૭} વેરેશ્તધહે^{૧૮} પધતિ બ્યઓથને,^{૧૯} વેરેશ્તધહે^{૨૦} પધતિ ક્રવાકે,^{૨૧} વેરેશ્તધહે^{૨૨} પધતિ પાધતિ-વાકે,^{૨૩} (૨૯) અહ્માઇ^{૨૪} દથત^{૨૫} વેરેશ્તધો^{૨૬} અહુરંધાતો,^{૨૭} એરે-ક્ષેધશ^{૨૮} ખાઓ,^{૨૯} ખાજવાઓ^{૩૦} અઓળે,^{૩૧} તન્વો^{૩૨} વીરૂપયાઓ^{૩૩} દૂવતાતેમ,^{૩૪} તન્વો^{૩૫} વીરૂપયાઓ^{૩૬} વજદ્ધરે,^{૩૭} અઓમચ^{૩૮} સુકેમ^{૩૯} ચિમ^{૪૦} ખરંધતિ^{૪૧} કરો^{૪૨} મસ્યો^{૪૩} ઉપાપો,^{૪૪} યો^{૪૫} રંધહયાઓ^{૪૬}

* ‘ અરત્-કરેતેમ ’ એપ્રમાણે સમાસ લઇને મેં તરજુમો કીધોછે; પણ અગરજો ‘ અરત્ ’ બોલથી જુદો વાક્ય ગણીએ તો, “ (જે પેહેલવાંનની શિકલનો બેહેરાંમ ઈજદ) (પોતાની સાથે) સોનાની મૂઠસાથની, પેચવાળી તથા તમામ સંગાર સાથની તલવાર રાખેછે, ” એપ્રમાણે અર્થ થઈ શકે,

દૂરએપારયાઓ,^{૪૦} જઠ્રયાઓ^{૪૧} હજંધરો-વીરયાઓ,^{૪૨} વરેસો-સ્તવંધ્રહમ^{૪૩} આપો^{૪૪} ઉર્વએસેમ^{૪૫} મારયેધતે.^{૪૬}

(૨૮) હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો^૧ બેહરાંમ^૨ (ઇજદ) (જે) મર-દાંનગી આપનાર,^૩ મોત લાવનાર,^૪ વધારો કરનાર^૫ (અથવા ક્રીઆમત કર-નાર^૬), મજબૂટ ઉલો રેહેનાર^૭ (અથવા દઢ) તથા સારાં *કૌવતવાળો^૮ (તેને) હમો યાદ કરીએ છિયે.^૯ બેહરાંમ (ઇજદ)ના^{૧૦} વિચારમાં,^{૧૧} બેહરાંમ (ઇજદ)ના^{૧૨} સખુનમાં,^{૧૩} બેહરાંમ (ઇજદ)ના^{૧૪} કામમાં,^{૧૫} બેહરાંમ (ઇજદ)ની^{૧૬} નસીહતમાં,^{૧૭} (તથા) બેહરાંમ (ઇજદ)નાં^{૧૮} જવા-બમાં^{૧૯} તેને^{૨૦} અશો^{૨૧} જરતોશ્તે^{૨૨} †યાદ કીધો.^{૨૩} (૨૯) હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા^{૨૪} બેહરાંમ^{૨૫} (ઇજદ) સચ્ચાઈનું^{૨૬} ‡મૂળ,^{૨૭} એહુ બાબુનું^{૨૮} કૌવત,^{૨૯} તમામ^{૩૦} તનની^{૩૧} તંદરોસ્તી,^{૩૨} તમામ^{૩૩} તનનું^{૩૪} સુખ,^{૩૫} તથા તે^{૩૬} જોવાની શક્તિ,^{૩૭} કે જે^{૩૮} પાણીમાં રેહેનારી^{૩૯} ¶કર^{૪૦} (નામની) માછલી^{૪૧} રાખેછે^{૪૨} (તે)—(એ બધું) તેને^{૪૩} (ઇઆને પેગમબર અશો જરતોશ્તને) આપ્યું.^{૪૪}

ખોલાસો:—(કર માછલીની જોવાની શક્તિ બાબે નીચે જણાવેછે.)

તે^{૪૫} (કર નામની માછલી) પાર કરવાને દૂર પડે એવી^{૪૬} (તથા) હજાર માણસની^{૪૭} (ઉંચાઈ જેટલી) ઉંડી^{૪૮} ફરંધૂહ (નામની નદી) નાં^{૪૯} પાણીમાં^{૫૦} એક બાલના કદની^{૫૧} ‡ચીજને^{૫૨} જોઈ શકેછે.^{૫૩}

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરેથ્રમેમ

* સલાહ રાખનાર (તથા) જેનો પોતાનો ખોલ્લો માર્ગ છે તે (દારમેસ્તેતે).

† ઇઆને પેગમબર જરતોશ્તે બેહરાંમ ઇજદના તમામ નેક વિચારો, નેક સખુનો, નેક કાંમો તથા નસીહતોને મનમાં યાદ કીધી. વિચારમાં ફતેહ મેળવવાને માટે, સખુનમાં ફતેહ, કાંમમાં ફતેહ, વાતચિતમાં ફતેહ, હાજર જવાબમાં ફતેહ મેળવવાને માટે અશો જરતોશ્તે બેહરાંમ ઇજદને આરાધ્યો (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

‡ એને મલતો ‘ અષહે ખાઓ ’ (અશોઈનું મૂળ); જુઓ ઇજ. ૧૦, ૪.

¶ કર માછલીના ખોલાસા બાબે જુઓ મારો વંદીદાદનો તરજુમો, ૧૯ મી પરગરદનો ૪૨ મો ફકરો તથા ૨૦ મી પરગરદનો ૪ થો ફકરો.

§ ‘ રંધૂહ ’ એ કદીમ ઇરાનીઓમાં સહથી મ્હોટી જણાએલી નદી હતી. એક-આર્તિસ નદી (સ્પીગલ, યુસ્તિ તથા ગાઈગર); એક્સસ નદી (હારલે); તાઈ-મીસ નદી (દારમેસ્તેતે).

§ પાણી ઉપરના એક બાલના જેટલા કદના ખારીક-પાતળા મોબને (rippling) જોઈ શકેછે (હારલે તથા દારમેસ્તેતે). ‘ ઉર્વએસ ’નો અર્થ ‘ છેડો, અંત ’ બી થાએછે (જુઓ ઇજરનેનો ૭૧ મો હા, ફકરો ૧૪ મો.)

અહુરધાતેમ; જઓધ્રાબ્યો વેરેથ્રેમ અહુરધાતેમ યજમમદે.
યાધશ દાતાધશ પઓધસ્યાધશ અહુરહે. હુઓમયો ગવ બરે-
સ્મન, હિજવોન્દંધહંધહ, માંથ્રય વચય બ્યઓથનય જઓધ્રા-
બ્યસય અરુષુબ્ધએમબ્યસય વાધજિબ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજદાઓ અહુરો વએથા અષાત્ત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમમદે.

(કરદો ૧૨ મો) (૩૦) વેરેથ્રેમ અહુરધાતેમ યજમમદે,
અરુષો-કરેમ, મરુષો-કરેમ, ક્રુષો-કરેમ, હુવાક્તેમ, હુવાયઓ-
નેમ. તેમ યજત યો અષવ જરથુશ્વો, વેરેથ્રદ્ધહે પધતિ મનહિ,
વેરેથ્રદ્ધહે પધતિ વચહિ, વેરેથ્રદ્ધહે પધતિ બ્યઓથને, વેરેથ્રદ્ધહે પધતિ
ક્રવાકે, વેરેથ્રદ્ધહે પધતિ *પાધતિવાકે. (૩૧) અહ્માધ^{૨૪}
દથત્^{૨૫} વેરેથ્રો^{૨૬} અહુરધાતો,^{૨૭} એરેક્ષેધશ^{૨૮} ખાઓ,^{૨૯} ખાજ-
વાઓ^{૩૦} અઓબે,^{૩૧} તન્વો^{૩૨} વીસ્પયાઓ^{૩૩} દ્રવતાતેમ,^{૩૪} તન્વો^{૩૫}
વીસ્પયાઓ^{૩૬} વજદ્રે,^{૩૭} અઓમય^{૩૮} સૂકેમ^{૩૯} યિમ^{૪૦} બરધતિ^{૪૧}
અસ્પો અર્પ;^{૪૨} યો^{૪૩} તાંથ્રયસચિત્^{૪૪} હય ક્ષક્રુનો^{૪૫} અવક્ષધ-
ત્યાઓ^{૪૬} અધ્વિ-અપ્રયાઓ,^{૪૭} અસ્પએમ^{૪૮} વરેસેમ^{૪૯} જ્ઞમાધ^{૫૦}
સયનેમ^{૫૧} વએનધતિ,^{૫૨} કતારો^{૫૩} અધ્વો^{૫૪} વા બૂનવો^{૫૫} વા.^{૫૬}

(૨૧) હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા^{૨૭} બેહેરાંમ^{૨૮} (ઈજદે) સચ્યાધનું^{૨૯}
મૂળ,^{૨૯} બેહુ આબુનું^{૩૦} કૌવત,^{૩૧} તમામ^{૩૨} તનની^{૩૩} તંદરોસ્તી,^{૩૪} તમામ^{૩૫}
તનનું^{૩૬} સુખ,^{૩૭} તથા તે^{૩૮} બેવાની શક્તિ,^{૩૯} કે જે^{૪૦} ઘોડો^{૪૧} રાખેછે^{૪૨}
(તે)—(એ બધું) તેને^{૪૩} (ઈઆને પેગમબર અશો જરતોશ્તને) આપ્યું.^{૪૪}

ખોલાસો:—(ઘોડાની બેવાની તીક્ષ્ણ શક્તિ ખામે નીચે જણાવેછે.)

જે^{૪૩} (ઘોડો) અંધારી,^{૪૪} કોઈનો બી સાદ નહી સંભળાએ †એવી,^{૪૫}
(તથા) પુર વાદળાંવાળી^{૪૬} રાતે^{૪૭} ઘોડાના^{૪૮} બાલને^{૪૯} જમીન ઉપર^{૫૦}
પડેલો^{૫૧} બેએછે^{૫૨} (તથા) માથાં આગળનો^{૫૩} કયો^{૫૪} (બાલ) અથવા^{૫૫}
પુછડી આગળનો^{૫૬} કયો^{૫૭} (બાલ), (તેબી) (તે ઘોડો) પારબી ‡શકેછે.^{૫૮}

* એના તરજુમા ખામે જુઓ એજ યશતનો ૧૧ મો કરદો, ૨૮ મો ક્રુરો.

† અંધારી તથા બિલકુલ રોશની વગરની (સ્પીગલ તથા હારલે); Obscuro and dark અંધારી ઘેર, ઘણીજ અંધારી (દારમેસ્તેતે).

‡ ૧૨ મા તથા ૧૩ મા કરદાની મતલબનું લખાણ આપણને પેહેલવી બુનદે-
હેશના ૧૯ મા બાબના ૩૧ મા ફકરામાંથી નીચેમુજબ મળી આવેછે:—

અહે રથ ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞમ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્વરેમ
અહુરધાતેમ; જઓશ્રાખ્યો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે.
યાધશ દાતાધશ પઓધયાધશ અહુરહે. હઓમયો ગવ
ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધ્રહ, માંશ્રય વચય ધ્યઓશ્નય,
જઓશ્રાખ્યસય અરુષુધ્યઓધ્યસય વાધજ્ઞિખ્યો.

ચેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,

મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,

યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૩ મો) (૩૨) વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે,
અરુષો-કરેમ, મરુષો-કરેમ, ક્રુષો-કરેમ, હવાક્ષેતેમ, હવાયઓ-
નેમ. તેમ યજ્ઞત યો અપવ જરથુશ્તો, વેરેશ્વરેમ પધતિ
મનહિ, વેરેશ્વરેમ પધતિ વચહિ, વેરેશ્વરેમ પધતિ ધ્યઓશ્ને,
વેરેશ્વરેમ પધતિ ક્રવાકે, વેરેશ્વરેમ પધતિ *પાધતિવાકે.

(૩૩) અહામ^{૨૪} દ્યત^{૨૫} વેરેશ્વરો^{૨૬} અહુરધાતો^{૨૭} એરેજોધશ^{૨૮}
ખાઓ,^{૨૯} ખાજવાઓ^{૩૦} અઓજો,^{૩૧} તન્વો^{૩૨} વીરુપયાઓ^{૩૩} દ્રવ-
તાતેમ,^{૩૪} તન્વો^{૩૫} વીરુપયાઓ^{૩૬} વજ્રદરે,^{૩૭} અઓમચ^{૩૮} સૂકેમ^{૩૯}
ચિમ^{૪૦} ખરધતિ^{૪૧} કહુર્કાસો^{૪૨} જરેનુમધનિશ,^{૪૩} યો^{૪૪} નઓમ્યા-
ચિત્^{૪૫} હય દંધહઓત્,^{૪૬} મુશિત-મસંધહેમ^{૪૭} ખૂમ^{૪૮} અધવિ-
વએનધતિ,^{૪૯} અવવત્ચિત્^{૫૦} યથ^{૫૧} સૂકયાઓ^{૫૨} ખરાજયાઓ^{૫૩}
ખરાંજેમ,^{૫૪} અવવત્ચિત્^{૫૫} યથ^{૫૬} સૂકયાઓ^{૫૭} નએજેમ.^{૫૮}

(૩૩) હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૨૭} બેહેરાંમ^{૨૬} (ઈજદે) સચ્યાધનું^{૨૮}
મૂળ,^{૨૯} બેહુ બાબુનું^{૩૦} કૌવત,^{૩૧} તમામ^{૩૨} તનની^{૩૩} તંદરોસ્તી,^{૩૪} તમામ^{૩૫} તનનું^{૩૬}
સુખ,^{૩૭} તથા તે^{૩૮} જોવાની શક્તિ,^{૩૯} કે જે^{૪૦} સોનેરી ગળાંના કાંઠાવાળું^{૪૩}
ગીધ^{૪૨} રાખેછે^{૪૧} (તે), (એ બધું) તેને^{૪૪} (ઈશ્વાને અશો જરતોશ્તને) આપ્યું.^{૪૫}

ખોલાસો:—(તે ગીધની જોવાની તીક્ષ્ણ શક્તિ બાબે નીચે જણાવેછે.)

તે^{૪૪} (ગીધ) દેશથી^{૪૬} નવ ઘણા તફાવત †સુધી^{૪૫} જેટલું^{૫૧} એક મુઠ્ઠી

“ અરબી ઘોડા વિશે એવું કહેછે કે, તે અંધારી રાતના જમીન ઉપર પડેલા
એક ખાલ જેઈ શકેછે ” (જુઓ પ્રોફેસર વેસ્તનો બુનહેહેશનો અંગ્રેજી તરજુમો).

* એના તરજુમા બાબે જુઓ એજ યશ્તનો ૧૧ મો કરદો, ૨૮ મો ફકરો.

† ઈશ્વાને ઘણીજ ઉચાઈએથી. “ ગીધ વિશે એવું કહેછે કે, ઘણીજ ઉચા-
ઈએથી જમીન ઉપર પડેલા મુઠ્ઠીના કદ જેટલા ગોશ્તના કટકાને જોએછે ” (જુઓ
પ્રોફેસર વેસ્તનો બુનહેહેશનો અંગ્રેજી તરજુમો, ૧૯ મો ખાખ).

જેટલાં મહોટાં^{૧૦} કાચ્યાં ગોશ્તનાં કટકાને^{૧૧} જોએછે,^{૧૨} તેટલું^{૧૩} એક ચળકતી^{૧૪} સોએના^{૧૫} ચળકાટને^{૧૬} તેમજ તે સોએની^{૧૭} આણીને^{૧૮} (જોએછે).

અહુરે રથ ખરેનંધ્રહુચ, તેમ ચળકાટ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ; જઓઆખ્યો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. યામશ દાતામશ પઓમશ્યામશ અહુરહે. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંધ્રય વચ્ચ બ્યઓશ્નય, જઓઆખ્યસય અરુપુખ્યએમખ્યસય વાધજિખ્યો.

યેંધ્રહે હુતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હુચા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૪ મો) (૩૪) વેરેશ્વરેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩ પેરેસત્^૪ જરથુશ્તો^૫ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ,^૬ અહુર મજ્ઞદ^૭ મધંચો^૮ સ્પેનિશ્ત,^૯ દાતરે^{૧૦} ગએથનાંમ^{૧૧} અસ્તવધતિનાંમ^{૧૨} અપાઉમ.^{૧૩} યત્^{૧૪} બવાનિ^{૧૫} અધવિ-સસ્તો^{૧૬} અધવિ-શમરેતો^{૧૭} પોઉર-નરાંમ^{૧૮} જિમયતાંમ,^{૧૯} ચિશ^{૨૦} અંધ્રહે^{૨૧} અસ્તિ^{૨૨} બએ-પજ્ઞ.^{૨૩} (૩૫) આઅત્ત^{૨૪} મજ્ઞદાઓ^{૨૫} અહુરો મજ્ઞદાઓ,^{૨૬} મેરેઘહે^{૨૭} પેષા-પરેનહે^{૨૮} વારેનજનહે^{૨૯} પેરેનમ^{૩૦} અયસએષ,^{૩૧} સ્પિતમ^{૩૨} જરથુશ્ત.^{૩૩} અન^{૩૪} પરેન^{૩૫} તનૂમ^{૩૬} અધવિ-સિરોમશ,^{૩૭} અન^{૩૮} પરેન^{૩૯} હુમેરેથેમ^{૪૦} પધતિ-સંધ્રહુએષ.^{૪૧} (૩૬) યાનાઓ^{૪૨} બરધતિ^{૪૩} અસ્તવો^{૪૪} વા તખમહે^{૪૫} મેરેઘહે,^{૪૬} પરેનવો^{૪૭} વા^{૪૮} તખમહે^{૪૯} મેરેઘહે.^{૫૦} નએધ^{૫૧} ચિશ^{૫૨} રએવ^{૫૩} મબ્ય^{૫૪} જધન્તિ,^{૫૫} નએધ ક્રએએધતિ.^{૫૬} પઉર્વ-હે^{૫૭} નેમો^{૫૮} બરધતિ,^{૫૯} પઉર્વ^{૬૦} ખરેનાઓ^{૬૧} વીધારયેધતિ,^{૬૨} ઉપસ્તાંમ^{૬૩} મેરેઘહે^{૬૪} પરેનો^{૬૫} મેરેઘનાંમ.^{૬૬} (૩૭) *તાઓ^{૬૭} અહુરો^{૬૮} સાસ્તનાંમ^{૬૯} દંધહુ-પધતિશ,^{૭૦} નોધત્^{૭૧} સતેમ^{૭૨} જધન્તિ^{૭૩} વીરજ,^{૭૪} નોધત્^{૭૫} હકેરેત્^{૭૬} જધન્તિ^{૭૭} વએસએષ,^{૭૮} ઓધમ^{૭૯} જધન્તિ^{૮૦} ક્રપ અએધતિ.^{૮૧}

(૩૪) હોરમજ્ઞદના પેદા કીધેલા^૧ બેહેરામ (ધજ્ઞદ)ને^૨ હમો વખાણીએ છિયે.^૩ (પેગમબર) જરતોશ્તે^૪ (દાદાર) હોરમજ્ઞદને^૫ પુછયું^૬ (કે), હાડમંદ^૭ જેહાંનના^૮ અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^૯ મીનો,^{૧૦} અશો^{૧૧} પેદા કરનાર^{૧૨} હોરમજ્ઞદ!^{૧૩} જ્યારે^{૧૪} દુઃખ દેનારા^{૧૫} પુષ્કળ માણસોમાં^{૧૬}

(હું) *ઈળ પામેલો^{૧૧} (તથા) મંત્ર મારેલો^{૧૨} થાઉ,^{૧૫} (ત્યારે)
તેનેમાટે^{૧૩} ઉપાય^{૨૩} શું^{૨૦} છે ?^{૨૨} (ઈઆને જખમને હું કેમ રૂજ લાઉ ?)

(૩૫) ત્યારે^{૨૪} હોરમજદે^{૨૬} કહ્યું^{૨૫} કે, અએ સપેતમાન^{૩૨} જરતો-
શત !^{૩૩} પાંખ ફરરાવતાં^{૨૮} પેષો-પરેન^{૨૯} (નામનાં) પક્ષિનાં^{૨૭} પીછાં^{૩૦}
તુંએ જાણોધવાં જોઈએ.^{૩૧} તે^{૩૪} પીછાંથી^{૩૫} (તુંએ) બદનને^{૩૬} ઘસરવું
જોઈએ,^{૩૭} (તથા) તે^{૩૮} પીછાંથી^{૩૯} (તારા) દુશ્મનને^{૪૦} બદ દુઆ દ-
ઈને હાંકી કાઢવો જોઈએ.^{૪૧} (૩૬) જે માણસ^{૪૨} (તે) જોરાવર^{૪૫}
પક્ષિનાં^{૪૬} હાડકાં^{૪૪} અથવા^{૪૮} (તે) જોરાવર^{૪૬} પક્ષિનાં^{૪૭} પીછાં^{૪૯} રા-
ખેછે^{૪૩} (તે) લાએગશાલી^{૫૩} માણસને^{૫૪} કોઈ^{૫૨} મારતું^{૫૫} નથી,^{૫૧}
(અથવા તેને) હેરાંન કરતું નથી.^{૫૬} (તે રાખનાર શખસ) પેહેલાં
તેનેમાટે^{૫૭} ઇજ્જત^{૫૮} રાખેછે,^{૫૯} (સખખ કે) (તેનીથી તે) પહેલાં^{૬૦} કીર્તિ^{૬૧}
ધરાવેછે.^{૬૨} પક્ષિઓમાંનાં^{૬૩} (તે) પક્ષિનું^{૬૪} પીછાં^{૬૫} (તે રાખનારને)
ફીમદદ^{૬૬} (કરેછે). (૩૭) રાજકર્તાઓનો^{૬૮} વડો^{૬૯} (અથવા) દેશનો
ધણી^{૭૦} (અથવા) સો^{૭૨} પેહેલવાનને મારનાર^{૭૪} (ખી) તેઓને^{૭૭} (ઈઆને
ઉપર જણાવેલાં પક્ષિને) એકદમ^{૭૬} મારી શકતો^{૭૩} નથી,^{૭૧} (બલકે)

* ધાતુ અધવિ-સંઘ્રહ=સંસ્કૃત અભિ-શંસ=ઈળ કરવી અથવા ત્રાપ દેવા.

† ઈઆને કોઈ મારી ઉપર મંત્ર મારે, અસલ અર્થ (મંત્ર) યાદ કીધેલો
(ધાતુ, સંસ્કૃત સ્મર=યાદ કરવું.)

‡ ‘પેષો-પરેન’નો સાધારણ અર્થ ધ્રુવડનાં જેવાં પીછાવાળું (પક્ષિ) થાએછે.

§ મ્હોટી પાંખવાળાં વારેનજન નામનાં પક્ષિનું પીછું વંલે (દારમેસ્તેતે).

§ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેના તરજુમા ઉપરથી. ‘યા નાઓ’ જે બોલ જુદા લેતાં,
એ ફકરાનો નીચેપ્રમાણે ખી અર્થ થઈ શકે:—

(ઉપર જણાવેલાં પેષો-પરેન નામનાં) જોરાવર^{૪૫} પક્ષિનાં^{૪૬} હાડકાં^{૪૪}
અથવા^{૪૮} (તે) જોરાવર^{૪૬} પક્ષિનાં^{૪૭} પીછાં^{૪૯} આપણને^{૪૨} ટેકા આપેછે,^{૪૩}
(એટલામાટે) કોઈખી^{૫૨} સમજી^{૫૩} માણસ^{૫૪} (તે પક્ષિને) મારતું^{૫૫} નથી,^{૫૧}
અથવા હાંકી કાઢાડવું નથી,^{૫૬} (પણ) પેહેલાં તેનેમાટે^{૫૭} ઇજ્જત^{૫૮} રાખેછે,^{૫૯}
(સખખ કે) પક્ષિઓમાંનાં^{૬૩} (તે) પક્ષિનું^{૬૪} પીછાં^{૬૫} (આપણને) પેહેલાં^{૬૦}
ખોરે^{૬૧} (તથા) મદદ^{૬૬} આપેછે.^{૬૨}

એ વાત કેટલેક દરજ્જે શાહનામામાં જલે સામની ખીનામાં આવેલી સીમોર્ગનાં
પીછાંને મળતી આવેછે.

તે (પક્ષિ) એખલું^{૪૮} તે બધાઓને^{૪૯} મારેછે^{૫૦} (તથા) (તેઓની ઉપર) સરસાઈ *ભોગવેછે.^{૫૧}

(૩૮) †વીરપે^{૫૨} તેરેસેન્તિ^{૫૩} પેરેનિને,^{૫૪} અવથ^{૫૫} માવયચિત્^{૫૬} તનુયે,^{૫૭} વીરપે^{૫૮} તેરેસેન્તિ^{૫૯} અઉર્વથ,^{૬૦} વીરપે^{૬૧} તેરેસેન્તિ^{૬૨} દુશ-મધન્યુશ,^{૬૩} અમેમચ^{૬૪} વેરેશ્વમેમચ,^{૬૫} નિધાતેમચ^{૬૬} તનુયે^{૬૭} મનો.^{૬૮} (૩૯) †યિમ્^{૬૯} વષાઓન્તે^{૭૦} અહુરાઓંધહો,^{૭૧} વષાઓન્તે^{૭૨} આહુ-ધસ્યાઓંધહો,^{૭૩} વષાઓન્તે^{૭૪} હુઓસ્રવંધહનો,^{૭૫} તેમ્^{૭૬} વષત્^{૭૭} કવ ઉસ.^{૭૮} યિમ્^{૭૯} અસપો અર્ધ^{૮૦} અરધતિ,^{૮૧} યિમ્^{૮૨} ઉશ્વો^{૮૩} વધધરિશ^{૮૪} અરધતિ,^{૮૫} યિમ્^{૮૬} આક્રશ^{૮૭} નાવય^{૮૮} અરધતિ.^{૮૯} (૪૦) યિમ્^{૯૦} ધ્ર-એતઓનો^{૯૧} તખ્મો^{૯૨} અરત્,^{૯૩} યો^{૯૪} જનત્^{૯૫} અશ્મ મહાકેમ^{૯૬} શ્રિજક્રનેમ્,^{૯૭} શ્રિકમેરેધેમ્,^{૯૮} ક્વયશ-અપીમ્,^{૯૯} હુકંધર-યઓક્તીમ્,^{૧૦૦} અપ્-અઓકંધહેમ્,^{૧૦૧} દએવીમ્^{૧૦૨} દુજેમ્,^{૧૦૩} અઘ્રેમ્^{૧૦૪} ગએથાખ્યો^{૧૦૫} દ્વન્તેમ્,^{૧૦૬} યામ્^{૧૦૭} અપ્-અઓજસ્તેમાંમ્^{૧૦૮} દુજેમ્^{૧૦૯} ક્રય કેરેન્તત્^{૧૧૦} અંધરો મધન્યુશ,^{૧૧૧} અવિ^{૧૧૨} યામ્^{૧૧૩} અસ્તવધતીમ્^{૧૧૪} ગએથામ્^{૧૧૫} મહુકાંધ^{૧૧૬} અપહે^{૧૧૭} ગએથનામ્.^{૧૧૮}

(૩૮) જેમ^{૧૧૯} મારીથી†^{૧૨૦-૧૨૧} (બીહેછે) (તેમ), સઘળાઓ^{૧૨૨} (તે) પીછ રાખનારથી^{૧૨૩} બીહેછે;^{૧૨૪} (તે પીછની અરક્ષતથી) (તેનામાં જે) હિમ્મત,^{૧૨૫} ફતેહ^{૧૨૬} (તથા તેનાં) તનમાં^{૧૨૭} (જે) મન શક્તિ^{૧૨૮} મુક-વામાં આવેલી^{૧૨૯} (છે તેથી કરીને), તેના તમામ^{૧૩૦} વેરીઓ^{૧૩૧} તેનીથી બીહેછે^{૧૩૨}, (તથા) તેના તમામ^{૧૩૩} દુશ્મનો^{૧૩૪} તેનીથી બીહેછે.^{૧૩૫} (૩૯) જેને^{૧૩૬} (ઈઆને તે એજમતી પક્ષિને અથવા તે પક્ષિનું પીછ રાખનારને) સરદારો^{૧૩૭} મદદે †બોલાવેછે,^{૧૩૮} સરદારને લગતા^{૧૩૯} મદદે બોલાવેછે;^{૧૪૦} (તથા જેને) કેખ-સર (પાદશાહ)નાં હિખાંનદાનવાળાઓએ^{૧૪૧} મદદે બોલાવ્યું;^{૧૪૨} તે (પક્ષિ) ને^{૧૪૩} કેકાઉસ^{૧૪૪} (પાદશાહ) મદદે બોલાવ્યું.^{૧૪૫}

બોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ઉપર જણાવેલા મહાન પુર-પોએ બી તે પક્ષિનાં એજમતી પીછથી ફાએદો મેળવ્યો હતો.)

* અસલ અર્થ ‘ આગળ નાએછે. ’

† ડાકટર ગેલ્ડનર ૩૮ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૬ લીટીનો તથા ૩૯ મા ફક-રાને ૭ લીટીનો લેછે; દરેક લીટી ચિન્હ આગળ પુરી થાયેછે.

‡ અસલ અર્થ ‘ મારાં^{૧૧૯} તનનેમાટે.^{૧૨૦} ’

§ ઇન્તેઝારીથી માંગેછે; ધાતુ વસ=સંસ્કૃત વસ=ધૃષ્ટિ (દારમેસ્તેતે).

હ એનો અર્થ ‘ કીર્તિવાળા માણસો ’ બી યઈ શકે.

જે (પક્ષી)ને^{૧૦} ઘોડો^{૧૦} રાખેછે,^{૧૧} હારખરદાર^{૧૪} ઉઠ^{૧૩} રાખેછે,^{૧૫}
 (તથા) વહાણ ચાલી શકે એટલું ઉઠું^{૧૮} પાણી^{૧૭} *રાખેછે.^{૧૬} (૪૦) જેને^{૨૦}
 (એટલે તે પક્ષિને) જોરેમંદ^{૨૨} ફરેદુન^{૨૧} (પાદશાહ) રાખતો હતો;^{૨૩} જેણે^{૨૪}
 (ઇઆને ફરેદુને) ત્રણ મોહોડાંના,^{૨૭} ત્રણ માંથાના,^{૨૮} છ આંખના,^{૨૯} હજાર
 †મક્કરવાળા,^{૩૦} પુષ્કળ જોરેમંદ,^{૩૧} દેવને લગતો^{૩૨} દરજ્જ^{૩૩} (તથા) (જે)
 (આએ) મુલુકોને વાસ્તે^{૩૫} નુકસાન પોહોંચાડનાર^{૩૪} દરવંદ^{૩૬} (જે) ઝુહાક
 (તે) ને^{૩૯} માસ્યો;^{૩૫} જે^{૩૭} ઘણાજ જોરેમંદ^{૩૮} દરજ્જને^{૩૯} (ઇઆને ઝુહાકને)
 આએ હાડમંદ^{૪૪} દુનિયા^{૪૫} ઉપર^{૪૨} અશોઈના^{૪૭} મુલુકોના^{૪૮} નાશનેમાટે^{૪૯}
 અંગ્રેમેન્યુશે^{૫૧} પેદા †કીધો.^{૫૦}

અહિ રય ખરેનંધ્રહુય, તેમ યજ્ઞંધ મુરુન્યત યસ્ન વેરેશ્વત્રેમ
 અહુરધાતેમ; જઝોઆપ્પયો વેરેશ્વત્રેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે. યા-
 ઇશ દાતાઇશ પઓઇસ્યાઇશ અહુરહે. હુઓમયો ગય ખરેસ્મન,
 હિજ્જવો-દંધુધંહુ, માંધય વયય બ્યઓધનય, જઝોઆપ્પયસ્ય
 અરુપુધ્ધએધાપ્પસ્ય વાધજ્જિપ્પયો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
 મજ્જદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હુયા,
 યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૫ મો) (૪૧) વેરેશ્વત્રેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે,^૩
 વેરેશ્વત્રો^૪ અવિ ઇમત્ત ન્માનેમ^૫ ગઝોસૂરાપ્પયો^૬ ખરેનો^૭ પધરિ-
 વેરેનવધતિ,^૮ યથ^૯ હાઉ^{૧૦} મજ્જ^{૧૧} મેરેધો સએનો,^{૧૨} યથ^{૧૩}
 અવે^{૧૪} અપ્રાઓ^{૧૫} ઉપાપાઓ^{૧૬} મસિતો^{૧૭} ગધરીશ^{૧૮} નિવાનેન્તિ.^{૧૯}

(૪૧) હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા^૧ બેહેરામ (ઇજ્જદ)ને^૧ હમો યાદ
 કરીએ છિયે.^૩ જે પ્રમાણે^૬ તે^{૧૦} મહોટું^{૧૧} સીમોર્ગ (નામનું) પક્ષિ^{૧૨}
 (પોતાની પાંખથી), (તથા) જે પ્રમાણે^{૧૩} આએ^{૧૪} પાણીથી ભરેલાં^{૧૬}
 મહોટાં^{૧૭} વાદળાં^{૧૫} (પોતાના છાયાથી) પાહાડોને^{૧૮} પીઠાંકેછે,^{૧૯} (તે પ્ર-

* પેષો-પરેન નામનાં પક્ષિનાં પીછની ખુખીને લીધે, તે પક્ષિને ખુશકી
 તથા દરિયાની મુસાફરીમાં રાખવામાં આવતું હતું, એવું આએ ફકરા ઉપરથી
 કાંઈક ઇશારો મળેછે.

† અથવા યુક્તિવાળા. એનો અર્થ 'કૌવત રાખનાર' બી યઈ શકે.

‡ એજ ફકરો ઈજ્જદનેના ૬ મા હા (હાવનીમ)ના ૮ ફકરામાં આવેછે.

¶ અથવા પાહાડોને અથડાએછે અથવા લાગેછે (ધાતુ નિ-વન).

માણે) બેહેરાંમ^૪ (ઈજદ) આએ ઘેર (ઇઆને *દુનિયાં)ને^૫ (પોતાનાં)
†હથિયારોની મારફતે^૬ ખોરેહથી^૭ આસપાસ ઢાંકેછે.^૮

અહુ રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞમ સુરૂન્વત યસ્ન વેરેથ્રમેમ
અહુરધાતેમ; જઓધ્રાખ્યો વેરેથ્રમેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે.
યાધશ દાતાધશ પઓધયાધશ અહુરહે. હઓમયો ગવ ખરેસ્મન,
હિજવોન્દંધ્રહહ, માંથ્રય વચય ખ્યઓથનય, જઓધ્રાખ્યસય
અરુપુખ્ધએધખ્યસય વાધજ્ઞિખ્યો.

યંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધ્રહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૬ મો) (૪૨) વેરેથ્રમેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩
પેરેસત્^૪ જરથુશ્તો^૫ અહુરેમ મજદાંમ,^૬ અહુર મજદ^૭ મધન્યો^૮
સ્પેનિશત,^૯ દાતરે^{૧૦} ગએથનાંમ^{૧૧} અસ્તવધતિનાંમ^{૧૨} અપાઉમ.^{૧૩}
કવ^{૧૪} અસ્તિ^{૧૫} વેરેથ્રમેમ^{૧૬} અહુરધાતહે^{૧૭} નાંમ-અજ્ઞાપાધતિશ,^{૧૮}
કવ^{૧૯} ઉપસ્તૂધતિશ^{૨૦} કવ^{૨૧} નિસ્તૂધતિશ.^{૨૨}

(૪૨) હોરમજદના પેદા કીધેલા^૨ બેહેરાંમ (ઈજદ) ને^૧ હમો
યાદ કરીએ છિયે.^૩ (પેગમખર) જરતોશ્તે^૪ (દાદાર) હોરમજદને^૫ પુછયું^૬
કે, હાડમંદ^૭ જેહાંનના^૮ અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^૯ મીનો,^{૧૦} અશો^{૧૧} પેદા
કરનાર^{૧૨} હોરમજદ!^{૧૩} કેઇ જગાએ^{૧૪} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૧૫} બેહેરાંમ
(ઈજદ)નાં^{૧૬} નામની આરાધના^{૧૭} છે ?^{૧૮} ક્યાંહાં^{૧૯} (તેની) વખાણુ^{૨૦} છે ?^{૨૧}
(તથા) ક્યાંહાં^{૨૨} (તેની) †તારીફ^{૨૩} છે.^{૨૪}

(૪૩) આઅત્^{૨૩} ઝઓત્^{૨૪} અહુરો મજદાઓ,^{૨૫} યત્^{૨૬}
સ્પાધ^{૨૭} હનજસાઓન્તે,^{૨૮} સિપતમ^{૨૯} જરથુશ્ત,^{૩૦} રશ્તેમ^{૩૧}
રસ્મ.^{૩૨} કતરસચિત્^{૩૩} વિશ્તાઓંધ્રહો^{૩૪} અહુમ્ય^{૩૫} નોધત્^{૩૬}
વન્યાઓન્તે,^{૩૭} જતાઓંધ્રહો^{૩૮} અહુમ્ય^{૩૯} નોધત્^{૪૦} જન્યાઓન્તે.^{૪૧}

* જુઓ મારો વંદીદાદનો તરજુમો, પરગરદ ૨૨ મી, ૧ લો ફકરો.

† ગઓ=સં. ગો=ગાએ; સૂર=સં. શૂલ=હથિયાર; ગઓસૂર=ગાએની શિકલનો
શુરજ (અસલ અર્થ); ભાલો (યુસ્તિ); વાવતો (હારલે); 'બેહેરાંમ ઈજદ
તે ઘેરને ખોરેહથી ઢાંકેછે, તથા ગાએદોરનો વધારો (લાંહાં લાવેછે)'—દારમેસ્તેતે.

‡ એટલે બેહેરાંમ ઈજદને તેનું નામ દેઇને કેઈ જગાએ આરાધવામાં આવેછે,
તથા ક્યાંહાં તેની વખાણુ ગાવામાં આવેછે ?

(૪૪) ચતંધ્રો^{૪૨} પેરેનાઓ^{૪૩} વીધારયોધશ^{૪૪} અવિ પથાંમ^{૪૫}
કતરસચિત્^{૪૬} યતારો^{૪૭} પોઉરવો^{૪૮} કાયજાધતે,^{૪૯} અમે^{૫૦}
હુતશ્તો^{૫૧} હુરઓધો,^{૫૨} વેરેશ્વો^{૫૩} અહુરધાતો,^{૫૪} અતારો^{૫૫}
વેરેશ્વ^{૫૬} હુચધતે.^{૫૭} (૪૫) અમેમચ^{૫૮} વેરેશ્વમેમચ^{૫૯} આક્રી-
નામિ,^{૬૦} દ પાતાર,^{૬૧} દ નિપાતાર,^{૬૨} દ નિશહરેતાર,^{૬૩} દ^{૬૪}
અધ્વઓજેન્,^{૬૫} દ^{૬૬} વિધ્વઓજેન્,^{૬૭} દ^{૬૮} કધ્વઓજેન્,^{૬૯}
દ^{૭૦} અમરેજેન્,^{૭૧} દ^{૭૨} વીમરેજેન્,^{૭૩} દ^{૭૪} કમરેજેન્.^{૭૫}

(૪૩) ત્યારે^{૭૬} હોરમજદે^{૭૭} જવાબ આપ્યો^{૭૮} કે, અએ સપેતમાન^{૭૯}
જરતોશત!^{૮૦} જે જગાએ^{૮૧} જરાબર ખેંચેલી^{૮૨} સફસાથે^{૮૩} લશ્કરો^{૮૪} એક
બીજાસાથે મળે^{૮૫} (તે જગાએ બેહેરાંમ ઇજદને યાદ કરવામાં આવેછે તથા
તેની સ્તુતિ ગાવામાં આવેછે). કોઈબી^{૮૬} લડાયક^{૮૭} એ (લડાઈ) માં^{૮૮} માર
ખાતા^{૮૯} નથી,^{૯૦} (તથા) મારનારાઓ^{૯૧} (બી) એ (લડાઈ) માં^{૯૨} માર
ખાતા^{૯૩} નથી.^{૯૪} (૪૪) રસ્તામાં^{૯૫} (તે એજમતી) પીછ^{૯૬} તુંએ હાથમાં
ધરવું *જોઈએ.^{૯૭} એ (લશ્કર) માંથી જે^{૯૮} પેહેલાં^{૯૯} (બેહેરાંમ ઇજદને)
ઈજેછે^{૧૦૦} તેની તરફ,^{૧૦૧} સુંદર બનાવેલો^{૧૦૨} (તથા) ખુબસુરત^{૧૦૩}
અમ^{૧૦૪} (ઇઆને હિમ્મત આપનાર ફરેશ્તો) (તથા) હોરમજદનો પેદા કી-
ધેલો^{૧૦૫} બેહેરાંમ^{૧૦૬} (ઇજદ) ફતેહસાથે^{૧૦૭} પુઠે ચાલેછે.^{૧૦૮} (૪૫) અમ^{૧૦૯}
(ફરેશ્તો) તથા બેહેરાંમ^{૧૧૦} (ઇજદ) (જે) બે બચાવનાર,^{૧૧૧} બે રક્ષણ
કરનાર^{૧૧૨} (તથા) બે પાસબાની કરનાર (તેઓ) ને^{૧૧૩} હું વખાણું.^{૧૧૪} (તે)
બે^{૧૧૫} (ઇઆને અમ ફરેશ્તો તથા બેહેરાંમ ઇજદ) (દુશ્મનોને)
†હઠાવી કાઢાડેછે;^{૧૧૬} (તે) બે^{૧૧૭} (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) †દૂર હઠાવી
કાઢાડેછે,^{૧૧૮} (તે) બે^{૧૧૯} (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) †આગળ હઠાવી
કાઢાડેછે,^{૧૨૦} (તે) બે^{૧૨૧} (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) વધારે સાફ કરી નાખે-
છે;^{૧૨૨} (તે) બે^{૧૨૩} (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) વધારે સાફ કરી નાખેછે;^{૧૨૪}
(તે) બે^{૧૨૫} (ફરેશ્તા) (દુશ્મનોને) પાયમાલ કરી નાખેછે.^{૧૨૬}

* ચતંધ્રો—એબાલનો ચોકસ અર્થ ઠસ્યો નથી. બે, બેહુ (હારલે); ચાર
(દારમેસ્તેતે). બેહુ (લશ્કર) ના રસ્તા તરફ તે પીછ તું પાંચર (હારલે); રસ્તા-
ઉપર ચાર પીછ તું નાંખ (દારમેસ્તેતે). વેસ્ટરગારૂડના પુસ્તકમાં ‘ ચતંધ્રો ’ ને
બદલે જતંધ્રો ’ છે. સ્પીગલે એ બાલનો અર્થ મુકી દીધો છે.

† જમણી બાજુએ, ડાબી બાજુએ, બધી તરફથી હઠાવી કાઢાડેછે (દારમે-
સ્તેતે). ડાકટર ગેલ્ડનરે ‘ અધ્વઓજેન્, વીધ્વઓજેન્, કધ્વઓજેન્ ’ વાંચન લીધુંછે.

(ઈઆને અમ નામનો ફરેશ્તો તથા બેહરાંમ ઇજિદ બધી તરફથી આવતા હુશ્મનોને તદન પાયમાલ કરી નાખે છે).

(૪૬) *જરથુશ્ત,^૧ અએતેમ^૨ માંથ્રેમ^૩ મા ક્દએસયો-
ધશ,^૪ અન્યત્^૫ પિથ્રે^૬ વા^૭ પુથ્રાધ,^૮ આથ્રે^૯ વા^{૧૦} હુધો-
જાતાધ,^{૧૧} આથ્રવનાધ^{૧૨} વા^{૧૩} *ગ્રાયએને.^{૧૪} અએતએચ^{૧૫} તે^{૧૬}
વાયો^{૧૭} યોધ^{૧૮} ઉધ્ર^{૧૯} આસ,^{૨૦} દેરેજર^{૨૧} આસ,^{૨૨} ઉધ્ર^{૨૩}
આસ,^{૨૪} વ્યાખધને^{૨૫} આસ,^{૨૬} ઉધ્ર^{૨૭} આસ,^{૨૮} વેરેથ્રધ્રે^{૨૯} આસ,^{૩૦}
ઉધ્ર^{૩૧} આસ,^{૩૨} બએષબય^{૩૩} આસ.^{૩૪} અએતએચ^{૩૫} તે^{૩૬} વાયો^{૩૭}
યોધ^{૩૮} પેષેમચિત્^{૩૯} સારેમ^{૪૦} યુનજધન્તિ,^{૪૧} ઉધ્રગેરેષ્તેમચિત્^{૪૨}
સ્નથેમ^{૪૩} અપપ^{૪૪} અપ-ખન્વધન્તિ.^{૪૫}

(૪૬) (દાદાર હોરમજદ કેહેછે.) :—અએ જરતોશ્ત !^૧ આએ^૨
માંથ્ર^૩ છોકરાવાળા^૪ આપ,^૫ અથવા^૬ એક લાઈ^૭ જેનીસાથે બીજે
જનમેલો †હોએ,^૮ અથવા^૯ †ત્રણ પંથવાળા^{૧૦} આથ્રવન^{૧૧}—(એ ત્રણ)
સિવાએ^{૧૨} (બીજા કોઈને) તું શિખવતો જાના.^{૧૩}

(અએ જરતોશ્ત !) તે^૧ વચનો^૨ (ઈઆને ઉપરના ફકરામાં જણા-
વેલા માંથ્રના સખુનો) તારેમાટે^૩ (છે).

ખોલાસો :—(તે સખુનો કેવા છે તેની સિક્ત નીચે જણાવે છે.)

* “ જરથુશ્ત ” થી તે “ ગ્રાયએને ” સુધીનો વાક્ય (અન્યત્ ખોલના ફેર
સિવાએ) ખોરદાદ યસ્તના ૯ મા ફકરામાં બી આવેછે (જુઓ સફા ૨૦૬ મો.)

† ઈઆને એક લાઈ જેને બીજે લાઈ અથવા બેહેન હોએ.

‡ ‘ ત્રણ પંથ ’ની મતલબ ‘ હેરખદ, મોખેદ અને દસ્તુર ’ થઈ શકે. અગરજો
‘ ગ્રાયએને ’ ખોલને ‘ ગ્રાય ’ (ત્રણ) ઉપરથી લીધાને બદલે, ધાતુ ‘ ગ્રા ’ (પોષણ
કરવું) ઉપરથી લઈએ તો ‘ આથ્રવનાધ ગ્રાયએને ’નો અર્થ “ (ગરીબનું) પોષણ
કરનાર આથ્રવન ” એપ્રમાણે બી થઈ શકે.

¶ એક બાપે પોતાના દીકરાને, અથવા એક લાઈએ એકજ માએનાં પેટના
પોતાના બીજા લાઈને, અથવા આથ્રવને પોતાના શાગેદને—એ સિવાએ બીજા
કાઈને આએ માંથ્ર શીખવવા નહીં (પ્રોફેસર દારમેરતેતે). પોતાના બાપને,
પોતાના દીકરાને, એકજ માએનાં પેટના પોતાના બીજા લાઈને, અથવા પોતાના
ઘરના પંથકાને (એટલે જે પંથકાને ઘરમાંથી પોષણ મળવું હોએ તેને)—એ
સિવાએ બીજા કાઈને આએ માંથ્ર શીખવવા નહીં (પ્રોફેસર દારમે).

જે^{૧૩} (સખુનો) એજમતી^{૧૪} *છે^{૧૫} (તથા) હિમત આપનારા^{૧૬}
છે,^{૧૭} (તે સખુનો) મિજલસમાં બેસનારનેમાટે^{૧૦૦} એજમતી^{૧૮} છે,^{૧૯}
(તે સખુનો) ફતેહનેમાટે^૨ એજમતી^૨ છે,^૩ કૌવત આપનારા^૪ (તથા)
તંદરોસ્તી આપનારા^૫ છે.^૬ (અએ જરતોશ્ત !) તે^{૧૦} વચનો^{૧૨} તારેમાટે^{૧૨}
(છે), કે જે^{૧૩} પાપી^{૧૪} માંથાને^{૧૫} †પાક કરેછે,^{૧૬} (તથા મારવાનેમાટે)
ઉંચે ધરેલા^{૧૭} હથિયારને^{૧૮} પાછું હઠાવીને^{૧૯} અસર વગરનું કરેછે.^{૨૦}

અહિ રચ ખરેનંધ્રહુય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરે-
થ્રેમે અહુરધાતેમ; કઝોઝાખ્યો વેરેથ્રેમે અહુરધાતેમ
યજ્ઞમધદે, યાધશ દાતાધશ પઝોઝથ્યાધશ અહુરહે. હુઓમયો
ગવ બરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહુધ માંથય વચય બ્યઓઝય,
કઝોઝાખ્યસ્ય અરપુખ્ધએધખ્યસ્ય વાધજિખ્યો.

યેંધ્રહે હુતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધ્રહો,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હુયા,
યાઓંધ્રહુંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કર્તો ૧૭ મો) (૪૭) વેરેથ્રેમે^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩
યો^૪ વીરાજધતિ^૫ અન્તરે^૬ રાશત^૭ રસ્મન^૮ આચ પરચ પેરેસધતે^૯
હુધ મિથ્ર^{૧૦} હુધ રપ્ન્વો;^{૧૧} કો^{૧૨} મિથ્રેમ^{૧૩} અધવિ-દુજ્ઞધતિ,^{૧૪}
કો^{૧૫} રપ્નૂમ^{૧૬} પધતિ-ધરિનખિત,^{૧૭} કહ્માધ^{૧૮} યસ્કેમચ^{૧૯} મહુરકે-
મચ^{૨૦} અકેમ^{૨૧} બક્ષાનિ^{૨૨} ક્ષયઝો.^{૨૩} (૪૮) આઅત્ત^{૨૪} ઝઓત્ત^{૨૫}
અહુરો મજ્ઞદાઓ,^{૨૬} યિમ^{૨૭} મખ્યાક^{૨૮} ક્રાયજ્ઞઓન્તે^{૨૯} વેરેથ્રો^{૩૦}
અહુરધાતો,^{૩૧} દાત-હે^{૩૨} યિમ^{૩૩} બ્યેધતિ^{૩૪} દાધત્યોતેમો^{૩૫} યસ્ન-
સચ^{૩૬} વહ્નસચ,^{૩૭} અપાત્ત હુય યત્ત વહિશતાત્.^{૩૮} †નોધત્ત^{૩૯}
ધથ^{૪૦} અધથ્યાઓ દંધ્રહુવો^{૪૧} ક્રાંશ હ્યાત્ત^{૪૨} હુએન,^{૪૩} નોધત્ત^{૪૪}
વોધધ,^{૪૫} નોધત્ત^{૪૬} પામ,^{૪૭} નોધત્ત^{૪૮} કપસ્તિશ,^{૪૯} નોધત્ત^{૫૦}
હુએન્યો^{૫૧} રથો,^{૫૨} નોધત્ત^{૫૩} ઉજ્જરેપ્તો^{૫૪} દ્રફ્ધો.^{૫૫}

* અસલ એબારતમાં એ ક્રિયાપદ (આસ) અપૂર્ણ ભૂતકાળમાં છે. એના
ખોલાસા બાબે જુઓ માંડે અવસ્તા વ્યાકરણ, વાક્ય વિચાર, સફેા ૩૦૫ મો.

† અથવા પાપી સરહારને સુધારેછે (જુઓ ઈજશનેનો ૧૧ મો હા, ૩).

‡ હુધથી ઈઆને “ નોધત્ત ધથ અધથ્યાઓ દંધ્રહુવો ” થી તે એ ચશ્તના ૫૩ મા
ફકરાને છેડે આવેલા “ બએવરેઝાધ અહાંકંતઝાધશચ ” સુધીનો ભાગ તીર ચશ્તના
૫૬ થી તે ૬૧ મા સુધીના ફકરાઓમાં પણ આવેછે.

(૪૭) હોરમજદના પેદા કીધેલા^૧ બેહેરાંમ (ઇજદ)ને^૧ હમો વખા-
ણીએ છિયે;^૨ જે^૩ (બેહેરાંમ ઇજદ) બરાબર ખેંચેલી^૪ લશ્કરની સફની^૫
વચ્ચે^૬ હોકમ કરવાનેમાટે આસપાસ જાએછે,^૭ (અને ત્યાર પછી) મેહેર
(ઇજદ)ની સાથે^૮ (તથા) રશને (ઇજદ)ની સાથે^૯ (તે લશ્કરનાં માણુ-
સોને) (નીચેપ્રમાણે) પુછેછે^{૧૦} :—

કયો શખ્સ^{૧૧} મેહેર (ઇજદ)ને^{૧૨} ઠગેછે ?^{૧૩} કયો શખ્સ^{૧૪} રશને
(ઇજદ)ને^{૧૫} *આબેરદેહ કરેછે ?^{૧૬} હુ^{૧૭} (જે) શક્તિવાન^{૧૮} (અથવા હાકેમી
ચલાવનાર^{૧૯}) (તે) કોણુને^{૨૦} દરદ^{૨૧} તથા મોત^{૨૨} આપું ?^{૨૩}

(૪૮) ત્યારે^{૨૪} હોરમજદે^{૨૫} જવાબ આપ્યો^{૨૬} કે, જે^{૨૭} માણુસો^{૨૮}
હોરમજદના પેદાં કીધેલા^{૨૯} બેહેરાંમ (ઇજદ)ને^{૩૦} ઇજે,^{૩૧} (તથા) જે^{૩૨}
સઉથી સરસ સમ્યાઇથી^{૩૩} (થએલી) સઉથી લાએક^{૩૪} ઇજરને^{૩૫} તથા
આરાધના^{૩૬} લાએક રીતે તેનેમાટે^{૩૭} િનરી રેહે^{૩૮} (તો), એ તરફ^{૩૯} (ઇઆને)
ઇરાન દેશો તરફ^{૪૦} નહીં^{૪૧} લશ્કર,^{૪૨} નહીં^{૪૩} સંકટ^{૪૪} (અથવા બલા), નહીં^{૪૫}
દરદ,^{૪૬} નહીં^{૪૭} કપટ,^{૪૮} નહીં^{૪૯} (દુશ્મનનાં) લશ્કરને લગતી^{૫૦} લડાઈનીગાડી^{૫૧}
(અથવા) નહીં^{૫૨} (દુશ્મનનો) ઉયો પકડેલો^{૫૩} વાવતો^{૫૪} ડુઆવી શકે.^{૫૫}

(૪૯) પદ્ધતિ દિમ^{૫૬} પેરેસત^{૫૭} જરથુશ્તો,^{૫૮} કત^{૫૯} છ^{૬૦}
અસ્તિ,^{૬૧} અહુર મજદ,^{૬૨} વેરેશ્વરદે^{૬૩} અહુરધાતદે^{૬૪} દાઇત્યો-
તેમો^{૬૫} યસ્નસય,^{૬૬} વહાસય^{૬૭} અષાત હુય યત વહિશ્તાત.^{૬૮}
(૫૦) આઅત^{૬૯} અઓત^{૭૦} અહુરો મજદાઓ,^{૭૧} જઓથાઓ^{૭૨}
હે^{૭૩} ઉજ્જારયેન્^{૭૪} અધસ્યાઓ દંધહાવો;^{૭૫} બરેસ્મ^{૭૬} હે^{૭૭}
સ્તેરેનયેન્^{૭૮} અધસ્યાઓ દંધહાવો;^{૭૯} પસૂમ^{૮૦} હે^{૮૧} પચયેન્^{૮૨}
અધસ્યાઓ દંધહાવો;^{૮૩} અઉરપેમ^{૮૪} વા,^{૮૫} વોહુ-ગઓનેમ^{૮૬}
વા,^{૮૭} કાચિત^{૮૮} વા^{૮૯} ગઓનનાંમ^{૯૦} હમો-ગઓનેમ.^{૯૧}

* અસલ અર્થ ખાલી કરેછે. એની મતલબ એ કે, કયો શખ્સ પોતાનો આ-
પેલો કોલ તોડેછે તથા સમ્યાઇનો નાશ કરેછે ?

† અસલ અર્થ ‘રેહે, મુકામ કરે,’ ઇઆને જ્યારે ખાલેસ તથા પાક દિલથી
બેહેરાંમ ઇજદને લાએકની ઇજરને કરવામાં આવે.

‡ “ પામન્ ” (સંસ્કૃત પામન્) બોલનો અસલ અર્થ “ ચામડી ઉપર થતી
કાડ-ખુજલી, ચામડીનું દરદ ” થાએછે. કાહોડ (હારલે તથા દારમેસ્તેતે).

§ જનદુથી બનાવેલું જેહેર (હારલે); જેહેરી રોપો (દારમેસ્તેતે).

§ ‘ હાન્ ’ ક્રિયાપદનો અસલ અર્થ “ હોઈ શકે ” થાએછે. એ ક્રિયાપદ ‘ અહ્ ’
(હોડું) ધાતુ ઉપરથી શક્યાર્થ પરસ્મૈપદ ૩ જે પુરૂષ એકવચનમાં છે. સં. સ્વાત્.

(૪૯) (પેગમબર) જરતોશ્તે^{૫૮} તેને^{૫૯} (ઈઆને દાદાર હોરમજદને)
પુછ્યું^{૬૦} કે, અએ હોરમજદ^{૬૧} સઉથી સરસ સચ્ચાઇથી^{૬૨} (થએલી)
હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૬૩} બેહેરાંમ (ઈજદની)^{૬૪} સઉથી લાએક^{૬૫} ઈજશને^{૬૬}
તથા આરાધના^{૬૭} ખરેખર^{૬૮} કેઈ^{૬૯} છે ?^{૭૦}

(૫૦) ત્યારે^{૭૧} (દાદાર) હોરમજદે^{૭૨} જવાબ આપ્યો^{૭૩} કે, ધરિનદેશ^{૭૪}
(નાં લોકો) તેનેમાટે^{૭૫} (ઈઆને બેહેરાંમ ઈજદનેમાટે) ક્રિયાની ભેટો^{૭૬} લઈ
જાએ,^{૭૭} ધરિન દેશ^{૭૮} (નાં લોકો) તેનેમાટે^{૭૯} ખરસમ^{૮૦} *પાંથરે,^{૮૧} ધરિન
દેશ^{૮૨} (નાં લોકો) તેનેમાટે^{૮૩} સરેદ રંગનાં^{૮૪} અથવા^{૮૫} †સારા રંગનાં,^{૮૬}
અથવા તો^{૮૭} રંગોમાંનાં^{૮૮} કોઈખી^{૮૯} એકજ રંગના^{૯૦} ગોસ્પંદને^{૯૧} ‡પકાવે.^{૯૨}

(૫૧) મા^{૯૩} હું^{૯૪} મધસ્યો^{૯૫} ગેઉર્વયાત્,^{૯૬} મા^{૯૭} જહિક્^{૯૮}
મા^{૯૯} અપાવો^{૧૦૦} અસ્તાવયત્-ગાથો,^{૧૦૧} અહુમેરેક્ષ,^{૧૦૨} પધત્યારેનો^{૧૦૩}
ધમાંમ^{૧૦૪} દએનાંમ^{૧૦૫} યાંમ^{૧૦૬} આહુધરીમ^{૧૦૭} જરથુશ્લીમ.^{૧૦૮} (૫૨) ચેજિ-
ષે^{૧૦૯} મધસ્યો^{૧૧૦} ગેઉર્વયાત્,^{૧૧૧} જહિક્^{૧૧૨} વા,^{૧૧૩} અપાવો^{૧૧૪} વા^{૧૧૫} અસ્તા-
વયત્-ગાથો^{૧૧૬} અહુમેરેક્ષ,^{૧૧૭} પધત્યારેનો^{૧૧૮} ધમાંમ^{૧૧૯} દએનાંમ^{૧૨૦}
યાંમ^{૧૨૧} આહુધરીમ^{૧૨૨} જરથુશ્લીમ,^{૧૨૩} પર ખએષજ^{૧૨૪} હુયધતે^{૧૨૫}
વેરેથ્રધ્રો^{૧૨૬} અહુરધાતો.^{૧૨૭} (૫૩) હુમથ^{૧૨૮} અધસ્યાખ્યો દંધહુખ્યો^{૧૨૯}
વોધધ્નાઓ^{૧૩૦} જસાઓન્તિ,^{૧૩૧} હુમથ^{૧૩૨} અધસ્યાખ્યો દંધહુખ્યો^{૧૩૩}
હુએન^{૧૩૪} ક્રપતાઓન્તિ,^{૧૩૫} હુમથ^{૧૩૬} અધસ્યાખ્યો દંધહુખ્યો^{૧૩૭} જન્યા-
ઓન્તે^{૧૩૮} પન્યસધ્નાધ^{૧૩૯} સતધ્નાધશય,^{૧૪૦} સતધ્નાધ^{૧૪૧} હુજંધરધ્નાધ-
શય,^{૧૪૨} હુજંધરધ્નાધ^{૧૪૩} ખએવરેધ્નાધશય,^{૧૪૪} ખએવરેધ્નાધ^{૧૪૫} અહાંક્ષત-
ધ્નાધશય.^{૧૪૬} (૫૪) †અધાત્^{૧૪૭} ઉધતિ^{૧૪૮} ક્રવપત,^{૧૪૯} વેરેથ્રધ્રો^{૧૫૦}
અહુરધાતો,^{૧૫૧} નોધત્^{૧૫૨} નરો^{૧૫૩} ચેસન્યો^{૧૫૪} વહુમ્યો^{૧૫૫} ગેઉશ^{૧૫૬}
ઉર્વ^{૧૫૭} દામિ-દાતો,^{૧૫૮} યત્^{૧૫૯} નૂરેમ^{૧૬૦} વ્યામખુર^{૧૬૧} દએવ^{૧૬૨}
મખ્યાક^{૧૬૩} દએવયાજે,^{૧૬૪} વોહુનીમ^{૧૬૫} વા^{૧૬૬} તાયયધન્તિ,^{૧૬૭}
ક્રપએકેમ^{૧૬૮} વા^{૧૬૯} ક્રષિયન્તિ.^{૧૭૦}

ખોલાસો:—(બેહેરાંમ ઈજદની નયતે ઈજેલી ચીજ નીચે જણા-
વેલા શખસોથી લેવાએ ખી નહી અને ખવાએ ખી નહી.)

* ખરસમના ખુરા ખાંધે (દારમેસ્તેતે).

† સોનેરી રંગના (હારલે); વોહુ=સંસ્કૃત વસુ=સોનું, આતશ (હારલે).
કાળા રંગના (દારમેસ્તેતે).

‡ ઈઆને ચોખ્ખું પકાવીને બેહેરાંમ ઈજદની નયતે તે ખાણું ઈબ્બે.

¶ હાકટર ગેદડનર ૫૪ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૮ લીટીનો લેછે.

(૫૧) (ઉપર જણાવેલી) તે (ઇજેલી ચીજ)ને^{૬૩} ગુનેહગાર માણસ^{૬૪} હાથમાં પકડે^{૬૫} નહી,^{૬૬} બદ ઓરત^{૬૭} (બી) નહી^{૬૮} (હાથમાં પકડે), (અથવા) અશોષને તોડનાર,^{૬૯} ગાથા ગાઇને નહી લણનાર,^{૭૦} દુનિયાને ખરાબ કરનાર,^{૭૧} (અથવા) આએ^{૭૨} દીન^{૭૩} જે^{૭૪} હોરમજદી^{૭૫} જર-તોશ્તી^{૭૬} તેની સાંભે થનાર^{૭૭} (ઇઆને દીન દુશ્મન) (એ બધા તે ઇજેલી ચીજને) (હાથમાં) નહી^{૭૮} (પકડે). (૫૨) (પણ) અગરબે તે (ઇજેલી ચીજ)ને^{૭૯} ગુનેહગાર માણસ,^{૮૦} અથવા^{૮૧} બદ ઓરત,^{૮૨} અથવાતો^{૮૩} અ-શોષને તોડનાર,^{૮૪} ગાથા ગાઇને નહી લણનાર,^{૮૫} દુનિયાને ખરાબ કરનાર,^{૮૬} (અથવા) આએ^{૮૭} દીન^{૮૮} જે^{૮૯} હોરમજદી^{૯૦} જરતોશ્તી^{૯૧} તેની સાંભે થનાર^{૯૨} (ઇઆને દીન દુશ્મન) (તે ઇજેલી ચીજને) હાથમાં પકડે^{૯૩} તો, હોરમજદનો પેદા કીધેલો^{૯૪} બેહેરાંમ ઇજદ^{૯૫} તંદરોસ્તીના ઉપાય^{૯૬} *છિનવી લેછે. ^{૯૭} (૫૩) (તેથી) એકસરખી રીતે^{૯૮} (અથવા હમેશાં) ધરિન દેશોને^{૯૯} સંકટો^{૧૦૦} આવી પોહોંચે,^{૧૦૧} એકસરખી રીતે^{૧૦૨} ધરિન દેશો ઉપર^{૧૦૩} (દુશ્મનનાં) લશ્કરો^{૧૦૪} ધસારો કરે,^{૧૦૫} એકસરખી રીતે^{૧૦૬} ધરિન દેશોનાં^{૧૦૭} (લોકો) પચાસથી^{૧૦૮} સો ઘણો,^{૧૦૯} સોથી^{૧૧૦} હજાર ઘણો,^{૧૧૧} હજારથી^{૧૧૨} દશ હજાર ઘણો,^{૧૧૩} દશ હજારથી^{૧૧૪} અગણિત ઘણો^{૧૧૫} માર ખાએ.^{૧૧૬}

(૫૪) ત્યારે^{૧૧૭} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૧૧૮} બેહેરાંમ^{૧૧૯} (ઇજદે) આએ પ્રમાણે^{૧૨૦} (ઇઆને નીચે જણાવ્યા મુજબ) કહ્યું^{૧૨૧}:—

અએ માણસો!^{૧૨૨} ડહાપણથી પેદા કીધેલું^{૧૨૩} દુનિયાનું^{૧૨૪} †જેહર^{૧૨૫} (ઇઆને તમામ કુદરત) ઇજ્જનેને લાએક^{૧૨૬} (તથા) આરાધનાને લાએક^{૧૨૭} નથી,^{૧૨૮} કારણકે^{૧૨૯} હમાણ^{૧૩૦} ‡વ્યામથુર^{૧૩૧} (નામના) દેવો^{૧૩૨} (તથા) દેવની આરાધના કરનારા^{૧૩૩} માણસો^{૧૩૪} લોહી^{૧૩૫} વેહેતું કરેછે,^{૧૩૬} અથવા^{૧૩૭} ખરાબીનો પ્રસાર †‡લાવેછે.^{૧૩૮}

(૫૫) યત્તૂ નૂરેમ^{૧૩૯} વ્યામથુર^{૧૪૦} દએવ,^{૧૪૧} મળ્યાક^{૧૪૨} દએવયાત્તે^{૧૪૩}

* ઇઆને દેશની આબાદી તથા સુખાકારીનાં સાધનો લઈ લેછે; ‘પર-હચધતે’ ઇઆને લઈ લેછે; ‘હચધતે’ ઇઆને પુઠે ચાલેછે.

† એની મુકાબેલ જુઓ ઇજ્જનેનો ૨૬ મો હા, ફકરો ૧ લો.

‡ ચીરી નાખનારા, ફાડી નાખનારા (સ્પીગલ); ધાતુ અમ્મૂ ઉપરથી જોરસા-વાળા, આપમાન આપનારા (હારલે).

¶ અસલ અર્થ “ઢોળવાનું ઢોળેછે,” ખા. પિક, પિચૂ=શિંછદન (ફા)=રેડવું.

અવિ^૧ આતરેમ^૨ આખરેન્તિ^૩ અએતયાઓ^૪ ઉર્વરયાઓ,^૫ યા^૬
વઓએ^૭ હુપેરેસિ^૮ નાંમ^૯ અએતેમ^{૧૦} અએસ્તેમ^{૧૧} યો^{૧૨} વ-
ઓએ^{૧૩} નેમેઠ્ઠ^{૧૪} નાંમ,^{૧૫} (૫૬) *યત્ત નૂરેમ^{૧૬} વ્યામખુર^{૧૭} દએવ,^{૧૮}
મખ્યાક^{૧૯} દએવયાજે,^{૨૦} કા પરશ્તીમ^{૨૧} નામયેધન્તિ,^{૨૨} વી મધ-
ધ્યાનેમ^{૨૩} કૂપાનયેધન્તિ,^{૨૪} વીસ્થે^{૨૫} હન્દાંમ^{૨૬} રાજયેધન્તિ,^{૨૭} જન^{૨૮}
હો^{૨૯} સધધિન્^{૩૦} નોધત્^{૩૧} જનેન્,^{૩૨} હધ^{૩૩} હો^{૩૪} સધધિન્^{૩૫} નોધત્^{૩૬}
હધેન્,^{૩૭} યત્ત નૂરેમ^{૩૮} વ્યામખુર^{૩૯} દએવ,^{૪૦} મખ્યાક^{૪૧} દએવયાજે,^{૪૨}
ઉષિ^{૪૩} પધરિ-દારયેધન્તિ,^{૪૪} દએમ^{૪૫} હો^{૪૬} પધરિ-ઉર્વએસયેધતિ.^{૪૭}

(૫૫) હમણાં^૧ વ્યામખુર^૨ (નામના) દેવો^૩ (તથા) દેવની આરા-
ધના કરનારાં^૪ માણસો^૫ આએ^૬ ઝાડ^૭ કે જે^૮ ‘ †હુપેરેસિ ’ને^૯ નામે^{૧૦}
ઓળખાએછે,^{૧૧} (તથા) આએ^{૧૨} લાકડું^{૧૩} કે જે^{૧૪} ‘ †નેમેઠ્ઠ ’ને^{૧૫} નામે^{૧૬}
ઓળખાએછે^{૧૭} (તેને) આતશની^{૧૮} નજદીક^{૧૯} (બાળવાનેમાટે) લઈ જ-
એછે.^{૨૦} (૫૬) હમણાં^{૨૧} વ્યામખુર^{૨૨} (નામના) દેવો^{૨૩} (તથા) દેવની
આરાધના કરનારાં^{૨૪} માણસો^{૨૫} (પોતાની) પીઠ^{૨૬} વાંકી કરેછે,^{૨૭} કમ્મર^{૨૮}
ખેંચેછે,^{૨૯} (તથા) (પોતાનાં શરીરના) તમામ^{૩૦} સાંધાઓને^{૩૧} સીધા કરેછે.^{૩૨}
અહિયાં^{૩૩} (તે) મારનારા^{૩૪} (દેવો) તુટી †પડેછે,^{૩૫} (પણ) મારી
શક્તા^{૩૬} નથી;^{૩૭} અહિયાં^{૩૮} (તે) †ઠાર કરનારા^{૩૯} (દેવો) તુટી
ફૂંપડેછે,^{૪૦} (પણ) ઠાર કરી શક્તા^{૪૧} નથી,^{૪૨} (ઈચ્છાને પોતાની ખુરી મતલ-
બમાં પાર પડતા ફીનથી). હમણાં^{૪૩} વ્યામખુર^{૪૪} (નામના) દેવો^{૪૫} (તથા)
દેવની આરાધના કરનારાં^{૪૬} માણસો^{૪૭} (બીજાઓની) અઘ્ઘલને^{૪૮} ઢાંકી
નાએછે,^{૪૯} (તથા) (તેઓની) જોવાની શક્તિને^{૫૦} આસપાસ ઘેરી ડુંબેછે.^{૫૧}

* ડાકટર ગેલ્ડનર ૫૬ મા ફકરાને કવીતા રૂપી ૧૧ લીટીનો લેછે.

† ‘ હુપેરેસિ ’ અને ‘ નેમેઠ્ઠ ’ એ બાળવાનાં કામમા નહીં લાવવા લાએક
કોઈ જાતનાં લીલાં અને ખરાબ લાકડાં હોવાં જોઈએ. નેમેઠ્ઠ બોલનો અર્થ તો
તેના ધાતુ નમ્ (=ફારસી નમ=લીનું) ઉપરથીજ જણાઈ આવેછે. જરતોશ્તી
દીનપ્રમાણે બાળવાનાં લાકડાં તદ્દન સુકાં તથા જોઈ તપાસીને સાફ કીધેલાં હોવાં
જોઈએ. (જુઓ આતશ નીઆએશ, સફા ૮૩ મો.)

† ધાતુ સદ્=સંસ્કૃત જાતુ=તુટી પડવું.

‡ ધાતુ હધ્=સંસ્કૃત સાધ્=ઠાર કરવું.

§ એની મુકાબલ જુઓ મેહેર યશત, ફકરા ૩૯-૪૦.

§ આએ આપો ફકરો ગુચવણુ ભરેલો છે; એ અર્થ મને પોતાને ખાતરીભરેલો
લાગતો નથી, એના કરતાં વધારે સહી તરજુઓ થવો જોઈએ. પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્વમેમ
અહુરધાતેમ; જઓધાખ્યો વેરેશ્વમેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યાધશ
દાતાધશ પઓધસ્યાધશ અહુરહે. હઓમયો ગવ ખરેસ્મન,
હિજવો-દંધ્રહંધ્રહ, માંધય વચય બ્યઓધનય, જઓધાખ્યસ્ય
અરધુખ્યએધખ્યસ્ય વાધજ્ઞિખ્યો.

યંધહે હાતાંમ આઅત્ર ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૧૮ મો) (૫૭) વેરેશ્વમેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩
હઓમેમ^૪ બધરે^૫ સાધરિ-બઓધેમ,^૬ હઓમેમ^૭ વેરેશ્વાજનેમ^૮
બધરે,^૯ નિપાતારેમ^{૧૦} વોહુ^{૧૧} બધરે^{૧૨} પાતારેમ^{૧૩} તનુયે^{૧૪} બધરે,^{૧૫}
હઓમેમ^{૧૬} યિમ નિવજધતિ^{૧૭} નિવન્દાત્ર^{૧૮} અપયેધતિ^{૧૯} દુશ્મધ-
ન્યઓત્ર^{૨૦} આ પેષન^{૨૧} હય.^{૨૨} (૫૮) યથ^{૨૩} અજમે^{૨૪} અઓમ^{૨૫}
સ્પાધેમ^{૨૬} વનાનિ,^{૨૭} યથ^{૨૮} અજમે^{૨૯} અઓમ^{૩૦} સ્પાધેમ^{૩૧} નિ-
વનાનિ,^{૩૨} યથ^{૩૩} અજમે^{૩૪} અઓમ^{૩૫} સ્પાધેમ^{૩૬} નિજનાનિ,^{૩૭}
યો^{૩૮} મે પસ્કાત્ર^{૩૯} વજધતિ.^{૪૦}

(૫૭) હોરમજદના પેદા કીધેલા^૧ બેહેરાંમ (ઈજદ)ને^૨ હમો વખા-
ણીએ છિયે.^૩ હોમ^૪ (જે) ગલીચી સાફ કરનાર^૫ (તેને) હું મારીપાસે
રાખું;^૬ હોમ^૭ (જે) ફતેહ આપનાર^૮ (તેને) હું મારીપાસે રાખું;^૯
હોમ^{૧૦} (જે) *સારી (ચીજ)ને^{૧૧} અંચાવનાર^{૧૨} (તેને) હું મારીપાસે રાખું;^{૧૩}
(તથા) (હોમ) (જે) તનને^{૧૪} અંચાવનાર^{૧૫} (તેને) હું મારીપાસે રાખું;^{૧૬}
-(જેકોઈ)હોમને^{૧૭} (ક્રિયાની રૂપે) પીએ^{૧૮} (તે) લડાઈમાં^{૧૯} દુશ્મનથી^{૨૦-૨૨}
છુટકારો પામશે^{૨૩} (તથા) તેની ઉપર ફાવશે.^{૨૪} (૫૮) જેથી કરીને^{૨૫}
હું^{૨૬} (દુશ્મનનાં) આએ^{૨૭} લશ્કરને^{૨૮} મારું,^{૨૯} જેથી કરીને^{૩૦} હું^{૩૧} (દુશ્મ-

છેલા વાક્યનો નીચેમુજબ કર્મેણિ અર્થ કરેછે:—

“આમખુર દેવોની અક્કલ નબળી થાએછે તથા જોવાની શક્તિ ખીગડી જાએછે.”

* ‘ વોહુ ,નો અર્થ ‘ નેઆમત, સુખ, લલાઈ ’ખી થાએછે.

† જે કોઈ હોમને ઝટકા (અથવા સંકટ)થી બચાવેછે, તે લડાઈમાં દુશ્મનથી
બચી જાએછે (પ્રોત્સર હારણે). ધાસ્યામેજે ‘ હઓમેમ યિમ નિવજધતિ ’થી તે
‘ આ પેષન હય ’ સુધીનો ભાગ Parenthetical ધ્યાને રાહેલ તરીકે આવેલો દીસેછે.

નનાં) આએ^{૩૦} લશ્કરને^{૩૧} મારીને નીચે નાંખું,^{૩૨} જેથી કરીને^{૩૩} હું^{૩૪} (દુશ્મનનાં) આએ^{૩૫} લશ્કરને^{૩૬} મારીને નીચે તોડી પાડું,^{૩૭} કે જે^{૩૮} (લશ્કર) મારી પુઠે^{૩૯} આવેછે.^{૪૦}

અહિં રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ ; જઓઢાખ્યો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યાધશ દાતાધશ પઓઢસ્યાધશ અહુરહિં. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંધય વયય ખ્યઓશનય જઓઢાખ્યસય અરપુખધએધખ્યસય વાઘજિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ર ચેસ્ને પધતી વંધહો,
મજ્જાઓ અહુરો વએથા અપાત્ર હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરતો ૧૯) (૫૯) વેરેશ્વરેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩
અસાનેમ^૪ સિધૂધરે^૫ ચિથ્રેમ^૬ અખરે^૭ અહુરો^૮ પુથ્રો^૯ પુથ્રા-
ઓંધહો.^{૧૦} ખએવરે-પતયો,^{૧૧} અમવ^{૧૨} આસ^{૧૩} વેરેશ્વ^{૧૪} નાંમ,^{૧૫}
વેરેશ્વ^{૧૬} આસ^{૧૭} અમવ^{૧૮} નાંમ.^{૧૯} (૬૦) યથ^{૨૦} અજેમ^{૨૧} અવત^{૨૨}
વેરેશ્વ^{૨૩} હયાને^{૨૪} યથ^{૨૫} વીરપે^{૨૬} અન્યે^{૨૭} અધરે.^{૨૮} યથ^{૨૯} અજેમ^{૩૦}
અઓમ^{૩૧} સ્પાધેમ^{૩૨} વનાનિ,^{૩૩} યથ^{૩૪} અજેમ^{૩૫} અઓમ^{૩૬}
સ્પાધેમ^{૩૭} નિવનાનિ,^{૩૮} યથ^{૩૯} અજેમ^{૪૦} અઓમ^{૪૧} સ્પાધેમ^{૪૨}
નિજનાનિ,^{૪૩} યો^{૪૪} મે પસ્કાત્ર^{૪૫} વજધતિ.^{૪૬}

***† (૬૦) જેથી કરીને^{૧૦} જેમ^{૧૫} ખીલ^{૨૦} તમામ^{૨૫} ધરાનીઓ^{૨૯}
(ચાલેછે) તેવી^{૨૨} ક્તેહથી^{૨૩} હું^{૨૪} ચાલું.^{૨૫} જેથી કરીને^{૨૬} હું^{૩૦} (દુશ્મનનાં)
આએ^{૩૧} લશ્કરને^{૩૨} મારું,^{૩૩} જેથી કરીને^{૩૪} હું^{૩૫} (દુશ્મનનાં) આએ^{૩૬}
લશ્કરને^{૩૭} મારીને નીચે નાંખું,^{૩૮} જેથી કરીને^{૩૯} હું^{૪૦} (દુશ્મનનાં) આએ^{૪૧}
લશ્કરને^{૪૨} મારીને નીચે તોડી પાડું,^{૪૩} કે જે^{૪૪} (લશ્કર) મારી પુઠે^{૪૫} આવેછે.^{૪૬}

અહિં રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ ; જઓઢાખ્યો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, યાધશ દાતાધશ પઓઢસ્યાધશ અહુરહિં. હુઓમયો ગવ ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહંધહ, માંધય વયય ખ્યઓશનય, જઓઢાખ્યસય અરપુખધએધખ્યસય વાઘજિખ્યો.

† ‘ અસાનેમ સિધૂધરે ’ થી તે ‘ અમવ નાંમ ’ સુધીના પદ મા ફકરાનો આખો સલસલાખંદ અર્થ મને સમજ નથી પડતો.

ચેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્જદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૨૦) (૬૧) વેરેશ્વેમે^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩
યથા અહૂ વધસ્યો ૧; ગવે^૪ અમેમ,^૫ ગવે^૬ નમેમ,^૭ ગવે^૮
ઉઞ્ઞેમ,^૯ ગવે^{૧૦} વેરેશ્વેમ,^{૧૧} ગવે^{૧૨} ખરેથેમ,^{૧૩} ગવે^{૧૪} વસ્તે-
મ,^{૧૫} ગવે^{૧૬} વેરેજયાતાંમ^{૧૭} તાંમ^{૧૮} ને^{૧૯} ખરેથાધ^{૨૦} કૃષુયો.^{૨૧}

(૬૧) હોરમજ્જદના પેદા કીધેલા^૨ બેહેરાંમ (ઈજદ)ને^૧ હમો વખા-
ણીએ છિયે.^૩ ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે^૪ હિસ્મત^૫ (હોળે) ! ગાએ—ગોસ્પંદ-
નેમાટે^૬ વખાણુ^૭ (હોળે) ! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે^૮ (સારા) સખુન^૯
(હોળે) ! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે^{૧૦} ક્તેહ^{૧૧} (હોળે) ! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે^{૧૨}
ખોરાક^{૧૩} (હોળે) ! ગાએ—ગોસ્પંદનેમાટે^{૧૪} વસ્ત્ર^{૧૫} (હોળે) ! ગાએ-
ગોસ્પંદનેમાટે^{૧૬} (માણસે) મેહેનત કરવી જોઈએ,^{૧૭} (સખખ કે) તે^{૧૮}
આપણા^{૧૯} ખોરાકનેમાટે^{૨૦} વધારો *કરનારાં^{૨૧} (છે).

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ગાએ—ગોસ્પંદોનું રક્ષણ કરવું,
તેઓને પુરતો ખોરાક આપવો, અતિશય થંડી તથા ગરમીની વખતે તેઓની
જોઈતી સંભાળ કરવી, તથા તેઓનીપાસે ઘાતકીપણાથી કાંમ નહી કરાવવું;
કારણ કે તેઓ આપણાં સુખ તથા ક્ષાએદાનેમાટે ઘણાં ઉપયોગી છે. બલદ
ખેતીનાં કામમાં તથા ખોળે ઉચકી લઈ જવામાં આપણને કાંમ આવેછે; ગાએ
દૂધ આપેછે જેમાંથી આપણા ખોરાકની ઘણીએક ચીજો બનેછે. ઈજદનેના
૧૧ મા હામાં લખેછે કે, જે શખ્સ પોતાનાં જીવનવરની સંભાળ નહી લે,
તથા તેને પુરતો ખોરાક નહી આપે તો, તે જીવનવર તેના ધણીને શ્રાપ દેછે.)

અહુરે રય ખરેનંધહુય, તેમ યજ્ઞધ સુરુવત યસ્ન વેરેશ્વેમે
અહુરધાતેમ; જઓધ્રાખ્યો વેરેશ્વેમે અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે,
યાધશ દાતાધશ પઓધસ્યાધશ અહુરહે. હઓમયો ગવ
ખરેસ્મન, હિજવો-દંધહુધહુ, માંધય વચય બ્યઓશ્નય,
જઓધ્રાખ્યસય અરુખુધ્યએધખ્યસય વાધજ્ઞિખ્યો.

ચેંધહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્જદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કર્દો ૨૧ મો) (૬૨) વેરેશ્વરેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞમધદે.^૩
 યા^૪ રસ્મનો^૫ સ્વિન્દ્યેધતિ,^૬ યા^૭ રસ્મનો^૮ કેરેન્તયેધતિ,^૯ યા^{૧૦}
 રસ્મનો^{૧૧} ખંધહયેધતિ,^{૧૨} યા^{૧૩} રસ્મનો^{૧૪} યઝ્ઞોજયેધતિ.^{૧૫} અવિ
 રસ્મનો^{૧૬} સ્વિન્દ્યેધતિ,^{૧૭} અવિ રસ્મનો^{૧૮} કેરેન્તયેધતિ,^{૧૯} અવિ
 રસ્મનો^{૨૦} ખંધહયેધતિ,^{૨૧} અવિ રસ્મનો^{૨૨} યઝ્ઞોજયેધતિ.^{૨૩}
 વેરેશ્વરો^{૨૪} અહુરધાતો^{૨૫} દઝેવનાંમ^{૨૬} મધ્યાનાંમય,^{૨૭} યા-
 થ્વાંમ^{૨૮} પધરિકનાંમય^{૨૯} સાથ્રાંમ^{૩૦} કઝોયાંમ^{૩૧} કરકૂનાંમય.^{૩૨}

(૬૨) હોરમજ્ઞના પેદા કીધેલા^૨ બેહેરાંમ (ઇજ્રદ)ને^૧ હમો વખા-
 જીએ છિયે,^૩ જે^૪ (ઇઆને બેહેરાંમ ઇજ્રદ) (હુશમનનાં) (લશ્કરની)
 હારને^૫ તોડી નાખેછે,^૬ જે^૭ (ઇઆને બેહેરાંમ ઇજ્રદ) (હુશમનનાં)
 (લશ્કરની) હારને^૮ કાપી નાખેછે,^૯ જે^{૧૦} (હુશમનનાં) (લશ્કરની)
 હારને^{૧૧} જખમી કરેછે,^{૧૨} જે^{૧૩} (હુશમનનાં) (લશ્કરની) હારને^{૧૪} સાથે
 બેળી નાખેછે^{૧૫} (અથવા એક બીજા સાથે *અથડાવેછે^{૧૫}); (તથા) (તે)
 હોરમજ્ઞનો પેદા કીધેલો^{૨૫} બેહેરાંમ^{૨૬} (ઇજ્રદ) દેવોની^{૨૭} તથા (હુષ)
 માણસોની,^{૨૮} જાદુગરોની^{૨૯} તથા પરીઓની,^{૩૦} જીવમગારોની,^{૩૧} †કીકો-
 ની^{૩૨} તથા †કરપોની^{૩૩} (લશ્કરની) હારને^{૩૪} તોડી નાખેછે,^{૩૫} (તે)
 હારને^{૩૬} કાપી નાખેછે,^{૩૭} (તે) હારને^{૩૮} જખમી કરેછે,^{૩૯} (તથા) (તે)
 હારને^{૪૦} સાથે બેળી નાખેછે^{૪૧} (અથવા એક બીજા સાથે અથડાવેછે.) †

અહુરે રય ખરેનંધ્રહય, તેમ યજ્ઞધ સુરુન્વત યસ્ન વેરેશ્વરેમ
 અહુરધાતેમ ; જઝ્ઞોઘ્રાજ્યો વેરેશ્વરેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે ; યાદશ
 દાતાદશ પઝ્ઞોઘ્રાજ્યો અહુરહુ. હુઝ્ઞોમયો ગવ બરેસ્મન,
 હિજ્ઞવોન્દંધ્રહય, માંદ્રય વયય બ્યઝ્ઞોઘ્રાજ્યસ્ય,
 અરુપુખ્ધઝ્ઞોઘ્રાજ્યસ્ય વાધજ્ઞિજ્યો.

યેંધ્રહુ હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહો,

મજ્ઞદાઝ્ઞો અહુરે વઝ્ઞેથા અપાત્ત હુયા,

યાઝ્ઞોઘ્રહાંમયા તાંસયા તાઝ્ઞોસયા યજ્ઞમધદે.

(કર્દો ૨૨ મો) (૬૩) વેરેશ્વરેમ^૧ અહુરધાતેમ^૨ યજ્ઞ-
 મધદે.^૩ આઅત્ત યત્ વેરેશ્વરો^૪ અહુરધાતો,^૫ થજ્ઞનાંમ^૬

* અસ્થીર—ધુજતી કરેછે (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

† કીક તથા કરપ બોલોના બોલાસા બાબે જુઓ ૮ મા સફાની નોટ.

‡ “ અવિ રસ્મનો સ્વિન્દ્યેધતિ ” ઇત્યાદિ આવેછે સંઘાં, તેનો અર્થ પ્રોફેસર
 દારમેસ્તેતે “ (લશ્કરની) હારને તોડી નાખવાને આવેછે, કાપી નાખવાને આવેછે,
 જખમી કરવાને આવેછે ” ઇત્યાદિ કરેછે.

રસ્મનાંમ^૧ યૂજ્ઞતનાંમ^૨ ષોધશ્વનાંમ^૩ મિથ્રો-દુજ્ઞંમ^૪ મધ્યા-
નાંમ,^૫ અપાંશ^૬ ગવો^૭ દરેજયેધતિ,^૮ પધરિ^૯ દ્યેમ^{૧૦}
વારયેધતિ^{૧૧} અપ^{૧૨} ગઓષ^{૧૩} ગઓષયેધતિ,^{૧૪} નોધત્,^{૧૫} પાધ^{૧૬}
વીધારયેધતિ,^{૧૭} નોધત્^{૧૮} પધતિ-તવાઓ^{૧૯} અવધતિ.^{૨૦}

અહે રથ ખરેનંધ્રહુય, તેમ યજ્ઞર્ધ સુરન્વત યસ્ન વેરેશ્વમે
અહુરધાતેમ; જઓથાખ્યો વેરેશ્વમે અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે,
યાધશ દાતાધશ પઓધસ્યાધશ અહુરહે. હુઓમયો ગવ
ખરેસ્મન, હિજવો-દંધ્રહંધ્રહ, માંથય વયય ખ્યઓથનય,
જઓથાખ્યસય અરધુખ્ધએધખ્યસય વાધજ્ઞિખ્યો.

યેંધહે હાતાંમ આઅત યસ્ને પધતી વંધહો,

મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હુયા,

યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૬૩) હોરમજ્ઞદના પેદા ક્રીધેલા^૧ બેહેરાંમ (ઇજ્ઞદ)ને^૨ હમો વખા-
ણીએ છિયે.^૩ જ્યારે^૪ હોરમજ્ઞદનો પેદા ક્રીધેલો^૫ બેહેરાંમ^૬ (ઇજ્ઞદ) શેહે-
રોની^૭ લંબાવેલી^૮ (તથા) સાથે બેઝાએલી^૯ (લશ્કરની) હારોના^{૧૦} કોલ
તોડનારાં^{૧૧} માણસોના^{૧૨} હાથ^{૧૩} પછવાડેથી^{૧૪} બાંધેછે,^{૧૫} (તેઓની) આંખ^{૧૬}
આસપાસ^{૧૭} ઢાંકી નાંખેછે^{૧૮} (એટલે તેઓને આંધલા કરેછે), (તેઓના)
કાન^{૧૯} સાંભળવાથી દૂર કરેછે^{૨૦-૨૧} (ઇચ્છાને તેઓને બેહેરા કરેછે), (તથા
તેઓના) પગને^{૨૨} ટેકો આપતો^{૨૩} નથી,^{૨૪} (ત્યારે તેઓ તદ્દન) શક્તિ
વગરના^{૨૫-૨૬} થાએછે.^{૨૭}

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્ઞદ બોદાએ, અવજ્ઞનીએ મરદુમ,
મરદુમ સર્દગાંન્ હુમા સર્દગાંન્, હુમખાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ
બેહેદીન્ માંજ્ઞદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્વ;
અએદૂન્ બાદ્. (પ્રગટ પઢે). યથા અહૂ વધસ્યો ૨.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આક્રિનામિ,
વેરેશ્વમે અહુરધાતહે વનધનત્યાઓસય ઉપરતાતો. અષેમ વોહૂ ૧.

 અહ્માધ રએશય; હુજંધ્રેમ; જસ મે; કેરેદેહ મોજ્ઞદ.

રોજ નેકું નાંમ, રોજ પાકું નાંમ, રોજ મુખારક
(ફલાંન્), માહે મુખારક (ફલાંન્), ગાહે (ફલાંન્), નમાજ્ઞ દાદારે
ગેહાંન્ દામાંન્. દનઓથ અહુરહે મજ્ઞદાઓ, તરોધદીતે અંધ-
રહે મધન્યેઉશ; હુધથ્યાવરશતાંમ દાત વસ્ના ફેરષોતેમેમ. સ્ત-
ઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.

ગારજે ખોરેહ અવજાયાદ બેહેરાંમ યજ્ઞ પીરોજગર દુશ્મન-
જદાર અમહે હુતાશતહે, બેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર, અમાવંદી
પીરોજગરી. દાદ દીન બેહ માજદયસ્નાં આગહી રવાઇ ગો-
આફરંગાની બાદ હુકતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ, મન
આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન
આનો આવાયદ શુદન; અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

❧ (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદ જરથુશ્તી. નેમસે-ને અપાઉમ સેવિશ્તે
અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે અપઓને, અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.
વેરેથ્રેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે, અષેમ વોહૂ ૧. બેહેરાંમ યજ્ઞ પી-
રોજગર દુશ્મન-જદાર અમહે હુતાશતહે બેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

મહોટી હોમ યશ્ત.*

દનઓથ્ર અહુરહે મજદદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાંન અહુરમજદ ખોદાએ અવજૂની, ગારજે
ખોરેહ અવજાયાદ; હોમ યજ્ઞ બેરસાદ.†

અજ્ઞ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ્ઞ હુર્વસ્તીન
દુશ્મત દુજૂપ્ત દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગોફત,
ઉદમ કદ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ બૂન બૂદ એસ્તેદ. અજ્ઞ આંન
ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનો-
આંની, ઓખે અવાજ્શ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેત
હોમ. દનઓથ્ર અહુરહે મજદદાઓ, તરોઇદીતે અંધરહે મધ-
ન્યેઉશ; હુધયાવરશ્તાંમ હિત વસ્ના ફેરધાતેમેમ, સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

* મહોટી હોમ યશ્ત ઈજ્ઞનેના ૯ મા તથા ૧૦ હાની બનેલી છે. એ બેહ
હાના તરજુમાના પુરતા ખોલાસા તથા નોંઠનેમાટે જુઓ ઈજ્ઞનેનો મારો તરજુમો.
૧૧ મા હામાં બી હોમને લગતી બીના આવેલી છે, તે ઉપરથી પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે
૯ મા, ૧૦ મા તથા ૧૧ મા હાને હોમ યશ્ત ગણે છે. વળી ૯, ૧૦, ૧૧—એ ત્રણ
હાને ડાહટર ગેલ્ડનર કવીતારૂપી લખાણ (Poetical Composition) ગણે છે.

† ઈઆને હોમ ઈજ્ઞ (મારી મદદ) પોહોંચો !

કવરાને મજદયસ્નો કરથુશલિશ વીદ્યએવો અહુર-હ્યએષો
(જે ગેહ હોય તે પઢે.) કસસ્તયએય. હુઓમહે *અપવજંધ્રહો,
દનઓથ યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દનઓથાધ્ય કસસ્તયએય,
યથા અહુ વધ્યો જઓતા કા મે મૂતે, અથા રતુશ
અપાત્તચિત્ત હ્ય કા અપવ વીધ્વાઓ મઓતૂ, †હુઓમેમ
જાધરીમ બેરેજન્તેમ યજમધદે; હુઓમેમ કામીમ કાદત્ત-
ગએથેમ યજમધદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ †યજમધદે.

(કરદો ૧ હો) (૧) હાવનીમ^૧ આ^૨ રતૂમ^૩ આ,^૪ હુઓમો^૫
ઉપાધત્ત^૬ કરથુશલેમ^૭ આતરેમ^૮ પધરિ-યઓજદથેન્તેમ,^૯ ગા-
થાઓસય^{૧૦} સ્વાવયન્તેમ;^{૧૧} આદિમ^{૧૨} પેરેસત્ત^{૧૩} કરથુશલો,^{૧૪} કો^{૧૫}
નરે^{૧૬} અહી,^{૧૭} યિમ^{૧૮} અજેમ^{૧૯} વીરૂપહે^{૨૦} અંધ્રહિઉશ^{૨૧} અસ્ત-
વતો,^{૨૨} સ્તએશતેમ^{૨૩} દાદરેસ^{૨૪} ખહે^{૨૫} ગયેહે^{૨૬} ખન્વતો^{૨૭} અમે-
પહે.^{૨૮} (૨) આઅત્ત^{૨૯} મે^{૩૦} અએમ^{૩૧} પધતિ-અઓખત^{૩૨} હુઓમો^{૩૩}
અપવ^{૩૪} દૂરઓષો,^{૩૫} અજેમ^{૩૬} અહિ^{૩૭} કરથુશલ^{૩૮} હુઓમો^{૩૯}
અપવ^{૪૦} દૂરઓષો;^{૪૧} આમાંમ^{૪૨} યાસંધ્રહિ^{૪૩} સ્પિતમ,^{૪૪} કા
માંમ^{૪૫} હુન્વંધ્રહિ^{૪૬} ખરેતેએ,^{૪૭} અપિ માંમ^{૪૮} સ્તઓમધને^{૪૯}
સ્તૂધધિ,^{૫૦} યથ^{૫૧} મા^{૫૨} અપરચિત્ત^{૫૩} સઓખ્યન્તો^{૫૪} સ્તવાંન,^{૫૫}

(૧) હાવન^૧ ગેહ^૩ માં^૨ હોમ^૫ (ઈજદ) (પેગમબર) જરતોશ્તની^૭
નજદીક^૮ આઝ્યા,^૯ (જેવણુ) (ઈઆને અશો જરતોશ્ત) આતશને^૮ આસ-
પાસથી પાક કરતા^૯ (હતા) † તથા ગાથા^{૧૦} ગાઈને લણતા^{૧૧} (હતા).
(પેગમબર) જરતોશ્તે^{૧૪} તેને^{૧૨} પુછ્યું,^{૧૩} અએ નર !^{૧૬} (તું) કોણ^{૧૫} છે ?^{૧૭}

* ઈઆને અશોઈનું કૌવત આપનાર હોમ ઈજદની આરાધના કરવાને
ધ્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો). ‘ અપવજંધ્રહો ’ બોલને
‘ અપવન્ ’ તથા ‘ જંધ્રહ ’ (=જન્) નો બનેલો સમજીને સ્પીગલ, દારમે-
સ્તેતે તથા યુસ્તિએ એનો અર્થ “ અશો બુન્યાદનો, પાક જનમેલો ”
કીધો છે. હારલે એ બોલના નીચેપ્રમાણે ત્રણ જુદા જુદા અર્થ કરેછે:—
૧ પાક એલમ—વિધાનો; ૨ અશો જનમેલો; ૩ અશોઈ ઉત્પન્ન કરનાર—
લાવનાર. પણ મેં એ બોલને ‘ અષ ’ (=અશોઈ) તથા ‘ વજંધ્રહ ’
(કૌવત) નો બનેલો ગણીને એનો અર્થ “ અશોઈનું કૌવત આપનાર ” લેવાને
દરસ્ત ધાર્યું છે. (સધળાએનેમાટે) પવિત્રાઈરાસ્તી લાવતો (મિદસ).

† એના તરજુમાનેમાટે જુઓ એજ યસ્તનો ૨૧ મો ફકરો.

‡ ઈઆને આતશનાં આફરંગાનીયાનાં તખ્તને પાક કરતા હતા.

જેને^{૧૮} મેં^{૧૯} તમામ^{૨૦} હાડમંદ^{૨૧} દુનિયામાં^{૨૨} શ્રેષ્ઠ^{૨૩} (તથા) યુગસુરત^{૨૪} (અને)
અમર^{૨૫} જંદગીનો^{૨૬} જોયો.^{૨૭} (૨) ત્યારે^{૨૮} તે^{૨૯} અશો^{૩૦} (તથા) દરદને
પછાત નાખનારા^{૩૧} હોમે^{૩૨} મને^{૩૩} પાછો જવાબ આપ્યો^{૩૪} કે, અએ જર-
તોશ્ત^{૩૫} હું^{૩૬} અશો^{૩૭} (તથા) દરદને પછાત નાખનાર^{૩૮} હોમ^{૩૯} છેઉ.^{૪૦}
મને^{૪૧} શોધ^{૪૨} (ઈઆને મારી તલબમાં રહે) તથા, અએ સપેતમાન^{૪૩}
(જરતોશ્ત) ! પીવાનેમાટે^{૪૪} મને^{૪૫} *કુટ,^{૪૬} (તથા) જેમ^{૪૭} બીજા^{૪૮}
(દુનિયાને) †ફાએદો કરનારાઓએ^{૪૯} મને^{૫૦} વખાણ્યો હોએ,^{૫૧} (તેમ)
કીર્તિનાં ગાયનમાં^{૫૨} મને^{૫૩} તું વખાણ.^{૫૪}

(૩) આઅત્^{૫૫} અઓખત^{૫૬} જરથુશ્તો,^{૫૭} નેમો^{૫૮} હુઓ-
માધ.^{૫૯} કસે^{૬૦} શ્વામં^{૬૧} પઓધર્યો^{૬૨} હુઓમ^{૬૩} મળ્યો^{૬૪} અસ્ત-
વધથ્યાધ^{૬૫} હુનૂત^{૬૬} ગએથયાધ;^{૬૭} કા^{૬૮} અહ્યાધ^{૬૯} અપિશ^{૭૦}
એરેનાવિ,^{૭૧} ચિત્^{૭૨} અહ્યાધ^{૭૩} જસત્^{૭૪} આયરેમ.^{૭૫} (૪)
આઅત્^{૭૬} મે^{૭૭} અએમ^{૭૮} પધતિ-અઓખત^{૭૯} હુઓમો^{૮૦} અધવ^{૮૧}
દૂરઓષો,^{૮૨} વીવંધહુઓ^{૮૩} માંમ^{૮૪} પઓધર્યો^{૮૫} મળ્યો^{૮૬} અસ્ત-
વધથ્યાધ^{૮૭} હુનૂત^{૮૮} ગએથયાધ;^{૮૯} હા^{૯૦} અહ્યાધ^{૯૧} અપિશ^{૯૨}
એરેનાવિ,^{૯૩} તત્^{૯૪} અહ્યાધ^{૯૫} જસત્^{૯૬} આયરેમ;^{૯૭} યત્^{૯૮}
હુ^{૯૯} પુથો^{૧૦૦} ઉસ-જયત,^{૧૦૧} યો^{૧૦૨} યિમો^{૧૦૩} ક્ષએતો^{૧૦૪} હુવાંથ્વો,^{૧૦૫} ખરે-
નંધઉહસ્તેમો^{૧૦૬} જાતનાંમ,^{૧૦૭} હવરે-દરેસો^{૧૦૮} મળ્યાનાંમ.^{૧૦૯} યત્^{૧૧૦}
કેરેનઓત્^{૧૧૧} અંધહે^{૧૧૨} ક્ષધાધ^{૧૧૩} અમરેપિન્ત^{૧૧૪} પસુ વીર,^{૧૧૫}
અંધહુઓષેમે^{૧૧૬} આપ ઉર્વધરે;^{૧૧૭} ખધર્યાન્^{૧૧૮} ખરેથેમ^{૧૧૯} અન્ય-
મેમ.^{૧૨૦} (૫) યિમહે^{૧૨૧} ક્ષધે^{૧૨૨} અઉર્વહે,^{૧૨૩} નોધત્^{૧૨૪} અઓતેમ^{૧૨૫}
આઓધહુ,^{૧૨૬} નોધત્^{૧૨૭} ગરેમેમ,^{૧૨૮} નોધત્^{૧૨૯} જઉર્વ^{૧૩૦} આઓધહુ,^{૧૩૧}
નોધત્^{૧૩૨} મેરેથુશ,^{૧૩૩} નોધત્^{૧૩૪} અરસ્કો^{૧૩૫} દએવો-દાતો.^{૧૩૬} પન્ય-
દસ^{૧૩૭} ક્રયરોધથે^{૧૩૮} ! પત^{૧૩૯} પુથસચ^{૧૪૦} રઓધએવ^{૧૪૧} કતરસચિત્,^{૧૪૨}
યવત^{૧૪૩} ક્ષયોધત્^{૧૪૪} હુવાંથ્વો^{૧૪૫} યિમો^{૧૪૬} વીવંધઉહતો^{૧૪૭} પુથો.^{૧૪૮}
(૩) ત્યારે^{૧૪૯} જરતોશ્તે^{૧૫૦} કહ્યું.^{૧૫૧} હોમને^{૧૫૨} નમાજ^{૧૫૩} (હોજે) !

* ઈઆને પીવાનેમાટે હોમ સહીને છુંદી નીચવીને તેનો રસ કાઢાડ.

† ‘ સઓખ્યન્તો ’નો અર્થ દુનિયાને અજવાળું આપનારા, લોકોને નીતિનો, પરહેજગારીનો તથા ઈશ્વરભક્તિનો માર્ગ બતલાવનારા, દીનના એલમમાં પુરા, દીનને આહુદગીથી સાફ કરીને તેની અસહી ખાલેસ હાલતમાં લાવનારા. એકવચનનાં ૩૫માં એનો અર્થ ‘ એરેદલ-ફેદ્રી નામની માતાને પેટ કેઆમતને વખતે જન્મ પામનાર પેગમબર સોરથોસ ’ થાએછે.

અએ હોમ^{૧૪} હાડમંદ^{૧૬} દુનિયાંમાં^{૧૮} પેહેલો^{૧૩} કયા^{૧૧} માણસે^{૧૫} તુંને^{૧૨}
 (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુલ્યો^{૧૭} તેને^{૧૦} શું^{૧૬} આશીર્વાદ^{૧૧}
 પ્રાપ્ત થઈ^{૧૨} તેને^{૧૪} શું^{૧૩} ફાએલો^{૧૫} હાંસેલ થયો^{૧૭} (૪) સારે^{૧૦} તે^{૧૬} અશો^{૧૨}
 (તથા) દરદને પછાત નાખનાર^{૧૩} હોમે^{૧૧} મને^{૧૫} પાછો જવાબ આપ્યો^{૧૭} કે,
 વીંધાંમ^{૧૪} પેહેલો^{૧૬} માણસ^{૧૮} (હતો,) (જેણે) (આએ) હાડમંદ^{૧૬} દુનિ-
 યાંમાં^{૧૦} મને^{૧૫} (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુલ્યો^{૧૭} તેને^{૧૦}
 આએ^{૧૧} આશીર્વાદ^{૧૩} પ્રાપ્ત થઈ^{૧૨} તેને^{૧૪} આએ^{૧૫} ફાએલો^{૧૭} હાંસેલ થયો^{૧૭},
 તે એ કે^{૧૬} તેનેમાટે^{૧૦} એક છોકરો^{૧૧} બુલંદીથી જન્મ * પામ્યો,^{૧૨} જે^{૧૩} જન્મ
 પામેલાઓમાં^{૧૪} ઘણોજ ખોરેહવાળો^{૧૫} (તથા) માણસોમાં^{૧૬} સુરજનીતરફ
 † જોનારો^{૧૭} (તથા) રૈયતની સારીપેટે પાસબાની કરનાર^{૧૮} જમશેદ^{૧૯} પાદશાહ^{૨૦}
 (હતો). જેણે^{૨૧} આએ (દુનિયાં) માં^{૨૩} (પોતાની) પાદશાહીથી^{૨૪} પશુ
 તથા માણસને^{૨૫} અમર^{૨૬} કીધાં,^{૨૭} પાણી તથા ઓરવરને^{૨૮} નહીં સુકાતાં^{૨૯}
 (ઈઆને તાબં) કીધાં;^{૩૦} (લોકો) તાજે^{૩૧} ખોરાક^{૩૨} ‡ ખાતાં હતાં.^{૩૩}

(૫) નામીઆ^{૨૪} જમશેદની^{૨૨} પાદશાહીમાં^{૨૩} (અતિશય) થંડી^{૨૫} નહી^{૨૬}
 હતી,^{૨૭} (અતિશય) ગરમી^{૨૮} નહી^{૨૯} હતી,^{૩૦} બુદાપો^{૩૧} નહી^{૩૨} હતો,^{૩૩} મોત^{૩૪}
 નહી^{૩૫} હતું,^{૩૬} દેવની રસમની^{૩૭} અદેખાઈ^{૩૮} નહી^{૩૯} હતી.^{૪૦} જેટલી મુદત
 સુધી^{૪૧} વીંધાંમના^{૪૨} છોકરા^{૪૩} રૈયતની સારીરીતે પાસબાની કરનાર^{૪૪}
 જમશેદે^{૪૫} રાજ ચલાવ્યું,^{૪૬} (તેટલી મુદત સુધી) બાપ^{૪૭} તથા દીકરો^{૪૮} બેહુ^{૪૯}
 પંદર † વરસના^{૫૦} દેખાવમાં^{૫૧} ચાલતા હતા.^{૫૨}

(૬) કસે^{૫૦}-થવાંમ^{૫૧} ખિત્યો^{૫૨} હુઓમ^{૫૩} મળ્યો^{૫૪} અસ્ત-
 વધથ્યાઇ^{૫૫} હુનૂત^{૫૬} ગએથયાઇ^{૫૭} કા^{૫૮} અહાઇ^{૫૯} અપિશ^{૬૦} એરે-
 નાવિ,^{૬૧} ચિત્ત^{૬૨} અહાઇ^{૬૩} જસત્ત^{૬૪} આયત્તેમ.^{૬૫} (૭) આઅત્ત^{૬૬}
 મે^{૬૭} અએમ^{૬૮} પધતિ-અએખત^{૬૯} હુઓમો^{૭૦} અપવ^{૭૧} દૂરઓપો,^{૭૨}
 આથવ્યો^{૭૩} માંમ^{૭૪} ખિત્યો^{૭૫} મળ્યો^{૭૬} અસ્તવધથ્યાઇ^{૭૭} હુનૂત^{૭૮}

* ઈઆને તેને ત્યાંહાં એક છોકરો અવતસ્યો.

† અથવા સુરજના દેખાવનો, સુરજના જેવો, ઈઆને ઘણો નુરવાળો સ્વરૂપ.

‡ નાશ નહી પામે એવો (Imperishable) ખોરાક માણસો ખાઈ શકતા હતા (ડાકટર મિલ્સ); જમશેદે ખોરાકને ખાતાં ખુદે નહી તેવો બનાવ્યો (પ્રોફેસર દારમેસ્ટેતે); લોકો અખુદ ખોરાક ખાતાં હતાં (હારલે).

¶ અસલી ધરાનીઓમા પુર જવાની તથા જોખનનો વખત ૧૫ વરસની ઉમરથી ગણાતો હતો. હુઓ તીર યશ્ત, ક્રકરા ૧૩-૧૪; બેહેરાંમ યશ્ત, ક્રકરા ૧૭.

ગએથયાધ;^{૫૬} હા^{૬૦} અહ્માધ^{૬૧} અપિશ^{૬૨} એરેનાવિ,^{૬૩} તત્^{૬૪} અ-
હ્માધ^{૬૫} જસત્^{૬૬} આયત્તેમ;^{૬૭} યત્^{૬૮} હે^{૬૯} પુથો^{૭૦} ઉસ-જયત્^{૭૧}
વીસો^{૭૨} સૂરયાઓ^{૭૩} શ્રએતઓનો,^{૭૪} (૮) *યો^{૭૫} જનત્^{૭૬} અજુમ
દહાકેમ^{૭૭} શ્રિજકનેમ,^{૭૮} શ્રિકમેરેધેમ,^{૭૯} દ્વશ-અધીમ,^{૮૦} હજંધર-
યઓક્તીમ,^{૮૧} અશ-અઓજંધહેમ,^{૮૨} દએવીમ^{૮૩} દુજેમ,^{૮૪} અઘેમ^{૮૫}
ગએથાવ્યો^{૮૬} દ્રવન્તેમ;^{૮૭} યામ્^{૮૮} અશ-અઓજસ્તેમાંમ્^{૮૯} દુજેમ^{૯૦}
કચ કેરેન્તત્^{૯૧} અંધરો મધન્યૂશ,^{૯૨} અવિ^{૯૩} યામ્^{૯૪} અસ્તવધતીમ^{૯૫}
ગએથામ્,^{૯૬} મહુકાધિ^{૯૭} અપહે^{૯૮} *ગએથનામ્.^{૯૯}

(૬) અએ હોમ^{૧૩} ! હાડમંદ^{૧૪} દુનિયામાં^{૧૫} બીજા^{૧૬} કયા^{૧૭} માણ-
સે^{૧૮} તુંને^{૧૯} (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુલ્યો ?^{૨૦} તેને^{૨૧}
શું^{૨૨} આશીર્વાદ^{૨૩} પ્રાપ્ત થઈ ?^{૨૪} તેને^{૨૫} શું^{૨૬} ફાએદો^{૨૭} હાંસેલ થયો ?^{૨૮} (૭)
ત્યારે^{૨૯} તે^{૩૦} અશો^{૩૧} (તથા) દરદને પછાત નાખનાર^{૩૨} હોમે^{૩૩} મને^{૩૪}
પાછો જવાબ આપ્યો^{૩૫} કે, આથવ્યાં^{૩૬} બીજે^{૩૭} માણસ^{૩૮} (હતો), (જોણે)
(આએ) હાડમંદ^{૩૯} દુનિયામાં^{૪૦} મને^{૪૧} (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાને-
માટે) કુલ્યો;^{૪૨} તેને^{૪૩} આએ^{૪૪} આશીર્વાદ^{૪૫} પ્રાપ્ત થઈ,^{૪૬} તેને^{૪૭} આએ^{૪૮}
ફાએદો^{૪૯} હાંસેલ થયો,^{૫૦} તે એ કે^{૫૧} તેનેમાટે^{૫૨} (ઇઆને તેને ત્યાંહાં) પેહે-
લવાંની^{૫૩} ખાંનદાનનો^{૫૪} ફરેદુન^{૫૫} (નામનો) એક છોકરો^{૫૬} ખુલંદીથી જન્મ
પામ્યો.^{૫૭} (૮) જોણે^{૫૮} (ઇઆને ફરેદુને) ત્રણ મોહોડાંના,^{૫૯} ત્રણ માંથા-
ના,^{૬૦} છ આંખના,^{૬૧} હજાર યુક્તિવાળા,^{૬૨} પુશ્કળ જોરેમંદ,^{૬૩} દેવને લગતો^{૬૪}
દરજ^{૬૫} (તથા) (જો) (આએ) મુલુકોનેમાટે^{૬૬} નુકસાન પોહોચાડનાર^{૬૭}
દરવંદ^{૬૮} (જો) ઝુહાક (તે)ને^{૬૯} માસ્યો;^{૭૦} જે^{૭૧} ઘણાજ જોરેમંદ^{૭૨} દરજને^{૭૩}
(ઇઆને ઝુહાકને) (આએ) હાડમંદ^{૭૪} દુનિયામાં^{૭૫} ઉપર^{૭૬} અશોઈના^{૭૭} મુલુ-
કોના^{૭૮} નાશનેમાટે^{૭૯} અંત્રેમેન્યુશે^{૮૦} પેદા કીધો.^{૮૧}

(૯) કસે^{૨૦} શ્વામ્^{૨૧} શ્રિત્યો^{૨૨} હુઓમ^{૨૩} મઘ્યો^{૨૪} અસ્તવધ-
થ્યાધ^{૨૫} હુનૂત^{૨૬} ગએથયાધ,^{૨૭} કા^{૨૮} અહ્માધ^{૨૯} અપિશ^{૩૦}
એરેનાવિ,^{૩૧} ચિત્^{૩૨} અહ્માધ^{૩૩} જસત્^{૩૪} આયત્તેમ.^{૩૫} (૧૦)
આઅત્^{૩૬} મે^{૩૭} અએમ્^{૩૮} પધતિ-અઓખ્ત^{૩૯} હુઓમો^{૪૦} અપવ^{૪૧}
દૂરઓષો,^{૪૨} શ્રિતો^{૪૩} સામનામ્^{૪૪} સેવિશ્તો^{૪૫} શ્રિત્યો^{૪૬} મામ્^{૪૭}
મઘ્યો^{૪૮} અસ્તવધથ્યાધ^{૪૯} હુનૂત^{૫૦} ગએથયાધ,^{૫૧} હા^{૫૨} અહ્માધ^{૫૩}
અપિશ^{૫૪} એરેનાવિ,^{૫૫} તત્^{૫૬} અહ્માધ^{૫૭} જસત્^{૫૮} આયત્તેમ;^{૫૯}

* “ યો જનત્ ” થી તે એ ફકરાને છેડે (“ અપહે ગએથનામ્ ”) સુધીનો
ભાગ ખેહેરાંમ યશ્તના ૪૦ મા ફકરામાં તથા ગોશ યશ્તના ૧૪ મા ફકરામાં બી આવેછે.

યત્^{૧૦} હે^{૧૧} પુથ્ર^{૧૨} ઉસજ્યોધથે^{૧૩} ઉર્વાક્ષયો^{૧૪} કેરેસાસ્પસચ.^{૧૫}
 લંઝેષો^{૧૬} અન્યો^{૧૭} દાતો-રાક્ષો,^{૧૮} આઅત્^{૧૯} અન્યો^{૨૦} ઉપરો-
 કંધસ્યો,^{૨૧} યવ^{૨૨} ગએસુશ^{૨૩} ગધવરો.^{૨૪} (૧૧) યો^{૨૫} જનત્^{૨૬}
 અજુમ્^{૨૭} સ્વરેમ,^{૨૮} યિમ્^{૨૯} અસ્પો-ગરેમ્^{૩૦} નરે-ગરેમ્,^{૩૧}
 યિમ્^{૩૨} વીષવન્તેમ્^{૩૩} જઘરિતેમ્;^{૩૪} યિમ્^{૩૫} ઉપધરિ^{૩૬} વીશ^{૩૭}
 અરઓધત્^{૩૮} આરેશત્યો^{૩૯}-અરેજ્^{૪૦} જઘરિતેમ્;^{૪૧} યિમ્^{૪૨} ઉપ-
 ધરિ^{૪૩} કેરેસાસ્પો^{૪૪} અયંધ્રહૃ^{૪૫} પિતૂમ્^{૪૬} પચત.^{૪૭} આ રપિધિવ-
 નેમ્^{૪૮} જરવાનેમ્,^{૪૯} તદૂસત્ય^{૫૦} હો^{૫૧} મધસ્યો^{૫૨} ખીસત્ય;^{૫૩} ક્રંશ^{૫૪}
 અયંધ્રહો^{૫૫} ક્રસ્પરત્,^{૫૬} ચેબ્યન્તીમ્^{૫૭} આપેમ્^{૫૮} પરાઓંધ્રહાત્;^{૫૯}
 પરાંશ^{૬૦} તરુશ્તો^{૬૧} અપ-તયત્^{૬૨} નરે-મનાઓ^{૬૩} કેરેસાસ્પો.^{૬૪}

(૮) અએ હોમ!^{૧૩} હાડમંદ^{૨૫} દુનિયાંમાં^{૨૭} ત્રીજા^{૨૨} ક્યા^{૨૦} મા-
 ણુસે^{૨૪} તુંને^{૨૧} (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુટ્યો?^{૨૬} તેને^{૨૮}
 શું^{૨૯} આશીર્વાદ^{૩૦} પ્રાપ્ત થઈ?^{૩૧} તેને^{૩૩} શું^{૩૨} ફાએદો^{૩૫} હાંસેલ થયો?^{૩૪}
 (૧૦) ત્યારે^{૩૬} તે^{૩૮} અશો^{૩૧} (તથા) દરદને પછાત નાખનાર^{૩૨} હોમે^{૩૦}
 મને^{૩૩} પાછો જવાબ આપ્યો^{૩૬} કે, સામનાં ખાંનદાનનો^{૩૪} ઘણોજ ફાએદો
 કરનારો^{૩૫} *શ્રિત^{૩૩} ત્રીજો^{૩૬} માણુસ^{૩૮} (હતો), (જેણે) (આએ) હાડ-
 મંદ^{૩૯} દુનિયાંમાં^{૪૧} મને^{૪૦} (ક્રિયાનાં કાંમમાં અર્પણ કરવાનેમાટે) કુટ્યો;^{૪૦}
 તેને^{૪૩} આએ^{૪૨} આશીર્વાદ^{૪૪} પ્રાપ્ત થઈ,^{૪૫} તેને^{૪૭} આએ^{૪૬} ફાએદો^{૪૯} હાં-
 સેલ થયો,^{૪૮} તે એ કે^{૫૦} તેનેમાટે^{૫૧} (ઇઆને તેને ત્યાંહાં) ઉર્વાક્ષ^{૫૪} તથા
 કેરશાસ્પ^{૫૫} (નામના) બે છોકરા^{૫૨} બુલંદીથી જન્મ પામ્યા.^{૫૩} (તેઓ-
 માંનો) એક^{૫૬} (ઇઆને ઉર્વાક્ષ) †દીનદાર^{૫૬} (તથા) ધનસાધનો રસ્તો
 ‡દેખાડનાર^{૫૮} (હતો), ત્યારે^{૫૯} બીજો^{૬૦} (ઇઆને કેરશાસ્પ) બેરેમંદ^{૬૧}
 જવાન^{૬૨} (ઇઆને જવાનીનાં કૌવતવાળો), ગુચ્છાવાળા બાલસાથનો^{૬૩}
 (તથા) ગુરૂજ રાખનાર^{૬૪} (હતો). (૧૧) જેણે^{૬૫} (ઇઆને કેરશાસ્પે)
 †સરવર^{૬૮} (નામના) સાંપને^{૬૭} મારી નાખ્યો,^{૬૯} જે^{૭૦} (સાંપ) ઘોડાને
 ગળનારો,^{૭૦} માણુસને ગળનારો^{૭૧} (તથા) લીલાં^{૭૪} જેહેરવાળો^{૭૩} (હતો);
 જેનાં^{૭૫} (શરીર) ઉપર^{૭૬} હાથના અંગોઠા જેટલું^{૭૮} ઉંડું^{૭૯} લીલું^{૮૧} જેહેર^{૮૦}
 વધેલું હતું.^{૮૨} જેની^{૮૩} ઉપર^{૮૪} કેરશાસ્પે^{૮૫} લોહીડાનાં વાસણમાં^{૮૬} ખાણું^{૮૭}

* ‘શ્રિત’ને પેહેલવીમાં સરીત અને ફારસીમાં અસ્રત કહેછે.

† અથવા દીનને રસ્તો બતલાવનાર^{૫૬} (ઇઆને દસ્તુર) તથા ધારા ગોઠવ-
 નાર^{૫૮} (ઇઆને સારા ધારા બાંધનાર). બંદોબસ્ત સ્થાપનાર ન્યાયાધીશ (મિલ્સ).

‡ શિંગડાંવાળા (દારમેસ્તેતે તથા મિલ્સ); સવ (શિંગડું) ઉપરથી.

પકાવ્યું,^{૬૭} બપોરની^{૬૮} વખતે^{૬૯} તે^{૭૦} સાંપ^{૭૧} ગરમ થયો^{૭૨} અને ટુંકારા
મારવા લાગ્યો,^{૭૩} તથા લોહોડાંનાં વાસણની^{૭૪} (તળેથી) (ગુંચરાંમાંથી)
બાહાર નીકળી આવ્યો,^{૭૫} કે વેહેતાં^{૭૬} પાણી તરફ^{૭૭} દોડી *જાએ.^{૭૮} †બાહા-
દુર^{૭૯} કેરશારૂપ^{૮૦} બીહીને^{૮૧} પાછળથી^{૮૨} દૂર નાહાસી^{૮૩} ગયો.^{૮૪}

(૧૨) કસે^{૮૫}-શ્વામી^{૮૬} તૂંધસ્યો^{૮૭} હુઓમ^{૮૮} મધ્યો^{૮૯} અસ્ત-
વધથ્યાધ^{૯૦} હુનૂત^{૯૧} ગએથયાધ^{૯૨} કા^{૯૩} અહ્યાધ^{૯૪} અપિશ^{૯૫} એરે-
નાવિ,^{૯૬} ચિત્ત^{૯૭} અહ્યાધ^{૯૮} જસત્ત^{૯૯} આયપ્તેમ,^{૧૦૦} (૧૩) આઅત્ત^{૧૦૧}
મે^{૧૦૨} અએમ^{૧૦૩} પધતિ-અઓખત^{૧૦૪} હુઓમો^{૧૦૫} અપવ^{૧૦૬} દૂરઓષો,^{૧૦૭}
પોઉરૂપરૂપો^{૧૦૮} માંમ^{૧૦૯} તૂંધસ્યો^{૧૧૦} મધ્યો^{૧૧૧} અસ્તવધથ્યાધ^{૧૧૨} હુનૂત^{૧૧૩}
ગએથયાધ^{૧૧૪} હા^{૧૧૫} અહ્યાધ^{૧૧૬} અપિશ^{૧૧૭} એરેનાવિ,^{૧૧૮} તત્ત^{૧૧૯} અ-
હ્યાધ^{૧૨૦} જસત્ત^{૧૨૧} આયપ્તેમ;^{૧૨૨} યત્ત^{૧૨૩} હે^{૧૨૪} તૂમ^{૧૨૫} ઉસ-જયંધ્રહ,^{૧૨૬}
તૂમ^{૧૨૭} એરેજવો^{૧૨૮} જરથુશ્ત,^{૧૨૯} ન્માનહે^{૧૩૦} પોઉરૂપરૂપહે^{૧૩૧} વી-
દએવો^{૧૩૨} અહુર-હએષો.^{૧૩૩} (૧૪) મૂતો^{૧૩૪} અધસ્યેને વએજહિ^{૧૩૫}
તૂમ^{૧૩૬} પઓધસ્યો^{૧૩૭} જરથુશ્ત^{૧૩૮} અહુનેમ વધરીમ^{૧૩૯} ક્ષત્રાવયો,^{૧૪૦}
વીએરેશ્વન્તેમ^{૧૪૧} આખ્તધરીમ,^{૧૪૨} અપરેમ^{૧૪૩} પ્રઓશ્વદેહ્ય^{૧૪૪}
ક્ષમૂધતિ.^{૧૪૫} (૧૫) તૂમ^{૧૪૬} કેમર-ગૂએ^{૧૪૭} આકેરેનવો^{૧૪૮} વીરૂપે^{૧૪૯}
દએવ^{૧૫૦} જરથુશ્ત,^{૧૫૧} યોધ^{૧૫૨} પર અહ્યાત્ત^{૧૫૩} વીરો-રઓધ^{૧૫૪} અ-
પતયેન,^{૧૫૫} પધતિ^{૧૫૬} આય^{૧૫૭} કેમા,^{૧૫૮} યો^{૧૫૯} અઓજિશ્તો,^{૧૬૦}
યો^{૧૬૧} તનજિશ્તો,^{૧૬૨} યો^{૧૬૩} શ્વક્ષિશ્તો,^{૧૬૪} યો^{૧૬૫} આસિશ્તો,^{૧૬૬} યો^{૧૬૭}
અશં-વેરેશ્વજંસ્તેમો^{૧૬૮} અપવત્ત^{૧૬૯} મધનિવાઓ^{૧૭૦} દામાંન.^{૧૭૧}

(૧૨) અએ હોમ^{૧૭૨} હાડમંદ^{૧૭૩} દુનિયાંમાં^{૧૭૪} ચોથા^{૧૭૫} કયા^{૧૭૬} મા-
ણસે^{૧૭૭} તુંને^{૧૭૮} (ક્રિયાનાં કામમાં અર્પણ કરવાને માટે) કુટ્યો^{૧૭૯} તેને^{૧૮૦}
શું^{૧૮૧} આશીર્વાદ^{૧૮૨} પ્રાપ્ત થઈ^{૧૮૩} તેને^{૧૮૪} શું^{૧૮૫} ફાએદો^{૧૮૬} હાંસેલ થયો^{૧૮૭}?
(૧૩) ત્યારે^{૧૮૮} તે^{૧૮૯} અશો^{૧૯૦} (તથા) દરદને પછાત નાખનાર^{૧૯૧} હોમે^{૧૯૨}
મને^{૧૯૩} પાછો જવાબ આપ્યો^{૧૯૪} કે, પોરોશરૂપ^{૧૯૫} ચોથો^{૧૯૬} માણસ^{૧૯૭} (હતો),
(જેણે) (આએ) હાડમંદ^{૧૯૮} દુનિયાંમાં^{૧૯૯} મને^{૨૦૦} (ક્રિયાનાં કામમાં
અર્પણ કરવાને માટે) કુટ્યો.^{૨૦૧} તેને^{૨૦૨} આએ^{૨૦૩} આશીર્વાદ^{૨૦૪} પ્રાપ્ત

* બાહાર નીકળી આવીને ઉકળતાં પાણીને ઢાળી નાખ્યું (મિદ્ધસ).

† ‘નધરે-મનાઓ’નો અસલ અર્થ મરદાંનગીવાળા દિલનો-વિચારનો; નરીમાન
(પાછલો અર્થ); શાહનામા પ્રમાણે સામ પેહેલવાનનો બાપ.

‡ જે કે પેહેલાં તે રાક્ષસ જેવા સાંપથી કેરશારૂપ ચોક્યો, પણ સેવટે તેને
હાર કીધો. કેરશારૂપ પેહેલવાનની બાહાદુરી, મહાભારત કાંમો તથા તેનાં સાહસ
કાંમો વિશે જુઓ જમીઆદ યશ્તના ક્રકરા ૪૧—૪૪.

થઈ,^{૪૮} તેને^{૫૦} આએ^{૪૯} ફાએહો^{૫૨} હાંસેલ થયો,^{૫૧} તે એ કે,^{૫૩} તેનેમાટે^{૫૪} (ઈઆને તેને ત્યાંહાં) તું^{૫૫} બુલંદીથી જન્મ પામ્યો.^{૫૬} અએ ખાલેસ^{૫૮} જરતોશ્ત!^{૫૯} તું^{૫૦} પોરોશસ્પનાં^{૬૧} ઘેરનો,^{૬૦} દેવ (ના તરીકાથી) ફર રેહેનાર^{૬૨} (તથા) હોરમજદના તરીકા મુજબ ચાલનાર^{૬૩} (છે).

(૧૪) અએ જરતોશ્ત!^{૬૪} રેલાએલો^{૬૫} (ઈઆને સારી પેઠે જણાએલો) ચાર વખત *ભણાતો^{૬૬} †અહુનવર^{૬૭} પેહેલવેહેલાં^{૬૮} ઇરાંનવેજમાં^{૬૯} તું^{૭૦} (જે) વખણાએલો^{૭૧} (તે) ગાઈને લણ્યો,^{૭૦} (અને) ત્યારપછી^{૭૩} વધારે મ્હોટે^{૭૪} સાહે^{૭૫} ગાઈને લણ્યો.^{૭૬} (૧૫) અએ જરતોશ્ત!^{૭૭} તું^{૭૮} એહુ મીનોની^{૭૯} પેદાએશમાં^{૮૦} જે^{૮૧} ઘણોજ જોરાવર,^{૮૦} જે^{૮૧} ઘણોજ દઢ,^{૮૨} જે^{૮૩} ઘણો ચાલાક,^{૮૪} જે^{૮૫} ઘણો જહડપવાળો^{૮૬} (તથા) જે^{૮૭} ઘણો ફેતેહમંદ^{૮૮} (અથવા વેરીને ઘણો મારનાર^{૮૯}) †પેદા થયો,^{૯૦} (તેણે) સઘળા^{૯૧} દેવો^{૯૦} જેઓ^{૯૨} હમણાસુધી^{૯૩} આએ^{૯૪} જમીન^{૯૫} ઉપર^{૯૬} માણસની સુરતમાં^{૯૭} દોડતા હતા,^{૯૮} (તેઓને) તે^{૯૯} જમીનમાં ઢંકાએલા^{૯૦} †કીધા.^{૯૧}

(૧૬) આઅત્ર^{૯૨} અઓખત^{૯૩} જરથુશ્તો,^{૯૪} નેમો^{૯૫} હુઓમાધ.^{૯૬} વંધહુશ^{૯૭} હુઓમો^{૯૮} હુધાતો;^{૯૯} હુઓમો^{૯૦} અર્શદાતો,^{૯૧} વંધહુશ^{૯૨} દાતો,^{૯૩} ખએષબયો,^{૯૪} હુકેરેફશ,^{૯૫} હુવરેશ,^{૯૬} વેરેથ્રજાઓ,^{૯૭} જઈરિ-ગઓનો,^{૯૮} નાંમ્યાંસુશ,^{૯૯} યથ^{૯૦} ખરેન્તે^{૯૧} વહિરતો,^{૯૨} ઉર-નએચ^{૯૩} પાથમધન્યોતેમો.^{૯૪} (૧૭) ની^{૯૫} તે^{૯૬} જાધરે^{૯૭} મધેમ^{૯૮} ઋયે,^{૯૯} ની અમેમ,^{૯૦} ની વેરેથ્રમેમ,^{૯૧} ની દસ્વરે,^{૯૨} ની ખએષ-કેમ,^{૯૩} ની ફદથેમ,^{૯૪} ની વરેદથેમ,^{૯૫} ની અઓજો^{૯૬} વીરપો-તનૂમ,^{૯૭} ની મસ્તીમ^{૯૮} વીરપો-પએસંધહેમ;^{૯૯} ની તત્,^{૯૦} યથ^{૯૧} ગએથાહુવ^{૯૨} વસો-ક્ષથ્રો^{૯૩} ફચરાને,^{૯૪} †ખએષો-તઉર્વાઓ^{૯૫} દુજેમ-વનો^{૯૬} (૧૮) ની તત્,^{૯૭} યથ^{૯૮} તઉર્વચેનિ^{૯૯} વીરપનાંમ^{૯૦} †ખએષવતાંમ^{૯૧} †ખએષાઓ,^{૯૨} દએવનાંમ^{૯૩} મધ્યાનાંમચ,^{૯૪} યાથવાંમ^{૯૫} પધરિકનાંમચ,^{૯૬} સાથ્રાંમ^{૯૭} કઓયાંમ^{૯૮} કરફનાંમચ,^{૯૯}

* વંદીદાદની ૧૦ મી પરગરદના ૧૨ મા ફકરામાં ચાર વખત ભણાતા કલા-મોમાં અહુનવર ખી આવેછે તે ઉપરથી, તથા ઈજસ્નેના ૨૭ મા હામાં હોમ કુટતાં ચાર વખત અહુનવર ભણેછે તે ઉપરથી, ‘ આપ્તધરીમ ’નો અર્થ “ ચાર વખત ભણાતો ” થઈ શકે. ચાર વખત રાગના હલકથી ભણીને (મિદસ).

† અહુનવરના ખોલાસા તથા ખુખી ખાળે જુઓ સફે ૨-૩; સફે ૨૬૮-૨૭૦.

‡ અસલ એખારતમાં એ ક્રિયાપદ ૩ ના પુરૂષમાં છે (અખવત).

¶ ઈઆને દેવોને તથા તેઓની ખરાખીને નાબુદ કરીને દુનિયાંની આખાહીનો માર્ગ તે ખોદ્દો કીધો. જુઓ ફરવરદીન યશ્ત, ફકરા ૮૭-૯૫.

મધસ્થનાંમય^{૧૦} બિજંઝનાંમ, ^{૧૧} અષેમઓધનાંમય^{૧૨} બિજંઝ-
નાંમ, ^{૧૩} વેહુર્કનાંમય^{૧૪} ચથવરે-જંઝનાંમ, ^{૧૫} હુએનયાઓસય^{૧૬}
પેરેથુ-અધનિકયાઓ, ^{૧૭} દવાંધથ્યાઓ^{૧૮} પતાંધથ્યાઓ.^{૧૯}

(૧૬) ત્યારે^૨ (પેગમબર) જરતોશ્તે^૩ કહ્યું, ^૪ નમાજ^૫ (હોએ)
હોમને^૬ હોમ^૭ બલો^૮ (તથા) સારો પેદા કીધેલો^૯ (છે); હોમ^{૧૦} સાચો
પેદા કીધેલો, ^{૧૧} નેક^{૧૨} પેદા કીધેલો, ^{૧૩} તંદરોસ્તી આપનારો, ^{૧૪} સારાં શરી-
રનો, ^{૧૫} સાં કાંમ કરનાર, ^{૧૬} ફતેહમંદ^{૧૭} (અથવા વેરીને મારનાર^{૧૮}), સો-
નેરી (અથવા લીલા) રંગનો, ^{૧૯} નમતી ડાંખળીવાળો^{૨૦} (છે). જેમ^{૨૧} (તે)
પીનારનેમાટે^{૨૨} ઘણોજ સરસ^{૨૩} (છે), (તેમ) રવાનનેમાટે^{૨૪} ઘણોજ
મીનોઈ રસ્તો દેખાડનાર^{૨૫} (છે). (૧૭) અએ લીલા^{૨૬} (હોમ) ! તારૂં^{૨૭}
ડહાપણુ, ^{૨૮} હિમ્મત, ^{૨૯} ફતેહ, ^{૩૦} તંદરોસ્તી, ^{૩૧} તંદરોસ્તીના ઉપાય, ^{૩૨}
આબાદી, ^{૩૩} વૃદ્ધિ, ^{૩૪} તમામ શરીરનું^{૩૫} કૌવત^{૩૬} (તથા) તમામ ચળકાટ
બરેલી^{૩૭} *મહોટાઈ^{૩૮}—એ^{૩૯} (સઘળું) હું †માગુંછું, ^{૪૦-૪૧} કે જેથી કરીને^{૪૨}
મુલુકોમાં^{૪૩} સ્વતંત્ર પાદશાહ, ^{૪૪} ખરાબીને તોડનાર^{૪૫} (તથા) દરજને
મારનારની માફક^{૪૬} હું ફરું^{૪૭} (અથવા અમલ કરું^{૪૮}). (૧૮) એ^{૪૯} (અધું
આને ડહાપણુ, હિમ્મત, ફતેહ, તંદરોસ્તી, મહોટાઈ ઇત્યાદિ હું માગુંછું), કેઈ
જેથી કરીને^{૫૦} તમામ^{૫૧} દ્વેષ રાખનારાઓની, ^{૫૨} દેવોની, ^{૫૩} માણસોની, ^{૫૪}
જાહુગરોની, ^{૫૫} પરીઓની^{૫૬} જીલમગારોની, ^{૫૭} †કીકોની, ^{૫૮} †કરપોની, ^{૫૯}
‡સાંપની ખસલતનાં^{૬૦} ‡માણસોની, ^{૬૧} આરમોગ^{૬૨} માણસોની, ^{૬૩} ચાર પગ-
વાળા^{૬૪} વરૂઓની, ^{૬૫} (તથા) પુષ્કળ પલટનવાળા, ^{૬૬} ફરેબવાળા^{૬૭} (તથા)
ધસારો કરી આવનારાં^{૬૮} લશ્કરની^{૬૯}—(એ બધાંઓની) ખરાબીઓને^{૭૦} હું તોડું.^{૭૧}

(૧૯) ધમેમ^{૭૨} શ્વાંમ^{૭૩} પઓધરીમ^{૭૪} યાનેમ^{૭૫} હુઓમ^{૭૬}
જધધેમિ^{૭૭} દૂરઓપ, ^{૭૮} વહિશ્તેમ અહૂમ^{૭૯} અષઓનાંમ^{૮૦}

* શોલા આપે એવી દરેક પ્રકારની બુદ્ધિ (મિલ્સ); તમામ પ્રકારની વિદ્યા—
એલમ (દારમેસ્તેતે).

† અથવા બીજી રીતે:—અએ લીલા (હોમ) ! ડહાપણુ, હિમ્મત, ફતેહ
તંદરોસ્તી, આબાદી ઇત્યાદિ તારી પાસેથી હું માગુંછું. દરેક ‘ની’ અવ્યયની પછી
‘ મ્યે ’ જોધએ એમ સમજવું.

‡ એના ખોલાસામાટે જીઓ હોરમજદ યસ્ત, ફકરો ૧૦ મો, નોટ.

§ ખુની (મિલ્સ); ચોર, લુટારા (દારમેસ્તેતે); ગુનેહગાર (હારલે).

‡ ‘ બિજંઝ ’ નો અસલ અર્થ ‘ જે પગવાળું. ’ કદાચ એની મતલબ જે પગું
બનવર હોએ.

રઓઅંધહેમ^{૫૬} વીરપો-ખાથેમ.^{૫૭} ઇમેમ^{૫૮} શ્વામ^{૫૯} બિતીમ^{૬૦} યા-
નેમ^{૬૧} હુઓમ^{૬૨} જમધ્યેમિ^{૬૩} દૂરઓપ,^{૬૪} દ્વતાતેમ^{૬૫} અંધહાઓસે^{૬૬}
તન્વો.^{૬૭} ઇમેમ^{૬૮} શ્વામ^{૬૯} શિતીમ^{૭૦} યાનેમ^{૭૧} હુઓમ^{૭૨} જમ-
ધ્યેમિ^{૭૩} દૂરઓપ,^{૭૪} દરેધો-ભતીમ^{૭૫} ઉશ્તાનહે.^{૭૬} (૨૦) ઇમેમ^{૭૭}
શ્વામ^{૭૮} તૂધરીમ^{૭૯} યાનેમ^{૮૦} હુઓમ^{૮૧} જમધ્યેમિ^{૮૨} દૂરઓપ,^{૮૩} યથ
અએષો^{૮૪} અમવાઓ^{૮૫} શ્રાંદેધો,^{૮૬} ક્ષતાને^{૮૭} જેમા^{૮૮} પધતિ,^{૮૯}
ભ્યએષો-તઉર્વાઓ^{૯૦} દુજેમ-વનો.^{૯૧} ઇમેમ^{૯૨} શ્વામ^{૯૩} પુખ્ધેમ^{૯૪}
યાનેમ^{૯૫} હુઓમ^{૯૬} જમધ્યેમિ^{૯૭} દૂરઓપ,^{૯૮} યથ^{૯૯} વેરેશ્વજઓ^{૧૦૦}
વનત્-પિષનો,^{૧૦૧} ક્ષતાને^{૧૦૨} જેમા^{૧૦૩} પધતિ^{૧૦૪} ભ્યએષો-તઉર્વાઓ^{૧૦૫}
દુજેમ-વનો.^{૧૦૬} (૨૧) ઇમેમ^{૧૦૭} શ્વામ^{૧૦૮} ક્ષતૂમ^{૧૦૯} યાનેમ^{૧૧૦} હુઓમ^{૧૧૧}
જમધ્યેમિ^{૧૧૨} દૂરઓપ,^{૧૧૩} પઉર્વ^{૧૧૪} તાયૂમ,^{૧૧૫} પઉર્વ^{૧૧૬} ગધેમ,^{૧૧૭}
પઉર્વ^{૧૧૮} વેહુરકેમ^{૧૧૯} બૂધ્યોધમધ્યે,^{૧૨૦} મા ચિશ^{૧૨૧} પાઉર્વો^{૧૨૨}
બૂધ્યએત^{૧૨૩} નો;^{૧૨૪} વીરપો^{૧૨૫} પઉર્વ^{૧૨૬} બૂધ્યોધમધ્યે.^{૧૨૭}

(૧૯) અએ દરદને પછાત નાખનાર^{૧૨૮} હોમ!^{૧૨૯} તારી પાસેથી^{૧૩૦}
પેહેલી^{૧૩૧} બખશેશ^{૧૩૨} (હું) આએ^{૧૩૩} માગુંછું,^{૧૩૪} (તે એ કે) અશો (લોકો) નું^{૧૩૫}
નુરમંદ^{૧૩૬} (તથા) તમામ સુખવાળું^{૧૩૭} બેહેશ્ત.^{૧૩૮} અએ દરદને પછાત
નાખનાર^{૧૩૯} હોમ!^{૧૪૦} તારી પાસેથી^{૧૪૧} બીજી^{૧૪૨} બખશેશ^{૧૪૩} (હું) આએ^{૧૪૪}
માગુંછું,^{૧૪૫} (તે એ કે) આએ^{૧૪૬} તનની^{૧૪૭} તંદરોસ્તી.^{૧૪૮} અએ દરદને પ-
છાત નાખનાર^{૧૪૯} હોમ!^{૧૫૦} તારી પાસેથી^{૧૫૧} ત્રીજી^{૧૫૨} બખશેશ^{૧૫૩} (હું) આએ^{૧૫૪}
માગુંછું,^{૧૫૫} (તે એ કે) જીવની^{૧૫૬} લાંબી જંદગી.^{૧૫૭} (૨૦) અએ દરદને
પછાત નાખનાર^{૧૫૮} હોમ!^{૧૫૯} તારી પાસેથી^{૧૬૦} ચોથી^{૧૬૧} બખશેશ^{૧૬૨} (હું) આએ^{૧૬૩}
માગુંછું,^{૧૬૪} (તે એ કે) (આએ) જમીન^{૧૬૫} ઉપર^{૧૬૬} મુરાદ *પામેલો,^{૧૬૭} હિન્મત-
વાન,^{૧૬૮} તૃપ્ત થએલો,^{૧૬૯} ખરાબીને તોડનાર^{૧૭૦} (તથા) જીઠાધને મારનાર તરીકે^{૧૭૧}
હું ફરૂ^{૧૭૨} (અથવા અમલ કરૂં^{૧૭૩}). અએ દરદને પછાત નાખનાર^{૧૭૪} હોમ!^{૧૭૫}
તારી પાસેથી^{૧૭૬} પાંચમી^{૧૭૭} બખશેશ^{૧૭૮} (હું) આએ^{૧૭૯} માગુંછું,^{૧૮૦} (તે એ કે)
(આએ) જમીન^{૧૮૧} ઉપર^{૧૮૨} ફતેહમંદ^{૧૮૩} (અથવા વેરીને નાખનાર^{૧૮૪}), લડાઈમાં
જીતનાર,^{૧૮૫} દ્વેષને તોડનાર,^{૧૮૬} (તથા) જીઠાને મારનાર તરીકે^{૧૮૭} હું ફરૂ^{૧૮૮}
(અથવા અમલ કરૂં^{૧૮૯}). (૨૧) અએ દરદને પછાત નાખનાર^{૧૯૦} હોમ!^{૧૯૧}
તારી પાસેથી^{૧૯૨} છઠી^{૧૯૩} બખશેશ^{૧૯૪} (હું) આએ^{૧૯૫} માગુંછું,^{૧૯૬} (તે એ કે)

(હમો) અગાઉથી^{૩૦} ચોર વિશે,^{૩૮} અગાઉથી^{૩૯} ખુની વિશે^{૪૦} (તથા)
અગાઉથી^{૪૧} વડૂ વિશે^{૪૨} જાણી શકીએ.^{૪૩} હમારી^{૪૪} પેહેલાં^{૪૫} કોઈ
(ખીજો) નહીં^{૪૬} જાણી શકે;^{૪૭} અધુ^{૪૮} અગાઉથી^{૪૯} હમો જાણી શકીએ.^{૫૦}

(૨૨) હુઓમો^{૫૧} અએધમિશ,^{૫૨} યોધ^{૫૩} ઉર્વન્તો^{૫૪} હિત^{૫૫}
તક્ષેન્તિ^{૫૬} એરેનાઉમ^{૫૭} જાવરે^{૫૮} અએજાએસચ^{૫૯} બક્ષધતિ.^{૬૦}
હુઓમો^{૬૧} આજજનાધતિમિશ^{૬૨} દધાધતિ^{૬૩} ક્ષએતો-પુટ્રીમ,^{૬૪}
ઉત^{૬૫} અપવ-ક્રજધન્તીમ.^{૬૬} હુઓમો^{૬૭} તએચિત્,^{૬૮} યોધ^{૬૯} ક-
તયો^{૭૦} નસ્કો-કસાઓંધહો.^{૭૧} આઓંધહેન્તે,^{૭૨} સ્પાનો^{૭૩} મસ્તી-
મચ^{૭૪} બક્ષધતિ.^{૭૫} (૨૩) હુઓમો^{૭૬} તાઓસચિત્,^{૭૭} યાઓ^{૭૮}
કધનીનો^{૭૯} આઓંધહુધરે^{૮૦} દરેધમ^{૮૧} અધવો,^{૮૨} હુધથીમ^{૮૩} રાધે-
મચ^{૮૪} બક્ષધતિ^{૮૫} મોધુ^{૮૬} જધધ્યમો^{૮૭} હુપ્રતુશ.^{૮૮} (૨૪) હુઓમો^{૮૯}
તેમચિત્^{૯૦} ચિમ^{૯૧} કેરેસાનીમ^{૯૨} અપ-ક્ષધેમ^{૯૩} નિધાધયત્,^{૯૪} ચો^{૯૫}
રઓસ્ત^{૯૬} ક્ષધો-કામ્ય.^{૯૭} ચો^{૯૮} દવત^{૯૯} નોધત્^{૧૦૦} મે^{૧૦૧} અપાંમ^{૧૦૨}
આધવ^{૧૦૩} અધવિશતિશ^{૧૦૪} વેરેધ્યે^{૧૦૫} દંધહુવ^{૧૦૬} ચરાત્,^{૧૦૭} હો^{૧૦૮} વીરપે^{૧૦૯}
વરેધનાંમ^{૧૧૦} વનાત્,^{૧૧૧} ની^{૧૧૨} વીરપે^{૧૧૩} વરેધનાંમ^{૧૧૪} જનાત્.^{૧૧૫}

(૨૨) જેઓ^{૧૧૬} લગામમાં રાખેલા^{૧૧૭} ઘોડાઓને^{૧૧૮} શરતનાં મેદાનમાં^{૧૧૯}
ઘોડાવેછે,^{૧૨૦} તેઓને^{૧૨૧} હોમ^{૧૨૨} જોર^{૧૨૩} તથા કૌવત^{૧૨૪} બખશેછે.^{૧૨૫} જન-
નારી *ઓરતોને^{૧૨૬} હોમ^{૧૨૭} ખુબસુરત છોકરાં^{૧૨૮} (અને) વળી^{૧૨૯} અશો
ઓલાદ^{૧૩૦} †આપેછે.^{૧૩૧} જે^{૧૩૨} ઘરધણીઓ^{૧૩૩} ‡નુસ્ક લાણવા^{૧૩૪} બેસેછે^{૧૩૫} તે-
ઓને^{૧૩૬} હોમ^{૧૩૭} ડહાપણ^{૧૩૮} તથા મ્હોટાઈ^{૧૩૯} બખશેછે.^{૧૪૦} (૨૩) જે^{૧૪૧}
કન્યાઓ^{૧૪૨} લાંબો વખતસુધી^{૧૪૩} પરણ્યા વગરની^{૧૪૪} હતી^{૧૪૫} તેઓને,^{૧૪૬} સારી
અક્કલવાળો^{૧૪૭} હોમ^{૧૪૮} જેને અરજ કરવામાં આવેછે તે,^{૧૪૯} શેતાખીથી^{૧૫૦}
સત્ય^{૧૫૧} (અથવા પ્રમાણિક^{૧૫૨}) ખાવંદ^{૧૫૩} આપેછે.^{૧૫૪}

(૨૪) §કેરેસાની^{૧૫૫} જે^{૧૫૬} પાદશાહીની મુરાદને લીધે^{૧૫૭} ઘણો મગરૂર
થયો હતો,^{૧૫૮} તેને^{૧૫૯} હોમે^{૧૬૦} પાદશાહી ઉપરથી દૂર કરીને^{૧૬૧} નીચે બેસાડ્યો.^{૧૬૨}
જે^{૧૬૩} (કેરેસાની) (પોતાની પાદશાહીના વખતમાં) (મગરૂરીથી)
(નીચે પ્રમાણે) બોલતો હતો^{૧૬૪}:—હવે પછી^{૧૬૫} મારા^{૧૬૬} મુલુકમાં^{૧૬૭} (કોઈ)

* અથવા છોકરાં જનવાની ખાહેશ રાખનારી ઓરતોને; ધા. જન્=સં. જન્.

† એનું ઉલટું જુઓ ઈજરનેનો ૧૦ મો હા, ૧૫ મો ફકરો.

‡ 'નુસ્ક' ઈઆને પાક અવસ્તામાં લખાયેલાં પુસ્તકો. એની એકંદર સંખ્યા
૨૧ હતી. એના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૧૪૯ મો.

§ પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એને સેકનદર સાથે સરખાવેછે.

આથવન^૩ ઉસ્તાદ^૪ (જરતોસ્તી ધર્મનો) દેલાવો કરવાને^૫ ફરે^૬ નહી,^{૧૦}
(કારણ કે) તે^૭ (મારા) તમામ^૮ વધારાનો^{૧૦} નાશ કરશે,^{૧૧} (તથા)
(મારી) તમામ^{૧૩} વૃદ્ધિની^{૧૪} પાયામાલી કરશે.^{૧૨-૧૫}

(૨૫) ઉશત^{૧૬} તે,^{૧૭} ચો^{૧૮} ખા^{૧૯} અઓઝંધહુ^{૨૦} વસો-ક્ષત્રો^{૨૧}
અહિ^{૨૨} હુઓમ.^{૨૩} ઉશત^{૨૪} તે,^{૨૫} અપિવતહે^{૨૬} પોઉરૂ-વચામ^{૨૭}
એરેજૂખધનામ.^{૨૮} ઉશત^{૨૯} તે,^{૩૦} નોધત^{૩૧} પધરિ-ક્રાસ^{૩૨} એરેજૂ-
ખધેમ^{૩૩} પેરેસહિ^{૩૪} વાચિમ.^{૩૫} (૨૬) ક્રા તે^{૩૬} મજદાઓ^{૩૭} ખરત^{૩૮}
પઉર્વનીમ,^{૩૯} અધવ્યાઓંધહુનેમ^{૪૦} સ્તેહરૂપએસંધહેમ^{૪૧} મધન્યુ-
તારતેમ,^{૪૨} વંધઉહીમ^{૪૩} દએનામ^{૪૪} માજદયસ્નીમ.^{૪૫} આઅત^{૪૬}
અંધહે^{૪૭} અહિ^{૪૮} અધવ્યાસ્તો^{૪૯} ખરેપૂનુશ^{૫૦} પધતિ^{૫૧} ગધરિ-
નામ,^{૫૨} દ્રાજંધહે^{૫૩} અધવિધાધતીશચ^{૫૪} અવસચ^{૫૫} માંથહે.^{૫૬} (૨૭)
હુઓમ^{૫૭} ન્માનો-પધતે^{૫૮} વીસપધતે,^{૫૯} જન્ટુ-પધતે,^{૬૦} દંધહુ-
પધતે,^{૬૧} સ્પનંધહુ^{૬૨} વએધ્યા-પધતે,^{૬૩} અમાધચ^{૬૪} થ્વા^{૬૫} વેરેથ-
દ્વાધચ,^{૬૬} માવોય^{૬૭} ઉપ-મુચે^{૬૮} તનુચે^{૬૯} શ્રિમાધચ^{૭૦} યત^{૭૧} પોઉરૂ-
અઓક્ષનહે.^{૭૨} (૨૮) વી^{૭૩}-નો^{૭૪} ત્મએષવતામ^{૭૫} ત્મએષબીશ^{૭૬}
વી^{૭૭} મનો^{૭૮} ખર^{૭૯} ગરમન્તામ.^{૮૦} ચો^{૮૧} ચિશચ^{૮૨} અહિ^{૮૩} ન્માને,^{૮૪}
ચો^{૮૫} અંધહે^{૮૬} વીસી,^{૮૭} ચો^{૮૮} અહિ^{૮૯} જન્ટવો,^{૯૦} ચો^{૯૧} અંધહે^{૯૨}
દંધહુવો^{૯૩} અએનંધહુઓ^{૯૪} અસ્તિ^{૯૫} મયો,^{૯૬} ગઉર્વચ^{૯૭} હુ^{૯૮}
પાધવે^{૯૯} જાવરે^{૧૦૦} પધરિ^{૧૦૧}-વે^{૧૦૨} ઉષિ^{૧૦૩} વેરેનુધધિ,^{૧૦૪} સ્કેન્દેમ^{૧૦૫} વે^{૧૦૬}
મનો^{૧૦૭} કેરેનુધધિ.^{૧૦૮} (૨૯) મા^{૧૦૯} જખરેથએધંખ્ય^{૧૧૦} કંતુયાઓ,^{૧૧૧}
મા^{૧૧૨} ગવએધંખ્ય^{૧૧૩} અધવિ-તૂતુયાઓ,^{૧૧૪} મા^{૧૧૫} જાંમ^{૧૧૬} વએનોધત^{૧૧૭}
અપિખ્ય,^{૧૧૮} મા^{૧૧૯} ગાંમ^{૧૨૦} વએનોધત^{૧૨૧} અપિખ્ય,^{૧૨૨} ચો^{૧૨૩} અએનંધ-
હુધતિ^{૧૨૪} નો^{૧૨૫} મનો^{૧૨૬} ચો^{૧૨૭} અએનંધહુધતિ^{૧૨૮} નો^{૧૨૯} કેહરૂપેમ.^{૧૩૦}

(૨૫) અએ હોમ^{૧૩૩} તુંને^{૧૦} મ્હોટાઈ^{૧૧} (અથવા ધન્ય^{૧૧}) (હોને) !
(તું) જે^{૧૮} પોતાની^{૧૯} શક્તિથી^{૨૦} પોતાની ખુશી પ્રમાણે રાજ કરનાર^{૨૧} છે.^{૨૨}
(અએ હોમ !) તુંને^{૨૫} મ્હોટાઈ^{૨૪} (હોને) ! સાચ્યા બોલેલા^{૨૮} પુર સખુ-
નોને^{૨૭} તું પીછાનેછે.^{૨૯} (અએ હોમ !) તુંને^{૩૦} મ્હોટાઈ^{૨૯} (હોને) ! સાચ્યા
બોલેલા^{૩૩} સખુનને^{૩૫} આડા અટાડા (અથવા ઉલટ પાલટ) સવાલથી^{૩૨} તું
પુછતો^{૩૪} *નથી.^{૩૧} (૨૬) (અએ હોમ !) (દાદાર) હોરમજદ^{૩૭} સેતારાથી
સંગારેલી^{૩૯} (તથા) મીનોની બનાવેલી^{૪૨} હુસ્તી^{૪૦} (તથા) લલી^{૪૩} માજદ-

યસ્ની^{૪૫} દીન^{૪૪} પેહેલવેહેલાં^{૩૬} તારેમાટે^{૩૫} લાવ્યા.^{૩૮} ત્યારે^{૪૬} માંથ્રના^{૫૬} ૫૨-
માનો^{૫૪} તથા ગાયનો^{૫૫} લાંબા વખતસુધી^{૫૩} (ગાવાનેમાટે), (ઉપર જણા-
વેલી) હુશ્તી બાંધીને^{૪૬} પાહાડોનાં^{૫૨} મથાળાં^{૫૦} ઉપર^{૫૧} તેં મુકામ કીધેલુંછે.^{૪૮}
(૨૭) અએ ઘેરના ધણી,^{૫૮} મોહોલાના ધણી,^{૫૯} કસબાના ધણી,^{૬૦} દેશના
ધણી,^{૬૧} (તથા) કહાપણે કરીને^{૬૨} વિદ્યાના ધણી^{૬૩} હોમ!^{૫૭} હિન્મત^{૬૪} તથા
ફતેહનેમાટે^{૬૫} (તથા) મારાં^{૬૭} તનને^{૬૬} પુરતાં આનંદવાળી^{૭૨} સુખાકારી
(મળે તે) ને માટે^{૭૦} (હું) તુંને^{૬૫} સ્મરણ કરુંછું.^{૬૮} (૨૮) (અએ હોમ !)
દુષ્ટ (માણસો) ની^{૫૫} ખરાબીઓથી^{૭૬} હમુને^{૭૪} તું દૂર લઈ જા.^{૭૩-૭૬}
* જોહેરી (માણસો) ની^{૮૦} (ખરાબીઓથી) (મારા) વિચારને^{૭૮} તું દૂર લઈ
જા.^{૭૩-૭૬} અને જે^{૮૧} કોઈ^{૮૨} કીનાખોર^{૮૪} માણસ^{૮૬} આએ^{૮૩} ઘેરમાં,^{૮૪}
જે^{૮૫} (કોઈ) આએ^{૮૬} મોહોલામાં,^{૮૭} જે^{૮૮} (કોઈ) આએ^{૮૯} કસબામાં^{૯૦}
(તથા) જે^{૯૧} (કોઈ) આએ^{૯૨} દેશમાં^{૯૩} હોએ,^{૯૫} તેના^{૯૮} બે પગમાંથી^{૯૯}
(તું) જોર^{૧૦૦} લઈ લે,^{૯૭} તેની^{૯૨} હુશિયારીને^{૯૩} આસપાસ^{૯૫} તું ઢાંકી નાંખ,^{૯૪}
(તથા) તેની^{૯૬} વિચાર શક્તિને^{૯૭} (તું) તુટેલી^{૯૮} કર.^{૯૯} (૨૯) જે^{૨૩} (શખ્સ)
હમારાં^{૨૫} મનને^{૨૬} નુકસાન કરેછે,^{૨૪} જે^{૨૭} (શખ્સ) હમારાં^{૨૬} શરીરને^{૩૦}
નુકસાન કરેછે^{૨૮} (તેના) બે પગને^{૧૦} (અએ હોમ !) તું શક્તિ આ-
પતો^{૧૧} ના,^૯ (તેના) બે હાથને^{૧૩} કૌવત બખશતો^{૧૪} ના,^{૧૨} (તે માણસ)
(પોતાની) બે આંખથી^{૧૮} જમીનને^{૧૬} નહીં^{૧૫} જોઈ શકે;^{૧૭} (તે માણસ)
(પોતાની) બે આંખથી^{૨૨} † સ્તંભિને^{૨૦} નહીં^{૧૯} જોઈ શકે.^{૨૧}

(૩૦) પદ્ધતિ^{૩૧} અગ્નેધશ^{૩૨} જધરિતહે^{૩૩} સિમહે^{૩૪} વીષા-
વઓપહે,^{૩૫} કેહૂરપેમ^{૩૬} નાષેમ્નાધ^{૩૭} અપઓને,^{૩૮} હુઓમ^{૩૯} જાધરે,^{૪૦}
વદરે^{૪૧} જધધિ.^{૪૨} પદ્ધતિ^{૪૩} ગધહે^{૪૪} વીવરેજદવતો^{૪૫} અવીબ્યતો^{૪૬}
જજરાનો,^{૪૭} કેહૂરપેમ^{૪૮} નાષેમ્નાધ^{૪૯} અપઓને,^{૫૦} હુઓમ^{૫૧} જાધ-
રે,^{૫૨} વદરે^{૫૩} જધધિ.^{૫૪} (૩૧) પદ્ધતિ^{૫૫} મધ્યેહે^{૫૬} દ્રવતો^{૫૭} સાસ્તર્ષ^{૫૮}
અધવિ-વોધજદ્યન્તહે^{૫૯} કમેરેધેમ,^{૬૦} કેહૂરપેમ^{૬૧} નાષેમ્નાધ^{૬૨} અ-
પઓને,^{૬૩} હુઓમ^{૬૪} જાધરે,^{૬૫} વદરે^{૬૬} જધધિ.^{૬૭} પદ્ધતિ^{૬૮} અધ-
મઓધહે^{૬૯} અનપઓનો^{૭૦} અહૂમ-મેરેન્ચો,^{૭૧} અંધ્રહાઓ^{૭૨} દ્યેન-
યાઓ^{૭૩} માસ^{૭૪}-વચ^{૭૫} દયાનહે,^{૭૬} નોધત^{૭૭} બ્યઓથનાધશ^{૭૮} અપ-
યન્તહે,^{૭૯} કેહૂરપેમ^{૮૦} નાષેમ્નાધ^{૮૧} અપઓને,^{૮૨} હુઓમ^{૮૩} જાધરે,^{૮૪}

* ‘અમેન્તાંમ્’ લઇને ગુસ્સાવાળા દુશ્મન (મિદસ); જોસ્સાવાળા (દારમેસ્તેતે).

† ઈચ્છાને તેની હુશિયારીને તું મંદ-આંખી કરી નાખ.

‡ ઈચ્છાને તમામ પેદાએશને. ‘ગાંમ્’નો અર્થ ‘ગાએદાર’ બી થાએછે.

વદરે^૫ જમધિ.^૬ (૩૨) પધતિ^૭ જહિક્યાધ^૮ યાતુમધત્યાધ,^૯
મઓધનો-કધત્યાધ^{૧૦} ઉપશ્તા-અધત્યાધ,^{૧૧} ચેધહે^{૧૨} ક્રધવધતિ^{૧૩}
મનો,^{૧૪} યથ^{૧૫} અત્રેમ^{૧૬} વાતો-પૂતેમ,^{૧૭} કેહરપેમ^{૧૮} નાષેમ્નાધ^{૧૯}
અપઓને^{૨૦} હઓમ^{૨૧} જમધરે^{૨૨} વદરે^{૨૩} જમધિ.^{૨૪} યત્^{૨૫} હે^{૨૬} કેહર-
પેમ^{૨૭} નાષેમ્નાધ^{૨૮} અપઓને,^{૨૯} હઓમ^{૩૦} જમધરે^{૩૧} વદરે^{૩૨} જમધિ.^{૩૩}

(૩૦) અશો (માણસ) નાં^{૩૪} શરીરને^{૩૫} *અંચાવવાનેમાટે^{૩૬} લીલા,^{૩૭}
બીહામણા^{૩૮} (તથા) જેહેર ઉત્પન્ન કરનારા^{૩૯} સાંપની^{૪૦} સાંભે,^{૪૧} અએ
લીલા^{૪૨} હોમ !^{૪૩} (તું) હથિયાર^{૪૪} માર.^{૪૫} અશો (માણસ) નાં^{૪૬} શરી-
રને^{૪૭} અંચાવવાનેમાટે,^{૪૮} ઉલટી રીતે કાંમ કરનાર^{૪૯} ઘાતકી^{૫૦} (તથા)
ધન પોહોંચાડનાર^{૫૧} લુટારાની^{૫૨} સાંભે,^{૫૩} અએ લીલા^{૫૪} હોમ !^{૫૫} (તું)
હથિયાર^{૫૬} માર.^{૫૭} (૩૧) અશો (માણસ) નાં^{૫૮} શરીરને^{૫૯} અંચાવવાને-
માટે,^{૬૦} દરવંદ^{૬૧} (ધ્યાને દુષ્ટ), જુલમગાર,^{૬૨} (તથા) નુકસાન કરનાર^{૬૩}
માણસનાં^{૬૪} માંથાની^{૬૫} સાંભે^{૬૬} અએ લીલા^{૬૭} હોમ !^{૬૮} (તું) હથિયાર^{૬૯}
માર.^{૭૦} અશો (માણસ) નાં^{૭૧} શરીરને^{૭૨} અંચાવવાનેમાટે,^{૭૩} નાપાક,^{૭૪} દુનિયાંને
ખરાબ કરનાર,^{૭૫} આએ^{૭૬} (હોરમજદી જરતોસ્તી) દીનના^{૭૭} કલામો^{૭૮}
મનમાં^{૭૯} †યાદ રાખનાર,^{૮૦} (પણ તે પ્રમાણે) નહીં^{૮૧} કાંમ^{૮૨} ‡કરનાર^{૮૩}
(એવી સિદ્ધતવાળા) આશમોગની^{૮૪} સાંભે,^{૮૫} અએ લીલા^{૮૬} હોમ !^{૮૭}
(તું) હથિયાર^{૮૮} માર.^{૮૯} (૩૨) અશો (માણસ) નાં^{૯૦} શરીરને^{૯૧}
અંચાવવાનેમાટે^{૯૨} જહુમંદ,^{૯૩} મોજમજ લોગવનારી,^{૯૪} (તથા) શેહેવત-
પરસ્ત^{૯૫} બદ ઓરત,^{૯૬} જેનું^{૯૭} મન^{૯૮} પવનથી દોડતાં^{૯૯} વાદળાંની^{૧૦૦}
માફક^{૧૦૧} ઉઝા કરેછે^{૧૦૨} (તેની) સાંભે,^{૧૦૩} અએ લીલા^{૧૦૪} હોમ !^{૧૦૫} (તું)
હથિયાર^{૧૦૬} માર.^{૧૦૭} અશો (માણસ) નાં^{૧૦૮} શરીરને^{૧૦૯} અંચાવવાનેમાટે,^{૧૧૦} અએ
લીલા^{૧૧૧} હોમ !^{૧૧૨} (તું) તેણીને^{૧૧૩} હથિયાર^{૧૧૪} માર.^{૧૧૫}

(કરદો ર જો) (૧) વિશ^{૧૧૬} અપાંમ^{૧૧૭} ધધ^{૧૧૮} પતેન્તુ^{૧૧૯} વી^{૧૨૦} દ-
એવાઓંધહો^{૧૨૧} વી^{૧૨૨} દએવયો,^{૧૨૩} વંધહુશ^{૧૨૪} સ્તઓષો^{૧૨૫} મિતયતુ,^{૧૨૬}
અપિશ વંધઉહિ^{૧૨૭} ધધ^{૧૨૮} મિશ્નતુ;^{૧૨૯} અપિશ વંધઉહિ^{૧૩૦} રામયત્^{૧૩૧}
ધધ^{૧૩૨} ઉપ^{૧૩૩} ધમત્^{૧૩૪} ન્માનેમ,^{૧૩૫} યત્^{૧૩૬} આહુધરિ^{૧૩૭} યત્^{૧૩૮} હઓ-
મહે^{૧૩૯} અપવજંધહો.^{૧૪૦} (૨) ક્રતરેમચિત્^{૧૪૧} તે^{૧૪૨} હવનેમ^{૧૪૩} વચ^{૧૪૪}

* અસલ અર્થ ‘અશો (માણસ) નેમાટે (તેતું) શરીર અંચાવવાસાડ;’
‘નાષેમ્નાધ’ ખોલનો ઘાતુ સંસ્કૃત નજ્જ=જેખમ-ધાસ્તીમાંથી મોકળું કરવું.

† અથવા દીનના વિચાર તથા કલામને યાદ રાખનાર (દ્વંદ્વ સમાસ).

‡ અસલ અર્થ કામોને નહીં પોહોંચાડનાર; ઘાતુ અપ્=સં. આપ્=પોહોંચવું.

ઉપ-સ્તઓમિ^{૩૦} હુપ્રત્વો,^{૩૧} ચો^{૩૨} આંમુશ^{૩૩} હંગેઉર્વેયેધતિ,^{૩૪} ઉ-
પરેમચિત્^{૩૫} તે^{૩૬} હવનેમ^{૩૭} વચ^{૩૮} ઉપ-સ્તઓમિ^{૩૯} હુપ્રત્વો^{૪૦}
યદ્ધિ^{૪૧} નિદ્ધે^{૪૨} નર્ગો^{૪૩} અઓજંધહુ.^{૪૪} (૩) સ્તઓમિ^{૪૫} મએઘે-
મચ^{૪૬} વારેમચ,^{૪૭} યા^{૪૮} તે^{૪૯} કેહુરપેમ^{૫૦} વક્ષયતો,^{૫૧} બરેપુનુશ^{૫૨}
પધતિ^{૫૩} ગધરિનાંમ;^{૫૪} સ્તઓમિ^{૫૫} ગરયો^{૫૬} બેરેજન્તો,^{૫૭}
યથ^{૫૮} હઓમ^{૫૯} ઉરુરુધુપ.^{૬૦} (૪) સ્તઓમિ^{૬૧} જંમ^{૬૨} પેરેશ્વીમ^{૬૩}
પથનાંમ^{૬૪} વેરેજયંધહુવાંમ^{૬૫}, ખાપરાંમ^{૬૬} બરેશ્વીમ^{૬૭} તે^{૬૮}
હઓમ^{૬૯} અપાઉમ;^{૭૦} સ્તઓમિ^{૭૧} જેમો^{૭૨} યથ^{૭૩} રઓધહે^{૭૪}
હુઅઓધધિશ^{૭૫} અઉયો^{૭૬} ચરાનેમ.^{૭૭} ઉત^{૭૮} મજ્જદાઓ હુ-
રુશ્મ^{૭૯} હઓમ^{૮૦} રઓસે^{૮૧} ગર^{૮૨} પધતિ;^{૮૩} ઉત^{૮૪} ક્રાધએપ^{૮૫}
વિશ-પથ;^{૮૬} હુધથીમચ^{૮૭} અપહે^{૮૮} ખાઓ^{૮૯} અહિ.^{૯૦} (૫)
વરેધ્યંધઉહ^{૯૧} મન^{૯૨} વચ,^{૯૩} વીરપેસચ^{૯૪} પધતિ^{૯૫} વરેપજીશ,^{૯૬}
વીરપેસચ^{૯૭} પધતિ^{૯૮} ક્રસ્પરેઘે,^{૯૯} વીરપેસચ^{૧૦૦} પધતિ^{૧૦૧} ક્રવાક્ષે.^{૧૦૨}
મન વચ વીરપેસચ પધતિ વરેપજીશ, વીરપેસચ પધતિ
ક્રસ્પરેઘે, વીરપેસચ પધતિ ક્રવાક્ષે.

(૧) હવે પછી^૧ હધથી^૨ દેવો^૩ (તથા) *દેવીઓ^૪ †દૂર^૫ નાહાસી
બએ !^૬ ભલી^૭ તામેદારી^૮ (અથવા ભલો^૯ સરોશ ઈજદ^{૧૦}) (અહિયાં)
મુકામ કરે !^{૧૧} અહિયાં^{૧૨} †અશિશવંધ^{૧૩} (†રેશ્તો) રેહે !^{૧૪} આએ^{૧૫} ઘેર^{૧૬}
કે જે^{૧૭} હોરમજદી^{૧૮} (તથા) જે^{૧૯} અશોઈનું કૌવત આપનાર^{૨૦} હોમનું^{૨૧}
(છે તેમાં) અશિશવંધ^{૨૨} ખુશાલી (અથવા સુખ) બખશે.^{૨૩} (૨) અએ
સારી અક્કલવાળા^{૨૪} (હોમ) ! તારાં^{૨૫} કપેહેલાં^{૨૬} નીચવવાનાં કામને^{૨૭} (બં-
દગીના) કલામથી^{૨૮} હું વખાણુંછું,^{૨૯} કે જે^{૩૦} (વખતે) ડાંખળી^{૩૧} પકડવામાં
આવેછે.^{૩૨} અએ સારી અક્કલવાળા^{૩૩} (હોમ) ! તારાં^{૩૪} ક્ષીબી^{૩૫} નીચવવાનાં
કામને^{૩૬} (બંદગીના) કલામથી^{૩૭} હું વખાણુંછું,^{૩૮} કે જે (કાંમ)માં^{૩૯} મરદનાં^{૪૦}
કૌવતથી^{૪૧} (દેવોને) હું મારું^{૪૨} (૩) (હું) વાદળાંને^{૪૩} તથા વરસાદને^{૪૪}
વખાણુંછું,^{૪૫} કે જે^{૪૬} તારાં^{૪૭} શરીરને^{૪૮} પાહાડોનાં^{૪૯} મથાળાં^{૫૦} ઉપર^{૫૧}
વધારેછે;^{૫૨} ખુલંદ^{૫૩} પાહાડો^{૫૪} કે જ્યાંહાં,^{૫૫} અએ હોમ !^{૫૬} તું ઉગેછે,^{૫૭}

* દેવ-પરસ્ત (દારમેસ્તેતે); દેવના દોસ્તો—મળતીઆ (પેહેલવી).

† એ કુકરાની શરૂઆતનો ' વિશ ' બોલ બી ' વી ' નું બીજું રૂપ છે.

‡ અશિશવંધ ફરેસ્તો ખબના, સુખ તથા પરહેજગારીઉપર મવજોલ છે.

§ અષવજંદૂહો બોલના બોલાસાબાએ જુઓ ૩૩૪ મા સફાની પેહેલવી નોટ.

§ પેહેલવી ઉપરથી. હોમ કુટવાની હાવનીમ (ખાણી) તથા લાલો (બતો).
એ બે જુદી ચીજ ગણીને, પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ' ક્રતરેમચિત્ હવનેમ ' નો અર્થ
' નીચેની હાવન ' ઈઆને હાવનીમ અને ' ઉપરેમચિત્ હવનેમ ' નો અર્થ ' ઉપ-
રની હાવન ' ઈઆને લાલો કરેછે.

(તેઓને) હું વખાણું. ^{૫૫} (૪) અએ અશો ^{૭૦} હોમ ^{૧૬} તારી ^{૧૮} બર-
દાસ્ત કરનારી ^{૧૬} માતા ^{૧૭} (કે જે) વિસ્તારવાળી, ^{૧૩} બોહોળી ^{૧૪} (અને)
ફળદ્રુપ ^{૧૫} જમીન (તે)ને ^{૧૨} હું વખાણું. ^{૧૧} જમીનના જુદા જુદા ભાગોને ^{૭૨}
હું વખાણું, ^{૭૧} કે જ્યાંહાં ^{૭૩} ખેતરોની ઉપર ^{૭૦} (તારો) નામીયો ^{૭૬} સુગંધ
પાંથરતું ^{૭૫} તું ઉગેછે. ^{૭૪} વળી ^{૭૮} હોરમજદની સારી પેદાએશ તરીકે, ^{૭૬} અએ
હોમ ! ^{૮૦} પાહાડ ^{૮૨} ઉપર ^{૮૩} તું ઉગેછે. ^{૮૧} (અએ હોમ !) વળી ^{૮૪} પક્ષિના રસ્તા
તરફ ^{૮૬} તું વધ. ^{૮૫} ખરેખર ^{૮૭} (તું) અશોઈનું ^{૮૮} * મૂળ ^{૮૬} છે ^{૯૦} (૫) મારી ^{૮૨}
(બંદગીના) કલામ (ની બરકત) થી, ^{૮૩} (અએ હોમ !) (તારાં) તમામ ^{૮૪} થડ ^{૮૬}
માં, ^{૮૫} તમામ ^{૮૭} ડાંખળીઓ ^{૮૮} માં ^{૮૯} તથા તમામ ^{૯૦} પીલાર માં ^{૯૧} તું વધ. ^{૯૧}

(૬) હુઓમો ^૩ ઉદ્યેધતિ ^૪ સ્તવનો, ^૫ અથ ^૬ ના ^૭ ચો ^૮ દિમ ^૯
સ્તઓધતિ ^{૧૦} વેરેધ્રજંસ્તરો ^{૧૧} બવધતિ. ^{૧૨} નિતેમચિત્ ^{૧૩} હુઓમ ^{૧૪}
હુધતિશ, ^{૧૫} નિતેમચિત્ ^{૧૬} હુઓમ ^{૧૭} સ્તૂધતિશ ^{૧૮} નિતેમચિત્ ^{૧૯}
હુઓમ ^{૨૦} ખરેતિશ, ^{૨૧} હુજંધરધન્યાધ ^{૨૨} અસ્તિ ^{૨૩} દએવનામ. ^{૨૪}
(૭) નસ્યેધતિ ^{૨૫} હુધ્ર ^{૨૬} ક્રાકેરેસ્ત ^{૨૭} અહાત્ ^{૨૮} હુચ ^{૨૯} ન્માનાત્ ^{૩૦}
આહુતિશ, ^{૩૧} યથ્ર ^{૩૨} બાધ ^{૩૩} ઉપાજધતિ, ^{૩૪} યથ્ર ^{૩૫} બાધ ^{૩૬} ઉપ-
સ્તઓધતિ, ^{૩૭} હુઓમહુ ^{૩૮} બએષજયેહુ ^{૩૯} ચિથ્રેમ, ^{૪૦} દસ્વરે ^{૪૧}
બએષજેમ ^{૪૨} અહે ^{૪૩} વીસે ^{૪૪} ઉત ^{૪૫} મએથનેમ, ^{૪૬} (૮) વીસે ^{૪૭}
જી ^{૪૮} અન્યે ^{૪૯} મધાઓંધહો ^{૫૦} અએમ ^{૫૧} હુચિન્તે ^{૫૨} પ્રવી-દ્વો; ^{૫૩}
આઅત્ ^{૫૪} હો ^{૫૫} ચો ^{૫૬} હુઓમહુ ^{૫૭} મધો ^{૫૮} અષ ^{૫૯} હુચધતે ^{૬૦}
ઉર્વાસ્મન. ^{૬૧} રેનજધતિ ^{૬૨} હુઓમહુ ^{૬૩} મધો. ^{૬૪} ચો ^{૬૫} યથ્ર ^{૬૬}
પુથ્રેમ ^{૬૭} તઉરનેમ ^{૬૮} હુઓમેમ ^{૬૯} વન્દએત ^{૭૦} મધો, ^{૭૧} ક્રા-
આબ્યો ^{૭૨} તનુબ્યો ^{૭૩} હુઓમો ^{૭૪} વીસધતે ^{૭૫} બએષજધ. ^{૭૬}

(૬) (હોમની) વખાણ કરવામાં આવેછે ત્યારે ^૫ હોમ ^૩ ઉગેછે, ^૪
એટલામાટે ^૬ જે ^૭ શખ્સ ^૮ તેને ^૯ વખાણેછે ^{૧૦} (તે) ઘણો ફેતેહમંદ ^{૧૧} થાએ-
છે. ^{૧૨} અએ હોમ ^{૧૪} (તારું) સઉથી થોડું ^{૧૩} નીચવીને રસ કાહાડવાનું
કાંમ, ^{૧૫} અએ હોમ ^{૧૭} (તારી) સઉથી થોડી ^{૧૬} વખાણ, ^{૧૮} અએ હોમ ! ^{૧૦}
(તારું) સઉથી ઓછું ^{૧૯} પીવું ^{૨૧} (એ) દેવોનો ^{૨૪} હજાર ઘણો નાશ ^{૨૨}
† છે. ^{૨૩} (૭) જે જે જગાએ ^{૨૨} તંદરોસ્તી આપનાર ^{૨૬} હોમને ^{૨૮} (કોઈ)

* વેદિક ऋतस्य खा (દારમેસ્તેતે). સચ્ચાઈના ઝરા (મિલ્સ). એની
મુકાબેલ જુઓ બેહેરામ યશતનો ૧૧ મો કરદો (એરેન્ઝેશ ખાઓ.)

† ઈઆને ક્રિયાની રીતે હોમને છુંદીને તથા નીચવીને તૈયાર કીધાથી, તેની
ખુબીઓ ગાવાથી, તથા તેને પીધાથી દરદ ધસાદિ દફે થઈ જાયેછે.

ખચીત^{૩૩} લઈ જાએછે,^{૩૪} (તથા) જે જે જગાએ^{૩૫} (કોઈ) ખચીત^{૩૬}
(તેને) વખાણેછે,^{૩૭} તે^{૩૮} ઘેર^{૩૯} માંથી^{૪૦} (દેવોથી) ઉત્પન્ન થએલી^{૪૧}
(તમામ) ગદીચી^{૪૨} એકદમ^{૪૩} નાબુદ થઈ જાએછે,^{૪૪} (તથા) તેનાં^{૪૫}
ખાંદાંનમાં^{૪૬} તેમજ^{૪૭} (તેનાં) મુકામમાં^{૪૮} જાહેર રીતે^{૪૯} સુખ^{૫૦}
(તથા) તંદરોસ્તી^{૫૧} (આવેછે). (૮) કારણકે^{૫૨} બીજી^{૫૩} તમામ^{૫૪}
(જાતની) કેફ^{૫૫} ઘાતકી હથિયારવાળા^{૫૬} એશમ (દેવ) ને^{૫૭} માર્ગે ચ-
લાવેછે;^{૫૮} પણ^{૫૯} હોમની^{૬૦} જે^{૬૧} કેફ^{૬૨} તે^{૬૩} ખુશાલી^{૬૪} (તથા) પવિ-
ત્રાધને^{૬૫} માર્ગે ચલાવેછે.^{૬૬} હોમની^{૬૭} કેફ^{૬૮} (આપણને) ચપળ કરેછે.^{૬૯}

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, અધી જાતના શરાબો તથા
કેફી ચીજો લીધાથી મગજને ઉસકેરીને જોસ્સો તથા ગુસ્સો ઉત્પન્ન કુ-
રેછે, જેથી ખરાબી નીપજેછે; પણ ક્રિયાની રૂપે તૈયાર કીધેલો હોમનો
રસ પીધાથી ઉત્પન્ન થતી કેફ ઘણી ખુશ હોએછે, અને તેની ખુશ ખુશા-
લીમાં નેક તથા સારાં કાંમો કરવાને માણસને ઉસકેરેછે.)

જે^{૬૫} માણસ^{૬૬} હોમને^{૬૭} (પોતાના) જવાન^{૬૮} દીકરાની^{૬૯} મા-
ફક^{૭૦} *વખાણેછે,^{૭૧} (તેને) તંદરોસ્તી આપવાસારું^{૭૨} (તે) હોમ^{૭૩}
તેનાં^{૭૪} તનમાં^{૭૫} દાખલ થાએછે.^{૭૬}

(૯) હુઓમ^{૭૭} દજદિ^{૭૮} મે^{૭૯} અએષજનાંમ,^{૮૦} યાજ્યો^{૮૧}
અહિ^{૮૨} અએષજદાઓ;^{૮૩} હુઓમ^{૮૪} દજદિ^{૮૫} મે^{૮૬} વારેથ્રમિનાંમ,^{૮૭}
યાજ્યો^{૮૮} અહિ^{૮૯} વેરેથ્રન્તર્વાઓ.^{૯૦} ક્રા તે^{૯૧} વીસામ^{૯૨} ઉર્વથો^{૯૩}
સ્તઓત,^{૯૪} ઉર્વથેમ^{૯૫} સ્તઓતારેમ^{૯૬} વંધહુંધહેમ^{૯૭} દધો^{૯૮} અ-
ઓખત^{૯૯} અહુરો મજદાઓ^{૧૦૦} યથ^{૧૦૧} અપેમ^{૧૦૨} યત^{૧૦૩} વહિશ્તેમ.^{૧૦૪}
(૧૦) અઉર્વન્તેમ^{૧૦૫} થ્વા^{૧૦૬} દામિધાતેમ^{૧૦૭} અધો^{૧૦૮} તતપત^{૧૦૯} હુવાપા-
ઓ;^{૧૧૦} અઉર્વન્તેમ^{૧૧૧} થ્વા^{૧૧૨} દામિધાતેમ^{૧૧૩} અધો^{૧૧૪} નિદથત^{૧૧૫} હુવા-
પાઓ,^{૧૧૬} હુરધથો^{૧૧૭} પધતિ^{૧૧૮} અરેજયાઓ.^{૧૧૯} (૧૧) આઅત^{૧૨૦}
થ્વા^{૧૨૧} અથ્ર^{૧૨૨} સ્પેન્ત ક્રદદત^{૧૨૩} મેરેધ^{૧૨૪} વીજ્રવંચ^{૧૨૫} વીઅરેન્;^{૧૨૬}
અવિ^{૧૨૭} ધશકત^{૧૨૮} ઉપાધરિ-સએન,^{૧૨૯} અવિ^{૧૩૦} સ્તએર^{૧૩૧} સ્તરો-
સાર,^{૧૩૨} અવિ^{૧૩૩} કુસાધ^{૧૩૪} કુસો-પતાધ,^{૧૩૫} અવિ^{૧૩૬} પત્રાન^{૧૩૭}
વિશ-પથ,^{૧૩૮} અવિ^{૧૩૯} સિપત-ગઓન^{૧૪૦} ગધરિ.^{૧૪૧}

(૯) અએ હોમ !^{૧૪૨} તંદરોસ્તીના ઉપાયો^{૧૪૩} જેનેમાટે^{૧૪૪} તંદરોસ્તી
આપનાર તરીકે^{૧૪૫} તું (જણાએલો) છે^{૧૪૬} (તે તું) મને^{૧૪૭} આપ.^{૧૪૮} અએ હોમ !^{૧૪૯}

* લાડ—મોહોખત દેખાડેછે (મિદસ); ચાલ ચલાવેછે, ગણેછે (દારમેસ્તેતે).

ફતેહનાં સાધનો^{૯૦} જેનેમાટે^{૯૧} વેરીને તોડનાર તરીકે^{૯૦} તું (જણાએલો)
છે^{૯૧} (તે તું) મને^{૯૨} આપ. ^{૯૫} (અએ હોમ !) તારો^{૯૩} સ્નેહી^{૯૩} (અથવા
પ્રીદા થએલો^{૯૩}) સ્તુતિ ગાનાર^{૯૪} હું થઈશ, ^{૯૨} (કારણ કે) હોરમજદે^{૧૦૦}
સ્નેહી^{૯૫} સ્તુતિ કરનારને^{૯૬} અષ વહિશતના^{૨૪} કરતાં^૧ વધારે લલી^{૯૭} પેદા-
એશ^{૯૮} કહેલી છે. ^{૯૯} (૧૦) કેરફેગર^{૧૦} સાહેબે^{૯૯} તુંને^{૯૯} આલાક^૫ (તથા)
ઠહાપણુ અખશનારો^૭ બનાવ્યોછે, ^{૯૯} કેરફેગર^{૧૬} સાહેબે^{૧૪} તુંને^{૧૨} અલખુર્જ
(પાહાડ) ની^{૧૭-૧૯} ઉપર^{૧૮} આલાક^{૧૧} (તથા) ઠહાપણુ અખશનાર
તરીકે^{૧૩} મુકરર કીધોછે. ^{૧૫} (૧૧) પછી^{૨૦} ત્યાંહાંથી^{૨૨} સારા સગન *લાવ-
નારાં^{૨૩} પક્ષિઓ^{૨૪} તુંને^{૨૨} (અએ હોમ !) બધી દિશાએ^{૨૫} લઈ ગયાં.^{૨૬}

ખુલાસો:—(તે જગા કેઈ કેઈ તે વિશે નીચે જણાવેછે.)

ઇશ્કત^{૨૮} (તથા) મેહે) પાર્સિન^{૨૯} (નામના પાહાડ) તરફ, ^{૨૭} સેતા-
રાને લાગે એવા ઉંચા^{૩૨} સ્તએર^{૩૧} (નામના પાહાડ) તરફ, ^{૩૦} કુસ^{૩૪} (તથા)
કુસ નામના (પહાડ) ના રસ્તા^{૩૫} તરફ, ^{૩૩} પ્રજ્ઞ પક્ષિ જઈ શકે એવા
સાંકડા રસ્તાવાળા^{૩૮} પવ્રાન^{૩૭} (નામના પાહાડ) તરફ, ^{૩૬} તથા સ્પિત-ગઓન^{૪૦}
(નામના) †પાહાડ^{૪૧} તરફ^{૩૯}—(એ જગાઓ તરફ) સગન લાવનારાં^{૨૩}
પક્ષિઓ, ^{૨૪} (અએ હોમ !) તુંને લઈ ગયાં.^{૨૬}

(૧૨) આઅત્^{૩૭} આહુવ^{૩૮} પર્વિતાહુવ^{૩૯} પોઉર-સરેધો^{૪૦}
વીરઓધહે, ^{૪૧} હુઓમો^{૪૨} ગઓમ^{૪૩} જઘરિ-ગઓનો, ^{૪૪} આતે^{૪૫}
અએપજ^{૪૬} ધરીરિથરે^{૪૭} વંધહેઉશ મનંધ્રહો^{૪૮} મયાખ્યો. ^{૪૯} આઅત્^{૫૦}
મે^{૫૧} અહે^{૫૨} દુશ-સંધ્રહહે^{૫૩} પરાય વએપય^{૫૪} મનો; ^{૫૫} આઅત્^{૫૬}
અહે^{૫૭} ની^{૫૮} મનો^{૫૯} મનો, ^{૬૦} યો^{૬૧} મે^{૬૨} દુશ-સંધ્રહો^{૬૩} હિશતધતે. ^{૬૪}

(૧૨) અએ ક્ષિજજતદ્ધર^{૪૩} તથા સોનેરી રંગના^{૪૪} હોમ !^{૪૨} ત્યારે^{૩૭}
આએ^{૩૮} (ઉપર જણાવેલી) ઉંચી જગાઓ ઉપર^{૩૯} પુષ્કળ જાતમાં^{૪૦}
તું ઉગેછે; ^{૪૧} બહમનની^{૪૮} ખુખીઓ (અથવા કરામતો) થી^{૪૯} તંદરોસ્તી

* અથવા ખુશ ખબર લાવનાર. પવિત્ર નિશાનવાળાં (અસલ અર્થ).

† પ્રોફેસરો હારલે તથા દારમેસ્તેતે પ્રમાણે. ડાકટર સ્પીગલે તથા રેવરંડ મિલ્સે એ બોલેના નીચે મુજબ અર્થ કાઢ્યા છે:—ઇશ્કત=શિખર; ઉપાધરિ-સએન=ગરૂડ પક્ષિ હરી શકે તેના કરતાં વધારે ઉંચુ; સ્તએર=ટેકરી; કુસ=પાહાડના ઓ. પવ્રાન=ઉંચી જગા. સ્પિત ગઓન ગધરિ=સફેદ રંગનો પાહાડ, ધુમસ તથા વાદળાંથી ઢંકાયેલો પાહાડ. જુઓ સ્પિતવરેનાઓસય (જમ્યાદ યશ્ત, ફકરો ૬ ઠો).

‡ દારમેસ્તેતે; દ્વંધ જેવા સફેદ (રેવરંડ મિલ્સ); મિટ્ટા (ડાકટર સ્પીગલ); પુષ્કળ રસવાળા (પ્રોફેસર હારલે).

આપનારી ખાસિયતો^{૪૬} તારામાંથી^{૪૫} ઉત્પન્ન *થાએછે.^{૪૭} ત્યારે^{૫૦}
મારી^{૫૧} તે^{૫૨} અદગોઈ કરનારની^{૫૩} વિચાર શક્તિને^{૫૫} તું †નાશ કર;^{૫૪}
(તથા) જે^{૬૧} (શખ્સ) મારી^{૬૨} અદગોઈ કરનાર તરીકે^{૬૩} ઉભો રહેછે^{૬૪}
(ઈઆને મારી નાલેશી કચ્ચા કરેછે), “તેની^{૫૭} વિચાર શક્તિને^{૫૦} (તું)
નીચે^{૫૮} દાખી †નાખ.”

(૧૩) નેમો^{૬૫} હુઓમાઈ^{૬૬} યત્^{૬૭} કેરેનઓઈતિ^{૬૮} દ્રિઘઓ-
શ^{૬૯} હવત્-મસો^{૭૦} મનો,^{૭૧} યથ^{૭૨} રએવસ્તેમહેચિત્;^{૭૩} નેમો^{૭૪}
હુઓમાઈ,^{૭૫} યત્^{૭૬} કેરેનઓઈતિ^{૭૭} દ્રિઘઓશ^{૭૮} હવત્-મસો^{૭૯}
મનો,^{૮૦} યત્^{૮૧} ઉસ્નાંમ્^{૮૨} અએઈતિ^{૮૩} વએધ્ય,^{૮૪} પોઉરૂ-નરેમ્^{૮૫}
તૂમ્^{૮૬} કેરેનૂષિ^{૮૭} સ્પન્યંધ્રહેમ્^{૮૮} ચિસ્તિવસ્તરેમ્,^{૮૯} યસે^{૯૦}-તે^{૯૧}
બાધ,^{૯૨} હુઓમ્^{૯૩} જામરે,^{૯૪} ગવ્^{૯૫} ધરિસ્તહે^{૯૬} અક્ષમ્તિ.^{૯૭} (૧૪)
મા^{૯૮} મે^{૯૯} યથ^{૧૦૦} ગાઉશ^{૧૦૧} દ્રફ્ષો^{૧૦૨} આસિતો^{૧૦૩} વારેમ્^{૧૦૪} અચમરે.^{૧૦૫}
ક્રપ્^{૧૦૬} ક્રયન્તુ^{૧૦૭} તે^{૧૦૮} મધો,^{૧૦૯} વેરેજ્યંધ્રઉહાઓંધ્રહો^{૧૧૦} જસેન્તુ.^{૧૧૧} પ-
ધરિ^{૧૧૨}-તે,^{૧૧૩} હુઓમ્^{૧૧૪} અપાઉમ્^{૧૧૫} અપવાજે,^{૧૧૬} દધાંમિ^{૧૧૭} ધમાંમ્^{૧૧૮}
તનૂમ્,^{૧૧૯} યા^{૧૨૦} મે^{૧૨૧} વએનઇતે^{૧૨૨} હુરઓધ^{૧૨૩} (૧૫) અવંધ્રહરે-
જામિ^{૧૨૪} જન્યઓઈશ^{૧૨૫} ઊનાંમ્^{૧૨૬} મધસ્યયાઓ^{૧૨૭} એવીતો-ખરેધ-
યાઓ,^{૧૨૮} યા^{૧૨૯} મધન્યેઇન્તિ^{૧૩૦} દવયેઇન્તિ^{૧૩૧} આશ્રવનેમચ^{૧૩૨} હુઓ-
મેમચ,^{૧૩૩} હા^{૧૩૪} યા^{૧૩૫} દસ^{૧૩૬} અપનસ્યેઇતિ.^{૧૩૭} યા^{૧૩૮} તત્^{૧૩૯} યત્^{૧૪૦}
હુઓમહે^{૧૪૧} દ્રઓનો^{૧૪૨} નિગાઓંધ્રહેન્તિ^{૧૪૩} નિશહિધમ્તિ,^{૧૪૪} ના-
ઇત્^{૧૪૫} તાંમ્^{૧૪૬} આશ્રવો-પુશ્રીમ્^{૧૪૭} નએધ્^{૧૪૮} દસ્તિ^{૧૪૯} હુપુશ્રીમ્.^{૧૫૦}

(૧૩) હોમને^{૬૬} નમાજ^{૬૫} (હોજે) ! કે જે^{૬૭} દરવીશનાં^{૬૮} મનને^{૭૧}
સઉથી તવંગર (માણસ) નાં^{૭૩} જેટલું મ્હોટું^{૭૦} કરેછે.^{૬૯} હોમને^{૭૪} નમાજ^{૭૫}
(હોજે) ! કે જે^{૭૬} દરવીશના^{૭૮} મનને^{૮૦} એટલું ખુલંદ^{૭૯} કરેછે,^{૮૧} કે^{૮૨}
(તે) વિદ્યાને લીધે^{૮૪} ઉંચે^{૮૩} જાએછે^{૮૫} (ઈઆને ખુલંદ વિચાર કરેછે).
અએ પીળા^{૮૬} હોમ!^{૮૭} જે કોઈ^{૮૮} તુંને^{૮૯} ખચીત^{૯૦} ગાએમાંથી^{૯૧} નીક-

* દીનદાર માણસોની વહી (inspiring) ને માટે તંદરોસ્તી આપનારી પ્રવાહી તારામાંથી નીકળેછે (રેવરંડ મિલ્સ).

† અસલ અર્થ ‘ખીખમાંથી ઉખેડી કાઢાડ’ (ધાતુ પર-વિપ્).

‡ પ્રોફેસર હારલે. એ વિદ્વાન ‘ની મનો મનો’ને બદલે ‘વી નમ મનો’ લેવાને દરૂસ્ત ધારેછે. ‘વી નમ’ ઈઆને તું વાકું વાળ-દાખ (આજ્ઞાર્થ); ધાતુ નમ્.

ળતી ચીજ^{૬૬} (ઈઆને જીવામ) અર્પણ *કરેછે^{૬૭} (તેને) તું^{૬૮} નરથી
ભરપુર,^{૬૯} વધારે ડહાપણવાળો^{૭૦} જ્ઞાનવાળો^{૭૧} કરેછે.^{૭૨}

(૧૪) “ વરસાદમાં દુધનાં ટીપાંની માફક મારી આગળથી (અએ
હોમ !) તું એકાએક ગુમ થઈ જતો ના.†” તારા^{૭૩} તંદરોસ્તીના ઉપાયો^{૭૪}
આગળ^{૭૫} વધે^{૭૬} (તથા) અસરકારક રીતે^{૭૭} (હમુને) પોંહોંચે^{૭૮} અએ
અશો^{૭૯} (તથા) અશોધનું કૌવત આપનારા^{૮૦} હોમ !^{૮૧} આએ^{૮૨} (માં)
શરીર^{૮૩} કે જે^{૮૪} મને^{૮૫} ખુબસુરત^{૮૬} દેખાએછે^{૮૭} (તે) તુંને^{૮૮} હું અર્પણ
કરુંછું.^{૮૯-૯૦} (૧૫) સાંપની ખસલતની^{૯૧} (તથા) યુરી અક્કલની^{૯૨} જી-
નની^{૯૩} ‡તંગીને^{૯૪} હું પાછી હડાઉંછું,^{૯૫} કે જે^{૯૬} (જીન) આશ્રવનને^{૯૭}
તથા હોમને^{૯૮} ઠગવાનો^{૯૯} મનસુખો ‡કરેછે;^{૧૦૦} (અને) ઠગ્યા પછી^{૧૦૧} તે^{૧૦૨}
નાખુદ થઈ જાએછે.^{૧૦૩} જે^{૧૦૪} (બાઈડી) હોમનો^{૧૦૫} (ઈઆને હોમની નયતે
ઈજેલો) દરૂન^{૧૦૬} અધર્મીથી ખાવા^{૧૦૭} એસેછે,^{૧૦૮} તેણીને^{૧૦૯} (હોમ) આશ્ર-
વનનાં જેવાં દરજ્જાં^{૧૧૦} (તથા) સદ્ગુણી છોકરા^{૧૧૧} આપતો^{૧૧૨} ફેનથી.^{૧૧૩}

(૧૬) પંચનાંમ^{૧૧૪} અહિ,^{૧૧૫} પંચનાંમ^{૧૧૬} નોઘત્^{૧૧૭} અહિ,^{૧૧૮}
હુમતહે^{૧૧૯} અહિ,^{૧૨૦} દુશ્મતહે^{૧૨૧} નોઘત્^{૧૨૨} અહિ,^{૧૨૩} હુખ્તહે^{૧૨૪}
અહિ,^{૧૨૫} દુજૂખ્તહે^{૧૨૬} નોઘત્^{૧૨૭} અહિ,^{૧૨૮} હુવરૂશતહે^{૧૨૯} અહિ,^{૧૩૦}
દુશ્વરૂશતહે^{૧૩૧} નોઘત્^{૧૩૨} અહિ,^{૧૩૩} સ્વઓપહે^{૧૩૪} અહિ,^{૧૩૫} અમ્તુ-
શ્તોઘશ^{૧૩૬} નોઘત્^{૧૩૭} અહિ,^{૧૩૮} અપઓનો^{૧૩૯} અહિ,^{૧૪૦} દુવતો^{૧૪૧}
નોઘત્^{૧૪૨} અહિ,^{૧૪૩} અત્તચિત્ત અહ્માત્^{૧૪૪} યથ^{૧૪૫} અપેમેમ્^{૧૪૬}
મનિવાઓ^{૧૪૭} અંધહુત્^{૧૪૮} નિવાઈતિશ.^{૧૪૯}

* ‘અક્ષઘટી’ને હારલે તથા મિલ્સ ધાતુ બક્ષ=સંસ્કૃત મક્ષ=ખાવું, ગળી જવું
ઉપરથી લઇને ‘જે કોઈ તુંને દુધમાં લેણીને પીએછે’ એ પ્રમાણે અર્થ કરેછે.

† પ્રોફેસર હારલે તથા ડાક્ટર મિલ્સ. બલદના ચામડાંના (બનાવેલા)
વાવતાની માફક તું થતો ના; મારી આગળથી તું જહુડપથી છુટો પડતો ના
(પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે). એની મતલબ એવી સમજવામાં આવીછે કે, અએ
હોમ ! ક્રિયાની રૂપે પીધાથી તારી જે ખુબીવાળી અસર મારાં બદનમાં થાએ,
તે કાયમ રહે, અને જતી નહી રહે. ઉપર જણાવેલો વાવતો તે, શાહના-
મામાં આવેલા કાવેહ નામના હુહારનો પેટ આગળ બાંધવાનો ચામડાંનો
કટકો, જેનો પાછળથી વાવતો બનાવવામાં આવ્યો હતો, તેનો ઇશારો હોએ
એમ દારમેસ્તેતે ગણેછે.

‡ ઈઆને જીનથી ઉત્પન્ન થતી દરિદ્રતાને.

¶ અસલ અર્થ ‘વિચારેછે અને ઠગેછે.’

હું એનું ઉલટુ જુઓ ઈજનેનો હો મો હા, ફકરો ૨૨ મો.

(૧૬) પાંચ આબદોને^{૫૧} હું (મળતો) છેઉં;^{૫૨} પાંચ આબદોને^{૫૩} હું (મળતો) છેઉં^{૫૪} નહી. ^{૫૪} નેક વિચારને^{૫૫} હું (મળતો) છેઉં;^{૫૬} બદ વિચારને^{૫૭} હું (મળતો) છેઉં^{૫૮} નહી. ^{૫૮} નેક સખુનને^{૫૯} હું (મળતો) છેઉં;^{૬૦} બદ સખુનને^{૬૧} હું (મળતો) છેઉં^{૬૨} નહી. ^{૬૨} નેક કાંમને^{૬૩} હું (મળતો) છેઉં;^{૬૪} ખરાબ કાંમને^{૬૫} હું (મળતો) છેઉં^{૬૬} નહી. ^{૬૬} (દીનની) ફરમાનદારીને^{૬૭} હું (મળતો) છેઉં;^{૬૮} (દીનની) નાફરમાનદારીને^{૬૯} હું (મળતો) છેઉં^{૭૦} નહી. ^{૭૦} અશો (માણસ)ને^{૭૧} હું (મળતો) છેઉં;^{૭૨} દરવંદ (ઇચ્છાને પાપી માણસ)ને^{૭૩} હું (મળતો) છેઉં^{૭૪} નહી. ^{૭૪} જ્યાંહાંસુધી^{૭૫} (સપેનામીનો તથા અંગ્રેમીનો) (એ) એ મીનોની^{૭૬} સઉથી છેદવી^{૭૭} હરીફાઈ^{૭૮} તમામ થશે,^{૭૯} ત્યાંહાંસુધી^{૮૦} (હું ઉપર જણાવ્યા મુજબ રહીશ).

(૧૭) આચ્ચત્^{૮૧} અચ્ચોખ્ત^{૮૨} કરથુશ્લો,^{૮૩} નેમો^{૮૪} હુઓ-માઇ^{૮૫} મજદદધાતાઇ,^{૮૬} વંધુહુશ^{૮૭} હુઓમો^{૮૮} મજદદધાતો.^{૮૯} નેમો^{૯૦} હુઓમાઇ^{૯૧} વીરપે^{૯૨} હુઓમ^{૯૩} ઉપ-સ્તઓમિ,^{૯૪} યત્ચિત્^{૯૫} બ-રેષ્તુ^{૯૬} ગધરિનાંમ,^{૯૭} યત્ચિત્^{૯૮} જંકુતુ^{૯૯} રઓનાંમ,^{૧૦૦} યએ-ચિત્^{૧૦૧} આંજહુ^{૧૦૨} દેરેતાઓંધહો^{૧૦૩} જધનિનાંમ^{૧૦૪} ઉપ દેરેજાહુ,^{૧૦૫} એરેજતએન^{૧૦૬} હુચ^{૧૦૭} તશત^{૧૦૮} કરનએનેમ^{૧૦૯} અવિ^{૧૧૦} તક્ષે;^{૧૧૧} મા^{૧૧૨} તે^{૧૧૩} નીરે^{૧૧૪} જેમિ^{૧૧૫} પધતિ,^{૧૧૬} ઇથ^{૧૧૭} રએવન્તો^{૧૧૮} અરેજહુ.^{૧૧૯}

(૧૮) ઇમાઓસે^{૧૨૦}-તે^{૧૨૧} હુઓમ^{૧૨૨} ગાથાઓ,^{૧૨૩} ઇમાઓ^{૧૨૪} હેન્તિ^{૧૨૫} સ્તઓમાયો,^{૧૨૬} ઇમાઓ^{૧૨૭} હેન્તિ^{૧૨૮} ચીયધાનાઓ^{૧૨૯} ઇમે^{૧૩૦} હેન્તિ^{૧૩૧} અર્ધુખ્ધ^{૧૩૨} વાચો.^{૧૩૩} દાસ્મઇનિશ^{૧૩૪} વારેથ્થિશિ,^{૧૩૫} પધતિ-બિષિશ,^{૧૩૬} બએષજય.^{૧૩૭}

(૧૯) ઇમાઓસે^{૧૩૮} તૂમચિત્^{૧૩૯} માવોય.^{૧૪૦} ક્ષપ^{૧૪૧} ક્ષયન્તુ^{૧૪૨} તે^{૧૪૩} મધો,^{૧૪૪} રઓક્ષન^{૧૪૫} ક્ષયન્તુ^{૧૪૬} તે^{૧૪૭} મધો;^{૧૪૮} રેન્જયો^{૧૪૯} વજ-ધતે^{૧૫૦} મધો.^{૧૫૧} વારેથ્થિશિ^{૧૫૨} હેન્તેમ^{૧૫૩} આસ્તઓધતે,^{૧૫૪} હુથ^{૧૫૫} અન^{૧૫૬} ગાથ્વય^{૧૫૭} વચ.^{૧૫૮} (૨૦) ગવે^{૧૫૯} નેમો,^{૧૬૦} ગવે^{૧૬૧} નેમો,^{૧૬૨} ગવે^{૧૬૩} ઉખ્ધેમ,^{૧૬૪} ગવે^{૧૬૫} વેરેથ્રેમ,^{૧૬૬} ગવે^{૧૬૭} ખરેતેમ,^{૧૬૮} ગવે^{૧૬૯} વસ્ત્રેમ,^{૧૭૦} ગવે^{૧૭૧} વેરેજયાતાંમ^{૧૭૨} તાંમ^{૧૭૩} ને^{૧૭૪} ખરેથાઇ^{૧૭૫} કુપુયો.^{૧૭૬}

(૨૧) હુઓમેમ^{૧૭૭} જાધરીમ^{૧૭૮} એરેજન્તેમ^{૧૭૯} યજમઇદે,^{૧૮૦} હુઓમેમ^{૧૮૧} ક્રાખ્મીમ^{૧૮૨} ક્રાદત-ગએથેમ^{૧૮૩} યજમઇદે;^{૧૮૪} હુઓ-મેમ^{૧૮૫} દૂરઓષેમ^{૧૮૬} યજમઇદે;^{૧૮૭} વીરપે^{૧૮૮} હુઓમ^{૧૮૯} યજમઇદે,^{૧૯૦} કરથુશ્લહે^{૧૯૧} રિપતામહે^{૧૯૨} ઇધ^{૧૯૩} અપઓનો^{૧૯૪} અપીમય^{૧૯૫}

દ્રવપીમય^૨ યજ્ઞમધદે.^૩

યેંધહે હતામ આઅત્ ચેસ્ને પધતી વંધહો,

મજ્ઞદાઓ અહુરે વએથા અષાત્ હયા,

યાઓંધહામયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(૧૭) સારે^{૧૭} જરતોશ્તે^{૧૮} કહું^{૧૯} કે, હોરમજ્ઞદના પેદા ક્રીધેલા^{૨૦} હોમને^{૨૧} નમાજ^{૨૨} (હોને) ! હોરમજ્ઞદનો પેદા ક્રીધેલો^{૨૩} હોમ^{૨૪} સારો^{૨૫} (છે). હોમને^{૨૬} નમાજ^{૨૭} (હોને) ! બધી જાતના^{૨૮} હોમ^{૨૯} કે જે^{૩૦} પાહાડોની^{૩૧} બુલંદી ઉપર,^{૩૨} તથા જે^{૩૩} ખીણોનાં^{૩૪} ઉંડાણમાં^{૩૫} તથા જે^{૩૬} *જીનોનાં^{૩૭} અંદમાં^{૩૮} (આવેલા) ડુંગરોના ખોની^{૩૯} સાંકડી જગાઓમાં^{૪૦} (ઉગેછે) (તેને) હું વખાણું.^{૪૧} (અએ હોમ !) રૂપાનાં^{૪૨} તશ્તમાં-થી^{૪૩} સોનાનાં^{૪૪} (તશ્ત) માં^{૪૫} હું (તુંને) રેડું.^{૪૬} (અથવા ગાળું.^{૪૭}). (અએ હોમ !) તુંને^{૪૮} જમીન^{૪૯} ઉપર^{૫૦} (હું) નહીં^{૫૧} ઢોળું,^{૫૨} કારણ કે^{૫૩} (તું) ઉચી^{૫૪} કીંમતનો^{૫૫} (છે).

(૧૮) અએ હોમ !^{૫૬} આએ^{૫૭} ગાથા^{૫૮} તારેમાટે^{૫૯} છે,^{૬૦} આએ^{૬૧} સ્તુતિનાં ગાયનો,^{૬૨} આએ^{૬૩} સ્વાદદાર ઈલોજન^{૬૪} (તારેમાટે) છે,^{૬૫} (તથા) આએ^{૬૬} સાચ્યા બોલેલા^{૬૭} (અંદગીના) કલામો^{૬૮} (તારેમાટે) છે.^{૬૯}

ખેલાસો:—(સ્તુતિનાં ગાયનો, ખરાં દિલથી ક્રીધેલી અંદગી તથા લેજજતદાર પકવાનો એ બધું, અએ હોમ ! હમો તુંને અર્પણ કરીએ છીએ.)

(અએ હોમ !) (તું) સુખાકારી આપનાર,^{૭૦} ફતેહ (અથવા દુશ્મનને મારવાનું કૌવત) આપનાર,^{૭૧} દ્રેષની સાંભે થનાર^{૭૨} તથા તંદરોસ્તી આપનાર^{૭૩} (છે).

(૧૯) “એ બધું મને લગતું છે, તેમજ તું ઈબી.” (અએ હોમ !) તારા^{૭૪} રોગને દૂર કરનારાં ઈસાધનો^{૭૫} આગળ^{૭૬} વધે તો સાંઈ^{૭૭} તારાં^{૭૮} રોગને દૂર કરનારાં ઈસાધનો^{૭૯} તેજીથી^{૮૦} ફેલાવો પામે તો સાંઈ^{૮૧} (તારાં) રોગને દૂર કરનારાં ઈસાધનો^{૮૨} સેહેલાઈથી^{૮૩} મળી આવેછે.^{૮૪} આએ^{૮૫} ગાથાનાં^{૮૬} કલામો^{૮૭} સહિત^{૮૮} (જે કોઈ) (હોમને) વખાણે,^{૮૯} (તે) ફતેહમંદ^{૯૦} (અથવા દુશ્મનને મારનાર^{૯૧}) તથા

* જઘનિ ઈઆને નારીજાતની બુરી શક્તિ, દેવ-દેવની ખસલતની ચોરત, જન. હોમનો દુશ્મન (યુસ્તિ). બદી તથા દરદરપી દેવી (દારમેસ્તેતે).

† ધાતુ ચપ્=ચશીદન્ (ફારસી)=ચાખવું; અથવા શિખામણા, નસિહતની બાબદો; ધાતુ ચપ્=સંસ્કૃત ચક્ષ્=શિખવું.

‡ મિદસ. તેના બદલામાં તારી કેફ તું મને આપ (દારમેસ્તેતે).

§ અથવા તંદરોસ્તી આપનારા ઉપાયો. ‘મયો’નો અર્થ ડહાપણ બી થાએછે.

*અપળ^{૫૯} (†થાએછે). (૨૦) ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૬૫} નમાજ^{૬૬} (હોજે) ! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૬૭} નમાજ^{૬૮} (હોજે) ! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૬૯} (સારા) સખુન^{૭૦} (હોજે) ! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૭૧} ફતેહ^{૭૨} (હોજે) ! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૭૩} ખોરાક^{૭૪} (હોજે) ! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૭૫} વસ્ત્ર^{૭૬} (હોજે) ! ગાએ-ગોસ્પંદનેમાટે^{૭૭} (આપણે) ‡મેહેનત કરવી જોઈએ,^{૭૮} (સખબ કે) તે^{૭૯} આપણા^{૮૦} ખોરાકનેમાટે^{૮૧} વધારો કરનારાં^{૮૨} (છે).

(૨૧) લીલા^{૮૪} (તથા) ખુલંદ^{૮૫} હોમને^{૮૬} હમો વખાણીએ છિયે;^{૮૭} આખાદી કરનાર^{૮૮} (તથા) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^{૮૯} હોમને^{૯૦} હમો વખાણીએ છિયે;^{૯૧} દરદને પછાત નાખનાર^{૯૨} હોમને^{૯૩} હમો વખાણીએ છિયે.^{૯૪} બધા^{૯૫} હોમને^{૯૬} (ઈઆને જુદી જુદી જાતના હોમને) હમો વખાણીએ છિયે.^{૯૭} સપેતમાન^{૯૮} અશો^{૯૯} જરતોશ્તની^{૧૦૦} અશોઈને^{૧૦૧} તથા (તેનાં) ફરોહરને^{૧૦૨} આએ જગાએ^{૧૦૩} માન સહિત હમો યાદ કરીએ છિયે.^{૧૦૪}

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્દદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરુદુમ, મરુદુમ સર્દગાંન, હુમા સર્દગાંન, હુમખાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ બેહેદીન માજ્દયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ; અએદૂન બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વઘસ્યો ૨.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આપ્રીનામિ હુઓમહે અપવશંધ્રહો. અષેમ વોહૂ ૧. અહ્માધ રએશય; હજંધ્રેમ; જસ મે અવંધ્રહે મજ્દદ; કેરકેહૂ મોજ્દદ.

• રોજ નેકનાંમ, રોજ પાકનાંમ, રોજ મુખારક (ફલાંન), માહે મુખારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાન. દન-ઓથ્ર અહુરહે મજ્દદાઓ, તરોઈદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ. હુધથ્યા-વરૂશતાંમ હિત વસ્ના ફેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.

ગારૂજે ખોરેહૂ અવજ્જયાદ હોમ યજ્દ બેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર, અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન બેહૂ માજ્દયસ્નાંન, આગહી રવાધ ગાઆફરગાંની બાદ હુકૂતે કેશવર જમીન; અએદૂન બાદ. મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન. અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

* અંચેજમાં વિશેષણ તરીકે Live આવેછે તેવા ‘હેન્ટેમ’નો અર્થ લેવો.

† જે શખ્સ હોમને વખાણે છે તે ધણો ફતેહમંદ થાયછે (જુઓ ૬૭૩ ફરોહ).

‡ એના ખોલાસા બાબે જુઓ બેહેરાંમ યશ્તનો ૨૦ મો કરદો.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવીશ્તે અરેદ્ધિ સૂર અનાહિતે અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અપઓને અષેમ વોહૂ ૧.

હુઓમેમ જાધરીમ યેરેજન્તેમ યજમધદે; હુઓમેમ ક્રા-
ખીમ ક્રાદત-ગએથેમ યજમધદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમધદે.
અષેમ વોહૂ ૧. હોમ યજદ યેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

નહાની હોમ યશ્ત.

દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાંન અહુરમજદ યોદાએ અવજૂની, ગારજે
યોરેહ અવજાયાદ; હોમ યજદ યેરસાદ.

અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હુર્વસ્તીન
દુશ્મત દુજૂપ્ત દુજવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગાફત,
ઉદમ કર્દ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ યૂન યૂદ એસ્તેદ. અજ આંન
ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆં-
ની, ઓએ અવાખ્શ પશેમાન પ સે ગવશની પ પતેમ હોમ.
દનઓથ્ર અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ;
હુધથ્યાવરશ્તાંમ દ્યત વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ;
અષેમ વોહૂ ૩.

કવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્તિશ વીદએવો અહુર-ત્કએવો
(જે ગેહ હોએ તે પઢે.) કસસ્તયએય. હુઓમહે *અપવજાં-
ધહો, દનઓથ્ર યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દનઓથ્રાધ્ય કસસ્તય-
એય, યથા અહૂ વધર્યો જઓતા ક્રા મે ઝૂતે, અથા રતુશ
અપાત્તિત હુય ક્રા અપવ વીધ્વાઓ ઝૂઓતૂ. હુઓમેમ
જાધરીમ યેરેજન્તેમ યજમધદે; હુઓમેમ ક્રાખીમ ક્રાદત-
ગએથેમ યજમધદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમધદે.

*ની તે^{૧૨} જાધરે^{૧૩} મધેમ^{૧૪} મુયે.^{૧૫} †ની અએમ,^{૧૬} ની વેરથમેમ,^{૧૭} ની દસ્વરે,^{૧૮} ની બએપજેમ,^{૧૯} ની કદથેમ,^{૨૦} ની વરેદથેમ,^{૨૧} ની અઓએ^{૨૨} વીસ્પો-તનૂમ,^{૨૩} ની મસ્તીમ^{૨૪} વીસ્પો-પએસંધહેમ,^{૨૫} ની તત્,^{૨૬} યથ^{૨૭} ગએથાહ્વ^{૨૮} વસો-ક્ષયો^{૨૯} કચરાને,^{૩૦} ત્મએષો-તઉર્વાઓ^{૩૧} દુજેમ-વનો.^{૩૨} ની^{૩૩} તત્^{૩૪} યથ^{૩૫} †તઉર્વયેનિ.^{૩૬}

અએ લીલા^{૧૩} (હોમ) ! †તારી પાસેથી^{૧૨} ડહાપણ,^{૧૪} હિમ્મત,^{૧૬} કંતેહ,^{૧૭} ક્રીંતંદરોસ્તી,^{૧૮} તંદરોસ્તીના ઉપાય,^{૧૯} આબાદી,^{૨૦} વૃદ્ધિ,^{૨૧} તમામ શરીરનું^{૨૩} કૌવત^{૨૨} (તથા) તમામ ચળકાટ ભરેલી^{૨૫} મ્હોટાઈ^{૨૪}—એ સઘળું^{૨૬} હું માગુંછું,^{૨૫} કે જેથી કરીને^{૨૭} (ઈઆને તે મેળવ્યાથી) મુલુકોમાં^{૨૮}

* હાઈથી તે એજ ફકરામાં આવેલા ‘દ્રુજેમ—વનો’ સુધીના બોલો ઈજ-સ્નેના ૯ મા હાના ૧૭ મા ફકરામાંથી આવે ઠેકાણે લીધાછે, અને ‘ની તત્ યથ તઉર્વયેનિ’—એ બોલો તેજ હાના ૧૮ મા ફકરામાંથી લીધાછે.

† આવે ફકરામાં જે “ની” આવેલોછે તે દરેક “ની” પછી “મુયે” જોઈએ તેમ સમજવું; “ની મુયે” ઈઆને હું માગુંછું.

† ‘ની તત્ યથ તઉર્વયેનિ’—એ વાક્ય આવે ઠેકાણે મ્હોટી હોમ યશ્ત-માંથી અધુરો લીધોછે; એની પછી નીચે જણાવેલા બોલો (જે મ્હોટી હોમ યશ્તમાં છે તે) આવ્યા વગર બરાબર પુરી મતલબ ઊઠતી નથી. ‘તઉર્વયેનિ’ (હું તોડું—તોડી નાળું) ક્રિયાપદનો કર્મ નથી, તે લીધા વગર વાક્ય અધુરો રહેછે—“વીસ્પનાંમ્ ત્મએષવતાંમ્ ત્મએષાઓ, દએવનાંમ્ મખ્યાનાંમ્, યાથ્વાંમ્ પધરિકનાંમ્, સાથ્રાંમ્ કઓયામ્ કરફનાંમ્, મધસ્થનાંમ્, બિજંઘનાંમ્ અ-ષમ્ઓધનાંમ્, બિજંઘનાંમ્, વેહૂરકનાંમ્ ચશ્વરે-જંઘનાંમ્, હએનયાઓ-સય પેરેથુ-અધનિકયાઓ દવાંધથ્યાઓ પતાંધથ્યાઓ.” ઉપલા આખા વાક્યનો તરજુમો:—“તે (ઈઆને એ ફકરામાં જણાવેલું કૌવત, તંદરોસ્તી, મ્હોટાઈ, ડહાપણ, હિમ્મત, ઇત્યાદિ) હું માગુંછું, કે જેથી કરીને તમામ દ્વેષ રાખના-રાઓની, દેવોની, માણસોની, જાદુગરોની, પરીઓની, જીવમગારોની, કીકોની, કરપોની, સાંપના ખવાસનાં માણસોની, આશ્મોગ માણસોની, ચાર પગવાળાં વડેઓની તથા પુષ્કળ પલટણવાળાં, ફરેબવાળાં તથા ધસારો કરી આવનારાં લશ્કર—એ બધાંઓની ખરાબીઓને હું તોડું.” હું ધારુંછું કે આવે નહાની હોમ યશ્ત ભણતી વખતે, “ની તત્ યથ તઉર્વયેનિ” બોલો ભણ્યા પછી ઉપર જણાવેલા જોઈતા તથા બંદ ખેસતા મ્હોટી હોમ યશ્તના અવસ્તાના બોલો બી ભણવામાં આવે તો બેહેતર; નહીં તો વાક્ય કર્મવગરનો અધુરો રહેછે.

† મ્હોટી હોમ યશ્તના પેહેલ્લા કરદાના ૧૭ મા ફકરામાંથી એમ લેવું.

‡ ઈઆને હોમનો રસ પીધાથી જે તંદરોસ્તી મળેછે તે.

સ્વતંત્ર પાદશાહ,^{૨૯} ખરાખીને તોડનાર^{૩૧} (તથા) દરજને મારનારની માફક^{૩૨}
હું ફરું^{૩૦} (અથવા અમલ કરું^{૩૦}). તે^{૩૩} (એટલે એ ફકરામાં જણાવેલું કૌવત,
તંદરોસ્તી, મહોટાઈ, ડહાપણ, ઇત્યાદિ) હું માગુંછું,^{૩૩} જેથી કરીને^{૩૪}
(તમામ દેવો, જાદુગરો, જીલમગારો, ઇત્યાદિની ખરાખીઓને) હું તોડું.^{૩૫}

હુઓમેમ જાધરીમ ખેરેજન્તેમ યજમધદે; હુઓમેમ ક્રા-
ખીમ ક્રાદત્ત-ગએથેમ યજમધદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમધદે;
વીરપે હુઓમ યજમધદે; જરથુશ્તહે સિપતામહે ઇધ અપઓનો
અપીમચ ક્રવપીમચ યજમધદે.*

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ત ચેસ્ને પધતી વંધ્રહો,
મજદાઓ અહુરે વએથા અપાત્ત હુયા,
યાઓંધ્રહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજમધદે.

(જાજમાં પઢે.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ,
મરદુમ સર્દગાંન હુમા સર્દગાંન, હુમખાયસ્તે વેહાન, ઓએમ
ખેહેદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્;
અએદૂન્ બાદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધસ્યો ર.

યસ્નેમચ વહોમચ અઓજસચ જવરેચ આક્રીનામિ હુઓ-
મહે અપવજંધ્રહો, અષેમ વોહૂ ૧. અહ્માઇ રએશચ;
હુજંધ્રરેમ; જસ મે અવંધ્રહે મજદ; કેરેહૂ મોજદ.

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુખારક (ફલાંન),
માહે મુખારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન્
દામાંન્. દનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોઇદીતે અંધ્રહે મધ-
ન્યેઉશ; હુધ્યાવરૂશાંમ હિત વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.

ગારજે ખોરેહૂ અવજાયાદ હોમ યજદ, ખેરસાદ અમાવંદ
પીરોજગર અમાવંદી પીરોજગરી દાદ દીન્ ખેહૂ માજદયસ્નાંન્,
આગહી રવાઇ ગોઆફરંગાંની બાદ હુકૂતે કેશવર જમીન્, અએ-
દૂન્ બાદ. મન્ આનો આવાયદ શુદન્, મન્ આનો આવાયદ
શુદન્, મન્ આનો આવાયદ શુદન્; અપઓને અષેમ વોહૂ ૧

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન્ દીને

માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્ધિ સૂર અનાહિતે અપઓને. અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધ્રઉહિ મજદધાતે અપઓને. અષેમ વોહૂ ૧.

હુઓમેમ જાધરીમ યેરજન્તેમ યજમધદે; હુઓમેમ ક્રામીમ ક્રાદતગએથેમ યજમધદે; હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજમધદે. અષેમ વોહૂ ૧. હોમ યજદ યેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

હોમ યશ્તની નીરંગ.

(એ નીરંગ મ્હોટી અથવા ન્હાની હોમ યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણવાર પઢે.)

કુ શેકનમ,^૨ ઓ^૩ વાએનુમ,^૪ ઓ^૫ નેજર કુનમ^૬ કાદયુદે^૭ શુમા^૮ દીવાન્,^૯ ઓ^{૧૦} દરજાન્^{૧૧} ઓ^{૧૨} જાદુઆન્,^{૧૩} ઓ^{૧૪} પરીઆન્,^{૧૫} પા^{૧૬} હોમ^{૧૭} વા^{૧૮} અર્સમ,^{૧૯} વા^{૨૦} દીને^{૨૧} રાસ્ત^{૨૨} વા^{૨૩} દારોસ્ત^{૨૪} વેહુ,^{૨૫} કે^{૨૬} દાદાર અહુરમજદે^{૨૭} ઓએ મન^{૨૮} આશીદ^{૨૯} અપઓને અષેમ વોહૂ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

હોમ^{૧૭} તથા^{૧૮} અરસમ^{૧૯} વડે^{૨૦} તથા^{૨૧} સાચી^{૨૨} અને^{૨૩} સંપૂર્ણ^{૨૪} (અને) બલી^{૨૫} દીને^{૨૬} કે જે^{૨૭} દાદાર હોરમજદે^{૨૮} (પેગમબર જરતોશ્તની મારફતે) મને^{૨૯} શિખવી,^{૩૦} (તે દીને) થી^{૩૧} તમો^{૩૨} દેવો^{૩૩} તથા^{૩૪} દરજે^{૩૫} તથા^{૩૬} જાદુગરો^{૩૭} તથા^{૩૮} પરીઓનાં^{૩૯} કાલયુદને^{૪૦} હું ભાંજું^{૪૧} તથા^{૪૨} માફ^{૪૩} તથા^{૪૪} આજેજ કરું.^{૪૫}

વનન્ત યશ્ત.

દનઓથ અહુરહે મજદાઓ. અષેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજદાન્ અહુરમજદે ખોદાએ અવજની, ગોરજે ખોરેહુ અવજનયાદ; વનન્ત સતર અહુરમજદે દથ અષવ અપહે રદ યેરસાદ.† અજ હમા ગુનાહ પતેત

* નાઢલા તથા મ્હોટા સીરોજમાં તેશ્તર તીરની ખુશ્નુમનમાં વનન્ત, સતવએસ તથા હુપ્તોઈરિંગની ખરનુમન આવેલી છે, તે ઉપરથી પ્રોફેસર દાર-મેસ્તેતે એ યશ્તને તીર યશ્તનો વધારાનો ભાગ ગણેછે. એમાં આવેલી બાબદ જોતાં, એ યશ્ત ખરૂંસ્તરો તથા તુકસાનકારક જનવરોને દફે કરવાની નીરંગ તરીકે ગણાઈ શકાએ.

† ઈઆને હોરમજદનો પેદા ક્રિયેલો અશો વનન્ત સેતારો (જે) અશોઈનો સરદાર (તે) (મારી મદદે) પોહોંચો! વનન્ત સેતારાના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૩૧, ૪ થી નોટ.

પશેમાનુમ; અજ હુવસ્તીન્ દુશ્મત દુજ્જૂપ્ત દુજ્જવરશત,
મેમ પ ગતી મનીદ્, ઉદમ ગોકૃત, ઉદમ કદ્ ઉદમ જસ્ત,
ઉદમ ખૂન ખૂદ્ એસ્તેદ્. અજ આંન ગુનાદ્ મનશની ગવશની
કુનશની, તની રવાની ગતી મીનાઆંની, આએ અવાખશ
પશેમાન્ પ સે ગવશની પ પતેત્ હોમ. દનઓથ્ર અહુરહે
મજદાઓ તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધથાવરશતાંમ
હ્યત્ વસ્ના ફેરપોતેમેમ. સ્તઓમિ અપેમ; અપેમ વોહ્ ૩.

ક્રવરાને મજદયસ્તો જરથુશલિશ વીદએવો અહુર-
હએષો (જે ગેહ હોએ તે પઢે) ક્રસસ્તયએચ. વનન્તો સ્તારો
મજદધાતહે,* દનઓથ્ર યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દનઓથ્રાધ્ય
ક્રસસ્તયએચ, યથા અહ્ વધસ્યો જઓતા ક્રા મે ંતે, અથા
રતુશ અપાત્તચિત્ હુચ ક્રા અપવ વીધવાઓ ંઓતૂ.

વનન્તેમ^૧ સ્તારેમ^૨ મજદધાતેમ^૩ અપવનેમ^૪ અપહે^૫ રતૂમ^૬
યજમધદે.^૭ યજ્ઞધ^૮ વનન્તેમ^૯ અમવન્તેમ^{૧૦} અઓખ્તો-નામનેમ^{૧૧}
અએષજમ^{૧૨} પધતિશતાતેએ^{૧૩} અજસ્તય^{૧૪} જ્ઞેધજ્જદિશતય,^{૧૫}
અપયન્તમહેચ^{૧૬} અંધરહે મધન્યેઉશ^{૧૭} પ્રક્રસ્ત.^{૧૮} (તાલી ૧ મારીએ)
વનન્તેમ સ્તારેમ મજદધાતેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે.
યજ્ઞધ વનન્તેમ અમવન્તેમ અઓખ્તો-નામનેમ અએષજમ
પધતિશતાતેએ અજસ્તય જ્ઞેધજ્જદિશતય, અપયન્તમહેચ અંધરહે
મધન્યેઉશ પ્રક્રસ્ત. (તાલી ૨ મારીએ.) વનન્તેમ સ્તારેમ
મજદધાતેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમધદે. યજ્ઞધ વનન્તેમ
અમવન્તેમ અઓખ્તો-નામનેમ અએષજમ, પધતિશતાતેએ
અજસ્તય જ્ઞેધજ્જદિશતય, અપયન્તમહેચ અંધરહે મધન્યેઉશ
પ્રક્રસ્ત. (તાલી ૩ મારીએ.)

હોરમજદનો પેદા ક્રીધેલો^૩ અશો^૪ †વનન્ત^૧ સેતારો^૨ (જે) અશોધનો^૫
સરદાર (તે)ને^૬ હમો વખાણીએ છિયે.^૭ ઘણોજ દૂર કરવા લાએક^૮ હારે-

* ઇઆને હોરમજદના પેદા ક્રીધેલા વનન્ત સેતારાની આરાધના કરવાને,
તેની ખુબીઓ ગાવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો).

† વનન્ત સેતારાના ખોલાસા બાબે જુઓ સફે ૩૧ મો, ૪ થી નોટ.

મનનાં^{૧૦} (ઇઆને હારેમનની પેદાએશનાં) ધિક્કારેલાં^{૧૪} તથા સઉથી
ખરાબ^{૧૫} ખરફસ્તરોની^{૧૮} સાંભે થવાનેમાટે^{૧૩} હિમ્મતવાન,^{૧૦} વખણાએલાં
*નામવાળાં^{૧૧} (તથા) તંદરોસ્તી આપનારાં^{૧૨} વનન્ત (સેતારા)ને^૬ હું વખાણું.^૮

(બાજમાં પઢે.) †અસ્ત હોમ^૧ દાંમ^૨ દહુન^૩ મુશક^૪ કુલ્^૫ ગુ-
રુએલ્,^૬ કુ^૭ પ ખાંન્^૮ ગુનાહ^૯ નકુનન્દ.^{૧૦} અએષજ^{૧૧} ગુઆફરં-
ગાંન્^{૧૨} આદ.^{૧૩} નામે અહુરમજદ,^{૧૪} પ નામે^{૧૫} નીવ્^{૧૬} ખોરેલ્^{૧૭}
ફરીદુન્,^{૧૮} ફરીદુન્^{૧૯} આથવ્યાન્.^{૨૦} (તાલી ૩ મારીએ.) અસ્ત
હોમ^{૨૧} દાંમ^{૨૨} દહુન^{૨૩} મારાંન્^{૨૪} માર^{૨૫} સર્દગાંન્,^{૨૬} કુ^{૨૭} પ ખાંન્^{૨૮}
ગુનાહ^{૨૯} નકુનન્દ^{૩૦} અએષજ ગુઆફરંગાંન્ આદ. નામે અહુર-
મજદ, પ નામે નીવ્ ખોરેલ્ ફરીદુન્, ફરીદુન્ આથવ્યાન્. (તાલી
૩ મારીએ.) અસ્ત હોમ^{૩૧} દાંમ^{૩૨} દહુન^{૩૩} ગારગાંન્^{૩૪} ગાર્ગ^{૩૫}
સર્દગાંન્,^{૩૬} નામ ચેશ્તી^{૩૭} ગાર્ગ^{૩૮} કુલ્^{૩૯} ગારુએલ્,^{૪૦} કુ^{૪૧} પ
ખાંન્^{૪૨} ગુનાહ^{૪૩} નકુનન્દ^{૪૪} અએષજ ગુઆફરંગાંન્ આદ. નામે
અહુરમજદ, પ નામે નીવ્ ખોરેલ્ ફરીદુન્, ફરીદુન્ આથવ્યાન્.
(તાલી ૩ મારીએ.) અહુરમજદ ખોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ,
મરદુમ સર્દગાંન્ હુમા સર્દગાંન્, હુમખાયસ્તે વેહાંન્, આએમ
ખેહેદીન્ માંજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ;
અએદૂન્ આદ. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધસ્યો ૨.

યસ્નેમય વહ્નેમય અઓજસય જવરેય આક્રિનામિ, વનન્તો
સ્તારો મજદધાતહે અષેમ વોહૂ ૧ અહ્માધ રએશય;
હુજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરુએ મોજદ.

તમામ^૫ ઉંદર^૪ (તથા) ખીલાડીની^૬ પેદાએશનાં^૨ (જનવરોનાં) મોહો-
ડાંને^૩ હું ખાંધું,^૧ કે જેથી કરીને તેઓ^૭ ઘેરમાં^૮ નુકસાંન્^૯ નહી કરે.^{૧૦} (મને)
તંદરોસ્તી^{૧૧} (તથા) મશહુરી^{૧૨} હોજો!^{૧૩} (દાદાર) હોરમજદનાં નામથી^{૧૪}
(તથા) ફરેદુન્^{૧૮} (કે જે) ફરેદુન્^{૧૯} આથવ્યાંનો^{૨૦} (છોકરો થાએ તેનાં) કૌવત^{૧૬}
(તથા) ખોરેહનાં^{૧૭} નામથી^{૧૫} (તમામ ઉંદર તથા ખીલાડીનાં મોહોડાંને હું

* અથવા પોતાનાં ખાસ નામથી આરાધના પામેલા.

† હઉથી તે એ ફકરાને છેડે આવેલા ‘અએદૂન્ આદ’ સુધી બાજમાં લખ-
વાનો ભાગ પાજંદમાં છે.

*આંધુંહું. સાંપો^{૨૪} (તથા) સાંપની^{૨૫} જતોનાં^{૨૬} (તથા) પેદાએશનાં^{૨૭} (જન-વરોનાં) મોહોડાને^{૨૮} હું આંધુંહું,^{૨૯} કે જેથી કરીને તેઓ^{૩૦} ઘેરમાં^{૩૧} નુકસાન^{૩૨} નહી કરે.^{૩૩} વરૂઓ^{૩૪} (તથા) વરૂની^{૩૫} જતોનાં^{૩૬} (તથા) પેદાએશનાં^{૩૭} (જનવરો), નામ જનામ^{૩૮} તમામ^{૩૯} વરૂ^{૪૦} (તથા) ખીલાડીનાં^{૪૧} મોહોડાને^{૪૨} હું *આંધુંહું,^{૪૩} જેથી કરીને તેઓ^{૪૪} ઘેરમાં^{૪૫} નુકસાન^{૪૬} નહી †કરે.^{૪૭}

રોજ નેક નાંમ, રોજ પાક નાંમ, રોજ મુખારક (ફલાંન), માહે મુખારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન દામાંન. ક્ષનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધ થ્યાવરશતાંમ હ્યત્ વસ્ના ફેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧. ગારજે ખોરેહુ અવજનયાદ વનન્ત સતર અહુરમજદ દથ અષવ અષહે રદ્દ, ખેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર, અમાવંદી પીરોજગરી. દાદ દીન ખેહુ માજદયસ્નાંન આગહી રવાધ ગાઆફરંગાંની ખાદ હુફતે કેશવર જમીન; અએદૂન ખાદ. મન આનો આવાયદ શુદન; મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન, અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી. નેમસે-તે અપાઉમ સેવિશ્તે અરેદ્ધિ સૂર અનાહિતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદધાતે અષઓને. અષેમ વોહૂ ૧.

વનન્તેમ સ્તારેમ મજદધાતેમ અષવનેમ અષહે રતૂમ યજમધદે. અષેમ વોહૂ ૧. વનન્ત સતર અહુરમજદ દથ અષવ અષહે રદ્દ ખેરસાદ. અષેમ વોહૂ ૧.

* પાછલી કેતાઓ પ્રમાણે ફરેદુન પાદશાહ બધી જાતની નીરંગોનો એક કામેલ હસ્તાદ હતો, જેની મદદથી ઈઆને તે નીરંગ લખ્યાથી પોતાના ઉપર આવતી કોઈબી બલાને તે અટકાવી શકતો હતો, તથા દેવ દરજની બદીઓને પોતાની ઉપર ફાવવા નહી દેતો હતો. વળી કેટલીએક કેતાઓમાં તો એને એક પેગમબર વધીક કહેલો છે.

† ‘ અએપજ ગુઆફરંગાન ખાદ ’ થી તે ‘ ફરીદુન આયવ્યાન ’ સુધીના ભાગનો તરજુમો ઉપર આવી ગયાથી ફરીથી આખ્યો નથી.

વનન્ત યશ્તની નીરંગ.*

✍ (એ નીરંગ વનન્ત યશ્ત પઢ્યા પછી ત્રણ વાર પઢે.)

✍ કુલ્ બલા દફે શવદ્, ઓ દીવ્ ઓ દરજ્ ઓ પરી
ઓ કફતાર ઓ સેહેરાંન્, ઓ બાદ્ અખતહેદ્ અખી દરદ શેકમ્
હફત અન્દાંમ્, બલલે શમતાંન્ ઓ ખાતર પરીશાંન્, ઓ
બલલે દેમાધ શમતાંન્ ખાતર પરીશાંન્ બાદ્; ઓ દર નજર
ખરવીજન્ તા દીદને નવશત્ ઓ માનન્દ હમચનીન્ બલા દફે
શવદ્. અષઓને અષેમ્ વોહુ ૧. (ત્રણ વાર પઢે.)

તમામ બલા તથા દેવ, દરજ, પરી તથા તરસ (ઈઆને તરસની
ખસલતનાં માણસ અથવા ડાકણ) તથા જાદુગરો તથા ખરાબ પવન
તથા દુઃખ, પેટનું દરદ તથા શરીરના સાત સાંધાનું દરદ, તથા શેતાનથી
ઉત્પન્ન થતી ખરાબી, તથા દિલની પરીશાંની તથા ભેજાંનું દરદ, તથા
મનને બેચેની આપનાર ખરાબ પવન, તથા બદ નજર તથા બદ માણ-
સોને બેવાથી જે ખરાબી થાયેછે તે, તથા એના જેવીજ બીજી બલા—
એ સગળું દફે અને નાખુદ થઈ જાયે !

* આએ આખી નીરંગ છેક પાછલા વખતમાં જોડેલી હોયેછે; એની એખારત
જરા ગુચવણ બરેલી છે. વળી એમાં પાઞ્દ બોલોની સાથે અરબી બોલો બી
વાપરેલા છે:—જેમકે કુલ્, બલા, દફે, સેહેરાંન્, શમતાંન્, ઇત્યાદિ.

સીરોજ્ઞ યશ્ત.

ખોલાસો:—જાણવું જે, સીરોજ્ઞ યશ્તમાં ખશ્નુમન તરીકે સરોશ તથા ફરવરદીનની ખશ્નુમન સિવાએ, ખાકીના ૨૮ ફરેશ્તાની નાઢલી અને મ્હોટી ખશ્નુમન, તથા ખરજો, હોમ અને દહમની નાઢલી તથા મ્હોટી ખશ્નુમન તથા રવાનની નયતે લાણુવાનો સતુમનો કરદો (ઇજશ્નેનો ૨૬ મો હા) આવેછે. સરોશ તથા ફરવરદીનની ખશ્નુમન મુકી દેવાનું કારણ:—

સીરોજ્ઞની બાજ ૪ દરૂનથી ઇજઈ શકાએ; અને સરોશની બાજમાં તો ૬ દરૂન જોઈએ. એટલા માટે સીરોજ્ઞની બાજમાંથી સરોશ મુકી દીધામાં આવ્યો. એ ઉપરથી સીરોજ્ઞ યશ્તમાંથી બી સરોશની ખશ્નુમન કાઢાડી નાખી. વળી દહમની ખશ્નુમન લણ્યા પછી છેક છેડે ફરવરદીનની ખશ્નુમન (અષાઉનાંમ્ ક્વષિનાંમ્.....નબાનજ્ઞદિશ્તનાંમ્ ક્વષિનાંમ્) આવેછે, એટલા માટે ફરવરદીનની ખશ્નુમન વચમાં લણવામાં આવતી નથી.

વળી આએ ઠેકાણે જણાવવાની જરૂર છે કે, એ યશ્તમાં આવતી જે ખશ્નુમનો, આએ કેતાબની જુદી જુદી યશ્તોમાં આવી ગએલી છે, તેનો તરજુમો ફરીથી આપવામાં આવ્યો નથી, પણ તે ખશ્નુમન તથા તેના તરજુમાના સફાના ઇશારા જણાવ્યા છે. ખાકીની ખશ્નુમનોના તરજુમા આપવામાં આવ્યા છે.

દનઓથ્ર અહુરહે મજ્દાઓ. અપેમ વોહૂ ૧.

પ નામે યજ્ઞદાંન અહુરમજ્દ ખોદાએ અવજૂની ગારજે ખોરેહ અવજ્ઞયાદ્; સીરોજ્ઞ અમેશાસ્પંદ વીસ્પએશા અરૂદા ફરવશ ખેરસાદ.

અજ્ઞ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ્ઞ હર્વસ્તીન દુશ્મત હજૂખ્ત હજ્જવરશ્ત, મેમ પ ગેતી મનીદ્, ડદમ ગોકૂત, ડદમ કદ્, ડદમ જસ્ત, ડદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ્ઞ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆંની. આખે અવાખ્શ પશેમાન્ પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. દનઓથ્ર

અહુરહે મજદાઓ, તરેધદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધયાવર-
શતાંમ હાત વસના ફેરષાતેમેમ. સ્તઓમિ અષેમ; અષેમ વોહૂ ૩.

કવરાને મજદયસ્નો જરથુશલિશ વીદ્યેવો અહુર-ત્કએવો
(જે ગેહ હોય તે પઢે) કસસ્તયએય. (૧) અહુરહે મજદાઓ રએ-
વતો ખરેનંધઉહુતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ. (૨) વંધ્રહુવે મનંધ્રહે
આદ્ધતોધશ હાંમ-વધન્યાઓ, તરંધાતો અન્યાધશ દામાંન,
આસ્નહે પ્રથ્વો મજદધાતહે, ગઓષો-સ્તૂતહે પ્રથ્વો મજદધાતહે.
(૩) અષહે વહિશતહે સ્તએશતહે, અધસ્યમનો ઇયેહે સૂરહે
મજદધાતહે, સઓકયાઓ વંધ્રહુયાઓ વોઉર-દાધધયાઓ
મજદધાતયાઓ અષઓન્યાઓ. (૪) ક્ષધહે વધસ્યેહે અયોક્ષુસ્તહે
મરેજદિકાધ ધાયો-દ્રિગઓવે. (૫) સ્પેન્તયાઓ વંધ્રહુયાઓ
આર્મતોધશ રાતયાઓ વંધ્રહુયાઓ વોઉર-દાધધયાઓ મજદ-
ધાતયાઓ અષઓન્યાઓ. (૬) હુઉર્વતાતો રથ્વો યાધસ્યયાઓ
હુષિતોધશ, સરેધએધયો અષહે રતુખ્યો. (૭) અમેરેતાતો
રથ્વો ક્ષઓનિખ્ય વાંથવાખ્ય, અસ્પિનિખ્ય યઓનિખ્ય,
ગઓકેરેનહે સૂરહે મજદધાતહે.

✍ (હાવન ગેહમાં તેમજ ખીજ હાવનમાં નીચે મુજબ ભણે) :—

મિધહે વોઉર-ગઓયઓતોધશ, રામનસ્ય ખાસ્તહે.

✍ (જે રપિથવન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે) :—

અષહે વહિશતહે આધ્રસ્ય અહુરહે મજદાઓ.

✍ (જે ઉજરન ગેહ હોય તો નીચે મુજબ ભણે) :—

એરેજતો અહુરહે નફ્રો અપાંમ અપસ્ય મજદધાતયાઓ.

✍ (જે અધવિસ્ત્રુથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે) :—

અપાઉનાંમ કવષિનાંમ ઘેનાંનાંમય વીરો-વાંથવનાંમ
યાધસ્યયાઓસ્ય હુષિતોધશ, અમહેય હુતાશતહે હુરઓધહે,
વેરેધ્રમ્મહેય અહુરધાતહે, વનધન્યાઓસ્ય ઉપરતાતો.

✍ (જે ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ ભણે) :—

સ્તઓષહે અયેહે અષિવતો, વેરેધ્રાજનો કાદત્-ગએથહે,

રખનઓશ રજિશતહે, અરશતાતસય ક્રાદત-ગએથયાઓ *વરેદત-
ગએથયાઓ.

(૮) †દથુષો^૧ અહુરહે મજદાઓ^૨ રએવતો^૩ ખરેનંધ-
ઉહતો^૪ અએષનાંમ †સ્પેન્તનાંમ.^૫ (૯) આથો અહુરહે
મજદાઓ પુથ્ર, ખરેનંધહો સવંધહો મજદધાતહે, અધસ્યનાંમ
ખરેનો મજદધાતનાંમ, કાવયેહેય ખરેનંધહો મજદધાતહે,
આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. કવોધશ હઓસવંધહો,
વરોધશ હઓસવંધહો, અસ્નવન્તહે ગરોધશ મજદધાતહે,
ચએચિસ્તહે વરોધશ મજદધાતહે, કાવયેહેય ખરેનંધહો
મજદધાતહે. આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. રએવન્તહે ગરોધશ
મજદધાતહે, કાવયેહેય ખરેનંધહો મજદધાતહે, આથો અહુરહે
મજદાઓ પુથ્ર. આતર્શ સ્પેન્ત રથએશતાર, યજત પોઉર-ખરેનંધહો
યજત પોઉર-અએષજ. આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, મત્ર
વીસ્પએધખ્યો આતેરેખ્યો, ક્ષથો-નકેધો નધસ્યો-સંધહો †યજતહે.

(૧૦) અપાંમ વંધઉહિનાંમ મજદધાતનાંમ, અરેદુયાઓ
આપો અનાહિતયાઓ અપઓન્યાઓ, વીસ્પનાંમચ અપાંમ
મજદધાતનાંમ, વીસ્પનાંમચ ઉર્વરનાંમ †મજદધાતનાંમ. (૧૧)

* હોરમજદથી તે અમરદાદ સુધીની ખશ્તુમનના તરજુમાને માટે જુઓ
મહોદી હપ્તન યશ્ત, સફે ૧૬૭-૧૭૦.

† ખજનો રાખનાર^૩ તથા ખોરેહવાળો^૪ દાદાર^૧ હોરમજદની^૨ તથા અમ-
શારપંદોની^૫ આરાધના કરવાને, (તેની) ખુખીઓ ગાવાને, (તેને) ખુશતુદ કરવાને
તથા (તેની) વખાણ કરવાને જોતી મારી આગળ યથા અહૂ વધસ્યો (ઈઆને
' યથા અહૂ વધસ્યો ' ના કલામોની ખુખીઓ) જાહેર કરે. (રાસ્પી) (જે) અરો
(અને) વિદ્વાન (તે) 'અથા રતુશ અપાત્રચિત્ર હય' (એ કલામોની ખુખીઓ)
જાહેર કરે. જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, ૩૩ મા સફે. જાણું જે દરેક ખશ્તુમનના
છઠ્ઠી વિભક્તિમાં આવેલા ખોલોનો ઉપર જણાવ્યા મુજબ સંબંધ લેવો.

‡ આદર ઈજદની ખશ્તુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ આતશ નીઆ-
એશ, સફે ૭૫-૭૮.

¶ આવાં ઈજદની ખશ્તુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ ૬૨ મા સફાની
પેહેલ્લી નોટ.

હવે-ક્ષએતહે અમેપહે રએવહે *અઉર્વત-અરપહે (૧૨)
માઓધ્રહહે ગઓચિથ્રહે, ગઉશય અએવો-દાતયાઓ, ગઉશય
†પોઉર-સરેધયાઓ. (૧૩) તિશયેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંધઉ-
હતો, સતવએસહે ક્રાપહે સૂરહે મજદધાતહે; સ્તારાંમ અક્ષ-
ચિથ્રનાંમ જેમસચિથ્રનાંમ ઉર્વરો-ચિથ્રનાંમ મજદધાતનાંમ;
વનન્તો સ્તારો મજદધાતહે, અવે સ્તારો યોધ હપ્તોધરિંગ
મજદધાત ખરેનંધઉહન્ત ‡અએપજય. (૧૪) ગઉશ તખે ગઉશ
ઉરને દ્વારપયાઓ સૂરયાઓ મજદધાતયાઓ ¶અપઓન્યાઓ.

(૧૫) દથુષો અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંધઉહતો
અમેપનાંમ રપેન્તનાંમ, (૧૬) મિથ્રહે વોઉર-ગઓયઓધતોધશ
હજંધરો-ગઓપહે અએવરે-અખમનો અઓખ્તો-નામનો યજતહે,
ક્રામનો ખાસ્રહે (§૧૮) રખઓશ^૧ રજિશતહે,^૨ અર્શતાતસચ^૩

* ઈયાને અમર, નુરમંદ તથા તેજ ઘોડાવાળા ખોરશેદની આરાધના કરવાને
તથા તેની ખુળીઓ ગાવાને ધ્યાદિ. (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો.)

† માહ ઈજદની ખશ્નુમનના તરજુમાને માટે જુઓ માહ ખોખ્તાર નીઆએશ,
સફે ૫૭ મો, પેહેલી નોટ.

‡ ચળકાટવાળા તથા ખોરેહવાળા તેશ્તર સેતારાની, હોરમજદના પેદા કીધેલા
શૂરા (તથા) (જુદી જુદી જગાએ) (વરસાદનાં) પાણીને વેહેચી નાખનાર
સતવએસ (નામના સેતારા) ની, તથા પાણીનું તોખમ રાખનારા, જમીનનું
તોખમ રાખનારા તથા ઓરવરોનું તોખમ રાખનારા (ઈયાને તેઓનો વધારો
તથા આખાદી કરવાની ખાસિયત ધરાવનારા), હોરમજદના પેદા કીધેલા સેતારા-
ઓની, હોરમજદના પેદા કીધેલા વનન્ત સેતારાની, તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા
ખોરેહવાળા તથા તંદરેસ્તી આપનારા આએ હપ્તોધરિંગ (નામના) સેતારાઓની
ખુળીઓ ગાવાને, ધ્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો).

¶ દુનિયાંના બનાવનારના, દુનિયાંના જોહરના (અથવા ગાએ ગોરપંદની
પેદાએશની તથા ગાએ ગોરપંદનાં રવાનની) તથા હોરમજદના પેદા કીધેલા શૂરા
તથા અશે દ્રવારપની ખુળીઓ ગાવાને, ધ્યાદિ. (જુઓ ૩૩ મો સફે).

§ મેહેર ઈજદની ખશ્નુમનના તરજુમાને માટે જુઓ મેહેર નીઆએશ,
સફે ૪૫ મો, ૨ જ નોટ.

§ ૧૭ મા રોજ સરોશની તથા ૧૯ મા રોજ ફરવરદીનની ખશ્નુમન બધુ-
વામાં આવતી નથી. એની સમજને માટે જુઓ એ ચશ્તની શરૂઆતમાં આપેલો
ખોલાસો.

ક્રાદત-ગએથયાઓ^૪ વરેદત-ગએથયાઓ,^૫ એરેજુખધહે^૬ વચંધહો^૭
 યત્ *ક્રાદત-ગએથહે.^૮ (૨૦) અમહે હુતાશતહે, હુરઓધહે
 વેરેશ્વરહે અહુરધાતહે, વનધનત્યાઓસ્ય †ઉપરતાતો. (૨૧)
 રામનો ખાસ્રહે, વયઓશ ઉપરો-કધસ્યેહે તરધાતો અન્યાધશ
 દામાંન; અએતત્ તે વયો યત્ તે અસ્તિ સ્પેન્તો-મધન્યઓમ;
 થવાપહે ખધાતહે વરવાનહે અકરનહે વરવાનહે †દરેધો-ખધાતહે.
 (૨૨) વાતહે^૧ હુધાઓંધહે^૨ અધરહે^૩ ઉપરહે^૪ ક્તરહે^૫ પસ-
 ચાંધથેહે,^૬ નધસ્યયાઓ^૭ †હાંમ-વરેતોધશ.^૮

(૨૩) દથુષો^૧ અહુરહે મજદાઓ^૨ રએવતો^૩ ખરેનંધઉ-
 હતો^૪, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ^૫ (૨૪) રજિશતયાઓ^૬ ચિ-
 સ્તયાઓ^૭ મજદધાતયાઓ^૮ અપઓન્યાઓ^૯ દએનયાઓ^{૧૦} વંધ-
 હુયાઓ^{૧૧} માજદયસ્નોધશ.^{૧૨} (૨૫) અષોધશ^{૧૩} વંધહુયાઓ,^{૧૪}
 ચિસ્તોધશ^{૧૫} વંધહુયાઓ^{૧૬} એરેથે^{૧૭} વંધહુયાઓ,^{૧૮} રસાંસ્તાતો^{૧૯}
 વંધહુયાઓ,^{૨૦} ખરેનંધહો^{૨૧} સવંધહો^{૨૨} મજદધાતહે.^{૨૩} પારેન્દ-
 યાઓ^{૨૪} રઓરથયાઓ.^{૨૫} અધસ્યનાંમ^{૨૬} ખરેનો^{૨૭} મજદધાતનાંમ,^{૨૮}
 કાવયેહેચ^{૨૯} ખરેનંધહો,^{૩૦} મજદધાતહે,^{૩૧} અખરેતહેચ^{૩૨} ખરેનંધહો^{૩૩}
 મજદધાતહે,^{૩૪} જરથુશ્તહેચ^{૩૫} ખરેનંધહો^{૩૬} મજદધાતહે.^{૩૭} (૨૬)
 અરશ્તાતો^{૩૮} ક્રાદત-ગએથહે,^{૩૯} ગરોધશ^{૪૦} ઉષિ-દરેનહે^{૪૧} મજદ-
 ધાતહે^{૪૨} અપ-ખાશ્રહે.^{૪૩}

(૨૩) ખજનો રાખનાર^૩ (તથા) ખોરેહવાળા^૪ દાદાર^૧ હોરમ-
 જદની^૨ (તથા) †અમશાસ્પંદોની,^૫ (૨૪) હોરમજદના પેદા કીધેલા^૬

* ઈઆને સહથી સાચ્યાર રશ્ને ઈજદની,^૧ દુનિયાંની આખાદી કરનાર^૨
 (અને) દુનિયાંની વૃદ્ધિ કરનાર^૫ આસ્તાદ ઈજદની,^૩ (તથા) દુનિયાંની આ-
 ખાદી કરનાર^૮ રાસ્ત ખોલેલા^૬ સખુનની^૭ સ્તુતિ ગાવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ
 નીઆએશ, સફે ૩૩ મો).

† ખેહેરામ ઈજદની તથા મીનોરામની ખરનુમનના તરજુમાને માટે જુઓ
 ‘જસ મે અવંધહે મજદ’નો તરજુમો, સફે ૧૯—૨૦.

‡ સારી પેદાએશના,^૨ નીચે કુકતા,^૩ ઉપર કુકતા,^૪ આગળ કુકતા^૫ (અને)
 પછવાડે કુકતા^૬ પવનની^૧ તથા નધસ્ય^૭ હાંમ-વરેતિ^૮ (ઈઆને મરદાંનગીવાળા બંચા-
 વની) ખુબીઓ ગાવાને, ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ સફે ૩૩ મો).

¶ ખુબીઓ ગાવાને ઇત્યાદિ (જુઓ ખોરશેદ નીઆએશ, સફે ૩૩ મો).

સઉથી સાચ્યાં^૧ (અને) પવિત્ર^૨ જ્ઞાનની^૩ (ઇઆને ધર્મની કેળવણીની)
તથા લલી^{૧૧} માજદયસ્ની^{૧૨} દીનની,^{૧૦} (૨૫) *લલી^{૧૪} પવિત્રાઈની^{૧૩}
(અથવા અશિશવંધની), લલા^{૧૬} હડાપણની,^{૧૫} લલી^{૧૮} રાસ્તીની,^{૧૭} બલા^{૨૦}
ધનસાફની,^{૧૬} હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૨૩} ખોરેહ^{૨૧} (તથા) આ-
બાદીની,^{૨૨} જહડપથી ચાલતી (અથવા હલકી) ગાડીવાળી^{૨૫} પારેદીની,^{૨૪}
હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં^{૨૮} ઈરાની^{૨૬} ખોરેહની,^{૨૭} હોરમજદના પેદા કી-
ધેલાં^{૩૧} કેઆની^{૨૯} ખોરેહની,^{૩૦} હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૩૪} અખુટ^{૩૨} ખોરે-
હની^{૩૩} (તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૩૭} (પેગમખર) જરતોશ્તનાં^{૩૫}
ખોરેહની,^{૩૬} (૨૬) દુનિયાંની આબાદી ફરનાર^{૩૬} આસ્તાદ ઇજદની,^{૩૮}
(તથા) હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૪૨} અશોઈના ચળકાટવાળા^{૪૩} (અથવા
પવિત્ર સુખવાળા^{૪૩}) ઉષિ-દરેન^{૪૧} (નામના) પાહાડની^{૪૦}-(એ બધાઓની)
(વખાણુ ઇત્યાદિ કરવાને બેતી મારી આગળ યથા અહ વધર્યોના કલામની
ખુબીઓ બહેર કરે).

(૨૭) અખો^{૪૪} બેરેજતો^{૪૫} સૂરહે,^{૪૬} વહિશતહે^{૪૭} અંધહે-
ઉશ^{૪૮} અપઓનાંમ^{૪૯} રઓઅંધહે^{૫૦} વીરપો-ખાથો.^{૫૧} (૨૮)
જેમો^{૫૨} હુધાઓંધહે^{૫૩} યજતહે;^{૫૪} ઇમાઓ^{૫૫} અસાઓ,^{૫૬} ઇમા-
ઓ^{૫૭} પોધથાઓ,^{૫૮} ગરોધશ^{૫૯} ઉષિ-દરેનહે^{૬૦} મજદધાતહે^{૬૧}
અપ-ખાથહે^{૬૨} વીરપએષાંમચ^{૬૩} ગધરિનાંમ^{૬૪} અપ-ખાથનાંમ^{૬૫}
પોઉર-ખાથનાંમ^{૬૬} મજદધાતનાંમ;^{૬૭} કાવયેહેચ^{૬૮} ખરેનંધહે^{૬૯}
મજદધાતહે,^{૭૦} અખરેતહેચ^{૭૧} ખરેનંધહે^{૭૨} મજદધાતહે.^{૭૩} (૨૯)
માંથહે^{૭૪} રપેન્ટહે^{૭૫} અપઓનો^{૭૬} વેરેજયંધહે,^{૭૭} દાતહે^{૭૮}
વીદએવહે,^{૭૯} દાતહે^{૮૦} જરથુશ્તોધશ;^{૮૧} દરેઘયાઓ^{૮૨} ઉપનયાઓ,^{૮૩}
દએનયાઓ^{૮૪} વંધહુયાઓ^{૮૫} માજદયસ્નોધશ,^{૮૬} જરજદાતોધશ^{૮૭}
માંથહે^{૮૮} રપેન્ટહે^{૮૯} ઉષિ-દરેથ્રેમ,^{૯૦} દએનયાઓ^{૯૧} માજદયસ્નો-
ધશ,^{૯૨} વએધીમ^{૯૩} માંથહે^{૯૪} રપેન્ટહે;^{૯૫} આસ્નહે^{૯૬} પ્રથવો^{૯૭}
મજદધાતહે,^{૯૮} ગઓપો-મૂતહે^{૯૯} પ્રથવો^{૧૦૦} મજદધાતહે.^૧

(૨૭) ખુલંદ^{૪૫} તથા દબદબાવાળાં^{૪૬} આસ્માનની,^{૪૪} અશો (લોકો)-
નાં^{૪૬} રોશન^{૫૦} (તથા) તમામ સુખવાળાં^{૫૧} બેહેશ્તની,^{૪૭-૪૮} (૨૮) લલી
પેદાએશના^{૫૩} જમીઆદ^{૫૨} ઇજદની,^{૫૪} આઓ^{૫૫} જગાઓ^{૫૬} (તથા)

* એની મુકાબેલ જુઓ ઇજદનેનો પેહેલો હા, ૧૪ મો ફકરો.

આએ^{૫૦} શેહેરોની,^{૫૮} *હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૬૧} અશોધના ચળકાટવાળા^{૬૨}
 (અથવા પવિત્ર સુખવાળા^{૬૨}) ઉષિન્દરેન^{૬૦} (નામના) પાહાડની^{૫૮} (તથા)
 હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૬૦} પવિત્ર સુખવાળા^{૬૫} તથા પુરતા સુખવાળા^{૬૬}
 તમામ^{૬૩} પાહાડોની,^{૬૪} હોરમજદના પેદા કીધેલાં^{૬૦} દેઆની^{૬૮} ખોરેહની^{૬૯}
 (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં^{૭૩} અખુટ^{૭૧} *ખોરેહની,^{૭૨} (૨૯)
 અસરકારક^{૭૦} પવિત્ર^{૭૬} (તથા) આખાદી કરનાર^{૭૫} માંથ્રની,^{૭૪} દેવથી જુદા^{૭૮}
 કાએદાની,^{૭૮} જરતોશ્તી^{૮૧} કાએદાની,^{૮૦} લાંબા વખતના^{૮૨} જુના રેવાજની^{૮૩}
 તથા લલી^{૮૫} માજદયસ્ની^{૮૬} દીનની,^{૮૪} આખાદી કરનાર^{૮૮} માંથ્રની તરફની^{૮૮}
 મોહોબતની,^{૮૭} માજદયસ્ની^{૮૨} દીનનું^{૮૧} મનમાં યાદ રાખવાની,^{૮૦} આખાદી
 કરનાર^{૮૫} માંથ્રની^{૮૪} વિદ્યાની,^{૮૩} હોરમજદની આપેલી^{૮૮} જાતી^{૮૬} અઝલની,^{૮૭}
 હોરમજદની આપેલી^{૮૧} કાંને સાંભળેલી^{૮૮} (ઈઆને શિખેલી) અઝલની^{૧૦૦} —
 (એ બધાંઓની) (વખાણુ ઇલાદિ કરવાને જોતી મારી આગળ યથા
 અહ વધસ્યોના કલામની ખુબીઓ જાહેર કરે).

(૩૦) અનધનાંમ^૧ રઓચંધહાંમ^૩ ખધાતનાંમ,^૪ રઓદનહે^૫
 ગરોન્માનહે,^૬ મિસ્વાનહે^૭ ગાત્વહે^૮ ખધાતહે,^૯ ચિન્વત્-પેરેતૂમ^{૧૦}
 મજદધાતાંમ,^{૧૧} (૩૧) ખેરેજતો^{૧૨} અહુરહે^{૧૩} નફ્રો^{૧૪} અપાંમ^{૧૫}
 અપસ્ય^{૧૬} મજદધાતયાઓ,^{૧૭} (૩૨) હઓમહે^{૧૮} અષવજંધહો,^{૧૯}
 (૩૩) દહ્યાઓ^{૨૦} વંધહુયાઓ^{૨૧} આક્રિતોધશ,^{૨૨} ઉધાધ^{૨૩}
 દામોધશ^{૨૪} ઉપમનાધ,^{૨૫} વીસ્પએપાંમ^{૨૬} યજતનાંમ^{૨૭} અષઓ-
 નાંમ^{૨૮} મધન્યવનાંમ^{૨૯} ગએથ્યનાંમ,^{૩૦} અષાઉનાંમ^{૩૧} કવપિનાંમ^{૩૨}
 ઉધનાંમ^{૩૩} અધવિથૂરનાંમ^{૩૪} પઓધસ્યો-લકએપનાંમ^{૩૫} કવપિનાંમ,^{૩૬}
 નખાનજદિશ્તનાંમ^{૩૭} કવપિનાંમ,^{૩૮}

દનઓથ્ર^{૩૯} યસ્નાધ્ય^{૪૦} વહ્યાધ્ય^{૪૧} દનઓથ્રાધ્ય^{૪૨} કસસ્ત-
 યએચ,^{૪૩} યથા અહૂ વધસ્યો^{૪૪} જઓતા^{૪૫} ક્રા મે^{૪૬} મૂતે,^{૪૭} અથા
 રતુશ અષાત્તચિત્ત હ્ય^{૪૮} ક્રા અષવ^{૪૯} વીધ્વાઓ^{૫૦} મઓતૂ.^{૫૧}

(૩૦) બેહદ^૨ ખુદરતી^૪ રોશનીઓની,^૩ ચળકાટવાળાં^૫ ગરોશ્માન
 (બેહેશ્ત) ની,^૬ ખુદરતી^૮ હમેસ્તગેહાંનની,^{૭-૮} હોરમજદના પેદા કીધેલા^{૧૧}

ચિન્વત પુલ્લની,^{૧૦} (૩૧) પાણીઓનો^{૧૫} નાભ^{૧૪} (જે) *બુલંદ^{૧૨} સરદાર
(તે) ની,^{૧૩} (તથા) હોરમજદનાં પેદા કીધેલાં^{૧૭} પાણીની,^{૧૬} (૩૨)
અશોઈનું કૌવત આપનાર^{૧૮} હોમની,^{૧૮} (૩૩) નેક^{૨૦} (અને) ભલી^{૨૧}
હુઆની,^{૨૨} જોરાવર^{૨૩} દામિ ઉપમન (ધ્યાને ડહાપણની ઉપમા) ની,^{૨૪ ૨૫}
(તથા) મીનોને લગતા^{૨૬} (તથા) ગેતીને લગતા^{૨૭} તમામ^{૨૮} અશો^{૨૯}
ઈજદોની^{૩૦} (તથા) અશો (લોકો) નાં^{૩૧} જોરાવર^{૩૩} (તથા) ગાલેખ^{૩૪}
ફરોહરોની,^{૩૨} પોર્યોદકેશનાં^{૩૫} ફરોહરોની,^{૩૬} નખાનજદિશ્તનાં^{૩૭} ફરોહરોની^{૩૮}
આરાધના કરવાને,^{૪૦} (તેઓની) ખુબીઓ ગાવાને,^{૪૧} (તેઓને) ખુશ્નુદ
કરવાને^{૪૨} તથા (તેઓની) વખાણ કરવાને^{૪૩} જોતી^{૪૫} મારી આગળ^{૪૬}
' યથા અહૂ વધર્યો ' ^{૪૪} (ધ્યાને યથા અહૂ વધર્યોના કલામોની ખુબીઓ)
જાહેર કરે;^{૪૭} (રાસ્પી) જે અશો^{૪૮} (અને) વિદ્વાન^{૫૦} (તે) ' અથા
રતુશ અષાત્તચિત્ હય ' ^{૪૯} (એ કલામોની ખુબીઓ) † જાહેર કરે.^{૫૧}

(૧) અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહન્તેમ યજ-
મધદે; અમેષા રપેન્તા હુદાથા હુધાઓંધહો યજમધદે.
(૨) વોહુ મનો અમેષેમ રપેન્તેમ યજમધદે; આદ્તીમ હાંમ-
વધન્તીમ યજમધદે, તરધાતેમ અન્યાધશ દામાંન્ આસ્નેમ
અતૂમ મજદધાતેમ યજમધદે; ગઓષો-સૂતેમ અતૂમ મજદ-
ધાતેમ યજમધદે. (૩) અષેમ વહિશ્તેમ સસેશ્તેમ અમેષેમ
રપેન્તેમ યજમધદે; અધસ્યમનેમ ઇપીમ યજમધદે; સૂરેમ મજદ-
ધાતેમ યજમધદે; સઓકાંમ વંધઉહીમ વોઉર-દોધધાંમ મજદ-
ધાતાંમ અષઓનીમ યજમધદે. (૪) કાથેમ વધરીમ અમેષેમ
રપેન્તેમ યજમધદે; અયોસુસ્તેમ યજમધદે; મરેજદિકેમ થાયો-
દ્રિગૂમ યજમધદે. (૫) રપેન્તાંમ વંધઉહીમ આર્મધતીમ યજ-
મધદે; રાતાંમ વંધઉહીમ વોઉર-દોધધાંમ મજદધાતાંમ અષ-
ઓનીમ યજમધદે. (૬) હુઉર્વતાતેમ અમેષેમ રપેન્તેમ યજમધદે;
યાધસ્યાંમ હુષિતીમ યજમધદે; સરેધ અષવન અષહે રતવો

* અથવા બરજે ઈજદની; પાછલથી અપાંમ નપત્ (અથવા અપાંમ નપર)
નો વિશેષણનો ખોલ (ખેરેજત્) બરજે તરીકે વપરાયો. એજ પ્રમાણે ' અનધ
રઓચાઓ ' નું પાછલથી ' અનેરાંન્ ' ; ' વહિસ્ત અહુ ' નું ' ખેહશ્ત ' થયું.

† એના ખોલાસા બાબે જુઓ સરેશ બાજ, સફે ૧૬ મો.

યજ્ઞમધદે. (૭) અમેરેતાતેમ અમેષેમ સ્પેન્તેમ યજ્ઞમધદે;
કૃષ્ણોનીમ વાંધવાંમ યજ્ઞમધદે; અસ્પિનાય ચેવીનો યજ્ઞમધદે;
ગઓકેરેનેમ સૂરેમ મજ્ઞદધાતેમ યજ્ઞમધદે.

✎ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ લાણે) :—
મિથ્રેમ વોઉર-ગઓયઓધતીમ યજ્ઞમધદે; રામ ખાસ્તેમ
યજ્ઞમધદે.

✎ (બે રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—
અષેમ વહિશ્તેમ આતરેમચ અહુરહે મજ્ઞદાઓ પુથ્રેમ
યજ્ઞમધદે.

✎ (બે ઉજ્જરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—
બેરેજન્તેમ અહુરેમ ક્ષત્રીમ ક્ષએતેમ અપાંમ નપાતેમ
અઉર્વત્-અસ્પેમ યજ્ઞમધદે; અષેમચ મજ્ઞદધાતાંમ અપઓનીમ
યજ્ઞમધદે.

✎ (અધવિસ્ત્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—
અપાઉનાંમ વંધ્રઉહીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ કૃવષયો
યજ્ઞમધદે; ઘેનાઓસચ વીરો-વાંધવાઓ યજ્ઞમધદે; યાધચ્યાંમચ
હુષિતીમ યજ્ઞમધદે; અમેમચ હુતશ્તેમ હુરઓધેમ યજ્ઞમધદે;
વેરેથ્રેમચ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે; વનધન્તીમચ ઉપરતાતેમ
યજ્ઞમધદે.

✎ (બે ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—
સઓષેમ અષીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ ક્રાદત્-ગએથેમ
અપવતેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે; રંબૂમ રજિશ્તેમ યજ્ઞમધદે;
અર્શતાતેમચ ક્રાદત્-ગએથાંમ *વરેદત્-ગએથાંમ યજ્ઞમધદે.

(૮) દધવાઓંધહેમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ રએવન્તેમ ખરે-
નંધ્રઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે, અમેયા સ્પેન્તા હુક્ષત્રા હુધાઓંધહે
યજ્ઞમધદે. (૯) આતરેમ અહુરહે મજ્ઞદાઓ પુથ્રેમ યજ્ઞમધદે;
ખરેનો મજ્ઞદધાતેમ યજ્ઞમધદે, સવો મજ્ઞદધાતેમ યજ્ઞમધદે; અધ-

* હોરમજદથી તે અમરદાદ સુધીની ખશ્તુમનના તરજુમાનેમાટે જુઓ મ્હોટી
હસન યશ્ત, સફા ૧૭૦-૧૭૨.

ચ્યનેમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમમ્મદે, ઉધ્રેમ કવએમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમમ્મદે; આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ યજમમ્મદે; કવએમ હુઓસ્ત્રવંધહેમ યજમમ્મદે, વધરીમ હુઓસ્ત્રવંધહેમ યજમમ્મદે; અસ્તવન્તેમ ગધરીમ મજદધાતેમ યજમમ્મદે, ચએચિસ્તેમ વધરીમ મજદધાતેમ યજમમ્મદે; ઉધ્રેમ કવએમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમમ્મદે, આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ યજમમ્મદે; રએવન્તેમ ગધરીમ મજદધાતેમ યજમમ્મદે, ઉધ્રેમ કવએમ ખરેનો મજદધાતેમ યજમમ્મદે; આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ યજમમ્મદે. આતર્શ સ્પેન્ત રથએશ્તાર યજમમ્મદે, યજત પોઉર-ખરેનંધહ યજમમ્મદે; યજત પોઉર-ખએષજ યજમમ્મદે; આતરેમ અહુરહે મજદાઓ પુથ્રેમ યજમમ્મદે; વીસ્પે આતરો યજમમ્મદે. ક્ષેથ્રેમ નદ્રેથ્રેમ નધચો-સંધહેમ યજતેમ યજમમ્મદે.

(૧૦) આપો વંધઉહીશ મજદધાતાઓ અપઓનીશ યજમમ્મદે. અરેદ્રીમ સૂરાંમ અનાહિતાંમ અપઓનીમ યજમમ્મદે; વીસ્પાઓ આપો મજદધાતાઓ અપઓનીશ યજમમ્મદે, વીસ્પાઓ ઉર્વરાઓ મજદધાતાઓ અપઓનીશ યજમમ્મદે. (૧૧) હુવરેન્દ્રએતેમ અમેષેમ રએમ અર્વત-અસ્પેમ યજમમ્મદે. (૧૨) માઓંધહેમ ગઓચિથ્રેમ યજમમ્મદે, ગઓમ અએવો-દાતહે ઉરુનો ક્રવધીમ યજમમ્મદે, ગઓમ પોઉરસરેધહે ઉરુનો ક્રવધીમ યજમમ્મદે. (૧૩) તિશ્લીમ સ્તારેમ રએવન્તેમ ખરેનંધહુન્તેમ યજમમ્મદે, સતવએસેમ ક્રાપેમ સૂરેમ મજદધાતેમ યજમમ્મદે; વીસ્પે સ્તારો અકૂશચિથ્ર યજમમ્મદે, વીસ્પે સ્તારો જેમસચિથ્ર યજમમ્મદે, વીસ્પે સ્તારો ઉર્વરો-ચિથ્ર યજમમ્મદે. વનન્તેમ સ્તારેમ મજદધાતેમ યજમમ્મદે, અવે સ્તેઉશ યજમમ્મદે, યોધ હુપ્ત હુપ્તોધરિંગ મજદધાત ખરેનંધહુન્ત ખએષજય, પધતિશ્તાતેએ યાથ્યાંમ પધરિકનાંમચ. (૧૪) ગેઉશ હુધાઓંધહો ઉર્વાનેમ યજમમ્મદે, દ્રૂવાસ્પાંમ સૂરાંમ મજદધાતાંમ અપઓનીમ યજમમ્મદે.

(૧૫) દંવાઓંધહેમ અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધહુન્તેમ યજમમ્મદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથા હુધાઓંધહો

યજ્ઞમધદે. (૧૬) મિથ્રેમ વોઉર-ગઓયઓધતીમ હુજંધર-ગઓષેમ
 યઓવરે-યજ્ઞનેમ યઓખતો-નામનેમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે; રામ
 ખાસ્ટેમ યજ્ઞમધદે (*૧૮) રજ્ઞૂમ રજિશ્તેમ યજ્ઞમધદે, અરશ્તા-
 તેમય ક્રાદત-ગઓથાંમ વરેદત-ગઓથાંમ યજ્ઞમધદે; યેરેજ્ઞુધેમ
 વાચિમ યત ક્રાદત-ગઓથેમ યજ્ઞમધદે. (*૨૦) અમેમ હુતશ્તેમ
 હુરઓધેમ યજ્ઞમધદે. વેરેથ્રધેમ અહુરધાતેમ યજ્ઞમધદે; વનધ-
 ન્તીમય ઉપરતાતેમ યજ્ઞમધદે. (૨૧) રામ ખાસ્ટેમ યજ્ઞમધદે,
 વએમ અપવનેમ યજ્ઞમધદે, વએમ ઉપરો-કધરીમ યજ્ઞમધદે,
 તરધાતેમ અન્યાધશ દામાંન્, અએતત્ તે વયો યજ્ઞમધદે, યત્
 તે અસ્તિ રપેન્તો-મધન્યઓમ. થ્વાષેમ ખધાતેમ યજ્ઞમધદે,
 જરવાનેમ અકરનેમ યજ્ઞમધદે, જરવાનેમ દરેધા-ખધાતેમ
 યજ્ઞમધદે. (૨૨) વાતેમ રપેન્તેમ હુધાઓધહેમ યજ્ઞમધદે,
 અધરેમ યજ્ઞમધદે, ઉપરેમ યજ્ઞમધદે; ક્રતરેમ યજ્ઞમધદે,
 પસ્ત્યાંધથીમ યજ્ઞમધદે; નધર્યાંમ હાંમ-વરેતીમ યજ્ઞમધદે.

(૨૩) દધ્વાઓધહેમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ રએવન્તેમ ખરે-
 નંધઉહન્તેમ યજ્ઞમધદે; અમેષા રપેન્તા હુક્ષથ્રા હુધાઓધહે
 યજ્ઞમધદે. (૨૪) રજિશ્તાંમ ચિશ્તાંમ મજ્ઞદધાતાંમ અપઓનીમ
 યજ્ઞમધદે; દએનાંમ વંધઉહીમ માજ્ઞદયસ્નીમ યજ્ઞમધદે. (૨૫)
 અપીમ વંધઉહીમ યજ્ઞમધદે, ક્ષોધધ્નીમ યેરેજ્ઞધતીમ
 અમવધતીમ હુરઓધાંમ ખાપરાંમ; ખરેનો મજ્ઞદધાતેમ યજ્ઞમધદે,
 સવો મજ્ઞદધાતેમ યજ્ઞમધદે, પારેન્દીમ રઓરધાંમ યજ્ઞમધદે;
 અધર્યનેમ ખરેનો મજ્ઞદધાતેમ યજ્ઞમધદે. ઉધ્રેમ કવએમ
 ખરેનો મજ્ઞદધાતેમ યજ્ઞમધદે, ઉધ્રેમ અખરેતેમ ખરેનો મજ્ઞદ-
 ધાતેમ યજ્ઞમધદે; જરથુશ્લહે ખરેનો મજ્ઞદધાતેમ યજ્ઞમધદે.
 (૨૬) અરશ્તાતેમ ક્રાદત-ગઓથેમ યજ્ઞમધદે, ગધરીમ ઉષિ-
 દરનેમ મજ્ઞદધાતેમ અપ-ખાથ્રેમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે.

(૨૭) અરશ્તનેમ અન્યન્તેમ યજ્ઞમધદે, વહિશ્તેમ અહૂમ
 અપઓનાંમ યજ્ઞમધદે, રઓચંધહેમ વીરપો-ખાથ્રેમ. (૨૮) જાંમ
 હુધાઓધહેમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે, ધમાઓ અસાઓ ધમાઓ
 ધાધથ્રાઓ યજ્ઞમધદે; ગધરીમ ઉષિ-દરનેમ મજ્ઞદધાતેમ અપ-

* ૧૭ મા રોજ સરોરાની તથા ૧૯ મા રોજ ફરવરદીનની ખશ્તુમન બલુવામાં
 આવતી નથી. એની સમજને માટે જુઓ એ યશતની રાજ્યાતમાં આપેલો ખોલાસો.

ખાથ્રેમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે; વીરૂપાઓ ગરયો અપ-ખાથ્રાઓ પાઉર-ખાથ્રાઓ મજ્જદધાત અપવન અપહુ રતયો યજ્ઞમધદે; ઉઘ્રેમ કવએમ ખરેનો મજ્જદધાતેમ યજ્ઞમધદે, ઉઘ્રેમ અખરેતેમ ખરેનો મજ્જદધાતેમ યજ્ઞમધદે. (૨૯) માંથ્રેમ રપેન્તેમ અશ-ખરેનંધહેમ યજ્ઞમધદે, દાતેમ વીદાયુમ યજ્ઞમધદે, દાતેમ જર-થુશલિ યજ્ઞમધદે; દરેધાંમ ઉપયનાંમ યજ્ઞમધદે, દએનાંમ વંધ-ઉહીમ માજ્જદયસ્નીમ યજ્ઞમધદે; જરજ્જદાધતીમ માંથ્રેમ રપે-ન્તેમ યજ્ઞમધદે, ઉષિ-દરેથ્રેમ દએનાંમ માજ્જદયસ્ની યજ્ઞમધદે, વએધીમ માંથ્રેમ રપેન્તેમ યજ્ઞમધદે; આસ્નેમ ખ્રતૂમ મજ્જદધાતેમ યજ્ઞમધદે, ગઓષા-સૂતેમ ખ્રતૂમ મજ્જદધાતેમ યજ્ઞમધદે.

(૩૦) અનઘ રઓઆઓ ખધાતાઓ યજ્ઞમધદે, રઓક્ષનેમ ગરોન્માનેમ યજ્ઞમધદે, મિસ્વાનેમ ગાતૂમ ખધાતેમ યજ્ઞમધદે, ચિન્વત પેરેતૂમ મજ્જદધાતાંમ યજ્ઞમધદે. (૩૧) યેરેજન્તેમ અહુરેમ ક્ષત્રીમ ક્ષએતેમ અપાંમ નપાતેમ અઉર્વત્-અરપેમ યજ્ઞમધદે, અપેમચ મજ્જદધાતાંમ અપઓનીમ યજ્ઞમધદે. (૩૨) હુઓમેમ જાધરીમ યેરેજન્તેમ યજ્ઞમધદે, હુઓમેમ ક્રા-બીમ ક્રાદત્-ગએથેમ યજ્ઞમધદે, હુઓમેમ દૂરઓષેમ યજ્ઞમધદે.

(૩૩) દહ્માં વંધઉહીમ આક્રિતીમ યજ્ઞમધદે, ઉઘ્રેમ તખ્રેમ દામોઘશ ઉપમનેમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે; વીરૂપેમચ અપવનેમ મધન્યઓમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે, વીરૂપેમચ અપ-વનેમ ગએધીમ યજ્ઞતેમ યજ્ઞમધદે.

(૧) *અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ કવપયો સ્તઓમિ જળયેમી ઉકુયેમી. યજ્ઞમધદે ન્માન્યાઓ વીરૂપાઓ જન્તુમાઓ દખ્યુમાઓ જરથુશ્વોતેમાઓ. (૨) વીરૂપનાંમચ આઓંધહાંમ પઓઘચનાંમ કવષિનાંમ ધધ યજ્ઞ-મધદે કવષીમ અવાંમ યાંમ અહુરહે મજ્જદાઓ, મજ્જિશ્તાંમચ વહિશ્તાંમચ, સ્તએશ્તાંમચ, ખ્રઓજ્જદિશ્તાંમચ ખ્રથિવશ્તાંમચ હુકેરેપ્તેમાંમચ, અપાત્ અપનોતેમાંમચ.

* સતુમના કરદાના તરજુમાને માટે જુઓ સીરોજ્ઞ યશ્તની પછી આપેલા ગુજરેલાંની યાદનેમાટે ભણવાનો કરદો, સદા ૩૮૨-૩૮૭.

(૩) અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવપયો
 યજ્ઞમધદે; યાઓ અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ, ક્ષએતનાંમ
 વેરેજિ-દ્વાધત્રનાંમ, ઘેરેજતાંમ અધવ્યામનાંમ તખ્મનાંમ
 આહુધસ્યનાંમ, યોધ અધથ્યેજંધ્રહો અપવનો. (૪)
 પઓધસ્યનાંમ હ્ઠએષનાંમ પઓધસ્યનાંમ સાસ્નો-ગૂષાંમ, ધધ
 અપઓનાંમ અપઓનિનાંમય અહૂમય દએનાંમય ળઓધસ્ય
 ઉર્વાનેમય ક્રવપીમય યજ્ઞમધદે, યોધ અપાધ વઓનરે,
 ગેઉશ હુધાઓંધ્રહો ઉર્વાનેમ યજ્ઞમધદે.

(૫) યોધ અપાધ વઓનરે, ગયેહે મરેથ્નો અપઓનો
 ક્રવપીમ યજ્ઞમધદે. જરથુશ્તહે સિપતામહે ધધ અપઓનો
 અપીમય ક્રવપીમય યજ્ઞમધદે. ક્વોધશ વીશ્તારપહે અપઓનો
 ક્રવપીમ યજ્ઞમધદે. ઇસત-વાસ્તહે જરથુશ્તોધશ અપઓનો
 ક્રવપીમ યજ્ઞમધદે. (૬) નખાનજદિશ્તનાંમ ધધ અપઓનાંમ
 અપઓનિનાંમય અહૂમય દએનાંમય ળઓધસ્ય ઉર્વાનેમય
 ક્રવપીમય યજ્ઞમધદે, યોધ અપાધ વઓનરે; મત્ વીસ્પાળ્યો
 અપઓનિળ્યો ક્રવપિળ્યો, યાઓ ઇરીરિથુષાંમ અપઓનાંમ,
 યાઓસ્ય જ્વન્તાંમ અપઓનાંમ, યાઓસ્ય નરાંમ અજ્ઞતનાંમ
 ક્રપો-ચરેથ્રાંમ સઓળ્યન્તાંમ.

(૭) ધધ ઇરિસ્તનાંમ ઉર્વાનો યજ્ઞમધદે, યાઓ અપઓનાંમ
 ક્રવપયો. વીસ્પનાંમ અહૂમ્ય ન્માને નખાનજદિશ્તનાંમ
 પર-ઇરિસ્તનાંમ અએથ્રપઘતિનાંમ અએથૂસ્યનાંમ નરાંમ
 નાઇરિનાંમ ધધ અપઓનાંમ અપઓનિનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે.
 (૮) વીસ્પનાંમ અએથ્રપઘતિનાંમ અપઓનાંમ ક્રવપયો
 યજ્ઞમધદે. વીસ્પનાંમ અએથૂસ્યનાંમ અપઓનાંમ ક્રવપયો
 યજ્ઞમધદે. વીસ્પનાંમ નરાંમ અપઓનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે.
 વીસ્પનાંમ નાઇરિનાંમ અપઓનિનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે.

(૯) વીસ્પનાંમ અપેરેનાયુકનાંમ દહ્મો-કેરેતનાંમ અપ-
 ઓનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે. આદધ્યુનાંમય અપઓનાંમ ક્રવપયો
 યજ્ઞમધદે. ઉજદધ્યુનાંમય અપઓનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે.
 (૧૦) નરાંમય અપઓનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે. નાઇરિનાંમય
 અપઓનિનાંમ ક્રવપયો યજ્ઞમધદે. વીસ્પાઓ અપાઉનાંમ

વંધઉઠીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવષયો યજ્ઞમધદે, યાઓ હુચ
ગયાત્ મરેશ્નત્ આ-સઓપ્યન્તાત્ વેરેધ્રમ્નત્.

વીરપાઓ ક્રવષયો અપાઉનાંમ યજ્ઞમધદે; અપાઉનાંમ
વંધઉઠીશ સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવષયો યજ્ઞમધદે, વીરપે
અપવનો યજ્ઞત યજ્ઞમધદે,

✍ (હાવન ગેહમાં અથવા બીજી હાવનમાં નીચે પ્રમાણે લાણે.)
હાવનીમ્ પધતિ રતૂમ્, સાવંધહુએમ્ વીસીમચ પધતિ રતૂમ્.

✍ (જે રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે લાણે.)
રપિથ્વનેમ્ પધતિ રતૂમ્, ક્રાદત્-કૂષાઉમ્ જન્તુમેમચ પધતિ રતૂમ્.

✍ (જે ઉજરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે લાણે.)
ઉજયેધરિનેમ્ પધતિ રતૂમ્, ક્રાદત્-વીરેમ્ દપ્યુમેમચ પધતિ રતૂમ્.

✍ (જે અધવિસૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે લાણે.)
અધવિસૂથ્રેમેમ્ અધબિગાધમ્ પધતિ રતૂમ્, ક્રાદત્-
વીરપાંમ-હુજ્યાધતીમ્ જરથુશ્વોતેમેમચ પધતિ રતૂમ્.

✍ (જે ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે લાણે.)
ઉપહિનેમ્ પધતિ રતૂમ્, બેરેજીમ્ ન્માનીમચ પધતિ રતૂમ્.

યેંધહે હાતાંમ આઅત્ યેસ્ને પધતી વંધહો,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ હુચા,
યાઓંધહાંમચા તાંસચા તાઓસચા યજ્ઞમધદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજદ જોદાએ, અવજૂનીએ મરદુમ્,
મરદુમ્ સર્દગાંન્ હુમા સર્દગાંન્, હુમખાયસ્તે વેહાંન્, ઓએમ્
બેહેદીન્ માજદયસ્નાંન્ આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્;
અએદૂન્ બાદ્. (પ્રગટ પઢે.) યથા અહૂ વધચ્ચો ર.

યસ્નેમચ વહેમચ અઓજસચ જવરેચ આક્રીનામિ, (૧)
અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેન્ધઉહતો અમેષનાંમ સ્પેન્તાનાંમ.
(૨) વંધહુવે મનંધહે આદતોધશ હાંમ-વધન્ત્યાઓ, તરધાતો
અન્યાધશ દામાંન્, આસ્નહે અથ્વો મજદધાતહે, ગઓષા-શૂતહે
અથ્વો મજદધાતહે. (૩) અપહે વહિરતહે સ્તએશતહે, અધસ્યમનો

ધ્યેહુ સૂરહે મજદધાતહે, સઓકયાઓ વંધહુયાઓ વોઉર-
દાધથયાઓ મજદધાતયાઓ અપઓન્યાઓ. (૪) કષથહે વધસ્યેહુ
અયોધુસ્તહે મરેજ્જદિકાધ ધ્રાચોન્દ્રિગઓવે. (૫) રપેન્તયાઓ
વંધહુયાઓ આર્મતોધશ રાતયાઓ વંધહુયાઓ વોઉર-દાધથયાઓ
મજદધાતયાઓ અપઓન્યાઓ. (૬) હુઉર્વતાતો રથ્વો યાધસ્ય-
યાઓ હુષિતોધશ, સરેધએધખ્યો અપહે રતુખ્યો. (૭) અમેરેતાતો
રથ્વો કૂષઓનિખ્ય વાંશ્વાખ્ય, અસ્પિનિખ્ય યઓનિખ્ય, ગઓ-
કેરેનહે સૂરહે મજદધાતહે.

✍ (હાવન ગેહમાં તેમજ બીજી હાવનમાં નીચે મુજબ લાણે) :—

મિથ્રહે વોઉર-ગઓયઓતોધશ, રામનસ્ય ખાસ્તહે.

✍ (જે રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

અપહે વહિશતહે આથસ્ય અહુરહે મજદાઓ.

✍ (જે ઉજ્જરન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

એરેજતો અહુરહે નેદ્રો અપાંમ અપસ્ય મજદધાતયાઓ.

✍ (જે અધવિસ્રૂથ્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

અપાઉનાંમ કૂવપિનાંમ ઘેનાંનાંમય વીરો-વાંશ્વનાંમ
યાધસ્યયાઓસ્ય હુષિતોધશ, અમહેય હુતાશતહે હુરઓધહે,
વેરેથ્રમ્મહેય અહુરધાતહે, વનધનત્યાઓસ્ય ઉપરતાતો.

✍ (જે ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે મુજબ લાણે) :—

સઓપહે અધ્યેહુ અધિવતો, વેરેથ્રાજનો ક્રાદત્ત-ગએથહે,
રખઓશ રજિશતહે, અરશતાતસ્ય ક્રાદત્ત-ગએથયાઓ વરેદત્ત-
ગએથયાઓ.

(૮) દથુષો અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંધ્ર-
ઉહુતો અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ. (૯) આથો અહુરહે
મજદાઓ પુથ્ર, ખરેનંધ્રહો સવંધ્રહો મજદધાતહે, અધસ્યનાંમ
ખરેનો મજદધાતનાંમ, કાવયેહુય ખરેનંધ્રહો મજદધાતહે,
આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. ઠવોધશ હુઓસ્તવંધ્રહહે,
વરોધશ હુઓસ્તવંધ્રહહે, અસ્નવન્તહે ગરોધશ મજદધાતહે,
ચએચિસ્તહે વરોધશ મજદધાતહે, કાવયેહુય ખરેનંધ્રહો
મજદધાતહે. આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. રએવન્તહે ગરોધશ

મજદધાતહે, કાવયેહેય ખરેનંધહે। મજદધાતહે, આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર. આતર્શ રપેન્ત રથએશતાર, યજત પોઉર-ખરેનંધહ યજત પોઉર-ખએષજ. આથો અહુરહે મજદાઓ પુથ્ર, મત્ વીરપએખખ્યો, આતેરેખ્યો, ક્ષથો-નંદ્રો નધસ્યોસંધહહે યજતહે.

(૧૦) અપાંમ વંધઉહિનાંમ મજદધાતનાંમ, અરેદુયાઓ આપો અનાહિતયાઓ અપઓન્યાઓ, વીરપનાંમય અપાંમ મજદધાતનામ, વીરપનાંમય ઉર્વરનાંમ મજદધાતનાંમ. (૧૧) હવરે-ક્ષએતહે અમેષહે રએવહે અઉર્વત્-અરપહે. (૧૨) માઓંધહહે ગઓચિથહે, ગેઉશય અએવો-દાતયાઓ, ગેઉશય પોઉર-સરેધયાઓ. (૧૩) તિશયેહે સ્તારો રએવતો ખરેનંધઉહતો, સતવએસહે ક્રાપહે સૂરહે મજદધાતહે; સ્તારાંમ અક્રશચિથનાંમ જેમસચિથનાંમ ઉર્વરો-ચિથનાંમ મજદધાતનાંમ; વનન્તો સ્તારો મજદધાતહે, અવે સ્તારો યોઝ હરેતોઘરિંગ મજદધાત ખરેનંધઉહન્ત ખએષજય. (૧૪) ગેઉશ તળે ગેઉશ ઉરેને દ્વારપયાઓ સૂરયાઓ મજદધાતયાઓ અપઓન્યાઓ.

(૧૫) દથુષો અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંધઉહતો અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ. (૧૬) મિથહે વોઉર-ગઓયઓઘતોઘશ હજંધરો-ગઓપહે ખએવરે-ચખનો અઓખતો. નામનો યજતહે, રામનો ખાસ્ટહે (*૧૮) રખઓશ રજિશતહે, અર્શતાતસય ક્રાદત્-ગએથયાઓ વરેદત્-ગએથયાઓ, એરેજુખહે વયંધહે। યત્ ક્રાદત્-ગએથહે. (*૨૦) અમહે હુતારંતહે, હુરઓંધહે વેરેશ્વરહે અહુરધાતહે, વનધનત્યાઓસય ઉપરતાતો. (૨૧) રામનો ખાસ્ટહે, વયઓશ ઉપરો-ક્રધયેહે તરધાતો અન્યાઘશ દામાં; અએતત્ તે વયો યત્ તે અસ્તિ રપેન્તો-મધન્યઓમ; શ્વાપહે ખધાતહે જરવાનહે અકરનહે જરવાનહે દરેધો-ખધાતહે. (૨૨) વાતહે હુધાઓંધહે। અધરહે ઉપરહે ક્રતરહે પસ-ચાંધયેહે, નધસ્યયાઓ હાંમ-વરેતોઘશ.

(૨૩) દથુષો અહુરહે મજદાઓ રએવતો ખરેનંધઉહતો, અમેષનાંમ રપેન્તનાંમ (૨૪) રજિશતયાઓ ચિ-

સ્તયાઓ મજ્જદ્ધાતયાઓ અપઓન્યાઓ દ્વએનયાઓ વંધ-
હુયાઓ માજ્જદ્ધયસ્નોધશ. (૨૫) અષોધશ વંધહુયાઓ,
ચિસ્તોધશ વંધહુયાઓ, એરેથે વંધહુયાઓ, રસાંસ્તાતો
વંધહુયાઓ, ખરેનંધહો સવંધહો મજ્જદ્ધાતહે. પારેન્દ-
યાઓ રઓરથયાઓ. અધસ્થનાંમ ખરેનો મજ્જદ્ધાતનાંમ.
કાવયેહેચ ખરેનંધહો મજ્જદ્ધાતહે, અખરેતહેચ ખરેનંધહો
મજ્જદ્ધાતહે, જરથુશ્તહેચ ખરેનંધહો મજ્જદ્ધાતહે. (૨૬)
અરશ્તાતો ક્રાદત-ગએથહે, ગરોધશ ઉપિ-દરેનહે મજ્જદ્ધ-
ધાતહે અપ-ખાથહે.

(૨૭) અખો એરેજતો સૂરહે વહિશ્તહે
અંધહેઉશ અપઓનાંમ રઓઅંધહો વીરપો-ખાથો.
(૨૮) જેમો હુધાઓંધહો યજ્જતહે; ઇમાઓ અસાઓ,
ઇમાઓ ષોધથાઓ, ગરોધશ ઉપિ-દરેનહે મજ્જદ્ધાતહે
અપ-ખાથહે વીરપએષાંમચ ગધરિનાંમ અપ-ખાથનાંમ
પોઉર-ખાથનાંમ મજ્જદ્ધાતનાંમ; કાવયેહેચ ખરેનંધહો
મજ્જદ્ધાતહે, અખરેતહેચ ખરેનંધહો મજ્જદ્ધાતહે.
(૨૯) માંથહે રપેન્તહે અપઓનો વેરેજ્યંધહુહે, દાતહે
વીદએવહે, દાતહે જરથુશ્તોધશ; દરેઘયાઓ ઉપનયાઓ,
દ્વએનયાઓ વંધહુયાઓ માજ્જદ્ધયસ્નોધશ, જરજ્જદ્ધાતોધશ
માંથહે રપેન્તહે ઉપિ-દરેથ્રેમ, દ્વએનયાઓ માજ્જદ્ધયસ્નોધશ,
વએધીમ માંથહે રપેન્તહે, આસ્નહે અથ્થવો મજ્જદ્ધાતહે,
ગઓષો-અૂતહે અથ્થવો મજ્જદ્ધાતહે.

(૩૦) અનધનાંમ રઓઅંધહોંમ ખધાતનાંમ, રઓક્ષિનહે
ગરોન્માનહે, મિસ્વાનહે ગાત્વહે ખધાતહે, ચિન્વત-પેરેતૂમ
મજ્જદ્ધાતાંમ. (૩૧) એરેજતો અહુરહે નેદ્રો અપાંમ અપસચ
મજ્જદ્ધાતયાઓ. (૩૨) હુઓમહે અપવજંધહો. (૩૩) દક્ષ-
યાઓ વંધહુયાઓ આક્રિતોધશ, ઉધ્રાધ દામોધશ ઉપમનાધ.

વીરુપએષાંમ યજ્ઞતનાંમ અષઓનાંમ મધન્યવનાંમ ગએથ્ય-
નાંમ, અષાઉનાંમ ક્રવષિનાંમ ઉઘનાંમ અઘવિયૂરનાંમ
પઓઘચો-લકએષનાંમ ક્રવષિનાંમ, નબાનજરદિશતનાંમ
*ક્રવષિનાંમ, અષેમ વોહૂ ૧.

 અહ્માઘ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે
મજદ; કેરૂહૂ મોજદ.

રોજ નેકૂ નાંમ, રોજ પાકૂ નાંમ, રોજ મુખારકૂ (ફલાંન),
માહે મુખારક (ફલાંન), ગાહે (ફલાંન), નમાજ દાદારે ગેહાંન
દામાંન, ફનઓથ અહુરહે મજદાઓ, તરોઘદીતે અંધરહે
મધન્યેઉશ, હુઘથ્યાવરૂશતાંમ હ્યત વસ્ના ફેરપોતેમેમ, સ્તઓમિ
અષેમ; અષેમ વોહૂ ૧.

ગારજે ખોરેહૂ અવજ્ઞયાદ સીરોજ્ઞ અમેશાસપંદ વીરુપએશા
અરદાફૂરવશ ઘેરસાદ અમાવંદ પીરોજગર અમાવંદી
પીરોજગરી, દાદ દીન ઘેહૂ માજદયસ્નાંન આગહી રવાઘ
ગાઆફરંગાંની બાદ હકૂતે કેશ્વર જમીન; અએદૂન બાદ.
મન આનો આવાયદ શુદન, મન આનો આવાયદ શુદન,
મન આનો આવાયદ શુદન; અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

 (દક્ષિણ દિશા તરફ મોહોડું કરીને પઢે.) દાદારે ગેહાંન
દીને માજદયસ્ની દાદે જરથુશ્તી, નેમસે-તે અષાઉમ સેવિશ્તે
અરેદ્દિ સૂર અનાહિતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.

નેમો ઉર્વધરે વંધઉહિ મજદઘાતે અષઓને અષેમ વોહૂ ૧.
અહુરેમ મજદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહન્તેમ યજ્ઞમઘદે, અમેષા
સ્પેન્તા હુક્ષથ્રા હુધ્રાઓંધહે યજ્ઞમઘદે, અષાઉનાંમ વંધઉહીશ
સૂરાઓ સ્પેન્તાઓ ક્રવષયો યજ્ઞમઘદે, અષેમ વોહૂ ૧. સીરોજ્ઞ
અમેશાસપંદ વીરુપએશા અરદાફૂરવશ ઘેરસાદ, અષેમ વોહૂ ૧.

* જાણું જે, ૩૭૭ મા સફાથી તે ૩૮૧ મા સફાસુધી આવેલી ફેરેરતાની
ખસ્તુમનો ૩૬૫ મા સફાથી તે ૩૭૦ મા સફાસુધી 'ફવરાને મજદયસ્નો જરથુશ્તિશ'
માં આવેલી ખસ્તુમનોની ખરાબર છે; કાંઈ ફેર નથી. માટે તરજુમાને માટે
ત્યાંહાં જોડું.

ગુજરાતીની યાદનેમાટે ભણવાનો કરદો.

પ નામે યજ્ઞદાંત અહુરમજ્દદ ખોદાએ અવજ્ઞની, ગાર્જે ખોરેહ અવજ્ઞયાદ; અરદાફર્વશ *ખેરસાદ. અજ હમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ; અજ હર્વસ્તીન દુશમત દુજ્ઞપ્ત, દુજ્ઞવરશત, મેમ પ ગેતી મનીદ, ઉદમ ગાફત, ઉદમ કર્દ, ઉદમ જસ્ત, ઉદમ ખૂન ખૂદ એસ્તેદ. અજ આંન ગુનાહ મનશની ગવશની કુનશની, તની રવાની ગેતી મીનાઆની, ઓખે અવાખશ પશે-માન પ સે ગવશની પ પતેત હોમ. ક્ષનઓથ અહુરહે મજ્દદાઓ, તરોઘદીતે અંધરહે મધન્યેઉશ; હુધથ્યાવરશતાંમ હ્યત વરના ફેરપાતેમેમ; સ્તઓમિ અષેમ. અષેમ વોહુ ૩.

કવરાને મજ્દદયસ્નો જરથુશતિશ વીદ્યેવો અહુર-ત્કએષા (જે ગેહ હોએ તે પઢે.) કસસ્તયએય. અહુરહે મજ્દદાઓ રએ-વતો ખરેનંધઉહતો, અમેષનાંમ સ્પેન્તાનાંમ, અષઓનાંમ ક્વષિનાંમ ઉધનાંમ અધવિથૂરનાંમ પઓધસ્યો-ત્કએષનાંમ ક્વષિનાંમ, નખાનજદિશતનાંમ ક્વષિનાંમ, ક્ષનઓથ યસ્નાધ્ય વદ્ધાધ્ય ક્ષનઓથાધ્ય કસસ્તયએય, યથા અહૂ વધસ્યો જઓતા કા મે ઝૂતે, અથા રતુશ અપાતચિત હ્ય કા અષવ વીધ્વાઓ ઝઓતૂ. અહુરેમ મજ્દદાંમ રએવન્તેમ ખરેનંધઉહન્તેમ યજમધદે; અમેષા સ્પેન્તા હુક્ષથા હુધાઓંધહો યજમધદે.

(૧) અપાઉનામ^૧ વંધઉહીશ^૨ સૂરાઓ^૩ સ્પેન્તાઓ^૪ કવ-પયો^૫ સ્તઓમિ^૬ જખયેમિ^૭ ઉકૂયેમિ,^૮ યજમધદે^૯ ન્માન્યાઓ^{૧૦} વીસ્યાઓ^{૧૧} જન્તુમાઓ^{૧૨} દુધયુમાઓ^{૧૩} જરથુશતેમાઓ.^{૧૪}
(૨) વીસ્પનાંમય^{૧૫} આઓંધહાંમ^{૧૬} પઓધસ્યનાંમ^{૧૭} ક્વષિ-નાંમ^{૧૮} ધ્ય^{૧૯} યજમધદે^{૨૦} ક્વષીમ^{૨૧} અવાંમ^{૨૨} યાંમ^{૨૩} અહુરહે^{૨૪}

* ઈઆને અશો ફરોહર (આએ ભણતર તરફ) પોહોયો ! ભણવું જે ગુજરાતીની યાદનેમાટે ભણવાના એ કરદાની શરૂઆતની તથા છેડેની ખરનુમન અરદાફર્વશનાં આફરંગાનની ખરનુમનનાં જેવી છે.

મજદદાઓ,^{૨૫} મજિશતાંમચ^{૨૬} વહિશતાંમચ^{૨૭} સ્વએશતાંમચ,^{૨૮}
અઓજ્જદિશતાંમચ^{૨૯} અધિવશતાંમચ^{૩૦} હુકેરેપ્તેમાંમચ,^{૩૧} અપાત^{૩૨}
અપનોતેમાંમચ.^{૩૩}

(૧) અશો (લોકો) ના^૧ બલાં,^૨ શરાં^૩ (તથા) (દુનિયાંની)
આબાદી કરનારાં^૪ ફરોહરોને^૫ હું વખાણુંહું,^૬ યાદ કરુંહું^૭ (અથવા
આરાધુંહું^૮), (તથા) (તેઓની) કીર્તિ *ગાઉંહું.^૯ ઘેરને લગતાં,^{૧૦}
મોહોલાને લગતાં^{૧૧} કસબાને લગતાં^{૧૨} દેશને લગતાં^{૧૩} (તથા) વડા
દસ્તુરોને લગતાં^{૧૪} (ફરોહરોને) હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૧૫}
(૨) આએ^{૧૬} તમામ^{૧૭} ફરોહરોમાંથી^{૧૮} સઉથી પેહેલાં^{૧૯} (દાદાર)
હોરમજદનું^{૨૦-૨૫} ફરોહર,^{૨૧} જે^{૨૨} સઉથી ઉચે દરજ્જેનું,^{૨૩} સઉથી સરસ,^{૨૪}
સઉથી સોહામણું^{૨૫} ઘણીજ ઠિમ્મત આપનારું,^{૨૬} ઘણુંજ અછલમંદ,^{૨૭}
ઘણુંજ સવાબકાર^{૨૮} તથા અશોધમાં^{૨૯} સઉથી ઉપર^{૩૦} (ઇઆને શ્રેષ્ઠ)
(તેને) આએ જગાએ^{૩૧} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૩૨}

(૩) અપાઉનાંમ^{૩૪} વંધઉદીશ^{૩૫} સુરાઓ^{૩૬} રપેન્તાઓ^{૩૭}
ફવષયો^{૩૮} યજમમદે,^{૩૯} યાઓ^{૪૦} અમેપનાંમ^{૪૧} રપેન્તનાંમ,^{૪૨}
ક્ષએતનાંમ^{૪૩} વેરેજિ-દાધત્રનાંમ,^{૪૪} બેરેજતાંમ^{૪૫} અધવ્યામ-
નાંમ,^{૪૬} તખ્મનાંમ^{૪૭} આહૂમચનાંમ,^{૪૮} યોધ^{૪૯} અધધ્યજંધહો^{૫૦}
અષવનો.^{૫૧} (૪) પઓમચનાંમ^{૫૨} લએપનાંમ,^{૫૩} પઓમચ-
નાંમ^{૫૪} સાસનો-ગૂષાંમ,^{૫૫} ઇધ^{૫૬} અષઓનાંમ^{૫૭} અપઓનિ-
નાંમચ^{૫૮} અહૂમચ^{૫૯} દએનાંમચ^{૬૦} બઓધસચ^{૬૧} ઉર્વાનેમચ^{૬૨}
ફવષીમચ^{૬૩} યજમમદે,^{૬૪} યોધ^{૬૫} અપાધ^{૬૬} વઓનરે.^{૬૭}
જેઉશ^{૬૮} હુધાઓધહો^{૬૯} ઉર્વાનેમ^{૭૦} યજમમદે.^{૭૧}

* પેહેલવી ઉપરથી ‘ મારાં પોતાનાં ગણુંહું ’ (સ્પીગલ તથા દારમેસ્તેતે);
ઈઆને તેઓને મારી ઉપર પ્રસન્ન-મેહેરબાન કરુંહું (દારમેસ્તેતે). સરફરાજ કરુંહું
(હારલે). અગરજો ‘ ઉશયેમિ ’ના વપ્ ધાતુને સંસ્કૃત નિસૂ-વપ્ સાથે સરખાવીએ
તો, એનો અર્થ “ કાંઈ ચીજ ભેટ-નજર-અર્પણ કરવી ” થઈ શકે.

† અથવા “ ફવષિનાંમ ” વિશેષણ તરીકે લખએ તો, એનો અર્થ સઉથી કદીમ
અથવા પ્રાચીન (ફરોહરો) માંના યાએ.

‡ ઘણુંજ પાએદાર-દદ (મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે); ઘણુંજ મજબૂટ
(સ્પીગલ).

(૩) અશો (લોકો)નાં^{૩૪} લલાં,^{૩૫} શૂરાં^{૩૬} (તથા) (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં^{૩૭} ફરોહરોને^{૩૮} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૩૯} હકુમત કરનાર,^{૪૦} અસરકારક* જોવાની શક્તિવાળા,^{૪૧} ખુલ્લું દરજ્જાના,^{૪૨} †મદદે પોહોંચનારા,^{૪૩} જોરેમંદ^{૪૪} હોરમજદના કાએદા પ્રમાણે ચાલનારા,^{૪૫} અમશાસ્પંદો,^{૪૬-૪૭} જેઓ^{૪૮} અમર^{૪૯} (તથા) અશો,^{૫૦} (તેઓનાં) ‡ફરોહરો-ને^{૫૧} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૫૨} (૪) ¶પોસ્તોદકેશોમાંના^{૫૩-૫૪} (તથા) પેહેલા^{૫૫} દીન કબૂલ ફકરનારાઓમાંના^{૫૬} અશો^{૫૭} (માણસો) તથા અશો^{૫૮} (બાઈડીઓ), જેઓ^{૫૯} રાસ્તીનેમાટે^{૬૦} પ્રતેહથી ડૂલ્યા^{૬૧} (તેઓનાં) જાનને,^{૬૨} અંતઃકરણને,^{૬૩} બુદ્ધિને,^{૬૪} રવાનને^{૬૫} તથા ફરોહરને^{૬૬} આએ જગાએ^{૬૭} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૬૮} સારી પેદાએશના^{૬૯} ||ગોધાનાં^{૭૦} (ઈઆને ગાબ્યોદાદનાં) રવાનને^{૭૧} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૭૨}

(૫) ચોઇ^{૭૩} અપાઇ^{૭૪} વઝોનરે,^{૭૫} ગયેહે^{૭૬} મરેદ્ના^{૭૭} અપઝોનો^{૭૮} ફવખીમ^{૭૯} યજમમદે,^{૮૦} જરથુશલહે^{૮૧} સિપતામહે^{૮૨} ઇધ^{૮૩} અપઝોનો^{૮૪} અખીમચ^{૮૫} ફવખીમચ^{૮૬} યજમમદે,^{૮૭} કવોઇશ^{૮૮} વીરતાસ્પહે^{૮૯} અપઝોનો^{૯૦} ફવખીમ^{૯૧} યજમમદે,^{૯૨} ઇસલ-વાસ્રહે^{૯૩} જરથુશલોઇશ^{૯૪} અપઝોનો^{૯૫} ફવખીમ^{૯૬} યજમમદે,^{૯૭} (૬) નખાનજદિશ્તનાંમ^{૯૮} ઇધ^{૯૯} અપઝોનાંમ^{૧૦૦} અપઝોનિ-નાંમચ^{૧૦૧} અહૂમચ^{૧૦૨} દઝેનાંમચ^{૧૦૩} અઝોધસચ^{૧૦૪} ઉર્વાનેમચ^{૧૦૫} ફવ-ખીમચ^{૧૦૬} યજમમદે,^{૧૦૭} ચોઇ^{૧૦૮} અપાઇ^{૧૦૯} વઝોનરે,^{૧૧૦} મત^{૧૧૧} વીરપાખ્યો^{૧૧૨} અપઝોનિખ્યો^{૧૧૩} ફવખિખ્યો,^{૧૧૪} યાઝો^{૧૧૫} ઇરીરિથુપાંમ^{૧૧૬} અપ-

* ખુબીવાળી નજરવાળા, ઈઆને જેની નજરથી સારી અસર થાયે; બદ નજરથી ઉલટું (દારમેસ્તેતે).

† ફેદા થએલા. તત્પર (મિદસ); (સારાં કાંમેને માટે) આતુર (દારમેસ્તેતે).

‡ યાઝો ખોલ ફવખયોને લાગેછે. ‘યાઝો’નો અસલ અર્થ ‘જેઓ’ થાયેછે.

¶ ઈઆને પેગમબર અશો જરતોશ્તની આગમચના જમાનાના યજદાંપરસ્ત.

§ અસલ અર્થ “દીનની કેળવણી ઉપર ધ્યાન આપનારાં, દીનનાં ફરમાનો સાંભળનારા ” થાયેછે. સાસ્ન=સંસ્કૃત શાસ્ત્ર=ધર્મપુસ્તક, ધર્મની કેળવણી.

§ વઝોનરે—પૂર્ણ ભૂતકાળ પરસ્મૈપદ ૩ જે પુરૂષ બહુવચન; ધાતુ વન= To win

|| એનું ખીતું રૂપ ગેહશ એએવો-દાતયાઓ (જુઓ માહ ખોખ્તાર નીઆએશ, ‘ફવરાને મજદયસ્નો’ના ફકરામાં).

ઓનાંમ^{૧૬} યાઓસચ^{૧૭} જૂવન્તાંમ^{૧૮} અપઓનાંમ^{૧૯} યાઓસચ^{૨૦}
નરાંમ^{૨૧} અજ્ઞતનાંમ^{૨૨} ક્રપો-ચરેશ્રાંમ^{૨૩} સઓખ્યન્તાંમ^{૨૪}

(૫) અશો^{૭૭} *ગયોમરદનાં^{૭૫-૭૬} ફરોહરને^{૭૮} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૭૯} અશો^{૮૩} સપેતમાંન^{૮૧} જરતોશ્તની^{૮૦} અશોઈને^{૮૪} તથા (તેનાં) ફરોહરને^{૮૫} આએ ઠેકાણે^{૮૨} હમો માન સાથે યાદ કરીએ †છિયે.^{૮૬} અશો^{૮૬} કએ^{૮૭} ગુશ્તાસ્પનાં^{૮૮} ફરોહરને^{૯૦} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિએ.^{૯૧} (પેગમબર) જરતોશ્તના^{૯૩} (વડા દીકરા) અશો^{૯૪} એસદ-વાસ્તરનાં^{૯૨} ફરોહરને^{૯૫} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે,^{૯૬} જે^{૭૨} (ઉપર જણાવેલા મહાન પુરૂષો) રાસ્તીનેમાટે^{૭૩} પ્રતેહથી †લખ્યા.^{૭૪} (૬) જાનબાનજદિશ્તોમાંનાં^{૯૭} અશો^{૯૬} (માણસો) તથા અશો^{૧૦૦} (બાઈડીઓ) જેઓ^૯ રાસ્તીનેમાટે^૮ પ્રતેહથી લખ્યા^૯ (તેઓનાં) જનને,^૧ અંતઃકરણને,^૨ બુદ્ધિને,^૩ રવાનને^૪ તથા ફરોહરને,^૫—(તે) સાથે^{૧૦} ગુજરી ગએલાં^{૧૫} અશો (માણસો) નાં,^{૧૬} જીવતાં^{૧૮} અશો (માણસો) નાં^{૧૯} (તથા) હવે પછી જન્મ પામનારા^{૨૧-૨૨} આગળ ક્ષેવધનારા^{૨૩} ઈસોશ્યન્તોનાં^{૨૪} (એ બધાઓનાં) તમામ^{૨૧} અશો^{૨૨} ફરોહરોને^{૨૩} આએ ઠેકાણે^{૮૨} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^૯

(૭) ઇધ^{૨૫} ઇરિસ્તનાંમ^{૨૬} ઉર્વાનો^{૨૭} યજમધદે^{૨૮} યાઓ^{૨૯}
અપઓનાંમ^{૩૦} ક્રવપયો.^{૩૧} વીસ્પનાંમ^{૩૨} અહુમ્ય^{૩૩} નમાને^{૩૪} નબા-
નજદિશ્તનાંમ^{૩૫} પર-ઇરિસ્તનાંમ^{૩૬} અએશ્રપઇતિનાંમ^{૩૭} અએથ-

*ગયોમરદ એ ઇરાની ઓલાદનો સહથી પેહેલો પુરૂષ હતો. એનો અસલ અર્થ ‘ મરવા લાએક કાયા, નાશ પામવાની જાંદગી ’ થાએછે.

† પ્રોફેસર દારમેસ્તેતેએ ‘ જરથુશ્તહે સ્પિતામહે ઇધ અપઓનો અપીમ્ય ક્રવપીમ્ય યજમધદે’—એ વાક્યનો તરજુમો કીધો નથી.

‡ રેવરંડ મિલ્સે ‘યોઈ અપાઈ વઓનરે’નો તરજુમો કીધો નથી.

¶ ઈઆને પેગમબર જરતોશ્તની દીન કબૂલ રાખનારા, જરતોશ્તી ધર્મમાં જન્મ પામેલા રાખસો; એની મુકાએલ પઓઇરચો-ત્કએષ ઈઆને પોરીઓદકેશ આવેછે. ‘ નબાનજદિશ્ત ’ નો અસલ અર્થ “ દુદીની ધણુંજ નજદીકનું; ” તે ઉપરથી ધણુંજ નજદીકનું સંજુવાહાલું.

§ અથવા (દુનિયાંને) આગળ વધારનારા, રસ્તાખેજ કરનારા, દુનિયાંને નવેસરથી તાજગી આપનારા (પ્રોફેસરો હારલે, મિલ્સ તથા દારમેસ્તેતે).

§ સોશ્યન્તોના ઓલાસા બાબે જુઓ મ્હોટી હોમ યસ્ત, ફકરો ૩૩૫ મો, નોટ.

સ્થનાંમ્^{૩૮} નરાંમ્^{૩૯} નાધરિનાંમ્^{૪૦} ધૃ^{૪૧} અપઓનાંમ્^{૪૨} અપ-
ઓનિનાંમ્^{૪૩} ક્રવપયો^{૪૪} યજ્ઞમધદે.^{૪૫} (૮) વીરપનાંમ્^{૪૬} અએથ્ર-
પધતિનાંમ્^{૪૭} અપઓનાંમ્^{૪૮} ક્રવપયો^{૪૯} યજ્ઞમધદે.^{૫૦} વીરપ-
નાંમ્^{૫૧} અએથ્રસ્થનાંમ્^{૫૨} અપઓનાંમ્^{૫૩} ક્રવપયો^{૫૪} યજ્ઞમધદે.^{૫૫}
વીરપનાંમ્^{૫૬} નરાંમ્^{૫૭} અપઓનાંમ્^{૫૮} ક્રવપયો^{૫૯} યજ્ઞમધદે.^{૬૦} વી-
રપનાંમ્^{૬૧} નાધરિનાંમ્^{૬૨} અપઓનિનાંમ્^{૬૩} ક્રવપયો^{૬૪} યજ્ઞમધદે.^{૬૫}

(૭) ગુજરી ગએલાંઓનાં^{૬૬} રવાંનો^{૬૭} જે^{૬૮} અશો (લોકો) નાં^{૬૯}
ફરોહરવાળાં^{૭૦} (છે તેઓને) આએ ઠકાણે^{૭૧} હમો માન સાથે યાદ *કરીએ
છિયે.^{૭૨} આએ^{૭૩} ઘેરમાં^{૭૪} ગુજરી ગએલાં^{૭૫} તમામ^{૭૬} નબાનજદિશતોમાં-
નાં,^{૭૭} †હેરબદોમાંનાં,^{૭૮} શાગેદોમાંનાં,^{૭૯} નરોમાંનાં,^{૮૦} (તથા) નારીઓ-
માંનાં^{૮૧} (જે) અશો^{૮૨} (માણસો) તથા અશો^{૮૩} (આઈડીઓ) (તે-
ઓનાં) ફરોહરોને^{૮૪} આએ ઠકાણે^{૮૫} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૮૬}
(૮) તમામ^{૮૭} હેરબદોમાંનાં^{૮૮} અશો (હેરબદો) નાં^{૮૯} ફરોહરોને^{૯૦}
હમો માન સાથે યાદ ‡કરીએ છિયે.^{૯૧} તમામ^{૯૨} શાગેદોમાંનાં^{૯૩} અશો
(શાગેદો) નાં^{૯૪} ફરોહરોને^{૯૫} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૯૬}
તમામ^{૯૭} નરોમાંનાં^{૯૮} અશો (નરો) નાં^{૯૯} ફરોહરોને^{૧૦૦} હમો માન સાથે
યાદ કરીએ છિયે.^{૧૦૧} તમામ^{૧૦૨} નારીઓમાંની^{૧૦૩} અશો (નારીઓ) નાં^{૧૦૪}
ફરોહરોને^{૧૦૫} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૧૦૬}

(૯) વીરપનાંમ્^{૧૦૭} અપેરેનાયુકનાંમ્^{૧૦૮} દહ્મો-કેરેતનાંમ્^{૧૦૯}
અપઓનાંમ્^{૧૧૦} ક્રવપયો^{૧૧૧} યજ્ઞમધદે.^{૧૧૨} આદધ્યુનાંમ્^{૧૧૩} અપ-
ઓનાંમ્^{૧૧૪} ક્રવપયો^{૧૧૫} યજ્ઞમધદે.^{૧૧૬} ઉવદધ્યુનાંમ્^{૧૧૭} અપઓ-
નાંમ્^{૧૧૮} ક્રવપયો^{૧૧૯} યજ્ઞમધદે.^{૧૨૦} (૧૦) નરાંમ્^{૧૨૧} અપઓનાંમ્^{૧૨૨}

* આએ જગાએ ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનોને તથા અશો લોકોનાં ફરોહ-
રોને હમો આરાધીએ છિયે (પ્રોફેસર હારલે). ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનો જે
અશો લોકોનાં ફરોહરો છે તેઓને હમો આરાધીએ છિયે (ડાક્ટર સ્પીગલ તથા
રેવરંડ મિલ્ડસ). ગુજરી ગએલાંઓનાં રવાંનોને, અશો લોકોનાં ફરોહરોને હમો
આરાધીએ છિયે (પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે).

† હેરબદ, એરવદ ઈઆને જરતોસ્તી ધર્મની કેળવણીમાં પ્રવીન થએલો, વિદ્યાનો
ધણી, દીનનો એલમ શિખવનાર, ધર્મોપદેશક.

‡ અથવા બીજી રીતે:—તમામ અશો હેરબદોનાં ફરોહરોને હમો માન સાથે
યાદ કરીએ છિયે. એજ પ્રમાણે એની પછીનાં વાક્યોમાં બી લેવું.

ક્રવપયો^{૧૨} યજમધદે.^{૧૩} (૧૦) નાધરિનાંમય^{૧૪} અષઓનિનાંમ^{૧૫}
ક્રવપયો^{૧૬} યજમધદે.^{૧૭} વીસ્પાઓ^{૧૮} અષાઉનાંમ^{૧૯} વંધઉહીશ^{૨૦}
સૂરાઓ^{૨૧} સ્પેન્તાઓ^{૨૨} ક્રવપયો^{૨૩} યજમધદે,^{૨૪} યાઓ^{૨૫} હુય^{૨૬}
ગયાત્^{૨૭} મરેથ્નત્^{૨૮} આ^{૨૯} સઓખ્યન્તાત્^{૩૦} વેરેથ્નત્.^{૩૧}

(૬) સઘળાં^{૩૨} *સવાળકાર^{૩૩} (તથા) અશો^{૩૪} ન્હાની †ઉમર-
નાઓનાં^{૩૫} ફરોહરોને^{૩૬} હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૩૭} આ દેશમાં
વસનારાઓમાંનાં^{૩૮} અશો (લોકો) નાં^{૩૯} ફરોહરોને^{૪૦} હમો માન સાથે
યાદ કરીએ છિયે.^{૪૧} દેશની બહારના (ઇઆને બીજા મુલુકોમાં) વસ-
નારાઓમાંનાં^{૪૨} અશો (માણસો) નાં^{૪૩} ફરોહરોને^{૪૪} હમો માન સાથે
યાદ કરીએ છિયે.^{૪૫} (૧૦) અશો^{૪૬} નરોનાં^{૪૭} ફરોહરોને^{૪૮} હમો માન
સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૪૯} અશો^{૫૦} નારીઓનાં^{૫૧} ફરોહરોને^{૫૨} હમો
માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૫૩} અશો (લોકો) નાં^{૫૪} તમામ^{૫૫} લલાં,^{૫૬}
શૂરાં^{૫૭} (તથા) (હુનિયાંની) આબાદી કરનારાં^{૫૮} ફરોહરો,^{૫૯} જે^{૬૦} ગયો-
મરદથી^{૬૧} (તે) ફતેહમંદ^{૬૨} સોશ્યોસ^{૬૩} સુધીનાં^{૬૪} (છે), (તે બધાં-
ઓને) હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.^{૬૫}

(બાજમાં પઢે.) †હુમત હુખત હુવરશત; હુમનશની, હુ-
ગવશની, હુકુનશની, ઇન ફતુમન અર્દાફર્વશ બેરસાદ, નીરંગ
પીરોજગર બાદ; બોરેહ બેહ દીને માજદયસ્તાન રવા બાદ
અંદર હફતે કેશવર. નામ ચેશતી આદર અંદર કામ બાદ; હસ્ત
શેહેરસ્તાન અંદર (જે શેહેરમાં પઢે તે શેહેરનું નામ આએ ઠકાણે લેવું.)
શેહેરસ્તાન પોરી ફીરોજ શાદી ઓ રામશની, રવાંન બો-
રેહ બોજસ્તેહ અવજૂન બાદ, અવજૂનતર બાદ બોરેહ
બોજસ્તે બાદ; ઇન ફતુમન અર્દાફર્વશ બેરસાદ, કેરા
ગાહ રોજ શેહેરીઆરી બેશ યજશને કરદે હોમ, દરન
યશતે હોમ, મયજદ હુમીરાએનેમ ચો કરદેહા પ ગંજે
દાદાર અહુરમજદ રયોમંદ બોરેહમંદ અમેશાસ્પંદાન બેરસાદ.

* સદ્ગુણી માબાપને પેટ જનમેલાં (દારમેસ્તેતે).

† અથવા બચ્ચાઓનાં, બાલકોનાં, એનું ઉલટું પેરેનાયુ (પુખ્ત ઉમરનું).

‡ એની મતલબ એ કે, ઇરાન દેશમાં તેમજ ઇરાનની બહાર બીજા દેશોમાં
વસનારા અશો લોકોનાં ફરોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.

¶ જાણવું જે ઇલાંથી તે ૩૮૬ મા સફની ૨૧ મી લીટી સુધીનો ભાગ પાજંદ
હોવાથી બાજમાં લખેલો. એના બોલાસા બાબે જુઓ સફે ૩૬ મો, ૨૭ નોટ.

અઓજા જોર નીરૂ તગી અમાવંદી પીરોજગરી ઇન ફિનુમન
અદાફર્વશ યેરસાદ. અજા હુમા પદીરફતાર બાદ. એમારા
પનાહી કેરદાર નીકી અંદાખતાર, અનાઇ પેત્યાર દૂર અવાજ-
દારતાર, અયાફત બાહ બાદ. કેરા દિગર મ્યજદ હુજાર મદ
મ્યજદ સાએમ સાખતમ એમારા કમ-રંજતાર આસાનતાર
અઇની કદ્દ યક્ અજા મા હુજાર પદીરફતાર બાદ. નામ
ચેશ્તી અનુશેહ રવાંન રવાની (જેની નયતે પઢે તેનું નામ
આએ જગાએ લેવું) અએદર યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની.

જરતોશ્ત સપિતમાન અશો ફેરોહર અએદર યાદ બાદ
અનુશેહ રવાંન રવાની. ગુશ્તારપ શાહ લોહોરાપ શાહ અએદર
યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. જમાપ હુમૂખ અએદર
યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. અદાએ વીરાફ અદા-
ફર્વશ અએદર યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. આદરબાદ
મારાપંદ અએદર યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. મુખેદ
શાપુર મુખેદ શેહેરીઆર અએદર યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન
રવાની. મુખેદ હોરમજદીઆર એર્વદ રામ્યાર અએદર યાદ
બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. મુખેદ નેચોસંગ ધવલ અએદર
યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. હુમા ફર્વશ અશોઆંન
અએદર યાદ બાદ અનુશેહ રવાંન રવાની. નામ ચેશ્તી
અનુશેહ રવાંન રવાની (જેની નયતે પઢે તેનું નામ આએ
જગાએ લેવું.) હુમા ફર્વશ અશોઆંન અએદર યાદ બાદ;
ફર્માએશને (જે શખ્સ લખવાનું ફરમાવે તેનું નામ લેવું).
માજદયસ્ની યેરસાદ.

હુમાફર્વશ અશોઆંન યો કરદેહા ચેહાઝમ દેહુમ સીરોજ
સાલ રોજ, અજા ગયોમદ અંદા સોશયોસ અએદર યાદ
બાદ. હસ્તાંન બૂદાંન બેદાંન જાદાંન અજાદાંન, આદેહી
ઉજદેહી, દહમે નર નારીફ અવરનાએ પુરનાએ, હર કે
અવર ઇન જમીન પેરી બેહુદીની ગુદારાંન શુદ અસ્ત,
હુમાફર્વશ અશોઆંન, યો કરદેહા અજા ગયોમદ અંદા સોશયોસ
અએદર યાદ બાદ. કે ઇન માન વીસ જંદ દેહ રસ્તા
ગુજસ્તેહ અંદ, હુમા ફર્વશ અશોઆંન યો કરદેહા અજા ગયોમદ

અદા સોશયોસ અએદર યાદ બાદ. અશોઆંન ફર્વશ ચીરાંન, ફર્વશ અવર વીજાન, ફર્વશ પીરોજગરાંન, ફર્વશ પોચોદકેશાંન, ફર્વશ નખાનજદેશતાંન, ફર્વશ ફર્વષયો, હુમાયો કરદેહા અજ ગયોમદ અંદા સોશયોસ અએદર યાદ બાદ. રવાંને પેદરાંન માદરાંન જદેગાંન, ન્યાગાંન ફરજંદાન પએવંદાંન પરસ્તારાંન નખા-નજદેશતાંન, ફર્વશ અશોઆંન, યો કરદેહા અજ ગયોમદ અંદા સોશયોસ અએદર યાદ બાદ. હુમા અથોરનાંન, હુમા રથેશતારાંન, હુમા વાસ્તયોશાંન, હુમા હુતોક્ષાંન, હુમા ફર્વશ અશોઆંન, હુમા યો કરદેહા અજ ગયોમદ અંદા સોશયોસ અએદર યાદ બાદ; હુમા ફર્વશ અશોઆંન હુતે કેશવર જમીન, અર્જહે સવહે, ફદદફૂશ વીદદફૂશ, વોઉર-અરશત વોઉર-જરેશત, ખનરસ બામી, કંગદેજ અશોઆંન વર્જમ કરદાંન ગંજમાથા, ફર્વશ અશોઆંન હુમા યો કરદેહા અજ ગયોમદ અંદા સોશયોસ અએદર યાદ બાદ. ગોરજે ખોરેહ અવજાયાદ ધન ફનુમન અરદાફર્વશ ખેરસાદ. નામયેશતી અનોશેહ રવાંન રવાંની. (જોની નયતે પદે તેનું નામ આએ જગાએ લેવું.) અએદર યાદ બાદ અનોશેહ રવાંન રવાંની; હુમા ફર્વશ અશોઆંન અએદર યાદ બાદ; ફર્માએશને (જો શખસ લખવાનું ફરમાવે તેનું નામ લેવું.) માજદયસની ખેરસાદ. હુમકેરફેહ હુમાં વેહાંને હુતે કેશવર જમીન ખેરસાદ. અજ હુમા ગુનાહ પતેત પશેમાનુમ પ પતેત હોમ.

(પ્રગટ પદે.) વીરપાઓ ફવષયો અષાઉનાંમ યજમધદે; અષાઉનાંમ વંધઉદીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ફવષયો યજમધદે. વીરપે અષવનો યજત યજમધદે.

(હાવન ગેહમાં અથવા ખીજ હાવનમાં નીચે પ્રમાણે લેણું) :—
હાવનીમ પધતિ રતૂમ, સાવંધહુએમ વીસીમચ પધતિ રતૂમ.

(જો રપિથ્વન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે લેણું) :—
રપિથ્વનેમ પધતિ રતૂમ, ફાદત-ફૂષાઉમ જન્ટુએમચ પધતિ રતૂમ.

(જો ઉજરન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે લેણું) :—
ઉજરનેમ પધતિ રતૂમ, ફાદત-વીરેમ દપ્યુએમચ પધતિ રતૂમ.

☞ (જો અધવિસૂત્રેમ ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે લાણે) :—

અધવિસૂત્રેમ અધધિગાધમ પધતિ રતૂમ, કાદત-
વીસ્પામ-હુજ્યાધતીમ જરથુશ્વોતેમેમય પધતિ રતૂમ.

☞ (જો ઉશહેન ગેહ હોએ તો નીચે પ્રમાણે લાણે) :—

ઉષહિનેમ પધતિ રતૂમ, યેરેજીમ ન્માનીમય પધતિ રતૂમ.

યેધહે હાતાંમ આઅત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્જદાઓ અહુરે વએથા અપાત હયા,
યાઓધહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમધદે.

(બાજમાં પઢે.) અહુરમજ્જદે ખોદાએ, અવજૂનીએ મરુદમ,
મરુદમ સર્દગાંન, હુમા સર્દગાંન, હુમખાયસ્તે વેહાંન, ઓએમ
ખેહેદીન માંજદયસ્નાંન આગહી આસ્તવાની નેકી રસાનદ્વ;
અએદૂન ખાદ્. (પ્રગટ પઢે). યથા અહૂ વધસ્યો ૨.

યસ્નેમય વહોમય અઓજસય જવરેય આક્રિનામિ,
અહુરહે મજ્જદાઓ રએવતો ખરેનંધઉહુતો અમેષનાંમ
સ્પેન્તનાંમ, અપઓનાંમ ક્રવષિનાંમ ઉધ્રનાંમ અધવિયૂરનાંમ,
પઓધસ્યો-લ્કએષનાંમ ક્રવષિનાંમ, નખાનજદિશતનાંમ
*ક્રવષિનાંમ. અષેમ વોહૂ ૧. ☞ અહ્માધ રએશય;
હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે મજ્જદ; કેરેહૂ મોજ્જદ.

ઉપર જણાવેલા બાજમાં પઢવાના પાઠંદ ભાગનેા

જાણવાજોગ ટુંકો સાર.

મારી નેક મનશી, નેક ગવશી તથા નેક હુનશીથી કીધેલી આએ
ખશુમન (ધિઆને ક્રિયાની ખુશીદી) અશો ફરોહરોને પોહોંયો ! આએ
ક્રિયાનું કાંમ ફતેહમંદ થાઓ ! (ધિઆને અશો ફરોહરોને આરાધવાનું
આએ કાંમ ખરાખર સરંજમ ઉતરો !) લલી માજદયસ્ની દીનનો પ્ર-
તાપ હકતે દેશ્વર જમીનમાં જરી થાઓ ! આએ શેહેરનાં લોકોને ફતેહ
તથા સુખ હાસેલ થાઓ ! તથા તેઓનાં રવાંન ખુશાલ થાઓ ! આએ
ક્રિયાની ખુશીદી અશો ફરોહરોને પોહોંયો ! તથા દાદાર હોરમજ્જદની
હજુર કબૂલ થાઓ ! હમુને સુખ તથા જીવની શાન્તિ હાંસેલ થાઓ !

* ફલાનાનું એહેશ્તી રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજે ! જરતોશ્ત સપેત-
માનનું અશો ફરોહર તથા તેનું એહેશ્તી રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજે !
પેમમખર જરતોશ્તના દીકરા એસદ-વાસ્તરનું એહેશ્તી રવાંન આએ
ઠકાણે યાદ હોજે ! લોહોરાસ્પ પાદશાહના છોકરા ગુશ્તાસ્પ પાદશાહનું
એહેશ્તી રવાંન આએ ઠકાણે યાદ હોજે ! જમાસ્પ હમુખ, અર્દાએવીરાફ
અર્દાફર્વશ, આદરબાદ મારાસ્પંદ, મોએદ શાપુર, મોએદ શેહેરીઆર,
મોએદ હોરમજદીઆર, એરવદ રાંમ્યાર, મોએદ નેચોસંગ ધવલ—એ
બધાંઓનાં એહેશ્તી રવાંનો આએ ઠકાણે યાદ હોજે ! ફલાનાનું એહેશ્તી
રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજે ! તમામ અશો ફરોહરો આએ જગાએ
યાદ હોજે ! એ ક્રિયાનું કાંમ કરાવનાર ફલાનાને સવાબનો હિસ્સો
પોહોંચો ! માએ, બાપ, વડાવા, ફરજંદો, સગાંવાહાલાં, ઇત્યાદિનાં રવાંનો
આએ જગાએ યાદ હોજે ! આએ ખશ્તુમનનું કાંમ અશો ફરોહરોને
પોહોંચો ! ફલાનાનું એહેશ્તી રવાંન આએ જગાએ યાદ હોજે ! આએ
ક્રિયાનું કાંમ ફલાનાનાં કેહેવાથી ચાલુ થયું છે, માટે સવાબનો હિસ્સો
તેને પોહોંચો ! તથા હફતે કેશ્વર જમીનના તમામ બલાઓનાં સવાબમાં
તે ક્રિયાનું કામ કરાવનાર હમશરીક થાઓ ! આએ રવાંનની ક્રિયાનો
દાહાડે તે ક્રિયા કરાવનારને જયજયકાર થાઓ !

ફલાની ગેહમાં અશો (લોકો) નાં તમામ ફરોહરોને હમો માન
સાથે યાદ કરીએ છિયે. અશો (લોકો) નાં બલાં, શૂરાં (તથા)
(દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં ફરોહરોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ
છિયે. તમામ અશો ઇજ્રદોને હમો માન સાથે યાદ કરીએ છિયે.

* જે ગુજરાતી નયતે બાણીએ, તેનાં નામ આએ ઠકાણે લેવાનાં.

† જે ગેહમાં બાણીએ તે ગેહનું નામ લેવું, જેમકે હાવન, રપિથ્વન ઇત્યાદિ.
આએ ચાર લીટીના ફકરામાં આવેલો તરબુમો, બાજમાં પઢવાનું પુરૂં થયા પછી,
મ્રમટ બાણવાના અવસ્તાનો સમજવો.

આફરંગાનો.

આફરંગાંન અરદાફરવશનું.

ખોલાસો:—જાણવું જે, એ આફરંગાનના પેહેલા ચાર ફકરા ફરવરદીન યશતના ૧૩ મા કરદાના ૪૯—૫૨ મા ફકરાઓમાંથી લીધા છે, અને છેલા એ ફકરા એજ યશતના ૩૧ મા કરદાના ૧૫૬—૧૫૭ મા ફકરામાંથી લીધા છે. એ ફકરાઓના તરજુમા ઇત્યાદિનેમાટે, જુઓ મારી યશત બા માએની, સફા ૧૯૫—૧૯૭ તથા સફા ૨૫૮—૨૫૯.

(૪૯) અષાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્ટાઓ ક્રવષયો યજ્ઞમધદે. યાઓ વીસાધ આવયેઘનિત હુમરપથમએદએમ પઘતિ રતમ આઅત્ અથ વીચરેનિત દસ પઘરિ કફનો, અવત્ અવો કિદનાઓધહેમનાઓ.

(૫૦) કો નો સ્તવાત્, કો યજ્ઞમધે, કો ઉક્યાત્ કો ક્રીનાત્, કો પઘતિ-જનાત્, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંધહ. કહે નો ઇધ નાંમ આઘધસ્યાત્, કહે વો ઉર્વ કાયેજ્યાત્, કહાધ નો તત્ દાથેમ દયાત્, યત્ હે અંધહત્ ખધરયાંન્ અજ્યમ્નેમ યવએચ યવએતાતએચ.

(૫૧) આઅત્ યો ના હીશ કાયજ્ઞમધે, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંધહ, અહાધ આક્રીનેનિત કનૂતાઓ અઘનિતાઓ અભિમશતાઓ ઉઘાઓ અષાઉનાંમ ક્રવષયો.

(૫૨) યુયાત્ અહિ ન્માને ગઉશચ વાંથ ઉપ વીરનાંમચ, યુયાત્ આસુશચ અસ્પો દરેજરસચ વાક્ષો, યુયાત્ ના સ્તાહ્યો વ્યાખનો. યો નો આધ કાયજ્ઞમધે, ગઓમત જસ્ત વસ્ત્રવત અષ-નાસ નેમંધહ.

(૧૫૬) અષાઉનાંમ ક્રવષિનાંમ ઉઘનાંમ અઘવિથૂરનાંમ, ઉઘનાંમ વારેથઘિનાંમ, પઓધસ્યો-લકએષનાંમ ક્રવષિનાંમ

નખાનજદિશતનાંમ, ક્રવષિનાંમ ક્રવષયો કનુતાઓ અયન્તુ
અહમ્ય ન્માને, કનૂતાઓ વીચરેન્તુ અહમ્ય ન્માને.

(૧૫૭) કનુતાઓ આક્રીનેન્તુ અહમ્ય ન્માને વંધઉહીમ
અષીમ ખાપરાંમ; કનૂતાઓ પારયન્તુ હ્ય અહ્માત્ર ન્માનાત્ર;
સ્તઓમાય રાજરેય ખરેન્તુ દ્યુષો અહુરહે મજદાઓ
અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ; માયિમ ગેરેજનાઓ પારયન્તુ, હ્ય
અહ્માત્ર ન્માનાત્ર અહ્માકેમ્ય મજદયસ્નનાંમ. અષેમ વોહુ. ૩.

આકરંગાન ગાથાનું.

જાણું જે, ગાથાના આકરંગાનમાં, અરદાકરવશના આકરંગાનમાં
જાણવામાં આવતો 'યાઓ વીસાધ આવયેધન્તિ' નો આખો કરદો
જાણવામાં આવેછે, જે કે તેની ખશુમન ગાથાની છે; અને તે, પાંચ ગા-
થાના દહાડામાં ૧૨૦૦ યથા અહ વધર્યો જાણવાની આજની ખશુમનના
જેવી છે; કાંઈ ફેર નથી. એ ખશુમનને માટે જુઓ સફે ૧૩૮-૧૩૯; તથા
'યાઓ વીસાધ આવયેધન્તિ' ના કરદાને માટે જુઓ સફે ૩૯૨-૩૯૩.

આકરંગાન ગાહામખારનું.

(૩) દાતાય^૧, અએતે^૨ મજદયસ્ન^૩ અએતેમ^૪ રતમ્ય^૫
મ્યજદેમ્ય^૬ યિમ^૭ મધયોધજરેમએમ, 'પસેઉશ^૮ ગરેખુશ^૯ યો^{૧૦}
ઉશતહે^{૧૨} ક્રા-ઉરજદ-પયંધ્રહો,^{૧૩} ચેજિ^{૧૪} તત્^{૧૫} *યયત.^{૧૬}

(૪) નવાત્^{૧૭} તત્^{૧૮} યયત,^{૧૯} હુરયાઓસચિત્^{૨૦} અધ^{૨૧}
અએતવતો^{૨૨} દધધત,^{૨૩} આ-દિત્^{૨૪} કંધઉહારયત.^{૨૫} સ્તઓપાત્^{૨૬}
દાંહિશત,^{૨૭} અર્શ-વચસ્તેમ^{૨૮} અષેમ^{૨૯} અષવસ્તેમ,^{૩૦} ક્ષધેમ^{૩૧}
હુક્ષધોતેમ,^{૩૨} અનજવપ્તેમ,^{૩૩} વોઉર-રફનોસ્તેમ,^{૩૪} મર્જદિક-
વસ્તેમ,^{૩૫} ધાયો-દિધુતેમ,^{૩૬} સરકુશતેમ,^{૩૭} અષહુ^{૩૮} ખેરેજે,^{૩૯}

*ડાકટર ગેલ્ડનર ૪ થા ફકરાની શરૂઆતમાં આવેલા 'નવાત્ તત્ યયત્'
બોલો આગળ ૩ જે ફકરો પુરો કરેછે.

સ્તસ્યો મયાઓ^{૧૦} પારેન્દીશ^{૧૧} ઉપવાલો, ^{૧૨} ચેજિ^{૧૩} તત્^{૧૪} *યયત.^{૧૫}

(૩) આએ^૨ (ઈઆને તમો અહિંયાં હાજર થએલા) અએ મજદ-
યસ્નો^૩ ! મિેદીઓજરેમ^૪ ગાહામબારને^૫ તથા (તેની) ગમ્યજદને,^૬
જો^૭ બની શકતું હોએતો,^૮ (ઈઆને અગરજો તમારી જોગવાઈ હોએતો),
ફૂંતંદરોસ્ત^૯ (તથા) પુષ્કળ દુધવાળાં^{૧૦} પશુનું^{૧૧} હલવાનું^{૧૨} અર્પણુ કરો.^{૧૩}

(૪) (પણ અગરજો) તેમ^{૧૪} નહીં^{૧૫} બની શકે^{૧૬} તો, (ઈઆને
ઉપર જણાવ્યા મુજબ હલવાન આપવાની જો તમારી ગુબ્બશ નહીં હોએ
તો), તેને બદલે^{૧૭} જો^{૧૮} બની શકતું હોએ^{૧૯} તો, તેટલો^{૨૦} (ઈઆને તેટલી
કીમતનો) દાડ^{૨૧} તમો (તે ગાહામબારનાં જશનમાં) અર્પણુ કરો^{૨૨}
(તથા) તે^{૨૩} પીવા આપો.^{૨૪}

ખોલાસો:—(એની મતલબ એ કે, ગાહામબારનાં જશનમાં ફળ,
મુક્કો મેવો ઇત્યાદિ સાથે તે દાડ ઈબયા પછી, ચાશની સાથે મિજલસના
સાહેબોને પીવા આપો. વળી તે જશનમાં હાજર થનારા શખ્સો કેવા
હોવા જોઈએ તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

દીનના ફરમાન **મુજબ^{૨૫} ઘણાંજ દાનેશમંદ,^{૨૬} ઘણાંજ સાન્ન્યા સમુન

* ડાકટર ગેલ્ડનર પાંચમા ફકરાની સરૂઆતમાં આવેલા, ' નવાત્ તત્ યયત્ '
ખોલો આગળ ૪ થો ફકરો પુરો કરેછે.

† મએદીઓજરેમ, મએદીઓશહેમ ઇત્યાદિ ૬ ગાહામબારોનાં નામના અર્થ
તથા તેના ખોલાસા બાબે જુઓ સફો ૧૪૪-૧૪૫.

‡ ' રતુ ' ખોલનો અસલ અર્થ ' વખત, ઋતુ, ફસલ ' (સંસ્કૃત ઋતુ).

¶ ગમ્યજદ ઈઆને ક્રિયાની રૂપે ઈજને અર્પણુ કરવાની પવિત્ર ચીજ.

§ ' ચેજિ યયત, નવાત્ યયત '—વ્યાકરણ તથા અર્થમાં બરાબર એને
મળતા ખોલો ' ચેજિ તત્તવ, નવાત્ તત્તવ ' આવેછે (જુઓ એજ આફરંગાનનાં
ફકરા ૫-૬). યયત, તત્તવ-પૂર્ણભૂતકાળ પરસ્પૃષ્ટ ૩ જો પુરૂષ એકવચન; ધાતુ
યત્, તથા તુ. બીજી રીતે ' ચેજિ તવાન્, ચેજિ નોઈત્ તવાન્ ' આવેછે (જુઓ
વંદીદાદની ૬ ઠી પરગરદનો ૫૧ મો ફકરો.)

§ ' યો ઉસ્તહે ' ને બદલે ગેલ્ડનરે ' યોઇશતહે ' લીધું છે, તે ઉપરથી સંસ્કૃત
ઘવિષ્ઠ સાથે સરખાવીને દારમેસ્તેતે એનો અર્થ ' ધણો જવાન ' કરેછે.

|| અસલ એબારતમાં દાડ ઇત્યાદિ પાઓ (પ્રયોજ્ય). ધાતુ ક-હ્વર=ક-ખર
(બીજું રૂપ)=ખોઈન્ (ફારસી)=પીવું; ક-હ્વારય=કંઘ્રહારય (પ્રયોજ્ય)=પાવું;
પીવા આપવું. કંઘ્રહારયત (વેસ્ટરગાર્ડ); કંઘ્રહારયત્ (ગેલ્ડનર).

** પાંચમી વિભક્તિ ત્રીજી વિભક્તિની મતલબે (જુઓ માફ અવસ્તા
બાકરણ, સફો ૩૦૧)

બોલનાર,^{૨૮} રાસ્તીની બાબતમાં^{૨૯} ઘણાજ રાસ્ત,^{૩૦} પોતાની સત્તાને^{૩૧} ઘણીજ સારી રીતે *વાપરનાર,^{૩૨} ઘણાંજ સાફ †દિલના,^{૩૩} બોહોળી રીતે ઘણાજ ખુશાલ,^{૩૪} ઘણાજ દયાળુ,^{૩૫} ગરીબની પરવરેશ કરનાર,^{૩૬} દીનના એલમનો ઘણોજ ‡અબ્યાસ કરનાર,^{૩૭} અશોઈની ખાહેશ રાખનાર,^{૩૮} 'સ્ત્રી સાથની પોતાની ચાલચલનમાં પારેદિના કાએદા મુજબ ¶ચાલનારા' (એ બધી સિક્કતવાળા શખ્સોને ચાશની સાથે તે ઈજેલો દારૂ પીવા આપે).

ખોલાસો:—(ગાહામખારનાં જશનમાં ભાગ લેનારા તથા તેની ચાશની કરનારા કેવા શખ્સો હોવા જોઈએ, તેનો કાંઈક ખેઆલ આપણને આએ ફકરા ઉપરથી મળેછે. વળી ઈજ્જદો તથા ફરેશ્તાઓની નયતે ઈજેલી ચીજોની ચાશની, કયા શખ્સે કરવી તથા કયા શખ્સે નહી કરવી, તે બાબતું લખાણ આપણને આવાં યશતના ૯૧-૯૩ ફકરામાંથી બી મળી આવેછે.)

(૫) નવાત્^{૪૧} તત્^{૪૨} યયત્,^{૪૩} અએસ્મનાંમચિત્^{૪૪} આઅત્^{૪૫} હુપતનાંમ^{૪૬} પધરીશતનાંમ^{૪૭} વજ્યાધશ^{૪૮} સ્તાધશય^{૪૯} સ્તઓએબીશ^{૫૦} રતેઉશ^{૫૧} ન્માનેમ્^{૫૨} ક્રાનાપયત,^{૫૩} ચેજિ^{૫૪} તત્^{૫૫} યયત.^{૫૬} નવાત્^{૫૭} તત્^{૫૮} યયત,^{૫૯} અએસ્મનાંમચિત્^{૬૦} આઅત્^{૬૧} હુપતનાંમ^{૬૨} પધરીશતનાંમ,^{૬૩} આ-ગઓષા-મસેબીશ,^{૬૪} આંખો-ક્રાનો-મસેબીશ,^{૬૫} જસ્તો-ક્રાનો-મસેબીશ,^{૬૬} રતેઉશ^{૬૭} ન્માનેમ્^{૬૮} ક્રાનાપયત,^{૬૯} ચેજિ^{૭૦} ફૂતતવ.^{૭૧}

(૬) નવાત્^{૭૨} તૂતવ,^{૭૩} હુક્ષત્રોતેમાધચિત્^{૭૪} અત્^{૭૫} ક્ષત્રેમ્^{૭૬} ચીખ્યાત્^{૭૭} યત્^{૭૮} અહુરાધ મજદાધ.^{૭૯} હુક્ષત્રોતેમાધ^{૮૦} આઅત્^{૮૧} ક્ષત્રેમ્,^{૮૨} અહાત્^{૮૩} હાત્^{૮૪} અધબી-દદેમહિયા,^{૮૫} ચીપ્મહિયા,^{૮૬}

* અથવા પોતાની સત્તાની ઉપર સહથી સરસ કાબુ રાખનાર, ઈઆને પોતાના ઓધાનો ગેર ઉપયોગ નહી કરનાર.

† દારમેસ્તેતે. 'અનજવખ્તેમ'નો ખાતરી ભરેલો અર્થ જણાયો નથી. ગુનાહ-માંથી ઘણાજ મોકળા (સ્પીગલ તથા યુસ્તી); ઘણાજ થોડા સંકરાસમાં આવી પડેલા (મિદસ).

‡ ધાતુ સહ, સચ્=સંસ્કૃત શક્ત=શિખરું; બેવડું રૂપ યદને વંદ્રહ પ્રત્યય લા-ગ્યાથી સસ્કવંદ્રહ થયું; weakost base યદને તેમ પ્રત્યય લાગ્યાથી સસ્કુસ્તેમ થયું.

¶ દારમેસ્તેતે.

§ ડાકટર ગેલ્ડનર ૬ ઠા ફકરાની શરૂઆતમાં આવેલા 'નવાત્ તૂતવ' બોલો આગળ પાંચમો ફકરો પુરો કરેછે.

હવાંનમહિયા^{૧૨} હાત્^{૧૩} મજ્જદાધ અહુરાધ,^{૧૪} અપાધયા^{૧૫} વહિ-
શતાધ,^{૧૬} દાતો^{૧૭} હે^{૧૮} મ્યજ્જદો^{૧૯}-રતુક્રિતિશ.^{૨૦}

(પ) (જો) નહી^{૧૬} બની શકે^{૧૮} (ઇચ્છાને હલવાનને બદલે દાડ બી
આપવાની ગુજ્જશ નહી હોએ), (પણુ) જો^{૧૬} બની શકે^{૧૯} તો,^{૨૦} બરાબર
*કાપેલાં^{૧૧} સારીપેઠે તપાસેલાં^{૧૨} લાકડાંના^{૧૩} ડંકણુ^{૧૪} (તથા) વધારે જાડા^{૧૫}
ભારા^{૧૬} રતુ (ઇચ્છાને વડા દસ્તુર) ને^{૧૭} ઘેર^{૧૮} મોકલાવે.^{૧૯} (જો તેમ બી)
નહી^{૧૬} બની શકે,^{૧૮} (ઇચ્છાને ગાહ્યમખારનાં જશનનાં ફાળામાં દાડને બદલે
લાકડાના ભારા બી આપવાની શક્તિ નહી હોએ), (પણુ) જો^{૧૬} બની
શકે^{૧૯} તો,^{૨૦} બરાબર કાપેલાં^{૧૧} સારીપેઠે તપાસેલાં^{૧૨} (પગથી તે) કાનને
લાગે એટલા લાંબા,^{૧૩} (પગથી તે) જાગલના પ્રમાણુ જેટલા લાંબા,^{૧૪}
અથવા એક ફીલાથનાં પ્રમાણુ જેટલા લાંબા^{૧૫} લાકડાંના^{૧૬} (કટકા) રતુ
(ઇચ્છાને વડા દસ્તુર) ને^{૧૭} ઘેર^{૧૮} મોકલાવે.^{૧૯} (૬) (જો) નહી^{૧૬}
બની શકે^{૧૮} તો, (ઇચ્છાને ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણુ લાકડાના કટકા બી આ-
પવાની ગુજ્જશ નહી હોએ તો,) (તમામ ખલકતની) પાદશાહી^{૧૧} સર્વો-
ત્તમ પાદશાહ^{૧૨} જે^{૧૩} હોરમજ્જદ (તે) ને^{૧૪} (હોજો) (એમ) તે
શખ્સ કબૂલ રાખે,^{૧૫} (અને નીચે ટાંકેલો હુક્મથોતેમાધ આઅત્ કષ્થે-
મ્નો ફકરો લાણુ).

પાદશાહી^{૧૧} સર્વોત્તમ પાદશાહ (ઇચ્છાને દાદાર હોરમજ્જદ) ને^{૧૨}
જુખચીત^{૧૩} (હોજો) ! હોરમજ્જદ^{૧૪} જે^{૧૫} (પોતે) સઉથી ઉત્તમ^{૧૬} અશો-
ધજી (છે તે) ની તરફ^{૧૭} હમો મન લગાડીએ છીયે^{૧૮} (અથવા તેની સે-

* ષત=કાપેલું; ધાતુ ક્ષન્=સંસ્કૃત ક્ષન્=કાપવું; ક્ષન્+ત=ષત (શરૂઆતનો
ખૂ તથા વચ્ચેનો નૂ નીકળી ગયાથી). સુકાં (દારમેસ્તેતે).

† ઇચ્છાને લાકડાંમાં જીના જનવરો ભરાયેલાં નહી હોએ તેને માટે જજરડાંમાં
તપાસેલાં; જુઓ આતશ નીઆએશ, ૧૦ મો ફકરો (રચોચસ્-પધરીશ્તાં).

‡ ઇચ્છાને પોચાં નહી, પણુ સુકાં અને ગાંડવાળાં; ધાતુ સ્તા=સંસ્કૃત સ્થા.

§ દારમેસ્તેતે. પગથી ખલાના આગળા ભાગને લાગે એટલે (મિલ્સ).

|| ઇચ્છાને કોપરિયાંથી વચલી આંગળીના છેડા જેટલો લાંબો, એટલે ૧૧ કુટ
લાંબો. લંબાઈની બાબદમાં સંસ્કૃતમાં બી હસ્ત નો અર્થ 'હાથ' ઉપરાંત ૧૮ ઇંચ
થાયેછે. એજ અર્થે અવસ્તામાં 'કારાશ્ચિ' બી આવેછે; જુઓ 'કારાશ્ચિ-દ્રાજો'
(વંદીદાદની ૭ મી પરગરદ, ફકરા ૩૦ તથા ૩૩)

§ ઇચ્છાને તમામ ખલકતની પાદશાહી દાદાર હોરમજ્જદ જે ધણોજ સરસ
હકુમત કરનાર તેને બેશક્ક સંભવનાર છે.

વામાં રોકાયે છે^{૬૦}), (તેને) હમો કબૂલ રાખીએ છિયે,^{૬૧} તથા (તેને) હમો પોતાનો કરીને ગણીએ છિયે.^{૬૨}

(ઉપર જણાવ્યા મુજબ) તેની^{૬૩} (ઈઆને મેદીઓજરેમ ગાહામ-ખારની) મ્યજદની^{૬૪} વખતસરની બંદગી^{૧૦૦} *ક્રીધેલી^{૬૫} (ગણાએ).

ખોલાસો:—(ફકરા ૩—૬ ઉપરથી આપણને એક ઉમદા નસીહત મળેછે; તે એ કે, દીનનાં ફરમાનોની શરતો બજાવવાને આપણે બનતી કોશિશ કરવી; પણ જો તે શરતો પુરી પાડવાને આપણી તાકાત તથા ગુણશ નહી હોએ તો, તેની ફીકર નહી, આપણી શક્તિ તથા આવક મુજબ ખરચ કરવો તથા ગાહામખારમાં ફાળો આપવો. દીનનાં ફરમાનોને બાહાને ખોટું તણાવું નહી, બલકે કરજ તો બિલકુલ કરવું નહી. વળી ખીજું એવું જણાવેલું છે કે, અગરજો કોઈ શખ્સ ઘણી નાચારીની હાલતમાં હોએ, જેથી ગાહામખારનાં જશનમાં કાંઈ આપી શકે નહી તો, તેનેમાટે ‘હુક્મશોતેમાઈ’ અવસ્તા ફકરો લણવાને ફરમાવેલું છે. ખીજું જણાવતું એ છે જે, ગાહામખારનાં જશનમાં શામેલ થઈ ઓછો ઈઆ વધતો ફાળો આપનારા સઘળાઓને, એક સરખો સવાબનો હિસ્સો હાંસેલ થાએછે.)

(૭) પચોઠ્ઠેય^૧ ના^૨ મ્યજદહે^૩ અધાઘતિ,^૪ સ્પિતમ^૫ જરથુશ્ત,^૬ યત્^૭ મધ્યોઘજરેમ્યેહે,^૮ મ્યજદવાઓ^૯ રતુશ^{૧૦} અમ્યજદવનેમ્^{૧૧} રતુનએમ્^{૧૨} અયસ્નીમ્^{૧૩} દસ્તે^{૧૪} અન્તરે^{૧૫} મજદયસ્નાઘશ.^{૧૬}

. (૮) બિત્યેહેય^{૧૭} ના^{૧૮} મ્યજદહે^{૧૯} અધાઘતિ,^{૨૦} સ્પિતમ^{૨૧} જરથુશ્ત,^{૨૨} યત્^{૨૩} મધ્યોઘજરેમ્યેહે,^{૨૪} મ્યજદવાઓ^{૨૫} રતુશ^{૨૬} અમ્યજદવનેમ્^{૨૭} રતુનએમ્^{૨૮} અવચો-ઉર્વઘતીમ્^{૨૯} દસ્તે^{૩૦} અન્તરે^{૩૧} મજદયસ્નાઘશ.^{૩૨}

(૭) (ગુણશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,^૨ અએ સપેતમાન^૫ જરતોશ્ત^૬ ! પેહેલી^૧ મ્યજદનો^૩ ઈઆને^૭ મેદીઓજરેમ (ગાહામખારનાં જશન) નો^૮ (પોતાનો ફાળો) નહી આપે^૪ તો, જશન કરાવનાર^૯ ફવડો ધર્મગુરૂ^{૧૦} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ

* અસલ અર્થ ‘આપેલી, અર્પણ ક્રીધેલી’ (છે).

† ‘નહી આપે’ ને માટે સાધારણ રીતે ‘નોઈજ દધાઘતિ’ આવે છે (જુઓ વંદીદાદની ૩ જ પરગરદનો ૩૫ મો ફકરો. નકારનો અ ક્રિયાપદમાં લાગતો નથી. ‘અધાઘતિ’ ખોલ ક્રિયાપદનું અસાધારણ રૂપ છે.

‡ અસલ અર્થ ‘મ્યજદવાળો રતુ’

નહી થનાર^{૧૧} *શખ્સને^{૧૨} માજદયસ્નો (ની મિજલસ)માં^{૧૫-૧૬} ક્રિયામાં નહી શામેલ થનાર તરીકે^{૧૩} †ઉઘાડો પાડે.^{૧૪}

(૮) (ગુજશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,^{૧૮} અએ સપેતમાન^{૨૧} જરતોશ્ત^{૧૨} બીજી^{૧૭} મ્યજદનો^{૧૬} ઈઆને^{૨૩} મએદીઓશહેમ (ગાહામખારનાં જશન) નો^{૨૪} (પોતાનો ફાળો) નહી આપે^{૨૦} તો, જશન કરાવનાર^{૨૫} વડો ધર્મગુરૂ^{૨૨} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર^{૨૭} શખ્સને^{૧૮} માજદયસ્નો (ની મિજલસ) માં^{૩૧-૩૨} પોતાનો કોલ (ઈઆને સખુન) કરાર મુજબ અમલમાં નહી લાવનાર તરીકે^{૨૬} ઉઘાડો પાડે.^{૩૦}

(૯) ધ્રિત્યેહેય^{૩૩} ના^{૩૪} મ્યજદહે^{૩૫} અધાધતિ,^{૩૬} સ્પિતમ^{૩૭} જરથુશ્ત,^{૩૮} યત્^{૩૯} પધતિશહુહેહે,^{૪૦} મ્યજદવાઓ^{૪૧} રતુશ^{૪૨} અમ્યજદવનેમ્^{૪૩} રતુનએમ્^{૪૪} ગરેમો-વરંધહેમ્^{૪૫} દસ્તે^{૪૬} અન્તરે^{૪૭} મજદયસ્નાધશ.^{૪૮}

(૧૦) તૂશ્યેહેય^{૪૯} ના^{૫૦} મ્યજદહે^{૫૧} અધાધતિ,^{૫૨} સ્પિતમ^{૫૩} જરથુશ્ત,^{૫૪} યત્^{૫૫} અયાથ્રેમહે,^{૫૬} મ્યજદવાઓ^{૫૭} રતુશ^{૫૮} અમ્યજદવનેમ્^{૫૯} રતુનએમ્^{૬૦} વારમનેમ્^{૬૧} સ્તઓરેમ્^{૬૨} ક્રપેરેનઓધતિ^{૬૩} અન્તરે^{૬૪} મજદયસ્નાધશ.^{૬૫}

(૯) (ગુજશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખ્સ,^{૩૪} અએ સપેતમાન^{૩૭} જરતોશ્ત^{૩૮} ! ત્રીજી^{૩૩} મ્યજદનો^{૩૫} ઈઆને^{૩૬} પએતેશહેમ (ગાહામખારનાં જશન) નો^{૪૦} (પોતાનો ફાળો) નહી આપે^{૩૯} તો, જશન કરાવનાર^{૪૧} વડો ધર્મગુરૂ^{૪૨} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર^{૪૩} શખ્સને^{૪૪} માજદયસ્નો (ની મિજલસ) માં^{૪૭-૪૮} * જણાઈ આવેલા †ગુનેહગાર તરીકે^{૪૫} ઉઘાડો પાડે,^{૪૬}

* અસલ અર્થ મ્યજદ વગરના રતુના હાથ હેઠળનો અથવા રતુથી ઉતરતો.

† અસલ અર્થ ‘ જાહેર કરે. ’ ધાતુ દ્વા=જાહેર કરવું; જુઓ ક્ર-દથેન્ (વંદી-દાદની ૧૯ માં પરગરદનો ૯ મો ફકરા). Expel બાતેલ કરે, હાંકી કાઢાડે (મિલ્સ). એ વિદ્વાન ‘ દસ્તે ’ નો અર્થ એજ આકરંગાનના ફકરા ૧૦—૧૨ માં આવેલા ક્રપેરેનઓધતિ ક્રિયાપદના જેવો તથા ઈજ. ૪૯, ૩ માં આવેલા અન્તરે-અયે ક્રિયાપદના જેવો ગણે છે.

‡ As a detected reprobate (Mills). અસલ અર્થ ‘ ગરમ છાતીવાળો ’ ઈઆને આતશની દિવ્ય (Ordeal by Fire) થી છાતી બળી ગએલી (મિલ્સ). આતશની કસોટી (Test) થી હારી ગએલો, ઈઆને છાતીઉપર પીગળાવેલી ધાતુ રેડવાથી તે છાતી બળી ગએલી, તેથી ગુનેહગાર સાબેત થએલો (દારમેસ્તેતે). વધુ ખોલાસામાટે જુઓ મારી અવસ્તા ફરહંગમાં વરંધહ, વરંધહ ખોલ.

(૧૦) (ગુજશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખસ,^{૫૦} અએ સપેતમાન^{૫૩} જરતોશત!^{૫૪} ચોથી^{૫૬} મ્યજદનો^{૫૧} ઇઆને^{૫૫} અયાશ્રેમ (ગાહા-મખારનાં જશન) નો^{૫૬} (પોતાનો ફાળો) નહી આપે^{૫૨} તો, જશન કરાવનાર^{૫૭} વડો ધર્મગુરૂ^{૫૮} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શા-મેલ નહી થનાર^{૫૯} શખસને^{૬૦} માજદયસ્નો (ની મિજલસ) ^{૬૪-૬૫} માં 'રદ્ થએલાં^{૬૧} ઢોરની *માફક^{૬૨} ઉઘાડો પાડે.^{૬૩}

(૧૧) પુખ્તહેય^{૬૪} ના^{૬૫} મ્યજદહે^{૬૬} અધામતિ,^{૬૭} સિપતમ^{૬૮} જરથુશ્ત,^{૬૯} યત્^{૭૦} મધ્યામથ્યેહે,^{૭૧} મ્યજદવાઓ^{૭૨} રતુશ^{૭૩} અમ્યજદવનેમ^{૭૪} રતુનએમ^{૭૫} યાતેમ^{૭૬} ગએથનાંમ^{૭૭} ક્રપેરે-નઓમતિ^{૭૮} અન્તરે^{૭૯} મજદયસ્નામશ.^{૮૦}

(૧૨) ક્ષત્વહેય^{૮૧} ના^{૮૨} મ્યજદહે^{૮૩} અધામતિ,^{૮૪} સિપ-તમ^{૮૫} જરથુશ્ત,^{૮૬} યત્^{૮૭} હુમસ્પથમએદયેહે,^{૮૮} મ્યજદવાઓ^{૮૯} રતુશ^{૯૦} અમ્યજદવનેમ^{૯૧} રતુનએમ^{૯૨} આહૂમરીમ^{૯૩} લંએષેમ^{૯૪} ક્રપેરેનઓમતિ^{૯૫} અન્તરે^{૯૬} મજદયસ્નામશ.^{૯૭}

(૧૩) અવએજો^{૯૮} દિમ^{૯૯} પસ્યએત^{૧૦૦} ક્રય પ્રઓસ્થોમત્^{૧૦૧} ક્રય . સ્યજજયોમત્^{૧૦૨} અવએજો^{૧૦૩} દિમ^{૧૦૪} પસ્યએત^{૧૦૫} નાર્ધનિ^{૧૦૬} પ્રઓથન^{૧૦૭} અમધિ-દમથીત^{૧૦૮} રતુશ^{૧૦૯} રતુનએમ;^{૧૧૦} અથ^{૧૧૧} રતુનયો^{૧૧૨} રતુમ.^{૧૧૩} અષેમ વોહૂ ૩.

(૧૧) (ગુજશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખસ,^{૧૧૪} અએ સપેતમાન^{૧૧૫} જરતોશત!^{૧૧૬} પાંચમી^{૧૧૭} મ્યજદનો^{૧૧૮} ઇઆને^{૧૧૯} મએદીઆરેમ (ગાહામખારનાં જશન) નો^{૧૨૦} (પોતાનો ફાળો) નહી આપે^{૧૨૧} તો, જશન કરાવનાર^{૧૨૨} ધર્મગુરૂ^{૧૨૩} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર^{૧૨૪} શખસને^{૧૨૫} માજદયસ્નો (ની મિજલસ) ની હજુરમાં,^{૧૨૬-૧૨૭} ' આએ દુનિયાની^{૧૨૮} તેની તમામ નેઆમતો^{૧૨૯} (અથવા સારી ચીજો^{૧૩૦}) †છીનવી લે.^{૧૩૧}

* As a refuse beast (Mills). પોતાનું સઘી સરસ ઢોર ખોવાને ઇઆને તેની પાસેથી લઈ લેવાને દંડ ફરમાવેછે (દારમેસ્તેતે). મ્હોટા કદનું ઢોર છીનવી લેછે (હારલે); મના ક્રીષેલાં ઢોર ઉપર (On a forbidden beast) તેને લાવેછે (સ્પીગલ).

† દારમેસ્તેતે. પરદેશી અથવા પારકા તરીકે (As an alien) માજદયસ્નોની મિજલસમાંથી તેને કાઢાડી મુકે (મિદસ). હંદગાનીનું સુખ અથવા હંદગાનીના આશીર્વાદ (The blessings of life) લઈ લે (સ્પીગલ).

(૧૨) (ગુભશ હોવા છતાં) (અગરજો) કોઈ શખસ,^૪ અએ સપેતમાન^{૧૦} જરતોશ્ત^{૧૧} । છટ્ટી^{૧૨} મ્યજદનો^{૧૩} ઇઆને^{૧૪} હમસ્પથમએદએમ (ગાહામખારનાં જશન)નો^{૧૫} (પોતાનો ફાળો) નહી આપે^{૧૬} તો, જશન કરાવનાર^{૧૭} ધર્મગુરૂ^{૧૮} (પોતાનો ફાળો આપીને) તે મ્યજદમાં શામેલ નહી થનાર^{૧૯} શખસને^{૨૦} માજદયસ્નો (ની મિજલસ) ની હજુરમાં,^{૨૧-૨૨} હોરમજદી દીનના તરીકાથી^{૨૩} ખાતેલ થયેલા તરીકે તેને *ઉઘાડો પાડે.^{૨૪}

(૧૩) ત્યારપછી^{૨૫} તે નીતિવાન^{૨૬} (ધર્મગુરૂ) તેને^{૨૭} (ઇઆને ગાહામખારનાં જશનમાં ફાળો આપીને શામેલ નહી થનાર શખસને) (તે મિજલસમાં) પોકાર સાથે ઉઘાડો પાડે^{૨૮} તથા (તેને) ફાંકી કાઢાડે.^{૨૯} ત્યારપછી^{૩૦} તે નીતિવાન^{૩૧} ધર્મગુરૂ^{૩૨} તે શખસને^{૩૩} નારાસ્ત^{૩૪} કાંમો^{૩૫} લાગુ ફાંકાડે.^{૩૬} એ પ્રમાણે^{૩૭} રતુના હાથ હેઠળનો પેલો શખસ^{૩૮} રતુને^{૩૯} (તાબે થાએ) (ઇઆને તેના હોકમ મુજબ અમલ કરે).

આકરંગાન રપિથ્વનનું.

(૩) અથ^{૪૦} જી^{૪૧} અઓત^{૪૨} અહુરે મજદાઓ^{૪૩} સ્પિતમાઇ^{૪૪} જરથુશ્તાઇ,^{૪૫} રપિથ્વિનહે^{૪૬} રથવો^{૪૭} ઉખધેમ^{૪૮} વચો,^{૪૯} પેરેસચ^{૫૦} નાઓ,^{૫૧} અપાઉમ^{૫૨} જરથુશ્ત,^{૫૩} યા^{૫૪} તે^{૫૫} અહુમાઇ^{૫૬}

* દારમેસ્તેતે. હોરમજદના દીનના તરીકાથી અજ્ઞાન હોવાને લીધે, તે શિખવા (અથવા જાણવા)ને માટે તેને રદ-ખાતેલ કરે (મિદસ).

† અથવા ખાલેસ=અવીજેહ (ફારસી). મિદસ એ ખાલને ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય તરીકે ગણીને એનો અર્થ ‘ આનાકાની વગર, અચકાયા વગર ’ કરેછે.

‡ ઇઆને મિજલસમાંથી ખાતેલ થએલો ગણે. દારમેસ્તેતે ફારસી તરજુમાને આધારે એનો અર્થ ‘ તેને ગધેડે બેસાડીને હાથની તાલી પાડે ’ એ પ્રમાણે કરેછે.

¶ અસલ અર્થ ‘ રતુંના હાથ હેઠળના માણસને, રતુને લગતાને. ’ જુઓ એજ આકરંગાનના ફકરા ૭—૧૨.

§ ઇઆને દીનની શરિયતથી ઉલટું કાંમ કીધેલું ગણે. નાર્ધનિ=ન+રજુ=રશને ઇજદને નહી પસંદ પડવું=ખરાબ; તે કામને મ્હોટા ઇઆને મરગરજન ગુનાહનો ઇઆને તકસીરવાર ગણે (દારમેસ્તેતે); તે રતુ વગર અચકાવે તેની ઉપર તોજેશનાં કાંમો મુકે; ઇઆને ચોક્કસ કાંમો કરાવીને તેની પાસે તોજેસ કરાવે (મિદસ).

પરશ્ત;^{૧૮} પરશ્તેમ^{૧૯} જી^{૨૦} થવા^{૨૧} યથના^{૨૨} તત્^{૨૩} અમવન્તેમ,^{૨૪}
યત્^{૨૫} થવા^{૨૬} ક્ષયાંસ^{૨૭} અએષેમ^{૨૮} દયાત્^{૨૯} અમવન્તેમ.^{૩૦}

(૩) (દાદાર) હોરમજદે^૪ સપેતમાન^૫ જરતોશ્તને^૬ રપિથ્વન
(ઈઆને ગરમી) ની^૭ ફસલના^૮ બંદગીના^૯ કલામ આએ^{૧૦} આએ પ્રમાણે^૧
(ઈઆને નીચે જણાવ્યા મુજબ) તાકીદથી^૨ કહ્યું^૩ કે, અએ અશો^{૧૩}
જરતોશ્ત!^{૧૪} જે કાંઈ^{૧૫} તુંને^{૧૬} પુછવું હોએ તે^{૧૮} *હમને^{૧૨} તું પુછ;^{૧૧}
સખબ કે^{૨૦} (તારીથી) પુછાએલો^{૧૯} (દરેક સવાલ) તુંને^{૨૧} હિમ્મત
આપનારો^{૨૪} (છે), તે એવી રીતે કે,^{૨૫} રાજકર્તા^{૨૭} (તારી) બુલંદ^{૩૦}
મુરાદ^{૨૯} તુંને^{૨૬} ખખશશે.^{૨૮}

ખોલાસો:—(દાદાર હોરમજદ અશો જરતોશ્તને કેહેછે કે, તારી
પેગમબરીનાં કાંમ વિશે જે કાંઈ પુછવું હોએ તે મને તું બેલાશક પુછ.
એ કાંમમાં ઉસ્તેવાર થઈને આએ મારી દીનનાં તેહેકીકપણા આએ
પાદશાહ ગુશ્તાસ્પની બે તું ખાતરી કરશે તો, તે તુંને કુમક આપશે,
અને તેથી તારી સર્વોત્તમ મુરાદ પાર પડશે.)

(૪) પેરેસત્^{૩૧} જરથુશ્તો^{૩૨} અહુરેમ મજદાંમ,^{૩૩} અહુર
મજદ^{૩૪} મઘન્યો^{૩૫} સ્પેનિશ્ત,^{૩૬} દાતરે^{૩૭} ગએથનાંમ^{૩૮}
અસ્તવધતિનાંમ^{૩૯} અપાઉમ;^{૪૦} સ્વત્^{૪૧} હો ના^{૪૨} અંધ્રહુયાધતે,^{૪૩}
સ્વત્^{૪૪} હો^{૪૫} ના^{૪૬} અપયેધતિ,^{૪૭} સ્વત્^{૪૮} અહ્માધ^{૪૯} નધરે^{૫૦}
મીઝદમ^{૫૧} અંધ્રહુત.^{૫૨} (૫) યો^{૫૩} રપિથ્વનહે^{૫૪} રતુક્રિતિ^{૫૫}

* કેટલીએક વખતે, મૂખ્ય કરીને ગાથામાં, હોરમજદને માટેના સર્વનામ
એકવચનને બદલે બહુવચનમાં આવેછે, જેમકે ઈજ. ૨૮, ૨; ઈજ. ૩૨, ૯;
ઈજ. ૩૪, ૧૪ ઇત્યાદિ.

† અસલ અર્થ જે કાંઈ^{૧૫} તારૂં^{૧૬} હમને^{૧૭} પુછવાનું^{૧૮} (હોએ તે)
હમને^{૧૨} તું પુછ.^{૧૧}

‡ અસલ અર્થ ‘ખખશી શકશે.’ દયાત્—શક્યાર્થ પરસ્પૃષ્ટ ૩ બે પુરૂષ
એકવચન; ધાતુ દા=સં.દ્વા=ખખશવું. તુંને જે કાંઈ પુછવું હોએ તે પુછ. જેટલું
તું પુછશે તેટલો તું હિમ્મતવાન થશે; જેમ તું ઇચ્છશે તે પ્રમાણે રાજકર્તા તુંને
જેરાવર કરશે (દારમેસ્તેતે). પેરેસયથી એ ફકરાને છોડે અમવન્તેમ સુધીનો
ભાગ, ગાથા ખોલોના ફેરફાર સિવાય, ઉશ્તવદ ગાથાના પેહેલા હાના ૧૦ મા
ફકરામાં (ઈજ, ૪૩, ૧૦) આવેછે.

રપિથિવનેમ^{૫૬} રતૂમ^{૫૭} ક્રમરાધતે,^{૫૮} રપિથિવનેમ^{૫૯} રતૂમ^{૬૦}
 ક્રાયજાધતે,^{૬૧} ક્રસ્નાતએધબ્ય^{૬૨} જસ્તએધબ્ય,^{૬૩} ક્રસ્નાતએધબ્ય^{૬૪}
 હાવનએધબ્ય,^{૬૫} ક્રસ્તરેતાત^{૬૬} પધતિ^{૬૭} યરેસ્મન,^{૬૮} ઉજ્જ્ઞાતાત^{૬૯}
 પધતિ^{૭૦} હ્યોમાત,^{૭૧} ર્યોચિન્તાત^{૭૨} પધતિ^{૭૩} આશ્રત,^{૭૪}
 સ્વાયયમ્નાત^{૭૫} પધતિ^{૭૬} અહુનાત વધસ્થાત,^{૭૭} હ્યોમો-અંધહર-
 રતહે^{૭૮} હિજ્જો,^{૭૯} માંધ્રો-હિતહે^{૮૦} તન્વો.^{૮૧}

(૪-૫) (પેગમખર) જરતોસ્તે^{૩૨} (દાદાર) હોરમજદને^{૩૩}
 પુછયું^{૩૪} કે, હાડમંદ^{૩૫} મુલુકોના^{૩૬} અએ ઘણોજ વૃદ્ધિ કરનાર^{૩૭} મીનો^{૩૮}
 અશો^{૩૯} પેદા કરનાર^{૪૦} હોરમજદ^{૪૧} (૫) જે કોઈ^{૪૨} પાક કીધેલા^{૪૩}
 એહુ હાથથી,^{૪૪} પાક કીધેલી^{૪૫} એહુ હાવનીમથી,^{૪૬} પાંચરેલી^{૪૭}
 ખરસમથી,^{૪૮-૪૯} ઊંચે ધરેલા^{૫૦} (અથવા કુટીને તૈયાર કીધેલા^{૫૧})
 હોમથી,^{૫૨-૫૩} ખળતા^{૫૪} આતશની^{૫૫} સનમુખ,^{૫૬} ગાધને લણુતા^{૫૭}
 *અહુનવરથી,^{૫૮-૫૯} ગાળેલા હોમના રસથી †લીજવેલી^{૬૦} જખાનથી,^{૬૧} (તથા)
 માંશ્રવાની (ઈઆને દીનના કલામ) ને તાએ થએલાં^{૬૨} †તનથી,^{૬૩} રપિથિવ-
 નની^{૬૪} વખતસરની અંદગીથી^{૬૫} રપિથિવનની^{૬૬} ફસલને^{૬૭} યાદ કરે,^{૬૮}
 રપિથિવનની^{૬૯} ફસલને^{૭૦} આરાધે,^{૭૧} (૪) તે માણસ^{૭૨} કેટલું^{૭૩}
 (સવાખ) હાંસેલ કરે?^{૭૪} તે^{૭૫} માણસ^{૭૬} કેટલાં (સવાખ) ને^{૭૭}
 લાએક ગણાએ ?^{૭૮} તે^{૭૯} માણસને માટે^{૮૦} કેટલો^{૮૧} બદલો^{૮૨} હોએ ?^{૮૩}

(૬) પધતિ^{૮૪}-ચે^{૮૫} અઓખત^{૮૬} અહુરો મજ્જદાઓ,^{૮૭} યથ^{૮૮}
 વાતો^{૮૯} રપિથિવતરાત^{૯૦} નએમાત,^{૯૧} રપિતમ^{૯૨} જરથુશ્ત,^{૯૩} વી-
 રપેમ^{૯૪} અહૂમ^{૯૫} અસ્તવન્તેમ^{૯૬} ક્રાધતિય^{૯૭} વેરેધતિય^{૯૮}
 સઓખ્યન્તિય^{૯૯} અધવિય^{૧૦૦} અપાધતે^{૧૦૧} જમયાધતિ,^{૧૦૨} અવત^{૧૦૩}
 હો^{૧૦૪} ના^{૧૦૫} અંધહુયેધતે,^{૧૦૬} અવત^{૧૦૭} અહ્માધ^{૧૦૮} નધરે^{૧૦૯} મીજ્જદમ^{૧૧૦}
 અંધહુત.^{૧૧૧} (૭) ચો^{૧૧૨} રપિથિવનહે^{૧૧૩} રતુક્રિતિ^{૧૧૪} રપિથિવનેમ^{૧૧૫}

* એની મુકાબેલ જુઓ મેહેર યસ્તનો ૯૧ મો ફકરો.

† ધાતુ હરેજ (સંસ્કૃત સૂજ) નો અર્થ ‘ ગાળવું ’ તથા ‘ લીજવવું ’ એહુ
 થાએછે (જુઓ વીરપરદનો ૧૨ મો કરદો, પેહેલો ફકરો; તથા વંદીદાદની ૬ ઠી
 પરગરદના ફકરા ૨-૪).

‡ ઈઆને જે તન દીનના ફરમાનોને વશ થએલું, નહી કે દુનિયાંની ખોટી
 મોજમજમાં પડેલું તન. હિત=સંસ્કૃત સિત્ત=લગામમાં રાખેલું, બાંધેલું.

રતૂમ^{૧૪} ક્રમરાધતે,^{૧૫} રપિશ્વનેમ^{૧૬} રતૂમ^{૧૭} કાયજાધતે,^{૧૮}
 ક્રસનાતએધબ્ય^{૧૯} જરતએધબ્ય^{૨૦} ક્રસનાતએધબ્ય^{૨૧} હાવનએ-
 ધબ્ય^{૨૨} ક્રસતેરેતાત^{૨૩} પધતિ^{૨૪} બરેરમન,^{૨૫} ઉજદાતાત^{૨૬}
 પધતિ^{૨૭} હ્યોમાત,^{૨૮} રઓચિન્તાત^{૨૯} પધતિ^{૩૦} આથત,^{૩૧}
 સ્વાવયમનાત^{૩૨} પધતિ^{૩૩} અહુનાત વધસ્યાત,^{૩૪} હ્યોમો-
 અંધહરશતહે^{૩૫} હિજવો,^{૩૬} માંથ્રો-હિતહે^{૩૭} તન્વો.^{૩૮}

(૮) ક્રવઓચત^{૩૯} અહુરો મજદાઓ^{૪૦} સ્પિતમાધ^{૪૧}
 જરથુશ્લાધ,^{૪૨} રપિશ્વનહે^{૪૩} રથવો^{૪૪} ઉખેમ^{૪૫} વચો.^{૪૬}
 અષેમ વોહૂ ૩.

(૬-૭) (દાદાર) હોરમજદે^{૪૭} તેને^{૪૮} (ઈઆને પેગમબર
 જરતોશ્તને) જવાબ આપ્યો^{૪૯-૫૦} કે, જે પ્રમાણે^{૫૧} દક્ષિણે^{૫૨} તરફથી^{૫૩}
 (કુકતો) પવન,^{૫૪} અએ સપેતમાન^{૫૫} જરતોશ્ત^{૫૬} તમામ^{૫૭} હાડમંદ^{૫૮}
 દુનિયાને^{૫૯} વધારેછે,^{૬૦} આબાદ કરેછે,^{૬૧} તરોતાજગીવાળી *કરેછે,^{૬૨}
 ખુશાલ કરેછે,^{૬૩-૬૪} તથા સારી હાલતમાં તલાવેછે^{૬૫} તે મુજબ, જે કોઈ^{૬૬}
 પાક કીધેલા^{૬૭} એહુ હાથથી,^{૬૮} પાક કીધેલી^{૬૯} એહુ હાવનીમથી,^{૭૦}
 પાંથરેલી^{૭૧} બરસમથી,^{૭૨-૭૩} ઉંચે ધરેલા^{૭૪} (અથવા કુટીને તૈયાર કીધેલા^{૭૫})
 હોમથી^{૭૬-૭૭} બળતા^{૭૮} આતશની^{૭૯} સનમુખ,^{૮૦} ગાધને ભણાતા^{૮૧}
 અહુનવરથી,^{૮૨-૮૩} ગાળેલા હોમના રસથી ભીજવેલી^{૮૪} જખાનથી,^{૮૫}
 માંથ્રવાની (ઈઆને દીનના કલામ) ને તાએ થએલાં^{૮૬} તનથી,^{૮૭} રપિશ્વનની^{૮૮}
 વખતસરની અંદગીથી^{૮૯} રપિશ્વનની^{૯૦} ફસલને^{૯૧} યાદ કરે,^{૯૨} તથા રપિ-
 શ્વનની^{૯૩} ફસલને^{૯૪} આરાધે^{૯૫} તે^{૯૬} માણસને^{૯૭} એટલો^{૯૮} (સવાબ) હાંસલ
 થાય,^{૯૯} તે^{૧૦૦} માણસને માટે^{૧૦૧} એટલો^{૧૦૨} બદલો^{૧૦૩} હોએ.^{૧૦૪}

(૮) (એ પ્રમાણે ઈઆને ઉપર જાણાવ્યા મુજબ) (દાદાર)
 હોરમજદે^{૧૦૫} સપેતમાન^{૧૦૬} જરતોશ્તને^{૧૦૭} રપિશ્વન (ઈઆને ગરમી) ની^{૧૦૮}
 ફસલના^{૧૦૯} અંદગીના^{૧૧૦} કલામ બાબે^{૧૧૧} કહ્યું.^{૧૧૨}

* અસલ અર્થ ‘ ફાએદો કરેછે. ’

† અથવા સુધારેછે; અસલ અર્થ ‘ આગળ ચલાવેછે; ’ ધાણ જમ=સંસ્કૃત ગમ્=
 જવું; જમય (પ્રયોજ્ય)=ચલાવવું.

આકરંગાન દહમાનનું.

ખોલાસો:—જાણવું જે, એ આકરંગાન ફક્ત ઇજરનેના ૬૦ મા હાના ૨—૭ ફકરા છે. એ ફકરા અવસ્તા દોઢા તંદરોસ્તીને નામે બી જાણાએલાછે. એના તરજુમા ઇલાદિને માટે જુઓ એજ ચોપડીને છેડે દોઢા તંદરોસ્તી (અવસ્તામાં), સફે ૪૦૯—૪૧૧.

(૨) તાઓ અહિ ન્માને જમ્યારેશ, યાઓ અપઓનાંમ કનૂતસય, અપયસય, વ્યાદમ્બિશય, પધતિ-જન્તયસય; ઉસ નૂ અંધહાઇ વીસે જમ્યાત અષેમય, કષ્ટેમય, સવસય, ખરેનસય, ખાથેમય. દરેઘા-ક્રતેમથ્વેમય અંધહાઓ દએનયાઓ યત આહુરોઇશ જરથુશ્વોઇશ. (૩) અસિશત નૂ અંધહાત હય વીસત ગાઉશ બુયાત; અસિશતેમ અષેમ, અસિશતેમ નર્ષ અપઓનો અઓળે, અસિશતો આહુઇરિશ લએષો (૪) જમ્યાંન્ ઇથ અપાઉનાંમ વંધઉહીશ સૂરાઓ રપેન્તાઓ ક્રવપઓ, અષોઇશ બએષજ હચિઆઓ જેમ-ક્રયંધહ, દાનુ-દ્રાજંધહ, હુવરે-બરેજંધહ; ઇશ્તેએ વંધહંધહાંમ, પધતિશતાતેએ આતરનાંમ, ક્રપ-વધ્યાઇ રયાંમય ખરેનંધહાંમય.

(૫) વધનીત અહિ ન્માને સ્તઓષો અસ્તુશ્તીમ, આક્ષતિશ અનાક્તીમ, રાઇતીશ અરાઇતીમ, આર્મઇતિશ તરોમઇતીમ, અરુષુજ્યો વાક્ષ મિથઓખ્તેમ વાચિમ અપ-દુજેમ. (૬) યથ અહમ્ય અમેપાઓ રપેન્ત સ્તઓપાત અખ્યાત પધતિષાંન્ વંધહુશ યસ્નાંસય વહ્નાંસય વોહૂ યસ્નેમય વહ્નેમય, હુબેરેતીમય, ઉશત-બેરેતીમય, વન્ત-બેરેતીમય. આ દરેઘાત ખાખઇસ્યાત. (૭) મા યવે ઇમત ન્માનેમ ખાથવત ખરેનો ક્રજહીત; મા ખાથવધતિ ઇશતિશ, મા ખાથવધતિ આરન ક્રજઇન્તિશ; ખાથો-દિસ્યેહ પધતિ અષોઇશય વંધહુયાઓ દરેઘેમ *હુજમ. અષેમ વોહૂ ૩.

આકરંગાન સરોશનું.

ખોલાસો:—જાણવું જે, એ આકરંગાનમાં સરોશ યશ્ત વડીના ફક્ત પેહેલા ત્રણ કરદા લાણવામાં આવે છે; બીજા બોલોમાં બોલીએ તો, સરોશ યશ્ત વડીના પેહેલા ત્રણ કરદા તે સરોશનું આકરંગાન. એના તરણુમાં ઇલાદિને માટે જુઓ એજ કેતાબમાં સરોશ યશ્ત વડી, સફો ૨૮૧—૨૮૩.

(કરદો ૧ લો) (૨) સ્ત્રઓષેમ અપીમ હુરઓધેમ વેરેશ્રાજનેમ ક્રાદત્-ગએથેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમઘદે. યો પઓઘસ્યો મજદાઓ દામાંન, કસ્તેરેતાત પઘતિ ખરે-સ્મન, યજત અહુરેમ મજદાંમ, યજત અમેષે સ્પેન્તે, યજત પાયૂ થવેરેશ્તાર, યા વીસ્પ થવેરેસતો દામાંન.

(૩) અહે રય ખરેનંધ્રહ્ય, અંધ્રહે અમ વેરેશ્રધ્ય, અહે યસ્ન યજતનાંમ તેમ યજઘ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ અપીમ જઓથાખ્યો, અપીમય વંધ્રઉહીમ ખેરેજઘતીમ, નધરીમય સંધ્રહેમ હુરઓધેમ. આય નો જમ્યાત અવંધહે વેરેશ્રજઓ સ્ત્રઓષો અખ્યો. (૪) સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજમઘદે; રતૂમ ખેરેજન્તેમ યજમઘદે, યિમ અહુરેમ મજદાંમ, યો અપહે અપનોતેમો, યો અપહે જઘમૂરેતેમો. વીસ્પ સ્ત્રવાઓ જરથુશતિ યજમઘદે. વીસ્પય હવરશ્ત ખ્યઓથન યજમઘદે, વરશ્તય વરેખ્યમ્નય.

યેંધ્રહે હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પઘતી વંધ્રહે,
મજદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હ્યો,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજમઘદે.

(કરદો ૨ જે) (૫) સ્ત્રઓષેમ અપીમ હુરઓધેમ વેરેશ્રાજનેમ ક્રાદત્-ગએથેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજમઘદે. (૬) યો પઓઘસ્યો ખરેસ્મ કસ્તેરેનત ધ્રયક્તીશય પન્ય-યક્તીશય, હુમ્ન-યક્તીશય, નવ-યક્તીશય, આક્નૂશય, મધંયો-પઘતિશ્તાનાંસય, અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ, યસ્નાઘ્ય વહ્માઘ્ય ક્ષનઓથ્રાઘ્ય ક્ષસસ્તયએય.

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, અંધ્રહિ અમ વેરેશ્વર્ય, અહિ
યસ્ન યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ
અપીમ જઓથ્રાખ્યો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજઘતીમ,
નધરીમય સંધહેમ હુરઓધેમ, આય નો જમ્યાત અવંધહે
વેરેશ્વજઓ સ્ત્રઓષો અખ્યો, સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે;
રતૂમ બેરેજન્તેમ યજ્ઞમધદે, યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો અપહે
અપનોતેમો, યો અપહે જધમૂશ્તેમો, વીરપ સ્ત્રવાઓ
જરથુશતિ યજ્ઞમધદે, વીરપય હવરશત બ્યઓશ્ન યજ્ઞમધદે,
વરશતય વરેબ્યમ્નય.

યેંધ્રહિ હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે.

(કરદો ૩ બે) (૭) સ્ત્રઓષેમ અપીમ હુરઓધેમ વેરે-
શ્વજનેમ ક્રાદત્ત-ગએથેમ અપવનેમ અપહે રતૂમ યજ્ઞમધદે.
(૮) યો પઓધસ્યો ગાથાઓ ક્રસ્રાવયત્ત, યાઓ પેન્ય
સ્તિપતામહે અપઓનો જરથુશતહે, અકૂસ્મનિવાંત, વચસ્તશ-
તિવત્ત, મત્ત-આજઘન્તીશ, મત્ત-પધતિ-ક્રસાઓ, અમેષનાંમ
સ્પેન્તનાંમ યસ્નાધ્ય વહ્માધ્ય દનઓથ્રાધ્ય ક્રસસ્તયએય.

અહિ રય ખરેનંધ્રહય, અંધ્રહિ અમ વેરેશ્વર્ય, અહિ
યસ્ન યજ્ઞતનાંમ તેમ યજ્ઞધ સુરન્વત યસ્ન; સ્ત્રઓષેમ
અપીમ જઓથ્રાખ્યો, અપીમય વંધઉહીમ બેરેજઘતીમ,
નધરીમય સંધહેમ હુરઓધેમ, આય નો જમ્યાત અવંધહે
વેરેશ્વજઓ સ્ત્રઓષો અખ્યો, સ્ત્રઓષેમ અપીમ યજ્ઞમધદે;
રતૂમ બેરેજન્તેમ યજ્ઞમધદે, યિમ અહુરેમ મજ્ઞદાંમ, યો
અપહે અપનોતેમો, યો અપહે જધમૂશ્તેમો, વીરપ સ્ત્રવાઓ
જરથુશતિ યજ્ઞમધદે, વીરપય હવરશત બ્યઓશ્ન યજ્ઞમધદે
વરશતય વરેબ્યમ્નય.

યેંધ્રહિ હાતાંમ આઅત્ત યેસ્ને પધતી વંધહે,
મજ્ઞદાઓ અહુરો વએથા અપાત્ત હયા,
યાઓંધ્રહાંમયા તાંસયા તાઓસયા યજ્ઞમધદે,
અષેમ વોહુ ૩.

દરેક આફરંગાનને છેડે લણાતો કરદો.

(૮) (રાસપી લણે) અહુરહે મજદાઓ^૧ રએવતો^૨ ખરેનંધઉહતો.^૩

(બેતી તથા રાસપી બેહુ લણે.) આફ્રીનામિ^૪ ક્ષત્રયાંન^૫ દઈંધહુ-
પધતિ,^૬ ઉપરાધ^૭ અમાધ^૮ ઉપરાધ^૯ વેરેશાધ^{૧૦} ઉપરાધ^{૧૧}
ક્ષત્રાધ^{૧૨} ક્ષત્રેમય^{૧૩} પધતિ-અસ્તીમય,^{૧૪} દરેધો-ક્ષત્રેમ^{૧૫}, ક્ષત્રહે,^{૧૬}
દરેધો-જીતીમ^{૧૭} ઉશતાનહે,^{૧૮} દ્વતાતેમ^{૧૯} તનુખ્યો.^{૨૦}

(૯) અમેમ^{૨૧} હુતશતેમ^{૨૨} હુરઓધેમ,^{૨૩} વેરેશ્રમેમ^{૨૪} અહુર-
ધાતેમ,^{૨૫} વનધન્તીમય^{૨૬} ઉપરતાતેમ,^{૨૭} પોઉર-સ્પક્ષતીમ^{૨૮}
લ્પિપયન્તાંમ,^{૨૯} પધતી-જધતીમ^{૩૦} દુશમધન્યુનાંમ,^{૩૧} હુશ્રા-
નિવાધતીમ^{૩૨} હુમેરેથનાંમ^{૩૩} અઉર્વથનાંમ^{૩૪} લ્પિપયન્તાંમ.^{૩૫}

(૧૦) આફ્રીનામિ^{૩૬} વવન્વાઓ^{૩૭} વનત-પેષને^{૩૮} યુયે,^{૩૯}
વીરપેમ^{૪૦} અઉર્વથેમ^{૪૧} લ્પિપયન્તેમ,^{૪૨} વીરપેમ^{૪૩} અધેમ^{૪૪}
લ્પિપયન્તેમ,^{૪૫} અરથ્વ્યો-મનંધ્રહેમ,^{૪૬} અરથ્વ્યો-વચંધ્રહેમ^{૪૭}
અરથ્વ્યો-બ્યઓથનેમ.^{૪૮}

(૧૧) વવને^{૪૯} યુયે^{૫૦} રથ્વ્ય^{૫૧} મનંધ્રહુ,^{૫૨} રથ્વ્ય^{૫૩} વચંધ્રહુ,^{૫૪}
રથ્વ્ય^{૫૫} બ્યઓથન.^{૫૬} નિજને^{૫૭} યુયે^{૫૮} વીરપે^{૫૯} દુશમધન્યુ^{૬૦}
વીરપે^{૬૧} દએવયસ્ન,^{૬૨} જજે^{૬૩} યુયે^{૬૪} વંધ્રહાઉચ^{૬૫} મિજદે,^{૬૬}
વંધ્રહાઉચ^{૬૭} સ્વહિ,^{૬૮} ઉરનએચ^{૬૯} દરેધે^{૭૦} હવંધ્રહે.^{૭૧}

(૧૨) આફ્રીનામિ^{૭૨} દરેધેમ^{૭૩} જવ,^{૭૪} ઉશતં^{૭૫} જવ,^{૭૬} અ-
વંધ્રહે^{૭૭} નરાંમ^{૭૮} અપઓનાંમ,^{૭૯} આંકંધ્રહે^{૮૦} દુશ્વરશતાવરેજાંમ,^{૮૧}
વહિશતેમ^{૮૨} અહૂમ^{૮૩} અપઓનાંમ^{૮૪} રઓચંધ્રહેમ^{૮૫} વીરપો-
ખાથેમ.^{૮૬} અથ^{૮૭} જમ્યાત્^{૮૮} યથ^{૮૯} આફ્રીનામિ.^{૯૦}

હુમતનાંમ હૂખતનાંમ હુવરશતનાંમ, યદયા અન્યદયા,
વેરેક્યમ્નાંમયા વાવરેજનનાંમયા, મહી અધબી-જરેતારો
નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ *મહી (એ વાર પઢે.)

(૮) ખજનો રાખનાર^૧ તથા ખોરેહવાળા^૩ (દાદાર) હોરમજ-
દના^૧ (તરીકા મુજબ ચાલનાર) રાજ કરનાર^૫ દેશના ધણીને^૬ વધારે
ખુલંદ^૭ હિમ્મત,^૮ વધારે ચઢતી^૯ ફતેહ^{૧૦} (તથા) વધારે દરજ્જાવાળી^{૧૧}
પાદશાહી (હાંસેલ થવાને) માટે^{૧૨} હું દુઆ *માંગુંછું.^૪ (વળી) (તેની)
પાદશાહી,^{૧૩} (તેની તરફ હમારી) ફરમાન બરદારી,^{૧૪} (તેની) સલતન-
તની^{૧૫} લાંબા વખત સુધીની હકુમત,^{૧૬} (તેના) જીવની^{૧૭} લાંબી જીંદગી^{૧૮}
(તથા) (તેનાં) તનની^{૧૯} મજબૂતી^{૨૦} (ઈઆને તંદરોસ્તી) (એ બધાંને
માટે) (દાદાર હોરમજદ પાસે) હું દુઆ માંગુંછું.^૪

(૯) પુરતી રીતે મજબૂત^{૨૨} (અને) ખુબસુરત^{૨૩} હિમ્મત,^{૨૪} હોર-
મજદની પેદા કીધેલી^{૨૫} ફતેહ,^{૨૬} ફતેહમંદ^{૨૭} સરસાઈ,^{૨૮} અદેખાઓનું^{૨૯} પુરતી
રીતે †જેર કરવું,^{૩૦} દુશ્મનોની^{૩૧} સાંભે મારવું,^{૩૨} અદેખાઓ^{૩૩} (તથા) સાથે
લડનારા^{૩૪} વેરીઓને^{૩૫} નીચે તોડી પાડવાનું જોર^{૩૬}—(એ સઘળું) (હમારી
ઉપર રાજ કરતા પાદશાહને હાંસેલ થાએ એવી) હું દુઆ ‡માંગુંછું.^૪

(૧૦) હું દુઆ માંગુંછું^{૩૭} કે, (હમારી ઉપર રાજકરનાર પાદશાહ)
ખુરા વિચારનાં,^{૩૮} ખરાબ સખુન બોલનાર^{૩૯} (તથા) નાલાએક કાંમ કર-
નાર^{૪૦} દરેક^{૪૧} કીનાખોર^{૪૨} દુશ્મનને^{૪૩} (તથા) દરેક^{૪૪} ખુરા^{૪૫} કપટી મા-
ણસને^{૪૬} ફતેહમંદ^{૪૭} લડાઈમાં જીતનારો^{૪૮} (અથવા તોડનારો^{૪૯}) થાએ !^{૫૦}

(૧૧) (વળી) (હમારી ઉપર રાજકરનાર પાદશાહ) નેક^{૫૧}
વિચારથી,^{૫૨} સાચ્યા^{૫૩} સખુનથી^{૫૪} (તથા) કાએદાસરના^{૫૫} કાંમથી^{૫૬}
(પોતાની મુરાદમાં) ફતેહમંદ થાએ !^{૫૭-૫૮} (વળી) (તે) તમામ^{૫૯} દુશ્મ-
નોને^{૬૦} (તથા) તમામ^{૬૧} દેવ-પરસ્તોને^{૬૨} તોડે,^{૬૩-૬૪} (અને) (એ
સઘળું) લલા^{૬૫} બદલામાં,^{૬૬} લલી^{૬૭} કીર્તિ (ના અવેજ) માં^{૬૮} તથા
પોતાનાં રવાનનેમાટે^{૬૯} લાંબા વખતની^{૭૦} પવિત્રાઈ (ના અવેજ) માં^{૭૧}
તે જામેળવે.^{૭૩-૭૪}

(૧૨) (બણનાર કેહેછે) (હમારી ઉપર રાજકરનારને માટે

* ઈઆને હમારી ઉપર રાજ કરતા પાદશાહની હિમ્મત, ફતેહ તથા તેની
હકુમતમાં વધારો થાએ એવી હું અંતઃકરણથી દુઆ ચાહુંછું.

† હમુને દુઃખ દેનારાઓની સાંભે નગેહબાની (દારમેસ્તેતે). એની મુકાબેલ
જીઓ સરોશ યશત વડી, ૧૦ મા ફકરાનો છેડેનો ભાગ, સફેા ૨૬૧-૨૬૨.

‡ ઉપરના ફકરામાં આવેલો ‘ આફ્રીનામિ ’ ક્રિયાપદ ધહાં લેવાનો.

¶ એની મુકાબેલ જીઓ આતશ નીઆએશ, ફકરો ૬ ઠો, સફેા ૮૧ મો.

નીચે મુજબ) હું હુઆ માંગુંછું^{૭૨} :—રાસ્ત^{૭૬} માણસોની^{૭૮} મદદને માટે^{૭૭}
(તથા) દુષ્ટ કાંમ કરનારાઓની^{૭૯} *પીડાને માટે,^{૮૦} લાંબો વખત સુધી^{૭૩} તું
જીવતો રહેજે !^{૭૪} આબાદી સાથે^{૭૫} તું જીવતો રહેજે !^{૭૬} અશો (લોકો) નું^{૭૮}
રોશન^{૮૫} (તથા) તમામ સુખાકારીવાળું^{૮૬} જોડેશ્ત^{૮૨-૮૩} (તુંને મળે તેને
માટે) હું હુઆ ચાહુંછું.^{૭૨} જેમ^{૮૮} હું હુઆ માંગુંછું^{૮૦} તેમ^{૮૭} થાઓ !^{૮૮}
(ઈઆને મારી હુઆ આમીન થાઓ !)

દોઆ તંદરોસ્તી† (અવસ્તામાં)

(૨) તાઓ^૧ અહિર^૨ ન્માને^૩ જમ્યારેશ,^૪ યાઓ^૫
અપઓનાંમ^૬ કનૂતસચ,^૭ અપયસચ,^૮ વ્યાદધમિશચ,^૯ પધતિ-
જન્તયસચ;^{૧૦} ઉસ^{૧૧} નૂ^{૧૨} અંધહા^{૧૩} વીસે^{૧૪} જમ્યાત^{૧૫}
અષેમચ,^{૧૬} ક્ષત્રેમચ,^{૧૭} સવસચ,^{૧૮} ખરેનસચ,^{૧૯} ખાત્રેમચ.^{૨૦}
દરેઘાન્કતેમથેમચ^{૨૧} અંધહાઓ^{૨૨} દએનયાઓ^{૨૩} યત^{૨૪} આહુરોધશ^{૨૫}
જરથુશ્વોધશ.^{૨૬} (૩) અસિશત^{૨૭} નૂ^{૨૮} અંધહાત^{૨૯} હચ^{૩૦}
વીસત^{૩૧} ગાઉશ^{૩૨} યુયાત;^{૩૩} અસિશતેમ^{૩૪} અષેમ,^{૩૫} અસિ-
શતેમ^{૩૬} નર્શ^{૩૭} અપઓનો^{૩૮} અઓજો,^{૩૯} અસિશતો^{૪૦} આહુરિશ^{૪૧}
હઝ્યેષે^{૪૨} (૪) જમ્યાંન^{૪૩} ધથ્ર^{૪૪} અપાઉનાંમ^{૪૫} વંધઉહીશ^{૪૬}
સૂરાઓ^{૪૭} રપેન્તાઓ^{૪૮} ક્રવપયો,^{૪૯} અષોધશ^{૫૦} ખએષજ^{૫૧}
હચિઆઓ^{૫૨} જેમ-કથંધહ^{૫૩} દાનુ-દ્રાજંધહ,^{૫૪} હવરે-ખરેકંધહ;^{૫૫}
ધશતેએ^{૫૬} વંધહંધહાંમ,^{૫૭} પધતિશતાતેએ^{૫૮} આતરનાંમ,^{૫૯}
ક્રવ-વદયાધ^{૬૦} રયાંમચ^{૬૧} ખરેનંધહાંમચ.^{૬૨}

(૨) આએ^૨ ઘેરમાં^૩ આએ^૧ (નીચે જણાવેલા સદ્ગુણો) કે જે^૫
અશો (લોકો) ની^૬ ખુશનુદી,^૭ (તેઓની) આશીર્વાદ,^૮ (તેઓનાં જેવું)
નિષ્કપટપણું^૯ તથા શુકર-ગુનરી^{૧૦} આવે !^૪ હવે^{૧૨} આએ^{૧૩} કખીલાનેમાટે^{૧૪}

* ઈઆને સદ્ગુણી તથા રાસ્ત માણસોને પૈસા ધલ્યાદિનો ઘટતો આઓ
આપવાને, તથા ખુરા શખસોને તોડી તેઓને શેકસ્ત કરવાને માટે.

† એ દોઆનો આખો ભાગ (ક્રકરા ૨-૭) ઈજશનેના ૬૦ મા હામાંથી
લીધો છે. વળી એજ અવસ્તા દહમાનનાં આકરંગાંન તરીકે ખી બાણવામાં આવેછે.

રાસ્તી,^{૧૬} હકુમત,^{૧૭} *આબાદી,^{૧૮} કીર્તિ^{૧૯} તથા †સુખાકારી^{૨૦} ઉત્પન્ન થાયો !^{૧૧-૧૫} આએ^{૨૨} હોરમજદી^{૨૫} જરતોસ્તી^{૨૬} દીનનું^{૨૩} લાંબા વખત સુધીનું ઉત્તમપણું^{૨૧} (અથવા શ્રેષ્ઠતા) (હોએ) ! (૩) હવે^{૨૮} આએ^{૨૬} ખાંનદાન^{૩૧} માંથી^{૩૦} ‡હમેશાં^{૨૭} ગાએદોર^{૩૨} ઉત્પન્ન થએ !^{૩૩} હમેશાં^{૩૪} રાસ્તી,^{૩૫} હમેશાં^{૩૬} અશો^{૩૮} માણસનું^{૩૭} કૌવત,^{૩૬} (તથા) હમેશાં^{૩૦} હોરમજદી^{૪૧} તરીકો^{૪૨} આએ^{૨૬} ખાંનદાન^{૩૧} માંથી^{૩૦} ઉત્પન્ન થએ !^{૩૩}

ખોલાસો:—(આએ કબીલામાં ગાએદોરની જુઆદતી જથુક થયા કરે ! તથા રાસ્તી તથા રાસ્તીનાં કાંમો કરવાનું કૌવત તથા હોરમજદી તરીકો હમેશાં ચાલુ રહે, અને તેમાં કોઈબી રીતની ખલલ નહી થાયે !)

(૪) અશો (લોકો) નાં^{૪૫} લલાં^{૪૬} ગાલેખ,^{૪૭} તથા (દુનિયાંની) આબાદી કરનારાં^{૪૮} ફરોહરો^{૪૯} જમીનની પોહોળાઈ જેટલા,^{૫૩} નદીની લંબાઈ જેટલા^{૫૪} (અને) ખોરશેદની ઉંચાઈ જેટલા^{૫૫} અશોઈનાં^{૫૦} ઉપાયો^{૫૧} પોતાની સાથે લઈને^{૫૨} આએ ¶મુકામમાં^{૪૪} ફાવે.^{૪૩}

ખોલાસો:—(શામાટે ફરોહરો આવે તે બાબે નીચે જણાવેછે.)

વધારે લલાં (માણસો) ની^{૫૭} મુરાદ (ખરલાવવા) નેમાટે,^{૫૬} હુદ (માણસો) ની^{૫૬} સાંભે થવાનેમાટે,^{૫૮} તથા દોલત^{૫૧} તથા ‡કીર્તિનાં^{૫૨} વધારાનેમાટે^{૫૦} આએ મુકામમાં^{૪૪} ફરોહરો^{૪૯} આવે !^{૪૩}

(૫) વધનીત્^{૬૩} અક્ષિ^{૬૪} ન્માને^{૬૫} સ્વઓપો^{૬૬} અસુશ્તીમ,^{૬૭} આક્ષતિશ^{૬૮} અનાક્તીમ,^{૬૯} રાઇતિશ^{૭૦} અરાઇતીમ,^{૭૧} આર્મ

* ‘ સવસય ’ નો અર્થ ‘ ફાએદો, નફો, ખરકત ’ બી થાયેછે.

† ‘ ખરેનસય ખાગ્રેમય ’ નો અર્થ ખોરેહ તથા નુર બી થાયેછે.

‡ ‘ અસિશત ’ નો અસલ અર્થ ‘ સહથી રોતાખ ’ થાયેછે. એનું બીજું ૩૫ ‘ આસિશત ’ છે (જુઓ મહોટી હોમ યસ્તનો કરદો ૧ લો, ફકરો ૧૫ મો, સફો ૩૩૯-૩૪૦). પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે એ ખોલને નીચે મુજબ સમજાવેછે:—નહી નાશ પામેલું (અ+સિશત); ધાતુ ર્યાંડ. એ ધાતુ ઉપરથી તે વિદ્વાન પદ્ધતિ-રચોદ્ધમ (તમે કાપી નાખો) લેછે. જુઓ ઈજશનેનો ૪૮ મો હા, ૭ મો ફકરો.

¶ ઈઆને આએ કબીલામાં; અસલ અર્થ ‘ આએ તરફ ’ (ઇશ) છે.

‡ એની મતલબ એની દીસેછે કે, જે ઘરમાં અશો લોકોનાં ફરોહરો આવે, લાંઠાં તેઓ પોતાની સાથે તમામ દુનિયાનું સુખ લેતાં આવે.

§ ‘ ર્યાંમય ખરેનંદ્રહાંમય ’ નો અર્થ ખોરેહ તથા નુર બી થાયેછે.

ધતિશ^{૭૨} તરોમધતીમ,^{૭૩} અરુપુખ્ધો^{૭૪} વાક્ષ^{૭૫} મિથઓખ્તેમ^{૭૬}
વાચિમ,^{૭૭} અષદુજેમ.^{૭૮} (૬) યથ^{૭૯} અહમ્ય^{૮૦} અમેપાઓ^{૮૧}
રપેન્ત^{૮૨} સ્તઓપાધ^{૮૩} અખ્યાધ^{૮૪} પધતિપાંન^{૮૫} વંધૂશ^{૮૬}
યસ્નાંસય^{૮૭} વહ્નાંસય,^{૮૮} વોહૂ^{૮૯} યસ્નેમય^{૯૦} વહ્નેમય,^{૯૧}
હુએરેતીમય,^{૯૨} ઉશત-એરેતીમય,^{૯૩} વન્ત-એરેતીમય.^{૯૪} આ-
દરેઘાત^{૯૫} ખાખમસ્યાત.^{૯૬} (૭) મા^{૯૭} યવે^{૯૮} ધમત^{૯૯}
ન્માનેમ^{૧૦૦} ખાશ્રવત^૧ ખરેનો^૨ ક્રજહીત;^૩ મા^૪ ખાશ્રવધતિ^૫
ધશતિશ^૬, મા^૭ ખાશ્રવધતિ^૮ આસ્ન^૯ ક્રજધન્તિશ;^{૧૦}
ખાશ્રો દિસ્થેહે^{૧૧} પધતિ^{૧૨} અષામશય^{૧૩} વંધૂહુયાઓ^{૧૪} દરેઘેમ^{૧૫}
હુખમ.^{૧૬}

(૫) આએ^{૧૪} ઘેરમાં^{૧૫} તાએદારી^{૧૬} નાફરમાન-ખરદારીને^{૧૭} મારે!^{૧૮}
સલાહ સંપજ^{૧૯} કજીઆ કંકાશને^{૨૦} મારે!^{૨૧} સખાવત^{૨૨} બખીલીને^{૨૩}
(અથવા પૈસાના લોભને^{૨૪}) મારે!^{૨૫} સહયતા^{૨૬} મગરૂરીને^{૨૭} મારે!^{૨૮}
સાચ્યો બોલેલો^{૨૯} સખુન^{૩૦} અશોઈને *તોડનારા^{૩૧} જુઠા બોલેલા^{૩૨}
સખુનને^{૩૩} †મારે!^{૩૪} (૬) કે જેથી કરીને^{૩૫} આએ (મુકામ) માં^{૩૬}
અમશાસ્પંદો^{૩૭} અશો^{૩૮} સરોશ (ઈજ્જત)ની મારફતે^{૩૯} લલી^{૪૦} ઈજ્જ-
શનેઓ^{૪૧} તથા આરાધનાઓ,^{૪૨} સારી^{૪૩} ઈજ્જશને^{૪૪} તથા આરાધના,^{૪૫} સારી
ભેટ,^{૪૬} તંદરોસ્તી આપનારી ભેટ^{૪૭} તથા દોસ્તી લરેલી ભેટ^{૪૮} ઇચ્છે^{૪૯}
(અથવા માંગે). (આએ કખીલો) લાંબો વખતસુધી^{૫૦} પોતાનું
રક્ષણ કરે!^{૫૧} (૭) આએ^{૫૨} ઘેરને^{૫૩} આસાનીવાળું^{૫૪} ખોરેહ,^{૫૫} આસાની-
વાળું^{૫૬} સુખ,^{૫૭} (તથા) આસાનીવાળાં^{૫૮} (અને) જાતી અઝલનાં^{૫૯}
ફરજંદ^{૬૦} કદીપણુ^{૬૧} છોડે^{૬૨} નહીં!^{૬૩} (વળી) જે ચીજો આસાની †આપ-
નારી (છે) તેની^{૬૪} તથા અશિશવંધની^{૬૫} લાંબી^{૬૬} દોસ્તી^{૬૭} આએ^{૬૮}
ઘેરને^{૬૯} કદીપણુ^{૭૦} છોડે^{૭૧} જાનહી!^{૭૨}

* ‘અષ-દુજેમ’ને ‘વાચિમ’નેા વિશેષણ ગણ્યાને બદલે ‘અષ દુજેમ’ એ પ્રમાણે છુટા લઈએ તો, ‘રાસ્તી જુઠાધને મારે’ એમ અર્થ થઈ શકે.

† ઈઆને આએ કખીલાનાં માણસોમાં ફરમાન ખરદારી, એકદિલી, સખાવત, સહયતા, સત્યતા, ઇત્યાદિ સદ્ગુણો કાએમ રહે, અને તેઓ હમેશાં એક ખીજ સાથે હલીમલીને સલાહ સંપજથી સાથે રહે.

‡ ‘ખાશ્રો-દિસ્થેહે’નેા અસલ અર્થ ‘આસાની—સુખ શિખવનારી’ થાએછે.

§ વધારે ખોલાસા માટે જુઓ ઈજ્જશનેનો મારો તરજુમો, ૬૦ મો હા.

દોઆ તંદરોસ્તી (પાઞ્દમાં)

બ નામે યજદે બક્ષાયન્દહે બક્ષાયશગરે મેહરુબાન.
યથા અહુ વધર્યો ર.

તન-દારોસ્તી^૧ દરજીવશની^૨ આવાયદ્^૩ ખોરેહ^૪ અંધદ્^૫
અશહીદાર;^૬ યજદાંને મીનોઆન,^૭ યજદાંને ગતીઆન,^૮
હફત અમેશાસ્પંદાંન^૯ મ્યજદ રોશન^{૧૦} હમે^{૧૧} ખેરસાદ.^{૧૨}
ઈન્ દોઆયાં^{૧૩} આદ્,^{૧૪} ઈન્ ખોઆહાં^{૧૫} આદ્,^{૧૬} હમે^{૧૭} અંદર
કસારાં^{૧૮} જરથુશ્તી દીન^{૧૯} શાદ્ આદ્;^{૨૦} અએદૂન આદ્.^{૨૧}
યા મારી ખોદા!^{૨૨} ખોદાવંદે આલમરા,^{૨૩} હમે
અનજુમનરા^{૨૪} (ફલાંનરા) (જેની નયતે તંદરો-
સ્તી પદીએ તેનું નામ આએ જગાએ લેવું.) બા ફરજાંન,^{૨૫}
હજર સાલ્^{૨૬} દર ખેદાર,^{૨૭} શાદ્ ખેદાર,^{૨૮} તન-દારોસ્ત ખેદાર;^{૨૯}
અએદૂન ખેદાર.^{૩૦} ખર સરે^{૩૧} અરજનીઆં,^{૩૨} સાલહાએ ખેસ્યાર^{૩૩}
વ કરનહાએ ખીશુમાર,^{૩૪} બાકી વ પાયંદહે દાર;^{૩૫} હજરાંન
હજર^{૩૬} આફરીન આદ્,^{૩૭} સાલ્ ખોજસ્તેહ આદ્;^{૩૮} રોજ ફરોખ
આદ્,^{૩૯} માહુ મુખારક આદ્.^{૪૦} ચંદ સાલ્,^{૪૧} ચંદ રોજ,^{૪૨}
ચંદ માહુ,^{૪૩} ખેસ્યાર સાલ્^{૪૪} અરજનીદાર,^{૪૫} યજશને^{૪૬} વ
નીઆએશને^{૪૭} વ રાદી^{૪૮} વ જોર ખરશને.^{૪૯} અશહીદાર^{૫૦} અવરે^{૫૧}
હમા કારો કેરેહા;^{૫૨} તન-દારોસ્તી આદ્,^{૫૩} નેકી આદ્,^{૫૪} ખુખ
આદ્,^{૫૫} અએદૂન આદ્,^{૫૬} અએદૂનતરજ આદ્;^{૫૭} પ યજદાંન
વ અમેશાસ્પંદાંન^{૫૮} કામે^{૫૯} આદ્.^{૬૦} અપેમ વોહુ ૧.

લાંબા વખતસુધી જીવવાનેમાટે^૧ તંદરોસ્તીની^૨ જરૂર છે.^૩ અશોઈ
રાખવા સાથે^૪ ખોરેહ^૫ જથુક રેહેજો.^૬ મીનો (ઈઆને પેલી જેહાંનના)
ઈજદો^૭ (તથા) (આએ) દુનિયાંના ઈજદો^૮ (તથા) સાત અમશાસ્પંદો^૯—
(એ) બધાઓ^{૧૦} (આએ) ઉમદા મ્યજદ તરફ^{૧૧} આવે.^{૧૨} આએ (મારી)
દોઆ^{૧૩} (કબૂલ) હોજો.^{૧૪} આએ (મારી) મુરાદ^{૧૫} ખર આવજો.^{૧૬}
બધા^{૧૭} માણસોમાં^{૧૮} જરતોશ્તી દીન^{૧૯} ખુશાલ હોજો.^{૨૦} એપ્રમાણે *હોજો.^{૨૧}

* ઈઆને જે પ્રમાણે હું દોઆ માણું તે પ્રમાણે થજો ! આમીન !

ઓ પેદા કરનારા ખોદાતાલા !^{૨૨} આલમના *સાહેબને,^{૨૩} તમામ અનજી-
મનને,^{૨૪} (ફિક્લાંનાને) (તેની) આલખીલાદ સાથે^{૨૫} હજર વરસસુધી^{૨૬}
કાએમ રાખ,^{૨૭} ખુશાલ રાખ,^{૨૮} તંદરોસ્ત રાખ;^{૨૯} એપ્રમાણે †રાખ.^{૩૦}
ખુબી (અથવા લાએકી) વાળા માણસોની^{૩૧} સરદારી ઉપર^{૩૨} ઘણાં વરસો
સુધી,^{૩૩} તથા બેશુમાર †મુદતસુધી^{૩૪} જાથુક અને પાએદાર રાખ.^{૩૫} હજર
ઘણી હજર^{૩૬} આફરીન હોલો !^{૩૭} વરસ લાએગશાલી હોલો !^{૩૮} રોજ બખ્તા-
વર હોલો !^{૩૯} (તથા) મહિનો મુખારક હોલો !^{૪૦} કેટલાંક વરસોને,^{૪૧} કેટલાક
દાહાડાઓને,^{૪૨} કેટલાક મહિનાઓને^{૪૩} (તથા) ઘણાંક વરસો^{૪૪} ઈજ્જતને^{૪૫}
તથા નીઆએશ^{૪૬} તથા સખાવત^{૪૭} (કરવામાં), તથા (ક્રિયાની) ભેટ લઈ
જવામાં^{૪૮} લાએક રાખ.^{૪૯} બધાં કાંમો તથા સવાબની^{૫૦} ઉપર^{૫૧} (તું) અ-
શોઈ રાખ.^{૫૨} (તુંને) તંદરોસ્તી હોલો !^{૫૩} (તુંને) નેકી હોલો !^{૫૪} (તુંને) સાફ
હોલો !^{૫૫} (તુંને) એ પ્રમાણે થાઓ !^{૫૬} એ કરતાં બી વધારે ક્રિયાઓ !^{૫૭}
ઈજ્જતો તથા અમશાર્પંદો (ની મુરાદ) મુજબ^{૫૮} (તારી) મુરાદ^{૫૯} હોલો !^{૬૦}

દીનનો કલમો (અવસ્તામાં).

(ઈજ્જતનેનો ૧૨ મો હા.)

(૧) નાઇસ્મી^૧ દુએવો,^૨ ફવરાને^૩ મજ્જદયસ્નો^૪ જરથુશ-
તિશ^૫ વીદુએવો^૬ અહુર-ન્કએષો^૭ સ્તઓતા^૮ અમેષનાંમ
સ્પેન્તનાંમ,^૯ યશ્તા^{૧૦} અમેષનાંમ સ્પેન્તનાંમ.^{૧૧} અહુરાધ
મજ્જદાધ^{૧૨} વંધ્રહવે^{૧૩} વોહુમધતે,^{૧૪} વીસ્પા^{૧૫} વોહૂ^{૧૬} ચિનહી,^{૧૭}
અષાઉને^{૧૮} રએવધતે^{૧૯} ખરેનંધ્રહધતે.^{૨૦} યા^{૨૧} જી^{૨૨} ચીચા^{૨૩}
વહિશ્તા;^{૨૪} યેંધ્રહુ^{૨૫} ગાઉશ,^{૨૬} યેંધ્રહુ^{૨૭} અષેમ,^{૨૮} યેંધ્રહુ^{૨૯}
રઓચાઓ,^{૩૦} યેંધ્રહુ^{૩૧} રઓચેબીશ^{૩૨} રોધધેવન^{૩૩} ખાથ્રા.^{૩૪}

* ઈઆને જે હુમારી ઉપર હાલમાં રાજ ચલાવેછે તેને; હમારા રાજકર્તાને.

† જેની નયતે બંદગી કીધી હોએ તેનું નામ આએ ઠેકાણે લેવું.

‡ ઈઆને જેમ મેં દોઆ કીધી તે પ્રમાણે રાખ.

¶ ‘ કરનુ ’ નો અર્થ ‘ જમાનો, દાહેકો, સદી; ૧૨૦ વરસ ’ બી થાએછે.

§ ઈઆને મારી દોઆ આમીન થાઓ ! બલકે તેથી બી વધારે આમીન થાઓ !

(૧) (હું) દેવોને^૧ નાશ પામતા કંઈ^૨.^૧ (દાદાર) હોરમજદની
પરસ્તેશ કરનાર,^૪ પેગમબર જરતોશ્તે જાહેર ડીધેલી દીન પ્રમાણે ચાલ-
નાર,^૫ દેવ (ના તરીકા) થી દૂર રહેનાર,^૬ હોરમજદના તરીકા મુજબ
ચાલનાર,^૭ અમશાસ્પંદોની^૮ સ્તુતિ કરનાર,^૯ (તથા) અમશાસ્પંદોની^{૧૦} આ-
રાધના કરનાર તરીકે^{૧૦} (થવાને) હું એકરાર કંઈ^૩.^૩ (દુનિયાની) ત-
મામ^{૧૫} વસ્તુઓ^{૧૬} લલા^{૧૩} (તથા) લલાધવાળા,^{૧૪} રાસ્ત,^{૧૮} ખબનાવાળા^{૧૯}
(તથા) ખોરેહવાળા^{૨૦} હોરમજદને^{૧૨} હું લાગુ પાડું^{૧૭}; કારણકે^{૨૨} જે^{૨૧}
કાંઈ^{૨૩} સઉથી સરસ^{૨૪} (છે) (તે અધું તેનુંજ છે). જેની^{૨૫} (ધ્યાને દાદાર
હોરમજદની) (આએ) *દુનિયા^{૨૬} (છે), જેની^{૨૭} અશોઈ^{૨૮} (છે), જેની^{૨૯}
(આકાશની) (તમામ) રોશનીઓ^{૩૦} (છે), (તથા) જેનો^{૩૧} ચળકાટ^{૩૨}
(આસમાનની બેહદ) રોશનીઓ સાથે^{૩૨} મળી †ગયો છે.^{૩૩}

(૨) સ્પેન્તામ^{૩૫} આર્મધતીમ^{૩૬} વંધઉહીમ^{૩૭} વેરેને;^{૩૮} હા^{૩૯}
મોઈ^{૪૦} અસ્તૂ.^{૪૧} ઉસ્ ગેઉશ^{૪૨} સ્તુયે^{૪૩} તાયાઅત્યા^{૪૪} હુજંધ-
હત્યા^{૪૫} ઉસ્ મજદયસ્નનામ^{૪૬} વીસામ,^{૪૭} જ્યાનયએચા^{૪૮}
વીવાપત્યા.^{૪૯} (૩) ફેરા મન્યએમખયો^{૫૦} રાઓંધહે^{૫૧} વસે-
યાધતીમ^{૫૨} વસે-પેધતીમ,^{૫૩} યાધશ^{૫૪} ઉપધરી આય જેમા^{૫૫}
ગઓખીશ^{૫૬} બ્યેન્તી.^{૫૭} નેમંધહા^{૫૮} અપાધ^{૫૯} ઉજદાતા^{૬૦} પધતી
અવત્^{૬૧} સ્તુયે,^{૬૨} નોધત્^{૬૩} અહ્માત્^{૬૪} આજ્યાઓનીમ,^{૬૫}
નોધત્^{૬૬} વીવાપેમ^{૬૭} ક્તા^{૬૮} માજદયસ્નીશ^{૬૯} અઓધ^{૭૦}
વીસો;^{૭૧} નોધત્^{૭૨} અસ્તો,^{૭૩} નોધત્^{૭૪} ઉશતાનહે^{૭૫} ચિન્માની.^{૭૬}

(૨) લલી^{૩૭} (તથા) વૃદ્ધિ કરનાર^{૩૫} †આર્મધતિને^{૩૬} હું પસંદ
કંઈ^{૩૮}; તે^{૩૯} મારી^{૪૦} થાએ ।^{૪૧} (ધ્યાને તે મને મળે એવી મારી મુરાદ
છે.) ચોરથી^{૪૪} અને લુટરાથી^{૪૫} ગાએ-ગોસ્પંદોને,^{૪૨} તથા નુકસાનથી^{૪૮}
અને પાણીની ટીપણીથી^{૪૯} માજદયસ્નોના^{૪૬} મોહોલાઓને^{૪૭} (હોરમજ-
દની) બંદગી કરીને હું બંચાઉં.^{૪૩} (૩) જેઓ^{૫૪} આએ જમીન ઉપર^{૫૫}

* અવસ્તામાં ‘ ગાઉશ, ગેઉશ ’ નો સાધારણ અર્થ ‘ ગાએદાર, ગોસ્પંદ ’ થાય છે, પણ કોઈ કોઈ ઠેકાણે સંસ્કૃત ગોને મલતો તેનો અર્થ ‘ પૃથ્વી ’ બી થાય છે.

† એની મુકાબેલ જુઓ ઈજરનેનો ૩૧ મો હા, ૭ મો ફકરો.

‡ આર્મધતિ (=સંસ્કૃત આરમતિ) નો અર્થ સંપૂર્ણ મનશની, નેક વિચાર, ડહાપણ, સહ્યતા, પરહેજગારી થાય છે.

* માલમતાથી^{૫૧} રેહેછે^{૫૭} તેઓને,^{૫૪} મીનોઓની તરફથી^{૫૦} પોતાની મુરાદ પ્રમાણે ફરવું હરવું,^{૫૨} (તથા) પોતાની મુરાદ પ્રમાણે રાજ ચલાવવાનું^{૫૩} આપવાનેમાટે,^{૫૧} (તથા) રાસ્તીનેમાટે^{૫૬} (ઈઆને તેઓ રાસ્તીની રાહે ચાલે તેનેમાટે), † દિલસોજ^{૬૦} નમાજથી^{૫૮} (હું) (હોરમજદની) સ્તુતિ કરીશ,^{૬૨} (કે તેથી કરીને) હવે પછી^{૬૪} માજદયસ્નોને લગતા^{૬૬} મો-હોલા^{૬૧} તરફ^{૬૦} નુકસાન^{૬૫} (તથા) પાણીની ટીપણી^{૬૭} (લાવવાને) (હું) નહીં^{૬૩} ઉભો રેહું^{૬૮} (ઈઆને હું મશગુલ નહીં થાઉં); નહીં^{૬૨} (મારાં) શરીરનાં^{૭૩} કે નહીં^{૭૪} (મારાં) જાનનાં^{૭૫} ‡ પીઆરમાં.^{૭૬}

(૪) વી દએવાઇશ^{૭૭} અઘાઇશ,^{૭૮} અવંધૂશ,^{૭૯} અનરેતા-ઇશ,^{૮૦} અકો-દાબીશ^{૮૧} સરેમ^{૮૨} મુયે,^{૮૩} હાતાંમ^{૮૪} દરઓજિશતા-ઇશ,^{૮૫} હાતાંમ^{૮૬} પઓપિશતાઇશ,^{૮૭} હાતાંમ^{૮૮} અવંધૂ-તેમાઇશ,^{૮૯} વી દએવાઇશ,^{૯૦} વી દએવવત્ખીશ,^{૯૧} વી યાતુશ,^{૯૨} વી યાતુમત્ખીશ,^{૯૩} વી કહ્યાચીત્^{૯૪} હાતાંમ^{૯૫} આતરાઇશ,^{૯૬} વી મનેખીશ,^{૯૭} વી વએખીશ,^{૯૮} વી ખ્યઓથનાઇશ;^{૯૯} વી ચિથાઇ-શ.^{૧૦૦} વી છ^૧ અના^૨ સરેમ^૩ મુયે,^૪ યથના^૫ દ્રેગવાતા^૬ રાંક્ષયન્તા.^૭

(૪) ખરાખ,^{૧૦} લલાઈ વગરના,^{૧૧} સીધે રસ્તે નહીં ચાલનારા,^{૧૦} (તથા) ખરાખ જાણનારા^{૧૧} દેવો^{૧૨} (જેઓ) હયાતી ભોગવનારાઓમાં^{૧૪} ઘણાજ જુઠા,^{૧૫} હયાતી ભોગવનારાઓમાં^{૧૬} ઘણાજ ગંધાતા^{૧૭} (અથવા ઘણાજ ખીગડેલા^{૧૭}), (તથા) (જેઓ) હયાતી ભોગવનારાઓમાં^{૧૮} ઘણાજ ખુરા^{૧૯} (છે તેઓની) સરદારીને^{૨૦} હું કખૂલ રાખતો નથી^{૨૩}

* અસલ અર્થ ‘ ગાએદોરથી. ’ અગાઉના વખતમાં લોકોની માલમિલકત પશુ-દોરની હતી. હાલમાં અંગ્રેજીમાં ‘ ચેસા ’ ને માટે જે ખોલો છે તે ‘ પશુ ’ ઉપરથી જ નીકળેલા છે:—Pecuniary, Fee

† ‘ ઉજદાતા ’ ખોલ ‘ ઉજ-દા ’ ધાતુ ઉપરથી નીકળેલો છે. એનો અર્થ ‘ ઉકળવું, ઉભાણુ થવું, જોશ થવો ’ કરીને થાયછે; પછી એનો મુરાદી અર્થ અંગ્રેજીના ‘ Fervent ’ ખોલ (જેનો ધાતુ પ્રમાણે અસલ અર્થ ‘ ઉકળવું, ઉભાણુ થવું, જોશ થવો, ’ થાયછે તે)ની માફક ‘ દિલસોજ, આતુર ’ થઈ શકે.

‡ ઈઆને એક બારગી મારાં શરીરને નુકસાન પોંહોચે અથવા મારો જાન ખી જાએ, તોપણુ માજદયસ્નીઓ તરફ કોઈખી જાતવું નુકસાન હું નહીં લાઉં.

(અથવા *ધિક્કારું^{૬૩}). જે પ્રમાણે^૫ જુઠાં^૬ (તથા) રંજ પોહોંચાડનારા (માણસો)ની^૭ સરદારીને^૩ હું ધિક્કારું^૪, †તેજપ્રમાણે^૨ દેવોની,^{૯૦} દેવને લગતાઓની^{૬૧} (ઈશ્વાને દેવની રાહે ચાલનારાઓની), જાદુગરોની,^{૬૨} જાદુગરને લગતાઓની,^{૬૩} હયાતી ભોગવનારાઓમાંના^{૬૪} કોઈબી^{૬૪} ખુરા^{૬૫} (માણસ), (એ બધાઓની) સરદારીને^૩ (મારાં) મને કરીને,^{૬૬} વચને કરીને,^{૬૬} કાંમોએ કરીને^{૬૬} (તથા) જાહેર રીતે^{૧૦૦} હું ખરેખર^૧ ધિક્કારું^૪.

(૫) અથા અથા^૧ ચોઇત્^૨ અહુરો મજદાઓ^{૧૦} જરથુશ્તેમ^{૧૧} અધા^{૧૨} ક્ષયએતા,^{૧૩} વીરપએપૂ^{૧૪} ફેરખએપૂ^{૧૫} વીરપએપૂ^{૧૬} જુનજમનએપૂ,^{૧૭} યાઇશ^{૧૮} અપેરેસએતેમ^{૧૯} મજદાઓસયા^{૨૦} જરથુશ્તસયા.^{૨૧} (૬) અથા અથા^{૨૨} ચોઇત્^{૨૩} જરથુશ્તો^{૨૪} દએવાઇશ^{૨૫} સરેમ^{૨૬} વ્યામ્વીતા^{૨૭} વીરપએપૂ^{૧૪} ફેરખએપૂ,^{૧૫} વીરપએપૂ^{૧૬} જુનજમનએપૂ,^{૧૭} યાઇશ^{૧૮} અપેરેસએતેમ^{૧૯} મજદાઓસયા^{૨૦} જરથુશ્તસયા;^{૨૧} અથા^{૨૮} અજેમચીત્^{૨૯} ચો^{૩૦} મજદાયસ્નો^{૩૧} જરથુશ્તિશ^{૩૨} દએવાઇશ^{૩૩} સરેમ^{૩૪} વીમુયે^{૩૫} યથા^{૩૬} †અનાઇશ^{૩૭} વ્યામ્વીતા^{૩૮} ચે^{૩૯} અપવા^{૪૦} જરથુશ્તો.^{૪૧}

(૫-૬) જે^{૧૮} તમામ^{૧૪} સવાલ જવાબોમાં^{૧૫} (તથા) તમામ^{૧૧} મુલાકાતોમાં,^{૧૭} (દાદાર) હોરમજદે^{૨૦} તથા (પેગમખર) જરતોશ્તે^{૨૧} એક બીજા સાથે ગોક્તેગો કીધી હતી,^{૧૬} તે વખતે^{૧૨} (દાદાર) હોરમજદે^{૧૦} (પેગમખર) જરતોશ્તને^{૧૧} (દેવોની સરદારી તથા દેવાને) તાકીદથી^૬

* એની મુકાબલે જુઓ ઈજરનેનો ૪૬ મો હા, ૩ જે ફકરો. અવસ્તા ‘ઝૂ’ (સંસ્કૃત ઘ્રૂ)નો અર્થ ‘ખાલતું’ કરીને થાયછે; પણ જ્યારે એ ધાતુ જુદા જુદા ઉપસર્ગ સાથે આવે છે, ત્યારે તેના અર્થ જુદા જુદા થાયછે:—જેમકે ‘નિ-ઝૂ’ ઈશ્વાને અરજ કરવી, માંગવું; ‘પછતિ-ઝૂ’ ઈશ્વાને જવાબ આપવો; ઉત્તર વાળવો; ‘આ-ઝૂ’ ઈશ્વાને ખોલાવવું, નામનું સ્મરણ કરવું; ‘વી-ઝૂ, અન્તરે-ઝૂ’ ઈશ્વાને રદ કરવું, ના પાડવું, ત્યાગ કરવો, કબૂલ નહીં રાખવું, મુકી દેવું.

† ‘અના’ ખાલ જે સંસ્કૃત ઇ ઉપરથી નીકળેલો છે, તેનો અર્થ આએ ઠેકાણે ક્રિયાવિશેષણ અવ્યય તરીકે લાટિન idem (= ‘likewise’) ને મલતો લેવાનો. સાધારણ રીતે અન, અના (સંસ્કૃત અનેન) દર્શક સર્વનામ નરજતી તથા નાન્યતરજતી ૩ જ એકવચનમાં આવેછે.

† ‘અનાઇશ્’—એ સર્વનામ ‘દએવાઇશ્’ ને માટે આવેલો છે.

*ફરમાવું,^{૧૩} (તે ઉપરથી) જે પ્રમાણે^{૩૬} અશો^{૪૦} જરતોશ્તે^{૪૧} દેવોની^{૪૫} સરદારીને^{૪૬} ખરેખર^{૪૩} તુઝકારી કાઢાડી હતી,^{૪૭} તેજપ્રમાણે^{૪૮} હું^{૪૯} જે^{૩૦} માજદયસ્ની^{૩૧} જરતોશ્તી^{૩૨} (તે), દેવોની^{૩૩} સરદારીને^{૩૪} તુઝકારી †કાઢાડું.^{૩૫}

(૭) યાવરનાઓ^{૪૨} આપો,^{૪૩} યાવરનાઓ^{૪૪} ઉર્વરાઓ,^{૪૫} યાવરના^{૪૬} ગાઉશ^{૪૭} હુદાઓ,^{૪૮} યાવરનો^{૪૯} અહુરો મજદા-ઓ,^{૫૦} ચે^{૫૧} ગાંમ^{૫૨} દદા,^{૫૩} ચે^{૫૪} નરેમ^{૫૫} અષવનેમ;^{૫૬} યાવરનો^{૫૭} અસ^{૫૮} જરથુશ્તો,^{૫૯} યાવરનો^{૬૦} કવા વીશ્તાસ્પો,^{૬૧} યાવરના^{૬૨} ફેરપઓશ્તા^{૬૩} જામાસ્પા;^{૬૪} યાવરનો^{૬૫} કસચીત^{૬૬} સઓખ્યન્તાંમ^{૬૭} હુધથયાવરેજાંમ^{૬૮} અષાઉનાંમ,^{૬૯} તા વરેનાયા^{૭૦} લકએષાયા.^{૭૧}

(૭) જેવી રીતનાં^{૪૨} પાણી^{૪૩} (છે), જેવી રીતનાં^{૪૪} ઓરવર^{૪૫} (છે), જેવી રીતનાં^{૪૬} સારી પેદાએશનાં^{૪૮} ગોસ્પંદો^{૪૭} (છે), જેવી રીત ધરાવતો^{૪૯} હોરમજદ^{૫૦} (છે), જેણે^{૫૧} (આએ) દુનિયાને^{૫૨} પેદા કીધી,^{૫૩} (તથા) જેણે^{૫૪} અશો^{૫૫} માણસને^{૫૬} પેદા કીધો;^{૫૭} જેવી રીત ધરાવતો^{૫૮} (પેગમબર) જરતોશ્ત^{૫૯} હતો,^{૬૦} જેવી રીત ધરાવતો^{૬૧} કએ ગુશ્તાસ્પ^{૬૨} (હતો), જેવી રીત ધરાવતા^{૬૩} †ફરશોસ્તર^{૬૪} (અને) †જામાસ્પ^{૬૫}

* ધાતુ ક્ષિ=સંસ્કૃત ક્ષિ=ફરમાવું, હોકમ કરવો; ડાકટર ગેલ્ડનરની અવસ્તા કેતાબ પ્રમાણે ‘અધક્ષયએતા’ લખ્યે તો ‘શિખવું;’ ધાતુ દક્ષ, આ-દક્ષ=સંસ્કૃત આ-દિશ, ઉપ-દિશ=શિખવું.

† અસલ અવસ્તામાં આએ ફરના કટલાએક બોલો (વધારે અસર કરવાને માટે) બે વાર આવેલા છે:—જેમકે ‘વીરપએપૂ ફેરખએપૂ, વીરપએપૂ હનજમ નએપૂ, યાઈશ અપેરેસએતેમ મજદાઓસયા જરથુશ્તસયા;’ ‘જરથુશ્તો વ્યામ્વીતા.’ એ બોલોનો અર્થ ગુજરાતી રૂઢી પ્રમાણે મેં એકજ વાર કીધો છે.

‡ યા=સંસ્કૃત યા=જે; વરન, વરેન=એતેકાદ, એકીન, દીનનો તરીકે; વળી વરન=સંસ્કૃત વરણ=પસંદગી, મરજી; ‘યાવરનાઓ’નો અસલ અર્થ જે પસંદગીનાં.

¶ ફરશોસ્તર તથા જામાસ્પ એ હવેાવ ખાનદાનના બે ભાઈઓ, વધારે બોલાસા બાબે જુઓ યજ્ઞને તથા વીરપરદનો મારો તરજુમો, ૧૨ મો હા ૭ મો ફરો તથા મારી અવસ્તા ફરહંગ.

(હતા), (તથા) જેવી રીત ધરાવતો,^{૧૫} અશો^{૧૬} રાસ્ત કાંમ કરનારા^{૧૭} (અને) (દુનિયાંને) * કાએદો આપનારાં (માણસો) માંનો^{૧૮} કોઈબી શખ્સ^{૧૯} (હતો), તેવીજ રીતનો^{૨૦} તથા મજબૂનો^{૨૧} (હું છેઉ').

(૮) મજદ્યસ્નો અહીં; મજદ્યસ્નો જરથુશ્તિશ ક્વરાને આસ્તૂતસ્યા ક્વરેતસ્યા. આસ્તુયે હુમતેમ મનો, આસ્તુયે હૂખ્તેમ વચો, આસ્તુએ હૂવરશ્તેમ ધ્યઓથનેમ, (૯) આસ્તુયે દએનાંમ વંધઉહીમ માજદ્યસ્નીમ, ક્રસ્પા-યઓપેદ્રાંમ, નિધાસ્નઘથિષેમ, ખએત્વદયાંમ, અષઓનીમ; યા હાધતિનાંમયા બૂબ્યેઘન્તિનાંમયા, મજિશ્તાયા વહિશ્તાયા સ્સએશ્તાયા, યા આહૂધરિશ જરથુશ્તિશ; અહુરાધ મજદાધ વીરપા વોહૂ ચિનહી. અએષા અસ્તી દએનયાઓ માજદ્યસ્નોધશ આસ્તૂધતિશ.† અષેમ વોહૂ ૧.

જરતોશ્તી દીનના કલમાનો ટુંકો સાર:—

(હું તમામ દેવોને તથા યુત-પરસ્તીને ધિક્કારનાર તથા તેઓનો નાશ કરનાર છેઉ'. અમશાસ્પંદોની વખાણ કરનારો તથા તેઓની ધીર્તિ ગાનાર છેઉ'. તમામ ખલકનો પેદા કરનાર જે સર્વ શક્તિવાન તથા મહાજ્ઞાની દાદાર હોરમજદ છે, તેની પરસ્તેશ કરનારો હું થાઉંછું. માજદ્યસ્ની લોકોનાં ઘેરબારોમાંથી દુઃખ તથા સંકટ દૂર કરવાને તથા ગાએદોર તથા ગોસ્પંદોને ચોર તથા છુટારાથી બંધાવાને હું કબૂલ થાઉંછું. જુઠા તથા બદકાર માણસો તથા બહુગરોની સરદારી હેઠળ રહેવાને હું ધિક્કારીંછું. જે દીન તથા રાહ રસમ પ્રમાણે પેગમબર અશો જરતોશ્ત, કએ ગુશ્તાર્પ, ફરશોસ્તર, તથા બમાસ્પ ચાલતા હતા, તથા જે પ્રમાણે બીજા રાસ્તીની રાહ ચાલનાર

* 'સઓબ્યન્તાંમ'—એ બોલનો અર્થ '(દુનિયાંને) કાએદો કરનારા અથવા માણસોને રોશની આપનારા,' ઈઆને લોકોને અંધારામાંથી રોશનીમાં લાવનારા તથા ખોદાઈ નીતિનો માર્ગ દેખાડનારા એવો થાએછે. જ્યારે એ બોલ બહુવચનનાં રૂપમાં આવેછે, ત્યારે પેગમબર જરતોશ્તની આગમજ થઇ ગએલા પેગમબરો (જેવા કે ગયોમરદ, હુશંગ, તેહેમુરસ્પ, ફરીદુન, કેખસર, ઇત્યાદિ) નેમાટે વપરાએછે; અને એકવચનમાં સોરયોસનેમાટે આવેછે.

† એ ફકરાના તરજુમાનેમાટે જુઓ જસ મે અવંપ્રહે મજદ, સફે ૬—૧૦.

અશો માણસો ચાલી ગયા છે, તે દીન તથા રાહ રસમ પ્રમાણે હું ચાલવા માંગુંછું. હું માજદયસ્ની છેઉં; હું માજદયસ્ની જરતોશ્તી તરીકે જરતોશ્તી દીનની વખાણ કરનારો તથા તે બલી દીન ઉપર પુરતો એતેકાદ રાખનાર થવાને પસંદ કરુંછું. નેક વિચારને, નેક સખુનને તથા નેક કાંમને હું વખાણુંછું. બલી માજદયસ્ની દીન જે ટંચે દૂર કરનારી, સલાહ સંપજ વધારનારી, લાઇબંધી કરાવનારી તથા રાસ્ત છે તેની હું સ્તુતિ કરુંછું. હાલમાં જેટલી દીન મોજુદ છે, તથા જેટલી હવે પછી થશે તે બધી દીનમાં, હોરમજદી જરતોશ્તી દીન સર્વોત્તમ છે, અને તે હું મારાં ખરાં અંતઃકરણથી કબૂલ કરુંછું.)

દીનનો કલમો.

રજિશ્તયાઓ^૧ ચિસ્તયાઓ^૨ મજદયાતયાઓ^૩ અષઓ-
ન્યાઓ,^૪ દએનયાઓ^૫ વંધહુયાઓ^૬ માજદયસ્નોધશ.^૭

દીન^૮ બેહુ^૯ રાસ્ત^{૧૦} વ દારોસ્ત,^{૧૧} કે ખોદાએ^{૧૨}
ખર ખલ્ક^{૧૩} ફેરસ્તાદેહુ^{૧૪} ધન^{૧૫} હસ્ત^{૧૬} કે^{૧૭} જરતોશ્ત^{૧૮}
આવોરદેહુ હસ્ત;^{૧૯} દીન^{૨૦} દીને^{૨૧} જરતોશ્ત,^{૨૨} દીને^{૨૩} અહુર-
મજદ^{૨૪} દાદેહુ^{૨૫} જરતોશ્ત^{૨૬} અષઓને^{૨૭} અષેમ વોહૂ ૧.

(એ આખો કલમો ત્રણ વાર પઢે.)

હોરમજદના પેદા કીધેલાં^૩ સહથી સાચ્યાં^૧ (અને) પવિત્ર^૪ જ્ઞાનની^૨
(ધ્યાને ધર્મની કેળવણીની) (તથા) બલી^૬ માજદયસ્ની^૭ દીનની^૫
(ખુશનુદી થાઓ) !

બલી,^૬ રાસ્ત^{૧૦} તથા સંપૂર્ણ^{૧૧} દીન^૮ જે દાદાર હોરમજદે^{૧૨} આએ
દુનિયાનાં લોકોને માટે^{૧૩} મોકલી,^{૧૪} (તે), આએ^{૧૫} (દીન) છે,^{૧૬} કે
જે^{૧૭} (પેગમખર) જરતોશ્ત^{૧૮} (પોતે) લાવ્યા છે.^{૧૯} (તે) દીન^{૨૦}
જરતોશ્તની^{૨૨} દીન^{૨૧} (તથા) હોરમજદની^{૨૪} દીન^{૨૩} (છે), જે અશો^{૨૭}
જરતોશ્તને^{૨૬} (આએ દુનિયામાં) (ફેલાવાનેમાટે) (દાદાર હોરમજદે)
આપી હતી.^{૨૫}

ખોલાસો:—(“ રજિશ્તયાઓ ” થી તે “ માજદયસ્નોઇશ ” સુધીનો ભાગ દીન યજદની ખશુમનમાંથી લીધો છે, અને તે અવસ્તામાં છે. “ દીન્ બેહ રાસ્ત્ ” થી તે “ દાદેહ જરતોશ્ત ” સુધીનો ખાકીનો ભાગ ફારસી એખારતમાં છે. ખુદ અવસ્તામાં લખાએલો તથા એના કરતાં વધારે સરસ દીનનો કલમો તે ઈજશ્નેનો ૧૨ મો હા છે; જુઓ સર્ગ ૪૧૩-૪૧૯).

આફ્રીન પેગ મખર જરતોશ્ત.*

(૧) દહ્મો^૧ અહ્મિ^૨ આફ્રી-વચાઓ;^૩ ખરેનંધઉહાઓ^૪ મે^૫ સદયેહિ.^૬ આઅત્^૭ અઓખત્^૮ જરથુશ્તો^૯ કવોધશ^{૧૦} વીશ્તારપહે,^{૧૧} આફ્રીનામિ^{૧૨} તવ,^{૧૩} નર^{૧૪} દંધહુ-પધતિ,^{૧૫} વોહુ-જીતિ,^{૧૬} ઉસજીતિ,^{૧૭} દરેઘમ-જીતિ;^{૧૮} જધતે^{૧૯} તે^{૨૦} નરાંમ,^{૨૧} જધતે^{૨૨} તે^{૨૩} નાધરિકાંમ,^{૨૪} જધતે^{૨૫} તે^{૨૬} પુથ્ર^{૨૭} ઉસ-જયાઓન્તે^{૨૮} તનુ-કેરેત.^{૨૯} (૨) અએવ^{૩૦} તે^{૩૧} ખવાહિ^{૩૨} યથ^{૩૩} જમાસ્પો,^{૩૪} ઉત^{૩૫} આફ્રીનેમ્^{૩૬} કેરેનવાત્^{૩૭} યથ^{૩૮} દંધહેઉશ્^{૩૯} વિશ્તારપાધ.^{૪૦}

(૧) (હું) (આએ નીચે જણાવેલા) આફ્રીનના સખુનો બોલનાર^૩ નેક^૧ (મરદ) છેઉ.^૨ (તું) મને^૫ નુરબરેલો^૪ નજર † આવેછે.^૬ પછી^૭ (પેગમખર) જરતોશ્તે^૯ કેઆની^{૧૦} ગુશ્તારપને^{૧૧} કહ્યું^૬ કે,

* પેગમખર જરતોશ્તની આશીર્વાદ, ઈઆને તે રાસ્ત પેગમખરે પોતાના જમાનાના હકુમત કરનારા ગુશ્તારપ પાદશાહને તેની હજુરમાં જે દોઆનાં સખુનો કહ્યા તે. એને વીશ્તારપ નુસ્કનો ખાકી રહી ગએલો ભાગ ધારવામાં આવેછે એ આફ્રીનના અવસ્તા કોઈ કોઈ ઠેકાણે ખીગડેલા છે. એમાંના કેટલોએક ભાગ વીશ્તારપ યસ્તની પેહેલેલી પરગરદની શરૂઆતમાં ખી આવેછે. પ્રોફેસર વેસ્ટર્-ગાર્ડનાં અવસ્તા પુસ્તકમાં એ આફ્રીનને ૨૩ મી યશ્ત (Yasht XXII) ગણેલીછે.

† ‘ સદયેહિ’-ધાતુ સદ્=સંસ્કૃત જ્ઞદ્=આવડું, જવું (અસલ અર્થ); અંગ્રેજી To come ની માફક એસ્તલાહી રીતે To appear ને અર્થ વપરાએલોછે.

અએ *નેક હંદગીવાળા,^{૧૬} *બુલંદ દરજ્જાની હંદગીવાળા^{૧૭} (તથા)
*લાંબી હંદગીવાળા^{૧૮} શૂરા મરદ^{૧૯} (અથવા જંગી †મરદ) ! અએ પાદશાહ^{૨૦}
(હું) તુંને^{૨૧} (નીચે મુજબ) દોઆ કરુંછું^{૨૨} :—

તારાં^{૨૩} માણસોને^{૨૪} (લાંબી) †હંદગી^{૨૫} (હોજો) ! તારી^{૨૬} બાઈડીને^{૨૭}
(લાંબી) જ્હંડગી^{૨૮} (હોજો) ! તારાં^{૨૯} †છોકરાં^{૩૦} (જે) તારેપેટે^{૩૧} જન્મ પામે^{૩૨}
(તેઓને) (લાંબી) જ્હંડગી^{૩૩} (હોજો) ! (૨) તારો^{૩૪} એક^{૩૫} (છોકરો)
જામાસ્પ^{૩૬} (હકીમ) જેવો^{૩૭} ડુથાએ^{૩૮} †અને^{૩૯} (તે) †પાદશાહ^{૪૦}
ગુશ્તાસ્પને^{૪૧} (ઈચ્છાને તુંને), (જામાસ્પ માફક) દોઆ^{૪૨} કરે^{૪૩} !

સેવિશ્તો^{૪૪} બવાહિ^{૪૫} યથ^{૪૬} મજદાઓ^{૪૭} વેરેશ્તજાઓ^{૪૮}
યથ^{૪૯} શ્રએતઓનો^{૫૦} અમવ^{૫૧} યથ^{૫૨} જામાસ્પો^{૫૩} અશ-
વરેચાઓ^{૫૪} યથ^{૫૫} કવ ઉસ^{૫૬} પોઉર-જિરો^{૫૭} યથ^{૫૮}
અઓશનરો^{૫૯} જેનંધ્રહુતેમ^{૬૦} બવાહિ^{૬૧} યથ^{૬૨} તખ્મો ઉરૂપ.^{૬૩}
(૩) ખરેનંધ્રહુતેમ^{૬૪} બવાહિ^{૬૫} યથ^{૬૬} ચો^{૬૭} યિમો^{૬૮}
ક્ષએતો^{૬૯} હવાંધવો^{૭૦} હજંધર-યઓશ્તયો^{૭૧} બવાહિ^{૭૨} યથ^{૭૩}

• * ‘વોહુ-જતિ ઉસ-જતિ દરેધેમ-જતિ ’ એ સમાસ બોલોને વિશેષણને બદલે
પૃથક્કનામ (Abstract Nouns) ૩ જ એકવચન લખએતો, નીચે મુજબ અર્થ
થઈ શકે :—અએ પાદશાહ ! નેક હંદગી, બુલંદ દરજ્જાની હંદગી તથા લાંબી
હંદગીથી હું તુંને દુઆ કરુંછું, ઈચ્છાને તુંને નેક હંદગી, બુલંદ દરજ્જાની હંદગી તથા
લાંબી હંદગી હાંસેલ થાએ એવી હું દુઆ માંગુંછું.

† આએ ઠેકાણે ‘ નર ’ બોલ ‘ નાઇરિક ’ (બાઈડી, કમ હિમ્મતનો) ની
મુકાબેલ વપરાએલો છે.

‡ એ બોલને ‘ જઘતિ ’ની પેહલેલી એકવચન ગણેલો છે; જઘતિ=સંસ્કૃત
જાતિ=હયાતિ, હંદગી; ધાતુ જન્=સંસ્કૃત જન્=હંદગીમાં આવડું.

¶ વળી કોઈ વખતે અવસ્તા, સંસ્કૃત તથા લાટીન ભાષાઓમાં છોકરાનો બોલ
બહુવચનમાં છોકરાંને અર્થે આવેછે :—સંસ્કૃત પુત્ર, લાટીન Filii, અવસ્તા પુત્રે (જુઓ
ઈજશનેનો ૨૩ મો હા, ૧ લો ફકરો).

§ જુઓ વીશ્તાસ્પ યશ્ત, ફકરો ૩ જો :—‘ અએવ તે પુત્રો જામાસ્પો. ’
જામાસ્પ હકીમના બોલાસા બાબે જુઓ ઈજશનેનો મારો તરજુમો, હા ૧૨ મો,
૭ મા ફકરાની નોટ.

§ બવાહિને બદલે બવાહતિ (૩ જો પુરૂષ એકવચન) હતે તો બેહેતર.

|| અસલ અર્થ ‘ દેશના ગુશ્તાસ્પને, ’ ઈચ્છાને દેશના માલેક ગુશ્તાસ્પને.

અજોધશ દહાકાધ^{૭૧} અઘ-દએન;^{૭૨} ઉઘેમ^{૭૩} અઓનિશ્તેમ^{૭૪}
 અવાહિ^{૭૫} યથ^{૭૬} કેરેસાસ્પેમ;^{૭૭} હુધાઓધહેમ^{૭૮} વ્યાખનેમ^{૭૯}
 અવાહિ^{૮૦} યથ^{૮૧} ઉર્વાક્ષહે;^{૮૨} સ્તીરેમ^{૮૩} કેહૂરપેમ^{૮૪} અનાસ્તવ-
 નેમ^{૮૫} અવાહિ^{૮૬} યથ^{૮૭} કવ^{૮૮} સ્યાવર્ષાનો.^{૮૯} (૪) પોઉર-
 ગો^{૯૦} અવાહિ^{૯૧} યથ^{૯૨} આથ્વ્યાનોધશ;^{૯૩} પોઉર-અસ્પેમ^{૯૪}
 અવાહિ^{૯૫} યથ^{૯૬} પોઉરપસ્પેમ;^{૯૭} અપવ^{૯૮} અવાહિ^{૯૯}
 યથ^{૧૦૦} જરથુશ્તો^૧ સિપતામો;^૨ રંધહાંમ^૩ દૂરએ-પારાંમ^૪
 અવાહિ^૫ યથ^૬ ચો^૭ વિક્રો નવાળે;^૮ ઉર્વથો^૯ અવાહિ^{૧૦}
 યજતનાંમ^{૧૧} યથ^{૧૨} જરેનેમ^{૧૩} મખ્યાનાંમ.^{૧૪}

(દાદાર) હોરમજદના^{૪૪} જેવો^{૪૩} (તું) ઘણોજ કાએદો *કરનાર^{૪૫}
 થજે !^{૪૨} ફરેદુનના^{૪૭} જેવો^{૪૬} (તું) દુશ્મનને †મારનાર^{૪૫} (થજે) ! જામા-
 સ્પના^{૫૦} જેવો^{૪૯} (તું) ‡હિમ્મતવાન^{૪૮} (થજે) ! કાઉસ (પાદશાહ)ના^{૫૩}
 જેવો^{૫૨} (તું) પુરતા ¶જળકાટવાળો^{૫૧} (થજે) ! અઓશનરના^{૫૬} જેવો^{૫૫}
 (તું) પુર ડ્યાલાકીવાળો^{૫૪} (થજે) ! §તેહેમુરસના^{૬૦} જેવો^{૫૯} (તું) હથિયા-
 રબંદ^{૫૭} થજે !^{૫૮} (૩) રૈયતની સારીપેઠે પાસખાની કરનાર^{૬૭} જમશેદ^{૬૫}
 પાદશાહના^{૬૬} જેવો^{૬૩} (તું) ||ખોરેહવાળો^{૬૧} થજે !^{૬૨} ખરાખ તરીકાવાળા^{૭૨}
 જોહાકની^{૭૧} માફક^{૭૦} (તું) હજાર **યુક્તિવાળો^{૬૮} થજે !^{૬૯} કેરશાસ્પના^{૭૭}

* હોરમજદનાં નામોમાં એક નામ સેવિસ્ત છે; જુઓ હોરમજદ યસ્ત, ૧૫.

† ફરેદુને જુહાકને માર્યો; જુઓ ઈજશનેનો ૯ મો હા, ૮ મો ફકરો.

‡ દીન દુશ્મનોનાં લશ્કરની સાંભે હિમ્મત રાખી; જુઓ આવાં યસ્ત, ૬૮.

¶ એના ઇશારા બાબે જુઓ આવાં યસ્તનો ૪૫ મો ફકરો.

§ જુઓ ફરવરદીન યસ્ત, ફકરો ૧૩૧ મો; પ્રોફેસર દારમેસ્તેતે ‘અઓશનરો’ ને કાઉસ પાદશાહનો સલાહકાર ગણે છે.

§ તેહેમુરસ એ જમશેદ પાદશાહનો ભાઈ હતો. હોરમનને તથા તમામ દેવ દરજ્જેને તેણે જેર કીધા, તે ઉપરથી એને ‘તેહેમુરસે દીવબંદ’ કરીને કેહે છે. જુઓ રામ યસ્તના ફકરા ૧૧-૧૨.

|| જુઓ ઈજશનેનો ૯ મો હા, ફકરા ૪-૫; જમ્યાદ યસ્ત, ફકરા ૩૧-૩૨.

** જુઓ ઈજશનેનો ૯ મો હા, ૮ મો ફકરો. જોહાકને બદલે મિથ્ર ઇઆને મેહેર ઈજદનો મિસાલ આપતે તો બેહેતર હતું, કારણ કે હજંધર-યઓક્ષતિ બાલ મેહેર ઈજદની સિદ્ધતમાં બી આવે છે, જુઓ મેહેર યસ્ત, ૩૫ મો ફકરો.

જેવો^{૬૬} (તું) ગાલેખ^{૭૩} (તથા) ઘણોજ *જેરેમંદ^{૭૪} થજે !^{૭૫} ઉર્વાક્ષના^{૭૨}
જેવો^{૭૧} (તું) સારાં †હાપણુવાળો^{૭૮} (તથા) (મ્હેટાં માણુસોની) મિજ-
લસમાં બેસનારો^{૭૯} થજે !^{૮૦} કએ^{૮૧} સીઆવક્ષના^{૮૨} જેવો^{૮૩} (તું) સોહા-
મણાં^{૮૪} શરીરનો^{૮૫} (તથા) ‡બેગુનાહ^{૮૬} (અથવા પાક) થજે !^{૮૭} (૪)
આથબ્યાનનાં ખાનદાનવાળાંની^{૮૮} માફક^{૮૯} (તું) ¶ગાએદોરથી ભરપુર^{૯૦}
થજે !^{૯૧} પોઉરૂશસ્પના^{૯૨} જેવો^{૯૩} (તું) ઘોડાઓથી ભરપુર^{૯૪} થજે !^{૯૫} સપેત-
માન^{૯૬} જરતોશ્તના^{૯૭} જેવો^{૯૮} (તું) §અશો^{૯૯} થજે !^{૧૦૦} વિક્ર-નવાજની^{૧૦૧} માફક^{૧૦૨}
પાર કરવાને દૂર પડે એવી^{૧૦૩} રંધ (નદી)ને^{૧૦૪} (પોહોંચનારો અથવા પાર
કરનારો) તું §થજે !^{૧૦૫} માણુસોના^{૧૦૬} વડાની^{૧૦૭} માફક^{૧૦૮} ઇજદોનો^{૧૦૯}
પ્યારો^{૧૧૦} તું ||થજે !^{૧૧૧}

(૫) જયાઓન્તે^{૧૧૨} હુય વો^{૧૧૩} દસ^{૧૧૪} પુથ્ર.^{૧૧૫} ડ્રાયો^{૧૧૬} બવાહિ^{૧૧૭}
યથ^{૧૧૮} અથઉરેનો,^{૧૧૯} ડ્રાયો^{૧૨૦} બવાહિ^{૧૨૧} યથ^{૧૨૨} રથએશ્તારહે,^{૧૨૩}
ડ્રાયો^{૧૨૪} બવાહિ^{૧૨૫} યથ^{૧૨૬} વાસ્તયેહે^{૧૨૭} ફુપુયન્તો,^{૧૨૮} અએવ^{૧૨૯} તે^{૧૩૦}
બવાહિ^{૧૩૧} યથ^{૧૩૨} વીરતાસ્પાઇ.^{૧૩૩} (૬) અઉર્વત્-અસ્પેમ^{૧૩૪}
બવાહિ^{૧૩૫} યથ^{૧૩૬} હુવરે;^{૧૩૭} રઓચિનવન્તેમ^{૧૩૮} બવાહિ^{૧૩૯} યથ^{૧૪૦}
માઓંધહેમ;^{૧૪૧} સઓચિનવન્તેમ^{૧૪૨} બવાહિ^{૧૪૩} યથ^{૧૪૪} આતરેમ;^{૧૪૫}
તિજ્જિનવન્તેમ^{૧૪૬} બવાહિ^{૧૪૭} યથ^{૧૪૮} મિથ્રેમ,^{૧૪૯} હુરઓધેમ^{૧૫૦}
વેરેથ્રાજનેમ^{૧૫૧} બવાહિ^{૧૫૨} યથ^{૧૫૩} સઓધેમ^{૧૫૪} અપીમ.^{૧૫૫}

* જુઓ જમીયાદ યસ્ત, ફકરા ૩૮-૩૯.

† જુઓ ઇજરનેનો ૬ મો હા, ૧૦ મો ફકરો.

‡ અથવા પાક-દામન, નીતિવાન. અસલ અર્થ ‘ આતુદગી-રીમની વગરનો.’

¶ વધારે ખોલાસામાટે જુઓ પ્રોફેસર વેસ્ટનો જુનદેહેશનો અંગ્રેજી તરજુમો,
ખાખ ૩૧ મો, ૭ મો ફકરો.

§ અથવા રાસ્ત, સચ્ચાઇને વળગી રહેનારો, ઠગાઇને ધિક્કારનારો. એની
શાહાદત અવસ્તાનાં લખાણોમાંથી આપણને જાણ મળી આવેછે.

§ એની મતલબ એવી દીરેછે કે, તારામાં ધણું ચાલવાની શક્તિ આવે. જુઓ
આવાં યસ્તનો ૧૬ મો કરદો.

|| ઇજદોથી ચહવાએલો તથા માણુસોથી માન પામેલો તું થજે (દારમેસ્તે-
તેનો અંગ્રેજી તરજુમો); જેમ સોનું માણુસોમાં કીમતી ગણાયેછે તેમ તું ઇજદોમાં
પ્યારો થજે (દારમેસ્તેતેનો ફ્રેંચ તરજુમો).

(૭) અર્શ-લકએધેમ^{૫૯} અવાહિ^{૬૦} યથ^{૬૧} રબૂશ;^{૬૨} દુશમધન્યુ-
જ્યન્તેમ^{૬૩} અવાહિ^{૬૪} યથ વેરેથ્રેમ^{૬૫} અહુરધાતેમ,^{૬૬}
પોઉર-ખાથ્રેમ^{૬૭} અવાહિ^{૬૮} યથ^{૬૯} રામનો ખાસ્તહે;^{૭૦}
અયસ્કેમ^{૭૧} અમહુરકેમ^{૭૨} અવાહિ^{૭૩} યથ^{૭૪} કવ હુસ્તવ.^{૭૫}
(૮) પસ્ત્ય^{૭૬} આફ્રીનેમ^{૭૭} અધપિ-જસધતિ^{૭૮} વહિશ્તેમ અહૂમ^{૭૯}
અપઓનાંમ^{૮૦} રઓચંધહેમ^{૮૧} વીસ્પો-ખાથ્રેમ.^{૮૨} અથ^{૮૩}
જમ્યાત^{૮૪} યથ^{૮૫} આફ્રીનામિ.^{૮૬}

(૫) *તમારાથી^૧ (અથવા તમારે પેટે) દશ^{૧૭} છોકરા^{૧૮} જન્મ
પાંમળે^{૧૫} (તેઓમાંના) ત્રણ^{૧૬} (છોકરા) આશ્રવનના^{૨૨} જેવા;^{૨૧} ત્રણ^{૨૩}
રથેશ્તારના^{૨૬} જેવા;^{૨૫} ત્રણ,^{૨૭} (દેશની) આખાદી કરનાર^{૩૧} ખેદુતના^{૩૦}
જેવા;^{૨૯} (અને) એક,^{૩૨} (તું) ગુસ્તાસ્પના^{૩૬} જેવો^{૩૫} (પાદશાહ)
†થાએ^{૩૪} (૬) ખોરશેદના^{૪૦} જેવો^{૩૯} (તું) તેજ ધ્રોગવાળો^{૩૭} થજે^{૩૮}
માહતાબના^{૪૪} જેવો^{૪૩} (તું) †રોશનીવાળો^{૪૧} થજે^{૪૨} આતશના^{૪૮} જેવો^{૪૭}
(તું) ક્રિયળકાટવાળો^{૪૫} થજે^{૪૬} મેહેર (ઈજ્રદ)ના^{૫૨} જેવો^{૫૧} (તું) તેજવાળો^{૪૯}
થજે^{૫૦} અશો^{૫૮} સરોશ (ઈજ્રદ)ના^{૫૭} જેવો^{૫૬} (તું) ખુબસુરત^{૫૩}
(તથા) ડુંકતેહમંદ^{૫૪} થજે^{૫૫} (૭) રશને (રાસ્ત) (ઈજ્રદ)ના^{૬૨} જેવો^{૬૧}
‖સાચ્યા તરીકા (અથવા મજહબ) પ્રમાણે ચાલનારો^{૫૯} તું થજે^{૬૦} હોરમ-
જદના પેદા ધીધેલા^{૬૬} બેહેરાંમ (ઈજ્રદ)ના જેવો^{૬૫} (તું) દુશ્મનને **મારનારો^{૬૩}
થજે^{૬૪} રામ ખાસ્તર (ઈઆને મીનોરાંમ)ના^{૭૦} જેવો^{૬૯} (તું) પુર આ-
સાની (અથવા સુખ)વાળો^{૬૭} થજે^{૬૮} કેખસર (પાદશાહ)ના^{૭૫} જેવો^{૭૪}

* ઈઆને તું ગુસ્તાસ્પ તથા તારી શેહેનશાહ બાનુ હુતઓસથી.

† ઈઆને તારા ત્રણ ત્રણ છોકરાઓ ત્રણ જુદા ધંધામાં (ઈઆને મોબેદીનાં,
લડાઈમાં બેઠતી મરદાંતગીનાં તથા ખેતીનાં કામમાં) નામદારી મેળવે; અને એક
છોકરો તારી માફક રાજપાટ ચલાવે.

‡ જુઓ ખોરશેદ નીઆએશનો ૫ મો ફકરો તથા શરૂઆતનો ભાગ.

¶ જુઓ માહબખાસ્તાર નીઆએશ, ૫ મો તથા સાતમો ફકરો.

§ જુઓ આતશ નીઆએશ, ૩ જો ફકરો.

§ સઓધેમ અપીમ હુરઓધેમ વેરેથ્રાજનેમ...યજમધદે (જુઓ સરોશ ચરત).

‖ રશને ઈજ્રદનો એલકાબ રજિશ્ત (ધણોજ રાસ્ત) આવેછે.

** જુઓ બેહેરામ ચરતનો ૧૬ મો કરદો, ૪૫ મો ફકરો.

(તું) દરદ વગરનો^{૭૧} (તથા) *મરકી વગરનો^{૭૨} થને^{૭૩} (૮) (ઉપર જણાવેલી) (તમામ) દોઆ^{૭૪} (બર આવા) †પછી,^{૭૫} અશો (લોકો)નું^{૭૬} રોશન^{૭૭} (તથા) તમામ સુખવાળું^{૭૮} બેહેશ્ત^{૭૯} (તુંને) ‡મળે^{૮૦} જે પ્રમાણે^{૮૧} હું દોઆ માંગું^{૮૨} તે પ્રમાણે^{૮૩} થાઓ!^{૮૪} (ઈઆને ઉપર જણાવેલી મારી તમામ દોઆ આમીન થાઓ !)

નીઆએશ તથા યશ્ત લણ્યા પછી લણવાની નીરંગ.

દ્યેનયાઓ^૧ વંદ્યુયાઓ^૨ માજદયસ્તોમશ.^૩

દીન^૪ બેહ^૫ રાસ્ત^૬ વ^૭ દારોસ્ત,^૮ કે^૯ બોદાએ^{૧૦} બર^{૧૧} ખદ્ક^{૧૨} ફેરસ્તાદેહ,^{૧૩} ધન^{૧૪} હસ્ત^{૧૫} કે^{૧૬} જરતોશ્ત^{૧૭} અવોરદેહ હસ્ત;^{૧૮} દીન^{૧૯} દીને^{૨૦} જરતોશ્ત,^{૨૧} દીને^{૨૨} અહુરમજદ,^{૨૩} દાદેહ^{૨૪} જરતોશ્ત,^{૨૫} બીશક્^{૨૬} વ^{૨૭} બીગુમાન.^{૨૮} રાસ્ત^{૨૯} દીને^{૩૦} જર-તોશ્ત^{૩૧} સપીતમાન.^{૩૨} અએ યજદાન^{૩૩} બ દરગાહે તો^{૩૪} હજરન હજર,^{૩૫} બીવર હજરન હજર^{૩૬} સેપાસ^{૩૭} મીકુનમ,^{૩૮} કે^{૩૯} દર^{૪૦} દીને^{૪૧} જરતોશ્ત^{૪૨} મરા^{૪૩} પેદા^{૪૪} બેકદ;^{૪૫} અજ^{૪૬} બરકતે^{૪૭} દીને ઊ^{૪૮} મન^{૪૯} દર ગરોથમાન^{૫૦} યકીન^{૫૧} ખાહમ શુદ્ધ.^{૫૨} યકીન^{૫૩} ખાહમ^{૫૪} કે, જુમલે^{૫૫} બસ્તે-કુશ્તીઆને^{૫૬} નીકુ-કેરદારને^{૫૭} હકૂત કેશવર જમીન,^{૫૮} બા મા^{૫૯} હુમા-જોર^{૬૦} બાદ.^{૬૧} યક^{૬૨} અજ મા^{૬૩} શોમોરદન^{૬૪} હજર^{૬૫} બાદ.^{૬૬}

* અવસ્તા મહર્ક=સંસ્કૃત મરક=મરકીનો રોગ, અથવા મોતવગરનો. પાછલી કેતાબમાં કેખસર પાદશાહને અમર ગણેલોછ.

† ઈઆને ઉપર જે મેં દોઆ કીધી તે સફળ થયા પછી, તથા આએ દુનિયાંનું તમામ સુખ તથા કીર્તિ ભરેલી લાંબી હંદગી ભોગવ્યા પછી.

‡ અથવા ‘અધધિ-જસધતિ’ ને બદલે ‘અધધિ-જસ ધતિ’ એ પ્રમાણે લખએ તો, એનો અર્થ ‘અશો (લોકો) નાં રોશન તથા તમામ સુખવાળાં બેહેશ્તમાં એ પ્રમાણે (ધતિ=સંસ્કૃત કૃતિ) હું જાએ !, થઈ શકે.

(બધત્) :—

કબૂલત્^{૧૭} બાદ્^{૧૮} યક્સર^{૧૯} પુજેશે મા,^{૨૦}બ દરગાહત્^{૨૧} રસાદ્^{૨૨} આમોરુજેશે મા.^{૨૩}ગુનાહુ ગુજરશને,^{૨૪} કેરફેહુ અફઝયશને.^{૨૫} અષેમ વોહુ ૧.(એ આખી નીરંગ ત્રણ વાર પઢે.)લલી^૨ માજદયસ્ની^૩ દીનની^૪ (ખુશુદી થાઓ !).

લલી,^૫ રાસ્ત^૬ તથા^૭ સંપૂર્ણ^૮ દીન^૯ જે^{૧૦} દાદાર હોરમજદે^{૧૦} આએ
 દુનિયાનાં લોકોનેમાટે^{૧૧-૧૨} મોકલી^{૧૩} (તે), આએ^{૧૪} (દીન) છે,^{૧૫}
 કે જે^{૧૬} (પેગમબર) જરતોશ્ત^{૧૭} (પોતે) લાવ્યાછે.^{૧૮} (તે) દીન^{૧૯}
 જરતોશ્તની^{૨૦} દીન^{૨૦} (તથા) હોરમજદની^{૨૩} દીન^{૨૨} (છે); (અને તે
 દીન) (આએ દુનિયામાં) (શેલાવાને માટે) (દાદાર હોરમજદે)
 (અશો) જરતોશ્તને^{૨૫} આપી હતી,^{૨૪} (એ ખીના) વગર શક્તની^{૨૬}
 તથા^{૨૭} વગર સંશયની^{૨૮} (છે). સપેતમાન^{૩૨} જરતોશ્તની^{૩૧} દીન^{૩૦} રાસ્ત^{૨૯}
 (છે). અએ યજદાન !^{૩૩} (હું) તારી દરગાહમાં^{૩૪} લખો^{૩૫} અને કરોડ^{૩૬}
 શુકરાના^{૩૭} કર્ણું^{૩૮} કે, (તે) મને^{૪૩} જરતોશ્તની^{૪૨} દીનમાં^{૪૦-૪૧} જન્મ
 આપ્યો.^{૪૪-૪૫} તેની (ધ્યાને જરતોશ્તની) દીનની^{૪૮} ખરકતથી^{૪૬-૪૭} (એટલે
 એ સાચી દીનનાં ઉત્તમ ફરમાનો મુજબ જાંદગી ગુજરવાથી) (હું)
 ખચીત^{૫૧} ગરોશ્માન બેહેશ્તમાં^{૫૦} જઈશ.^{૫૨} (વળી) (હું) ખરેખરે^{૫૩}
 એવું ઇચ્છું^{૫૪} કે, હફત કેશ્વર જમીનના^{૫૮} તમામ^{૫૫} નેક કાંમ કરનારા^{૫૭}
 જરતોશ્તીઓ^{૫૬} મારી સાથે^{૫૯} મદદગાર^{૬૦} અથવા (સવાબનો હિસ્સો
 પામનારા^{૬૦}) થાએ.^{૬૧} હમારી તરફનું^{૬૩} એક વખતનું^{૬૨} દેહેવું^{૬૪} હબર
 ઘણું^{૬૫} ખરાબર હોજો !^{૬૬}

(ઓ પાક પરવરદેગાર !) (ગુનાહનેમાટે કીધેત્રી) હમારી આ-
 જેજ સાથની જાંદગી^{૭૦} તમામ^{૬૯} તુંને કબૂલ^{૬૭} હોજો !^{૬૮} (તથા) હમારું
 માફીપત્ર^{૭૩} તારી દરગાહમાં^{૭૧} પુગજો !^{૭૨}

હમારો ગુનાહ દરગુજર થાઓ !^{૭૪} હમારું સવાબ જીઆદે થાઓ !^{૭૫}

આ.કૂરી ન-ઈ-અરદાકૂવપ્.

અરદાકૂવપ ની આકૂરીન.

(૧) હમા-જોર^૧ આદ^૨ ! હમા-જોર^૩ હમા-અશો^૪ આદ^૫ !

હમા-જોર^૬ હમા-નેકી^૭ આદ^૮ ! હમા-જોર^૯ હમા-ખોરેહ^{૧૦} આદ^{૧૧}

હમા-જોર^{૧૨} વેશ-કેરકે^{૧૩} આદ^{૧૪} ! હમા-જોર^{૧૫} કમ-ગુનાહ^{૧૬} આદ^{૧૭} !

(૨) હમા-જોર^{૧૮} આદ^{૧૯} જરથોશત-દીન^{૨૦} રાસ્તીહા^{૨૧} ખોખ્તાર^{૨૨}
આદ^{૨૩} ! દીને-માજદયસ્નાન^{૨૪} હકીકત^{૨૫} દોરોસ્ત^{૨૬} આદ^{૨૭} !

(૩) હમા-જોર^{૨૮} આદ^{૨૯} દાદાર-અહુરમજદ^{૩૦} રયોમંદ^{૩૧} ખોરેહો-
મંદ^{૩૨} ! હમા-જોર^{૩૩} આદ^{૩૪} અમેશાસ્પંદાન^{૩૫} !

(૪) હમા-જોર^{૩૬} આદ^{૩૭} ખોરેહ^{૩૮} દીને^{૩૯} વેહ^{૪૦} વ^{૪૧} અવીજેહ^{૪૨}
માજદયસ્નાન^{૪૩} !

(૧) હમ-શરીક^{૧*} થાઓ^{૧૨} તમામ-અશો^૪ (સાહેબોની સાથે) હમ-શરીક^૩
થાઓ^૫ ! તમામ-નેકી^૭ (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક^૬ થાઓ^૮ ! તમામ-
ખોરેહ^{૧૦} (વાળા સાહેબો) સાથે હમ-શરીક^૯ થાઓ^{૧૧} ! ઘણા-સવાબ^{૧૩} (વાળા
સાહેબો) સાથે હમ-શરીક^{૧૨} થાઓ^{૧૪} ! ઓછા-ગુનાહ^{૧૬} (વાળા સાહેબો) સાથે
હમ-શરીક^{૧૫} થાઓ^{૧૭} ! (૨) જરથોશતી-દીન^{૨૦} સાથે હમ-શરીક^{૧૮} થાઓ^{૧૯},
(અને) રાસ્તીની-મારકતે^{૨૧} નાજ^{૨૨} (યાને છુટકારો) પામો^{૨૩} ! માજદીયસ્ની-
દીનની^{૨૪} હકીકત^{૨૫} (યાને બાણવા લાયક ખરેખરું જ્ઞાન) બરાબર-રીતે^{૨૬} પામો^{૨૭}
(૩) નુરમંદ^{૩૧} (અને) ખોરેહથી-ભરપુર^{૩૨} દાદાર-હોરમજદ^{૩૦} (સાથે) હમ-શ-
રીક^{૨૮} થાઓ^{૨૯} ! અમશાસ્પંદો^{૩૫} (સાથે) હમ-શરીક^{૩૩} થાઓ^{૩૪} ! (૪) લલી^{૪૦}
અને^{૪૧} પાક^{૪૨} માજદયસ્ની^{૪૩} દીનનાં^{૩૯} ખોરેહ^{૩૮} (સાથે) હમ-શરીક^{૩૬} થાઓ^{૩૭} !

(૫) હમા-જોર^{૪૪} આદ^{૪૫} આદરાન^{૪૬} આતશાન^{૪૭}, આદર-ગો-
શસ્પ^{૪૮}, આદર-ખુરદાદ^{૪૯} આદર-ખુરજીન-મેહર^{૫૦}, આતશ-ખેરેજો-
સંધ્રહ^{૫૧}, આતશ-વોહૂ-ક્રયાન^{૫૨}, આતશ-ઉર્વાજિશત^{૫૩}, આતશ-
વાજિશત^{૫૪}, આતશ-સ્પેનિશત^{૫૫} વ^{૫૬} આતશ-નઝરયો-સંધ્રહ^{૫૭} !

(૬) હમા-જોર^{૫૮} આદ^{૫૯} પંજ^{૬૦} ગાહે^{૬૧} “ક્રવરાને^{૬૨}” કે^{૬૩} અંદર^{૬૪} શાખાં-

* અવસ્તા શબ્દ “યજમદે” તથા તેના બીજાં રૂપોના અસલ અર્થે પાજંદ શબ્દ “હમા-જોર” વપરાયેલો છે. અંગ્રેજીમાં co-operate અથવા “attune” યાને સાથે રહીને હમ-શરીકીથી એકજ વિચારથી યાદ કરવું.

ન^{૧૫}-રોજ^{૧૬} કે^{૧૭} સેપારીહ^{૧૮} હુમા-કેરુકેહા^{૧૯} બેદ^{૨૦}—શાંન^{૨૧} હસ્ત^{૨૨}
હાવન-ગાહ^{૨૩}, રપિથિવન-ગાહ^{૨૪}, ઉકયેધરીન-ગાહ^{૨૫}, અધવિસૂથ્રેમ-
ગાહ^{૨૬} વ^{૨૭} ઉશહેન-ગાહ^{૨૮} ! (૭) હુમા-કેર^{૨૯} બાદ^{૩૦} શશ^{૩૧} ગાહે^{૩૨}
ગાહાંખાર^{૩૩} અંદર^{૩૪} સાલ^{૩૫}—મધદ્યોજ્જરેમ-ગાહ^{૩૬}, મધદ્યોશહેમ-
ગાહ^{૩૭}, પધતિશહેમ-ગાહ^{૩૮}, અયાથ્રેમ-ગાહ^{૩૯}, મધદ્યારેમ-ગાહ^{૪૦}
વ^{૪૧} હુમરપથ-મએદએમ-ગાહ^{૪૨} ! (૮) હુમા-કેર^{૪૩} બાદ^{૪૪} પંજ^{૪૫}
ગાહે^{૪૬} ગાસાંન^{૪૭} કે^{૪૮} અંદર^{૪૯} પંજ-ધ-મેહ^{૫૦} અહુનવદ-ગાહ^{૫૧}, ઉશત-
વદ-ગાહ^{૫૨}, સ્પેતોમદ-ગાહ^{૫૩}, વોહુક્ષત્ર-ગાહ^{૫૪}, વહિશતોધશત-ગાહ^{૫૫} !

(૫) આદર-ગુશસ્પ^{૫૬}, * આદર-પુરદાદ^{૫૭}, આદર-પુરજન મહેર^{૫૮} (ના-
મનાં ત્રણ) આદરો^{૫૯} (સાથે), તથા † આતશ-બેરેજ-સંવંધ^{૬૦}, † આતશ-વોહુ-ક-
યાંન^{૬૧}, † આતશ-ઉર્વાજિશત^{૬૨}, † આતશ-વાજુશત^{૬૩}, † આતશ-સ્પેનિશત^{૬૪} તથા †
† આતશ-નૈસ્થોસંવંધ^{૬૫} (નામના છ) આતશો^{૬૬} (સાથે) હમ-શરીક^{૬૭} થાઓ !^{૬૮}
(૬) રાત^{૬૯}-દીવસ^{૭૦} દરમ્યાન^{૭૧} “ † ક્વરાને^{૭૨} ” (માં ભણવાની) જે^{૭૩} પાંચ^{૭૪}
ગેહ^{૭૫}—તેઓ^{૭૬} હાવન-ગેહ^{૭૭}, રપીથવન-ગેહ^{૭૮}, ઉજીરન-ગેહ^{૭૯}, અધવીસુથ્રેમ
ગેહ^{૮૦} અને^{૮૧} ઉશહેન-ગેહ^{૮૨} છે^{૮૩}—(અને) જેઓને^{૮૪} હસ્તક^{૮૫} તમામ-
સવાબનાં કાર્યો^{૮૬} રહેજે, †—(તેઓની સાથે) હમ-શરીક^{૮૭} થાઓ !^{૮૮} (૭)
વરસ ની^{૮૯} અંદર^{૯૦} ના છ^{૯૧} ગાહાંખારના^{૯૨} હીંગામો^{૯૩} (જેવા કે) મધદ્યો-
જ્જરેમનો હીંગામ, † મધદ્યોશહેમનો હીંગામ, † પધતિશહેમનો હીંગામ, † અ-
યાથ્રેમનો હીંગામ, † મધદ્યારેમનો હીંગામ^{૯૪} તથા † હુમરપથમએદમના
હીંગામ^{૯૫} સાથે હમ-શરીક^{૯૬} થાઓ !^{૯૭} (૮) “ † પંજ-ધ-મેહ^{૯૮} ” ની અંદર^{૯૯}
જે^{૧૦૦} પાંચ^{૧૦૧} ગાથાના^{૧૦૨} હીંગામો^{૧૦૩}—(જેવા કે) અહુનવદનો હીંગામ, † ઉશત-
વદનો હીંગામ, † સ્પેન્તોમદનો હીંગામ, † વોહુક્ષત્રનો હીંગામ^{૧૦૪} તથા વહિશતો-
ધશતના હીંગામ^{૧૦૫}—સાથે હમ-શરીક^{૧૦૬} થાઓ !^{૧૦૭}

(૯) હુમા-કેર^{૧૦૮} બાદ^{૧૦૯} વેહાંને^{૧૧૦} હુન્જમનાન^{૧૧૧}, † કરથુશ્ચ્યાંન^{૧૧૨},
વેહ-દીનાંન^{૧૧૩} વ^{૧૧૪} પાદ-દીનાંને^{૧૧૫} હુક્ત-કેશવર-જમીન^{૧૧૬}, † કુ^{૧૧૭} પ^{૧૧૮}

* જુઓ આતશ ન્યાએશને છેલ્લા “ ગોરજે ખોરેહ અવળયાદ ” નો ફકરો.

† જુઓ યજ્ઞને હા ૧૭ મો; ફ૦ ૧૧.

‡ “ ક્વરાને ” અવસ્તા શબ્દ છે, તેનેમાટે જુઓ “ સરોશ બાજ. ”

¶ એટલે કે “ પાંચ મોટા દીવસો. ” ક્વરદેગાંનના ૧૮ દીવસોમાંના પહેલા
પાંચ “ પંજ-ધ-કેહ ” યાને નાના પાંચ દીવસો તરીકે ઓળખાય છે, જે આસ્તાદથી
અનેરાન રોજ સુધી ગણાય છે, અને બીજા પાંચ દીવસો જે ગાથાના છે તે “ પંજ-
ધ-મેહ ” તરીકે ઓળખાય છે.

દાદૃ^{૧૦} વેહ-દીને^{૧૮} પઓમચો-દકએષી,^{૧૯} કું^{૨૦} પ^{૨૧} અવીજેહુ^{૨૨} વેહ-
દીને^{૨૩} માજદયસ્નાન^{૨૪} અસ્તોઆન^{૨૫} હેદા^{૨૬} એશાન^{૨૭} અવા^{૨૮}
એમાન,^{૨૯} એમાન^{૩૦} અવા^{૩૧} એશાન^{૩૨}, હમા^{૩૩} હમ-કાર^{૩૪} વ^{૩૫} હમ-
કેરકે.^{૩૬} (૧૦) હમા-જેર^{૩૭} બાદ^{૩૮} હમ-યજશને^{૩૯} વ^{૪૦} હમ-બહેર^{૪૧}.
ન્યાએશને^{૪૨} વ^{૪૩} હમ-યાર^{૪૪} હોમ^{૪૫} ! (૧૧) હમા-જેર^{૪૬} બાદ^{૪૭} અ-
રુદાકવપ્^{૪૮} ફીરોજગર^{૪૯} કે^{૫૦} રાદ^{૫૧} યજશને^{૫૨} કદ-હોમ,^{૫૩} દરન^{૫૪}
યશત-હોમ,^{૫૫} મ્યજદ^{૫૬} હમા-રામનમ^{૫૭} પ^{૫૮} અયોકદ્દિલા,^{૫૯} પ^{૬૦}
ગંજે^{૬૧} દાદાર-અહુરમજદ^{૬૨} રયોમંદ^{૬૩} ખોરેહોમંદ^{૬૪} અવા^{૬૫} અમેશા-
સ્પંદાન^{૬૬} એ-રસાદ^{૬૭} !

(૯) હકત-કેશ્વર-જમીનના^{૧૪} ભલી દીનવાળા^{૧૫} તથા^{૧૬} પાક દીનવાળા^{૧૭}
જરથોશ્તીઓની^{૧૮} ભલી^{૧૯} અનજુમનો^{૨૦} સાથે હમશરીક^{૨૧} થાઓ^{૨૨} ! કે જે^{૨૩}
(અનજુમનો) ભલી^{૨૪} *પોઈચો-દકેષી^{૨૫} દીનના^{૨૬} કાયદામાં^{૨૭} તથા પવિત્ર^{૨૮}
ભલી^{૨૯} માજદયસ્ની^{૩૦} દીનમાં^{૩૧} જેઓ^{૩૨} ઉસ્તેવાર^{૩૩} છે;^{૩૪} તેઓ^{૩૫} અમારી^{૩૬}
સાથે^{૩૭} તથા અમો^{૩૮} તેઓની^{૩૯} સાથે^{૪૦} સઘળા^{૪૧} સાથે મળીને કાર્ય કરનારા^{૪૨}
તથા^{૪૩} સાથે મળીને સવાબનું કાર્ય કરનારા^{૪૪} (થઈએ) ! (૧૦) સાથે (મ-
ળીને) ઈજશને^{૪૫} તથા^{૪૬} ન્યાએશનો^{૪૭} હામ-બહેરો^{૪૮} (મેળવવા માટે) હમ-
શરીક^{૪૯} થાઓ^{૫૦} અને^{૫૧} હું સાથે મદદગાર^{૫૨} થાઉં છું.^{૫૩} (૧૧) હમ-શરીક^{૫૪}
થાઓ^{૫૫} ક્ષતેહમંદ^{૫૬} અરુદાકવપ્^{૫૭} સાથે, કારણ કે^{૫૮} મેં †રાદી^{૫૯} (યાને સાચી
કુદરતને અનુસરતી) ઈજશને^{૬૦} કીધી છે,^{૬૧} દરન^{૬૨} ઈજ્યા છે,^{૬૩} અને
હું મ્યજદ^{૬૪} [મુરાદના મીથ્ર યાને વીચાર (દહમ આક્રીતી)] ચાલુ કરું છું^{૬૫}
જે બધું એક-બનીને^{૬૬} નુરમંદ^{૬૭} અને ખોરેહમંદ^{૬૮} દાદાર-હોરમજદના^{૬૯}
ખબનામાં^{૭૦} અને અમેશાસ્પંદો^{૭૧} તરફ^{૭૨} પહોંચો !^{૭૩}

(૧૨) પાદ-દહેશને^{૧૮} રાઈનીદારાન^{૧૯} રખશશને,^{૨૦} વખશશને,^{૨૧}
એસ્તશને,^{૨૨} વ^{૨૩} પતાએશને^{૨૪} બાદ^{૨૫} ! યજદાને^{૨૬} મીનાયાન,^{૨૭}
યજદાને^{૨૮} ગએથ્યાન^{૨૯} મઝન્યો^{૩૦} રોજગાર^{૩૧} કવપ્^{૩૨} અશોઆન,^{૩૩}
એજ^{૩૪} ગયોમર્દ^{૩૫} અંદા^{૩૬} સૂદમંદ^{૩૭} પુર-ખોરેહ^{૩૮} સઓશયોશ^{૩૯} ;—
હસ્તાન,^{૪૦} બુદાન,^{૪૧} બેદાન,^{૪૨} જદાન,^{૪૩} અજદાન,^{૪૪} આ-
દહી,^{૪૫} ઉજદહી,^{૪૬} દહમ^{૪૭} નર^{૪૮} નારીક,^{૪૯} અવરનાધ^{૫૦} પુરનાધ,^{૫૧}
હર-કે^{૫૨} અવર^{૫૩} ઈન^{૫૪} જમીન^{૫૫} પધરિ^{૫૬} વેહ-દીની^{૫૭} ગુદારાન^{૫૮} શૂદ

* યાને આગળ વધેલાં ઉરવનોને લગતો તરીકો. અશો સ્થિતમાન જરેતોસ્ત સાહેબને બી 'પોઈચો-દકેષ' તરીકે ઓળખાવેલા છે, જુઓ કવરદીન યશત ફકરો ૯૦.

† યાને કુદરતી કાયદાનુસાર; બરાબર જરથોશ્તી દીનના કાયદા મુજબ.

હસ્ત^{૧૦};—હમા^{૧૧} કવચ^{૧૨} અશોઆન^{૧૩} રવાને^{૧૪} અશોનાં^{૧૫} અએદર^{૧૬}
 યાદ^{૧૭} બાદ^{૧૮} ! (૧૩) અઓજ^{૧૯} વર^{૨૦} જોર^{૨૧} નીર^{૨૨} તગી,^{૨૩} અમા-
 વંદી^{૨૪} ફીરોજગરી^{૨૫} હમા^{૨૬} કવચ^{૨૭} અશોઆન^{૨૮} બેરસાદ^{૨૯} ! નામ-
 ચિશ્તી^{૩૦} કવચ^{૩૧} રવાન^{૩૨} અનઓશહ^{૩૩} રવાન^{૩૪} કે^{૩૫} ઇમ-રોજ^{૩૬}
 રોજ^{૩૭} હસ્ત^{૩૮} મ્યજદ^{૩૯} બ^{૪૦}-નામે^{૪૧} અકનીન^{૪૨} ઓય^{૪૩} હમા-કુનમ;^{૪૪}
 અવજુનીહાતર^{૪૫} બે-રસાદ^{૪૬} ! (૧૪) અયાફત^{૪૭} ખાસ્તાર-હોમ^{૪૮}
 કુ^{૪૯}-રવાને^{૫૦} ઓરા,^{૫૧} ઓરા^{૫૨} એજ^{૫૩} ઇન^{૫૪} કારે^{૫૫} કેરે^{૫૬} ઓય^{૫૭}
 હમા-કુનમ,^{૫૮} અવરતર^{૫૯} ગાહ^{૬૦} અવજાયાદ^{૬૧} વ^{૬૨} પદીરફતાર^{૬૩} બાદ^{૬૪} !
 વહિશ્ત^{૬૫} જય^{૬૬} ગાહ^{૬૭} નેક^{૬૮} બાદ^{૬૯} ! એજ^{૭૦} દસ્ત^{૭૧} ઇ-દીવાન^{૭૨} વ^{૭૩}
 દુજન^{૭૪} રસ્તી^{૭૫} ઓખતી^{૭૬} બાદ^{૭૭} !

(૧૨) મીનોઈ-વૃદ્ધિમાં-આગળ-વધારનારાંઓનો^{૬૬} વળતો-બદલો,^{૬૮} રોશ-
 ની,^{૭૦} વધારો,^{૭૧} ઉસ્તવારી^{૭૨} અને^{૭૩} કાયમી^{૭૪} હોજે^{૭૫} ! મીનોઈ-આલમના^{૭૬}
 યજ્ઞદો^{૭૭}, તથા ગેતીના^{૭૮} યજ્ઞદો^{૭૯} તથા *ગયોમદથી^{૮૦-૮૪} તે કાયદેમંદ^{૮૫} ખોરે-
 હથી-ભરપુર^{૮૬} સોશ્યોસ^{૮૭} સુધીના^{૮૮} મીનો^{૮૯} રોજગારવાળાં^{૯૦} અશોનાં^{૯૧} ફરો-
 હરો,^{૯૨} હૈયાતી ભોગવનારાઓ,^{૯૩} આગળ થઈ ગયલાં,^{૯૪} હવે પછી થનારાં,^{૯૫}
 જન્મેલાંઓ,^{૯૬} નહીં જન્મેલાંઓ,^{૯૭} આ જગો ઉપરનાં,^{૯૮} પેલી જગો ઉપરનાં^{૯૯}
 (યાને કેશવરો-માંનાં) પરહેજગાર^{૯૦} નર^{૯૧} નારીઓ,^{૯૨} બાળકો,^{૯૩} અચ્ચાંઓ^{૯૪}
 જે કોઈ^{૯૫-૯૬} આ^{૯૭} જમીન^{૯૮} ઉપર^{૯૯} ગઈ પરમ સુધીમાં^{૯૦} ભલી-દીનના^{૯૧} ગુજર^{૯૨}
 પામેલાં છે,^{૯૩} તેઓનાં^{૯૪} તમામ^{૯૫} રવાનો^{૯૬} અશોનાં^{૯૭} ફરોહરોની માર-
 ફતે^{૯૮} છાં^{૯૯} યાદમી^{૯૦} હોજે^{૯૧} ! (૧૩) અઓજ,^{૯૨} તથા^{૯૩} જોર^{૯૪} નીર^{૯૫} તથા
 તગી^{૯૬} (ના પ્રવાહો), હીમત^{૯૭} તથા ફતેહમંદી,^{૯૮} તમામ^{૯૯} અશોનાં^{૯૦} ફરોહ-
 રોને^{૯૧} પહોંચો^{૯૨} ! નામ-બ-નામ^{૯૩} અમર્ગ^{૯૪} રવાનના^{૯૫} ફરોહરની^{૯૬} મારફતે તે
 રવાન^{૯૭} કે જેનો^{૯૮} આજનો-દીવસ^{૯૯} રોજગાર^{૯૦} છે^{૯૧} તથા જેનાં^{૯૨} એક-
 લાનાં^{૯૩} નામથી^{૯૪-૯૫} હું જે મ્યજદ^{૯૬} (યાને મુરાદી મીથ્ર) કર્યો જાઉં છું^{૯૭} તે,
 તે રવાનને^{૯૮} વૃદ્ધિના-વધારે-લાયક-મરતબામાં^{૯૯} પહોંચો^{૯૦} ! (૧૪) હું મુરાદ^{૯૧}
 ચાહું છું^{૯૨} કે^{૯૩} તે^{૯૪} રવાન^{૯૫} કે જેને-ખાતર^{૯૬-૯૭} હું આએ^{૯૮} ક્રિયા-
 રૂપી^{૯૯} સવાબ^{૯૦} કર્યો જાઉં છું^{૯૧} તે સવાબને-લીધે^{૯૨-૯૩} વધારે ભુલંદ^{૯૪} જ-
 ગ્યામાં^{૯૫} આગળ વધો^{૯૬} અને^{૯૭} પસંદગી^{૯૮} પામો^{૯૯} ! સૌથી સરસ^{૯૦} જગ્યાએ^{૯૧}
 નેક^{૯૨} મુકામ^{૯૩} પામો^{૯૪} ! દેવો^{૯૫} અને^{૯૬} દરજેના^{૯૭} હાથમાંથી^{૯૮-૯૯} છુટકારો^{૯૦}
 અને નાજ^{૯૧} પામો !^{૯૨}

* સરખાવો અવસ્તા “ હવે ગયાત મરેશ્વત આ સઓખ્યતાત વેરેશ્વત ”
 બુઓ સતુમનો કરદો પાનું ૩૮૭.

(૧૫) બુંદે^{૫૬} માંને^{૫૬} અહુરમજદ^{૬૦} વ^{૬૧} અમેશાસ્પંદાંન^{૬૨} અધધ^{૬૩}
ગાહ^{૬૪} જરીન^{૬૫} રવાંન^{૬૬} ઓરા^{૬૭} ખહેર^{૬૮} ચૂન^{૬૯} અંદર^{૭૦} અવસ્તા^{૭૧}
“*ગરો-ન્માનેમ^{૭૨}, મએથનેમ^{૭૩} અહુરહે^{૭૪} મજદાઓ,^{૭૫} મએથ-
નેમ^{૭૬} અમેષનાંમ^{૭૭} સ્પેન્તનાંમ^{૭૮}, મએથનેમ^{૭૯} અન્યએષાંમ^{૮૦} અ-
ષઓનાંમ^{૮૧}” એ-રસાદ^{૮૨}! રવાંને^{૮૩} અનઓશહ^{૮૪} રવાન^{૮૫} પ^{૮૬} ગરો-
થમાં^{૮૭} પ^{૮૮} માન^{૮૯}-ઇ-અહુરમજદ^{૯૦} વ^{૯૧} અમેશાસ્પંદાંન^{૯૨}, પ^{૯૩} મા-
ન^{૯૪}-ઇ-અવરે^{૯૫}-ઇ-કવપ્^{૯૬} રવાંન^{૯૭} (૧૬) †“ઉસે હિશતત^{૯૮} વોહુ-
મનો^{૯૯} હુય^{૧૦૦} ગાતવો^{૧૦૧} જરન્યો-કેરેતો;^{૧૦૨}” અવવસૂ^{૧૦૩} એસ્તેદ^{૧૦૪} વેહુ-
મન^{૧૦૫} અમેશાસ્પંદ^{૧૦૬} વસ્તગે^{૧૦૭}-ઇ-દીઆ^{૧૦૮} વ^{૧૦૯} જરીન^{૧૧૦} પેશીદ^{૧૧૧} પ^{૧૧૨}
રવાંન^{૧૧૩} ઓય^{૧૧૪} અનઓશહ^{૧૧૫} રવાંન^{૧૧૬} દેહાદ^{૧૧૭}! (૧૭) અહેરમન^{૧૧૮}
દીવાંન^{૧૧૯} વ^{૧૨૦} મરદુમાન^{૧૨૧} ઓય^{૧૨૨} અનઓશહ^{૧૨૩} રવાંન^{૧૨૪} હુય^{૧૨૫} ગ-
જદ^{૧૨૬}, વ^{૧૨૭} જયાંને^{૧૨૮} મ-તવાન^{૧૨૯} આદ^{૧૩૦} કરદન^{૧૩૧}, ††યથ^{૧૩૨} મએષિ^{૧૩૩}
વેહુકવધતિ^{૧૩૪} વેહુકાત^{૧૩૫} હુય^{૧૩૬} કતરેસધતિ,^{૧૩૭} ચૂન^{૧૩૮} મીધ^{૧૩૯} ઇગા-
રગાંન^{૧૪૦}-એશીદ^{૧૪૧} કે^{૧૪૨} એજ^{૧૪૩} ઓય^{૧૪૪} ગોર્ગ^{૧૪૫} ક્રાજ-તરસેદ^{૧૪૬}, એશાં-
નય^{૧૪૭} કે^{૧૪૮} દીવાંન^{૧૪૯} દુજ^{૧૫૦} હુમ-ચૂનાંન^{૧૫૧} એજ^{૧૫૨} ઓય^{૧૫૩} રવાંન^{૧૫૪}
એય^{૧૫૫} અનઓશહ^{૧૫૬} ક્રાજ-તરસેદય^{૧૫૭}.

(૧૫) હોરમજદ^{૬૦} તથા^{૬૧} અમેશાસ્પંદોનું^{૬૨} સંપૂર્ણ^{૬૩} ઘેર^{૬૪} એટલે^{૬૫} કે
સોનેરી^{૬૬} તખ્તનો^{૬૭} હીસ્સો^{૬૮} તેનાં^{૬૯} રવાને^{૭૦} જે પ્રમાણે^{૭૧} અવસ્તામાં^{૭૨} ૬૦
(જણાવેલું છે કે) “ હોરમજદનું^{૭૩} મકાન,^{૭૪} અમેશાસ્પંદોનું^{૭૫} મકાન,^{૭૬}
તથા બીજાં^{૭૭} અશો-લોકોનું^{૭૮} મકાન^{૭૯} “ ગરોથમાન^{૮૦} ” (જે તે પ્રમાણે) પહોંચો!^{૮૧}
ગરોથમાનમાં,^{૮૨} હોરમજદ^{૮૩} તથા^{૮૪} અમેશાસ્પંદોનાં^{૮૫} મકાનમાં,^{૮૬} બીજાં^{૮૭}
ફરોહરોનાં^{૮૮} રવાંનાં^{૮૯} મકાનમાં^{૯૦} તે અમર્ગ^{૯૧}-રવાંનવાળાં^{૯૨} રવાને^{૯૩} (૧૬)
(જેમ અવસ્તામાં કહ્યું છે કે) સોનેરી-બનાવેલાં^{૯૪} તખ્ત^{૯૫} ઉપરથી^{૯૬} બેહ-
મન^{૯૭} ઉઠી ઉભા થયા^{૯૮} ” (તે પ્રમાણે) બેહમન^{૯૯} અમશાસ્પંદ^{૧૦૦} પહેલા^{૧૦૧}
ઉભા થાય^{૧૦૨} અને પેલાં^{૧૦૩} અમર્ગ^{૧૦૪}-રવાંનવાળાં^{૧૦૫} રવાને^{૧૦૬} સોનાથી^{૧૦૭} શ-
ણુગારેલો^{૧૦૮} તથા^{૧૦૯} ઝળકતો^{૧૧૦} પોશાક^{૧૧૧} (યાને ખરું કુદરતી મીનોઈ જ્ઞાન)
આપે^{૧૧૨}! (૧૭) આહેરમન,^{૧૧૩} દેવો^{૧૧૪} અને^{૧૧૫} દરવંદો^{૧૧૬} (દુષ્ટ માણસો) તે^{૧૧૭}
અમર્ગ^{૧૧૮} રવાને^{૧૧૯} કુંઈબી^{૧૨૦} હેરાનગતી^{૧૨૧} તથા^{૧૨૨} નુકસાન^{૧૨૩} કરવાને^{૧૨૪} અ-
શક્ત^{૧૨૫} થાઓ!^{૧૨૬} (અવસ્તામાં કહ્યું છે કે) “ જે પ્રમાણે^{૧૨૭} વરૂથી-નાસેલું^{૧૨૮}

* આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૨ માં પણ આવે છે.

† આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૧ માં બી મળે છે.

†† આ અવસ્તા શબ્દો વંદીદાદ પરગર્દ ૧૯ ફ. ૩૩ માં પણ આવે છે.

મેહું^{૫૩} વરૂથી^{૫૫-૫૬} બીહોછે^{૫૭} ” (એટલે કે) જે પ્રમાણે^{૫૮} વરૂઓથી^{૬૦} હે-
રાન થયલું^{૬૧} મેહું^{૫૮} વરૂની^{૬૫} બો (યાને વાસ) થી^{૬૩-૬૪} બીહવાજ માંડેછે,^{૬૬}
તેજ પ્રમાણે^{૬૭} તેઓ^{૬૭} કે જેઓ^{૬૮} દેવ^{૬૯} દરજો^{૭૦} છેજ તેઓ^{૬૭} પેલાં^{૭૫} અમર્ગ^{૭૬}
રવાનની^{૭૪} જોથી^{૭૩-૭૨} ધાસ્તીમાં પડેછેજ^{૭૭} !

(૧૮) ક્રોબીહાતર^{૭૮} રવાન^{૭૯} ઓય^{૮૦} અનઓશહ,^{૮૧} કે^{૮૨} એજ^{૮૩}
ધન^{૮૪} ગેતી^{૮૫} સીજમંદ,^{૮૬} વેશ-દર્દ,^{૮૭} વ^{૮૮} પુર-દર્દ^{૮૯} અન-યારે,^{૯૦} મી-
નોયાંન^{૯૧} અખાંન,^{૯૨} અસેજ,^{૯૩} અપત્યાર,^{૯૪} ક્રતરફત,^{૯૫} (૧૯) ઓય^{૯૬}
અનઓશહ^{૯૭} રવાન રા^{૯૮} વહિશત^{૯૯}-જય-^{૧૦૦}-ગાહ^{૧૦૧} બહર^{૧૦૨} ઓય^{૧૦૩}
ગરોથમાંન^{૧૦૪} પાદ-દહશેને^{૧૦૫} બાદ^{૧૦૬} ! (૨૦) અયાફત^{૧૦૭} ખાસ્તાર-હોમ^{૧૦૮} કે^{૧૦૯}
હર^{૧૧૦} કારે^{૧૧૧} કેરફે^{૧૧૨} કે^{૧૧૩} ઓય^{૧૧૪} અનઓશહ^{૧૧૫} રવાન^{૧૧૬} પ^{૧૧૭} ગેતી^{૧૧૮}
કર્દ,^{૧૧૯} આંત-ચે-^{૧૨૦}પસ^{૧૨૧} વદર્દ-ઇ-^{૧૨૨}ઓય^{૧૨૩} હુમા કુનીમ,^{૧૨૪} હુમા^{૧૨૫} ઓરા^{૧૨૬}
પ-અશહી^{૧૨૭}-ઇ-રવાન^{૧૨૮} બે-રસાદ!^{૧૨૯} (૨૧) પરગસ્ત^{૧૩૦} ગુનાહ^{૧૩૧} અ-
ચોય^{૧૩૨} ક્રોફ^{૧૩૩} વ^{૧૩૪} અઓજમંદી^{૧૩૫} જસ્તે^{૧૩૬} બૂદ,^{૧૩૭} કે^{૧૩૮} પ^{૧૩૯} ગેતી^{૧૪૦}
પ^{૧૪૧} વજરશને,^{૧૪૨} ચૂન^{૧૪૩} કે^{૧૪૪} આવાયસ્ત^{૧૪૫} કર્દન^{૧૪૬} ઓય^{૧૪૭} યસ્ને,^{૧૪૮}
કે^{૧૪૯} પ^{૧૫૦} ધન^{૧૫૧} મયજદ^{૧૫૨}-રોશનીદાર^{૧૫૩} વ^{૧૫૪} યજશને^{૧૫૫} કેરદારી^{૧૫૬} મય-
જદ^{૧૫૭} રાઇનીદાર^{૧૫૮} અએદર^{૧૫૯} યાદ^{૧૬૦} બાદ^{૧૬૧} ! (૨૨) અયાફત^{૧૬૨}-ખા-
સ્તાર-હોમ^{૧૬૩} બહર^{૧૬૪} જંદગીની^{૧૬૫} કે^{૧૬૬} ઓરા^{૧૬૭} દાદાર-અહુરમજદ^{૧૬૮}
બરહોનીદ^{૧૬૯} એસ્તાદ^{૧૭૦} (૨૩) અશો^{૧૭૧} બેદ^{૧૭૨} દરજી;^{૧૭૩} અથ^{૧૭૪} જ-
મ્યાત^{૧૭૫} યથ^{૧૭૬} આફ્રીનામિ,^{૧૭૭}

(૧૮) વધારે મુખારક^{૧૭૮} પેલું^{૧૭૯} અમર્ગ^{૧૮૦} રવાન^{૧૮૧} કે જે^{૧૮૨} આએ^{૧૮૩} કું-
ટાળાલેલી,^{૧૮૪} ઘણું-દરદવાલી,^{૧૮૫} દરદથી લરપુર^{૧૮૬} તથા^{૧૮૭} મીત્ર વગરની^{૧૮૮}
ગેતીની દુન્યામાંથી^{૧૮૯} કંટાળાવગરની^{૧૯૦} અને નુકસાન વગરની^{૧૯૧} મીનોઈ^{૧૯૨}
આલમમાં^{૧૯૩} ચાલ્યું ગયું^{૧૯૪} છે, (૧૯) તે^{૧૯૫} અમર્ગ^{૧૯૬} રવાનને^{૧૯૭} માટેનો બદલો^{૧૯૮}
સૌથી સરસ^{૧૯૯} જગ્યાનું^{૨૦૦} મુકામ^{૨૦૧} (યાને) ગરોથમાંનો^{૨૦૨} હીસ્સો^{૨૦૩} તેને^{૨૦૪} હોજે^{૨૦૫} !
(૨૦) હું મુરાદ^{૨૦૬} ચાહું^{૨૦૭} કે^{૨૦૮} દરેક^{૨૦૯} સવાબના^{૨૧૦} કામો^{૨૧૧} જે^{૨૧૨} તે^{૨૧૩} અમર્ગ^{૨૧૪}
રવાને^{૨૧૫} ગેતીની-દુન્યામાં^{૨૧૬-૨૧૭} કીધાં,^{૨૧૮} (અને) વળી જે^{૨૧૯} તેના ગુજર્થ^{૨૨૦}
પછી^{૨૨૧} હું તેને માટે કરું^{૨૨૨} તે તમામ^{૨૨૩} તે રવાનની^{૨૨૪} અશોધથી^{૨૨૫} તેને^{૨૨૬}
પહોંચે^{૨૨૭} ! (૨૧) સહેજ^{૨૨૮} યા^{૨૨૯} વધુ^{૨૩૦} અને^{૨૩૧} મજબુતીથી^{૨૩૨} ઉત્પન્ન^{૨૩૩} થયલા^{૨૩૪}
ગુનાહની^{૨૩૫} ગેતીની-દુન્યામાં^{૨૩૬-૨૩૭} ગુબરશને^{૨૩૮} (યાને માફી) દાખલા તરીકે^{૨૩૯} જ
તેની^{૨૪૦} કરવી^{૨૪૧} નોઈતી^{૨૪૨} ક્રિયા,^{૨૪૩} જે^{૨૪૪} આ^{૨૪૫} મયજદ^{૨૪૬} રોશન રાખવાનું,^{૨૪૭}
ઇજશનેની^{૨૪૮} ક્રિયા^{૨૪૯} તથા^{૨૫૦} મયજદ^{૨૫૧} જરી રાખવાની^{૨૫૨} મારફતે^{૨૫૩} અહીંયા^{૨૫૪}
યાદમાં^{૨૫૫} હોજે^{૨૫૬} ! (૨૨) જંદગીનો^{૨૫૭} બુલંદ-હીસ્સો^{૨૫૮} કે જે^{૨૫૯} દાદાર હોર-

જદે^{૧૭} તેને માટે^{૧૬} પેદા કરીએલો^{૧૬-૧૬} છે તેની મુરાદ^{૧૧} ચાહુંધું.^{૧૨} (૨૩)
અશોધથી^{૧૦} લાંબી-છંદગીવાળા^{૭૨} થાઓ^{૭૧}; જેમ^{૭૫} હું દુવા ગુજારુંધું^{૭૬} તેમ^{૭૩}
આમીન થાઓ^{૭૪} !

આફ્રીન બા નામે-બુજોર્ગીન.

બુજોર્ગીના નામ સાથની આફ્રીન.

(૧) પ^૧ નામે^૨ દાદાર-અહુરમજદ^૩ આફ્રીન,^૪ ચૂન^૫ પીશ^૬
ગાહ^૭ ખોદાય^૮ આફ્રીન;^૯ પ^{૧૦} આંન^{૧૧} કર્દ^{૧૨} તોખાંન^{૧૩} પ^{૧૪} (૧લાંન)
શહેર:^{૧૫}—(૨) કાંમ^{૧૬} અંજામ^{૧૭} ખેદ^{૧૮} ચૂન^{૧૯} “અહુરમજદ-ખોદાય^{૨૦}”
પ^{૨૧} દામાને^{૨૨} ખીશ!^{૨૩} ફરખો^{૨૪} વ^{૨૫} પાશૂતર^{૨૬} ખેદ^{૨૭} ચૂન^{૨૮}
“*કએ-ખૂસ્ર^{૨૯}” ! ખુપ્-મહેર^{૩૦} ખેદ^{૩૧} ચૂન^{૩૨} “મહેર ચખદ^{૩૩}” !
દુશમન-જદાર^{૩૪} ખેદ^{૩૫} ચૂન^{૩૬} “†જરીર^{૩૭}” ! હુ-દીન^{૩૮} ખેદ^{૩૯} ચૂન^{૪૦}
†“સ્યાવક્ષ^{૪૧}” ! ખામી^{૪૨} ખેદ^{૪૩} ચૂન^{૪૪} “ખીજન^{૪૫}” ! અશો^{૪૬} ખેદ^{૪૭}
ચૂન^{૪૮} “¶વીશ્તાસ્પશાહ^{૪૯}” ! જોર-મંદ^{૫૦} ખેદ^{૫૧} ચૂન^{૫૨} “ફસાંમે ન-
રીમાન^{૫૩}” ! અઓજવાંનવર^{૫૪} ખેદ^{૫૫} ચૂન^{૫૬} “રસ્તમ^{૫૭}” ! નીજે-
વર^{૫૮} ખેદ^{૫૯} ચૂન^{૬૦} “§અસ્પંદયાર^{૬૧}” દીન-યાવર^{૬૨} ! ગુયા^{૬૩} ખેદ^{૬૪}
ચૂન^{૬૫} “||જમાસ્પ^{૬૬}” પ^{૬૭} દાનશે^{૬૮} જીય^{૬૯} ! (૩) અવર-વીજાન^{૭૦}
ખેદ^{૭૧} ચૂન^{૭૨} “અરદા-ક્રવપ^{૭૩}” ! રાદ^{૭૪} ખેદ^{૭૫} ચૂન^{૭૬} “તિશતર^{૭૭}” !
અર્પ^{૭૮} ખેદ^{૭૯} ચૂન^{૮૦} “વારાંન^{૮૧}” ! વીના^{૮૨} ખેદ^{૮૩} ચૂન^{૮૪} “ખુર-
શીદ^{૮૫}” ! વેશ-કેરકે^{૮૬} ખેદ^{૮૭} ચૂન^{૮૮} “જરથોશત^{૮૯}” ! દર-જીવશની^{૯૦}
ખેદ^{૯૧} ચૂન^{૯૨} “જરવાન^{૯૩} પાદશાહ^{૯૪}” ! બરો-મંદ^{૯૫} ખેદ^{૯૬} ચૂન^{૯૭}
“સ્પેદારમદ^{૯૮}” જમીન^{૯૯} ! (૪) વેશ-પએવંદ^{૧૦૦} ખેદ^{૧૦૧} ચૂન^{૧૦૨} “રોદે^{૧૦૩}”
નાવદા^{૧૦૪} ! વેશ-હંખાર^{૧૦૫} ખેદ^{૧૦૬} ચૂન^{૧૦૭} “જમેસ્તાંન^{૧૦૮}” ! ખુરમ^{૧૦૯} ખેદ^{૧૧૦}

* જુઓ કવરદીન યશત ફ. ૧૩૨ “કવોઇશ હઓસ્તવંદ્રહો.”

† જુઓ કવરદીન યશત ફ. ૧૦૧ “જઇરિવરોઇશ.”

‡ જુઓ કવરદીન યશત ફ. ૧૩૨ “કવોઇશ સ્યાવરૂપાનો.”

¶ જુઓ કવરદીન યશત ફ. ૬૯ “કવોઇશ વીશ્તાસ્પહે.”

§ જુઓ કવરદીન યશત ફ. ૧૩૬ “સામહે કેરેસાસ્પહે.”

|| જુઓ કવરદીન યશત ફ. ૧૦૩ “તખમહે સ્પેન્તો દાતહે.”

|| જુઓ કવરદીન યશત ફ. ૧૦૩ “જમાસ્પહે હવોવહે.”

ચૂન^{૧૧} “ બહાર^{૧૨} ” ! હુ-ખોય^{૧૩} બેદ^{૧૪} ચૂન^{૧૫} “ મુશ્ક^{૧૬} ” ! અવા-
સહી^{૧૭} બેદ^{૧૮} ચૂન^{૧૯} “ જર^{૨૦} ” ! રવા^{૨૧} બેદ^{૨૨} ચૂન^{૨૩} “ દેરમ^{૨૪} ” !
કેરદાર^{૨૫} બેદ^{૨૬} ચૂન^{૨૭} “ અહુરમજદ-ખોદાય^{૨૮} ” પ^{૨૯} દામાંને^{૩૦} ખીશ.^{૩૧}

(૧) દાદાર હોરમજદનાં^૩ નામથી,^{૨૧} જે પ્રમાણે^૫ અગાઉના^૬ વખ-
તમાં^૭ તે સાહેબનાં^૮ (નામથી) આક્રીન^૯ (કરતા હતા) તે^{૧૧} પ્રમાણે^{૧૦}
(ફલાણાં) શહેરમાં^{૧૫-૧૪} હુ આક્રીન^૪ કરી^{૧૨} શકુંધું^{૧૩} :—(૨) પોતાની^{૨૩} પેદાય-
શમાં^{૨૨-૨૧} હોરમજદ સાહેબના^{૨૦} જેવા^{૧૬} મુરાદ^{૧૬}-હાંસલ કરનાર^{૧૭} થજે^{૧૮} !
કએખુસ્ડના^{૨૬} જેવા^{૨૮} મુખારક^{૨૪} અને^{૨૫} શ્રેષ્ઠ^{૨૬} થજે^{૨૭} ! મહેર યજદના^{૩૩}
જેવા^{૩૨} સરસ-સચ્ચાઈવાળા^{૩૦} થજે^{૩૧} ! જરીરની^{૩૭} માફક^{૩૬} દુશ્મનને મારનાર^{૩૪}
થજે^{૩૫} ! સ્યાવક્ષના^{૪૧} જેવા^{૪૦} *ભલી-દીનવાળા^{૩૮} થજે^{૩૯} ! બેજનના^{૪૫} જેવા^{૪૪}
પ્રકાશીત^{૪૨} થજે^{૪૩} ! પાદશાહ ગુસ્તાસ્પ^{૪૬} મીસાલ^{૪૮} અશો^{૪૬} થજે^{૪૭} !
સામ-નરીમાન^{૫૩} જેવા^{૫૨} જોરાવર^{૫૦} થજે^{૫૧} ! રૂસ્તમ^{૫૭} જેવા^{૫૬} કૌવતમંદ^{૫૪}
થજે^{૫૫} ! દીનના-ખેરખાહ^{૬૨} અસ્પંદયાર^{૬૧} જેવા^{૬૦} તીરન્દાજ^{૫૮} થજે^{૫૯} !
વળી^{૬૬} જ્ઞમાસ્પ^{૬૬} જેવા^{૬૫} હાપણુથીજ^{૬૭-૬૮} બોલનાર^{૬૩} થજે^{૬૪} ! (૩)
અરદાક્રવષનાં^{૭૩} જેવા^{૭૨} ખાલેસીથી^{૭૦} ખુલ્લંદ થજે^{૭૧} ! તેશ્તર^{૭૭} (તીર યજદ)
જેવા^{૭૬} રાદી યાને કુદરત અનુસાર-સખાવતવાળા^{૭૪} થજે^{૭૫} ! વરસાદ^{૮૧}
જેવા^{૮૦} મીઠાશ-ભરેલા^{૭૮} થજે^{૭૯} ! ખુરશેદ^{૮૫} જેવા^{૮૪} જોનાર^{૮૨} થજે^{૮૩} ! જર-
થોશ્ત^{૮૬} મીસાલ^{૮૮} ઘણા-સવાબકાર^{૮૬} થજે^{૮૭} ! જરવાન^{૮૩} (યાને વખત) ના
પાદશાહ^{૮૪} મીસાલ^{૮૨} લાંબી-હંદગીવાળા^{૮૦} થજે^{૮૧} ! સ્પંદારમદની^{૮૮} જમીન^{૮૯}
મીસાલ^{૮૭} ફળદ્રુપ^{૮૫} થજે^{૮૬} ! (૪) સફર કરવા લાયક^{૮૩} નદીની^{૮૩} માફક^{૮૨}
(કુદરત સાથના) ઘાટા સંબંધવાળા^{૧૦૦} થજે^{૧૦૧} ! શીયાળાની-મોસમ^{૮૮} મીસાલ^{૮૭}
ઘણા-જઠા-ભરેલા^{૮૫} થજે^{૮૬} ! વસંતની-મોસમ^{૮૨} માફક^{૮૧} ખુશાલ^{૮૦} રહેજો^{૮૦} !
કસ્તુરીના^{૧૧} જેવા^{૧૫} ખુશખોદાર^{૧૩} થજે^{૧૪} ! સોના^{૨૦} જેવા^{૧૬} પ્રખ્યાત^{૧૭} થજે^{૧૮} !
દેરમ^{૨૪} જેવા^{૨૩} આશકારા^{૨૧} થજે^{૨૨} ! પોતાની^{૩૧} પેદાયશમાં^{૩૦-૨૯} હોરમજદ
સાહેબનાં^{૨૮} જેવા^{૨૭} નેક-કામ-કરનાર^{૨૫} થજે^{૨૬} !

(૫) ઇન્^{૩૨} આક્રીન^{૩૩} ઓય^{૩૪} તને^{૩૫} શુમા^{૩૬} અએદુન^{૩૭} ખાદ^{૩૮}
ચૂન^{૩૯} માહ^{૪૦} વ^{૪૧} ખુરશીદ^{૪૨} વ^{૪૩} આવ^{૪૪} વ^{૪૫} આતશ^{૪૬} વ^{૪૭}
મએ^{૪૮} વ^{૪૯} મર્વ^{૫૦} વ^{૫૧} મુશ્ક^{૫૨} વ^{૫૩} યાસ્મેન^{૫૪} ગુલ^{૫૫} વ મરજાન-
ગોશે^{૫૬} (૬) હુમા^{૫૭} હંજમન^{૫૮} રા (ફલાન રા) હજર^{૫૯} સાલ^{૬૦} હંદ-
ગાની^{૬૧} ઊમર^{૬૨} દ્રાજ^{૬૩} ખાદ^{૬૪} ! એજ^{૬૫} આંન^{૬૬} બંદગાંન^{૬૭} ખુશ^{૬૮}
મસ્ત^{૬૯}-અશ^{૭૦} કુંદ^{૭૧} પ^{૭૨} ખીજરને^{૭૩} વ^{૭૪} પાફ^{૭૫} સ્પર્મ^{૭૬} અં-

* “ નેક ખોરેહ સાથના દીદારના ” જે “ હુ-દીદ ” અસલ પાળંદમાં વાંચ-
વામાં આવે તો.

બરી^{૭૭} વાજનેદ્^{૭૮} ખુશ^{૭૯}-વીનીહા;^{૮૦} નર^{૮૧} અશો^{૮૨} ક્રજંદ્^{૮૩} જાયાદ્^{૮૪},
કે^{૮૫} અમરાન્^{૮૬} દારાદ્^{૮૭} નામ્^{૮૮} બરાદ્^{૮૯} દુશ્મન્^{૯૦} જનાદ્^{૯૧} વ^{૯૨} દ્વદ્^{૯૩}
અક્રોજદ્^{૯૪} વ^{૯૫} દરદ્^{૯૬}. (૭) અથ^{૯૭} જમ્યાદ્^{૯૮} યથ^{૯૯} આક્રીનામિ.^{૧૦૦}

(૫) આ^{૩૨} હુવા^{૩૩} તમારી^{૩૪} પોતાની^{૩૫} ઉપર^{૩૬} આમીન^{૩૭} થાઓ^{૩૮} માહ-
તાબ,^{૪૦} તથા^{૪૧} આફતાબ,^{૪૨} પાણી,^{૪૩} આતશ,^{૪૪} દરાખનું શરબત,^{૪૫} મર્વ-કુલ,^{૪૬}
કરતુરી,^{૪૭} ચંપેલી,^{૪૮} ગુલાબ^{૪૯} તથા મરજન-ગોશે^{૫૦} (mousse-car) ની મી-
સાલ^{૫૧} (આમીન હોજો) (૬) તમામ^{૫૨} અનજુમનને,^{૫૩} (તથા) (ફલાણા) ને હજારો^{૫૪}
વરસ^{૫૫} સુધીની લાંબી^{૫૬} ઉમરની^{૫૭} છંદગી^{૫૮} હોજો^{૫૯} ! જેથી કરીને^{૬૦} પો-
તાના તાબા-હેઠળનાંઓને^{૬૧} તે^{૬૨} ખુશ^{૬૩} તથા ખુશાલ^{૬૪} કરે;^{૬૫} અને ઉચો-
દરજો^{૬૬} હાંસલ કરી^{૬૭} ખુશાલીથી^{૬૮} જોવાયલો^{૬૯} એક ચોખ્ખા^{૭૦} અસ્પરમ^{૭૧}
(sweet basil; marjoram) અને કેરબા^{૭૨} (મીસાલ) આશકારા થઈ રહે^{૭૩} !
અશો^{૭૪} નર^{૭૫} ફરજંદો^{૭૬} જનમ પામો^{૭૭} જેઓ^{૭૮} ધીરાન્^{૭૯} કાયમ રાખે,^{૮૦}
નામદાર^{૮૧} થાય,^{૮૨} દુશ્મનને^{૮૩} મારે^{૮૪} અને^{૮૫} ખાનદાન^{૮૬} તથા^{૮૭} શાંતીને^{૮૮} વ-
ધારનાર થાય !^{૮૯} (૭) જેમ^{૯૦} હું હુવા ગુજરુંધું^{૯૧} તેમ^{૯૨} આમીન થાઓ^{૯૩} !

આક્રીન્-ઈ-હૃત્-અમેશાસપંદ્ર.

સાત અમશાસપંદાની આફરીન.

(૧) હુમા-જોર^૧ બાદ^૨ “અહુરમજદ્^૩ ખોદાય^૪,” ગુર્જહ^૫ ખોરેહ^૬
અવજતયાદ્^૭, અવા^૮ સે-દએ^૯ *વીરપએપામ^{૧૦} કે^{૧૧} હમ-કાર^{૧૨} હમ-
જહેશને^{૧૩} હમ-યાર,^{૧૪} પ^{૧૫} જનશને^{૧૬} ગજસ્તહ^{૧૭} ગના-મીનાય^{૧૮}, કે
દવંદ્^{૧૯} અવા^{૨૦} હરવસ્પ^{૨૧} દીવ^{૨૨} વ^{૨૩} દુજ^{૨૪}, પ^{૨૫} જદારશને^{૨૬} દામાને^{૨૭}
અહુરમજદ્^{૨૮}, ક્રાજ-કરનીદ્^{૨૯}. (૨) હુમા-જોર^{૩૦} બાદ^{૩૧} “વેહમન^{૩૨}”
અમેશાસપંદ્ર,^{૩૩} ગુર્જહ^{૩૪} ખોરેહ^{૩૫} અવજતયાદ્^{૩૬}, અવા^{૩૭} માહ^{૩૮} ગોશ^{૩૯}
રામ^{૪૦} કે^{૪૧} હમ-કાર^{૪૨} હમ-જહેશને^{૪૩} હમ-યાર,^{૪૪} પ^{૪૫} જનશને^{૪૬}
†અએખમ^{૪૭} ખવી-દ્રઓશ^{૪૮} દુજ-†અકોમન^{૪૯} દુજ-†તરોમધતિ.^{૫૦}
(૩) હુમા-જોર^{૫૧} બાદ^{૫૨} “અર્દાવહિશ્ત^{૫૩}” અમેશાસપંદ્ર,^{૫૪} ગુર્જહ^{૫૫}

* એ શબ્દ અવસ્તા છે.

† જુઓ એની મુકબેલ ‘સરૌશ યશ્ત સતતની વડી’ કરદો ૧૩. “સ્નથાઈ અ-
એખમહે ખવી-દ્રઓશ.”

‡ જુઓ ગાથા હા ૩૨; ૩ “અક-મનંદહ”; તથા ગાથા હા ૩૩; ૪ “તરો-
મધતી”.

ખોરેહ^{૫૬} અવજનયાદ્,^{૫૭} અવા^{૫૮} આદરાંન^{૫૯} સોશ^{૬૦} ખેહરાંમ^{૬૧} કે^{૬૨}
 હમ-કાર^{૬૩} હમ-જહેરને^{૬૪} હમ-યાર,^{૬૫} પ^{૬૬} જનશને^{૬૭} દુજે^{૬૮} જમે-
 સ્તાંન,^{૬૯} સીજે^{૭૦} *અપઓશ,^{૭૧} સીજે^{૭૨} †સ્પંજગર.^{૭૩} (૪) હમા-જેર^{૭૪}
 આદ્^{૭૫} “શહેરેવર”^{૭૬} અમેશાસ્પંદ,^{૭૭} ગુર્જહ^{૭૮} ખોરેહ^{૭૯} અવજનયાદ્,^{૮૦}
 અવા^{૮૧} ખુર,^{૮૨} મેહેર,^{૮૩} આસ્માંન,^{૮૪} અનેરાંન,^{૮૫} કે^{૮૬} હમ-કાર^{૮૭}
 હમ-જહેરને^{૮૮} હમ-યાર,^{૮૯} પ^{૯૦} જનશને^{૯૧} †પુશ્યાંસપે^{૯૨} દેરંગ^{૯૩}-ગવ^{૯૪}
 દુજ,^{૯૫} અસગહાનીહ^{૯૬}-દુજ,^{૯૭} આસાનશને^{૯૮} દુજ^{૯૯} (૫) હમા-જેર^{૧૦૦}
 આદ્^{૧૦૧} “સ્પેદારમદ્”^{૧૦૨} અમેશાસ્પંદ,^{૧૦૩} ગુર્જહ^{૧૦૪} ખોરેહ^{૧૦૫} અવજનયાદ્,^{૧૦૬}
 અવા^{૧૦૭} આવાં,^{૧૦૮} દીન,^{૧૦૯} અદ્,^{૧૧૦} મારેસ્પંદ,^{૧૧૧} કે^{૧૧૨} હમ-કાર^{૧૧૩} હમ-
 જહેરને^{૧૧૪} હમ-યાર,^{૧૧૫} પ^{૧૧૬} જનશને^{૧૧૭} ‡અસ્ત-વહાદ્^{૧૧૮} દુશ-હીમ.^{૧૧૯}
 (૬) હમા-જેર^{૧૨૦} આદ્^{૧૨૧} “ખુરદાદ્”^{૧૨૨} અમેશાસ્પંદ,^{૧૨૩} ગુર્જહ^{૧૨૪} ખો-
 રેહ^{૧૨૫} અવજનયાદ્,^{૧૨૬} અવા^{૧૨૭} તિશતર,^{૧૨૮} ગવાદ્,^{૧૨૯} અદીક્રવપ્,^{૧૩૦} કે^{૧૩૧}
 હમ-કાર^{૧૩૨} હમ-જહેરને^{૧૩૩} હમ-યાર,^{૧૩૪} પ^{૧૩૫} જનશને^{૧૩૬} ||આજ્^{૧૩૭}-ધ-દી-
 વાન^{૧૩૮}-દાદ્^{૧૩૯} ††તારીચ્^{૧૪૦} વ^{૧૪૧} ‡જારીચ્^{૧૪૨} દીવ્.^{૧૪૩} (૭) હમા-જેર^{૧૪૪}
 આદ્^{૧૪૫} “અમેરદાદ્”^{૧૪૬} અમેશાસ્પંદ,^{૧૪૭} ગુર્જહ^{૧૪૮} ખોરેહ^{૧૪૯} અવજન-
 યાદ્,^{૧૫૦} અવા^{૧૫૧} રશને,^{૧૫૨} આશતાદ્,^{૧૫૩} જમ્યાદ્,^{૧૫૪} કે^{૧૫૫} હમ-કાર^{૧૫૬} હમ-
 જહેરને^{૧૫૭} હમ-યાર,^{૧૫૮} પ^{૧૫૯} જનશને^{૧૬૦} **તરનીહ^{૧૬૧} પંત્યારે^{૧૬૨} ક્રદ્દમ^{૧૬૩}
 વ**શૂદ્^{૧૬૪} એહૂરમન્^{૧૬૫} ક્રાજ્-કરનીદ્.^{૧૬૬}

(૧) હોરમજદ સાહેબ^૩ સાથે હમશરીક^૧ થાઓ !^૨ ખુલંદી^૪ સાથે ખોરે-
 હની^૫ વૃદ્ધિ થાઓ^૬ અને વળી ‘વીસ્પેપાંમ’માં લાણાતા^{૧૦૦} ત્રણુ^૧ ††દ્યેની^૬ સાથે

* જુઓ તેશતર તીર યશત ક. ૨૧; ૨૨. “દ્યેવો યો અપઓષો”

† જુઓ ગોશ યશત ક. ૩૧ “સ્પિન્જહરકેમ,”

‡ જુઓ વંદીદાદ પરગર્દ ૧૧ ક. ૯. “પુશ્યાંસત યા દેરેવો ગવ.”

§ જુઓ વંદીદાદ પરગર્દ ૫ ક. ૯ } “અસ્તો-વીદોતુશ.”
 તથા પરગર્દ ૪ ક. ૪૯

|| જુઓ વંદીદાદ પરગર્દ ૧૮ ક. ૧૯ “આજિશ દ્યેવો-દાતો.”

†† જુઓ વંદીદાદ પરગર્દ ૧૦ ક. ૧૦ “પદિતિ પેરેને તહર.”

§ જુઓ વંદીદાદ પરગર્દ ૧૦ ક. ૧૦ “પદિતિ પેરેને જધરિય.”

** જુઓ જમ્યાદ યશત ક. ૯૬. “પુદેમ્ય તરૂનેમ્ય.”

†† એ ત્રણુ ‘દ્યે’ યાને ‘ખલવનારા’ જરથોશ્ટી મહીનાના ત્રીસે રોજમાંના ત્રણુને લાગુ પડેછે, જેઓનાં નામ ‘દ્યે-પ-આદર,’ ‘દ્યે-પ-મેહેર’ તથા ‘દ્યે-પ-દીન’ તરીકે જાણીતાં છે.

કે જેઓ^{૧૧} નાપાક^{૧૭} ગનામીનોને^{૧૮} મારવામાં^{૧૫-૧૬} એક-મીત્ર^{૧૪} અને હમકાર
થઈ^{૧૨} સાથે ફરનારા^{૧૩} છે કે (જે ગનામીનોએ) હોરમજ્દની^{૨૮} પેદાયશને^{૨૭}
મારી હઠાવવાને^{૨૬} વાસ્તે^{૨૫} દરવંદો^{૧૬} અને વળી^{૨૦} તમામ^{૨૧} દેવ^{૨૨} તથા^{૨૩}
દરજો^{૨૪} ઉત્પન્ન કીધા.^{૨૮} (૨) બેહમન^{૩૨} અમશાસ્પંદ^{૩૩} સાથે હમશરીક^{૩૦}
થાઓ^{૩૧} ! બુલંદીથી^{૩૪} ખોરેહની^{૩૫} વૃદ્ધિ થાઓ^{૩૬} ! અને વળી મોહોર^{૩૮} ગોશ^{૩૯}
રામની^{૪૦} સાથે^{૩૭} કે જેઓ ઘાટકી લાલાવાલા^{૪૮} એષમને^{૪૭} બુરાં-મનનાં-
દરજને^{૪૬} તથા તુંદીના-દરજને^{૫૦} મારવાને^{૪૯} માટે^{૪૫} હમશરીક^{૪૪} તથા હમ-
કાર^{૪૨} રહી સાથે ફરનારા^{૪૩} છે. (૩) અરદીબેહેશ્ત^{૫૩} અમશાસ્પંદ^{૫૪} સાથે
હમશરીક^{૫૧} થાઓ^{૫૨} ! બુલંદીથી^{૫૫} ખોરેહ^{૫૬} જ્યાદે થાઓ^{૫૭} ! અને વળી
આદર^{૫૮} સરોશ^{૬૦} બહેરામ^{૬૧} સાથે^{૫૯} કે જેઓ^{૬૨} શિયાળાના^{૬૬} દરજનું^{૬૮} અ-
પચોશના^{૭૧} કંટાળાને^{૭૪} તથા સ્પંજગરના^{૭૩} કંટાળાને^{૭૨} મારવામાં^{૬૭-૬૯} હમ-
શરીક^{૬૫} હમકાર^{૬૩} તથા સાથે ફરનારા^{૬૪} છે. (૪) શહેરેવર^{૬૬} અમશાસ્પંદ^{૬૭}
સાથે હમશરીક^{૭૪} થાઓ^{૭૫} ! બુલંદીની^{૭૮} મારફતે ખોરેહની^{૭૯} વૃદ્ધિ થાઓ^{૮૦} !
અને વળી ખોરશેદ,^{૮૨} મહેર,^{૮૩} આસ્માન^{૮૪} તથા અનેરાંનની^{૮૫} સાથે^{૮૧} કે
જેઓ^{૮૬} લાંબા^{૮૩} હાથવાળા^{૮૪} દરજના^{૮૫} ઉંઘણુસીપણાંના બુધ્યાંસ્પ દેવને,^{૮૨}
સુસ્તીના^{૮૬} દરજને^{૮૭} તથા આસાયશના^{૮૮} દરજને^{૮૯} મારવા^{૯૦} માટે^{૯૦} હમકાર^{૯૧}
થઈ હમશરીક^{૯૮} તથા સાથે ફરનારા^{૯૮} છે. (૫) અસ્પંદારમદર^{૯૨} અમશાસ્પંદ^{૯૩}
સાથે હમશરીક^{૧૦૦} થાઓ^{૧૦૧} ! બુલંદીથી^{૧૦૪} ખોરેહમાં^{૧૦૫} વધારો થાઓ^{૧૦૬} ! અને વળી
આવાં,^{૧૦૮} દીન,^{૧૦૯} અશીસ્વંધહ,^{૧૧૦} મારેસ્પંદની^{૧૧૧} સાથે,^{૧૦૭} કે જેઓ^{૧૧૨} ખરાબ-ખસ-
લતના^{૧૧૮} હાડકાં-લાંજનાર અસ્ત-વહાત દેવને^{૧૧૮} મારવામાં^{૧૧૭-૧૧૯} હમકાર,^{૧૨૩}
હમશરીક^{૧૧૫} તથા સાથે રહેનારા^{૧૧૪} છે. (૬) ખોરદાદ^{૧૨૨} અમશાસ્પંદ^{૧૨૩} સાથે
હમશરીક^{૧૨૦} થાઓ^{૧૨૧} ! બુલંદીથી^{૧૨૪} ખોરેહમાં^{૧૨૫} જ્યાદે થાઓ^{૧૨૬} ! અને તીર,^{૧૨૮}
ગુવાદ^{૧૨૯} તથા ફરવરદીન^{૧૩૦} સાથે^{૧૨૭} બી કે જેઓ^{૧૩૧} દેવોના^{૧૩૮} પેદા કીધેલા^{૧૩૯} લો-
ભના આજ નામના દેવને^{૧૩૭} તથા તારીય^{૧૪૦} અને^{૧૪૧} જરીય^{૧૪૨} દેવને^{૧૪૩} મારવા^{૧૪૬}
માટે^{૧૪૫} સાથે રહી^{૧૩૩} હમશરીક^{૧૩૪} થઈ સાથે કામ કરનારા^{૧૩૨} છે. (૭) અમ-
રદાદ^{૧૪૬} અમશાસ્પંદ^{૧૪૭} સાથે હમશરીક^{૧૪૪} થાઓ^{૧૪૫} ! બુલંદીથી^{૧૪૮} ખોરેહનો^{૧૪૯}
વધારો થાઓ^{૧૫૦} ! અને વળી રશને^{૧૫૨} આશતાદ^{૧૫૩} જમ્યાદ^{૧૫૪} સાથે,^{૧૫૧} કે
જેઓ^{૧૫૫} અહેરેમને^{૧૫૬} બરપા કીધેલી^{૧૫૮} સૌથી પહેલી^{૧૫૩} દુશ્મનાઈ^{૧૫૨} તરસને^{૧૫૧} તથા
બુખને^{૧૫૪} મારવા^{૧૫૦} માટે^{૧૫૬} હમશરીક^{૧૫૮} હમકાર^{૧૫૬} તથા સાથે ફરનારા^{૧૫૭} છે.

(૮) અવજનયાદ^{૧૬૭} દાંમે^{૧૬૮} અહુરમઝદ^{૧૬૯} વડો^{૧૭૦} અવસહીનાદ^{૧૭૧}
દાંમે^{૧૭૨} અહુરમન^{૧૭૩} ! હમા-ખેર^{૧૭૪} ખાદ^{૧૭૫} ગેરાંન^{૧૭૬} કોહાંન^{૧૭૭} અશહી-
ખારીહ^{૧૭૮} પૂર-ખારીહ^{૧૭૯} અહુરમઝદ-દાદ^{૧૮૦} અવા^{૧૮૧} ઓય^{૧૮૨} દારાંન^{૧૮૩}

વ^{૪૪} દ્રખતાંન^{૪૫} ખુરશને-ખરાંન^{૪૬} વ^{૪૭} જરીન^{૪૮} ઉર્વરાંન^{૪૯} ! હમા-
જોર^{૫૦} *અઉર્વન્દ-કોહ^{૫૧} હમા-જોર^{૫૨} †રએવંદ-કોહ^{૫૩} હમા-જોર^{૫૪} ‡મેહ-
‡પારસીન-કોહ^{૫૫} હમા-જોર^{૫૬} §દએમાવંદ-કોહ^{૫૭} કે^{૫૮} દ્રવંદ^{૫૯} બીવ-
રાસ્પ^{૬૦} અંદર^{૬૧} આય^{૬૨} ખસ્ત^{૬૩} એસ્તેદ^{૬૪} ! હમા-જોર^{૬૫} ¶ગરે-હોશ-
દાશતાર^{૬૬} અશહી-ખારીહ^{૬૭} પૂર-ખારીહ^{૬૮} અહુરમજદ-દાદ^{૬૯} (૬)
હમા-જોર^{૭૦} ચશમગાંન^{૭૧} ખૂનહાને^{૭૨} આવાંન^{૭૩} રોદાંન^{૭૪} ! હમા-જોર^{૭૫}
અઉર્વન્દ-રોદ^{૭૬} હમા-જોર^{૭૭} વેહ-રોદ^{૭૮} હમા-જોર^{૭૯} ક્રાદ-રોદ^{૮૦} ! હમા-
જોર^{૮૧} §જરેહ-વર-કશ^{૮૨} હમા-જોર^{૮૩} જરેહ-ક્રાંકર્દ^{૮૪} હમા-જોર^{૮૫}
જરેહ-પુઘતિ^{૮૬} હમા-જોર^{૮૭} જરેહ ||ક્યાંસે.^{૮૮}

(૮) હોરમજદની^{૮૯} પેદાયશની^{૯૦} વૃદ્ધિ થાઓ^{૯૧} ! અને^{૯૨} અહેરેમનની^{૯૩}
પેદાયશનો^{૯૪} ઘટાડો થાઓ^{૯૫} ! હોરમજદના-પેદા કીધેલા^{૯૬} અશોઈના-સુખવાળા^{૯૭}
તથા સંપૂર્ણ-આબાદીવાળા^{૯૮} પહાડો^{૯૯} અને પર્વતો^{૧૦૦} સાથે, અને વળી^{૧૦૧}
રોપાઓ^{૧૦૨} અને^{૧૦૩} ખોરાકી-ધરાવનાર^{૧૦૪} ઝાડપાનો^{૧૦૫} અને^{૧૦૬} સોનેરી^{૧૦૭} ઉરવ-
રોની^{૧૦૮} સાથે^{૧૦૯} હમશરીક^{૧૧૦} થાઓ^{૧૧૧} ! અઉર્વંદ-પહાડ^{૧૧૨}, રએવંદ-પહાડ^{૧૧૩},
મેહપારસીન પહાડ^{૧૧૪} તથા દેમાવંદ પહાડ^{૧૧૫} કે^{૧૧૬} જ્યાં દસ હજાર^{૧૧૭} ઘોડા-
વાળા દરવંદને^{૧૧૮} તેની^{૧૧૯} અંદર^{૧૨૦} આંધેલો^{૧૨૧} છે^{૧૨૨} તે (અધા) પહાડોની સાથે
હમશરીક^{૧૨૩-૧૨૪-૧૨૫-૧૨૬} (થાઓ) ! અશોઈની-આસાનીવાળા^{૧૨૭} તથા સંપૂર્ણ-સુખવાળા^{૧૨૮}
હોરમજદના-પેદા-કીધેલા^{૧૨૯} હોશ-ધરાવનાર^{૧૩૦} ઉપિદરેન^{૧૩૧} પહાડની^{૧૩૨} સાથે હમશરીક^{૧૩૩}
(થાઓ) ! (૯) પાણીઓ^{૧૩૪} તથા નદીઓના^{૧૩૫} ઝરાઓ^{૧૩૬} અને મૂળો^{૧૩૭} સાથે
હમશરીક^{૧૩૮} (થાઓ) ! અઉર્વંદ-નદી^{૧૩૯}, વેહ-નદી^{૧૪૦}, ક્રાદ-નદી^{૧૪૧}, તથા વરકશ-દ-
રીઓ^{૧૪૨}, ‡ક્રાંકર્દ-દરીઓ^{૧૪૩}, પુઘતિ-દરીઓ^{૧૪૪} અને ક્યાંસે દરીઓ^{૧૪૫} (એ અધા-
ઓની) સાથે હમશરીક^{૧૪૬-૧૪૭-૧૪૮-૧૪૯-૧૫૦-૧૫૧-૧૫૨-૧૫૩} (થાઓ) !

(૧૦) હમા-જોર^{૧૫૪} રવાંને^{૧૫૫} ખૂરજીદ^{૧૫૬} કે^{૧૫૭} અવરતાંન^{૧૫૮} અવર-
તમ^{૧૫૯} પ^{૧૬૦} રાસ્તીહ^{૧૬૧} વ^{૧૬૨} વેહીહ^{૧૬૩} વ^{૧૬૪} વરજીદારીહ^{૧૬૫} દીન-વજાર^{૧૬૬}
વ^{૧૬૭} દાદસ્તાંન-વજાર^{૧૬૮} ખૂદ-હૈદ^{૧૬૯} (૧૧) હમા-જોર^{૧૭૦} દહ-દહુ-વદ^{૧૭૧}

* જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ૬. ૩. “અશ્ત અઉવંતો કાઓંકવો.”

† જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ૬. ૬. “રએવાઓસ્થ ગધરિશ” વળી જુઓ આતશ
ન્યાએશ પાનું ૭૫. “રએવંતહે ગરોઈશ.”

‡ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ૬. ૩. “ઉપાધરિ-સએન.”

§ જુઓ હોરમજદ યશ્ત ૬. ૨૮. “ગધરિ-ઉપિ-દરેનેમ.”

§ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ૬. ૫૬. “જરયંદહો વોઉર કપહે.”

|| જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ૬. ૬૬. “જરથો યત કાંરૂમ.”

શાહનશાહ!^{૪૮} હુમા-જેર^{૪૯} વજોર્ગ^{૫૦} ક્રમાદાર.^{૫૧} (૧૨) હુમા-જેર^{૫૨}
હફ્ત-કેશવર-જમીન^{૫૩} *અરેજહી,^{૫૪} સવહી,^{૫૫} ક્રદદફ્તુ,^{૫૬} વીદદફ્તુ,^{૫૭}
*વોર-ખરેશ્ત,^{૫૮} *વોર-જરેશ્ત,^{૫૯} *ખનરસ-ખામી,^{૬૦} પ^{૬૧} ખ્યાને^{૬૨}
જાદાન^{૬૩} ક્રોખ્તુમ,^{૬૪} અશોતુમ,^{૬૫} પાશૂમ,^{૬૬} યશ્તે^{૬૭} યજ્ઞદાન^{૬૮} જ-
રથોશ્ત^{૬૯} સ્પિતમાન^{૭૦} અશો-ક્રોહર.^{૭૧}

(૧૦) ખુલંદીએ પહોંચેલાં^{૭૨} રવાન^{૭૩} સાથે હમશરીક^{૭૪} (થાઓ), કે
જે^{૭૫} રાસ્તી,^{૭૬} ભલાઈ,^{૭૭} તથા^{૭૮} અમદયાતમાં^{૭૯} પહેલાંમાં^{૮૦} પહેલું^{૮૧}
(તથા) દીન-સમજવનાર^{૮૨} અને^{૮૩} કાયદા-સમજવનાર^{૮૪} થઈ ગયું છે!^{૮૫}
(૧૧) દેશના-દેશપતિ^{૮૬} શહેનશાહની^{૮૭} સાથે હમશરીક^{૮૮} (થાઓ)! ખુ-
જોર્ગ^{૮૯} હોકમ-આપનાર^{૯૦} સાથે હમશરીક^{૯૧} (થાઓ)! (૧૨) સાતે કે-
શવર-જમીન^{૯૨} અરેજહી,^{૯૩} સવહી,^{૯૪} ક્રદદફ્તુ,^{૯૫} વીદદફ્તુ,^{૯૬} વોરિર-ખરેશ્તી,^{૯૭}
વોરિર જરેશ્તી^{૯૮} તથા ખનીરથખામીમાં^{૯૯} જન્મેલાઓની^{૧૦૦} અંદર^{૧૦૧} સૌથી
મુખારક^{૧૦૨} સૌથી અશો,^{૧૦૩} સૌથી પહેલાં^{૧૦૪} યજ્ઞોથી^{૧૦૫} ઇન્તિયાલા^{૧૦૬} (અશો)
સ્પીતમાન^{૧૦૭} જરથોશ્તના^{૧૦૮} અશો ફરોહર^{૧૦૯} સાથે હમશરીક^{૧૧૦} (થાઓ)!

(૧૩) હુમા-જેર^{૧૧૧} અથોરનાં^{૧૧૨} સેપાહવદ^{૧૧૩} ફીરોજગર^{૧૧૪}
આદરાં^{૧૧૫} શાહ^{૧૧૬} તગી^{૧૧૭} દાદ^{૧૧૮} “આદર-ક્રાહ^{૧૧૯}”! હુમા-જેર^{૧૨૦}
રથેશ્તારાં^{૧૨૧} સેપાહવદ^{૧૨૨} તગી^{૧૨૩} દાદ^{૧૨૪} અયાફત^{૧૨૫} “આદર-ગો-
શસ્પ^{૧૨૬}”!^{૧૨૭} હુમા-જેર^{૧૨૮} ફીરોજગર^{૧૨૯} વાસ્થોસાં^{૧૩૦} સેપાહવદ^{૧૩૧} ખો-
દાય^{૧૩૨} કેરફેગર^{૧૩૩} “આદર-ખૂરજીન^{૧૩૪}” ફીરોજગર.^{૧૩૫}

(૧૩) અથોરનાનોના^{૧૩૬} સેપાહીગીરીવાળા^{૧૩૭} ફતેહમંદ^{૧૩૮} પાદશાહી^{૧૩૯}
શક્તિ^{૧૪૦}-પામેલા^{૧૪૧} આતશ^{૧૪૨} આદર-ક્રાહ^{૧૪૩} સાથે હમશરીક^{૧૪૪} (થાઓ)!
રથેશ્તારોના^{૧૪૫} સેપાહીગીરીવાળા^{૧૪૬} શક્તિ^{૧૪૭} પામેલા^{૧૪૮} તથા મેળવેલા^{૧૪૯} આદર-
ગોશસ્પ^{૧૫૦} સાથે હમશરીક^{૧૫૧} (થાઓ)! ફતેહમંદ^{૧૫૨} વાસ્થોશના^{૧૫૩} સેપાહીગી-
રીવાળા^{૧૫૪} સવાખકાર^{૧૫૫} સાહેબ^{૧૫૬} ફતેહમંદ^{૧૫૭} આદરખૂરજીન^{૧૫૮} સાથે હમશ-
રીક^{૧૫૯} (થાઓ)!

(૧૪) અનઓશાહ^{૧૬૦} રવાં^{૧૬૧} ખાદ^{૧૬૨}, રવાં-ઈ રદાં^{૧૬૩},^{૧૬૪} દસ્તુ-
રાં^{૧૬૫},^{૧૬૬} મોખદાં^{૧૬૭},^{૧૬૮} હેરવદાં^{૧૬૯},^{૧૭૦} વેહ-દીનાં^{૧૭૧} આશીદારાં^{૧૭૨},^{૧૭૩} હાવ-
સ્તાં^{૧૭૪},^{૧૭૫} કે^{૧૭૬} અવર્^{૧૭૭} પ^{૧૭૮} ઇત^{૧૭૯} જમીને^{૧૮૦} તનોમંદ^{૧૮૧} ખેવદ્દ-હેદ^{૧૮૨}!

* જુઓ રખે યશ્ત ફ. ૯, ૧૦, ૧૧, ૧૨, ૧૩, ૧૪, ૧૫.

† આતશ ન્યાએશમાં દરેક આતશના કેળલા સાથે બહુતો ખુલંદમાં ખુલંદ
આતશ; જેમકે “આતશ ખેહેરામ આદર ક્રાહ;” “આતશ આદરાં આદર ક્રાહ”
અથવા “આતશ દાદગાહ આદર ક્રાહ.”

અનઓશહ્^{૧૪} રવાંન^{૧૫} આદ્, ^{૧૬} રવાંન-ધ^{૧૭} *ગયોમદ્-^{૧૮} વ^{૧૯} †હુઓશંગ^{૨૦}
 વ^{૨૧} †તહુમૂરસ્પ^{૨૨} વ^{૨૩} †જમશીદ્, ^{૨૪} †ક્રેદ્ન^{૨૫} વ^{૨૬} †મિનો-ચેહ્^{૨૭} આ-
 મી, ^{૨૮} વ^{૨૯} †હુએએ^{૩૦} તહુમાસ્પાંન, ^{૩૧} કએ^{૩૨} કોઆદ્, ^{૩૩} કએ-^{૩૪} *કાઉસ, ^{૩૫}
 કએ†-સ્યાવક્ષ, ^{૩૬} કએ†-ખુસ્ડ, ^{૩૭} કએ-હોહુરાસ્પ, ^{૩૮} કએ-^{૩૯} વીશ્તા-
 સ્પ, ^{૪૦} †વેહુમન^{૪૧} અસ્પંદ્યારાંન. ^{૪૨} (૧૫) અનઓશહ્^{૪૩} રવાંન^{૪૪} આદ્, ^{૪૫}
 રવાંન-ધ^{૪૬} જરથોશ્ત^{૪૭} સ્પિતમાંન^{૪૮} અશો-ક્રોહર, ^{૪૯} અવા^{૫૦} હુમા^{૫૧}
 અથોરનાન^{૫૨} રથએશ્તારાંન^{૫૩} વાસ્થોસાંન^{૫૪} હુતોખશાંન^{૫૫} દહુમાંન, ^{૫૬}
 કે^{૫૭} પ^{૫૮} અશહી^{૫૯} યજેદ્, ^{૬૦} નેકીહ્^{૬૧} અરજાંનીહ્^{૬૨} હેદ્^{૬૩} ! રામ-
 શનીહ્^{૬૪} વ^{૬૫} શાદીહ્^{૬૬} વ^{૬૭} પદ્ગાંનીહ્^{૬૮} વ^{૬૯} નેકીહ્^{૭૦} એજ્જ^{૭૧} સૂએ^{૭૨}
 નીમ^{૭૩}-રોજ્જ^{૭૪} અંદર^{૭૫} આયાદ્! ^{૭૬} દેદ્^{૭૭} વ^{૭૮} વીમારીહ્^{૭૯} વ^{૮૦} દુશ-
 ખારીહ્^{૮૧} વ^{૮૨} અનાકીહ્^{૮૩} વસ્તાકીહ્^{૮૪} હુરવસ્પ^{૮૫} પત્યારે^{૮૬} એજ્જ^{૮૭}
 સૂએ^{૮૮} અવાખતર^{૮૯} એ-દ્રારદ્! ^{૯૦} †વેહુાંન^{૯૧} પાદશાહ્^{૯૨} એદ્; ^{૯૩}
 વતરાંન^{૯૪} અપાદશાહ્^{૯૫} એદ્! ^{૯૬} એજ્જ^{૯૭} કદ્દે^{૯૮} વ^{૯૯} કુનશને^{૧૦૦} ખીશ^{૧૦૧}
 અવાખશ^{૧૦૨} પશેમાંન^{૧૦૩} એદ્; ^{૧૦૪} મા^{૧૦૫} એમા-અચ્-રા^{૧૦૬} મનશને^{૧૦૭} ગવશને^{૧૦૮}
 કુનશને^{૧૦૯} અંદર^{૧૧૦} કારનીહ્^{૧૧૧} આદ્ !

(૧૪) દીનના સરદારો^{૧૦૦} દસ્તુરો,^{૧૦૧} મોગેદો,^{૧૦૨} ચોરવદો,^{૧૦૩} લક્ષી દીનવાળા^{૧૦૪}
 દીની-અમલ્યાતવાળા^{૧૦૫} તથા શાગેદો^{૧૦૬} કે^{૧૦૭} જેઓ આ^{૧૦૮} ગેતીની^{૧૦૯} જમીન^{૧૧૦}
 ઉપરથી^{૧૧૧} ગુજર-પામ્યા^{૧૧૨}-છે, તેઓનાં રવાંનો^{૧૧૩} અમર્ગ^{૧૧૪}-રવાંન^{૧૧૫} થાઓ^{૧૧૬} !

* જુઓ કવરદીન યશ્ત ક. ૮૭ “ ગયેહે મરેથ્નો. ”

† જુઓ આવાં યશ્ત ક. ૨૧ “ હુઓખ્યંધહો પરદાતો. ”

‡ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૨૮ “ તખમેમ્ હરપિ. ”

¶ જુઓ મોટી હોમ યશ્ત ક. ૪ “ યિમે ક્ષએતો હ્વાંથ્વો. ”

§ જુઓ એહેરાંમ યશ્ત ક. ૪૦ “ થ્રએતઓનો. ”

§ જુઓ કવરદીન યશ્ત ક. ૧૩૧ “ મનુશ ચિથ્રહે અઇસ્યાવહે. ”

|| જુઓ કવરદીન યશ્ત ક. ૧૩૧ “ ઉજવહે તુમાસ્પહે. ”

§§ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૭૧ “ કવએમ્ કવાતેમ્. ”

** જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૭૧ “ કવએમ્ ઉસદનેમ્. ”

†† જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૭૧ “ કવએમ્ સ્યાવર્પાનેમ્. ”

‡‡ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૭૪ “ કવએમ્ હુઓસવંધ્રહેમ્. ”

§§§ જુઓ જમ્યાદ યશ્ત ક. ૮૪ “ કવએમ્ વીશ્તાસ્પેમ્. ”

¶¶¶ એની મુકાબલ જુઓ હોશખાંમ પાનું ૨૪ “ વસો-ક્ષ્રો ખ્યાત અપવ;
 અવસો-ક્ષ્રો ખ્યાત દ્રવાઓ. ”

ગયોમર્દ,^{૧૮} હોશંગ,^{૨૦} તેહમુરસ્પ,^{૨૨} જમશીદ,^{૨૪} ફરેહુન,^{૨૫} તથા ઝળકતા^{૨૮}
મીનોચહેરનાં^{૨૭} રવાનો,^{૧૭} અને તેહમાસ્પના^{૩૧} બેટા હુબુએ,^{૩૧} કએકોબાદ,^{૩૨}
કએકાઉસ,^{૩૩} કએસ્યાવક્ષ,^{૩૪} કએપુરૂ,^{૩૫} કએલોહરાસ્પ^{૩૬} અને કએગુશ્તાસ્પ^{૩૭}
તથા અસફંદ્યારના^{૩૮} બેહમન^{૩૯} (નાં રવાનો) અમર્ગ^{૪૦}-રવાન^{૪૧} થાઓ!^{૪૨}
(૧૫) અશો ફરોહર સાથનાં^{૪૩} (અશો) સ્પિતમાન^{૪૪} જરથોશ્તનુ^{૪૫} રવાન^{૪૬}
અમર્ગ^{૪૦} રવાન^{૪૧} થાઓ!—^{૪૨} અને વળી^{૪૭} તમામ^{૪૮} અથોરનાન,^{૪૯} લડવૈયા,^{૫૦}
બેતીકારો^{૫૧} અને ધંધાદારીઓ^{૫૨}—(તમામ) લલાંઓ^{૫૩} કે જેઓ^{૫૪} અશોઈને^{૫૬}
લીધે^{૫૫} ઈન્યલા^{૫૭} છે, અને નેકીને^{૫૮} લાયકના^{૫૯} છે,^{૬૦} (તેઓનાં રવાનો
બી અમર્ગ રવાન થાઓ!) ખુશી,^{૬૧} ખુશાલી^{૬૩} અને^{૬૫-૬૨} નેકી^{૬૭}, મધ્યાન^{૬૦-૬૧}
(એટલે દક્ષીણ)ની બાબુ^{૬૬} તરફથી^{૬૮} અંદર^{૭૨} આવે!^{૭૩} દરદ^{૭૪} બીમારી^{૭૫}
દુઃખ^{૭૮} તથા^{૭૫} હેરાનગતી^{૮૦} તથા^{૮૨} દમ-દાતી^{૮૧}—તમામ^{૮૨} મુશ્કેલીઓ,^{૮૩} ઉત્તર-
દિશાની^{૮૬} બાબુ^{૮૫} તરફથી^{૮૪} નહાશી જાય!^{૮૫} લલાંઓ^{૮૮} પાદશાહીવાળા^{૮૬}
થાએ!^{૯૦} દુષ્ટ માણસો^{૯૧} પાદશાહીવગરના^{૯૨} થાએ!^{૯૩} ક્રીધેલાંથી^{૯૫} તથા^{૯૮}
પોતાની^{૯૮} કરણીથી^{૯૭-૯૪} પશેમાન થઈ^{૧૦૦} દુર રહેનારા^{૯૯} થાય!^{૧૦૧} વળી અમારે
માટે તો^{૧૦૩} મનશની^{૧૦૪} ગવશની^{૧૦૫} કુનશની^{૧૦૬} ભલાઈની^{૧૦૭} અંદર^{૧૦૮} રહે!^{૧૦૯}

(૧૬) હેય્^{૧૦} કસે^{૧૧} એજ્જ^{૧૨} મ્યાન^{૧૩} પ૪ દીવ્-યાજ્જ^{૧૫} કફ્તન^{૧૬}
કે^{૧૭} પ૧^{૧૮} તન્^{૧૯} અયોપ્^{૨૦} ખાસ્તે,^{૨૧} અયોપ્^{૨૨} પ રવાન^{૨૩} જ્યાંન્^{૨૪} બાદ!^{૨૫}
કે^{૨૬} રા^{૨૭} વીશ^{૨૮} આવાયદ્,^{૨૯} વીશ^{૩૦} બાદ!^{૩૧} કે^{૩૨} રા^{૩૩} વેહ્^{૩૪} આ-
વાયદ્,^{૩૫} વેહ્^{૩૬} બાદ!^{૩૭} કે^{૩૮} રા^{૩૯} જન્^{૪૦} આવાયદ્,^{૪૧} જન્^{૪૨} બાદ!^{૪૩}
કે^{૪૪} રા^{૪૫} ફ્રંજ્^{૪૬} આવાયદ્,^{૪૭} ફ્રંજ્^{૪૮} બાદ!^{૪૯} ગેતીહા^{૫૦} અએદ્દન^{૫૧}
બાદ,^{૫૨} ચૂન્^{૫૩} તન્^{૫૪} કામ્^{૫૫} અંદર^{૫૬} ફાડની;^{૫૭} મીનોઇહા^{૫૮} અ-
એદ્દન^{૫૯} બાદ,^{૬૦} ચૂન્^{૬૧} રવાન^{૬૨}-કામ્^{૬૩} અંદર^{૬૪} અશાહી.^{૬૫} (૧૭) બે-
રસાદ્^{૬૬} ધન્^{૬૭} આક્રીન્^{૬૮} ઓય્^{૬૯} તને^{૭૦} શૂમા^{૭૧} વેહાંન્^{૭૨} હુન્જમનાંન્^{૭૩}
વેહ્-દીનાંન્!^{૭૪} અવબૂનીહાતર^{૭૫} પ^{૭૬}-કામ્^{૭૭} બાદ!^{૭૮} અયાફત^{૭૯}-
ખાસ્તાર^{૮૦}-હોમ^{૮૧} બહેરે^{૮૨} હંદગાંની^{૮૩} કે^{૮૪} ઓરા^{૮૫} દાદાર અહુર-
મજદ્^{૮૬} બરહેનીદ્^{૮૭} એસ્તાદ્!^{૮૮} એહુરમન્^{૮૯} દ્રવંદ્^{૯૦} એજ્જ^{૯૧} અ-
યોવે^{૯૨} વરજ્જદ્^{૯૩} નબાનજદિશ્તાન્^{૯૪} યક્^{૯૫} યક્-સદ્^{૯૬} પ^{૯૭} અવબૂન્^{૯૮}
બાદ!^{૯૯} અયાફત^{૧૦૦}-ખાસ્તાર^{૧૦૧}-હોમ,^{૧૦૨} કે^{૧૦૩} રાદ્^{૧૦૪} આવાદ્^{૧૦૫} બાદ!^{૧૦૬}
રાસ્ત^{૧૦૭}-ગોઆક્રીગાંન્^{૧૦૮} બાદ!^{૧૦૯} *દાના^{૧૧૦} પાદશાહી^{૧૧૧} બાદ!^{૧૧૨} દુશ-
દાના^{૧૧૩} અપાદશાહી^{૧૧૪} બાદ!^{૧૧૫} દીને^{૧૧૬} વેહ્^{૧૧૭} માજદયસ્નાન્^{૧૧૮} પ૧^{૧૧૯}
હફત-કેશવર-જમીન્^{૧૨૦} રવા^{૧૨૧} જીઆન્^{૧૨૨} બાદ!^{૧૨૩} આવ્^{૧૨૪} તજશને,^{૧૨૫}

* એની મુકાબલ જુઓ હોશખામ પાનું ૨૪. વળી જુઓ યજ્જને હા ૮; ફ. ૫.

“વસો-દાઓ ખ્યાત અષવ; અવસો-ક્ષત્રો ખ્યાત દ્રવાઓ.” વળી પાનું ૪૪૦
મું; ફટનોટ જુઓ.

ઉર્વરાન્^{૨૬} વજશશને,^{૨૭} કોરદાયાન્^{૨૮} પ^{૨૯} અમશને,^{૩૦} *એમા-અય્ રા^{૩૧}
મનશને^{૩૨} ગવશને^{૩૩} કુનશને^{૩૪} રાસ્ત^{૩૫} ક્રાડન્^{૩૬} ખાદ્ !^{૩૭} કે^{૩૮} આન્^{૩૯}
ખહેર^{૪૦} અંદા^{૪૧}-સર^{૪૨} પ^{૪૩} મદીન્^{૪૪} રા^{૪૫} પાદ્-દહેશને^{૪૬} દહેશતાર,^{૪૭}
તા^{૪૮} એમા^{૪૯} પાદ્-દહેશનીહાતર^{૫૦} ખૂંદીહાતર^{૫૧} યાદ્^{૫૨} ખાદ્,^{૫૩} અ-
યોપ્^{૫૪} પ ગેતી,^{૫૫} અયોપ્^{૫૬} પ મીનો !^{૫૭} અનઓશહ^{૫૮} રવાન્^{૫૯} ખાદ્^{૬૦}
રવાને^{૬૧} જરતોશતે^{૬૨} સ્પિતમાન્^{૬૩} અશો-ક્રોહર,^{૬૪} અવા^{૬૫} હમા^{૬૬} અ-
થોરનાન્^{૬૭} રથએશતારાન્^{૬૮} વાઠ્યોસાન્^{૬૯} હુતોજશાન્^{૭૦}

(૧૬) દેવ-યસ્તી^{૧૫} કરવાને^{૧૬} માટે^{૧૭} (નાઓની) અંદરથી^{૧૮} તે^{૧૯} શખસ^{૨૦} કે
જે^{૨૧} તનને^{૨૨} માટે^{૨૩} દોલત^{૨૪} અથવા^{૨૫-૨૬} તો રવાનને^{૨૭} માટે હલાકી ભોગવનાર^{૨૮}
હોય તે કુચ બીસાદ વગરનો^{૨૯} થાય !^{૩૦} જે કોઇને^{૩૧-૩૨} ઘણું^{૩૩} જરરનું^{૩૪} હોય^{૩૫} તે
ઘણું^{૩૬} પામો !^{૩૭} જે કોઇને^{૩૮-૩૯} લલું^{૪૦} જરરનું^{૪૧} હોય^{૪૨} તેને લલું^{૪૩} હોતો !^{૪૪}
જેને^{૪૫-૪૬} ઘણીઆણીની^{૪૭} જરર હોય^{૪૮} તેને ઘણીઆણી^{૪૯} મલજો^{૫૦} જે કોઇને^{૫૧-૫૨}
માટે ફજદ^{૫૩} જરરનાં હોય^{૫૪} તેને ફરજદ^{૫૫} થશે !^{૫૬} જે પ્રમાણમાં^{૫૭} શારી-
રિક^{૫૮} ઇચ્છા^{૫૯} લલાઈમાં^{૬૦-૬૧} (હોય) તે પ્રમાણમાં^{૬૨} ગેતીમાં^{૬૩} એમ^{૬૪} થશે,^{૬૫}
(અને) જે પ્રમાણમાં^{૬૬} રવાનની^{૬૭} ખાહેશ^{૬૮} અશોઈમાં^{૬૯-૭૦} હોય તે પ્રમાણ-
માં^{૭૧} મીનોઈ રીતે^{૭૨} એમ^{૭૩} થશે !^{૭૪} (૧૭) આ^{૭૫} આફ્રીન^{૭૬} તમો^{૭૭} લલાંઓ,^{૭૮}
લલી-દીનના^{૭૯} અનજીમનને^{૮૦} પોતાને^{૮૧-૮૨} પહોંચો,^{૮૩} અને વધારે વૃદ્ધિકારક
રીતે^{૮૪} મોરાદવાળા^{૮૫-૮૬} થાઓ !^{૮૭} દાદાર હોરમજદે^{૮૮} હંદગીનો^{૮૯} જે^{૯૦} હીસ્સો^{૯૧}
તેનેમાટે^{૯૨} પેદા કરી^{૯૩} રાખેલો^{૯૪} છે તેની મોરાદ^{૯૫} આહુંહું !^{૯૬} પાપી^{૯૭} અહરેમન^{૯૮}
બીજી રીત^{૯૯} થી^{૧૦૦} કામ કરેછે.^{૧૦૧} નખાનજદિશત ને લગતાં રવાનો તરફનાં^{૧૦૨} એક^{૧૦૩}
એક-સોગણું^{૧૦૪} વધારામાં^{૧૦૫-૧૦૬} થશે !^{૧૦૭} હું મોરાદ^{૧૦૮} આહુંહું^{૧૦૯-૧૧૦} કે^{૧૧૧} રાદી^{૧૧૨}
આખાદ^{૧૧૩} થાઓ ! રાસ્તી^{૧૧૪} મશહુર^{૧૧૫} થાઓ ! ઈદમવાલા^{૧૧૬} પાદશાહીવાળા^{૧૧૭} થા-
ઓ^{૧૧૮} ! બદ-બજાકાર^{૧૧૯} પાદશાહી વગરના^{૧૨૦} થાઓ !^{૧૨૧} લલી^{૧૨૨} માજદયસ્તી^{૧૨૩} દીન^{૧૨૪}
હફતકેશ્વર જમીન^{૧૨૫} ઉપર^{૧૨૬} ફેલાય^{૧૨૭} અને જીવતી^{૧૨૮} રહે !^{૧૨૯} પાણીનું^{૧૩૦} વહેવું,^{૧૩૧}
ઝાડપાનની^{૧૩૨} વધ,^{૧૩૩} તથા અનાજના^{૧૩૪} આમ તેમ હાલવા^{૧૩૫} માટે,^{૧૩૬} અ-
મારે ખાતર બી^{૧૩૭} મનશની^{૧૩૮} ગવશની^{૧૩૯} કુનશની^{૧૪૦} રાસ્ત^{૧૪૧} અને લલાં^{૧૪૨} રહે,^{૧૪૩}
જેથી^{૧૪૪} કરીને પેલો^{૧૪૫} હિસ્સો^{૧૪૬} લોકોને^{૧૪૭} માટે^{૧૪૮-૧૪૯} સેવટ^{૧૫૦} સુધી^{૧૫૧} બદલો^{૧૫૨}
આપનાર^{૧૫૩} થાય અને તેથી^{૧૫૪} ગેતી^{૧૫૫} અથવા^{૧૫૬-૧૫૭} મીનોમાં^{૧૫૮} અમને^{૧૫૯}
બદલા તરીકે^{૧૬૦} સંપૂર્ણ રીતે^{૧૬૧} યાદ^{૧૬૨} રહો^{૧૬૩} ! અશો ફરોહર સાથનાં^{૧૬૪} (અશો)
સ્પિતમાન્^{૧૬૫} જરતોશતનું^{૧૬૬} રવાન^{૧૬૭} તેમજ^{૧૬૮} તમામ^{૧૬૯} અથોરનાનો^{૧૭૦} લડવૈયા,^{૧૭૧}
ખેતીકાર,^{૧૭૨} તથા ધંધાદારીઓનાં^{૧૭૩} (રવાનો) અમર્ગ^{૧૭૪} રવાન^{૧૭૫} થાઓ^{૧૭૬} !

* જુઓ એનેજ મળતું વાક્ય પાનું ૪૪૦ મું—“મા એમા-અય્ રા મનશને
ગવશને કુનશને અંદર ક્રાડનીહ ખાદ્ !”

(૧૮) *હુમાન્^{૭૧} કે^{૭૨} પ^{૭૩} ધન્^{૭૪} મ્યજદ્^{૭૫} ક્રાજ્-રસીદ્^{૭૬} હેદ્^{૭૭}
એજ્^{૭૮} ધન્^{૭૯} મ્યજદ્^{૮૦} બહેર^{૮૧} આમદન્^{૮૨} બહેર^{૮૩} ગેરફતન્^{૮૪} હર^{૮૫}
ગામી^{૮૬} રા^{૮૭} હજર^{૮૮} વ^{૮૯} દ્વીસદ્^{૯૦} ગામ્^{૯૧} વહિશત્^{૯૨} રોશન્^{૯૩} ગરો-
શ્માંની^{૯૪} એ-પદીરાદ્^{૯૫} ! (૧૯) પ^{૯૬} ક્રાજ્-આમદન્^{૯૭} કેરફે^{૯૮} એ-અ-
વજયાદ્^{૯૯} પ^{૧૦૦} અવાજ્^{૧૦૧} શૂદન્^{૧૦૨} ગુનાહ^{૧૦૩} આય્^{૧૦૪} ખૂન્^{૧૦૫} એશવાદ્^{૧૦૬} વ^{૧૦૭}
ગેતી^{૧૦૮} નેકે^{૧૦૯} આદ્^{૧૧૦} ! વ^{૧૧૧} મીનો^{૧૧૨} વેહ^{૧૧૩} આદ્^{૧૧૪} ! સર^{૧૧૫} ક્રજ્મ^{૧૧૬}
અશહી^{૧૧૭} એ-અવજયાદ્^{૧૧૮} રવાન્^{૧૧૯} ગરોશ્માંની^{૧૨૦} આદ્^{૧૨૧} ! રવાન્^{૧૨૨}
ગરોશ્માંની^{૧૨૩} આદ્^{૧૨૪} ! રવાન્^{૧૨૫} ગરોશ્માંની^{૧૨૬} આદ્^{૧૨૭} અશો^{૧૨૮} એદ્^{૧૨૯}
દર-જી^{૧૩૦} ! અથ^{૧૩૧} જમ્યાત્^{૧૩૨} યથ^{૧૩૩} આફ્રીનામિ^{૧૩૪}

† હુમતનામ્^{૩૫} હૂખતનામ્^{૩૬} હવરશતનામ્^{૩૭} યદ્યા^{૩૮} અન્યદ્યા^{૩૯}
વેરેજયમ્નામ્યા^{૪૦} વાવેરેજનનામ્યા^{૪૧} મહી^{૪૨} અધખી-જરેતારો^{૪૩} ન-
એનએસ્તારો^{૪૪} યથના^{૪૫} વોહુનામ્^{૪૬} મહી^{૪૭} !

§ યથા અહૂ વધર્યો (૨૧) અષેમ વોહૂ (૧૨).

યથા અહૂ વધર્યો (૨) યસ્નેમ્ય વહુમેમ્ય અઓજસ્ય જવરેય
આફ્રીનામિ, સઓપહે અગ્યેહે, તખ્મહે, તનુ-માંથહે, દરેખી,
દ્રઓશ, આહુધ્યેહે અષેમ વોહૂ (૧).

અહમાઇ રએશ્ય; હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે; કેરફે
મોજદ્; અષેમ વોહૂ (૧).

(૧૮) લલાંઓ^{૭૧} કે^{૭૨} જેઓ^{૭૩} આ^{૭૪} મ્યજદને^{૭૫-૭૬} પહોંચી ગયલા^{૭૭-૭૮} છે
તેઓ આ^{૭૯} મ્યજદની^{૮૦} અંદરથી^{૮૧} હિસ્સાને વાસ્તે^{૮૨} આવીને^{૮૩} હિસ્સો^{૮૪} લઈ જવા-
ના^{૮૫} દરેક^{૮૬} પગલાંને^{૮૭} માટે^{૮૮} આરસો^{૮૯-૯૦} પગલાં^{૯૧} સૌથી સરસ^{૯૨} રોશન્^{૯૩}
ગરોશ્માં^{૯૪} તરફ કબુલ ફરમાવળે !^{૯૫} (૧૯) આવવાથી^{૯૬} કરીને^{૯૭} સવાખનો^{૯૮}
વધારો થાઓ !^{૯૯} પાછા^{૧૦૦} જવાને^{૧૦૧} વાસ્તે^{૧૦૨} ગુનાહ^{૧૦૩} તેનાં^{૧૦૪} મુળમાં^{૧૦૫} જાય^{૧૦૬} ગેતી^{૧૦૭}
નેકે^{૧૦૮} થાઓ, ^{૧૦૯} અને^{૧૧૦} મીનો^{૧૧૧} લલી^{૧૧૨} થાઓ^{૧૧૩} ! આખેરે^{૧૧૪} છેડે^{૧૧૫} અષોધની^{૧૧૬}
વૃદ્ધિ થાઓ^{૧૧૭} ! રવાન્^{૧૧૮} ગરોશ્માંની^{૧૧૯} થાઓ, ^{૧૨૦} રવાન્^{૧૨૧} ગરોશ્માં^{૧૨૨} પામો, ^{૧૨૩}
રવાન્^{૧૨૪} ગરોશ્માંની^{૧૨૫} થાઓ^{૧૨૬} ! અશો^{૧૨૭} થાઓ^{૧૨૮} તથા લાંખી-જંદગીવાલા^{૧૨૯}
થાઓ ! જેમ^{૧૩૦} હું હુવા ગુજરું^{૧૩૧} તેમ^{૧૩૨} આમીન થાઓ^{૧૩૩} ! આએ દુન્યાને
માટે^{૧૩૪} તથા પેલી દુન્યાને માટે^{૧૩૫} હુમત^{૧૩૬} દૂખત^{૧૩૭} તથા હવરશત^{૧૩૮} મુજબ
અમલ કરનારાઓની^{૧૩૯} તથા અમલ કરી ગયલાઓની^{૧૪૦} વખાણ કરનારા^{૧૪૧}
તથા તેઓ ઉપર ધ્યાન આપનારા^{૧૪૨} છીયે, ^{૧૪૩} જેથી કરીને^{૧૪૪} હમો લલાં
ઓમાંના^{૧૪૫} થઇયે છીયે. ^{૧૪૬} !

* આ આખો ફકરો દરેક આફ્રીનને છેડે આવેછે, અને એની અંદર ઘણાજ
બુલંદ હુવાના વિચારો કીયા ખતમ કરતી વખતે ખાસ ફેકવામાં આવેછે.

† એ આખો ફકરો દરેક આફ્રીનગાંનની કીયામાં ફૂલ ઉચકતી વખતે ખાસ
ભણવામાં આવે છે.

§ આ “યથા,” “અષેમ” વગેરે ભણ્યા પછી “આફ્રીન” તમામ થાય છે.

આ.ક્રીન-ઈ-ગા.હંઅ.ર.

ગાહાખારની આક્રીન.

(૧) હમા-જોર^૧ હમા^૨ અશો^૩ બેદ^૪ ! હમા-જોર^૫ હમા^૬ નકી^૭ બાદ^૮ ! હમા-જોર^૯ બાદ^{૧૦} દાદાર અહુરમજદ^{૧૧} રયોમંદ^{૧૨} ખોરેહોમંદ^{૧૩} અમેશાસ્પંદાન^{૧૪} (૨) હમા-જોર^{૧૫} બાદ^{૧૬} આદરાંન^{૧૭} આતશાંન^{૧૮} ! હમા-જોર^{૧૯} બાદ^{૨૦} કવપૂ^{૨૧} અશોઆંન^{૨૨} ! હમા-જોર^{૨૩} બાદ^{૨૪} દીને^{૨૫} વેહે^{૨૬} માજદયસ્નાંન^{૨૭} ! (૩) હમા-જોર^{૨૮} બાદ^{૨૯} વેહાંને^{૩૦} હફત-કેશવર-જમીન^{૩૧}, કું^{૩૨} પ^{૩૩} દાદ^{૩૪} વેહ-દીને^{૩૫} પઓધસ્યો-દફએપીહા^{૩૬}, કું^{૩૭} પ^{૩૮} અવીજો^{૩૯} વેહ-દીને^{૪૦} માજદયસ્નાન^{૪૧} અસ્તોવાંન^{૪૨} હેંદ^{૪૩} ! એમાંન^{૪૪} અવા^{૪૫} એશાંન^{૪૬}, એશાંન^{૪૭} અવા^{૪૮} એમાંન^{૪૯}, હમા-જોર^{૫૦} હમ-ખહેર^{૫૧} હમ-યારેદ^{૫૨} !

(૧) તમામ^૧ અશો^૨ (સાહેબોની સાથે) હમશરીક^૩ થાઓ ! તમામ^૪ નેકી^૫ (વાળા સાહેબો સાથે) હમશરીક^૬ થાઓ ! નુરમંદ^૭ (અને) ખો-રેહથી ભરપુર^૮ દાદાર હોરમજદ^૯ તથા અમશાસ્પંદોની^{૧૦} સાથે હમશરીક^{૧૧} થાઓ ! (૨) (તમામ) આતશો^{૧૨} તથા આદરો^{૧૩} સાથે હમશરીક^{૧૪} થાઓ ! અશો ના^{૧૫} ફરોહર^{૧૬} સાથે હમશરીક^{૧૭} થાઓ ! લલી^{૧૮} માજદયસ્ની^{૧૯} દીને^{૨૦} સાથે હમશરીક^{૨૧} હોજો^{૨૨} ! (૩) હફત-કેશવર જમીન^{૨૩} ઉપરનાં (તમામ) લલાંઓ^{૨૪} સાથે હમશરીકી^{૨૫} હોજો, કું^{૨૬} જેઓ “ પ-ઓધસ્યો-દફએપ^{૨૭} ” (યાને દીનમાં આગળ વધેલા) તરીકે લલી-દીનના^{૨૮} કાયદા^{૨૯} ઉપર^{૩૦} અને જેઓ^{૩૧} પાક^{૩૨} માજદયસ્ની^{૩૩} લલી-દીન^{૩૪} ઉપર^{૩૫} આં-સ્થા-રાખનારા^{૩૬} છે^{૩૭} ! તેઓની^{૩૮} સાથે^{૩૯} અમો^{૪૦} તથા અમારી^{૪૧} સાથે^{૪૨} તેઓ^{૪૩} હમશરીક^{૪૪} (થઈને) હમ-ખહેરે^{૪૫} મેળવવા માટે અરસ-પરસ મદદ કરીએ^{૪૬} !

(૪) હમા-જોર^{૪૭} બાદ^{૪૮} અદા-કવપૂ^{૪૯} ફીરોજગર^{૫૦}, કે^{૫૧} રાદ^{૫૨} યજ્ઞશને^{૫૩} કદ્દ-હોમ^{૫૪}, દરૂન^{૫૫} યશત-હોમ^{૫૬}, મ્યજ્ઞદ^{૫૭} હમા-રાધ-નમ^{૫૮}, અયોકદ્દહ્યા^{૫૯} પ^{૬૦} ગંજે^{૬૧} દાદાર અહુરમજદ^{૬૨} રયોમંદ^{૬૩} ખોરેહોમંદ^{૬૪} અમેશાસ્પંદાન^{૬૫} બે-રસાદ^{૬૬} ! અઓજ^{૬૭} વ^{૬૮} જોર^{૬૯} નીરૂ^{૭૦} તગી^{૭૧}, અમાવંદી^{૭૨} ફીરોજગરી^{૭૩}, હમા^{૭૪} કવપે^{૭૫} અશો-આંન^{૭૬} બે-રસાદ^{૭૭} ! હમા^{૭૮} કવપૂ^{૭૯} અશોઆંન^{૮૦} એશાંન^{૮૧} અએ-દરૂ^{૮૨} યાદ^{૮૩} બાદ^{૮૪} ! (૫) અયાકૂત^{૮૫}-ખાસ્તાર-હોમ^{૮૬} કું^{૮૭} કારે^{૮૮} કે-રૂદ્દે^{૮૯} યજ્ઞશને^{૯૦} દરૂન^{૯૧} વ^{૯૨} મ્યજ્ઞદ^{૯૩} દહેરની^{૯૪} ધ^{૯૫} અશો-દાદ^{૯૬} રાદી^{૯૭} વ^{૯૮} જોર^{૯૯}-ખર્શની^{૧૦૦}, વ^{૧૦૧} અશોઆંન^{૧૦૨} રનાધરનીદાર^{૧૦૩}-અવરે^{૧૦૪} હમા^{૧૦૫}

કારે^{૧૨} કેરૂં^{૧૩} અંદર^{૧૪} દાંમ^{૧૫} હમા^{૧૬} કુનમ^{૧૭} નાંમચેશ્તીહાતર;^{૧૮}
 રવાને^{૧૯} એમા^{૨૦} અએદર^{૨૧} પ^{૨૨} હમ-કેરૂં^{૨૩} ગુહાંન^{૨૪} કદ્દ^{૨૫} વ^{૨૬} રાઇ-
 ની^{૨૭} પ^{૨૮} ખીશી^{૨૯}-પદીરશની^{૩૦} વ^{૩૧} રનાઇશને^{૩૨} ડુ^{૩૩} ક્રવપે^{૩૪} અ-
 શોઆન^{૩૫} પ^{૩૬} ગંજે^{૩૭} દાદાર અહુરમજદ^{૩૮} રયોમંદ^{૩૯} ખોરેહોમંદ^{૪૦}
 અમેશાસ્પંદાં^{૪૧} બે-રસાદ^{૪૨} (૬)* પાદ-દહેશને^{૪૩} રાઇની-દારાંન,^{૪૪}
 રખશશને,^{૪૫} એસ્તશને,^{૪૬} પતાએશને^{૪૭} બાદ^{૪૮} !^{૪૯} યજદાંને^{૫૦} મીનોયાંન,^{૫૧}
 યજદાંને^{૫૨} ગેતીયાંન^{૫૩} મીનોઇ^{૫૪}-રોજગાર^{૫૫} ક્રવપે^{૫૬} અશોઆન^{૫૭}
 એજ^{૫૮} ગયોમંદ^{૫૯} અંદા^{૬૦} સૂદમંદ^{૬૧} ફીરોજગાર^{૬૨} પૂર-ખોરેહ^{૬૩} સઓ-
 બ્યઓસ;^{૬૪}—હસ્તાંન,^{૬૫} બુદાંન,^{૬૬} બેદાંન^{૬૭} જાદાંન,^{૬૮} અજાદાંન,^{૬૯}
 આ-દહી^{૭૦} ઉજ-દહી,^{૭૧} દહમ,^{૭૨} નર^{૭૩} નારી^{૭૪},^{૭૫} અવરનાઇ,^{૭૬} પુર-
 નાઇ,^{૭૭} હર^{૭૮}-કે અવર^{૭૯} ઇન^{૮૦} જમીન^{૮૧} પધરિ^{૮૨} વેહ-દીની^{૮૩} ગુદા-
 રાંન^{૮૪} શૂદ^{૮૫} હસ્ત;^{૮૬}—હમા^{૮૭} ક્રવપ^{૮૮} અશોઆન^{૮૯} રવાને^{૯૦} એશાંન^{૯૧}
 પ^{૯૨} યાદ^{૯૩} કદ્દ^{૯૪} અરજાંની^{૯૫} હેંદ^{૯૬-૯૭} ક્રવપ^{૯૮} વ^{૯૯} રવાને^{૧૦૦} એશાંન^{૧૦૧}
 પ^{૧૦૨} યાદ^{૧૦૩} કદ્દ^{૧૦૪} એમા^{૧૦૫} ઉમીદ-દાર^{૧૦૬} એશાંન^{૧૦૭} પ^{૧૦૮} યાદ-કદ્દ^{૧૦૯} એશાંન^{૧૧૦}
 કેરૂંકેતરોમંદ^{૧૧૧} તરેમ;^{૧૧૨} હમા^{૧૧૩} ક્રવપ^{૧૧૪} વ^{૧૧૫} રવાને^{૧૧૬} એશાંન^{૧૧૭} વેહદીન^{૧૧૮}
 યજદને^{૧૧૯} કેરૂંદારી,^{૧૨૦} મ્યજદ^{૧૨૧} રાઇનીદાર^{૧૨૨} અએદર^{૧૨૩} યાદ^{૧૨૪} બાદ^{૧૨૫} !^{૧૨૬}

(૪) ફતેહમંદ^{૫૬} અર્દાક્રવપ^{૫૭} સાથે હમશરીક^{૫૮} થાઓ,^{૫૯} કારણ^{૬૦} કે
 મેં “રાદી^{૬૧} ઇજશને^{૬૨}” કીધી છે,^{૬૩} દરૂન^{૬૪} ઇજ્યા છે,^{૬૫} અને મ્યજદ^{૬૬}
 સાથે ચાલુ કરે છે,^{૬૭} જે અધું સામદું થઈને^{૬૮} નુરમંદ^{૬૯} અને ખોરેહમંદ^{૭૦}
 દાદાર હોરમજદના^{૭૧} ખજનામાં^{૭૨-૭૩} તથા અમશાસ્પંદો^{૭૪} તરફ પહોંચો!^{૭૫}
 અઓજ^{૭૬} તથા^{૭૭} જોર,^{૭૮} નીર,^{૭૯} તગી,^{૮૦} હીમત^{૮૧} તથા ફતેહમંદી^{૮૨}
 તમામ^{૮૩} અશો^{૮૪} ફરોહરોને^{૮૫} પહોંચો!^{૮૬} તેઓ^{૮૭} તમામ^{૮૮} અશો^{૮૯} ફરોહરો^{૯૦}
 અહીંયાં^{૯૧} યાદ^{૯૨} હોજે^{૯૩} ! (૫) હું મુરાદ^{૯૪} ચાહું^{૯૫} છું કે^{૯૬} જે ક્રિયારૂપી^{૯૭}
 સવાખનાં^{૯૮} કાર્યો—જેવાંકે ઇજશને,^{૯૯} દરૂન,^{૧૦૦} મ્યજદ,^{૧૦૧} અશો-દાદની^{૧૦૨-૧૦૩}
 બક્ષેશ,^{૧૦૪} રાદી-સખાવત,^{૧૦૫} અને^{૧૦૬} ક્રિયાની-જોર^{૧૦૭} લઈ જવી,^{૧૦૮} તથા^{૧૦૯} અશોની^{૧૧૦}
 ખુશનુદી કરવી^{૧૧૧}—જે હુન્યામાં^{૧૧૨-૧૧૩} તમામ^{૧૧૪} સવાખનાં^{૧૧૫} કાર્યોની^{૧૧૬} ઉપરનાં^{૧૧૭}
 છે તે ખસુસ કરીને^{૧૧૮} હું કરું^{૧૧૯-૧૨૦} છું તે, તથા મારા^{૧૨૧} રવાને^{૧૨૨} અહીંયાં^{૧૨૩}
 તમામ સવાખનાં^{૧૨૪} ખાખમાં^{૧૨૫} કર્યું છે^{૧૨૬} તથા^{૧૨૭} આગળ વધાર્યું છે^{૧૨૮} તે અને
 અશો^{૧૨૯} ફરોહરોની^{૧૩૦} સાથની ખીશીની^{૧૩૧} પસંદગી^{૧૩૨} તથા^{૧૩૩} ખુશનુદી^{૧૩૪}—
 આ અધું નુરમંદ^{૧૩૫} અને ખોરેહમંદ^{૧૩૬} દાદાર હોરમજદના^{૧૩૭} ખજનામાં^{૧૩૮-૧૩૯} તથા

* આ છઠ્ઠા ફકરાની શરૂઆતથી “શૂદ હસ્ત” સુધીનો ભાગ “આફ્રીન-ધ-અર્દાક્રવપ”ના ૧૨ મા ફકરામાં બી આવે છે.

અમશાસ્પંદોને^{૪૧} પહોંચો^{૪૨} (૬) મીનોઈ વૃદ્ધિમાં આગળ વધારનારાંઓનો^{૪૪} વળતો-બદલો^{૪૩}—રોશની,^{૪૫} વધારો^{૪૬} ઉસ્તવારી^{૪૭} અને કાયમી^{૪૮} હોને^{૪૯} મીનોઈ આલમના^{૫૦} યજ્ઞો^{૪૬} તથા ગેતીના^{૫૨} યજ્ઞો^{૫૧} તથા ગયોમર્દ-થી^{૫૮-૫૭} તે ફાયદેમંદ^{૬૦} ફતેહમંદ^{૬૧} ખોરેહથી ભરપુર^{૬૨} સોશ્યોસ^{૬૩} સુધીના^{૬૪} મીનો^{૫૩} રોજગારવાળાં^{૫૪} અશોનાં^{૫૬} ફરોહરો,^{૫૫}—હૈયાતી ભોગવનારાંઓ,^{૬૪} આગળ થઈ ગયલાં,^{૬૫} હવે પછી થનારા,^{૬૬} જન્મેલાંઓ,^{૬૭} નહીં જન્મેલાંઓ,^{૬૮} આ જગો ઉપરના,^{૬૯} પેલી જગો ઉપરના,^{૭૦} પરહેજગાર,^{૭૧} નર^{૭૨} નારીઓ,^{૭૩} બાળકો^{૭૪} અચ્ચાંઓ^{૭૫} જે કોઈ^{૭૬} આ^{૭૮} જમીન^{૭૯} ઉપર^{૮૦} ગઈ પરમ સુ-ધીમાં^{૮૦} ભલી દીનનાં^{૮૧} ગુજરી^{૮૨} ગયલાં^{૮૩} છે,^{૮૪}—તેઓનાં^{૮૬} તમામ^{૮૫} રવાનો^{૮૮} અશોનાં^{૮૭} ફરોહરોની^{૮૬} મારફતે યાદ^{૮૧} કરવામાં આવ્યાં^{૮૨} છે. તેઓનાં^{૮૬} તમામ^{૮૫} ફરોહરો^{૮૬} અને^{૮૭} રવાનો^{૮૮} લાયકાતવાળાં^{૮૩} છે,^{૮૪} અને યાદ^{૮૧} કર-વામાં આવ્યાં^{૮૨} છે. મારી^{૮૩} તરફથી તે^{૮૫} ઉમેદ રાખનારાંઓને^{૮૪} યાદ^{૮૧} કરવામાં આવ્યાં^{૮૨} છે. તેઓ^{૮૬} મારા કરતાં^{૮૦} વધારે સવાબકાર^{૮૬} છે, તેઓનાં^{૮૬} ત-મામ^{૮૫} ફરોહરો^{૮૬} તથા^{૮૩} રવાનો^{૮૪} ભલી દીનની^{૮૬} ઇજ્જતની^{૮૭} ક્રિયા^{૮૮} તથા મ્યજ્ઞદ^{૮૯} ભરી રાખવાની^{૯૦} મારફતે અહીંયાં^{૯૧} યાદમાં^{૯૨} હોને^{૯૩} !

(૭) “*પંચાય-ચથ્વરેસ્તેમ્ય^{૯૪} મધદ્યો-જરેમ્યેહે^{૯૫} અપહે વહિ-શતહે^{૯૬} દથુષો^{૯૭}” —પ^{૯૮} ચેહેલ-વ-પંજ^{૯૯} રોજ^{૩૦} મન^{૩૧} અહુરમજ્દ^{૩૨} અવા^{૩૩} અમેશાસ્પંદાં^{૩૪} ફ્રાજ-તાશીદ^{૩૫} હેંદ^{૩૬} કુ^{૩૭} આસ્માં^{૩૮} દાદ^{૩૯} (૮) ગાહંખાર^{૪૦} યશત^{૪૧} વ^{૪૨} મધદ્યો-જરેમ-ગાહ^{૪૩} નાંમ^{૪૪} નેહાદ^{૪૫} અર્દી-વહિશત^{૪૬}-માહ^{૪૭} દઝે-પ-મહેર-રોજ^{૪૮}; ખુર-રોજ^{૪૯} ગાહ^{૫૦} ગીરદ^{૫૧} દઝે-પ-મહેર-રોજ^{૫૨} સર^{૫૩} બહોદ^{૫૪} †મધદ્યો-જરે-મ્યેહે^{૫૫} બૂદ^{૫૬} કુ^{૫૭} વીનારશને^{૫૮} આસ્માં^{૫૯} અંદર^{૬૦} આંન^{૬૧} જ-માન^{૬૨} પએદા^{૬૩} એ-કર્દ^{૬૪} અવા^{૬૫} અમેશાસ્પંદાં^{૬૬} મ્યજ્ઞદ^{૬૭} કર્દ^{૬૮} મર્દમાંન^{૬૯} પ^{૭૦} હુમ-અંગુશીતે^{૭૧} આવાયદ^{૭૨} કર્દ^{૭૩} (૯) હર^{૭૪} કે^{૭૫} એજ^{૭૬} આંન^{૭૭} ગાહંખાર^{૭૮} યજ્ઞદ^{૭૯} અયાવ^{૮૦} સાજદ^{૮૧} અ-યાવ^{૮૨} ખુરદ^{૮૩} અયાવ^{૮૪} દહુદ^{૮૫} (૧૦) અશ-કેરદે^{૮૬} અએદૂન^{૮૭} બેદ^{૮૮} ચૂન^{૮૯} કેશ^{૯૦} અંદર^{૯૧} અખોધ^{૯૨} અસ્તોમંદ^{૯૩} હજતર^{૯૪} મએશે^{૯૫}-દઝે-નૂતે^{૯૬} અવા^{૯૭} વરેહ^{૯૮} પ^{૯૯} અશો-દાદ^{૧૦૦} અશાહી^{૧૦૧} વેહ^{૧૦૨} રવાંન^{૧૦૩}-દુ-શારમ^{૧૦૪} રા,^{૧૦૫} પ^{૧૦૬} આય^{૧૦૭} મર્દાને^{૧૦૮} અશોઆંન^{૧૦૯} દાદ^{૧૧૦} હેદ^{૧૧૧} અવાજ^{૧૧૨}

* એ વાક્ય અવસ્તામાં છે, અને કોઈ એક તુરક જે હાલ આપણી પાસે મોજુદ નથી તેમાંથી લેવામાં આવેલું હોય.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

એજ^{૧૩} અશાહી^{૧૪} વેહ^{૧૫} રવાન^{૧૬} દુશારમ^{૧૭} રા,^{૧૮} કે^{૧૯} એજ^{૨૦} હ-
સ્તાને^{૨૧} પહેલૂમ^{૨૨} ઇન^{૨૩} અંદર^{૨૪} ઓય^{૨૫} મદૂમાંન.^{૨૬} હસ્ત^{૨૭} અ-
વસ્તા^{૨૮} ગવાહી^{૨૯} પ^{૩૦} હાદોખત^{૩૧} એજ^{૩૨} આન^{૩૩} જા^{૩૪} પએદા.^{૩૫}
“ *હુકંધરેમ^{૩૬} મએષીનામ^{૩૭}-દએગુનામ^{૩૮} પધતિ-પુથનામ^{૩૯} નરામ^{૪૦}
અપએનામ^{૪૧} અપય^{૪૨} વંધહુય^{૪૩} ઉરને^{૪૪} પર-દહથાત^{૪૫} અએવહે^{૪૬}
હાતામ^{૪૭} ચિન્માને^{૪૮} યત^{૪૯} અપહે^{૫૦} વહિશતહે.^{૫૧} ” (૧૧) હર^{૫૨} કે
ન^{૫૩} યજદ^{૫૪} ન^{૫૫} સાજદ^{૫૬} ન^{૫૭} ખુરદ^{૫૮} ન^{૫૯} દહદ^{૬૦} “ †અય-
સ્નીમ^{૬૧} દસ્તે^{૬૨} અંતરે^{૬૩} મજદયસ્નાઇશ^{૬૪}—” અ-યજશની^{૬૫} દહેશ^{૬૬}
અંદર^{૬૭} મજદયસ્નાન^{૬૮}; કે^{૬૯} યજદાન^{૭૦} યજશની^{૭૧} ઓય^{૭૨} ન^{૭૩}
પદીરેદ^{૭૪} કે^{૭૫} કુંદ^{૭૬} ન^{૭૭} શાયદ^{૭૮} વીશ^{૭૯} એજ^{૮૦} આન^{૮૧} ગા-
હુંખાર^{૮૨} અંદા^{૮૩} ગાહુંખાર^{૮૪} હર-રોજ^{૮૫} સદ-વ-હરતાદ^{૮૬} સ્તીર^{૮૭}
ગુનાહ^{૮૮} ઓય^{૮૯} ખૂન^{૯૦} બહોદ^{૯૧}.

(૭) “અરદીએહેશત^{૯૨} મહીનાના ૪૫ મા^{૯૩} દીવસે દએ-પ-મહેરનો^{૯૪}
મદિયોજરેમ^{૯૫}—૪૫મે^{૯૬} દીવસે^{૯૭-૯૮} મે^{૯૯} હોરમજદે^{૧૦૦} તથા^{૧૦૧} અમશા-
સ્પંદોએ^{૧૦૨} બનાવ્યો^{૧૦૩} છે^{૧૦૪} જેથી^{૧૦૫} આસ્માન^{૧૦૬} પેદા કરવામાં આવ્યું.^{૧૦૭} (૮)
ગાહુંખાર^{૧૦૮} ઇજવામાં આવ્યો^{૧૦૯} અને^{૧૧૦} મદિયો-જરેમના હીંગામનું^{૧૧૧} નામ^{૧૧૨}
અરદીએહેશત^{૧૧૩} મહીનાના^{૧૧૪} દએ-પ-મહેર-રોજ^{૧૧૫} સુધી આપવામાં આવ્યું.^{૧૧૬}
ખોરશેદ રોજે^{૧૧૭} હીંગામ^{૧૧૮} પકડીને^{૧૧૯} દએ-પ-મહેર રોજે^{૧૨૦} આખેર^{૧૨૧} થાય^{૧૨૨}
છે તે મદિયોજરેમનો^{૧૨૩} (હીંગામ) હતો,^{૧૨૪} કે જ્યારે તે^{૧૨૫} જમાનામાં^{૧૨૬-૧૨૭}
આસ્માનની^{૧૨૮} વ્યવસ્થા^{૧૨૯} પેદા^{૧૩૦} કરવામાં આવી,^{૧૩૧} અને^{૧૩૨} અમશાસ્પંદો^{૧૩૩}
સાથે મ્યજદ^{૧૩૪} કરવામાં આવી.^{૧૩૫} માનવીઓએ^{૧૩૬} બી તેજ મીસાલે^{૧૩૭-૧૩૮}
(મ્યજદ) કરવી^{૧૩૯} જોઈએ.^{૧૪૦} (૯) જે^{૧૪૧} કોઈ^{૧૪૨} આ^{૧૪૩} ગાહુંખારમાંનો^{૧૪૪-૧૪૫}
(કોઈબી) ઇજે^{૧૪૬} અથવા^{૧૪૭} કરે^{૧૪૮} અથવા^{૧૪૯} ચાશની કરે^{૧૫૦} અથવા^{૧૫૧}
પોતાનો હિસ્સો^{૧૫૨} આપે, (૧૦) તેને^{૧૫૩} જે પ્રમાણે^{૧૫૪} હાડમંદ^{૧૫૫} દુન્યામાં^{૧૫૬-૧૫૭}
એક હજાર^{૧૫૮} નારી-મેઢીઓ^{૧૫૯} તેનાં બચ્ચાં^{૧૬૦} સાથે^{૧૬૧} કોઈએ^{૧૬૨} પોતાનાં રવા-
નના^{૧૬૩} પ્યારને^{૧૬૪} ખાતર^{૧૬૫} આશોદાદ^{૧૬૬} તરીકે^{૧૬૭} અશો^{૧૬૮} મરદે^{૧૬૯-૧૭૦} આપ્યાં^{૧૭૧}
હોય^{૧૭૨} તેથી અશોઈ^{૧૭૩} તથા બેહતરી^{૧૭૪} પામે તેજ પ્રમાણે^{૧૭૫} સવાબ^{૧૭૬} પહોંચો^{૧૭૭}!
વળી^{૧૭૮} રવાનના^{૧૭૯} પ્યારને^{૧૮૦} ખાતર^{૧૮૧} અશોઈ^{૧૮૨} તથા બેહતરી^{૧૮૩} તે^{૧૮૪} (પામે
છે), કે^{૧૮૫} જે માનવીઓમાં^{૧૮૬-૧૮૭} હસ્તીમાં-જનારાઓમાંથી^{૧૮૮-૧૮૯} સૌથી બુલંદ^{૧૯૦}
(હોય છે). અવસ્તામાં^{૧૯૧} હાદોખત-નુસ્કમાં^{૧૯૨-૧૯૩} (એ બાબેની) ગવાહી^{૧૯૪}

* જુઓ કૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ વાક્ય અવસ્તામાં છે; જુઓ ગાહુંખારનું આફ્રીન્ગાન ક. ૭.

છે.^{૨૭} તે ત્યાં^{૩૩-૩૪} (આ પ્રમાણે) જાહેર^{૩૫} (છે) : “ હસ્તીમાં જનારા^{૪૦}
અશો^{૪૧} નરોની^{૪૦} એકજ^{૪૧} (યાને) સૌથી સરસ^{૫૧} અશોધનીજ^{૫૦} ખાહે-
શમાં^{૪૮} પોતાનાં ઉરવાનને^{૪૪} માટેના લલા^{૪૩} આશીર્વાદમાં^{૪૨} અચ્યાં-સાથની^{૩૬}
નારી^{૩૮}-મેઢીમાંની^{૩૭} હજારો^{૩૬} અક્ષેશ-તરીકે-આપી દે.^{૪૫} ” (૧૧) જે કોઈ^{૫૨}
નહી^{૫૩} ઇચ્છે,^{૫૪} નહી^{૫૫} કરે^{૫૬} અથવા નહી^{૫૭} ચાશની કરે,^{૫૮} યા
નહી^{૫૯} હિરસો-આપે^{૬૦} તેને “ મજદયસ્નાનોમાં^{૬૪-૬૩} ઇજશનેને-નાલાયક^{૬૧}
ઠેરવે. ”^{૬૨} મજદયસ્નાનોમાં^{૬૮-૬૭} તેને ઇજશને માટે^{૬૫} નાલાયક ઠેરવવો,^{૬૬}
કેમજે^{૬૯} તેની^{૭૨} ઇજશને^{૭૧} યજ્ઞદો^{૭૦} નાકબુલ^{૭૩} કરે છે,^{૭૪} કારણ^{૭૫} કે તે-
નાથી કરી^{૭૬} શકાય^{૭૮} નહીં.^{૭૭} તે^{૮૧} ગાહંખાર^{૮૨} થી^{૮૦} (આવતા) ગાહંખાર^{૮૪}
સુધી^{૮૩} દરરોજ^{૮૫} ૧૮૦^{૮૬} સ્તીર^{૮૭} જેટલો^{૮૮} ગુનાહ^{૮૮} ઉત્પન્ન^{૮૯-૯૦} થાયછે.^{૯૧}

(૧૨) “ *દ્વયસ્તીમ^{૯૨} મધ્યોમહ^{૯૩} તિશ્ચયેહ^{૯૪} દ્યુષા^{૯૫} ”
પ^{૯૬} શસ્ત્ર^{૯૭} રોજ^{૯૮} મન^{૯૯} અહુરમજ્દ^{૧૦૦} અવા^૧ અમેશાસ્પંદાન્^૨
ક્રાજ-તાશીદ્^૩ હેદ્^૪ કુ^૫ આવ^૬ દાદ્.^૭ (૧૩) ગાહંખાર^૮ યસ્ત^૯ મધ-
દ્યોશમ-ગાહ^{૧૦} નાંમ^{૧૧} નેહાદ્,^{૧૨} તીર-માહ^{૧૩} દ્યે-પ-મહેર^{૧૪}-રોજ; ખુર-
રોજ^{૧૫} ગાહ^{૧૬} ગીરદ્^{૧૭} દ્યે-પ-મહેર-રોજ^{૧૮} સર^{૧૯} બહોદ્,^{૨૦} †મધ-
દ્યોષેમ્યેહ^{૨૧} બૂદ્;^{૨૨} આવ^{૨૩} તીરેહ^{૨૪} બૂદ્^{૨૫} રઘોશન^{૨૬} બે-કદ્.^{૨૭}
અવા^{૨૮} અમેશાસ્પંદાન્^{૨૯} મ્યજ્દ^{૩૦} કદ્;^{૩૧} મદ્મંમાંનચ્^{૩૨} પ^{૩૩} હમ-
અંગુશીતે^{૩૪} આવાયદ્^{૩૫} કદ્.^{૩૬} (૧૪) હર^{૩૭} કે એજ્^{૩૮} આન્^{૩૯} ગાહં-
ખાર^{૪૦} યજ્ઞદ્,^{૪૧} અયાત્^{૪૨} સાજ્દ્,^{૪૩} અયાત્^{૪૪} ખુરદ્,^{૪૫} અયાત્^{૪૬} દહદ્,^{૪૭}
(૧૫) અશ^{૪૮} કેરુદ્^{૪૯} અએદ્ન^{૫૦} બેદ્^{૫૧} ચૂન^{૫૨} કેશ^{૫૩} અંદર^{૫૪} અખોધ^{૫૫}
અસ્તોમંદ્,^{૫૬} હજાર^{૫૭} ગાવે^{૫૮} દ્યેનુતે^{૫૯} અવા^{૬૦} ગોસાલે^{૬૧} પ^{૬૨}
અશો-દાદ્^{૬૩} અશહી^{૬૪} વેહ^{૬૫} રવાન્^{૬૬}-દુશારમ^{૬૭} રા,^{૬૮} પ^{૬૯} ઓય^{૭૦}
મદાને^{૭૧} અશોઆન્^{૭૨} દાદ્^{૭૩} હેદ્.^{૭૪} અયાજ્^{૭૫} એજ્^{૭૬} અશહી^{૭૭}
વેહ^{૭૮} રવાન્^{૭૯}-દુશારમ^{૮૦} રા,^{૮૧} કે^{૮૨} એજ્^{૮૩} હસ્તાને^{૮૪} પહેલુમ^{૮૫}
ધન્^{૮૬} અંદર^{૮૭} ઓય^{૮૮} મદ્મંમાંન^{૮૯}. હસ્ત^{૯૦} અવસ્તા^{૯૧} ગવાહી^{૯૨} પ^{૯૩}
હાદોખત^{૯૪} એજ્^{૯૫} આન્^{૯૬} જા^{૯૭} પએદા.^{૯૮} “ *હજંધરેમ^{૯૯} ગવાંમ^{૧૦૦}
દ્યેનુનાંમ^૧ પધતિ-પુથનાંમ^૨ નરાંમ^૩ અપઓનાંમ^૪ અપય^૫ વંધ-
હુય^૬ ઉરને^૭ પર-દમથ્યાત્^૮ અએવહે^૯ હાતાંમ^{૧૦} ચિન્માને^{૧૧} યત્^{૧૨}
અપહે^{૧૩} વહિશતહે.^{૧૪} ” (૧૬) હર^{૧૫} કે ન^{૧૬} યજ્ઞદ્^{૧૭} ન^{૧૮} સાજ્દ્^{૧૯}
ન^{૨૦} ખુરદ્^{૨૧} ન^{૨૨} દહદ્^{૨૩} “ †અવચા^{૨૪}-ઉર્વમ્તીમ^{૨૫} દસ્તે^{૨૬} અંતરે^{૨૭}

* જુઓ કૃત્નોટ પાનું ૪૪૬.

† એ વાક્ય અવસ્તા છે, જુઓ ગાહંખારનું આક્રીન્ગાંન ક. ૮.

મજદયસ્નાધશ.^{૨૮}—અ-વચ^{૨૯}-રદી^{૩૦} દહેશ^{૩૧} અંદર^{૩૨} મજદયસ્નાંન,^{૩૩}
કુ^{૩૪} અંદર^{૩૫} મજદયસ્નાંન^{૩૬} ગવરને^{૩૭} ઓયુ^{૩૮} પ^{૩૯} દ્રઓગ^{૪૦} દારેદ,^{૪૧}
કો^{૪૨} ગાયદ^{૪૩} ન^{૪૪} ન્યોશેદ,^{૪૫} વીશ^{૪૬} એજ^{૪૭} આંન^{૪૮} ગાહંખાર^{૪૯}
અંદા^{૫૦} ગાહંખાર^{૫૧} હર^{૫૨}-રોજ^{૫૩} સદ-વ-હરતાદ^{૫૪} સ્તીર^{૫૫} ગુનાહ^{૫૬}
ઓયુ^{૫૭} ખૂન^{૫૮} બહોદ.^{૫૯}

(૧૨) “ ૬૦ મા^{૬૦} દીવસે તીર મહીનાના^{૬૧} દએ-પ-મહેરનો^{૬૨} મધદયો-
શહેમ^{૬૩}—૬૦ મે^{૬૪} દીવસે^{૬૫} મે^{૬૬} હોરમજદે^{૬૭} તથા^{૬૮} અમશાસ્પંદોએ^{૬૯}
બનાવ્યો^{૭૦} છે,^{૭૧} જેથી^{૭૨} પાણી^{૭૩} પેદા કરવામાં આવ્યું.^{૭૪} (૧૩) ગાહંખાર^{૭૫} ઈજ-
વામાં આવ્યો,^{૭૬} અને તીર મહીનાના^{૭૭} દએ-પ-મહેર રોજ^{૭૮} સુધી મધદયો-
શહેમ^{૭૯}-ગાહંખાર નામ^{૮૦} પાડ્યું^{૮૧}—ખોરશેદ રોજે^{૮૨} હોગામ^{૮૩} પકડીને^{૮૪} દએ-
પ-મહેર^{૮૫} રોજે ખતમ^{૮૬} થાય છે,^{૮૭} તે મધદયોષહેમનો^{૮૮} (હોગામ) હતો;^{૮૯}
તીરીઆંન^{૯૦} હતું^{૯૧} તે વખતે પાણી^{૯૨} રોશન^{૯૩} કીધું.^{૯૪} અમશાસ્પંદો^{૯૫} સાથે^{૯૬}
મ્યજદ^{૯૭} કીધી,^{૯૮} માનવીઓએ^{૯૯} બી તેજ મીસાલે^{૧૦૦-૧૦૧} (મ્યજદ) કરવી^{૧૦૨}
જોઈએ.^{૧૦૩} (૧૪) જે કોઈ^{૧૦૪} એ^{૧૦૫} ગાહંખારમાંનો^{૧૦૬-૧૦૭} (કોઈબી) ઈજે^{૧૦૮} અથવા^{૧૦૯}
કરે^{૧૧૦} અથવા^{૧૧૧} આશની કરે^{૧૧૨} અથવા^{૧૧૩} હિસ્સો-આપે,^{૧૧૪} (૧૫) તેને^{૧૧૫} જે
રીતે^{૧૧૬} હાડમંદ^{૧૧૭} દુન્યામાં^{૧૧૮-૧૧૯} એક હજાર^{૧૨૦} નારી^{૧૨૧}-બળદ^{૧૨૨} તેના વાછ-
રડા^{૧૨૩} સાથે^{૧૨૪} કોઈએ^{૧૨૫} પોતાના રવાનના^{૧૨૬} પ્યારને^{૧૨૭} ખાતર^{૧૨૮} અશો^{૧૨૯} મર-
દોને^{૧૩૦-૧૩૧} આશોદાદ^{૧૩૨} તરીકે^{૧૩૩} આપ્યા^{૧૩૪} હોય^{૧૩૫} તેથી અયોધ^{૧૩૬} તથા
બહેલરી^{૧૩૭} પામે તેજ પ્રમાણે^{૧૩૮} સવાબ^{૧૩૯} હોજે^{૧૪૦} વળી^{૧૪૧} રવાંનના^{૧૪૨}
પ્યારને^{૧૪૩} ખાતર^{૧૪૪} અશોઈ^{૧૪૫} તથા બહેતરી^{૧૪૬} પામનાર તે^{૧૪૭} છે કે જે માન-
વીઓમાં^{૧૪૮-૧૪૯} હસ્તી-તરફ-જનારાંઓમાંથી^{૧૫૦-૧૫૧} સૌથી પેશ^{૧૫૨} (હોય છે). અવ-
સ્તામાં^{૧૫૩} હાલોખ્ત નુસ્કમાં^{૧૫૪-૧૫૫} (એ બાબેની) ગવાહી^{૧૫૬} ત્યાં^{૧૫૭-૧૫૮-૧૫૯} (એમ)
બહેર^{૧૬૦} છે^{૧૬૧} કે—“ હસ્તી તરફ-જનારાં^{૧૬૨} અશો^{૧૬૩}-નરોની^{૧૬૪} એકજ^{૧૬૫} યાને^{૧૬૬}
સૌથી સરસ^{૧૬૭} અશોઈનીજ^{૧૬૮} મુરાદમાં^{૧૬૯} પોતાનાં રવાનને^{૧૭૦} માટેના લલા^{૧૭૧}
આશીર્વાદમાં,^{૧૭૨} વાછરડાં સાથની^{૧૭૩} નારી^{૧૭૪}-બળદમાંની^{૧૭૫} હજારો^{૧૭૬} બક્ષેસ-તરીકે
આપી દે.”^{૧૭૭} (૧૬) જે કોઈ^{૧૭૮} નહીં^{૧૭૯} ઈજે,^{૧૮૦} નહીં^{૧૮૧} કરે,^{૧૮૨} નહીં^{૧૮૩}
આશની કરે,^{૧૮૪} યા નહીં^{૧૮૫} હિસ્સો આપે^{૧૮૬} તેને “ માજદયસ્નાનોમાં^{૧૮૭-૧૮૮}
પોતાનો-બોલ-નહીં-પાળનાર^{૧૮૯-૧૯૦} તરીકે ઠરવે.”^{૧૯૧}—માજદયસ્નાનોમાં^{૧૯૨-૧૯૩} તેને
કોલ-ઉપર-નહીં^{૧૯૪}-સરદારીવાળો^{૧૯૫} ઠરવવો,^{૧૯૬} કેમ જે^{૧૯૭} માજદયસ્નાનોમાં^{૧૯૮-૧૯૯}
તેનું^{૨૦૦} બોલવું^{૨૦૧} જુહું^{૨૦૨} તરીકે^{૨૦૩} ગણે,^{૨૦૪} (અને) તે જે કંઈ^{૨૦૫} બોલે^{૨૦૬} તે
ઉપર ધ્યાન-આપવું^{૨૦૭} નહીં.^{૨૦૮} તે^{૨૦૯} ગાહંખારથી^{૨૧૦-૨૧૧} (બીજા) ગાહંખાર^{૨૧૨}

સુધી^{૫૦} દરરોજ^{૫૨-૫૩} ૧૮૦^{૫૪} સ્તીર^{૫૫} જોટલો^{૫૬} ગુનાહ^{૫૬} અરપા^{૫૭-૫૮}
થાયછે.^{૫૯}

(૧૭) “*પંચાચ^{૧૦} હસાધતીમ^{૧૧} પધતિશહ્યેહે^{૧૨} ક્ષયહે^{૧૩}-વધ-
ચ્ચેહે^{૧૪} અનધનામ^{૧૫}—”^{૫૬} હફતાદ-વ-પંજ^{૧૬} રોજ^{૧૮} મન્^{૧૯} અહુર-
મજદ^{૨૦} અવા^{૨૧} અમેશાસ્પંદાન્^{૨૨} ક્રાજ-તાશીદ^{૨૩}-હેદ^{૨૪} કું^{૨૫} જમીન્^{૨૬}
દાદ^{૨૭} (૧૮) ગાહંખાર્^{૨૮} યશ્ત^{૨૯} પધતિશહેમ-ગાહ^{૩૦} નામ^{૩૧} નેહાદ^{૩૨}
શહેરેવર-માહ^{૩૩} અનેરાંન્-રોજ^{૩૪} આશતાદ-રોજ^{૩૫} ગાહ^{૩૬} ગીરદ^{૩૭}
અનેરાંન્-રોજ^{૩૮} સર્^{૩૯} બહોદ^{૪૦} †પધતિશહેમ્યેહે^{૪૧} બૂદ^{૪૨} કું^{૪૩} એસ્તશને^{૪૪}
જમીન્^{૪૫} આવ્^{૪૬} અંદર^{૪૭} આન્^{૪૮} જમાન્^{૪૯} પએદા^{૫૦} બે-કર્દ^{૫૧}
અવા^{૫૨} અમેશાસ્પંદાન્^{૫૩} મયજદ^{૫૪} કર્દ^{૫૫} મદૂમાનચ્^{૫૬} પ^{૫૭} હમ-અંગુ-
શીતે^{૫૮} આવાયદ^{૫૯} કર્દ^{૬૦} (૧૯) હર-કે^{૬૧} એજ^{૬૨} આન્^{૬૩} ગાહંખાર્^{૬૪}
યજદ^{૬૫} અયાવ્^{૬૬} સાજદ^{૬૭} અયાવ્^{૬૮} ખુરદ^{૬૯} અયાવ્^{૭૦} દહદ^{૭૧} (૨૦)
અશ^{૭૨} કેરદે^{૭૩} અએદૂન્^{૭૪} બેદ^{૭૫} ચૂન્^{૭૬} કેશ^{૭૭} અંદર^{૭૮} અખોધ^{૭૯} અ-
સ્તોમંદ^{૮૦} હજાર^{૮૧} અસ્પે^{૮૨}-દએનૂતે^{૮૩} અવા^{૮૪} કુરેહ^{૮૫} પ^{૮૬} અશો-
દાદ^{૮૭} અશાહી^{૮૮} વેહ^{૮૯} રવાન્^{૯૦}-દુશારમ^{૯૧} રા^{૯૨} પ^{૯૩} ઓય^{૯૪} મદીને^{૯૫}
અશોઆન્^{૯૬} દાદ^{૯૭}-હેદ^{૯૮} અવાજ^{૯૯} એજ^{૧૦૦} અશાહી^{૧૦૧} વેહ^{૧૦૨} રવાન્^{૧૦૩}
દુશારમ^{૧૦૪} રા^{૧૦૫} કે^{૧૦૬} એજ^{૧૦૭} હસ્તાને^{૧૦૮} પહેલૂમ^{૧૦૯} ધન્^{૧૧૦} અંદર^{૧૧૧}
ઓય^{૧૧૨} મદૂમાન્^{૧૧૩} હસ્ત^{૧૧૪} અવસ્તા^{૧૧૫} ગવાહી^{૧૧૬} પ^{૧૧૭} હાદોખ્ત^{૧૧૮}
એજ^{૧૧૯} આન્^{૧૨૦} જા^{૧૨૧} પએદા^{૧૨૨} “†હજંધરેમ^{૧૨૩} અસ્પનામ^{૧૨૪} દએ-
નુનામ^{૧૨૫} પધતિ-પુથનામ^{૧૨૬} નરામ^{૧૨૭} અપઓનામ^{૧૨૮} અપય^{૧૨૯} વંધ-
હુય^{૧૩૦} ઉરને^{૧૩૧} પર-દમથ્યાત્^{૧૩૨} અએવહે^{૧૩૩} હાતામ^{૧૩૪} ચિન્માને^{૧૩૫} યત્^{૧૩૬}
અપહે^{૧૩૭} વહિશતહે^{૧૩૮} ” (૨૧) હર-કે^{૧૩૯} ન^{૧૪૦} યજદ^{૧૪૧} ન^{૧૪૨} સાજદ^{૧૪૩}
ન^{૧૪૪} ખુરદ^{૧૪૫} ન^{૧૪૬} દહદ^{૧૪૭} “‡ગરેમો-વરંધહેમ^{૧૪૮} દસ્તે^{૧૪૯} અંતરે^{૧૫૦}
મજદયસ્નાધશ^{૧૫૧}—” ગરેમો-વધરીમ^{૧૫૨} દહેશ^{૧૫૩} અંદર^{૧૫૪} મજદયસ્નાન્^{૧૫૫}
કું^{૧૫૬} અંદર^{૧૫૭} મજદયસ્નાન્^{૧૫૮} ગાહ^{૧૫૯} ઓય^{૧૬૦} પ^{૧૬૧} વાક્રીગાન્^{૧૬૨} દારદ^{૧૬૩}
કું^{૧૬૪} દહદ^{૧૬૫} ન^{૧૬૬} પદીરદ^{૧૬૭} વીશ^{૧૬૮} એજ^{૧૬૯} આન્^{૧૭૦} ગાહંખાર્^{૧૭૧} અંદા^{૧૭૨}

* જુઓ કૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

‡ જુઓ પહેલી કૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

¶ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહંખારનું આક્રીંગાન ક. ૯.

ગાહંબાર^{૨૩} હર-રોજ^{૨૪} સદ્^{૨૫} વ^{૨૬} હરતાદ્^{૨૭} સ્તીર^{૨૮} ગુનાહ^{૨૯} ઓય^{૩૦}
ખૂન^{૩૧} ખહોદ્^{૩૨}

(૧૭) “૭૫ મા^{૧૦-૧૧} દીવસે શહેરેવર મહીનાનાં^{૧૩-૧૪} અનેરાન^{૧૫} રોજનો
પદતિશહેમ^{૧૬-૧૭}—૭૫ મે^{૧૮} દીવસે^{૧૯-૨૦} મે^{૨૧} હોરમજદે^{૨૨} તથા^{૨૩} અમશાસ્પં-
દોએ^{૨૪} ખનાવ્યો^{૨૫} છે, ^{૨૬} જે વખતે^{૨૭} જમીન^{૨૮} પેદા કીધી.^{૨૯} (૧૮) ગાહં-
બાર^{૩૦} ઇજવામાં આવ્યો^{૩૧} અને શહેરેવર મહીનાનાં^{૩૨} અનેરાન રોજ^{૩૩} સુધી
પદતિશહેમ ગાહંબાર^{૩૪} નામ^{૩૫} પાણ્યું^{૩૬}—આશ્તાદ રોજે^{૩૭} હીંગામ^{૩૮} પકડે
છે, ^{૩૯} અનેરાન રોજે^{૪૦} આખર^{૪૧} થાય^{૪૨} છે; તે પદતિશહેમ^{૪૩} હતો, ^{૪૪} કે
જ્યારે^{૪૫} તે^{૪૬} જમાનામાં^{૪૭-૪૮} પાણી^{૪૯} ઉપર જમીન^{૫૦} ઉભી^{૫૧} કરી પેદા^{૫૨}
કરવામાં આવી, ^{૫૩} અને^{૫૪} અમેશાસ્પંદો^{૫૫} સાથે મ્યજદ^{૫૬} કીધી; ^{૫૭} માનવીઓ-
એખી^{૫૮} તેજ મીસાલે^{૫૯} (મ્યજદ) કરવી^{૬૦} ઘટે છે. ^{૬૧} (૧૯) જે કોઈ^{૬૨}
આ^{૬૩} ગાહંબારમાંનો^{૬૪-૬૫} (કોઈખી) ઈજે^{૬૬} યા^{૬૭} કરે^{૬૮} યા^{૬૯} આશની
કરે^{૭૦} યા^{૭૧} હિસ્સો આપે, ^{૭૨} (૨૦) તેને^{૭૩} જે પ્રમાણે^{૭૪} હાડમંદ^{૭૫} હુ-
ન્યામાં^{૭૬-૭૭} એક હજાર^{૭૮} નારી^{૭૯-૮૦} ઘોડી^{૮૧} તેના વછેરા^{૮૨} સાથે^{૮૩} કોઈએ^{૮૪}
પોતાનાં રવાંનના^{૮૫} પ્યારને^{૮૬} લીધે^{૮૭} આશોદાદ^{૮૮} તરીકે^{૮૯} અશો^{૯૦} મર-
દોને^{૯૧-૯૨-૯૩} આપ્યાં^{૯૪} હોય^{૯૫} તેથી અશોઇ^{૯૬} તથા બેહતરી^{૯૭} પામે તેજ
મુઆફ્ફેક^{૯૮} સવાબ^{૯૯} હોજો ^{૧૦૦} વગી^{૧૦૧} રવાંનના^{૧૦૨} પ્યારને^{૧૦૩} ખાતર^{૧૦૪}
અશોઇ^{૧૦૫} તથા બેહતરી^{૧૦૬} પામનાર તે છે ^{૧૦૭} જે માનવીઓમાં^{૧૦૮-૧૦૯-૧૧૦} હસ્તી
તરફ જનારાઓમાં^{૧૧૧} સૌથી શ્રેષ્ઠ^{૧૧૨} છે. અવસ્તામાં^{૧૧૩} હાદોખત-નુસ્કમાં^{૧૧૪-૧૧૫}
એ બાબેની ગવાહી^{૧૧૬} ત્યાં^{૧૧૭-૧૧૮-૧૧૯} એમ જાહેર^{૧૨૦} છે^{૧૨૧} કે “ હસ્તીમાં જ-
નારા^{૧૨૨} અશો^{૧૨૩} નરોની^{૧૨૪} એકજ^{૧૨૫} યાને^{૧૨૬} સર્વથી સરસ^{૧૨૭} અશોઇનીજ^{૧૨૮}
ખાહેશમાં, ^{૧૨૯} પોતાનાં રવાંનને^{૧૩૦} માટેના લલા^{૧૩૧} આશીર્વાદમાં, ^{૧૩૨} અચ્યા-
સાથની^{૧૩૩} નારી^{૧૩૪} ઘોડીમાંની^{૧૩૫} હજારો^{૧૩૬} અક્ષેશ-તરીકે-આપી દે. ^{૧૩૭} (૨૧)
જે કોઈ^{૧૩૮} નહી^{૧૩૯} ઈજે, ^{૧૪૦} નહી^{૧૪૧} કરે, ^{૧૪૨} નહી^{૧૪૩} આશની કરે, ^{૧૪૪} નહી^{૧૪૫}
હિસ્સો આપે, ^{૧૪૬} તેને “માજદયસ્નાનોમાં^{૧૪૭-૧૪૮} જાહેર-ગુનેહગાર^{૧૪૯} તરીકે ડેરવેલા
માજદયસ્નાનોમાં^{૧૫૦} જાહેર-ગુનેહગાર^{૧૫૧} તરીકે ડેરવવો^{૧૫૨}, કેમ જે^{૧૫૩} માજદય-
સ્નાનોમાં^{૧૫૪} વખતોવખત^{૧૫૫} તેને^{૧૫૬} એવીજ જાણમાં^{૧૫૭-૧૫૮} રાખે, ^{૧૫૯} કારણ^{૧૬૦} કે
તે કંઇ આપે^{૧૬૧} તે કબુલ થાય^{૧૬૨} નહી. ^{૧૬૩} તે^{૧૬૪} ગાહંબારથી^{૧૬૫-૧૬૬} (આવતા)
ગાહંબાર^{૧૬૭} સુધી^{૧૬૮} દરરોજ^{૧૬૯} ૧૮૦^{૧૭૦-૧૭૧-૧૭૨} સ્તીર^{૧૭૩} જેટલો^{૧૭૪} ગુનાહ^{૧૭૫} તેનો
ઉભો^{૧૭૬-૧૭૭} થાય^{૧૭૮} છે.

(૨૨) “*થ્રિસતેમ^{૩૩} અયાથ્રેમહે^{૩૪} મિથ્રહે^{૩૫} અનધનાંમ્^{૩૬}—પ^{૩૭}

* જુઓ કૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

સી-રોજ^{૩૮} મન^{૩૯} અહુરમજદ^{૪૦} અવા^{૪૧} અમેશાસ્પંદાં^{૪૨} ક્રાજ-તા-
શીદ^{૪૩}-હૈદ^{૪૪} કુ^{૪૫} ઉર્વર^{૪૬} દાદ^{૪૭}. (૨૩) ગાહંબાર^{૪૮} યશત^{૪૯} અયાથ્રેમ-
ગાહ^{૫૦} નામ^{૫૧} નેહાદ^{૫૨} મહેર-માહ^{૫૩} અનેરાંન-રોજ^{૫૪} આશતાદ-
રોજ^{૫૫} ગાહ^{૫૬} ગીરદ^{૫૭} અનેરાંન^{૫૮}-રોજ સર^{૫૯} બહોદ^{૬૦}. *અયા-
થ્રેમ્યેહે^{૬૧} બૂદ^{૬૨} કુ^{૬૩} મીજેહ^{૬૪} રંગ^{૬૫} વ^{૬૬} ગૂને^{૬૭} ગૂને^{૬૮} ઉર્વરાંન^{૬૯}
અંદર^{૭૦} આંન^{૭૧} જમાંન^{૭૨} પએદા^{૭૩} બે-કર્દ^{૭૪} અવા^{૭૫} અમેશાસ્પં-
દાંન^{૭૬} મ્યજદ^{૭૭} કર્દ^{૭૮} મર્દમાંનય^{૭૯} પ^{૮૦} હમ-અંગુશીતે^{૮૧} આવાયદ^{૮૨}
કર્દ^{૮૩} (૨૪) હર-કે^{૮૪} એજ^{૮૫} આંન^{૮૬} ગાહંબાર^{૮૭} યજદ^{૮૮} અયાવ^{૮૯}
સાજદ^{૯૦} અયાવ^{૯૧} ખુરદ^{૯૨} અયાવ^{૯૩} દહદ^{૯૪} (૫) અશ^{૯૫} કેરેકે^{૯૬}
અએદૂન^{૯૭} બેદ^{૯૮} ચૂન^{૯૯} કેશ^{૧૦૦} અંદર^{૧૦૧} અખોધ^{૧૦૨} અસ્તોમંદ^{૧૦૩} હજતર^{૧૦૪}
ઉશલ^{૧૦૫}-ધ-દએનૂતે^{૧૦૬} અવા^{૧૦૭} ક્વાદ^{૧૦૮} પ^{૧૦૯} અશો-દાદ^{૧૧૦} અશાહી^{૧૧૧} વેહ^{૧૧૨}
રવાંન^{૧૧૩}-દુશારમ^{૧૧૪} રા, ^{૧૧૫} પ^{૧૧૬} ઓય^{૧૧૭} મર્દાને^{૧૧૮} અશોઆંન^{૧૧૯} દાદ^{૧૨૦}-હૈદ^{૧૨૧}
અવાજ^{૧૨૨} એજ^{૧૨૩} અશાહી^{૧૨૪} વેહ^{૧૨૫} રવાંન^{૧૨૬}-દુશારમ^{૧૨૭} રા, ^{૧૨૮} કેરેકે^{૧૨૯}
એજ^{૧૩૦} હસ્તાંને^{૧૩૧} પહેલૂમ^{૧૩૨} ધન^{૧૩૩} અંદર^{૧૩૪} ઓય^{૧૩૫} મર્દમાંન^{૧૩૬}
હસ્ત^{૧૩૭} અવસ્તા^{૧૩૮} ગવાહી^{૧૩૯} પ^{૧૪૦} હાદોખત^{૧૪૧} એજ^{૧૪૨} આંન^{૧૪૩} જા^{૧૪૪}
પએદા^{૧૪૫} †હજંધરેમ^{૧૪૬} ઉશલનાંમ^{૧૪૭} દએનુનાંમ^{૧૪૮} પધતિ-પુથનાંમ^{૧૪૯}
નરાંમ^{૧૫૦} અપઓનાંમ^{૧૫૧} અપય^{૧૫૨} વંધહુય^{૧૫૩} ઉરને^{૧૫૪} પર-દધયાત^{૧૫૫}
અએવહે^{૧૫૬} હાતાંમ^{૧૫૭} ચિન્માને^{૧૫૮} યત^{૧૫૯} અપહે^{૧૬૦} વહિશતહે^{૧૬૧} †
(૨૬) હર-કે^{૧૬૨} ન^{૧૬૩} યજદ^{૧૬૪} ન^{૧૬૫} સાજદ^{૧૬૬} ન^{૧૬૭} ખુરદ^{૧૬૮} ન^{૧૬૯} દહદ^{૧૭૦}
†વારેમ્નેમ^{૧૭૧} સ્તઓરેમ^{૧૭૨} ક્રપેરેનઓધતિ^{૧૭૩} અંતરે^{૧૭૪} મજદયસ્ના-
ધશ^{૧૭૫} —અંબાર^{૧૭૬} સ્તઓર^{૧૭૭} એજશ^{૧૭૮} ક્રાજ-અપાર^{૧૭૯} અંદર^{૧૮૦} મજદ-
દયસ્નાંન^{૧૮૧} કુ^{૧૮૨} અંદર^{૧૮૩} મજદયસ્નાંન^{૧૮૪} અવર^{૧૮૫} સ્તઓર^{૧૮૬} ન^{૧૮૭} ન-
શીનદ^{૧૮૮} કુ^{૧૮૯} નશીનદ^{૧૯૦} ન^{૧૯૧} શાયદ^{૧૯૨} વીશ^{૧૯૩} એજ^{૧૯૪} આંન^{૧૯૫} ગા-
હંબાર^{૧૯૬} અંદા^{૧૯૭} ગાહંબાર^{૧૯૮} હર-રોજ^{૧૯૯} સદ^{૨૦૦} વ^{૨૦૧} હશતાદ^{૨૦૨} સ્તીર^{૨૦૩}
ગુનાહ^{૨૦૪} ઓય^{૨૦૫} બૂન^{૨૦૬} બહોદ^{૨૦૭}.

(૨૨) “૩૦ મા^{૩૩} દીવસે મેહેર મહીનાના^{૩૫} અનેરાંન^{૩૬} રોજનો અયા-
થ્રેમ”^{૩૪}—૩૦ મે દીવસે^{૩૮-૩૭} મેં^{૩૯} હીરમજદે^{૪૦} અમશાસ્પંદો^{૪૨} સાથે^{૪૧} બ-

* એ શબ્દ અવસ્તા છે.

† જુઓ ફ્રેનોટ પાનું ૪૪૬.

‡ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહંબારનું આફ્રીગાન ક. ૧૦.

નાઓ છે,^{૪૩-૪૪} જ્યારે^{૪૫} આડપાન^{૪૬} પેદા કીધાં.^{૪૭} (૨૩) ગાહંખાર^{૪૮}
 ઈજ્યો^{૪૯} અને મેહેર મહીનાના^{૫૦} અનેરાંન^{૫૧} રોજવાળાનું નામ^{૫૨} અયાથ્રેમ-
 ગાહંખાર^{૫૩} પાણું.^{૫૪} આશતાદ^{૫૫} રોજે હીંગામ^{૫૬} પકડે છે,^{૫૭} અનેરાન રોજે^{૫૮}
 તમામ^{૫૯} થાય છે,^{૬૦} તે અયાથ્રેમનો^{૬૧} હતો,^{૬૨} કે જ્યારે^{૬૩} તે^{૬૪} જમાનામાં^{૬૫-૬૬}
 તાબં^{૬૭} રંગ બેરંગી^{૬૮} અને^{૬૯} જાતજાતના^{૭૦-૭૧} આડપાનો^{૭૨} પેદા^{૭૩} કરવામાં
 આવ્યાં,^{૭૪} અને અમશાસ્પંદો^{૭૫} સાથે^{૭૬} મ્યજદ^{૭૭} કરવામાં આવી;^{૭૮} માન-
 વીઓએ^{૭૯} બી તેજ મીસાલ^{૮૦-૮૧} (મ્યજદ) કરવી^{૮૨} સજવાર^{૮૩} છે. (૨૪)
 જે કોઈ^{૮૪} એ^{૮૫} ગાહંખારમાંનો^{૮૬-૮૭} (કોઈળી) ઈજે^{૮૮} યા^{૮૯} કરે^{૯૦} યા^{૯૧}
 આશની^{૯૨} કરે યા^{૯૩} હિસ્સો આપે,^{૯૪} (૨૫) તેને^{૯૫} જે મુઆફક^{૯૬} હાડમંદ^{૯૭}
 દુન્યામાં^{૯૮-૯૯} એક હજાર^{૧૦૦} નારી^{૧૦૧}-ઉંટ^{૧૦૨} તેના બચ્ચાં સાથે^{૧૦૩} કોઈએ^{૧૦૪} પોતાના
 રવાંનના^{૧૦૫} પ્યારને^{૧૦૬} ખાતર^{૧૦૭} આશોદાદ^{૧૦૮} તરીકે અશો^{૧૦૯} મરહોને^{૧૧૦-૧૧૧}
 આપ્યાં^{૧૧૨} હોય^{૧૧૩} તેથી અશોઈ^{૧૧૪} તથા બેહતરી^{૧૧૫} પામે તેજ પ્રમાણે^{૧૧૬}
 સવાબ^{૧૧૭} પહોંચો^{૧૧૮} ! વળી^{૧૧૯} રવાનના^{૧૨૦} પ્યારને^{૧૨૧} ખાતર^{૧૨૨} અશોઈ^{૧૨૩} તથા
 બેહતરી^{૧૨૪} તે પામે છે કે^{૧૨૫} જે માનવીઓમાં^{૧૨૬-૧૨૭-૧૨૮-૧૨૯} હસ્તીમાં જના-
 રાઓમાં^{૧૩૦-૧૩૧} સૌથી બુલંદ^{૧૩૨} છે. અવસ્તામાં^{૧૩૩} હાદોખત-નુસ્કમાં^{૧૩૪-૧૩૫} (એ
 બાબેની) ગવાહી^{૧૩૬} છે^{૧૩૭} તે ત્યાં^{૧૩૮-૧૩૯-૧૪૦} એમ જાહેર^{૧૪૧} છે કે હસ્તીમાં
 જનારા^{૧૪૨} અશો^{૧૪૩} નરોની^{૧૪૪} એકજ^{૧૪૫} યાને^{૧૪૬} સૌથી સરસ^{૧૪૭} અશોઈનીજ^{૧૪૮}
 ખાલેશમાં,^{૧૪૯} પોતાના રવાનને માટેના^{૧૫૦} લલા^{૧૫૧} આશીર્વાદમાં,^{૧૫૨} બચ્ચાં
 સાથની^{૧૫૩} નારી^{૧૫૪}-ઉંટમાંની^{૧૫૫} હજારો^{૧૫૬} બક્ષેશ-તરીકે-આપી દે.^{૧૫૭} (૨૬) જે
 કોઈ^{૧૫૮} નહીં^{૧૫૯} ઈજે,^{૧૬૦} નહીં^{૧૬૧} કરે,^{૧૬૨} નહીં^{૧૬૩} આશની કરે,^{૧૬૪} નહીં^{૧૬૫} હિસ્સો
 આપે,^{૧૬૬} તેની પાસેથી માજદયસ્નાનો^{૧૬૭-૧૬૮} લારબરદાર^{૧૬૯} દોર^{૧૭૦} લઈ લેવાનું^{૧૭૧}
 કરે. મજદયસ્નાનોમાં^{૧૭૨-૧૭૩} તેની પાસેથી^{૧૭૪} લારબરદાર^{૧૭૫} દોર^{૧૭૬} લઈજ
 લેવામાં આવે^{૧૭૭}, કેમ જે^{૧૭૮} માજદયસ્નાનોમાં^{૧૭૯-૧૮૦} તે દોર^{૧૮૧} ઉપર^{૧૮૨} બેસે^{૧૮૩}
 નહીં,^{૧૮૪} કારણ^{૧૮૫} કે તેનાથી બેસી^{૧૮૬} શકાયજ^{૧૮૭} નહીં.^{૧૮૮} તે^{૧૮૯} ગાહંખારથી^{૧૯૦-૧૯૧}
 (આવતા) ગાહંખાર^{૧૯૨} સુધી^{૧૯૩} દરરોજ^{૧૯૪} ૧૦૮^{૧૯૫-૧૯૬} સ્તીર જેટલો^{૧૯૭} ગુનાહ^{૧૯૮}
 તેનો^{૧૯૯} શરૂ થાય છે.^{૨૦૦}

(૨૭) “અશતાઇતીમ^{૨૦૧} મધદ્યાધયેહે^{૨૦૨} દથુપો^{૨૦૩} વેરેશ્રમ્મહે^{૨૦૪}” —
 પ^{૨૦૫} હુશતાદ^{૨૦૬} રોજ^{૨૦૭} મન^{૨૦૮} અહુરમજદ^{૨૦૯} અવા^{૨૧૦} અમેશાસ્પંદાંન^{૨૧૧}
 ફ્રાજ-તાશીદ^{૨૧૨}-હેદ^{૨૧૩},^{૨૧૪} કુ^{૨૧૫} ગાસ્પંદાંન^{૨૧૬} દાદ^{૨૧૭}. (૨૮) ગાહંખાર^{૨૧૮}
 યશત,^{૨૧૯} મધદ્યારેમ-ગાહ^{૨૨૦} નાંમ^{૨૨૧} નેહાદ^{૨૨૨},^{૨૨૩} દે-માહ^{૨૨૪} બહેરાંમ-રોજ^{૨૨૫};^{૨૨૬}

મેહેર-રોજ^{૩૧} ગાહં^{૩૨} ગીરદ^{૩૩} બહેરામ-રોજ^{૩૪} સર^{૩૫} બહોદ^{૩૬} *મધદ-
યાધયેહે^{૩૭} બૂદ^{૩૮} કુ^{૩૯} ગોસ્પંદાં^{૪૦} પંજ^{૪૧} આધન^{૪૨} અંદર^{૪૩} આંન^{૪૪}
જમાન^{૪૫} પએદા^{૪૬} એ-કદ^{૪૭} અવા^{૪૮} અમેશાસ્પંદાં^{૪૯} મ્યજદ^{૫૦} કદ^{૫૧}
મદ્દમાનય^{૫૨} પ^{૫૩} હુમ-અંગુશીતે^{૫૪} આવાયદ^{૫૫} કદ^{૫૬} (૨૯) હર-કે^{૫૭}
એજ^{૫૮} આંન^{૫૯} ગાહંખાર^{૬૦} યજદ^{૬૧} અયાવ^{૬૨} સાજદ^{૬૩} અયાવ^{૬૪}
ખુરદ^{૬૫} અયાવ^{૬૬} દહદ^{૬૭}, (૩૦) અશ^{૬૮} કેરકે^{૬૯} અએદ્દન^{૭૦} એદ^{૭૧} ચૂન^{૭૨}
કેશ^{૭૩} અંદર^{૭૪} અએધ^{૭૫} અસ્તોમંદ^{૭૬} હજર^{૭૭} કતારય^{૭૮} રમે^{૭૯} આધન^{૮૦}
પ^{૮૧} અશો-દાદ^{૮૨} અશહી^{૮૩} વેહ^{૮૪} રવાં^{૮૫}-દુશારમ^{૮૬} રા^{૮૭} પ^{૮૮} ઓય^{૮૯}
મદોને^{૯૦} અશોઆંન^{૯૧} દાદ^{૯૨}-હેદ^{૯૩} અવાજ^{૯૪} એજ^{૯૫} અશહી^{૯૬}
વેહ^{૯૭} રવાં^{૯૮}-દુશારમ^{૯૯} રા^{૧૦૦} કે^{૧૦૧} એજ^{૧૦૨} હસ્તાને^{૧૦૩} પહેલૂમ^{૧૦૪} ધન^{૧૦૫}
અંદર^{૧૦૬} ઓય^{૧૦૭} મદ્દમાન^{૧૦૮} હસ્ત^{૧૦૯} અવસ્તા^{૧૧૦} ગવાહી^{૧૧૧} “*હજંધરેમ^{૧૧૨}
કંધહાઓસચિત^{૧૧૩} વાંધવાનાંમ^{૧૧૪} નરાંમ^{૧૧૫} અષઓનાંમ^{૧૧૬} અષય^{૧૧૭}
વંધહુય^{૧૧૮} ઉરને^{૧૧૯} પર-દધ્યાત^{૧૨૦} અએવહે^{૧૨૧} હાતાંમ^{૧૨૨} ચિન્માને^{૧૨૩}
યત^{૧૨૪} અષહે^{૧૨૫} વહિશતહે^{૧૨૬} (૩૧) હર-કે^{૧૨૭} ન^{૧૨૮} યજદ^{૧૨૯} ન^{૧૩૦}
સાજદ^{૧૩૧} ન^{૧૩૨} ખુરદ^{૧૩૩} ન^{૧૩૪} દહદ^{૧૩૫} “†યાતેમ^{૧૩૬} ગએથનાંમ^{૧૩૭} કપે-
રેનઓધતિ^{૧૩૮} અંતરે^{૧૩૯} મજદયસ્નાધશ^{૧૪૦}—દાથેમ^{૧૪૧} પ^{૧૪૨} જેહાંન^{૧૪૩}
એજશ^{૧૪૪} કાજ-અપાર^{૧૪૫} અંદર^{૧૪૬} મજદયસ્નાંન^{૧૪૭} કુ^{૧૪૮} હમા^{૧૪૯}
ખાસ્તે^{૧૫૦} ધ^{૧૫૧} ગતી^{૧૫૨} એજ^{૧૫૩} ઓય^{૧૫૪} અપાર^{૧૫૫} બહોદ^{૧૫૬} કે^{૧૫૭}
દારદ^{૧૫૮} ન^{૧૫૯} શાયદ^{૧૬૦} વીશ^{૧૬૧} એજ^{૧૬૨} આંન^{૧૬૩} ગાહંખાર^{૧૬૪} અંદા^{૧૬૫}
ગાહંખાર^{૧૬૬} હર-રોજ^{૧૬૭} સદ^{૧૬૮} વ^{૧૬૯} હરતાદ^{૧૭૦} સ્તીર^{૧૭૧} ગુનાહ^{૧૭૨} ઓય^{૧૭૩}
બૂન^{૧૭૪} બહોદ^{૧૭૫}

(૨૭) ૮૦ મે^૧ દીવસે દએ મહીનાના^{૧૦} બેહરામ^{૧૧} રોજનો મધદયા-
રેમ^{૧૨}—૮૦ મે^{૧૩} દીવસે^{૧૪-૧૨} મે^{૧૫} હોરમજદે^{૧૬} અમશાસ્પંદો^{૧૭} સાથે^{૧૮} બનાવ્યો^{૧૯}
છે^{૨૦} કે જે વખતે^{૨૧} ગોસ્પંદો^{૨૨} પેદા કીધાં.^{૨૩} (૨૮) ગાહંખાર^{૨૪} ઇજવામાં
આવ્યો,^{૨૫} અને દએ મહીનાના^{૨૬} બેહરામ રોજ^{૨૭} સુધી મધદયારેમ^{૨૮}
ગાહંખાર નામ^{૨૯} પાણ્યું—મેહેર રોજે^{૩૦} હીંગામ^{૩૧} પકડે છે, બેહરામ^{૩૨} રોજે
ખતમ^{૩૩} થાય^{૩૪} છે; તે મધદયારેમનો^{૩૫} હતો^{૩૬} કે જ્યારે^{૩૭} તે^{૩૮} જમા-
નામાં^{૪૫-૪૩} પાંચ^{૪૧} જાતનાં^{૪૨} ગોસ્પંદો^{૪૦} પેદા^{૪૬} કરવામાં આવ્યાં.^{૪૭} અમ-
શાસ્પંદો^{૪૮} સાથે^{૪૯} મ્યજદ^{૫૦} કરવામાં આવી.^{૫૧} માનવીઓએ^{૫૨} બી તેજ

* જુઓ ફરનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહંખારનું આક્રીંગાન ક. ૧૧.

મીસાલે^{૫૪-૫૩} (મ્યજદ) કરવી^{૫૬} જોઈએ.^{૫૫} (૨૯) જે કોઈ^{૫૭} એ^{૫૬} ગાહં-
આરમાંથી^{૬૦-૫૮} (કોઈબી) ઈજે^{૬૧} યા^{૬૨} કરે^{૬૩} યા^{૬૪} આશની કરે^{૬૫} યા^{૬૬}
હિસ્સો આપે,^{૬૭} (૩૦) તેને^{૬૮} જે પ્રમાણે^{૭૨} હાડમંદ^{૭૬} હુન્યામાં^{૭૫-૭૪} એક
હજર^{૭૭} કોઈબી^{૭૮} જાતનાં^{૮૦} ગોસ્પંદો^{૭૬} કોઈએ^{૭૩} પોતાના રવાનના^{૮૫} ખ્યારને^{૮૬}
ખાતર^{૮૭} આશોદાદ^{૮૨} તરીકે^{૮૩} અશો^{૮૧} મરદોને^{૮૦-૮૯-૮૮} આખ્યા^{૮૨} હોય^{૮૩} તેથી
અશોઈ^{૮૩} તથા બેહતરી^{૮૪} પામે તેજ પ્રમાણે^{૭૦} સવાબ^{૬૬} હોજે^{૭૧} વળી^{૮૪}
રવાનના^{૮૮} ખ્યારને^{૮૬} ખાતર^{૧૦૦} અશોઈ^{૮૬} તથા બેહતરી^{૮૭} તે^{૮૫} પામે છે, કે^{૮૧}
જે માનવીઓમાં^{૮૦-૭૬} હસ્તી તરફ જનારાંઓમાં^{૮૨} સૌથી સરસ^{૮૬} છે.
અવસ્તામાં^{૧૦} જે ગવાહી^{૧૧} છે^{૮૬} તે એમ છે કે “હસ્તી તરફ જનારાં^{૮૨} અશો^{૮૬}
નરોની^{૧૫} એકજ^{૨૧} યાને^{૨૪} સૌથી સરસ^{૨૬} અશોઈનીજ^{૨૬} પસંદગીમાં^{૨૩}
પોતાનાં રવાનને^{૮૬} માટેના લલા^{૧૮} આપીરવાદમાં,^{૧૭} પાળેલાં જનવરોમાંનાં^{૧૪}
કોઈબી જાતનાં^{૧૩} હજરો^{૧૨} અક્ષેશ-તરીકે-આપી^{૨૦} દે.” (૩૧) જે કોઈ^{૨૬}
નહી^{૨૭} ઈજે,^{૨૮} નહી^{૨૯} કરે,^{૩૦} નહી^{૩૧} આશની કરે,^{૩૨} નહી^{૩૩} હિસ્સો-આપે,^{૩૪} “તેની
હુન્યવી^{૩૭} અક્ષેશો^{૩૬} માજદયસ્નાનોમાં^{૪૦-૩૬} લઈ લેવામાં^{૩૮} આવે.” માજદ-
યસ્નાનોમાં^{૪૧-૪૭} તેની હુન્યાને^{૪૩} લગતી^{૪૨} અક્ષેશો^{૪૧} તેની પાસેથી^{૪૪} લઈ
લેવી,^{૪૫} કેમ જે^{૪૮} તેની તમામ^{૪૬} હુન્યાને^{૫૨} લગતી^{૫૧} દોલત^{૫૦} તેનેથી^{૫૪-૫૩}
દૂર^{૫૫} થાય છે,^{૫૬} કારણ^{૫૭} કે તેનાથી રાખી^{૫૮} શકાયજ^{૬૦} નહી.^{૫૬} તે^{૬૩}
ગાહંઆરથી^{૬૪-૬૨} (બીજા) ગાહંઆર^{૬૬} સુધી^{૬૫} દરરોજ^{૬૭} ૧૮૦^{૬૮-૬૬-૭૦} સ્તીર^{૭૧}
જેટલો^{૬૧} તેનો ગુનાહ^{૭૨} શરૂ^{૭૪} થાય છે.^{૭૫}

(૩૨) *પંચાચ^{૬૬} હુતાહતીમ^{૭૭} હુમરપથમએદયેહે^{૭૮}
સ્પેંતયાઓ^{૭૬} વંધુહુયાઓ^{૮૦} ગાથાબયો^{૮૧}—પ^{૮૨} હુતાહ^{૮૩} વ^{૮૪} પંજ^{૮૫}
રોજ^{૮૬} મન^{૮૭} અહુરમજદ^{૮૮} અવા^{૮૯} અમેશાસ્પેંદાંન^{૯૦} ક્રાજ-તાશીદ^{૯૧}
હૈદ^{૯૨} કું^{૯૩} મદૂમ^{૯૪} દાદ^{૯૫}. (૩૩) ગાહંઆર^{૯૬} યશત^{૯૭} હુમરપથમએ-
દમ-ગાહ^{૯૮} નાંમ^{૯૯} નેહાદ^{૧૦૦} સ્પેંદારમદ-માહ^{૧૦૧} વહિરતોઘરત-ગાહ^{૧૦૨}
અહુનવદ-ગાહ^{૧૦૩} ગાહ^{૧૦૪} ગીરદ^{૧૦૫} વહિરતોઘરત-ગાહ^{૧૦૬} સર^{૧૦૭} બહોદ^{૧૦૮}
†હુમરપથમએદયેહે^{૧૦૯} બૂદ^{૧૧૦} કું^{૧૧૧} મદૂમ^{૧૧૨} દાદ^{૧૧૩} વ^{૧૧૪} હર^{૧૧૫} દહેરને^{૧૧૬}
દાદ^{૧૧૭} અવા^{૧૧૮} અમેશાસ્પેંદાંન^{૧૧૯} મ્યજદ^{૧૨૦} કદ^{૧૨૧}, મદૂમાંનય^{૧૨૨} પ હુમ-
અંગુશીતે^{૧૨૩} આવાયદ^{૧૨૪} કદ^{૧૨૫}. (૩૪) હર-કે^{૧૨૬} એજ^{૧૨૭} આંન^{૧૨૮} ગાહં-
આર^{૧૨૯} યજદ^{૧૩૦} અયાવ^{૧૩૧} સાજદ^{૧૩૨} અયાવ^{૧૩૩} ખુરદ^{૧૩૪} અયાવ^{૧૩૫} દહુદ^{૧૩૬}
(૩૫) અશ^{૧૩૭} કેરુદે^{૧૩૮} અએદૂન^{૧૩૯} બેદ^{૧૪૦} ચૂન^{૧૪૧} કેશ^{૧૪૨} અંદર^{૧૪૩} અ-

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬.

† એ શબ્દ અવસ્તા છે.

ખોઈ^{૪૪} અસ્તોમંદ^{૪૫} હુમા^{૪૬} ધન^{૪૭} જેહાંન^{૪૮} સાલ^{૪૯} પ^{૫૦} આંન^{૫૧}
 ગર્મ^{૫૨} નાંન^{૫૩} પસ^{૫૪} દર^{૫૫} મએ^{૫૬} ઇ ખૂખ^{૫૭} ચક્ક^{૫૮} દુશારમ^{૫૯} રા^{૬૦}
 પ^{૬૧} અશો-દાદ^{૬૨} અશાહી^{૬૩} વેહ^{૬૪} રવાંન^{૬૫} દુશારમ^{૬૬} રા^{૬૭} પ^{૬૮}
 આય^{૬૯} મદીને^{૭૦} અશોઆંન^{૭૧} દાદ^{૭૨} હેદ^{૭૩}, અવાજ^{૭૪} એજ^{૭૫}
 અશાહી^{૭૬} વેહ^{૭૭} રવાંન^{૭૮}-દુશારમ^{૭૯} રા^{૮૦} કે^{૮૧} એજ^{૮૨} હસ્તાને^{૮૩}
 પહેલૂમ^{૮૪} ધન^{૮૫} અંદર^{૮૬} આય^{૮૭} મદ્દમાંન^{૮૮}, હસ્ત^{૮૯} અવસ્તા^{૯૦} ગ-
 વાહી^{૯૧} પ^{૯૨} હાદોખત^{૯૩} એજ^{૯૪} આંન^{૯૫} જ^{૯૬} પએદા^{૯૭} “*વીસ્પ^{૯૮}
 તરુચ^{૯૯} કુદ્રચ^{૧૦૦} મસનચ^{૧૦૧} વંઘહનચ^{૧૦૨} સયનચ^{૧૦૩} નરાંમ^{૧૦૪} અષઓ-
 નાંમ^{૧૦૫} અષય^{૧૦૬} વંઘહુય^{૧૦૭} ઉરને^{૧૦૮} પર-દહથ્યાત^{૧૦૯} અએવહે^{૧૧૦} હાતાંમ^{૧૧૧}
 ચિન્માને^{૧૧૨} ચત^{૧૧૩} અષહે^{૧૧૪} વહિશતહે^{૧૧૫} (૩૬) હર કે^{૧૧૬} ન^{૧૧૭} ચજદ^{૧૧૮},
 ન^{૧૧૯} સાજદ^{૧૨૦} ન^{૧૨૧} ખુરદ^{૧૨૨} ન^{૧૨૩} દહદ^{૧૨૪} † “આહુધરીમ^{૧૨૫} દકએષેમ^{૧૨૬}
 કપેરેનઓધતી^{૧૨૭} અંતરે^{૧૨૮} મજદયસ્નાઇશ^{૧૨૯}—અહુરમજદ^{૧૩૦} દાદ-
 સ્તાની^{૧૩૧} એજશ^{૧૩૨} ક્રાજ-અપાર^{૧૩૩} અંદર^{૧૩૪} મજદયસ્નાંન^{૧૩૫} કુ^{૧૩૬} પ^{૧૩૭}
 પેશમાલીન^{૧૩૮} અવર^{૧૩૯} ન^{૧૪૦} કુનદ^{૧૪૧} પ^{૧૪૨} પરમાલીન^{૧૪૩} દાદસ્તાની^{૧૪૪}
 ન^{૧૪૫} દહદ^{૧૪૬} વીશ^{૧૪૭} એજ^{૧૪૮} આંન^{૧૪૯} ગાહુંઆર^{૧૫૦} અંદા^{૧૫૧} ગાહુંઆર^{૧૫૨}
 હર-રોજ^{૧૫૩} સદ^{૧૫૪} વ^{૧૫૫} હરતાદ^{૧૫૬} સ્તીર^{૧૫૭} ગુનાહ^{૧૫૮} આય^{૧૫૯} ખૂન^{૧૬૦}
 બહોદ^{૧૬૧}.

(૩૨) ૭૫ મે^{૭૬-૭૭} દીવસે સ્પંદારમદ મહીનાના^{૭૮-૮૦} ગાથાઓ માટેનો^{૮૧}
 હમસ્પથમએદેમ^{૮૨}—૭૫ મે^{૮૩-૮૫} દીવસે^{૮૬} મે^{૮૭} હોરમજદે^{૮૮} અમશા-
 સ્પંદો^{૮૯} સાથે^{૯૦} બનાવ્યો^{૯૧} છે^{૯૨} જે વખતે માણસજાતને^{૯૩} પેદા કીધું.^{૯૪}
 (૩૩) ગાહુંઆર^{૯૫} ઇજવામાં આવ્યો.^{૯૬} અને સ્પંદારમદ મહીનાના^{૯૭} વહિશતો-
 યશત ગાથા^{૯૮} સુધીનો હમસ્પથમએદેમ ગાહુંઆર^{૯૯} નામ^{૧૦૦} પાણ્યું.^{૧૦૧} અહુનવદ
 ગાથાથી^{૧૦૨} હીંગામ^{૧૦૩} પકડે^{૧૦૪} છે, વહિશતોયશત ગાથામાં^{૧૦૫} આખર^{૧૦૬} થાય છે,
 તે હમસ્પથમએદેમનો^{૧૦૭} હતો,^{૧૦૮} કે જ્યારે^{૧૦૯} માનવી^{૧૧૦} પેદા કરવામાં
 આવ્યું,^{૧૧૧} અને^{૧૧૨} દરેક^{૧૧૩} પેદાયશ^{૧૧૪} પેદા કરવામાં આવી.^{૧૧૫} અમશાસ્પંદો^{૧૧૬}
 સાથે^{૧૧૭} મ્યજદ^{૧૧૮} કરવામાં આવી^{૧૧૯}; માનવીઓએ^{૧૨૦} બી તેજ મીસાલ^{૧૨૧}
 (મ્યજદ) કરવી^{૧૨૨} જોઇએ.^{૧૨૩} (૩૪) જે કોઇ^{૧૨૪} આ^{૧૨૫} ગાહુંઆરમાનો^{૧૨૬-૧૨૭}
 (કોઇથી) ઇજે^{૧૨૮} યા કરે^{૧૨૯} યા^{૧૩૦} ચારની કરે^{૧૩૧} યા^{૧૩૨} હિસ્સો આપે^{૧૩૩} (૩૫) તેને^{૧૩૪}
 જે પ્રમાણે^{૧૩૫} હાડમંદ^{૧૩૬} દુન્યામાં^{૧૩૭-૧૩૮} (યાને) આએ^{૧૩૯} જહાનમાં^{૧૪૦} આખું^{૧૪૧}

* જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૪૬, “વીસ્પ તરુચ કુદ્રચ મસનચ વંઘહનચ સયનચ” એ શબ્દો જમ્યાદ યશત ફ. ૫૮; ૯૧ માં મળે છે.

† એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહુંઆરનું આફ્રીગ્વાન ફ. ૧૨.

વરસ^{૪૬} તેવાંજ^{૫૦-૫૧} ગરમ^{૫૨} નાંન,^{૫૩} પછી^{૫૪} સરસ^{૫૫} દરાખનું શરખત^{૫૬} પોતાનાં
રવાંનના^{૫૭} પ્યારને^{૫૮} ખાતર^{૫૯} અશોઈ^{૬૦} તથા બહેતરીની^{૬૧} એકજ^{૬૨} મહો-
ખતને^{૬૩} વાસ્તે^{૬૪} કોઈએ^{૬૫} અશો^{૬૬} મરહોને^{૬૭-૬૮} આશોદાદ^{૬૯} તરીકે^{૭૦} આખ્યા^{૭૧}
હોય^{૭૨} તેજ મુજબ^{૭૩} સવાબ^{૭૪} હોજે^{૭૫} ! વળી^{૭૬} રવાંનના^{૭૭} પ્યારને^{૭૮} ખા-
તર^{૭૯} અશોઈ^{૮૦} તથા બહેતરી^{૮૧} તે પામે છે કે જે^{૮૨} માનવીઓમાં^{૮૩-૮૪}
હસ્તી તરફ જનારાંઓમાં^{૮૫-૮૬} સર્વથી ખુલંદ^{૮૭} (છે). અવસ્તામાં^{૮૮} હાલોખત
નુસ્કમાં^{૮૯-૯૦} જે ગવાહી^{૯૧} છે^{૯૨} તે ત્યાં^{૯૩-૯૪-૯૫} એમ બહેર^{૯૬} છે કે “હસ્તી
તરફ જનારાં^{૯૭} અશો^{૯૮} નરોની^{૯૯} એકજ^{૧૦૦} યાને^{૧૦૧} સર્વથી સરસ^{૧૦૨} અશોઈ-
નીજ^{૧૦૩} મુરાદમાં,^{૧૦૪} પોતાનાં રવાંનને^{૧૦૫} માટેના લલા^{૧૦૬} આશીર્વાદમાં^{૧૦૭} તમામ^{૧૦૮}
વધારે મોટા,^{૧૦૯} વધારે સારાં,^{૧૧૦} વધારે સોહામણાં,^{૧૧૧} અનાજે^{૧૧૨} (અથવા ખાવાની
ચીજો) તથા ખીયાં^{૧૧૩} (અથવા પીવાની ચીજો) બક્ષેશ-તરીકે-આપી દે.^{૧૧૪} (૩૬) જે
કોઈ^{૧૧૫} નહીં^{૧૧૬} ઈજે,^{૧૧૭} નહીં^{૧૧૮} કરે,^{૧૧૯} નહીં^{૧૨૦} આશની કરે,^{૧૨૧} નહીં^{૧૨૨} હિસ્સો આપે,^{૧૨૩}
તેને માજદયસ્નાનોમાં,^{૧૨૪-૧૨૫} અહુરમજદી^{૧૨૬} તરીકાથી^{૧૨૭} દૂર કરી નાંખવો.^{૧૨૮}
માજદયસ્નાનોમાં^{૧૨૯-૧૩૦} હોરમજદનો^{૧૩૧} તરીકે^{૧૩૨} તેનાથી^{૧૩૩} ઘણોજ દૂર^{૧૩૪} હોય
છે, કેમ જે^{૧૩૫} તેને *આગેવાન^{૧૩૬} તરીકે^{૧૩૭} મોટો^{૧૩૮} ગણે^{૧૩૯} નહીં,^{૧૪૦} અને
†ઉતરતા^{૧૪૧} તરીકે^{૧૪૨} કાયદો^{૧૪૩} તેને અપાય^{૧૪૪} નહીં.^{૧૪૫} એ^{૧૪૬} ગાહંઆરથી^{૧૪૭-૧૪૮}
(ખીજ) ગાહંઆર^{૧૪૯} મુધી^{૧૫૦} દરરોજ^{૧૫૧} ૧૮૦^{૧૫૨-૧૫૩-૧૫૪} સ્તીર^{૧૫૫} જેટલો^{૧૫૬} તેનો
ગુનાહ^{૧૫૭} બરપા^{૧૫૮-૧૫૯} થાય છે.^{૧૬૦}

(૩૭) “†અવએજો^{૧૬૧} દિમ^{૧૬૨} પસ્યએત^{૧૬૩} ફ્રચ^{૧૬૪} પ્રઓસોધત^{૧૬૫}
ફ્રચ^{૧૬૬} સ્યજજ્યોધત^{૧૬૭} અવએજો^{૧૬૮} દિમ^{૧૬૯} પસ્યએત^{૧૭૦} નાર્પનિ^{૧૭૧}
પ્યઓશન^{૧૭૨} અધવિ-દધથીત^{૧૭૩} રતુશ^{૧૭૪} રતુનએમ^{૧૭૫} અથ^{૧૭૬} રતુનયો^{૧૭૭}
રતૂમ^{૧૭૮}, †ક્રાજચ્^{૧૭૯} પ્રઓશાદ^{૧૮૦} કું^{૧૮૧} કાંમ^{૧૮૨} એજ^{૧૮૩} પસ^{૧૮૪} કુંદ^{૧૮૫}
અંદા^{૧૮૬} ગાહંઆર,^{૧૮૭} યામશ^{૧૮૮} ચ્^{૧૮૯} કાંમ^{૧૯૦} કુંદ^{૧૯૧} અંદા^{૧૯૨} ગાહંઆર,^{૧૯૩}
યામશ^{૧૯૪} ચ્^{૧૯૫} કે^{૧૯૬} સાલ્^{૧૯૭} ગાહંઆર^{૧૯૮} ન^{૧૯૯} યજદ^{૨૦૦} આંને^{૨૦૧} નાંમ^{૨૦૨}
ગુનાહ^{૨૦૩} ઓય^{૨૦૪} ખૂન^{૨૦૫} બહોદ^{૨૦૬} તનવલ્ગાંન^{૨૦૭} વ^{૨૦૮} મર્ગરજાંન^{૨૦૯}
દારશને.^{૨૧૦} (૩૮) “†સતવધતિનાંમ^{૨૧૧} હુજંધરવધતિનાંમ^{૨૧૨} બએવરે-
બએવરનાંમ.^{૨૧૩} †જેમ-ફ્રથંધહ^{૨૧૪} દાતુ-દ્રાકંધહ^{૨૧૫} હુવરે-બરેકંધહ.^{૨૧૬}”^{૨૧૭}

* અસલ અર્થ “જવાબદાર.”

† અસલ અર્થ “ફરયાદી.”

‡ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે. જુઓ ગાહંઆરનું આફ્રીંગાંન ફ. ૧૩.

¶ એ વાક્ય અવસ્તામાં છે, જુઓ વંદીદાદ પરગદ, ૫; ૧૯.

§ જુઓ આફ્રીંગાંનનો “તાઓ અહમી ન્માને” વાળો કરદો.

સદ્-આધન^{૧૮} હજાર-આધન^{૧૯} બીવર-આધન,^{૨૦} જમીન-પહાના^{૨૧}
રોદ્-દ્રાના^{૨૨} ખુરશીદ-ખાલા^{૨૩} બુનદીહા^{૨૪} બે-રસાદ!^{૨૫} (૩૯) ધન^{૨૬}
આક્રીન^{૨૭} પ^{૨૮} રવાને^{૨૯} રાદાંન^{૩૦} વ^{૩૧} રાસ્તાંન^{૩૨} બે-રસાદ!^{૩૩}
પ^{૩૪} ચારી^{૩૫} વ^{૩૬} ફીરોજગરી^{૩૭} ઇ “*મધન્યો^{૩૮} રથવો^{૩૯} બરેજત^{૪૦}”
બુલંદ^{૪૧} ગેહ^{૪૨} ગાહંખાર^{૪૩} †ફિલાંન^{૪૪} બ^{૪૫} રવાંન^{૪૬} અનઓશલ^{૪૭}
રવાંન^{૪૮} જરથાસ્તે^{૪૯} સ્પિતમાંન^{૫૦} અશો^{૫૧} ફરોહર^{૫૨} રસાદ,^{૫૩} કે^{૫૪} ધન^{૫૫}
દીને^{૫૬} વેહ^{૫૭} અવીજેહ^{૫૮} ઇ માજદયસ્નાંન^{૫૯} રાસ્તીહા^{૬૦} એજ^{૬૧}
અહુરમજદ^{૬૨} પદીરફત,^{૬૩} પઓધસ્યોદકએષાંન^{૬૪} અંદર^{૬૫} આવદ!^{૬૬}

(૩૭) પછી^{૬૭} તેને^{૬૮} ખાલેસ-લોકો^{૬૯} ધમકાવ્યા-કરે^{૭૦-૭૧} અને ખરાબ
લગાવ્યા-કરે^{૭૨-૭૩}. પછી^{૭૪} ખાલેસ-લોકો^{૭૫} તેને^{૭૬} જે પ્રભાણે^{૭૭} દસ્તુરાંન-
દસ્તુર^{૭૮-૭૯} પોતાના હાથ હેથળના મોબેદને^{૮૦-૮૧} ખોટા^{૮૨} કામથી^{૮૩} (દૂર
રાખે છે) તેમ દૂર રાખે,^{૮૪} યાને ખખરાવ્યાજ-કરે^{૮૫-૮૬}, કેમ^{૮૭} જે ત્યાર^{૮૮}
પછી^{૮૯} (આવતા) ગાહંખાર^{૯૦} સુધી^{૯૧} તેની ખાહેશ^{૯૨} મુજબજ કરે^{૯૩} એટલે^{૯૪}
કે તે આવતા ગાહંખાર^{૯૫} સુધી^{૯૬} (પોતાની)જ^{૯૭} મરજ^{૯૮} મુજબ અમલ^{૯૯} કરે
એટલે^{૧૦૦} કે^{૧૦૧} જે તે વરસના^{૧૦૨} ગાહંખાર^{૧૦૩} નહીંજ^{૧૦૪-૧૦૫} ઇજે^{૧૦૬} તો જે ગુનાહ^{૧૦૭}
ઉત્પન્ન^{૧૦૮} થાય^{૧૦૯} છે તેના^{૧૧૦} નામ^{૧૧૧} તનવલગાન^{૧૧૨} તથા^{૧૧૩} મરગરબન^{૧૧૪} રાખે.^{૧૧૫}
(૩૮) “સો મરતબે,^{૧૧૬} હજર મરતબે,^{૧૧૭} લાખો મરતબે,^{૧૧૮} જમીનની પહોળાઈ,^{૧૧૯}
નદીની લંબાઈ,^{૧૨૦} ખુરશેદની બુલંદીના^{૧૨૧} (મરતબા જેટલી)” —સો મરતબે,^{૧૨૨}
હજર મરતબે,^{૧૨૩} લાખો મરતબે,^{૧૨૪} જમીનની પહોળાઈ^{૧૨૫} નદીની લંબાઈ^{૧૨૬}
ખુરશેદની બુલંદીના^{૧૨૭} (મરતબા જેટલી) —કમાલ્યતથી^{૧૨૮} પહોંચે^{૧૨૯} (૩૯) આ^{૧૩૦}
આક્રીન^{૧૩૧} (ના મીથ્ર) રાદી સખાવત કરનારા^{૧૩૨} તથા^{૧૩૩} રાસ્તીથી^{૧૩૪} ચાલ-
નારાઓના રવાંનોને^{૧૩૫-૧૩૬} પહોંચો^{૧૩૭} “બુલંદ^{૧૩૮} મીનોઇ^{૧૩૯} ફસલ^{૧૪૦}” (ફલાંણા)^{૧૪૧}
બુલંદ^{૧૪૨} ગાહંખારના^{૧૪૩} હીંગામની^{૧૪૪} મદદ^{૧૪૫} તથા^{૧૪૬} ફતેહમંદીને^{૧૪૭} વાસ્તે^{૧૪૮} અશો^{૧૪૯}
ફરોહરની^{૧૫૦} મારફતે (અશો) સ્પિતમાન^{૧૫૧} જરથુશ્ત્ર^{૧૫૨} સાહેબના અનુશેહ^{૧૫૩}
રવાંનને^{૧૫૪-૧૫૫} (આ આક્રીનોના મીથ્ર) પહોંચો^{૧૫૬} કે જેવણે^{૧૫૭} આ^{૧૫૮} બલી^{૧૫૯}
ખાલેસ^{૧૬૦} માજદયસ્ની^{૧૬૧} દીન^{૧૬૨} અહુરમજદ^{૧૬૩} તરફથી^{૧૬૪} રાસ્તીથી^{૧૬૫} કબુલ
કીધી^{૧૬૬} અને પઓધસ્યોદકએષોને^{૧૬૭} માટે^{૧૬૮} લઈ આવ્યા હતા.^{૧૬૯}

(૪૦) †ફિલમાંન કે પ ધન મ્યજદ ફાજ-રસીદ હેંદ, એજ ધન

* એ શબ્દો અવસ્તામાં છે.

† જે ગાહંખાર હોય તેનું નામ લેવું.

‡ એ આખા ફકરાના વરજુમા માટે જુઓ “હફવ અમશાસ્પંદ”ની આક્રીન પાનું ૪૪૩.

મયજદ અહેર આમદન અહેર ગરફતન, હર-ગામી રા હજાર વ
દ્વીસદ ગાંમ વહિશત રોશન ગરોસ્માંની બે-પદીરાદ! (૪૧) પ ક્રાજ-
આમદન કેરકે બે-અવજાયાદ! પ અવાજ-શૂદન ગુનાહ આય બૂન
બેશવાદ, વ ગએથી નેક્ બાદ, વ મીનો વેહ બાદ! સર-ક્રજાંમ અ-
શહી બે-અવજાયાદ! રવાં ગરોસ્માંની બાદ, રવાં ગરોસ્માંની
બાદ, રવાં ગરોસ્માંની બાદ! અશો બેદ દર-જી! અથ જમ્યાત
યથ આફ્રીનામિ!

હુમતનાંમ હૂખતનાંમ હવરશતનાંમ, યદ્યા અન્યદ્યા વેરેજ્ય-
મનાંમ્યા વાવેરેજનનાંમ્યા મહી અધબી-જરેતારો નએનએસ્તારો,
યથના વોહુનાંમ મહી.

યથા અહુ વધસ્યો (૨૧), અષેમ વોહુ (૧૨)

યથા અહુ વધસ્યો (૨) યસ્નેમ્ય વહુમેમ્ય અઓજસ્ય જવ-
રેય આફ્રીનામિ સ્તઓપહે અબેહે તખમહે તનુ-માંથહે દરેષી-
દઓશ આહુધસ્યેહે. અષેમ વોહુ (૧) અહુમાધ રએશય; હજં-
ધરેમ; જસ મે અવંધહે મજદ; કેરકે મોજદ અષેમ વોહુ (૧).

આફ્રીન-ઈ-રપિથિવન.

(૧) હમા-જોર^૧ બેદ^૨ ! હમા-જોર^૩ હમા^૪ અશો^૫ બેદ^૬ ! હમા-
જોર^૭ હમા^૮ નેક્^૯ બેદ^{૧૦} ! હમા-જોર^{૧૧} હમા^{૧૨} ક્રોખ્^{૧૩} બેદ^{૧૪} ! હમા-
જોર^{૧૫} હમીશે^{૧૬} શાદ^{૧૭} વ^{૧૮} ખુરરમ^{૧૯} વ^{૨૦} રામશને^{૨૧} શીરોજગર^{૨૨}
બેદ^{૨૩} ! હમા-જોર^{૨૪} કમ-વનાહ^{૨૫} બેદ^{૨૬} ! હમા-જોર^{૨૭} વીશ^{૨૮} કેરકે^{૨૯}
બેદ^{૩૦} !

(૧) હમ-શરીક^૧ થાઓ^૨ ! તમામ^૩ અશો^૪ (સાહેબોની સાથે) હમ-
શરીક^૫ થાઓ^૬ ! હમ-શરીક^૭ થાઓ^૮ સર્વે^૯ નેકોની^{૧૦} સાથે ! તમામ^{૧૧} મુબા-
રક^{૧૨} (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક^{૧૩} થાઓ^{૧૪} હમેશાં^{૧૫} ખુશી,^{૧૬} ખુશાલ,^{૧૭}
અને^{૧૮-૧૯} ખુશાલીમાં^{૨૦} ફતેહમંદ^{૨૧} (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક^{૨૨} થાઓ^{૨૩} !
ઓછા-ગુનાહવાળા^{૨૪} (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક^{૨૫} થાઓ^{૨૬} ઘણા^{૨૭}-સવાળ-
વાળા^{૨૮} (સાહેબો સાથે) હમ-શરીક^{૨૯} થાઓ^{૩૦} !

(૨) હુમા-એર^{૨૬} દાદાર^{૩૦} અહુરમજદ^{૩૧} રયોમંદ^{૩૨} ખોરેહોમંદ^{૩૩} આદ^{૩૪} અવા^{૩૫} હુમા^{૩૬} અમેશાસ્પંદાને^{૩૭} શીરોજગર^{૩૮} વ^{૩૯} હુમા^{૪૦} મીના^{૪૧}-ધ વેહ^{૪૨} કેશ^{૪૩} અહુરમજદ^{૪૪} આમોરજીદારી^{૪૫} ધન^{૪૬} કે^{૪૭} હરકે^{૪૮} અંદર^{૪૯} દાદાર^{૫૦} અહુરમજદ^{૫૧} પ^{૫૨}-પતેત^{૫૩} બેદ^{૫૪} આશ^{૫૫} પ^{૫૬} તન^{૫૭}-*પસીન્ *રેસ્તે^{૫૮} અવાજ-વીરાયંદ.^{૫૯}

(૨) નૂરમંદ^{૩૨} (અને) ખોરેહથી ભરપુર^{૩૩} દાદાર^{૩૦} હોરમજદ^{૩૧} તથા ફતેહમંદ^{૩૯} સઘળા^{૩૬} અમશાસ્પંદો^{૩૭} તથા^{૩૮} તમામ^{૪૦} ભલા^{૪૨} મીનોની^{૪૧} સાથે^{૩૫} હમ-શરીકી^{૨૬} હોબે^{૩૪} ! કે જે^{૪૩} હોરમજદ^{૪૪} માશી અખ્શનાર^{૪૫} છે; તેની તરફની માફીનું અખ્શયું એ^{૪૬} કે^{૪૭} કોઈ^{૪૮} દાદાર^{૫૦} અહુરમજદની^{૫૧} આગળ^{૪૯} પતેતથી^{૫૩-૫૨} (પશેમાન) થાએ^{૫૪} તે^{૫૫} (શખ્સ) સૌથી-છેલ્લી-શારીરીક-હૈયાતી^{૫૭} તથા રસ્તાખીજ^{૫૮} વખતે^{૫૫} પાછા સુધરશે.^{૫૯}

(૩) હુમા-એર^{૨૬} વિહુમન^{૨૧} અમેશાસ્પંદ^{૨૨} વેહ-મનશને^{૨૩} આદ^{૨૪} આખ્શતિ^{૨૫} વ^{૨૬} અમાવંદ^{૨૭} તરવીની દારતુમ^{૨૮-૨૯} એજ^{૩૦} આંને^{૩૧} વેહાંન^{૩૨} દાંમાંન^{૩૩} આસ્ને-ખેરદ^{૩૪} અહુરમજદ^{૩૫}-દાદ^{૩૬} વ^{૩૭} ગાશો-સ્તુતે-ખેરદ^{૩૮} અહુરમજદ^{૩૯} દાદ^{૪૦} અશાધ^{૪૧} આદ^{૪૨} (૪) આશ^{૪૩} હસ્ત^{૪૪} અંદર^{૪૫} ગએથી^{૪૬} ગાસ્પંદ^{૪૭} પૂર-સરદે^{૪૮} એજ^{૪૯} હર^{૫૦} કસ્^{૫૧} આશ^{૫૨} જીવરને^{૫૩} વ^{૫૪} દારશને^{૫૫} વ^{૫૬} પરવરશને^{૫૭} ગએથ્યાંન^{૫૮} એજ^{૫૯} આંનાંન^{૬૦} ક્રાજ-વસ્તરદે^{૬૧} વસ્તર્ગ^{૬૨} વસ્ત્યાદ^{૬૩} અવત^{૬૪} પોશીદ.^{૬૫}

(૩) ભલા-વિચારવાળા^{૨૩} અહુમન^{૨૧} અમશાસ્પંદ^{૨૨} સાથે હમ-શરીકી^{૨૬} હોબે^{૨૪} કે જે શાંતી^{૨૫} તથા^{૨૬} હિમ્મતવાળો^{૨૭} થઈને એહરમની ઘણીજ-તોડનારો^{૨૮-૨૯} છે. ભલી^{૩૨} પેદાયશમાં^{૩૩} હોરમજદની^{૩૫} પેદા કીધેલી^{૩૬} જાતી અઠ્ઠલ^{૩૪} તથા^{૩૫} હોરમજદની^{૩૬} પેદા કીધેલી^{૩૭} કાને-સાંભળીને-મેળવેલી અઠ્ઠલ^{૩૮} અશોધની^{૩૯} મારફતે તેનાથી^{૪૦-૪૧} હોબે^{૪૨} ! (૪) તેના^{૪૩} છે^{૪૪} ગેતીની દુન્યામાં^{૪૫-૪૬} ઘણી-જાતના^{૪૭} ગોસ્પંદો^{૪૮} દરેક^{૪૯} શખ્સ^{૫૦} તરફથી^{૫૧} તેઓને^{૫૨} ચંદગી^{૫૩} રક્ષણ^{૫૪} તથા^{૫૫-૫૬} પરવરશી^{૫૭} છે, તથા તેઓ^{૫૮} તરફથી^{૫૯} ગેતી-નાઓ^{૬૦} મજેના-પહેરવાના^{૬૧} કપડાં^{૬૨} પહેરે છે^{૬૩} અને^{૬૪} ઢંકાય છે.^{૬૫}

* જુઓ હોરમજદ યશતની નીરંગ.

† જુઓ મોટી હપતન યશત ફનૂમન ફ. ૨. “વંદુહુવે મનઘહે આદતોઘશ હાંમ-વધન્યાઓ, તરદાતો અન્યાઈશ દામાં, આસ્નહે પ્રથ્વો મજદદાતહે, ગઓષો-સ્તૂતહે પ્રથ્વો મજદદાતહે.

(૫) હુમા-જોર^૧ અરદી-વહિશ્ત^૨ અમેશાસ્પંદ^૩, મીનાય^૪ અ-
શાઇ^૫ જોરેહ^૬ રોશની^૭ વ^૮ ખીશ^૯ જનશને, ^{૧૦} કેશ^{૧૧} હસ્ત^{૧૨}
અંદર^{૧૩} ગએથી^{૧૪} આતશ^{૧૫} સોર્ખ^{૧૬}-સૂજનય, ^{૧૭} વ^{૧૮} આવાયશને^{૧૯} હર^{૨૦}
દાંમ^{૨૧} વ^{૨૨} દહેશને^{૨૩} ઇ અહુરમજદ, ^{૨૪} કેશ^{૨૫} ઇન્^{૨૬} ગએથી^{૨૭} અ-
જશ^{૨૮} બે-વજરશને. ^{૨૯}

(૫) અરદીબેહેશ્ત^૧ અમેશાસ્પંદ^૨ સાથે હમશરીકી^૩ (હોજો), જે મીનોઇ^૪
આલમમાં અશોઇ^૫, ^૬ જોરેહ, ^૭ રોશનીવાળો^૮ તથા ^૯ દુઃખ^{૧૦} દૃષ્ટ કરનારો^{૧૧} છે,
જેની^{૧૨} તરફથી ગેતીમાં^{૧૩-૧૪} લાલ^{૧૫} બળતો^{૧૬} આતશ^{૧૭} છે, ^{૧૮} અને^{૧૯} હોરમજ-
દની^{૨૦} દરેક^{૨૧} પેદા કીધેલી^{૨૨} પેદાયશને^{૨૩} તેની જરૂરયાત^{૨૪} છે; અને^{૨૫} તેનેથી^{૨૬}
આ^{૨૭} ગેતીની^{૨૮} ગુજરગી^{૨૯} (યાને મીનોઇ હાલતમાં પસાર થવાનું) છે.

(૬) હુમા-જોર^૧ *શહેરેવર^૨ અમેશાસ્પંદ^૩, ^૪ કેશ^૫ હસ્ત^૬
જોરેહ^૭ ઇ ખોદાયાન્^૮ મીનાય^૯ ખાસ્તે^{૧૦} વ^{૧૧} સૂદે^{૧૨} વેહ-જીવશને, ^{૧૩}
કેશ^{૧૪} હસ્ત^{૧૫} અંદર^{૧૬} ગએથી^{૧૭} અય્યોખશુસ્ત, ^{૧૮} અરજોમંદ^{૧૯}
જરૂ^{૨૦} વ^{૨૧} સીમ^{૨૨} દારશને^{૨૩} વ^{૨૪} પરવરશને^{૨૫} ઇ મર્દુમાં, ^{૨૬} કેશ^{૨૭}
આજ્ઞદાન્^{૨૮} પ^{૨૯} ગએથી^{૩૦} પદશ^{૩૧} વરજંદ. ^{૩૨}

(૬) શહેરેવર^૧ અમશાસ્પંદ^૨ સાથે હમશરીકી^૩ (હોજો), જે ખુદાઓનું^૪
જોરેહ, ^૫ મીનોઇ^૬ બળનો^૭ અને લલી-જંદગીનો^૮ ફાયદો^૯ (રાખનાર)
છે; ^{૧૦} જેની^{૧૧} છે^{૧૨} ગેતીમાં^{૧૩-૧૪} કીમતી^{૧૫} ધાતુઓ^{૧૬} સોનું^{૧૭} તથા ^{૧૮} રૂપ, ^{૧૯}
અને ઇનસાનનું^{૨૦} રક્ષણ^{૨૧} તથા ^{૨૨} પરવરશી; ^{૨૩} તથા ગેતીમાં^{૨૪-૨૫} બોખતગી
પામનારા^{૨૬} તેનાથીજ^{૨૭-૨૮} અમલ કરે છે. ^{૨૯}

(૭) હુમા-જોર^૧ †સ્પેદારમદ^૨ અમેશાસ્પંદ^૩, ^૪ વેહ^૫ બૂન્દહ-
મનશને^૬ હુદાના^૭ વ^૮ રાદય^૯ વેહ-કાંમ^{૧૦} ઇ દાયસ્^{૧૧} હૂ-ચરમે^{૧૨}
ઇ અહુરમજદ^{૧૩} દાદ, ^{૧૪} અશાઇ^{૧૫} આદ!^{૧૬} ઓશ^{૧૭} હસ્ત^{૧૮} અંદર^{૧૯}
ગએથી^{૨૦} જમીને^{૨૧} હૂ-દેહ^{૨૨} પૂર-બરોમંદ^{૨૩} પૂર-ચારોમંદ^{૨૪} કેશ^{૨૫}
હરવસ્પ^{૨૬} અશોઆન્^{૨૭} ઓશાન્^{૨૮} દ્રવંદાન્^{૨૯} અવર^{૩૦} માંદ. ^{૩૧}

(૭) સ્પેદારમદ^૧ અમશાસ્પંદ^૨ સાથે હમ-શરીકી^૩ (હોજો), લલી^૪
સંપૂર્ણ-મનશની^૫ સાદે ઉહાપણુ^૬ તથા ^૭ અહુરમજદની^૮ પેદા કીધેલી^૯

* જુઓ મોટી હપતન યશત દનૂમન “ક્ષત્રહે વધર્યેહે અયોહુસ્તહે મરેજ્ઞદિ-
કાઈ ગ્રાયોન્દ્રિગઓવે.”

† જુઓ મોટી હપતન યશત દનૂમન. “સ્પેન્તયાઓ વંદ્રહુયાઓ આર્મંતોઈશ
રાતયાઓ વંદ્રહુયાઓ વોહર-દોઇગ્રયાઓ મજદદાતયાઓ અપઓન્યાઓ.”

સારી નજર^{૫૬} તથા નેક મુરાદની^{૫૭} આંખવાળી^{૫૮} પાક^{૫૯} રાદી-સખાવત^{૬૦} સાથે (હમશરીકી) હોળે^{૬૧} ગેતીમાં^{૬૨-૬૩} લહું આપનારી^{૬૪} ઘણી-ફળદ્રુપ^{૬૫} તથા ઘણી મદદ કરનાર^{૬૬} જમીન^{૬૭} તેની^{૬૮} છે, ^{૬૯} કે જે^{૭૦} (જમીનની) ઉપર^{૭૧} તમામ^{૭૨} અશો^{૭૩} તથા દરવંદ^{૭૪} લોકો^{૭૫} રહેલાં છે. ^{૭૬}

(૮) હુમા-જોર^{૭૭} * પુરદાદ^{૭૮} અમેશાસ્પંદ^{૭૯} રદે^{૮૦} સાલાંન^{૮૧} વ^{૮૨} માહાંન^{૮૩} વ^{૮૪} રોજાંન^{૮૫} વ^{૮૬} જમાનાંન^{૮૭} વ^{૮૮} હૂ-મનશ-ન્યાંન^{૮૯} મીનો,^{૯૦} કું^{૯૧} મર્દુમે^{૯૨} વેહુ^{૯૩} અંદર^{૯૪} સાલ^{૯૫} પ^{૯૬} ક્રાડની^{૯૭} વ^{૯૮} ક્રાખી^{૯૯} વેહુ^{૧૦૦} શહેદ^{૧૦૧} જીવસ્તન,^{૧૦૨} ખરાય^{૧૦૩} સાલ^{૧૦૪} અશો^{૧૦૫} અશાધ^{૧૦૬} રદ^{૧૦૭} ખાદ^{૧૦૮} !^{૧૦૯} ઓશ^{૧૧૦} હસ્ત^{૧૧૧} અંદર^{૧૧૨} ગએથી^{૧૧૩} આવે^{૧૧૪} તજનય^{૧૧૫} પાક^{૧૧૬} યઓજ-દાસર,^{૧૧૭} કેશ^{૧૧૮} હેય^{૧૧૯} રીમની^{૧૨૦} ઇ દીવે^{૧૨૧} પધત્યારે^{૧૨૨} અવર^{૧૨૩} ઓ-રદન^{૧૨૪} મ-તવાંન^{૧૨૫} ખાદ^{૧૨૬} !^{૧૨૭}

(૯) પુરદાદ^{૧૨૮} અમશાસ્પંદ^{૧૨૯} સાથે હમ-શરીકી^{૧૩૦} (હોળે), જે વરસો^{૧૩૧} મહીના,^{૧૩૨} દીવસો^{૧૩૩} તથા^{૧૩૪-૧૩૫} જમાના^{૧૩૬} અને^{૧૩૭} બહી મનશનીવાળા^{૧૩૮} મીનોઓનો^{૧૩૯} સાહેબ^{૧૪૦} છે; જેનાથી^{૧૪૧} બહો^{૧૪૨} માણસ^{૧૪૩} વરસમાં^{૧૪૪-૧૪૫} નેકીથી^{૧૪૬-૧૪૭} અને^{૧૪૮} આબાદીથી^{૧૪૯} બહાં^{૧૫૦} રહેઠાણમાં^{૧૫૧} જીવે છે, ^{૧૫૨} તે વરસને^{૧૫૩} માટેના^{૧૫૪} અશો-ધના^{૧૫૫} અશો^{૧૫૬} સરદાર^{૧૫૭} સાથે (હમશરીકી) હોળે^{૧૫૮} ગેતીની^{૧૫૯} અંદર^{૧૬૦} પાક^{૧૬૧} અને પવિત્રાઈ-આપનારાં^{૧૬૨} વહેતાં^{૧૬૩} પાણી^{૧૬૪} તેનાથી^{૧૬૫} છે, ^{૧૬૬} જેની^{૧૬૭} ઉપર^{૧૬૮} સામે થનાર^{૧૬૯} દેવ^{૧૭૦} કંઈળી^{૧૭૧} રીમની^{૧૭૨} લઈ જવાને^{૧૭૩} નાતવાંન^{૧૭૪} થાએ^{૧૭૫} !^{૧૭૬}

(૯) હુમા-જોર^{૧૭૭} ખાદ^{૧૭૮} † અમેરદાદ^{૧૭૯} અમેશાસ્પંદ^{૧૮૦} ફશરને^{૧૮૧} અવજનયરને^{૧૮૨} ઇ રમે,^{૧૮૩} અવજૂની^{૧૮૪} ઇ જોરદાયાંન^{૧૮૫} ગઓકરન-દાર^{૧૮૬} વ દ્રખ્તે^{૧૮૭} અહુરમજદ^{૧૮૮} દાદ,^{૧૮૯} હુઓમે^{૧૯૦} સફેદ^{૧૯૧} † અશો-જહુ^{૧૯૨} ખાદ^{૧૯૩} !^{૧૯૪} ઓશ^{૧૯૫} હસ્ત^{૧૯૬} અંદર^{૧૯૭} ગએથી^{૧૯૮} ઉર્વરે^{૧૯૯} વેશ-તઓખમે^{૨૦૦} વેશ-ગૂને^{૨૦૧} વેશ-ખાડમ^{૨૦૨} વેશ-શકૂફે^{૨૦૩} દારશને^{૨૦૪} વ^{૨૦૫} પરવરશને^{૨૦૬} ઇ ગએથ્યાંન.^{૨૦૭}

* જુઓ મોટી હપતન યશત દનૂમન. “ હઉર્વતાતો રથ્વો યાધસ્યાઓ હુપિ-તોઈશ, સરેદએઈખ્યો અષહે રતુખ્યો. ”

† જુઓ મોટી હપતન યશત દનૂમન. “ અમેરેતાતો રથ્વો ફૂષઓનિખ્ય વાં-થ્વાંખ્ય અસપિનિખ્ય યઓનિખ્ય ગઓકેરનહે સૂરહે મજદદાતહે. ”

‡ અવસ્તા “ અપવ નંદ્રહો. ”

(૯) અમરદાદ^{૪૭} અમશાસ્પંદ^{૪૮} સાથે હમશરીકી^{૪૫} હોજે,^{૪૬} ટોલાંની^{૪૯} વૃદ્ધિ^{૪૯} તથા વધારો,^{૫૦} અનાજની^{૫૩} વૃદ્ધિ,^{૫૨} હોરમજદનું^{૫૬} પેદા કીધેલું^{૫૭} ગોકરનનું-ઝાડ^{૫૪} તથા રોપો,^{૫૫} અને અશોઈ-પાંથરનાર^{૫૦} સરેદ^{૫૬} હોમના^{૫૮} (સાહેબની સાથે હમશરીકી) હોજે!^{૫૨} ગેતીની^{૫૫} અંદર^{૫૪} પુઝળ-તોખમના^{૫૭} પુઝળ-જાતના,^{૬૬} પુઝળ-સ્વાદના,^{૬૬} પુઝળ અભયખીના^{૬૦} ઝાડપાન,^{૬૬} જે ગેતીના-લોકોનું^{૫૪} રક્ષણ^{૫૨} તથા^{૫૨} પરવરશી^{૫૩} (યાને ખોરાક) છે, તે તેનાથી^{૫૨} છે.^{૬૩}

(૧૦) હુમા-જોર^{૫૫} દાદાર^{૫૬} અહુરમજદ^{૫૭} રયોમંદ^{૫૮} ખોરેહો-મંદ^{૫૯} બાદ,^{૬૦} અવા^{૬૧} હુમા^{૬૨} અમેશાસ્પંદાને^{૬૩} પીરોજગર,^{૬૪} વ^{૬૫} હુમા^{૬૬} મીનો^{૬૭} ઇ વેણ!^{૬૮} (૧૧) હુમા-જોર^{૬૯} *મેહર^{૬૦} યજદ^{૬૧} ક્રાખ-ગયોત^{૬૨} વ^{૬૩} †રામશને^{૬૪}-ખાડમ^{૬૫} બાદ!^{૬૬}

(૧૦) નૂરમંદ^{૬૭} ખોરેહમંદ^{૬૮} દાદાર^{૬૯} હોરમજદ^{૭૦} તથા^{૬૧} તમામ^{૬૨} ફતેહમંદ^{૬૩} અમશાસ્પંદો^{૬૪} તથા^{૬૫} સર્વે^{૬૬} લલા^{૬૭} મીનોની^{૬૮} સાથે હમશરીકી^{૬૯} હોજે!^{૭૦} (૧૧) બહોળાં-ખેતરવાળા^{૭૨} અને^{૭૩} ખુશાલીની^{૭૪} ખાસ્તરવાળા^{૭૫} મેહર^{૭૦} ઇજદ^{૭૧} સાથે હમશરીકી^{૭૨} હોજે!^{૭૩}

(૧૨) હુમા-જોર^{૭૭} ગાહે^{૭૮} હાવન^{૭૯} વ^{૮૦} રપિથિવન^{૮૧} વ^{૮૨} ઉજયે-ધરિન^{૮૩} વ^{૮૪} અધવિસ્મયેમ^{૮૫} વ^{૮૬} ઉશહિન-ગાહ^{૮૭} બાદ!^{૮૮} (૧૩) હુમા-જોર^{૮૯} ગાહે^{૯૦} ગાહંબાર,^{૯૧} મધદયોજરેમ^{૯૨}-ગાહ મધદયોશહેમ-ગાહ^{૯૩} પધતિશહેમ-ગાહ^{૯૪} અયાથ્રેમ-ગાહ^{૯૫} મધદયારેમ-ગાહ^{૯૬} વ^{૯૭} હુમ-સ્પથમએદેમ-ગાહ^{૯૮} બાદ!^{૯૯} (૧૪) હુમા-જોર^{૯૦} ગાહે^{૯૧} કવરદેગાંન^{૯૨} †પંજ-ઇ-મેહ^{૯૩} ઇ સ્પિતમાંન^{૯૪} જરથુશ્ત,^{૯૫} અહુનવદ-ગાહ^{૯૬} ઉશતવદ-ગાહ^{૯૭} સ્પેતોમદ-ગાહ^{૯૮} વોહુ-ક્ષથ્ર-ગાહ^{૯૯} વહિશ્તોઇશત-ગાહ^{૯૦} બાદ!^{૯૧}

(૧૨) હાવન,^{૯૨} રપીથવન^{૯૩} ઉજરન,^{૯૪} એવેસ્તુથ્રેમ^{૯૫} તથા^{૯૬} †-૪ ઉશહેન^{૯૭} ગેહની^{૯૮} સાથે હમશરીકી^{૯૯} હોજે!^{૯૦} (૧૩) મધદયોજરેમ ગાહમ્બાર,^{૯૧} મધદયોશહેમ ગાહમ્બાર,^{૯૨} પધતીશહેમ ગાહમ્બાર,^{૯૩} અયાથ્રેમ ગાહમ્બાર,^{૯૪} મધદયારેમ ગાહમ્બાર^{૯૫} તથા^{૯૬} હુમસ્પથમએદેમ ગાહમ્બારના^{૯૭} હીંગામ^{૯૮} સાથે હમશરીકી^{૯૯} હોજે!^{૯૦} (૧૪) જરથુશ્ત^{૯૧} સ્પેન્તમાનના^{૯૨} ફરમાવેલા કવર-દેગાનના^{૯૩} હીંગામના^{૯૪} પાંચ-ખુજેર્ગ^{૯૫} ગાથા અહુનવદ,^{૯૬} ઉશતવદ,^{૯૭} સ્પેન્તોમદ,^{૯૮} વોહુક્ષથ્ર^{૯૯} તથા વહિશ્તોઇશત ગાથા^{૯૦} સાથે હમશરીકી^{૯૧} હોજે!^{૯૨}

* અવસ્તા “ મિઝહે વોહર-ગઓયઓઇતોશ.”

† અવસ્તા “ રામનો-ખાસ્તહે.”

‡ એ શબ્દ માટે જુઓ ફૂટ નોટ પાનું ૪૨૮ અરદાક્રવણની આફ્રીન.

(૧૫) હુમા-જોર^{૩૩} કેશવરે^{૩૪} અરેજહુ^{૩૫} સવહુ^{૩૬} કદદકપુ^{૩૭}
વીદદકપુ^{૩૮} વોઉર-અરશત^{૩૯} વોઉર-કરશત,^{૪૦} ઇન્^{૪૧} કેશવર^{૪૨} ખનીરસ^{૪૩}
વેહુ^{૪૪} આમી^{૪૫} આદુ!^{૪૬} (૧૬) હુમા-જોર^{૪૭} આદર-ખોરેહુ^{૪૮} આદર-
ગોશરપુ^{૪૯} આદર-ખુરજન^{૫૦}-મહેર, અવારે^{૫૧} હુમા^{૫૨} આદરાંન^{૫૩} વ^{૫૪}
આતશાંન,^{૫૫} કેશાંન^{૫૬} પ^{૫૭} વરહરાંમ^{૫૮} ઇ યઓજ્જદાસ^{૫૯} પ^{૬૦} ઓય^{૬૧}
*દાદુ-ગાહુ^{૬૨} નેશસ્ત^{૬૩} એસ્તંદુ^{૬૪} વ^{૬૫} બંદુ.^{૬૬} (૧૭) હુમા-જોર^{૬૭}
કુંગદીજે^{૬૮} પશૂતન^{૬૯} વેહુ^{૭૦} આમી^{૭૧} આદુ!^{૭૨} (૧૮) હુમા-જોર^{૭૩} વેહુ^{૭૪}
પ^{૭૫} ગએથી,^{૭૬} અશાઘ^{૭૭} પ^{૭૮} મીના^{૭૯} આદુ!^{૮૦} (૧૯) હુમા-જોર^{૮૧}
†અંદર-માહુ^{૮૨} પૂરમાહુ^{૮૩} વીશતથ^{૮૪} આદુ!^{૮૫}

(૧૫) કેશવરો^{૩૪} અરેજહી,^{૩૫} સવહી,^{૩૬} કદદકપુ,^{૩૭} વીદદકપુ^{૩૮} વોઉર-
અરશતી^{૩૯} તથા વોઉરજરશતી^{૪૦} અને આ^{૪૧} કેશવર^{૪૨} બલી^{૪૩} ખનીરથ^{૪૩}
આમી^{૪૫} સાથે હમશરીકી^{૩૩} હોળે!^{૪૬} (૧૬) આદર-ખોરેહુ,^{૪૮} આદર-ગોશરપુ,^{૪૯}
આદર-ખુરજન-મહેર,^{૫૦} તથા ખીજ^{૫૨} બધા^{૫૨} આદરો^{૫૩} અને^{૫૪} આતશો^{૫૫} જે^{૫૬}
પવિત્રાઈ આપનારા^{૫૬} આતશ-એહરાંમ^{૫૮} ઉપર^{૫૭} તેના^{૬૧} લાયક-મરતબા^{૬૨}
પ્રમાણે^{૬૦} બેઠા છે^{૬૪} તથા^{૬૫} હતા^{૬૬} તેઓની સાથે હમશરીકી^{૪૭} હોળે!
પેશોતનના^{૬૯} લલા^{૭૦} કુંગદેજ^{૬૮} આમી^{૭૧} સાથે હમશરીકી^{૬૯} હોળે!^{૭૨} (૧૮)
ગેતીના^{૭૫} લલાઓ^{૭૪} તથા મીનોઈના^{૭૯} અશોની^{૭૭} સાથે હમશરીકી^{૭૩}
હોળે!^{૮૦} (૧૯) અમાસનો ચંદ્રમા,^{૮૨} પુનમનો ચંદ્રમા^{૮૩} તથા બેઉની વચ્ચેના
ચંદ્રમા^{૮૪} સાથે હમશરીકી^{૮૧} હોળે!^{૮૫}

(૨૦) હુમા-જોર^{૬૬} યજ્જને^{૬૭} દરૂન્^{૬૮} વ^{૬૯} અજ્જદુ^{૬૦} વ^{૬૧} આફ્રી-
ગાંન^{૬૨} હુરુશત-વરજદારાંન^{૬૩} કારે^{૬૪} કેરુકે^{૬૫} વ^{૬૬} દહેશને^{૬૭} અશો-
દાદુ,^{૬૮} કેશ^{૬૯} આંન^{૭૦} અંદર^{૭૧} હુકુત-કેશવર-જમીન^{૭૨} કદહાત^{૭૩} વ^{૭૪} કું-
નંદુ,^{૭૫} અવા^{૭૬} આંન^{૭૭} યજ્જદાંન^{૭૮} અયોકદુગી^{૭૯} આદુ!^{૮૦} (૨૧) પ^{૮૧} અયો-

* જુઓ આતશ ન્યાએશ “આદરાંન શાહુ પીરોજગર, આદર ગુશરપુ, આદર ખોરદાદુ, આદર ખુરજન મહેર અવરે આદરાંન ઓ આતશાંન કે પ દાદુગાહુ નેશાસ્તુ એસ્તેદુ.

† અવસ્તા “અન્તરે-માઓઘહ, પેરેનો-માઓઘહ, વીષતથ.” જુઓ માહુ ખોખ્તાર ન્યાએશ ફ. ૬.

‡ જરથોશતી દએનમાં જણાવેલા બધા મળીને ૧૬ આતશોમાંના જે ચાર આતશો માનવીની બંધારણ રચનામાં અણુદીઠ શક્તિઓ તરીકે ખીલી નીકળે છે— જેમકે આતશો દારા, આતશો નૈરચોસંધહ, આતશો ખોરેહુ અને આતશો ક્રાહ—તેમાંનો ત્રીજો ખુલ્લે આતશ.

કર્કગી^{૧૨} ખાદ્^{૧૩} પ^{૧૪} અઓજ^{૧૫} વ^{૧૬} જોર^{૧૭} વ^{૧૮} નીરોય^{૧૯} વર્ક^{૨૦}
પીરોજગર^{૨૧} દાદાર^{૨૨} અહુરમજદ^{૨૩} રયોમંદ^{૨૪} ખોરેહોમંદ^{૨૫} (૨૨)
એ-અવજનયાદ^{૨૬} પ^{૨૭} આને^{૨૮} મહિસ્ત^{૨૯} સ્તાઇશને^{૩૦} અજખાયશને^{૩૧}
આક્રીન^{૩૨} કેરદારે!^{૩૩}

(૨૦) ઇજશને,^{૬૦} દરૂન,^{૬૧} મ્યજદ^{૬૨} અને^{૬૩} આપ્રરીગાનના^{૬૪} સવા-
બના^{૬૫-૬૬} ભલાં-કાર્ય-કરનારા^{૬૭} તથા^{૬૮} આશોદાદ^{૬૯} આપનારાઓ^{૭૦} સાથે
હનશરીકી^{૭૧} (હોળે) જેથી કરીને^{૭૨} તેઓએ હકત કેશવર જમીન^{૭૩} ઉપર^{૭૪}
જે કંઈ કીધું^{૭૫} તથા^{૭૬} કરે છે^{૭૭} તેની^{૭૮} સીથે^{૭૯} યજ્ઞદોની^{૮૦} એકસાની^{૮૧} હોળે!^{૮૨}
(૨૧) એકસાનીમાં^{૮૩-૮૪} હોળે^{૮૫} અઓજ^{૮૬} જોર^{૮૭} તથા^{૮૮} નીરૂ^{૮૯} અને ગુર-
મંદ^{૯૦} તથા ખોરેહમંદ^{૯૧} દાદાર^{૯૨} હોરમજદના^{૯૩} ફતેહમંદ^{૯૪} ખોરેહની^{૯૫} સાથે^{૯૬}
(૨૨) સૌથી ખુલંદ^{૯૭} સેતાયશ^{૯૮} તથા બંદગી^{૯૯} તથા આક્રીન^{૧૦૦} કરવાએ^{૧૦૧}
કરીને^{૧૦૨-૧૦૩} વૃદ્ધિ થયો!^{૧૦૪}

(૨૩) પ^{૧૦૫} તને^{૧૦૬} મા^{૧૦૭} વ^{૧૦૮} શૂમા^{૧૦૯} હુમા^{૧૧૦} પીરોજગરાંન^{૧૧૧}
હુમીશે^{૧૧૨} વખ્શાદ^{૧૧૩} અરાજયાદ!^{૧૧૪} (૨૪) હુમીશે^{૧૧૫} શાદ^{૧૧૬} અરા-
જયાદ,^{૧૧૭} યુરજશને^{૧૧૮} યુર્જ^{૧૧૯} અવ્રાજ^{૧૨૦} અઓરંગ^{૧૨૧} અરાજયાદ!^{૧૨૨}
(૨૫) હુર^{૧૨૩} એ^{૧૨૪} રામશને^{૧૨૫} અવજ્જાદ^{૧૨૬} અવજ્જાની^{૧૨૭} ક્રોખ^{૧૨૮} એદ!^{૧૨૯}
(૨૬) અંદાજાંન^{૧૩૦} એજ્જ^{૧૩૧} ખાલેસ્ત^{૧૩૨} હુમા^{૧૩૩} રોશનાંન^{૧૩૪} કે^{૧૩૫} તાંન^{૧૩૬}
હુમવારે^{૧૩૭} ખાદ્!^{૧૩૮} (૨૭) અંદર^{૧૩૯} ઇન^{૧૪૦} માંને^{૧૪૧} વેહાંન^{૧૪૨} પૂર-ઉર્વાખમ^{૧૪૩}
રામશને^{૧૪૪} વ^{૧૪૫} અજમ^{૧૪૬} વ^{૧૪૭} *તન-આસાંન-જીવશને^{૧૪૮} વ^{૧૪૯} મનેશ^{૧૫૦}
ખૂશ^{૧૫૧} વ^{૧૫૨} રવાન^{૧૫૩} શાદ^{૧૫૪} વ^{૧૫૫} ક્રોખ^{૧૫૬} માહુમાંન^{૧૫૭} ખાદ્!^{૧૫૮} (૨૮) એજ્જ^{૧૫૯}
આરમાંન^{૧૬૦} નેફ^{૧૬૧} વારાદ,^{૧૬૨} એજ્જ^{૧૬૩} જમીન^{૧૬૪} નેફ^{૧૬૫} રોયાદ,^{૧૬૬} મર્દમે^{૧૬૭}
વેહ^{૧૬૮} રાદ^{૧૬૯} એજ્જશ^{૧૭૦} ખહેર^{૧૭૧} ખાદ્!^{૧૭૨} (૨૯) †વતરાંન^{૧૭૩} શાંન^{૧૭૪} મત-
વાંન^{૧૭૫} ખાદ્^{૧૭૬} ખૂદન,^{૧૭૭} તાકે^{૧૭૮} ઓય^{૧૭૯} વેહ^{૧૮૦} વરજંદ!^{૧૮૧} (૩૦) અગર^{૧૮૨}
ઓય^{૧૮૩} વેહ^{૧૮૪} ન^{૧૮૫} વરજંદ^{૧૮૬} ઓશાંન^{૧૮૭} મહેર^{૧૮૮} યજ્ઞદ^{૧૮૯} ક્રાખગઓ-
યઓદ^{૧૯૦} પ^{૧૯૧} હંગાંમે^{૧૯૨} ખેશ^{૧૯૩} †વજર^{૧૯૪} પદશ^{૧૯૫} કુનાદ.^{૧૯૬}

* જુઓ હોશખામનો “વસસ્ય તૂ અહુરમજદ” વાળો ફકરો—“યથ નો
આઓજહાંમ ષાતો મનાઓ, વહિશ્તો ઉરવાનો, ખામ્રવધતિશ તન્વો.”

† એની મુકાબલ જુઓ “આક્રીન-ઇ-હકત અમેશારપંદ” પાનું ૪૪૦. “વ-
તરાંન અપાદશાહ બેદ”.

‡ જુઓ ખોરશેહ ન્યાએશ ફ. ૧૫. “યજ્ઞ વજરેમ હુનિવિખતેમ કમેરેદે
યધતિ દએવનાંમ મિગ્રહે વોજર ગઓયઓઇતોઈશ.”

(૨૩) અમારાં^{૩૬} તનને^{૩૫-૩૪} તથા^{૩૭} તમારાં^{૩૮} (તનને) અને તમામ^{૩૯} શ્રુતેહમંદોને^{૪૦} હમેશાં^{૪૧} વૃદ્ધિ^{૪૨} અને જીઆદતી-હોજો^{૪૩} (૨૪) હમેશાં^{૪૪} ખુશાલ^{૪૫} જીઆદતી થજો,^{૪૬} ખુલંદ^{૪૮} ખુલોગી^{૪૭} જયાદે હોજો,^{૪૯} સરસાઈ^{૫૦} જયાદે થજો^{૫૧} (૨૫) હરેક^{૫૨} કોઈ^{૫૩} ખુશાલી^{૫૪} વધતી રહેજો,^{૫૫} અને વધીને^{૫૬} મુખારક^{૫૭} હોજો^{૫૮} (૨૬) તમામ^{૫૯} રોશનીવાળાં^{૬૦} (સૈયારા) ની^{૬૧} ખુલંદી^{૬૨} અંદાજસર^{૬૩} તમને^{૬૪} હમેશાં^{૬૫} પહોંચો^{૬૬} (૨૭) લલાંઓના^{૬૭} આ^{૬૮} ઘેરમાં^{૬૯-૬૮} પૂર ખુશાલી^{૭૦} યાને રામશની^{૭૧} અને^{૭૨} મીઝલસ^{૭૩} અને^{૭૪} શરીરની-સુખાકારીલરેલી-જાંદગી,^{૭૫} ખુશાલીલરેલું^{૭૬} મન^{૭૭} તથા^{૭૮} ખુશાલ^{૭૯} અને^{૮૦} મુખારક^{૮૧} રવાન^{૮૨} મેહમાન^{૮૩} થજો^{૮૪} (૨૮) આસ્માન^{૮૫} ઉપરથી^{૮૬} લહુંજ^{૮૭} વરસજો^{૮૮} જમીન^{૮૯} માંથી^{૯૦} લહુંજ^{૯૧} ઉગજો^{૯૨} લલા^{૯૩} “રાદી^{૯૪}” શખ્સને^{૯૫} (તેની રાદીનો) હીસ્સો^{૯૬} તેને^{૯૭} હોજો^{૯૮} (૨૯) ખુરાંઓ^{૯૯} જયાં-સુધી^{૧૦૦} લલાઈનો^{૧૦૧} અમલ કરે^{૧૦૨} ત્યાંસુધી તેઓ^{૧૦૩} નાતવાંજ^{૧૦૪} રહે^{૧૦૫} એમ થજો^{૧૦૬} જો^{૧૦૭} તેઓ લલાઈનો^{૧૦૮-૧૦૯} અમલ^{૧૧૦} નહીં^{૧૧૧} કરે^{૧૧૨} તો તેઓને^{૧૧૩} બહોળાં-ખેતર-વાળો^{૧૧૪} મહેર^{૧૧૫} ઈજ્રદી^{૧૧૬} પોતાના^{૧૧૭} મોઝા^{૧૧૮} ઉપર^{૧૧૯} ગુરૂજથી^{૧૨૦} મારજો^{૧૨૧-૧૨૨} (ખોલેખોલ અર્થ:-તેઓની^{૧૨૩} ઉપર ગુરૂજ^{૧૨૪} કરજો^{૧૨૫}).

(૩૧) હુમીન^{૨૬} પીરોજગરતર^{૨૭} ખોરેહ^{૨૮} અવજૂની^{૨૯} મ્યજદ^{૩૦} ખોદાય^{૩૧} આંને^{૩૨} કેશ^{૩૩} ઇમરોજ^{૩૪} પ^{૩૫} દાદાર^{૩૬} અહુરમજદ^{૩૭} રયો-મંદ^{૩૮} ખોરેહોમંદ^{૩૯} અવા^{૪૦} હુમા^{૪૧} અમેશાસ્પંદાં^{૪૨} પીરોજગર^{૪૩} રવાંને^{૪૪} યશ્તે-ક્રોહર^{૪૫} ઇ જરથોશ્તે^{૪૬} સિપતમાંન^{૪૭},^{૪૮} અવા^{૪૯} હુમા^{૫૦} રવાંનાંન^{૫૧} વ ક્રોહરાંને^{૫૨} અશોઆંન^{૫૩} કે^{૫૪} શાંન^{૫૫} બે-શનાઇની^{૫૬} ઓશાંન^{૫૭} બે-ઉર્વાખમીની^{૫૮} (૩૨) અગેશ^{૫૯} તાંન^{૬૦} યજદાંન^{૬૧} દહા^{૬૨} પ^{૬૩} ગએથી^{૬૪} તન-દુરોસ્ત^{૬૫}-રવશને,^{૬૬} ઓય^{૬૭} જાંન^{૬૮} દર-જી-વશને,^{૬૯} ઓય^{૭૦} હીર^{૭૧} આવાદી^{૭૨} ઇ ઇન^{૭૩} કદે,^{૭૪} તા^{૭૫} આંન^{૭૬} દરંગ^{૭૭} જમાંન^{૭૮} ઓય^{૭૯} રવાંન-ખોખતગી^{૮૦} (૩૩) હુર^{૮૧} દરમી^{૮૨} વ^{૮૩} દાંગ^{૮૪} ઇ મદ^{૮૫} કે^{૮૬} શાંન^{૮૭} ઇમરોજ^{૮૮} પ^{૮૯} ઇન^{૯૦} કારે^{૯૧} કેરૂ^{૯૨} હુરૂશ્ત^{૯૩} કારે^{૯૪} કેરૂ^{૯૫} અજ-ઇન^{૯૬} ઇ કદેહા^{૯૭} વ^{૯૮} કુનાંદ^{૯૯} યજદાંન^{૧૦૦} વ^{૧૦૧} અમેશાસ્પંદાંને^{૧૦૨} એજ^{૧૦૩} ગંજે^{૧૦૪} હુમીશે-સૂદ^{૧૦૫} આંને^{૧૦૬} પૂર^{૧૦૭} વ^{૧૦૮} ક્રાખે^{૧૦૯} વ^{૧૧૦} પદીખે^{૧૧૧} ને^{૧૧૨} વ^{૧૧૩} વેહ^{૧૧૪} ઓશ^{૧૧૫} દહાંદ^{૧૧૬} અંદાજાંને.^{૧૧૭} (૩૪) હુર-કે^{૧૧૮} હુર^{૧૧૯} રોજ^{૧૨૦} મ્યજદ^{૧૨૧} પ^{૧૨૨} હુજાર^{૧૨૩} મદ^{૧૨૪} ઇ વેહ^{૧૨૫} અશો^{૧૨૬} અરજાંની^{૧૨૭} બે-સાજાદ^{૧૨૮},^{૧૨૯} ઓશ^{૧૩૦} પદશ^{૧૩૧} અએદન^{૧૩૨} સુખુર^{૧૩૩}

વ^{૩૨} ખાર^{૩૩} આસાન^{૩૪} બાદ^{૩૫} આન^{૩૬} કેશ^{૩૭} ઇમ-રોજ^{૩૮} પ^{૩૯} ય-
જશને^{૪૦} ક્રમૂદ^{૪૧} ઓશ^{૪૨} પ^{૪૩} મ્યજદ^{૪૪} સાખત^{૪૫} ઓશ^{૪૬} પ^{૪૭}
અશો-દાદ^{૪૮} ઓશ^{૪૯} દહાદ^{૫૦} હુમ-વારેહ^{૫૧} ઓશ^{૫૨} વેહ^{૫૩} અરજનની^{૫૪}
બાદ^{૫૫} (૩૫) અથ^{૫૬} જમ્યાત^{૫૭} યથ^{૫૮} આક્રીનામિ!^{૫૯}

(૩૧) એજ પ્રમાણે^{૨૬} ઘણું ફતેહમંદ^{૨૭} ખોરેહ^{૨૮} તથા મ્યજદના^{૩૦}
સાહેબની^{૩૧} જ્યાદતી^{૩૨} તેને^{૩૩} (હોજો) કે જેણે^{૩૪} આજને દીવસે^{૩૫} નૂરમંદ^{૩૬}
અને ખોરેહમંદ^{૩૭} દાદાર^{૩૮} હોરમજદ^{૩૯} ને,^{૪૦} તથા^{૪૧} તમામ^{૪૨} ફતેહમંદ^{૪૩}
અમશારૂપંદોને^{૪૪} તથા ઇજશનેને-લાયકના-ફરોહરવાળા^{૪૫} જરથુશ્ત^{૪૬} સ્પિત-
માન^{૪૭} સાહેબના રવાનને,^{૪૮} તથા^{૪૯} તમામ^{૫૦} અશો લોકોનાં^{૫૧} રવાનો^{૫૨}
અને ફરોહરોને^{૫૩} ખુશનુદ કરી^{૫૪} તેઓને^{૫૫-૫૬} ખુશાલ કર્યાં છે.^{૫૭} (૩૨)
યજદાન^{૫૮} તેઓને^{૫૯} આ પ્રમાણે^{૬૦} આપજો^{૬૧}-ગેતીની દુન્યામાં^{૬૨-૬૩} તંદુરસ્તી
લરેલી^{૬૪}-હૈયાતી,^{૬૫} અને^{૬૬} ઉશ્તાનનું^{૬૭} લાંબા-વખતનું-જીવવું^{૬૮} તથા^{૬૯} દોલત^{૭૦}
અને પેલા^{૭૧} લાંબા^{૭૨} વખત^{૭૩} સુધી^{૭૪} આ^{૭૫} ઘેરની^{૭૬} આબાદી^{૭૭} તથા^{૭૮}
રવાનની-નાજી!^{૭૯} (૩૩) દરેક^{૮૦} દેરમ^{૮૧} અને^{૮૨} પૈસો^{૮૩} જે ખરપા થયો^{૮૪}
તથા જેની મારફતે^{૮૫} તેઓએ^{૮૬} આજને-દીવસે^{૮૭} આ^{૮૮} “હવરશત”^{૮૯} સવા-
બનું^{૯૦} કાર્ય^{૯૧} તે મારફતે^{૯૨} સવાબનું^{૯૩} કાર્ય^{૯૪} કરેલું હોય^{૯૫} અને^{૯૬} કરે,^{૯૭}
તેના અંદાજ સર^{૯૮} યજદો^{૯૯} અને^{૧૦૦} અમશારૂપંદો^{૧૦૧} હમેશના-ફાયદાના^{૧૦૨} ખજા-
નામાંથી^{૧૦૩-૧૦૪} સંપૂર્ણતા,^{૧૦૫} ફરાખી,^{૧૦૬} ખુશાલી,^{૧૦૭} નેકી,^{૧૦૮} અને^{૧૦૯} ભલાઈ^{૧૧૦} તેઓને^{૧૧૧}
આપજો!^{૧૧૨} (૩૪) જે કુંઇ^{૧૧૩} દર^{૧૧૪} રોજની^{૧૧૫} મ્યજદ^{૧૧૬} છે તેને હજાર^{૧૧૭}
ભલા^{૧૧૮} તથા અશો^{૧૧૯} મરદોને^{૧૨૦-૧૨૧} લાયકની^{૧૨૨} કરજો,^{૧૨૩} અને તેની મારફતે^{૧૨૪-૧૨૫}
એ રીતે^{૧૨૬} આરામ^{૧૨૭} સુખ^{૧૨૮} આસાની^{૧૨૯} હોજો!^{૧૩૦} જેણે^{૧૩૧} આજરોજે^{૧૩૨} ઇ-
જશને^{૧૩૩} ફરમાવી,^{૧૩૪} અને^{૧૩૫} મ્યજદ^{૧૩૬} કરાવી,^{૧૩૭} જેણે^{૧૩૮} અશોઈથી આપ્યું,^{૧૩૯}
જેણે હમેશનેમાટે^{૧૪૦} આપ્યું,^{૧૪૧} તે ભલાંને^{૧૪૨} લાયક^{૧૪૩} થજો!^{૧૪૪} (૩૫) જેમ^{૧૪૫}
હું હવા કરુંછું^{૧૪૬} તેમ^{૧૪૭} આમીન-થાઓ!^{૧૪૮}

(૧) હુમા-જોર^{૧૦} ક્રોહરે^{૧૧} *જરથોશત^{૧૨} સ્પિતમાન^{૧૩} બાદ^{૧૪}
અવા^{૧૫} હુમા^{૧૬} ક્રોહરે^{૧૭} અથોરનાન^{૧૮} વ^{૧૯} રથએશ્તારાન^{૨૦} વ^{૨૧}
વારુયોશાન^{૨૨} વ^{૨૩} હુતોખશાન^{૨૪},^{૨૫} કે^{૨૬} શાન^{૨૭} એજ^{૨૮} યશ્તે-ક્રોહર^{૨૯}
ઇ જરથોશ્તે^{૩૦} સ્પિતમાન^{૩૧} દીન^{૩૨} પદીરફત,^{૩૩} ઓશાન^{૩૪} પ^{૩૫} ગેહાન^{૩૬}
રોખાફ^{૩૭} કદ્દ.^{૩૮}

* જુઓ કવરદીન યશ્ત ફ. ૮૭ “જરથુશ્તહે સ્પિતામહે ઇદ અષઓનો અ-
પીમ્ય કવપીમ્ય યજમઇદે.”

(૧) અશો સ્પિતમાન^{૧૩} જરથુશ્ત^{૧૨} સાહેબના ફરોહર^{૧૧} સાથે હમ-શરીકી^{૧૦} હોજે,^{૧૪} અને^{૧૫} તમામ^{૧૬} અથોરનાનો,^{૧૮} રથેશ્તારો^{૧૦} તથા^{૧૧} વાસ્ત-યઓશો^{૧૨} તથા^{૧૩} હુતોખશોના^{૧૪} ફરોહર^{૧૫} સાથે હમાબેર^{૧૦} હોજે કે^{૧૫} જે-ઓએ^{૧૬} ઈજશને-કરવા-ઝાયક-ફરોહરવાળા^{૧૮} અશો સ્પિતમાન^{૧૦} જરથુશ્ત^{૧૨} સાહેબ તરફથી^{૧૩} દીન^{૧૧} કબુલ^{૧૨} રાખી અને તેઓએ^{૧૩} દુન્યામાં^{૧૫-૧૪} ચાલુ^{૧૬} કીધી.^{૧૭}

(૨) હમા-બેર^{૧૦} ક્રોહરે^{૧૦} *કએ-વીશ્તાસ્પ^{૧૦} શાહાંનશાહ^{૧૧} ખાદ્,^{૧૨} અવા^{૧૩} હમા^{૧૪} ક્રોહરે^{૧૫} હૂ-ખોદાયાંન્^{૧૬} વ^{૧૭} દહ્યો-વદાંન્^{૧૮} વ^{૧૯} શહેસ્તારાંન્^{૧૦૦} વ^૧ મોવદાંન્-મોવદચ્^૩ ખાદ્!^૪

(૨) શાહનશાહ^{૧૧} કએ ગુશ્તાસ્પના^{૧૦} ફરોહર^{૧૦} સાથે હમાબેર^{૧૦} હોજે^{૧૨} અને^{૧૩} તમામ^{૧૪} નેક-સાહેબો,^{૧૬} પાદશાહો,^{૧૮} હાકેમો^{૧૦૦} તથા^૧ મોબેદાંન્^૧ મોબેદોના^૩ ફરોહર^{૧૫} સાથે હમશરીકી^{૧૦} હોજે!^૪

(૩) હમા-બેર^{૧૦} ક્રોહરે^{૧૦} †જમાસ્પ^{૧૦} ખાદ્,^{૧૨} અવા^{૧૩} હમા^{૧૪} ક્રોહરે^{૧૫} રાયનીદારાંન્^{૧૨} ખેરૂદમદાંન્^{૧૩} રાસ્ત-દાવરાંન્^{૧૪} વ^{૧૫} દસ્તૂરાંન્^{૧૧} દીન્^{૧૭} ખાદ્!^{૧૮}

(૩) જમાસ્પના^{૧૦} ફરોહર^{૧૦} સાથે હમાબેર^{૧૦} હોજે^{૧૨} અને^{૧૩} તમામ^{૧૦} દી-નનો વધારો કરનારાઓ,^{૧૨} અઙ્ગલમદો,^{૧૩} અને સાચા દાવરો^{૧૪} તથા^{૧૫} દીનના^{૧૭} દસ્તુરોના^{૧૧} ફરોહર^{૧૧} સાથે હમશરીકી^{૧૦} હોજે!^{૧૮}

(૪) હમા-બેર^{૧૦} ક્રોહરે^{૧૦} †ફરોશ્તર^{૧૧} ખાદ્,^{૧૨} અવા^{૧૩} હમા^{૧૪} ક્રોહરે^{૧૫} રાદાંન્^{૧૬} નેક-કેરદારાંન્^{૧૭} વ^{૧૮} વીશ^{૧૯} પએદાયાંન્^{૨૦} વ^{૨૧} વે-હાંન્^{૨૨} વ^{૨૩} ફારનાંન્^{૨૪} ખાદ્!^{૨૫}

(૪) હમશરીકી^{૧૦} હોજે^{૧૨} ફરશોશતરના^{૧૧} ફરોહર^{૧૦} સાથે, તથા^{૨૩} ત-મામ^{૨૪} રાદી-સખાવત કરનારા,^{૨૧} નેક-કેરદારવાળા,^{૨૭} ઘણી^{૨૮} વૃદ્ધિ કરનારા,^{૩૦} તથા^{૩૧} ભલા^{૩૨} અને^{૩૩} નિતિમાનોના^{૩૪} ફરોહર^{૧૫} સાથે હમાબેર^{૧૦} હોજે!^{૩૫}

* જુઓ કવરદીન યસ્ત ક. ૯૯ “કવોઇશ વીશ્તાસ્પહે અપઓનો કવખીમ્ યજમધદે.”

† જુઓ કવરદીન યસ્ત ક. ૧૦૩ “જમાસ્પહે હવોવહે અપઓનો કવખીમ્ યજમધદે.”

‡ જુઓ કવરદીન યસ્ત ક. ૧૦૩ “ફરોશ્તહે હવોવહે અપઓનો કવખીમ્ યજમધદે.”

(૫) હમાન્નેર^{૩૬} ક્રોહરે^{૩૭} *સએન-અહૂમ-સ્તૂદાન્^{૩૮} આદ્, ^{૩૯}અવા^{૪૦} હમા^{૪૧} ક્રોહરે^{૪૨} હીરવદાન્^{૪૩} હાવશતાન્^{૪૪} દીન્-આશીદારાન્^{૪૫} દીન્-આમોખ્તારાન્, ^{૪૬}માંન્-વદાન્^{૪૭} વીસ-વદાન્^{૪૮} જંદ-વદાન્^{૪૯} દહો-વદાન્^{૫૦} જરથુશ્તોતુમાંન્^{૫૧} આદ્ !^{૫૨}

(૫) હમાન્નેર^{૩૬} હોળે^{૩૮} સએન-અહૂમસ્તૂદના^{૩૮} ફ્રોહર^{૩૭} સાથે, તથા^{૪૦} તમામ^{૪૧} એરવહો, ^{૪૩}ઓશ્તાઓ (શાગેદો), ^{૪૪}દીની અમહ્યાતવાળાઓ, ^{૪૫}દીની-એલમતેહસીલ કરનારા, ^{૪૬}ઘરના સરદારો, ^{૪૭}મહોધાના સરદારો, ^{૪૮}કસબાના સરદારો, ^{૪૯}દેશના સરદારો, ^{૫૦}તથા જરથુશ્તોતેમોના^{૫૧} ફ્રોહર^{૪૨} સાથે હમશરીકી^{૪૯} હોળે !^{૫૨}

(૬) હમાન્નેર^{૫૩} ક્રોહરે^{૫૪} યલ્^{૫૫} ઇ †અસ્ફંદ્યાર^{૫૬} આદ્, ^{૫૭}અવા^{૫૮} હમા^{૫૯} ક્રોહરે^{૬૦} રથએશ્તારાન્^{૬૧} તગ્યાન્^{૬૨} તગાન્^{૬૩} વ^{૬૪} જોરમંદાન્^{૬૫} દીન્-સ્તાધદારાન્^{૬૬} વ^{૬૭} પદીરકૂતારાન્^{૬૮} દીન્^{૬૯} આદ્ !^{૭૦}

(૬) હમશરીકી^{૫૩} હોળે^{૫૭} અસ્પંદ્યાર^{૫૬} પહેલવાનના^{૫૫} ફ્રોહર^{૫૪} સાથે, તથા^{૫૮} તમામ^{૫૯} રથેશ્તારો, ^{૬૧}“ તગી ” શક્તિ ધરાવનારા, ^{૬૨}તાકાતવાળા, ^{૬૩}જોરમંદ, ^{૬૫}દીનની તારીફ કરનારા^{૬૬} તથા દીન^{૬૮}-કબુલ કરનારાઓના^{૬૯} ફ્રોહર^{૬૦} સાથે હમાન્નેર^{૫૩} હોળે !^{૭૦}

(૭) હમાન્નેર^{૭૧} ક્રોહરે^{૭૨} કઝેઆન્-તશતર^{૭૩} વેહૂમન્^{૭૪} અસ્ફંદ્યારાન્^{૭૫} આદ્, ^{૭૬}અવા^{૭૭} હમા^{૭૮} ક્રોહરે^{૭૯} કઝેઆન્^{૮૦} વ^{૮૧} યલાન્^{૮૨} વ^{૮૩} પાશૂમ્-મદાન્^{૮૪} આદ્ !^{૮૫}

(૭) કયાનીઓ-તરફની-ખુલંદ બનાવટના^{૭૩} અસ્પંદ્યારના^{૭૫} એહમનના^{૭૪} ફ્રોહર^{૭૨} સાથે હમાન્નેર^{૭૧} હોળે, ^{૭૬}અને^{૭૭} તમામ^{૭૮} કયાનીઓ, ^{૮૦}પહેલવાનો, ^{૮૨}તથા^{૮૩} સૌથી શ્રેષ્ઠ મરદોના^{૮૪} ફ્રોહર^{૭૯} સાથે હમશરીકી^{૭૯} થાઓ !^{૮૫}

(૮) હમાન્નેર^{૮૬} ક્રોહરે^{૮૭} †મધદ્યો-માહે આરાસ્તાન્^{૮૮} આદ્, ^{૮૯}અવા^{૯૦} હમા^{૯૧} ક્રોહરે^{૯૨} માન્સ-ખરાન્^{૯૩} વ^{૯૪} દીન્-હોશમોદારાન્^{૯૫} દીન્^{૯૬} આદ્ !^{૯૭}

* જુઓ ફવરદીન યસ્ત ફ. ૯૭ “ સએનહે અહૂમ-સ્તૂતો અષઓનો ફવષીમ્ યજમધદે, યો પઓઈરયો સતો-અએઘ્રયો ફસ્તલ્ પઘતિ આય જેમા. ”

† જુઓ ફવરદીન યસ્ત ફ. ૧૦૩ “ તખ્મહે સ્પેન્તો-દાતહે અષઓનો ફવષીમ્ યજમધદે. ”

‡ જુઓ ફવરદીન યસ્ત ફ. ૯૫ “ મધદ્યોઈમાઓંદ્રહહે આરાસ્તયેહે ઈદ અષઓનો અધીમ્ય ફવષીમ્ય યજમધદે, યો પઓઈરયો જરથુશ્તૌઈ માંઘ્રેમ્ય ગૂશ્ત સાસ્નાઓસ્તય. ”

(૮) હમશરીકી^{૬૬} થાઓ^{૬૦} આરાસ્તીના^{૬૬} મધદયો-માહના^{૬૬} ફરોહર^{૬૭} સાથે, તથા^{૬૧} તમામ^{૬૨} માંત્ર-અમલ કરનારા,^{૬૪} તથા^{૬૫} દીનના^{૬૭} દીન-કાયમ રાખનારાઓના^{૬૬} ફરોહર^{૬૩} સાથે હમશરીકી^{૬૬} થાઓ!^{૬૮}

(૯) હમા-જોર^{૬૬} ક્રોહરે^{૧૦૦} *વરુશને-હુંગઉરોશાંન્^૧ આદ્,^૨ અવા^૩ હમા^૪ ક્રોહરે^૫ અહુરમજદ-યશતારાન્^૬ વ^૭ ગાસાન્-સાધનીદારાન્^૮ મહિસ્તાન્^{૧૦} આદ્!^{૧૧}

(૯) વરુશને-હુંગઉરના^૧ ફરોહર^{૧૦૦} સાથે હમા-જોર^{૬૬} હોજે,^૨ તથા^૩ તમામ^૪ અહુરમજદની ઈજને-કરનારા^૫ તથા^૬ ગાથા^૭ ગાઈને લણનારા^૮ ખુજેરગોના^{૧૦} ફરોહર^૫ સાથે હમાજોર^{૬૬} હોજે!^{૧૧}

(૧૦) હમા-જોર^{૧૨} ક્રોહરે^{૧૩} અર્દશીર^{૧૪} આખકાન્^{૧૫} આદ્,^{૧૬} અવા^{૧૭} હમા^{૧૮} ક્રોહરે^{૧૯} આરાસ્તારાન્^{૨૦} વીરાસ્તારાન્^{૨૧} વીનાસ્તારાન્^{૨૨} દીને^{૨૩} યોદાઇ^{૨૪} આદ્!^{૨૫}

(૧૦) અરદેશર^{૧૪} આબેગાનના^{૧૫} ફરોહર^{૧૩} સાથે હમા-જોર^{૧૨} હોજે,^{૧૬} તથા^{૧૭} તમામ^{૧૮} યુદાઇ^{૨૪} દીનની^{૨૩} શોભા કરનારા,^{૨૦} કાર-રવાઈ કરનારા,^{૨૧} અને જોનારાઓના^{૨૨} ફરોહર^{૧૯} સાથે હમશરીકી^{૧૨} હોજે!^{૨૫}

(૧૧) હમા-જોર^{૨૬} ક્રોહરે^{૨૭} આદરઆદ્^{૨૮} મારેસ્પંદાન્^{૨૯} આદ્,^{૩૦} અવા^{૩૧} હમા^{૩૨} ક્રોહરે^{૩૩} પઓઇસ્થોદકએશાન્^{૩૪} મીનોઆન્^{૩૫} વ^{૩૬} હમા^{૩૭} મોવદાન્^{૩૮} દીન્^{૩૯} આદ્!^{૪૦}

(૧૧) આદરઆદ્^{૨૮} મારેસ્પંદના^{૨૯} ફરોહર^{૨૭} સાથે હમાજોર^{૨૬} હોજે^{૩૦} અને^{૩૧} મીનોઈને-લગતા^{૩૫} તમામ^{૩૨} પઓઇસ્થોદકએષો^{૩૪} તથા દીનના^{૩૬} તમામ^{૩૭} મોબેદોના^{૩૮} ફરોહર^{૩૩} સાથે હમાજોર^{૨૬} હોજે!^{૪૦}

(૧૨) હમા-જોર^{૪૧} ક્રોહરે^{૪૨} આદરઆદ્^{૪૩} જરથોશ્તાન્^{૪૪} આદ્,^{૪૫} અવા^{૪૬} હમા^{૪૭} ક્રોહરે^{૪૮} મોવદાન્^{૪૯} વ દાવરાન્^{૫૦} વ^{૫૧} દસ્તૂરાન્^{૫૨} દીન્^{૫૩} આદ્!^{૫૪}

(૧૨) આદરઆદ્^{૪૩} જરથોશ્તાના^{૪૪} ફરોહર^{૪૨} સાથે હમ-શરીકી^{૪૧} હોજે,^{૪૫} અને^{૪૬} તમામ^{૪૭} મોબેદો,^{૪૮} દાવરો,^{૫૦} તથા^{૫૧} દીન^{૫૩} દસ્તુરોના^{૫૨} ફરોહર^{૪૮} સાથે હમાજોર^{૪૧} હોજે!^{૫૪}

(૧૩) હમા-જોર^{૫૫} ક્રોહરે^{૫૬} અનઓશાહ્^{૫૭}-રવાન્^{૫૮} ખુસ્રો^{૫૯} ઇફ્વાદાન્^{૬૦} આદ્,^{૬૧} અવા^{૬૨} હમા^{૬૩} ક્રોહરે^{૬૪} અઉરવંદાન્^{૬૫} દાદસ્તાન્^{૬૬}

દાદ-દારાન્^{૧૭} વ દીન^{૧૮} યઓજદાસીનીદારાન્^{૧૯} ખોદાઈ^{૨૦}-પએરાસ્તા-
રાન્^{૨૧} મહિસ્તાન્^{૨૨} આદ્!^{૨૩}

(૧૩) અનુશેહ^{૨૪} રવાન^{૨૫} ખુસરો^{૨૬} કોઆદના^{૨૭} ફરોહર^{૨૮} સાથે હમા-
નેર^{૨૯} હોને^{૩૦} અને^{૩૧} તમામ^{૩૨} સેતાબીથી^{૩૩} ઇન્સાફ આપનારા,^{૩૪} અદલ
રાખનારા^{૩૫} તથા ખુદાઈ^{૩૬} દીનના^{૩૭} યઓજદાથ્રેગીરી રાખનારા^{૩૮} તથા સમા-
રનારા^{૩૯} ખુનેરગોના^{૪૦} ફરોહર^{૪૧} સાથે હમશરીકી^{૪૨} હોને!^{૪૩}

(૧૪) હુમા-ખેર^{૪૪} ક્રોહરે^{૪૫} અશોઆન્,^{૪૬} ચીરાન્,^{૪૭} અવર-
વીજાન્,^{૪૮} પીરોજગરાન્,^{૪૯} પઓધસ્યોદકએશાન્,^{૫૦} વ^{૫૧} ક્રોહરે^{૫૨} ન-
ખાનજદિશતાન્^{૫૩} વ^{૫૪} ક્રોહરે^{૫૫} અશોઆન્^{૫૬} આદ્,^{૫૭} અવા^{૫૮} હુમા^{૫૯}
ક્રોહરે^{૬૦} અશોઆન્^{૬૧} હસ્તાન્^{૬૨} ખૂદાન્^{૬૩} ખેદાન્^{૬૪} અઓ-દહુયાન્^{૬૫}
ઉજદ-દહુયાન્^{૬૬} પેરેનાયૂકાન્^{૬૭} વ^{૬૮} અપેરેનાયૂકાન્^{૬૯} આદ્.^{૭૦}!

(૧૪) અશોના^{૭૧} ગાલેખ,^{૭૨} ચહડતા દરજ્જાના^{૭૩} અને ફતેહમંદ^{૭૪}
ફરોહરો,^{૭૫} “ પઓધસ્યોદકએખનામ^{૭૬} ” ને લગતાં તથા “ નખાનજદિશતામ^{૭૭} ”
ને લગતાં ફરોહરો,^{૭૮} તથા અશોના^{૭૯} ફરોહરો^{૮૦} સાથે હમશરીકી^{૮૧} હોને,^{૮૨}
અને હૈયાતી ભોગવનારા,^{૮૩} આગળ થઈ ગએલાં,^{૮૪} હવે પછી થનારા,^{૮૫} આ
જંગોઉપરના,^{૮૬} પેલી જંગોઉપરના^{૮૭} ઉમ્મરે પુગેલાં^{૮૮} અને^{૮૯} બાળકો^{૯૦}—
તમામ^{૯૧} અશોના^{૯૨} ફરોહરો^{૯૩} સાથે હમાનેર^{૯૪} હોને!^{૯૫}

(૧૫) “*અહુમાઈ^{૯૬} રએશય^{૯૭} ખરેનસ્ય^{૯૮}” તાન્^{૯૯} હુમી^{૧૦૦} આદ્!^{૧૦૧}
રંચોમંદ^{૧૦૨} ખોરેહોમંદ^{૧૦૩} કે^{૧૦૪} તાન્^{૧૦૫} ખેશ-કારી^{૧૦૬} તોખશાઈ^{૧૦૭} રવા^{૧૦૮} આદ્!^{૧૦૯}

(૧૬) “*અહુમાઈ^{૧૧૦} તન્વો^{૧૧૧} દ્રવતાતેમ^{૧૧૨}” તાન્^{૧૧૩} હુમી^{૧૧૪} આદ્!^{૧૧૫}
આને^{૧૧૬} તન્-દુરોસ્ત^{૧૧૭}-રવશને,^{૧૧૮} કે^{૧૧૯} તાન્^{૧૨૦} દર-જીવશને,^{૧૨૧} તાન્^{૧૨૨}-
નામ^{૧૨૩} અંદર^{૧૨૪} હુસોખી,^{૧૨૫} વ^{૧૨૬} તાન્^{૧૨૭} હીર^{૧૨૮} અંદર^{૧૨૯} આબાદી,^{૧૩૦}
વ^{૧૩૧} તાન્^{૧૩૨} રવાન્^{૧૩૩} અંદર^{૧૩૪} અશોઈ^{૧૩૫} આદ્!^{૧૩૬} (૧૭) “*અહુમાઈ^{૧૩૭}
તન્વો^{૧૩૮} વજદવરે^{૧૩૯}” કે^{૧૪૦} તાન્^{૧૪૧} હુમી^{૧૪૨} આદ્!^{૧૪૩} તને^{૧૪૪} વજદૂરી,^{૧૪૫}
કે^{૧૪૬} તાન્^{૧૪૭} પરવર્યાદ^{૧૪૮} તને^{૧૪૯} મેહૂ^{૧૫૦} વ^{૧૫૧} વેહૂ^{૧૫૨} (૧૮) “*અહુમાઈ^{૧૫૩}
તન્વો^{૧૫૪} વેરેથ્રેમ^{૧૫૫}” તાન્^{૧૫૬} હુમી^{૧૫૭} આદ્!^{૧૫૮} તન્-પીરોજગરી^{૧૫૯} ઇ
તન્,^{૧૬૦} કે^{૧૬૧} તાન્^{૧૬૨} કામ^{૧૬૩} વ^{૧૬૪} કુનશને^{૧૬૫} ફારૂન્^{૧૬૬} વરજીદા^{૧૬૭} (૧૯)
“*અહુમાઈ^{૧૬૮} ઇશતીમ^{૧૬૯} પઓઉરશ-આશ્રામ^{૧૭૦}” તાન્^{૧૭૧} હુમી^{૧૭૨}

આદૃ^{૪૦} આને^{૪૦} એશત^{૪૦} પૂર^{૪૧} હીર^{૪૨} વ^{૪૩} આસ્તે, ^{૪૪} કે^{૪૫} તાંન^{૪૬} એજ^{૪૭}
 ક્રાડની^{૪૮} અંદુખતે^{૪૯} એસ્તેદ^{૫૦} આને^{૫૧} માંન^{૫૨} વ^{૫૩} વીસ^{૫૪} વ^{૫૫} જંદ^{૫૬}
 વ^{૫૭} દહુ!^{૫૮} (૨૦) * “અહુમાઇ આસ્નાંમ-ચિત્^{૧૦૦} ક્રજંતીમ”^{૧૦૧} તાંન^{૧૦૨}
 હુમી^{૧૦૩} આદૃ^{૧૦૪} આને^{૧૦૫} આસ્નીદે^{૧૦૬}-કજંદ^{૧૦૭} કેશવર-વીરાય^{૧૦૮} હંજમની,^{૧૦૯}
 કેશ^{૧૧૦} પ^{૧૧૧} હંજમને^{૧૧૨} વેહાંન^{૧૧૩} ક્રાજ-સ્તાયંદ!^{૧૧૪} (૨૧) “*અહુમાઇ^{૧૧૫}
 દરેધાંમ^{૧૧૬} દરેધા-જીતીમ”^{૧૧૭} તાંન^{૧૧૮} હુમી^{૧૧૯} આદૃ^{૧૨૦} આને^{૧૨૧} દર^{૧૨૨}
 વ^{૧૨૩} દરંગ-જીવરની^{૧૨૪} પ^{૧૨૫} કાંમે^{૧૨૬} ક્રાડન!^{૧૨૭} (૨૨) “*અહુમાઇ^{૧૨૮} વહિ-
 શ્તેમ^{૧૨૯} અહુમ^{૧૩૦} અપઓનાંમ^{૧૩૧} રઓચંધહુમ^{૧૩૨} વીસ્પા-ખાગ્રેમ”^{૧૩૩}
 તાંન^{૧૩૪} હુમી^{૧૩૫} આદૃ^{૧૩૬} આને^{૧૩૭} પાશુમ^{૧૩૮} અખોઆને^{૧૩૯} અશોઆન^{૧૪૦}
 રોશન^{૧૪૧} ગરોસ્માંન^{૧૪૨} હુમા-ખારેહ!^{૧૪૩} “†અથ^{૧૪૪} જમ્યાત્^{૧૪૫} યથ^{૧૪૬}
 આક્રીનામિ!^{૧૪૭}”

(૧૫) “તેને^૧ નૂર^૨ તથા ખોરેહ^૩”—તેઓ^૪ નૂરમંદ^૫ અને ખોરેહ-
 મંદ^૬ થયાં^{૫-૬} કરો જેથી^૭ તેઓ^{૧૦} પોતાની ખીશકારી^{૧૧} યાને મહેનત^{૧૨} ચાલુ^{૧૩}
 રાખે!^{૧૪} (૧૬) “તેને^{૧૫} તનની^{૧૬} દુરસ્તી^{૧૭}”—તેઓને^{૧૮} તનદુરસ્તી ભરેલી^{૧૯}
 હોલત^{૨૦-૨૩} થયાં કરજો,^{૧૬-૨૦} જેથી^{૨૪} તેઓને^{૨૫} લાંબી-જંદગી,^{૨૬} તેઓને^{૨૭}
 ભલી-કીર્તિ^{૩૦} સાથનું^{૨૯} નામ^{૨૮} તથા^{૩૧} તેઓને^{૩૨} આખાદી^{૩૫} સાથની^{૩૪} હોલત^{૩૩}
 તથા^{૩૬} તેઓને^{૩૭} અશોઈ^{૪૦} સાથનું^{૩૯} રવાન^{૩૮} હોજો!^{૪૧} (૧૭) “તેને^{૪૨} ત-
 નની^{૪૩} આસુદગી^{૪૪}” યાને^{૪૫} તેઓને^{૪૬} આસુદેહ^{૫૦} તન^{૪૯} હોજો^{૪૭-૪૮} જેથી^{૫૧}
 તેઓ^{૫૨} શરીરને^{૫૪} કદાવર^{૫૫} તથા^{૫૬} ભલું^{૫૭} ઉધારે!^{૫૮} (૧૮) “તેને^{૫૯} ત-
 નની^{૫૯} ફત્તેહ^{૬૦}”—તેઓને^{૬૧} શરીરની^{૬૫} તનની-પ્રીરોજગરી^{૬૪} થયાં કરજો^{૬૨-૬૩}
 જેથી^{૬૬} તેઓ^{૬૭} નીતિમાન^{૭૧} ઇચ્છા^{૬૮} તથા^{૬૯} કાર્યો^{૭૦} અખત્યાર કરે^{૭૨}! (૧૯)
 “તેને^{૭૩} પુરતાં-સુખ સાથની^{૭૫} ઇચ્છવાજોગ ચીજ,^{૭૪}”—તેઓને^{૭૬} પુર^{૭૮}
 હોલત^{૮૨} અને^{૮૩} ખબના^{૮૪} સાથની ઇચ્છા^{૮૦} થયા કરજો,^{૭૭-૭૮} જેથી^{૮૫} તેઓ^{૮૬}
 ઘેર,^{૮૨} મહોલા,^{૮૪} કસબા,^{૮૬} તથા^{૮૭} દેશને^{૮૮} માટે નીતિ^{૮૯} એકઠી^{૯૦} કર્યા કરે!^{૯૦}
 (૨૦) “તેને^{૯૬} આસ્નીદેહ-ખેરદવાળા^{૧૦૦} ફરજંદો^{૧૦૧}”—તેઓને^{૧૦૨} આસ્નીદેહ-ખે-
 રદવાળાં^{૧૦૩} કેશવર દીપાવનારા^{૧૦૪} ફરજંદોનું^{૧૦૫} યોજું^{૧૦૬} હોજો^{૧૦૭-૧૦૮} જેથી^{૧૧૦} તેઓ ભલાં-
 ઓની^{૧૧૩} અનજુમન^{૧૧૨} તરફના^{૧૧૧} સ્તોત-મેળવે^{૧૧૪}! (૨૧) “તેને^{૧૧૫} લાંબામાં^{૧૧૬}

* એ શબ્દો અવસ્તા છે.

† ફ. ૧૫ થી ૨૨ સુધીનો ભાગ “અહુમાઇ રએશ્ય” નામની અવસ્તા
 ખંદગીના દરેક વાક્યની પહેલવી “જંદ” યાને શરેહ ઉપરથી આ આક્રીનમાં પાજંદ
 બાપામાં લેવામાં આવેલો છે.

લાંબી-હંદગી^{૧૭} ”—તેઓને^{૧૮} લલી^{૨૦} ઇચ્છા^{૨૧} સાથની^{૨૫} લાંબામાં^{૨૨} લાંબી-હંદગી^{૨૪} હોજો^{૧૯-૨૦} (૨૨) “ તેને^{૨૮} અશોની^{૩૧} રોશનીવાળી^{૩૨} તમામ-આસાનીવાળી,^{૩૩} સૌથી સરસ^{૨૯} હૈયાતી^{૩૦} ”—તેઓને^{૩૪} અશોની^{૪૦} સૌથી સરસ^{૩૮} હૈયાતી^{૩૬} જે તમામ-સુખથી^{૪૩} ભરપુર રોશન^{૪૧} ગરોથમાન^{૪૨} છે તે હોજો!^{૩૫-૩૬} જેમ^{૪૬} હું હવા ગુણરૂઝું^{૪૭} તેમ^{૪૪} આમીન *થાઓ!^{૪૫}

*હૃદમાં કે પ ધન મ્યજદ ક્રાજ-રસીદ હેંદ, એજ ધન મ્યજદ બહેર આમદન બહેર ગેરેફતન, હર-ગામી રા હજર વ દવીસદ ગાંમ વહિશત રોશન ગરોથમાંની બે-પદીરાદ !

પ ક્રાજ-આમદન કેરફે બે-અવજયાદ ! પ અવાજ શૂદન ગુનાહ ઓય બૂન બેશવાદ ! વ ગએથી નેફ બાદ ! વ મીનો વેહ બાદ ! સર-કળંમ અશાહી બે-અવજયાદ ! રવાં ગરોસ્માંની બાદ, રવાં ગરોસ્માંની બાદ, રવાં ગરોસ્માંની બાદ ! અશો બેદ-દરજી ! અથ જમ્યાત્ત યથ આક્રીનામિ !

હુમતનાંમ હૂખતનાંમ હુવરશતનાંમ, યદયા અન્યદયા, વેરેજય-મનનાંમ્યા વાવેરેજનનાંમયા મહી અઇબી-જરેતારો નએનએસ્તારો, યથના વોહુનાંમ મહી.

યથા અહૂ વધસ્યો (૨૧) અપેમ વોહૂ (૧૨)

• યથા અહૂ વધસ્યો (૨) યસ્નેમ્ય વહુમેમ્ય અઓજસ્ય જ-વરેય આક્રીનામિ સ્વઓપહે અબ્યેહે તખમહે તનુ-માંથહે દરેષી-દ્રઓશ અહૂધસ્યેહે અપેમ વોહૂ (૧)

અહુમાઇ રએશય; હજંધરેમ; જસ મે અવંધહે; કેરફેહ મો-જદ; અપેમ વોહૂ (૧).

* એ આખો છેલ્લો ભાગ “હકત અમશારપંદની આક્રીન”ને છેડે તેમજ “ગા-હામ્યારની આક્રીન”ને છેડે બી આવે છે. એના તરજુમા માટે જુઓ પાનું ૪૪૩.

આક્રીન-ઈ-મ્યજ્ઞદ્.

મ્યજ્ઞદની આક્રીન.

(૧) હમા-જેર^૧ અશો^૨ બેદ^૩ હમા-જેર^૪ નેકી^૫ બેદ^૬ હમા-જેર^૭ અહુરમજ્ઞદ^૮ વ^૯ અમશાસ્પંદાંન^{૧૦} હમા-જેર^{૧૧} ખોરેહ^{૧૨} દીને^{૧૩} માજ્ઞદયસ્નાંન^{૧૪} (૨) હમા-જેર^{૧૫} *આદર-ક્રોબા^{૧૬} વ^{૧૭} આદર-ગુશસ્પ^{૧૮} વ^{૧૯} આદર-પુરજન-મહેર^{૨૦} હમા-જેર^{૨૧} હમા^{૨૨} મીનાય^{૨૩} વેહ^{૨૪} યશ્તે^{૨૫} અહુરમજ્ઞદ^{૨૬} વ^{૨૭} અમશાસ્પંદાંન^{૨૮} (૩) હમા-જેર^{૨૯} ખોરેહ^{૩૦} દીને^{૩૧} માજ્ઞદયસ્નાંન^{૩૨} વ^{૩૩} યશ્તે^{૩૪} આવાંન^{૩૫} વ^{૩૬} આ-તશાંન^{૩૭} વ^{૩૮} યશ્તે^{૩૯} હમા^{૪૦} મીનાય^{૪૧} વેહ^{૪૨} વ ફીરોજગર^{૪૩} બેદ^{૪૪} વીસ્પાંન^{૪૫} યજ્ઞદાંન^{૪૬} અવા^{૪૭} દામાંને^{૪૮} ગએથી^{૪૯} કુનાદ^{૫૦} કું^{૫૧} હંગાંમ^{૫૨} વ^{૫૩} જમાંને^{૫૪} નેક^{૫૫} બાદ^{૫૬} !

(૧) અશો^૨ (સાહેબોની) સાથે હમ-શરીકી^૧ હોજે^૩ નેકી^૫ સાથે હમા-જેર^૪ હોજે^૬ અહુરમજ્ઞદ^૮ તથા^૯ અમશાસ્પંદો^{૧૦} સાથે હમા-જેર^{૧૧} હોજે^{૧૩} માજ્ઞદયસ્ની^{૧૪} દીનના^{૧૩} ખોરેહ^{૧૨} સાથે હમશરીકી^{૧૧} હોજે. (૨) આદર-ક્રોબા^{૧૬} તથા^{૧૭} આદર-ગુશસ્પ^{૧૮} તથા^{૧૯} આદર પુરજન મહેર^{૨૦} સાથે હમાજેર^{૨૧} (હોજે) ! ઇજ્જને કરવા લાયક^{૨૫} અહુરમજ્ઞદ^{૨૬} તથા^{૨૭} અમશાસ્પંદો^{૨૮} તથા તમામ^{૨૨} લલા^{૨૪} મીનો^{૨૩} સાથે હમા-જેર^{૨૧} (હોજે) ! (૩) માજ્ઞદયસ્ની^{૩૨} દીનના^{૩૧} ખોરેહ^{૩૦} સાથે, યજ્જને-કરવા-લાયક^{૩૫} પાણીઓ^{૩૫} તથા^{૩૬} આતશો^{૩૭} તથા ઇજ્જને કરવા લાયક^{૩૮} તમામ^{૩૯} લલા^{૪૧} તથા ફતેહમંદ^{૪૨} મીનો^{૪૦} સાથે હમશરીકી^{૪૩} હોજે^{૪૪} તમામ^{૪૫} યજ્જો^{૪૬} ગેતીની^{૪૭} પેદાયશ^{૪૮} ના આખમાં^{૪૯} એવું કરો^{૫૦} કે^{૫૧} જેથી મોક્ષો^{૫૨} અને^{૫૩} વખત^{૫૪} લલો^{૫૫} થાય^{૫૬} !

(૪) ગુંદ^{૫૬} સેપાહે^{૫૭} ઇરાંન^{૫૮} શહેર^{૫૯} પ^{૬૦} ખચેરી^{૬૧} વ^{૬૨} ક્રા-રૂની^{૬૩} પ^{૬૪} મર્દ^{૬૫} વ^{૬૬} પાદકુહ^{૬૭} વ^{૬૮} જાય^{૬૯}-આયંદ^{૭૦} વ^{૭૧} શવંદ^{૭૨} પ^{૭૩} ફીરોજ^{૭૪} પ^{૭૫} ક્રારૂન^{૭૬} કાંમ^{૭૭} રસંદ^{૭૮} પ^{૭૯} કાંમ^{૮૦} જદ્દ^{૮૧} વ^{૮૨} શીકસ્ત^{૮૩} વ^{૮૪} વાનીદ^{૮૫} બાદ^{૮૬} દુશ્મને^{૮૭} ઇરાંન^{૮૮} શહેર^{૮૯} ખુદ^{૯૦} વ^{૯૧} અવે-વાજ્ઞ^{૯૨} વ^{૯૩} અવે-ફરતારીહ^{૯૪} ! (૫) નેકી^{૯૫} બેદ^{૯૬} શૂમા^{૯૭}

* જરથોશ્તી દ્વ્યેન પ્રમાણે ૧૬ આતશોમાંનો એક ધણોજ પુલંદ આતશ, જે જરથોશ્તી દ્વ્યેનને લગતો ખાસ આતશ છે.

વેહાંન!^{૧૮} રાંમશને^{૧૯} વ^{૧૦૦} અવે-ખીમી^૧ વ^૨ નેકી^૩ પ^૪ ઇરાંન^૫ શહેર^૬
અવજાયાદ!^૭ મા^૮ કાહાદ^૯ હર^{૧૦} દાંમ^{૧૧} વ^{૧૨} દહેશને^{૧૩} ઈ અહુરમ-
જદ્!^{૧૪} (૬) પ^{૧૫} કાંમે^{૧૬} અહુરમજદ્!^{૧૭} વ^{૧૮} અમેશાસ્પદાંન^{૧૯} રસાદ્!^{૨૦}
ઇન^{૨૧} આક્રીન્^{૨૨} ઓય^{૨૩} તને^{૨૪} શૂમા^{૨૫} વેહાંન^{૨૬} વ^{૨૭} કારન-કુનશનાંન^{૨૮}
અશોધ-વરજદારાંન!^{૨૯} શૂમા^{૩૦} *નેદ્-જીવી^{૩૧} વ^{૩૨} દેર-જીવશને^{૩૩} બેદ્,^{૩૪}
અવા^{૩૫} નરાંન^{૩૬} વ^{૩૭} નાઇરીકાંન^{૩૮} વ^{૩૯} પુસ-જાદાંન^{૪૦} કે^{૪૧} ખીશ^{૪૨}
અવજાયાદ્. !^{૪૩}

(૪) કુવા કરવી જોઇએ^{૫૬} કે ઇરાંન^{૫૮} શહેરના^{૫૯} પાસબાન^{૬૦} આખા-
દી,^{૬૧} તથા^{૬૨} નેકી^{૬૩} જમીન^{૬૪} તથા^{૬૫} પાદશાહી^{૬૬} તથા^{૬૭} મરતબો^{૬૮} પામે^{૬૯}
અને^{૭૦} ફતેહવાળા^{૭૩-૭૪} થાય^{૭૨} અને રાસ્ત^{૭૫} ખાહેશ^{૭૭} ને^{૭૫} પહોંચો^{૭૮} ઇરાંન^{૮૦}
શહેરનો^{૮૬} દુશ્મન^{૮૭} પોતાની^{૮૮} ખાહેશમાં^{૮૯-૯૦} મરેલો,^{૯૧} તુટેલો,^{૯૩} માર ખા-
ધેલો,^{૯૫} બોલવાની શક્તિ વગરનો,^{૯૨} અને^{૯૩} ચાલવાની શક્તિ વગરનો^{૯૪}
થાય !^{૯૫} (૫) તમો^{૯૭} ભલાંઓને^{૯૮} નેકી^{૯૫} હોજો !^{૯૬} ઇરાંન^{૯૫} શહેરમાં^{૯૮-૯૯} ખુ-
શાલી,^{૯૬} ધાસ્તીની-ગેરહાજરી^{૯૭} તથા^{૯૮} નેકી^{૯૯} વધતી રહેજો !^{૧૦૦} અહુરમજદની^{૧૦૧}
કોઈખી^{૧૦૨} પેદાયશો^{૧૦૩} તથા^{૧૦૪} સૃષ્ટિ રચના^{૧૦૫} તે ઓછી થતી^{૧૦૬} ના !^{૧૦૭} (૬) તમો^{૧૦૮}
ભલાં^{૧૦૯} નીતિમાન-કાર્ય કરનારાં^{૧૧૦} અશોઈની-અમદયાત-કરનારાંને^{૧૧૧} પોતાને^{૧૧૨}
અહુરમજદ^{૧૧૩} તથા^{૧૧૪} અમશાસ્પદોની^{૧૧૫} ખાહેશ^{૧૧૬} મુજબ^{૧૧૭} આ^{૧૧૮} આક્રિન્^{૧૧૯}
પહોંચો !^{૧૨૦} તમો^{૧૨૧} ભલી-હંદગી-ભોગવો,^{૧૨૨} અને લાંબી હંદગીવાળા^{૧૨૩}
થાઓ^{૧૨૪} ! તથા^{૧૨૫} નરો^{૧૨૬} અને^{૧૨૭} નારીઓ^{૧૨૮} અને^{૧૨૯} દુરજંદ તરીકે જન્મેલાં^{૧૩૦}
જેઓ^{૧૩૧} તમારી પોતાની^{૧૩૨} વૃદ્ધિ કરતાં રહે^{૧૩૩} (તેઓખી લાંબી ભલી હંદ-
ગીવાળા થાઓ !).

(૭) આક્રીદેહ^{૪૪} બેદ્^{૪૫} ચૂન^{૪૬} જમશીદ્!^{૪૭} વરજવંદ^{૪૮} બેદ્^{૪૯}
ચૂન^{૫૦} ફકએસ્યાવક્ષ!^{૫૧} દીનીન^{૫૨} બેદ્^{૫૩} ચૂન^{૫૪} હવીશ્તાસ્પશાહ!^{૫૫}

* જુઓ “ આક્રીન્-ઈ-જરતોશ્ત ”—“ વોહુ-જતિ, ઉસ-જતિ, દરેથેમ-જતિ;
જધતે તે નરાંમ, જધતે તે નાઇરિકાંમ, જધતે તે પુથ્ર ઉસ-જયાઓન્તે તનુ-કેરેત.”

† જુઓ “ આક્રીન્-ઈ-જરતોશ્ત ”—“ ખરેનંદ્રહુન્તેમ ખવાહિ યથ યો યિમે
ક્ષએતો હ્વાંથેવો.”

‡ જુઓ “ આક્રીન્-ઈ-જરતોશ્ત ”—“ સીરેમ કેહૂરપેમ અનાઝવનેમ ખવાહિ’
યથ કવ સ્યાવર્ષાને.”

§ જુઓ “ આક્રીન્-ઈ-જરતોશ્ત ”—“ અએવ તે ખવાહિ યથ વીસ્તાસ્પાધ.”

શીરોજ્જગર^{૫૬} બેદ^{૫૭} ચૂન^{૫૮} *ક્રેદ્દન!^{૫૯} જીનાવંદ^{૬૦} બેદ^{૬૧} ચૂન^{૬૨} †તહ-
મૂરસ્પ!^{૬૩} પૂર-ખોરેહ^{૬૪} બેદ^{૬૫} ચૂન^{૬૬} ‡કએ-ખુસ્ડ!^{૬૭} પૂર-નર^{૬૮} બેદ^{૬૯}
ચૂન^{૭૦} †હિઓશાવર!^{૭૧} પૂર-ગાવ^{૭૨} બેદ^{૭૩} ચૂન^{૭૪} †આથૂંચાં^{૭૫} ક્રે-
દ્દન-પેદ!^{૭૬} પૂર-અસ્પ^{૭૭} બેદ^{૭૮} ચૂન^{૭૯} †પોઉરશસ્પ^{૮૦} જરથુશત-પેદ!^{૮૧}
અશો^{૮૨} બેદ^{૮૩} ચૂન^{૮૪} †જરથુશત!^{૮૫} કૂનદાદ^{૮૬} બેદ^{૮૭} ચૂન^{૮૮} †જમાસ્પ^{૮૯}
પ^{૯૦} દાનેશ!^{૯૧} (૮) દર-જીવશને^{૯૨} બેદ^{૯૩} ચૂન^{૯૪} જરવાંન-પાદશાહ!^{૯૫}
વેશ-પએવંદ^{૯૬} બેદ^{૯૭} ચૂન^{૯૮} રોદ-નાવદા!^{૯૯} સૂદ^{૧૦૦}-દહેશને^{૧૦૧} બેદ^{૧૦૨} ચૂન^{૧૦૩}
ફમાહ!^{૧૦૪} તીજ^{૧૦૫} વ^{૧૦૬} તગી^{૧૦૭} બેદ^{૧૦૮} ચૂન^{૧૦૯} †મહેર!^{૧૧૦} રઓશન^{૧૧૧} બેદ^{૧૧૨}
ચૂન^{૧૧૩} *આતશ!^{૧૧૪} આવાયશને^{૧૧૫} બેદ^{૧૧૬} ચૂન^{૧૧૭} જર!^{૧૧૮} રવા^{૧૧૯} બેદ^{૧૨૦}
ચૂન^{૧૨૧} દરમ!^{૧૨૨} કેરદાર^{૧૨૩} બેદ^{૧૨૪} ચૂન^{૧૨૫} અહુરમજદ^{૧૨૬} ખોદાય^{૧૨૭} પ^{૧૨૮}
દામાને^{૧૨૯} ખીશ!^{૧૩૦}

(૭) જમશેદના^{૪૭} જેવો^{૪૮} પેદા પડેલો^{૪૯} થજે!^{૪૫} કએ-સ્થાવખશના^{૫૧}
જેવો^{૫૦} અમદ્યાતવાળો^{૪૯} થજે!^{૪૯} ગુસ્તાસ્પશાહ^{૫૫} જેવો^{૫૪} દીનવાળો^{૫૨}
થજે!^{૫૩} ફરેદુન^{૫૬} જેવો^{૫૮} ફતેહમંદ^{૫૬} થજે!^{૫૭} તેહમુરસ્પ^{૬૩} જેવો^{૬૨} હ-
થ્યારવાળો^{૬૦} થજે!^{૬૧} કએખુસડ^{૬૭} જેવો^{૬૬} પુર-ખોરેહવાળો^{૬૪} થજે!^{૬૫}

* જુઓ “આફ્રીન્-ઈ-જરતોશત” — “વેરેશ્રજઓ યથ શ્રએતઓનો.”

† જુઓ “આફ્રીન્-ઈ-જરતોશત” — “જેનંદ્રહુન્તેમ્ ખવાહિ યથ તખ્ખો
હરપ.”

‡ એ વાક્ય કએ-કાઉસ ને માટે અસલ અવસ્તામાં છે; જુઓ “આફ્રીન્-ઈ-
જરતોશત” — “અશ-વરેચાઓ યથ કવ હસ.” કએ-ખુસ્ડ સાથે તો ખીજે વીચાર
ત્યાં મળે છે — “અયસ્કેમ્ અમહર્કેમ્ ખવાહિ યથ કવ-હુસ્રવ.”

¶ જુઓ “આફ્રીન્-ઈ-જરતોશત” — “પોઉર-જિરો યથ અઓશનરો.”

†† જુઓ “આફ્રીન્-ઈ-જરતોશત” — “પોઉર-ગો ખવાહિ યથ આથૂંચાનોદશ.”

‡‡ જુઓ “આફ્રીન્-ઈ-જરતોશત” — “પોઉર-અસ્પેમ્ ખવાહિ યથ પોઉર-
પસ્પેમ્.”

§ જુઓ “આફ્રીન્-ઈ-જરતોશત” — “અષવ ખવાહિ યથ જરથુશતો સ્પિતામો.”

§§ જુઓ “આફ્રીન્-ઈ-જરતોશત” — “અમવ યથ જમાસ્પો.”

§§ જુઓ “આફ્રીન્-ઈ-જરતોશત” — “રઓચિનવન્તેમ્ ખવાહિ યથ મા-
ઓદ્રહેમ્.”

¶¶ જુઓ “આફ્રીન્-ઈ-જરતોશત” — “તિજિનવન્તેમ્ ખવાહિ યથ મિગ્રેમ્.”

** જુઓ “આફ્રીન્-ઈ-જરતોશત” — “સઓચિનવન્તેમ્ ખવાહિ યથ
આતરેમ્.”

હઓશાવર^{૭૧} જેવો^{૭૦} પુર-નરવાળો^{૬૮} થજે !^{૬૯} ફરેદુનના આપ^{૭૬} આથવ્યાનના^{૭૫}
જેવો^{૭૪} પુર-ગોસ્પંદવાળો^{૭૨} થજે !^{૭૩} જરથુશ્તના-આપ^{૮૧} પોઉરશસ્પ^{૮૦} જેવો^{૭૯}
પુર-ઘોડાવાળો^{૭૭} થજે !^{૭૮} જરથુશ્ત^{૮૫} જેવો^{૮૪} અશો^{૮૨} થજે !^{૮૩} અઝલમા^{૮૧-૮૦}
જમાસ્પ^{૮૬} જેવી^{૮૮} ફ્રેન્યતાવાળો^{૮૬} થજે !^{૮૭} (૮) *જમાન-પાદશાહ^{૮૫} જેવો^{૮૪}
લાંબી ઇંદગીનાળો^{૮૨} થજે !^{૮૩} *નાવેદા-નદીની^{૮૬} માફક^{૮૪} ઘણા પેવંદવાળા^{૮૬}
થજે !^{૮૭} માહબોખ્તાર^{૮૪} જેવા^{૮૩} ફાયદો^{૮૦} આપનાર^{૮૧} થજે !^{૮૨} મહેર યજદના^{૮૦}
જેવા^{૮૬} તીક્ષ્ણ^{૮૫} અને^{૮૬} ગાલેખ^{૮૭} થજે !^{૮૮} આતશ^{૮૪} જેવા^{૮૩} રોશન^{૮૧} થજે !^{૮૨}
સોના^{૮૮} જેવા^{૮૭} અગત્યના^{૮૫} થજે !^{૮૬} *દેરમર^{૮૨} જેવા^{૮૧} ચાલુ^{૮૬} રહેજે !^{૮૦} *પોતાની^{૮૦}
પેદાયશમાં^{૮૬-૮૮} અહુરમજદ^{૮૬} સાહેબના^{૮૭} જેવા^{૮૫} નેક-કુનશનીવાળા^{૮૩} થજે !^{૮૪}

(૯) શાહ^{૩૧} વ^{૩૨} ખુરરમ^{૩૩} વ^{૩૪} પૂર^{૩૫} નેકી^{૩૬} બેદ^{૩૭} વ^{૩૮} અશો^{૩૯}
શૂમા^{૪૦} વેહાંન^{૪૧} કે^{૪૨} અએદર^{૪૩} મદ^{૪૪} એસ્તેદ^{૪૫} ચી^{૪૬} માંન^{૪૭}
શાંન^{૪૮} આવાદીહા^{૪૯} વ^{૫૦} વેહાંન^{૫૧} દૂશારમીહા^{૫૨} કદે-ખોદાય^{૫૩} હુ-
સ્પુરીહા^{૫૪} દાશત^{૫૫} હોમ^{૫૬} (૧૦) ચી^{૫૭} સૂર^{૫૮} સ્તવર^{૫૯}—ખુરશને^{૬૦}
પાક^{૬૧} વ^{૬૨} મએ^{૬૩} ખૂશ^{૬૪} વ^{૬૫} સપર્મ^{૬૬} ઇ હુબોય^{૬૭} વ^{૬૮} મનશને^{૬૯}
આવાયશને^{૭૦} વ^{૭૧} કદે-ખોદાય^{૭૨} હુમ-વીનશને^{૭૩} વ^{૭૪} પરસ્ત્યાંન^{૭૫}
તરસાગાહ^{૭૬} વ^{૭૭} મનશને^{૭૮} અ-વનાહુગર^{૭૯} હુક્રાખ્તે^{૮૦}—અહુરમજદ^{૮૦}
કુંનાદ^{૮૧} કે^{૮૨} અંદર^{૮૩} ઇન^{૮૪} શહેર^{૮૫} ઇન^{૮૬} દહ^{૮૭} ઇન^{૮૮} માંન^{૮૯}
ઇ મેહાંન^{૯૦} આબાદ^{૯૧} આરાય^{૯૨} હુસોખ^{૯૩} વ^{૯૪} હુમા^{૯૫} અશો^{૯૬}
બેદ^{૯૭} (૧૧) વ^{૯૮} શૂમા^{૯૯} નો-નો^{૧૦૦} રએ^{૧૦૧} વ^{૧૦૨} ખોરેહ^{૧૦૩} વ^{૧૦૪} ફીરો-
જગરી^{૧૦૫} વ^{૧૦૬} આવાંની^{૧૦૭} હર^{૧૦૮} નેકી^{૧૦૯} રસશને^{૧૧૦} પદાયશને^{૧૧૧} મેહ^{૧૧૨} બાદ^{૧૧૩}
શૂમા^{૧૧૪} ફીરોજગરાંન^{૧૧૫} અનઓશહ^{૧૧૬} બેદ^{૧૧૭} !

(૯) ખુશાહ^{૩૧} આનંદ^{૩૨} અને નેકીમાં^{૩૬} પુર^{૩૫} રહેજે !^{૩૭} અને^{૩૮}
તમો^{૪૦} કે^{૪૨} જેઓ હાં^{૪૩} આવેલાં^{૪૪} છેઓ^{૪૫} તેઓ લલાં^{૪૬} તથા અશો^{૪૯}
થજે, અને બંધી બાબદમાં^{૪૬} અમો^{૪૭} તેઓને^{૪૮} આબાદીથી^{૪૯} અને^{૫૦} લલાં-
ઓને^{૫૧} ખ્યારથી^{૫૨} ઘેરઘણી^{૫૩} જેટલી સારી ખાતરદારીથી^{૫૪} રાખ્યા^{૫૫} કર્યે !^{૫૬}
(૧૦) મહાન^{૫૯} મેહમાનદારીની^{૫૮} ચીજે^{૫૭}—પાક^{૬૧} ખોરાક^{૬૦} ખુશી લાવનાર^{૬૪}
દરાખનું શરબત^{૬૩} સુગંધી^{૬૭} અસ્પરમ^{૬૬} તથા^{૬૮} લાયક^{૬૭} વિચાર^{૬૯} એક-
વિચારના^{૭૩} ઘણી-ઘણીઆણી^{૭૨} તથા^{૭૪} પરસ્તેશને લાયકનું^{૭૫} માન^{૭૬} અને^{૭૭}
પાપ વગરનું^{૭૮} સારી રીતે ખુલંદ^{૭૯} થતું મન^{૮૦}—દાદાર હોરમજદ^{૮૦} કરજે.^{૮૧}
જેથી^{૮૨} આ^{૮૪} શહેર^{૮૫} દેશ^{૮૭} તથા મોટાંઓનાં^{૮૮} આ^{૮૯} ઘેરમાંનાં^{૯૦-૯૩}
આબાદ^{૯૧} શણુગારવાળા,^{૯૨} લલી કીર્તિવાળા^{૯૩} અને તમામ^{૯૫} અશો^{૯૬} થાઓ!^{૯૭}

(૧૧) અને^{૬૬} તમને^{૬૬} નવું નવું^{૧૦૦} નૂર^૧ તથા^૧ ખોરેહ,^૩ ફતેહમંદી^૫ તથા^૬ લાયકી,^૭ દરેક^૮ નેકીમાં^૯ પહોંચવું^{૧૦} અને લાંબા-વખતનું^{૧૨}-ટકી-રહેવું^{૧૧} થાય !^{૧૩} તમો^{૧૪} ફતેહમંદો^{૧૫} અમર્ગ^{૧૬} રહેજો !^{૧૭}

(૧૨) અહૂધ^{૧૮} વા^{૧૯} કેરફેગર^{૨૦} બેદ^{૨૧} ચૂન^{૨૨} અદોક્રવષ !^{૨૩} રાદ^{૨૪} વ^{૨૫} રાસ્ત^{૨૬} બેદ^{૨૭} ચૂન^{૨૮} તિશતર !^{૨૯} ખુરરમ^{૩૦} વ^{૩૧} અનઓશહ^{૩૨} બેદ^{૩૩} ચૂન^{૩૪} બહાર !^{૩૫} વેશ-અંબાર^{૩૬} બેદ^{૩૭} ચૂન^{૩૮} જમસ્તાન !^{૩૯} અએદૂન^{૪૦} શૂમા^{૪૧} વેહાંન^{૪૨} ક્રઓખ^{૪૩} બેદ^{૪૪} (૧૩) કું^{૪૫} ગેહાંન^{૪૬} બુલંદ^{૪૭} હેદ^{૪૮} કું^{૪૯} કોહ^{૫૦} બુરર^{૫૧} હેદ^{૫૨} કું^{૫૩} દરયાવ^{૫૪} હુશર^{૫૫} હેદ^{૫૬} કું^{૫૭} વઓરકપ^{૫૮} જરેહ^{૫૯} તર^{૬૦} હેદ^{૬૧} કું^{૬૨} બહાર^{૬૩} શંખ-રીદ^{૬૪} આરા^{૬૫} હેદ^{૬૬} કું^{૬૭} યાકૂદ^{૬૮} વા^{૬૯} મર્વારીદ^{૭૦} હુબંદ^{૭૧} હેદ^{૭૨} કું^{૭૩} મર^{૭૪} ધ સફેદ^{૭૫} મર^{૭૬} ધ માહવંદા,^{૭૭} મર^{૭૮} ધ હુતાશીરાંન !^{૭૯}

(૧૨) અરદાક્રવષની^{૮૦} માફક^{૮૧} અહૂવાળા^{૮૨} અને^{૮૩} સવાબકાર^{૮૪} થાઓ !^{૮૫} તિશતરના^{૮૬} જેવા^{૮૭} “ રાદી^{૮૮} ” અને^{૮૯} “ રાસ્તી^{૯૦} ” વાળા થાઓ !^{૯૧} વસંત^{૯૨} મીસાલ^{૯૩} ખુશાલ^{૯૪} અને^{૯૫} અમર્ગ^{૯૬} થજો^{૯૭} ! શીયાળાની^{૯૮} માફક^{૯૯} પુષ્કળ-જથ્થાવાળા^{૧૦૦} થાઓ !^{૧૦૧} તમો^{૧૦૨} લલાંઓ^{૧૦૩} એ પ્રમાણે^{૧૦૪} મુખારક^{૧૦૫} થાઓ !^{૧૦૬} (૧૩) જેમ^{૧૦૭} કે દુન્યા^{૧૦૮} બુલંદ^{૧૦૯} છે,^{૧૧૦} પહાડ^{૧૧૧} ઉડો^{૧૧૨} છે,^{૧૧૩} દરીયો^{૧૧૪} ઘણો ઉડો^{૧૧૫} છે,^{૧૧૬} વોરકપ^{૧૧૭} દરીયો^{૧૧૮} તર^{૧૧૯} છે,^{૧૨૦} જેમ કે અંખર સાથનો^{૧૨૧} વસંત^{૧૨૨} શોભાયમાન^{૧૨૩} હોય છે,^{૧૨૪} માણેક^{૧૨૫} અને^{૧૨૬} મોતી^{૧૨૭} સારી રીતે-જડેલા^{૧૨૮} છે,^{૧૨૯}—જેવાં કે^{૧૩૦} સફેદ^{૧૩૧} મોતી,^{૧૩૨} મોતેખર^{૧૩૩} મોતી,^{૧૩૪} મજેના બનાવેલા^{૧૩૫} મોતી.^{૧૩૬}

(૧૪) જદ^{૧૩૭} વ શીકસ્ત^{૧૩૮} વ વાંનીદ^{૧૩૯} બાદ^{૧૪૦} દુશ્મને^{૧૪૧} શહેરે^{૧૪૨} ધરાંન^{૧૪૩}—શહેરે^{૧૪૪} માંન^{૧૪૫} વા^{૧૪૬} શૂમા^{૧૪૭} વેહાંન !^{૧૪૮} વા^{૧૪૯} શૂમા^{૧૫૦} પદ^{૧૫૧} હર^{૧૫૨} કારે^{૧૫૩} કારૂન^{૧૫૪} ઓય^{૧૫૫} કાંમ^{૧૫૬} રસીદ^{૧૫૭},^{૧૫૮} વા^{૧૫૯} રસાદ^{૧૬૦} બાદ^{૧૬૧}, ચૂન^{૧૬૨} માંન^{૧૬૩} આક્રીનીદ !^{૧૬૪} ચી^{૧૬૫} એજ^{૧૬૬} અવસ્તા^{૧૬૭} પએદા,^{૧૬૮} કું^{૧૬૯} આ-ક્રીન^{૧૭૦} દહૂમાંન,^{૧૭૧} જમીન-પહાના^{૧૭૨} વા^{૧૭૩} રોદ-દ્રાના^{૧૭૪} વા^{૧૭૫} ખુરશીદ-બાલા^{૧૭૬} પા^{૧૭૭} હુમા^{૧૭૮}-ધ વેહાંન^{૧૭૯} બે-રસાદ !^{૧૮૦} શાદ^{૧૮૧} વા^{૧૮૨} ખુરરમ^{૧૮૩} વા^{૧૮૪} પૂર-નેકી^{૧૮૫} વા^{૧૮૬} અશો^{૧૮૭} બેદ !^{૧૮૮} અથ^{૧૮૯} જમ્યાદ^{૧૯૦} યથ^{૧૯૧} આક્રિનામિ !^{૧૯૨} *હુમતાનાંમ હુખતાનાંમ હુવરશતાનાંમ, યદયા અન્યદયા વેરેજયમન-

નાંમ્યા વાવેરેજેનનાંમ્યા મહી અઘળી જરેતારો નએનએસ્તારો,
યથના વોહૂનાંમ મહી.

(૧૪) ધરિન^૧ શહેરના^૨ હુશમન^૩—હમારો^૪ તથા^૫ તમો^૬ લલાં-
ઓનાં^૭ શહેરમાં^૮ મારેલા,^૯ તુટેલા,^{૧૦} માર ખાધેલા^{૧૧} થાઓ!^{૧૨} અને^{૧૩}
તમો^{૧૪} દરેક^{૧૫} નેક^{૧૬} કાર્ય^{૧૭} માં^{૧૮} મોરાદ^{૧૯-૨૦} પામો,^{૨૧} અને^{૨૨} જે પ્રમાણે^{૨૩}
અમોએ^{૨૪} આફ્રીન કીધી,^{૨૫} તે પ્રમાણે મુરાદ પામેલા^{૨૬} થાઓ!^{૨૭} કારણ^{૨૮} કે
અવસ્તામાંથી^{૨૯} જહર છે^{૩૦} કે^{૩૧} અશોની કીધેલી^{૩૨} આફ્રીન^{૩૩} જમીન
જેટલી પહોળી,^{૩૪} નદી જેટલી લાંબી,^{૩૫} અને^{૩૬} ખુરશેદ જેટલી ખુલ્લ-^{૩૭}
તમામ^{૩૮} લલાંઓને^{૩૯-૪૦} પહોંચો!^{૪૧} ખુશાલ^{૪૨} ખુશી લરેલા^{૪૩} અને^{૪૪} પુર-નેકી-
વાળા^{૪૫} તથા^{૪૬} અશો^{૪૭} થાઓ!^{૪૮} જેમ^{૪૯} હું હુવા ગુજરું^{૫૦} છું તેમ^{૫૧} થાઓ!^{૫૨}

આફ્રીન-ઈ-ગાહુંમ્મારુ-આશની.

અથવા

આફ્રીન-ઈ-પાવ્-ઈ-ગાહુંમ્મારુ.

આફ્રીન ગાહુંમ્મારની પાવીની.

(૧) યજદાંન^૧ દાદ,^૨ વેહાંન^૩ ફરમુદ,^૪ પરસ્તંદગાંન^૫ સાખત,^૬
અરજાંનીઆંન^૭ ખુદ,^૮ અએદૂન^૯ આદ!^{૧૦} યજદાંન^{૧૧} હુમી-દેહાદ,^{૧૨}
વેહાંન^{૧૩} હુમી-ફરમાયાદ,^{૧૪} પરસ્તંદગાંન^{૧૫} હુમી-સાજાદ,^{૧૬} અરજા-
નીઆંન^{૧૭} હુમી-ખુરાદ,^{૧૮} અએદૂન^{૧૯} આદ!^{૨૦} (૨) અએદૂર^{૨૧} હુમાર^{૨૨}
પર^{૨૩} શાદીલ^{૨૪} વર^{૨૫} રામશનીલ^{૨૬} સદર^{૨૭}-ઓર^{૨૮}-પંજલ^{૨૯} સાલ^{૩૦} યજ-
દાંન^{૩૧} હુમી-ખ-અવજાયાદ,^{૩૨} અએદૂન^{૩૩} આદ!^{૩૪} આવ^{૩૫}-ઇ^{૩૬}-રૂદાંન,^{૩૭}
વર^{૩૮} અર^{૩૯}-ઇ^{૪૦}-ઉર્વરાંન,^{૪૧} વર^{૪૨} શીર^{૪૩}-ઇ^{૪૪}-એહાર-પાયાંન,^{૪૫} વર^{૪૬}
જેર^{૪૭}-ઇ^{૪૮}-જેરમંદાંન,^{૪૯} આવાદાંન^{૫૦} આદ!^{૫૧} અવર^{૫૨}-ઇ-માંન^{૫૩}-ઇ-
મેહાંન^{૫૪} માજદયસ્નાંન^{૫૫} યજદાંન^{૫૬} હુમી-ખ-અવજાયાદ,^{૫૭} હર^{૫૮}
રોજ^{૫૯} પ^{૬૦} અવજાની^{૬૧} આદ,^{૬૨} અએદૂન^{૬૩} આદ!^{૬૪} દીન^{૬૫}-ઇ વેલ^{૬૬}
માજદયસ્નાંન^{૬૭} આગાહી,^{૬૮} રવાઇ^{૬૯} ગાફગાનીલ^{૭૦} આદ,^{૭૧}
હફત^{૭૨} કેશવર^{૭૩} જમીન,^{૭૪} અએદૂન^{૭૫} આદ!^{૭૬}

(૧) યજ્ઞો^૧ તરફથી અપ્શેશ થયલી,^૨ લલાં અશો લોકો^૩ તરફથી હોકમ મળેલો,^૪ સેતાયશ કરનારાઓ^૫ તરફથી તૈયાર થયલું,^૬ અને લાયક લોકોથી^૭ ખવાયલું,^૮ એ પ્રમાણે^૯ થાઓ !^{૧૦} યજ્ઞો^{૧૧} ચાલુ અપ્શેશ કર્યા કરે,^{૧૨} લલાં અશો લોકો^{૧૩} ચાલુ હોકમ આપે,^{૧૪} પરસ્તેશ કરનારાઓ^{૧૫} ચાલુ તૈયાર કરે,^{૧૬} અને લાયક લોકો^{૧૭} ચાલુ આશની કરે,^{૧૮} એ પ્રમાણે^{૧૯} આમીન થાઓ !^{૨૦} (૨) હાં^{૨૧} ખુશાલી^{૨૨} તથા^{૨૩} સુખથી^{૨૪-૨૫} એક સો^{૨૬} ને^{૨૭} પચાસ^{૨૮} વરસ^{૨૯} સુધી યજ્ઞો^{૩૦} બધાંઓની^{૩૧} ચાલુ વૃદ્ધિજ કર્યા કરે,^{૩૨} એ પ્રમાણે^{૩૩} આમીન થાઓ !^{૩૪} નદીઓનાં^{૩૫-૩૬} પાણી,^{૩૭} ઝાડપાન^{૩૮} નાં^{૩૯} ફળો,^{૪૦} ચોપગાં-ગોસ્પંદો^{૪૧} નું^{૪૨} દૂધ,^{૪૩} તથા^{૪૪-૪૫} “ભેર” નામની શક્તિ ધરાવનારાઓની^{૪૬-૪૭} “ભેર”^{૪૮} આબાદ^{૪૯} થતાં રહે !^{૫૦} ખુબેર્જ^{૫૧} માળદયસ્ત્રીઓનાં^{૫૨} મકાનોની^{૫૩} ઉપર^{૫૪} યજ્ઞો^{૫૫} ચાલુ વૃદ્ધિના પ્રવાહો મોકલતા રહે,^{૫૬} દરેક^{૫૭} દીવસ^{૫૮} વૃદ્ધિ^{૫૯} સાથે^{૬૦} રહે,^{૬૧} એ પ્રમાણે^{૬૨} થાઓ !^{૬૩} લલી^{૬૪} માળદયસ્ત્રી^{૬૫} દીનનાં^{૬૬} ઇદમનો^{૬૭} રેલાવો^{૬૮} તથા મશહુરી^{૬૯} સાત^{૭૦} કેશ્વરનાં^{૭૧} વીસ્તારમાં^{૭૨} થાએ,^{૭૩} એ પ્રમાણે^{૭૪} થાઓ !^{૭૫}

(૩) ગુર્જણ^{૭૬} ખોરેણ^{૭૭} અવજનયાદ,^{૭૮} ધન^{૭૯} દનુમન^{૮૦} મધન્યો^{૮૧} રથવો^{૮૨} બેરેજત^{૮૩} બુલંદ^{૮૪} ગેણ^{૮૫} ગાહંખારૂ * (ફલાન) હુમ^{૮૬} કેરે^{૮૭} હુમા^{૮૮} વેહાન^{૮૯} ઇ હુકૂત^{૯૦} કેશ્વર^{૯૧} જમીન^{૯૨} બે-રસાદ,^{૯૩} અએદૂન^{૯૪} બાદ !^{૯૫} ગુર્જણ^{૯૬} ખોરેણ^{૯૭} અવજનયાદ,^{૯૮} ધન^{૯૯} દનુમન^{૧૦૦} ઇ (ફલાન) વીરુપએપા^{૧૦૧} અરદાક્રવપ^{૧૦૨} બે-રસાદ,^{૧૦૩} અએદૂન^{૧૦૪} બાદ !^{૧૦૫} ગુર્જણ^{૧૦૬} ખોરેણ^{૧૦૭} અવજનયાદ,^{૧૦૮} ધન^{૧૦૯} દનુમન^{૧૧૦} સરોશ^{૧૧૧} અશો,^{૧૧૨} તગી,^{૧૧૩} તન^{૧૧૪} ફરમાન,^{૧૧૫} શેકફૂત^{૧૧૬} જીન,^{૧૧૭} જીન^{૧૧૮} અવજનર,^{૧૧૯} સાલારૂ^{૧૨૦} ઇ દા-

* નીચલાં છ ગાહંખારમાંનો એક જે હોય તે પઢે:—

૧ મધદયોજરેમ. ૨ મધદયોશહેમ. ૩ પધતિશહેમ. ૪ અયાગ્રેમ. ૫ મધદયારેમ. ૬ હુમસ્પશ્મએહેમ.

† જે રોજે આક્રીન લખવામાં આવે તે રોજને લગતા નીચે આપેલા હુમકારાના નામોનો એક ખુમખો લેવો:—

૧ હોરમજદ—દએ-પ-આદર—દએ-પ-મહેર—દએ-પ-દીન.

૨ બેહમન—મોહોર—ગોશ—રામ.

૩ અરદીબેહેશત—આદર—સરોશ—બેહેરામ.

૪ શહેરેવર—ખુરશેદ—મહેર—આસ્માન—અનેરાંન.

૫ સપંદારમદ—આવાં—દીન—અખીરવંદ્રહ—મારેરપંદ.

૬ ખુરદાદ—તીર—અરદાક્રવપ—ગુવાદ.

૭ અમરદાદ—રશને—આરતાદ—જમ્યાદ.

માંન^{૩૩}-ઇ અહુરમજદ^{૩૪} બે-રસાદ,^{૩૫} અએદૂન^{૩૬} આદ!^{૩૭} (૪) નીરંગ^{૩૮}
ફીરોજગર^{૩૯} આદ!^{૪૦} ખોરેહ^{૪૧}-ઇ વેહ^{૪૨}-દીન^{૪૩}-ઇ માજદયસ્નાં^{૪૪}
રવા^{૪૫} આદ^{૪૬} અંદર^{૪૭} હફત^{૪૮} કેશવર^{૪૯} જમીન,^{૫૦} નાંમ-એશતીહા-
તર^{૫૧} અંદર^{૫૨} કામ^{૫૩} આદ!^{૫૪} હસ્ત^{૫૫} શહેરસ્તાં^{૫૬} અંદર^{૫૭} (ફલાંન*)
શહેરસ્તાં^{૫૮} પૂરી^{૫૯} ફીરોજહુ,^{૬૦} શાદીહુ,^{૬૧} રામશનીહુ,^{૬૨} રવાં^{૬૩}
ખોરેહ^{૬૪} ખોજસ્તેહ^{૬૫} અવજુન^{૬૬} આદ!^{૬૭} અવજુનતર^{૬૮} આદ!^{૬૯}
ખોરેહ^{૭૦} ખોજસ્તેહ^{૭૧} આદ!^{૭૨}

(૩) ખુલંદીથી^{૭૩} ખોરેહની^{૭૪} વૃદ્ધિ થાઓ,^{૭૫} ખુલંદ^{૭૬} મીનો^{૭૭} સરદાર^{૭૮}
(એટલે કે) ખુલંદ^{૭૯} ગાહંખાર^{૮૦} (ફલાંન)ના હીંગામની^{૮૧} આ^{૮૨} કનુમન^{૮૩}
(યાને ખુશનુદ કરવાની ક્રીયા) તમામ^{૮૪} સવાખ^{૮૫} સાથે સાત^{૮૬} કેશવરના^{૮૭}
વીસ્તારને^{૮૮} લગતાં તમામ^{૮૯} લલાંઓને^{૯૦} પહોંચો,^{૯૧} અને એ પ્રમાણે^{૯૨}
આમીન થાઓ!^{૯૩} ખોરેહની^{૯૪} ખુલંદીથી^{૯૫} વૃદ્ધિ થાઓ,^{૯૬} (ફલાંન હમકારા)
ની આ^{૯૭} કનુમન^{૯૮} વીસ્પેશા^{૯૯} (યાને તમામ) અરદાફવષને^{૧૦૦} પહોંચો,^{૧૦૧} એ
પ્રમાણે^{૧૦૨} થાઓ!^{૧૦૩} ખુલંદીથી^{૧૦૪} ખોરેહની^{૧૦૫} વૃદ્ધિ થાઓ,^{૧૦૬} તથા અશો^{૧૦૭} તગીની
શક્તિ ધરાવનાર,^{૧૦૮} માંથ્રના^{૧૦૯} તનવાળા,^{૧૧૦} એજમતી^{૧૧૧} હથ્યારવાળા,^{૧૧૨} કાર્ય
સાધક^{૧૧૩} હથ્યાર રાખનાર^{૧૧૪} હોરમજદની^{૧૧૫} પેદાયશોના^{૧૧૬} સરદાર^{૧૧૭} સરોશ
યજદને^{૧૧૮} આ^{૧૧૯} કનુમન^{૧૨૦} પહોંચો,^{૧૨૧} એ પ્રમાણે^{૧૨૨} આમીન થાઓ!^{૧૨૩} (૪)
નીરંગ^{૧૨૪} (યાને મીથ્રનું આ લણતર) ફતેહમંદ^{૧૨૫} થાઓ!^{૧૨૬} લલી^{૧૨૭} માજદ-
યસ્ની^{૧૨૮} દીનનું^{૧૨૯} ખોરેહ^{૧૩૦} હફત^{૧૩૧} કેશવરના^{૧૩૨} વીસ્તારમાં^{૧૩૩} ફેલાયલું^{૧૩૪}
રહો,^{૧૩૫} વધારે ખસુસ કરીને^{૧૩૬} તેની પોતાની મુરાદમાજ^{૧૩૭} રહો!^{૧૩૮} જે
શહેરીઓ^{૧૩૯} છે^{૧૪૦} તેમાંના^{૧૪૧} આ (ફલાંન) શહેરમાંનાઓને^{૧૪૨} સંપૂર્ણતા,^{૧૪૩}
ફતેહમંદી,^{૧૪૪} તથા રવાનની^{૧૪૫} ખુશાલી^{૧૪૬} અને ખુરરમી^{૧૪૭} સાથે તેઓનું ખો-
રેહ^{૧૪૮} મુખારક રીતે^{૧૪૯} જુઆદે^{૧૫૦} થાઓ!^{૧૫૧} વધુ જુઆદે^{૧૫૨} થાઓ!^{૧૫૩} ખોરેહ^{૧૫૪}
મુખારક^{૧૫૫} થાઓ!^{૧૫૬}

(૫) ધન^{૧૫૭} કનુમન^{૧૫૮} અએદૂન^{૧૫૯} આદ!^{૧૬૦} મધન્યો^{૧૬૧} રથવો^{૧૬૨}
ખેરેજત^{૧૬૩} ખુલંદ^{૧૬૪} ગેહ^{૧૬૫} ગાહંખાર^{૧૬૬} (ફલાંન†) હમ^{૧૬૭} કેરફે^{૧૬૮} હમા^{૧૬૯}
વેહાંન^{૧૭૦} ઈ હફત^{૧૭૧} કેશવર^{૧૭૨} જમીન^{૧૭૩} બે-રસાદ,^{૧૭૪} અએદૂન^{૧૭૫} આદ!^{૧૭૬}
ગુર્જહુ^{૧૭૭} ખોરેહ^{૧૭૮} અવજાયાદ,^{૧૭૯} ધન^{૧૮૦} કનુમન^{૧૮૧}-ઇ (ફલાંન†) વીસ્પ-

* જે શહેર યા ગામમાં ક્રીયા થતી હોય તે શહેર યા ગામનું નામ લેવું.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

‡ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

એષા^{૮૮} અરદાક્રવપ્^{૮૯} ઁ-રસાદ્^{૯૦} અએદૂન^{૯૧} બાદ્^{૯૨} ગુર્જહ^{૯૩} ખોરેહ^{૯૪}
 અવજતયાદ્^{૯૫} ધન^{૯૬} કનુમન^{૯૭} સરોશ^{૯૮} અશો,^{૯૯} તગી^{૧૦૦} તન^{૧૦૧}-કર-
 માન,^{૧૦૨} શેકફૂત^{૧૦૩} જીન,^{૧૦૪} જીન^{૧૦૫} અવજતર^{૧૦૬} સાલાર^{૧૦૭}-ઇ દામાંન^{૧૦૮}-ઇ
 અહુરમજદ^{૧૦૯} ઁ-રસાદ્^{૧૧૦} અએદૂન^{૧૧૧} બાદ્^{૧૧૨} (૬) કેરા^{૧૧૩} ગાહ^{૧૧૪}
 રોજ^{૧૧૫} શહેરયારી,^{૧૧૬} ખીશ^{૧૧૭} યજરને^{૧૧૮} કર્દ-હોમ,^{૧૧૯} દરન^{૧૨૦} યરત-
 હોમ,^{૧૨૧} મ્યજદ^{૧૨૨} હુમા-રાખનમ,^{૧૨૩} અયોકર્દહ્યા^{૧૨૪} પ^{૧૨૫} ગંજ-ઇ^{૧૨૬} દાદાર^{૧૨૭}
 અહુરમજદ^{૧૨૮} રયોમંદ^{૧૨૯} ખોરેહમંદ^{૧૩૦} અમેશાસ્પંદાન^{૧૩૧} ઁ-રસાદ્^{૧૩૨} !
 અઓજ,^{૧૩૩} જોર,^{૧૩૪} નીર,^{૧૩૫} તગી,^{૧૩૬} અમાવંદી^{૧૩૭} શીરોજગરી!^{૧૩૮}

(૫) આ^{૧૩૯} કનુમન^{૧૪૦} એ પ્રમાણે^{૧૪૧} થાઓ!^{૧૪૨} બુલંદ^{૧૪૩} મીનો^{૧૪૪} સર-
 દાર^{૧૪૫} (એટલે કે) બુલંદ^{૧૪૬} ગાહંમ્યાર^{૧૪૭} (ફલાન)ના હીંગામ^{૧૪૮} (ની આ
 કનુમન) તમામ^{૧૪૯} સવાબ^{૧૫૦} સાથે સાત^{૧૫૧} કેશ્વરના^{૧૫૨} વીસ્તારને^{૧૫૩} લગતાં
 તમામ^{૧૫૪} ભલાંઓને^{૧૫૫} પહોંચો,^{૧૫૬} એ પ્રમાણે^{૧૫૭} આમીન થાઓ!^{૧૫૮} ખોરેહની^{૧૫૯}
 બુલંદીથી^{૧૬૦} વૃદ્ધિ થાઓ,^{૧૬૧} (ફલાન હમકારા)ની આ^{૧૬૨} કનુમન^{૧૬૩} વીસ્પેશા^{૧૬૪}
 અરદાક્રવપને^{૧૬૫} પહોંચો,^{૧૬૬} એ પ્રમાણે^{૧૬૭} થાઓ!^{૧૬૮} બુલંદીથી^{૧૬૯} ખોરેહની^{૧૭૦}
 વૃદ્ધિ થાઓ,^{૧૭૧} તથા અશો^{૧૭૨} તગીની શક્તિ ધરાવનાર,^{૧૭૩} માંથ્રના^{૧૭૪}-તનવાળા,^{૧૭૫}
 એજમતી^{૧૭૬} હથ્યારવાળા,^{૧૭૭} અસરકારક^{૧૭૮} હથ્યાર રાખનાર,^{૧૭૯} હોરમજદની^{૧૮૦}
 પેદાયશોના^{૧૮૧} સરદાર^{૧૮૨} સરોશ યજરને^{૧૮૩} આ^{૧૮૪} કનુમન^{૧૮૫} પહોંચો,^{૧૮૬} એ પ્રમાણે^{૧૮૭}
 થાઓ!^{૧૮૮} (૬) જેને માટે^{૧૮૯} (ફલાન) રોજ,^{૧૯૦} માહ^{૧૯૧} તથા સાલે^{૧૯૨} મેં પોતે^{૧૯૩}
 ઇજરને^{૧૯૪} કીધી છે,^{૧૯૫} દરન^{૧૯૬} ઇજ્યા છે,^{૧૯૭} અને મ્યજદ^{૧૯૮} (યાને કીયારૂપી
 મુરાદના મીથ્ર) આલુ કર્યો જીઝિયું,^{૧૯૯} તે બધું એકત્ર થઈને^{૨૦૦} નુરમંદ^{૨૦૧} તથા
 ખોરેહમંદ^{૨૦૨} દાદાર^{૨૦૩} અહુરમજદના^{૨૦૪} ખજનામાં^{૨૦૫} તથા અમશાસ્પંદોને^{૨૦૬}
 પહોંચો!^{૨૦૭} “ નીર ”^{૨૦૮} નામની શક્તિ, “ અઓજ ”^{૨૦૯} નામનું કૌવત, “ તગી ”^{૨૧૦}
 નામની તાકાત, તથા “ જોર ”^{૨૧૧} નામની મજબુતી (નો સીલ સીલો) હીંમત^{૨૧૨}
 તથા ફતેહમંદી^{૨૧૩} સાથે (આમીન થાઓ)!

(૭) * ધન કનુમન અએદૂન બાદ્ ! મધન્યો રથો ખોરેજત બુ-
 લંદ ગેહ ગાહંમ્યાર (ફલાન†) હુમ કેરેફે હુમા વેહાંન-ઇ હફૂત કેશ્વર
 જમીન ઁ-રસાદ્, અએદૂન બાદ્ ! ગુર્જહ ખોરેહ અવજતયાદ્, ધન

* એ આખા ૭ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ પ મા ફકરાનો તરજુમા.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

દિનુમન-ઇ (ફલાન*) વીરપએપા અરદાક્રવપ્ ઁ-રસાદ, અએદૂન
 આદ ! ગુર્જલ્ ખોરેલ્ અવજ્જયાદ, ઇન દિનુમન સરોશ અશો, તગી
 તન-ફરમાન, શેકફત જીન, જીન અવજ્જર, સાલાર-ઇ દામાન-ઇ
 અહુરમજદ ઁ-રસાદ, અએદૂન આદ ! (૮) એજ્^{૩૬} હુમા^{૪૦} પદીર-
 ફતાર^{૪૧} આદ^{૪૨} ! એમારા^{૪૩} પાનાઇ^{૪૪}-ફેરદાર, ^{૪૫} નેકી^{૪૬}-અંદાખતાર, ^{૪૭}
 અનાઇ^{૪૮} પત્યાર^{૪૯} દુર^{૫૦}-અવાજ^{૫૧}-દાશતાર, ^{૫૨} અયાફત^{૫૩} ખાલ્^{૫૪}
 આદ ! ^{૫૫} કેરા^{૫૬} દીગર^{૫૭} મ્યજ્જ^{૫૮} હજ્જર^{૫૯} મર્દ^{૬૦} મ્યજ્જ^{૬૧} શાયમ^{૬૨}
 સાખત, ^{૬૩} એમારા^{૬૪} કમ-રંજતર^{૬૫} આસાન્તર^{૬૬} યએની^{૬૭} કર્દ^{૬૮} યર્દ^{૬૯}
 એજ્^{૭૦} મા^{૭૧} હજ્જર^{૭૨} પદીરફતાર^{૭૩} આદ ! ^{૭૪}

(૯) નાંમ-ચિરતી^{૭૫} અનઓશલ્^{૭૬} રવાંન, ^{૭૭} રવાંન^{૭૮}-ઇ
 (ફલાન*) અએદર^{૭૯} યાદ^{૮૦} આદ ! ^{૮૧} અએદૂન^{૮૨} આદ ! ^{૮૩} અનઓશલ્^{૮૪}
 રવાંન, ^{૮૫} રવાંન^{૮૬}-ઇ (ફલાન†) અએદર^{૮૭} યાદ^{૮૮} આદ ! ^{૮૯} અએદૂન^{૯૦}
 આદ ! ^{૯૧} ક્રમાયશને^{૯૨} (ફલાન††) માજ્જદયસ્ની^{૯૩} ઁ-રસાદ ! ^{૯૪} અએદૂન^{૯૫}
 આદ ! ^{૯૬} નાંમ-ચિરતી^{૯૭} અનઓશલ્^{૯૮} રવાંન, ^{૯૯} રવાંન^{૧૦૦}-ઇ જર-
 તોશત^૧ સ્પિતમાન^૨ અશો^૩ ફરોહર^૪ અએદર^૫ યાદ^૬ આદ ! ^૭ અએ-
 દૂન^૮ આદ ! ^૯ અનઓશલ્^{૧૦} રવાંન, ^{૧૧} રવાંન^{૧૨}-ઇ અએસદ-વાસ્તર^{૧૩}-
 ઇ જરતોશત^{૧૪} અએદર^{૧૫} યાદ^{૧૬} આદ ! ^{૧૭} અએદૂન^{૧૮} આદ ! ^{૧૯} અન-
 ઓશલ્^{૨૦} રવાંન^{૨૧} રવાંન^{૨૨}-ઇ હવોત્^{૨૩}-ઇ જરતોશત^{૨૪} અએદર^{૨૫} યાદ^{૨૬}
 આદ ! ^{૨૭} અએદૂન^{૨૮} આદ ! ^{૨૯} અનઓશલ્^{૩૦} રવાંન, ^{૩૧} રવાંન^{૩૨}-ઇ ઉર્વ-
 તત્-નર^{૩૩}-ઇ જરતોશત^{૩૪} અએદર^{૩૫} યાદ^{૩૬} આદ ! ^{૩૭} અએદૂન^{૩૮} આદ ! ^{૩૯}
 અનઓશલ્^{૪૦} રવાંન, ^{૪૧} રવાંન^{૪૨}-ઇ ખુરશેદ્ઝેહેર^{૪૩}-ઇ જરતોશત^{૪૪}
 અએદર^{૪૫} યાદ^{૪૬} આદ ! ^{૪૭} અએદૂન^{૪૮} આદ ! ^{૪૯} અનઓશલ્^{૫૦} રવાંન, ^{૫૧}
 રવાંન^{૫૨}-ઇ દુગદો^{૫૩} પોઉરશસ્પ્^{૫૪} અએદર^{૫૫} યાદ^{૫૬} આદ ! ^{૫૭} અએ-
 દૂન^{૫૮} આદ ! ^{૫૯} અનઓશલ્^{૬૦} રવાંન, ^{૬૧} રવાંન^{૬૨}-ઇ પોઉરશસ્પ્^{૬૩}-ઇ
 પેતેરસ્પ્^{૬૪} અએદર^{૬૫} યાદ^{૬૬} આદ ! ^{૬૭} અએદૂન^{૬૮} આદ ! ^{૬૯} અનઓશલ્^{૭૦}
 રવાંન, ^{૭૧} રવાંન^{૭૨}-ઇ આરાસ્પ્^{૭૩} પેતેરસ્પ્^{૭૪} અએદર^{૭૫} યાદ^{૭૬} આદ ! ^{૭૭}
 અએદૂન^{૭૮} આદ ! ^{૭૯} અનઓશલ્^{૮૦} રવાંન^{૮૧} રવાંન^{૮૨}-ઇ મઇદયોમાલ્^{૮૩}-ઇ
 આરાસ્પ્^{૮૪} અએદર^{૮૫} યાદ^{૮૬} આદ ! ^{૮૭} અએદૂન^{૮૮} આદ ! ^{૮૯}

* જુઓ કૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

† જેની યાદમાં કીયા કરવામાં આવી હોય તેનું નામ કાયદાસર લેવું.

†† જેની ફરમાશથી અને પૈસાથી કીયા કરવામાં આવી હોય તેનું નામ લેવું.

[એજ મુજબ વખશુરે વખશુરાંન અશો સ્પિતમાન જરતોશ્ત સાહેબનું વંશ આગળ ચલાવીને, પેશદાદી પાદશાહો, કયાની પાદશાહો, પહેલવાનો વગેરેના નામો લઈને જરતોશ્ત સાહેબના જાનનશીનો જરથુશ્તોતેમો, દસ્તુરો, મોબેદો વગેરેના નામો તે બાબેના કાયદા જાળવીને અહીં દેવાં].

હમા^{૯૦} ક્રવષ-^{૯૧}ધ અશોઆન^{૯૨} અએદર^{૯૩} યાદ^{૯૪} બાદ^{૯૫} અએ-
દૂન^{૯૬} બાદ^{૯૭} *નામ્-ચિશ્તી અનઓશહુ રવાન, રવાન-ધ (†ફલાન)
અએદર યાદ બાદ! અએદૂન બાદ! ક્રમાયરને (†ફલાન) માઝદયસ્ની
બે-રસાદ! અએદૂન બાદ!

(૮) આ બધાની^{૯૦} મારેફતથી^{૯૧} કબુલ^{૯૨} પામો!^{૯૩} જેથી આ બધું
હમારે માટે^{૯૪} નેગેહબાની^{૯૫}-કરનાર,^{૯૬} નેકી^{૯૭}-લાવી આપનાર,^{૯૮} હલાકી^{૯૯}
તથા પક્ષીદીના હુમલાને^{૧૦૦} દૂર^{૧૦૧} તથા પાછળ^{૧૦૨} હઠાવનાર,^{૧૦૩} તથા હમારી
મુરાદ^{૧૦૪} બર લાવનાર,^{૧૦૫} થાઓ!^{૧૦૬} જેથી કરીને^{૧૦૭} હમારી એક મરતબે
કીધેલી મ્યજદ^{૧૦૮} બીજા^{૧૦૯} હજાર^{૧૧૦} મરદોએ^{૧૧૧} કીધેલી મ્યજદ^{૧૧૨} જેવી હું
બનાવી^{૧૧૩} શકું,^{૧૧૪} યાને અમને^{૧૧૫} કુંમ-રંજ^{૧૧૬} તથા વધુ આસાની^{૧૧૭} સાથે અ-
મારી^{૧૧૮} તરફથી^{૧૧૯} એકવાર^{૧૨૦} કીધેલી^{૧૨૧} એક^{૧૨૨} ચીજ હજાર ગણી રીતે^{૧૨૩}
કબુલ^{૧૨૪} પામો!^{૧૨૫} (૯) નામ-બ-નામ^{૧૨૬} અમર્ગ^{૧૨૭} રવાન^{૧૨૮} (ફલાન)નું રવાન^{૧૨૯}
હ્યાં^{૧૩૦} યાદ^{૧૩૧} હોજો!^{૧૩૨} આમીન^{૧૩૩} થાઓ!^{૧૩૪} અમર્ગ^{૧૩૫} રવાન^{૧૩૬} (ફલાન)નું
રવાન^{૧૩૭} હ્યાં^{૧૩૮} યાદ^{૧૩૯} રહેજો!^{૧૪૦} એ પ્રમાણે^{૧૪૧} થાઓ!^{૧૪૨} (ફલાન) જે માઝ-
દયસ્ની^{૧૪૩} છે તેની ફરમાશથી^{૧૪૪} આ બધું પહોંચો!^{૧૪૫} એ પ્રમાણે^{૧૪૬} આમીન
થાઓ!^{૧૪૭} નામ-બ-નામ^{૧૪૮} અમર્ગ^{૧૪૯} રવાન^{૧૫૦} અશો^{૧૫૧} ફરોહર^{૧૫૨} સાથના જર-
તોશ્ત^{૧૫૩} સ્પિતમાન સાહેબનું^{૧૫૪} રવાન^{૧૫૫} હ્યાં^{૧૫૬} યાદ^{૧૫૭} હોજો!^{૧૫૮} આમીન^{૧૫૯} થાઓ!^{૧૬૦}
અમર્ગ^{૧૬૧} રવાન^{૧૬૨} જરતોશ્ત સાહેબના^{૧૬૩} અએસદ વાસ્તરનું^{૧૬૪} રવાન^{૧૬૫} હ્યાં^{૧૬૬}
યાદ^{૧૬૭} હોજો!^{૧૬૮} એ પ્રમાણે^{૧૬૯} થાઓ!^{૧૭૦} અમર્ગ^{૧૭૧} રવાન^{૧૭૨} જરતોશ્ત સાહે-
બના^{૧૭૩} હવોવનું^{૧૭૪} રવાન^{૧૭૫} હ્યાં^{૧૭૬} યાદ^{૧૭૭} હોજો!^{૧૭૮} એ પ્રમાણે^{૧૭૯} થાઓ!^{૧૮૦} અ-
મર્ગ^{૧૮૧} રવાન^{૧૮૨} જરતોશ્ત સાહેબના^{૧૮૩} ઉર્વતતનનરનું^{૧૮૪} રવાન^{૧૮૫} હ્યાં^{૧૮૬} યાદ^{૧૮૭}
રહેજો!^{૧૮૮} એ પ્રમાણે^{૧૮૯} થાઓ!^{૧૯૦} અમર્ગ^{૧૯૧} રવાન^{૧૯૨} જરતોશ્તના^{૧૯૩} ખુરશેદ
એહેરનું^{૧૯૪} રવાન^{૧૯૫} હ્યાં^{૧૯૬} યાદ^{૧૯૭} હોજો!^{૧૯૮} એ પ્રમાણે^{૧૯૯} થાઓ!^{૨૦૦} અમર્ગ^{૨૦૧}
રવાન^{૨૦૨} પોઉરશસ્પના^{૨૦૩} દુગદોનું^{૨૦૪} રવાન^{૨૦૫} હ્યાં^{૨૦૬} યાદ^{૨૦૭} હોજો!^{૨૦૮} આમીન^{૨૦૯}
થાઓ!^{૨૧૦} અમર્ગ^{૨૧૧} રવાન^{૨૧૨} પેતેરસ્પના^{૨૧૩} પોઉરશસ્પનું^{૨૧૪} રવાન^{૨૧૫} હ્યાં^{૨૧૬} યાદ^{૨૧૭}
હોજો!^{૨૧૮} એ મુજબ^{૨૧૯} થાઓ!^{૨૨૦} અમર્ગ^{૨૨૧} રવાન^{૨૨૨} પેતેરસ્પના^{૨૨૩} આરાસ્પનું^{૨૨૪}

* એના તરજુમા બાબે જુઓ ૯ મા ફકરાની શરૂઆતના તરજુમા.

† જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

‡ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૩.

રવાન^{૭૨} હ્યાં^{૭૫} યાદ^{૭૬} હોજો !^{૭૭} આમીન^{૭૮} થાઓ !^{૭૯} અમર્ગ^{૮૦} રવાન^{૮૧} આ-
રાસ્પના^{૮૨} મધદયો-માહનું^{૮૩} રવાન^{૮૪} હ્યાં^{૮૫} યાદ^{૮૬} રહેજો !^{૮૭} એ પ્રમાણે^{૮૮}
થાઓ !^{૮૯}

તમામ^{૯૦} અશો રવાનોના^{૯૨} ફરોહરો^{૯૧} હ્યાં^{૯૩} યાદ^{૯૪} હોજો !^{૯૫} આમીન^{૯૬}
થાઓ !^{૯૭}

(૧૦) હુમા^{૯૮} કવપ્^{૯૯} અશોઆન^{૧૦૦} અયોકર્દ્દિહ્યા^૧ ચેહાઝમ,^૨
દહુમ,^૩ સી-રોજ,^૪ સાલ,^૫ રોજ,^૬ એજ^૭ ગયોમર્દ^૮ અંદા^૯ સઓ-
પ્યઓસ^{૧૦} અએદર^{૧૧} યાદ^{૧૨} આદ^{૧૩} અએદૂન^{૧૪} આદ^{૧૫} (૧૧)
*હસ્તાન,^{૧૬} †બુદાન,^{૧૭} ‡એદાન,^{૧૮} ††જદાન,^{૧૯} †††અજદાન,^{૨૦} ‡આ-
દહી,^{૨૧} ‡‡ઉજ-દહી^{૨૨} ‡‡‡દહુમ^{૨૩} **નર^{૨૪} ††નારીક,^{૨૫} †††અવરનાઇ,^{૨૬}
પુરનાઇ,^{૨૭} હર^{૨૮} કે^{૨૯} ‡‡‡અવર^{૩૦} ઇન^{૩૧} જમીન^{૩૨} પરિ^{૩૩} વેહ-દીની^{૩૪}
ગુદારાન^{૩૫} શુદ-હસ્ત,^{૩૬} ‡‡‡હુમા^{૩૭} કવપ્^{૩૮} અશોઆન^{૩૯} અયો-
કર્દ્દિહ્યા^{૪૦} એજ^{૪૧} ગયોમર્દ^{૪૨} અંદા^{૪૩} સઓપ્યઓસ^{૪૪} અએદર^{૪૫} યાદ^{૪૬}
આદ^{૪૭} અએદૂન^{૪૮} આદ^{૪૯} (૧૨) કે^{૫૦} ઇન^{૫૧} *માન^{૫૨} *વીસ^{૫૩}
વ *જંદ^{૫૪} *દહ^{૫૫} વ *રોસ્તા^{૫૬} ‡‡ગુજરતે^{૫૭} હેંદ,^{૫૮} હુમા^{૫૯} કવપ્^{૬૦}
ઇ અશોઆન^{૬૧} અયોકર્દ્દિહ્યા^{૬૨} એજ^{૬૩} ગયોમર્દ^{૬૪} અંદા^{૬૫} સઓપ્ય-
ઓસ^{૬૬} અએદર^{૬૭} યાદ^{૬૮} આદ^{૬૯} અએદૂન^{૭૦} આદ^{૭૧}

નુઓ યજરને હા ૨૬. અથવા સતુમનો કરદો—

* યાઓસ્ય જ્વન્તાંમ્ અપઓનાંમ્.

† યાઓ ઇરીરિથુપાંમ્ અપઓનાંમ્.

‡ યાઓસ્ય નરાંમ્ અન્નતનાંમ્.

§ આ-દખ્યુનાંમ્ય અપઓનાંમ્ કવપયો યજમઇદે.

‡‡ ઉજદખ્યુનાંમ્ય અપઓનાંમ્ કવપયો યજમઇદે.

‡‡‡ દહુમા-કેરેતનાંમ્.

** નરાંમ્ય અપઓનાંમ્ કવપયો યજમઇદે.

†† નાઇરિનાંમ્ય અપઓનિનાંમ્ કવપયો યજમઇદે.

††† વીસ્પનાંમ્ અપેરેનાયુકનાંમ્.

§§ ઈદ ઇસ્તિતનાંમ્ ઉર્વાનો યજમઇદે, યાઓ અપઓનાંમ્ કવપયો.

‡‡‡ વીસ્પાઓ અષાઠનાંમ્ વંદ્રહીશ રૂરાઓ સ્પેન્તાઓ કવપયો યજમઇદે,

યાઓ હય ગયાત્ મરેન્નત્ આ સઓપ્યન્તાત્ વેરેન્નત્.

‡‡‡ વીસ્પનાંમ્ અહૂમ્ય ન્માને..... પર-ઇસ્તિતનાંમ્.

* યજમઇદે ન્માન્યાઓ, વીસ્પાઓ, જન્તુમાઓ, દખ્યુમાઓ, જરથુસ્તોતેમાઓ.

(૧૦) તમામ^{૬૬} અશોના^{૧૦૦} ફરોહરો^{૬૬} જેઓની (દીની ક્રીયાઓ જેવી કે) ચેહારમ,^૨ દશમુ,^૩ (માસીસા, છમસી તથા વરસી ટાંકણેના) સીરો-જાઓ,^૪ સાલેગાંન^૫ (યાને વરસે વરસે પડતા પ્રસંગો), તથા રોજેગાંન^૬ (યાને દરરોજની ક્રીયાઓ), ગયોમદ્દથી^{૮-૭} તે સઓબ્યઓસ^{૧૦} સુધીમાં^૬ થયાં હોય, તે બધાં સામટાં^૧ ફરોહરો હાં^{૧૧} યાદમાં^{૧૨} રહેજો!^{૧૩} એ પ્રમાણે^{૧૪} થાઓ!^{૧૫} (૧૧) (હાલ, માણ તથા મુસ્તકબલના એટલે કે) હાલમાં હૈયાતી ભોગવનારાં,^{૧૬} આગળ થઇ ગયલાં,^{૧૭} અને હવે પછી થનારાં,^{૧૮} જન્મેલાં,^{૧૯} નહીં જન્મેલાં,^{૨૦} આ જગો (યાને ખનીરથખામી) ઉપરના,^{૨૧} પેલી જગો (યાને શશ કેશ્વરો) ઉપરના,^{૨૨} દહમ^{૨૩} (યાને અશોધથી નાણું ને લાયક થયલાં) નર^{૨૪} તથા નારીઓ,^{૨૫}—બાળકો,^{૨૬} અચ્ચાંઓ,^{૨૭} જે^{૨૮} કોઈ^{૨૯} ભડી (માજદયસ્ની જરથોશ્તી) દીનને લગતાં^{૩૦} આ^{૩૧} જમીન^{૩૨} (યાને ખનીરથખામી) ઉપરથી^{૩૩} ગઈ પરમ સુધીમાં^{૩૩} તેહ કરી^{૩૫} ગયલાં છે,^{૩૬} તેઓને લગતાં “અશોનામ^{૩૬}”ના તમામ^{૩૭} ફરોહરો^{૩૮} ગયોમદ્દથી^{૪૨-૪૧} તે સઓબ્યઓસ^{૪૪} સુધીનાં^{૪૩} સામટાં^{૪૦} હાં^{૪૧} યાદમાં^{૪૬} હોજો!^{૪૭} એ પ્રમાણે^{૪૮} આમીન થાઓ!^{૪૯} (૧૨) જેઓ^{૫૦} આ^{૫૧} ઘર^{૫૨} તથા મોહલ્લા,^{૫૩} શહેર^{૫૪} તથા ગામ^{૫૫} તથા મુલકમાં^{૫૬} ગુજર પામેલાં^{૫૭} છે^{૫૮} તે તમામ^{૫૯} ગયોમદ્દથી^{૬૪-૬૩} સઓબ્યઓસ^{૬૬} સુધીનાં^{૬૫} “અશોનાંમને”^{૬૬} લગતાં ફરોહરો^{૬૯} હાં^{૬૭} સામટાં^{૬૨} યાદમાં^{૬૮} હોજો!^{૬૯} આમીન^{૭૦} થાઓ!^{૭૧}

(૧૩) *અશોઆંન,^{૭૨} ક્વપ્^{૭૩} ચીરાંન,^{૭૪} ક્વપ્^{૭૫} અવર-વી-જાંન,^{૭૬} ક્વપ્^{૭૭} ફીરોજગરાંન,^{૭૮} ક્વપ્^{૭૯} પઓધર્યો-દ્દકએપાંન,^{૮૦} ક્વપ્^{૮૧} નખાનજદીશતાંન,^{૮૨} ક્વપ્^{૮૩-૮૪} ક્વપયો,^{૮૪} હુમા^{૮૫} અયો-કર્દિહા^{૮૬} એજ^{૮૭} ગયોમદ્દ^{૮૮} અંદા^{૮૯} સઓબ્યઓસ^{૯૦} અએદર^{૯૧} યાદ^{૯૨} બાદ!^{૯૩} અએદૂન^{૯૪} બાદ!^{૯૫} (૧૪) રવાન^{૯૬-૯૭} પેદરાંન^{૯૭} વ માદરાંન^{૯૮} જદગાંન^{૯૯} વ ન્યાગાંન^{૧૦૦} વ ફજંદાંન^{૧૦૧} વ પએવંદાંન^{૧૦૨} વ પરસ્તારાંન^{૧૦૩} વ નખાનજદીશતાંન,^{૧૦૪} ક્વપ્^{૧૦૫} અશોઆંન,^{૧૦૬} અયોકર્દિહા,^{૧૦૭} એજ^{૧૦૮} ગયોમદ્દ^{૧૦૯} અંદા^{૧૧૦} સઓબ્યઓસ^{૧૧૧} અએદર^{૧૧૨} યાદ^{૧૧૩} બાદ!^{૧૧૪} અએ-દૂન^{૧૧૫} બાદ!^{૧૧૬} (૧૫) †હુમા^{૧૧૭} અયોરનાંન,^{૧૧૮} હુમા^{૧૧૯} રથેશ્તારાંન^{૧૨૦}

* જુઓ આફ્રીન્ગાનનો “યાઓ વિસાદ્” વાળો કરદો “અપાઉનાંમ ક્વપી-નાંમ, ઉધ્રનાંમ અધવિથુરનાંમ, ઉધ્રનાંમ વારેઘ્રધિનાંમ, પઓધર્યો-દ્દકએપનાંમ ક્વપીનાંમ, નખાનજદીશતાંમ ક્વપીનાંમ.”

† જુઓ યજ્ઞસ્ને હા ૨૬. અથવા સતુમનો કરદો “વીરપનાંમ અએઘ્રપધિતાંમ અપઓનાંમ ક્વપયો યજ્ઞમધે”.

હુમા^{૨૧} વાસ્તેયોસાંન,^{૨૨} હુમા^{૨૩} હુતોખશાંન,^{૨૪} હુમા^{૨૫} ક્વપૂ^{૨૬} અશો-
આંન,^{૨૭} હુમા^{૨૮} અયોમર્દશી,^{૨૯} એજ^{૩૦} ગયોમર્દ^{૩૧} અંદા^{૩૨} સઓ-
બ્યઓસ^{૩૩} અએદર^{૩૪} યાદ^{૩૫} બાદ!^{૩૬} અએદૂન^{૩૭} બાદ!^{૩૮}

(૧૩) “અશોનામ”નાં^{૧૨} મરતખાના ગાલેખ,^{૧૪} ચહડતા દરજ્જાના^{૧૬}
તથા ફેરોહમંદ^{૧૮} ફેરોહરો,^{૧૯-૨૦-૨૧} તથા “પઓઇસ્થોદકએષનાંમ”^{૨૨}ને લગતાં
ફેરોહરો,^{૨૩} તથા “નખાનજદીશતનાંમ”^{૨૪}ને લગતાં ફેરોહરો,^{૨૫} જે ફેરોહ-
રોના^{૨૬} ફેરોહરો^{૨૭} છે, તે તમામ^{૨૮} ગયોમર્દશી^{૨૯-૩૦} તે સઓબ્યઓસ^{૩૧} સુધીના^{૩૨}
બધાં મળીને^{૩૩} હા^{૩૪} યાદમાં^{૩૫} રહેજે!^{૩૬} એ પ્રમાણે^{૩૭} થાયો!^{૩૮} (૧૪) બાપ,^{૩૯}
માય,^{૪૦} વડીલો,^{૪૧} બાપદાદા,^{૪૨} ફરજંદો,^{૪૩} સગાંસ્નેહીઓ,^{૪૪} ફીદા થયલાંઓના^{૪૫}
રવાનો^{૪૬} તથા નખાનજદીશત^{૪૭} (યાને ઘણાજ આગળ વધેલાં) “અશો-
નામ”^{૪૮} ફેરોહરો^{૪૯} ગયોમર્દશી^{૫૦-૫૧} તે સઓબ્યઓસ^{૫૨} સુધીના^{૫૩} હા^{૫૪} સામટાં^{૫૫}
યાદમાં^{૫૬} હોજે!^{૫૭} એ પ્રમાણે^{૫૮} થાયો!^{૫૯} (૧૫) તમામ^{૬૦} અથોરનાનો,^{૬૧}
તમામ^{૬૨} પાદશાહ પહેલવાનો,^{૬૩} તમામ^{૬૪} જેતીકારો,^{૬૫} તથા તમામ^{૬૬} ધંધા-
દારીઓમાંના^{૬૭} (અશોઇથી આગળ વધેલાં) તમામ^{૬૮} “અશોનાંમ”^{૬૯}
ફેરોહરો^{૭૦} ગયોમર્દશી^{૭૧-૭૨} તે સઓબ્યઓસ^{૭૩} સુધીના^{૭૪} સઘળાં^{૭૫} સામટીરીતે^{૭૬}
હા^{૭૭} યાદમાં^{૭૮} હોજે!^{૭૯} એ પ્રમાણે^{૮૦} આમીન થાયો!^{૮૧}

(૧૬) હુમા^{૮૨} ક્વપૂ^{૮૩} અશોઆંન,^{૮૪} હફૂત^{૮૫} કેશવર^{૮૬} જમીન,^{૮૭}
અરેજહુ,^{૮૮} સવહુ,^{૮૯} કદદફૂ,^{૯૦} વીદદફૂ,^{૯૧} વોર-અરેશત,^{૯૨} વોર-
જરેશત,^{૯૩} ખનરસ-આમી,^{૯૪} કુંગ-દએજ,^{૯૫} અશોઆંન^{૯૬} †વરેજ-
મ-કરદાંન,^{૯૭} ગંજ-માંથ્રાન,^{૯૮} હુમા^{૯૯} ક્વપૂ^{૧૦૦} અશોઆંન,^{૧૦૧} હુમા^{૧૦૨}
અયોમર્દશી^{૧૦૩} એજ^{૧૦૪} ગયોમર્દ^{૧૦૫} અંદા^{૧૦૬} સઓબ્યઓસ^{૧૦૭} અએદર^{૧૦૮}
યાદ^{૧૦૯} બાદ!^{૧૧૦} અએદૂન^{૧૧૧} બાદ!^{૧૧૨} (૧૭) †ગુર્જહુ ખોરેહુ અવજત-
યાદ, ઇન ફિતુમન મઇન્યો રથવો ખેરેજત, બુલંદ ગેહ ગાહંખાર
(ફૂલાન) હુમા કેરેફે હુમા વેહાંન-ઈ હફૂત કેશવર જમીન ખે-રસાદ!
અએદૂન બાદ! ગુર્જહુ ખોરેહુ અવજતયાદ, ઇન ફિતુમન-ઇ (ફૂલાન)

* જુઓ આવાં યશત ફ. ૫૪, ૫૭. “કંઘલય.”

† જુઓ વંદીદાદ પરગર્દ ૨; ફ. ૨૫. “વરેમ.”

‡ એ આખા ૧૭ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ ૩ ના ફકરાનો તરજુમા.

§ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

¶ જુઓ ફૂટનોટ પાનું ૪૮૦.

વીરુપએષા અરદાકવપ્ યે-રસાદ્ ! અએદૂન બાદ્ ! ગુર્જણે જોરેણ
અવજનયાદ્, ધન દેનુમન, સરોશ અશો, તગી, તન-ફરમાંન, શેક-
ફત જીન, જીન અવજનર, સાલાર-ધ દામાંન-ધ આહુરમજદ્ યે-ર-
સાદ્ ! અએદૂન બાદ્ ! (૧૮) *નાંમ-ચિશ્તી અનઓશણ, રવાન-ધ
(†ફલાન) અએદર યાદ્ બાદ્ ! અએદૂન બાદ્ ! અનઓશણ રવાન,
રવાન-ધ (†ફલાન) અએદર યાદ્ બાદ્ ! અએદૂન બાદ્ ! ક્રમાયશને
(†ફલાન) માજદયસ્ની યે-રસાદ્ ! અએદૂન બાદ્ !

(૧૬) હફત^{૪૨} કેશવર^{૪૩} જમીન^{૪૪}—અરેજહ,^{૪૫} સવહ,^{૪૬} ફદદફષ,^{૪૭}
વીદદફષ,^{૪૮} વોર-અરેશત,^{૪૯} વોર-જરેશત^{૫૦} તથા ખનીરથખામી^{૫૧} ઉપરના,
કુંગદેજ,^{૫૨} વરેજમકદ્,^{૫૩} તથા ગંજ-માંથને^{૫૪} લગતાં તમામ^{૫૫-૫૬} અ-
શોના^{૫૭-૫૮-૫૯} ફરોહરો^{૬૦-૬૧} ગયોમદ્થી^{૬૨-૬૩} તે સઓધ્યઓસ^{૬૪} સુધી^{૬૫}
અધાં^{૬૬} સામટાં^{૬૭} હાં^{૬૮} યાદમાં^{૬૯} હોજો !^{૭૦} એ પ્રમાણે^{૭૧} આમીન થાઓ !^{૭૨}

(૧૯) હમ^{૭૩} કેરે^{૭૪} હમા^{૭૫} વેહાંન^{૭૬}-ધ હફત^{૭૭} કેશવર^{૭૮} જ-
મીન^{૭૯} યે-રસાદ્ !^{૮૦} અએદૂન^{૮૧} બાદ્ !^{૮૨} કેરા^{૮૩} ગાહ^{૮૪} રોજ^{૮૫} શહે-
ર્યારી^{૮૬} ખીશ^{૮૭} શીરોજગર^{૮૮} બાદ્ !^{૮૯} અએદૂન^{૯૦} બાદ્ !^{૯૧} (૨૦)
હીજવા^{૯૨} રવાંની,^{૯૩} હુ-ઝેરદાહી,^{૯૪} હુ-પાદશાહી,^{૯૫} દાદ્,^{૯૬} દીન^{૯૭}
એહ^{૯૮} માજદયસ્નાંન,^{૯૯} આગાહી,^{૧૦૦} રવાંન,^{૧૦૧} ગાઆફંગાની^{૧૦૨}
બાદ્,^{૧૦૩} હફત^{૧૦૪} કેશવર^{૧૦૫} જમીન^{૧૦૬} અએદૂન^{૧૦૭} બાદ્ !^{૧૦૮} (૨૧) આ-
જશને^{૧૦૯} હુ-જશને^{૧૧૦} બાદ્ !^{૧૧૧} ક્રમાયશને^{૧૧૨} પદીરશને^{૧૧૩} બાદ્ !^{૧૧૪} અએદૂન^{૧૧૫}
બાદ્ !^{૧૧૬} જાદુધ,^{૧૧૭} બજેહગરી,^{૧૧૮} દરવંદી,^{૧૧૯} દેવ-યસ્ની^{૧૨૦} દેહરી^{૧૨૧}
અવાદશાં^{૧૨૨} બાદ્ !^{૧૨૩} અએદૂન^{૧૨૪} બાદ્ !^{૧૨૫} (૨૨) યેશાંન^{૧૨૬} કીશાંન^{૧૨૭}
દુશ-મયજદનાંન^{૧૨૮} અર^{૧૨૯} ખુદ્ હેદ્,^{૧૩૦} ઓએમ^{૧૩૧} વેહ^{૧૩૨}-દીને^{૧૩૩} માજદય-
સ્નાંન^{૧૩૪} રવાંન^{૧૩૫} દાદ્^{૧૩૬} હેદ્,^{૧૩૭} ઓએમ^{૧૩૮} વેહ^{૧૩૯}-દીને^{૧૪૦} માજદ-
યસ્નાંન^{૧૪૧} યે-આયંદ^{૧૪૨}—અગર^{૧૪૩} ન^{૧૪૪} આયંદ^{૧૪૫} ગુજર્ગ^{૧૪૬} ઉમેદ^{૧૪૭}
મેહર^{૧૪૮} ક્રાખગયઓધત^{૧૪૯} દાવર^{૧૫૦} રાસ્ત^{૧૫૧} જુદતર^{૧૫૨} પીશતર^{૧૫૩} યે-
રસાદ્ !^{૧૫૪} એજ^{૧૫૫} હમા^{૧૫૬} ગુનાહ^{૧૫૭} પતેત^{૧૫૮} પશેમાનોમ !^{૧૫૯} અપેમ
વોહૂ (૧).

* એ આખા ૧૮ મા ફકરાના તરજુમા માટે જુઓ ૯ મા ફકરાની સરઆ-
તનો તરજુમા.

† જુઓ ફરનોટ પાનું ૪૮૩.

‡ જુઓ ફરનોટ પાનું. ૪૮૩.

(૧૯) તમામ^{૭૦} સવાબ^{૭૧} હફત^{૭૪} કેશ્વર^{૭૫} જમીન^{૭૬} ઉપરના તમામ^{૭૨} બલાંઓને^{૭૩} પહોંચો!^{૭૭} એ પ્રમાણે^{૭૮} થાઓ!^{૭૯} તેને માટે^{૮૦} પોતાનો^{૮૧} (ફલાન) રોજ,^{૮૨} માહ,^{૮૩} સાલ^{૮૪} ફતેહમંદ^{૮૫} થાઓ!^{૮૬} આમીન^{૮૭} થાઓ!^{૮૮} (૨૦) બલી^{૮૯} માજદયસ્ની^{૯૦} દીનનું^{૯૧} જખાનથી^{૯૨} આગળ વધવું,^{૯૩} બહું કુવત,^{૯૪} તથા બલી પાદશાહી જેવી સત્તા,^{૯૫} રાસ્તપણું,^{૯૬} તથા વાકેશી,^{૯૭} શેલાવો^{૯૮} તથા મશહુરી^{૯૯} હફત^{૧૦૦} કેશ્વર^{૧૦૧} જમીન^{૧૦૨} ઉપર થાઓ!^{૧૦૩} એ પ્રમાણે^{૧૦૪} આમીન થાઓ!^{૧૦૫} (૨૧) તમામ પેદાયશ^{૧૦૬} બલી પેદાયશ^{૧૦૭} થાઓ!^{૧૦૮} હુકમ^{૧૦૯} પસંદગી પામેલો^{૧૧૦} થાઓ!^{૧૧૧} આમીન^{૧૧૨} થાઓ!^{૧૧૩} બહુધ,^{૧૧૪} પાપ,^{૧૧૫} દરવંદી,^{૧૧૬} દેવ-પરસ્તી,^{૧૧૭} અને નાસ્તીકપણું^{૧૧૮} દૂર થઈ^{૧૧૯} જાઓ!^{૧૨૦} એ પ્રમાણે^{૧૨૧} થાઓ!^{૧૨૨} (૨૨) તેઓ^{૧૨૩} જેઓએ^{૧૨૪} પુરા બદલાને^{૧૨૫} લગતો ખોરાક^{૧૨૬} ખાધેલો^{૧૨૭} છે અને જેઓ^{૧૨૮} બલી^{૧૨૯} માજદયસ્ની^{૧૩૦} દીનને^{૧૩૧} લગતાં રવાન^{૧૩૨} તરીકે થઈ^{૧૩૩-૧૩૪} ગયલાં છે તેઓ^{૧૩૫} બલી^{૧૩૬} માજદયસ્ની^{૧૩૭} દીનવાળાં^{૧૩૮} થઈનેજ^{૧૩૯} આવે;—અને જો^{૧૪૦} નહીં^{૧૪૧} આવે^{૧૪૨} તો તેઓની ગુજરતી વખતની^{૧૪૩} ઉમેદ^{૧૪૪} સાથે બહોળાં ખેતરવાળાં^{૧૪૫} રાસ્ત^{૧૪૬} ઈન્સાફ કરનારાં^{૧૪૭} મહેર યજદની^{૧૪૮} હજુરમાં જલદીથી^{૧૪૯} તેઓનું આગળ અને આગળ વધવું^{૧૫૦} થાઓ!^{૧૫૧} તમામ^{૧૫૨} ગુનાહથી^{૧૫૩-૧૫૪} પતેત^{૧૫૫} કરી પશેમાન છેડી!^{૧૫૬}

યક્-સદ્-ઓ-યક્ ઇસ્મ્

૧૦૧ નામો.

યજ્ઞશ્નેની ક્રીયામાં “વરસ” નામના પવિત્ર વરસ્યાના બાલ સાથની “હશ્ત” ધાતુની વીંટીથી પાણીની કુંડીમાં ચાલુ છણકાવ કરતી વખતે જે તે પાક સાહેબના ૧૦૧ સેકાતી નામો બાજમાં ચાદ કરવામાં આવેછે, તે નીચે મુજબ છે:

૧. *ઇજદ્	૧. “યજ્ઞ” યાને એકતાન થવા લાયક; સેતાયશ કરવા લાયક
૨. †હરવેસ્પ-તવાન્	૨. સર્વ-શક્તિમાન
૩. †હરવેસ્પ-આગાહ્	૩. સર્વ-જ્ઞાની
૪. હરવેસ્પ-બુદા	૪. સર્વનો સાહેબ
૫. અબદહ્	૫. શરૂઆત વગરનો
૬. અબી-અંજમ્	૬. છેડા વગરનો
૭. બુને-સ્તીહ્	૭. સૃષ્ટિ રચનાનું મુળ
૮. ક્રાખ્તન-તેહ્	૮. બધાંનો બહોળો છેડો
૯. જમગ	૯. બુદ્ધેર્ગ કારણ
૧૦. પરજતરહ્	૧૦. વધારે ખુલ્લંદ
૧૧. તુમ્-અફીદ્	૧૧. ખાલેસમાં ખાલેસ
૧૨. અબરવંદ	૧૨. દરેકથી અલગ
૧૩. પરવંદા	૧૩. બધાં સાથે સંબંધ
૧૪. અન્-અધ્યાકહ્	૧૪. કોઈથી પામી શકાય નહી
૧૫. હુમ્-અધ્યાકહ્	૧૫. બધાંને પામી જનાર
૧૬. આદરે	૧૬. સીધામાં સીધો; રાસ્તમાં રાસ્ત

* બુઓ યજ્ઞશ્ને હા ૧૬; ૧ “મજ્ઞસ્તેમ્” “યજ્ઞતેમ્.”

† બુઓ ગાથા હા ૫૧; ૧૭ “ક્ષયાંસુ.”

‡ બુઓ વંદીદાદ ૧૬; ૨૦ “વીસ્પો—વીહવાઓ.”

ગાથા હા ૪૫; ૩ “વીહવાઓ.”

„ હા ૪૬; ૧૯ “વએદિશ્તો.”

૧૭. ગીરા
૧૮. અ-ચેમ
૧૯. ચમના
૨૦. *સફના
૨૧. અફજા
૨૨. નાશા
૨૩. †પરવરા
૨૪. ધયાનહ
૨૫. આઈન-આએનહ
૨૬. અન્-અઈનહ
૨૭. ‡ખોશીદ-તુમ
૨૮. §મીનો-તુમ
૨૯. વાસ્ના
૩૦. ¶હરવસ્તુમ
૩૧. હુ-સેપાસ
૩૨. હર-હમીદ
૩૩. ||હર-નેફ-ફરેહ
૩૪. *એશ-તરના
૩૫. તરોનીશ
૩૬. અન્-અઓશફ
૩૭. ફરસફ
૩૮. પજોહહહ

૧૭. બધાંને પકડી રાખનાર
૧૮. સખખ વગરનો
૧૯. સખખોનો સખખ
૨૦. વૃદ્ધિ કરનાર
૨૧. જીઆદતી કરનાર
૨૨. બધાંને સરળી રીતે પહોંચનારો
૨૩. પોષણ કરનાર
૨૪. ગેહાંનનો પાસ્ખાંન
૨૫. તરેહ તરેહનો નહી
૨૬. આકાર વગરનો
૨૭. દ્રઢમાં દ્રઢ
૨૮. સૌથી આણુદીક
૨૯. સર્વ-વ્યાપક
૩૦. તમામમાં તમામ
૩૧. શુકરાના કરવા લાયક
૩૨. તમામ ભલો ખવાસ.
૩૩. તમામ ભલું મુખારક-ખોરેહ
૩૪. દુઃખ દફે કરનાર
૩૫. ગાલેખ
૩૬. અમર્ગ
૩૭. મુરાદ પાર પાડનાર
૩૮. નેક ખસલત પેદા કરનાર

* જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૮ “દસેમો યત્ અહિ રૂપાનો.”

† જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૧૩ “શ્રાત નાંમ અહિ.”

‡ જુઓ યજરને હા ૧; ૧ “અઓજ્જદિશતહેચ.”

§ જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૧૨ “મઇન્શુશ્ચ અહિ રૂપેન્તોતેમો.”

વળી વીરપરદ ૨; ૪ “આયેસે યશતી યીમ્ અહુરેમ્ મજદાંમ્ મઇન્યોમ મઇન્યવનાંમ.”

¶ જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૭ “પુજદ વીરપ વોહુ મજદદાત અષચિશ્ચ”

|| જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૧૪ “વીરપ-ખાશ્ર નાંમ અહિ.”

§ જુઓ હોરમજદ યશત ફ. ૧૪ “ત્વએષો-તઉર્વાઓ નાંમ અહિ.”

૩૯. *અવાફર
 ૪૦. અફાશીઆએઆ
 ૪૧. અખરજ
 ૪૨. અ-સતોહ
 ૪૩. રખોહ
 ૪૪. વરૂન
 ૪૫. †અ-ફરેફહ
 ૪૬. †ખે-ફરેફહ
 ૪૭. અ-દુધ
 ૪૮. ‡કાંમે-રદ્દ
 ૪૯. ફરમાન-કાંમે
 ૫૦. આએખૂ તન
 ૫૧. †અ-ફરેમેશ
 ૫૨. ‡હમારના
 ૫૩. ફસનાએઆ
 ૫૪. અ-તર્શ
 ૫૫. **અ-ખીશ
 ૫૬. અફાજદુમ
 ૫૭. ††હમ-ચુન
 ૫૮. ††મીનો-સ્તીહ-ગર

૩૯. ઇન્સાફથી મહેરબાન
 ૪૦. મહેરબાન બખ્શનાર
 ૪૧. ઘણોજ લાવી આપનાર
 ૪૨. આજેજ નહી થાય તેવો
 ૪૩. સ્વતંત્ર; બેપરવાહ
 ૪૪. ખરાબીથી બચાવનાર
 ૪૫. નહી-ઠગનાર
 ૪૬. નહી-ઠગનાર
 ૪૭. બેપણા વગરનો
 ૪૮. મુરાદનો સાહેબ
 ૪૯. મુરાદજ તેનો હોકમ
 ૫૦. વગર શરીકનો
 ૫૧. નહી-ભુલી જનાર
 ૫૨. હેસાબ-શુમાર કરનાર
 ૫૩. પીછાણુને લાયક; પીછાણુ કરનાર
 ૫૪. વગર-ખીકનો
 ૫૫. દુઃખ યાને આબર વગરનો
 ૫૬. ઘણોજ બુલંદ
 ૫૭. હમેશ એકજ સરખો
 ૫૮. અણદીક રીતે સૃષ્ટિ પેદા કરનાર

* જુઓ ગાથા હા ૪૪; ૫. “હવાપાઓ.”

† જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૧૪ “અદવિશ નાંમ અહિ.”

‡ જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૧૪ “વીદવિશ નાંમ અહિ.”

§ જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૧૩ “ઇસે-ફશ્ત્રો નાંમ અહિ.”

¶ જુઓ ગાથા હા ૨૯; ૪ “મજદાઓ સખારે મધરિશ્તો.”

|| જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૮ “ફવશ-દસ હાત-મરેનિશ.”

તથા ગાથા હા ૩૨; ૬ “હાતા-મરાને.”

§ જુઓ હોરમજદ યસ્ત, ફ. ૧૩ “જૂનાત નાંમ અહિ.”

** જુઓ ફવરદીન યસ્ત, ફ. ૩૪. “અખિશ્તાઓ” તથા ગાથા ૨૯; ૩ “અ-ફવએષો.” તામ યસ્ત ફ. ૪૭ “ખએષો-તરો.”

†† જુઓ ગાથા હા ૩૧; ૭ “નૂરેમચિલ અહુરા હામો.”

‡‡ જુઓ વીસ્પરદ ૨; ૪ “મધન્યયાઓ રેતોઇશ અહુમ્ય રતુમ્ય.”

૫૯. અ-મીનો-ગર

૬૦. મીનો-નહ્યુ

૬૧. આદર-આદ-ગર

૬૨. આદર-નમ-ગર

૬૩. આદ-આદર-ગર

૬૪. આદ-નમ-ગર

૬૫. આદ-ગેલ્-ગર

૬૬. આદ-ગેરદ-તુમ

૬૭. આદર-કીઅરીત-તુમ

૬૮. આદ-ગર-જાએ

૬૯. આખ-તુમ

૭૦. ગેલ્-આદર-ગર

૭૧. ગેલ્-વાદ-ગર

૭૨. ગેલ્-નમ-ગર

૭૩. ગર-ગર

૭૪. ગર-ઓ-ગર

૭૫. ગર-આ-ગર

૭૬. ગર-આ-ગર-ગર

૭૭. અ-ગર-આ-ગર

૭૮. અ-ગર-આ-ગર-ગર

૫૯. ઘણોજ મીનોઈ પેદા કરનાર

૬૦. મીનોઈમાં છુપાયલો

૬૧. આતશનો “આદ” યાને હવા કરનાર

૬૨. આતશનો “આખ” યાને પાણી કરનાર

૬૩. “આદ” યાને હવાનો આતશ કરનાર

૬૪. “આદ” યાને હવાનો “આખ” કરનાર

૬૫. “આદ” યાને હવાનો ખાક કરનાર

૬૬. “આદ” યાને હવાની ગીરદ કરનાર

૬૭. આતશનો જવાહીર કરનાર

૬૮. દરેક ગમ “આદ” કરનાર

૬૯. સૌથી ઘણા પાણીને પેદા કરનાર

૭૦. ખાકનો આતશ કરનાર

૭૧. ખાકનો “આદ” કરનાર

૭૨. ખાકનો “આખ” કરનાર

૭૩. કારીગરનો કારીગર

૭૪. * * *

૭૫. * * *

૭૬. * * *

૭૭. * * *

૭૮. * * *

*** આ શબ્દોનો અર્થ ભાષા-શાસ્ત્રને આધારે સંતોષકારક રીતે સમજ પડતો નથી, તેથી એ શબ્દોના અર્થ હાં આપવામાં આવ્યા નથી. “ગર” શબ્દ એ નામોમાં જે જુદી જુદી રીતે એકથી વધુવાર આવે છે, તે ઉપરથી “કારીગરી” યા “પેદા કરવાની શક્તિ”ને લગતાજ એ ઇસ્મો હોવા જોઈએ. ** બીજી કેતાબોમાં આ પ્રમાણે અર્થો મળે છે:—

૭૪. મુરાદ બખશનાર

૭૫. ઇન્સાન નો પેદા કરનાર

૭૬. તમામ પેદાયશ પેદા કરનાર

૭૭. ચારે અનાસરો ને પેદા કરનાર

૭૮. સેતારાઓના અરકાનનો પેદા કરનાર

૭૯. *અ-ગુમાન્

૮૦. અ-જમાન્

૮૧. †અ-ખુઆન્

૮૨. આમશત્

૮૩. ‡ફશુતના

૮૪. પદમાની

૮૫. ફીરોજગર

૮૬. ખુદાવંદ

૮૭. §અહુર-મજદ

૮૮. અખરીન્-કોહુન્-તવાન્

૮૯. અખરીન્-નો-તવાન્

૯૦. વસ્પાન્

૯૧. વસ્પાર

૯૨. ¶ખાવર

૯૩. ||અહુ

૯૪. કઅવખશીદાર

૯૫. ††દાદાર

૯૬. ‡‡રયોમંદ

૭૯. બેશકક

૮૦. જમાના વગરનો

૮૧. ઉંઘ વગરનો

૮૨. હુશીઆર

૮૩. હમેશાં પાસ્થાન વૃદ્ધિ કરનાર

૮૪. “પદમાન” યાને મીઝન રાખનાર

૮૫. ફત્તેહમંદ

૮૬. સૃષ્ટિનો સાહેબ માલિક

૮૭. મહાજ્ઞાની સાહેબ

૮૮. પેદાયશોની અસદ્યાતજળવવાની શક્તિમાં સૌથી આલા દરજ્જાનો

૮૯. પેદાયશોને નવી બનાવવાની શક્તિમાં સૌથી આલા દરજ્જાનો

૯૦. તમામ પેદાયશને પહોંચી વળનાર

૯૧. તમામ લાવી આપનાર અને પહોંચાડનાર

૯૨. મહેરબાન

૯૩. હસ્તીનો સાહેબ

૯૪. માફી બખ્શનાર

૯૫. ઈન્સાફી પેદા કરનાર

૯૬. “રએ” યાને જળકાટથી ભરપુર

* જુઓ ગાથા ૩૧; ૨ “અદ્વાઓ.”

† જુઓ વંદીદાદ ૧૬; ૨૦ “અખદ્દનો અહિ અખદ્દો તૂમ્ યો અહુરે મજદાઓ.”

‡ જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૧૩ “ફુમાઓ નાંમ અહિ.”

§ જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૧. “પેરેસત્ જરથુસ્ત્રો અહુરેમ્ મજદાંમ્, અહુરમજદ.”

¶ જુઓ ફવરદીન યસ્ત ફ. ૩૨ “ખાપરાઓ.”

|| જુઓ વીસ્પરદ ૨; ૭ “હવો જ અસ્તિ અહુરમ્ રતુમ્ યો અહુરે મજદાઓ.”

§ જુઓ ગાથા ૩૧; ૧૦ “બક્તા.”

†† જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૧. “દાતરે ગએથનાંમ્ અસ્ત્વર્ધતિનાંમ્.”

‡‡ જુઓ હોરમજદ યસ્ત ફ. ૨૨ “રએવન્તેમ્.”

૯૭. *ખોરેહોમંદ્ર
૯૮. દાવર
૯૯. કેરકેગર
૧૦૦. †ખોખ્તાર
૧૦૧. ‡કશ-ગર

૯૭. “ખોરેહ” યાને પ્રકાશથી ભરપુર
૯૮. રાસ્ત ઇન્સાફ આપનાર
૯૯. સવાબનો સાહેબ
૧૦૦. “નાજુ” યાને વૃદ્ધિને લગતો
છુટકારો કરનાર
૧૦૧. “ક્રષોગર્દ” યાને ઉરવનની વૃ-
દ્ધિથી તરોતાજગી લાવનાર

* જુઓ હોરમજદ યશ ક. ૨૨. “ખરેનંધુઉહન્ટેમ.”

† જુઓ રામ યશ ક. ૪૭ “ખુખ્તશ નાંમ અભિ.”

તથા વીરપરદ ૭; ૩ “તન્વો-ખખોખ્તારેમ.”

‡ જુઓ બેરેરામ યશ ક. ૨૮ “ક્રષોકરેમ.”

મોનાજત હર વખતે ભણવાની.

(દસ્તુર મુઠાં શીરોજ બિન્ મુઠાં કાઉસની બનાવેલી.)

- ૧ ખર આવોર દેલા દસ્તે હાજત દરાજ,
ખ દરગાહે ખીહાજતે ચારેહ-સાજ.
- ૧ અએ દિલ ! હાજત વગરના તથા (અધી મુશ્કે-
લીઓના) ઉપાય કરનાર (ખોદાતાલા) ની દર-
ગાહમાં તારા હાજતના હાથ નમનતાઈથી તું
ઉંચા કર.
- ૨ દો દસ્તી ખર આવોર જે જનો જે દેલ્,
કે કારી ખીરૂન નાયદ અજ દસ્તે ગેલ્.
- ૨ તારા જન તથા દિલથી (ઈઆને પાક નયત
તથા અંતઃકરણથી) તારા બેહુ હાથ નમન-
તાઈથી ઉંચા કર, કારણકે ખાકી હાથે કાંઈખી
કાંમ પાર પડી શકે નહીં.
- ૩ સરે ગેલ્ મકુન સુયે હુક્ ખર ફરાજ,
સરે દેલ્ બોકુન તા શવી સર-ફરાજ.
- ૩ નહી કે તારૂં ખાકી માયું, પણ તારાં દિલનું
માયું ખોદા તરફ ઉંચું કર, કે તેથી તું જીવંદ
દરજાનો થાએ.
- ૪ દો દસ્તે દેલ્ અએ અબ્દે ઉમીદવાર,
ચુ શાએ બેજન ખર દરે હુક્ ખર આર.
- ૪ મુરાદ પાર પાડવાની ઉમેદ રાખનાર અએ
માનવી ! પાનખર ઋતુની આડની ડાંખલીની
માફક, તારાં દિલના બેહુ હાથ ખોદાની દર-
ગાહમાં તું આજેજીથી ઉંચા કર.

- ૫ બ કસલે ખેજાન બર્ગ રીજદ્દ દરખત,
ખેમાનદ ફુર માંદેહ ખીબર્ગ સખત.
- ૫ પાનખર ઋતુમાં ઝાડનાં પાતરાં ખરી પડેછે;
તેથી પાતરાં વગર, ઝાડ ગોયા નબલું અને
આજેજ થઈ જાએછે.
- ૬ બર આરદ્દ દો દસ્ત અજ પએ બર્ગ ખીશ,
ખોદાયશ બહાર આવોરદ્દ નએ ખપીશ.
- ૬ પાતરાંનેમાટે ઝાડ ગોયા પોતાના બેહુ હાથ
નમનતાઇથી ઉંચા કરેછે, તે ઉપરથી ખોદાતાલા
લીલોતરીથી લરપુર વસંતઋતુ ઉત્પન્ન કરેછે.
- ૭ દીગર રેહ્ દેહદ્દ સાજે બર્ગ નવશ,
દેહદ્દ જામેહ્ ચુ તાજેહ્ કએ ખોસોવશ.
- ૭ તે સાહેબ તે ઝાડને ફરીથી નવાં પાતરાં તથા
તાજગી આપેછે, તથા કેખસર પાદશાહના
જેવો નવો પોશાક બખશેછે.
- ૮ પસ અએ બંદેહ્ ગાફેહ્ નિશસ્તન ચેરાસ્ત,
ગુશાદેહ્ જે હર સુએ બાએ દોઆસ્ત.
- ૮ માટે, ઓ માનવી ! શામાટે તું ગાફેહ્ બેસી
રહેછે, કારણકે દુઆનો દરવાજો દરેક તરફથી
ખોલ્લો છે. (ઇઆને જો તું નેક નયતથી બંદગી
કરશે તો તારી મુરાદ પાર પડશે.)
- ૯ ખોદાયા બ લોતફો બ એનઆંમે ખીશ
મરાંન ધન ગુનેહ્ગારે આસી જે ખીશ.
- ૯ ઓ ખોદા ! તારા આએ પાપી ગુનેહગારને
મેહેરબાની તથા બખશેશની રાહે તારી આગ-
ળથી હાંકી ના કાઢાડ.
- ૧૦ કે ખાનદ્દ બ ખીશમ્ ચુ તો રાનીઅમ્,
કે રાનદ્દ જે ખીશમ્ ચુ તો ખાનીઅમ્.

- ૧૦ જ્યારે તું (ઓ ખલકના ખાવંદ!) મને તારી આગળથી હાંકી કાઢાડશે, ત્યારે મને કોણ બોલાવશે? વળી જ્યારે તું મને તારી આગળ બોલાવશે, ત્યારે કોણ મને હાંકી કાઢાડશે?
- ૧૧ ઉમીદમ્ બ જોશ્ન તો નખાશદ્ જો કસ, બ તો દારમ્ ઉમીદ એન્આમો બસ.
- ૧૧ તારા સિવાએ (ઓ બક્ષેશના સાહેબ!) હું કોઈ પણ શખ્સથી ઉમેદ રાખતો નથી; ફક્ત તારીથીજ બક્ષેશ મેળવવાની મને આશા છે.
- ૧૨ જે તો જીમલેહ ખુબી બ મન્ બરઅતાસ્ત, જે મન્ આંચેહ આયદ્ સરાસર ખતાસ્ત.
- ૧૨ તારી તરફથી મારી ઉપર તમામ ખુબીની બખ્શેશ છે; પણ મારી તરફની તુંને ગુનાહ અને કસુર સિવાએ બીજું કાંઈ હોતું નથી.
- ૧૩ નગુયમ્ ખોદાયા જરમ્ બક્ષો સીમ, ગુનાહમ્ બેબક્ષા કે હસ્તમ્ અસીમ.
- ૧૩ ઓ ખોદાતાલા! હું એમ નથી કહેતો કે તું મને સોનું રૂપું બખ્શ (ધિઆને પૈસે તકે ભર-પુર કર); ફક્ત એટલુંજ માંગું છું કે, મારા ગુનાહ માફ કર, કારણ કે હું પાપી છું.
- ૧૪ તો ગર બેફગની દસ્ત કે ગીરદમ, તો હમ ગર બેરાંની કે બેપશ્ચરદમ.
- ૧૪ અગરબો તું મને રદ કરે તો, કોણ મને ટેકો આપે? અગરબો તું મને હાંકી કાઢાડે તો કોણ મને કબૂલ રાખે?

- ૧૫ કેતાબે સીહે કારીઅમ દર બગલ,
કુર માંદેઅમ હમચુ ખર દર વહલ.
- ૧૫ મારાં જુરાં કાંમોની નોધસાથની કેતાબ બગ-
લમાં હોવાથી, ચિકડમાં પડેલાં ગધેડાની માફક
હું આજેજ થયો છું.
- ૧૬ કે જુલ્લ તો ખર આરદ્દ મરા જાઓ ગલ,
બ આઓ ગલમ્ દસ્ત ગીરો મહેલ,
- ૧૬ પાણી તથા કાદવમાંથી (ધ્યાને ગુમરાહીમાંથી),
તારા સિવાએ, (અયે દયાળુ સાહેબ !) મને
કોણ બાહાર લાવશે ? તેમાંથી બાહાર કાઢાડ-
વાને તું મને મદદ થા અને તેમાં રહેવા ના દે.
- ૧૭ અગર પુર-ગુનાહમ મને શર્મસાર,
જે એહસાન્ ખરમ્ આએ રહેમત બેખાર,
- ૧૭ અગરજો હું શરમિયો ગુનાહથી ભરેલો છેઉ તો,
તું (અએ સાહેબ !) મેહેરબાનીની રાહે રહે-
મતનું પાણી મારી ઉપર છાંટ (ધ્યાને મારી
ઉપર દયા કર).
- ૧૮ અગર નાતવાની ફતદ્દ જીરે પાએ,
ચુ ગીરંદ્દ દસ્તશ બેખીજદ્દ જે જાએ.
- ૧૮ અગરજો કોઈ નાતવાન શખ્સ નીચે તુટી પડે
અને તેને હાથ પકડીને કોઈ મદદ કરે તો, તે
શખ્સ પાછો ઉભો થાએ.
- ૧૯ મન્ આન્ નાતવાનમ ફતાદેહ્ અસીર,
ખોદાયા જે રહેમત મરા દસ્ત ગીર.
- ૧૯ હું તે નાતવાન નીચે પડેલો તારો બંદો છેઉ.
માટે, ઓ સાહેબ ! મારી ઉપર દયા લાવીને તું
મને મદદ થા.

પાક પરવરદેગારની સિક્ષતમાં.*

- ૧ ચુ આમદ્ બ જુમખેશનખોસ્તીન કલમ,
બ નામે જેહાન-આફરીન જદ્ રકમ.
- ૧ પેહેલવેહેલ્લાં જ્યારે કલમે હીલવા માંડ્યું (ઈઆને
લખવાનું શરૂ કીધું), ત્યારે તે કલમે જેહાનના
પેદા કરનારના નામનો અક્ષર લખ્યો.
- ૨ ખોદાવંદે જાનો ખોદાએ રવાન,
ખોદાવંદે હસ્તી-દેહા મેહેરખાન.
- ૨ (ખોદા તાલા) જાન તથા રવાનનો બખશનાર,
હસ્તીનો આપનાર સાહેબ તથા મેહેરખાન (છે).
- ૩ ખોદાવંદે બુદા ખોદાવંદે જુદ્,
જે કેતમે અદમ કર્દ પદા વોજુદ.
- ૩ (વળી તે) હસ્તી તથા સખાવતનો સાહેબ (છે),
જેણે નાબુદીના પરદામાં હસ્તી પેદા કીધી.
- ૪ કરીમે રહીમે તવાના આ હુધ,
અલીમ અસ્તો આલેમ અલા કુલ શય.
- ૪ (તે સાહેબ) સખાવતનો કરનાર, રહેમ લાવનાર,
સર્વ શક્તિવાન તથા હમેશાં જીવતો (છે); (વળી તે)
સર્વજ્ઞ તથા તમામ પેદાએશોથી વાકેફગાર (છે)
- ૫ ખખીર અસ્તો દાનન્દેહ-એ રાજે ગમખ્,
ખસીર અસ્તો સત્તારે હર ગુનેહ અમખ્.
- ૫ (ખોદાતાલા) (બધી બાબદોની) ખખર રાખનારો
તથા દરેક છુપો ભેદ જાણનારો (છે); આરીકીથી
જોનારો તથા દરેક જાતની એબને ઢાંકનારો (છે).
- ૬ જેહાનો જમાનો મકાન જુમલે જૂસ્ત,
વોજુદે હુમે મુમકેન અજર ફમજે ઉસ્ત.

*આએ તથા એની પછી આપેલી ફારસી ખેતો ઈસવી સન ૧૮૩૪ ના
સાલમાં છપાએલી “ પંદનામેહ એ મુક્લા ફીઝલ ” નામની ચોપડીમાંથી મેં લીધી છે.

- ૬ જેહાંન, જમાનો, મકાન, એ સર્વે તેનીથીજ છે; તમામ પેદાએશનું હોવું તેની બખશેશથી છે.
- ૭ ફલક્ હમચુ ખાલીસ્ત જસારે ડિ, બુવદ્ શમ્સ યક્ જરરેહ્ જતવારે ડિ.
- ૭ તે સાહેબની તમામ પેદાએશોમાં આસમાન એક તલ બરાબર છે, તેની પેદા કીધેલી તમામ રોશનીઓમાં ખોરશેદ રજકણુ બરાબર છે.
- ૮ જે હેકમત હમેરા પદીદાર કદ્, બસી કુદરતે ખીશ એજહાર કદ્.
- ૮ તેણે પોતાની હેકમતથી તમામ ખલકતને પેદા કીધી, અને તેમ કરીને પોતાની અપાર શક્તિ બહાર કીધી.
- ૯ બ બરરો બ બહુર આન્યે ગરદદ પદીદ્, બ ફધકે ખોદાવંદ દારદ્ ઉમીદ્.
- ૯ ખુશ્કી તથા દરિયામાં જે કાંઈ હયાતી ભોગવેછે તે, ખોદાતાલાની બખશેશની ઉમેદ રાખેછે.
- ૧૦ રવાનો તનો જેસ્મે જાન આફરીદ્, ખેરદ્ દર તને મરદુમાન આફરીદ્.
- ૧૦ તેણે રવાન, તન, કાયા અને જાન પેદા કીધો, અને આદમીઓનાં તનમાં અછલ પેદા કીધી.
- ૧૧ ખેરદ્ દાદો અફ્લો હુશો રાએ દીન, ખોદાવંદે બા દાનેશો ખીકરીન.
- ૧૧ ખોદાતાલાજે હવેસ્પ-આગાહ્ તથા જેની બરોબરીઓ કોઈ નથી, તેણે (માણસને) દાનેશ, અછલ, હુશિયારી, વિચાર કરવાની શક્તિ તથા દીન બખશી.
- ૧૨ શહે ખીચેગુન દાવરે ખીહમાલ્, બખીરામને ડિ નગરદદ્ જવાલ્.
- ૧૨ (તે સાહેબ) મિસાલ વગરનો હકુમત કરનાર. (તથા) બરોબરીઆ વગરનો ધનસાફ કરનાર (છે); તેની આસપાસ નાશ કદી ફરી વળે નહી, ધ્યાને તે હમેશને હમેશ સુધી કાએમ રહેશે.

પેગામ્બર અશો જરતોશ્તની તારીકમાં.

- ૧ નખીએ બહુ મોરસેલે બા કેતાબ,
કે દીનશ બુવદ રોશન અજ આફતાબ.
- ૧ દીનની કેતાબ સાથનો ખોદાનો મોકલેલો ખરો
પેગામ્બર, જેની દીન આફતાબ કરતાં વધારે
રોશન છે.
- ૨ રસુલે ખોદાવંદે જાન-આફરીન,
ખોદાવંદે એજાજે ખોરહાનો દીન.
- ૨ જાનના પેદા કરનાર ખોદાનો મોકલેલો પેગામ્બર,
તથા મોજેબ, દલીલો અને દીનનો સાહેબ (તે છે).
- ૩ શહે અઉલીઆ અફમલે અમખીઆ,
હમે ગુમરેહાનરા બ દીન રેહુનુમા.
- ૩ ખોદાના વલીઓમાં (ઇઆને દોસ્તોમાં) સઉથી
સરસ, તથા બધા પેગામ્બરોમાં સઉથી પુરો તથા
તમામ ગુમરાહ લોકોને દીનનો માર્ગ દેખાડનાર.
- ૪ ખોદાવંદે ફરહંગા દીને બેહી,
અજુ તાજેહુ શુદ દર જેહાન ફરરેહી.
- ૪ દાનાઈ તથા લલી દીનનો સાહેબ, જેનીથી
(તમામ) જેહાનમાં દબદબો તાજે થયો.
- ૫ જરતોશ્ત અસફનતમાને ગુજીન,
કે બાદા બ રહુશ હજર આફરીન.
- ૫ સપેતમાન જરતોશ્ત ખોદાનો પસંદ કીધેલો છે
કે તેનાં રવાન ઉપર હજર આફરીન હોજે !

- ૬ ફેદાયશ હુમે જાને મા બંદગાન,
કે આલમ તનો ડિ ખુવદ હુમચુ જાન.
- ૬ હમો તમામ બંદગ્યોનો જાન તેની ઉપર ફેદા
હોજો ! કારણ કે તમામ આલમ બદનની મિસાલે,
અને તે (ઇઆને અશો જરતોશ્ત) જાનની
મિસાલે છે.
- ૭ બ દુનીઆ જે ડિ રોશની શુદ પદીદ,
અફ્દહાએ મઅકુદરા શુદ કેલીદ.
- ૭ દુનિયામાં તેનીથી રોશની પેદા થઈ, તથા બંદ
થએલા (અથવા ગુચવાએલા) ગાંઠોની કુંચી
મળી, (ઇઆને તેની દીન જાહેર થવાથી તમામ
મુશ્કેલ બાબદોનો ખુલાસો મળ્યો).
- ૮ હુમેહ રીમની અજ જેહાન દૂર કર્દ,
ચુ ખુર્શીદ આલમ પોર અજ નૂર કર્દ.
- ૮ પેગામ્બર જરતોશ્તે જેહાનમાંથી તમામ રીમની
(તથા દેવ દરજેની ખરાબી) દૂર કીધી, તથા
ખોરશેદની મિસાલે આલમને નૂર ભરેલી કીધી.
- ૯ રહે દીને દાદારે પરવરદેગાર.
નમુદ ડિ બ ખલકાનો શુદ આરકાર.
- ૯ પેદા કરનાર પરવરદેગારની દીનનો માર્ગ ખલકના
લોકોને દેખાડ્યાથી, તેની દીન બધે આરકારા થઈ.
- ૧૦ જે કોફરો જલાલત હેદાયત નમૂદ,
બ ચજદાન-પરસ્તી બદાયત નમૂદ.
- ૧૦ (પેગામ્બર જરતોશ્તે) અધર્મીપણું તથા ગુમરાહી
દૂર કરીને, રાસ્તીનો રસ્તો દેખાડ્યો, તથા એકજ
ખોદાને માનવાનું શરૂ કરાવીડું.

- ૧૧ હુરાન કસ યુવદ્ધ યર રેહુશ બીગુમાન,
નબીનદ્ ગમી બ હરદા જેહાંન.
- ૧૧ જે શખ્સ તે પેગામ્બરના બતલાવેલા માર્ગ ઉપર
બેશક્ક રેહે, તે બેહુ જેહાંનમાં ગમ નહી જશે.
- ૧૨ બ દૂનીઆ ઓ ઓકબા શવદ્ ૩ સફીદ્,
બર આયદ્ બ દેલ્ હરચેલ્ દારદ્ ઉમીદ્.
- ૧૨ આએ દુનિયાંમાં તથા પેલી જેહાંનમાં તે શખ્સ
ગોરે મોહોડે (ઈઆને હસ્તે મોહોડે) જશે, તથા
તેનાં દિલની જે ઉમેદ હોશે તે બર આવશે.
- ૧૩ બ ગીતી હુમીશેલ્ જીઅદ્ બાફરીન,
બ મીના રવદ્ દર બેહુશ્તે બરીન.
- ૧૩ વળી તે શખ્સ આએ દુનિયાંમાં કીર્તિ સાથે
હંદગી ગુબરશે, અને પેલી જેહાંનમાં સઉથી
બુલંદ બેહુશ્તમાં જશે.
- ૧૪ હુજરાન સલામો હુજરાન સના,
જે મા બાદ્ બર આન શહે અસફીઆ.
- ૧૪ અશોઈવાળાઓના પાદશાહ (ઈઆને પેગામ્બર
અશો જરતોશ્ત)ની ઉપર હમારી તરફથી હજારો
સલામ તથા હજારો વખાણ હોજો !

